

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2023
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 55. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 392/ – zkrácené jednání

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2023
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 55. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané ve dnech 28. února až 4. března 2023

Obsah:

Strana:

28. února 2023

Schůzí zahájila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Usnesení schváleno (č. 546).

Potvrzení	trvání	stavu	legislativní	nouze
Řeč poslance Marka Výborného				24
Řeč poslankyně Bereniky Peštové				25
Řeč poslance Radka Vondráčka				26
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové				26
Řeč poslance Aleše Juchelky				26
Řeč poslance Jaroslava Foldyny				27
Řeč poslance Ladislava Oklešťka				27
Řeč poslance Marka Výborného				27
Řeč poslance Milana Brázdila				28
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky				28
Řeč poslankyně Aleny Schillerové				29
Řeč poslankyně Renaty Oulehlové				29
Řeč poslance Jana Hrnčíře				29
Řeč poslance Patrika Nachera				30
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové				30
Řeč poslankyně Bereniky Peštové				31
Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka				31
Řeč poslance Richarda Brabce				32
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové				32
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové				33
Řeč poslance Marka Výborného				33
Řeč poslance Radka Kotena				34
Řeč poslance Romana Kubíčka				34
Řeč poslance Jaroslava Foldyny				34
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky				35
Řeč poslance Marka Nováka				35
Řeč poslankyně Evy Fialové				36

Řeč poslance Roberta Králíčka	36
Řeč poslance Radka Vondráčka	37
Řeč poslance Vladimíra Zlinského	37
Řeč poslance Jakuba Michálka	38
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	38
Řeč poslance Aleše Juchelky	39
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	39
Řeč poslankyně Taťány Malé	39
Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka	40
Řeč poslance Igora Hendrycha	40
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	41
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	41
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	41
Řeč poslankyně Jany Hanzlíkové	42
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	42

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslance Ondřeje Babky	43
Řeč poslance Aleše Juchelky	43
Řeč poslance Milana Ferance	44
Řeč poslance Roberta Králíčka	44
Řeč poslance Zdeňka Kettnera	44
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	45
Řeč poslance Jiřího Maška	45
Řeč poslance Jana Jakoba	46
Řeč poslance Tomia Okamury	46
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	47
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	48
Řeč ministra pro legislativu ČR Michala Šalomouna	48
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	49
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	49
Řeč poslance Drahoslava Ryby	50
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	51
Řeč poslance Jiřího Maška	51
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	51
Řeč poslance Lubomíra Brože	52
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	52
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	53
Řeč poslance Igora Hendrycha	53
Řeč poslance Radka Vondráčka	54
Řeč poslance Martina Kukly	54
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	55
Řeč poslance Patrika Nachera	55
Řeč poslance Richarda Brabce	56
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	56
Řeč místopředsedkyně PSP Kláry Dostálové	57
Řeč poslance Richarda Brabce	57
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	57

Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	58
Řeč poslance Patrika Nachera	58
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	58
Řeč poslance Vítá Vomáčky	59
Řeč poslankyně Renaty Oulehlové	59
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	59
Řeč poslance Richarda Brabce	60
Řeč poslance Jiřího Maška	60
Řeč poslance Davida Pražáka	60
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	61
Řeč poslance Aleše Juchelky	61
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	62
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	62
Řeč poslance Marka Nováka	63

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč poslance Ondřeje Babky	63
Řeč místopředsedy vlády a ministra zdravotnictví ČR Vlastimila Válka	64
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	64
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	64
Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	65
Řeč poslance Romana Kubíčka	65
Řeč poslankyně Renaty Oulehlové	65
Řeč poslance Jiřího Maška	66
Řeč poslance Richarda Brabce	66
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	66
Řeč místopředsedy vlády a ministra zdravotnictví ČR Vlastimila Válka	67
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	67
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	67
Řeč poslance Milana Brázdila	68
Řeč poslance Jana Volného	68
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	69
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	74
Řeč poslance Tomia Okamury	75

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč poslance Tomia Okamury	83
----------------------------------	----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč poslance Tomia Okamury	105
----------------------------------	-----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslance Tomia Okamury	124
----------------------------------	-----

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Řeč poslance Tomia Okamury	135
----------------------------------	-----

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Tomia Okamury	142
Řeč místopředsedkyně PSP Kláry Dostálové	147
Řeč poslance Radima Fialy	150

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	157
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	157
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	161
Řeč poslance Patrika Nachera	161
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	162
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	162
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	163
Řeč poslance Roberta Králíčka	163
Řeč poslance Radka Vondráčka	163
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	164
Řeč poslance Lubomíra Brože	164
Řeč poslance Huberta Langa	165
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	165
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	166
Řeč poslance Romana Kubíčka	167
Řeč poslance Patrika Nachera	167
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	167
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	168
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	168
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	169
Řeč poslankyně Tatány Malé	169
Řeč poslankyně Věry Adámkové	170
Řeč poslance Radka Vondráčka	170
Řeč poslance Miloslava Janulíka	171
Řeč poslance Jakuba Michálka	171
Řeč poslankyně Evy Fialové	172
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	172
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	173
Řeč poslance Lubomíra Brože	173
Řeč poslance Huberta Langa	174
Řeč poslance Patrika Nachera	174
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	174
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	175

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslance Radka Vondráčka	175
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	176
Řeč poslankyně Evy Fialové	176

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	176
Řeč poslance Ondřeje Babky	177
Řeč poslankyně Ivany Mádlové	177
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	178
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	178
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	178
Řeč poslance Huberta Langa	179
Řeč poslance Petra Sadovského	180
Řeč poslance Aleše Dufka	180
Řeč poslance Radka Vondráčka	180
Řeč poslance Marka Výborného	181
Řeč poslankyně Ivany Mádlové	181
Řeč poslance Ondřeje Babky	182
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	182
Řeč poslankyně Jaroslavy Pokorné Jermanové	183
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	183
Řeč poslankyně Moniky Oborné	184
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	184
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	184
Řeč poslance Radka Vondráčka	185
Řeč poslance Aleše Dufka	185
Řeč poslance Jiřího Kobzy	186
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	186
Řeč poslance Ondřeje Babky	187
Řeč poslance Karla Haase	187
Řeč poslance Radka Vondráčka	188
Řeč poslance Michaela Kohajdy	188
Řeč poslance Karla Haase	188
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	189
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	189
Řeč poslance Patrika Nachera	190
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	190
Řeč poslance Karla Haase	191
Řeč poslance Radka Vondráčka	191
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	191
Řeč poslance Ondřeje Babky	192
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	192
Řeč poslance Michaela Kohajdy	193
Řeč poslance Patrika Nachera	193
Řeč poslance Romana Kubíčka	194
Řeč poslance Radka Vondráčka	194

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	194
Řeč poslance Jaroslava Bžocha	195
Řeč poslankyně Evy Fialové	195
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	195
Řeč poslance Marka Výborného	196
Řeč poslance Aleše Dufka	196
Řeč poslance Michala Ratiborského	197

Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	197
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	198
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	198
Řeč poslance Michaela Kohajdy	199
Řeč poslance Patrika Nachera	199
Řeč poslance Radka Vondráčka	200
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	200
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	201
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	201
Řeč poslankyně Evy Fialové	202
Řeč poslance Ondřeje Babky	202
Řeč poslance Radka Vondráčka	202
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	203
Řeč poslance Ondřeje Babky	203
Řeč poslance Michaela Kohajdy	204
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	204
Řeč poslankyně Věry Adámkové	204
Řeč poslankyně Tat'ány Malé	205
Řeč poslance Lubomíra Brože	205
Řeč poslance Radka Vondráčka	206
Řeč poslance Karla Haase	206
Řeč poslance Patrika Nachera	207
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	207
Řeč poslance Radima Fialy	208

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Radka Kotena	208
Řeč poslankyně Karly Maříkové	216
Řeč poslance Zdeňka Kettnera	218

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč poslance Zdeňka Kettnera	219
Řeč poslance Jana Síly	220
Řeč poslance Vladimíra Zlinského	224
Řeč ministra pro legislativu ČR Michala Šalomouna	227
Řeč poslance Jiřího Maška	228
Řeč poslance Drahoslava Ryby	229
Řeč poslance Josefa Cogana	229
Řeč poslance Aleše Juchelky	229

Usnesení schváleno (č. 547).

Řeč poslance Aleše Juchelky	230
Řeč poslankyně Marie Pošarové	230
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	232

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč ministra pro legislativu ČR Michala Šalomouna	233
---	-----

Řeč poslance Milana Brázdila	233
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	234
Řeč poslance Milana Ferance	234
Řeč poslance Richarda Brabce	234

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč místopředsedkyně PSP Věry Kovářové	235
Řeč poslance Milana Brázdila	235

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	236
Řeč poslance Ladislava Oklešťka	236
Řeč poslance Aleše Juchelky	237
Řeč poslance Jiřího Maška	237

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč místopředsedkyně PSP Věry Kovářové	237
Řeč poslance Jana Volného	238

1. března 2023

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	239
Řeč poslance Milana Ferance	240
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	240
Řeč poslance Milana Brázdila	240
Řeč poslance Josefa Fleka	241
Řeč poslance Pavla Bělobrádky	241
Řeč poslance Radka Rozvorala	242
Řeč poslance Ladislava Oklešťka	242
Řeč poslance Richarda Brabce	242
Řeč poslance Radka Vondráčka	243
Řeč poslance Marka Výborného	243
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	244
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	244
Řeč poslance Jiřího Maška	245
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	245
Řeč poslance Pavla Bělobrádky	246
Řeč poslance Michala Kučery	246
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	247
Řeč poslance Vladimíra Zlinského	247
Řeč poslance Jana Síly	248
Řeč poslance Radka Vondráčka	248
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	248
Řeč poslance Tomáše Helebranta	249
Řeč poslankyně Taťány Malé	249
Řeč poslance Drahoslava Ryby	249
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	250
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	250

Řeč poslance Romana Kubíčka	250
Řeč poslance Jiřího Strýčka	251
Řeč poslance Aleše Juchelky	251

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslankyně Taťány Malé	252
Řeč poslance Richarda Brabce	253
Řeč poslankyně Heleny Válkové	253
Řeč poslance Martina Kukly	253
Řeč poslance Jiřího Kobzy	254
Řeč poslance Patrika Nachera	254
Řeč poslance Ondřeje Babky	254
Řeč poslance Pavla Bělobrádky	255
Řeč poslance Tomáše Helebranta	255
Řeč poslance Radka Vondráčka	255
Řeč poslance Huberta Langa	256
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	257
Řeč poslance Roberta Králíčka	257
Řeč poslance Jana Volného	257
Řeč poslance Milana Brázdila	258
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	258
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	259
Řeč poslance Igora Hendrycha	260
Řeč poslance Ondřeje Babky	260
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	261
Řeč poslance Patrika Nachera	261
Řeč poslance Milana Ferance	262
Řeč poslankyně Heleny Válkové	262
Řeč poslance Radka Vondráčka	262
Řeč poslance Vítě Vomáčky	263
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	263
Řeč poslance Marka Nováka	264
Řeč poslance Lubomíra Brože	264
Řeč poslance Pavla Bělobrádky	265
Řeč poslance Michala Kučery	266
Řeč poslance Davida Pražáka	266
Řeč poslance Jana Volného	266
Řeč poslance Radka Vondráčka	267
Řeč poslankyně Ivety Štefanové	267
Řeč poslance Igora Hendrycha	268
Řeč poslance Milana Brázdila	268
Řeč poslance Ondřeje Babky	268
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	269
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	269
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	269
Řeč poslance Marka Výborného	270
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	270
Řeč poslance Romana Kubíčka	270
Řeč poslankyně Taťány Malé	271
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	271
Řeč poslankyně Karly Maříkové	271

Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	271
Řeč poslance Ondřeje Babky	271
Řeč poslance Aleše Juchelky	271
Řeč poslance Jiřího Kobzy	271
Řeč poslance Marka Nováka	271
Řeč poslance Tomia Okamury	272
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	274
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	275
Řeč poslance Radka Vondráčka	275

Usnesení schváleno (č. 548).

Řeč poslance Radka Vondráčka	278
------------------------------------	-----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč poslance Ondřeje Babky	279
Řeč poslance Andreje Babiše	279
Řeč poslance Patrika Nachera	280
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	280
Řeč poslance Lubomíra Brože	280
Řeč poslance Lubomíra Wenzla	281

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslance Richarda Brabce	281
Řeč poslankyně Heleny Válkové	281
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	282
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	283
Řeč poslance Radka Vondráčka	283
Řeč poslance Tomáše Helebranta	283
Řeč poslance Radka Kotena	284
Řeč poslance Milana Ferance	284
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	284
Řeč poslankyně Lenky Dražilové	285
Řeč poslance Andreje Babiše	285
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	285
Řeč poslance Josefa Bělici	286
Řeč poslance Lubomíra Metnara	286
Řeč poslance Milana Brázdila	286
Řeč poslance Radima Fialy	287
Řeč ministra pro legislativu ČR Michala Šalomouna	287
Řeč poslance Jiřího Maška	287
Řeč poslance Andreje Babiše	288
Řeč poslance Huberta Langa	288
Řeč poslance Jiřího Strýčka	289
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	289

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslance Aleše Juchelky	290
-----------------------------------	-----

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslankyně Heleny Válkové	290
Řeč poslance Miloslava Janulíka	291
Řeč poslance Jana Richtera	291
Řeč poslance Milana Ferance	292
Řeč ministra pro legislativu ČR Michala Šalomouna	292
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	292
Řeč poslance Jana Volného	293
Řeč poslance Jakuba Michálka	293
Řeč poslance Radka Vondráčka	294

Usnesení schváleno (č. 549).

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	295
Řeč poslance Jana Bureše	295

Pořad	schůze
--------------	---------------

Řeč poslance Tomia Okamury	295
Řeč poslance Radima Fialy	317
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	322

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč poslance Andreje Babiše	328
-----------------------------------	-----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Schválen pořad schůze.

Posouzení podmínek pro projednání ST 392 ve zkráceném jednání

Řeč poslance Radka Kotena	358
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	360
Řeč poslance Huberta Langa	361
Řeč poslance Radka Vondráčka	362
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	362
Řeč místopředsedy vlády a ministra pro místní rozvoj ČR Ivana Bartoše	363
Řeč poslance Ondřeje Babky	363
Řeč poslance Radka Vondráčka	364
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	364
Řeč místopředsedy vlády a ministra pro místní rozvoj ČR Ivana Bartoše	365
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	365
Řeč poslance Ondřeje Babky	365
Řeč poslance Roberta Králíčka	366
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	366
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního	

prostředí ČR Mariana Jurečky	367
Řeč poslance Karla Haase	367
Řeč poslance Roberta Králíčka	368
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	368
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	368
Řeč poslance Patrika Nachera	369
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	369
Řeč poslance Radka Vondráčka	370
Řeč poslance Karla Haase	370
Řeč poslance Ondřeje Babky	371
Řeč poslankyně Evy Fialové	371
Řeč poslance Patrika Nachera	372
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	372
Řeč poslance Radka Vondráčka	372
Řeč poslance Romana Kubíčka	373
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	373

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	374
Řeč poslance Radka Vondráčka	374
Řeč poslance Karla Haase	375
Řeč poslance Radka Vondráčka	375
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	376
Řeč poslance Ondřeje Babky	376
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	376
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	376
Řeč poslance Patrika Nachera	381
Řeč poslance Karla Sládečka	381
Řeč poslance Ondřeje Babky	383
Řeč poslance Martina Majora	383
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	383
Řeč poslance Radka Vondráčka	383
Řeč poslance Patrika Nachera	384
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	384
Řeč poslance Roberta Králíčka	385
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	385

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč poslankyně Vladimíry Lesenské	387
Řeč poslankyně Ivety Štefanové	390
Řeč poslance Oldřicha Černého	393
Řeč poslance Jiřího Kobzy	395

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Zdeňka Kettnera	398
Řeč poslance Vladimíra Zlinského	399
Řeč poslance Radka Rozvorala	401

Řeč poslance Jana Síly	404
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	406

2. března 2023

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	408
Řeč poslance Josefa Cogana	410
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	410

Usnesení schváleno (č. 550).

Řeč poslance Patrika Nachera	421
Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka	421
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	421
Řeč poslance Patrika Nachera	422
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	422
Řeč poslance Huberta Langa	423
Řeč poslance Aleše Juchelky	423
Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka	424
Řeč místopředsedy vlády a ministra pro místní rozvoj ČR Ivana Bartoše	424

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč poslance Jiřího Strýčka	425
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	425
Řeč poslance Aleše Juchelky	425
Řeč poslance Patrika Nachera	426
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	427
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	427
Řeč poslance Huberta Langa	427
Řeč poslankyně Jany Hanzlíkové	428
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	428
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	428
Řeč poslance Martina Kukly	429
Řeč poslance Romana Kubíčka	429
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	429
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	436
Řeč poslance Jiřího Maška	436
Řeč poslance Patrika Nachera	437
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	437
Řeč poslankyně Ivany Mádlové	437
Řeč poslance Milana Ferance	438
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	438
Řeč poslance Patrika Nachera	439
Řeč poslance Radka Vondráčka	439
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	440
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	440
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	440
Řeč poslance Tomia Okamury	441

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Tomia Okamury	441
----------------------------------	-----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslance Marka Výborného	467
Řeč poslance Tomia Okamury	468
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	469
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	470
Řeč poslankyně Karly Maříkové	470
Řeč poslance Patrika Nachera	470
Řeč poslance Ladislava Oklešťka	470
Řeč poslankyně Ivety Štefanové	470
Řeč poslance Jana Volného	470
Řeč poslance Marka Nováka	471
Řeč poslankyně Romany Fischerové	471
Řeč poslance Drahoslava Ryby	471
Řeč poslance Radka Vondráčka	471
Řeč poslankyně Lenky Dražilové	471
Řeč poslance Kamala Farhana	472
Řeč poslance Davida Štolpy	472
Řeč poslance Jiřího Kobzy	472
Řeč poslance Richarda Brabce	472
Řeč poslance Martina Kukly	472
Řeč poslance Lubomíra Brože	472
Řeč poslance Igora Hendrycha	472
Řeč poslance Jana Hrnčíře	473
Řeč poslankyně Marie Pošarové	473
Řeč poslankyně Heleny Válkové	473
Řeč poslance Radima Fialy	473

Usnesení schváleno (č. 551).

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	475
Řeč poslance Jakuba Michálka	476
Řeč poslance Milana Brázdila	476
Řeč poslance Tomia Okamury	477
Řeč poslance Roberta Králíčka	477
Řeč poslance Josefa Cogana	477
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	478
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	478

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	479
Řeč poslance Josefa Fleka	479
Řeč poslance Jana Volného	479
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	480
Řeč poslankyně Michaely Šebelové	480
Řeč poslance Patrika Nachera	480
Řeč poslance Ondřeje Lochmana	481

Řeč poslance Radima Fialy	481
Řeč místopředsedy PSP Jana Bartoška	482
Řeč poslankyně Heleny Válkové	482
Řeč poslankyně Jaroslavy Pokorné Jermanové	482
Řeč poslance Roberta Králíčka	482
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	483
Řeč poslankyně Evy Fialové	483
Řeč místopředsedkyně PSP Kláry Dostálové	484
Řeč poslance Igora Hendrycha	486
Řeč poslance Radima Fialy	486
Řeč poslance Radka Vondráčka	491

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč poslankyně Heleny Válkové	499
Řeč poslance Radka Vondráčka	499
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	500
Řeč poslance Aleše Juchelky	500
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	502
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	503
Řeč poslance Michaela Kohajdy	505
Řeč poslance Roberta Králíčka	505
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	506
Řeč poslance Aleše Juchelky	506
Řeč poslance Michaela Kohajdy	507
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	507
Řeč poslance Aleše Juchelky	507
Řeč poslance Jana Volného	508
Řeč poslance Michaela Kohajdy	508
Řeč poslance Aleše Juchelky	508
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	509
Řeč poslance Davida Kasala	509
Řeč poslankyně Jany Hanzlíkové	509
Řeč poslance Jana Volného	511
Řeč poslance Roberta Stržínka	511
Řeč poslance Drahoslava Ryby	513
Řeč poslance Romana Kubíčka	514
Řeč poslance Jiřího Maška	516
Řeč poslance Milana Ferance	516
Řeč poslankyně Věry Adámkové	517
Řeč poslankyně Evy Fialové	517
Řeč poslance Jana Berkaho	517
Řeč poslance Romana Kubíčka	517
Řeč poslankyně Věry Adámkové	518
Řeč poslance Lubomíra Brože	518
Řeč poslance Jiřího Maška	518
Řeč ministra zahraničních věcí ČR Jana Lipavského	518
Řeč poslankyně Evy Fialové	519
Řeč poslance Jana Berkaho	519
Řeč poslance Romana Kubíčka	519
Řeč poslance Stanislava Berkovce	520
Řeč poslance Kamala Farhana	521
Řeč poslance Marka Nováka	523

Řeč poslankyně Evy Fialové	524
Řeč poslankyně Jaroslavy Pokorné Jermanové	526
Řeč poslance Lubomíra Brože	528
Řeč poslankyně Karly Maříkové	529
Řeč poslance Martina Kolovratníka	531

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Řeč poslance Josefa Kotta	533
Řeč poslankyně Věry Adámkové	535
Řeč poslance Karla Haase	537
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	537

Usnesení schváleno (č. 552).

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 392/ – zkrácené jednání

Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	538
Řeč poslance Viktora Vojtka	541
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	542
Řeč poslance Tomia Okamury	542
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	544
Řeč poslance Jakuba Michálka	545
Řeč poslance Radka Vondráčka	545
Řeč poslance Andreje Babiše	546

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč poslance Andreje Babiše	569
-----------------------------------	-----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslance Petra Letochy	576
Řeč poslance Jakuba Michálka	576
Řeč poslance Jana Kuchaře	577
Řeč poslankyně Jarmily Levko	577
Řeč poslance Ondřeje Lochmana	577
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	578
Řeč poslance Ondřeje Babky	578
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	578
Řeč poslance Radima Fialy	579
Řeč poslankyně Tat'ány Malé	579
Řeč poslance Ondřeje Babky	579
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	579
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	580
Řeč poslance Radka Vondráčka	580
Řeč poslance Radka Kotena	580

Řeč ministra pro legislativu ČR Michala Šalomouna	584
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	585
Řeč poslance Karla Sládečka	586
Řeč poslance Jana Hrnčíře	586
Řeč poslance Radka Vondráčka	587
Řeč ministra pro legislativu ČR Michala Šalomouna	588

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč poslance Radka Vondráčka	589
Řeč poslance Oldřicha Černého	589
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	589
Řeč poslankyně Vladimíry Lesenské	590
Řeč poslankyně Ivety Štefanové	591
Řeč poslance Jiřího Kobzy	592
Řeč poslance Marka Výborného	594
Řeč poslance Radka Vondráčka	594
Řeč poslance Zdeňka Kettnera	595
Řeč poslance Radima Fialy	596
Řeč poslankyně Karly Maříkové	596
Řeč poslance Vladimíra Zlinského	597
Řeč poslance Radka Rozvorala	597

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	599
Řeč poslankyně Taťány Malé	600
Řeč poslance Marka Nováka	600
Řeč poslance Radka Vondráčka	602
Řeč poslance Marka Výborného	605
Řeč poslankyně Evy Fialové	606
Řeč poslance Radka Vondráčka	606
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	607
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	607
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	607
Řeč poslance Radka Vondráčka	607
Řeč poslance Marka Výborného	608
Řeč poslance Radka Vondráčka	608
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	608
Řeč poslance Igora Hendrycha	608
Řeč poslance Radka Rozvorala	609

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslance Jiřího Maška	609
Řeč poslankyně Lenky Knechtové	610
Řeč poslankyně Evy Fialové	610
Řeč poslance Martina Kukly	611
Řeč poslance Pavla Svobody	612
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	612
Řeč poslance Huberta Langa	612
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	613

Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	613
Řeč poslance Martina Kukly	613
Řeč poslance Jana Jakoba	614
Řeč poslance Ondřeje Lochmana	614
Řeč poslance Lubomíra Brože	615
Řeč poslance Drahoslava Ryby	615
Řeč poslance Huberta Langa	616
Řeč poslance Kamala Farhana	617
Řeč poslance Roberta Stržínka	618
Řeč poslance Tomáše Helebranta	618
Řeč poslance Ondřeje Babky	619
Řeč místopředsedkyně PSP Kláry Dostálové	619

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	626
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	630
Řeč poslankyně Moniky Oborné	635

Projednávání bodu bylo přerušeno.

3. března 2023

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Pokračování v projednávání bodu

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 392/ – zkrácené jednání

Řeč poslance Ladislava Oklešťka	636
Řeč poslance Davida Štolpy	638
Řeč poslankyně Jaroslavy Pokorné Jermanové	638
Řeč poslance Josefa Kotta	640
Řeč poslance Jiřího Strýčka	640
Řeč poslankyně Jany Hanzlíkové	641
Řeč poslance Aleše Juchelky	642
Řeč poslance Josefa Fleka	644
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	644
Řeč poslance Aleše Juchelky	644
Řeč poslance Jiřího Maška	645
Řeč poslance Tomia Okamury	645

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslance Tomáše Dubského	660
Řeč poslance Petra Letochy	660
Řeč poslankyně Jaroslavy Pokorné Jermanové	661
Řeč poslankyně Jarmily Levko	661
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	662

Řeč poslance Tomia Okamury	662
Řeč poslankyně Jarmily Levko	663
Řeč poslankyně Niny Novákové	663
Řeč poslance Petra Letochy	663
Řeč poslankyně Heleny Válkové	663
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	664
Řeč poslance Aleše Juchelky	664
Řeč poslance Radka Kotena	665
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	665
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	666
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	666
Řeč poslankyně Karly Maříkové	666
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	667
Řeč poslance Marka Výborného	667
Řeč poslance Drahoslava Ryby	667
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Vítá Rakušana	668

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Řeč poslankyně Karly Maříkové	668
Řeč poslance Aleše Juchelky	669
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	669
Řeč poslance Jiřího Maška	669
Řeč poslance Radka Kotena	670
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	670
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	671
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	671
Řeč poslance Andreje Babiše	672

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	697
Řeč místopředsedkyně PSP Olgy Richterové	698
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	698
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	699
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	699
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	699
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	700
Řeč poslance Martina Kukly	700

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslance Huberta Langa	700
Řeč poslance Patrika Nachera	701
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	701
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	702
Řeč poslance Ondřeje Lochmana	702
Řeč poslance Petra Letochy	702
Řeč poslance Petra Beitla	703

Řeč poslankyně Jany Hanzlíkové	703
Řeč poslankyně Margity Balaštíkové	703
Řeč poslance Marka Výborného	705
Řeč poslance Radka Vondráčka	706
Řeč poslance Marka Výborného	706

Usnesení schváleno (č. 553).

Řeč poslance Marka Výborného	707
Řeč poslance Radka Vondráčka	707
Řeč předsedkyně PSP Markéty Pekarové Adamové	707
Řeč poslance Radka Vondráčka	708
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	708
Řeč poslance Radima Fialy	709
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	709
Řeč poslankyně Věry Adámkové	710
Řeč poslankyně Ivany Mádlové	711
Řeč poslance Lubomíra Brože	711
Řeč poslance Radima Fialy	711
Řeč poslankyně Lenky Dražilové	711
Řeč poslance Radovana Víchá	712
Řeč poslance Roberta Králíčka	712
Řeč poslance Stanislava Berkovce	713
Řeč poslankyně Marie Pošarové	713
Řeč poslance Jana Síly	713
Řeč poslance Jana Volného	714
Řeč poslance Petra Sadovského	714
Řeč poslance Michala Ratiborského	714
Řeč poslankyně Romany Fischerové	714

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Lubomíra Metnara	715
Řeč poslance Davida Kasala	716
Řeč poslance Radka Vondráčka	716
Řeč poslance Lubomíra Wenzla	719
Řeč poslance Richarda Brabce	719
Řeč poslance Milana Wenzla	723
Řeč poslance Aleše Juchelky	724
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	727
Řeč poslance Davida Pražáka	729
Řeč poslance Patrika Nachera	730

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslance Romana Kubíčka	732
Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka	734
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	735
Řeč poslance Patrika Nachera	735
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	736
Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka	736
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	736
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	737

Řeč poslance Andreje Babiše	737
-----------------------------------	-----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč poslance Andreje Babiše	748
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	755
Řeč poslance Karla Haase	755
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	756
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	756
Řeč poslance Jana Jakoba	757
Řeč poslankyně Evy Decroix	757

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč poslance Marka Výborného	757
Řeč poslance Tomia Okamury	760
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	760
Řeč poslance Radka Vondráčka	761

Usnesení schváleno (č. 554).

Řeč poslance Ondřeje Babky	762
Řeč poslance Radka Vondráčka	762
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	764
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	764
Řeč poslance Marka Nováka	765
Řeč poslance Andreje Babiše	765
Řeč poslankyně Taťány Malé	769
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	769
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	770
Řeč poslankyně Jaroslavy Pokorné Jermanové	770
Řeč poslance Tomia Okamury	770
Řeč předsedkyně PSP Markéty Pekarové Adamové	772

Usnesení schváleno (č. 555).

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Radka Vondráčka	772
Řeč poslankyně Jaroslavy Pokorné Jermanové	773
Řeč poslankyně Lenky Knechtové	773
Řeč poslankyně Ivany Mádlové	774
Řeč poslance Roberta Stržínka	774
Řeč poslance Stanislava Berkovce	774
Řeč poslance Viktora Vojtka	774

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč poslance Viktora Vojtka	775
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	777
Řeč poslance Viktora Vojtka	777

Projednávání bodu bylo přerušeno.

4. března 2023

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Pokračování v projednávání bodu

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 392/ – zkrácené jednání

Řeč poslance Viktora Vojtka 797

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslance Viktora Vojtka 825
Řeč poslankyně Aleny Schillerové 839
Řeč poslance Jiřího Maška 840

Usnesení schváleno (č. 558).

Řeč poslance Tomia Okamury 841

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Jakuba Michálka 841
Řeč poslankyně Kláry Kocmanové 842
Řeč poslance Josefa Cogana 842

Závěrečná řeč předsedkyně PSP Markéty Pekarové Adamové

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny

28. února 2023

Přítomno: 186 poslanců

(Schůze zahájena v 10.00 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 55. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve jsem vás odhlásila a prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami, případně mi oznámili, kdo žádá o vydání karty náhradní, jako už učinil pan poslanec Vrána, který bude hlasovat s kartou číslo 20.

Schůzi jsem svolala podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 102 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána v úterý 21. února tohoto roku elektronickou poštou.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhoji, abychom určili poslankyni Renátu Zajíčkovou a poslance Stanislava Berkovce. Má někdo jiný návrh na určení ověřovatelů? Nikoho nevidím, že by se hlásil s jiným návrhem. Proto zahajuji hlasování o předložených návrzích na ověřovatele této schůze.

Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V prvním hlasování dnešního jednání je přihlášeno 139 přítomných, pro 135, proti nikdo. Návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme ověřovateli 55. schůze Poslanecké sněmovny určili poslankyni Renátu Zajíčkovou a poslance Stanislava Berkovce.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omlovení své neúčasti na jednání tyto poslankyně a poslanci: Adámková Věra do 14.45 z pracovních důvodů, Babišová Andrea z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Bělor Roman od 16 do 18 hodin ze zdravotních důvodů, Berkovcová Jana od 10 do 18 hodin ze zdravotních důvodů, Brož Lubomír do 11 hodin ze zdravotních důvodů, Bžoch Jaroslav do 17 hodin z důvodu zahraniční cesty, Dražilová Lenka od 10 do 22.30 z pracovních důvodů, Golasowská Pavla z celého jednacího dne z pracovních důvodů, Havránek Jiří do 16 hodin ze zdravotních důvodů, Helebrant Tomáš z celého jednacího dne z rodinných důvodů, Janulík Miloslav do 17.15 z pracovních důvodů, Kasal David do 12 hodin z pracovních důvodů, Knechtová Lenka od 10 do 10.30 z pracovních důvodů, Kohoutek Tomáš do 19.00 ze zdravotních důvodů, Kubík Jan z celého jednacího dne z důvodu zahraniční cesty, Máglová Ivana od 12.30 do 15.30 ze zdravotních důvodů, Okamura Hayato z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Potůčková Lucie od 10 do 14 hodin z rodinných důvodů, Rais Karel do 13.00 ze zdravotních důvodů, Tureček Karel z celého jednacího dne z důvodu zahraniční cesty, Válková Helena do 16 hodin ze zdravotních důvodů, Voborská Milada z celého jednacího dne bez udání důvodu, Vondrák Ivo z celého jednacího dne z pracovních důvodů, Ženíšek Marek z celého jednacího dne z důvodu zahraniční cesty.

Z členů vlády se omlouvají: Balaš Vladimír do 14.30 z pracovních důvodů, Bartoš Ivan od 10 do 15 hodin z pracovních důvodů, Bek Mikuláš z celého jednacího dne z pracovních důvodů, Lipavský Jan od 10 hodin z důvodu zahraniční cesty, Síkela Jozef z celého jednacího dne z důvodu zahraniční cesty a Šalomoun Michal od 12.00 do 16.30 z pracovních důvodů.

Paní poslankyně a páni poslanci, dne 20. února jsem svým rozhodnutím číslo 53 na základě návrhu vlády vyhlásila stav legislativní nouze. Vláda v souvislosti s vyhlášením stavu legislativní nouze požádala, aby následující sněmovní tisk, který schválila a předložila do Poslanecké sněmovny, byl projednán ve zkráceném jednání podle § 99 odst. 2 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Jedná se o vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony,

sněmovní tisk 392. Svým rozhodnutím číslo 54 jsem rozhodla o projednání tohoto vládního návrhu ve zkráceném jednání a přikázala jsem sněmovní tisk 392 výboru pro sociální politiku k projednání a stanovila mu nepřekročitelnou lhůtu pro předložení usnesení do 24. února tohoto roku do 16 hodin.

Vážené kolegyně a kolegové, podle § 99 odst. 4 jednacího řádu Poslanecké sněmovny máme ve stavu legislativní nouze před projednáním návrhu pořadu posoudit, zda stav legislativní nouze trvá. Otevíram k tomu rozpravu. Jako první s přednostním právem v této rozpravě je přihlášen pan předseda Výborný, následuje pan místopředseda Havlíček. Prosím o ztištění v síle, at' můžeme vyslechnout řečníky. Máte slovo.

Potvrzení trvání stavu legislativní nouze

Poslanec Marek Výborný: Vážená paní předsedkyně, vážená vládo, milé kolegyně, milí kolegové, děkuji za slovo. Já bych na úvod rád řekl jednu věc k proceduře, tak abychom se vyhnuli zbytečným diskusím, případně nepochopení v průběhu dnešního jednacího dne. Tak jak už zaznělo z úst paní předsedkyně, schůze byla svolána podle § 99 jednacího řádu a to znamená, že celý § 53 jednacího řádu se nepoužije. Na vysvětlenou. Znamená to, že o případném jednání a hlasování po 19., 21., případně 24. hodině vůbec nebude hlasovat, jsme v režimu § 90 a tato schůze tento i následující jednací dny probíhá kontinuálně. Takže to jenom na vysvětlenou, abychom se tady potom nedohadovali, jestli se má v 19 či 21 hodin schůze přerušit. Tak to je k tomu.

A pokud jsem se přihlásil do rozpravy k legislativní nouzi, tak mi dovolte jenom krátké vyjádření a možná do vysvětlení toho, co mylně občas zaznívá ve veřejném prostoru a v médiích, když se dotazují mnozí nebo i veřejnost na to, zda je oprávněné projednávat návrh zákona o úpravě mimořádné valorizace v legislativní nouzi. Tak si jenom zopakujme to, co předcházelo v minulých týdnech. Vláda, a je to dohledatelné z veřejných zdrojů, nikdy nezpochybňovala to, že v roce 2023 bude muset přistoupit k mimořádné valorizaci. To nikdy nebylo zpochybněno. Nicméně vláda pracovala s těmi předpoklady, s tou predikcí, kterou vydala centrální banka – Česká národní banka, o které také hovořili zástupci Národní ekonomické rady vlády, a to že ta mimořádná valorizace se nákladově bude pohybovat někde okolo 15 miliard korun, v těch nejčernějších předpokladech okolo 20 miliard. I z úst ministra financí jasně zaznělo, že s tímto nákladem, s touto položkou, si je státní kasa připravena poradit. I dopředu bylo avizováno, že samozřejmě státní rozpočet není něco, co by nemohlo být upravováno v kontextu vývoje inflace, a tak dále, v průběhu rozpočtového roku. 10. února – znova opakuji, je to důležité, protože velmi často to vyvolává nepochopení – 10. února v pátek, pamatuji si to velmi dobře, protože pan vicepremiér dostal ta čísla Českého statistického úřadu tady na stůl, sedí tady za mnou, a já když jsem ho sledoval, když ta čísla viděl a jeho barva pleti se začala dramaticky měnit a já jsem se začal obávat o jeho zdraví, tak jsem pochopil, že ta čísla zdaleka neodpovídají tomu, co bylo predikováno všemi institucemi, to znamená, když to převedeme na ta čísla, tak skokově došlo k nárůstu inflace, a tak jak to tedy sdělil Český statistický úřad 10. února, o 8,6 procentního bodu. Čili dramaticky více, než bylo předpokládáno.

No, a protože od tohoto čísla, od tohoto údaje se odvíjí i výpočet mimořádné valorizace ze zákona, tak samozřejmě ten náklad najednou nebyl 15 miliard, ale byl 34,8 nebo 38,4 miliardy, to není teď důležité. Dramaticky více. No a od tohoto bodu, od tohoto jasného, Českým statistickým úřadem sděleného data se potom odvíjejí všechny následující kroky, které učinila vládní koalice, vláda jako celek, Ministerstvo práce a sociálních věcí. A vzhledem k tomu, že je opět jasně dáno, že o mimořádné valorizaci a její výši musí vláda rozhodnout do 50 dnů vládním nařízením, do 50 dnů od konce měsíce, kdy došlo k tomuto skokovému

narušení inflace, čili od 31. ledna, tak bylo také zřejmé, že ten zákon musí být nejpozději 22. března účinný, to znamená zveřejněný ve Sbírce zákonů.

Proto vláda přistoupila v okamžiku, kdy zástupci opozice, s kterými o tom bylo jednáno – opět není pravda, že nebyli dotazováni, byli dotazováni – jasně sdělili, že nepřistoupí na projednávání tohoto návrhu režimu § 90, kdy by to teoreticky bylo stihnutelné, a už dopředu avizovali všechny možné obstrukce, tak vládě skutečně nezbylo nic jiného než použít tento krajní nástroj, nikdo z toho nemáme radost, ale tento krajní nástroj, to znamená § 99 a projednávání návrhu ve stavu legislativní nouze. Je to opřeno o nález Ústavního soudu z 1. března roku 2011, kdy už tehdy v obdobném případě bylo jasně řečeno, že jsou splněny podmínky pro projednávání návrhu ve stavu legislativní nouze, tak jak je Ústavní soud definoval, a to proto, že v jednacím řádu se jasně hovoří v § 99, že lze projednávat zákony ve stavu legislativní nouze v případě, že – cituji – státu hrozí značné hospodářské škody. A není to jenom 19,4 miliardy vázané k valorizaci 1. července tohoto roku. Samozřejmě to má konsekvenci do všech dalších valorizací a my se kumulativně dostáváme k částce 100 miliard korun. A já pevně doufám, že bez ohledu na to, k jakému politickému klubu tady kdo patří, tak o částce 100 miliard korun nikdo nebude pochybovat, že jsou vážné hospodářské škody.

Právě proto tedy vláda přistoupila s ohledem k nevůli opozice jednat v jiném režimu, tak abychom splnili tu podmínu 22. března, k projednání ve stavu legislativní nouze. Proto si jsem si dovolil tady jasně, snad srozumitelně, vysvětlit všechny důvody, které k tomu pana ministra Jurečku a vládu vedly, a právě proto vás chci požádat, abyste stav legislativní nouze podpořili, aby se o tom nevedla rozprava nad rámec toho, abychom vlastně se nedostali do protimluvu. Pokud jsme ve stavu legislativní nouze, tak máme jednat skutečně ve stavu legislativní nouze, čili v nějakém rozumném časovém rámci, a neříkám, že musíme za hodinu hlasovat, ale v nějakém rozumném časovém rámci, protože pak skutečně jako zákonodárci budeme ctít to, co je napsáno v návrhu tohoto zákona. Děkuju pěkně.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já ještě upřesním, že schůze je svolána podle § 51 odst. 4, jsme však v režimu § 99 jednacího řádu a vyloučen je § 53 odst. 1.

Nyní tedy s faktickou poznámkou chce reagovat na toto vystoupení paní poslankyně Berenika Peštová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, paní předsedající. Já samozřejmě tím, že je otevřená rozprava, proto jsem tam dala faktickou poznámku. Mě zaujalo vystoupení vaše, pane poslanče, prostřednictvím paní předsedající, když jste řekl, že pan premiér zesinal, když viděl tu částku, nebo pan vicepremiér zesinal. Já se divím, že nezesinal, když tam v tom rozpočtu měl tu nulu. To bych zesinala zase já. Že zesinal až ex post. To je jedna věc.

Jsem známá tím, že samozřejmě dbám na to, aby ten legislativní postup byl správný, protože, jak víte moc dobře, osm let jsem tu legislativu připravovala. Proč jste tedy ve své podstatě tento rok neudělali tu legislativu řádně, aby tato legislativa byla platná od 1. 1. 2024? Proč to ženete přes legislativní stav nouze?

A další věc, co říkám, to jsou stát dotazy na vás. Když tady říkáte o našich důchodcích, že způsobí hospodářské škody, to jako... mám to chápávat tak, že ti důchodci, kteří mají ten důchod neustále, tak doted' ty hospodářské škody nezpůsobovali? Způsobí je tou valorizací, která je tady díky této vládě 17,5 %, a ten zákon je měl právě ochránit před tím, když tato situace nastala, že jsme nikdo nečekali, že tato situace nastane, to je fakt, ale taky nikdo nepředpokládal, že to takhle vyženete tu inflaci a že se dostaneme tam, kam jsme se dostali! (Potlesk vlevo.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Vondráček, následuje paní poslankyně Ožanová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Radek Vondráček: Paní předsedkyně, děkuji za slovo. Jsem zlehka překvapen, že je otevřená rozprava, tak nám to začíná dřív. Já jenom, něco mi tam chybělo, pane předsedo, protože už jsme tady stav legislativní nouze řešili vícekrát a vždycky, třeba u pandemického zákona, nebo co to bylo, zdanění neočekávaných příjmů, vždycky vystoupil někdo z koalice – nebo co jsme dělali ve stavu legislativní nouze? Windfall tax? Pandemák jednou a pak ještě nějaký daňový zákon taky. (Debata poslanců stojících okolo řečnického pultu.) Možná zastropování. Omlouvám se těm, co neslyší, že na mě mluví pan ministr. Já jenom že vždycky vystoupil třeba pan předseda Benda a říkal, že z toho nemá vůbec radost, ale že už je to naposled. Vy jste taky řekl, že z toho nemáte radost, ale zapomněl jste tedy ještě dodat, že to je naposled, protože mně už to v tom chybělo. Říkáte to pořád. Měli byste v tom být konzistentní. Děkuji. (Potlesk vlevo.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další s faktickou poznámkou je přihlášena paní poslankyně Ožanová a následuje pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Vážení členové vlády, děkuji, že je vás dneska tady trochu víc. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já s tím mám opravdu problém. Chci reagovat na kolegu Marka Výborného, prostřednictvím paní předsedkyně. Já mám problém se zdůvodněním legislativního stavu nouze. Je pravda, že ve svém projevu se tím budu zabývat obšírněji, ale nicméně říct, že zákoná valorizace způsobuje hospodářskou škodu, je prostě absurdní. Já když jsem se připravovala, tak mi ta vládní rovnice, kterou si dovolím sdělit – důchodce rovná se hospodářská škoda – přijde opravdu absurdní. Prosím, nezdůvodňujte svoji neschopnost tímto způsobem a neříkejte, že se jedná o legislativní stav nouze. Děkuji. (Potlesk vlevo.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Juchelka s faktickou poznámkou, pak následuje pan poslanec Foldyna.

Poslanec Aleš Juchelka: Já taktéž moc děkuji. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych tady spíše očekával, že ten stav legislativní nouze bude obhajovat některý z právníků, kteří jsou ve vládě, například odcházející pan ministr spravedlnosti Blažek, který nám k tomu řekne své stanovisko, nebo tady pan ministr Šalamoun, Šalomoun, pardon, který je v Legislativní radě vlády, a také mě zajímá samozřejmě i spousta právníků, kteří sedí v lavicích vládní koalice. Tady máme paní poslankyni Decroix, prostřednictvím paní předsedající, pana poslance Haase, to jsou všechno renomovaní právníci, a mě zajímá, jestli oni jsou skutečně komfortní s tím, že budeme tady tento velmi vážný zákon, který, a to je ta druhá legislativní věc, který je opravdu taktéž na vodě, budou obhajovat, a jakým způsobem to obhajovat budou, abychom na to mohli reagovat. A samozřejmě, že pan předseda klubu Výborný, vaším prostřednictvím, je velmi statečný, že jako pedagog tady obhajuje stav legislativní nouze, nicméně si myslím, že by to měla být záležitost právníků. Proto moc prosím, aby pan ministr jeden jako druhý tady vystoupili a řekli nám, proč se tady toto děje ve stavu legislativní nouze, když vláda na změnu toho valorizačního mechanismu měla třeba půl roku, čtyři měsíce a mohlo to jít v klasickém legislativním procesu. Děkuji. (Potlesk vlevo.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Foldyna s faktickou poznámkou. Následuje pan poslanec Okleštěk. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji vám, paní předsedkyně, za slovo. Dámy a pánové, jednou se vaše děti budou stydět za to, že vy jste tady teď byli. Věřte mi, že se budou stydět, protože jestli si myslíte, že je valorizace starobních důchodů ohrožením této republiky, že je to ohrožením lidských práv nebo že to je ohrožením nějakých hospodářských škod, tak to jste hodně na omylu. Vy jste si prostě vymysleli, že pod vějíčkou těchto věcí dneska v legislativně úplně jiném procesu přijmete to, že okradete české důchodce. To je prostě tristní, co se v této Sněmovně děje. A já věřím tomu, že jednou vás vaše děti za tohle budou soudit! (Celá řeč pronesena velmi hlasitě.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Okleštěk s faktickou poznámkou. Následuje pan poslanec Výborný.

Poslanec Ladislav Okleštěk: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážení členové vlády, kolegyně, kolegové, já jsem původně vůbec nechtěl vystupovat. Víte, že já šetřím svými vystoupeními, protože si myslím, že by se mělo vystupovat, jenom když to nebylo už řečeno. Jenomže právě z vládní koalice pořád slyším podporu těch témat dokola, tak se musím k tomu přidat.

Stav legislativní nouze. Ono to zní úplně jasně. Já jsem samozřejmě připraven také na vystoupení k tomu samému vlastnímu bodu. Ale protože pan Výborný tady tu rozpravu zahájil, tak já se ptám: kde máte ty úředníky z Úřadu vlády, kde máte ty kolegy a odborníky na ministerstvech? Když jste byli v opozici, tak jste říkali, že na každou tu pozici máte připravených x lidí. Ale v listopadu už přece byly jasné signály, že se blíží vysoká inflace. Nikoho z vás ty signály ani neupozornily, že se něco děje? Vás překvapilo a členové vlády zesinali, když se dověděli čísla ze statistického úřadu. Já si myslím, že drtivá většina poslanců vůbec nezesinala, protože to tušila. Akorát členové vlády ty informace neviděli.

Pan Stanjura řekl v otázkách Václava Moravce, že rozpočet to unese. Tak čeho se bojíte? Chcete ožebračit seniory, tak jste si to nějak naplánovali? Tady je legitimní očekávání seniorů, že budou podpořeni, že dostanou nějakou korunu. Vy kopete příkopy mezi seniory a těmi mladšími. Uvědomujete si vůbec, co tady připravujete? Vy si myslíte, že ti senioři, pokud mají těch – (Předsedající upozorňuje na čas.) Děkuji, já se vrátím.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní pan poslanec Výborný s faktickou poznámkou, následuje pan poslanec Brázdil.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo. Považuji za slušné odpovědět na dotazy, které zazněly od paní poslankyně Peštové, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně. Já jsem se to snažil vysvětlit, proč ne v prosinci, ale proč po tom 10. únoru. Zaznělo to tady, znovu opakuji. Na co jiného už by vláda měla slyšet, než jsou predikce centrální banky? To bylo, co se týkalo vaší vlády, každé vlády. Takže to je myslím vcelku zřejmé.

Co chci zdůraznit. O tom, že je potřeba upravit ten valorizační mechanismus, o tom ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka hovoří dlouhodobě a bude to a je to součástí diskutované důchodové reformy. Ale teď se bavíme o mimořádné valorizaci v měsíci červenci.

Potom bych velmi poprosil – a to se týká opět paní kolegyně Peštové, ale i dalších. Prosím, nikdo tady neřekl a z mých úst tady nezaznělo, že důchodci, senioři, způsobí vážné hospodářské škody. Tady ta zkratka, proti které se musím jednoznačně ohradit, je něčím, co přesně odpovídá tomu stylu diskuse, který tady bohužel vedete. Nic takového nezaznělo. Valorizace bude, senioři dostanou v průměru přidáno 770 korun a průměrný důchod se dostane přes 20 000 korun. V poměru k průměrné hrubé mzد se dostaneme na 20 %. Což když ještě zohledníme to, že

důchody jsou nedaněné, rozdíl... Na 50 %, já se omlouvám – na 50 % průměrné hrubé mzdy a průměrného důchodu. Což když ještě zohledníme to, že důchody nejsou daněné – a bavíme se o hrubé mzdě – tak je samozřejmě výrazně nad těch 50 %. Tak prosím neříkejme tady to, že někdo ozebračuje důchodce nebo že oni způsobí vážné hospodářské škody. Není to tak, důchody budeme zvedat. Jenom se taky chceme chovat tak, jak jsme slíbili. To znamená, jako odpovědní hospodáři. Děkuji za pozornost.

Jo, a ještě, pardon, jedna věc – (Předsedající upozorňuje na čas.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Je třeba se přihlásit znova. Následuje pan poslanec Brázdil s faktickou poznámkou. Připraví se pan ministr Jurečka s faktickou. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Brázdil: Děkuji, paní předsedkyně, za slovo. Já bych chtěl ve své faktické reagovat na kolegu Výborného, prostřednictvím vás. Pane kolego, vy jste sem přišel jako první. Máme před sebou dlouhou štaci. Nasekal jste tolik chyb, mluvíte o tom, že jsme v legislativní nouzi. No, nejsme. My to teprve musíme potvrdit, ještě nejsme. (Námitky z pléna, že jsme.) Dobře. Já si myslím, že nejsme. Teprve tímto to potvrdíme.

Další, co bych chtěl říct. Pak jste nasekal spoustu chyb v tom, že vás paní předsedkyně opravovala v těch paragrafech. To jsem snad řekl dobře. Nadělal jste chyby. Ted' jste mluvil o tom, že určitě dostanou důchodci nějakých míň peněz. No, nedostanou. My se vy postaráme o to, aby dostali to, co dostat mají. Vy tady mluvíte, jako kdyby už bylo všechno hotovo. No nic není hotovo. Bude to dlouhé. My se budeme snažit, aby důchodci dostali to, co rádně dostat mají. A za mě, začít takhle bylo nešťastné. Pojděte to napravit a dejte to tak, jak to má být. Tak jak vás opravovala paní předsedající. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já ráda opravím i vás, pane poslanče. Jsme legislativní nouzi. Ted' jednáme o tom, jestli ji Poslanecká sněmovna potvrdí, tak at' jsme korektní.

Následuje pan ministr Jurečka a připraví se paní poslankyně Schillerová. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Dobré dopoledne, vážená paní předsedkyně, kolegyně kolegové. Já jsem původně čekal, že ve svém rádném vystoupení shrnu všechny ty vážné důvody, proč tento návrh tady předkládáme, včetně odůvodnění stavu legislativní nouze.

Pro své kolegy z opozice: Prosím pěkně, věnujte pozornost bodu 11 tohoto návrhu. Má 22 stran, není to tak dlouhé. Takže na straně 13 v bodu 11 je jasné odůvodnění, proč tento návrh předkládáme ve stavu legislativní nouze, i s odkazem na dřívější nálezy Ústavního soudu. Je to tam jasně logicky popsáno.

Ted' z pohledu té záležitosti, pokud jde o dopady. Opravdu je to tak, že pokud neuděláme tu úpravu o valorizačním mechanismu, tak to znamená v letošním roce výdaj 34,4 miliardy korun. V roce příštím a všech dalších 58,8 miliardy korun, které se už vždycky budou jenom nějakým tempem podle toho, jak se o tom budoucnu rozhodne, valorizovat. Stane se z toho trvalý mandatorní výdaj.

Tady padly ty děti. Silná emoce, jestli nám děti poděkují, nebo ne. Myslím si, že je fakt potřeba se dívat i na tu vyváženosť té mezigenerační solidarity, protože právě ty děti dneska těmi odvody na sociální pojištění financují ten důchodový systém. Budou financovat i to, když si na to půjčíme, včetně úroků. Takže je potřeba se opravdu dívat tou optikou opravdu, tak jak

jako hospodář nahlíží na to nejenom optikou letošního rozpočtu, ale i rozpočtu příštích 5, 10, 15, 20 let. To si myslím, že je klíčové. To, jestli někdo říká tady z pléna, jestli tu budeme, nebo nebudeme. Odpovědná politika je právě o tom, že bez ohledu, jestli tady budu, nebo nebudu, tak mám na to pohlížet se zodpovědností za ty budoucí generace.

Já všechny další věci velmi rád podrobně zdůvodním ve svém hlavním vystoupení, které tady budu mít. Jsem rádně přihlášen. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za dodržení času. Nyní tedy paní předsedkyně Schillerová s faktickou poznámkou. Následuje paní poslankyně Oulehlová.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Já už mezitím hlavní důvod, proč jsem chtěla vystoupit, a to, odkdy je pan předseda Výborný mluvčím vlády, ale to už teď zhojil pan vicepremiér Jurečka.

Já budu mít také hlavní vystoupení a tam také rozeberu ty důvody, proč si myslím, že to není ani způsobilé ke schvalování ve stavu legislativní nouze, ani (?) ty důvody, proč s tou novelou nesouhlasíme. Teď mám pouze velice krátký čas, tak ho využiji k tomu, abych vyzvala pětikoalici, abych vyzvala vládu: Stáhněte ten návrh. Stáhněte ho, dokud je čas. Myslela jsem si, že to bude vyžadovat novelu zákona o státním rozpočtu. V neděli jsem v diskusním pořadu České televize zjistila od pana ministra Stanjury, že ty peníze v rozpočtu najde. Tím pádem základní problém je odstraněn. Nevidím tedy, v čem jsou ty hospodářské škody. Pojděte k jednacímu stolu a pojďte se bavit o valorizačním schématu, které by bylo účinné od 1. ledna 2024, tak jako jsme to loni udělali u valorizace plateb za státní pojištěnce. Vyhnete se obrovské ostudě, která pravděpodobně může skončit u Ústavního soudu. Pokud to zruší, budete muset ty peníze vyplatit včetně úroků, a pak budete muset zvažovat, jestli vůbec máte právo této zemi vládnout. Děkuji. (Potlesk poslanců ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Oulehlová, pan poslanec Hrnčíř pak následuje. Všechno faktické, kterých je zatím patnáct. Prosím.

Poslankyně Renata Oulehlová: Dobrý den, vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové. My tady máme schválit vlastně stav legislativní nouze, a to z důvodu, že pokud dojde k valorizaci důchodů, hrozí nám velké hospodářské škody. Já bych vás jenom chtěla poprosit, až budete hlasovat, přemýšlejte nad tím, nebo vzpomeňte si na to, že rozhodujete vlastně o osudech svých rodičů, prarodičů, sousedů, lidí, kteří tuto zemi budovali. Je to vlastně poslední generace, když budeme mluvit osmdesát plus, kde všichni pracovali, všichni odváděli do systému, starali se o nás. Díky nim jsme tam, kde jsme. Nestavme je nyní proti mladým, protože tak to není. Ti mladí, my, nebo ti mladí jsou tady proto, že ti, kteří dnes pobírají důchody, se o nás starali. A ještě jedna věc. Nezapomeňte, že ty lidi potom naženete na úřady práce a ve finále se to může ještě více prodražit, než kdybychom teď jednali racionálně. Děkuji. (Potlesk v levé části jednacího sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Hrnčíř s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Nacher. Máte slovo

Poslanec Jan Hrnčíř: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Já si na úvod jenom dovolím takovou jednu citaci. "Nechci pokračovat v trendu nastoleném současnou vládou, kdy bylo právo obcházeno, a zároveň s tím nález Ústavního soudu, který podmínky legislativní nouze jasně vymezil. Pro mě není právní stát jen slovo." Tolik Markéta Pekarová Adamová 24. listopadu 2021. Paní předsedkyně Pekarová Adamová, dovolil jsem si citovat vaše slova,

když jste vyslovila nesouhlas s vyhlášením stavu legislativní nouze minulou vládou. Namítala jste porušování legislativy a pokřívení principu právního státu. Já se vás tedy ptám, kterou ze zákonných podmínek podle vás splňuje stav legislativní nouze, který jste minulý týden vyhlásila. Připomínám, že se musí jednat o stav, kdy jsou zásadně ohrožena základní práva a svobody občanů, stav, kdy je zásadním způsobem ohrožena bezpečnost státu nebo když státu hrozí značné hospodářské škody, třeba vlivem živelních pohrom. Je naprostě absurdní, že jste před rokem a čtvrt tak velmi bojovala za dodržování legislativy, a dnes si z ní děláte trhací kalendář.

A jenom chci říct, že připodobnit důchodce k živelným pohromám nebo něčemu podobnému, to je naprostý nonsens. To jsou lidi, kteří budovali tuto zemi, kterým vděčíme za to, že tady jsme. Děkuji. (Potlesk části poslanců.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já vás ještě, pane poslanče, odkážu na § 60 odst. 1, kde faktická poznámka má reagovat na průběh rozpravy, což ta vaše nesplňovala. Takže upozorňuji, abychom dodržovali i tento paragraf našeho jednacího rádu.

Pan poslanec Nacher a následuje paní poslankyně Ožanová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, paní předsedkyně. Vážená vládo, dámy a páновé, já budu reagovat na kolegu Marka Výborného, který řekl, že až v únoru se vláda dozvěděla o té vysoké inflaci. Tak já bych tady chtěl říct, že to není pravda. Já jsem si teď kontroloval a díval jsem se na všechny predikce, které tady byly od října, listopadu, v prosinci, České národní banky, Ministerstva financí. Všechny ty predikce se pohybovaly řekněme mezi 10–16 procenty za rok. Takže ty predikce predikovaly to, že ta inflace bude vysoká. To, že v lednu tam bude ještě výrazný skok vlivem nárůstu cen energií, to bylo všem jasné. O tom jsme se tady přece opakovaně bavili. Takže to, že ta inflace vyletí zrovna v lednu do výšin, bylo jasné. Já mám na to dokonce důkaz. Já když jsem točil svůj pořad Dvojí metr, který máte tak rádi, tady občas to citujete, tak jsem našel rozhovor premiéra Petra Fialy v Blesku.cz, který v listopadu říkal – v listopadu říkal – že máte od NERVu nějaký podklad, který mění ten valorizační mechanismus, aniž byste měnili princip valorizace, ale mění ten mechanismus. Vy jste to tam měli od listopadu.

A ten můj základní dotaz je – tudíž bychom nemuseli řešit legislativní nouzi – proč jste to nepředložili v listopadu, v prosinci, možná na začátku ledna? To je ta základní věc. Já nezpochybňuji to, že je potřeba otevřít debatu o tom valorizačním mechanismu. Já zpochybňuji, že to děláte ve stavu legislativní nouze. A já vám na to odpovím, protože to byla řečnická otázka. No protože byly prezidentské volby. Vy jste to otevřít prostě nechtěli. Po prezidentských volbách už toho času tolik není, proto je stav legislativní nouze. Tak jednoduché to je.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Ožanová s faktickou poznámkou a následuje paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo. (Hluk v jednacím sále.)

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Vážení zbývající, předpokládám, tři stateční ministři, kteří jste vydrželi ještě, já budu reagovat ve své podstatě na kolegu Výborného a pana ministra. Tam zazněla určitá výtka o tom, že zkratkovitě uvádíme do éteru ten legislativní stav nouze. Já si dovolím ocitovat přesně, tak jak už říkal pan ministr, jak to zní v tom návrhu zákona, protože samozřejmě mám to připraveno. "Důvody pro tento výjimečný postup jsou spatřovány zejména ve značných hospodářských škodách, které státu bez přijetí návrhu zákona hrozí." Promiňte, co jiného než to, že se tím řeklo: zákonná valorizace je hospodářská škoda? Promiňte, toto je zcela logická dedukce tady z této vaší věty. Takže promiňte, já budu stále tvrdit, že je to absurdní a že považujete s prominutím, s nadsázkou, důchodce za hospodářskou škodu tohoto státu.

Co se týče vyváženosti mezigenerační, o které hovořil pan ministr. Zeptali jste se někdy důchodců nad 80 let, kolik oni mají důchodu? Jak je to vyvážené? Tam běžně pracující ve standardních profesích mírají důchod 13 000. Opravdu se někomu z vás zdá toto hodně? Domníváte se, že těmto důchodcům je vhodné nepřidávat? Je pravdou, že lidé, kteří jdou do důchodu nyní, mají podstatně větší důchody. Ale zkuste se zabývat generací osmdesát plus. Opravdu je vyčleňujete ze společnosti. Zkuste na to myslet.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Peštová a následuje pan poslanec Skopeček. Prosím, máte slovo. Prosím o ztištění v sále.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já bych chtěla reagovat na pana poslance Výborného, prostřednictvím paní předsedající. Já když jsem mluvila o tom řádném legislativním procesu, tak jsem samozřejmě myslela to, že jste to dávali do meziresortního připomínkového řízení na dva dny, dali jste to tam patnáctého a sedmnáctého, byl konec února, že jste zkrátili připomínková místa, že jste měli opět další výjimku, opět další výjimku, tudíž nemáte zpracovanou studii dopadů. Takže o čem my se tady bavíme? My se tady bavíme o nějakých hypotetických číslech, která vypadla z Ministerstva práce a sociálních věcí, protože studie dopadů, respektive jaké to bude mít dopady do společnosti, není. Není zpracovaná. Není zpracovaná. Máte výjimku od pana ministra. Ale co mě zajímá, to je to, co říkal tady Patrik Nacher, prostřednictvím paní předsedající, proč jste to nedali do toho meziresortního připomínkového řízení na delší dobu a nedali jste to tam v září, v říjnu, proč jste, protože ty predikce už jste věděli, věděli jste, že ta inflace bude, a i kdyby nebyla tak vysoká, tak právě proto, z předběžné opatrnosti, tím, že jsem tu legislativu na tom ministerstvu dělala, bych právě měla tu legislativu připravenou tím, že už bych dávno to kolečko udělala. Vy jste neudělali vůbec nic, protože jste si dali do rozpočtu nulu, věděli jste, že žádná inflace nebude, nebo respektive, že ji zkráťte, a teď už jenom jste načasovali, kdy to přijde. A vy jste to načasovali po volbách, protože jste nechtěli ty volby projet. Tomu rozumím, je to pro vás legitimní důvod. Ale co mě zajímá třeba, proč Ministerstvo práce a sociálních věcí, nebo respektive Ministerstvo financí nezahájilo nějaké jednání, protože třeba když se kouknou na valorizaci restitucí, tak to máme 7 miliard, a tam jste nic nesnížili, tam jste nic nepokrátili. Ani jste nezahájili nějaké jednání, že ta inflace je enormní, že s tím... (Předsedající: Čas.) ... jako správný hospodář nesouhlasíte.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan místopředseda Skopeček, následuje pan poslanec Brabec.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Děkuji za slovo. Hlásil jsem se ještě v reakci na pana poslance Foldynu, když vystupoval. Chápu, že tady budeme dlouho. Čeká nás poměrně ostrá diskuse. Já se jí vůbec nebráním. Přesto bych chtěl – teď to myslím v dobrém – paní předsedající, pana poslance Foldynu poprosit, abyhom si odpustili věty o tom, cí děti se za koho budou stydět. Opravdu to sem nepatří. Já k debatě o důchodech přistupuji i v tom smyslu, že já zase nechci, aby mně jednou moje děti vyčítaly, že na jejich důchody nebudou peníze, protože jsme v době, kdy jsme s tím něco měli udělat, nic neudělali. Ale věřím tomu, že každý z nás, ať už je z SPD, z hnutí ANO, od lidovců, z ODS, vychováváme děti tak, jak nejlépe umíme, aby se za nás nestyděly. Prosím, nepoužívejme tyto věty. Nepatří to sem. Snižuje to politickou kulturu. Držme tu schůzi od začátku v nějakých mantinelech politické kultury, za kterou se nebudeme stydět my ani nikdo z našich dětí. Děkuju. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Brabec. Připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážená paní předsedkyně. Pan vicepremiér Jurečka řekl, že on k tomu vystoupí obsáleji, tak jsem si myslel, že si pan předseda Výborný vytáhl krátkou sirku v rámci koalice, aby to uvedl, protože já mám... (Reakce v sále.) Nelíbila se vám krátká sirka? Co je na tom sprostého? Ale dobrá. Protože prostě musel vystoupit s něčím, za co se ostatní trochu stydí. Protože já jsem přesvědčen, že i v rámci koalice jsou poslankyně a poslanci, kteří se stydí za to, jakou formou je tahleta norma předkládána. Ona to myslím říkala už Berenika a další, mě tedy vyděsilo, pokud máme ministra financí, a předešlu – za stavu, kdy by byl pan ministr Stanjura dříve předsedou opozičního klubu ODS a stalo by se tohleto z naší strany, tak on tady bude viset u stropu jako zepelín a bude na nás prostě křičet, co to je za vládu, která nebyla schopna odhadnout aspoň rámcově inflaci. (Potlesk z lavic ANO.)

Za mě říkám, já si myslím, že by měl být zesinalý celý národ z toho, jakého máme ministra financí, který buď z neznalosti, neschopnosti odhadnout, anebo i z té kalkulace nedal do návrhu rozpočtu ani korunu na mimořádnou valorizaci. O tom se tady bavíme. A teď se to flikuje. Já si myslím, že mnozí z vás si uvědomují, že tohleto je nedůstojné. Paní předsedkyně našeho klubu, paní Alena Schillerová, to jasně řekla. Neriskujte tu ostudu, vezměte to zpátky a pojďte se o tom bavit, protože to opravdu nemůže dopadnout dobře. Chcete jasně okrást důchodce a všichni to vidí! Děkuju za pozornost. (Potlesk z lavic ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za dodržení času. Následuje paní poslankyně Mračková Vildumetzová a připraví se paní poslankyně Balaštíková – s faktickými poznámkami. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, dovolila bych si také reagovat prostřednictvím vás na pana Výborného, který prakticky tady říká, že my něco projednáváme ve stavu legislativní nouze. Chtěla bych jenom připomenout, že stav legislativní nouze navrhla vláda, poslala to paní předsedkyni Poslanecké sněmovny 20. února. A chtěla bych zdůraznit, že o stavu legislativní nouze a o částečné valorizaci důchodů, nebo respektive o zákonu o důchodovém pojíštění rozhodla – ne že se ta vláda sešla, že se sešlo těch 18 ministrů, že těch 18 ministrů, kterých máme historicky nejvíce, že o tom jednali, že nějakým způsobem to řešili, tak oni o tom rozhodli per rollam. Pro občany této republiky: rozhodli tak, že to poslali e-mailem, že s tím souhlasí. Je to nedůstojné, je to neskutečné, ale bohužel takto vystupuje a takto přistupuje k témtoto zákonům tato současná vláda. A to je fakt.

Chtěla bych zároveň zdůraznit to, co tady řekl pan Hrnčíř. Stav legislativní nouze vyhlásila předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová, která 24. listopadu roku 2021 řekla, že nechce pokračovat v trendu nastoleném současnou vládou, kdy bylo právo obcházeno, a zároveň ctí nález Ústavního soudu, který podmínky pro vyhlášení legislativní nouze jasně vymezil. Ten stav legislativní nouze jste vyhlásila vy, paní předsedkyně. My s ním nesouhlasíme.

A pane Výborný, my se teď bavíme tady o tom, že není stav legislativní nouze. Není stav legislativní nouze. Tato Sněmovna ho musí potvrdit. Paní předsedkyně našeho klubu vás vyzvala, ať to sáhnete. (Předsedající: Čas.) Můj čas vypršel, ale já v tuto chvíli si dovolím –

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím, abyste tím pádem respektovala, že je dvouminutový limit, který vám vypršel.

Paní poslankyně Balaštíková, následuje pan předseda Výborný. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Margita Balaštíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové. Také bych chtěla reagovat na kolegu Výborného, prostřednictvím paní předsedající. Pane kolego, vy jste řekl, že nikdy nikdo z vás neřekl, že se způsobí hospodářské škody, pakliže bude vyplacena valorizace. Řekl to váš ministr na výboru pro sociální politiku. Hned potom si to dávali kolegové z tohoto výboru na twittery, bavili se tím. A promiňte, nehovoříte pravdu.

Za další. Když si přečteme zdůvodnění, sněmovní tisk 392, kde se vlastně i na tady toto odvoláváte, beru to, že co právník, to právní názor, ale nezlobte se, vy se sám usvědčujete z toho, že nehovoříte pravdu. A kdybyste tedy nevěděli, že to nechcete udělat, tak byste si to přece dali do rozpočtu. A proč jsme se tedy na rozpočtovém výboru zlobili, že nemáte v rozpočtu tu valorizaci? Proč vám Národní rozpočtová rada říkala, že vám tam tato částka chybí? Vy jste se tady usvědčil z toho, že jste nikdy neuvažovali, že to těm lidem vyplatíte. A to prosím vás nemůžete okecat. Protože normální by bylo mít to tam a pak to přesunovat, a vy jste to nedělali. A jenom se vysmíváte občanům, a ještě zneužíváte stavu legislativní nouze.

A když už tady jsem u toho pultíku, tak dalším bodem máte, že vlastně z důvodu mimořádných výdajů vyvolaných dopady války na Ukrajině. Tak já bych se tedy ráda zeptala, jaké finanční výdaje my teď máme? Protože podle mě se jednalo o účetní operaci, kdy jsme tedy bojovou techniku nějakým způsobem ohodnotili, převezli jsme ji na Ukrajinu, protože v té bojové technice naši tankisté nejezdí, nebo řidiči obrněných transportérů, určitě nečerpají z rozpočtu Ministerstva obrany naftu vyrobenou z ruské ropy, když už jsme u toho. A já bych chtěla vědět, co jsme tedy za výdaje měli? (Předsedající: Čas.) Vy se pořád jenom o toto opíráte.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Čas, paní poslankyně. Prosím o dodržování času. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan předseda Výborný a následuje pan poslanec Koten.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, paní předsedkyně. Předtím jsem nestihl ještě zareagovat na kolegu Aleše Juchelku. On má pravdu v tom, když říká, že nejsem právník. Nikdy jsem se za právníka nevydával. Na druhou stranu jsem pět let členem ústavně-právního výboru a snažím se být učenlivým poslancem, učenlivým žákem. Mimo jiné také pocházím z právnické rodiny, kde jsou i ti, kteří se věnovali právu i na té nejvyšší úrovni, tak samozřejmě ty věci konzultuji. Tak to jenom tady na vysvětlenou.

Poprosil bych potom vaším prostřednictvím, paní předsedkyně – paní předsedkyně Schillerová moc dobře ví, že jsem předsedou poslaneckého klubu KDU-ČSL, a když zde vystupuji, tak zde nevystupuji za vládu, ale vystupuji se stanoviskem poslaneckého klubu KDU-ČSL. Myslím, že to je jednoduché. Vy to víte, já to vím, že to víte. Tak prosím tady nepodsouvezte veřejnosti a poslancům něco jiného.

Stejně tak prosím pana kolegu Brabce, abychom udrželi opravdu diskusi v nějaké rovině politické kultury. To, kdo se za co má stydět nebo kdo se za co stydí, prosím nechte na tom konkrétním poslanci. Myslím, že by to tak bylo dobře.

A pokud jde o ty argumenty, které jsou tady podsouvány paní předsedkyni Pekarové Adamové a dalším, nebo mně, nebo panu ministru Jurečkovi, myslím, že to tady zaznělo. Všechny důvody toho, proč stav legislativní nouze – který mimochodem teď už je, ano, to je dané zákonem, stačí si přečíst jednací řád – tak tady byly vyřčeny. Ale bohužel tady platí to okřídlené: je to marné, je to marné, je to marné. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Koten. Následuje pan poslanec Kubíček. A prosím, udržme klid v sále. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Radek Koten: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Dámy a pánové, já bych tady rád zareagoval na předřečníky, vaším prostřednictvím, protože my se tady bavíme stále o stavu legislativní nouze, ale to, čemu má tento stav sloužit, to je naprosto neuvěřitelné.

Padlo tady, že nebyla tato valorizace rozpočtována. No nebyla, nebyla v rozpočtu. A vláda to teď chce ušetřit. A na kom to chce ušetřit? Musíme si říci, že to chce ušetřit na těch nejzranitelnějších, kteří se nemohou bránit. To je tedy opravdu neskutečné.

Některí tady říkali také, mí předřečníci ctění, aby se tady dodržovala politická kultura v Poslanecké sněmovně. Dobře, tak my tady máme politickou kulturu, že odereme důchodce o jejich valorizaci? Ale vždyť tu inflaci tady přece způsobila vaše vláda! Vaše vláda tady vyváží peníze českých daňových poplatníků z České republiky a vy si to jenom přesouváte z kapitoly do kapitoly. A na důchodce už holt nezbylo. To je naprosto neuvěřitelné. Ta skupina lidí, která se nemůže vůbec bránit! To opravdu, to je neskutečné. Děkuji. (Potlesk poslanců SPD.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Kubíček a následuje pan poslanec Foldyna. Prosím, máte slovo.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuju za slovo, paní předsedající. Vážení kolegové, vážené kolegyně, já budu velmi stručný. Já vůbec nechápu, proč by se měl otvírat stav legislativní nouze, protože se tady pořád bavíme o valorizaci a od 1. 7. 2023. Kdybychom procházeli standardním legislativním procesem, tak bychom tady nemohli strašit tím, že tento valorizační mechanismus bude pokračovat i v dalším roce, protože jak ctěná moje kolegyně Alena Schillerová, prostřednictvím paní předsedající, říkala, my jsme byli připraveni se o tom bavit. Byli jsme připraveni se bavit o té změně. Ale ve standardním legislativním procesu.

Tu valorizaci nám tady vyhnala především pozdní opatření v rámci nárůstu energií, která jsme my navrhovali, a vy jste je uskutečnili o půl roku později. A nemůžete se schovávat za to, že to zde nebylo výřečeno. A jen tak pro upřesnění, na kompenzace zastropování energií tato vláda vyčlenila 100 miliard korun. Ten rozdíl v tom valorizačním mechanismu je 19 miliard korun. Takže myslím, že zbude ještě 81 miliard korun a z těchto peněz by se dostalo i na rodiny s dětmi a na ostatní sociální opatření. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Foldyna a následuje pan ministr Jurečka. Všechno faktické. Ještě prosím o ztištění. Máte slovo.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji. On pan Skopeček odešel, já jsem mu to chtěl vysvětlit. (Poslanec Skopeček se hlásí, že je v sále, následně jde poslouchat před řečnický pult.) Už je tady. Pane Skopečku, já jsem vám to chtěl... Promiňte, prostřednictvím paní předsedající. Já jsem vám to chtěl vysvětlit. Já jsem se nechal emotivně unést, víte? Já žiju v regionu, kde se nežije lehce, kde to není jednoduché pro lidi. Víte, ti, co chodí do práce, neberou tolik jako ti, co žijí tady v Praze nebo ve Středočeském kraji nebo v těch bohatých regionech. U nás je to opravdu dost problematické. Ráno stojí důchodci před supermarketem a čekají, aby si mohli nakoupit ve slevě. Je to pro ně těžké. Ti důchodci mají často vnoučata, a tak jim pomáhají. Víte, u nás je to... Mně se to úplně těžce říká, pane Skopečku, víte, to je taková těžká situace v místě, kde lidi žijou z ruky do huby. Možná to neznáte. Přijedte se k nám podívat. Je to těžký. A když ten důchodce se snaží pomoci té rodině a teď jím nebude ani moc dát, kdy ta rodina se bude muset starat o toho důchodce, protože mu to ani nevyjde na ten domov s pečovatelskou službou... Je to emotivní, přátele. Je to velice emotivní. Přijedte a zasedejte u nás v regionu, až budete rozhodovat o těchto věcech. Abyste věděli, jaká je tam situace. Přijedte ke Kauflandu ráno v devět, když tam otvírají, nebo k Lidlu nebo k nějakému jinému obchodnímu domu a podívejte se, co si ty lidi kupujou. To nejlevnější, to nejméně kvalitní, protože už jim žádný

prachy nezbývají dneska. A vy jim ještě chcete ukrást ten zbytek, na který měli nárok. Promiňte mi tedy, že jsem byl (Předsedající: Čas.) tak emotivní. Promiňte mi to. (Potlesk poslanců SPD.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan ministr Jurečka, následuje pan poslanec Novák. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, kolegyně, kolegové, já si dovolím reagovat na celou řadu mých předčeňníků a chci tady ilustrovat několik jednoznačných faktů, které opravdu nelze oddiskutovat.

A tady, prosím pěkně, je za prvé informace o tom, jak vypadá dneska struktura vyplácených důchodů v České republice. (Ukazuje graf Rozložení počtu důchodců podle výše důchodu.) To znamená, nejčastěji vyplácený důchod v této zemi je 21 000 korun. Podívejte se vy všichni ostatní, já to nezlehčuji, ale podívejte se v té struktuře, kde jsou opravdu ty osoby s velmi nízkými důchody. A vůči těm právě touto změnou přidáváme více. Těm, kteří mají důchod opravdu na té nejnižší rovině, přidáváme i nominálně více. Takže když tady argumentujete tím, že tato vláda někomu něco chce brát, tak ano, tady je situace taková, že těm, kteří mají ty nejvyšší důchody, budeme valorizovat nižším tempem a těm s těmi nejnižšími důchody přidáme více. A tady opravdu je jednoznačně vidět, jak vypadá situace příjmů starobních důchodců v České republice.

Dovolím si ještě tady také ukázat, když jste tady říkali, jak tato vláda nepřeje seniorům, tak se podívejte – vývoj růstu důchodů za poslední roky. (Ukazuje druhý graf s názvem Průměrný důchod letos přesáhne 20 000 Kč.) Jaké je tempo růstu těch důchodů? O 31 % vzrostou důchody za rok a půl občanů v této zemi, kteří pobírají důchody. Když se podíváme na situaci těch, kteří na ty důchody ve svém pojistném musí vydělat finanční prostředky, tak ta jejich situace zdaleka, zdaleka neroste tímto tempem. (Poznámka poslance mimo mikrofon, že to není faktická.) O tom je ta mezigenerační solidarita. My zvyšujeme důchody v průměru o 760 korun tímto návrhem a lidem s nižšími důchody poměrově a těm s nejnižším i nominálně přidáváme více. Je to reakce moje faktická na to, co tady zaznělo a nebyla pravda.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já poprosím o ztišení poslance. Faktická slouží k reakci na rozpravu a já se domnívám, že tady v tomto případě bylo reagováno na to, co tady zaznávalo v předchozích příspěvcích, to bylo zcela evidentní. Takže ty námitky prosím když tak vznášejte na mikrofon.

Faktická poznámka, další v řadě, je pana poslance Nováka a následuje paní poslankyně Fialová. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Marek Novák: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Já si dovolím, vaším prostřednictvím, reagovat na pana kolegu Výborného, který nám tady říkal: nikoho neožebračujeme, nikomu nic nebereme. No berete. Vy jste tady říkal: přidáme 752 korun. Vy máte přidat 1 752 korun! Jestliže nikomu nechcete nic brát, tak to tady můžeme dneska zavřít a jít pracovat, protože jsme tady zbytečně přece.

A na pana kolegu Jurečku, zase vaším prostřednictvím, si dovolím reagovat. S tím jeho super grafem 20 000... Já bych vás chtěl vidět, jak s tím vyjdete vy. Chtěl bych vás vidět. A to, co ten důchodce za vaši vlády dnes díky valorizaci – ne díky vaší práci, díky valorizaci – má dostat, tak je to pořád mnohem míň, než jak mu vzrostly životní náklady díky vaší neschopné vládě. Tak to je.

A pokud se vrátím ke stavu legislativní nouze, tak ono vlastně ano, když si přečtu první část: stav legislativní nouze je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním

způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů... A tady můžu skončit, protože vy děláte všechno pro to tím svým pokrívováním zákonů, když vám něco nesedí, tak si to změňte podle sebe. To už hraničí opravdu s tím, že začínáte ohrožovat základní práva a svobody občanů. Styďte se. (Potlesk poslanců ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ministry můžete oslovoval napřímo. Paní poslankyně Fialová, následuje pan poslanec Králíček. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji. Já budu reagovat na pana ministra Jurečku. Ráda bych mu připomněla jeho slova z minulého volebního období na 104. schůzi 25. 1. 2021, kde jsme probírali taky legislativní stav nouze, a týkalo se to zákona o veřejném zdraví, takzvaný covid pas jsme tu měnili. A sám pan poslanec – v tu dobu – Marian Jurečka uvedl k otázce stavu legislativní nouze – a teď budu citovat: Já k tomu mám několik stručných poznámek. Kladu si otázku, vládo, jste normální? S tímhle přístupem běžte fakt do háje. Tady byly momenty, kdy bylo potřeba ty věci řešit, řešili jsme tady pandemický zákon, tak se normálně komunikovalo, přišlo se, řeklo se, hledáme parametry na shodě, uděláme to ve stavu legislativní nouze. Sedli jsme na to, za čtrnáct dnů byl hotový legislativní proces. Teď žádná dohoda, žádné avízo, žádná snaha o jednání o shodě na parametrech. Přijdete s tak širokým návrhem, chcete ho teď v legislativní nouzi, zasahujete tam do věcí, které jsou na hraně ústavnosti nebo za ní. To fakt není normální postup. Stáhněte to, vrátíme vám to k přepracování. My nabízíme naše experty na covid, Anticovid tým, a přijdete s tím případně znova. Ale s tímhle postupem fakt ne. A nezkoušejte nás tady vydírat, že teď je to tady opravdu za minutu dvanáct, teď se to musí řešit. A pokračujete... a končíte: Takhle fakt ne.

Ptám se tedy, pane ministře, v čem je rozdíl mezi hranou ústavnosti tehdy a dnes, kdy jste nám tu citoval z důvodové zprávy. (Předsedající: Čas.) Co se stalo, že jste tak obrátil svůj názor? Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Králíček s faktickou poznámkou, následuje pan poslanec Vondráček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedkyně, pane ministře, kolegyně, kolegové, já bych chtěl ve své krátké faktické poznámce reagovat na pana poslance Výborného, na pana místopředsedu Skopečka i na pana ministra Jurečku. Já se domnívám, že v té diskusi, ať bude jakákoliv, se prostě neshodneme. Padají tu naše argumenty, padají tu vaše argumenty. Ale co chci říct a zdůraznit, že jsem čekal od vládní koalice, která měla unikátní příležitost, aby po těch vypjatých prezidentských volbách přišla za opozici a ukázala společnosti, že jako politici jsme schopni společně jednat a na zásadních otázkách, což si myslím, že valorizace důchodů je, se prostě shodnout a přijmout takový zákon, který bude udržitelný několik let. A ti občané budou vědět, že i politici jsou schopni jednat a přijít s rozumným návrhem, který pro tyto lidi bude. Co jste udělali vy? Vy jste po prezidentských volbách zařadili vyšší rychlosť vašeho parního válce a svými 109 (?) hlasy si tady rozdrtíte cokoliv.

A chtěl bych se pana Jurečky zeptat, kdo bude zodpovědný za to, když prohrajete Ústavní soud a budete platit nejenom ty valorizace, které důchodcům naleží, ale i penále, které bude minimálně stomilionové? Kdo osobně bude zodpovědný za ty peníze navíc, které tady riskujete a které vyhodíte potom?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Vondráček a připraví se pan poslanec Zlínský. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Já bych chtěl reagovat na celou řadu svých předrečníků. Samozřejmě je to lehce chaotické, protože těch přihlášek je hodně. Já jsem se hlásil v okamžiku, kdy vystoupil pan předseda Výborný a reagoval na pana, mého ctěného kolegu Ríšu Brabce, který si myslím, že vtipnou formou poukázal na to, že je nám ho líto, protože zřejmě on byl určen k tomu, aby obhajoval neobhajitelné. Myslím si, že Richard to řekl vtipně, kultivovaně a že to právě do té rozpravy patří.

V reakci třeba ještě na pana Výborného, který říkal, že diskuse ano, ale že by neměla být dlouhá. Ale ta diskuse je principiální a já jsem přesvědčený, já vím, že mezi vámi, zvláště mezi třeba těmi ostřílenými poslanci ze strany ODS, jsou lidi, kteří si uvědomují, že nejsou splněny podmínky stavu legislativní nouze, že je to zneužití. A o tom by teď měla být hlavní debata. A proto ta debata bude, protože je pro nás stěžejní, principiální. A ty důchody, o těch se teprve bavit budeme. Ale teď jde o to, že používáte metodu, o které jste několikrát řekli, že z toho radost nemáte, ale zase jste ji použili, a teď je to nejflagrantnější a je to u velmi citlivé otázky.

A to, co my tady dneska řešíme, jestli to projde, to znamená do budoucna, že pak přijdou další a zneužijí to ještě víc. Vy tady vytváříte další precedens. Tady je problém, že se vyprazdňuje ten pojem "stav legislativní nouze". Už je to dávno za tím, kde to definoval Ústavní soud, už si to definujete po svém, obcházíte to, a pak přijdou další, a samozřejmě že po vás přijdou další, tahle vláda tady není napořád, přijde někdo jiný a vyprázdní to ještě víc. Připomíná mi to jeden článek, který jsem nedávno četl, že zvlášť pro tu mladší generaci už se vyprázdní pojmenování "ty vole", že už to vůbec není vlastně nic vulgárního. Tak vy vyprazdňujete pojmenování "legislativní stav nouze". Já nechci, abychom si za chvilku říkali stav legislativní nouze, ty vole. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já bych přece jenom ale si myslela, že my to ještě, naše generace, chápeme jako ne úplně vhodné používat tady za tímto pultíkem.

Pan poslanec Zlínský a následuje pan poslanec Michálek.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. Vážené dámy a páновé, já si dovolím reagovat na pana ministra Jurečku, vaším prostřednictvím. On při svém prvním vystoupení tady řekl něco v tom směru, že bychom měli brát v úvahu i problematiku mladší generace. Já mám trochu obavu, jestli tady nevykopáváme válečnou sekuru nějakého mezigeneračního konfliktu, protože se obávám, že v takové nějaké konfliktní situaci bude velice těžké se domluvit na reformě důchodového systému, což nás určitě čeká v budoucnu, to je nepopíratelné, protože všichni, nebo ti, kteří se o to zajímáte, o ty demografické změny, které jsou v naší populaci, tak víte, že se blíží neodvratně rok, kdy odejdou do důchodu takzvané Husákovy děti, a vlastně je budou takzvaně muset, jak by někdo řekl, živit lidé, kteří se narodili po roce 1989, kdy ta demografická situace, ta porodnost, byla velmi nepříznivá.

Takže já bych tady zmínil to, že bychom se měli začít bavit o tom, jak zvýšit porodnost a zachránit, co se ještě dá, a namísto toho, abychom hovořili, že máme u nás devadesát nebo kolik... více pohlaví, bychom se měli zaměřit na to, že základem porodnosti je rodina, to znamená dvě pohlaví, žena a muž, a nikoliv devadesát pohlaví, nedovedu si představit, jak zdůrazňování devadesáti pohlaví povede ke zvýšení porodnosti v České republice. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za dodržení času. Nyní následuje pan poslanec, předseda Michálek. A připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, pojďme prosím nechat v rozpravě vystoupit i ministry, například tady pana ministra pro legislativu, který může osvětlit důvody, proč vláda zvolila stav legislativní nouze a proč jsou splněny ty podmínky pro jeho průběh. To bychom se pak snad dozvěděli, že podmínky legislativní nouze chápe Ústavní soud šířeji, tak, že zahrnuje i důsledky mimořádné skutečnosti, včetně jejich dopadu do státního rozpočtu. Je na to judikát Ústavního soudu, kde to Ústavní soud hezky vysvětluje.

A my tu samozřejmě máme mimořádné okolnosti. Zdražování v obchodech nevytvořila vláda, vláda nevlastní obchody a neřídí trh. Je to důsledek války na Ukrajině, zdražování energií a tak dále, to všichni dobře víme. (Nesouhlas a bučení poslanců ANO.) A Maďarsko, které je nám dáváno někdy za vzor, to je na tom s inflací ještě daleko hůře. Naštěstí v Česku jsme na tom mnohem lépe než v Maďarsku.

Za klub Pirátů říkám, že si velmi vážím seniorů, našich babiček a dědečků, a je dobré, že vláda jim navrhuje přidat 700 korun. Celkově je navýšení průměrného důchodu za této vlády úplně rekordní. Proto se mi nelibí, že někteří pokračují v rétorice stavící proti sobě babičky a dědečky a jejich dcery a syny na druhé straně, a v podstatě rozeštívání rodin. To je rétorika rozdělování, kterou voliči v prezidentských volbách odmítli. Pojďme se bavit rozumně, pojďme vést standardní rozpravu, pojďme si říci, jaké tempo navýšení výdajů na důchody, rodičovský příspěvek a podporu dalších lidí zasažených inflací je udržitelné, pojďme si to vysvětlit v rámci rozpravy, kde můžou všechny ty názory zaznít. A já bych chtěl poprosit i naši opozici, aby nám představila svůj plán konsolidace, tak aby to dohromady dávalo (Předsedající: Čas!) smysl s rozpočtem. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Mračková Vildumetzová a následuje pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuju, paní předsedkyně. K panu Michálkovi, prostřednictvím paní předsedající. Když jsou, pane Michálku, ty mimořádné okolnosti, proč, když jsem tady dvakrát zařazovala zákon ohledně zmrazení platů politiků, který je již v legislativním procesu, a předložil ho Andrej Babiš v listopadu roku 2021, proč jste ho nepodpořil? Proč, když jsou tedy ty mimořádné okolnosti, nebyl zařazen na pořad schůze? A jsem zvědava, jak se k tomu postavíte, protože jste to již dvakrát neschválili, to znamená, že požadujeme mimořádnou schůzi. Pokud po někom chci šetřit, pokud někomu chci něco brát, měl bych začít u sebe. To vy jste v žádném případě neudělal! A to je fakt.

Zároveň bych si dovolila reagovat na pana Výborného. Pane Výborný, to, co jste tady opět předvedl, je pouze arogance a přezíravost, nám tady říkat, že je něco marné, marné, marné. Hrozné je, jakým způsobem vy tady přicházíte, jakým způsobem jednáte. Přijdete tady se stavem legislativní nouze. Ten stav legislativní nouze musí potvrdit tato Poslanecká sněmovna. My jasně říkáme, že nejsou důvody pro vyhlášení stavu legislativní nouze. A řekněme si, proč to je, proč jste s tím nepřišli. Vždyť vy jste věděli, že ta inflace je vysoká. Dneska máme třetí největší inflaci v rámci EU. A kdo to způsobil? Tato vláda to způsobila! To je prostě fakt. A z důvodu toho, že byly komunální volby a že byly prezidentské volby, tak jste s tím museli přijít až po těch prezidentských volbách, a proto stav legislativní nouze. Přijdete s tím ve standardním legislativním procesu. A myslím si, že je opravdu sprosté a nehorázné, že to chcete schvalovat v polovině roku. Přijdete s tím, pojďme se o tom bavit, od 1. ledna roku 2024. Děkuju. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za dodržení času. Nyní pan poslanec Juchelka s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Ožanová.

Poslanec Aleš Juchelka: Moc děkuji. Budu reagovat i na pana poslance Michálka, vaším prostřednictvím. Jsem rád, že ta kritika od vás, pane poslanče, zazněla do vlastních řad, protože to rozdělování společnosti skutečně děláte vy nejen tím, jakým způsobem přijímáte tady novelu zákona o mimořádných valorizacích, ale i ten samotný zákon o mimořádných valorizacích je velmi, bych řekl, rozdělující společnost a i ta rétorika, a my jsme to viděli například v titulku minulý týden, kdy pan ministr Jurečka tam řekl, že pokud nebude, když to parafrázuji, snížení mimořádné valorizace, tak nebude na navýšení rodičáku pro rodiny s dětmi. Takže to rozdělování společnosti, kdy vy nabouráváte tu solidaritu mezi mladými, starými, nemocnými, zdravými, mezi bohatými a chudými, tak to je vaše rétorika, vy tu společnost rozdělujete a máte samozřejmě za to zodpovědnost.

Co se týká té struktury důchodů. Ano, tam je 21 000 korun, ale také si musíme připomenout, že přes 17 %, 17,5 % máme v tuto chvíli inflaci v České republice. A už několik měsíců se drží na špiči v Evropské unii. V tuto chvíli Česká republika je třetí zemí v Evropské unii, která má nejvyšší inflaci. A já si vybavuji, jak tato vláda říkala, že bude s inflací bojovat, jak v předvolební kampani říkala, že ví, jaký máme recept na inflaci, jak například z výdajové stránky rozpočtu ušetří okamžitě 70 nebo 80 miliard korun. Kde to tedy v tuto chvíli je? Vy prostě a jednoduše chcete sebrat starobním důchodcům 7 000 do konce roku, to je fakt, a ještě to tady demagogicky si dovolujete otáčet, že naopak jim budete zvyšovat o 720 korun, nebo kolik to vychází. (Předsedající: Čas.) 760. To je hrozné!

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Ožanová, připraví se paní poslankyně Malá. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, paní předsedkyně. Přihlásila jsem se v době, kdy jsem chtěla reagovat a budu reagovat výhradně na kolegu Výborného, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně. Slova je to marné – má pravdu. Já bych mu chtěla připomenout, že pro mě je opravdu platný člen ústavně-právního výboru, a sám dobře ví, že i v minulém období, když se jedna kolegyně z ústavně-právního výboru hulvátsky zachovala, že jsem se ho zastala. Ale bylo by dobré si vzpomenout na minulost.

Vážení, i my jsme dokázali v rámci ústavně-právního výboru v minulém volebním období postavit se naší ministryni a říct, že něco není legislativní nouze. Dokážete to také? Týkalo se to toho, že byl předložen návrh, abychom v legislativní nouzi řešili insolvence. Společně koalice s opozicí toto odmítly. I my jsme věděli, že byť tento návrh přišel z vlády, tak že prostě není v pořádku, a protože jsme se na to dívali z odborného hlediska, řekli jsme naší vlastní ministryni ne. Dokážete to také, vy, co s tím nesouhlasíte, říct ne? Je to hloupost? Zkuste to! Protože opravdu tohle do legislativní nouze nepatří. Prosím vás, je to pouze zákonná úprava, nic víc. A vy říkáte, že změna zákonné úpravy je důvodem pro legislativní stav nouze. Zkuste mít tu odvahu, vy, co s tím nesouhlasíte, a řekněte ne, není to v pořádku!

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Malá a následuje pan místopředseda Skopeček. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Tat'ána Malá: Děkuji za slovo, paní předsedající. Chtěla bych reagovat na slova kolegy Marka Výborného. Já myslím, že to není marné. Není marné vám to tady neustále připomínat, a budeme to dělat donekonečna, a pokud to nepochopíte, tak podáme skutečně ústavní stížnost, že se chystáte zneužít stavu legislativní nouze, chcete prolamit princip retroaktivity, princip legitimního očekávání a princip předvídatelnosti práva. To jsou základní ústavní principy, na kterých stojí demokracie a Ústava České republiky. A opravdu my na tohle nerezignujeme! Já bych hrozně moc chtěla slyšet názory všech členů ústavně-právního výboru, jaký na to mají názor, jenže bohužel pokud budeme projednávat tento bod ve stavu legislativní

nouze, tak my tu možnost mít nebudeme. A já se ani nedivím, protože ti, co by pro to hlasovali, by se museli stydět! (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan místopředseda Skopeček a následuje pan poslanec Hendrych. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju pěkně. Tak já jsem chtěl ocenit, že se pan Foldyna omluvil. Chápu emoce. Rozumím, že to bude v následujících dnech o emocích, emoce k politice patří, ale na straně druhé nesmíme si plést pojmy. Emoce neznamená lhát a křivě obviňovat. Já jsem tady třeba od kolegy pana poslance Foldyny, pana poslance Hrnčíře slyšel, že přirovnáváme seniory k živelní pohromě. Pane poslanče, prostřednictvím paní předsedající, ukažte mi, který poslanec z vládní koalice přirovnal seniory k živelní pohromě, pak se vám omluvím, že teď tady mluvím. Nikdo to podle mého názoru nebyl. Je to hloupé, křivé obvinění, je to lež. Prostě je to útok, za který byste se měl omluvit, protože ho nikdo neříkal. Tak prosím, já se vůbec nebráním emocím, ale nelžeme.

Ke kolegovi Králíčkovi, který říkal něco o parním válci. To mně přijde úsměvné ve chvíli, kdy od začátku volebního období máme x-tou schůzi, kde se složitě prokousáváme schválením pořadu schůze, kdy tady při zcela běžných zákonech zažíváme obstrukce už při schvalování programu. To já si tedy parní válec představuji (jako) úplně něco jiného. Tady žádný parní válec není. Tady je boj o to, abychom vůbec dokázali jednat o standardních normálních zákonech jenom proto, že stávající opozice ještě nebyla schopna uznat porážku ve volbách.

Slyším tady plno řečí o solidaritě. To je určitě slovo, které je mi vlastní také, ale ta solidarita musí jít oběma směry. Ta solidarita musí být jak ke starším občanům, ale solidární musíme být i k našim dětem a generaci mladší, které také potřebují důchody, které také budou potřebovat žít v České republice, která bude generovat nějaké veřejné statky, to znamená, že bude mít rozpočty alespoň trochu v pořádku. I proto tady dneska na té schůzi jsme, i tuto solidaritu musíme mít na paměti.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje pan poslanec Hendrych a připraví se paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji, paní předsedkyně. Vážené dámy, vážení pánové, vážení páni ministři, já bych chtěl tady upozornit na jednu věc, reagovat na pana ministra Jurečku. On správně ukázal graf, ve kterém ukazuje nějakou Gaussovou křivku, rozložení důchodů v populaci. Ukázal nám, který důchodce je v takzvaném mediánu, to znamená, nejčetněji vyplácený důchod je kolem 20 000 nebo 21 000. Ale vzniká tímhle v podstatě jistý paradox, protože my popíráme výkonový a zásluhový princip, na kterém je založen tenhle aktuální náš důchodový systém. My budeme přidávat mnohem méně těm, kteří se v životě snažili, pracovali, studovali a měli třeba dvě zaměstnání, a oni mají ten důchod vyšší. Těm budeme přidávat mnohem méně než těm ostatním. Zároveň ubereme úplně všem. To znamená, má to v podstatě jakýsi dvojí efekt. Ubereme všem, i těm nízkopříjmovým, a ti, kteří se snažili, pracovali, tak těm v podstatě ubíráme více. Myslím si, že to je špatně. A je to jistý paradox, vzniká tím jakási kvazi solidarita mezi samotnými důchodci a to si myslím, že je poměrně revoluční tady v tom vašem pojetí. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní následuje paní poslankyně Peštová a připraví se paní poslankyně Balaštíková. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, paní předsedající. Koukám, pan Michálek už asi odešel, prostřednictvím paní předsedající. No tak jako že zmíní Ukrajinu, za chvíliku ještě zmíní Babiše a Agrofert a máme to celé. To vůbec nechápu, proč to neustále tady omíláme dokola. Já jsem položila pár jednoduchých otázek, na které jsem nedostala odpovědi. Myslela jsem tím, že pan ministr mi na to odpoví. (Ministr Jurečka reaguje z lavice, že odpoví v řádné rozpravě.) Ukazoval... Ale tak jako tak se tady rozjela rozprava... (Předsedající: Prosím, neoslovujte se z míst.) Ukazoval jste ten svůj... Nemáte na mě mluvit, pane ministře! Ukazoval jste tady ten svůj grafik, že jo, kde jste říkal, co všechno jste vy, vy vyplatili. Vy jste nevyplatili nic. To je zákon. Zákon je jednoznačně daný, co musíte udělat. Ne že vy jste něco vyplatili, prostě zákon vám ukládá, vy jste (abyste?) vyplatili.

Ale já jsem měla otázku. Říkala jsem vám tady předběžnou opatrnost. Proč jako ministerstvo jste ten zákon nedali do meziresortního připomínkového řízení v minulém roce? To byla moje jedna otázka. Nikdo mi na to neodpověděl. Protože jste čekali po volbách. Tomu rozumím, tak mi to tady aspoň řekněte na ten mikrofon. Čekali jsme po volbách, tak proto jsme nebyli a žádnou předběžnou opatrnost jsme prostě neměli.

Připomenu vám to, co jste říkali jako KDU-ČSL, když se ta valorizace dělala. Byli jste to vy, KDU-ČSL, poslanci, kteří jste hovořili, že tato valorizace je pojistka – pojistka – proti budoucím vládám, které by špatně hospodařily s vysokou inflací. To byla vaše slova. To byla vaše slova – KDU-ČSL. A vy tady dneska okrádáte důchodce!

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Balaštíková a následuje paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Margita Balaštíková: Tak ještě jednou dobrý den, kolegyně a kolegové. Já bych chtěla zareagovat na pana ministra Jurečku, prostřednictvím vás, paní předsedající. Pane ministře, chápu, že jste nám tady ukazoval nějaké tabulečky, že asi ty rozklady máte, ale my jsme na rozpočtovém výboru, a tady jsme vás i žádali, že chceme relevantní analýzy s vyhodnocením dopadu na jednotlivé skupiny důchodců, tak jak se oni v té výplatní hladině pohybují, abychom věděli, a zda se také jedná o kolik osob, které žijí osamostatněně, nebo v páru. To je také strašně důležité, jak se ten člověk potom užívá, a zda se tedy jedná o ty lidi, kteří bohužel vykonávali činnosti, kde skutečně ta finanční hodnota není tak vysoká, a proto mají nízké důchody, anebo ty byli lidé, kteří se pro to rozhodli, třeba OSVČ, kteří neplatili a teď by chtěli mít vysoké důchody.

Já jsem vždycky zastávala větu, že firma je hodinový strojek a každé kolečko je potřeba ředitel i uklízečka. Samozřejmě že uklízečka nebene tolik jako ředitel, ale i ona je potřeba, a teď má nízký důchod a my ji tím potrestáme? I my jsme ji potřebovali. Ale potrestejme ty, kteří záměrně neplatili do toho systému. A teď vy jim vlastně takhle seberete všem, bez ohledu na to, jak jsme si stáli, a přitom z vašich úst jsem v médiích slyšela, že to tak dělat nechcete. Tak to tak nedělejte. Měli jste na to dostatek času, ten jste zkrátka promarnili, teď to za cosi schováváme. Odsuňme to a pojďme o tom diskutovat, na tohle jsme my zcela určitě připraveni.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně Schillerová, následuje paní poslankyně Hanzlíková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. No, pan předseda Michálek tady není. Já mám jenom dvě minuty, takže nebudu na něho reagovat, on to má dost popletené, možná až přijde.

Tak pane ministře Jurečko, vy jste tady ukazoval různé grafy, tak já mám tady také takový zajímavý. (Ukazuje tabulku.) Je to z důvodové zprávy zákona, který... (Ministr Jurečka reaguje

z lavice.) Ano, tabulka, ne graf, tabulka, v pořádku, nechytejme se za slovíčko, já si myslím, že nás čekají horší problémy, pane ministře, než si porovnávat tabulkou a graf.

Tabulka z vašeho zákona, kde se říká, kolik vlastně v které skupině důchodů z hlediska výše přinese tato vaše krásná novela, i když občas slyším, že pomáhá těm vysokopříjmovým. Já tedy žádné vysokopříjmové neznám. Tak se na to podívejme. Přinese rovných 36 korun těm, kdo berou důchod 8 000. Rovných 36 korun! Vzpomínáte si na Kalouskových 40? Najednou se mi to propojilo. Těch 40 korun, kdy valorizovalo se za dua Nečas – Kalousek, a všem ostatním bere. Je to přímo z vaší důvodové zprávy, takže určitě tuto tabulkou nemůžete nějakým způsobem zpochybnit.

A pak tady máme krásnou tabulkou, v uvozovkách samozřejmě krásnou. Inflace, Eurostat minulý týden, Česká republika, krásná, v uvozovkách, bronzová medaile, 19,1, čísla Eurostatu. No a to je ono. To má chránit právě tyto seniory před touto inflací. To má chránit. A to není nic, čím byste vyřešil strukturální deficit, to není nic, čím byste vyřešil nějakou parametrickou změnu důchodové reformy. Je to jenom o tom, že jim to prostě chcete vzít, protože potřebujete v rozpočtu zalepit díru, kterou jste si tam nechali, a čekali jste, až to po volbách budete moct otevřít. Tak si to přiznejte. A znova vás vyzývám (Předsedající: Čas.), vezměte to zpět! Děkuju. (Potlesk z řad hnutí ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím o dodržování časového limitu. Paní poslankyně Hanzlíková, následuje pan ministr Jurečka, s faktickými poznámkami. Prosím.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Já děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych si dovolila reagovat na pana ministra Jurečku a na jeho graf s dvacetitisícovým důchodem a jenom bych chtěla upozornit, že polovina seniorů na takovýto důchod nedosáhne. A všichni lidé, kteří mají invalidní důchod, už vůbec na takový důchod nedosáhnou. Tady je průměrný důchod zhruba 14 000. A jenom si představte, jak si nakoupíte jídlo, léky, zdravotní prostředky a podobně za 14 000, když papriky teď stojí 200 korun. To je jedna věc.

Pak druhá věc, bych poprosila. Prosím, neříkejte, že něco důchodcům neberete, že je neokrádáte a neobíráte. Protože přece logicky, pokud měli dostat průměrně 1 717 korun a dostanou jenom průměrně 720, tak tam asi... (Ministr Jurečka z lavice: 760.) ... 760, děkuji, pane ministře, tak tam opravdu větší část se jim nedostane.

Potom jsem se chtěla zmínit o odpovědných hospodářích, to tady jsme také slyšeli mockrát. Tak pokud by vláda byla a chovala se jako odpovědný hospodář, tak nebudeme mít inflaci 17,5 % a nebudeme tady muset řešit ani tuto problematiku s důchody.

A pak na pana poslance Michálka, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně. Mezigenerační sounáležitost je opravdu za vaši vlády úplně nejhorší. Já jsem na to upozorňovala už před 14 dny, kdy jsem interpelovala pana ministra Jurečku. A je to vaše rétorika a vaše komunikace v médiích. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje faktická poznámka pana ministra Jurečky a připraví se pan poslanec Babka. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji vážená paní předsedkyně, kolegyně kolegové. Já si dovolím v pář faktických poznámkách nebo pář faktických bodech reagovat na některé faktické poznámky.

Pokud jde o mezigenerační solidaritu, tak připomeňme, že významným posunem je zavedení výchovného od 1. ledna tohoto roku, dlouholetá prioritá, kterou jsme tady za KDU-

ČSL prosazovali, nakonec se ji podařilo společnými hlasy napříč celou Poslaneckou sněmovnou naplnit, které výrazným způsobem pomohlo především ženám s nízkými důchody, a přispělo to k tomu, co jsem ukázal na tom předchozím grafu, že se nám tady opravdu ty nižší důchody u těch žen výrazně zvýšily. Je to 1,4 milionu žen, které vychovaly nás, současnou produktivní generaci. Takže neříkejte, že tady vláda nějakým způsobem nepomáhá k tomu, aby tady byla opravdu dobrá rovnováha v té mezigenerační solidaritě.

Pokud jde o připomínky na legislativní nouzi, tak ta definice hovoří o hospodářských škodách ve vztahu například právě i k otázce výdajů státního rozpočtu, i ty předchozí judikáty toto jednoznačně potvrzují, takže je to ta formulační část. A tady jde opravdu o to, že jestliže jednou v tomto červnu letošního roku by proběhla ta valorizace podle stávajících pravidel, tak v letošním roce je to 34,4 miliardy korun, v roce příštím 58,8, a takto už se to stane trvale mandatorním výdajem navždy a žádná vláda i se zpomalením tempa valorizací s tím nic neudělá. Já jsem velmi rád a oceňuji, že někteří z vás, zástupci opozice, tady deklarovali a říkali, že mají ambici hledat cestu, jak dlouhodobě upravit valorizační mechanismus tak, aby byl udržitelný. To oceňuji. A také musím říci, že já jsem ve veřejném prostoru říkal, že v letošním roce v rámci důchodové reformy tu valorizaci musíme upravit. Říkal jsem to i v době vrcholící prezidentské kampaně. Takže neříkejte, že jsem se tomu tématu vyhýbal.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Kolegové, kolegyně, přeji hezké ještě dopoledne. Budeme pokračovat faktickými poznámkami. Je přihlášen pan poslanec Ondřej Babka, dále bude následovat pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Vážená paní místopředsedkyně, děkuji vám za slovo. Já zde si dovolím reagovat na předchozí vystoupení pana ministra Jurečky a na ten jeho graf, na ten jeho druhý graf, který tady ukazoval, který se týkal průměrného důchodu. Mě ten graf velice zaujal, a to hlavně proto, že ten graf zakončil svou fotkou. Viděl jsem hodně grafů. Tohle si nevzpomínám, že by někdo zakončoval grafy svou fotkou, je to trošku narcistní. A bylo by to možná pochopitelné, kdybyste se o to nějakým způsobem zasadil, kdyby v tom roce 21 a 22 vzrostly ty důchody díky vašemu rozhodnutí nebo díky rozhodnutí vaší vlády nebo díky nějakému vašemu boji za ty seniory. Ale nebyla to vaše vláda. Nebyl jste to vy, pane ministře, nebylo to vaše rozhodnutí ani váš boj za seniory. Byla to prostě jenom zákonná valorizace díky inflaci. Takže ten graf je opravdu krásný. Já doufám, že nám ho tady ještě jednou ukážete dneska, já jsem si ho tedy vyfotil, takže to si nechám na památku. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní je přihlášen pan poslanec Juchelka, připraví se pan poslanec Feranec. Prosím, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc. Budu nejdříve reagovat na pana ministra, na jeho předchozí, poslední vystoupení. Když přece na té výdajové stránce, jak vy říkáte, dojde k nějaké hospodářské škodě navýšením tady této mimořádné valorizace, tak potom nerozumím slovům pana ministra Stanjury v Otázkách Václava Moravce, který říkal, že to ten rozpočet unese, pokud by to náhodou prošlo, a že se nemusí vůbec novelizovat zákon o státním rozpočtu. Takže v tuto chvíli, pokud to takhle je, tak jednoduše vy prostě chcete vzít těch 7 000 tím starobním důchodcům a ten rozpočet si samozřejmě nějakým způsobem napravit.

Pokud jde o ten vzkaz, který tady máme zanechat, protože jestli to je vzkaz napříč různými těmi mladými, starými, tou solidaritou, tak pro mě to je také vzkaz, který tady necháme těm budoucím generacím, kdy říkáme, že prostě žijeme v právním státě, kde lidé mohou důvěřovat politikům, kteří nemění zákony podle toho, jakým způsobem najednou si vzpomenou. Že se mohou o ty zákony opřít. Že mohou nějaká legitimní očekávání, která prostě a jednoduše v těch zákonech, které jsou jako pojistkou, což je například ten zákon o mimořádných

valorizacích, že jim prostě můžou důvěrovat, že to nebude bráno retroaktivně. To je také vzkaz těm občanům. Podívejte se, a to říkám panu Skopečkovi, prostřednictvím vás, paní předsedající, i toto je důležité, a toto vy samozřejmě tady touto legislativní nouzí zpochybňujete, a když nedáváte do protivky třeba rodiny s dětmi a ty důchodce, tak důkazem by mohlo být, že už dávno jste mohli například podpořit rodiny s dětmi navýšením rodičáku, který my tady jako opozice máme ve sněmovním tisku, tuším, 236 od června minulého roku.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, za dodržení času. Nyní vystoupí pan poslanec Feranec, připraví se pan poslanec Králíček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, paní předsedající. Vážení ministři, dámy a pánové, já budu krátce reagovat na vystoupení pana místopředsedy sněmovny, pana Skopečka. On tady plísnil pana Foldyna, když říkal, že důchodci nejsou živelní pohroma, a říkal, že je to lež nebo je to křivé obvinění. Ona je ještě třetí varianta, ona to může být metafora, že? A zvykli jsme si, to není náš výmysl, to je výmysl pářistů z Úřadu vlády, že pokud pan premiér něco řekne, co není pravda, tak je to metafora. Takže pokud může předseda vlády používat metafore, tak nepochybně to můžou používat i poslanci. Děkuji. (Potlesk vlevo.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou vystoupí pan poslanec Králíček, připraví se pan poslanec Kettner. Prosím.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní místopředsedkyně, já bych chtěl jenom krátce reagovat na pana Jurečku a na pana místopředsedu Skopečka.

K tomu, co říkal pan Jurečka. Podle mě jediná hospodářská škoda vznikne, protože vy ten Ústavní soud prohrajete a budete muset platit penále, protože budete muset ty věci vyplatit. A to bude vaše hospodářská škoda, za kterou vy osobně byste měl nést zodpovědnost.

A potom reakce na pana Skopečka. No my se té diskusi nebráníme, tak pojďte s námi diskutovat. Přijďte a pojďme diskutovat. Ale my přece hlavně rozporujeme to, že vy dnes chcete sebrat něco, na co ti důchodci mají nárok. A co bude příště? Pan Jurečka pošle důchodcům složenku, ať vrátí důchody za posledních pět let?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou dostane slovo pan poslanec Kettner, připraví se paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Zdeněk Kettner: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já se vrátím k podstatě věci. Chcete to schválit v legislativní nouzi, což je, když jsou ohrožena občanská práva, ohrožení bezpečnosti České republiky, pokud hrozí vážné hospodářské škody. Co se tam opakuje? Ohrožení, ohrožení a hrozí. Ve své podstatě vy říkáte, že důchodci, invalidé a podobně jsou pro nás ohrožení a hrozba.

Vy víte, že to je špatně. A vy potřebujete, vy nemáte argumenty a vy potřebujete aspoň nějakou oporu, tak vlastně vytváříte dalšího nepřítele, a teď jsou na paškále důchodci. Vždyť vy vyvoláváte mezigenerační střet! Přečetl jste si komentáře mladých lidí, kteří naskočili na to, jakým způsobem to prezentujete? Že vlastně ti mladí se budou mít špatně, protože to bude... ti důchodci jim budou brát ten hospodářský rozkvět a tak dále. Zkuste říct babičce, která má důchod 12,5 tisíce, když zaplatí nájem, má problémy, nějaké choroby, musí zaplatit léky, které jsou na doplatek. A ono jí zbude třeba pětistovka, tisícovka na jídlo. Zkuste jí říct, že je hrozba. Proboha, uvědomme si, že ti lidi, o kterých se bavíme – sedíme v tomto krásném sále. Vybudovali jsme ho my? Ne. Vybudovaly ho ty předchozí generace. A my bychom jim za to měli být vděční. A my bychom se k té generaci, těm důchodcům, my bychom se měli s úctou

k nim chovat, protože všechno, co využíváme, všechno, co máme, tak máme díky nim. A mám pocit, že vy toto úplně, úplně ignorujete.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní poslankyně Peštová, připraví se pan poslanec Mašek. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Pan ministr Jurečka, když se valorizuje a důchodci dostávají přídáno podle platného zákona, tak jim kromě toho krásného grafu, pane poslanče Babko, prostřednictvím paní předsedající, ještě posílá krásný líbesbríf. Krásně jim to tam vždycky popíše, jak jim zvedl ten důchod a jak se hezky o ně postaral. Takže to není jenom ten graf. Ono toho je podstatně víc, co je mediálně takhle tlačeno těm důchodcům do hlavy. Ale potom sem přijdou a vlastně předloží tady tento zákon a předkládají ho v té legislativní nouzi.

Opět mi nebylo odpovězeno. Já tady celou dobu říkám, proč ministerstvo ten zákon v předběžné opatrnosti nedalo do mezirezortu v loňském roce? Mohli jsme se tomuto vyhnout. Kde je v tomto zákonu pamatováno na ty důchodce, kteří půjdou letos do důchodu? Vždyť ti budou kráceli o tu valorizaci oproti těm důchodcům, kteří už jsou v důchodu. Vždyť ve své podstatě je to paskvil, co jste udělali. Ještě k tomu to schováváte za to, že bude způsobena hospodářská škoda.

Pane ministře, nezlobte se na mě, já jsem ty ústavní nálezy četla. Doufám, že jste si dal tu práci taky jako já, protože jich je opravdu hodně a je to krásný čtení. Můžu vám říct, že já osobně, byť nejsem ústavním právníkem, si myslím, že toto prohrajete.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Mašek s faktickou poznámkou. Následovat bude pan poslanec Jakob. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji, vážená paní předsedající. Vážení páni ministři, kolegyně, kolegové, pan ministr Jurečka tady mluvil o vážných věcech. O tom, že letos by to přidání důchodcům, ta valorizace, stálo 34 miliard, o tom, že v letech následujících, pokud by se nic nezměnilo, by to bylo minimálně 58 miliard. Jsou to vážná čísla, ale je potřeba si říct, proč jsou tak vysoká. Je to proto, že máme sedmnáctiprocentní inflaci. Já se zeptám pana ministra: Kdyby ta vláda fungovala dobře, přijímala včas potřebná opatření – nechci je tady teď všechna vyjmenovávat, to řeknu až potom ve svém příspěvku – kde bychom byli, kolik bychom přidávali, kdyby byla standardní inflace jako ve zbytku Evropy v průměru desetiprocentní? To je ta otázka.

Pokud bychom tady mluvili o nějaké hospodářské škodě – a já s tím, s tou definicí významné hospodářské škody, nesouhlasím – ale pokud by ano, tak by šla jednoznačně za vládou České republiky v tom, že nedokázala udržet inflaci. Současné přidání, které mělo být přes 1 700 korun v průměru na jednoho důchodce, a vy ho jednorázovým okradením těch důchodců chcete snížit o tisícikorunu v průměru, je pro mě skutečně jenom otázka neschopnosti této vlády a jde to za tou vládou. Je potřeba to takto pojmenovávat. Pro to nejsou žádné jiné objektivní důvody, na které vy to chcete svalovat. Není to důsledek války, tu zažívají všichni. Podívejte, sami argumentujete tím, že Maďaři jsou na tom teď hůře. Najednou se zajímáme o to, jak valorizují Maďaři nebo nevalorizují? My prostě se teď ženeme za tím ušetřit ty peníze, které jste si nedali do rozpočtu, a to je ten hlavní problém. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Jakob s faktickou poznámkou. Připraví se pan poslanec Okamura. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Jakob: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážené dámy, vážení pánové, moje faktická má dvě části. Za prvé, musím reagovat na kolegyni Schillerovou, která tady řekla, že důchodcům, kteří mají 8 000 korun, se navýší důchod o 36 korun. Fakticky tomu tak opravdu není. Pokud by se tato novela, kterou budeme snad brzo projednávat, neschválila, tak by jim byl navýšen důchod o 456 korun. Kdyby tato novela prošla, tak o 492 korun, tedy o těch 36 korun více. Takže o 492 korun, ne o 36 korun. To je první část fakticky. Ano, já tu tabulku mám také před sebou. Tak to ale říkejme přesně, ta čísla.

Druhá část mé faktické. Prosím, nyní projednáváme potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Mnozí z řečníků se toho drží více, mnozí méně. Zatím bohužel neprojednáváme obsah té novely. Tak já prosím, abychom se opravdu vrátili k té diskusi o potvrzení trvání stavu legislativní nouze a ještě ideálně abychom dali i v té rozpravě prostor ne jenom ministrům v rámci faktických, kteří jistě vysvětlí ty důvody. Takže prosím, jednejme věcně tak, jak máme. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan předseda Okamura s faktickou poznámkou. Připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, já tady zareaguji na tu debatu. Je zcela evidentní, že ten vládní návrh, kterým chce Fialova vláda okrást všechny příjemce důchodů o slíbené peníze, nesplňuje podmínky legislativní nouze. Proto dávám návrh na zrušení legislativní nouze jménem SPD. Tím pádem se o mému návrhu bude hlasovat po ukončení obecné rozpravy. Takže bych vás chtěl požádat, abyste si to poznamenala. Dávám jménem SPD návrh na zrušení legislativní nouze, a tím pádem se o našem návrhu bude hlasovat po ukončení rozpravy.

Samozřejmě to má opodstatnění, protože tu legislativní nouzi vy můžete v podstatě použít jenom v případě, že jsou ohrožena základní práva a svobody občanů, bezpečnost státu nebo když státu hrozí značné hospodářské škody. Tady je ten paradox, že vaše vláda sama způsobila svou nekompetentností a diletantstvím hospodářské škody. Jsou tady jasné statistiky, kdy vy sami jste způsobili škody, a teď říkáte, že na základě těch vám způsobených hospodářských škod mají tím obětním beránkem být všichni příjemci důchodů. To je tedy nehorázné. Takže vy to způsobíte, a pak tady argumentujete vám způsobenými hospodářskými škodami. No to je šílená situace!

A mimochodem, ať je to tady pravidelná zpráva Evropské sítě proti chudobě, která říká, že milion českých občanů za vaši vlády už žije pod hranicí chudoby. Dále, že počet českých domácností s příjmem pod hranicí chudoby vzrostl z 9 % v průběhu roku 2021 na současných 17 %. V exekuci je kvůli nečinnosti a neschopnosti vaší vlády 9 % všech občanů, v některých regionech je to až 16 %, 40 % rodičů samozivitelů je pod hranicí chudoby. Takže to jsou výsledky vaší vlády. Vy jste způsobili hospodářské škody, a teď ještě tím samým argumentujete. Je to opravdu velmi nechutná situace!

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Pane předsedo, jenom se chci ujistit. Dal jste návrh na zrušení...

Poslanec Tomio Okamura: Ano, je to v souladu s jednacím řádem Sněmovny. Pochopitelně...

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Já bych si jenom chtěla ujasnit. Vy jste řekl nouzového stavu, ale...

Poslanec Tomio Okamura: Ano dávám návrh na zrušení legislativní nouze.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Legislativní nouze, ano.

Poslanec Tomio Okamura: Jo, návrh na zrušení legislativní nouze. Takže o mé návrhu se bude hlasovat.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, na to máte samozřejmě právo. Jenom jsem si chtěla ujasnit, co navrhujete. Děkuji vám.

Prosím, paní poslankyně, máte slovo. Připraví se pan ministr Jurečka.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já bych si dovolila, vaším prostřednictvím, reagovat na Honzu Skopečka, který tady hovoří o solidaritě. Tak bych jenom chtěla říct, že když tady hovoříte o té solidaritě, tak znova říkám, že byste měli začít od sebe. Je normální, že s tímto návrhem přichází vláda, která má tolik ministrů, že se nevezdou do míst k tomu určených? Je to vláda, která má nejvíce politických náměstků a musela si změnit služební zákon. To je ta solidarita? Je to vláda, která má nejvíce poradců. Teď jsme se dozvěděli od ministra zdravotnictví, že má 30 poradců, ministr vnitra má 12 poradců. Je to vláda, která tady hovoří o solidaritě, která má nejvíce zmocnenců. Tak já nevím.

Pak bych chtěla zároveň zareagovat na pana Jurečku, který říká: super graf – důchodce, 20 000. No pane ministře práce a sociálních věcí, já jsem tady o tom hovořila už teď několikrát. Vaše odměna za výkon vaší funkce se zvýšila o 22 000 na 195 300. To je ta solidarita. Já tady tedy nic takového z vaší strany nevidím.

Jsem přesvědčena o tom, že není stav legislativní nouze. Pan Okamura tady vystoupil s návrhem na zrušení. Já jsem přesvědčena o tom, že tento návrh by se měl projednávat ve standardním – pokud by se měl projednávat – ve standardním legislativním procesu. Měl by vejít popřípadě platný a účinný od 1. ledna roku 2024, a proto si dovolím dát procedurální návrh na přerušení této schůze do 30. 6. 2023. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Dáváte návrh na přerušení schůze. Jenom podotýkám, že návrh na přerušení schůze může podat buď předseda klubu, nebo předsedající. Takže toto není hlasovatelné. (Z pléna se ozývají nesouhlasné hlasy: To není pravda.) Bohužel jsme ve faktických poznámkách, takže zde neplatí přednostní právo.

Chcete to doplnit, paní poslankyně?

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Chtěla bych podat námitku proti postupu předsedajícího, protože jakýkoliv poslanec může předložit procedurální návrh. Já vás žádám, paní předsedající, dejte o mému procedurálnímu návrhu bezprostředně hlasovat v souladu s jednacím rádem. Děkuji. (Potlesk v levé části jednacího sálu.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Já jenom podotýkám, paní poslankyně, že návrh na přerušení schůze může dát pouze předseda klubu nebo předsedající. (Nesouhlasné výkřiky z pléna.) Hned to bude. Je to § 54 odst. 9.: Předseda poslaneckého klubu a předsedající mohou navrhnut přerušení schůze. O takovém návrhu rozhodne Sněmovna bez rozpravy.

(Neklid a hluk v jednacím sále.) Takže takto. Zároveň jste tedy podala námitku proti postupu předsedající, což je samozřejmě možné. Na to má právo každý poslanec. Já tedy přivolám kolegy z předsálí a budeme hlasovat o námitce proti postupu předsedající. Já ještě jednou přivolám kolegy z předsálí a pustíme se do hlasování.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 164 poslanců a poslankyň, pro 62, proti 83, návrh byl zamítnut.

Budeme tedy dále pokračovat ve faktických poznámkách. Mám zde přihlášeného pana ministra Jurečku a poté se hlásil k faktické poznámce pan ministr Šalomoun. Vzhledem k tomu, že se nemůže přihlásit kartou, jelikož ji nemá, tak jenom prosím, abychom mu dal prostor. Přihlásil se již v předstihu. Čili v tomto pořadí. Pane ministře, máte slovo. (Neklid a hluk v jednacím sále.)

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, já si dovolím v rámci své faktické reagovat na některé předrečníky, kteří se tady vyjadřovali k otázce procesu legislativní nouze. Já si myslím, že když si přečtete opravdu i ten materiál, jeho odůvodnění a ten celý odstavec, kde jsou i odkazy na dřívější nálezy Ústavního soudu...

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Omlouvám se, pane ministře, přidám vám čas. Prosím, kolegové a kolegyně, o klid. Děkuji. Můžete pokračovat.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Kde jsou i ty nálezy Ústavního soudu, tak to čtenář, který je schopen chápat obsah textu, je schopen z toho pochopit. Já jsem minulý týden, bylo to 16. února, jednal s oběma předsedy, v tomto případě paní předsedkyní, panem předsedou, obou opozičních klubů. Zeptal jsem se jich, korektně, slušně, tak jako i v jiných případech, které jsme řešili, jestli je možné postupovat mimo legislativní nouzi, se zkrácenými lhůtami, tak jak jste nám vyhověli u lex Ukrajina 5 kupříkladu nebo i u některých jiných tisků za poslední rok. Tak mně bylo řečeno, že tento postup odmítáte a zavetujete jej. Takže tady byla snaha jít ještě touto možnou procedurou, ale byla odmítnuta.

A pokud se opravdu podíváme na ty dopady z hlediska státního rozpočtu, ty jsou naprostě zjevné. My tady nikoho proti nikomu nestavíme, dáváme jenom fakta a věci, které tady jsou reálně, do určitých souvislostí.

Také ještě připomenu, že tady byla i dostatečná doba, kterou jsme se snažili vytvořit pro to, aby každý z poslankyň a poslanců se mohl s tím návrhem seznámit. Já jsem 15. února večer nechal vám všem, poslankyním, poslancům, ten návrh v okamžiku, kdy šel do mezirezortního připomínkového řízení, rozeslat. Je to jedna změna paragrafu, není to žádná obsáhlá změna. Tudíž i ve vztahu i k jiným judikátům Ústavního soudu jsme udělali maximum pro to, aby poslanci měli čas se s návrhem seznámit, aby byli připraveni na diskusi, případnou přípravu na opravu parametrů v rámci pozměňujících návrhů.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Čas. Děkuji, pane ministře. Nyní pan ministr Šalomoun s faktickou poznámkou. Připraví se paní poslankyně Pastuchová. Pane ministře, vaše dvě minuty.

Ministr pro legislativu ČR Michal Šalomoun: Já vám děkuji, paní místopředsedkyně. Vážené dámy, vážení pánové, já jsem se musel přihlásit s faktickou, protože od 12 hodin do

odpoledne jsem omluven. Nicméně jsem tady zaznamenal několik věcí. Udělal jsem si poznámky: legitimní očekávání, bonmoty, liknavost vlády a hospodářské škody.

Co se týká legitimního očekávání, tak to patří do toho věcného projednávání. K tomu když tak vystoupím tam.

Co se týká těch bonmotů, jako že důchodci jsou ohroženi a že jsou to živelní pohromy, tak tyhle bonmoty vychází z toho, že za mimořádných okolností, když jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu, tak je možné vyhlásit ten stav legislativní nouze. Nicméně vláda to tímto způsobem neodůvodňuje, tak na to reagovat nebudu. Ale odůvodňuje to právě tím, že státu hrozí značné hospodářské škody. A je tady otázka, jestli tedy tu zákonnou valorizaci posoudit jako značnou hospodářskou škodu, či nikoliv. Judikát, který by se k tomu jakžtakž přiblížoval, je jeden, který se týká platu soudců, kde tam Ústavní soud vyvodil, že tu škodu v tomhle smyslu jednacího rádu Poslanecké sněmovny není možné považovat v tom úzce civilistickém smyslu, ale je třeba to zvažovat v nějakých širších politických souvislostech. Pokoušel jsem se opravdu najít judikát na to, jestli šetření nějakých mandatorních výdajů státu je, nebo není tady touto škodou, s kterou se operuje v rámci toho stavu legislativní nouze, ale nic takhle explicitního jsem rozhodně nenašel.

A pokud se týká liknavosti vlády, že s tím mohla přijít už dříve, ale neudělala to, tak mám za to, že vláda liknavá nebyla. Vysvětil to tady ministr Jurečka a pan předseda Výborný. Nicméně i kdyby vláda liknavá byla, tak ji to v zásadě nevyřazuje z té možnosti navrhnout tu zrychlenou legislativní proceduru v parlamentu. A existují na to dva judikáty, u kterých jste byli... (Předsedající: Čas, pane ministře.) ... a které se týkaly pandemického zákona.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí paní poslankyně Pastuchová s faktickou poznámkou, připraví se paní předsedkyně Schillerová. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní místopředsedkyně, vždycky než se dostaneme s tou faktickou, tak to zapadne. Já jsem si tady opravdu pro pana ministra a pro vás všechny vytiskla ten hezký graf, který nám tady pan ministr ukázal (Ukazuje plénu obrázek, kde je ministr Jurečka s grafem.), a udělala jsem si takovou křivku, že do budoucna, jak pan ministr posílá všem důchodcům, že přidal důchody, i se svým podpisem, tak můžete jim poslat tento graf, kde tady jste se vyfotil, a tohle budou důchody za Jurečky. (Ministr Jurečka z vládní lavice – poznámka mimo mikrofon.) Pane ministře, nepokříkujte. Takže pan ministr Jurečka je tady, tady jsme ted' (ukazuje na graf) a v roce 2024 můžeme říkat, že to jsou vaše důchody za Jurečky. (Potlesk v levé části jednacího sálu.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní vystoupí paní předsedkyně Schillerová, připraví se pan poslanec Ryba. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Budu rychlá. Ono taky než na mě dojde řada, tak samozřejmě už je celá řada dalších vystupujících. Jsem ráda, že tu sedí pan ministr financí, protože on dnes na tiskové konferenci před jednáním Poslanecké sněmovny hrozil, že bez této hanebné novely bude v České republice poměr mzdy k důchodům 49 %, u čisté mzdy dokonce 61,5 %. Argumentuje oficiální tabulkou Ministerstva financí, která byla dnes v 9.13 zveřejněna na oficiálním twitterovém účtu Ministerstva financí. Když zcela pominu absurditu této argumentace, kdy vlastně říkáte, že senioři se mají vzhledem k průměrné mzdě moc dobře, a proto do toho musíte sáhnout, a zapomínáte, že to není dáno růstem důchodů, ale ne-růstem mezd. Důchodci reálně nijak nebohatnou a tak dále.

Ale já mám kromě této principiální připomínky připomínku mnohem závažnější. Ptám se vás, pane ministře financí, z jakého důvodu Ministerstvo financí dnes ráno zhoršilo odhad růstu průměrné mzdy v roce 2023 oproti lednové oficiální makroekonomické predikci ze 7,5 % na 2,9 %? Kdo dal pokyn k publikaci této aktuální, zhoršené predikce? Jaké makroekonomické fundamenty vás vedly k tomuto dramatickému zhoršení, které bude mít zásadní vliv na českou ekonomiku a státní rozpočet? Žádám vás, abyste vyvrátil pochybnosti, že jste zneužil autority Ministerstva financí k publikaci zcela účelové predikce, která má podpořit vaši zcela falešnou a nemístnou argumentaci na dnešní schůzi. Žádám Ministerstvo financí, aby v zájmu obrany své legitimity bud' svou aktuální predikci obhájilo, předložilo důsledky pro státní rozpočet, anebo okamžitě tuto podivnou, a to jsem velmi zdvořilá, tabulkou stáhlo. Ministra financí žádám o vysvětlení (Předsedající: Čas.), z jakého důvodu byla predikce změněna. (Předsedající: Čas.) Kdo k tomu dal pokyn. (Předsedající: Čas, paní předsedkyně! – Řečnice na vypnuty mikrofon: Já se ještě přihlásím. – Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano. Jenom podotýkám, abychom si ujasnili další postup při faktických poznámkách, o těch mluví § 60. Samozřejmě se můžete přihlásit k faktické poznámce, která ovšem reaguje na průběh rozpravy. Nelze však v ní uplatňovat věcná stanoviska, což předpokládá, že budete reagovat v tomto případě na ministra financí, který pokud vím, ještě nevystoupil. Tak jenom abychom si to ujasnili. Pokud máte zájem, podívejte se na § 60, který hovoří o faktických poznámkách. Děkuji vám předem.

Nyní vystoupí pan poslanec Ryba a připraví se paní poslankyně Peštová.

Ještě než dám slovo panu poslanci, přečtu omluvy. Pan poslanec Benešík se omlouvá po celý jednací den – zahraniční cesta, Dvořák Jaroslav od 12 hodin – zdravotní důvody, Hájek Jiří celý jednací den – pracovní důvody, Olšáková Eliška od 11.30 – rodinné důvody, Potůčková Lucie od 14 do 15 hodin z rodinných důvodů, Salvetr Rudolf po celý jednací den z pracovních důvodů a Kupka Martin do 17.30 – zahraniční cesta.

Prosím, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Drahoslav Ryba: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Dovolím si reagovat na některé kolegy z pětikoalice, kteří tady byli předtím, naposledy se tohoto tématu dotkl pan ministr Jurečka a pan ministr Šalomoun, s tím, že ty příspěvky hovořily o tom, že vyhlášení stavu legislativní nouze a trvání stavu legislativní nouze je zcela v souladu s definicí, tak jak ji definoval Ústavní soud při svém nálezu ze dne 1. března 2011 pod spisovou značkou 55/10. Já jsem si samozřejmě, když jsem se připravoval na tuto schůzi, i tento nález Ústavního soudu několikrát přečetl a musím říci, byť tedy nejsem ústavní právník, že u mě vyznívá přesně naopak. Dovolím si přečíst maličký úryvek: ústavní pořádek explicitně připouští možnost projednat vládní návrh zákona ve zkráceném jednání pouze na základě článku 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a to v době stavu ohrožení státu nebo válečného stavu – ano, nebudu to čist celé – dále připouští, že tento stav vyhlášení stavu legislativní nouze je možné i v některých dalších případech, ale vydává závěr, že v demokratickém právním státě využití institutu legislativní nouze je možné jen za předpokladu širokého konsenzu v parlamentu, kterým je aklamace, případně alespoň taková většina, která je srovnatelná s většinou vyžadovanou k přijetí ústavního zákona.

At' jsem to četl, jak četl, myslím si, že ústavní většinu koalice nemá, tudíž si myslím, že nemůže použít stav legislativní nouze pro projednávání tohoto zákona. Děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Peštová a připraví se pan poslanec Mašek. Prosím, máte slovo, vaše dvě minuty, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Chtěla bych reagovat na pana poslance Jakoba i na pana ministra, prostřednictvím paní předsedající, a ještě na pana ministra Šalomouna, který samozřejmě odešel. On tady mluvil o té hospodářské škodě, díky které jste vlastně vyhlásili stav legislativní nouze. A vracíme se právě k tomu, co jsem říkala na začátku. To znamená, že když nebyla zpracovaná studie dopadů, tak o jaké hospodářské škodě my se tady bavíme? Jestliže pan ministr Šalomoun udělil výjimku Ministerstvu práce sociálních věcí, zkrátili lhůty, to nebudu opakovat, a tak dále – tu výjimku mají. Tak o jakých škodách my se bavíme, když ta studie dopadů nebyla zpracovaná? Protože tam byla daná ta výjimka. To je jedna věc.

Panu ministru, bohužel už mi odešel, jsem chtěla říct, že jsem samozřejmě ještě čerpala z nálezu Ústavního soudu. A bylo to stavební spoření. Nevím, jestli to tady zmíňoval, nebo nezmíňoval, protože tady zmíňoval akorát... (Reakce ministra Stanjury z vládní lavice.) Ne, tady jsme se bavili o tom, bavíme se o tom, jestli prodloužit, pane ministře, nebo neprodloužit legislativní stav nouze. A všichni jsme čerpali z nálezů Ústavního soudu. Ne? On to tady zmínil, tak já jsem říkala, že jsem čerpala z jiných nálezů. A když už jsme u toho, tak tady byla ta Sophiina volba, ne? Kdy vy jste dali na výběr paní předsedkyni Schillerové za ANO, jestli kývne na zkrácení, a pokud nekývneme, tak ta Sophiina volba byla: my přistoupíme k tvrdé metodě, to znamená, bude zde ten legislativní stav nouze. Takže o jaké demokratické debatě se bavíme? Tak bud' – anebo. Bud' přistoupíte na zkrácení bez nějaké diskuse... A ještě tam lítal § 90, co já vím, nebo co já mám informace. No a jestliže na to nepřistoupíte, no tak my si poradíme jinak. Tak půjdeme v legislativní nouzi. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně, za dodržení času. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Mašek. Připraví se pan ministr Jurečka. Prosím, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové, chtěl bych zareagovat na kolegu Jakoba, který nás správně napomenul v tom, že bychom se neměli teď bavit o důchodech jako takových a o té valorizaci, ale bavit se o potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Ono to spolu ale souvisí. Padly tady argumenty, že legislativní nouze by měla být opřena buďto o ohrožení základních práv a svobod občanů, nebo o bezpečnost státu. Tady jsme se napříč shodli, že asi tyto důvody nejsou. A rezonuje tady jediný důvod, že státu hrozí značné hospodářské škody. Já se jenom ptám, jestli ty značné hospodářské škody lze skutečně vysvětlit vyplacením důchodů ve výši dle zákonného valorizačního vzorce, který platí mnoho let a má právě ty důchodce chránit, jestli toto je ta škoda? Anebo se potom pojďme bavit koalice i opozice otevřeně o tom, zda státu hrozí značné hospodářské škody způsobené nečinností a nekompetentností této vlády. To je opravdu k diskusi, o tom bychom diskutovat mohli a mohli bychom tady hledat potom třeba i důvody pro tu zmiňovanou ctěným kolegou Rybou možnost hledání ústavní většiny pro tu shodu. Z mého pohledu jednoznačně ta hospodářská škoda je jediný problém, o kterém se tady můžeme bavit. Ale bavme se potom tady skutečně v kontextu té škody způsobené nečinností a nekompetentností vlády. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou poznámkou pan ministr Jurečka, připraví se pan poslanec Brož. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Jsem rád, že ta debata se už začíná soustředit na tu otázku, o čem máme za chvíli tady hlasovat, a tedy o potvrzení toho, že budeme projednávat tento návrh zákona ve stavu legislativní nouze, jak je navrženo, s tím, že tady chci jasně říci – a je to i v tom

odůvodnění, které máte všichni k dispozici – že my jsme, a to jsme deklarovali veřejně, předpokládali, že bude mimořádná valorizace v letošním roce. Já jsem to ve veřejném prostoru opakovaně sděloval, říkal jsem i, že ten očekávaný odhad je někde do částky 20 miliard korun, to také ode mě zaznávalo. Ale ta změna situace nastala po zveřejnění dat od Českého statistického úřadu za měsíc leden, což se stalo 10. února v pátek v 9 hodin, kdy ten meziněměsíční nárůst mezi prosincem a lednem byl opravdu velmi výrazný. To je ta změna, která opravdu přinesla i velmi výrazný nárůst finančních dopadů na státní rozpočet v letošním roce i ve všech dalších letech, protože v okamžiku, kdy dojde jednou k tomu zvýšení, které už je potom dánno rozhodnutím pro každého individuálního příjemce důchodů, tak toto už nelze jakkoliv upravovat. Rozhodné datum, kdy musí o tom vláda rozhodnout podle současného znění zákona, je do 23. března. A poté, co 10. února byla tato data zveřejněna, tak jsem postupoval, si myslím, věcně, transparentně i v komunikaci vůči opozici, kdy jsem tuto informaci 16. února prodiskutovával, 15. února večer jste dostali všichni do mailu ten návrh. A myslím, že je zřejmé, co je tou podstatou, proč v této situaci legislativní nouze a s jakými dopady na státní rozpočet, včetně souvislostí, co to bude znamenat pro všechny příští vlády, že tyto peníze dneska nejsou kryté odvody na pojistném atak dále.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Brož, připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem se do těch faktických nechtěl zapojovat, ale musím reagovat na některé věci, které tady padly ze strany zejména pana Jurečky a pana Marka Výborného.

My tady slyšíme pořád, že jsou nám předkládána nějaká fakta. Ta fakta jsou prostě jednostranná, jsou zabalena, tak jak si vláda představuje, jak by to chtěla vysvětlovat. Ale jedním a podstatným faktem je to, že podle zákona, který dnes, teď, v tuhle chvíli ještě platí, tak mají důchodci nárok v červnu na zvýšení důchodů v průměru o nějakých 1 700 korun. A vy jim tu částku nyní změnou zákona chcete snížit na 700. Vy pořád říkáte, že jim nic neberete, ale v tuhle chvíli jim opravdu berete. A ta diskuse je samozřejmě legitimní, ale proč se o tom nebavit normálně? Proč ve stavu legislativní nouze? Tak jak to tady padlo od mnoha kolegů, posuňme to, at' může ta nová valorizace platit třeba od 1. 1. 2024. Tady chybí absolutně jakkoliv další věci. Vy totiž vytváříte obrovský precedens. Za rok bude inflace ta samá zase, takže už se nepřidá vůbec nic, ale možná se jim sníží, protože budou hrozit závažné, závažné škody. To je prostě něco, s čím vy přicházíte, a otevříte hrozně Pandořinu skříňku.

A zaslechl jsem tady, že vám nemáme vkládat, že vytváříte nějaký mezigenerační konflikt. Ale vždyť to ze všech vašich prohlášení slyším: mladé generace teď budou muset zaplatit to, co my teď v červnu důchodcům dáme. Ježíš, co to je za argument? A to je to, že nevytváříte ten mezigenerační problém? Stavíte úplně otevřeně generace dneska proti sobě. A běžte se bavit s lidmi, co vám řeknou, jak jsou rozhádané rodiny dneska. A teď po tomhle tom úplně konkrétně. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí paní poslankyně Mračková Vildumetzová s faktickou poznámkou.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, paní místopředsedkyně, za slovo. Já bych si dovolila zareagovat na ministra pro legislativu. Ministra pro legislativu, který se od 12 hodin omluvil. A my tady projednáváme potvrzení stavu legislativní nouze. Je to normální? Takže tahle vláda si svolá mimořádnou schůzi k zákonu o důchodovém pojištění, kde chce důchodcům vzít to, na co mají nárok, chtějí to projednat ve stavu legislativní nouze, a není tady

ministr pro legislativu? A je od 12 hodin omluven? To jako opravdu? To je jako další výsměch občanům této republiky? Proč tady ten ministr není? Proč tady nesedí? Proč neodpovídá na naše otázky? Může mi na to prosím někdo odpovědět? Jak je vidět, tak asi ne, protože ministr pro legislativu se od 12 hodin omluvil. Nehorázné!

Druhá věc. Navrhla jsem tady přerušení schůze. Musím konstatovat, že paní místopředsedkyně měla pravdu, tímto se jí omlouvám. Opravdu podle jednacího řádu to může navrhnut předsedající nebo předseda poslaneckého klubu. Ale to nic nemění na tom, že jsem tady řekla ty důvody, a jsem přesvědčena o tom, že stav legislativní nouze není, že by se to mělo projednávat ve standardním legislativním procesu. A nemáme tady ani ministra pro legislativu. Takže si dovolím dát jiný procedurální návrh, a to na přerušení bodu do 30. 6. 2023. A prosím vás, paní předsedající, abyste o tom dala hlasovat bezprostředně! Děkuji. (Ministr Stanjura mimo mikrofon: Není žádný bod.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Já se omlouvám, paní poslankyně. Jen abychom si to vyjasnili. Podle § 54 odst. 8 můžeme přerušit projednávání bodu pořadu a další jednání o něm odročit. Já se omlouvám, ale my ještě jsme neschválili pořad schůze, a tedy jsme daný bod neotevřeli. (Poslanci přicházejí do sálu.) Takže v tomto případě bychom pokračovali dál a považuji tento váš návrh za nehlasovatelný. Budeme tedy pokračovat. Koukám, že se páni poslanci a poslankyně proběhli, hlasovat zatím nebudeme.

Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan ministr Stanjura, připraví se pan poslanec Hendrych.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuju za slovo, paní místopředsedkyně. Sice vedeme standardní rozpravu a ne faktické, ale to vlastně nevadí. Tak mi dovolte, nedělám to často, ale abych odcitoval pár vět. Ekonomické okénko: Ve vyspělých zemích je standardem mít oddělenou měnovou a fiskální politiku. Fiskální se věnuje výši daní či státním výdajům, měnová výši inflace a stabilitě měny. Ústava České republiky říká, že péče o cenovou stabilitu je cílem České národní banky, nikoliv premiéra ani ministra financí.

Poslouchám tady hodinu a půl nebo dvě v mnoha vystoupeních opozičních poslanců, jak vláda málo bojuje s inflací. Myslím, že je fér zmínit i autora toho ekonomického okénka, koho jsem citoval, byla to Alena Schillerová. Paní poslankyně Alena Schillerová. Seděla v jiné lavici. Tak zkuste, paní předsedkyně, prostřednictvím... Prostřednictvím ne, zkuste sama vysvětlit členům vašeho klubu toto ekonomické okénko, které jste tak publikovala.

Za druhé chci říct, bohužel čeština v těch příslovích používá tykání, tak se omlouvám, nemyslím to tak, ale použiji okřídené české přísloví – podle sebe soudím tebe. Kdo dal pokyn k nové prognóze? No já ne. Žádné takové pokyny nevydávám, s žádným cílem. Na to je odborný aparát ministra financí a já jsem předpokládal, že nikdy žádný ministr financí žádný pokyn nedal. (Předsedající: Čas.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře, za dodržení času. (Hluk v sále.) Nyní... já se omlouvám. Prosím pěkně o klid. Pane poslanče, pokud něco chcete, tak tišeji. Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Hendrych, připraví se pan poslanec Vondráček.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já bych chtěl reagovat na již nepřítomného pana ministra pro legislativu, pana Šalomouna. Pokud ho někdo pozorně poslouchal, a já jsem to byl, tak jaksi seznal, že pan ministr pro legislativu nebyl nějak extra zastáncem... nebo extra nezastával stanovisko, že máme postupovat tímhle způsobem. Byla to taková velice opatrná řeč. A co tedy si myslím, že je výstupem, takovým zásadním, z té

jeho řeči, je, že žádné mandatorní výdaje nejsou judikovány jako potenciální hospodářská škoda, že nic takového nikde nenašel. A že by byl nějakým opravdu kategorickým zastáncem tohoto postupu, přehrajte si to znovu, prosím vás, pust'te si to, tak to tedy ne.

A mně to dává trošku nesoulad s tím, jak se vyjádřil například pan ministr Jurečka na výboru pro sociální politiku, který tvrdil, že tenhle postup mají zkonzultován s právníky, a že by to mělo obstát dokonce – zaznělo to tam – i před Ústavním soudem, protože by mohly vzniknout hospodářské, významné hospodářské nebo značné hospodářské škody. Takže na jedné straně právníci, kteří radí ministru Jurečkovi, na druhé straně sám renomovaný právník, člen vlády, který žádné silné stanovisko k tomuto postupu tady nedal. To jenom prosím vás důležitá poznámka k tomu, kdo to neslyšel, ať si to znovu přehraje. Děkuji za slovo.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí pan poslanec Vondráček, připraví se pan poslanec Kukla. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Vystoupím s krátkou, nekonfliktní, procesní faktickou poznámkou. Mám dvě věci. Za prvé, vy jste před chvíličkou citovala § 60. Já chci upozornit, že ten § 60 konkrétně obsahuje to, že ten, kdo vystupuje s faktickou poznámkou, tak reaguje na průběh rozpravy, v podstatě v obecném slova smyslu na vše, co v té rozpravě zaznělo. Je tady velký rozdíl oproti třeba rokovacímu poriadku slovenského parlamentu, kdy ten poslanec skutečně může reagovat jenom na konkrétního řečníka a musí se držet tématu a nesmí se odchýlit. Vždycky nám Slováci říkali, že to máme poměrně široké, a je pravda, že to máme hodně široké, že se to zneužívá, ale to je otázka na jinou debatu, jestli je to dobré, nebo špatně. Ale v podstatě naše paní předsedkyně se držela tématu obsahově, takže ona nepřekročila rozsah té rozpravy.

Co se týče toho sporu, nebo respektive nějakého výkladového pravidla, já samozřejmě respektuji, akceptuji ten argument, který tady zazněl od paní místopředsedkyně, na druhou stranu, vážené kolegyně, vážení kolegové, jsme v rozpravě, normálně se vede rozprava. Takže vedeme rozpravu, která se vede v bodu. Já chci jenom říct... ne, já chci jenom říct, že ten jednací řád to neřeší. To je speciální úprava, ten § 99, a celá tato rozprava, které se účastníme, je zvyková a dodržuje se to tady léta. Ale co by tedy paní předsedkyně dělala, když tedy navrhnu přerušení rozpravy? Já to nechci udělat. A jenom říkám, že požadavek paní kolegyně Mračkové Vildumetzové nebyl mimo nebo proti jednacímu rádu, ale my se pohybujeme v podstatě v nezmapovaných oblastech. To jsem jenom chtěl říct.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, za doplnění výkladu. Je pravdou, že skutečně nejsme v bodu, sice probíhá rozprava, ale také komentář o rozpravách, které se vedou i poté k těm následujícím bodům, bývá vždy trochu řečeno s otazníkem, s tím, že bývá pravidlem, že se rozprava umožňuje. Co se týče toho, abychom se domluvili, já chápu, že některé věci jsou zvykovým právem.

Také bych poprosila o to, aby se řečníci vyjadřovali skutečně v reakci na předrečníky, tak abychom se dobrali k tomu, co myslíme je podstatné, a to je vystoupení přednostních práv a dalších poslanců, kteří se přihlásili rádně do rozpravy. Takže děkuji panu poslanci, že nenavrhl přerušení rozpravy, protože skutečně mám pocit, že takové zvykové právo tady zatím nemáme.

Budeme tedy, jestli souhlasíte, pokračovat v dalších faktických poznámkách a vystoupí nyní pan poslanec Kukla, připraví se paní předsedkyně Schillerová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Martin Kukla: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já budu reagovat na pana ministra a na pana poslance Michálka, vaším prostřednictvím. Bylo nám tady sděleno, že

chcete pomáhat seniorům. Já vám řeknu ta fakta, jak jím chcete pomáhat. Podle zákona, který už platí, výpočet jasně říká, že průměrně by měli dostat přidáno 1 770 korun. A co tady navrhujete vy? No vy tady navrhujete, že to je asi moc, že si to nezaslouží, a navrhujete, že by měli dostat průměrně pouze 760 korun. To je o 1 010 korun méně.

Když se podívám na důvodovou zprávu, tak se tam chlubíte, kolik ušetříte. Takže v roce 2023 díky tomu, že snížíte valorizaci, ušetříte 19,4 miliardy. V roce 2024 ušetříte zhruba 33 miliard. To je velmi smutné, že na této části ekonomicky slabých obyvatel se chlubíte, jak budete šetřit. A já tady přečtu citaci pana premiéra, který tady vystoupil dne 26. 10. 2022, bylo to první čtení o státním rozpočtu na rok 2023 a proběhlo to na 41. schůzi, a on tady říkal: Já myslím, že nikdo se tady v Poslanecké sněmovně nenajde, kdo by chtěl snižovat výdaje právě v této oblasti. Tak já věřím, že se tady vážně nikdo nenajde a zachováme ty důchody, jaké podle zákona mají mít. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, za dodržení času. Nyní paní předsedkyně Schillerová s faktickou poznámkou a připraví se pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Pane ministře Stanjuro, děkujeme za ekonomické okénko. Ale byli jste to vy, kteří jste označili inflaci za Babišovu drahotu, my si to dobře pamatujeme, v době, kdy průměrná inflace v roce 2021 byla 3,8 a 5,4 nebo 5,6 na konci v prosinci. Takže nám tady nedřzte přednášky a neodvádějte pozornost od toho, že vás žádám, abyste vyvrátil pochybnosti, že jste zneužil autority Ministerstva financí k publikaci zcela úcelové predikce, která má podporit vaši zcela falešnou a nemísto argumentaci na dnešní schůzi.

Já se prostě ptám, proč vyšla dnes v 9.13 predikce, která se zcela zásadním způsobem liší od oficiální lednové predikce Ministerstva financí, pravidelné predikce, kde se liší růst průměrné mzdy v makroekonomické predikci v lednu 7,5 %, a tady je to 2,9 %. Znovu se ptám, jaké makroekonomické fundamenty vás vedly k tomuto dramatickému zhoršení? Jaký to má zásadní vliv na českou ekonomiku? Jaký to bude mít vliv na státní rozpočet? A žádám, abyste tuto vaši tabulku, zejména predikované zhoršení růstu mezd na méně než 3 %, tedy více než dvojnásobné, což může mít významný zásadní vliv na finanční trhy, kredibilitu České republiky a i v očích mezinárodních investorů, obratem vysvětlil. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Nacher, připraví se pan poslanec Brabec. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já jsem chtěl reagovat na pana ministra, takže můžu napřímo bez předsedajícího, na to dělení zodpovědností. (K ministru Stanjurovi.) Pane ministře, na vás. Ano, souhlasím s tím, že monetární neboli měnovou politiku má na starosti ČNB, fiskální neboli rozpočtovou – tak si tady uděláme takové ekonomické okénko, takovou osvětu – má na starosti především vláda, nicméně v tom případě nerozumím tomu, pane ministře Stanjuro, proč tedy před volbami jste tady mluvili o Babišově drahotě v momentě, kdy tady byla 5,5procentní inflace. To mi tedy v tom případě vysvětlete! Platí-li ta teze, že za cenovou stabilitu, a já souhlasím s tím, nese generální zodpovědnost Česká národní banka, pak neplatila teze o Babišově drahotě. Nemůže platit obojí, jak vy vždycky říkáte. To není možné.

Ale já tady připomenu, že i vláda má ty nástroje. Například snížení daně na nulu u energií v listopadu, v prosinci 2021 srazilo tu inflaci. Srazilo tu inflaci a potom v lednu 2022 ona opět vyběhla. To znamená, že vláda má ty nástroje. Primárně politicky za to nenese odpovědnost na rozdíl od ČNB, ale ty nástroje má, pane ministře. A já říkám, buď to platí vždycky, anebo nikdy.

Ale nemůže to platit podle toho, jestli člověk je v opozici, nebo v koalici. A já říkám, že vy jste i tu kampaň vedli na tom, že tady byla Babišova drahota, kde ta inflace byla třikrát nižší, než je teď. V tom případě teď' je to koho drahota? Fialova? Stanjurova? Nebo koho? At' je to fér, anebo nebyla ani předtím Babišova. Ale nemůže platit obojí! Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Brabec s faktickou poznámkou, poté pan ministr Stanjura. Prosím, máte slovo.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Já jsem rád, že po mně vystoupí pan ministr financí, protože já jsem se ještě v té své faktické poznámce před chvílí nedostal k jednomu tématu, které jsem také chtěl otevřít, už jsem to nestihl, a to by mě opravdu zajímalo, a zatím si myslím, že to tady příliš nezaznělo, a to je ten argument způsobení těch takzvaných hospodářských škod, pokud by k té valorizaci došlo. Když to vezmu trochu, jenom trošku nadnesenou logikou, tak znamená to tedy, že Babišova vláda způsobila hospodářské škody tím, že zvedla platy třeba učitelům, vojákům, policistům a dalším? Znamená to, že každé zvýšení tedy platů, v tomto případě důchodů, znamená hospodářské škody pro stát? To je skutečně nováčká metoda, jak tohle posoudit. Já tedy v tu chvíli říkám, jsem hrdý, že naše vláda, pokud byste to hodnotili jako hospodářskou škodu, způsobila takové hospodářské škody, že si zlepšili život učitelé, policisté, důchodci a další! (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan ministr Stanjura s faktickou poznámkou a dále je přihlášena paní místopředsedkyně Dostálová. Prosím, máte slovo, pane ministře.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Nejdřív k panu poslanci Nacherovi. Já jsem citoval Alenu Schillerovou. To nebyl můj názor, tak prosím veďte tu polemiku, která je bezesporu správná, na vašem klubu. Ne se mnou! Já jsem ji citoval přesně, co říkala ona. Já s tím nesouhlasím, tak jak to napsala. Já si myslím, že podstatný díl odpovědnosti má ČNB a mnohem menší díl má vláda. Říkal jsem to tehdy, říkám to teď'. Na rozdíl od paní poslankyně Schillerové jsem nezměnil názor jenom proto, že sedím v jiné lavici.

A teď' k tomu – to sice není k legislativní nouzi, ale pořád o tom tady mluvíme, před chvílí pan poslanec Brabec. Myslím si, že ten poměr mzdy k důchodu, at' už hrubé, nebo čisté, je prostě objektivní fakt. Tak jsem si nechal zpracovat ten poměr od roku 2006 do roku 2023. Vy tady používáte hrozně silná slova o tom, co všechno neděláme, a ten poměr má být 49 %. V roce 2018 za premiéra Andreje Babiše a ministryně financí Aleny Schillerové byl ten poměr 38,1 %. Kde jste byli? Kde jste byli, abyste to zvýšili?! Víte, o kolik by byl vyšší důchod, kdyby tam byl stejný ten poměr v roce 2018 jako v roce 2023? Byl by vyšší přesně, počkejte, mám tu kalkulačku, o 3 539 korun měsíčně! 3 539 korun měsíčně! To jste, kdybych použil vaši rétoriku, a nebudu ta slovesa a ta silná slova opakovat, kde jste byli? Proč vám to nevadilo, když bylo 38 %? A teď' když říkáme, že to bude 49, tak použijte slova o loupeži a podobně? Jedenáct procent – 3 539 korun v průměru měsíčně! Krát 12. Zapomněli jste na návrh poslance Andreje Babiše, který navrhoval, že má být rovný důchod ve výši 30 % proti průměrné mzدě? (Předsedající: Čas!) Víte, kolik by to bylo letos? 13 500 by to bylo, kdyby to bylo, kdyby to Babiš prosadil! (Potlesk vládních poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Čas! Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní místopředsedkyně Dostálová, poté pan poslanec Brabec. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Vzhledem k tomu, že skutečně mám dvě minuty, tak já bych se v podstatě chtěla zeptat na pár otázek, které si tady tedy asi musíme odpovědět. Vím, že to jedeme v režimu faktických poznámek, nicméně bych chtěla reagovat jak na pana ministra Stanjuru, tak na pana ministra Jurečku, protože vy jste se rozhodli řešit deficit státního rozpočtu tím, že retroaktivně a v režimu legislativní nouze chcete snížit valorizaci u důchodců. A pan ministr Jurečka vám tady v rámci své obhajoby řekl všechny kroky, které podnikl od 11. 2. Ale nedořekl to B a na to já bych se chtěla zeptat. Protože to, že bude inflace takto vysoká, víme všichni už od podzimu. Pan ministr Stanjura nedal do rozpočtu ani na tu rádnou, ani těch 20 miliard, natož těch dalších 15 miliard. Takže tam prostě legitimně chybí zhruba 35 miliard korun.

A já se ptám, jaké kroky vláda udělala mimo snížení té valorizace? Co jste udělali? Požádal pan ministr už o těch 50 miliard z EU fondů, to znamená, navýšil si ten rozpočet pro rok 2023 o 50 miliard? Nebo řešíte valorizaci u restitučí, nebo u restitucí je to OK, ale pro naše důchodce to OK není? Řešíte počet ministrů? Máme tady pana ministra pro evropské záležitosti, kterého jsme nikdy neviděl, evropské předsednictví už skončilo, tak potřebujeme mít pořád takový velký počet ministrů? Nebo jste například dali pokyn ke zmrazení platů politiků, tak jak to navrhoval pan poslanec Babiš, abychom prostě dostali ty peníze do rozpočtu a nemuseli jít těmito drastickými kroky, který je retroaktivní, tento krok, a ještě k tomu se to týká těch nejcitlivějších částí obyvatelstva, což jsou důchodci, senioři v rámci celé České republiky? Děkuji. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Brabec. Jste přihlášen? (Ano.) Připraví se pan ministr Jurečka a poté pan ministr Stanjura. Zatím jako poslední. Prosím.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Takže odpověď pro pana ministra Stanjuru. Pane ministře, kde jsme byli? Byli jsme ve vládě a přidávali jsme dokonce víc, i důchodcům, než by činil ten nárok třeba inflační, kdežto teď jste vy ve vládě, a nejenom že nepřidáváte víc, ale vy je okrádáte i o to, na co mají právo podle zákona! Děkuji. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan ministr Jurečka, poté pan ministr Stanjura s faktickými poznámkami. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuju. Děkuju moc. Já tady pro paní místopředsedkyni Poslanecké sněmovny Kláru Dostálovou. Kdyby pozorně poslouchala, co už jsem dneska několikrát řekl, já jsem tady také uváděl ty kroky, že jsem jasně deklaroval, že musíme upravit valorizační schéma. Říkal jsem to během podzimu, říkal jsem to i v době vrcholící prezidentské kampaně. A velmi oceňuji a budu na tom příštích dnech také stavět, že budu chtít i s vámi hledat tu shodu na té úpravě valorizačního mechanismu do budoucna. A vážím si toho, že aspoň několik z vás tady vystoupilo a korektně řekli ano, s tím musíme něco udělat. To znamená, je evidentní, že ani ve vašem klubu asi není úplně shoda, protože jedna z vás stran tady říká: přidávat, přidávat a nesledovat ty dopady na státní rozpočet, ale někteří z vás říkají ano, jsme si vědomi toho, že v těchto výjimečných okamžicích ten mechanismus není úplně optimálně nastaven. To znamená, ano, toto musíme realizovat, ale já v tomto návrhu, a tak to je myslím správně, neřeším ten další kontext. Řešíme jako vláda v tomto návrhu pouze tu mimořádnou valorizaci v červnu.

A pro paní poslankyni Kláru Dostálovou, prostřednictvím paní předsedající. Já myslím, že s vašimi výroky bych byl hodně opatrný. Vy tady mluvíte o členech vlády. Tak se na to pojďme podívat opravdu z hlediska významných dopadů, a to je snížení počtu státních úředníků

za této vlády na hodnotu roku 2015. To období, ve kterém se za vás ten počet úředníků zvyšoval, bavíme se opravdu o těch úřednících, kteří opravdu dělají ten výkon úřední, nebabíme se o například učitelích, na to nemá vliv žádná vláda, za vás se tento počet zvyšoval, my jsme ho snížili. A já se přiznám, jako že slyším třeba slova Aleny Schillerové, za vaší vlády jste byli schopní vyplatit půl miliardu podporu kasinům. Ministrům finančním si dělala fotky s pávem za 2 miliony korun. Já to nechci jako říkat, ale když vy tady vytahujete ty věci a nevidíte si na špičku nosu, tak je nutné to připomenout.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí pan ministr Stanjura s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Nacher. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Já bych chtěl polemizovat s matematikou pana poslance Brabce. 38 % poměr k důchodům je výhodnější než 48 %. My jsme dělali hodně, dělali jsme víc, než jsme museli, ale výsledek byl 38. Já jsem konstatoval jenom výsledek, já jsem... A dneska je výsledek 49 %. A vy úplně klidně řeknete, že 38 je více než 49. No to je ale pak těžká debata. To je těžká debata. Můžeme se bavit, jestli je dobrý poměr 40, 42, 44, a můžeme o tom debatovat a vznášet argumenty pro a proti. Ale jestli vyjdeme z toho, že 38 je více než 49, tak já prostě v té debatě nemůžu pokračovat. (Potlesk koaličních poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní pan poslanec Nacher s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Já to panu ministru se pokusím vysvětlit. Bude to těžký. To je pravda. (Pobavení v sále.) Je to o tom, že podle mě teď srovnávat ty poměry je trošičku demagogie, a řeknu vám proč. Protože v momentě, kdy vám... máte nízkou inflaci, ta byla kolem jednoho procenta svého času, ekonomický růst a reálně rostou mzdy, tak je klidně možné, že se ty nůžky rozvírají. To znamená, že ten poměr, že i přesto, že se těm seniorům přidává třeba nad rámec té valorizace, tak že to klesne. 40, 39, 38. Naproti tomu v momentě, kdy inflace je 10, 15, 18, 19 %, reálné mzdy klesají, spouští se automat valorizace, ten dle zákona teď, tak je možné, že poměrově najednou doženete tu průměrnou mzdu v té chvíli, protože ona reálně klesá. Takže vlastně to poměrovat není fér.

My se tady bavíme o tom, že ti seniori mají dva rozdíly oproti tomu. Za prvé, oni na rozdíl od těch lidí v produktivním věku si nemůžou, teď se bavíme o těch starších seniorech, přivydělat. A za druhé, ten jejich spotřební koš, z kterého by se měla vypočítávat inflace, je úplně jiný než třeba náš. To znamená, ta jejich inflace je ještě vyšší. Proto my se o tom bavíme.

Já nezpochybňuji změnu toho valorizačního mechanismu, já zpochybňuji to, že to děláme v zásadě zpětně, retroaktivně. To se má dělat od 1. 1. následujícího roku. Protože o té inflaci jste věděli. To je ta celá debata, kde se my točíme furt dokola. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou paní poslankyně Peštová, připraví se pan poslanec Vomáčka. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji. Děkuji za slovo, paní předsedající. Já chci reagovat na pana ministra Jurečku. Tady se nikdo nepře o tom, jestli se musí, nebo se nemusí upravit valorizační schéma. Tady spíš se celou dobu přeme o tom, jestli jet tento zákon v legislativním stavu nouze, nebo ne. To je ta debata. Nebo bavíme se o tom, že jo? Bavíme se o tom, že tento zákon – jsem se vás na to ptala, proč jste z předběžné opatrnosti neudělali novelu tohoto zákona, byť malou, protože budete připravovat určitě velkou, proč jste to neudělali v loňském roce. Proč jste se na to nepřipravili? Když jste věděli, že ty predikce tady jsou? Teď

najednou tady to tlačíte tímto tempem, tlačíte to v legislativním stavu nouze a po nás chcete, abyhom vám to odmávali. Když se budeme bavit o tom, proč – a říkám, já mám také připravené příspěvky, ale protože ta diskuse tady nastala a bavíme se o tom, tak proto jenom reaguiji.

Tam vzniklo legitimní očekávání. To legitimní očekávání vzniklo na základě toho, že byla vydaná data, která jasně říkají, že vy máte konat, v té době vy máte vydat nařízení vlády, kterým řeknete, jak ta valorizace bude vypadat podle té valorizační kalkulačky. Ale ejhle, prostě vy jste to najednou všechno překopali. Mě osobně by zajímalo, jak dlohu vám trvalo vyplodit tento paskvil, nebo respektive tuto novelu, když jste řekli tedy, že už jste to dávno měli zpracované. Podle mě ne. Já si myslím, že jste na tom pracovali v lednu, ale protože jste to v lednu nechtěli vydat a báli jste se, tak jste to udělali až poté, co byla vydána data. A to mně vadí. Mně vadí to, že jste nešli tím rádným legislativním procesem v loňském roce. A že to tlačíte tímto tempem!

Podle mě prostě, a opět řeknu tu větu, kterou jsem tady už řekla. (Předsedající: Čas.) Bylo to KDU-ČSL, které toto obhajovalo, tuto valorizační kalkulačku! (Předsedající: Čas, paní poslankyně. Děkuji.) Vy jste to byl! (Poslankyně mimo mikrofon na ministra Jurečku: Vy jste to obhajoval!)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano. Pan poslanec Vomáčka je nyní přihlášen s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Oulehlová. Prosím.

Poslanec Vít Vomáčka: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, dámy a páновé, já to trošku uklidním, nebudu na nikoho pokřikovat. Ale hned na začátku jsem zaregistroval, že – a teď nevím, jaká to byla poslankyně nebo poslanec, vyzýval naše právníky z pětikoalice, aby přišli a udělali tady právní rozbor. Já nejsem právník, já jsem zootechnik, a jestliže tady zaznívají slova o tom, že někdo někoho okrádá, tak bych se chtěl ctěných kolegů, kteří tohle tady říkají za tímto pultíkem, optat, zdali podali trestní oznámení, když je to jejich povinnost podat trestní oznámení, pakliže jsou svědky nějakého trestného činu. A pakliže jste ho nepodali, tak prosím, opravdu prosím, zvažme vyjadřovací prostředky a formulace, které tady probíhají za tímto pultíkem. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou je přihlášena paní poslankyně Oulehlová, připraví se paní poslankyně Balaštíková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Renata Oulehlová: Já bych si dovolila reagovat na pana ministra práce a sociálních věcí, který tady hovořil o snížení počtu úředníků. Ano, má pravdu. Chybí zejména ve velkém úředníci na úřadech práce, na sociálních odborech, na OSPODech, protože pod jeho vedením nám ti lidé utíkají, kolabují celé úřady. Takže já bych to, pane ministře, na vašem místě radši ani nezmiňovala.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní paní poslankyně Balaštíková s faktickou poznámkou a následovat bude pan poslanec Brabec. Prosím.

Poslankyně Margita Balaštíková: Dobrý den ještě. Já bych chtěla zareagovat na pana ministra, prostřednictvím vás, paní předsedající. Já bych, pane ministře, s těmi penězi za tu reklamu byla opatrná. Já si vzpomínám, když jste byl ministrem zemědělství, jak jsme vydávali peníze na Ryba na talíř a Česká potravina. Já bych neměla nic proti tomu, bylo to v pořádku, jezme české potraviny, jezme českého kapra. Ale co mi vadilo, že pan ministr nám tam na tabuli kreslil toho kapřička a to prasátko. To nebyla reklama? Za 60 milionů?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Brabec, připraví se pan poslanec Mašek s faktickými poznámkami. Prosím, máte slovo.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Já budu hrozně rád polemizovat s panem ministrem financí třeba dva dny. A ano, shodneme se na tom, že 38 % je méně než 48 %. Ale já bych to znova rád vrátil k tomu, kam ta debata patří, a to je to, že já jsem jasné řekl, že naše vláda dávala zákonný nárok plus něco navíc! Kdežto Fialova vláda a pan ministr Stanjura, navíc způsobem, který je minimálně na hraně, my si myslíme, že za hranou z hlediska nejenom legislativní nouze, ale samozřejmě prostě i z hlediska retroaktivity a tak dále, vlastně nechce ten důchod sundat (?), ani to, na co mají nárok. A to je tedy sakrá rozdíl! A to si myslím, že je hlavní. Já ale chápu pana ministra Stanjuru, protože on se snaží na té formě aspoň uhrát nějaké body, protože si myslím, že je mu zcela jasné, že na tom obsahu se mu to nepodaří. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Mašek s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Pražák. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové, on mě vlastně teď svou argumentací přeskočil ctěný kolega pan Brabec, vaším prostřednictvím, protože já jsem chtěl také reagovat na tu přestřelku mezi ním a panem ministrem Stanjurou. Tam je skutečně ten diametrální rozdíl, že naše vláda platila to, co ze zákona platit měla, a dokonce dala něco navíc, kdežto vaše vláda nechce dostát svým povinnostem, které z platného zákona vyplývají. A to, že jste na to měli dostatek času a měli jste zareagovat už na konci loňského roku, že pan Jurečka neměl jenom v nějakých debatách opatrně říkat pozor, na tu valorizaci dojde, budeme se na to muset podívat, ale pan Jurečka měl v té vládě zvednout hlas a říct: pojďme do toho, já vám předkládám nějakou novelu tady, třeba dílcí, předtím, než předložíme ten slibovaný zákon v celé šíři, čili slibovanou důchodovou reformu. Takže pánové, nehrajte teď na schovávanou. Ta zodpovědnost jde jednoznačně za vámi, a vy se teď snažíte pomocí této legislativní zkratky, pomocí zneužití stavu legislativní nouze, na který opravdu není čas tady, a je potřeba, sami to říkáte, tyto věci projednávat i s opozicí a najít tu shodu. Vy tu shodu prostě tady v ústavní většině, nebo ve většině mezi poslanci opozice a koalice prostě nemáte, tak si to přiznejte. A Ústavní soud vám to s velkou pravděpodobností po podání ústavní stížnosti, která bude následovat, tak vám to shodí. Takže možná přehodnoťte to. A skutečně tato diskuse, kdy chcete okrást za bílého dne důchodce každého o 1 000 korun v průměru, tak je to prostě je to smutné. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Pražák, připraví se pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Poslanec David Pražák: Dobré odpoledne. Já budu krátký, už to tady řekla částečně kolegyně Oulehlová. Já bych chtěl reagovat na pana bývalého ministra zemědělství Jurečku, a říkám to v plném vědomí, bývalého ministra zemědělství, protože si myslím, že se toho měl držet, a myslím si, že nebyl špatný ministr zemědělství. Teď mu to nezávidím, co dělá.

To, že jste říkal, že jste snížili počty státních zaměstnanců – vy jste nesnížili, oni vám utekli. Oni se na to nemohli koukat, kam to vedete, tak normálně skončili. Šli do předčasného důchodu, nebo si vzali výsluhy a šli do civilu a už teď bez velké šance na návrat prostě zpátky. Ty stavby se nedoplní. Víte, co to udělalo u hasičů, u policistů? U nás v Libereckém kraji chybí x set policistů, a běžte se těch šéfů těch odborů zeptat. Prostě ta šance na naplněnost je nulová!

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou vystoupí pan ministr Jurečka, poté pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji, já si dovolím zareagovat na své předrečníky. Tak jednak chci říci, že vláda od 1. ledna zrealizovala to, co bylo návrhem, o který jsme dlouhou dobu usilovali jako KDU-ČSL. Byl to návrh na zavedení výchovného, podpořila tato Sněmovna napříč. Byl to významný krok, kdy oproti všem předchozím valorizacím od 1. ledna je měsíčně vypláceno především maminkám, v některých případech i otcům, výchovné 500 korun. Je to krok, který se odehrál, který výrazným způsobem posiluje tu sociální situaci především právě u žen, které statisticky měly výrazně nižší důchody. Tak to tady znovu připomenu, když tady říkáte, že za naší vlády se neudělal žádný krok, který by výrazně navíc pomohl zlepšit situaci, tak tato forma mezigenerační solidarity, toto ocenění za výchovu dětí tady bylo od prvního aplikováno, byť třeba někteří ekonomové chodili a říkali doporučení, ať to odložíme, nebo ať se to nedělá. Ne, toto bylo dotaženo do konce. A já si pamatuju, když jsem to tady v této Sněmovně navrhoval, mně opakovaně bylo říkáno i ze strany některých politiků a političek třeba hnutí ANO, jak výchovné je něco, co nechtějí aplikovat, nepodpořili ten návrh, byl tady za nás, za KDU-ČSL, minimálně třikrát navržen, až v úplném závěru Poslanecké sněmovny, na jedné z posledních schůzí, se toto podařilo prosadit. Tak jenom to potřebuji připomenout pro ten kontext a pro tu souvislost.

Prosím pěkně, nedávejte tady některé informace záměrně, které stavíte zase negativně vůči krokům této vlády. Vláda udělala dost pro to, aby opravdu ve vztahu k lidem s nízkými příjmy v případě důchodů jsme jim dokázali pomoci.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní s faktickou pan poslanec Juchelka, poté paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Moc děkuji. Jenom doplním svého ctěného kolegu, pana poslance Pražáka, vaším prostřednictvím, poněvadž úplně stejný exodus za ministrování pana ministra Jurečky se udál a bude nadále udávat například na úřadech práce, kde už někteří skutečně dál nemůžou a raději si hledají jiné místo, anebo dokonce tady v této době si berou nemocenskou.

Co se týče inflace a toho, jakým způsobem se tady počítá samozřejmě důchod k průměrné mzد. Vždyť přece relevantním výpočtem pro valorizace důchodů je index spotřebitelských cen. Ten se liší úplně jinak pro domácnosti, ale úplně jinak je počítán také pro starobní důchodce. Například pokud jsme měli průměrný index spotřebitelských cen v roce 2022 115,1 (?), to znamená tu 15,1 vysokou inflaci, tak u těch důchodců to bylo o něco vyšší, to bylo 15,6. Ale například jenom u některých, protože ten index spotřebitelských cen má stovky různých položek, tak třeba jenom u potravin to vzrostlo dokonce přes 17 %. A vy tady v tuto chvíli samozřejmě těmi různými čísly, ekonomickými věcmi se snažíte zmást občany České republiky. A já to tady uvedu na pravou míru.

Jediné, co tady v tuto chvíli teď řešíme, je, že chce tato vláda po legitimním očekávání starobních důchodců změnit velmi problematický novelu zákona o mimořádných valorizacích, a to na druhou velmi problematickým způsobem, a to legislativním stavem nouze. O tomto my se tady v tuto chvíli bavíme. Když to legitimní očekávání před několika dny vzniklo, tak bylo na částce pro starobního důchodce 1 770 korun. Díky vládě, která v tuto chvíli navrhuje tuto skandální novelu zákona o mimořádných valorizacích, to kleslo na 760 korun. Proto my mluvíme, že ten rozdíl jedné tisícovky krát sedm do konce roku je 7 000 korun, o které díky této vládě přijdou důchodci v České republice v roce 2023. To je fakt! (Potlesk vlevo.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní paní poslankyně Mračková Vildumetzová s faktickou poznámkou a připraví se pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Já děkuji za slovo. Já bych si dovolila zareagovat vaším prostřednictvím na pana ministra práce sociálních věcí ohledně toho, jak se tady chlubil, že snížili počty úředníků o 13 %, nebo že jste dodrželi, došlo ke snížení. Tak já bych, pane ministře, vám jenom chtěla říct, že došlo k nějakému snížení na podřízených úřadech, to znamená na okresní správě sociálního zabezpečení, na hygienických stanicích, na těch úřednických místech, která jsou nejblíže lidem. A pojďme se podívat, jak to dopadlo na ministerstvech. Tam došlo k navýšení o 85 míst, to je těch 85 politických náměstků nebo čeho. (Poznámka z pléna.) Ano, tak to je. Tak já vám ukážu, tady mám jasnou analýzu, jasnou tabulku. A ještě je zajimavé, že když jste schvalovali tu změnu systemizace, tak je zajimavé, když se tedy chlubíte, s jakou velkou úsporou jste přišli, tak tam byl nárůst finančních prostředků na rok 2023. Takže vůbec s žádnou úsporou jste nepřišli, a především jste si navýšili svá místa, služební místa. Pak jsou ta místa, která se tam nezapočítávají, a to jsou ti poradci. Těch 30 poradců ministra zdravotnictví, 12 poradců ministra vnitra, nevím, kolik jich máte. O tom, o čem mluvil kolega, tak to je zase druhá skupina, policisté a hasiči, to nespadá do těchto služebních míst státních úředníků. To jsou samozřejmě služební místa jiná. Takže to, co tady říká, se v žádném případě nezakládá na pravdě. A znova bych chtěla vyzvat, projednáváme tady potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Já jsem tedy přesvědčená o tom, že jsme v bodě, a chtěla bych se znova zeptat – kde je ministr pro legislativu? Kde je přítomen, když projednáváme tento bod? Děkuji. (Potlesk vlevo.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní s přednostním právem vystoupí pan ministr Jurečka, připraví se pan poslanec Novák. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Myslím si, že to je bez přednostního práva.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Omlouvám se, s faktickou poznámkou.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. S faktickou poznámkou. Nerad bych tady někoho předbíhal.

Dovolím si zareagovat na dvě věci. První věc – otázka odchodu ze státní správy. Bud' toto řekněte a doložte to v číslech, nebo to neříkejte. Vláda opravdu snížila počet systemizovaných služebních míst, snížila i místa jak ve službě, tak mimo službu, snížila i projektová místa. To jsou fakta, to je ten návrat na hodnoty počtu lidí v roce 2015. Pokud jde například o úřady práce, bohužel – to říkám bohužel – ten stav je tam poslední tři roky plus minus stejný. Já jsem to tady říkal i minule na schůzi výboru.

Jestli chtějí poslanci hnutí ANO, já jim nechám nahlédnout do dopisů, které psal tehdejší premiér tehdejší ministryni. Byl velmi konkrétní, dokonce jmenoval problémy a lidi, které nepovažuje za dostatečně manažersky schopné na vedení Úřadu práce. Dám vám je k dispozici. Ten stav jsem tam zdědil. Kdybych měl skvěle fungující úřady práce po předchozí vládě, tak určitě za rok bych to asi tak nedokázal pokazit. Takže my dneska ty věci napravujeme, abychom ty lidi dokázali zpátky – za prvé zaplatit, odměňování na úřadech práce se za poslední rok výrazně zlepšilo, a děláme systémové změny pro to, aby ti lidé tam byli schopni pracovat.

Poprosím paní kolegyni Vildumetzovou, ať nelže. Ať nelže. Protože když se podívá, tak například v případě náměstků je tady stav, který byl v roce 2014. Nemáme tady žádných 80

politických náměstků, to je úplný nesmysl. Když se podíváme například i na otázku platů a toho, kolik do toho alokujeme, tak je logické, že i když snížíme ty počty úředníků, ale zároveň chceme dorovnat – a udělali jsme loni v září rozhodnutí o zvýšení o 10 % do tarifů, plus ještě navýšení kapitol nad toto – tak ty lidi také chceme důstojně zaplatit. Tak je logické, že meziročně tam k nějakému nárůstu došlo.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Novák, poté pan poslanec Ondřej Babka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Novák: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já moc děkuji za to předchozí vystoupení panu ministru, protože právě Uřad práce je hitparáda dnešního dne, ale bohužel velmi smutná hitparáda. Tak jak tady i pan ministr nám sdělil, my pomáháme seniorům, pomáháme těm, kteří potřebují pomoc. Ale jak? Vy je ženete právě na ty úřady práce, které kolabují. Ten proces je tam naprosto nešťastný a ti lidé to nezvládají. To znamená, že potom ti senioři to vzdávají vůbec na ten úřad práce jít.

Mě by zajímal vlastně, i jak ten současný krok, který tady plánujete udělat, tu loupež, jestli máte zanalyzováno, jak se vlastně projeví. Protože samozřejmě ta inflace zvyšuje životní náklady, zvyšuje také náklady na bydlení a půjdou si další senioři díky vašemu kroku pro dávku. Zvládne to ten Úřad práce, když vy jim pomáháte? Jak jim pomůžete, když to ten Úřad práce nezvládne? Mě to zajímá. A zajímá mě, jestli jste si to zanalyzovali vlastně, co ten váš současný krok způsobí a jak vy se o ty lidi potom postaráte. O ty lidi, kteří už nebudou mít ani sílu na ten úřad práce dojít a nebudou mít ani na tu jízdenku na autobus, aby do toho města na úřad práce přijeli. Bylo by moc hezké, když už tady tolik usilujete o legislativní nouzi, kdyby ta legislativní nouze alespoň zrychlila práci na úřadech práce. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Také děkuji za dodržení času. Další s přihláškou k faktické poznámce pan poslanec Babka a připraví se pan ministr Válek. Pane poslanče, vaše dvě minuty. Prosím.

Poslanec Ondřej Babka: Vážená paní místopředsedkyně, děkuji vám za slovo. Já bych se zde ještě vrátil v reakci na to, co zde padlo z úst pana ministra Šalomouna. To je ministr ve vaší vládě, který je ministrem pro legislativu. Je to předseda Legislativní rady vlády. Vidím zde pana ministra spravedlnosti, nicméně on toto v kompetenci nemá ve vaší vládě. Pan ministr Šalomoun zde vystoupil s nějakým projevem, kde podle mě neřekl zcela jasné, že to, co tady dnes projednáváme, tedy potvrzení trvání stavu legislativní nouze, je úplně šťastné řešení v tomto případě. My zde již další hodinu vznášíme naše námitky pro to, proč potvrzení legislativní nouze podle nás není možné. Pan ministr Šalomoun se omluvil od 12 do 16.30 hodin z pracovních důvodů. Já si tedy nedovedu představit, jaké ty pracovní důvody mohou být větší nebo důležitější než sedět tady a poslouchat, případně reagovat na to, proč naše námitky ke stavu legislativní nouze jsou nebo nejsou opodstatněné. Měl by tady obhajovat ten legislativní stav nouze, měl by poslouchat ty naše názory.

Já bohužel nemohu zde dát hlasovat o tom, abychom přerušili to jednání do 16.30 hodin, to už jsme si zde jasně vyjasnili, ale není mi prostě jasné, proč zde předseda Legislativní rady vlády není. Myslím si, že by bylo vhodné, kdybychom pokračovali, až zde bude přítomen, aby mohl na nás nějakým způsobem reagovat. Nicméně s tím bohužel jako řadový poslanec nic nezmůžu. Jen chci, aby tady zaznělo, že to podle mého názoru není vhodné. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Také děkuji za dodržení času a prosím pana ministra Válka. Připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Pane ministře, prosím.

Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek: Děkuji, paní předsedající. Zkusím velice stručně. Nebudu tady používat termíny, že někdo lže nebo nemluví pravdu, řeknu fakta. Já mám hodně poradců, jsou to děkané lékařských fakult. Děkuji, že mně radí Vědecká rada České lékařské společnosti. Děkuji, že mně radí. Je to řada předsedů odborných společností a je to řada mých přátel z akademického světa, z medicíny, spousta ředitelů nemocnic.

Ale tady zřejmě padlo těch 30 poradců. Nevím, kde to číslo vzniklo. Zřejmě se tím myslí jmenovaní poradci. Tak jmenovaných poradců mám na ministerstvu 14. Je jich 14. Jedna, čtyři. (Názorně kreslí rukou ve vzduchu:) Čtyřka vypadá jako židlička, jednička jako bič – 14. Z těch 14 je jenom jeden placený. Jeden je placený. Rád předložím Poslanecké sněmovně porovnání, kolik poradců měl můj předchůdce a kolik z nich bylo placených. Kolik měl náměstků a kolik z nich bylo placených a kolik jich mám já. Můžete si na základě dat, tvrdých dat a čísel, porovnával, kdo šetřil a kdo hýřil.

Ano, mám desítky, možná stovky odborníků ze zdravotnictví, z akademického světa, z lékařských fakult, kteří mi radí. Já jim za to děkuji a doufám, že se nenechají odradit a budou mi dál pomáhat. Zadarmo! Placený poradce je jeden. Děkuji. (Potlesk z pravé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Dále s přihláškou je paní poslankyně Mračková Vildumetzová, připraví se pan ministr Jurečka. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo. Na pana ministra zdravotnictví. Těch 30 poradců jste řekl v nedělní Partii, tak doufám, že víte, co říkáte do médií. Řada lidí na to i velmi reagovala.

Ale v tuto chvíli bych reagovala, protože jsem tady byla nařčena, že nemluvím pravdu, od ministra práce a sociálních věcí. Pane ministře, já jsem vám tady jednou předala formuláře, abyste si zkoušel vyplnit všechny formuláře v rámci doplatku na bydlení, jak je to složité, a že budu čekat, kdy mi to pošlete nazpátek, za jak dlouho. Prakticky jste to tady odhodil, vůbec vás to nezajímalo.

Ted' jste mě tady nařkl, že lžu. Já vám jenom předám tuhle tabulkou, abyste si ji nastudoval. Tak k 1. lednu 2022 prosím bylo na ministerstvech 15 458 úředníků. K 1. lednu roku 2023 jich tam bylo 15 543. Já nevím, no. Je to o 85 víc, ale já lžu. Tak já vám to předám. Ano, snížili jste na podřízených úřadech, na okresní správě sociálního zabezpečení, na hygienických stanicích. Vy jste snížili ta místa, která jsou nejbližše lidem, a navýšili jste si ta papalášská místa na těch ministerstvech! Děkuju. (Předává tabulkou ministru Jurečkovi.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Dále je s přihláškou pan ministr Jurečka. Pane ministře, prosím.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Já musím říct, že mě mrzí, když tady paní kolegyně Vildumetzová, která se tady opírá například do počtu členů vlády, tady v předchozím vystoupení asi hodinu zpátky mluvila o tom, že to je vláda s největším počtem členů, já jsem ji potom tady upozorňoval bokem, ať si zjistí fakta, ona to říká často opakováně. Tak to není pravda. Dokonce i člověk, ke kterému říkala, že se sklání před jeho moudrostí, tak měl více členů vlády, než má tato vláda. Prosím, paní kolegyně, neříkejte to. Vypadá to potom fakt, že buďto to nevíte, nebo to říkáte záměrně a lžete.

Pokud jde o ta místa, tak já si myslím, bohužel zase očekával bych, že třeba vy znáte a víte, když jste byla hejtinka Karlovarského kraje, že opravdu v okamžiku, kdy třeba některou agendu převedu třeba z toho služebního úřadu, což byl můj případ, který já jsem udělal, abych třeba dotáhl financování fondů, aby to bylo úspěšné, aby to neskončilo průšvihem, tak to nejsou fakt žádná papalášská místa. Já vás zvu, přijďte k nám na stáž, na týden, a budete mluvit úplně jinak než to, co tady říkáte při té neznalosti. Vždycky tady přijdete, vystřelíte kupu věcí, ale když potom začneme vám tady oponovat, já, pan ministr Válek a další, tak prostě to je ukázka toho, že vy nemáte ta fakta srovnána. Tak prosím vás pěkně, ověrte si ty věci.

Když se bavíme o počtech úředníků, já jsem tady mluvil o celkovém počtu úředníků pod státní službou i mimo ni v rámci pracovního poměru a mluvil jsem také o těch, kteří jsou v rámci projektových míst. To jsou všechno úředníci, kteří jsou vypláceni ze státního rozpočtu nebo z evropského rozpočtu a jsou lidmi, kteří určitým způsobem vytváří náklad toho státu. A tady jsem srovnával ta čísla, která máme srovnávat, máme je porovnávat. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. A vaše vystoupení vyvolalo další faktické poznámky. První paní ministryně Černochová. Paní ministryně, prosím, vaše dvě minuty.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já budu stručná. Já jenom budu reagovat na vystoupení paní kolegyně Mračkové Vildumetzové, která se ptala, kde je pan ministr Šalomoun. Pan ministr je v Senátu na stálé komisi pro Ústavu České republiky a řeší případné změny ústavy. Takže to si myslím, že je legitimní důvod, proč tady teď v tuto chvíli pan ministr není a nemůže být.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Další je přihlášen pan poslanec Kubíček a připraví se paní poslankyně Oulehlová. Prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já bych pana ministra Válka, on tu není přítomen, ale jenom jemně upozornil na ty poradce a placené a neplacené. Řeknu vám takový příběh. Já jsem kdysi dávno seděl v dozorčí radě řízení letového provozu, se svou bývalou profesí pilota myslím, že asi vzdělanostně velmi blízko, a volal mi jeden novinář, který se mě ptal, kolik za to beru. Když jsem mu oznámil, že z pozice poslance nic, tak mi oznámil: ale máte vliv. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. A nyní prosím paní poslankyni Oulehlovou. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslankyně Renata Oulehlová: Já bych chtěla reagovat na slova pana ministra práce a sociálních věcí. Co se týče faktů a úřednických míst. Vy jste řekl, že jste podědil úřady práce. To určitě. Ale ten stav, v jakém jsou teď, to je výsledek vaší práce. Protože vy jste na ty poděděné úřady práce navalil dalších půl milionu lidí, kteří utekli před válkou, navalil jste na ně lidi, kteří celý život pracovali nebo pracují a musí se schovat pod váš "deštník", nějaký, pomyslný. Tam, kde je to jenom trochu možné, tak pomáhají města, protože ti lidé se stydí jít na úřad práce, protože to je jejich dehonestace. Člověk, který pracuje nebo pracoval, si má pak jít prosit o dávku. To opravdu mnoho lidí psychicky nedá. A v tu chvíli, kdy jste navýšil takhle počty nově příchozích na Úřad práce, do toho odcházejí úředníci z úřadů práce, protože už to psychicky nedávají a celí i mnohé agresi. Vy je nechráníte. Chránil je generální ředitel Úřadu práce, kterého jste odvolal. Místo něho je tam pan, který chce hodně zelektri... (Ministr Jurečka z vládní lavice: Zdigitalizovat.) ... prostě zdigitalizovat – děkuji za pomoc, pane ministře –

zdigitalizovat ten úřad. Ale ti lidé vesměs, to nejsou klienti banky. Oni s tou technikou zase tolik neumí. Takže to je to, proč vám Úřad práce nefunguje.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Čas, děkuji. Děkuji a další s přihláškou je pan poslanec Mašek. Připraví se pan poslanec Brabec a pak paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Takže prosím, pana poslance Maška. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové, k paní ministryni Černochové. Já jsem rád za to, že jste se pokusila omluvit pana ministra pro legislativu tím, že v současnosti zasedá spolu s komisí pro Ústavu v Senátu. Ale proboha, tuhle schůzi jste svolávali vy jako mimořádnou. Bavíme se o tak závažné věci, jako je potvrzení trvání stavu legislativní nouze, kterou jako opozice zpochybňujeme, tento důvod. Myslím si, že jednoznačně by tady pan ministr měl být. A přes ten pokus ho tímto způsobem omluvit si myslím, že ta omluva je z tohoto pohledu nepřijatelná. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. A dále s přihláškou pan poslanec Brabec. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo. Já jsem ani nevěděl, že k tomuto tématu vystoupí můj předčeřník, pan kolega Mašek. Ale jenom k paní ministryni Černochové připomenutí něčeho, co ona samozřejmě dobře ví jako každý, kdo zná ústavu. Vláda je podle ústavy odpovědná Poslanecké sněmovně a ne Senátu, při vší úctě k Senátu. A jestliže my tady dneska probíráme bod, který se z významné části týká legislativy, tak mi opravdu připadá zvláštní, že pan ministr pro legislativu si vybere zrovna komisi Senátu místo Poslanecké sněmovny. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Dále s přihláškou paní poslankyně Mračková Vildumetzová a připraví se pan ministr Válek. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Tak já děkuji. Také děkuji paní ministryni obrany, že nám sdělila, kde se nachází v tuto chvíli pan ministr pro legislativu. Chápu, že tedy dneska to jednání už bylo nějakým způsobem avizováno. Víme už delší dobu, že bude ta mimořádná schůze. Podle mého názoru se to určitě nějakým způsobem dalo zkoordinovat, aby tady po celou dobu právě při projednávání potvrzení trvání stavu legislativní nouze pan ministr pro legislativu byl. Když už ho máme, tak by měl tady být, protože v minulosti tomu tak nebylo.

Zároveň mi dovolte zareagovat na slova pana ministra práce a sociálních věcí a prakticky vicepremiéra této země. Pane ministře, já pouze řeknu jedno. Já jsem vám předala velmi vstřícně tu tabulku, ve které je uvedeno, že se navýšily počty úřednických míst na ministerstvech. Vy jste řekl "nedávejte mi to sem", prakticky že vás to nezajímá. Pak jste tady opět se snažil mě nějakým způsobem dehonestovat. Já řeknu pouze jedno. Jste sice dneska ministr, ale jednou jím třeba nebudete. A já ve vás přesně vidím člověka, kterému neskutečně stoupla ta funkce do hlavy. Vy tady máte zastupovat všechny občany a máte hájit jejich zájmy a především se k lidem máte chovat slušně. A to v žádném případě neděláte. Vaše chování je arogantní a namyšlené! Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Dále s přihláškou pan ministr Válek a připraví se pan ministr Jurečka. Pane ministře, prosím.

Místopředseda vlády a ministr zdravotnictví ČR Vlastimil Válek: Děkuji, paní předsedající. Já si vaším prostřednictvím dovolím reagovat na pana poslance Kubíčka. Já myslím, že se asi shodneme určitě. Poradci mají vliv a je to dobré, že mají vliv. Já jsem velmi rád, že děkani lékařských fakult mají vliv na to, jak bude fungovat zdravotnictví a výuka studentů. Jsem nesmírně rád, že předsedové odborných společností mají vliv na to, jak bude fungovat vzdělávání. Jsem velmi rád, že šéfové pacientských organizací mají velký vliv na to, jak bude vypadat – a teď nově – i úhradová vyhláška, protože na to budou mít jako moji poradci vliv, a jsem nesmírně rád, že zástupci Purkyňky, České lékařské komory, Stomatologické komory, Farmaceutické komory mají vliv. Odborné organizace, pacientské sdružení by měly mít co největší vliv na to, jak vypadá kvalita našeho zdraví. A já jsem stoprocentně jistý, vaším prostřednictvím, že se s panem poslancem na tom shodneme. Naopak by měli mít minimální vliv lobbisté a různí obchodníci se zdravím. A pokud já budu ministr, tak vždycky budou mít především vliv moji poradci, tedy pacientské organizace, odborná sdružení, komory, a nikdy ne lobbisti a obchodníci se zdravím!

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další s přihláškou, pan ministr Jurečka, připraví se paní předsedkyně Schillerová a pan poslanec Brázdil. Pane ministře, prosím.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuju. Musím říct, že fakticky zareaguji na paní poslankyni Vildumetzovou. Mě mrzí, a musím se vůči tomu ohradit, a vadí mi, že když tady řekla zjevnou nepravdu ve svém vystoupení, já jsem ji mimo formát této debaty na tu informaci, kterou řekla nepravdivě, upozornil, tak ona v těch dalších vystoupeních tady už nepřišla a neřekla tady v této věci: to byla mylná informace, omlouvám se za to – a uvedla (neuveřila) to na pravou míru. To už ponechala úplně bez povšimnutí. Já budu rád, když tady opravdu budou zaznívat věci, které, když to sleduje i veřejnost, opravdu jsou pravdivé, jsou to fakta. A když reagujeme na sebe, reagujeme na to, co jsme skutečně řekli, a nereagujeme jenom na výtržek z toho kontextu, který potom třeba působí líbivě. Ale když se budeme bavit prostě...

Já jsem tady hovořil například o otázkách počtu úředníků ve státní správě jako celku, řekl jsem, že z toho vyjímám pedagogy, vyjímáme z toho hasiče, policisty a podobně, což jsou nějaké konstantní stavby, které se tady snažíme dlouhodobě držet napříč všemi vládami. To, že nemůžeme ty lidi třeba do bezpečnostních složek získat, to není problém jenom náš, to byl problém i za vás, za předchozí vlády i za vlády Bohuslava Sobotky.

A fakt si trošku jako musím říct, že není úplně fér tady říkat takovéto věci, co jste říkala jako nějaké vaše subjektivní hodnocení na moji osobu. Já jsem prožil dobu, kdy jsem byl ministr i kdy jsem ministr nebyl. Já to neberu jako něco, co je prostě pro člověka to, co nějakým způsobem má dávat na odiv. Já tu práci dělám, jak nejlíp umím. Dělal bych ji stejně v jakémkoliv jiné pozici. Když tady vystupují, vezměte si konstantně moje vystupování za devět let, mluvím věcně, mluvím stejně, nevybočuji z rétoriky, kterou tady říkám, ať jsem byl ministr, nebo opoziční poslanec. Takže prosím pěkně, myslím, že takováto označení a taková hodnocení nejsou úplně férová.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Dále s přihláškou paní předsedkyně Schillerová. Připraví se pan poslanec Brázdil a pan poslanec Volný. Paní předsedkyně, prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo. Chtěla bych reagovat na pana ministra Jurečku, ale na tu předcházející, protože než na mě dojde řada, tak je tady celá řada dalších faktických poznámek. Já bych ráda vládu pochválila za úspory na výdajové straně, ale když se

podíváte pod pokličku té systemizace, kterou se chlubí pan ministr Jurečka, tak vidíte pravý opak. Nejsou to žádné systémové redukce, ale spíše se vám to přihodilo – konec dočasných úvazků kvůli předsednictví, konec chytré karantény, konec nabývací daně. Máte ale velké štěstí, že díky tému věcem jste si mohli dovolit zřídit celou řadu trafik, a ta celková čísla přesto opravdu poklesla. Kdyby nevznikly ty trafiky, tak ten počet míst by mohl být snížen mnohem více. Ale podíváme-li se podrobně, k tomu rušení příliš nedochází na ministerstvech samotných. Ta naopak často bobtnají. Například úředníků přibývá na Úřadu vlády, na Ministerstvu financí, myslím na tom rezortu samotném, kde vznikají nové odbory, náměstkovské pozice, počet úředníků roste na Ministerstvu dopravy. Reálně skutečně ruší místa na Finanční správě, a to z titulu zrušení daně z nabytí, což byla vlastně ještě iniciativa za naši vlády, konce EET, které se vám draze nevyplatí. Zrušilo se 121 neobsazených míst na České správě sociálního zabezpečení. Tady je to dáno novelou rozpočtových pravidel, kterou prosadila naše vláda, aby právě úřady neměly motivaci tato neobsazená místa kumulovat a postupně se jich zbavovaly. Velmi často došlo ke zrušení míst, která byla zřízena účelově kvůli předsednictví, které skončilo, a tak dále. To znamená, že byla na dobu určitou. Takže prosím, ono když se podíváte do těch střev, tak ta pravda je úplně jiná. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Dále s přihláškou pan poslanec Brázdil. Prosím.

Poslanec Milan Brázdil: Děkuji. Já bych ve svém vystoupení rád reagoval na pana ministra Válka, pana profesora Válka, který před chvílkou mluvil o tom, že si nenechá radit lobbyisty a tak dále. To je super, že si nechá těmi odbornými společnostmi a komorou a podobně. A já jsem měl takový osobní rozhovor, ale neřeknu nic špatného, na pracovních skupinách VZP, kde je pan inženýr Kalousek. A on mi řekl – a proto bych chtěl, kdyby možná i členové TOP 09 si to vzali, asi není lobbista – říkal: Ta forma, která je teď zvolená v legislativní nouzi, ta nemůže nikdy projít. Víte? A teď mi vykládal to, co zažil on. Čili mě ubezpečoval: Nebojte, Ústavní soud to rozhodně nemůže udělat jinak než to vrátit, protože ta forma je tak špatně jaksi zvolená. A on s tím má vlastní zkušenosť. Tedy ještě jednou, tohleto je rada pana inženýra Kalouska k TOP 09 a možná i k někomu dalšímu. A my diskutujeme jenom o tom, jestli je potřeba to v legislativní nouzi dělat, nebo ne. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. A poslední s faktickou poznámkou, pan poslanec Volný. Pane poslanče, vaše dvě minuty. Prosím.

Poslanec Jan Volný: Děkuji za slovo. Kolegyně, kolegové, budu velice rychlý, věcný a konstruktivní. Chtěl jsem reagovat na projev tady pana kolegy, ministra Jurečky, kdy mi napadl moji ctěnou kolegyni Janu Vildumetzovou s tím, že tady nepřišla, neomluvila se, že vlastně to neřekla správně a že on to říkal správně. A v rámci celé té diskuse, toho jeho příspěvku se prolínalo: já vždycky mluvím věcně a konstruktivně.

Pane ministře, mě by zajímal, jestli byste se k tomu uměl postavit, tak jak jste vyzval paní kolegyni Vildumetzovou, k tomu, co tady přečetla paní kolegyně Fialová, to znamená vaše reakce, které jste, nebo vlastně přesné citace, jak jste reagoval na projednávání velice důležitého zákona, který měl ochránit tisíce lidských životů ve stavu legislativní nouze, a jak se tento stav legislativní nouze zpochybňoval, snížoval. Líbilo by se mi, kdybyste se k tomu vyjádřil a porovnal to s tím, co jste řekl před chvílkou: mluvím věcně a konzistentně. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Jelikož už neviduji žádnou faktickou přihlášku, dostávají se na řadu přednostní práva. Jako první je přihlášen pan místopředseda Havlíček. Prosím.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, máme posoudit stav legislativní nouze, což by de facto umožnilo z mého pohledu udělat jeden z největších podvodů na důchodcích za posledních 30 let. A pojďme si rovnou odpovědět, protože se budu držet toho tématu, jestli je ohrožena bezpečnost – já tvrdím, že není – jestli je ohrožena svoboda – troufám si tvrdit, že není – jestli je zde přírodní katastrofa – shodneme se, že není. A teď je samozřejmě otázka, o kterou to opíráte, jestli je ohroženo hospodářství.

Pojďme se podívat na čísla. Jedná se o částku 34 miliard, která by se musela vyplatit. Vůči tomu jde váš návrh, který by to snížil na částku 20 miliard, to znamená, hrajeme zde o 14 miliard korun. Jenom schodek plánujete, vážná vládo, v tomto roce na 295 miliard korun. Lze předpokládat, že to může být klidně i více. Kdybych to vztáhl vůči příjmu, tak je to takřka pod rozlišovací schopnost. Pokud tvrdíte, že je ohroženo hospodářství, já tvrdím, že není ohroženo hospodářství. A pokud si za tím stojíte, poté jste si to způsobili do značné míry vlastní vinou, protože se fatálně podcenila situace v době přípravy rozpočtu. To je ten ekonomický rozdíl toho, proč podle mého názoru není možné legislativní stav přijmout.

Vy jste věděli, že k valorizaci dojde. Vy jste věděli, že na to upozorňuje Národní rozpočtová rada. A vy jste na to byli upozorňováni několikrát opozicí.

Když si to zrekapitulujeme, a je dobré si vždycky ta data a ta čísla zopakovat tím spíše, když jsme teď ve Sněmovně, tak 26. 9. jste schválili na vládě rozpočet se schodkem 295 miliard korun. A já říkám tohle datum proto, protože pak vystoupil pan premiér Fiala na tiskové konferenci a do slova do písmene uvedl: Počítáme například s výdaji 40 až 50 miliard na mimořádnou valorizaci důchodů.

Přeskočím. Národní rozpočtová rada 8. 12. roku 2022 jasně sdělila, že schválený rozpočet je zatížen vysokou mírou nejistoty, rizikem – a podtrhávám slovo riziko – ve směru vyššího deficitu jsou výdaje na mimořádnou valorizaci důchodů v roce 2023. Přesně cituji. Na základě očekávaného vývoje inflace lze tedy odhadovat, že k překročení pětiprocentní hranice nárůstu spotřebitelských cen dojde v lednu 2023 – pokračuje to, co tvrdila Národní rozpočtová rada – což bude znamenat spuštění mimořádné valorizace dávek důchodového pojištění v červnu. To si tedy vyžádá dodatečné výdaje, a tehdy odhadla Národní rozpočtová rada 20 miliard korun, které – ještě zdůrazňuji, jak uvedla Národní rozpočtová rada – nejsou v aktuálním rozpočtu předpokládány, a vzhledem k vysoké částce nelze tedy rozumně předpokládat, že ji bude možné pokrýt z úspor v jiných položkách státního rozpočtu.

Já vím, že nečtu nic nového. Já jenom konstatuji to, že se opíráte o to, že je mimořádná situace a že z tohoto důvodu se musí udělat stav legislativní nouze. K tomu mířím. Vy jste to nepochopitelně do toho rozpočtu nedali, i když otázka je proč. Dali jste tam nulu a později jste argumentovali, že to je takřka pod rozlišovací schopnost. Takže to je to hospodářské ohrožení, když je to takřka pod rozlišovací schopnost? Argumenty, že jste to tam nedali, že jste měli hodně práce – nezlobte se na mě, pane ministrě – že bylo předsednictví Evropské unie a že byla válka... Ano, neměli jste to jednoduché, my jsme to taky v covidu neměli jednoduché, a kdybychom si tohle dovolili, tak byste nás tady rozcupovali za tohle.

To, že jsme měli předsednictví Evropské unie, ještě neznamená, že se nedává řádně dohromady rozpočet. A jestliže to dneska otáčíte na tom, že jste tam tuhle částku nedali kvůli tomuhle, tak bych vás mohl chytit za slovo a mohli bychom si říct – a proč tam tedy byla jiná částka? Nebyla tam jiná částka, to přece na to nemá žádný vliv. Je vyloučené, že jste čekali a že jste to nechali jen tak volně plavat. Věděli jste to velmi dobře. A můžeme diskutovat, jaký byl ten hlavní důvod. Bud' proto, že jste chtěli mít těch 295 miliard jakožto schodek, což vám vycházelo pěkně pod těmi 300 miliardami, anebo to bylo kvůli prezidentským volbám. Já si myslím, že to byl mix obojího, ale to je moje spekulace, na to nechť si odpoví každý z nás nebo z vás.

Proč to tedy dáváme do kontextu s ohrožením hospodářství? Možná bych vzal argument, který nemůžu nevidět, a to je ten příští rok, to je těch 58 miliard. A rozumím tady jedné věci, že hledáte systémové úspory. Jenže tohle není systémová úspora. Musíme si říct, že bud' děláme opatření krátkodobá, anebo děláme opatření dlouhodobá. Kdybychom začali těmi dlouhodobými, systémovými, tak to chápou. Je jasné, že ten systém do budoucna je takto neudržitelný, na tom se shodneme. Ale vy neděláte žádné systémové opatření. Nepředkládáte ani důchodovou reformu a několikrát jsme vás vyzvali a já jsem to, pane ministře financí, od vás slyšel dneska ráno, kdy vy jste sám říkal, tak pojďme jednat, ale my jsme vás vyzvali k tomu jednání.

Paní předsedkyně Schillerová zde úplně v úvodu předtím, než bychom si možná mohli ušetřit všechno toto, řekla, tak pojďme tedy sednout a pojďme se bavit o tom, jak to bude k 1. 1. 2024, případně – to jsme několikrát řekli – jsme připraveni oponovat, sednout, diskutovat důchodovou reformu. To mně smysl dává. Je to dlouhodobé řešení, a i když se nemusíme na tom shodnout, jako že se asi na celé řadě věcí neshodneme, tak není možné před tímhle couvat. Ale to první, že tedy teď si chcete pomoci v rámci těch 34 miliard korun, tak to já neberu. Ono totiž nejde o 34 miliard, ale jde samozřejmě už jenom o těch 15 miliard, protože ta částečná valorizace by proběhla – a bavíme se o 15 miliardách vůči schodku, který, už jsem zde říkal, bude určitě kolem 300 miliard.

Máte jiné nástroje, jak si v tomhle roce poradit. A já řeknu konkrétně jaké. Je jasné, že valorizace je v důsledku inflace, o tom není nejmenších pochyb, nebo by měla být, a tady se můžeme bavit, kdo tu inflaci způsobil. Nechci teď tady chodit do detailu, ale nesouhlasím s tím, že by s inflací měla bojovat jenom Česká národní banka, abych to řekl úplně přesně. Pane ministře financí, vy jste říkal – zejména Česká národní banka, zejména centrální banka. V určité fázi ano, ale v určité fázi už je to o něco více – a tady si troufám tvrdit, že to mělo být od začátku roku více pod kontrolou vlády, to znamená, mělo to být na bázi fiskálních opatření.

Velmi dobře víte, že celá řada fiskálních opatření mohla inflaci snížit, at' už je to opatření rozpočtového charakteru, což tedy chápou, že by bylo až na konci roku, otázka snižování cen, otázka určité míry regulace – neřeším teď, co to přinese třeba poté, ale určitě to má nějaký okamžitý dopad na inflaci, konečně to mělo i to naše snížení daně z přidané hodnoty. Samozřejmě můžeme se bavit o trhu práce, což rovněž určitě víme, že má dopad na inflaci, a možná i v tom střednědobém výhledu různá klimatická opatření a tak dále.

V každém případě vláda má do značné míry inflaci rovněž pod kontrolou. Mimo jiné včera probíhala zajímavá konference, kterou organizoval Václav Klaus, tam se ta inflace hodně řešila, nebylo to nějak úplně politicky vyhraněné, ale jednoznačně tam řekl, že tato vláda selhala v rámci boje s inflací. Neříkal jsem to já, říkal to zakladatel ODS, bývalý prezident Klaus. V každém případě máme jednu z nejvyšších inflací v Evropské unii, to je neoddiskutovatelné, a jedním z důvodů nepochybňuji je to, že se neuhlídaly ceny energií právě v tom roce 2022. Já to říkám, proto teď, ty ceny energií, že je třeba si říct, kdo na tom vydělal. No jednoznačně na tom vydělaly, neříkám všechny, ale některé energetické společnosti.

ČEZ bude mít gigantický zisk v tomto roce. Ano, chcete mu ho nějaký způsobem v čase zdanit, ale v každém případě on ten zisk má. To znamená, je fér, aby se určitá část tohoto zisku pustila například vůči těm důchodcům, protože jestliže se jim má valorizovat na základě inflace a ta inflace je způsobena mimo jiné i cenami elektrické energie nebo energií a vydělala na tom společnost ČEZ, protože jsme zavčasu nešli po tom, co jsme zde říkali, to znamená, neurčily se ceny u těch výrobců, což by bylo... jakkoliv by to bylo komplikované protiinflační opatření, tak v tuto chvíli je to jeden ze zdrojů, neříkám jediný zdroj, ale v každém případě se mi nezdá fér, abychom krátili důchodce a nechávali přitom vydělávat energetické firmy.

Za další, jsem přesvědčen, že budete mít více zdrojů v tom, v čem jste plánovali jakožto kompenzace za zastropování. Zjednodušeně řečeno, nastavili jste stropy na úrovni 5 000, respektive 2 500 – hovořím o elektřině a o plynu. Jak všichni víme, dneska ty ceny jsou pod

tuto hladinou, z čehož vyplývá, že stát s největší pravděpodobností nebude zdaleka nucen kompenzovat tolik obchodníkům s elektřinou nebo s energiemi, jako se předpokládalo. Pokud si to teď dobře vybavuji, tak to bylo plánováno na úrovni 100 miliard korun. Zatím to vypadá, že to bude výrazně méně. To znamená, tady podle mého názoru je poměrně dost velký rozdíl v tom, že se více vybere. Ano, nevybere se zase na druhou stranu asi tolik, kolik se předpokládalo, to znamená, máme tam windfall tax a máme tam ty odvody z těch nadměrných zisků, ale u té windfall tax si myslím, že se to vybere, ale v každém případě lze v tuhle chvíli docela slušně předpokládat, že to bude ve prospěch státu nebo ve prospěch vlády, to znamená, nevykompenzuje se to, co se předpokládalo.

No a za další, máme zde inflační příjmy. Nikdo z nich nemá asi radost, ale v každém případě jsou zde inflační příjmy. A vy jste vždycky říkali, vážení členové vlády, že ty inflační příjmy vám nemáme tolik připomínat, protože jsou zatíženy zase inflačními výdaji. No tomu rozumím. Jsou. Mimo jiné právě tou valorizací těch důchodů. To znamená, přece vůči těm příjmům jdou zase inflační výdaje. Takže stále jenom říkám jednu věc, nebabíme se tady v tomhle tom roce o vysokých desítkách miliard korun.

Zákonná valorizace versus váš návrh, bavíme se o 14, 15, maximálně 20 miliardách korun. Jsem přesvědčen, že ty zdroje, které jsem tady ukázal – a bavíme se stále o těch ekonomických faktorech – ty zdroje by to bez větších problémů pokryly a vyhnuli bychom se tomu, čemu říkáte, že jsme ve stavu hospodářského ohrožení. Na tomto jsem se vám snažil ukázat, že to není žádné hospodářské ohrožení. A konečně i vy jste to, pane ministře financí, myslím že v neděli v OVM, do značné míry přiznal, kdy jste řekl, že by se s tím ten rozpočet musel popasovat. Myslím si, že tam máte možná horší kostlivce, než je zrovna tohle – na rok 2023, stále se bavíme.

Pak je tady samozřejmě rozměr sociální. Ten je zcela zásadní. Protože nepovažuji za normální, abychom zvyšovali platy ústavních činitelů o 12 % – jenom si uvědomme, o kolik se jedná peněz: u poslance kolem 100 000, u ministra je to 150 až 180 000 – a současně abychom snižovali valorizaci důchodcům.

Nebo se nám zdá normální to, že vyplatíme plné úroky církevním restituentům ve výši inflace, což mimo jiné činí 7,5 miliardy korun? Já vám nevycítám, že vy za to můžete, to se zde udělalo v minulosti, a bavme se o tom, proč se tam tenkrát dala inflační doložka. Prostě tam je. Ale máme tady dneska dva případy. První je ten, kdy říkáme církevním restituentům: to vyplatíme dle zákona. A mně se to zdá fér. To není proti církvi. Prostě je to tam. Holt se to v minulosti takhle udělalo, tak to bude stát těch 7,5 miliardy. Za rok 2022 tuším, že se to bude vyplácet v roce 2024, ale to není podstatné teď. Proč se to neudělá s tou druhou skupinou úplně stejně? Jak to vysvětlíme té druhé skupině? Bud' tedy měříme všem stejně, anebo to všem budeme krátit. Ale potom tedy hrajme tu hru fér! Tak si nezvyšujme platy my jakožto ústavní činitelé, jakožto politici, potom vyplaťme těm církvím méně a poté tedy možná je to i částečně obhajitelné. Říkám částečně, ale aspoň by to směřovalo k tomu, že se to snažíte dělat trochu férově. Ale odebrat to důchodcům, kterým to zákonně přináleží, tak to je opravdu něco neuvěřitelného!

Já bych to možná ještě bral, kdyby ta opatření dopadla na střední generaci, jakkoliv by se nám to nemuselo líbit a možná bychom se o tom také handrkovali, ale pořád si z toho sociálního úhlu ne myslím, ale jsem přesvědčen, že člověk, kterému je 30 nebo 40 nebo 50 let, tak má pořád nějakou možnost. Může si třeba někde najít práci. Je schopen se o sebe postarat, pokud samozřejmě je zdravý. A jak to vysvětlíme člověku, kterému je 80 let? Jak to vysvětlíme vdovci nebo vdově, na které je dneska naložen byt, na které je naložena energie, která je extrémně dražá, potraviny nám letí 27 % nahoru meziročně? To jsou jejich hlavní výdaje. Ty jsou vyšší, než jsou ty inflační. Já vím, že to je v tom inflačním vzorci, ale pojďme si to dopočítat. To přece nemůžeme myslet vážně, že zde říkáme, že když jim to zvedneme a budou mít 18, 19 nebo 20, že de facto jsou na tom dobré. Přece všichni vidíme, že se s tím vyjít nedá! A když, tak je to na absolutní hraně. Zkusme si to. Ono se nám to strašně jednoduše říká, když tady sedíme v těch

palácích, v těch kancelářích, když tady bereme 150, 200, 250 tisíc, jak je to skvělé vyžít s 18, s 20 tisíci! Není to jednoduché. Není to pro ně žádná výhra v loterii, a proto tvrdím, že brát to téhle skupině, která se nemůže bránit, je to nejhorší, co můžeme udělat. Je to morbidní!

Odmítám naprosto striktně, že důchodce je dlužník. Není to tak. Ti lidé tady v drtivé většině pracovali, odpracovali svůj profesní život a stát je v tomhle případě dlužníkem, a stát se proto vůči nim musí chovat tak, že je dlužníkem. A pokud máme problém určit inflaci, pak za to musíme zaplatit. Bavme se o tom, čí je to vina vyšší. Ale je tady nějaký zákon a my nechceme nic jiného, než aby se dneska ten zákon dodržel.

A pokud se změní ten zákon, na což tedy máte samozřejmě legitimní nárok, máte konečně stoosmičku, možná dokonce dneska stodevítku, potom, jak už jsem říkal, se musí měřit všem stejně a předpokládám, že se to tedy změní i v těch církevních restitucích, případně v těch ústavních činitelích.

A pak tady máme rozdíl právní a to je vlastně asi to nejdůležitější v rámci mého vystoupení, protože k tomu by se to všechno mělo vztahat. Jenže ono je vždycky třeba si k tomu říct ty souvztažnosti. Máme zde právní stanoviska, že nejednáte v souladu s ústavním právem, a to ve dvou oblastech. První je protiústavnost stavu legislativní nouze. Podle § 99 odstavce a tak dále lze stav legislativní nouze vyhlásit za mimořádných okolností. Ještě jednou to zopakuji: musí být zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody, bezpečnost státu nebo hrozí značné hospodářské škody. Značné. Snažil jsem se vysvětlit, proč nejsou značné v roce 2023, a jasně jsme si sdělili, pojďme diskutovat o tom, jak to bude od těch let dalších.

Určitě víte, a dneska to zde padne mnohokrát, že v roce 2010 chtěla stav legislativní nouze využít i vláda Petra Nečase, a to bylo ke škrtům v důsledku ekonomické krize. A právě v tom zrychleném režimu prohlasovala tenkrát mimo jiné omezení státní podpory stavebního spoření. Tenkrát se opoziční sociální demokraté obrátili na Ústavní soud. Ten jim dal za pravdu a schválené zákony zrušil. Ale co je důležité, ten Ústavní soud to shrnul s tím, že podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze je mimořádná okolnost, která se vymyká běžnému průběhu politických procesů, nebo jde například o přírodní katastrofu. Prosím, když zase odhlédneme od toho, že přírodní katastrofu nemáme, vymyká se tady něco běžnému průběhu politických procesů? Mně se to nezdá. O to to opíráme. Ano, zástupci koalice tvrdí, že mimořádná okolnost nastala. Například pan předseda Benda tvrdí, že kdyby doslova byla s opozicí nějaká rozumná řeč a neměli jsme tady zběsilou bandu populistů – cituji ho – tak bychom mohli jít nějakoujinou cestou. Ale asi jinou cestu před sebou v tuto chvíli nemáme.

Tak ještě jednou. Rok 2023 jsem vysvětlil, rok 2024 navrhujeme, abychom o tom začali jednat. Je to něco populistického? Je něco populistického na tom, že chceme, aby se rok 2023 udělal zákonou cestou? Úplně stejně to totiž bylo před těmi už tuším 13 lety, nebo kdy to bylo, protože tenkrát se také argumentovalo, že se nelze domluvit s opozicí. Nakonec Ústavní soud rozhodl celkem jasně. A mimo jiné i tenkrát to bylo do značné míry motivováno tím, že byly, pokud se nepletu, volby.

Ale pojďme se podívat na jednu zajímavou věc a to je nález z pléna Ústavního soudu. Bylo to z 19. dubna roku 2011. Vyhlášení stavu legislativní nouze a projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání zásadním způsobem mění strukturu zákonodárného procesu a omezuje jeho podstatu na samotné vyslovení souhlasu či nesouhlasu. A tento postup lze akceptovat jen jako výjimku z pravidla, a to za předpokladu zvlášť závažných důvodů, kdy zájem na bezprostředním přijetí zákona v kontextu konkrétních okolností převáží nad obecnými požadavky, které ve vztahu k zákonodárnému procesu vyplývají z ústavního pořádku. Nelze však akceptovat využití tohoto mimořádného institutu jako běžného nástroje omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou. Kdykoliv opozice vysloví svůj nesouhlasný postoj k návrhu zákona a k zabránění nebo oddálení jeho přijetí, využije jednacím rádem stanovené... a tak dále.

A ještě citace z judikátu. Ústavní pořádek explicitně připouští možnost projednat vládní návrh zákona ve zkráceném jednání pouze na základě článku 8 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, a to v době stavu ohrožení státu nebo válečného stavu.

A teď si můžeme odcitovat celou řadu právníků. Nepochybuj o tom, že jste se jimi museli zaobírat. Mimo jiné, i když jsme se potkali s paní předsedkyní Schillerovou s panem prezidentem, i on měl celou řadu analýz a i on docela vážným způsobem započaly nad tím, že projednávání ve stavu legislativní nouze plus ještě navíc ta retroaktivita, ke které dojdu, je skutečně na hraně, ne-li za hranou.

Například ústavní právník Marek Antoš minulý týden: Stav legislativní nouze podle zákona je možné vyhlásit jen za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. A teď to zajímavé: Případ, kdy vláda včas nereagovala na vývoj – ještě jednou, ústavní právník Antoš – případ, kdy vláda včas nereagovala na vývoj, který byl známý po řadu měsíců, a teď se na poslední chvíli, nebo možná dokonce i retroaktivně snaží prosadit změnu zákona a bojí se obstrukcí opozice, rozhodně nelze považovat za mimořádnou okolnost. Tolik ústavní právník Antoš. A teď to tady rozebírá celé, a dokonce to srovnává s tím rokem 2010, kdy to Ústavní soud shodil. A ještě dodává, což je docela zajímavé: Od tehdejší situace se ta dnešní liší jen v jediném: tehdy ještě nešlo o jasnou otázku, zatímco dnes už máme rozhodnutí Ústavního soudu k dispozici.

Uvědomme si ještě jednu věc, mimo jiné pokračuje pan docent Antoš, nebo doktor Antoš. Pokud vláda opravdu prosadí změnu důchodů ve stavu legislativní nouze, zdá se mi velmi pravděpodobné, že u Ústavního soudu narazí, což může přinést i další škody – zpětné doplacení a podobně. Vydat se po této cestě se mi tedy z nejrůznějších důvodů zdá jako hazardérství.

To si chceme vzít toto na zodpovědnost? To opravdu vám, pane ministře, za to stojí ten rok 2023? Já nezpochybňuji 15 miliard, já vím, že to je hodně. Ale uvědomujeme si, o jakou se jedná blamáž, když to nedopadne? Já nevím, jak rozhodne ten Ústavní soud. My máme názor, že může rozhodnout ve váš neprospečh. Vy možná máte argumenty, že může rozhodnout ve váš prospěch. Ale kdo si vezme na zodpovědnost z vás – budete to vy, pane ministře, nebo někdo jiný z ministrů, nebo pan premiér – až se bude vyplácet důchodcům zpětně, já nevím, několik miliard korun? Dovedete si představit, o co se budou soudit? Co zde vznikne?

Ondřej Preuss, rovněž ústavní právník. Legislativní nouze. Nevím, jestli je ústavní právníkem, o tom se polemizovalo, ale to je jedno. Legislativní nouze musí skutečně vycházet z mimořádných okolností, což tady není. Situace není mimořádná, protože se o ní vědělo předem.

Zdeněk Koudelka. Vyhlášení stavu legislativní nouze hodnotím jako nepřípadné, protože je určen k věcem, které přijdou náhle. Například přijdou povodně, bude nutné urychleně řešit jejich důsledky. Jenže skutečnost, že tu máme rekordní inflaci a že platí určitá ustanovení v zákoně o valorizaci penzí, věděla přece vláda celý rok a mohla již v září nebo v říjnu přijít s normálním legislativním procesem a nějakým řešením. Tolik právník Koudelka. Takže to je k tomu trvání stavu legislativní nouze.

Ale je tady ještě jedna důležitá věc a to je retroaktivita, kterou rovněž zpochybňují právníci. Podle § 67 zákona o důchodovém pojištění a tak dále nastaly všechny rozhodné okolnosti, které zakládají povinnost vlády provést nařízení valorizace. Zvýšení důchodů musí vláda stanovit, jak všichni víme, do 50 dnů od posledního dne kalendářního měsíce, v němž růst cen dosáhl alespoň 5 %. V tomto případě jde o 22. 3. Dokonce je známa výše procentní výměry. Přesto se pravidla zpětně mění. A tu retroaktivitu opravdu nepodceňujme. Ten zákaz retroaktivity je mnohokrát dovozen například Ústavním soudem, například nálezem 13. 6. 2002, ale já jich tady mám více, přečtu snad jeden.

K základním principům vymezujícím kategorii právního státu, kterým je i Česká republika, patří princip ochrany důvěry občanů v právo a s tím související princip zákazu zpětné účinnosti, tedy retroactivity právních norem. Odcituji například pana Kyselu, který rozhodně není ústavním právníkem, který by stranil opozici. Řekl to opatrně, ale docela jasně: "Když jsem zákon četl, měl jsem dojem, že nárok na zvýšení vzniká. Měl jsem dojem, že s červnovou valorizací se už skutečně mnoho dělat nedá."

A opět Zdeněk Koudelka. V současném zákoně o důchodovém pojištění je valorizační zvyšování důchodů nastaveno jako mandatorní automat. Jakmile jsou splněny podmínky, vzniká současným seniorům právo na zvýšení důchodu. Podmínky k tomu fakticky splněny byly kvůli vysoké inflaci a Ústavní soud už několikrát konstatoval, že pokud někomu vznikne ze zákona nějaké právo, i když ten zákon ještě není účinný, nelze jednostranně takové právo zase odebrat.

Mohl bych citovat dále a další. Já se ale už budu dostávat k závěru. Snažil jsem se držet faktů a shrnu to, co vám vyčítáme.

Jedna věc, že to je neetické. Že to je asociální. Že to je nespravedlivé. Ale poprvadě řečeno, máte na to právo. Máte většinu. Můžeme se zde přít politicky, kdy my budeme tvrdit, že to je špatně, vy budete tvrdit, že to je dobře. Použijete ekonomické argumenty, my se budeme snažit ukazovat rovněž ekonomické argumenty, použijeme sociální argumenty, všechno beru. Od toho je Sněmovna a od toho je politické soupeření. Budeme tvrdit, že je špatně, že to budete krátit zrovna důchodcům a že jinde se třeba budete řídit tou inflací. Ale to, že na to máte právo, ještě neznamená, že budete v danou chvíli do slova a do písmene znásilňovat zákony. Ty platí pro všechny, vážená vládo. Nehledě na to, jestli máte 108, 109, nebo kdybyste měli klidně i více.

A vy tímto reagujete na jednu jedinou věc. Kupíte chybu za chybou, nedáte si to do rozpočtu, prosvíhnete všechny zákonné termíny na změny, které jste ještě mohli udělat alespoň v průběhu ledna, klukovsky zde kličkujete, že to nebylo dánou žádnou prezidentskou volbou. Přece všichni velmi dobře víme, že ty prezidentské volby v tom sehrály svoji důležitou roli, a kdybyste to udělali předtím, tak jste se tomuhle mohli možná vynhnout. Chlubíte se nereálnými rozpočty pod 300 miliard. Když vás na to tady upozorňujeme, tak se nám vysmíváte a spoléháte, že to všechno projde ve Sněmovně. Možná ano, možná to protlačíte nakonec. Uděláme všechno pro to, aby tak nenastalo. Všechno. Ale ještě tady máme Senát. Velmi dobře musíte vědět, že i v Senátu jsou nad tím velké pochybnosti. I vaši pětikoaliční partneři nad tím vznášejí pochybnosti. A ještě to bude u prezidenta. Uvidíme, jak se k tomu postaví. Neřekl žádné definitivní stanovisko. Ale to, že má pochybnosti, když řekl nám, tak stoprocentně musel říct i vám.

Jsem ale přesvědčen, že kdo vám to neodpustí, tak budou občané. A to nejen ti, kterých se to týká, čili senioři. Já jsem přesvědčen, že každý soudně uvažující. A musím říct, že poslední dobou se mi ozvalo relativně dost lidí, kteří jsou i třeba vaši voliči, a nelibí se jim to. Dokonce jsou ti, kterých se to nedotkne, nejsou to důchodci. A nevycítají vám to možná kvůli té ekonomické úvaze, ale vyčítají vám to proto, jakým způsobem to činíte. Protože dneska na hraně zákona, ne-li za hranou zákona zatočíte s důchodci, zítra tak můžete učinit s živnostníky, učiteli, se zdravotníky, já nevím s kým.

Takže vážení občané, uvědomte si, že příště to můžete být vy. A prosím pěkně, hlavně na to nezapomeňte. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Tak děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku pana ministra Stanjury. Pane ministře, prosím, vaše dvě minuty.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Já se budu snažit fakticky, protože pan místopředseda Havlíček většinu času také mluvil fakticky a věcně, to bych ocenil a poděkoval.

Za prvé, dal jsem si tu práci a přečetl jsem si debatu k rozpočtu v prvním, druhém, třetím čtení a pozměňovací návrhy. Nejenom koalice, ale ani opozice neupozorňovala. Dneska všichni říkáte: my jsme všichni věděli, že tam chybí peníze. Nezaznělo to z vašich vystoupení. Já vám to nevyčítám, já jenom konstatuji. A nebyl podán jediný pozměňovací návrh tímhle směrem.

Bohužel pan místopředseda Havlíček se mýlí v tom, že ta valorizace má dopad pouze na letošní rok. Není to pravda. Kdyby to byla pravda, tak ta debata je mnohem jednodušší a je pravděpodobné, že bychom volili jiné metody řešení. Ale já myslím, že to víme, že to má dopad i do budoucích let. A jenom za dva roky – 2023, 2024 – ten dopad je 100 miliard. Nikdo neodhadoval, že to navýšení bude tak veliké. Mezní částka byla 20 miliard. A pak ten dopad příští rok je mnohem nižší. Takže ten rozdíl je skutečně. A to je ta neočekávaná skutečnost. Ne to, že inflace překročila 5 %. To si myslím, že je docela očekávané. Debata byla, v kterém měsíci to bude. Ale ta výše překvapila i experty. Nezaznamenal jsem jediný expertní názor, že to bude tak vysoko, jak je to. Proto to řešíme. A proto to má dopad i pro příští roky.

A já připravím a určitě během debaty ještě bude tolík času, abych vám přednesl i dopady pro roky 2025, 2026. Vítám nabídku na debatu o té standardní úpravě. Ale pokud to neuděláme teď, tak už je to se vsemi těmi dopady ze státního rozpočtu v příštích deseti a více letech. To tak prostě je. Takže není pravda, že to je pouze otázka roku 2023, to by byl mimořádný příspěvek k důchodům a ne mimořádná valorizace. V okamžiku, když se použije, tak se chová jako řádná valorizace a promítá se to do všech dalších valorizací a v tom je ten největší ekonomický problém.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Děkuji za dodržení času. Nikdo s další faktickou poznámkou už se nehlásí, takže můžeme přistoupit k dalšímu přednostnímu právu, a to pana poslance Tomio Okamury. Pane předsedo, prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, hnutí SPD důrazně protestuje proti plánu Fialovy vládní pětikoalice okrást české důchodce. A vláda k tomu chce zneužít legislativní nouzi. Okrást příjemce starobních, invalidních, vdovských, sirotčích důchodů o zákonem danou valorizaci je podle názoru SPD v rozporu s ústavou i s veškerými zásadami slušnosti a morálky. A děláte to jen proto, aby vaše vláda účetně srovnala výdaje, které vaše vláda národní zkázy vyhazuje na posílání zbraní na Ukrajinu. Na vyvolání války, na podporu ekonomických migrantů především z Ukrajiny, na cenzuru, na parazitické politické neziskovky a na desítky dalších, nejen zbytečných, ale často i velmi škodlivých a špatných věcí.

Takže premiér Petr Fiala se tady minulý týden chlubil ve videu, všichni jsme to viděli v televizi, že Fialova vláda poslala na Ukrajinu již v podstatě materiál za 40 miliard korun. Zbraně za 40 miliard korun. K tomu je to dalších cca minimálně 10 miliard korun na podporu Ukrajinců v České republice. Takže pro Ukrajince a na Ukrajinu 50 miliard, a bude to i více, ale pro české příjemce důchodů, pro české invalidní, starobní, vdovské a sirotčí důchodce, nemáte 19 miliard. Takže Fialova vláda hodila naše příjemce důchodů, a již téměř 3 miliony občanů to jsou, tak jste hodili úplně přes palubu. A vybrali jste si Ukrajinu a Ukrajince. Vybrali jste si zájmy Bruselu, zájmy Spojených států, prostě zájmy zahraničí.

Hnutí SPD bude ze všech sil bránit přijetí vládního protiústavního návrhu zákona směřujícího k okradení našich důchodců a připravujeme i podání ústavní stížnosti. Budeme tady ve Sněmovně při dnes začínající a probíhající mimořádné schůzi všemi dostupnými zákonnými prostředky blokovat schválení asociálního návrhu vlády Petra Fialy z ODS, kterým hodlá současná pětikoalice okrást všechny důchodce, všechny příjemce důchodů, v průměru o více než 1 000 korun měsíčně. To znamená, letos už to bude každý měsíc 1 000, příští rok v průměru 12 000, a tak dále. Jde o hanebný útok vlády na jednu ze sociálně nejohrozenějších skupin našich spoluobčanů. Jde o zákeřný útok na lidi, kteří desítky let poctivě pracovali pro

český stát, odváděli daně a povinné pojištění, o útok na invalidy, ovdovělé občany a sirotky. S tím se nikdy nesmíříme.

Postup vlády je dle našeho názoru i dle názoru mnoha právních expertů v rozporu s ústavou. Za prvé mění podmínky zvyšování důchodů zpětně poté, co dle zákona nastaly. Za druhé, postup vlády je v rozporu s ústavou také proto, že vláda chce tento návrh schválit ve zkráceném jednání na mimorádné schůzi Poslanecké sněmovny ve stavu legislativní nouze, který je vyhrazen pouze pro mimořádné situace typu rozsáhlých přírodních katastrof, epidemií, ohrožení bezpečnosti či hospodářských škod. Nic z toho se nestalo. A vláda měla o předpokladu výše inflace na letošní rok již v době schvalování státního rozpočtu na letošní rok, a proto měla tyto výdaje do rozpočtu již tehdy zahrnout. To se však nestalo. Fialova vláda nyní argumentuje hrozícími hospodářskými škodami, které ale sama vládní pětikoalice od počátku vládnutí způsobuje svojí nekompetentností a nečinností, a za oběti vašeho vládnutí jste si teď vzali všechny příjemce důchodů. To je ze strany vlády skutečně odporné.

Jsme tedy připraveni za SPD proti tomuto zákonu podat žalobu k Ústavnímu soudu. Desítky miliard korun na současnou valorizaci důchodů jde velmi rychle najít omezením předražených vojenských nákupů ze zahraničí, plateb do Evropské unie či na Ukrajinu. Vládě rovněž enormně vzrostly příjmy v souvislosti s vyšším výběrem nepřímých daní v důsledku nezvládnuté inflace, a to o 137 miliard korun. Hnutí SPD bude bránit přijetí vládního návrhu zákona směřujícího k okradení našich důchodců ze všech sil. Také k němu podáváme 102 pozměňovacích návrhů, které by našim důchodcům zajistily takové zvýšení penzí, na které mají zákonný nárok a morální právo. SPD pevně stojí za všemi příjemci důchodů.

Dovolte mi ocitovat argumenty Fialovy vlády, tedy ministerstva asociálních věcí a špatné práce ministra a předsedy KDU-ČSL Jurečky.

Proč prý musí tato vláda ODS, STAN, Pirátů, KDU-ČSL a TOP 09 ukrást důchodcům celkem 34 miliard korun? Zástupci tohoto občanům nepřátelského úřadu, který by jinak byl jistě přátelský, kdyby ho nevedla Fialova vládní pětikoalice, ale teď ministerstvo vedou lidovci, tak tvrdí, že – cituji: Valorizace důchodů bez schválených úprav by znamenala nárůst deficitu veřejných financí o více než 34 miliard korun v letošním roce a až 58 miliard v roce příštím. Změna valorizací je prvním krokem, který směruje k posílení dlouhodobé udržitelnosti důchodového systému. Konec citátu. No a předseda vlády národní zkázy Petr Fiala z ODS k tomu uvedl – cituji: Cítili jsme nutnost sáhnout do toho mechanismu i z hlediska obecné spravedlnosti mezigenerační solidarity a udržitelnosti do budoucna. Konec citátu. A ministr financí a místopředseda ODS Zbyněk Stanjura zase připomněl, že je třeba podle jeho názoru upravit poměr výše důchodů k hrubé mzdě a průměrné důchody jsou podle něj moc vysoké k poměru průměrné mzdě.

Dovolím si tyto nestydaté lži a výmluvy asociálních zástupců Fialovy vlády rychlé a jednoduše rozmetat. Dámy a páновé, za prvé argument, že ukrást důchodcům 34 miliard je nutné, abychom udrželi nižší deficit, je scestný a nemorálním momentě, kdy vláda vloni v říjnu schválila, a bylo to 19. 10., využití úvěru až do výše 400 000 000 eur, což je cca 9,8 miliardy korun, od rozvojové banky Evropy na základní životní potřeby Ukrajinců v Česku. Podle Ministerstva financí přijatý úvěr navýšuje státní dluh, a tedy i dluh sektoru vládních institucí, ve stejném rozsahu jako v případě prodeje státních dluhopisů. Deset miliard dluhu navíc v tomto případě stojí Českou republiku na úrocích přes půl miliardy korun za rok. No a v prosinci loňského roku pak vláda schválila další přijetí úvěru, tentokrát 200 000 000 eur, což je 4,9 miliardy korun, od Evropské investiční banky, opět pro migrancy z Ukrajiny.

Takže pro Ukrajince peníze máte, ale pro téměř 3 miliony českých příjemců důchodů – a znovu říkám, vy chcete okrást jak starobní důchodce, tak zdravotně postižené příjemce důchodů, tak vdovy, sirotky a vdovce. Takže pro naše důchodce, pro naše potřebné občany, peníze nemáte, ale pro Ukrajince máte desítky miliard. A já na to říkám, já jsem placen českými

občany a budu hájit zájem českých občanů. A jestli někdo chce hájit zájmy cizinců a zahraničí, tak se tam odstěhujte a dělejte politiku tam.

Další prioritou Fialovy vlády, na niž musí být podle vlády, i kdyby žádný důchodce na chleba neměl, je rozpočet Ministerstva obrany. Tam chtejí navýšit příští rozpočet na vládou vysněná 2 % HDP, což bude asi o 50 miliard korun navíc. No a platy ústavních činitelů narostou zhruba o 13 %, protože Fialova vláda, poslanci Fialovy vládní pětikoalice, si hlasy vládních poslanců zvýšili platy politiků. Zde bych připomněl, že SPD opakovaně navrhoje zmrazení platů politiků na celé volební období. Napsledy loni jste mi tento můj návrh tady zamítli. Takže SPD opakovaně tady navrhoje, a navrhoval jsem to i v minulém volebním období, zmrazení platů politiků na celé volební období. Vy jste mi to zamítli, vy jste to SPD zamítli. No a teď ještě chcete okrást důchodce.

Premiér Fiala veřejně potvrdil, že Ukrajina dostala od České republiky zbraně za 40 miliard korun. Přidejte si k tomu obrovskou trvalou podporu politických neziskových organizací, kterým se přezdívá vymývači mozků, typu Člověk v tísni, Evropské hodnoty a podobně. Na tyto politické neziskovky se peníze ve Fialově vládě také najdou a nikdo z vlády je škrtat nebude, ani je nechce škrtat. Naopak Fialova vláda vytváří nové projekty, které zvýší příspun peněz různým parazitům výměnou za to, že se budou podílet na provládní propagandě a na cenzuře, za to, že se budou spolupodílet na omezení ústavních práv občanů, za to, že pomohou potlačovat svobodné názory a projevy občanů této země, kteří tyhle neziskovky a taky Fialovu vládu svojí prací a svými penězi živí. Jsou to stovky zbytečně vyhozených miliard na šílenství zvané Green Deal, které likviduje naši ekonomiku, naše občany, naše firmy a naše živnostníky a které samozřejmě snižuje příjmy státního rozpočtu.

Zde bych ještě připomněl, že Fialova vládní pětikoalice odmítla vloni návrh zákona SPD na ukončení zneužívání sociálních dávek takzvanými nepřizpůsobivými. To by mimochodem přineslo úsporu cirka miliardu korun. Takže nepřizpůsobivé a cizince podporujete, ale zároveň nemáte peníze a ještě chcete snižovat peníze našim potřebným občanům, kteří si to tady celoživotně odpracovali nebo jsou vdovci, sirotci nebo se narodili se zdravotním hendikepem. Ale tito občané a jejich předci budovali Českou republiku a já jsem přesvědčen za SPD o tom, že naši občané mají prioritně právo na důstojné životy, protože, a k tomu se ještě dostanu, z důvodu Fialovou vládou nezvládnuté inflace se tady miliony lidí dostává na hranici nebo pod hranici chudoby.

Asi bychom mohli jmenovat desítky dalších příkladů ze všech rezortů Fialovy vlády a dospěli bychom jen k nehoráznému vyhazování peněz vyžádaných z firem a občanů. Je zcela jasně a bez debaty vidět, že když vláda chce, nemá problém peníze utratit, a dokonce se i bezhlavě zadlužit. Jde jen o to, za co tyto peníze občanů chce vláda utrácet – zbraně, migranti, Ukrajina, Green Deal, cenzura, nové a nové úřady a trafiky. Na to peníze jsou. Tady připomenu, že si tady vládní pětikoalice odhlasovala před několika týdny, přes odpor SPD samozřejmě, zřízení nového úřadu za miliardu korun s více než 200 zaměstnanci. Má to být pomník Pirátům, kteří tam chtejí upíchnout nějaké své politické trafikanty. Je to Úřad pro digitalizaci, přestože odbory pro digitalizaci na úřadech fungují. Připomenu, že jste si tady prohlašovali zrušení odborných náměstků na ministerstvech a prohlašovali jste si neomezený počet politických náměstků na ministerstvech, aby tam mohlo být neomezené množství vašich politických trafikantů z řad vašich spoluustraníků. Takže na to peníze máte, ale na potřebné občany, například na příjemce důchodů nebo na podporu pracujících rodin s dětmi, matek samoživitelek a tak dále, na to peníze nemáte. Nechcete dát. Peníze jsou, ale vy na to peníze nechcete dát.

Pokud jde o důchodce, o 34 miliard, které by spolkla valorizace penzí, tak na to prostě Fialova vláda dát peníze nechce a nedá. To zcela jasně ukazuje priority Fialovy vlády. Ukazuje to, o co vládě jde. Opakuji, miliardy na Brusel, na Ukrajinu, na zbrojaře v USA, na to všechno peníze jsou a vláda nemínila šetřit. Na důchodce peníze podle Fialovy vládní pětikoalice potřeba nejsou. To je názor této asociální vlády. A prosím všechny důchodce, příjemce důchodů, ať už volili kohokoliv, aby si uvědomili, co tato vláda navrhovaným zákonem všem lidem říká.

Fialova vláda říká, že občané České republiky jsou jim ukradení. Ti nejchudší ať podle Fialovy vlády chcípnou hladky a zimou a ti bohatší ať se uskrovní ve prospěch miliardářů z Evropy, USA a Ukrajiny.

Ostatně všichni jsme ten článek četli, kdy na základě mezinárodní protikorupční organizace Transparency International – a psala to v Čechách i mainstreamová média typu Seznam, Novinky a tak podobně – tak od zahájení konfliktu na Ukrajině loni v únoru doted' si ukrajinští poslanci koupili rekordní objem super luxusních aut. Koupili si Rolls-Roycy, Mercedesy-AMG. No a platili to hotově a ta auta píšou na své příbuzné. To je situace na Ukrajině. Evidentně je v Kyjevě bezpečno, když si tam kupují nové Mercedesy-AMG za 4,5 milionů a Rolls-Roycy za 10 milionů a jezdí tam. Odkud na to berou tedy? No, já mám takový dojem, že jsme jim to taky hezky minimálně částečně zaplatili. To je realita politiky Fialovy vlády. Na to se nikdo neptá. Na to se nikdo neptá.

Už jen výše uvedené argumenty, které jsem tady shrnul, by stačily, ale dovolím si upozornit na naprostou nesmyslnost dalších vládních argumentů.

Vážené dámy a pánové, premiér Fiala chce okrást důchodce, jak říká z hlediska obecné spravedlnosti, mezigenerační solidarity a udržitelnosti do budoucna. Asi každému dojde, že pokud jde o udržitelnost rozpočtu do budoucna, neměl by užívat argumenty neblaze proslulého pana Kalouska, že náš státní rozpočet nám projedli důchodci. To říká TOP 09, vládní strana, nejbližší part'ák ODS ve vládě, ale i v jejich koalici, v koalici SPOLU.

Aby byl rozpočet vyrovnaný, tak podle názoru SPD stačí na jedné straně nerozkrádat a nerozdávat státní peníze miliardářům nebo parazitům a na jiné různé hlouposti a nakládat se státními penězi efektivně, na straně druhé budovat další příjmy do státního rozpočtu, nejen z daní, a z výdělků financovat právě ty chybějící státní výdaje na sociální věci nebo na zdravotnictví. Je to standard platný po celém vyspělém světě. Stačí se podívat jen do Německa. To Německo je přitom klasický případ, kdy Češi ve Škodovce vydělávají na německé důchody. Jiný, ještě tristnější, případ je porovnání české a německé Deutsche Post. Zatímco Česká pošta se desítky let potáčí na hraně udržitelnosti a většinou přežívá díky podpoře státu, tak Deutsche Post naopak v České republice koupila firmu PPL a v oblasti doručování nejenže úspěšně konkuruje české státní poště, ale je samozřejmě vysoko zisková a výdělky opět směřují do německého státního rozpočtu.

Mezigenerační solidarita a obecná spravedlnost je namísto, ale formou solidarity s důchodci a spravedlnosti vůči nim. To souvisí i s přihlouplým argumentem ministra Stanjury z ODS ohledně poměru důchodů k hrubé mzد. Zažili jsme rekordní explozi cen. A to, k čemu valorizace slouží, k čemu byl nastavený princip, není rovnat důchody na nějakou danou úroveň reálných mezd, ale cíl a důvod je jen jediný: kompenzovat důchodcům růst cen, aby měli za co žít. Takže pokud chce kdokoliv cokoliv porovnat, tak jediný relevantní údaj je růst cen. V případě důchodců, a to je potřeba zdůraznit a uvědomit si, je přitom spotřební koš naprostě jiný než spotřební koš středostavovské rodiny. Důchodci neřeší ceny aut, dovolených, letenek, luxusního zboží ani většinu spotřebního zboží, jako je elektronika či módní ošacení, ale pro ně jsou zásadní ceny bydlení, energie, vody, potravin a léků. Tady tvoří energie velmi významné procento. U některých lidí je to dokonce ta větší část výdajů. A tady se ceny pro mnohé znásobily. Nerostly o procenta, ale o násobky. Jestliže má důchodce 10 000 důchod a má zálohy 10 až 15 000, tak je v sakra extrémní nouzi. A opravdu jen, slušně řečeno, opravdu jen velmi nemorální člověk může porovnávat průměrný důchod s průměrnou mzdou a tvrdit, že důchodci musí přispět na řešení finančních potíží, které důchodci nezpůsobili, ale způsobila je primárně tato Fialova vládní pětikoalice. Pravda, s přispěním i vlád minulých. Skutečně je nehoráznost a sprostota nevídáné míry chtít po těch, kdo tuhle zemi vybudovali, kdo vám zajistili příjmy, které vy jste rozházeli, aby znova sanovali vaše doslovně rozkrádání našeho společného majetku a společných příjmů. A tady samozřejmě nese plnou odpovědnost vládní pětikoalice Petra Fialy a také ministr financí Zbyněk Stanjura z ODS. A opět jsme u principu, který vládne

této vládě a který vyjádřil jeden důchodce slovy – cituji: "Cizincům cpou horem dolem a vlastní lidi okrádají." Konec tohoto z mého pohledu pravdivého citátu.

Samozřejmě vládní návrh na snížení valorizace důchodů, který má platit od června, je zcela nepřijatelné trestání důchodců za chyby této Fialovy vlády. Pokud někdo mluví o spravedlnosti, tak samozřejmě tento návrh odporuje všem principům spravedlnosti, a to nejen té morální, ale i té formální, legislativní. Návrh porušuje ústavnost, a to kvůli retroaktivitě, principu očekávání i rovnému zacházení. Z pohledu ústavních principů takový přístup nese znaky svévole, kterou Ústavní soud ve svých nálezech opakovaně označuje za nepřípustnou. Důchodci oprávněně důvěrovali českým zákonům a zákon jasné říkal, jaká má být valorizace důchodů. Česká vláda má vydat pouze technické nařízení podle stávajícího zákona. Pokud chce cokoliv měnit, tak Sněmovna může přijmout nový zákon, ale ten se musí vztahovat na budoucnost, to je nikoliv na současnou inflaci, ale inflaci od data přijetí takového zákona. To, že vláda mění pohled na parametry, které jsou z minulé doby, je jasná neústavní retroaktivita. Proto chce SPD podat ústavní stížnost.

Vláda si je jasně vědoma toho, že zákon je skutečně protiústavní paskvil, který by jim normální právníci hodili pod stůl. Proto Fialova vláda obešla a ošvindlovala standardní legislativní proces, k němuž se vláda zavázala ve svém programovém prohlášení. Zasláním návrhu do připomínkového řízení v délce jednoho dne není naplněn požadavek zákoníku práce, podle kterého se návrhy zákonů týkajících se důležitých zájmů pracujících projednávají s příslušnými odborovými organizacemi a organizacemi zaměstnavatelů. Znemožněním projednání navrhované právní úpravy Legislativní radou vlády je pak znemožněno zodpovědné posouzení zejména ústavnosti navrhované právní úpravy, pokud jde o nerespektování legitimního očekávání na straně důchodců týkajícího se výše zákonem stanovené valorizace jejich důchodů, jehož zásadní význam zdůraznil v minulosti Ústavní soud v řadě svých nálezů.

Vládní důvodová zpráva ani nezakrývá skutečnost, že cílem navrhované úpravy není důchodová reforma, ale snaha o snížení letošního schodku státního rozpočtu, který nepochopitelně s výdaji na červnovou valorizaci důchodů nepočítá, i když již v době, kdy byl státní rozpočet na rok 2023 schvalován, bylo zřejmé, že i v tomto roce bude inflace dramaticky vysoká. Nejde tedy ve své podstatě o opatření směřující k reformě či modernizaci českého důchodového systému, ale o krok fiskální politiky Fialovy vlády, která neřeší problémy nerovnováhy veřejných financí, na nichž se sama výrazně podílí svými opatřeními v daňové oblasti i v oblasti důchodového pojištění, která na dluh snižují příjmy státního rozpočtu. V uvozovkách na dluh.

Já bych připomněl také stanovisko Rady Českomoravské konfederace odborových svazů, která považuje za nepřijatelné ignorování sociálního dialogu v tak důležité oblasti, jako je důchodová reforma. Ale u té důchodové reformy se ještě zastavím. Rada v souladu se stanoviskem SPD považuje vládní návrh na prodloužení věku pro odchod do důchodu za neakceptovatelný, obzvláště v souvislosti s délkou pracovní doby v České republice a zdravotním stavem zaměstnanců. Dále odmítá kroky vlády, které snižují objem prostředků v systému sociálního pojištění. ČMKOS, to znamená Českomoravská konfederace odborových svazů, požadovala zastavení těchto kroků již v roce 2021. Dále odbory vyzývají vládu, aby nezhoršovala vláda situaci důchodců zhoršováním valorizačního mechanismu vůči stávajícím i budoucím důchodcům. Odbory považují za prioritní úkol vlády v tomto období stabilizaci veřejných financí tak, aby důchodová reforma nebyla zneužita k tomuto účelu. Fialova vláda je ale ke všem těmto výzvám hluchá a slepá.

Podle našeho názoru stabilizace veřejných financí nesmí být dosahována na úkor jedné z nejvíce ekonomicky ohrožené skupiny osob, a tou skupinou jsou všichni příjemci důchodů. Sociální důsledky vládního návrhu jsou pro řadu důchodců velmi tíživé a mnoho osob pobírajících důchod se v současnosti kvůli inflaci a růstu cen za energie dostalo až do skutečně krajní nouze. Samozřejmě nejsou sami. Jsou v tom i celé rodiny. Rodiny s dětmi, samoživiteli, zdravotně postižené osoby dostal extrémní růst nákladů na bydlení, potraviny, léky a zdravotní

pomůcky do zoufalé ekonomické situace. A ten extrémní růst nákladů způsobila právě Fialova vláda. Připomeňme, že důchodce, zdravotně postižený člověk či maminka s dětmi si prostě většinou nikde moc nepřivydělají a nemají šanci, jak si pomoci, jako třeba běžný zdravý člověk v produktivním věku.

Tahle skupina lidí tu pomoc a ty peníze skutečně potřebuje. A žádné porovnávání průměru tu přece neplatí. Tihle lidé musí zaplatit nájem, jídlo, vodu, teplo, elektrinu. A tady výše cen kašle na vaše průměry, je prostě vysoká a roste dál. Vláda pětikoalice – ODS, Pirátů, TOP 09, STAN a KDU-ČSL – místo snižování cen, namísto rychlé ekonomické pomoci nejzranitelnějším, tedy rodinám, invalidům či starým lidem, jim naopak peníze bere, aby mohla rozchazovat jinde.

Vážené dámy a pánové, pochopím výkřiky nějakých pomatených provládních aktivistů. Ale vy, vládní poslanci, se snad přece potkáváte, doufám, i s reálnými lidmi z ulice. Tak prosím nepomáhejte vaší vládě ničit tuto zemi. Nepomáhejte této vládě ozebračovat ty nejzranitelnější, ty, kteří si nemohou sami pomoci.

Vy tady argumentujete dneska, a už jsem to slyšel i teď průběžně v uplynulé době, na základě toho, že jste tady předložili ten návrh, kterým chcete okrást plošně o slíbenou valorizaci důchodů téměř 3 miliony občanů České republiky, tak říkáte, že je v pořádku, když to tady tlačíte ve stavu takzvané legislativní nouze, a argumentujete tím, že prý hrozí značné hospodářské škody – které jste ale způsobili vy sami, vaše Fialova vláda. A teď si chcete jako obětní beránky vzít téměř 3 miliony příjemců důchodů a vzít jim peníze. No to ale není pravda a tento moment samozřejmě podrobněji rozeberu.

Jaký je současný stav roční činnosti Fialovy vlády? No, rok a čtvrt. Rok a čtvrt jste u vlády. Dostatečně dlouhá doba. Již milion českých občanů žije kvůli Fialově vládě pod hranicí chudoby. Jejich počet výrazně vzrostl za dobu současné Fialovy vlády, za dobu působení současné Fialovy vlády. Pokles reálných mezd je v České republice nejvýraznější ze všech členských států Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, OECD, když to shrnu, tak v podstatě ze všech evropských států. Zvýšení minimální mzdy a základní složky důchodů je prostě pro SPD naprosto nedostatečné. Takže vy chcete důchodce okrást, my jim chceme naopak přidávat. Zásadní rozdíl mezi programem vládní pětikoalice Petra Fialy a SPD.

Dle údajů pravidelné zprávy Evropské sítě proti chudobě žije již milion českých občanů pod hranicí chudoby a další milion je pak chudobou ohrožen. Čeští občané chudnou ještě rychleji, než je průměr v Evropské unii. V Evropské unii se v posledních letech rychle prohlubují mnohé ukazatele bídy, jako je například bezdomovectví a tak dále. Počet českých domácností s příjmem pod hranicí chudoby vzrostl během Fialovy vlády z 9 % v průběhu roku 2021 na současných 17 %. V exekuci je přibližně 9 % občanů z celkové populace, v některých chudších regionech jde dokonce až o 16 %. Takže toto jsou výsledky Fialovy vlády. Ten, kdo tady uvádí Českou republiku, a uvedl jste ji do značných hospodářských škod pro všechny občany, jste právě vy – premiér Petr Fiala a vládní pětikoalice ODS, TOP 09, STAN, Pirátů a KDU-ČSL.

Tady bych snad jenom odbočil a připomenu, že za SPD už tady leží, už z minulého volební období mimochodem, ale v tomto volebním období jsme to podali znovu, tak tady leží náš návrh zákona na zestátnění exekutorů, ale tomu brání jak poslanci hnutí ANO, tak poslanci vládní pětikoalice. Hnutí SPD je jedinou stranou v parlamentu, která chce zestátnění exekutorů.

Ale pojďme zpátky ke zprávě Evropské sítě proti chudobě. Zmíněná zpráva dále uvádí, že celých 25 % českých domácností si nemůže dovolit bez zadlužení náhlý výdaj kolem 10 000 korun. Průměrná česká domácnost vydává cirka 48 % svých příjmů na bydlení a potraviny, u nízkopříjmových domácností jde pak až o plných 70 % jejich příjmů. To je výsledek! To je výsledek vládnutí Fialovy vládní pětikoalice. Odpovědnost za tento stav nese jednoznačně vláda pětikoalice premiéra Petra Fialy z ODS, která na jedné straně svou nekompetentní politikou přímo způsobuje zdražování všech základních životních nákladů

a potřeb a na straně druhé odmítá jakkoliv pomoci občanům se zmírněním dopadů toho zdražování. Ale nejenom že vy odmítáte pomoci občanům a podpořit je, ale vy je dokonce chcete okrást o peníze, které dokonce ze zákona mají garantovány, co se týče té valorizace důchodů. Chcete tady účelově retroaktivně měnit zákon.

Důsledkem škodlivé politiky české Fialovy vlády je i to, že naši pracující občané čelí nejvyššímu meziročnímu poklesu reálných mezd, a to o minus 8,9 %, mezi zeměmi sdruženými v Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, OECD, tedy jsou tam v podstatě všechny evropské země a i mnoho mimoevropských zemí. A za této situace, v době, kdy guvernér České národní banky prognózuje další vysokou inflaci, se Fialova vláda mimořádě rozhodla zvýšit minimální mzdu o pouhých 6,8 % a základní složku důchodů jen o 140 korun. Ale to hovořím o situaci před několika týdny.

Míra asociačnosti a neschopnosti Fialovy vlády nemá v moderních českých dějinách obdobu. A hnutí SPD bude nadále z opozice využívat všech politických možností, aby škodlivé působení Fialovy vlády skončilo. Téměř třetina Čechů aktuálně žije s rostoucími dluhy nebo jen s minimální finanční rezervou. Lidé se propadají do chudoby kvůli Fialově vládě. Téměř třetina Čechů aktuálně žije pouze už s takovou finanční rezervou, která nepokryje ani jejich průměrné měsíční životní náklady. Každá desátá česká domácnost pak kvůli Fialově vládě žije zcela bez rezerv, přičemž v nedávné minulosti řada z nich část vydělaných peněz dokázala ještě ušetřit. Vyplývá to z aktuálních výsledků indexu finančního zdraví Čechů. Toto šetření provedl Sociologický ústav Akademie věd, portál Evropa v datech a Česká spořitelna. Dle tohoto indexu 57 % domácností vychází se svým rozpočtem jen s obtížemi. Nejvíce znepokojující na výstupech průzkumu je to, že dvě třetiny z domácností, které si dnes nedokážou tvořit žádnou finanční rezervu, deklarují, že donedávna toho byly schopny. Je evidentní, že hlavními přičinami této sociální krize je pokles reálných příjmů a značný nárůst cen všech základních životních nákladů a potřeb. Jde o tristní vizitku a odpovědnost vlády Petra Fialy z ODS, která toto zdražování částečně způsobila, ale hlavně za to může tím, že proti němu nechce a nedokáže efektivně bojovat na rozdíl od všech evropských zemí, anebo alespoň občanům pomoci s jeho drtivými dopady.

Návrhy řešení, které předkládá hnutí SPD, jsou dlouhodobě známé a jasné. Je třeba okamžitě snížit daň z přidané hodnoty až na nulovou sazbu zejména u energií, základních potravin a léků. Poláci to udělali, no a Češi, včetně nového prezidenta Petra Pavla, jezdí nakupovat levné potraviny do Polska. To je opravdu situace. Takže místo aby Petr Pavel přitlačil na své kamarády z Fialovy vládní pětikoalice, s jejichž podporou kandidoval na prezidenta, tak ještě si jde taky nakoupit do Polska, místo aby řešil zdražování. To jsme to dopracovali! Já samozřejmě rozumím občanům, kteří jdou nakupovat do Polska, protože polská vláda je vlastenecká. Snížili DPH na vybrané základní potraviny na nulu, a proto je tam také levněji. No ale Fialova vláda nedělá vůbec nic. Takže je skutečně tristní, když exponenti nebo politici podpoření Fialovou vládou jdou si levně nakoupit do Polska, ale sami tito stejní politici nechávají české občany ve štychu. To je opravdu neuvěřitelná situace. To je jako někde v Kocourkově. To je výsměch občanům úplně neuvěřitelný.

Návrhy, jak jsem říkal, tak zároveň, co se týče těch návrhů ze strany SPD, se také musí snížit vládou nesmyslně vysoko nastavené cenové stropy na elektrinu a plyn. Současně musí vláda vytvořit podmínky pro zvýšení čistých příjmů domácností zejména snížením přímých daní, respektive zvýšením daňových slev a výrazným zvýšením základní složky důchodu zhruba na úroveň minimální mzdy.

Pod hranicí chudoby žije kvůli Fialově vládě již také 40 % rodičů samoživitelů. Fialova vláda se jim nesnaží efektivně pomoci, zatímco podporuje zbytné výdaje. Podle výsledků výzkumu agentury PAQ Research jsou příjmovou chudobou nejvíce ohroženy domácnosti rodičů samoživitelů. Pod hranicí chudoby jich žije již 40 %, přičemž s jedním rodičem nyní vyrůstá celkem zhruba 336 000 dětí. Samoživitelé jsou proto nuceni omezit své vlastní životní potřeby jen na to nejnutnější a nemají žádné finanční rezervy. Jakékoli neočekávané výdaje

nebo výpadky v jejich příjmech mohou mít pro ně a pro jejich děti fatální důsledky. Je smutnou skutečností, že se Fialova vláda nesnaží rodičům samozivitelům efektivně pomoci, zatímco podporuje zbytné výdaje. To je naprosto nepřijatelné a jedná se o důkaz nezájmu vlády Petra Fialy z ODS o občany, kteří jsou nuceni vychovávat děti za nepříznivých podmínek.

Hlavní míru zavinění za tento stav lze přisoudit také ministru práce a sociální věci Marianu Jurečkovi z KDU-ČSL, na jehož nekompetentnost a nezájem už tady doplácí skutečně miliony českých občanů. Vláda pětikoalice způsobila extrémní zdražení základních životních potřeb českých občanů a nedokáže pomoci ani těm sociálně nejohroženějším z nich. Mimo jiné i kvůli tomu, že svojí nekompetentní politikou přivedla úřady práce, které mají sociální podporu a pomoc lidem v nouzi na starosti, na pokraj kolapsu.

Tady jenom krátce odbočím, protože jenom připomenu chování předsedy KDU-ČSL a ministra Mariana Jurečky... pardon, teď jsem chtěl mluvit – to taky – ale teď jsem chtěl mluvit o premiérovi Fialovi, který se ještě v televizi v projevu chlubí tím, že vláda posílá čím dál víc lidí na sociální dávky. To je neuvěřitelné. Vláda se chlubí tím, že posíláte čím dál víc lidí na dávky, místo aby se vláda snažila o to, aby bylo co nejméně lidí na dávkách, aby měli čeští občané dobrou životní úroveň. Vy už jste si to všechno popletli v těch vašich hlavách. To může říkat jenom blázen, tyhle věci, ale všichni jsme to slyšeli dokonce v přímém přenosu v projevu premiéra Petra Fialy. To je šílené, ten člověk je mimo úplně.

Hnutí SPD požaduje demisi neschopného rezortního ministra a předsedy KDU-ČSL Mariana Jurečky a zároveň předkládáme řešení situace rodin s dětmi ohroženými chudobou. Jedná se o kombinaci snížení jejich daňového zatížení, zlevnění bydlení, energií a potravin prostřednictvím snížení daně z přidané hodnoty a zvýšení dětských a prorodinných sociálních dávek slušným a pracujícím občanům. To jsou trošku jiné dávky, než které vy posíláte... občany. Vy je posíláte žebrat, my říkáme: podpořme pracující rodiny s dětmi. Příslušné návrhy zákonů jsme předložili již do legislativního procesu, ale opět nám naše zákony tady Fialova vládní pětikoalice blokuje. Takže u nás to nejsou jen slova, u nás jsou to samozřejmě konkrétní činy.

Co se týče těch značných hospodářských škod, kdy Fialova vláda říká, že slíbená valorizace důchodů způsobí prý hospodářské škody. To je neskutečná drzost! To znamená, vy prostě chcete okrást důchodce o slíbené peníze, a ještě řeknete, že ti důchodci tím, že byste jim to vyplatili, to, na co mají nárok, že to způsobí hospodářské škody. To je šílené. Ale ta situace je přece úplně jiná, teď vám to tady vysvětluju.

Česká republika je jedinou zemí Evropské unie, která loni ve třetím čtvrtletí meziročně zvýšila svůj státní dluh. Znova to zopakuji – jedinou zemí Evropské unie. To znamená, Fialova vláda není vládou odborníků a spravuje veřejné finance nejhůře v rámci celé Evropské unie. Takže ten, kdo tady způsobuje hospodářské škody, je právě vláda Petra Fialy. Takže znova se vrátím k tomu argumentu, že vy sami – k tomu pravdivému, mému argumentu – že vy sami jste způsobili hospodářské škody, a teď se tady snažíte ohnout ústavu a zákon o jednacím rádu Sněmovny a říkáte, že kvůli způsobeným, vámi způsobeným hospodářským škodám teď chcete okrást důchodce. No to je neuvěřitelné.

Tohle se stát v privátní společnosti, tak jste všichni vyhození z práce na minutu už majitelem, protože taková firma už by krachovala. Už jenom náznak vašeho jednání, to už stačil začátek před rokem, a už byste měli padáka. Okamžitě. Protože nikdo by to nechtěl platit. To by způsobilo krach té firmy, krach té společnosti, kdyby takovýmto způsobem hospodařil kdokoliv jinde. No ale u vás je to z eráru. Protože je to z eráru, tak prostě po vás potopa.

Česká republika, jak jsem říkal, je jedinou zemí Evropské unie, která loni ve třetím čtvrtletí meziročně zvýšila svůj státní dluh. Podle dat statistického úřadu Eurostat na 45,2 % HDP. V absolutních číslech se český státní dluh zvýšil na 2,98 bilionu korun, přičemž jenom za poslední rok vládnutí Fialovy vlády stouplo o více než půl bilionu korun. To jsou neuvěřitelná hausnumera, jakým způsobem vy zadlužujete Českou republiku. Hlavně že je pro vás Ukrajina a Ukrajinci na prvním místě. A české důchodce házíte přes palubu. Že vám není hanba! Že vám

není hanba při pohledu na zdravotně postižené spoluobčany, lidi, kterým je devadesát let, osmdesát let, kteří si sami už nemůžou pomoci.

Odůvodňování rostoucího zadlužení státu konfliktem na Ukrajině neodpovídá realitě. To je ta lež, kterou tady pořád recykuje premiér Petr Fiala, který je neschopný a už neví kudy kam, neví vůbec, která bije, proto se pořád vymlouvá na Ukrajinu. No a ještě se chlubí tím, že Česká republika je tady největším pomocníkem nebo největším zasilatelem finanční pomoci a další pomoci vůbec na Ukrajinu v té finanční částce k poměru k počtu obyvatel, k poměru k HDP? (Poznámka z pléna.) No tak je to tak. No, tak ještě... Lidi to vidí, no. Vy jste prostě ukrajinská vláda, nikoliv vláda pro české občany. A hlavně, proč o tom hovořím, Česká republika je jedinou zemí Evropské unie, která loni ve třetím čtvrtletí meziročně zvýšila svůj státní dluh.

Proto výmluvy na Ukrajinu jsou lež. Je to vaše lež! A měl byste už přestat lhát. Protože v jiných zemích tento problém nemají. Prostě jste to přepískli a nezvládli jste vůbec situaci. Přecenili jste své schopnosti. Ale to jsem upozorňoval od počátku, že premiér Fiala je neschopný. Ostatně seděl jsem vedle něj čtyři roky tady v lavici a poměrně jsem měl možnost ho blíže poznat. Arogantní, neschopný, sobecký, egoistický, přehlíživý. Vůbec neví, která bije.

Naopak český státní dluh rapidně stoupal i přesto, že v důsledku vysokých cen energií, pohonných hmot a potravin v loňském roce výrazně stoupal výběr nepřímých daní, a tím i příjmy veřejných rozpočtů, a to o 137 miliard korun. A zatímco ve většině členských států Evropské unie hrubý domácí produkt roste, v České republice očekává naše Ministerstvo financí jeho letošní pokles o 0,5 %.

Tam někdo na mě pokřikoval tamhle z té strany (ukazuje doprava) z vládních poslanců. Mě by zajímal, kdo to byl, abych mohl i na mikrofon říct jeho jméno, kdo tady otevřeně ještě veřejně prosazuje to okrádání důchodců. A budu tady recyklovat pořád dokola to jméno už celé volební období. Tak kdo je ten statečný? Najednou je ticho a mlčí! Tak si to nechte pro sebe, hrdino! Kecy v kleci!

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane předsedo, prosím, neoslovujte a nepokříkujte na ostatní kolegy.

Poslanec Tomio Okamura: Já jsem nikoho neoslovil...

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Věnujte se svému projevu, pokud možno potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Zdá se mi, že jste příliš daleko od toho tématu. Vraťte se k tématu a nepokříkujte tady na ostatní.

Poslanec Tomio Okamura: Pane místopředsedo, já vás důrazně žádám, vy jste měl napomenout toho, kdo na mě pokřikoval jako první! Tak to říďte rádně, tu schůzi! On na mě tam někdo okřikoval, jeho jste nenapomenul a teď napomínáte mě, který se brání? Nechte toho!

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Řídím ji rádně. Budu okřikovat každého, kdo tady bude pokřikovat.

Poslanec Tomio Okamura: To jste neudělal! Anebo si sedíte na uších. Nezlobte se na mě, protože celý sál slyšel, že tam na mě někdo pokřikuje. Já jsem se pouze bránil nějakým sprostým výkřikům tam.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Žádné sprosté výkřiky jsem neslyšel. Možná máte slyšiny. Pokračujte.

Poslanec Tomio Okamura: Tak slyšení nemám. A nebud'te ještě drzý laskavě na mě! Jo? Protože to už přeháníte. Já žádné slyšení nemám...

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Přeháníte to vy. Vraťte se k tématu. Přestaňte pokřikovat na ostatní poslance!

Poslanec Tomio Okamura: Tak at' nepokřikují oni na mě. Znáte jednací řád, že poslanec má mluvit na mikrofon, tak proč on nemluví na mikrofon tamhle? Byl to mužský hlas. Tamhle z řad vládní pětikoalice. Neškolte mě tady! Poslanec má mluvit na mikrofon a vy řídte Sněmovnu v souladu se zákonem o jednacím řádu.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, řídím a znovu vás prosím, abyste se vrátil k tématu.

Poslanec Tomio Okamura: A zatímco ve většině členských států Evropské unie hrubý domácí produkt roste, v České republice očekává naše Ministerstvo financí jeho letošní pokles o 0,5 %.

Jenom říkám, já mám rád tyhle hrdiny, kteří anonymně vykřiknou, a když se zeptám na jejich jméno, tak už mlčí. To je opravdu tedy neuvěřitelné. Takže já když tady se dívám dopředu a nevidím, kdo to konkrétně byl, tak to je hrdina tady z vládní pětikoalice! Chce okrást důchodce, a ještě se takhle chová.

Fialova vláda prostě naprosto selhává ve správě veřejných financí a žene zemi do nesplatitelného zadlužení a závislosti na zahraničních věřitelích. Podle názoru hnutí SPD je nezbytné okamžité zahájení konsolidace státního dluhu a snižování deficitu veřejných rozpočtů. Cestou k tomu je zejména rychlé a razantní omezení zbytných výdajů státu, včetně plateb do zahraničí a předražených zbrojních zakázek, a také zdanění dividend vyváděných nadnárodními společnostmi ze zahraničí.

A ještě k tomu tady, pane předsedající, vaším prostřednictvím, já tady celou dobu zdůvodňuji ten váš nesmyslný, vaše vládní nesmyslné zdůvodnění, že říkáte, že to chcete protlačit, to, že chcete okrást důchodce v legislativní nouzi, protože říkáte, že hrozí značné hospodářské škody. Takže já tady, jestli jste si nevšiml, tak argumentuji čísla a statistikami. Tak teď nevím, jestli mám mlčet. To by vám jako vyhovovalo? Abychom tady mlčeli, jak paní Pekarová říkala, že máme jenom tady být v koutě, a šoupali nohama? To tedy ne! To tedy ne! Takže opravdu buď poslouchejte tedy pozorně prosím můj projev – jsem slušný, prosím říkám, poslouchejte ho, a tady celou dobu říkám statistiky, celou dobu říkám čísla. Vy jste ekonom. Tak možná je znáte, proto třeba jako to jo, ale... Tak.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, pro mě neopakujte ta čísla. Mluvte k ostatním kolegům. Nejsme tady, abychom vedli dialog. Prosím, věnujte se projevu, a jestli mně chcete něco říct, tak můžeme klidně poté, co nebude mluvit na mikrofon, tak...

Poslanec Tomio Okamura: Já vás oslovoval můžu. Vy nemůžete vést podle jednacího řádu dialog. Vy se musíte přihlásit na mikrofon. Chápu to dobré? Chápu to dobré. Tak to je. Takže vy jste v situaci, že nemůžete vést dialog. Vy se musíte nechat vystřídat a přihlásit se do pořadí na mikrofon. Takže do toho dialogu dojde poměrně za dlouhou dobu, ale já na vás jednostranně mluvit můžu, vaším prostřednictvím, tak zase si to neohýbejte, prosím vás, ten jednací řád! Já vám říkám, nechte toho! Takže já na vás můžu mluvit. Ano, uznávám, že jste v tuto chvíli v nevýhodné situaci, protože vaše reakce může být skutečně až v pořadí poté, co

promluví lidé s přednostním právem. Takže asi chcete vést dialog, ale teď to nejde. Teď můžu mluvit já na vás, ale vy byste měl pouze řídit schůzi. Tak. Takže to jenom tak jako na vysvětlenou. Ještě si to poměrně dobře pamatuji.

Takže ceny ovoce... A teď se podívejte k těm, co vy jste všechno způsobili, jako ta vaše vláda. Takže dneska jaká je situace, jaké vy způsobujete hospodářské škody tím vaším jednáním? Takže je to jinak, než vy tady celou dobu říkáte jako zástupci vládní pětikoalice. Takže například teď aktuální situace, že ceny ovoce a zeleniny se zcela vymkly kontrole. Například papriky se prodávají za ceny mezi 140 a 180 korunami za kilogram. A my prostě vyzýváme vládu Petra Fialy, aby tedy snížila už ty hospodářské škody, které způsobujete, a abyste snížili dočasně DPH na základní druhy potravin na nulu, protože například okurky stojí v některých obchodech i 35 korun za kus, a to jsou již i ve slevové akci. Papriky se prodávají za ceny mezi 140 a 180 korunami za kilogram. To v přepočtu může vyjít i na 45 korun za jeden kus. Ledový salát se pak dá pořídit za 50 korun za kus, některé obchody chtějí za hlávku květáku i 90 korun. V České republice se aktuálně prodává prakticky jenom dovozová zelenina a podle místopředsedy Zelinářské unie Čech a Moravy Petra Hanky zůstanou ceny vysoké ještě několik měsíců, než se objeví první lokální úroda. Letos se navíc odhaduje další pokles českých pěstebních ploch zeleniny o 5 % stejně jako loni. Vzhledem k pokračující koncentraci obchodu ztrácí pěstitelé zeleniny možnost prodávat v malých obchodech a na vesnicích. V Polsku a Německu jsou ceny téměř všech položek nižší, ale kvalita ovoce a zeleniny je vyšší. Zásadní podíl na těchto astronomických cenách u nás nesou přemrštěné marže nadnárodních řetězců, které mají téměř monopolní postavení.

A znova, aby to bylo jasné i předsedajícímu, vy mluvíte o hospodářských škodách a já vám říkám, že hospodářské škody jsou jinde a rozhodně to neodpovídá vašemu návrhu na legislativní nouzi. Takže doufám, že to tady můžu opravdu vysvětlit, že tady nebudu muset říkat jenom to, co mi nakázete, a to, co mi umožníte. To, co chcete slyšet. A zde by podle našeho názoru měl svou roli sehrát Úřad na ochranu hospodářské soutěže, který by měl kontrolovat zneužívání významné tržní síly těmito hypermarkety.

Druhým viníkem těchto cen je ale současná vláda Petra Fialy z ODS, která trvale odmítá návrhy SPD na dočasné snížení DPH na základní potraviny jako například v Polsku či naše návrhy prosazující potravinovou bezpečnost našeho státu. Vyzýváme proto vládu Petra Fialy, aby snížila dočasně DPH na základní druhy potravin na nulu. To je názor SPD. Mimochodem ta krize, že tady je, právě se vám snažím nastavit zrcadlo, že vy vidíte hrozící značné hospodářské škody v tom, že vy nechcete vyplatit téměř třem milionům příjemcům důchodů slíbené peníze, na které mají ze zákona nárok, a já vám říkám, že ty hospodářské škody jsou jinde, kde je vidíme my. A teď to je potřeba právě prodiskutovat, tohle. Já si za tím prostě stojím, protože to tedy přece tady nebudu diskutovat o nesmyslech, které vy tady předkládáte, že prý hospodářské škody tím, že vyplatíte, že chcete okrást důchodce, tak to fakt tady ode mě neuslyšíte, že bych s tím mohl někdy souhlasit, a SPD také ne.

A teď, jaká je situace. Ta situace ve společnosti je mnohem vážnější. Jeden až dva miliony českých občanů nemají stálého zubního lékaře. Zdravotní péče je veřejná služba, která prostě musí být kdykoliv dostupná všem řádným českým občanům. A opět tady hrozí značné hospodářské škody – skutečné, protože 20 % občanů, kteří jsou registrováni u určitého zubního lékaře, spadá pod stomatology, jejichž práce a výkony nejsou hrazeny zdravotními pojišťovnami, a musí si tedy lékařskou zubní péči platit v plné výši ze svého. Vyplývá to z údajů zdravotních pojišťoven, mimochodem zveřejněných minulý týden i na serveru iDNES. A jde opět o dlouhodobé selhání vlády a všech vládních reprezentací, které do dnešní doby nebyly schopny zajistit plošnou a finančně dostupnou stomatologickou péči pro všechny občany České republiky po celém území republiky. Což podle mého názoru je jeden ze základních úkolů veřejné správy a politické reprezentace.

A teď abych to přiblížil zase k těm škodám. V okamžiku, že občané nemají zajištěnou stomatologickou péči, tak to zase způsobuje zhoršený zdravotní stav, vyšší zdravotní výdaje

a tak dále. A další problém jsou vysoké náklady, které přitom nebyly nevyhnutelné. Znamená to velká zdravotní rizika a pro systém zdravotnictví vysoké náklady. A my v SPD tady celá léta bojujeme za to, bohužel jsme v opozici, aby občané měli nárok na dostupnou stomatologickou péči. Mimochodem šlo by to udělat tím, že by byla povinnost pro všechny stomatology mít smlouvu se zdravotní pojišťovnou. A ani tento krok nedokáže vaše vláda zajistit. Prostě jednoduchá věc – povinnost uzavřít smlouvu se zdravotní pojišťovnou. A hned by se podle odborníků ten stav zlepšil. Takže kdyby náhodnou někdo z vládní koalice přemýšlel nad nějakými konkrétními návrhy řešení ze strany SPD, tak jeden jsem vám tady řekl a můžeme o něm klidně diskutovat. Jestli máte také nějaký jiný návrh, ale zatím nebyl.

A za této situace místopředseda Správní rady VZP Miroslav Kalousek z vládní TOP 09 vážně navrhoje, aby v budoucnu už žádná zubařská péče, tedy ani ta základní, nebyla hrazena ze zdravotního pojištění. Ale proč o tom mluvím? Vždyť tady mluvíme o důchodcích, seniorech, kteří mají... prostě jsou ve složitých sociálních situacích. Vždyť už dneska má řada příjemců důchodů, a nejen ti, problém uhradit stomatologickou péči v případě například nějakého implantátu, ale i v dalších případech. A vy to vlastně tím, že okradete ty důchodce o slíbené peníze, celou situaci vlastně jenom prohlubujete. Tak doufám, že mohu mluvit alespoň a těchto téma tech, že mně nikdo nebude skákat do řeči, že se nikomu nebude zdát, že snad nemluvím k věci. Já myslím, že k věci mluvím, že to má všechno souvislosti.

No a hnútí SPD proti těmto nebezpečným vládním návrhům důrazně protestuje. Zdravotní péče je veřejná služba, která musí být kdykoli dostupná všem českým občanům platícím povinné zdravotní pojištění a všem takzvaným státním pojištěncům, to jsou například děti, senioři či zdravotně postižení. Premiér Petr Fiala by měl proto navrhnout prezidentu republiky odvolat ministra Válka z funkce ministra zdravotnictví. A odmítáme zároveň další privatizaci zdravotnictví, která je záměrem asociální vlády Petra Fialy.

K těm hospodářským škodám. No tak opravdu, my o voze, vy o koze. To je prostě úplně neuvěřitelné. Když se tady podívám na návrhy vládní pětikoalice, tak teď například ministr financí a místopředseda ODS Stanjura teď řekl jménem vlády, že chcete zrušit slevu na manželku a manžela, což postihne mimochodem i zdravotně postižené spoluobčany. Chcete zvýšit spotřební daně, chcete zvýšit daň z nemovitosti. Vy chcete snížit lidem důchody, a ještě to tady chcete tlačit legislativní nouzí pod úplně nesmyslným zdůvodněním, to se vám tady snažím celou dobu vyvrátit, že je nesmysl, co říkáte... Vám se to nelibí, chápu, ale já se přeruší nenechám, opravdu, protože to už je vrchol. Kde jinde než tady bychom měli o těchto věcech hovořit, co tady předvádíte?

Takže vy na jednu stranu chcete zvýšit daň z nemovitosti, na druhou stranu řada seniorů a příjemců důchodů bydlí zvláště na venkově ve svých nemovitostech, třeba ve svých domečcích a podobně. Takže vy je okradete o tu valorizaci, chcete udělat, a zároveň ještě zvýšite daň z nemovitosti. No tak to úplně uvrháváte příjemce důchodů do totálně neřešitelné situace. Mimochodem, vaše vláda chce i omezit státní příspěvky na důchodové připojištění. A také samozřejmě chcete zrušit tu nejnižší sazbu DPH 10 %. Takže vy plánujete zdražit vodné a stočné, léky, točené pivo – co tam ještě bylo? – kojenecké potřeby, stravovací služby a tak dále.

Proč o tom hovořím? Léky. O tom jsem hovořil v úvodu svého vystoupení, že spotřební koš u příjemců důchodů je jiný než u běžných lidí v produktivním věku. Tam není až takový zájem o nové auto, o dovolenou a tak dále. Ale spotřební koš důchodce jsou potraviny, léky, bydlení, ale vy i toto chcete lidem zdražit. Takže jestli tady někdo působí hospodářské škody, tak jste to vy. A rozhodně to není argument pro to, abyste okradli důchodce a tlačili tady něco legislativní nouzí. To tedy ne.

Pojďme dál. Samozřejmě, tak když už mluvíme o těch hospodářských škodách, to je to, co vy tady říkáte, to, že to chcete tlačit takzvanou legislativní nouzí, abyste okradli ty důchodce co nejrychleji, tak samozřejmě za hnútí SPD bych rád upozornil, že my budeme dál prosazovat

zmrazení platů českých politiků. Takže vy jste si hlasy pětikoalice zvýšili platy politiků od 1. ledna, a o méh návrhu o zmrazení platů politiků už se tady loni hlasovalo, na celé volební období. Už se o něm hlasovalo. Vy jste mi ho zamítli. A znovu zdůrazňuju, takže hnutí SPD... A na jednu stranu chcete okrást důchodce, jakoby na druhou stranu. Takže my samozřejmě, SPD, tady trvale už z minulého volebního období prosazujeme zmrazení platů politiků.

No a mimočodem chceme také vyřešit ten nedostatek léků pro české občany. Doufám, že moc neodbočuju od tématu, protože tady mluvíme o důchodech, mluvíme tedy o lidech, kterým pochopitelně s vyšším věkem přibývá nemocnost. A vy když jim vezmete peníze, tak kde na to mají na všechno brát? A ještě jste tak, v uvozovkách, nadřazení vzít jim peníze, proto legislativní nouze, co nejrychleji, abyste ty důchodce už o ty peníze mohli okrást. Já si myslím, že byste se měli věnovat něčemu jinému a že ty skutečné hospodářské škody, jak se tady snažím zdůvodnit, tak jsou opravdu jinde a jsou způsobené vaší vládou. A mimočodem, ten nedostatek léků pro české občany v lékárnách a nemocnicích, ten pokračuje. Už je to několik měsíců. My jsme na to upozorňovali už na sklonku loňského roku. Vy jste nic neudělali. Nic, nic se neděje. Vláda nedělá nic vůbec. Ten nedostatek léků normálně pokračuje celou dobu dál, i po měsících. A zase si tady musíme vyvrátit ten lživý argument, že je to všude v Evropě. No není! Naši občané jezdí nakupovat ty léky, které jsou u nás nedostatkové, do Polska, na Slovensko, do Německa. Takže opět je to selhání Fialovy vlády. No a já zrovna říkám, že...

Mimočodem ještě k těm platům politiků. My si myslíme, že by si politici neměli o svých platech rozhodovat sami a jejich plat by se měl odvijet od platů ve veřejném sektoru. Takže my samozřejmě tady budeme podporovat, teď tady k tomu má být opoziční mimořádná schůze, my to samozřejmě podporujeme, a podporujeme zmrazení platů politiků.

Co se týče té legislativní nouze, radši to budu pořád zdůrazňovat pořád dokola, že mluvím o těch hospodářských škodách, značných hospodářských škodách, protože třeba někdo ztratí nit a říkal by mi, že nemluvím k věci, tak to asi tady budu pořád opakovat dokola, pravidelně po několika minutách, abychom si tu pozornost udrželi tady, tady s kolegy z vládní koalice. Pojd'me se podívat, kde jsou ty problémy, kde jsou ty hospodářské škody ve skutečnosti.

Astronomické zdražování kvůli Fialově vládě pokračuje a je skutečně ostudou vlády, že v Polsku, Rakousku i v Německu jsou potraviny levnější. Růst inflace výrazně zrychlil. Meziročně jde dle aktuálních lednových údajů o 17,5 %. Meziměsíčně inflace stoupla o 6 %. Takže samozřejmě inflace v České republice je nad průměrem v Evropě. Takže opět Fialova vláda je jednou z těch nejhorších vůbec v Evropě, která je. Já bych řekl, že nejhorší.

V meziročním růstu cen základních životních nákladů je ale situace ještě mnohem horší než ta vysoká inflace. Ceny elektriny vzrostly o 36,4 %, ceny zemního plynu o 87 %, ceny tepla a teplé vody o 44,7 %. Astronomicky zdražily i potraviny. Cena mouky stoupla o 44,2 %, cena vepřového masa o 36,8 %, cena polotučného mléka o 39,5 %, cena cukru o 84,7 %, a cena vajec dokonce o 85 %. Doslova katastrofální je meziměsíční nárůst cen elektriny, a to o 140 %. To jsou ty hospodářské škody, které způsobila vaše vláda. Důchodci žádné hospodářské škody nezpůsobili. Není to pravda. Vy tady říkáte, že to, že důchodcům máte vyplatit slíbenou valorizaci, zákonem danou valorizaci, že jsou to hospodářské škody. To je nechutné úplně. A já se vám snažím říct, že hospodářské škody jsou úplně něco jiného, a hlavně způsobené vaší vládou.

To lednové zrychlení inflace, jak už jsem zmínil, nemá v Evropě obdoby. Meziměsíční růst cen o 6 % je jednoznačně nejvyšší ze všech evropských zemí. Takže vaše vláda je nejhorší v Evropě. Kromě Slovenska nikde jinde už totiž meziměsíční růst inflace nepřesáhl 1 %. V mnoha zemích ceny dokonce klesly. Všechny tyto skutečnosti potvrzují, že enormní růst inflace v České republice nemá vnější příčiny, ale že jeho hlavním viníkem je vláda Petra Fialy z ODS a její neschopnost proti růstu cen regulačními nástroji čelit. Je neuvěřitelnou ostudou této vlády, že ve všech sousedních státech jsou již potraviny levnější než u nás, a to včetně

Polska nebo Německa a Rakouska, kde jsou navíc trojnásobné příjmy. Přitom řešení jsme již vládě nabízeli dávno.

Jde zejména o zajištění přímého prodeje u nás vyrobené levné elektřiny bez zprostředkování burzou českým občanům a firmám, krátkodobě pak o výrazné snížení takzvaných cenových stropů na elektřinu a plyn a o přechodné snížení daně z přidané hodnoty u základních potravin a léků na nulu. Fialova vláda ale tyto návrhy SPD ignoruje, proto by měla skončit. Mimořádem, těch hospodářských škod, které vy způsobujete, co jsou skutečně hospodářské škody, ne to, co tady vy říkáte, tak je samozřejmě řada. Například vaše vláda podpořila likvidaci automobilismu nařízenou z Bruselu. Takže auta budou jen pro nejbohatší. No tak to bude paráda i pro ty důchodce tedy. Někomu se stane zdravotní problém v noci na vesnici a jak asi pojede? Kdo ho tam poveze?

Jak víte, tak Evropský parlament schválil definitivně novou normu o nulových emisích, která mimo jiné obsahuje zákaz prodeje nových automobilů se spalovacími motory v členských státech EU po roce 2035. Toto opatření společně s připravenou emisní normou Euro 7 od roku 2025 bude mít zničující dopady zejména na automobilový průmysl, který je páteří české ekonomiky, tvoří cca 10 % českého HDP, na hospodářskou prosperitu, na zaměstnanost, to znamená zánik statisíců navazujících pracovních míst, a na životní úroveň občanů. Tuto pro Českou republiku likvidační normu podpořili v předchozích hlasováních na jednání Rady Evropy v době českého předsednictví zástupci současné Fialovy vlády a nyní i vládní europoslanci zvolení za vládu. Europoslanci SPD hlasovali samozřejmě proti. Tímto opatřením dojde i k drastickému zdražení osobních automobilů, které se pak stanou luxusem pro úzkou nejbohatší vrstvu společnosti a pro většinu občanů se stanou finančně nedostupnými. Norma o zákazu prodeje aut se spalovacími motory je součástí programu Green Deal a EU, který schválil i tehdejší premiér Babiš z hnutí ANO, a podporuje jej i premiér Fiala z ODS a celá jeho vláda. Tyto kroky samozřejmě SPD odmítá.

Mluvíme tady o tom, že chcete vzít lidem důchody. Tak se podívejme, jaká je situace kolem důchodců. Již téměř 1 milion českých seniorů má problém s nedostatečnými příjmy a s úhradou nákladů na své základní živobytí, a vy teď chcete okrást důchodce ještě o slíbenou valorizaci. Hnutí SPD naopak prosazuje zvýšení důchodů. Navíc získat sociální dávku jako přechodnou pomoc od státu je pro naše seniory velmi obtížné. Podle studie projektu Neviditelní až 889 000 českých občanů patří mezi takzvané neviditelné seniory, tedy mezi osoby, které dlouhodobě nezvládají hrdat své živobytí, ale současně propadávají systémem státní sociální pomoci, hlavně kvůli jeho složitosti, obtížné dostupnosti a neinformovanosti ze strany úřadů. Téměř 50 000 seniorů je v exekuci. A tady je nárůst za Fialovy vlády, samozřejmě. Nelze se smířit s tím, aby senioři po celoživotní poctivé práci živořili v nedůstojných podmínkách a dluzích anebo podstupovali ponižující procedury žádosti o sociální dávky. Ostatně viděli jsme ty příběhy i v televizi, například na televizi Prima, kdy vaše vláda v podstatě přinutila seniorku, které je 80 let, k tomu, aby vyplňovala něco na úřadech, a ona bezradně brečí, pláče, i v té reportáži, protože vůbec neví, jak na to. Nikdo jí s tím nepomůže. Do takové situace vy jste dostali české pracující lidi. A ta paní dělala celoživotně účetní, ještě když byla v produktivním věku.

To je výsledek vaší vlády. Je to šílené, je to hnusné. Prostě podle hnutí SPD je v případě seniorů v první řadě potřeba přijetí zákona o minimálním důchodu ve výši aktuální minimální mzdy pro všechny, kdo splní zákonné podmínky věku a doby důchodového pojištění, a rovněž o nastavení spravedlivé valorizace důchodů, která by nediskriminovala nízkopříjmové seniory. Poslanci Fialovy vládní pětikoalice nám ale tyto naše návrhy opakově blokují tím, že je odmítají projednat. Tak jen abychom viděli, jaká je ta situace teď, co způsobila Fialova vláda. Takže vy způsobujete ty hospodářské škody všem občanům České republiky i firmám, nebo téměř všem. A nikoliv – znova se musíme důrazně ohradit proti tomu, že tady tlačíte okradení důchodců o jejich peníze s argumentem, že prý hrozí značné hospodářské škody, když byste důchodcům tyto peníze, na které mají nárok, vyplatili. To fakt tedy ne. A doufám, že je i pro

předsedající to moje zdůvodnění a ten můj projev zřejmý, proč, o čem a jak mluvím. Dobře, budu to víc zdůrazňovat, aby to bylo jasné.

A teď se podívejme, jak to funguje tedy u občanů, co se týče vlastního bydlení. Takže vy říkáte – nechcete valorizovat a říkáte, že kdybyste valorizovali důchodcům, příjemcům důchodů, peníze, tak že to způsobí hospodářské škody, což je šílené úplně, tahleta vaše vyjádření. Já vám říkám, že naopak je problém tady a že lidé potřebují podporu. Protože kvůli Fialově vládě se vlastní bydlení pro pracující s průměrnými příjmy stává nemožné. A to ještě vláda, jak už jsem o tom hovořil, chce zhoršit situaci zvýšením daně z nemovitosti. No, mimochodem, když tady vidím – teď ho tady nevidím, ale je tam, tady je za rohem, nebo tady je v koutě, ministr práce a sociálních věcí a předseda KDU-ČSL Marian Jurečka, on dokonce navrhoval v rozhovoru pro Novinky zvýšení daně fyzickým osobám. Takže předseda KDU-ČSL, lidovci chtějí, ale říkal to určitě jménem celé vlády, tak chtějí zvýšit daně všem fyzickým osobám. No tak to je tedy hustý doslova! Všem pracujícím lidem v České republice chtějí lidovci zvýšit peníze (daně), potažmo vláda Petra Fialy, no tak to je neuvěřitelný úplně. Sami si zvýšíte platy, neomezený počet politických náměstků a 50 miliard Ukrajincům, ale Čechům zvýšíte daně, všem fyzickým osobám. Já jsem to velmi pečlivě četl ten váš rozhovor na Novinkách. Tedy já bych ho sám o sobě nečetl, protože o vaše rozhovory nemám zájem, ale upozornili mě na to, abych si to přečetl, protože jsem nevěřil svým očím, tak jsem se na to koukl. A skutečně to tam bylo. Takže je to potřeba připomínat samozřejmě a je potřeba to recyklovat, tuhletu informaci.

A jaká je situace ohledně bydlení? Průměrná sazba hypotečních úvěrů v České republice vzrostla během února na 6,37 %, je tak nejvyšší za posledních 20 let. Uvádí to analýza Hypoindex společnosti Fincentrum. Pro příklad, měsíční splátka hypotečního úvěru ve výši 33,5 milionu korun s dobou platnosti 25 let vzrostla už na 23 342 korun, přičemž jen za poslední rok se tato splátka zvýšila zhruba o 3 850 korun, což je pro tisíce plátců hypoték už prakticky likvidační.

A zase, proč o tom mluvím? Vy chcete vzít lidem peníze a já říkám, že lidé mají problémy i se základními životními potřebami a že je to špatně, když chcete lidem brát peníze. Je také evidentní, že vysoké úrokové sazby markantně snížily dostupnost hypotečních úvěrů pro široké vrstvy občanů a rodin. Získání hypotéky pro pracující s průměrnými příjmy je prakticky nemožné. Jde prostě o další debakl a selhání vlády Petra Fialy z ODS, která se v oblasti bydlení, již má v kompetenci ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš z Pirátů, vůbec nevěnuje. No tady je to opravdu velké selhání Pirátů, protože Piráti mají na starosti řešit bydlení, a výsledky jsou nula. Výsledky jsou úplná nula.

Naopak se vláda chystá ještě situaci zhoršit plánováním zvýšení daně z nemovitostí, což pro naše občany dále zvýší náklady na bydlení vlastnické i nájemní. Navíc zvýšení této daně má být příjemem státního rozpočtu, a nikoliv samospráv. Hnutí SPD má řešení této neudržitelné situace. A máme na to jasné recepty: zastropování sazeb hypotečních úvěrů, zavedení výhodných půjček na bydlení pro pracující rodiny anebo masivní státní podpora nové bytové výstavby na úrovni měst a obcí, včetně podpory družstevního bydlení. Pokud se tyto změny neuskuteční, tak se prostě občané vlastního bydlení nikdy nedočkají, ti, co ho ještě nemají. A to je samozřejmě pro SPD zcela nepřijatelné.

No a vy říkáte, a to je to moje vystoupení, že chcete tady protlačit v legislativní nouzi to, že chcete okrást důchodce o slíbené peníze, s důvodem, že by tím vznikly prý značné hospodářské škody. Což je nesmysl, takže já budu zdůvodňovat dál, proč si myslím, že to je nesmysl, a proč si myslím, že nemáte pravdu.

Fialova vláda totiž sprostě podvedla voliče a připravuje zvýšení daní. Takže vy hodláte porušit další body ze svého vlastního programového prohlášení i předvolební sliby vládních stran. Vláda chce ustoupit od záměru snížit o 2 procentní body odvody sociálního pojistění pro zaměstnavatele. Toto snížení by přitom mohlo vést k žádoucímu zmírnění zdanění práce i ke

zvýšení rozsahu zaměstnanosti na standardní pracovní smlouvy, a tím i ke zvýšení objemu výběru důchodového pojištění. A Ministerstvo financí tady pod vedením ministra financí Zbyňka Stanjury dále uvedlo, že v průběhu jara budou představeny konkrétní parametry takzvaného konsolidačního balíčku v oblasti státního rozpočtu s cílem snížit deficit o 70 miliard. Takže vy na jednu stranu chcete vzít všem příjemcům důchodů peníze, na druhou stranu připravujete v rámci toho konsolidačního balíčku zvýšení nejrůznějších daní, včetně pojistných odvodů živnostníků, zrušení státní podpory stavebního spoření a také výrazné snížení podpory penzijního spoření. Z hlediska SPD jde ze strany vládních stran o podvod na voliče a ve všech těchto případech se jedná o zásadní změny oproti programovému prohlášení vlády, na jehož základě vláda obdržela důvěru Sněmovny. Tedy Sněmovny – samozřejmě ne poslanců SPD. My jsme hlasovali proti důvěře vaší vládě.

Jenom pro připomenutí, a už jsem to tady říkal v úvodu svého projevu, struktura státního rozpočtu nemá absolutně žádný vztah ke konfliktu na Ukrajině, na který vláda tyto kroky lživě svaluje. Ale to už jsme si tady vysvětlili, že je to lež jako věž. A předpokládám, že tomu ani občané nevěří.

Systémové změny, které by vedly k dlouhodobému odstranění rozpočtového deficitu, představují například snížení objemu zbytné státní byrokracie či přijetí skutečné důchodové reformy formou podpory pracujících rodin a porodnosti, a nikoliv pouhé zvyšování daní a odvodů pro naše občany, zaměstnance, živnostníky a zaměstnavatele, které hnutí SPD odmítá. Proto by vláda Petra Fialy měla prostě opakovaně předstoupit přes Sněmovnu a požádat si o důvěru.

Samozřejmě k té důchodové reformě se ještě dostanu. K tomu tady mám poměrně obsáhlý materiál, který čítá cca 100 stran, takže samozřejmě s tím naším náhledem, jak se to má dělat, nikoliv tak, jak vy se tady snažíte v legislativní nouzi protlačit, tak s tím vás pochopitelně také podrobně seznámím. Doufám, že můžu.

Pojďme ale dál. O co tady jde. Takže jak už jsem hovořil o tom, tak vy říkáte, znova to zopakuju radši, aby mi zase někdo neskákal do řeči, že vy říkáte, že výplatou, že tím, že okradete důchodce o tu svoji valorizaci, tak že kdybyste jim to vyplatili, že hrozí hospodářské škody. A já vám říkám, že to není pravda, že to je nesmysl, že to je lež. My říkáme, že to máte vyplatit, tu valorizaci. Jsou to peníze, na které mají důchodci nárok.

No a teď to dám zase do kontrastu s tím, co tady říká tedy ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka z KDU-ČSL. Ten právě v rozhovoru pro Novinky prohlásil, a tady to mám přesně napsaný, že se Česká republika musí vrátit ke zvyšování daní, a konkrétně předseda KDU-ČSL Jurečka hovořil o dani z příjmů fyzických osob a o dani z nemovitosti. No a já za SPD samozřejmě říkám, že hnutí SPD tyto šílené nápadů zcela odmítá. Zvyšování daní je pro SPD nepřijatelné. Naopak v době současné sociální a ekonomické krize je nutné ponechat občanům z jejich pracovních příjmů co nejvíce peněz. A už jsem zase u toho, o čem tady hovořím. Takže v současné situaci podle mého názoru, podle názoru SPD, nelze, prostě nelze ani do budoucna, nelze lidem brát jejich slíbené peníze, s kterými ještě samozřejmě legitimně počítali.

Jinak i díky hlasům SPD došlo v minulém volebním období ke zrušení takzvané superhrubé mzdy a my jsme rádi za to, jsme na to pyšní, že i díky hlasům SPD mají všichni občané v České republice, všichni pracující občané mají více peněz v penězenkách. Bylo to správně. A to, že jsme zrušili superhrubou mzdu, tak to nezanedbatelně zvýšilo čisté příjmy našich zaměstnanců a živnostníků. Stejně tak jsme prosadili zrušení daně z převodu nemovitosti. V tomto volebním období jsme již předložili návrhy zákonů na zvýšení slevy na dani z příjmů pro všechny pracující občany a na zvýšení daňových zvýhodnění na nezaopatřené děti v pracujících rodinách.

Takže uvažovat o dalším zvyšování daní občanům v době, kdy dle studie renomované finanční společnosti Cyrrus klesnou v příštím roce reálné mzdy v České republice nejvýrazněji

ze všech zemí uskupení V4, je naprosto neakceptovatelné. Navíc současné vládní strany porušují předvolební slib, že daně zvyšovat nebudou.

Hnutí SPD odmítá řešit hrozivě narůstající deficit veřejných financí zvyšováním daňové zátěže obyvatel České republiky, jak to plánuje vláda Petra Fialy z ODS, zatímco zisky spekulantů zůstávají nedotčené. Cestou zvyšování příjmů státního rozpočtu je podle našeho názoru například zdanění nadnárodních koncernů podnikajících u nás, které každoročně vyvádí cca 300 miliard korun ročně ve formě nezdaněných dividend. Na stránci výdajů je to potom výrazné omezení zbytných výdajů státu, například snižováním byrokracie, omezením plateb solárním baronům anebo zrušením nákupu předražené výzbroje zahraničí. To je názor SPD.

Samozřejmě, když už jsem mluvil o tom bydlení, a pořád se tady točíme kolem hospodářských škod, které vaše vláda způsobuje, tak jenom připomenu, že v délce vyřizování stavebního povolení je Česká republika na 157. místě na světě. Takže my jsme v podstatě jednou z nejhorších zemí na světě. No a za vlády Petra Fialy se vůbec nemění. Přitom Ivan Bartoš, předseda Pirátů a ministr pro místní rozvoj, sliboval řešení. Já si pamatuju, jak to tady vykládal, vykládal to všude možně. Rok a čtvrt je pryč, a nic. Skutek utek.

No a takže jestli tady mluvíme o nějakých hospodářských škodách, které způsobujete občanům, no tak proto to tady vykládám ve svém poměrně obsáhlém projevu. Pravda, není to ten nejobsáhlejší projev, ale třeba k tomu ještě dojdeme.

Takže mimochodem, když jsem u toho bydlení, tak opět to řeknu zcela politicky nekorektně, ale poprvé. Podívejte se, kolik stojí pronájmy například v Praze a jak se zdražily od toho okamžiku, kdy vláda umožnila neřízený příchod půl milionu, dalších půl milionu Ukrajinců do České republiky, z nichž značná část jsou ekonomičtí migranti. Ostatně s těmi luxusními Rolls-Roycy a AMG, to už jsem vám tady sdělil, jak to tam funguje, na značné části území, neříkám všude.

Takže i čeští občané si mi už rok stěžují, že mladí lidé a další si chtějí pronajmout byt v Praze, a ty pronájmy kvůli Ukrajincům takovýmto způsobem stoupaly. Protože počet bytů je samozřejmě omezený a stoupla poptávka, tak se samozřejmě zdražily pronájmy a doplácí na to i naši občané, kteří teď nemají už na ty pronájmy z toho průměrného příjmu, který si vydělají, protože samozřejmě kvůli těm Ukrajincům stoupla poptávka a pronájmy se zdražily. Ale o tom nikdo nemluví, přitom je to pravda, je to tak prostě.

Mimochodem, už jsem o tom tady minulý týden hovořil, ale už i té ukrajinizace české společnosti mají lidé plné zuby, už toho mají dost. Lidé už se často necítí ani jako v České republice a píší mi to skutečně masově. SPD na to upozorňuje a říkám to tady politicky nekorektně, prostě na rovinu, ať si o tom myslíte, co chcete. Je to tak a je potřeba tyto věci hlasitě říkat, abyste se probrali v té vládě. Ale ono je to marné ve vašem případě.

Podívejme se ještě, kde tedy jsou ty skutečné hospodářské škody. Ne tam, co říkáte vy. Podívejme se na to – no, to jsem se teď zasmál tedy – jak tady v Seznam Zprávy, kde jsou evidentně někteří redaktoři nekriticky zamilovaní do Fialovy vlády, tak když hodnotili předsednictví České republiky, jak předsedala Česká republika Evropské unii v druhé polovině loňského roku, tak tam přidali slovíčko úspěšné předsednictví, úspěšné tam vkládali. No to nechápu, kde to vzali. Vždyť to bylo totálně neúspěšné. Ale tak to jenom tady dodávám na mikrofon, protože to mě tedy překvapilo, to slovo úspěšné, které tam za každou cenu bylo potřeba vložit. To si myslím, že se pouzmála tedy opravdu řada občanů. Protože všichni víme, že v druhé polovině loňského roku se právě za předsednictví české vlády, Fialovy vlády, v Radě Evropské unie, se životní úroveň českých občanů zhoršila, což snad tady vidíme úplně všichni a ty statistiky to dokládají. Tak jak někdo může napsat, že to bylo úspěšné předsednictví, když se životní úroveň naopak zhoršila? To je úplně neuvěřitelné, tohleto, tady ty zavádějící informace, jak jdou některá média Fialově vládě na ruku za každou cenu.

No ale pojďme se u toho na chvíli zastavit, u těch hospodářských škod, u toho, co jste způsobili a kde jsou skutečně ty hospodářské škody. České předsednictví – respektive české. No tak předsedal tomu premiér Petr Fiala a Fialova vládní pětikoalice, my jsme s tím neměli samozřejmě nic společného a občané také ne, ve finále. Tak české předsednictví v Radě Evropské unie v podání Fialovy vládní pětikoalice bylo jen velmi drahou řadou neúspěchů, blamáži s jedním velkým fiaskem na závěr. Českou republiku a české občany to jednoznačně fakticky poskodilo, a to i dlouhodobě.

Můžeme zmínit některé důležité okruhy. Například Evropská unie právě během toho předsednictví za plné podpory Fialovy vlády a českého předsednictví rozšířila systém obchodování s emisními povolenkami na oblast vytápění, včetně rodinných domků a dopravy, tedy i na domácnosti. Toto rozhodnutí je likvidační pro český průmysl a povede k výraznému růstu cen energií, pohonných hmot a dalšího zboží a služeb. Jde o zpřísňení a rozšíření fungování trhu s emisními povolenkami, což je ústřední bod takzvané Zelené dohody pro Evropu, Green Deal. Systém spekulací s emisními povolenkami se bude napříště vztahovat i na vytápění a na silniční dopravu. Spotřebitelé a firmy budou v budoucnu muset také častěji platit za emise oxidu uhličitého. Bezplatné certifikáty pro firmy se mají do roku 2034 postupně zrušit. Česká vláda nejenže toto opatření nevetovala, ale dokonce je i aktivně prosazovala, a ještě se tím veřejně chlubí. No obrovské škody! Vy jste opravdu sáhli do kapes českým občanům a firmám tak hluboko, jak jste mohli, a ještě chcete okrást občany o důchody.

Pojďme se zmínit ještě alespoň krátce o druhém okruhu, který považuji za velmi škodlivý, co jste předvedli během toho vašeho předsednictví a co má dopady na ty hospodářské škody, a to, co tady způsobujete. České předsednictví a česká Fialova vláda souhlasily s ukončením prodeje aut se spalovacími motory. V zemích Evropské unie tak bude prakticky nemožné si od roku 2035 pořídit nový automobil na benzin či naftu. Toto opatření opět aktivně prosadilo české předsednictví. Bude to likvidační nejen pro občany, jelikož razantně stoupnou ceny automobilů – a už stoupají právě kvůli tomu Green Dealu – a náklady na jejich provoz, ale hlavně pro automobilový průmysl, který je páteří české ekonomiky a exportu. Takže vy, vaše vláda, způsobujete ty hospodářské škody tím, že cíleně zdražujete životy občanům. Takže vy za každou cenu zdražujete životy občanům a zároveň je teď chcete okrást o zákonou valorizaci důchodů, a ještě to tady zdůvodňujete, že právě státu hrozí značné hospodářské škody, když důchodcům vyplatíte důchody. Já to tady musím opakovat, protože to je úplně šílená formulace, kterou samozřejmě SPD absolutně odmítá.

Podívejme se, do jakých hospodářských škod vy tu zemi vedete. Já bych samozřejmě tady o tom ani nemusel hovořit, kdyby to nebyl váš argument, že to chcete v legislativní nouzi prosadit, protože hrozí nějaké podle vašeho názoru škody. Tady o tom hovoříme, co jsou ty hospodářské škody způsobené vaší vládou.

Situace je taková, že Fialova vláda hazarduje s budoucností naší země a vede ji do katastrofy. Protože na každého Čecha již nyní připadá průměrný dluh 275 000 korun. Hospodaření českého státu za vlády koalice ODS, TOP 09, KDU-ČSL, STAN a Pirátů skončilo v loňském roce se schodkem ve výši 360,4 miliardy korun. Celkový státní dluh tak vzrostl už na hrozných 2,895 bilionu korun. Na každého Čecha tak připadá průměrný dluh již v objemu 275 000 korun. Vláda přitom původně na loňský rok plánovala rozpočtový deficit ve výši 280 miliard korun, na podzim jej však novelou zákona navýšila. To i přesto, že oproti roku 2021 loni vzrostly příjmy státního rozpočtu, zejména vlivem vyššího výběru DPH, o 137 miliard korun. V letošním roce plánuje vláda Petra Fialy hospodařit se schodkem 295 miliard korun. Realita ovšem může být výrazně horší, protože podle odhadu ekonomických expertů vláda nevybere na mimořádné daně, takzvané windfall tax, uvalené na energetiku, rafinérie a banky ani zdaleka tolik, kolik si naplánovala. To je prostě opravdu problém, protože ze strany vládní pětikoalice jde o další naprostý hazard s budoucností našeho hospodářství a sociální stabilitou České republiky, se všemi představitelnými katastrofálními důsledky. To hnutí SPD samozřejmě odmítá.

Mimochodem, abychom se trošku podívali, jak vidí lidé kolem Fialovy vládní pětikoalice důchody. Tak tady mám zrovna nejnovější citát. Je z tohoto týdne. Ocituji, co říká poradce Fialovy vlády Petr Janský. Bylo to normálně v mainstreamových médiích. Ocituji ho, jak vidí důchody: "Imigrace, tedy více lidí ze zahraničí, nám umožňuje vyhnout se těžké volbě, kdy bud' musíme zvyšovat daně, nebo snižovat důchody." No a jsme doma. To je poradce Fialovy vlády Petr Janský. Takže propagace migrace, co nejvíce Ukrajinců sem samozřejmě i na úkor českých občanů, zvyšování daní, snižování důchodů. To je přesně to, co vy máte v plánu a čeho jsme tady i dneska svědky. No a já se ptám: Co podpořit české pracující rodiny, aby se nebály mít alespoň dvě nebo tři děti? To ale Fialova vláda nechce.

To ani nehovořím o tom – ale to by mě zase mohl pan předsedající napomenout, že nemluvím o hospodářských škodách, tak snad jenom v několika větách, ale ono to taky je o ekonomice, o penězích, proto opravdu alespoň krátce zmíním – že Fialova vláda chce novým totalitním zákonem zavést cenzuru, trestně stíhat za vládě nepohodlné názory a informace a ze státního rozpočtu financovat provládní propagandu.

Takže už víte, proč to tady budu zmiňovat. Pod vedením premiéra Petra Fialy z ODS a ministra vnitra Vítka Rakušana ze STAN vypracoval Úřad vlády a Ministerstvo vnitra plán takzvaného boje proti dezinformacím. Tento plán mimo jiné obsahuje možnost trestního stíhání šířitelů vládě nepohodlných politických názorů a informací, odstranění některých názorově opozičních webů od reklamy a finanční podporu v řádu až 150 milionů korun ročně ze státního rozpočtu, tedy z peněz všech daňových poplatníků včetně voličů opozičních stran a hnutí, provládním médiím a politickým neziskovým organizacím. V první polovině letošního roku by pak měl v rámci tohoto projektu vzniknout zákon umožňující vládě zablokovat vybrané internetové stránky a trestně stíhat takzvané šíření dezinformací, aniž by bylo jasné definováno, co dezinformace je a co dezinformace není. Jinými slovy současná vláda hodlá za peníze všech občanů budovat síť vlastních propagandistických médií a trestně stíhat opoziční politické názory včetně věznění jejich nositelů. To by byl samozřejmě konec svobody a demokracie.

Ale zastavím se u té ekonomiky. Takže 150 milionů korun ročně ze státního rozpočtu provládním médiím a politickým neziskovým organizacím? Na to peníze máte, ale příjemce důchodů, všechny příjemce důchodů, chcete okrást o slíbenou valorizaci důchodů, a ještě to tady tlačíte v legislativní nouzi a nazýváte to, že by tím byly způsobeny hospodářské škody. Tak já vám znovu říkám, že tedy to tak rozhodně není, a SPD má opravdu jiný názor. A ještě abych dodal, tak ze strany vlády Petra Fialy se ohledně tohohle zákona na tu cenzuru, jak tam chcete dát těch 150 milionů korun právě třeba na úkor našich důchodců, se tak jedná o bezprecedentní útok na svobodu slova, projevu a myšlení, který nemá od roku 1989 obdobu. Jde bez přehánění o zavádění totalitních praktik, které jsou v rozporu s demokratickým charakterem našeho státu, v rozporu s českou ústavou, s Listinou základních práv a svobod, která je její součástí a ve které si mimo jiné v článku 17 uvádí, že cenzura je nepřípustná. Hnutí SPD proti této připravované vládní totalitě hlasitě protestuje a bude svobodu a demokracii před současnou vládou hájit ze všech sil a všemi legálními demokratickými prostředky.

A teď se tedy pojďme podívat trošku konkrétněji. Teď jsem to vzal trošku všeobecněji v úvodu svého vystoupení a teď samozřejmě přejdeme do té podrobnější fáze.

Takže máme tady před sebou vládní návrh zákona, kterým chce vláda Petra Fialy, ta pětikoalice ODS, TOP 09, STAN, Pirátů a KDU-ČSL, tady teď chce, jsme tedy v tom bodě konkrétně Potvrzení trvání stavu legislativní nouze, což my potvrdit nechceme logicky, já jsem tady navrhl jménem SPD zrušení té legislativní nouze, takže o mému návrhu se bude hlasovat po skončení rozpravy. Tak vy říkáte, že tady hrozí hospodářské škody tím, že... prostě když vyplatíte slíbenou valorizaci. My říkáme, že to tak není, že je potřeba vyplatit. A my jsme k tomu samozřejmě tady, protože se na to samozřejmě vůbec nemůžeme dívat, a my budeme do posledního dechu bojovat za téměř 3 miliony příjemců důchodů v České republice, tak SPD připravilo k tomu i řadu pozměňovacích návrhů, protože my právě rozhodně si nemyslíme, že to způsobí hospodářské škody. Naopak, je potřeba vyplatit. Je potřeba vyplatit ty slíbené

důchody. A SPD podalo celkem 102 pozměňovacích návrhů, takže samozřejmě je naši poslanci podrobně budou zdůvodňovat a budeme je samozřejmě také podrobně načítat. Ale to je až ta další fáze.

A o co jde? Protože my prostě chceme – tady ta situace je taková, že vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, to je to, co tady teď jste předložili, tak kterým se ex post, retroaktivně, se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je kromě zjevné kolize s ústavními principy hrubě asociální. Finančně poškozujete všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun a průměrného příjemce důchodu pak poškozujete, respektive okradete o 1 010 korun měsíčně v průměru. To je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprosto neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační opatření. Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %.

Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny její příjemce, což zachová prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, kterým nominální vyjádření stoupá s jejím růstem. A zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchodcům. Proto my za SPD jsme navrhli, je to celkem 102 pozměňovacích návrhů, abychom zvýšili tu pevnou částku, o kterou mají být důchody valorizovány, a to právě o těch 1 400, 1 500 korun. My to máme po korunách, abychom vám dali prostor si celou záležitost ještě rozmyslet, vám, vládním poslancům, protože třeba někdo z vás bude zpytovat svědomí a řekne si, že nebude hlasovat pro podporu tohoto asociálního návrhu vaši vlády.

A teď tedy pojďme konečně k té páteři mého projevu. Konečně jsme se k tomu dostali. A teď jde o to, protože vy říkáte, že přidání důchodů nechcete dělat, vy říkáte, že přidat lidem slíbenou valorizaci je z vašeho pohledu hospodářská škoda. Já říkám, že to tak není. Takže já si myslím, že bychom si měli opravdu říct, jakým způsobem bychom na ty důchody měli vlastně nahlížet a že skutečně vyplácat peníze těm, kteří si nemůžou sami pomocí nebo si odpracovali svoje, že prostě to není hospodářská škoda, že tím státu nehrozí hospodářská škoda. Naopak, že bychom ty důchody měli lidem dávat. SPD si za tím pevně stojí a naopak říkáme: zvyšovat důchody. Samozřejmě vzbuzuje to rádu otázek a já si myslím, že je potřeba si v tomto ohledu tedy říci nějaké ekonomické zákonitosti ohledně důchodového systému, abych vám opravdu vysvětlil, že vyplácení důstojných důchodů nejsou hospodářské škody a že váš návrh na legislativní nouzi opravdu je nesmysl. Je to nesmysl.

Dříve se lidé zajišťovali na stáří v rámci rodiny. Nikoho nenapadlo, že by se se svými starostmi měli obracet na stát. Když se chtěl někdo speciálně zajistit na stáří, použil pomoc v charitě či církvi nebo soukromé pojištění. Koncem 19. století se od soukromého pojištění oddělilo sociální pojištění, které nabyla v průběhu 20. století ve vyspělých zemích takového významu, že tvoří třetinu veřejných financí. Jenom abych nezapomněl na zdroj, je to kniha Důchodová reforma, autor je Marek Loužek, vydavatelství Karolinum. Takže já z toho prostě ocitnuji nějaké pasáže, protože myslím, že je to velice poučná publikace. Ať se nám tato situace líbí, nebo ne, je jasné, že ji nelze změnit přes noc. Na jedné straně je riskantní relativistický přístup, podle něhož penzijní systém vystačí jen s kosmetickými změnami. Ještě jsem chtěl říct, že samozřejmě těch podkladů pro tu důchodovou reformu i pro to, jakým způsobem k tomu přistoupit, je řada. Takže názory v této knize plně nekopírují názory SPD. Ale je to jeden z mnoha a mnoha materiálů, které je dobré si načíst, aby si vláda, vládní představitelé mohli na to udělat názor, protože je evidentní, že jste nekompetentní. A důchodovou reformu nepředstavila ani Babišova vláda, ani současná vláda žádnou reformu nepředstavila.

Takže je potřeba vám vysvětlit, jak už jsem říkal, že vyplácení důchodů nemá nic společného s hospodářskými škodami.

Na druhé straně budí rozpaky radikální návrhy na privatizaci penzijního systému v podobě povinného spoření. A cílem této kapitoly, z které vám budu citovat, je nabídnout alternativní model reformy důchodového systému, která je smysluplnější i politicky průchodnější. Struktura kapitoly je jednoduchá. První část přináší úvod do problému, druhá část rozebírá typy penzijních systémů, třetí část analyzuje volbu mezi průběžným a fondovým systémem včetně dopadů obou systémů na úspory, čtvrtá část upozorňuje na náklady přechodu mezi průběžným a fondovým systémem, šestá část přináší náčrt modelu penzijní reformy pro Českou republiku.

Průběžný systém financování důchodů se v posledních letech dostal do krize. Kritici si stěžují, že je průběžný systém financování důchodů příliš rigidní, že jako výdobytek sociálního státu přispívá k vysoké nezaměstnanosti, že důchodové pojištění oslabuje podněty k práci a sniže růstový potenciál ekonomiky. Průběžný systém je instituce, která činí rozdelení koláče sice rovnějším, ale omezuje velikost tohoto koláče. Ne vždy ekonomové zastávali takový negativní názor. V padesátých letech 20. století většina lidí, která zažila dvě světové války a velkou hospodářskou krizi, věřila, že průběžný systém financování důchodů je užitečný a správný. V situaci, kdy růst mezd a populace převyšoval výnos na kapitálovém trhu, se zdálo, že rozhodnutí zavést průběžný systém financování důchodů po druhé světové válce nebylo špatné, dokonce i kdyby mohl být předvídan současný populační trend.

Řešení krize důchodových systémů při nepříznivých demografických trendech hledají vlády delší dobu v úsporách, zejména ve zpřísňování nároku na důchody, někdy i ve snižování úrovně dávek. Uskutečnění těchto opatření je však politicky a sociálně citlivé. Přesto se zdá, že kosmetické úpravy stávajícího systému v řadě zemí nestačí. Růst výdajů na důchody je sice zpomalí, ale nemusí znamenat dlouhodobě perspektivní řešení.

Debata o penzijní reformě je klasickou ukázkou, jak funguje ekonomická teorie politiky (politicky?). Politické strany se předhánějí v návrzích na změnu dosavadního systému, který je některými považován za neuspokojivý. Když však dojde na lámání chleba a měly by se dojednat podrobnosti, obvykle se zjistí, že rozdíly mezi politickými stranami jsou příliš velké, než aby došlo ke smysluplnému konsenzu. Browning ukázal, že v modelu vládou spravovaného důchodového pojištění nejsou vyplácené penze společensky efektivní, ale jsou výsledkem volebního procesu, kde starší generace přehlasovává mladou. Kdyby se konalo referendum o zavedení povinného důchodového pojištění, první generace by se pravděpodobně rozhodla pro zavedení průběžného systému, dokonce i bez splnění takzvané Aaronovy podmínky. Existují bohužel indicie naznačující, že politické preference obyvatel ohledně fungování penzijního systému se v nejbližší době příliš nezmění. Na jedné straně populační vývoj uvádí průběžný systém na pokraj propasti, takže se hledají alternativy, způsoby zajištění ve stáří. Na druhé straně vyšší podíl starších osob v populaci posouvá věk středního voliče směrem k zájmu voličů v poproduktivním věku, což brání provést radikální reformu důchodového systému. Výsledkem těchto tlaků v rámci politického systému jsou však spíše drobné kosmetické změny stávajícího systému.

Do podoby penzijní reformy se přirozeně promítají různé politické názory včetně otázky, jak velkou rolí má stát zasahovat do života občanů. Přesto nelze zanedbávat čistě ekonomické zákonitosti, které fungování důchodových systémů řídí. Důchodový systém se nepohybuje ve vzduchoprázdnou, nýbrž vychází z celé řady širších společenských faktorů, což je třeba národní tradice, historický vývoj, zkušenosti a postoje žijících generací, ekonomická úroveň a mezinárodní souvislosti, včetně ratifikovaných mezinárodních úmluv a členství České republiky v EU. Jeho reforma by proto rovněž měla brát v úvahu společenský kontext a mít politickou podporu.

Cílem první kapitoly, kterou vám budu číst, je nabídnout model reformy penzijního systému, který odmítá dva extrémy: na jedné straně představu, že není třeba dělat nic, a na druhé straně příliš mnoho. Ačkoliv jak obhájci Bismarckova systému, tak stoupenci radikální reformy stojící politicky na opačné straně mají jedno společné: hodlají řešit důchodový problém pomocí

zadlužení. Důsledkem obou zmíněných přístupů je obrovský tranzitivní dluh. Vyjde me-li z předpokladu, že vládní dluhy budou jednou vykoupeny vyššími daněmi, podněcuje nás to spíše hledat takový model reformy důchodového systému, který minimalizuje vládní schodky s ní spojené. Místo radikální reformy je vhodnější úprava parametrů průběžného systému, například zvyšovat věk odchodu do důchodu a snižovat poměr průměrný důchod – mzda. Proto jsem také v úvodu zdůraznil, že je to jeden z názorů, protože například hnútí SPD je zásadně proti zvyšování věku odchodu do důchodu nad 65 let. My jsme zásadně proti. A samozřejmě i už v tom úvodu, který tady čtu, nejsem autorem té knihy, tak už tady vzniká řada samozřejmě polemických momentů, s kterými za SPD nesouhlasíme. Ale znova říkám, těch materiálů je hodně, tak jsem si vybral jeden z nich, který by mohl také vzbudit právě třeba nějakou diskusi.

Co se týče typu penzijních systémů, tak systémy důchodového zabezpečení lze členit dle různých kritérií: povinné nebo dobrovolné členství, veřejný nebo soukromý management, pojištění nebo redistribuce, fondový nebo průběžný systém, definované dávky nebo definované příspěvky. Pomoc ve stáří může být zajištěna pomocí zaměstnavatelských fondů, soukromých penzijních fondů, osobními úsporami či životním pojištěním. Lidé rovněž mohou investovat do vlastních dětí či nemovitostí. Je nezbytné odlišit systémy průběžně financované, dávkově definované a systémy průběžně financované a příspěvkově definované a systémy fondově financované a příspěvkově definované či fondové systémy dávkově definované. Důchodový systém může vzniknout i kombinací těchto přístupů. Nestačí proto hovořit pouze o průběžně důchodovém a průběžném systému financování důchodů nebo fondových systémech nebo pouze o veřejných či soukromých systémech.

Takže se podívejme, jaké mají ty různé penzijní systémy, jaké mají své výhody i nevýhody. Výhodou veřejných průběžných důchodových systémů je, že jsou odolnější proti inflaci, nepodléhají výkyvům na kapitálovém trhu a umožňují vyrovnávat důchodový systém podle parametrů. Jejich nevýhodou je často vysoké přerozdělování, povinné příspěvky, které mají charakter daně, a větší citlivost na demografický vývoj. Výhodou fondových soukromých penzijních systémů je větší individualizace, kdy dávky odpovídají zaplaceným prostředkům, snazší přizpůsobení demografickým trendům a nízké daňové zatížení. Mezi nevýhody soukromého důchodového pilíře patří, že soukromé penzijní fondy nemohou nabízet pojištění proti depresi, rizikům kapitálového trhu nebo neočekávané inflaci.

V rámci západoevropských penzijních systémů existují dva základní modely: Bismarckův a Beveridgeův (vysloveno, jak psáno). Bismarckovská tradice je odvozená od systému sociálního pojištění zavedeného německým kancléřem Bismarckem v roce 1889, kdy vznikl systém starobních a invalidních důchodů následovaný zdravotním pojištěním a úrazovým pojištěním. Bismarckovský model usiluje o udržení životní úrovně pojištěných.

Beveridgeův (čte opět beveridgeův) koncept sahá na druhé straně do roku 1942, kdy... "Beveridž" tedy asi to bude, já totiž nevím... (Od předsednického stolu nápoděda: Beveridž) Jo, Beveridž. Já teď nevím, jaké je národnosti ten člověk. Takže Beveridž tedy, děkuju za nápodědu. Kdy William Beveridge – podle toho Williama už jsem to odhadl, že to bude nějaká anglofonní země – takže kdy Beveridge zveřejnil svoji Zprávu o sociálním pojištění a příbuzných službách, v níž pojmenoval svůj cíl – svobodu od nedostatku. Rovněž beveridgeovský systém je založen na přerozdělování, které zajišťují daně a transfery. Tento systém chrání všechny občany proti chudobě.

Srovnání obou systémů zobrazuje následující tabulka – kterou vám bohužel nemůžu ukázat, protože tady nemám monitor. V podstatě v té tabulce je porovnání bismarckovského modelu a beveridgeovského modelu, kdy cílem bismarckovského modelu je udržení systému, cílem beveridgeovského modelu je zabránění chudobě. U bismarckovského modelu jsou dávky vztažené k příjmu, u beveridgeovského systému jsou plošně, u bismarckovského modelu je financování příspěvky, u beveridgeovského modelu zdanění. A u bismarckovského modelu je správa tripartitou a u beveridgeovského modelu veřejnou. Takže zatímco bismarckovský systém se alespoň trochu snaží při výpočtu dávek o zohlednění výše příspěvku placeného

v sociálním pojištění, beveridgeovský zajišťuje rovné univerzální dávky. Oba systémy jsou řízeny veřejně. Zatímco však v bismarckovském systému jsou do rozhodování o systému zahrnuti zástupci odborů a zaměstnavatelů, o tom jsem mluvil, to je ta tripartita, tak beveridgeovský systém je méně ambiciozní, ale důsledně státní. Zejména v Latinské Americe a východní Asii existují fondové systémy zajištění ve stáří, ať už soukromé, nebo veřejné. Zatímco v Chile jsou penze čistě soukromé, v Malajsii je spoření na stáří pod dohledem veřejnoprávní instituce. Ve střední Evropě, v Maďarsku, Slovensku a Polsku, byla rovněž část důchodového systému privatizována a je zajišťována soukromými fondy.

Provádět důchodovou reformu není snadné. Za prvé existují zájmové skupiny proti reformě. Nejmocnější element oponující strukturální reformě jsou současní důchodci, kteří požadují, aby jim zůstaly plné důchody. No tak to ale požaduje i SPD samozřejmě. My chceme plné důchody a zákonnou valorizaci. Na rozdíl od Fialovy vlády. Za druhé je obtížné provést změnu ve veřejném mínění. Součástí takové kampaně je podle autora knihy vymýcení víry, že pojišťovací program může přežít navěky a je financovaný příspěvky, které přináší každodenní anuitu. No tak samozřejmě, ono dneska když se podíváme na veřejné mínění, kde Fialově vládě už v podstatě věří jenom 20 %, nebo něco přes 20 %, jak byl ten poslední průzkum, tak samozřejmě ta vláda ztratila v podstatě už legitimitu k jakýmkoliv takovým nějakým krokům, kdy chcete vzít lidem důchody a podobně.

Ted' se podívejme, jaké jsou penzijní reformy ve světě. Penzijní reformy v západoevropských zemích. Převažujícím rysem penzijních reforem v západoevropských zemích je jejich umírněnost. Jde vesměs o parametrické změny uvnitř průběžných důchodových systémů, prodlužování věku pro odchod do důchodu, snižování úrovně dávek a posilování vztahu mezi příspěvky a dávkami. Vlády obvykle přistupují pod tlakem demografického vývoje k opatrnému snižování důchodů vůči průměrným mzdám.

Německé důchodové pojištění je průběžný systém povinný pro zaměstnance, stejně jako pro většinu samostatně výdělečně činných. Důchodové pojištění se dělí mezi zaměstnance a zaměstnavatele.

Rovněž Francie má průběžný systém financování důchodů s definovanými dávkami. Průběžný důchod dosahuje 70 % průměrné mzdy v 25 nejlepších výdělečných letech jedince. Obvyklý věk pro odchod do důchodu je 60 let pro muže a ženy. No, ted' právě ve Francii demonstrují proti tomu zvýšení odchodu věku do důchodu na 64 let, a vy chcete zvyšovat z 65 na 68, což by byl nejvyšší věk odchodu do důchodu v Evropě, a samozřejmě SPD s tím zásadně nesouhlasí. A když tady někdo srovnává tu hrubou mzdu, pan ministr Stanjura tady srovnával důchod a hrubou mzdu, tak se podívejte na Francii – průměrný důchod dosahuje 70 % průměrné mzdy. Tak nevím, o čem to tady mluví.

Výjimku z pravidla, že důchodové reformy v západní Evropě směřují ke změnám uvnitř průběžných systémů, aniž by byly zaváděny povinné penzijní fondy, představuje Švédsko. Předreformní důchodový systém byl založen na plošném základním pilíři a na druhém pilíři založeném na odvedených příspěvcích. Tento druhý pilíř částečně zajišťuje soukromé penzijní fondy.

Penzijní reformy v latinskoamerických zemích, pojďme se na ně podívat blíže. Původ důchodových schémat v Latinské Americe pochází z počátku dvacátého století. Několik desetiletí po zavedení Bismarckova modelu v Německu se staly průběžné systémy velmi populární i v Latinské Americe. Vztah mezi příspěvky a dávkami byl relativně slabý a podmínky pro přiznání důchodů poměrně štědré. Bylo snadné získat jak předčasný důchod, tak invalidní důchody. Chile byla první zemí v Latinské Americe, která provedla privatizaci svého důchodového systému. Pinochetův režim nahradil existující průběžný systém systémem soukromých penzijních fondů, který byl povinný pro zaměstnance nově vstupující na trh práce. Pro ostatní platil opt-out. Příspěvky každého občana jsou shromažďovány na individuálním účtu. Systém je povinný, kapitálový a soukromě spravovaný. Privilegované důchodové systémy

armády a policie zůstaly reformou nedotčeny a od roku 2008 byla zavedena solidární penze jako nový pilíř.

V nedávných letech zavedla řada latinskoamerických zemí různé varianty podobné chilskému modelu. V Bolívii, v Salvadoru a Mexiku byl původní veřejný systém uzavřen a nahrazen soukromým systémem penzijních fondů. V Bolívii došlo ke znárodnění soukromých penzijních fondů, které předtím nahradily veřejné penze. V Peru a Kolumbii existují dva paralelní systémy. V Uruguayi je nově vytvořená komponenta soukromých penzijních fondů založena na povinném doplňku k reformovanému veřejnému systému. V Argentině však byl fondový systém znárodněn.

Tak a teď se pojďme podívat na penzijní reformy ve střední a východní Evropě. Ačkoliv po roce 1989 zaznamenaly země střední a východní Evropy rychlé změny v politickém a ekonomickém systému, oblast sociálního pojištění zůstala dlouho nezměněná. S výjimkou zavedení příspěvku v nezaměstnanosti, což byla reakce na rostoucí nezaměstnanost, přežily systémy sociálního pojištění v zásadě dlouhou dobu. Avšak bylo by mylné se domnívat, že existoval konsenzus o udržení statu quo v sociální politice. Teprve v posledních deseti letech prošly penzijní systémy ve střední a východní Evropě fundamentálními změnami. Díky třípilírovým modelům zprostředkovávaným Světovou bankou různé země provedly posun ve financování, který připomíná latinskoamerické modely. Privatizace sociálního pojištění i zkoumání jejich ekonomických dopadů se stala, v uvozovkách, průmyslem.

Nedávná reformní dynamika v některých zemích ve střední a východní Evropě ukázala, že částečná či úplná privatizace pojištění stáří je možná. Maďarsko použilo třípilírový systém, i když zvolilo spíše gradualistický způsob reformy s cílem minimalizovat deficit pod 1 % HDP ročně. Rovněž Polsko zvolilo třípilírový systém, i když vláda negarantuje žádnou penzi z druhého pilíře. Zatímco Polsko, Maďarsko a Slovensko se přihlásily k částečné privatizaci, následujíce latinskoamerické modely, české úsilí zůstalo uvnitř hranic bismarckovsko-beveridgeovských důchodových tradicí. Důvodem zřejmě je, že jak Maďarsko, tak Polsko tížily v porovnání s Českou republikou větší vnější dluhy. Od roku 2012 však došlo k zásadním změnám v důchodové reformě i v ČR.

Nejvíce důchodových reforem bylo provedeno v zemích, kde starý systém stál před kolapsem nebo již zkolaboval. Je v zájmu České republiky, aby se vyhnula tomuto nebezpečí a provedla kroky k odvrácení dosavadních trendů. Utěšovat se tím, že v podílu důchodových výdajů na HDP kolem 10 % jsme na tom v porovnání pořád ještě lépe než Maďaři, kde je 15 %, není správné.

Takže se pojďme podívat na ten vývoj. V devadesátých letech dvacátého století převládl konsenzus, který Müller nazývá nová penzijní ortodoxie, přechod od průběžných systémů k soukromým penzijním fondům. Ačkoliv nebyla součástí washingtonského konsenzu, stala se částí liberální hospodářské politiky v devadesátých letech. Stoupenci tohoto přístupu si od změny slibují zvýšení míry úspor a větší efektivnosti jak na finančním, tak na pracovním trhu, které povedou ke zvýšení dlouhodobého růstu. Světová banka správně argumentuje, že existující schémata veřejných penzí na bázi průběžného systému se vymkly kontrole. Mezi její slabosti patří jednopilířovost, slabý vztah mezi příspěvkem a důchodem, distenze na trhu práce a riziko politické manipulace. Proto Světová banka doporučuje – a to už je diskutabilní otázka – zavedení tří pilířů důchodového zabezpečení.

No, tak samozřejmě, tady bych za SPD dodal, že my odmítáme a hlasovali jsme pro zrušení toho Kalouskova pilíře, kdy se tady přesně vláda ODS, TOP 09, tenkrát s Věcmi veřejnými... nebo jak se to jmenovalo, Lidem se to jmenovalo, nějaká taková účelová strana vznikla – tak jste se snažili tady – přesně to byla ODS a TOP 09, to je potřeba zdůraznit – vyvést peníze občanů do soukromého fondu. A když jsem se ptal tady pana ministra, tedy pana poslance Kalouska v té době, protože za jeho ministrování jsem ještě nebyl ani v politice, jakým způsobem vláda ODS a TOP 09, jakým způsobem oni garantují peníze občanům

v tom soukromém fondu v případě, že by zkrachoval, zdali je to nějak zaručeno, že se ty peníze vrátí. A všichni pamatujeme na tu odpověď, ptal jsem se na to i v televizi, že to ničím garantováno nebylo. To znamená, opravdu neuvěřitelný tunel na veřejné peníze občanů – neuvěřitelný tunel na peníze občanů – a bůhví, co zatím všechno bylo, aby se zákonem vyvedly peníze občanů do soukromých fondů, které nejsou nějakým způsobem... ty peníze nebyly chráněny proti například vytunelování toho fondu nebo krachu toho fondu a tak podobně. Takže my samozřejmě za SPD říkáme jasné, aby tady k tomu zbytečně nevznikla diskuse, myslím i ze strany médií, která třeba... jenom zdůrazňuje, že tady čtu jednu z knih, která nekopíruje plně názory SPD, ale je to jeden z mnoha materiálů, kde se odborníci věnují různým modelům důchodových systémů, tak samozřejmě my trváme na tom, aby ta základní důstojná penze byla státem garantovaná. To je názor SPD.

Veřejně řízený redistribuční první pilíř určený ke zmírnění chudoby důchodců znamená vyplácení základní penze. Druhý pilíř se skládá z povinných soukromých schémat, osobních nebo zaměstnaneckých uspořádání, založených na individuálně definovaném příspěvkovém plánu s úzkým vztahem mezi individuálními příspěvky a penzemi. Třetí pilíř zahrnuje dobrovolné spoření.

Světová banka uvádí, že ve východní Evropě by chilský typ privatizace přinesl zvláštní psychologické a politické výhody. Tyto volby by signalizovaly vládní záměr přesunout odpovědnost za vlastní blaho na jednotlivce a vytvořit předpoklady pro makroekonomickou stabilitu, reformu finančního sektoru a privatizaci podnikání. Koncept důchodové reformy Světové banky má však nejen své zastánce, ale i odpůrce. K nim patří nejen Mezinárodní organizace práce, ale i konzervativní oponenti.

S prvním a třetím pilířem, tedy minimální státní penzí a dobrovolným spořením, by pravděpodobně nikdo nepolemizoval. Hlavní kontroverze se tak týká povinného druhého pilíře, který znamená povinné příspěvky do soukromých penzijních fondů. A to je přesně ono, ano, povinné spoření do těch soukromých fondů a to, co tady předvedly právě TOP 09 s ODS ve volebním období 2010 až 2013, to bylo opravdu šílené. Takže ještě že jsme to zrušili potom.

Hlavním argumentem odpůrců je, že není jisté, že soukromá schémata penzí zaručují vyšší výnosy než průběžné systémy. Přechod k fondovému financování neznamená obranu proti demografickým rizikům. Nedávné krize na kapitálových trzích v jižní Asii, Rusku a Mexiku ukazují, že investice do penzijních fondů mohou být velmi riskantní. Administrativní náklady penzijních fondů jsou vysoké, zčásti díky vysokým marketingovým nákladům.

No samozřejmě, když to tady shrnu, konkrétně výhody a nevýhody průběžného systému financování důchodů a soukromých fondových systémů, když si to porovnáme, tak ta makroekonomická rizika u průběžných systémů jsou v případě... šoky ve výstupu, je tady porovnání. Průběžné systémy – nižší příjmy, ale účinky na jednotlivce mohou být zmírněny. Soukromé fondové systémy – možné efekty na financování, které nemohou být zmírněny.

Co se týče nezaměstnanosti, u průběžného systému – nižší příjmy, ale účinky na jednotlivce mohou být zmírněny. U soukromých fondových systémů – žádný účinek na financování, ale postižení jednotlivci přijímají nižší budoucí výnosy. Co se týče nízkého růstu mezd, u průběžného systému – nižší příjmy, ale účinky na jednotlivce mohou být zmírněny. U soukromého fondového systému – žádný účinek na financování a běžnou úroveň příspěvku.

Co se týče finanční krize, deprese, hyperinflace, tak v případě průběžných systémů možné nižší příjmy, ale účinky na jednotlivce mohou být zmírněny. V případě soukromých fondových systémů je tak omezená, nebo dokonce zrušená akumulovaná zásoba. Pořád jsem u těch makroekonomických rizik.

Co se týče průběžných systémů, tak co se týče nízké míry výnosů, tak žádné přímé účinky na financování a výnosy. Co se týče soukromého fondového systému, tak z hlediska nízké míry výnosů žádné účinky na financování, ale nižší výnosy. Tak.

A co se týče demografických rizik, když porovnáme průběžný systém a soukromý fondový systém, tak co se týče vysokého poměru závislosti, tak u průběžného systému zhoršující se finance. U soukromého fondového systému žádny přímý účinek na financování a výnosy.

Co se týče menší pracovní síly, a jsem u těch demografický rizik, tak u průběžných systémů vyšší mzdy a budoucí výnosy. U soukromých fondových systémů nižší příjmy a budoucí výnosy.

Co se týče politických rizik, tak změna kontraktů relativně snadná v případě průběžného systému, u soukromých fondových systémů obtížná. No jasné.

A co se týče citlivosti na fiskální situaci, tak u průběžných systémů je vysoká, a u soukromých fondových systémů pochopitelně nízká.

Takže tady jsme si řekli v přímém porovnání výhody a nevýhody v podstatě průběžných důchodových systémů a v porovnání se soukromými fondovými systémy. Reforma směřující k fondovému financování vede ke dvojí zátěži na přechodné generace, které musely přispívat do svých vlastních důchodových plánů, zatímco by platily své běžné penzijní závazky. V Chile vydala vláda takzvané dluhopisy uznání, aby pokryla důchodové závazky existující před fondovým systémem. Implicitní závazky tak byly transformovány do explicitních. Během prvních deseti let nového systému v Chile vznikl deficit důchodového systému 4 % HDP. Podle prognóz zmizí deficit v roce 2020, to je po 40 letech penzijní reformy v Chile. To znamená, že v krátkém a středním období chilská změna systému nevyústí ani do omezených veřejných výdajů, ani do zvýšených národních úspor. Proto nelze fondovému systému připisovat žádny dodatečný růstový efekt.

Myšlenka, že by lidé měli diverzifikovat svá důchodová portfolia, aby se nespoléhali jen na státní pilíř, je správná. Nelze však souhlasit s tím, aby spoření do penzijních fondů bylo povinné. A vidíme, tak tady už je shoda, protože právě to, co chtěla vláda ODS a TOP 09 před těmi deseti lety, tak bylo povinné. Povinné v podstatě placení do soukromého fondu bez nějaké garance, což samozřejmě je problém, a to jsme rozporovali. Povinné příspěvky do soukromých penzijních fondů jsou filozoficky nekonzistentní.

Takže pojďme se podívat a trošku si prodiskutovat a zamyslet se nad volbou mezi průběžným a fondovým systémem. Volba mezi průběžným a fondovým systémem není jednoduchá záležitost. V této části budu společně s vámi analyzovat standardní Aaronovo pravidlo pro zavedení buď průběžného, nebo fondového systému. Rozebereme si tady, vážené dámy a pánové, fungování průběžného systému důchodů a provedeme analýzu silné a slabé stránky průběžného a fondového systému. Zmíníme i diskutovaný dopad obou důchodových systémů na úspory.

Takže zahajovací bod pro diskusi o volbě důchodového systému je takzvané Aaronovo pravidlo, což znamená $m + g > r$, kde na pravé straně rovnice je r jako míra výnosu soukromých penzijních fondů na kapitálovém trhu a na levé straně míra výnosu v průběžném systému, který je dán růstem populace m a mírou růstu průměrných mezd g . Pokud je míra výnosů soukromých penzijních fondů vyšší než růst populace a míra růstu průměrných mezd, pak by měl být výhodnější fondový systém. Naopak jestliže populaci růst, takzvaná Samuelsonova biologická míra výnosu, a průměrná mzda, z níž se platí důchodové pojištění, rostou rychleji než výnos soukromých fondů, je výhodnější průběžný systém financování důchodů.

Reálný výnos soukromých penzijních fondů ve světě je různý. Příklad Chile, kde roční výnosy převyšily 12 %, je spíše výjimkou. Odhad y založené na makroekonomických datech a známém rozložení aktiv portfolií švýcarských penzijních fondů ukazuje, že průměrná roční výnosová míra dosahovala v 70. a 80. letech 1,5 %. Opožďování reálné výnosové míry za reálným růstem mezd tedy dosahovalo 1,7 %. Rovněž systém penzijních úspor v Singapuru vytvářel v letech 1960 až 1990 relativně nízké výnosy, kolem 2 % ročně. Vzhledem k růstu

reálných mezd přesahujícímu 4 % se zdá, že reálná úroková míra nezaručovala příliš vysokou míru návratnosti investic do penzijních fondů. V Malajsii činily roční výnosy 1 %. Výnos portfolia amerických akcií a dluhopisů, které mezi lety 1926 až 1992 generovalo 5,5 % ročně, je tedy potřeba brát s rezervou.

Jsou-li fondy povinné, vláda musí silně regulovat sektor penzijních fondů, aby garantovala minimální důchody z těchto fondů. Vysoká regulace a investování do bezpečných instrumentů, nejčastěji do vládních dluhopisů, nevedou k příliš vysokým výnosům. Jednou z nevýhod fondového systému je omezená možnost převést bez penalizace úspory před dosažením důchodového věku do jiné formy úspor. I kdyby byla splněna Aaronova podmínka, stále to nedává úplnou a konečnou odpověď na otázku efektivnosti metod financování důchodů, nebo přesněji, zda a za jakých okolností mezigeneračně Pareto efektivní alokace spotřeby je dosaženo spíše tou či onou metodou. Aaron předpokládal exogenní mzdy a úrokovou míru, takže výsledek platí spíše pro malou otevřenou ekonomiku. Vážnější je, že Aaronovo pravidlo nebene v úvahu smíšené systémy, tedy systémy složené z části z průběžného systému a z části z fondů, nebo měnící se míru důchodových příspěvků.

Analýza Aarona se zaměřila na zkoumání stálých stavů, ale nebrala v úvahu transakční náklady celého přechodu a distribuční konflikty mezi generacemi. Důchodové systémy už dávno nejsou jednopilířové, protože důchodové dávky čerpají lidé z různých zdrojů. Jak správně argumentuje Breyer (?) v knize z roku 1992, při přechodu od průběžného systému k fondovému systému založenému na soukromých úsporách je obecně nemožné kompenzovat první generaci důchodů za ztrátu, která jim vznikne z opuštění průběžného systému, aniž by si jiná generace pohoršila. Volbu mezi různými systémy financování důchodů nelze provádět jen na základě efektivnostního kritéria, ale je třeba vzít v úvahu i rozdělení mezi generace. Analytické zjištění, že při nepříznivém demografickém vývoji neexistuje způsob bezbolestné důchodové reformy, při níž by si všechny skupiny polepšily, je mimořádně závažné. Například Kovalčík a Zbořil v textu z roku 2000 slibují, že mladá a střední generace si může při vhodné reformě polepšit, zatímco starší si nepohorší. To je zavádějící. Konflikt mezi generacemi nelze odstranit žádnou geniální důchodovou reformou.

Ted' se pojďme podívat na fungování průběžného systému. Rovnováha průběžného systému je dána rovnicí $S \cdot W \cdot N = p \cdot D$, kde S je příspěvková sazba, W je průměrná mzda, N je počet pracujících, p je průměrná penze a D je počet důchodců. Kombinací těchto parametrů lze vyrovnat průběžný systém. Při nepříznivém demografickém vývoji je možno snížit průměrný důchod, potažmo mzdu, zvýšit sazbu důchodového pojištění či snížit počet důchodců například zvýšením věku pro odchod do důchodu.

Průběžný systém je založen na solidaritě nebo na ekvivalenci. Jde-li o dávkově definovaný systém, je založen na solidaritě. Jde-li o příspěvkově definovaný systém, je založen na ekvivalenci. Nárok na důchod je tak dán účastí na důchodovém pojištění, výši výdělku a počtem odpracovaných let, přičemž pojistné se platí z výdělku jako výdělkového stropu. Někdy je důchodový systém kombinací těchto přístupů. Ačkoli jsou průběžné systémy konstruovány s cílem zajistit společenskou solidaritu od bohatších k chudším, redistribuce mezi generacemi od bohatých k chudým není tak silná, pokud je vůbec nějaká, neboť existuje pozitivní korelace mezi výší celoživotních výdělků a délkom života jedince. Její účinek tak může být dokonce degresivní místo progresivní.

Jak průběžné, tak fondové systémy jsou citlivé na různé typy rizik. Na demografický systém jsou citlivější průběžné systémy, protože dříve či později jsou upraveny s cílem snížit deficitu důchodových systémů. Riziku kapitálového trhu více podléhá fondový systém. Různé penzijní fondy dosahují různé výnosnosti. Některé mohou dokonce zkrachovat a vláda bude pravděpodobně hrát roli věřitele poslední instance.

Ne úplně se lze ztotožnit s názorem Bezděka z roku 2003, že většímu politickému riziku podléhají průběžné systémy než systémy fondové. Vláda či parlament mohou rychle měnit

podmínky pro důchodové pojištění či spoření. S přechodem na fondový systém není vyloučeno, že budoucí levicová vláda, která se dostane k moci, zpochybňí privatizaci důchodového systému a uvalí na střední (?) generaci novou daň.

Rutarová – Slavík argumentují, že rostoucí objem takto kumulovaných úspor a omezená možnost vlastníků s nimi disponovat bude motivovat stát, aby se jednou nerozhodl tyto zdroje zdanit, podobně jako je tomu už dnes u zboží s nízkou elasticitou poptávky – nepřímá daň na alkohol, benzin, tabákové výrobky. Možnost jedince vyhnout se takové daní bude patrně velmi omezená.

Příklon k průběžnému či fondovému systému souvisí s historickou zkušeností. Ve Spojených státech, kde znají vymahatelné právo a fungující kapitálové trhy, může být přirozenější náklonnost obyvatel k fondovému financování. Ve střední Evropě, kde pamatujieme válku, měnové reformy či střídání politických režimů, nemusí být větší důvěra v byť nedokonalý průběžný systém až tak pochopitelná.

Lze souhlasit s Vittasem, že neexistuje žádný zázračný důchodový systém, ať už fondový, nebo průběžný, soukromý, nebo veřejný, příspěvkově nebo dávkově definovaný. Žádný se nedokáže vyhnout problému černého pasažérství, morálního hazardu, nepříznivého výběru, transakčních nákladů. Tyto problémy postihují všechny typy kontraktů. Zvlášť závažné jsou v případě důchodových kontraktů překrývajících šedesát a více let.

Ted' se pojďme podívat na dopad obou systémů na úspory. Stárnutí populace má makroekonomické důsledky. Dochází ke snížení míry úspor, kapitálové zásoby i růstu a negativně je ovlivněn trh práce. Tyto záporné důsledky nastanou jak v průběžném systému, tak ve fondovém systému. Lze souhlasit s Holmanem z roku 2002, že ekonomické břemeno vyplývající z demografického stárnutí je zcela nezávislé na podobě důchodového systému.

Dopad sociálního pojištění na úspory je sporný. Feldstein v roce 1974 argumentoval, že sociální pojištění oslabuje soukromé spoření a má negativní dopad na ekonomický růst. Naopak fondový systém podle něj přispívá ke zvýšení míry úspor a urychluje hospodářský růst. Spoření do fondu podle Felsteina – nebo Feldsteina? – mělo být povinné, protože některí lidé nejsou dost zodpovědní, nebudou si šetřit na důchod a spadli by do sociální sítě.

Barro v roce 1978 naopak vyslovil hypotézu, že v dynastickém modelu rodiny s mezigeneračními transfery bude efekt sociálního pojištění na úspory neutrální. Optimalizující aktéři budou vyrovnavat vládní politiku. Vládní dluh bude v budoucnu vykoupen vyššími daněmi. Povinný státní penzijní systém nevytváří žádné nové společenské bohatství, pouze vytěsňuje dobrovolné soukromé úspory. Pravdu má podle autora spíše Barro, že privatizace státního penzijního systému, pokud je financována zvýšením státního dluhu, nemá sama o sobě žádný vliv na národní úspory. Zvýšení soukromých úspor v povinných penzijních fondech je plně vytlačeno poklesem veřejných úspor. Jedině pokud by byla reforma alespoň zčásti financována vládní finanční konsolidací, mohly by národní úspory vzrůst. Jestliže reforma důchodového systému zvýší národní úspory, není to způsobeno změnou způsobu financování, průběžný systém versus fondový systém, nýbrž provedenou rozpočtovou konsolidací. Ačkoli fondy nahrazují předchozí povinný průběžný systém, lidé vnímají povinné penzijní fondy jako náhražku za dobrovolné úspory. Dopad fondového systému na úspory nemusí být pozitivní.

Největší starost člověka investujícího do penzijního fondu, ať už dobrovolně, nebo povinně, je, že se svými úsporami do odchodu do důchodu nemůže nakládat. Povinné spoření má určité nedostatky. Například může nutit některé lidi více se zadlužovat nebo odklánět fondy od jiných ..... nutných výdajů, jako například od výchovy dětí nebo investování prostředků do vlastní nemovitosti nebo podnikání.

Ted' se tedy podíváme v další kapitole na náklady přechodu.

V řadě rozvinutých zemí se státní penzijní výdaje pohybují mezi 10 až 15 % HDP. Protože náklady přechodu jsou nenulové, nelze jednoznačně použít Aaronovo pravidlo pro volbu mezi

průběžným a fondovým systémem. Názor Bulíře z roku 1998, že fondový systém se zaplatí během jedné generace a navíc rozvoj finančního kapitálového trhu přinese kladné externality stimulující úspory, je příliš optimistický. Ačkoliv výhodou fondového systému by měla být stimulace úspor, skutečnost může být méně růžová. Většina obhájců fondového systému zdůrazňuje, že tento systém výrazně zvýšil míru úspor například v Chile. To však není vůbec jednoznačné, protože vzestup soukromých úspor v penzijních fondech je vyvážen poklesem ostatních dobrovolných soukromých úspor.

Stoupenci přechodu na fondový systém nedoceňují náklady přechodu, které v souvislosti s radikální penzijní reformou vznikají. Mezi generací mladých, kteří by vstoupili do nového systému, a generací starších, kteří by ještě zůstali v průběžném systému, existuje takzvaná ztracená generace, která by platila dvakrát: na své vlastní důchody i na důchody svých rodičů. Zatížení této ztracené generace navrhují autoři řešit vydáním takzvaných dluhopisů uznání, které by financovaly celou reformu. Jenže problém je v tom, kdo a kdy by tento dluh splatil. Podle Ricardo-Barroova teorému ekvivalence budou vládní dluhy dříve či později vykoupeny vyššími daněmi. Víra, že by ztracená generace mohla v průběhu svého životního stylu zvýšit svůj blahobyt, je proto iluzorní.

Předpokládáme, že náklady na přechod budou financovány vydáním dluhopisů uznání ve výši D, to je navýší stávající dluh. Prostředky, které si vláda pro financování přechodu vypůjčí, budou investovány a změní se na úspory v soukromých penzijních fondech. V okamžiku vzniku důchodové reformy se tedy nově akumulovaný kapitál přesně rovná nově vzniklému dluhu D. D rovná se S. Přesně jak jsem to říkal, že vládní dluhy budou dříve i později vykoupeny vyššími daněmi. Tak aspoň vidíme, co nás tady čeká s touto vládou. Po N letech by při úrokové míře dluh narostl na D, v závorce $1+I$ na entou, zatímco úspory by se zhodnotily na S, což je $1+I$ na entou. Pokud by se úroková míra z dluhopisu rovnala roční míře zhodnocení prostředků v soukromých penzijních fondech, stále by platilo, že D rovná se S. Představa, že by vydání dluhopisů uznání mohlo zvýšit celkový blahobyt, je proto iluzorní.

Námitkou může být, že úroková míra z vládních dluhů I se nemusí rovnat ročnímu zhodnocení prostředků v penzijních fondech J. Optimisté by řekli, že J bude vyšší než I, to je roční zhodnocení prostředků ve fondech bude vyšší než úroková sazba z dluhu. Ve skutečnosti takový předpoklad nemusí platit. Ohromné množství volného kapitálu, které se nashromázdí v penzijních fondech, může snížit úrokovou míru, viz Kubíček 2004. Nárůst vládních deficitů na snesitelnou úroveň by zase znejistil finanční trhy, které by požadovaly za investování do dluhopisů uznání větší výnos. Ačkoliv není a priori jasné, která ze situací nastane, je docela dobré možné, že se průměrná míra inflace z dluhu a roční zhodnocení navzájem vyruší.

Lze souhlasit s Vostatkem z roku 1998, že fondový systém trochu připomíná perpetuum mobile. Máme-li kapitál, můžeme mít výnos z kapitálu. Abychom ho však získali, musíme nejdříve spořit. Bud' tedy můžeme udržet relativní penze v budoucnu, a pak musíme dnes víc spořit a méně spotřebovávat, nebo budeme dnes spotřebovávat stejně jako minulé generace, a pak se musíme smířit s nižšími důchody. Tvrzení Kreidla z roku 1998, že by systém s vyšší váhou fondového financování mohl přinést vyšší penze se stejnými odvody, je proto nevěrohodné. Toto zjištění je založeno pouze na statickém porovnání penzí, z akumulovaných penzí s důchody z průběžného systému, přičemž se zcela ignoruje, že lidé budou muset za dluhopisy uznání jednou zaplatit vyššími daněmi, které by snížily běžnou spotřebu, nebo vyšší inflaci, které znehodnotí úspory.

Výpočty implicitního dluhu a jeho srovnávání s dluhem explicitním jsou spíše zavádějící. Za prvé je třeba si uvědomit, že implicitní dluh je fiktivní, to je, že je vypočítán jako hypotetický dluh, který by vznikl, kdyby se neměnily parametry průběžného systému. V průběhu času se však parametry měnit nebudou. Za druhé, radikální důchodová reforma s pomocí dluhopisů uznání je však horší, neboť tento implicitní dluh mění v explicitní. Odhadu nákladů na přechod k fondovému systému jsou přitom obrovské. Mají-li současní důchodci pobírat starobní důchod jako dnes a střední generace získat alespoň část penzí z průběžného systému, pohybují se

náklady přechodu od jedné poloviny k dvojnásobku HDP, ačkoli autoři utěšují, že implicitní dluh v průběžném systému je ještě vyšší, tedy ve skutečnosti fiktivní, zatímco jejich dluh je reálný.

Lze souhlasit s Kreidlem z roku 1998, že mechanické udržení průběžného systému pomocí vyšších daní zcela ignoruje účinky na celou ekonomiku: daňové úniky, nezaměstnanost a distorze na trhu práce. Výsledkem by bylo zpomalení či zastavení růstu HDP a mezd. O to víc však překvapuje jeho řešení důchodové reformy pomocí dluhopisů uznání, které by měly prakticky stejný účinek, neboť by jednou musely být splaceny.

Ať se to komu líbí, nebo ne, současná mladá a střední generace se své odpovědnosti za důchodovou reformu nemůže zříci. Bud' ji zaplatí v podobě vyšších daní, nebo (nesrozumitelné) vyššími daněmi v budoucnu. Představa, že se může ze své odpovědnosti vylhat, nebo dokonce dosáhnout vyšších penzí, je nerealistická. Žádná reforma penzijního systému nemůže principiálně vyřešit tento základní problém mezigeneračního konfliktu.

Lze proto jen obtížně souhlasit s názorem Holzmannem z roku 1996, že cílem důchodové reformy je provést paretovské zlepšení. K Pareto-efektivnímu posunu by došlo v situaci, kdy by si alespoň nějaká skupina mohla polepšit, aniž by si jiná skupina nepohoršila. To však lze jen obtížně naplnit při nepříznivém demografickém vývoji, při němž si nevyhnutelně relativně pohorší všechny generace. Pravdu má Bezděk, z roku 2001, že úsporná opatření v penzijních systému vedou ke zhoršení životní úrovně budoucích penzistů ve srovnání s dnes platným stavem. Pokud si chce dnešní střední a mladá generace udržet životní úroveň ve starším věku, bude muset omezit svou spotřebu dnes. Pokud lidé optimalizují spotřebu ve dvou obdobích, produktivním a postprodukativním, jejich celkový blahobyt se proto nezvýší. To samozřejmě nevylučuje, že konkrétní jedinci, kteří jsou dost prozírává a budou si spořit na důchod dostatečné množství prostředků, se budou na odpočinku těšit stejným, nebo dokonce vyšším relativním důchodům než jejich rodiče. Celkově však každá generace díky současné krizi penzijního systému bude muset něco obětovat. Bude méně spotřebovávat v produktivním období, nebo v důchodu. Žádný oběd není zadarmo.

Lze souhlasit s názorem Schneidera z roku 1998, že stárnutí populace bude mít v příštích dvaceti letech negativní dopad na hospodářský růst a bude docházet k poklesu investic a reálných mezd v důsledku daní potřebných na financování důchodů. Jeho odhad zvýšení ekonomického potenciálu o 0,5 % HDP díky fondovému systému je však spíše spekulativní. I při zavedení fondového systému by ekonomika nesla náklady demografického stárnutí.

Tvrzení Kotlikoffa z roku 1996 o pozitivním dopadu privatizace důchodového systému na hospodářský růst je proto sporný. Pokud by reformu doprovázela rozpočtová konsolidace, mohl by mít pro dlouhé období pravdu. Zvýšení zadlužení plynoucí z reformy však bude mít opačný efekt. Příliš krátké časové řady neumožňující jednoznačně prokázat vazbu mezi důchodovou reformou a hospodářským růstem. Ačkoli Gramm v roce 1998 rovněž podporuje privatizaci důchodového systému, jeho návrh reformy je realističtější než Kotlikoffův. Pro přechod si nepůjčuje, nýbrž zavádí zvláštní sazbu pro spoření a sazbu sociálního pojištění v USA nezměněnou až za rok 2060. Netváří se tedy, že mladá a střední generace zachrání svou životní úroveň, ale přistupuje k reformě transparentněji a odpovědněji.

A pojďme na další část. V této části tady autoři publikace – znovu zdůrazňuji, že to nekopíruje názor, politický názor SPD, je to jenom jeden z mnoha podkladů, který je určitě dobré jenom o něm vědět. Tak v této části načrtneme základní model důchodové reformy v České republice, jak vyplývá z předchozí analýzy autora. Nastíníme základní parametry nového důchodového systému, které vychází z výpočtu výkonného týmu pro důchodovou reformu. Posléze se budeme zabývat otázkou, zda má průběžný systém penalizovat bezdětné, aby alespoň trochu vyrovnal nepříznivý demografický vývoj.

Takže základní filozofie. Člověk se může zajistit na stáří třemi způsoby. Za prvé může odložit současnou spotřebu a vytvářet soukromé úspory, peněžní depozita, akcie, dluhopisy,

stejně jako soukromé penze. Za druhé, člověk se může zajistit na stáří tím, že zplodí a vychová odpovědné děti. Když jsou děti mladé, rodiče jim zajišťují jídlo, ošacení a vzdělání. Když děti vyrostou, vracejí rodičům dary v podobě peněžních či materiálních transferů. Za třetí, člověk se účastní programu sociálního pojištění. Je chybné, když se debata o zajištění ve stáří neustále soustředí pouze na třetí část. Ta by neměla být ve svobodné společnosti dominantní, a už vůbec ne jediným zdrojem zajištění ve stáří. Státní penze budou v příštích desetiletích klesat ve všech zemích, které zaznamenávají nepříznivý demografický vývoj. Tento poznatek je platný bez ohledu na typ důchodové reformy, kterou země projde.

Transformačním procesem v první polovině devadesátých let byl vytvořen důchodový systém založený na dvou pilířích: na povinném systému důchodového pojištění, v němž je uplatňován princip solidární solidarity a jehož financování je průběžné, a na dobrovolném penzijním připojištění se státním příspěvkem, který je koncipován jako individuální spoření a je založen na kapitálovém financování.

V letech 2002 až 2006 vznikla při Ministerstvu financí skupina, která vypočítala bilanci důchodového systému podle variant, které předložily politické strany. Mezi demokratickými politickými stranami převládl názor, že důchodový systém je třeba reformovat. Návrhy jednotlivých stran se však lišily. Zatímco ODS předložila koncept rovného důchodu, ČSSD doporučovala švédský model s fiktivními účty. Švédský model s fiktivními účty, který více váže vyplácené penze na zaplacené příspěvky, je spíše kosmetickou změnou. Ačkoliv je tato změna krokem k větší adresnosti, je otázkou, proč by si lidé měli platit příspěvky do průběžného systému a ne rovnou do soukromých fondů. Průběžný systém by měl zajišťovat solidaritu, dobrovolné spoření naopak zohledňovat příjmy a výkonnost poplatníka.

Debata o důchodové reformě se dnes ocitá před dvěma krajnostmi: na jedné straně nedělat nic, na straně druhé radikální reforma. Obě jsou chybné. (Řečník vyrušen kolegou ze sálu.) Pardon, teď jsem tady... Tak debata u důchodové reformy se dnes ocitá před dvěma krajnostmi. Na jedné straně nedělat nic, na druhé straně radikální reforma. Obě jsou chybné. Není správné přihlížet k tomu, jak se důchodový systém propadá do stále hlubších deficitů. Na druhé straně radikální reforma nedodá žádný nový kapitál, pokud nárůst úspor u penzijních fondů financuje státním dluhem. Mnoho autorů volá po privatizaci důchodového systému. Je však třeba se rozhodnout, zda bychom jej neměli privatizovat úplně, či částečně. Úplná privatizace, která by znamenala ztrátu jakéhokoliv životního minima garantovaného státem, je stěží představitelná. Není pravděpodobné, že ve střední Evropě či na Západě by byli lidé ochotni provést tak radikální změnu v uvažování. Proto se v dnešní ČR nabízí postupná privatizace. Ideou reformy zůstává omezení závislosti občanů na státu, která v minulosti stále byla a dnes ještě je nadmerná.

Role státu se oproti minulému režimu změnila a je třeba přesně ji definovat. Je třeba vytvořit podmínky pro to, aby lidé vlastními silami a přičiněním řešili stále více sociální problémy, situace a události. Na druhé straně stát má zasahovat tam, kde občan vlastními silami, ani silami rodiny nestačí. Většina zemí OECD má již delší dobu dvoupilířový důchodový systém, který se skládá ze státního průběžného systému a soukromých, a to je potřeba zdůraznit, dobrovolných penzijních plánů. Celkem 14 ze 34 zemí OECD kombinuje státní důchod s povinným spořením do fondů. Ve většině zemí OECD fungují soukromé penzijní fondy na dobrovolné bázi. Modelem proto zůstává kombinace státního důchodu a soukromého dobrovolného spoření.

Tak pojďme se teď zamyslet nad evolučním pojetím. (Řečník vyrušen kolegou ze sálu.) Jo, bábovku bych si dal.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Prosím, pokračujte v projevu.

Poslanec Tomio Okamura: Tam zazněla zajímavá nabídka. Takový návrh. Provádět důchodovou revoluci je možné jen při změně sociálně-politických faktorů, které penzijní

systém ovlivňují. Protože nepředpokládáme tak razantní posun preferencí většiny obyvatel České republiky, nabízíme pozvolnou, nikoliv radikální proměnu důchodového systému. Takový návrh je nejen ekonomicky smysluplný, ale dokonce i politicky průchodnější.

Lámat hůl nad průběžným systémem je předčasné. Průběžné systémy jsou citlivé na změny parametrů. Poměr důchod, mzda, sazby důchodového pojištění a věku pro odchod do důchodu. Lze souhlasit s Chandem, možná se to čte Čandem, to je otázka z roku 1996, že kombinací změn parametrů průběžného systému lze vyrovnat i nejzoufalejší případy.

Česká republika by měla využít unikátní příležitost a v horizontu desetiletí postupně stlačovat poměr státní důchod – mzda. Z tabulky je vidět, že postupné snižování podílu státní důchod – průměrná mzda je reálným procesem již přes 15 let. Nemělo by tedy být žádnou tragédií, pokud by tento podíl dále klesal až na 30 % v roce 2030 či 20 % v roce 2050.

No tak tady s tím taky nesouhlasím. Protože znovu říkám, že my prostě v SPD chceme, aby byl ten důstojný důchod státem garantovaný. Takže to jsou tady nějaké hypotézy autora, ale jak vidíme, tak je to diskutabilní z hlediska jiných ekonomů. No, to bych chtěl rád dodat. Znovu dodávám, že tady to, co čtu, to nejsou názory, které kopírují názory SPD. Je to kniha o jedné z možností, je to jedno z mnoha zamýšlení nad pojetím důchodové reformy. Takže u těch nejkřiklavějších rozdílů to samozřejmě dneska poznamenám, aby nedošlo k nějaké mylce.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já jen pro pořádek uvádím, že jsme ve fázi, kde diskutujeme, zda trvá stav legislativní nouze.

Poslanec Tomio Okamura: To se snažím právě tady vysvětlit, protože to jsem vysvětloval vašemu předčečníkovi (?), a až teď jsem zjistil, že nemám oči vzadu, že už jste se vyměnili. Já se právě snažím tady argumentovat, proto je to rozsáhlé, protože vy jako Fialova vláda tady zdůvodňujete to, že chcete okrást téměř 3 miliony českých důchodců o slíbenou a zákonem danou valorizaci tím, že hrozí značné hospodářské škody. Já jsem své vystoupení už uvedl a několikrát jsem to zrecykloval, že se vám snažím vysvětlit, že vyplácení důstojných důchodů rozhodně nejsou hospodářské škody. Snažím se vám tady vysvětlit podrobně, proč to nejsou hospodářské škody a že udělat prostě důchodovou reformu, dávat lidem adekvátní důchody, jak a jakým způsobem toho dosáhnout, že ten model vaší vlády, kdy vy chcete škrtnout lidem valorizace důchodů a okrást o peníze téměř 3 miliony příjemců důchodů, že není tou cestou. Proto to tady vysvětlují, že toto za a), ten váš důvod, že chcete legislativní nouzi z důvodu hrozících hospodářských škod, že je lichý, že to chápete úplně špatně. Proto to tady vysvětlují. Takže to má základ. Ale to tady byl ještě pan místopředseda Skopeček. Když jsem to vysvětloval, tak taky mi potom celou dobu neskákal do řeči, protože právě to správně pochopil.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Z pohledu struktury schůze samozřejmě tento příspěvek patří spíš do obecné rozpravy. Ale jestliže na tom s přednostním právem trváte, pokračujte. Ale skutečně legislativní nouze je trochu o jiném obsahu. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: No, děkuju za tu vstřícnost. Já o tom nebudu polemizovat, já budu tedy pokračovat. Ale samozřejmě legislativní nouzi zdůvodnit... Kdybyste dali jiné zdůvodnění, víte, třeba ohrožená bezpečnost státu nebo základní práva a svobody občanů, tak možná tam by také šlo polemizovat déle. A třeba ta bezpečnost by mohla být kratší. Tak to bychom si asi zdůvodnili tady, že jo? Možná ta diskuse by mohla být kratší. Ale v okamžík, kdy řeknete, že hrozí značné hospodářské škody tím, že nechcete vyplatit slíbenou valorizaci, tak to skutečně zasluhuje širší diskusi. A sami asi všichni už známe, že těch zdůvodnění a toho, jak to

každý vidíme, ta diskuse holt je širší a těžko se uchopuje, jak široká tedy má být. Ale děkuji za tu vstřícnost v každém případě.

Tak z tabulky je vidět, že to postupné snižování podílu státní důchodů – průměrná mzda je reálným procesem již přes 15 let. Ne, ne, tohle už jsem říkal.

Takže valorizace důchodů podle cen není žádná tragédie. Prakticky nikde na světě se plná mzdová indexace nevyskytuje. V praxi jsou penze valorizovány podle cen nebo podle kombinace cen a mezd. Tento pasivní přístup může českému důchodovému systému hodně ulehčit. Současně je třeba podporovat občany, aby spořili na stáří. Občané by měli vědět, že když si nebudou spořit na stáří, budou mít životní úroveň pouze na úrovni životního minima.

Znovu říkám, že my v SPD jsme pro to, aby ten státem garantovaný důchod zajistil důstojné důchody pro občany. Tady už se trošku polemizuje trošku jiným směrem, nebo o dost jiným směrem, než je tedy pohled SPD. Toto evoluční, nikoliv revoluční řešení krize důchodového systému je kompromisem mezi dvěma krajnostmi: nedělat nic a propadat se do stále hlubších deficitů, a radikální reforma se stejným důsledkem.

Pokud v krátkém a středním období nedojde k radikální proměně politických preferencí obyvatel, což není pravděpodobné, je možné shodnout se alespoň na kompromisu. Měnit parametry průběžného systému s cílem pozvolna snižovat jeho váhu na zajištění ve stáří. Samozřejmě je nutné hledat úspory v rámci stávajícího systému. Problematický je například souběh důchodů a příjmů z pracovní činnosti. Za úvahu stojí zrušení vdovských a vdoveckých důchodů, které se zdají být v dnešní době překonané. – No tak to jsou tedy návrhy, s kterými tedy opravdu vůbec nemůžeme souhlasit. Tím spíše, že přeživší partner zdědí soukromé penzijní úspory druhého partnera. No, více než 30 % důchodových dávek pocházejí z jiných oblastí než starobní penze.

Omezit je třeba předčasné odchody do důchodu. – No, opravdu tady je polemika, v tomhle materiálu, kde opravdu, znova zdůrazňuju, že to nekopíruje ty návrhy SPD. Ale znova říkám, je to jedna z knížek, která rozebírá způsoby a možnosti penzijní reformy. Takže to znova tady zdůrazňuju i pro média, aby mě tady nikdo nechytal, že tohle snad jsou názory Okamury. Ne, ne, ne.

Pokračovat je nutno ve zvyšování... No, tak to tedy už vůbec ne. Protože tady autor píše, že je nutno pokračovat ve zvyšování věkové hranice pro muže a ženy nad 65 let. No, není to knížka, kterou se inspirovala vláda Petra Fialy náhodou? Protože to tedy vůbec. Takže my tedy rozhodně s tím jako SPD nesouhlasíme, aby se zvyšoval věk odchodu do důchodu. No, on asi tady autor nepočítal s tím, že tady bude Fialova vláda, která vyhodila desítky miliard bůhví, už jsem to říkal, od Ukrajiny až já nevím co všechno, a teď nemá peníze na důchody. To přece jenom ta kniha je staršího data.

Dnes existují návrhy v USA posunout důchodový věk. Střední délka života se i v ČR stále prodlužuje, což svědčí o tom, že lidé v pozdějším věku jsou zdravější a výkonnější než v minulosti. – No tak to tedy taky není pravda, protože to jsem tady citoval myslím před 14 dny a je to dokonce zpráva, tuším, dokonce snad Všeobecné zdravotní pojišťovny, dokonce snad s Ministerstvem zdravotnictví, že ten věk ve zdraví u mužů je 62 let a u ženy 63 let. To znamená, prodloužení průměrné doby věku neznamená zároveň prodloužení věku ve zdraví. To je něco jiného. Takže sice se prodlouží, ale také se prodlouží jejich věk, který už ti lidé tráví s nějakými nemocemi. Takže to tady zrovna autor vůbec nezohledňuje. Tak vidíte, to je docela zajímavý materiál. No, je to zajímavé, jak některí tihleti ekonomové to vidí prostě opravdu dost poměrně asociálně, myslím tu situaci. Tady se tedy s SPD vůbec nemůžeme shodnout v tom, co tady píše autor.

Příspěvek na sociální pojištění by zůstal zachován na současné úrovni, ale bez vzniku dodatečných dluhů. Kdyby se průběžný systém vyrovnával pomocí zvýšení sazby důchodového pojištění, přispívalo by to k vyšší nezaměstnanosti. Další navýšení sazby důchodového pojištění

by oslabilo podněty k investování, vyvolalo distorzi na trhu práce a zpomalovalo hospodářský růst.

Na druhé straně však návrh autora na důchodovou reformu, tedy autora knížky, nepočítá ani s dalším snížením odvodů na sociální pojištění, jakkoliv například contracting out, kdy první část důchodového systému jde do státního důchodového systému a druhá polovina na soukromé účty, působí sympaticky. Výhrada vůči tomuto řešení není principiální, ale odmítá dluhové financování této operace.

Bude-li úleva na důchodovém pojištění jednou vyvážena vyššími daněmi, nemá smysl. No, logicky. Navrhovaná reforma je založená na novém mezigeneračním kontraktu, starší generace bude mít o něco nižší relativní důchody než generace předchozí a střední a mladá generace omezí spotřebu v produktivním věku, buď kvůli vyšším daním, nebo proto, že si budou spořit do soukromých fondů. V konečném důsledku se náklady stárnutí na penzijní systém rozdělí mezi starší, střední a mladší generaci.

Z výpočtů výkonného týmu pro důchodovou reformu www.reformaduchodu.cz vyplývá, že samotným prodlužováním věku pro odchod do důchodu pro muže i ženy na 65 let by se zmínil – na 65 let, nikoliv nad 65 let – by se zmínil implicitní dluh v průběžném systému do roku 2100 ve výši 250 % HDP na 100 % HDP. Indexace důchodů podle cen by implicitní deficit do roku 2100 zmírnila rovněž o 100 % HDP, a to dokonce při zachování poměru důchod – průměrná mzda na slušné úrovni 35 % do roku 2100. To znamená, že kombinací obou těchto metod lze odstranit kumulovaný schodek důchodového systému do roku 2100 na 50 % HDP. Tento deficit je nezanedbatelný, nicméně v kontextu ostatních čísel neastronomický. Lze je zmírnit či úplně vyrušit postupným snižováním poměru důchod – mzda například na 30 %. V rezervě přitom zůstává další zvyšování důchodového věku na 65 let, což SPD samozřejmě odmítá. To bych chtěl zdůraznit. A za nás, my tedy nechceme snižovat poměr důchod versus mzda. To znova chci také zdůraznit. Už to tady padlo, už jsem tady o tom hovořil. My naopak chceme zvyšovat poměr důchod – mzda. To znamená, aby se ten průměrný důchod blížil k průměrné mzد. Takže to bych chtěl zdůraznit, že jsou tady také nějaké názory, s kterými my jako v SPD nemůžeme souhlasit. My na to máme názor tenhle, co jsem říkal já.

Privatizace důchodového systému je záslužná, ale neměla by probíhat za cenu zadlužování budoucích či současných generací. No, já tedy tu privatizaci důchodového systému, tak jak to tady předváděl pan Kalousek z TOP 09, když byl ministrem financí ve vládě s ODS, s tou my nesouhlasíme. To opravdu byla podle mého názoru zlodějna za bílého dne úplně. Zlodějna za bílého dne; vyvést do privátních fondů povinně peníze občanů. Takže ona je privatizace a privatizace. Dobrovolné přispívání do systému, to určitě k diskusi je, myslím dobrovolného do těch soukromých fondů, ale stát musí podle názoru SPD garantovat důstojné důchody pro všechny občany. Při provádění důchodové reformy je proto lepší podle autora upřednostňovat strategie rozpočtové konsolidace namísto financování dluhem, která jiné dokáže zvýšit soukromé úspory a podpořit ekonomický růst. No tak rozpočtová konsolidace, to ano. Ale ne tak, jak to tady hodlá dělat Fialova vláda na úkor našich občanů.

Samozřejmě teď je tedy tady pasáž, autor knížky tady píše, zdali tedy bezdětní bez důchodu, se ptá. Nápad Rusnoka, Hyzla a Kulhavého z roku 2004, aby lidé, kteří nemají žádné děti, nedostávali žádné státní starobní důchody, podle autora není v kontextu populačních studií nesmyslný. No tak to my si nemyslíme. My si myslíme, že by i bezdětní měli dostávat důchody, protože odvádí také do systému a je tady řada prostě – to je typicky tady asociální návrh, s kterým my nesouhlasíme. Protože lidé celý život pracují a jsou třeba bezdětní, protože třeba ze zdravotních důvodů nemůžou mít děti. Jak k tomu pak přijdou? Takže to tady také s tím vůbec nemůžu souhlasit, co se tady píše. Ale právě proto je potřeba si tady tyhlety věci říkat, co kdo a jak o tom mluví, abychom také řadu těchto návrhů pochopitelně odmítli. S některými můžeme souhlasit, ale řadu je potřeba odmítnout. To znamená, podle mě je prostě návrh, aby ti, kteří nemají žádné děti, nedostali žádné starobní důchody, podle mě je to opravdu nesmysl. My odmítáme tuhletu úvahu. Tady autor ji tady připouští, my říkáme ne, že mají dostat také důchody.

Příspěvkem do penzijního systému jsou podle autorů bud' reálné úspory v případě fondového systému, nebo řádně vychované děti v případě průběžného systému. Myšlenka vestavěného stabilizátoru populačního vývoje má v literatuře svou tradici. Vental(?) z roku 1989, je to tady výrok, vychází ze Samuelsonova-Diamondova modelu překrývajících se generací a upozorňuje, že decentralizovaná ekonomika by mohla selhat při dosažení Pareto optimální cesty. Systém průběžně financovaného systému, kde jsou transfery proporcionální k počtu vychovaných dětí, by však mohl obnovit rovnováhu a nastolit optimalitu. Cigno v roce 1993 navrhl, aby stát stanovil množství zdrojů, které musí každý člověk věnovat na své dítě, a důchodové dávky ze státního systému alespoň navázal na počet vychovaných dětí. Podobně Sinn z roku 2003 argumentuje, že průběžný systém přebírá zodpovědnost lidí za své zajištění ve stáří, a tím zapříčinuje bezdětnost. Proto autor navrhoje, že kdo nemá děti, bude dostávat menší důchod. Ačkoliv mají podobné návrhy z hlediska autora logiku, vyvolávají otázky po vnitrogenerační rovnosti, neboť některé páry mohou být plodnější než jiné. No a některé samozřejmě ze zdravotních důvodů třeba nemůžou mít děti. Takže to my v SPD nechceme diskriminovat takové občany.

Ano, se tady piše: V populaci je určitý podíl lidí, kteří děti mít nemohou: neplodní, kněží, homosexuálové a podobně. Tito lidé by byli takovým návrhem diskriminováni. Pokud by dávky závisely na počtu zplozených dětí, rodiče by věnovali na každé dítě co nejméně zdrojů. Teze, že příspěvky do průběžného systému jsou platbou rodičům, nikoliv platby na naši budoucí penzi, je pravdivá jen zčásti. Děti jsou jedním z aktiv, do něhož lidé investují při zajištění ve stáří. Státní penze je naopak sociální dávkou, která by se měla odvijet od úrovně životního minima. Pomoc dětí rodičům by měla být přirozenou mezigenerační pomocí, kterou by neměl stát vynucovat. Příznivý vliv na plodnost by měla mít samotná privatizace důchodového systému, to je snižování dávek z průběžného systému.

No, to jsou tady opravdu názory zase autora. S tím mám jako za SPD problém, s těmito návrhy. Tím, že bude klesat váha průběžného systému při zajištění ve stáří, bude to motivovat lidi, aby si ke státnímu důchodu hledali alternativní způsoby zajištění ve stáří. No tak to opravdu není použitelné pro Českou republiku vůbec, protože dneska to Fialova vláda dotáhla do situace rekordní inflace, rekordního zdražování, takže ještě abychom lidi, občany, poškodili tak, že ani nedostanou důstojný důchod od státu, tak to tedy SPD s tím nesouhlasí. Proto tady ostatně také dneska jsme. A tady právě se tady snažím vysvětlit tady vládě, že prostě to, že chcete okrást téměř 3 miliony občanů o jejich důchody a chcete občanům snížit tu valorizaci, na kterou mají zákonný nárok, že to prostě je špatně, že lidem je potřeba dát důchody, protože už tak se tady všechno zdražilo, ty životní náklady, že lidé prostě jsou v nouzi. Už jsem tady četl, už jsem tady řekl ve svém projevu v úvodu, že jste tady miliony lidí uvedli do chudoby, i pod hranici chudoby. Takže to, abyste tady ještě privatizovali důchodový systém a snižovali výplatu důchodů z průběžného systému, což vy tady navrhujete, tak s tím my absolutně nesouhlasíme. A už vůbec ne, znovu to zopakuji, proč to tady čtu, že už vůbec ne ten argument, že státu hrozí značné hospodářské škody tím, že vyplatíte důchodcům důchody, na které mají nárok. To je úplně nepřijatelné vůbec zdůvodnění pro SPD. Takže to tady zdůvodňuji, proč s tím nesouhlasíme, i s tím návrhem, ale i s tím, že to má být legislativní nouze. S tím nesouhlasíme. Ostatně proto už jsem navrhl dopoledne, už jsem navrhl zrušení té legislativní nouze. Takže o mé návrhu se tady bude hlasovat po obecné rozpravě.

Takže my žádnou privatizaci důchodového systému neprosazujeme, ani žádné snižování důchodů z průběžného systému. Naopak my chceme zvyšování důchodů z průběžného systému a odmítáme privatizaci důchodového systému. Chceme, aby stát garantoval důstojné důchody. Takže to je z našeho pohledu, protože vím, že tady můžou mít někteří lidé asociální návrhy, že kdo je třeba bezdětný a nemůže mít děti, tak že mu nedáme důchod. No to tedy SPD s tím nesouhlasí. My odmítáme tyhlety úvahy. Říkám to úplně na rovinu. Tady vůbec nemůžu souhlasit ani s autorem této knížky, ani tady – už jsem to také někde slyšel, že to tady někdo říkal. Tak.

Takže když to shrnu. Důchodový systém v mnoha zemích se dostal do vážné krize. Jeho bankrot by byl tragédií, ne nepodobnou tragédií prožité za velké deprese. Hm. Věřit, že za stávajícího průběžného systému by se lidé mohli dočkat podobně vysokých důchodů, jako měla generace našich rodičů, by bylo neodpovědné, píše autor.

To si myslím, že tady jde autor taky mimo, protože si myslím, že naši rodiče měli nižší důchody, protože samozřejmě důchody se zvyšují postupně, ovšem adekvátně s tím se taky zvyšují ceny. A dneska ještě ta monstrózní inflace kvůli Fialové vládě, která je mnohem vyšší, než je průměr v Evropské unii. Takže naopak si myslíme, že by se lidé měli dočkat adekvátně vysokých důchodů. Ostatně podívejme se do Rakouska, podívejme se do Německa, jaké jsou tam důchody. Takže je to přesně naopak, než tady uvádí autor. SPD naopak tlačí na to, aby se lidé mohli dočkat vysokých důchodů a aby to byly státem garantované důchody. A nechceme privatizovat důchody.

Ted' podle Aaronova pravidla by zavedení fondového systému mělo být výhodnější, pokud je výnos soukromých penzijních fondů vyšší, než je součet míry růstu populace a průměrných mezd. V praxi je však aplikace tohoto pravidla obtížnější, protože existují nenulové náklady přechodu mezi oběma systémy. Náklady demografického stárnutí dopadnou na produktivní a neproduktivní generaci bez ohledu na typ důchodového systému. Průběžný systém je dnes takřka všeobecně zatracován a spása je hledána ve fondovém systému. Jak všeobecně? My ten průběžný systém nezatracujeme. Fondový systém a vyvést peníze veřejnosti do soukromých fondů, to chtěl tady pan Kalousek z TOP 09 s vládou ODS, když tady vládli spolu před deseti lety. To tady chtěli ostatní, my ne.

A tady to je úplně vrchol. Tady autor píše, že privatizace důchodového systému je záslužná. No tak to tedy ne. My tedy nic takového dělat nechceme. Ale tady to hrozí od vlády pětikoalice samozřejmě. A je potřeba tomu zabránit, protože už jste se o to, když jste byli ODS a TOP 09 v koalici 2010 až 2013, tak už jste se o to pokoušeli. A poměrně úspěšně. Ještě jsme to pak zrušili. Takže to tedy ne.

Určitě tady ještě v tom shrnutí ohledně způsobů důchodové reformy se píše, že při provádění důchodové reformy by bylo dobré upřednostňovat strategii rozpočtové konsolidace namísto financování dluhem. No tak pochopitelně. S tím lze souhlasit. Ale je otázkou, jakým způsobem provést tu rozpočtovou konsolidaci? Tady s vládou pětikoalice zásadně nesouhlasíme. To znamená, vy chcete zvýšit daně českým občanům a vyhazovat peníze na nesmysly do zahraničí. No tak tomu já neříkám správný způsob. SPD s takovýmhle modelem nesouhlasí. My naopak chceme osekat zbytné výdaje a přemístit peníze k našim lidem a nezvyšovat jim daně. Takže je to jiný model. Ona je konsolidace a konsolidace. Je třeba se podívat na obsah.

Tak ale to je přesně ono. Tady už zase lze souhlasit s tou větou. V současné době ovládají politickou debatu o penzijní reformě směry, které jsou sice politicky protichůdné, ale mají jedno společné, řeší důchodový problém pomocí zadlužování. Jedna část politického spektra je příliš laxní v úpravě parametrů průběžného systému, čímž vrhá systém do hlubokých deficitů. Druhá část upřednostňuje radikální reformu, která by však byla financována opět zvýšením státního dluhu. Obě řešení skrývají vážná úskalí. Skutečná reforma by měla být rozpočtově neutrální, to je nevytvářet nové důchodové schodky, at' už explicitní, nebo implicitní. Proto by měla postupně upravovat parametry průběžného systému. V současné době se nabízí zvyšování věku pro odchod do důchodu – to SPD zásadně odmítá – a snižování podílu průměrný důchod – mzda – to SPD taky odmítá. Tady to jsou návrhy, kterými se zřejmě inspiruje Fialova vláda. To my nechceme. To my nechceme. SPD odmítá zvyšování věku odchodu do důchodu a odmítáme i snižování podílu průměrného důchodu. My chceme zvyšovat podíl průměrný důchod – mzda. Takže to je zcela jasné. No, a je potřeba podpořit samozřejmě, což mě překvapuje, že se to tady... vůbec to tady ten autor nezmínil ve svých názorech, se kterými, jak říkám, do značné míry SPD nesouhlasí, ale diskutujeme tady o tom, protože SPD navrhuje prostě na maximum podpořit pracující rodiny s dětmi nebo pracující rodiny, aby se nebály mít dvě až tři děti, aby se

demografická křivka zase nastartovala, protože když budeme mít hodně dětí z pracujících rodin, které potom, až když vyrostou, tak samozřejmě tam je předpoklad, že budou samozřejmě ti lidé pracovat, a tím samozřejmě potom stoupnou odvody do systému, takže to na udržitelnost důchodového systému je podle názoru SPD zásadní, tak tady ten autor vůbec nehovoří o podpoře pracujících rodin. Vidíme, že ten materiál má poměrně velké mezery, musím říct. On tady hovoří o zvyšování věku odchodu do důchodu a snižování důchodů vůči mzdě. Ale úplně tady pozapomněl na některé věci.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane předsedo, nediskutujeme o textu knihy, ale o tom, zda trvá legislativní nouze.

Poslanec Tomio Okamura: Jasné. Tak se pojďme podívat, jak to je. No, tak trvá? Já už jsem ji navrhl zrušit. A o tom se bude hlasovat. A já se snažím tady zdůvodnit, znovu to zdůvodním, abychom vyšli, tady mám ten § 99. Znova se vám snažím jako vysvětlit, že nejenom že netrvají důvody pro legislativní nouzi, ještě jsme ji neodhlasovali, o tom se teprve bude hlasovat, zdali trvá stav, zdali vůbec jsou umožněny podmínky ve stavu legislativní nouze. Takže teď jsme právě v té diskusi, že si myslím, že ne, že ty důvody pro to nejsou. A snažím se vám to tady vysvětlit. Jo? Naopak já si myslím, že právě ten stav legislativ nouze je potřeba zrušit. Ten návrh už jsem dal, o něm se bude hlasovat. Já mám ten názor právě přesně opačný. Ale máte pravdu, že než abych tady zbytečně polemizoval, nebo ne zbytečně, ale tak půjdu tady dál jako k věci. Protože já si prostě myslím, že řešení důchodů a výplata důchodů, ještě notabene když na to mají všichni příjemci důchodu ze zákona nárok v současné době, tak že to nejen není na stav legislativní nouze, ale snažím se tady opravdu podrobně vysvětlit, že vůbec s tímto tématem nemůžeme hazardovat. Nemůžete hazardovat. Je to vážná věc. Snažím se vám vysvětlit ty různé názory na ten systém vyplácení důchodů. S tím, že nesouhlasíme s tím, a už vůbec ne v legislativní nouzi, aby se škrtaly lidem důchody, já se vám snažím říct. Takže to tady vysvětluju.

Pojďme se podívat, protože je potřeba, abychom vaší vládě vysvětlili, jaká je situace kolem těch důchodů a že cestou není legislativní nouze, a ještě okrást důchodce v systému legislativní nouze. Proto to tady říkám, že to není ta cesta, že to je cesta do pekel. Není to žádné systémové řešení, proto tady nadnáším tyhlety různé modely a snažím se, aby si to vláda poslechla, co a jak, abychom si vysvětlili důvody, proč si myslím, že legislativní nouze vůbec není namíště, a už vůbec ne samozřejmě hlasovat o vašem návrhu na to, že chcete lidi okrást o ty důchody, které legitimně očekávali a počítali s nimi.

Pojďme se podívat na to, jaké je to mezinárodní srovnání důchodových systémů. A to není úplně jednoduché, protože vy tady šmahem chcete lidem škrtnout prostě tisícovku měšicně. Ale to prostě takhle nejde dělat, a už vůbec ne v legislativní nouzi podle mého názoru. To je potřeba vám tady zdůvodnit. A protože důchodové systémy ovlivňují národní tradice i místní zvyklosti, najdeme velkou rozmanitost penzijních systémů. Evropská unie nedoporučuje žádný jednotný model důchodového zabezpečení. Evropské země provádějí změny svých penzijních soustav velmi opatrně. Některé tendenze jsou však podobné.

Cílem této kapitoly, o které budu hovořit, je prozkoumat důchodové systémy v pěti evropských zemích. Všechny představují státy blahobytu, ale jejich konkrétní parametry se liší. K zemím s bismarckovským důchodovým systémem patří Německo a Francie. Za příklad skandinávského modelu slouží Švédsko. Slovensko reprezentuje skupinu středoevropských zemí, které provedly radikální reformy po chilském vzoru. Velká Británie je příkladem spíše liberálnějšího modelu. A teď znova jsou tady nějaké osobní názory. A musím říct, ty pohledy jsou na to různé. Opět zdůrazňuji, že to nekopíruje pohled SPD na věc. Já zase ty nejpalcivější, ty nejkřiklavější momenty komentuji, aby bylo jasno, aby to někdo nespojil tady s názory SPD.

Takže autor tady píše, že daleko méně starších lidí žije v současné době v chudobě než například v osmdesátých letech. Lidé žijí déle, jsou relativně zdravější a jejich relativní životní úroveň ve srovnání s minulostí před desítkami let stoupla, konstatuje autor. No jo, jenže ono se taky poměrně dost zdražilo a jsou úplně jiné výdaje, což už tady zase není komentováno.

A pojďme se podívat na to, jak to teda vypadá v té Evropě. Takže například Německo. Německo má nejstarší důchodový systém sociálního pojištění, který zavedl v roce 1899 kancléř Otto von Bismarck. Původní idea fungování německého důchodového zabezpečení bylo fondové pojištění proti invaliditě. Brzy se však přeměnilo v povinný systém důchodového pojištění, který poté, co se jeho kapitálová hodnota znehodnotila, se po druhé světové válce přeměnil do průběžného systému.

Dnešní podoba základního důchodového systému je založena na principu průběžného systému z roku 1957. První pilíř je průběžně financovaný. Na financování systému se podílí zaměstnavatelé a zaměstnanci. Příspěvek 18,9 % je rozdělen mezi zaměstnance a zaměstnavatele, osoby samostatně výdělečně činné, OSVČ, odvádějí příspěvky rovněž. Systém spravují oborové sociální pojišťovny, které jsou řízeny zástupci zaměstnavatelů, zaměstnanců a státu. Účast v prvním pilíři je povinná pro zaměstnance a určité skupiny OSVČ. Aby občan mohl čerpat důchod z průběžného systému, musí do systému přispívat alespoň pět let – což mimochodem je i v mezinárodním srovnání rekordně nízká doba povinné účasti – a dosáhnout důchodového věku 65 let. Lze ovšem využít i předčasný odchod do důchodu. Výše dávek v případě předčasné penze je snížena o 0,3 % za každý měsíc pod standardní dobu odchodu do důchodu.

Základní německý důchodový systém je dávkově definovaný. Důchod vychází z takzvaných výdělkových bodů, které se odvíjejí od individuálních výdělků a počtu opracovaných let. O tom hezky píše Honekamp v roce 2007. Pokud manžel či manželka zemře, pak se převádí část důchodových nároků na vdovu, vdovce či žijící děti. Základní průběžný důchodový systém vychází z principu ekvivalence. Důchodový systém v Německu je poměrně štědrý. To je potřeba si poslechnout. Průměrný starobní důchod za předpokladu celoživotní výdělečné činnosti vychází v Německu na 70 % příjmů, předchozích čistých příjmů – 70 % ! A tady ministr Stanjura za ODS argumentuje nejakými nesmysly. Nesmysly tady říká. On nás chce táhnout někam do rozvojových zemí, zatímco my bychom se měli přiblížovat vyspělým zemím. No to je úplně... Opravdu výroky místopředsedy ODS a ministra financí Stanjury, to opravdu si snad už nezasluhuje komentář, prostě asociální návrhy, nekompetentní návrhy úplně, nechápu to. No a na agregátní úrovni tvoří podíl veřejných výdajů na penze na HDP v Německu 10,6 %, tedy 2,5krát více než v USA. No tak taky v Americe, jak víme, tam když je chudej, tak je opravdu chudej ten člověk a stěží dosáhne i na adekvátní zdravotní péči. To tady taky nechceme, americký model, ten jsem ostatně nikdy neprosazoval. Tady jezdí jiní se neustále školit do Ameriky, pan Farský se tam jel školit a další tady za vládu. Takže tady 70 % předchozích čistých příjmů, no tak to se pak nedivme, jaké jsou tam hezké důchody pochopitelně.

Druhým pilířem v Německu, podobně jako v řadě zemí EU, jsou podnikové penze. Účast v podnikových plánech je nepovinná. Asi 90 % firem s více než pěti tisíci zaměstnanci má vlastní plány. Podnikové plány ohledně těch důchodů. Důchody, z nichž lze čerpat po dosažení důchodového věku. Schémata musí garantovat alespoň nominální hodnotu zaplacených příspěvků. Občan může využívat státní podporu nebo daňové zvýhodnění. V roce 2001 provedla vláda vedená kancléřem Gerhardem Schröderem důchodovou reformu, která zavedla doplňková důchodová schémata jako třetí pilíř důchodového systému. Občané se jich nemusí účastnit, jsou však daňově zvýhodněna. Na doplňková schémata přispívá zaměstnanec, zaměstnavatel a stát. Může jít o pravidelnou penzi, důchodový fond, příspěvky do individuálních plánů a spořící plány bank. Píše o tom Heiglich (?) v roce 2006. Takzvaná Listerova (?) reforma, pojmenovaná podle tehdejšího ministra práce Waltera Listera (?) rozšířila druhý a třetí pilíř a omezila význam prvního pilíře důchodového zabezpečení.

Důchodová reforma z roku 2001 nezměnila systém, přesto představovala citelný posun, protože posílila význam zaměstnaneckých a soukromých penzijních plánů, které dosud hrály okrajovou roli. A znovu bych chtěl říci, že mluvím k věci. Protože vy tady navrhujete, a znovu to chci zdůraznit i pro další předsedající, protože tuším, že za současného předsedajícího... Jo, už je tam změna (Za předsednickým stolem v tuto chvíli sedí místopředseda Havlíček.), takže už je třetí nebo... Dobре, tak já myslím, že to bude ještě trošku delší, protože já nejsem ani v polovině, takže uvidíme, jak to bude probíhat. Ale chtěl jsem říct, že legislativní nouze není řešení, legislativní nouzi prosazovat, že my s tím nesouhlasíme, proto to v tomto bodě říkám, ještě notabene legislativní nouzí prosazovat snížení důchodů pro občany. Protože to je v podstatě snížení, to, že chcete všechny příjemce důchodů okrást o tu slíbenou valorizaci. A já se tady snažím prostě říct tím svým poměrně podrobným výkladem a vystoupením, že ty metody, jak zajistit naopak zvýšení důchodů a zajistit adekvátní důchody, dávám vám srovnaní jiných modelů ze zahraničí a celkový pohled na to. Takže je to samozřejmě k věci, co já říkám, a je potřeba si to říct. Protože šmahem, říct nesouhlasíme s legislativní nouzí, a teď ani nevysvětlit proč, a jaký je hlavně návrh řešení SPD nebo mezinárodní porovnání, no tak to teda opravdu ne, to bych si sám před sebou připadal, že jsem to nezdůvodnil adekvátně. Takže je potřeba naopak velmi podrobně zdůvodnit v souladu s jednacím rádem.

No a třetí pilíř německého důchodového systému je nepovinné dobrovolné pojištění či spoření. Ve Spolkové republice je rozšířený model zabezpečení ve stáří spojený s životním pojištěním. Produkty fungují jako soukromé, příspěvkově definované penzijní plány. Podnikové a soukromé příspěvkové plány se těší daňovým a jiným výhodám a důchody z podnikových plánů nepodléhají zdanění. Hmm, tak to mají hezky udělané. V roce 2001 asi dvě třetiny německých občanů mezi 30 a 60 lety prohlásilo, že si soukromě přispívají na penzi. Nicméně důchodový příjem z těchto úspor nedosáhne v průměru ani 5 % příjmů nastupujících důchodců. V roce 2005 27 % Němců přiznalo, že se účastní podnikových důchodových schémat. Důchodová reforma z roku 2001 proto nevedla k citelnému posílení třetího pilíře.

No stejně je to pozoruhodné. Protože třeba tady lidovci, kde předseda KDU-ČSL je ministrem práce a sociálních věcí, tak vy neustále jezdíte do Německa. Na druhou stranu vy si tam máte vzít příklad, že za předpokladu celoživotní výdělečně činnosti v Německu je 70 % předchozích čistých příjmů důchod, a vy naopak chcete ty důchody snižovat. To jsou zajímavé paradoxy. Prostě vytrhnete si jenom něco, co se hodí, ale hlavně tedy, aby to bylo negativní pro občany.

Zatímco do roku 2001 bylo podnikové zaopatření převážně dobrovolnou činností zaměstnavatele, od roku 2002 mají zaměstnanci právo požadovat podnikový důchodový plán. Přesto se účast na podnikových ani soukromých schématech masově nezvýšila. Devadesát procent lidí s vyššími příjmy se účastnilo soukromých důchodových plánů, zatímco pouze 20 % lidí s nízkými příjmy si připlácelo na třetí pilíř důchodového zabezpečení.

Německý důchodový systém je poměrně komplikovaný, obsahuje řadu výjimek, takže mu rozumí spíše odborníci na ministerstvu práce než klienti. Do druhého pilíře vstoupilo za deset let jen 40 % ekonomicky aktivních Němců, v nízkopříjmových skupinách jejich počet nedosáhl ani třetiny. Původní cíl dosažení 20 milionů Němců, kteří svěří část výdělku finančním ústavům, zůstává v nedohlednu. Německý důchodový systém je symbolem štědrosti sociálního státu. Stát blahobytu se stal základem německého sociálně-tržního modelu. Německá ekonomika... ale v poslední době vznikají problémy, protože německá ekonomika ani demografický vývoj už nejsou tak silné a vzniká diskuse, zdali je možno udržet současné poměry.

Německo je typickým představitelem Bismarckova modelu důchodového zabezpečení. Funguje na kombinaci principů solidarity a ekvivalence. Německý model je korporativistický, kdy se do správy sociálního pojištění zapojuje tripartita. K tomu jsem hovořil asi před hodinou. Veřejné důchodové pojištění se stalo základem poválečné německé sociální politiky. Otázkou je, nakolik bude udržitelný do budoucna.

No, tak se teď pojďme podívat, jakým způsobem to například řeší ve Velké Británii, protože znovu říkám, jsme tady v bodu Potvrzení trvání stavu legislativní nouze, ale mně vůbec právě nepřipadá, proto to tady zdůvodňuji, že vůbec tady má být nějaká legislativní nouze. Proto jsem navrhl tu legislativní nouzi zrušit a o mém návrhu se bude po obecné rozpravě hlasovat. Takže je potřeba podrobně si říct, že... znova říkám, tady jsem slyšel nějaký náznak, ale už naštěstí ho neslyším, zkraje svého projevu, jako kdybych neměl tady adekvátně zdůvodnit, že vůbec ten návrh na legislativní nouzi, že je vlastně chybný, že vůbec je neadekvátní, to jako samotné o sobě... Já tady nechci ani diskutovat o tom, že to vůbec... tady není z mého pohledu, z pohledu SPD, vůbec... já odmítám diskusi o tom, jestli někomu snížit důchodové více, nebo méně. To je vaše diskuse, vaší pětikoalice. Já prostě nebudu, aby mě někdo manipuloval do té diskuse. Já tady diskutuji od podlahy o tom, že to děláte špatně a že vůbec jste neměli nic takového navrhovat, a už vůbec ne v legislativní nouzi jako. Takže proto je to tady takhle obšírnější, protože je vidět, že vládní pětikoalice vůbec nechápe, co tady navrhujete, okrást skoro 3 miliony lidí v desetimilionové republice o důchody. To přece vůbec takhle nejde, to si skutečně zasluhuje širokou diskusi v tom smyslu, že to samozřejmě SPD absolutně odmítá, snížování důchodů a to, co vy tady předvádíte.

Takže podívejme se, jak je to... Velká Británie. Takže se snažím vám tady vysvětlit, že kdybyste to dělali jako v těch vyspělých zemích, tak vůbec byste tady nemuseli s tím návrhem na legislativní nouzi přijít, vůbec byste nemuseli okrádat důchodce. Jenže to evidentně, na to kompetence vlády nestačí, že?, té současné vlády.

Velká Británie je jednou z mála zemí v Evropě, která nečelí vážné důchodové krizi. Státní penze na jednu stranu patří mezi nejnižší v Evropě, ale na druhou stranu má Británie dlouholetý a stabilní fondový penzijní sektor a její populace nestárne tak rychle jako v Evropě a vlády podnikly opatření k odvrácení důchodové krize. No ale to tady od vlády pětikoalice chybí. Takže jediným vaším opatřením, co jsem tady od vás zatím slyšel, je vzít lidem slíbené důchody. No tak to ale není přece žádná reforma. To je přece úplně šílené. Proto to tady taky takhle odmítáme. No a říkám to na rovinu – my tady děláme... samozřejmě, že tady obstrukujeme tohle, protože SPD jasně deklarovala, že všemi demokratickými prostředky budeme bránit tomu, abyste okradli téměř 3 miliony důchodců o slíbené důchody. Říkám to na rovinu a nestydíme se za to. A všichni to víme. Ví to i vládní koalice, proč tady mluví, a víme to i my. A bude to samozřejmě... je to boj na sílu, ale vy máte výhodu, protože je vás většina, a určitě ještě přistoupíte k nějakým nedemokratickým krokům, abyste omezili opozici a co nejrychleji abyste mohli okrást důchodce. Ale my s tím nesouhlasíme a budeme tomu bránit.

Takže pojďme k Británii. Za posledních třicet let udělaly vlády dvě hlavní změny. Jednak omezily náklady zajištění ve stáří pro stát tím, že omezily dávky ze státních schémat, jednak více zapojily do hry soukromý sektor. Konzervativní vlády zavedly doplňková důchodová schémata spolu s contracting out. Labouristické vlády zavedly omezení na strukturu podílnických kapitálových schémat, která pomohla najít úspory z rozsahu a nižší poplatky. Píše o tom Miles a Iben v roce 2000.

Důchodový systém ve Velké Británii je poměrně komplikovaný. Systém je vícepilířový a velmi složitý. V obecné rovině zahrnuje paletu produktů, to znamená státní, podnikové nebo soukromé, dávkově či příspěvkově definované, různě odpovědné strany. Těmi stranami, tím nemyslím politické strany, ale stát, zaměstnavatel a tak dále. Zaměstnanci jsou povinni plánovat svůj vlastní důchod a nesou všechna rizika, včetně investičního rizika, úrokového rizika a rizika dlouhověkosti.

Důchodový systém ve Velké Británii nabízí především všem jednu rovnou dávku s univerzálním pokrytím, takzvaný základní státní důchod. Základní důchod je doplněn řadou testovaných dávek. Zaměstnané osoby mají základní zabezpečení rozšířeno o složku důchodu vázanou na věk, druhý státní důchod a tak dále, další pilíře obsahují podnikové i osobní důchodové plány. V prvním pilíři jsou základní státní důchod a druhý státní důchod a testované dávky. V druhém pilíři jsou příspěvkově definované podnikové důchody, dávkově definované

podnikové důchody, osobní důchod nebo kolektivně vyjednané individuální plány a kapitálové podílnické důchody. Třetí pilíř představují doplňkové dobrovolné příspěvky k podnikovým plánům a samostatné oddělené, příspěvkově definované důchodové účty.

Do prvního pilíře, který je veřejný a průběžně financovaný, přispívají zaměstnanci i osoby samostatně výdělečně činné. Pojistné činí 10 % u zaměstnance a 11,9 % u zaměstnavatele. Vedle základního státního důchodu existuje odstupňovaný starobní důchod založený na výdělcích od roku 1978. V devadesátých letech činil poměr průměrný státní důchod versus mzda 25 %, dnes klesá až na 20 %. Důchody v Británii podléhají zdanění, navýšení důchodu na závislé děti zdaněno není. Jsou indexovány podle cen.

Druhý pilíř nabízí podniková schémata, sjednané osobní důchodové pojištění a nově i kapitálové podílnické pojištění. Neexistuje žádný formální závazek účastnit se druhého pilíře. Nárok na důchod vzniká v 65 letech. Důchody z druhého pilíře mohou být jak příspěvkově, tak dávkově definované. Zaměstnanci se mohou účastnit v některém ze schémat z druhého pilíře, vyvázat z druhého státního důchodu. Individuální plány, jimž se lze vyvázat, jsou příspěvkově definované. Zaměstnanec, který se vyváže z druhého státního důchodu, platí stejnou příspěvkovou sazbu jako pracovník, který se nevyvázal. Ale liší se dispozice těmito fondy.

Z contracting out se část důchodových příspěvků pracovníků převede na jeho individuální důchodový účet, ale jeho budoucí důchod z prvního pilíře se sníží. Dnes činí podíl občanů, kteří využívají contracting out, aspoň tři pětiny. Britská vláda slouží jako zúčtovací centrum pro příspěvky odváděné do prvního, tak příspěvky odváděné do druhého pilíře. Každý pracovník, který se účastní druhého pilíře u podnikového schématu, má účet u svého zaměstnavatele a společnosti, která přebírá příspěvky odváděné do druhého pilíře, zpravidla penzijního fondu či pojistovací společnosti.

Lidé, kteří se účastní druhého pilíře a chtějí čerpat dávky, si musí o její vyplacení žádat mezi 60 a 75 lety. Důchodové dávky nakoupené u pojistovací společnosti a individuální účty se indexují až 5 % ročně. Pokud je jedinec ženatý či vdaná a partner zemře, musí společnost vyplácat vdovci či vdově polovinu dávek, které čerpal zemřelý manžel či manželka.

Trh s pojistnými produkty se dynamicky vyvíjí. V roce 2004 dvě velké britské pojistovací společnosti poslaly stovkám tisíc klientů dopisy, kde jim sdělily, že dávky budou nízké, a poradily jim, aby přestali vyvádět důchodové příspěvky a vrátili se do státního systému sociálního pojištění. Půl milionu lidí skutečně poslechlo a vrátilo se do prvního pilíře, kde mohou čerpat druhý státní důchod. Výhodnost či nevýhodnost vyvádění prostředků ze státního pilíře do soukromého či podnikového pilíře závisí na situaci na finančních trzích. Když ceny na kapitálovém trhu rostou, contracting out se stává atraktivní, zatímco když ceny akcií klesají, klienti se děsí znehodnocení úspor a pokorně se vrací do státního systému. Když se špatná situace na trzích prodlouží, roste politický tlak na to, aby se klientům dovolilo vrátit se k sociálnímu pojištění, ačkoliv jinak by jim to nebylo umožněno. Jsem stále u té Británie.

Přání vyvázat se do druhého pilíře nebo zůstat věrný sociálnímu pojištění závisí na příjmech, ale rovněž na pohlaví. Z těch, kdo zůstávají věrní sociálnímu pojištění, je 65 % žen a 70 % lidí s nižším příjemem. Mezi lidmi ve věku 45 až 54 let 93 % mužů volí individuální vyvázání se ze sociálního pojištění, zatímco jen 32 % žen volí tuto možnost. Tento rozdíl lze vysvětlit delší očekávanou délkou života žen, ale rovněž menší averzí k riziku mezi ženami než mezi muži. Nedostatek finančního vzdělání u řady lidí vytváří prostor pro zneužití systému penzijními fondy a pojistovacími společnostmi, které lákají klienty, aby si vybrali účet u jejich společnosti. Účty u soukromých penzijních fondů jsou dražší než povinné individuální účty. Klientům jsou přeprodávány produkty, které jsou pro ně bud' nevhodné, nebo příliš drahé.

V říjnu 2012 vstoupil v účinnost důchodový zákon z roku 2008, který zavádí pro zaměstnavatele nové povinnosti. Zaměstnavatelé musí automaticky zařadit zaměstnance do důchodového programu a platit povinné penzijní příspěvky. Smyslem těchto reforem je podpořit lidi, aby si ve větší míře spořili na důchod, přičemž odpovědnost za zajištění převzali

zaměstnavatelé. Výdaje státu na důchody v Británii nehrají takovou roli jako v jiných zemích, protože jednotné základní dávky spolu s druhým státním důchodem představují jen malý podíl na zajištění ve stáří. Naopak ve fondech a obdobných formách mají občané značné množství prostředků určené na důchody. Štědrost státního důchodového systému se v průběhu doby snižuje, byť druhý státní důchod je výhodnější hlavně pro nízkopříjmové skupiny. Pro důchodce s nižšími celoživotními příjmy budou náhradové poměry průměrný důchod – mzda vyšší vzhledem k přerozdělování uvnitř systému. Budoucí náhradové poměry budou u nich přinejmenším stejně vysoké jako dnes. Zavedení druhé státní penze a základní garantovaná dávka je výhodná především pro nízkopříjmové skupiny. Naopak náhradové poměry pro Brity s průměrným a vyšším příjmem se sníží.

Takže to jsem popsal situaci v Německu a situaci ve Velké Británii. Tak samozřejmě těch modelů je tady řada. Já jsem myslel, že si to tady vládní představitelé nastudovali, ale je vidět, že jediným návrhem Fialovy vládní pětikoalice ohledně důchodů tady po roce a čtvrt je to, že chcete okrást důchodce o slíbenou valorizaci, což je absolutně nepřijatelné. Takže proti tomu samozřejmě SPD důrazně protestuje a děláme všechno pro to, aby ten váš návrh tady neprošel. Je nás jenom 20 z 200, ale bojujeme na maximum.

Takže pojďme se podívat, jaký je model ve Švédsku. V roce 1998 schválilo Švédsko legislativu, která změnila veřejný důchodový systém směrem k fiktivnímu příspěvkově definovanému systému, který je financován na základě průběžného systému. Byl zaveden druhý pilíř povinného spoření do fondů. Důchodová reforma zásadně změnila vyplácení veřejných důchodových dávek. V novém systému jsou dávky úzce vázané na zaplacené příspěvky a celoživotní příjmy každého jedince. Důchodový systém ve Švédsku měl dlouho jen dva pilíře, respektive tři pilíře. Veřejný národní důchodový systém, který pokryval všechny občany, a zaměstnanec důchodový systém, který vycházel z kolektivního vyjednávání mezi podniky a odbory. Třetím pilířem byly soukromé pojištění či spoření.

Veřejné penze jsou dominantním zdrojem příjmu. Vytvářejí přibližně tři čtvrtiny příjmů penzistů. Nový systém veřejného důchodového systému má dvě složky: NDC a FDC. Veškeré pojistné hradí zaměstnavatel. Zaměstnavatel platí souhrnnou daň z mezd ve výši 31,42 %, přičemž z toho jde na starobní penze 10,21 %. Z tohoto balíku vybere patřičná procenta se stropem na 1,5násobku průměrné mzdy, které převede na individuální účty NDC a FDC. V rámci NDC byly vytvořeny individuální účty, jejichž hodnota představuje budoucí nárok. Příjmy se evidují od roku 1960. Účty jsou však fiktivní, neboť financují důchody stávajícím penzistům. No jasně, to je ten průběžný systém. Fungují tedy stále na principu pay as you go. Výše penze je pak vypočtena jako poměr zůstatku na účtu a očekávané doby dožití, která je zprůměrována stejně pro muže a ženy. V NDC systému je důchodový věk pružný. Dávky mohou být získány od 61 let. Neboli krátce řečeno, na důchod máte nárok od 61 let.

Nový systém motivuje lidi pracovat, protože váže budoucí dávky na celoživotní příjmy, a tím i příspěvky. Až do stropu jsou dodatečné příjmy zdrojem vyšších budoucích důchodových dávek. Přizpůsobení dávek v reakci na průměrný věk dožití znamená, že pracovníci musí posunovat svůj věk odchodu do penze, chtejí-li dosáhnout stejného poměru důchod versus mzda jako jejich rodiče.

Důležitým cílem veřejného důchodového systému ve Švédsku vždy bylo dosáhnout dobrého zajištění ve stáří pro všechny občany. Fialova vláda má přesně opačný cíl. Vy nechce dosáhnout dobrého zajištění ve stáří pro všechny občany. Vy děláte opak. Vy tady navrhujete, ještě navíc v legislativní nouzi, proto o tom tady hovořím, že chcete co nejrychleji připravit všechny příjemce důchodu o důchody, prostě okrást je. Měli slíbenou valorizaci a vy je chcete připravit o tu slíbenou valorizaci. Vzít jim v průměru 1 000 korun měsíčně. A my s tím nesouhlasíme a tady tomu ze všech sil bráníme. Fialova vláda hodila důchodce přes palubu, SPD naopak pevně stojí na straně všech příjemců důchodu. O tom tady je tato schůze. Tak.

Takže nový důchodový systém ve Švédsku proto přináší základní garantovanou dávku, která zajišťuje minimální životní úroveň důchodu pro jednotlivce s žádným nebo nízkým příjmem. Tato garantovaná dávka se testuje příjmy žadatele a nahrazuje penze z NDC schématu. Minimální dávka je financována z obecných daňových příjmů státu a je oddělena od NDC schématu, který je závislý na příjmech. Dávka se platí od 65 let a představuje přibližně 35 % průměrné mzdy pracovníků s modrými límečky. Garantovaná dávka se investuje podle cen a nikoli mezd jako v NDC systému. Proto ji bude pobírat stále menší podíl důchodců. Dnes asi 30 % důchodců ve Švédsku pobírá důchod z tohoto systému garantovaného příjmu, často ženy s nízkou kvalifikací.

Druhý pilíř švédského důchodového systému dnes tvoří povinné spoření do fondu FDC. Prémiová penze vytváří relativně malý podíl. Z celkových příspěvků na důchodové pojištění 18,5 % jde na povinné spoření do fondů, na individuální účty 2,5 %. Nová vládní agentura pro prémiovou penzi systém spravuje a funguje jako zúčtovací centrum. Příspěvky vybírá zaměstnavatel a posílá Národnímu daňovému úřadu. Jakmile jsou určena individuální důchodová práva, účastníci si mohou vybrat, do jakých fondů investovat. Lidé si mohou vybrat mezi privátními fondy, kterým dávají do správy individuální úspory. Volbu penzijního fondu lze kdykoli změnit. Příspěvky účastníků jsou investovány prémiovou penzijní agenturou ve velkých sumách. Fondy znají jen celkové investované sumy a neví, kdo jsou individuální investoři.

V roce 2000, kdy se systém FDC spouštěl, fungovalo přibližně 460 fondů. Dnes se jich účastní v systému asi 700. Většina, asi 70 % fondů, jsou akciové fondy, zhruba polovina fondů investuje do zahraničních akcií. Každý účastník prémiové penze si může vybrat pět prémiových fondů. Původně byli lidé aktivní a vytvářeli si portfolio sami. Dnes jen asi pětina klientů skutečně tvoří portfolio, ostatní investují do zbytkového fondu, který spravuje Státní penzijní společnost.

Nový švédský důchodový systém byl zaváděn postupně. Lidé narození od roku 1954 budou pobírat penzi úplně podle nového systému. Starší pobírají penzi kombinovanou podle nového systému a podle původního systému. Teprve v roce 2040 pojede celý systém podle nových pravidel. Ještě v roce 2015, kdy se dostanou do penze poválečné generace narozené z baby booma, budou dávky vypláceny podle starého systému.

Důchodový systém počítá s pojistně-technickou úrokovou mírou ve výši 1,6 %. Fondový systém, který funguje od roku 2000, přinesl pro klienty řádově stejné výnosy jako v NDC, nicméně podstatně nižší než v základních soukromých penzijních systémech. Hodnota vybraného portfolia poklesla za tři roky fungování systému o 40 % a hodnota předurčeného fondu o 30 %. Nedávná finanční krize tuto nepříjemnost ještě prohloubila.

Předreformní systém nebyl spravedlivý. Spojení mezi příspěvky a dávkami bylo slabé. Příspěvky byly placeny ze všech příjmů od 16 let až do důchodu, zatímco dávky vycházely z 15 let s nejvyššími příjmy. Docházelo tak k přerozdělení od zaměstnanců s dlouhou kariérou a vyrovnaným příjmem, obvykle lidé s nižšími příjmy, k lidem s krátkou kariérou a výrazným růstem na konci kariéry, lidé s vyššími příjmy. Nový systém vytváří úzké spojení mezi zaplacenými příspěvky a důchodovými dávkami, a to nejen v systému FDC, ale i NDC.

Nový švédský systém tedy posiluje princip ekvivalence na úkor principu solidarity. Princip solidarity je však v systému zachován, protože občan má nárok na garantovanou dávku. Ta je vyplácena nikoli ze systému NDC, nýbrž z kapitoly sociálních dávek. NDC a FDC systémy předpokládají, že rozhodnutí jednotlivce o práci či důchodu předurčí výši individuální renty. Jednotlivci mohou diverzifikovat svá důchodová portfolia, investování svých prostředků na kapitálovém trhu. Nový systém posouvá riziko a odpovědnost na občana. Rozsah, v jakém systémy tvoří solidní penze, závisí na schopnostech účastníka činit racionální investiční rozhodnutí. Protože prémiová penze založená na FDC má v systému jen menší váhu, nejsou švédské důchody tolik závislé na kolísání kapitálového trhu. Navzdory záměrům velký počet

fondů, které se předhánějí v reklamních kampaních, má na občany spíše odrazující efekt. Pro řadu účastníků bude zbytkový fond představovat lepší alternativu než aktivní investiční strategie. Zatím má zbytkový fond lepší výnos než průměr trhu.

Zúčtovací centrum se zatím ukázalo být úspěšné ve snižování nákladů na systém FDC. Administrativní náklady pro agenturu pro prémiové důchody činí jen 0,3 % aktiv. Řízení aktiv spojené s velkými objemy prostředků vytváří úspory z rozsahu. Většina soukromých fondů v systému jsou dražší než zbytkový fond a fondy řízené institucionálními investory. Marketingové náklady systému FDC sníží v budoucnu vyplácené penze o jednu desetinu. Protože dávky nejsou definovány a závisí na příspěvcích, nelze nyní přesně předvídat očekávané poměry průměrný důchod – mzda. Proto představa, že nastupující švédští důchodci se budou těšit vyšším relativním důchodům než jejich rodiče, by nebyla realistická. Celkové náhradové poměry průměrný důchod – mzda budou pro nastávající důchodce nižší než dříve. Je tomu proto, že počet důchodců se zvyšuje a průměrná délka života rovněž.

Výhodou nového švédského systému je, že klade větší odpovědnost na jednotlivce při přípravě na důchod. Nejde však o plnou privatizaci, nýbrž částečnou, a to poměrně skromnou privatizaci.

Systém není dokonalý. Navíc nedokáže předpovědět budoucí důchodové dávky. Ačkoliv systém byl vytvořen jako finančně stabilní, neřeší problémy se stárnutím obyvatelstva. K tomu slouží rezervní důchodový fond.

Takže to jsme probrali už model ve Švédsku, ve Velké Británii a v Německu.

Tak ted' se pojďme podívat, pojďme se podívat na Francii. Pojd'me se podívat na Francii. Francie patří k zemím s bismarckovským modelem důchodového zabezpečení. Francouzský model vychází z bodu běžného financování, kdy do systému platí příspěvky jak zaměstnanci, tak zaměstnavatelé, a důchodové dávky se odvíjí od výše příjmu. Soustava povinného sociálního pojištění vznikla ve Francii už v roce 1945. Od té doby sociální pojištění zahrnuje pojištění zdravotní, důchodové a pojištění pomocí rodinám s dětmi. Sociální pojištění dnes pokrývá asi čtyři pětiny obyvatel, všechny zaměstnance i důchodce. Ostatní lidé mohou být jednak osoby bez platu, umělci, obchodníci, svobodná povolání, zaměstnanci, pardon, zemědělci, dále osoby se speciálním platem, zejména ve veřejné správě, a osoby s platem v soukromém sektoru.

Vyplácení dávek a vybíráni příspěvků organizuje ve Francii ústřední organizace sociálního zabezpečení. Dnes žije ve Francii asi 60 milionů lidí, z toho polovina v aktivním věku. Mimochodem, 12 % ekonomicky aktivních jsou nezaměstnaní. V zemi žije asi 12 milionů důchodců. V roce 2000 důchody tvořily asi 12,1 % HDP, v roce 2030 se očekává 15 % HDP. Velká většina prostředků na důchodové dávky je vynakládána v rámci státního průběžného systému, nebo toho průběžně financovaného systému, a ve Francii je tento trend ještě silnější než jinde v EU.

První pilíř francouzského důchodového systému je průběžně financovaný. Důchody závisí na výdělcích. Spadá do něj většina zaměstnanců, studenti i lidé pobírající sociální dávky. Kromě stáří a vдовství nebo vdovectví pokrývá i nemoci, mateřství, invaliditu, smrt, úrazy a nemoci z povolání. Garantuje občanům základní minimální příjem. Jinak standardní důchod se odvíjí od příjmů. Příspěvky na důchodové zabezpečení, to znamená odchod do penze a smrt, pardon, příspěvky na důchodové zabezpečení, v závorce odchod do penze a smrt, v prvním pilíři platí zaměstnanec ve výši 6,75 % a zaměstnavatel 8,4 % až do mzdového stropu 3 086 eur měsíčně. Příspěvky jsou odebíratelné z daní.

Ve Francii neexistuje povinný věk pro odchod do důchodu. Odchází se mezi 60 a 65 lety. Minimální věk pro odchod do důchodu je 62 let pro osoby narozené po roce 1955 a 65 let pro osoby narozené před rokem 1951. Pro lidi narozené po lednu 1955 se věk pro nárok na plnou penzi, minimální věk plus pět let, je věk pro nárok na plnou penzi 67 let. Lidem, kteří odjedou

do důchodu dříve, například z důvodu invalidity, nebo protože pracovali v nezdravém nebo fyzicky stresujícím pracovním prostředí, se důchod krátí. Lidé, kteří vychovávali alespoň tři děti, mají důchod o něco vyšší. Při splnění povinné doby pojištění 42,5 let mohou starší francouzští občané odjet do důchodu už od 60 let. To je potřeba zdůraznit. To je potřeba zdůraznit. Nesplňuje-li občan minimální dobu pojištění, důchod se krátí. Když naopak občan dobu pojištění překročí, připsaná dávka se už nijak nezvyšuje.

Francouzské státní důchody se odvíjejí od příjmů zaměstnance za nejlepších 25 let. Čistý náhradový poměr důchod versus mzda dnes dosahuje v soukromém sektoru okolo 79 %. No tak podívejte se, jak to mají vysoko. A tady ministr financí a místopředseda ODS Stanjura tady argumentuje nějakým poměrem, který je mnohem nižší než ve vyspělých zemích, a říká, kolik důchodci dostávají peněz. To je neskutečný, ty asociální výroky!

Penze se valorizují podle cen a nikoliv podle mezd.

Druhý pilíř francouzského důchodového systému tvoří povinná schémata založená na příspěvkově definovaných účtech. Doplňkové penze jsou povinné pro všechny zaměstnance, kteří odvádějí důchodové pojištění do prvního pilíře. Pro zaměstnance soukromého sektoru organizuje doplňkové penze ARRCO. AGIRC pokrývá manažerský a exekutivní personál. Dále existují zvláštní schémata pro zemědělce a OSVČ. Výpočet doplňkových starobních penzí je založen na bodování. Každý rok, který poplatník přispíval do systému podle své mzdy, se předvádí na body, od nichž se odvíjí doplňková penze.

Ve druhém pilíři důchody odpovídají příjmům za celé pojišťovací období, nikoliv jen z 25 výdělkově nejlepších let. Příspěvky do ARRCO, psáno ARRCO, jsou 3 % pro zaměstnance a 4,5 % pro zaměstnavatele až do hranice toho stupu, o kterému už jsem hovořil, to je 3 086 eur měsíčně. Pro lidi s příjmem mezi 3 086 eur a 9 258 eur měsíčně platí sazby 8 % pro zaměstnance a 12 % pro zaměstnavatele.

Třetí pilíř francouzského důchodového systému představují dobrovolná penzijní připojištění francouzských občanů. Ve Francii existují stovky schémat. Banky, pojišťovny a penzijní fondy přicházejí s vlastními komerčními produkty. Zatímco v prvním pilíři se vyplácí asi 65 % důchodových dávek, ve druhém pilíři 5 % důchodových dávek, ve třetím pilíři 30 % důchodových dávek.

Opatření, která přinesla důchodová reforma z roku 2010, umožnila odchod do důchodu v 60 letech za velmi přísných podmínek osobám, které začaly pracovat před dosažením 18 let a platily příspěvky po dobu stanovenou pro jejich věkovou skupinu zvýšenou o dva roky. Součástí reformy bylo posunutí do roku 2018 minimálního věku pro odchod do důchodu na 62 let.

François Hollande se ve své prezidentské kampani zavázal, že bude znova zavedena možnost odchodu do důchodu v 60 letech pro ty, kteří začali pracovat brzy a na důchodové pojištění přispívali dostatečně dlouho. Nařízení vstoupilo v účinnost v listopadu 2012. No tak se na to podívejme. Ve Francii od roku 2012 možnost odchodu do důchodu v 60 letech, no a Fialova vláda navrhoje zvýšení odchodu do důchodu z 65 na 68 let, což je nejvyšší věk odchodu do důchodu v Evropě. No šílený prostě. S tím samozřejmě SPD zásadně nesouhlasí, s tím, aby se zvyšoval věk odchodu do důchodu, pro jistotu zopakuju.

No a francouzský prezident diskutuje se sociálními partnery o globální reformě, která by vedla k dlouhodobému udržení průběžně financovaného důchodového systému. Francouzský systém potvrzuje, že štědřejší veřejné důchodové programy, v uvozovkách, vytlačují soukromé úspory. To není překvapivé, protože veřejné důchodové programy financované daněmi snižují čistý příjem občanů po zdanění, a tím omezují soukromé agregátní úspory. Účinek veřejných penzí na soukromé úspory se pravděpodobně ještě posiluje, když se nárok na důchod odvozuje od příjmů nebo majetku.

Pojďme se podívat blíž. To znamená, pojďme na Slovensko. Slovensko patří k evropským zemím, které provedly částečnou privatizaci důchodového systému podle doporučení Světové banky. Podobně jako Maďarsko či Polsko provedlo radikální reformu svého důchodového systému, která zavedla příspěvkově definovaný povinný systém starobního důchodového spoření, přebudovalo průběžný systém a posílilo význam dobrovolných důchodových schémat.

Slovensko vytvořilo systém tří pilířů financování důchodů. První pilíř je průběžný státní pilíř, který představuje sociální pojišťovna, do níž odvádí zaměstnavatel za pracovníky odvody ze mzdy. Na starobní důchod je určeno 18 % hrubé mzdy. Druhý pilíř vznikl v roce 2005 a představuje spoření u důchodových správcovských společností. Třetím dobrovolným pilířem jsou doplňková důchodová schémata.

První pilíř je povinný, průběžně financovaný, s přiměřenou solidaritou. První pilíř pokrývá všechny občany v aktivním věku a jejich zaměstnavatele, kteří povinně posílají důchodové příspěvky sociální pojišťovně. Vybrané pojistné používá stát na vyplácení penzí aktuálních důchodců, takže systém funguje na principu PAYG. Výše maximálního důchodu je omezená maximálním vyměrovacím základem pro platby pojistného. V prvním pilíři dochází k postupnému zvyšování věku pro odchod do důchodu na rovných 60 let pro muže i ženy. Bude silnější spojení mezi důchody a příspěvky. Dávky se indexují podle inflace a mezd. Existuje možnost pozdějšího odchodu do důchodu, který se však postihne krácením o 0,5 % za každý měsíc před standardním věkem odchodu do důchodu, a naopak pozdější odchod je zvýhodněný bonusem 0,5 % za každý měsíc.

Druhý pilíř představuje povinný kapitalizační pilíř důchodového spoření. Je zaveden od 1. ledna 2005. Systém je příspěvkově definovaný. Mají se jej účastnit všichni občané v aktivním věku tak, že polovina odvodů, které dosud platili sociální pojišťovně, půjde na jejich důchodový účet. Na Slovensku má být investovaných 30 % prostředků na osobních důchodových účtech. Přechod k novému systému nebyl jednoduchý. Lidé byli rozděleni do dvou skupin. První skupinou jsou občané, kterým bylo při zavedení reformy 16 let a méně. Ti vstoupili povinně do druhého pilíře v době nastupu do prvního zaměstnání. Pak odváděli 9 % hrubé mzdy sociální pojišťovně a 9 % penzijnímu fondu. Lidé starší 16 let se mohli sami rozhodnout, zda chtějí do důchodového pilíře vstoupit, nebo ne. Do určité doby bylo umožněno lidem, kteří se přihlásili do druhého pilíře, se z něho znova odhlásit a opět vstoupit do prvního pilíře.

Třetí pilíř slovenského důchodového systému je dobrovolný. Každý občan může ze svého příjmu přispívat na doplňkové důchodové spoření podle vlastního uvážení. Produkty se zmodernizovaly, takže se vytvořil prostor na důchod i další formy – prostřednictvím životního pojištění, spoření v bankách, podílových fondů a podobně. Příspěvky do třetího pilíře stát daňově zvýhodňuje.

Důvěru Slováků v nový systém dokládá velký počet daňových poplatníků, kteří dobrovolně vstoupili do druhého pilíře. V první polovině roku 2008 spělo do druhého pilíře 1,5 milionu občanů. Ministerstvo práce nedoporučilo vstup do nového systému lidem, kteří měli do důchodu méně než 10 let, protože minimální doba spoření je právě 10 let. Doporučená doba je minimálně 18 až 20 let, kdy by se měl stát vstup do druhého pilíře výhodný.

Peníze na účtu může důchodová správcovská společnost investovat pouze prostřednictvím klientem zvoleného důchodové fondu. Důchodové správcovské společnosti vytvořily tři důchodové fondy, růstový, vyvážený a konzervativní, které mají zajistit kapitálovou složku důchodového systému. V případě bankrotu společnosti jsou důchodové fondy odděleny od majetku společnosti, takže samotný fond by přešel pod jiného správce. Peníze na důchodovém účtu podléhají zčasti dědictví. Při smrti během aktivního života pozůstalí dostanou pozůstalostní důchod z prvního pilíře a zdědí zůstatek důchodového fondu. Pokud však někdo zemře až v důchodovém věku, úspory na důchodovém účtu propadají

důchodové správcovské firmě. Pozůstalí mohou pouze zažádat o pozůstatostní fond z prvního pilíře.

Takže největším problémem jsou podle tady autora velké rozdíly mezi důchody starých a nových důchodců.

Mezi největší hrozby systému patří vysoké administrativní náklady na správu individuálních kont, které mnohdy předčí nízké výnosy investovaných prostředků. Když se od nominálních výnosů odečtu administrativní náklady a míra inflace, často se stává, že se klient dostane do záporných hodnot. To, zda se někomu spoření na důchod vyplatí, nebo ne, vyplývá hlavně z předpokládané doby spoření. Jde o období, kdy je občan zaměstnán a pravidelně přispívá na osobní důchodový účet. Dosavadní zkušenosti ukazují, že oproti původním předpokladům pravidelného zhodnocování důchodových úspor mohou důchodové správcovské společnosti vykazovat i reálné znehodnocení, tedy výnosy pod úrovní inflace.

Důchodová reforma na Slovensku podstatně posílila princip ekvivalence a oslabila princip solidarity. Nejen důchody na individuálních účtech, ale i důchody v průběžném systému jsou závislé na příspěvcích do systému. Sníží se proto rozsah přerozdělování. Přechází se od uplatňování neopodstatně vysoké míry solidarity ke zvýraznění zásluhovosti a posílení individuální odpovědnosti za situaci po odchodu do důchodu. Dřívější slovenský důchodový systém bral při výpočtu důchodů v úvahu pouze pět nejlépe placených let z posledních deseti před důchodem. To znevýhodňovalo výsepříjmové skupiny a zvýhodňovalo nízkopříjmové skupiny. Nyní nejen důchod z druhého pilíře zaplacený celoživotními příspěvkky, ale i důchod z prvního pilíře je počítán na základě zaplacенного pojistného delšího časového období.

Po nástupu premiéra Roberta Fica Slovensko provedlo významné změny v důchodovém systému. Dosud na Slovensko směřovalo do druhého pilíře 9 % hrubé mzdy, po chystaných změnách má na soukromých účtech skončit 3 až 4 %, zbytek půjde opět do sociální pojišťovny. Slovensko se tak částečně vrátilo k osvědčenému prvnímu pilíři a oslabilo druhý pilíř důchodového systému.

Ačkoliv hlavním cílem slovenské, ale i maďarské a polské důchodové reformy bylo zajistit dlouhodobou finanční udržitelnost důchodového systému, problémem jsou vzniklé deficitu během přechodného období. Vyvedení části sociálního pojištění do soukromých penzijních fondů nebylo zadarmo. Česká republika naproti tomu zvolila skromnější přístup k důchodové reformě, který minimalizuje rozpočtové náklady během delšího časového období.

Shrnutí. Takže tady jsem tady nastínil modely důchodové reformy jenom jako příklad v několika zemích. Takže jsme hovořili tady o Německu, hovořili jsme o Francii, hovořili jsme o Velké Británii, hovořili jsme o Švédsku a dali jsme jako příklad Slovensko. Těch příkladů by tady mohlo být celá řada. Takže když to shrnu, tak v poslední době vidíme v evropských důchodových systémech posun k posílení principu ekvivalence. Též země podporují rozvoj druhého a třetího pilíře důchodového zabezpečení, protože důchody z prvního státního pilíře vzhledem k demografické situaci budoucím důchodcům stačit nebudou. No a tady si taky řekněme, znovu bych zdůraznil, že v Německu důchodci, jak tady bylo řečeno, mají 70 % čistého příjmu. Takže samozřejmě to je ta úroveň, která – potom taky němečtí důchodci jsou bohatí, protože ten stát prostě nějakým způsobem funguje, na rozdíl tady od Fialovy vlády, která to vede od deseti k pěti, nebo už dokonce k nule. Upřímně, když to vidíme, tak přímo do minusu.

Takže zatímco některé země sázejí na povinné spoření – Slovensko, Maďarsko, Polsko, Švédsko – jiné země nechávají spoření na důchodových účtech na individuálním rozhodnutí – Británie, Německo, Francie, ale i ČR.

V poslední době je populární přechod k fiktivním virtuálním účtům – NDC. Ačkoliv tento princip vede k výraznému posílení principu ekvivalence, základní problém deficitu není schopen řešit. Švédsko demografický problém bude řešit pomocí nárazníkového fondu. Ne všechny země jsou však tak bohaté, aby mohly státní důchodový systém dotovat z jiných

rozpočtových příjmů. Německo neprovedlo posun k NDC, ale důležité kroky v tomto směru byly učiněny. Důchodová reforma z přelomu tisíciletí nezměnila systém, přesto představovala citelný posun, protože posílila význam zaměstnaneckých a soukromých penzijních plánů, které dosud hrály okrajovou roli. Velká Británie se v mezinárodním srovnání vymyká nízkými státními důchody a větší rolí zaměstnaneckých a osobních důchodových plánů. Ačkoliv dochází k posílení principu ekvivalence v evropských důchodových systémech, princip solidarity není zcela opuštěn. Státní důchody fungují stále na přerozdělování peněz od bohatších chudším, byť míra přerozdělování se v posledních letech o něco snížila. Zajištění ve stáří se stává více soukromým zájmem, než tomu bylo v minulosti. Státní penze plní spíše roli sociální záchranné sítě.

No a teď se pojďme podívat, jaká je situace třeba tady v České republice. Státní důchody pro všechny. V historickém kontextu – pardon, tady jsem trošku přeskočil. Takže český důchodový systém byl dlouho dvoupilířový, přičemž prvním pilířem byl státní průběžný systém, druhým pilířem dobrovolné penzijní připojištění se státním příspěvkem. Po mnohaletých debatách se minulé vlády rozhodly zavést třetí pilíř soukromého spoření do fondů.

Okolo důchodové reformy se vytváří očekávání, která se při nejlepší vůli nemohou naplnit. Samozřejmě záleží na tom, jakým způsobem se to pojme. Ale ta očekávání, která má o tom SPD, jsou zcela jasná. My chceme důstojné, adekvátní, důchody pro všechny příjemce důchodů. Podali jsme tady návrh zákona, kterým chceme uzákonit minimální důstojný důchod na hranici minimální mzdy pro všechny občany, kteří splnili zákonné nárok, to znamená odpracované roky, odpracovaná doba placení pojištění, případně je tam invalidita. Ale v žádném případě nehceme, aby na důchod měli nárok takzvaní nepřizpůsobiví. Ty naopak podporuje Fialova vládní pětikoalice. Samozřejmě tady už je rozpor.

Takže my jsme ten návrh zákona navrhli, samozřejmě ten minimální důstojný důchod ve výši minimální mzdy a od té základní částky zásluhově. Protože za ty důchody 10–12 000 se nedá prostě vyžít. To je model, jak jste slyšeli – a to jsem tady neřekl zdaleka všechny země – že je ten minimální základní důstojný důchod na úrovni minimální mzdy. Takové modely fungují v řadě těch vyspělých zemích, že lidé třeba celoživotně pracují, a pak aby nežili v chudobě.

Když v roce 1899 zakládal německý kancléř Otto von Bismarck státní důchody, byl to systém relativně levný. Na jednoho důchodce tehdy připadalo 10 pracujících. Do důchodu odcházeli lidé v 70 letech, polovina lidí ale zemřela do 45 let. Samozřejmě to je věc, to tady jenom říkám, to tady nenavrhuji, ale říkám jenom, jaký byl stav v roce 1899. To tady SPD rozhodně nenavrhuje. Jenom tady komentuji historii, jak a co vznikalo tenkrát. Takže ti šťastní, kteří se důchodu dožili, se z něj mohli těšit jen v průměru jeden rok. Současný systém se od Bismarckova podstatně změnil. Je daleko štědřejší a velkorysejší.

Takže tady jsem probral, co se tady všechno dělo v podstatě za poslední roky kolem důchodů. Znovu bych chtěl zdůraznit, že to rozhodně nekopíruje, zdaleka nekopíruje, názory SPD. Jenom to tady celkově chci zesumarizovat, co se tady kolem důchodů v podstatě dělo za poslední roky.

Zamyslím se nad obdobím po roce 2010, aby to bylo poměrně aktuální. Český důchodový systém byl dosud složen ze dvou pilířů. První představuje povinné, státem organizované a spravované průběžně financované důchodové pojištění. Druhý pilíř naplňuje dobrovolné soukromé penzijní připojištění se státním příspěvkem. Světová banka v devadesátých letech tlačila na řízení tří pilířů důchodového systému. V tomto smyslu se po roce 2010 začaly dít zásadní změny. Samozřejmě v lednu 2010 byl založen ministry financí a práce a sociálních věcí poradní expertní sbor pro důchodovou reformu, takzvaný PES, se záměrem aktualizovat projekci vývoje státního důchodového systému, které dříve zpracovala první Bezděkova komise z let 2004, 2005. Tady ta projekce v tu danou chvíli sdělila závěr, že současný systém je

v dnešní podobě a parametrech dlouhodobě neudržitelný a vyústí do schodku kolem 4 % HDP ročně, s tím, že je nezbytné pokračovat v parametrických úpravách.

No ale tady už se zásadně liší ten pohled, samozřejmě. Protože Fialova vláda si to představuje tak, a ministr práce a sociálních věcí Jurečka, předseda KDU-ČSL, že okradete všechny důchodce, o slíbenou valorizaci. Takže vy snížíte lidem důchody.

Zároveň kvůli vaší vládě je tady rekordní inflace, rekordní ceny energií, takže v podstatě vy uvrhujete téměř 3 miliony lidí do chudoby. Ale to, co říkáme my, je, že je potřeba podpořit pracující rodiny, páry, aby se nebáli mít druhé nebo třetí dítě, abychom nastartovali tu demografickou křivku. Dneska je situace taková, že se mladé páry, mladé rodiny bojí mít druhé nebo třetí dítě, protože se prostě bojí, že ho neužíví. No, upřímně, uživit dneska i jedno dítě – znám osobně matky samoživitelky – tak to je také v podstatě heroický úkol dneska. Heroický úkol, protože stát nijak tomu nepomáhá. Vy radši vezmete migranty z Ukrajiny, a ještě se chlubíte tím, to jsem tady citoval, to je úplně neuvěřitelný citát, co tady předvádí Fialova vláda, ještě to zopakuji radši, jaký je náhled Fialovy vlády na důchodovou reformu. Poradce Fialovy vlády Petr Janský řekl v rozhovoru pro Seznam, teď jsem to viděl předevčírem – cituji: "Imigrace, tedy víc lidí ze zahraničí, nám umožňuje vyhnout se těžké volbě, kdy bud' musíme zvyšovat daně, nebo snižovat důchody." No tak to je tedy otresné, jakým způsobem vidí důchodovou reformu Fialova vláda! To znamená, ne že... SPD říká: podpořte naše rodiny s dětmi, podpořte české rodiny s dětmi nebo české páry mladé nebo i samozřejmě motivujme české pracující rodiny, pracující mladé lidi, aby se nebáli mít druhé a třetí dítě. To je přece ten model, správný model z pohledu SPD. Takže ty děti dorostou, stanou se z nich dospělí a pak samozřejmě budou pracovat a budou odvádět do systému. My potřebujeme nastartovat demografickou křivku. Ale vláda Petra Fialy to udělat nechce a poradce Fialovy vlády Petr Janský otevřeně říká, že vaší politikou je imigrace. Imigrace, tedy více lidí ze zahraničí. No to je šílený! To je šílený, co předvádí Fialova vláda! Takže to je úplně pro nás nepřijatelné.

Takže pro vás, když to shrnu, imigrace, tedy více lidí ze zahraničí, to vám umožňuje, vaši vládě, se prý vyhnout těžké volbě, nebo to tady říká poradce Fialovy vlády. No ale vy nejenom – ještě je tam jedna lež, protože ta věta zní: Imigrace, tedy více lidí ze zahraničí nám umožňuje vyhnout se těžké volbě, kdy bud' musíme zvyšovat daně, nebo snižovat důchody, říká poradce Fialovy vlády Petr Janský. Ale on říká bud', anebo. Takže imigrace ano, určitě. A pak dává bud' – anebo mezi zvyšování daní a snižování důchodů. Jenže vy děláte všechno najednou. Takže vy to děláte ještě hůř než ten váš poradce. To už je nepřijatelné, to, co on říká, pro mě. Takže vy zároveň imigrace, tedy víc lidí ze zahraničí, takže provedli jste ukrajinizaci české společnosti, lidi už toho mají dost. Za to může vaše vláda. Už je to za jakoukoliv hranou. Lidi už se necítí tady ani jako v České republice, ani u doktora, v nákupních centrech, spousta lidí mi to říká. Ale vy zároveň ještě chcete zvyšovat daně a zároveň ještě snižujete důchody. No to je neuvěřitelný! To je šílený, co vy předvádíte! Vidíte, až teď, když jsem si to přečetl ještě v souvislostech, ono je to ještě horší, to, co předvádí vaše vláda, než ještě to, co říká váš poradce. To už je také otresný, ale vy dokonce to jedete všechno najednou. No tak to je tedy opravdu šílený. Takže to je váš náhled na důchodovou reformu: vzít víc ekonomických migrantů různých a bůhví odkud ještě, zároveň zvýšit lidem důchody (daně), Čechům, a ještě snížit důchody českým občanům. No tak to je tedy vrchol, to my jako v SPD absolutně odmítáme, tohleto. Absolutně to odmítáme. A já říkám, SPD navrhujete, jsme ale bohužel opoziční strana, takže můžeme teď apelovat jenom na vládu, ale u vás je to, jako když hráč na zed' hází, my říkáme, aby se podpořily české pracující rodiny, aby se nebály mít alespoň dvě nebo tři děti. To je základní předpoklad pro úspěšnou důchodovou reformu. Samozřejmě, to se projeví ve střednědobém horizontu. Ale krátkodobě, to už tady říkáme dlouho, že je potřeba osekat ty zbytné výdaje. To už jsem tady říkal mnohemkrát a už to nebudu opakovat. Říkal jsem to i v úvodu svého projevu. Jmenoval jsem těch našich návrhů minimálně deset, kde vzít peníze už v rádu stovek miliard. Ale to vy udělat nechcete. Takže opravdu hodně prudce z kopce jde

Česká republika s Fialovou vládou. A v podstatě se blížíme do řeckého scénáře, co se týče zadlužení. Problém je, že po vás bude potopa.

Pojďme se tedy podívat dál na tu situaci. No tak tady samozřejmě lze souhlasit s tím, že ta pracovní a expertní skupina došla k jednoznačnému závěru, ale to není nic geniálního, to víme všichni, že český důchodový systém si vyžaduje reformu, která povede k jeho rozpočtové udržitelnosti a spravedlivějšímu rozložení mezigeneračního břemene. Ale to už si také představuje každý jinak. O tom už jsem mluvil dneska, že premiér Fiala řekl, že v tom, že chcete okrást české důchodce o slíbenou valorizaci, že v tom vidí prý mezigenerační solidaritu. No, já nevím, jestli neumí česky nebo co to předvádí. Přece mezigenerační solidarita v podání tedy pětikoalice je snížit lidem důchody. No tak to musíme absolutně odmítout. Vy si tedy vykládáte ta slova úplně po svém, protože podle mě je mezigenerační solidarita v tom, že lidé dostanou důstojné důchody, a v tom vidíme udržitelnost systému. A už jsem tady řekl i ta řešení. To tedy opravdu si úplně převrátíte vzdycky významy těch slov. A to je jako opravdu šílený. To je, jako když premiér Petr Fiala ještě v listopadu v televizi tvrdil, že nebudete zvyšovat daně, a tři měsíce potom mluví všichni vládní představitelé o zvyšování daní pro české občany. Ten člověk si ani nevidí už do úst, protože už se zamotává do svých lží úplně od rána do večera, premiér Fiala. No a teď samozřejmě správně tady ten expertní a poradní sbor pro důchodovou reformu, ten PES... (Smích v pravé části jednacího sálu.) Můžu požádat o klid, prosím vás, aby mě tady nerušili zbytečně? (Obrácí na předsedajícího, který gestem zjednal klid v pravé části jednacího sálu.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Už je klid, už je klid.

Poslanec Tomio Okamura: Já vím, že – to víte, mluvíme tady o snížení důchodů všem důchodcům a vládní poslanci se smějí. No tak to prostě je smutné, ale je to bohužel tak. A my s tím nesouhlasíme samozřejmě, s tímhletím přístupem vládních poslanců.

Tak a teď tedy půjdeme dál, že ten PES připomněl, že klíčovým předpokladem pro úspěšnou důchodovou reformu bude nalezení společensko-politické shody nad její podobou a následně stabilita zvoleného řešení a jeho parametrů v čase. No tak proti tomuto závěru nelze nic namítat. Ale znovu říkám, že je to o tom obsahu. Na druhou stranu je pozoruhodné, že ten PES byl založen za vlády ODS a TOP 09 společně s Věcmi veřejnými, které už tady nejsou, a samotná ta poradní skupina tenkrát, před těmi třinácti lety, jasně říká, že klíčovým předpokladem pro úspěšnou důchodovou reformu bude nalezení společensko-politické shody nad její podobou. Ale Fialova vláda nic nekonzultuje s opozicí. S SPD nic nekonzultujete. No, jestli byl za konzultaci považován ten krátký telefonát ministra Jurečky našemu předsedovi poslaneckého klubu Radimu Fialovi? (Předsedkyně Schillerová z místa: Mně také.) Ano, paní předsedkyně Schillerová, tam byl také krátký telefonát zřejmě. Ale tak to tedy snad pan ministr nemyslí vážně, protože v médiích jsem četl, okamžitě jsem volal Radimovi, v médiích jsem četl, že s námi to projedná ministr práce a sociálních věcí, s opozicí, Marian Jurečka. Že to bude online jednání, bylo psáno. Tak jsem okamžitě volal Radimovi, že bude nějaké jednání. A pak když jsem se Radima ptal, jaké bylo to jednání, tak to byl krátký telefonát od pana ministra.

Vždyť vy na to úplně kašlete, pane ministře. Vy na to úplně kašlete! Vaše konzultace nad důchody je váš krátký telefonát. To je šílený! To je šílený! Vy se tomu vysmíváte do obličeje, všemu. Vy nejste schopen ani přijít na jednání normálně. Vy nejste schopen si ani udělat čas na jednání a sednout si k tomu stolu s opozicí, aby to mělo nějakou formu vůbec, aby se tomu dala nějaká politická závažnost, abyste nějak trošku ukázal, že vám na tom konsenzu záleží. Ne. Vy máte čas na krátký telefonát. To je vše. Vůbec nic se neprobral, protože ani nebyl prostor něco probrat, něco projednat. Tak takovýmhle způsobem k tomu přistupuje ministr práce a sociálních věcí, předseda KDU-ČSL Marian Jurečka.

My o tom jednat chceme. My si chceme sednout. Ale problém je, že když není žádný návrh důchodové reformy z vaší strany, tak pochopitelně není nad čím jednat. Ale i to, o čem jste jednat chtěl, tak jste si udělal čas maximálně na krátký telefonát našemu předsedovi poslaneckého klubu. A teď jsem slyšel, že i vůči předsedkyni poslaneckého klubu ANO taky to byla stejná forma v podstatě. Prostě jste to odflákl úplně. Asi nemáte čas. Nemáte čas prostě. Tady se řeší téměř 3 miliony důchodců, a nemáte čas. No dobrá. Já s tím nesouhlasím, s tím způsobem komunikace. Pak se někde říkalo, že to bylo projednáno s opozicí. No tak tahleta forma? To snad nemyslíte vážně?

To jsem jenom poznamenal, že tady teď zase máme vládu ODS, TOP 09, a dokonce se tady ani nerídíte tímhletím. A dokonce i v těch médiích to slyším – důchodová reforma, tam říkáte, tam je potřeba, aby se dohodly všechny politické strany, co tady jsou ve Sněmovně. Ale vždyť vy nejste schopni vůbec ničeho. Pak slyším, že opozice nechce jednat. My? Tak se podívejte. Vždyť my jednat chceme. A podívejte se, jakou formou jednáte vy? To přece vůbec není žádné jednání. To je prostě... My nejsme žádný hadr na holi. Takže znova vyzýváme vládu k tomu, aby jednala. Ale taky by bylo dobré nejenom jednat, ale přijmout taky opoziční návrhy, protože sami vidíte, že jste bezzubí úplně. Takže je potřeba prostě si taky vzájemně trošku naslouchat.

Další věc je, že tenkrát ta základní varianta projekce důchodového systému, s kterým přišla tenkrát ta Bezděkova komise, a to neříkám, že s tím souhlasím, já jenom konstatuji fakta, to vůbec neříkám, že to kopíruje nějaké návrhy SPD, tak ta základní varianta projekce důchodového systému byla založena na několika předpokladech. Legislativa zůstane zafixována ve stavu platném k 1. lednu 2010. Důchodový věk by se zvyšoval podle novely z roku 2008. To je cíl dosáhnout jak u mužů, tak žen s jedním dítětem důchodový věk 65 let. Valorizace důchodů by probíhala na úrovni zákonného minima, inflace plus třetina růstu průměrné reálné mzdy. Takže i vy sami to porušíte, protože vy nechcete ani to zákonné minimum dokonce. Proto tady dneska stojím, protože chci zabránit tomu, že chcete okrást důchodce. Parametry důchodového vzorce by se indexovaly podle průměrné mzdy. Za uvedených předpokladů by se prý průběžný systém bez dalších změn propadl po roce 2035 z ročních schodků na úrovni procento HDP na 4 % HDP po roce 2050.

Za slabé stránky průběžného systému považuje Bezděkova komise, že sliby budoucí důchodcům nejsou dostatečně pokryty zdroji, což přináší prý nejistotu a rizika jak občanům, tak státu. Za silné stránky průběžného důchodového systému považuje ta komise omezení rizika chudoby u důchodců, tradice a důvěra veřejnosti, parametrické úpravy umožňující zajistit dlouhodobou udržitelnost. To jsou ty plusy. SPD prosazuje udržení průběžného důchodového systému.

Samozřejmě s tím nesouhlasíme. A tady se plně projevuje, že důchodová komise byla v podstatě v režii pana Kalouska z TOP 09 a tenkrát premiéra Nečase z ODS, že navrhoje zvyšovat věk odchodu do důchodu. Já si myslím, že jsou tam rezervy, a my jsme o tom mluvili a konkrétně jsme ty návrhy dávali. Já si myslím, že jsou dostatečné rezervy na to, aby se nezvyšoval věk odchodu do důchodu. Ostatně podívejte se do Francie. Podívejte se do jiných zemí. Vždyť to tam funguje. Vy chcete zvyšovat na 68 let. S tím SPD v zásadě nesouhlasí. A to by byl nejvyšší odchod do důchodu v Evropě. Tak jinde to funguje. Jak to, že jinde to funguje a tady ne? No, tak důvodem je samozřejmě Fialova vláda. To je přece jasné. Vždyť v tom mezinárodním srovnání je to přece úplně jasné. To není důvodem Ukrajina. Důvodem je vaše politika.

Samozřejmě tenkrát ta pracovní skupina se shodla na závěru, že by bylo žádoucí vytvořit druhý fondový pilíř. To je samozřejmě... O tom už jsem hovořil. V podání pana Kalouska to vzbudilo opravdu zcela nepřijatelné otazníky. Jsem rád, že jsme ty návrhy pana Kalouska pak zrušili.

Co bych chtěl ještě poznamenat, je ten nález Ústavního soudu o důchodech. Důchodovou reformu v České republice po roce 2010 významně ovlivnil nález Ústavního soudu k právu na přiměřené hmotné zabezpečení z 23. března 2010. A to byla ta kauza, určitě si na to mnozí z vás pamatujete, to byla ta kauza, kdy si stěžoval bývalý soudce, jemuž byl přiznán k 1. 2. 2006 plný invalidní důchod ve výši 13 346 korun, na to, že celková výše přiznaného důchodu činí pouze 19 % z jeho předchozího příjmu, což nepovaže za přiměřené hmotné zabezpečení. A ustanovení § 15 o redukčních hranicích zákona o důchodovém pojištění podle stěžovatele nemůže obstát a je neústavní, poněvadž jsou tímto ustanovením poškozeni pojištěnci s vyššími příjmy. Navrhovatel připomněl, že podle názvu zákona o důchodovém pojištění se jedná o pojištění, tedy právní institut, který v každém právním státě má svůj ustálený obsah. Se zaplaceným pojistným by se podle něj mělo zacházet jako s pojistným, nikoliv jako s daní. Aplikací zejména druhé redukční hranice dochází k podstatnému snížení výpočtového základu, aniž by byla zřejmá úvaha zákonodárce o legitimním cíli a smyslu takové právní úpravy.

Předmětem přezkumu Ústavního soudu byla otázka, zda poměr mezi výší příjmu pojistného na důchodové pojištění a výši důchodu za stávající právní úpravy naplňuje ústavní požadavek takzvané přiměřenosti hmotného zabezpečení na stáří a nezakládá namítanou nerovnost účastníků důchodového pojištění. Ústavní soud uznává, že v průběžných systémech není předpokladem existence přímé vazby mezi výší zaplacенного pojištění a výší v budoucnu pobírané dávky. I v průběžném systému může být míra ekvivalence přiznané dávky a předchozího příjmu v době ekonomické aktivity vyšší i nižší. Ústavní soud nikterak nezpochybňuje ve vztahu k důchodovému systému princip mezigenerační solidarity, neboť na něm je jakožto systém průběžně financovaný vybudován.

Předmětem posouzení musí být nicméně solidarita příjmová intragenerační, odrážející se v jednotné percentuální sazbě pojistného odváděného ekonomicky aktivním obyvatelstvem. Vysokopříjmové skupiny obyvatelstva tedy odvádí každoročně do systému pro výplatu důchodových dávek výrazně vyšší finanční částky než skupiny nízkopříjmové, konstatuje Ústavní soud. I při respektování odlišnosti komerčního a veřejného pojištění, u kterého není možno vycházet z principu čisté zásluhovosti, výše plnění plně reflekтуje výši pojistného, musí podle Ústavního soudu poměr mezi výší odvedeného pojistného a výši přiznaného důchodu odrážet i pro jednotlivé účastníky jistou míru přiměřenosti, aby došlo k ústavně konformnímu naplnění čl. 30 odst. 1 Listiny základní práv a svobod.

Systém je schopen dlouhodobě garantovat uspokojivý náhradový poměr u jedinců s příjmy pohybujícími se kolem průměrné mzdy, přičemž zvýhodňuje jedince se mzdou podprůměrnou, což je chápáno jako odůvodněné zvýhodnění. Dokáže tak činit pouze za cenu snížení individuálního náhradového poměru u osob s dvoj- a vícenásobkem průměrné mzdy. I jím systém z hlediska obecného garantuje dávku, která představuje určité minimum k důstojnému přežití ve stáří. Nicméně jde o dávku, která nedokáže garantovat zachování životního standardu obvyklého u těchto osob z dob ekonomické aktivity, argumentuje Ústavní soud.

No tak pojďme se na to podívat, aby bylo jasno, na rozsudek toho Ústavního soudu. Pojd'me se podívat, jaký je teda rozsudek toho Ústavního soudu. Poměr důchod versus mzda při různých úrovních mzdy. Takže starobní důchod. Když tedy někdo měl průměrnou mzdu v průměru 0,7, v podstatě 70 % průměrné mzdy, tak ten starobní důchod podle nálezu Ústavního soudu by měl v roce 2007, kdy mám teda poslední číslo, protože to se rozhodovalo v roce 2010, tenhleten rozsudek, tak by ten průměrný starobní důchod... Ne, ne, pozor, to není rozsudek Ústavního soudu, ale jakým způsobem to bylo nastaveno. A z toho vycházela ta žaloba. A naopak Ústavní soud řekl, že má být ten uspokojivý náhradový poměr u jedinců s příjmy, ne, ne, že má být ta přiměřenost, že to má odrážet tu jistou míru přiměřenosti.

Takže ta situace byla taková v tom roce 2007, že kdo měl v průměru 0,7 % průměrné mzdy, tak důchod měl ve finále 55,2 % z té své průměrné mzdy. Kdo měl přesně tu průměrnou mzdu, tak mu vycházelo, když dostal důchod, že dostával v tom roce 2007 44 % té své mzdy

jako důchod. No a poměrně to klesá. Protože kdo měl v průměru 1,5násobek průměrné mzdy, tak mu to v tom roce 2007 vycházelo jako důchod 32 % z té jeho mzdy, co dostával, že měl ten poměr toho důchodu. Když to byl dvojnásobek průměrné mzdy, tak 25,5 %, kdyby měl 2,5násobek, tak ten důchod už byl jenom 21,6 %. Pak byla ta žaloba, že kdo měl trojnásobek průměrné mzdy, byl to soudce, tak přesně mu to vycházelo na 19 %. Tak a v podstatě ta situace je taková, že ten systém z hlediska obecného garantuje dávku, která představuje určité minimum k důstojnému přežití ve stáří, nicméně jde o dávku, která nedokáže garantovat zachování životního standardu obvyklého u těchto osob z dob ekonomické aktivity. Protože existují redukční hranice rozhodné pro výpočet důchodu, klesá s rostoucím výdělkem poměr výše důchodu k tomuto výdělku. No, to víme. Takže zatímco příjmy do první redukční hranice vstupovaly do vyměřovacího základu ve výši 100 %, tak příjmy mezi první a druhou redukční hranicí vstupovaly do vyměřovacího základu ve výši 30 % a příjmy nad druhou redukční hranicí vstupovaly do vyměřovacího základu pouze 10 %.

Takže když se vrátím k nálezu Ústavního soudu ohledně těch důchodů, ohledně tohoto konkrétního případu, tak Ústavní soud konstatoval, že právní úprava provedená napadeným ustanovením § 15 zákona č. 155/1995 Sb. vytváří situaci, kdy účastníku důchodového systému přispívajícímu trojnásobnou částkou než účastník přispívající částkou vypočítanou z průměrné mzdy je přiznán důchod v relativně méně než poloviční výši. Zákonná úprava ve snaze zajistit přiměřené hmotné zabezpečení všem účastníkům důchodového pojištění nezajišťuje části pojištěnců přiměřené hmotné zabezpečení reflekující v seznatelné míře princip zásluhovosti, tedy naplňující stimulační funkci sociální politiky. Je to mimochodem nález Ústavního soudu 8/07 s. 17. Čili Ústavní soud dospěl k závěru, že konstrukce uvedená v § 15 zákona o důchodovém pojištění zakotvující dvě redukční hranice současně s absencí zastropování vytváří výrazné disproporce mezi výší příspěvku do pojistného systému, výši příjmů a výši přiznané (řečeno přidané) důchodové dávky u části pojištěnců, čímž porušuje ustanovení článku 1 a článku 3 odstavec Listiny (?). No a to je ta pointa teď, že proto Ústavní soud stěžovateli vyhověl a § 15 zákona č. 150/1990 Sb. o důchodovém pojištění, zrušil. A s ohledem na náročnost legislativní úpravy odložil Ústavní soud vykonatelnost svého rozhodnutí do 30. září 2011.

A teď je dobré právě se podívat, a u toho jsme, a to je myslím mimořádně zajímavé srovnání, které tady nechce pan ministr Stanjura slyšet... (Ministr Stanjura sedící ve své lavici odpovídá, že je tady slyšet.) Ještě to moje vysvětlení, že nechcete slyšet. Já jsem to vysvětlení ještě neřekl. Ale mluvme na mikrofon v souladu s jednacím řádem. (Ministr Stanjura mimo mikrofon: Tak nemluvte.) Ne, já na vás můžu mluvit, pane ministře, v souladu s jednacím řádem. Takže mi neříkejte něco, co nemám dělat, to si dělejte vy. (Ministr Stanjura mimo mikrofon: Tak se neotáčejte.) Já se můžu otočit na vás, jo. Protože já mluvím na mikrofon v souladu s jednacím řádem. Nechtějte, abych žádal předsedajícího, aby proti vám zakročil, protože poslanec má mluvit na mikrofon. (Smích zprava.) Má mluvit na mikrofon. A jediný, kdo mluví na mikrofon, tak jsem já. A vy se můžete k případné reakci přihlásit tady do rozpravy a budete x-tý v pořadí s přednostním právem. Takže na vás třeba dojde o půlnoci a podobně. Takže teď mám výhodu, že já vás můžu oslovit dokonce bez prostřednictví předsedajícího, protože jste ministr.

Takže jasně... (Směrem k hloučku poslanců poblíž řečnického pultíku.) A ministra? No ano, to jsem rád. (Předsedající: Prosím, opravdu nediskutujme mimo mikrofon.) Přesně, nediskutujme mimo mikrofon, jo? A ten mám já tady. (Smích v sále.) Takže... no je to výhoda právě. (Veselí v sále.) Proto já vás můžu oslovit a vy mě ne, že jo? Takže to je tady teď... (Poslanci se smějí.) Ale chtěl jsem říct... ne, ne. Jenom jsem chtěl ubezpečit, že jsem tak – teď jsem možná překročil polovinu svého projevu, takže času je. Ale pojďme na ten poměr důchodu versus mzda, mezinárodní srovnání.

A to je to, co by pan ministr měl slyšet. Protože vy jste, pane ministře, právě tady argumentoval nějakým úplně scestným argumentem toho poměru mzda versus důchody. Ale já

vám řeknu, jaký je ten poměr ve vyspělých zemích. Takže vy nás chcete táhnout někam k rozvojovým zemím a já chci táhnout Českou republiku tam, kde jsou důstojné důchody.

Například Finsko. No tak Finsko nám tady vychází v průměru poměr důchod – mzda, když to tady projedu, že důchod versus mzda je kolem 80 %, pane ministře. Takže ve srovnání s průměrem čistého příjmu, pane ministře Stanjuro, takže až příště to budete říkat, tak abyste to srovnával s těmi zeměmi, kde je to důstojné zabezpečení, nikoliv s nějakým, nevím, kde jste to vzal, ty své... zřejmě tady někde v rozvojových zemích nebo v nějakých zemích, kam určitě SPD nechce se přiblížovat. Ale tady třeba Finsko, kdo měl mzdu – dokonce, kdo měl mzdu na 0,5, to znamená polovině průměrné mzdy ve Finsku, tak má důchod potom 90,7 % z té své mzdy. Ale pravda, že kdo měl tu průměrnou mzdu na 0,75 % průměru, to znamená, měl tři čtvrtiny, nebo dokonce byl na průměru jedna, tak se to pohybuje kolem 80 %. Takže dávejme, prosím vás, pane ministře, ty správné příklady, Jo? My chceme, aby měli lidé důstojně důchody, a vy argumentujete tím, že obhajujete to, že chcete okrást lidi o důchody, že jim to chcete snížit. To je přece úplně scestná argumentace.

Ale nemluvme jenom o Finsku. Zase můžete argumentovat, že jsou tam vyšší daně. Tak pojďme tedy do Itálie. Itálie, tam je to vlastně to samé v bledě modrém, dokonce ještě vyšší, koukám, tam je to v průměru 89 %, 88 %. V průměru je to tady, jak tak koukám, 88 až 89 % té průměrné mzdy potom lidé dostávají, ty důchody dostávají v poměru k té mzdě. No tak je to vysoké, ale argumentujme správně. I v tom Chorvatsku je to 65 %, ale Chorvatskem bych zrovna neargumentoval teď, to z různých důvodů pochopitelně.

Takže tady vidíte třeba Itálii a Finsko, jaké jsou tam poměry. Takže si nebereme za příklad, pane ministře Stanjuro, ty nejhorší země, přece my se nechceme blížit k nejhorším zemím, ale my chceme přece snad tu Českou republiku přiblížovat k těm nejlepším zemím v těch daných parametrech, v těch daných oblastech. Takže takhle to je. Takhle to je. Takže prosím říkejme ty správné příklady a neříkejme ty, které se vám hodí, a tedy ještě které se nehodí ani občanům. Vy dáváte ty špatné příklady, kam se chcete bližit. Prostě tohle na nás nemůže působit, my tady máme čísla, jak to je.

No a tady samozřejmě platí, že tehdejší vláda samozřejmě s tou argumentací Ústavního soudu nesouhlasila. Nesouhlasila. Takže samozřejmě tady, mám tady napsáno, což chápu, protože když byla u vlády asociální Nečasová vláda ODS s TOP 09, tak chápu, že se jim nelíbilo, aby lidé dostali důstojné důchody, ale já za SPD mám na to jiný názor, já si myslím, že by lidé měli mít důstojné důchody. Takže tady vidím, že to lze, argumentaci Ústavního soudu, přijmout jen obtížně, prý. A tak dále, a tak dále. Takže to je tady, nějaké závěry, už jako politické závěry. Ministerstvo práce a sociálních věcí, které se řízení před Ústavním soudem účastnilo, správně zdůraznilo rozdíl mezi sociálním a soukromým pojištěním. Sociální pojištění je založeno zákonem, zatímco smluvní pojištění vzniká na smluvním principu. Sociální pojištění je za podmínek stanovených zákonem povinné, zatímco komerční pojištění je dobrovolné. Plnění v oblasti sociálního pojištění je stanoveno parametricky zákonem, zatímco pojistné v komerčním pojištění je určeno v individuální pojistné smlouvě, nebo z ní alespoň vyplývá. No tak to jsou takové závěry, které všichni asi víme.

No a teď, poměr důchod versus mzda závisí v každé zemi na rozličných faktorech. No pochopitelně, ale záleží taky na politickém zadání, co je, ale to jsou ty faktory, co je prioritou. Pro Fialovu vládu je prioritou Ukrajina a české občany jste hodili přes palubu. Pro nás v SPD je prioritou český občan. To je ten základní rozdíl, to jsou ty samozřejmě rozličné faktory, kdo je zrovna u vlády. Vy máte (nesrozumitelné) takovou, my máme jinou.

A jde samozřejmě o bilanci příjmů a výdajů důchodového systému, sazby pojistného na důchodové pojištění, tady píšou, celkovou míru daňového a odvodového zatížení obyvatel, zaměstnavatelů, rozsah podpory doplňkových důchodových systémů, historický vývoj důchodového systému, o rozsah důchodově pojištěných osob a okruh poplatníků pojistného na důchodové pojištění. No, myslím, že to tady je hodně zúžené, protože já si myslím, že lze taky

celkově restrukturalizovat ten rozpočet tak, aby vláda dala prioritu udržitelnosti toho systému. Tady to trošku vyjmenovávají zúženě, no tak s těmi parametry, s těmihle, co tady vyjmenovávají, to je trošku takový, je to takové zúžené, ten pohled.

Ministerstvo práce a sociálních věcí tehdy argumentovalo, že v České republice stávající konstrukce výše důchodů a náhradový poměr odpovídají sociálně-ekonomické a politické realitě a nejsou projevem čiré libovůle zákonodárce. No tak ale to je alibistické, protože tady je nějaká vláda, máte většinu, tak samozřejmě vy to přece můžete jako zákonodárci ve Sněmovně přece, to už jste dávno měli udělat, restrukturalizaci rozpočtu, třeba i změnu některých mandatorních výdajů, vždyť vám to tady říkáme celou dobu. A nejzajímavější je, že před volbami o tom mluvili někteří z vás, a najednou po volbách skutek utek. Takže to je ten problém.

Soudce Ústavního soudu Jan Musil zveřejnil pozoruhodné odchylné stanovisko k nálezu, které je užitečné prostudovat. Obsahem povinnosti státu je podle něj zajistit subjektům práv jistý minimální sociální standard, ale nikoli adekvátní životní standard v souladu s jejich požadavky, jak je těmito subjekty někdy mylně vnímáno a požadováno. Zásah Ústavního soudu v analogických věcech by mohl přicházet do úvahy jen v případě flagrantní svévole, libovůle a nesrozumitelnosti zákonodárce, což není tento případ. Takže tím, že Ústavní soud posuzoval, zda poměr mezi výší příjmů, pojistného na důchodové pojištění a výši důchodu za stávající právní úpravy naplňuje ústavní požadavek přiměřenosti hmotného zabezpečení ve stáří, vkročil na teritorium sociální politiky, o níž rozhodovat přísluší také zákonodárci. To říkal ten jeden Ústavní soud... tedy pardon, jeden soudce Ústavního soudu, Jan Musil, zveřejnil odchylné stanovisko. Jeden. Individuálně.

Posoudit všechny otázky fungování důchodového systému je zcela nemožné bez speciálních odborných znalostí v oblasti demografie, statistiky, pojistné matematiky a podobně, kterými Ústavní soud nedisponuje. No, je to otázka samozřejmě, to odchylné stanovisko, protože to by si potom vláda opravdu mohla tady seškrvat důchody, a potom by tady občané se obrátili na Ústavní soud. K tomu se ale blíží politika vlády Petra Fialy, že lidi budou na dlažbě.

To už jsem vám všechny ty statistiky tady řekl, to jsou oficiální statistiky a vlastně by tady bylo stanovisko, že je to tady věc, že to přísluší rozhodovat také zákonodárci. Tak to by opravdu spíš byla taková diktatura. Ale samozřejmě je potřeba tohle...

Tak já to tady zmiňuji, protože se to týká těch důchodů, a jsem tady v bodě Potvrzení trvání stavu legislativní nouze, proto to tady široce zdůvodňuji, že k žádné legislativní nouzi není vůbec důvod. A znovu zopakuji, že už jsem navrhl dopoledne, aby se hlasovalo o tom, zrušit legislativní nouzi, a o mé návrhu jménem SPD se bude hlasovat po skončení obecné rozpravy. Takže proto to moje vystoupení je delší, a jak všichni určitě uznáte, tak je velmi věcné, mluvím čistě konkrétně o důchodech, protože to je tady obsah, a vysvětlují vám tady pečlivě, že nejenom že není důvod k legislativní nouzi, ale legislativní nouzi je potřeba zrušit a ten váš návrh zákona zamítat. Vy byste ho měli stáhnout! Nevím, proč to děláte, že chcete okrást důchodce? To znamená, na Ukrajince jste si půjčili dokonce, zadlužili jste rozpočet, ale českým důchodcům chcete brát. To prostě nejde takhle dělat! Nám se to v SPD nelíbí. Je nás jenom 20 z 200, ale bojujeme. Takže tohle je samozřejmě problém.

A podobně soudce Jiří Nikodým zveřejnil odchylné stanovisko k nálezu a konstatauje, že z hlediska financování je český systém důchodového pojištění systémem průběžně financovaným, a proto není výše pobírané dávky přímo odvislá od zaplacенного pojistného. Z tohoto pohledu otázka míry solidarity není primárně otázkou ústavněprávní, ale otázkou ekonomickou a především politickou. Tak to jsou také názory opravdu. Takže to by v podstatě jinými slovy znamenalo, byť já to tady mám jenom takhle krátce, určitě tam je to odchylné stanovisko delší, to znamená, jak ústavněprávní, že není primárně otázkou ústavněprávního, tak ekonomickou, především politickou. To znamená, když tady například Fialova vláda rekordně zadlužuje český rozpočet, dokonce v rozporu s předvolebními sliby, ruinuje tady Českou republiku a pak nebude na důchody, tak je to jako ekonomická, především politická otázka? To

přece nejde. Je potřeba zakročit v tom případě, ale naopak je to otázka ústavněprávní, protože lidé podle mě mají právo na důstojné životy a žádná vláda nemá právo rozkrást tady tu republiku na ty vaše nesmysly různé.

To znamená, tenhle soudce Jiří Nikodým, nevím, jestli ještě je, nebo není, ale dobré, nechci dělat závěry. Mám to tady jenom jako jednu větu, tady mám prostě extrahovanou, ale opravdu to jsou zvláštní názory. Možná je to tam nějak ještě jinak, ale tady principiálně, to je otázka tohle. Já s tímhle nesouhlasím úplně.

Ústavní soud posuzoval poměr důchod versus mzda čistě podle důchodů ze státního pilíře a úplně opomněl, že vysokopříjmoví lidé mají dost prostředků, aby se na důchod připravili ze svých soukromých zdrojů. Zachování životního standardu je otázkou dalšího smluvního pojištění. O to se musí každý postarat sám z vlastních prostředků. To říká ten soudce Jiří Nikodým. Nelze požadovat na státu, aby toto garantoval. Sám k tomu určité podmínky vytváří a důchodové připojištění či spoření podporuje, ale nemůže v systému základního důchodového pojištění kromě přiměřenosti (?) garantovat (nesrozumitelné) dosavadní životní úrovně. Takže pojďme dál.

Ať máme tedy na nález Ústavního soudu jakýkoliv názor, tak samozřejmě nezbývá než ho respektovat, to je jasné, ale tehdy se tedy tehdejší vláda rozhodla předložit takzvanou malou důchodovou reformu neboli novelu zákona o důchodovém pojištění č. 120/2011 Sb., která do jisté míry zmírňuje disproporce, kterou kritizoval Ústavní soud. Podle Ústavního soudu by lidé s vysokými příjmy, tedy i s vyššími odvody do důchodového systému, měli dostávat rovněž vyšší důchody než dosud. A vláda prosadila, tehdejší vláda, změnu zákona o důchodovém pojištění. Nově přiznávané důchody od října 2011 jsou většinou mírně nižší, než by byly, kdyby změna neprošla. Naopak určitého zvýšení se dočkali ti, kteří do systému odvedli nejvíce, tedy lidé s vysokými příjmy. A zcela vynecháni z té tehdejší malé, takzvané malé důchodové reformy byli lidé s minimálními příjmy do 10 900 hrubého měsíčně. Ti dostali stejný důchod, i kdyby žádná reforma neprošla. Naopak k mírnému snížení penzí došlo pro 70 % lidí s hrubým příjmem mezi 12 a 30 tisíci korunami. Takže to byla taková ta informace.

A byly tam i jako návrhy tohoto typu, aby šli lidé do důchodu až v 72 letech a takhle, ale naštěstí tyhle věci neprošly samozřejmě. Ono se to blíží těm vašim návrhům, protože vy chcete, aby lidé šli do důchodu v 69 letech, což je pro nás úplně nepřijatelné. V 68 letech, pardon. V 68 letech. To je pro nás úplně nepřijatelné.

V každém případě jsou tady různé snahy, co s těmi důchody udělat, ale vždycky tam chybí podpora rodin s dětmi v podstatě pro tu udržitelnost systému. A my právě říkáme, že je potřeba podpořit ty mladé páry, mladé rodiny, aby se nebály mít to druhé a třetí dítě.

Jinak když se tedy podívám dál, co tenkrát obnášela ta malá důchodová reforma, tak odvody na sociální pojištění tam byly zastropovány na úrovni čtyřnásobku průměrné mzdy, rozhodné období, z něhož se zjišťují příjmy pro výpočet důchodů, se z dnešních 30 let reforma prodlužovala, a to na celoživotní. Změnil se tam vzorec pro výpočet starobního důchodu, valorizace neměla být napříště v kompetenci vlády, bude zakotvena v zákoně automatická, do mechanismu se započítává 100 % inflace a jedna třetina růstu reálných mezd, a tak dále, a tak dále.

A co se týče té velké důchodové reformy, tak změny v českém důchodovém systému probíhají stále od počátku devadesátých let. Tehdejší vláda se přihlásila k provedení velké reformy důchodového systému s cílem dosáhnout dlouhodobou rozpočtovou udržitelnost a posílit kapitálovou složku jako zdroje důchodů. Důchodová reforma, když se podívám na tu důvodovou zprávu z roku 2011 na stranu 57, tak důchodová reforma by měla prý současně snížit náklady práce a zvýšit konkurenceschopnost české ekonomiky.

Takže tady byly tehdy nějaké návrhy s tím, že tady tehdejší vláda navrhovala takzvaný dobrovolný opt-out, to znamená, že pojištěnci mají do dosažení věku 35 let možnost rozhodnout

se pro vyvázání části pojistné sazby ze státního průběžného systému do fondového kapitalizačního pilíře. Pojištěnci, kteří byli v okamžiku spuštění reformy starší 35 let, dostali možnost rozhodnout o vstupu do 30. 6. 2013, přičemž ze systému nebude možné vystoupit. Takže to tady v každém případě byly různé návrhy, přičemž druhý pilíř v tom návrhu je financován vyvázáním části pojistného na důchodové pojištění z prvního pilíře. Vyvázané 3 procentní body pojistného snižují pojistné do prvního pilíře placené zaměstnancem – 25 % místo 28, pojistné placené zaměstnavatelem se nemění. K vyvázaným 3 procentním bodům má účastník povinnost přidat částku ve výši 2 procentních bodů z vlastních prostředků, které za něj odvede zaměstnavatel. Prostě to je to tehdejší, co tady předvedla vláda ODS a TOP 09, krátce řečeno. To už jsme dávno za a je dobré, že ty nesmysly pana Kalouska s tím vyvedením soukromých peněz občanů do těch soukromých fondů, a to je dobré, že už je to zrušené, krátce řečeno.

Také tady vidíme kritiku, jak jinak, protože kalkulačka penzí, kterou tehdy zveřejnilo Ministerstvo práce a sociálních věcí, neukazovala, jaký bude za několik let důchod. No a byla konstruovaná tak, že díky vysokým výnosům vychází pro většinu lidí příznivěji vstup do penzijních fondů. To tam nastavil pan Kalousek tedy zřejmě nějak, nebo jak to tam bylo? To přece naopak je přesně jinak, protože tady výhodnost, konstruovaná kalkulačka příznivěji – a co to riziko, o kterém jsem hovořil? Na to už se tam evidentně zapomnělo.

Takže tenkrát do té diskuse vstoupil také aktivně bývalý prezident republiky, byl to Klaus. Prezident konstatoval, že jsou všichni, včetně odborné veřejnosti, překvapeni a zaskočeni rychlostí vyhlášení reformních záměrů a stejně tak detaily navrhovaného systému, které byly zformulovány, aniž by proběhla na jakémkoli relevantním fóru, tedy i v médiích, seriózní debata o základních myšlenkových východiscích reformy.

Takže tady bylo vidět, jak to bylo tehdy ušité horkou jehlou. Ostatně to byl ten průvodní jev té vlády ODS a TOP 09 tenkrát s Věcmi veřejnými. Reformou s velkým R by podle tehdejšího prezidenta Klause bylo sdělení, že se dosavadní systém nemůže udržet a že se na jeho změnu musí začít všichni co nejvíce připravovat. Tehdy Klaus řekl – a zase znova říkám, já neříkám, že s tím souhlasíme, já jen cituji tu situaci, která tady byla, aby nikdo nepodsouval, že to snad kopíruje nápady SPD. To ne, to jsem neřekl. Klaus tehdy řekl, že musí být jasné řečeno, že státem vyplácený důchod má znamenat jen základní zabezpečení člověka na stáří a že všechno navíc bude jedině na jeho svobodné a dobrovolné volbě, s různými variantami státní podpory penzijních schémat. Zabezpečovací základní důchod by měl být maximálně rovný, tedy v podstatě solidární, nikoli zásluhový. Tady s čím určitě lze souhlasit je, že ten státem vyplácený důchod má znamenat to základní zabezpečení člověka. Ale tady samozřejmě už je potřeba si upřesnit, v jaké míře to má být. A tady už se podle mě můžeme značně rozcházet. Protože my říkáme, že ten základní důchod by měl být na úrovni minimální mzdy, při splnění zákonných podmínek. Ostatně v tomto smyslu SPD už podalo návrh zákona, a vy ho tady blokujete, kdy my říkáme, že základní důstojný důchod by měl být na úrovni minimální mzdy pro ty, co splní základní zákonné podmínky, tedy to jsou odpracované roky, věk, případně zdravotní postižení, a od té částky zásluhově. Přičemž samozřejmě nepřizpůsobiví by nedostali nic, podle toho záměru SPD.

Kdyby to bylo takto koncipované, tak samozřejmě ta vyjádření jsou určitě přijatelná, ale nevím, jak to tenkrát tehdejší prezident Klaus vlastně myslel. V jaké výši má být to základní zabezpečení. To také mohl myslet tak, třeba že to bude 10 000 měsíčně. To by samozřejmě bylo neadekvátní, to je jasné.

Tehdejší prezident Klaus ještě k tomu, co tady navrhovala ta Nečasova vláda, tedy vláda ODS, TOP 09 s Věcmi veřejnými tenkrát, prezident upozorňuje, že větší bohatství lidské společnosti v budoucnu povede k tomu, že i nižší relevantní podíl bude znamenat sumu peněz, a co si za ně lze koupit, která je pro dnešního důchodce málo představitelná. Bude asi něco takového, říká, jaký je dnes rozdíl mezi minimálním důchodem v Albánii a USA. Hm. To je dobrá zpráva pro budoucí důchodce. Měla by to být i brzda proti panice politiků, že jsme tu

(nesrozumitelné) zmeškali. Něco takového jako rozdíl mezi Albánií. No tak určitě s Albánií bychom se neradi srovnávali, to je pochopitelné.

Prezident Klaus tehdy kritizoval i spojování důchodové reformy se zvýšením DPH. Vládou prosazené zvýšení DPH je přilepkem k důchodové reformě. Představuje čistý příjem pro stát a čistý výdaj pro občany, protože se promítne do vyšších cen zboží, které budou občané platit. Exprezident Klaus k tomu říká, že i to je možný projekt a měl by takto být vysvětlován a neměl by být schováván za důchodovou reformu. Právě teď zvýšit daně jistým typem sdělení o důchodové reformě – teď cituji exprezidenta Klause z roku 2011, toto vyjádření – s jistým typem sdělení o důchodové reformě, respektive to sdělení o důchodové nereformě, je to sdělení, že se stát jen dále snaží navzdory demokratickým trendům v posledním desetiletí udržet dosavadní, byť velmi mírně modifikovaný model. Začnu-li důchodovou reformu tím, že zvýším daně, dávám jasný signál – něco vám vezmu, ale pak se mnou můžete i nadále v tématu neztenčené míře počítat.

Takže teď tady pořád ještě budu citovat tehdejší vyjádření exprezidenta Klause k tomu asociálnímu návrhu té vlády ODS a TOP 09, kdy tedy tady říká, to je prostě zajímavé, že důchodový systém se ocitl před dilematem – buď bude třeba radikálně zvýšit daně a platby na důchodový účet, čili razantně zvýšit platby od nedůchodců, nebo každému důrazně říci, že důchody budou v budoucnu proti platům a mzdam nižší než dosud. Prezident preferuje druhou možnost a volá po individuální odpovědnosti za vlastní osud ve stáří. Tak s tím rozhodně úplně nesouhlasím.

To je zajímavé, jak všichni tito politici, kteří jsou z ODS a TOP 09 a takhle, úplně zapomínají na podporu pracujících rodin. To je přece stabilizační prvek. To má být rozhodně z pohledu SPD, a v každé rozumné zemi to tak dělají, to má být ten stabilizační prvek, mít více dětí z pracujících rodin, tím se samozřejmě zásadně posílí ta udržitelnost toho důchodového systému. Toho průběžně financovaného důchodového systému. Ty děti dospějí, se stanou dospělými, jdou pracovat a samozřejmě ty odvody potom se zvyšují do toho systému.

To opravdu jako s tím nemohu souhlasit, že tady Fialova vláda, a tady vidíme, že to tak vidí i někteří další, prostě vidí model jenom v tom, zvýšit daně, to jsem ostatně říkal, jak ten poradce Fialovy vlády Petr Janský říká, že prostě podporujete imigraci, to jste nám ukázali na těch Ukrajincích, my jsme s tím nesouhlasili. Samozřejmě že se vám to vymklo z rukou, lidi si stěžují, prostě je tady je taková ukrajinizace, že lidi už opravdu toho mají dost, a říkám to na rovinu. My to říkáme na rovinu, tak jak to je. Nebo tady tvrdí ten váš poradce – takže imigrace, (nesrozumitelné) v zahraničí, a potom zvyšovat daně, nebo snižovat důchody. No taky vy jste udělali a snižovat důchody. Takže to samozřejmě pro nás je nepřijatelné.

No a tady, když půjdu dál, tak v září 2012 prezident Václav Klaus vrátil Poslanecké sněmovně k novému projednání dva prováděcí zákony k důchodové reformě. Důchodová reforma je podle prezidenta zásadní změnou v sociálním systému, který má dlouhodobý efekt a dotýká se každého občana. Proto její obsah a realizace vyžadují ve společnosti co největší konsenzus. Prezident konstatuje, že takový konsenzus v odborné sféře na politické scéně či ve společnosti neexistuje. No tak dokonce i ten váš bývalý předseda ODS mluví o konsenzu. Ale vy nejste, Fialova vláda není žádného konsenzu schopna, protože vy ani nechcete s opozicí jednat. Přitom jste ve volbách dostali menšinu hlasů. Připomenu, že vás volilo pouze 43 % voličů. Ze milion hlasů propadl, to bylo pro ty strany, které se nedostaly do Sněmovny, a pak je tady SPD a hnutí ANO v opozici, a vy jste prostě ani ve volbách nezískali většinu. A chováte se tady jako mistři světa a už vám důvěruje podle průzkumu pouze něco přes 20 % občanů. Takže vy byste se prostě měli bavit s opozicí a nepředvádět tady tyhlety vaše návrhy na sílu, které jsou proti lidem.

Připomenu, proč tady tak dlouze hovořím. Že Fialova vláda chce okrást všechny příjemce důchodů, včetně invalidních, starobních, vdovských a sirotčích, od června je chcete okrást oproti zákonné valorizaci. Vy je chcete okrást o v průměru tisíc korun měsíčně, ale to je i příští

rok. A tady bych ještě rád upozornil, že jak to ponížíte, ty důchody, tak vlastně bude i ta nižší připadná valorizace, takže vy ty důchodce ve skutečnosti okradete více než o tisíc korun v průměru měsíčně. Protože i ta valorizace bude ve finále potom nižší, než na kterou by měli potom nárok ti důchodci například v příštím roce. Takže to je ještě horší než ten průměr, o kterém se hovoří v médiích. To je potřeba říct, to tady ještě nezaznělo, že ten základ se sníží pro tu valorizaci, pro výpočet té valorizace, té budoucí. V tuhletu vy už chcete důchodce okrást, ale my tomu tady samozřejmě budeme bránit a bráníme ze všech sil. Tak sil mám zatím dost, vidíte, takže si ještě tady popovídáme. Chtěl jsem jenom říct, že...

Takže prezent Klaus sám tady vybízí ke konsenzu a samozřejmě vy toho ve vládě nejste schopní, toho konsenzu vůbec. Vy nechcete ani jednat o tom prostě. A co tady říká tehdejší prezent Klaus k tomu chování Nečasovy vlády dál? Vládní projekt důchodové reformy, především vytvoření jejího takzvaného druhého pilíře, tedy individuální dobrovolné důchodové spoření v privátních fondech, se navrhoje spustit v době, kdy finanční krize odhalila rizika a podlomila důvěru v dlouhodobé kolektivní investování, kdy se obdobné systémy ve světě a především v zemích okolo nás dostaly do těžké krize a jsou zpětně znárodňovány či podstatně modifikovány, kdy celková ekonomická situace, především její perspektiva, není příznivá, kritizuje prezent. To je přesně ono, kdy přesně je tam ta kritika toho druhého důchodového pilíře, to spoření v těch privátních fondech. A ještě jsme to zrušili. To je to, co jsme zrušili tady potom. Když jste to zavedli, ODS, TOP 09, tak to já jsem v politice ještě nebyl, ale následně už jsem tady byl a já jsem celou dobu i přes volební kampaně už říkal, že to chceme zrušit, a to se nakonec povedlo, ten asociální návrh ODS a TOP 09, a především TOP 09 a Miroslava Kalouska. Ten byl tím hlavním strůjcem. Vyvést peníze občanů do privátních fondů. Prostě to byly opravdu tenkrát obchody, se tady dělaly asi.

Takže samozřejmě to i tehdejší v podstatě velmi řekl bych i prezent Klaus, který byl známý svými velmi liberálními ekonomickými názory, tak tady to evidentně už musel zkriticovat, ty návrhy pana Kalouska, protože to bylo přímo nebezpečí pro peníze občanů. To je potřeba zmínit, co tady vždycky předváděla ODS, TOP 09, protože už by na to mohl někdo zapomenout, ale já si to velmi dobře pamatuji. No vidíte, a dokonce... (Směje se.) Přesně to je ono. Vláda podle rad těch či oněch lobbistů vehementně usiluje o důchodovou reformu, která se opírá o teorii, která v praxi zkrachovala. No tak to jsou přesně ty strany, prorostlé, prostě propojené lobbisty, tak v tom ostatně byla vždycky ODS expertem, že jo, to víme. Už to tady kritizují i ti vaši původní, tady váš původní předseda.

A vládní politické strany dále, když přečtu, pokračuji v tom, v té citaci, jak o tom mluvil exprezident Klaus, přestože on sám byl za ODS, tak kritizoval ODS, už se na to nemohl dívat. Vládní politické strany se tváří jako liberálové, ale jimi předkládané řešení je nesmírně komplikované a má dosáhnout relativně vysokých důchodů nějakým jakoby tajemným tržním zázrakem. Takže to jsou přesně ty experimenty, ony to nebyly experimenty, já myslím, že to bylo domluvené s těmi privátními fondy. Mimořádně nebezpečný návrh tenkrát TOP 09, Kalousek, TOP 09. Ano, to je paní Pekarová dneska.

Pak jsou tady nějaké ještě... Samozřejmě, ještě abych odcitoval pohled na tuhletu činnost ODS a TOP 09, když jste byli předtím ve vládě. Vláda přichystala ve spěchu nedomyšlené kroky, které rozkolísají celý důchodový systém. Takže to je přesně ono. Pardon, to už je komentář ekonomů. To tak prostě je a je vidět, že jste nepoučitelní. Protože prostě když se dostane do vlády znova, tak je to to samé v bleděmodrém.

A pojďme se ještě podívat na situaci dále. Musím říci, když to shrnu, tu situaci kolem toho roku 2010, tu situaci za té vlády, když tady naposleda vládla ODS s TOP 09, tak prostě tenkrát Bezděkova komise doporučila povinné spoření v těch privátních fondech. Což je otázkou, proč to ta komise doporučovala a komu ku prospěchu a hlavně, kdo dal to zadání. To už jsme tady ale probrali poměrně podrobně, já si myslím, že to byl pan Kalousek.

Tak to je, protože tam jsou ty asociální návrhy TOP 09, to jsou experti na asociální návrhy. Připomenu teď vyjádření Miroslava Kalouska z TOP 09, který byl dosazen, zvolen tady vládní pětikoalici, takže všichni jsou, stojí za panem Kalouskem, celá pětikoalice – ODS, TOP 09, Pirátů, STAN a KDU-ČSL. Vy jste ho vašimi hlasami zvolili do Správní rady Všeobecné zdravotní pojišťovny, takže všech pět stran této koalice podporuje Miroslava Kalouska, všech pět stran podporuje Miroslava Kalouska, a zároveň hlasami všech pěti stran vládní pětikoalice, vy jste zvolili Miroslava Kalouska místopředsedou Správní rady VZP. Takže opakovaně v hlasování všichni podporujete Miroslava Kalouska, všech pět stran vládní pětikoalice, a teď Miroslav Kalousek, jak víme, řekl, že chce, aby stomatologická péče byla plně hrazena občany. Ostatně, to už jsem tady citoval.

Takže to je názor v podstatě vládní koalice, celé té vládní pětikoalice. A my to zásadně odmítáme! Zásadně to odmítáme! Takže vy, místo abyste pracovali na tom, aby byla dostupná pro občany stomatologická péče – já jsem tady jeden z našich návrhů řekl, například aby byla povinnost, že všichni zubaři musí mít smlouvu se zdravotní pojišťovnou, což není dneska, a to je jeden z problémů, který by mimochodem podle i odborníků, by to vyřešilo tu situaci poměrně dobře aspoň nějakým základním způsobem už, tak vy ještě naopak říkáte, nejenom že nechcete zajistit lidem dostupnost stomatologické péče, ale vy ještě chcete plně zpoplatnit stomatologickou péci! Vyjmout ji z veřejného pojištění! Jak jsme slyšeli Miroslava Kalouska, zástupce Fialovy vládní pětikoalice. Všech vás.

Vy všichni jste ho tam zvolili a dvakrát, dvakrát za sebou jste ho zvolili teď v loňském roce. Nejdřív do Správní rady VZP a potom vaši zástupci ve Správní radě VZP, což jsou, všeobecně řečeno, do značné míry poslanci za vládní pětikoalici. Ostatně předsedou Správní rady VZP je poslanec KDU-ČSL Tom Philipp. Takže to je plně pod kontrolou vlády pochopitelně, máte tam většinu. Váš klíčový zástupce řekl, že chcete vyjmout stomatologickou péci z veřejného pojištění, neboli aby si ji lidé plně platili. Takže to je absolutně nepřijatelné, tyhle návrhy pro nás, a je potřeba si to jasně říct. Takže ten, kdo tady způsobuje hrozbu značných hospodářských škod občanům a finančních škod, tak to je právě Fialova vláda.

No ale pojďme dál samozřejmě, protože všímáte si, že mluvím zcela věcně a k věci a mám toho na srdci ještě poměrně hodně. Koukám, že mluvím šest hodin, ale myslím, že času máme ještě dost.

Takže pojďme dál. Když to tedy shrnu, tak v podstatě to, co jste předváděli tenkrát, když jste byli ve vládě, tak Ústavní soud rozhodl, o tom jsem ale už hovořil, já to jenom shrnuji, že občané s vyššími příjmy během pracovní kariéry mají dostávat větší důchody. Vláda reagovala malou novelou zákona o důchodovém pojištění a zároveň prosadila velkou důchodovou reformu, která zavádí opt-out, byť v poměrně skromném měřítku. No tak já jsem si žádné větší důchodové reformy nevšiml. Ale dobré, protože ty problémy naopak přetrvávají. Česká vláda provedla opt-out v okamžiku, kdy od něj okolní státy pomalu ustupují. Lidé dosti citelně vnímají problémy, které jsou s reformou ve střední Evropě spjaté. Chápou to jako fakt, že jim vláda vnučuje něco, co jinde nefunguje. No tak to vidíme i teď, to je pořád dokola. Takže vy chcete teď snížit lidem zákonou valorizaci. Myslíte, že to bude fungovat? To vám nestačí, že už jste miliony lidí uvedli do chudoby, tady paní Pekarová a spol.? To je vám ještě málo, chcete úplně zruinovat všechny? Vy snižujete, vy lidem berete důchody, když kvůli vaší vládě tady je rekordní inflace. To prostě nebude fungovat a vy to zase opakujete, tyhle chyby.

No a tady právě v tom závěru je jasně napsáno, že důchodová reforma by se proto měla dělat s větší obezřetností a rozvahou. No tak vy jste nepřišli žádnou důchodovou reformou. Takže to samozřejmě tady jenom konstatuji, už se tady zmiňuji o té situaci 2010, 2013. Skutečná důchodová reforma by měla být pro rozpočet neutrální, to je nevytvářet nové důchodové schodky, ať už explicitní, nebo implicitní. No tak jasně, s tím můžeme samozřejmě souhlasit. Proto by se měly postupně upravovat parametry průběžného systému. Samozřejmě tady je ta diskuse jak, že? Tady máme samozřejmě na to zásadně jiný pohled. Protože vláda Petra Fialy říká, že chcete zvyšovat věk odchodu do důchodu na 68 let, na nejvyšší hranici

v Evropě chcete zvyšovat odchod do důchodu. S tím SPD zásadně nesouhlasí. Takže vy chcete opravdu odrat občany úplně o všechno. Vy chcete, aby si v 68 letech občan v manuální profesi hledal práci. Jak myslíte, že si bude hledat práci v 68 letech? Paní Pekarová Adamová, předsedkyně TOP 09, tady předsedkyně Sněmovny, ještě na to v televizi Prima řekla v diskusi s předsedou poslaneckého klubu SPD Radimem Fialou, že přece lidé nemusí zůstávat celý život ve stejném zaměstnání. Takže v 68 letech si budou jak hledat práci, kdo jim dá práci? To je šílený, tyhle výroky předsedkyně TOP 09, šílený úplně! To je úplně neuvěřitelný, neuvěřitelný, jak se chová.

Samozřejmě my říkáme jiný návrh. My říkáme, osekejte zbytné výdaje, už jsem je tady jmenoval stokrát. Ale to vy nechcete, protože jste zaprodaní Bruselu, zaprodaní tamhle. Ukrajina je pro vás na prvním místě. České důchodce hodíte přes palubu, ty tady chcete okrást o peníze, které mají přitom dané zákonem, tu valorizaci. No a s tím my prostě nesouhlasíme. My říkáme, že už to stačilo, tý Ukrajiny! Už je toho dost, říkám na rovinu. A ty vaše kecy, že kdo prostě nepodporuje válku, že je proruské? Nechte si ty kecy pro vás! To jsou ty vaše lži demagogický. Už toho máme dost prostě, už toho mají lidi dost, tý vaši Ukrajiny pořád dokola. Pořád jenom Ukrajinci, Ukrajinci. Já nic proti žádnému národu nemám, ale ve finále jste hodili přes palubu potřebné české občany a to je ten problém. To je ten hlavní problém.

Takže tohle jsem vlastně shrnul, tu situaci, která byla za té poslední vlády ODS a TOP 09. V podstatě vidíme, že se ta asociální politika tady recykluje, že vy se prostě neměníte. To je pořád dokola s vámi.

Ted' se tedy pojďme se podívat na to stárnutí populace. To je ten argument, který tady často slyšíme. Zase to ale chce pojmot tak i onak. Asociální Fialova vláda to bere tak, že chce potrestat všechny důchodce a vzít jim peníze. Proto tady je dneska ta mimořádná schůze, kterou si svolává vláda. Chcete okrást všechny důchodce o peníze. My říkáme, že ne, že je potřeba zajistit důstojné důchody a důstojné stáří. To je zásadní rozdíl mezi politikou Fialovy vlády a SPD.

Takže se pojďme podívat na to stárnutí populace. Jedna z nejviditelnějších společenských a ekonomických změn, které se odehrávají v současném světě, je stárnutí populace. Zatímco někteří odborníci varují před dalekosáhlými dopady tohoto vývoje, není to nový proces. Změna ve střední délce života, kterou pozorujeme za uplynulých 200 let, způsobuje, že více než polovina lidí v rozvinutém světě se dožívá 70 let a výše. Stárnutí se však neomezuje na společnosti jenom v rozvinutém světě, kde je nepokročilejší trend v Japonsku. Obyvatelstvo v řadě rozvojových zemí... Můžu požádat o klid?

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ano, poprosím kolegy, kdo chce hovořit či se dělit o jídlo, nechť tak učiní v předsálí. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Obyvatelstvo v řadě rozvojových zemí rovněž stárne, ačkoliv z nižší hladiny. Věková struktura populace v zemích jako Čína může začít připomínat křivky v rozvinutých zemích během pár desetiletí. Přechod od společnosti s vysokou úmrtností a porodností ke společnosti s nízkou úmrtností a porodností je typický pro všechny rozvíjející se země.

Prodloužení střední délky života a s tím spojený zdravotní standard by mělo být vítáno jako jeden z nejobdivuhodnějších úspěchů lidstva, říká Eich ve své knize z roku 2004. Měl by to být důvod k oslavě, nikoliv ke truchlení. Stárnutí populace však na druhé straně přináší rovněž některé řekl bych faktory, které je potřeba řešit, pozitivně řešit. A tady ekonomové říkají samozřejmě a správně, že o těchto faktorech by měly vědět nejen vlády, ale rovněž veřejnost. Jedině potom může společnost využít všech přínosů těchto změn.

Klade se otázka, jak se budou v budoucnu vyvíjet veřejné finance, protože rostou veřejné výdaje spojené s vyšším průměrným věkem. Zatímco tento problém existuje ve většině zemí se stárnoucí populací, v Evropské unii je výzva ještě citelnější vzhledem ke štědrým sociálním systémům, které narostly po druhé světové válce. S ohledem na demografický vývoj může stávající systém vést k podstatnému zvýšení veřejných výdajů, zejména na důchody. Stárnutí obyvatelstva může přinést i určité úspory, například ve školství nebo v sociální oblasti, u rodičovských dávek kvůli menšímu počtu dětí. Celkově však veřejné finance budou střednědobě zatíženy. Je proto nutné provést reformy, které by státu umožnily přizpůsobit se nové demografické situaci. Tady hovoří ekonomové, já vlastně cituji ekonomy. To nejsou citaty moje.

A jaké jsou příčiny stárnutí populace? Za prvé střední délka života se v uplynulých desetiletích dramaticky zvýšila a lze očekávat, že se bude zvyšovat i nadále, říká Weil ve své knize z roku 1997. Zatímco v roce 1900, to je zajímavé si takhle porovnat, zatímco v roce 1900 žili lidé na světě v průměru 30 let, dnes se dožíváme 67 let. Zatímco někteří tvrdí, že střední délka života se může zvyšovat donekonečna, jiní předpokládají určitou přirozenou hranici, za kterou se dále věk zvyšovat nebude. No, to je otázka. Do poloviny 20. století zvýšení průměrné délky života tálala především klesající dětská úmrtnost. Zatímco na konci středověku byla v Evropě běžná úmrtnost kolem 500 z tisíce živě narozených dětí, dnes kojenecká úmrtnost spadla pod 1 %. Hlavní příčinou toho, že nyní můžeme čekat v průměru mnohem delší život, není to, že všichni žijeme déle, nýbrž skutečnost, že daleko méně lidí brzy zemře. A tohleto si lidi neuvědomují, že to je ten hlavní faktor delší průměrné délky života.

A opět, abych zdůraznil, že jdu k věci, tak o čem tady hovoříme. Hovoříme tady k bodu Potvrzení trvání stavu legislativní nouze v souvislosti s tím, že vláda navrhuje zákon, kterým chcete okrást všechny příjemce důchodů jak starobních, tak sirotčích, tak vdovských, tak invalidních a chcete je okrást od června v průměru o 1 000 korun měsíčně, přestože na tu zákonnou valorizace mají nárok. Chcete úcelově změnit retroaktivně zákon, proto SPD chce podat ústavní stížnost také zároveň. Proto tady obstrukujeme, hlásím se k tomu, protože ze všech sil bráníme, SPD ze všech sil brání vládní pětikoalici, tomu – je vás přesila na nás, nás je jenom 20, vás je 108 – ale ze všech sil tady SPD bojuje za všechny důchodce, za všechny příjemce invalidních, starobních, vdovských a sirotčích důchodů. Proto už tady hovořím šest hodin a doufám, že ještě budu hovořit déle, protože prostě tomu bráníme ze všech sil. Děláme tady největší obstrukce, které tady zatím byly, a já se k tomu hlásím, že obstrukujeme to a bráníme tomu, aby Fialova vládní koalice okradla téměř 3 miliony důchodců o jejich peníze, na které mají ze zákona nárok. A budeme to dělat. Znovu zopakuji, že SPD tady podalo 102 pozměňovacích návrhů, všichni to budeme ještě zdůvodňovat. Budete s námi tady dny, možná i týdny, a sice je to 108 na 20, ale SPD bude bojovat do poslední kapky sil a budeme bojovat za všechny příjemce důchodů v České republice. A bojujeme. My jsme na straně důchodců. Vy jste je hodili přes palubu.

Tak a jsem tady v tom bodu, protože tady máme novou paní předsedající (Olga Richterová), takže já přesně jdu, přesně v souladu se zákonem tady zdůvodňuji ten váš nesmysl. Vy to chcete tady protlačit v legislativní nouzi, to, že chcete okrást důchodce. Už jste tak nadřazení, už je chcete okrást co nejrychleji. Proto legislativní nouze. Ještě pospícháte dokonce, to je neuvěřitelné, to vaše chování, té vaší vlády. Vy to tady tlačíte legislativní nouzí, protože práv státu hrozí značné hospodářské škody, když vyplatíte důchodcům to, co jim patří. A já se vám snažím vysvětlit, že lžete, že to není pravda, že důchodci na to mají nárok, na ty peníze, a že ty hospodářské škody jste tady způsobili vy svou nekompetentností, a teď si berete za rukojmí důchodce jako obětní beránky. Tak proto tady se snažím, celou dobu zdůvodňuji, jakým způsobem je potřeba přistoupit k důchodcům, k důchodům, jaké jsou modely, abych vyvrátil ty vaše nesmysly, že ohledně toho, co tady vy protlačujete ještě navíc v legislativní nouzi. Proto se k tomu vracím, protože už tady je několikátný předsedající, tak aby bylo jasné a aby mi nikdo neskákal do řeči.

Tak a teď, kde jsem to byl? (Hledá v podkladech.) Tady, zde. To znamená, takže ve druhé polovině 20. století tálly zvyšování střední délky života starší věkové kohorty díky proměně životních stylů a vyšší úrovni lékařské péče. Více než 85 % světové populace má naději na život v délce nejméně 60 let, což je dvakrát déle, než co mohli lidé v průměru čekat ještě před sto lety. To znamená, že bude více starších lidí ve společnosti a uvnitř této skupiny počet nejstarších poroste, protože velká část sociálních dávek a zdravotních výdajů je alokována pro starší. Znamená to, že se v této oblasti zvýší veřejné výdaje a za jinak stejných podmínek se bude muset pro starší občany buď vyčleňovat větší podíl zdrojů než dnes, například podíl důchodů na HDP se zvýší, nebo budou starší pobírat menší dávky než dnes. V praxi by životní úroveň důchodců v takovém případě rostla, avšak pomaleji než v produktivní populaci.

Druhou příčinou stárnutí populace je snížení míry porodnosti. No, vidíte, ti experti to tady přesně říkají jako SPD, že je potřeba nastartovat tu demografickou křivku. Váš poradce Fialovy vlády Petr Janský říká, že to chcete řešit imigrací, a už to řešíte. Imigrace, to je víc lidí ze zahraničí, to jste nám předvedli s těmi Ukrajinci, protože každý desátý člověk v České republice cca už je Ukrajinec. Lidi už toho mají dost a já jim úplně rozumím, českým občanům. Jste to prostě přepískli, nezvládli. Ale my říkáme ne imigrací, ale my říkáme, že je potřeba podpořit české pracující páry a pracující rodiny s dětmi, tak abychom je motivovali k tomu a nebáli se mít dvě až tři děti. Ale vy si nedáte říct. Vy prostě tady pořád dokola chcete okrást důchodce. Takže plodnost, počet dětí připadajících na jednu ženu ve věku 15 až 44 let poklesla pod míru prosté reprodukce, za niž se při zanedbání migračních toků považují dvě děti na jednu ženu.

No tak Česká republika je pod dvě děti na jednu ženu, že jo. A už dlouho. Ano, ani Babišova vláda s tím nic neudělala. To je pravda. Ano. Ale tak jako tak je to prostě problém. (Reakce poslankyně Schillerové.) Pravda, u vás to měla na starosti paní Maláčová z ČSSD. (Poslankyně Schillerová: Za nás se to zvedlo o jednu desetinu.) No, o jednu desetinku. (Další reakce poslankyně Schillerové.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Moc prosím – na mikrofon. Děkuji.

Poslanec Tomio Okamura: Jasné, ale rodičovský příspěvek byl zvýšen i hlasy SPD. Jasné.

SPD tady taky má návrh zákona na zvýšení rodičáku, ale bohužel ten se nedostává na program, protože jsme v opozici. My to máme z minulosti podané taky. To jako v každém případě. Ale to je shoda. Na dobrých zákonech pojďme spolupracovat. To v každém případě. To je určitě dobře. To je v pořádku. V každém případě i dosavadní vlády měly v tomto rezervy, protože my se potřebujeme dostat přes průměrné dvě děti na matku. To je ta pointa. Ale Fialova vláda naopak vlastně ničí mladé rodiny. Bydlení neřešíte. Nic. Lidi se opravdu bojí mít dítě. Bojí se mít děti.

Vy dáváte desítky miliard na Ukrajince a říkáte, že to jsou matky s dětmi, místo abyste podpořili adekvátními financemi české rodiny s dětmi. To je úplně neuvěřitelné, co předvádí Fialova vláda. To je fakt hnus, tohleto, musím říct! A dokonce tímhletím způsobujete i velké sociální prutí pochopitelně. Takže tohleto je opravdu problém. My říkáme vždycky, že pomoc skutečně potřebným ano, ale vy jste úplně zapomněli na české občany. No zapomněli. Vy to děláte cíleně. Vy jste si na ně ani nevpomněli. To vidíme i u toho, že vůbec neřešíte ani drahé potraviny například a lidé jezdí nakupovat do Polska. Ale to můžou jenom ti, co bydlí u hranic.

Zatímco ve Spojených státech udržují vyšší míru porodnosti imigranti, v Evropě poklesla porodnost pod 1,4 dítěte na ženu, včera dokonce na 1,2. My prostě potřebuje nutně podpořit rodiny s dětmi. A kdyby bylo SPD ve vládě, tak to hned uděláme. Existuje řada důvodů, proč porodnost ve vyspělých zemích klesá. Bohatší společnosti mají obecně méně dětí než chudší, říká Loužek, 2004. Nějaký ekonom zřejmě. Ostatně to je ekonomická knížka. Náklady obětované příležitosti dětí jsou v rozvinutých zemích větší než v rozvojových. Lidé více cestují,

jsou vzdělanější a úspěch v zaměstnání je pro ně důležitý tak, že nebudují příliš velkou rodinu. Ale právě proto tady musí nastoupit samozřejmě pozitivně stát a pozitivně motivovat. Protože i v zemích, kde je vysoká životní úroveň, tak mladí lidé dřív nebo později dojdou do fáze, kdy chtějí mít děti, a chtějí mít i dvě děti, chtějí, aby to jedno dítě mělo sourozence, ale ekonomicky se na to necítí následně. A to je potíž. A vždycky je lepší podle mého názoru podpořit naše občany než sem v podstatě natahat imigranty, kteří jsou z jiného prostředí. Stojí to taky spoustu peněz, jak vidíme. Vláda už na to dala desítky miliard, jenom na ty Ukrajince. Ale samozřejmě mají jiné zvyky. A kdybychom podporili naše lidi, tak si myslíme, že je to prostě správné.

Tady tedy dělají ještě závěry, že samozřejmě... no, to nevím, jestli městský člověk už tolík dětí nepotřebuje, to jsou tady nějaké závěry, o kterých by se dalo tedy opravdu polemizovat. Takže jsou tady ty dvě příčiny stárnutí populace, což je v pořádku. My máme plný respekt k seniorům a chceme, aby měli důstojné stáří, důstojné životy. A tady se správně pojmenovává v této knize, že stárnutí populace není signálem úpadku, nýbrž bohatství. Máme více volného času, větší bezpečnost, více vzdělání, více civilizačních výmožeností, více potravin, zdravější a delší život. Takže samozřejmě se tady velmi správně píše, že jsou to v podstatě, ve skutečnosti by to měly být problémy menšího významu, to stárnutí populace. A měli bychom to řešit. Měli bychom to řešit. Vláda by to měla řešit.

Co se týče těch demografických projekcí, sami autoři, jsou podle všeho Němci, Dieter a Weizsäcker, z roku 1989, tak tady upozorňují, že by vládám pomohlo, aby se seznámily s těmi demografickými trendy. Tak zatímco analýzy budoucích trendů se staly v průběhu doby celkem sofistikované, tak porozumění dlouhodobým trendům zůstává ze strany vlád omezené. A to je přesně ten problém. To tady vidíme i na Fialově vládě.

Mimochodem jedna z neznámých veličin je budoucí vývoj střední délky života. Bude očekávaná délka života stále růst lineárním způsobem, Jak se to stalo v průběhu 20. století? Bude se zvyšovat navěky? To jsou ty otázky. Nebo bude střední délka života konvergovat k nějakému v uvozovkách přirozenému hornímu biologickému limitu? Některí tvrdí, že délka života již více či méně dosáhla toho horního limitu.

Některí odborníci rovněž říkají, že je rovněž obtížné předpovídat budoucí vývoj porodnosti. Bude plodnost klesat donekonečna? Třeba pod jedno dítě na jednu ženu v reprodukčním věku? Nebo se udrží na současné hladině? Nebo se dokonce vrátí nad 1,5? Tady my víme, že je potřeba mít tu porodnost přes dvě děti na matku, abychom nevymírali. Tady odborníci upozorňují – Bezděk, Kreidl, Dybczak – že dokonce malá změna plodnosti může v budoucnu vyvolat velké rozdíly ve struktuře populace, což by změnilo očekávanou fiskální bilanci. Tuto nejjistotu zohledňují projekce populace, které vytvářejí demografové, když počítají s nízkou, střední, či vysokou variantou vývoje plodnosti, porodnosti či očekávané délky života.

Populační prognózy z dílny Evropské unie, OSN či OECD jsou často a zásadně revidovány. Například populační projekce OSN se pro jednotlivé země dosti zásadně mění a liší od údajů publikovaných před několika lety. Tabulka IV.1 – já se k té tabulce pochopitelně ještě podrobně vysvětlím – přináší předpoklad OECD o vývoji plodnosti a střední délky života pro muže a ženy do roku 2050. Vzrůst střední délky života se předpokládá u všech pozorovaných zemí. U plodnosti je překvapivé, že se u některých zemí předpokládá růst, u jiných pokles, ale celkově plodnost prognózy roste. Zřejmě sehrájí svou roli migranti.

Když se podíváme na předpokládanou plodnost a střední délku života, tak je to zajímavé, protože třeba v Austrálii měli v roce 2000 1,72 dětí na ženu a je tam pokles, že v roce 2050 je predikce pouze 1,56 dětí na ženu. Příčemž zajímavá je i ta střední délka života, kdy v roce 2050 je tam značný nárůst střední délky života, kdy v Austrálii zatímco v roce 2000 byl průměrný věk dožití u mužů 76,7 let, tak v roce 2050 už má být průměrný věk 82,6 let. A u žen v Austrálii, ale hned už se dostanu do Evropy, jenom že to mám od A, tak to mám první v pořadí, tak střední délka života u žen byla v roce 2000 82,2 let, ta průměrná, a průměrná délka života, která se predikuje v roce 2050 u žen v Austrálii, je 87,8 let.

No a teď mě samozřejmě zajímá Japonsko, Česká republika. Rakousko tady mám, ať jsme někde v sousedních zemích. Takže v Rakousku, zatímco v roce 2000 v Rakousku připadalo na jednu matku 1,31 dítěte, takže opravdu hodně málo – mimochodem Česká republika 1,14, což je samozřejmě tristní vizitka těch vlád, toho, jak se tady nepodporuje to, aby se lidé nebáli mít děti, tak v roce 2050 je predikce 1,5 v České republice, no a v Rakousku to má stoupnout taky na 1,5. Takže samozřejmě je to všeobecně problém. A průměrný věk dožití v České republice u mužů v roce 2000 71,5 roku a 2050 to má 75,2, tak to moc nestoupá. No, tak tady vidíme aspoň svoji budoucnost. Ženy mají v České republice průměrný věk dožití – v roce 2000 byl 78,4 roku a ženám to stoupne v roce 2050 na 81,5 roku. Tak v průměru o šest let déle se dožívají české ženy než muži. Takže v podstatě vidíme, že ten trend není nějaký úplně optimální. Samozřejmě já tady mám kompletní tabulku, ale nebudu to tady zbytečně teď předčítat celé.

Předpovídání velikosti populace vyžaduje předpoklady o plodnosti budoucích párů a o jejich délce dožití. Takové předpoklady se v minulosti ukázaly jako mylné. Míra populačního růstu může vzhledem k migračním tokům klesnout, stejně jako stoupnout. I když celková populace ve světě stále roste, může se v některých geografických oblastech, například v Evropě, zmenšovat. Ale na tom není prý nic dramatického ani katastrofického, je to názor nějakého Simona z roku 2006, ekonom. A varováním je, že při určitém populačním vývoji by mohlo být v roce 2050 v České republice například 8 milionů, na Slovensku 4,5 milionu lidí, ale neznamená to tragédii. Strach, že by byl kvůli tomu národ chudší, je zbytečný. Mezi velikostí populace a HDP na obyvatele není žádná přímá úměra. Jednotlivce nemusí až tak zajímat, zda v jeho zemi žije 4,8 nebo 10 milionů spoluobčanů. Obavy z možného poklesu tempa hospodářského růstu či blahobytu ve stárnoucích společnostech nepramení ani tak z faktu, že přírůstek populace může být záporný, jako spíše z nepříznivě vyvíjejícího se poměru mezi ekonomicky aktivní a neaktivní populací. Je proto žádoucí podívat se blíže na věkovou strukturu populace a dát ji do souvislosti s tvorbou produktů v národním hospodářství.

No a pojďme dál. Země s nižší úrovní porodnosti musí počítat se slabším ekonomickým růstem. A pořád mluvím o důchodech, pořád tady mluvím o důchodech, pořád mluvím o tom, co vy tady navrhujete, že chcete okrást všechny příjemce důchodů. Protože je potřeba se na to podívat kompletně, ne že vy okradete lidi o důchody, legislativní nouze a šlus. To teda ne. S tím my nesouhlasíme. Ani s tím, že okradete důchodce, ani s tou vaší legislativní nouzí, že na to ještě pospícháte navíc, to ne. Takže proto se vám snažím vysvětlit, co k tomu vede, aby byly udržitelné důchody, aby byly důstojné důchody, a pak nemusíte tady předvádět ty vaše návrhy, s tím, že chcete okrást důchodce, a ještě v legislativní nouzi to tlačíte, aby to bylo co nejdříve. Takže mluvím od začátku k věci přesně v souladu s jednacím rádem.

Takže země s nižší úrovní porodnosti musí počítat se slabším ekonomickým růstem. Ve většině evropských zemí dojde k poklesu počtu pracovně aktivních, a proto ke zpomalení hospodářského růstu. Dopad na HDP na hlavu však není jednoznačný. Blahobyt na obyvatele by nemusel klesnout vůbec, pokud veřejná politika nezareaguje prudkým zvýšením daňové zátěže, říká ekonom Prettner, 2013. To znamená nezvyšovat daňovou zátěž, aby ta věta vyzněla správně, nezvyšovat, ale vy chcete zvyšovat daňovou zátěž. Vy chcete snižovat životní úroveň občanů. S tím my taky nesouhlasíme.

Právě z hlediska toho demografického stárnutí se poměrně hodně hovoří o té rozpočtové udržitelnosti, té fiskální udržitelnosti. A tady samozřejmě existuje řada studií předpovídající vývoj důchodových výdajů a jejich podíl na HDP. Ve většině evropských zemí hlavní zdroj příjmů důchodců pochází od vlády. V některých zemích, například ve Spojených státech, v Británii – ale o tom jsem hovořil, když jsem vám tady vysvětloval, jaký je důchodový systém například v Británii, abyste měli porovnání, neříkám, že se tam máme inspirovat, ale aby byla kompletní informace – tak se příjem důchodců odvozuje ze zdrojů veřejných i soukromých. A vzhledem k menšímu spoléhání se na stát pak současná úroveň veřejných penzí by za jinak stejných podmínek byla v těchto zemích menší než v kontinuální Evropě. A my nechceme, aby byly menší penze. Takže to jsem tady dával jenom jako to srovnání, že zrovna ty Spojené státy,

Velká Británie, tam je to ta kombinace těch veřejných a soukromých zdrojů, ale to neříkám, že to tak má být, my naopak chceme ty státem garantované důstojné penze, to, co chce SPD. A ty řekl bych pochmurnější prognózy vývoje veřejných financí vychází obvykle z výpočtu takzvaného indexu či poměru závislosti, který ukazuje podíl ekonomicky neaktivních k osobám v produktivním věku, což je 20 až 65 let. A z těchto prognóz vyplývá, že index závislosti starších se ve všech zemích do roku 2050 zvyšuje. Samozřejmě nejvíce je to vidět v Japonsku, kde je tuším dokonce nejvyšší průměrný věk dožití z těch velkých národů, když nepočítáme nějakou zemi jako Andorra a takovéhle, kde je opravdu těch lidí hodně, ale rovněž Španělsko, Itálie, Polsko, Portugalsko, ale i Česká republika.

Celkový počet závislých je širší množina. Když ekonomicky řeknu, co to tady znamenají ti takzvaní závislí, to je ekonomický pojem. To není, že já tady říkám, že je někdo závislý. A vedle té skupiny těch seniorů do toho patří mimochodem i děti do 14 let. A v demografii je závislost odvozená od ekonomické aktivity. Takže index závislosti představuje zatížení ekonomiky primárně vyplývajícího z možnosti či nemožnosti osob určitého věku podílet se na tvorbě produktu. Indexy závislosti vyjadřují věkové rozložení populace, nikoliv skutečnou ekonomickou závislost. Některé děti či důchodci se například podílejí na pracovní síle.

Samotný pojem závislost je však relativní, protože když sedmdesátnáctiletý člověk má vlastní byt, řídí auto, sám si nakupuje a vaří, pomáhá s vnoučaty, angažuje se ve společenských aktivitách, je samozřejmě otázkou, na kom a na čem je vlastně, v uvozovkách, závislý. Ale znova říkám, já to tady nehodnotím, já tady cituji ekonomy. Malé děti se rovněž spoléhají ve všech svých potřebách na ostatní, o nich se ale nemluví. Všechny děti potřebují samozřejmě dlouhodobou péči doma. To je jasné.

A jaký je z toho závěr? To je důležité. Tady jasně konstatují i odborníci, že teze, že stárnoucí populace představuje zátěž, zatímco mladší populace je nadějí pro úspěšný rozvoj, je jednostranná. Takže je potřeba odmítnout tuto tezi. A to jsem slyšel dokonce... to vidím někdy na Facebooku, mně je z toho úplně na zvracení, z toho, jak některí lidi – tam vidím příspěvky, naštěstí málo – kteří se velmi řekl bych neadekvátně vyjadřují na adresu starých lidí, na adresu seniorů. To ne! Všichni budeme jednou staří. Proto SPD chce, abychom zajistili důstojné životy všem seniorům. Nelze to takhle říct. A vidíte, že i tady to vyplývá z těch odborných analýz, že jsou to jednostranná vyjádření. A my, přesně jsem rád, že to tady můžu citovat, že naopak senioři, důchodci jsou pevnou součástí naší společnosti a SPD je bude podporovat, tak jako všechny slušné občany.

Čísla v tabulce dvě nabízejí jiný pohled. No, tu tabulku, mám ji tady, ale snad jenom ústně. Ačkoli Afrika je kontinentem s nejmladší populací, její celkový index závislosti je poměrně vysoký. Tak ono s nejmladší, to už jsme si řekli, tam je to také otázka věku dožití, samozřejmě, a i té vysoké porodnosti zároveň. Ale to už jsem tady říkal. Její celkový index závislosti je poměrně vysoký, a pohybuje se dokonce nad světovým průměrem. Je tomu tak? proto, že na tomto kontinentě se rodí velké množství dětí, které jsou závislé. To je samozřejmě problém, ta demografická křivka naopak v Africe, protože samozřejmě, když se někdo chová neodpovědně a pak ty děti není schopen užít, tak to je prostě taky potíž. Je to samozřejmě potíž a říkám to politicky nekorektně na rovinu. A zase už tady budou od nějakých politických neziskovek a sluníčkářů, už zase budou útoky na Okamuru, že jsem něco řekl. A já si za tím stojím. Prostě výsledkem je tady potom taky... ty problémy budou eskalovat i ohledně migrace z afrických a dalších zemí, (nesrozumitelné) rozvojových zemí. Tady se české rodiny chovají odpovědně, pak jim tady vláda vezme peníze ještě, no a tady Evropská unie podporuje neřízenou migraci z Afriky a z Blízkého východu, kde se odpovědně nechovají. Tady česká rodina zvažuje, jestli užíví děti, vláda jim ještě hází klacky pod nohy, no a tam neuvažují nad ničím, a výsledkem je samozřejmě tenhle stav. A je potřeba si to říct. My tady nejsme schopni financovat celý svět, zvlášť když se lidé chovali neodpovědně. Pro nás, SPD, je na prvním místě český občan a podpora českých občanů.

Ve věkové struktuře dochází k substitucím. Zvýšení počtu starších osob je doprovázeno snížením podílu dětí, což sice zvětšuje index závislosti starších, ale za to snižuje index závislosti dětí. Pokládáme za přirozené, že kojenec je bezmocný, prakticky závislý na svých rodičích a jeho závislost se pomalu snižuje. Tento nepoměr mezi zdůrazňováním závislosti starých a podceňováním závislosti mladých je jedním z důvodů strachu ze stárnoucí společnosti. Ale zbytečného strachu. Je to potřeba řešit, ale Fialova vláda to samozřejmě vůbec neřeší.

Výpočty takzvaného indexu závislosti jsou dány konvencí. Když budeme počty aktivních vypočítávat jako podíl například 15 až 68 nebo dokonce 15 až 70, dostaneme jiná čísla. Poměr důchodců a pracovně aktivních je proměnná, kterou se dá hýbat. Ačkoliv poměr závislosti, kde bereme v úvahu děti, hendikepované a nezaměstnané, je daleko vyšší než prostý poměr závislosti starších, ekonomicky se dosud nezhroutili.

No tak teď se pojďme podívat, abychom si to řekli – a pořád tady mluvím o těch důchodech samozřejmě – a co s tím? Vidíte, že tady je potřeba vládu poučit, protože vy to stejně dělat nechcete a nebudete, s vámi to je, jako když hází se hrách na zed', tak se podívejme na fenomén lidského zdraví z hlediska právě důchodů a z hlediska toho, o čem tady jednáme.

Podle toho, jak se bude vyvíjet střední délka života a zdravotní stav populace, bude se zvyšovat i zaměstnanost, protože lidé budou ochotni a schopni pracovat i v pozdějším věku. Pokud se bude střední délka života zvyšovat a zdravotní stav starších, řekněme sedmdesáti, se bude zdokonalovat, naše hranice toho, kdo je mladý či starý, se může posunout. Ale tady bych důrazně zase zdůraznil, že my rozhodně odmítáme zvyšování věku odchodu do důchodu. Naše představa je taková, že lidé v 65 letech, maximálně 65, dostanou důstojné důchody, no a kdo chce zároveň pracovat a přivydělat si, tak at' si přivydělá a pracuje. Ne jako to děláte vy. Vy chcete, aby šli lidi do důchodu v 68 letech, nejvyšší průměrný věk odchodu do důchodu v Evropě by to byl, no a ještě tady dneska je ten vládní návrh, proto tady stojím, abych tomu bránil, že chcete okrást důchodce. To je šílený! Šílený!

Poslední staletí se zdraví našich občanů samozřejmě postupně zlepšovalo. Jsou léky, je zdravotní péče, předtím nebyla, tak s tím, jak zdravotnictví, hygiena a vyšší životní úroveň poráží infekční choroby, žijí lidé déle a lépe. Kvůli tomu také umíráme mnohem častěji na choroby způsobené stářím a životním stylem, hlavně na rakovinu a kardiovaskulární choroby. Vážnými chorobami trpíme méně a zakoušíme menší nebezpečí smrti. Jak žijeme déle, budeme schopni i déle pracovat, říká Lomborg, rok 2006. No ale znova zdůrazňuji, to neznamená – náš názor je na to ten, který jsem řekl.

Fialova vláda chce, aby lidi pracovali do 68, my říkáme, maximální odchod do důchodu 65, jako je teď, a kdo bude chtít pak pracovat, at' samozřejmě pracuje, at' si přivydělá, ale at' už má taky zároveň důchod. Takže i z hlediska důchodů, z hlediska udržitelnosti důchodového systému, samozřejmě, že jsou výdaje na zdravotnictví velkou výzvou. A samozřejmě ty výdaje na zdravotnictví lze předvídat z ekonomického hlediska o něco obtížněji než výdaje na penze. Závisí to na řadě demografických i nedemografických faktorů, a naše porozumění těmto trendům je omezenější než u těch penzí, protože samozřejmě tam je víc faktorů, takže ty analýzy samozřejmě jsou méně vypovídající.

Předpovídání výdajů na zdravotnictví v tom dlouhodobém horizontu jsou složité, protože jsou taženy faktory primárně nesouvisejícími se stárnutím. A čeho jsme tady byli svědky loni? Fialova vláda vzala zdravotním pojišťovnám 14 miliard korun. My jsme upozorňovali, že se zhorší dostupnost zdravotní péče pro české občany, a je to tady. Takže vy jste vzali českým občanům 14 miliard korun ze zdravotnictví a zhoršili jste ještě i zdravotnictví. To znamená, vy chcete okrást téměř 3 miliony příjemců důchodů o peníze, 14 miliard už jste vzali systému zdravotnictví, takže jste zhoršili dostupnost zdravotní péče, no a už to dávkujete dál a dál, už jsem o tom tady mluvil, zvyšovat daně chcete a tak dále. A my jsme proti, SPD je samozřejmě proti.

Pojďme ještě k těm zdravotním aspektům, protože ty je potřeba z hlediska důchodů pochopitelně znát a je potřeba o nich diskutovat. Výdaje na zdravotnictví souvisí více s HDP na hlavu, technologickou úrovní a jinými proměnnými, které ovlivňují lidi všech věkových kategorií. Náklady na zdraví lidí stoupají, jak se blíží smrt, ale v produktivním věku jsou nízké. Stárnutí populace posouvá náklady na zdravotnictví, na zdravotní péči, do pozdějších let života.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane předsedo, já se omlouvám, ale přeruším vás na chvíli, abych ztišila levou část sálu. Děkuji. Ať můžete pokračovat dále.

Poslanec Tomio Okamura: Děkuji. (Předsedající: Prosím.) Děkuji. No vidíte! To jste mě překvapila. (Pobavení.)

Tak období života nejnákladnější z hlediska čerpání zdravotní péče jsou poslední dva roky života, tedy z toho období života, kdy je nejnákladnější z hlediska čerpání zdravotní péče. Přibližně jednu čtvrtinu nákladů na zdravotní péči člověk spotřebuje v posledním roce života. Samotný věk nelze považovat za významnou determinantu národních zdravotních výdajů. Velké rozdíly v demografické struktuře jsou konzistentní s malým nebo žádným rozdílem ve zdravotních výdajích na hlavu. Tabata a Šimoto, 2010. Evidentně japonská analýza.

Dokonce i kdybychom znali délku života v budoucnosti, tato informace by nám mnoho neřekla o vývoji výdajů na zdraví pro starší občany. Nyní je většina lidí v šedesáti čilá a zdravá, takže žijí aktivním stylem a těší se z důchodu. V minulosti tomu tak nebylo. A teď vzniká ta otázka, proto tady o tom hovořím: Můžeme očekávat, že prodloužení délky života bude probíhat v dobrém zdraví, nebo budou lidé žít v horším zdraví? A to zase je potřeba analyzovat z hlediska těch důchodů a udržitelnosti systému.

Mimochodem když už tady máme paní předsedkyni, ale teď smířlivě, paní předsedkyně, vaším prostřednictvím, doufám, že nebude navrhovat omezení řečnické doby pro poslance třeba na dvakrát pět minut. To by bylo nemilé překvapení, protože já si myslím, že u tak závažného zákona, nebo někdo z vedení Sněmovny, že to doufám nenavrhně, nebo někdo z vládních poslanců, protože já myslím, že je to tak závažné téma, že je potřeba všem poslancům ve Sněmovně nechat čas na to, aby mohli mluvit, jak chtejí. To je můj názor na to. Takže dokud jsem u mikrofonu, tak jsem ještě chtěl vás k tomu vyzvat, když už tedy se naladila trošku pozitivní atmosféra, tak abychom to dokončili. Takže určitě to je moje prosba, to je moje žádost, aby vládní koalice nenavrhlala omezení řečnické doby žádného poslance, protože mluvíme o tom, že chcete ponížit důchody. Vláda chce, my jsme proti, téměř 3 milionům občanů, a to není legrace. To není legrace! A já si myslím, že to je tak vážné téma, že by všichni poslanci měli dostat plný prostor se vyjádřit. A o to jsem vás chtěl požádat. A budu pokračovat. A bude to trvat dlouho. Samozřejmě. Ale také ten návrh se týká skoro 3 milionů lidí, které chcete připravit o zákonem dané peníze. To není jen tak. To není jen tak! Není to jen tak. Takže je potřeba, aby veřejnost se plně dozvěděla o vašem návrhu, tím myslím vládním, protože vy si za ním stojíte, a zase také o tom, jak opozice to vidí, že my nechceme, aby byli důchodci okradeni o ty slíbené peníze. A k tomu je potřeba dát podle mě legitimní prostor, protože se to týká skoro třetiny občanů České republiky a s rodinami téměř všech tím pádem.

Takže budu pokračovat. Existuje dobrý důvod věřit, že čím žijeme déle, tím méně jsme v průměru nemocní. Jak jsme se smrtí bojovali stále úspěšněji, docílili jsme většího rozšíření nemocí bez smrtelných úrazů. Nyní si nemoci mnohem více uvědomujeme a lékařská věda zjišťuje řadu nových, zvlášť nervových chorob, o kterých lidé neměli ani tušení dříve. Celkově však s prodlužováním života v rozvinutých i rozvojových zemích jsou lidé stále zdravější. A znovu říkám, mluvím o těch důchodech. Mluvím, proč ta legislativní nouze, jako je to úplně mimo realitu, i ten váš návrh, ten vládní návrh, myslím tady vlády. Takže prostě já vám říkám, že proto tady už o tom mluvím, teď se blížím, už vlastně mluvím skoro sedm hodin, ale ještě nehodlám končit pochopitelně, ale chtěl jsem jenom říct, že dávám tady kompletní pohled na

to, že lze řešit udržitelnost důchodového systému, aniž byste okrádali jako vláda okrádala důchodce o slíbené peníze, a naopak můžeme důchodecům ještě přidat. Naopak ještě můžeme důchodecům přidat. A tady je potřeba zhodnotit všechny faktory – zdravotní jsou tam aspekty, jsou tam sociální aspekty. Proto o tom tady hovořím. Takže ne že mluvím tady o nemocích a o zdravotnictví, všechno je to o těch důchodech pochopitelně. Takže samozřejmě čím budou lidé déle žít a mít méně dětí, budou více investovat do vlastního lidského kapitálu, tedy i lidského zdraví, říká Lomborg, 2006. Jak lidé bohatnou, cení si zdraví více a chtějí spotřebovat více zdravotnických služeb, zatímco rozvoj technologie u některých nemocí pomáhá snížit náklady léčby, například očkování, u jiných však náklady zvyšuje.

Ačkoliv evropská populace stárne, je současně mimořádně zdravá. Tento faktor je klíčový pro konkurenceschopnost, protože dnešní hospodářský růst... Já bych možná poprosil o klid, jestli můžu, kolegové, protože já už nechci moc zvyšovat hlas, víte?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já bych také poprosila. Já tedy na to navážu, zrovna kolegy z vašeho klubu, pana poslance prosím jmenovitě. Jeho hlas je takový hřmotný.

Poslanec Tomio Okamura: Ano, ano, právě proto jsem to řekl tady sám už.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Tak můžete pokračovat. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Ted' jste mě trošku doplnila nad rámcem. No dobrá. (Pobavení.) Takže dobré.

Ačkoliv evropská populace stárne, je současně mimořádně zdravá. Tento faktor je klíčový pro konkurenceschopnost, protože dnešní hospodářský růst je tažen spíše lidskými než fyzickými zdroji. Střední délka života je vynikající proměnná jak pro obecné zdraví, tak jeho ekonomický potenciál. Vyhlídka na delší život podporuje investice do vzdělání a znalostí, a tak podporuje produktivitu. Zdraví znamená bohatství. Generace dnešních Evropanů je fyzicky robustnější a vzdělanější než kdykoliv předtím. Evropané proměnili získaná léta života ve volný čas. Ve Francii vzrostla střední délka života od roku 1960 o osm let, ale důchodový věk ve stejné době poklesl o sedm. Mezi lety 2070-2004 se délka důchodů zvýšila v Německu o devět let, ve Španělsku o deset let. Z hlediska evropské historie říkají ekonomové Bloom, König a Fink, že starší lidé jsou v podstatě historicky nejzdravější a mají vlastně v podstatě nejvyšší životní úroveň, což samozřejmě ve srovnání se středověkem a podobně, ale to znamená, že tu životní úroveň my chceme udržovat a chceme ještě zvyšovat samozřejmě. To neríkám proto, že bychom měli tady stagnovat. Tady jenom cituji ekonomy.

A co by to mělo znamenat pro politiky, tahle situace? Veřejná politika by měla tady podle autorů, taky opět jsou to západní ekonomové, tak by se měla populaci vývoji přizpůsobit, nikoliv se jej snažit měnit. Samozřejmě tím, jak se zvyšuje průměrný věk dožití, tak se otázka dlouhodobé rozpočtové udržitelnosti dostala do politické agendy a vlády samozřejmě mohou na stárnutí populace zareagovat různými způsoby. Samozřejmě jednou z variant, ale to v České republice není pro SPD tématem, je zvyšování daní. Ale český rozpočet má, může osekat zbytné výdaje, ale Fialova vláda to prostě nechce udělat. To je ten problém. Takže tady není potřeba zvyšovat daně v České republice. Samozřejmě... A to je tady. Vláda může ušetřit, přesně. Vláda může šetřit, šetřit na zbytných výdajích. To ale vláda nedělá. Otázkou je, a to tady správně říkají ekonomové, že je sporné zvyšovat daně, protože by to znamenalo vyšší daňové zatížení na osobu v produktivním věku, a to i tady ekonomové rozporují, že to nemusí být ten správný model samozřejmě. A my si myslíme, že to právě není ten správný model, že tady jsou v České republice ještě úspory v systému. Ale v systému právě na těch zbytných výdajích. Ale už jsem o tom mluvil asi před pěti šesti hodinami v úvodu svého projevu.

Jinak samozřejmě to stárnutí populace, to je zajímavá pasáž. Že stárnutí populace nemá jen negativní dopady na rozpočty. Protože je zase na druhou stranu méně žáků ve školách, umožňuje to snížit celkové náklady na školství, méně žáků umožní snížit počet tříd a tak dále, a tak dále. Ušetřit provozní investiční výdaje. Ale já si myslím, že bychom měli naopak nastartovat tu prorodinnou politiku, takže to je jenom jako mimochodem, tady to zmiňují. To je vlastně ta situace.

A samozřejmě nejobjemnější v rámci debaty o vlivu stárnutí populace na veřejné finance je důchodová reforma. A o tom tady celou dobu hovoříme. Vy jste ji nepředložili. Jediné, co jste předložili, Fialova vláda, je, že chcete okrást důchodce o slíbenou valorizaci. A s tím SPD zásadně nesouhlasí samozřejmě, my chceme, aby důchodci dostali slíbené peníze. Naopak, my chceme ještě zvyšovat důchody. Takže samozřejmě s tím my nesouhlasíme. A platí, že ve většině evropských zemích jsou dnes důchody financovány průběžně. Jsou založeny na principu, že důchody současných penzistů platí průběžně dnešní pracovní síla. To, že samozřejmě s tím proměňujícím se věkem dožítí, tak průběžně, logicky nějakým způsobem je potřeba měnit i ty parametry toho důchodového systému. No ale to už je ta debata, jakým způsobem, aby to zajistilo důstojné důchody, nikoliv aby to bylo tak, jak navrhuje Fialova vláda, že chcete okrást o slíbené důchody všechny příjemce důchodů. To je prostě špatně. O tom jsme tady v podstatě už kompletně hovořili.

Ted' samozřejmě bych tady mohl rozebrat ještě ten demografický vývoj. Že třeba zastánci fondového systému, to byl třeba pan Kalousek, tak podceňují pozoruhodnou pružnost toho průběžného systému při nepříznivém demografickém vývoji, na což upozornil ekonom Cipriani v roce 2014. Všechny studie správně ukazují, že počet důchodců k produktivnímu obyvatelstvu bude v příštím desetiletí stoupat. Počet důchodců se bude zvyšovat v souvislosti s prodlužováním lidského věku a klesajícím počtem živě narozených dětí. Ale dopad tohoto vývoje na průběžný systém není správně analyticky vyhodnocen. To už jsem hovořil, že tady dokonce správní ekonomové říkají, nebo to je zajímavé, to je potřeba si říct, že demografický problém je zveličován a zneužíván k tlaku na destrukci průběžného důchodového systému. No to přesně předvádí Fialova vláda a někteří komentátoři, kteří jsou na straně Fialovy vlády.

Znovu to přečtu. Demografický problém je zveličován, zneužíván k tlaku na destrukci průběžného důchodového systému. A to je potřeba si zopakovat. Ty důstojné důchody lze udržet samozřejmě, ale je potřeba prostě osekat ty zbytné údaje, které občanům nic nepřináší, což vláda Petra Fialy rozdává od Ameriky po Ukrajinu, po Brusel, platíte nesmysly, a pak nejsou samozřejmě peníze na naše občany. A dostáváme se do rekordního deficitu, to už jsem říkal v úvodu svého projevu, že vláda Petra Fialy je v podstatě ohledně toho zadlužování, toho trendu zadlužování v třetím čtvrtletí loňského roku, to jsou ty poslední údaje Evropského statistického úřadu, Eurostat, tak je nejhorší v celé Evropě, nejhorší v celé EU. To je samozřejmě problém.

A co se týče... zohledníme-li prodlužující se průměrnou délku dožití a posouvání věku odchodu do důchodu, která se v posledních dvaceti letech plynule prodlužuje o tři měsíce za rok, pak by poměr počtu lidí v produktivním věku na jednoho člověka v důchodovém věku klesl v příštích sedesáti letech podle demografických propočtů v České republice jen nepatrně, z 2,9 : 1 na 2,8 : 1. Problémem je, že dosavadní propočty většiny ekonomů z hlediska udržitelnosti průběžného systému vycházely ze zakonzervování věku pro odchod do důchodu v roce 2032, přičemž v prognóze deficitu průběžného systému se pouštěly daleko za tento horizont.

Dále je tady docela zajímavá věta, že řešit důchodový problém pomocí dalšího zavádění druhého pilíře snížením odvodů do prvního pilíře narází na vážná úskalí. Skutečná reforma by neměla vytvářet důchodové schodky, at' už explicitní, nebo implicitní. Ale o tom už jsem tady asi dvakrát hovořil. To je samozřejmě potřeba mít na zřeteli. A znova říkám, že SPD samozřejmě trvá na tom, aby stát zajistil lidem důstojné důchody, aby to bylo státem garantované.

Když to shrnu, to téma stárnutí populace z hlediska té udržitelnosti důchodů, tak tady i ekonomové jasně píší, že stárnutí populace bychom se neměli bát. Je důsledkem toho, že lidé plodí méně dětí, o tom už jsem hovořil, a dožívají se vyššího věku. Obě tato fakta svědčí o blahobytu, nikoliv o chudobě či hrozící katastrofě. Ale je třeba s těmi informacemi samozřejmě pracovat a důchodové systémy je třeba reformovat. Zdravotní systémy se musí přizpůsobit. Takže dokonce tady i autoři této knihy vyzývají k tomu, doslova říkají – cituji: "Přestaňme to líčit jako nadcházející zkázu." Prostě je to přesně v souladu s tím, co říká SPD. Příjemci důchodů, my si jich vážíme, plně je podporujeme. Ale to, co tady dělá s nimi Fialova vláda, že jste je hodili přes palubu a chcete jim snížit slíbené důchody, to prostě je odporné. Vy děláte z těch důchodců někoho, kdo tady snad překáží nebo co. Já se vám tady snažím vysvětlit, že to tak není. Důchodci jsou důležití, všichni budeme jednou staří, a my je plně podporujeme. Podporujeme jak invalidní, starobní, vdovské, tak sirotčí důchodce. A všem vy chcete vzít peníze teď od června a my jsme proti. Tady dokonce autoři říkají a mluví poměrně otevřeně v tomhle tomu. Lidé... ale to tady vzbuzuje ten strach, vzbuzují někteří politici, lidé se obávají stárnoucí společnosti, protože je krokem do neznámého a protože žijeme v kultuře poselé mládím. Obavy jsou však neopodstatněné. Takže je to tak. A soudci neodchází do důchodu před 70. lety a politici, herci, vědci a spisovatelé často plodně pracují až do své smrti. Samozřejmě, není to manuální práce. To je něco úplně jiného. Je tady příklad toho, že není potřeba říct, že někdo je příjemce důchodu a že je snad nějakou přítěží. Není. Není.

Chceme jenom říct, že samozřejmě platí, že penzijní systém je potřeba reformovat, to určitě, ale názory na tu reformu, jak jsem sdělil, tak jsou samozřejmě velmi různé. My chceme důstojné důchody, chceme důstojné stáří, chceme, aby zdravotně postižení spoluobčané měli důstojné důchody, vdovci, sirotci, a vláda chce jim peníze vzít. Takže ona není reforma jako reforma. S tou vaší zásadně nesouhlasíme, no tak to není reforma, ale prostě to jsou úplně asociální, my to prostě nemůžeme. My naopak chceme tu reformu tak, abychom se přibližovali k tomu Německu. To jsme si tady jasné řekli. Tady ekonomové upozorňují, že v případě rozumné obezřetnosti by se v bohaté společnosti mohla individuální finanční situace zlepšit napříč generacemi. Se stacionární populací nemusí HDP růst tak svižně, ale kvalita života HDP na hlavu se přesto zvyšuje. No, tady jsou upřímná slova.

Starší generace bývá téměř obviňována za to, že žije déle, místo abychom jí gratulovali. No to tady bohužel předvádí Fialova vláda. Berete důchody lidem, od června chcete snížit zákonné valorizaci, kterou mají ze zákona, lidé se na ni těšili, vy je chcete okrást o ty peníze, a tím vlastně říkáte, že důchodci nejsou potřeba. My tomu tady bráníme, my chceme, aby se navyšovaly důchody. Příliš se zdůrazňují ve společnosti náklady stárnutí populace a úplně se přehlížejí možné přínosy. Stárnutí populace by mělo být vnímáno nikoliv jako krize, nýbrž jako proces, který vytváří nové příležitosti. Stárnutí je nevyhnutelné, ale pokud se příliš staráme o stárnutí, ztrácíme čas na jiné věci, říkají tady jasné západní ekonomové.

Takže mimochodem – to je taky hezký závěr – je pozoruhodné, že spokojenost s životem roste s věkem. Spokojenost seniorů s životní úrovní – když opravdu mají na Západě ty důstojné důchody, o tom to je, to tady v Čechách ale není a Fialova vláda to chce ještě zhoršit – tak když senioři mají spokojenost s životní úrovní, zdravím, osobními vztahy a bezpečností, tak ta spokojenost je prý paradoxně vyšší, je tady napsáno, u starších lidí než u lidí ve středním věku. Takže můžeme mít spokojené lidi, když budou mít zajištěné důstojné životy.

Takže znovu, stárnutí populace nemusí být tragédií, ale požehnáním. Starší pracovníci mohou být vysoce motivovaní, v řadě oblastí i produktivnější než mladší. Ale samozřejmě třeba u manuálních profesí není možné, aby si člověk v 68 hledal manuální práci, a kdo ho zaměstná samozřejmě. Takže jasné říkáme, že strop je 65 let pro odchod do důchodu, a odmítáme tyhlety asociální návrhy Fialovy vlády.

Takže starší populace bude mít řadu výhod, které mladší nemá. Bude se u nich vyskytovat méně zločinů, protože nejvíce zločinů páchají mladší podle této studie, této knížky. Společnost bude politicky stabilnější, protože staří s životní moudrostí jsou méně náchylní k revolucím. No

to jsou tady nějaké závěry, ale já jenom cituju obsah té knihy. To nejsou názory Okamury, ale je pozoruhodné si takhle tady říct závěry odborníků. Lidé budou žít déle než v minulosti, budou mít zdravější život, budou vzdělanější ze svých zkušeností, s vyšší produktivitou, budou se těšit lepší technologii. Stárnutí nemůže tento základní pozitivní trend zvrátit, spíše paradoxně naplnit. Takže prodloužení střední délky života ve většině společností v průběhu posledního století je nejúspěšnější pokrok, jaký naše planeta zažila, a měli bychom si ho vážit.

Proč vám to říkám? Abyste neházeli důchodce přes palubu, jako jste to udělali. Ještě máte šanci stáhnout ten váš zákon. Já jsem navrhl už tady zrušit legislativní nouzi. Bude se o mé návrhu hlasovat po obecné rozpravě. Vyzývám vládu, ať stáhne tenhle asociální návrh zákona, kterým chce okrást všechny důchodce v České republice. Snažím se vám vysvětlit všechny tyhle aspekty.

Takže krátce řečeno, stárnutí populace nepředstavuje nějaký důvod pro nějakou paniku, pro nějaké špatné nálady. Naopak, prodloužení střední délky života a s tím spojený zdravotní standard by se měl výtát jako jeden z nejobdivuhodnějších úspěchů lidstva. Takže takhle my bychom chtěli, aby to vláda viděla pozitivně. Ale vy to vidíte naopak, vy naopak důchodcům berete peníze. Ale i těm sirotkům, i těm vdovám, prostě všem, invalidům, nejenom starobrním důchodcům. To je prostě úplně neuvěřitelné, co tady vláda předvádí. Takže já jsem chtěl říct, že v podstatě to, co vy tady navrhujete, tak si myslím, že je opravdu mimořádně asociální. Je to samozřejmě mimořádně nepřijatelné, že navrhujete okrást téměř 3 miliony příjemců důchodů, všech důchodů v České republice, o zákonem garantované peníze. Retroaktivně dokonce, poté, co 10. února Český statistický úřad vyhlásil míru inflace, tak podle stávajícího zákona měli všichni příjemci důchodů automatický nárok na valorizaci. Vy jste si 15. února udělali vládu, takže retroaktivně jste rozhodli o tom, že okradete důchodce o jejich důchody. Přičemž znova zdůrazňuji, že už predikce té inflace už vloni na podzim, vloni v zimě před tím únorem, byly jasné, že ta inflace bude vyšší. Takže vy jste to mohli dát do státního rozpočtu na letošní rok, ale nedali. Takže to je série chyb a pochybení na straně vlády Petra Fialy. Ted' ve finále jste si vzali jako rukojmí všechny důchodce v České republice a chcete je okrást o peníze. Je to pro nás nepřijatelné a SPD a celý náš poslanecký klub budeme dělat všechno pro to, aby ten váš asociální návrh neprošel.

Děkuju za pozornost a samozřejmě jsem se svými vystoupeními neskončil, protože když se podívám tady do rozpisů, tak to je vlastně teprve první moment, kde vystupuju. A následně zde vidím jedna, dva, minimálně dalších pět až šest prostorů, abych vystoupil. Takže si myslím, že si ještě mé vystoupení zrecyklujeme a já budu dál ze všech sil hájit všechny příjemce důchodů proti asociální Fialové vládě. Takže jsem mluvil něco přes sedm hodin, ale ještě jsem neskončil. Děkuju. (Potlesk v celém sále – i z pravé strany.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní je s faktickou poznámkou v reakci na dané vystoupení přihlášen pan ministr Jurečka, ale nevidím, že by byl přítomen. Takže jeho přihlášení k faktické propadá. Pan poslanec Nacher je přihlášený taktéž s faktickou, ale opět jej nevidím v sále. Proto se dostaváme k přihlášeným. S přednostním právem je přihlášena paní místopředsedkyně Dostálová.

Než se dostaví k pultíku, zkusím načít všechny omluvy, které mezitím došly. Cogan Josef od 14 do 15 hodin bez udání důvodu, Jakob Jan od 14 do 15 hodin z pracovních důvodů, Kohajda Michal od 15 do 17.30 hodin z pracovních důvodů, Mračková Vildumetzová Jana od 18 do 22 hodin z rodinných důvodů, Oulehlová Renata od 15.40 hodin z rodinných důvodů, Rais Karel od 13 hodin ze zdravotních důvodů, Špičák Julius z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Válková Helena od 16 hodin ze zdravotních důvodů, Černochová Jana od 19 hodin z pracovních důvodů, Rakušan Vít od 12 do 16 hodin z pracovních důvodů a Šalomoun Michal od 20 hodin do šesti hodin ráno z osobních důvodů.

Nyní tedy vystoupí paní místopředsedkyně Dostálová a následuje pan poslanec Radim Fiala, s přednostními právy. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, nacházíme se ve stadiu potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Já jsem přesvědčená o tom, že za vládu České republiky je odpovědný pan premiér. Proto bych velmi ráda požádala pana premiéra, aby vystoupil a zdůvodnil vyhlášení stavu legislativní nouze. Samotná legislativní nouze může být vyhlášena za mimořádných okolností, kterými jsou, když jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu, nebo když státu hrozí značné hospodářské škody. Pane premiére, mě by zajímal, která z těchto tří situací podle vás nastala.

Dovolte mi, abych Sněmovně připomněla jednu věc, a to je to, že tento případ vyhlašování stavu legislativní nouze se liší od těch, které jsme tady měli v minulosti, a liší se zcela zásadním způsobem. Dovolte, abych vám připomněla, že když jsme ve stavu legislativní nouze schvalovali například takzvané covidové zákony, tak to schválení tehdy bylo napříč politickým spektrem ve Sněmovně. To znamená, je evidentní, že při rozhodování o stavech legislativní nouze existovala ve Sněmovně široká shoda na tom, že se prostě uznaly ty důvody, proč mimořádný režim projednávání zákonů zvolit. To je samozřejmě pochopitelné, protože jsou situace, jako jsou povodně nebo pandemie a podobně, kdy Sněmovna žádnou velkou debatu nemusí provádět a existuje široká shoda mezi opozicí a koalicí, že je možné zásadně zredukovat proces přijímání některých rozhodnutí zákonů, protože vidíme, že se na nás něco valí a že tady skutečně hrozí nebezpečí z prodlení.

Ústavní soud říká, že to, co je pro něj zcela zásadní, je to, aby o stavu legislativní nouze rozhodovala v konsenzu koalice i opozice a aby ve Sněmovně nebyla žádná výrazná majorita poslanců, jejichž názor by byl nějakým způsobem omezen.

Zatímco v těch minulých situacích jsme měli shodu, že je dobré se s tím vypořádat rychle a že to bude třeba pro zdraví lidí prospěšné, tak tady dnes o tom vedeme spor. Já si myslím, že proto také i z ústavního hlediska je nesmírně nebezpečné v takové situaci, kdy tu není široká shoda, že něco hrozí, kdy si naopak můžeme myslet, že nějakou reformou, změnou zákona, který se snažíte prosadit v režimu legislativní nouze, se vytváří v podstatě hrozba, přesný opak toho, k čemu by to mělo být. A ta hrozba tady je pro dva a půl milionu lidí, dva a půl milionu seniorů a jejich rodin.

Já vám řeknu jeden příklad. Ministerstvo financí se vyjadřuje, že ekonomice státu hrozí v příštím roce recese. Ale to je přece věcí probíhající ekonomicke debaty, která se vede všude v Evropě, že příliš rychlé škrty ve státních rozpočtech mohou vést ke zmrazení, zakonzervování, zmrznutí ekonomik. Zároveň se pan ministr Stanjura v Otázkách Václava Moravce vyjádřil, že státní rozpočet valorizaci důchodů v nezměněné podobě unese. To znamená, že je legitimní debata, že tady nejde o žádnou pohromu, natož živelní. To je otázka, že jedním pohybem můžete situaci zkomplikovat, nebo jí naopak pomoci. A to je debata, kterou my potřebujeme vést, a na to nepotřebujeme legislativní nouzi. Ta totiž spíše zabrání tomu, aby se říkaly jiné názory, aby se říkaly alternativy, což je podle mě role parlamentu. Proto já i apeluji na koalici a také na pana premiéra, aby potřebu legislativní nouze rádně vysvětlil. Tady jsme poprvé v jiné situaci, než byly ty minulé. My tady říkáme jasné argumenty. To není jenom o tom, že bychom se tady chtěli vypovídávat na mikrofon. My máme prostě skutečné obavy, formulujeme je i za jiné, jako například za ekonomy, za odbory, za občany této země, a chceme o tom mluvit. My tady zastupujeme velkou část voličů. Nechceme, aby prostor na takovou zásadní debatu se redukoval, protože důsledky toho poneseme příští roky. Takže já budu doufat, že nám pan premiér odpoví.

Pan ministr financí argumentuje dopadem do veřejných financí. Ale že ho vůbec nezajímá a vůbec se nezabývá tím ani ten předkládaný materiál, jaké dopady má pokus ušetřit nějakých

20 miliard korun do domácností, do některých skupin sociálně nejslabších, do těch, kteří vlastním úsilím svou situaci již nezlepší. A to není jenom rétorika. Tady máme nějakých, jak už jsem říkala, dva a půl milionu důchodců, kteří tímto rozhodnutím budou postiženi. Ví někdo, jak to na tyto osoby, tyto rodiny dopadne? Já vás ujišťuji, že v celé řadě zemí západní Evropy podobně předkládané návrhy dokonce i v dnešní době jsou doprovázeny analýzou toho, jak tyto úspory dopadnou do života těchto lidí. A já jsem se tady ptala pana ministra, říkala jsem mu: pořád mluvíte o stabilitě v rozpočtu, ale v textech, které předkládáte, není žádný ani náznak, ani náznak analýzy, jak toto opatření dopadne do života lidí, kterých se to týká. Ptala jsem se pana ministra, jaká opatření jste už přijali, co jste pro to všechno udělali, že jako první návrh toho, abyste si sanovali deficit státního rozpočtu, saháte na peníze těm nejslabším a nejzranitelnějším.

V té vaší koalici je dokonce jedna strana, která si říká KDU a která říká, že by chtěla být stranou sociální a že by chtěla ve vládě být dokonce stranou, která by byla i sociálně citlivá. Alespoň takto to měli mnozí z vás na billboardech, ať už do Senátu, nebo do Poslanecké sněmovny. Tak já se ptám, jak je tedy možné, že vás nezajímá, že se tady má ušetřit 20 miliard a my to máme ve zrychleném režimu schválit a nikdo netuší, co to s lidmi udělá? Žádná analýza neexistuje. Na analýzu jste si nechali dát výjimku. Takže my se tady bavíme opravdu jako hypoteticky, co všechno, jaké to dopady může mít do těchto sociálních vrstev. Tyto návrhy podobných zákonů v západní Evropě jsou standardně doprovázeny právě analýzami dopadů. Tady prostě nejsou. Znovu opakuji, vy si tady dovolujete předložit Sněmovně zákon, který vůbec nemá vyčísleny tyto dopady. Takže se logicky musí ptát, jestli tedy má vláda vůbec nějakou ambici se zabývat tím, jak to do života těchto lidí dopadne. Znovu se tedy ptám, velmi zdvořile, poslanců za KDU: vy souhlasíte s tím, vy souhlasíte s tím, abychom to skutečně prohnali tímto způsobem, že se tady v podstatě o tom nebudeme bavit, 20 miliard jenom tak, prolétne to tady komínem? A co dál?

Já bych na vás apelovala, že pokud chcete souhlasit s tímto postupem, abyste si dobře zvážili, že jsou tisíce lidí, kterých se tyto zákony týkají. To není jenom text. Není to jenom cár papíru. To jsou věci, které skutečně dopadnou do života našich rodičů. Našich rodičů. Do života seniorů. Každá strana je stranou, která má určitý program, určité ideje, určitá přesvědčení. Ale žádná strana si nemůže myslet, že má pravdu celou a že ji má ve své kapse. Je možné, že se podaří sestavit politickou koalici, která vládne, ale ta koalice by si vždycky měla být vědoma toho, že se pohybuje v politickém prostředí, kde existují také jiné názory. A parlament je místo, kde je právě třeba ty jiné názory slyšet. A u zásadních zákonů, jako je tento, nalézt dohodu napříč politickým spektrem.

Vás tady v koalici sedí 108 a vy všichni nesete a ponesete odpovědnost za to, co odhlasujete. Kdyby byl řádný legislativní proces, kdyby se konaly řádné výbory, protože kdyby bylo první čtení, bylo by to přikázáno výborům, mohlo by se to projednat více, vícero výborů. Vy všichni jste tady mohli polemizovat s tím, co by tam na těch výborech zaznělo jak ze strany koalice, tak ze strany opozice. Kolikrát jsme se už tady přesvědčovali o tom, že výbory jsou skutečně tou platformou, kde se mají příslušné zákony komunikovat. Mohli jste slyšet argumenty, mohli jste slyšet pochybnosti a měli jste možnost se s tím nějak vyrovnat svými argumenty a dokázat, že víte, co děláte, že máte analýzy, které řekněme potvrzují to, proč to navrhujete a co navrhujete. Místo toho volíte cestu omezit tuto debatu, a to tím, že ten zákon proženete v takzvaném stavu legislativní nouze. To znamená, připravíte tento zákon o možnost konání prvního čtení. Je to o tom, že bude pouze druhé a třetí čtení.

Strany pětikoalice šly do voleb s heslem demokracie. To jsme slyšeli opravdu na každém rohu. Vám šlo o to, aspoň jste to říkali, aby v této zemi byla svoboda vyjadřovat se, mluvit, debatovat. Demokracie je diskuse. A parlament je výsostným místem této diskuse. Ale vás podle kroků, které činíte, tato diskuse nezajímá. Já vám chci jenom připomenout, co jste říkali voličům a za co jste dostali hlasy. Vy sami jste říkali, že chcete být ve své politice sociálně citliví. Ve svých programech máte starost o ty nejslabší. Dokonce i pravicové strany říkají, že

se chtějí starat o ty nejslabší. A dneska tady navrhujete zákon, který dopadne na dva a půl milionu až tři miliony seniorů, v podstatě na nejchudší rodiny. A nejste ani ochotni to zdůvodnit. Nejste ochotni se ani zamyslet nad tím, co ti lidé budou dělat, jestli máte představu o tom, co je čeká.

Já jenom takovou malou ukázku toho, protože věřím, že i vy máte doslova zaplevelené a zaplavené vaše mailové schránky dopisy od zoufalých seniorů. Mně napsala jedna paní, která říkala, že mnoho let si s manželem šetří, a protože byli ujištěni v tom, že se důchodcům přidá, a dokonce samozřejmě byli i v médiích ujišťováni, že vysoká inflace povede k mimořádné valorizaci, a toto tady slyšíme od podzimu, tak si dovolili s manželem pořídit léčebné lázně. A paní, zcela zoufalá, mi píše, že vzhledem k tomu, kdyby věděla, co se tady může vůbec odehrát, a že opravdu pochybuje o tom, že žije v právním státě, ale kdyby to věděla, že by si žádný takový pobyt s manželem neporídili, protože se obává toho vzhledem k svému věku, aby žili bez jakékoli rezervy.

Takže ještě jednou. Strany vládní koalice dnes ve Sněmovně ve stavu legislativní nouze chtějí zrušit zákonnou valorizaci důchodů, a to retroaktivně. A názor opozice vás nezajímá. Je dobré si to opakovat. Je dobré, aby to všichni v této zemi slyšeli, aby všichni věděli, jak se projednávají zákony v této zemi, zákony, které budou mít dopad na miliony lidí.

Dovolte mi takovou malou rekapitulaci. Vláda tímto dnešním postupem řeší deficit státního rozpočtu. Deficit. A teď je potřeba si říci, zda skutečně jsme si všichni vědomi tady v Poslanecké sněmovně, že pravděpodobně nastala chyba. A bylo by asi legitimní tu chybu přiznat. Jak je možné, že pan ministr financí nedal peníze do státního rozpočtu ani na tu rádnou valorizaci, natožpak na tu mimořádnou? Já chápu, že z jeho pohledu dnes, když mu tam chybí 35 miliard, že to je velká částka, že už to není úplně zanedbatelné. O to více mě zarazilo jeho vystoupení v nedělních Otázkách, když řekl, že si s tím ale robustní rozpočet poradí. Takže proč to tedy děláme ve stavu legislativní nouze? Proč nevezmete tento krok zpátky? Proč neotevřeme legitimní parlamentní debatu nad tímto zákonem?

My už jsme několikrát nabídli, a já bych tady chtěla ocenit i slova pana ministra Jurečky, který reagoval ve faktické poznámce, že je rád, že chceme debatovat. No tak pojďte debatovat. Pojďte debatovat! Přece si musíte být vědomi toho, že pokud byste chtěli zrušit v letošním roce mimořádnou valorizaci, že jde o retroaktivitu. Pojďme se bavit zcela legitimně o tom, že se musí upravit tento valorizační vzorec pro rok 2024, 2025, 2026 a tak dále. Zároveň nerozumím slovům pana ministra Stanjury, který říká, že by to mělo obrovské dopady do rozpočtu. Musím se tedy logicky zeptat: očekává vláda takovou inflaci i v roce 2024, 2025 a 2026? To opravdu vláda nehodlá s takto vysokou inflací vůbec nic dělat? Protože pokud si vláda odpoví, že s tím samozřejmě chce něco dělat a že cílem vlády bude snížit takto vysokou inflaci, tak se tady nemůžeme bavit o obrovských dopadech v roce 2024, 2025 a 2026. Ten dopad by byl jenom o tom, že by se to vázalo na ten zvýšený základ o 1 700 korun. Ale nic víc. To znamená, vláda musí mít hlavní cíl, aby snížila takto mimořádnou valorizaci.

Také jsme se bavili o tom, že bychom měli asi odpovědět našim seniorům, proč vláda toto dělá jako první krok úplně ze všeho. Proč vláda nepřipraví balíček opatření, aby si pomohla do státního rozpočtu? Ale v tom balíčku opatření přece nemohou být jenom senioři. Jak to, že vás netrápí restituce? Proč to nevezmeme v jednom bloku? Proč si nesedneme s opozicí – koalice, opozice – a řekneme (neřekneme): musíme upravit více věcí? Pojďme se bavit o valorizačním schématu jak pro restituenty, tak třeba pro důchodce od roku 2024. Ale nemůžeme to přece dělat retroaktivně.

Další kroky, které jsou a na které jsem nedostala odpověď. Pan ministr přiznal, že zapomněl požádat Evropskou unii o 53 miliard nebo 54 miliard korun. Tak požádal už pan ministr Evropskou unii o 54 miliard? Pokud ano, tak si navýšil rozpočet v roce 2023. A já se ptám: 54 minus 35 miliard – ještě panu ministru zbude. Tak proč se tady o prvním kroku bavíme, že sebereme peníze našim důchodcům?

Zároveň je další možnost, kterou je moc potřeba udělat. A také už jsem to tady naznačovala. Pojďme jít příkladem. Pojďme se pobavit o platech, o zmrazení platů politiků v takto těžké době. A pojďme být my ti první, kteří půjdou příkladem. A ne že my si tady přidáme peníze, protože prostě už jeden rok jsme to měli zmrazené. A logicky ta procenta jsou samozřejmě velmi navýšená. A když to porovnáte k těm seniorům, kteří opravdu mají velmi nízké důchody, tak musíte přece i vy sami uznat, že to je nefér. Proč tady nepřipravíte opatření na to, že je potřeba zredukovat počet členů vlády? Ze prostě pan ministr pro evropské záležitosti určitě možná měl opodstatnění pro předsednictví. Ale ted? Vidíte ho někdo ve Sněmovně? Vidíte ho někdo nějak aktivně pracovat na nějakých úkolech? No, není tomu tak. A přece sháníme každou korunu. Ale nemůžeme začít tím, že se opravdu pustíme do těch nejslabších v naší společnosti.

Kdybych to měla shrnout, je potřeba, abychom si tady znova připomínali a znova si uvědomili, co všechno jsme navalili na naše seniory. Tak nejprve začnu, že od 1. 1. 2023 se zvedly úhrady za sociální služby. Kdo využívá ty sociální služby? Naši senioři. A my jim vezmemme peníze. My jim zvedneme sociální služby, ale vezmemme jim peníze na jejich úhradu. Zároveň se tady bavíme o tom, že naši senioři, samozřejmě ten jejich spotřební koš, těch důchodců, i díky inflaci na ně dopadá nejvíce. Zdražily se potraviny, zdražily se léky, zdražily se náklady na bydlení včetně energií, ale zdražily se samozřejmě například náklady na dopravu. Senioři musejí dojíždět za lékaři, za nějakou sociální službou nebo za některými aktivitami. My druhým dechem ústy pana ministra Válka říkáme, že prevence je základ, že přece chceme, aby naši senioři se dožívali co nejvyššího věku, pokud možno ve zdraví. Jak mají proboha dělat tu prevenci, když si dneska nemůžou dovolit ani obyčejnou turistiku, natož aby jeli do nějakých léčebných lázní?

Prosím vás znova, abychom se zamysleli nad tím, co tady děláme, abychom ukončili tuto nedůstojnou debatu, abychom skutečně budovali nějaké systémové opatření na boj proti takto vysoké inflaci, aby nám ta valorizace v dalších letech neobtnala, ale aby zůstala tou zákonnou. A prosím, nejděme na to cestou, že prostě zaútočíme na ty nejslabší. To totiž hovoří o charakteru nás všech. Protože zaútočit na toho nejslabšího je snadná cesta, ale z mého pohledu ta nejhorší.

Jak máme debatovat s vámi o stavu legislativní nouze, když z našeho pohledu o žádný stav legislativní nouze nejde? Není splněno ani jedno z těch kritérií. A já se obávám, že takováto debata skutečně nemá našlapnuto k lepší politické kultuře, o které vy tady hovoříte. Pojďme se směle podívat našim seniorům do očí a řekněme ano, přehodnotili jsme to, sedneme k jednomu stolu. Vzhledem ke státnímu rozpočtu to musíme upravit pro další roky. Ale nevyvolávejme v nich nejistotu. Děkuji za pozornost. (Potlesk z lavic ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další přihlášený s přednostním právem je pan předseda Radim Fiala, následuje pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Dámy a páновé, kolegyně, kolegové, psali mi lidé, že je velmi zaujala pasáž, kterou tady říkal pan předseda Okamura mezi 17.20 a 18.35, a že by ji rádi slyšeli znova. Ale nebojte se, já jim napíšu, kde ji mají hledat. Nebudu to už opakovat.

Protože se jedná o legislativní nouzi, nebudu hovořit přímo o důchodech a o věcech, o kterých se budeme bavit, až otevřeme tuto schůzi. Ale dovolte mi krátký exkurz právě do přijímání zákonů v legislativní nouzi, do používání legislativní nouze v české Poslanecké sněmovně, a to, jak by se pravděpodobně měla či neměla legislativní nouze používat.

Úvodem mi dovolte jeden pokus o bonmot. Vláda v návrhu novely zákona o důchodovém pojištění týkajícím se účelové a sociální změny valorizačního schématu u důchodů argumentovala tím, že údajně neočekávané zvýšení inflace a z toho vyplývající zvýšený nárok na pokrytí zákonné valorizace by způsobily značné hospodářské škody.

Nevím. Ministr financí Zbyněk Stanjura poté v nedělních Otázkách Václava Moravce veřejně prohlásil, že i v nynějším státním rozpočtu se peníze na valorizaci důchodů najdou, a to i v případě nepřijetí této vládní novely, tedy že se v rozpočtu bez toho, aby se novelizoval, najdou peníze na valorizace důchodů dle současně platného a účinného zákona o důchodovém pojištění. Lze tedy říci, že zatím nejzásadnější argument pro odmítnutí využití stavu legislativní nouze pro projednání vládní novely důchodového zákona i pro zamítnutí novely jako takové předložil právě ministr financí současné vlády, a já mu checi za to veřejně poděkovat. Protože toto jeho vyjádření určitě využijeme v naší případné ústavní stížnosti na tuto novelu, pokud by ji náhodou vládní koalice protlačila legislativním procesem.

A teď k podstatě věci, k otázce problematiky stavu legislativní nouze. Tuto problematiku logicky nelze oddělit od jejích širších ústavních souvislostí. Základem ústavního práva každého státu je vymezení základních práv a svobod občanů, přičemž ústavní regulace základních práv a svobod je determinována především faktickými možnostmi této státní regulace a zdroji, které má daný stát k dispozici. Ústavní úprava základních práv a svobod musí navíc působit v souladu s dalšími normativními systémy, například s morálkou, etikou, spravedlností, společenskými tradicemi atd.

Jádro naprosté většiny ústavu tvoří ústavní úprava vztahu veřejné moci a jednotlivce. Naše ústava tento vztah přímo nespecifikuje, zejména proto, že se při jejím utváření nepodařilo dosáhnout shody ve věci případných příslušných úprav Listiny základních práv a svobod. Proto bylo přijato kompromisní řešení, podle kterého není tato Listina přímo součástí ústavy, nýbrž je součástí takzvaného ústavního pořádku. Na právní povaze úpravy základních práv a svobod to však nic nemění. Listina je tedy nejen listinou základních práv, nýbrž současně i svobod. Jsou v ní také často zaměňovány pojmy právo a svoboda. V Listině je proto třeba právě rozumět ustanovením, ze kterých plynou určitá oprávnění občanů vůči státu. Svobody jsou pak spjaty s vymezením autonomních prostorů, do kterých nemá stát, respektive veřejná moc zasahovat, například majetek, soukromí a podobně.

Další rozdíl mezi právy a svobodami spočívá v tom, že v případě základních práv je potřeba ukázat na jejich zakotvení v ústavním předpise, kdežto v případě svobod to není nutné. Jednotlivá práva pak mají svůj základ v právních předpisech a k jejich uplatnění vůči orgánům veřejné moci je třeba jejich existenci prokázat. V případě svobody by pak naopak měl orgán veřejné moci prokázat, že zákon jedinci určité jednání zakazuje, nebo naopak přikazuje. Listina základních práv a svobod je vytvářena na přirozenoprávním pojetí základních práv, jak o tom svědčí její preambule, která výslovně zdůrazňuje uznání neporušitelnosti přirozených práv člověka a práv občana. Zmiňuje se také o obecně sdílených hodnotách lidství.

A teď přejdeme k ústavněprávní deskripci, analýze předpokladů a podmínek takzvaného stavu legislativní nouze, o kterém se tady bavíme právě v souvislosti s novelou zákona o důchodech, a takzvaného zkráceného legislativního procesu, který svým rozhodnutím stanovila pro projednání novely zákona o důchodovém pojištění předsedkyně Sněmovny, paní Markétou Pekarovou Adamovou.

Projednání návrhu zákona nebo jeho změny ve zkráceném jednání ve stavu legislativní nouze představuje zákonem stanovenou výjimku z řádné zákonodárné procedury, jejíž důvodnost je založena výhradně na závažnosti situace, na kterou je podle názoru vlády třeba bezprostředně reagovat přijetím zákona nebo jeho změnou. Tedy nikoliv na pouhém názoru vlády, ba ani na hlasování aktuální sněmovní většiny. Takové okolnosti a důvody ovšem ve vztahu k předkládané novele zákona o důchodovém pojištění nenastaly. A možná nezamýšleně to potvrdil i pan ministr Stanjura v už zmiňovaných Otázkách Václava Moravce, tak jak jsem to dokládral v začátku tohoto svého projevu.

Ustanovení § 99 odst. 1 jednacího řádu Poslanecké sněmovny vymezením důvodů pro vyhlášení stavu legislativní nouze neomezilo aplikaci tohoto postupu na určité konkretizované okolnosti, nýbrž stanovilo intenzitu jejich závažnosti. Toto zkrácené jednání je tak podmíněno

existencí mimořádné okolnosti a intenzitou možného negativního důsledku v případě standardního projednání určitého návrhu zákona na jednu z obecně vymezených chráněných hodnot, tedy práva a svobody občanů, bezpečnost státu nebo ochrany majetku. Za mimořádnou okolnost ve smyslu nálezu Ústavního soudu je možno považovat jenom takovou okolnost, která se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních a vnějších, anebo může jít o okolnost, jakou představují přírodní katastrofy nebo třeba epidemie, dodávám já. A dobře víte, že hnutí SPD nikdy nezpochybňovalo použití institutu stavu legislativní nouze, kdykoliv bylo potřeba v případě epidemie covid-19 urychleně schválit jakékoli opatření na pomoc občanům, živnostníkům nebo firmám. Tam to mělo jasné opodstatnění a rozhodoval každý den. V případě vládní snahy snížit mimořádnou valorizaci důchodů to žádný rozumný ani zákoný důvod prostě nemá. Myslí si snad vláda, že zvýšení důchodů je nějaká přírodní nebo jiná katastrofa? Považuje snad pomoc občanům, z nichž velká část dle posledních sociologických průzkumů žije pod hranicí příjmové chudoby nebo poblíž ní, za škodu pro státní rozpočet? Pokud ano, to je pro mě až hrozivé.

Samotnou důvodnost vyhlášení stavu legislativní nouze je pak nezbytné posuzovat také s ohledem na dobu rozhodování a rozsah informací, jež byly v této době k dispozici. Dále je nutné poměřovat též intenzitu důvodů stavu legislativní nouze ve vztahu k omezení dotčených ústavních principů. Musí být jednoznačně a bez jakékoli pochybnosti zřejmé, jaké konkrétní důsledky podle vlády hrozí pro hodnoty vymezené v tomto ustanovení. Tedy v našem konkrétním případě jde o sdělení, co konkrétně odůvodňuje závěr o hrozbe značných hospodářských škod, jestli bychom našim důchodcům kompenzovali rostoucí ceny tak, jak říká dosud platný zákon. Já mám pocit, že žádná hospodářská škoda by nevznikla, naopak že spousta důchodců, spousta seniorů by prostě měla peníze bud' na jídlo, na léky nebo na nájem. A to je podstatné. Nic z toho nám vláda neřekla a vyhlášení stavu legislativní nouze je tak jen výsměchem ústavě, zákonu a podle nás i naprostou nehoráznosti. Ústavní soud ve svých nálezech jasně říká, že za dostatečný důvod k omezení ústavních principů vztahujících se k legislativnímu procesu nelze bez dalšího považovat pouhý odkaz na obecné a hypotetické riziko nepodložené žádnými konkrétními daty, například odkaz typu, že by případné nepřijetí určitého návrhu zákona mohlo mít negativní dopad na rozpočtový deficit, na hodnocení ratingových agentur či mezinárodních finančních trhů. A já doplňuji, že vláda není žádným bezmocným svědkem rozpočtových dějů, které nejsou přírodními zákony, ale že je institucí, která má v rukou veškeré nástroje k tomu, jak na straně veřejných příjmů i veřejných výdajů efektivně bojovat proti rostoucímu rozpočtovému deficitu, a to bez toho, aby musela okrást naše seniory, invalidy, vdovy, vdovce či sirotky.

Každý legislativní proces vyžaduje určitý čas. Parlament však musí být připraven na situaci, kdy je nutné legislativní proces urychlit. To nikdo z nás nezpochybňuje. Ale zároveň jsme tvrdě proti zneužívání tohoto nástroje, jak to právě pětikoaliční vláda dělá. A nedělá to tak poprvé.

Institut legislativní nouze byl zaveden do jednacího rádu Sněmovny už při jeho samotném prvním přijetí v roce 1995, protože všem bylo jasné, že může nastat situace, která je jasně dána, jasně determinována třemi základními věcmi, kdy ve zrychleném procesu bude nutné přjmout novelu zákona, tak aby se předešlo značným škodám. Ústava neobsahuje žádné podrobnosti týkající se délky a postupu legislativního procesu v Poslanecké sněmovně. Ústava neupravuje ani počet čtení, ani lhůtu na projednávání návrhu zákona ve výborech. Jediným detailem parlamentního legislativního procesu, který ústava upravuje, je tříctidenní prekluzivní propadná lhůta, ve které musí zákon projednat Senát. Z tohoto důvodu ústava neobsahovala ani žádné instituty pro zkrácení legislativního procesu, neboť by tak předcházela budoucí zákonou regulaci. V době schválení ústavy v roce 1992 neexistoval ani zákon o bezpečnosti České republiky, který institut zkráceného jednání převzal pro inspiraci z jednacího rádu Sněmovny do ústavního textu s tím, že v případě uvedeném v ústavním zákoně o bezpečnosti, kdy je

vyhlášen mimořádný stav, nemusela být vyhlašována legislativní nouze, a přesto se mohlo konat zkrácené jednání o návrhu zákona.

Zkrácené legislativní jednání bylo zavedeno v rámci mimořádných stavů – jde o válečný stav a o stav ohrožení státu – přímo ústavou, a to proto, že obsahuje zkrácení oné ústavní, senátní třicetidenní lhůty. Tato regulace zkráceného jednání na ústavní úrovni neměla žádnou souvislost s tím, jak má vypadat legislativní proces v jiných případech. Neupravovala ustanovení, ze kterých by vyplývalo, že by v ostatních, běžných případech nemohl či mohl být legislativní proces zkrácen. Novelizací ústavy v roce 1999 byly koncipovány mimořádné stavy, které upravovaly zkrácené jednání tak, aby nebylo v těchto případech nezbytné předem vyhlašovat legislativní nouzi. Tím ve skutečnosti dosavadní obecná procedurální úprava zkráceného jednání byla zjednodušena na případy vnější bezpečnosti. Přitom byla brána v úvahu dosavadní praxe, která vycházela z toho, že pokud je přijat velmi rigidně procesně upravený stav legislativní nouze, bylo možno zkrácené jednání v mimořádných situacích aplikovat i pro účel bezpečnosti státu. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky tak využil znalostí s aplikováním stavu legislativní nouze a zkráceného jednání a zakotvil jej v modifikované podobě do ústavní novely.

Stav legislativní nouze po přijetí zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, a to v roce 1995, byl tedy jediným nástrojem pro zrychlený proces, s výjimkou případu přijetí zákona na základě rozhodnutí rady bezpečnosti, kdy nebylo potřeba stav legislativní nouze vůbec vyhlašovat. Je třeba si také uvědomit, že jednací řád v roce 1995 zcela nově zavedl trojí čtení zákonů, a tím se legislativní proces značně prodloužil. Dnes víme, že legislativní proces přijetí zákona, včetně schválení Senátem a podpisem prezidenta, může trvat i třeba jedenáct měsíců.

V té době však neexistoval Senát. Tak velké potíže délka legislativního procesu nepřinášela, protože zákony z Poslanecké sněmovny se postupovaly přímo prezidentu republiky. Přesto už byl v roce 1995 stav legislativní nouze využit. Kromě stavu legislativní nouze bylo možno zkrátit legislativní proces i jiným způsobem, který po vzniku Senátu má omezené možnosti. Bylo možné stejně jako dnes zkrátit šedesátidenní lhůtu na projednání návrhů ve výborech se souhlasem navrhovatele na jeden den. Bylo možné i projednat návrh zákona ve třech čteních na jediné schůzi Sněmovny. Dokud neexistoval Senát, bylo možné projednat, schválit vládní návrh zákona během několika dní.

V roce 2000 byl přijat institut vyslovení souhlasu s návrhem zákona v prvním čtení prostřednictvím novelizace § 90 jednacího řádu Sněmovny, který v odstavci 2 stanoví: Navrhovatel může současně s návrhem zákona navrhnout Sněmovně, aby s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvém čtení. Odůvodnění takového návrhu zákona musí být uvedeno v důvodové zprávě. V případě, že důvodem je provedení závazků vyplývajících ze smluv, kterými je Česká republika vázána, předloží předkladatel k návrhu český překlad úplného znění těch právních norem, které mají být provedeny.

Ovšem tento institut, je-li navržen, lze na rozdíl od stavu legislativní nouze vetovat dvěma poslaneckými kluby. To je zásadní rozdíl a také zásadní nástroj na ochranu parlamentní menšiny a občanů, které zastupuje před zvětlí parlamentní většiny. Takový obranný nástroj stav legislativní nouze neobsahuje, a proto je nutné s ním nakládat výsostně obezřetně a nezneužívat jej. Některé parlamenty v Evropě, například Německo, mají stav legislativní nouze omezen jen na několik pokusů během volebního období, například dva nebo tři.

Podle jednacího řádu Sněmovny vyzve vláda předsedu Sněmovny k vyhlášení stavu legislativní nouze na určitou dobu. Poslanecká sněmovna musí stav legislativní nouze potvrdit, zrušit nebo omezit. Předseda Sněmovny však může odmítnout návrh vlády na projednání předložených vládních návrhů ve zrychleném jednání a také nemusí připustit projednávání zákonů ve stavu legislativní nouze. Takže je to částečně také na paní předsedkyni, jestli připustí projednávání zákonů v legislativní nouzi – to už připustila – takže to bude hlasovat Sněmovna.

(Otáčí se k předsedající.) A já říkám, paní předsedkyně Pekarová Adamová, to je i pro vás výzva. Nechcete se takto pozitivně zapsat do dějin českého parlamentarismu?

Také Sněmovna může odmítnout projednávání zákona v legislativní nouzi tím, že poslanci na počátku schůze nepotvrdí v hlasování, že uvedený stav trvá. K tomuto bodu předseda Sněmovny otevře rozpravu, ve které se poslanci mohou vyjádřit, mohou podávat různé procedurální návrhy, o všech těchto návrzích Sněmovna hlasuje. Před projednáváním každého návrhu zákona Sněmovna v hlasování rozhodne, zda jsou podmínky pro projednávání ve zkráceném jednání. Pokud by shledala, že podmínky pominuly, nemůže být takto návrh zákona projednán. Také k tomuto bodu je otevřena rozprava.

Ve stavu legislativní nouze může být projednán pouze návrh vlády, který vychází z legislativních pravidel vlády, a tomuto návrhu musí předcházet podrobná analýza právního a skutkového stavu. Bylo toto vše v případě novely zákona o důchodovém pojištění dodrženo? No, zatím to tak nevypadá. Ohromným rizikem stavu legislativní nouze, jak vidíme doslova v přímém přenosu, je snadná zneužitelnost tohoto institutu, protože nedává možnost parlamentní opozici, tedy poslancům, kteří jsou momentálně v menší, zablokovat jednání o návrhu zákona, jako je tomu u rádného projednávání návrhu zákona v prvním čtení.

Stav legislativní nouze byl totiž původně koncipován k úplně jinému účelu, než je silové vládní protlačování sporných a diskutabilních návrhů, totiž pro přijímání nekonfliktních návrhů zákonů za mimořádných okolností, kdy bylo třeba konat rychle – ano, správně, za mimořádných okolností –, návrhů, na kterých panuje politická i společenská shoda. Je tohle případ návrhu na snížení valorizace důchodu? No to ani omylem. Každý soudný člověk musí uznat, že drakonické omezující podmínky stavu legislativní nouze pro projednání návrhu zákona, který má zásadním způsobem omezit sociální práva našich seniorů a jejich životní úroveň, je daleko za hranou principů demokracie a právního státu.

Ústavní konformitou legislativního procesu s ohledem na vyhlášení stavu legislativní nouze se již několikrát zabýval náš Ústavní soud. Navrhovatelé jednotlivých ústavních stížností nejčastěji spřávali zneužití institutu legislativní nouze v tom, že nebyly splněny podmínky pro jeho vyhlášení podle příslušných ustanovení jednacího řádu Poslanecké sněmovny, což považovali nejen za porušení tohoto zákona, nýbrž i za porušení parlamentní procedury zakládající protiústavní způsob přijetí zákona. Vyhlášení stavu legislativní nouze pak v příslušných stížnostech bylo označeno za politický, nikoliv neutrální právní nástroj a omezení obecné, respektive podrobné rozpravy za značné omezení svobody projevu poslanců a svobody parlamentní rozpravy. V nálezu, kterým Ústavní soud v roce 2011 zrušil novelizující zákon č. 347/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, bylo poukazováno i na zahraniční judikaturu zabývající se celou řadou ústavních demokratických principů legislativního procesu, které musí zákonodárný sbor dodržovat.

V nálezu Ústavní soud opět uvedl zásady, které musí zákonodárný sbor respektovat při projednávání návrhů zákonů. Patří k nim především respekt k procesním, nebo chcete-li procedurálním pravidlům. Ústavní soud uvádí – cituji: "Jen v procesně bezchybném procesu, v ústavně souladném řízení lze dospět k zákononnému a ústavně souladnému výsledku, tedy rozhodnutí, a proto procesní čistotě rozhodovacího procesu řízení je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost a poskytnout jí důraznou ochranu." Proto si dovoluji tady s tím přijít a vlastně to tady takhle důkladně rozebírat, protože je patrné, že pokud by došlo ke zneužití institutu legislativní nouze, tak bychom se u toho Ústavního soudu pravděpodobně setkali, pravděpodobně určitě setkali, a z toho důvodu upozorňuji už i na judikáty Ústavního soudu, který říká, co v případě porušení legislativní nouze bude posuzovat.

"Vystupuje zde tedy v zákonodárném procesu do popředí požadavek stálosti, přesvědčivosti a nezbytnosti právních aktů, na nichž právní stát a souvztažně také život občanů v něm spočívá. Takovýcho aktů a také dosažení potřebné autority zákonodárných sborů nelze

však dosíci jinak než respektem k pravidlům, tedy zásadám legislativní činnosti, která si ostatně Poslanecká sněmovna jako významný nositel zákonodárné moci pro tuto svou činnost zákonem sama stanovila." Konec citace. Mějme toto tedy na paměti i dnes a vyhněme se riziku pozdějšího zrušení dnes projednávané novely Ústavním soudem, a to i kromě těch důvodů obsahových z procedurálních důvodů, tedy z důvodů, o kterých se dnes bavíme, to znamená o využití institutu legislativní nouze.

Parlamentní opozici, která se na výkonu státní moci přímo nepodílí a je v parlamentu v menšině, musí být s ohledem na ústavou garantovaný princip ochrany menšin umožněno vykonávání jejich ústavně garantovaných práv. Nesmí jí být znemožněn výkon funkce parlamentní opozice. Jak říká nález Ústavního soudu, přítomnost – a teď cituji – přítomnost opozice nutí i koherentní vládní většinu vysvětlovat a zdůvodňovat svá rozhodnutí vycházející ze svobodné výměny názorů a stanovisek za účelem hledání širší shody a případně odstraňování nedostatků navrhovaného zákona. A o to tady přece jde. Na to se nás ptali i novináři: Proč tady budete tak dlouho řečnit? Protože chceme přesvědčit vládní koalici, že ten zákon lze přijmout i jinak, že můžeme dosáhnout jakéhosi kompromisu a že nemusíme snižovat nebo zpomalovat valorizaci důchodů našich seniorů, protože přijdou o poměrně dost peněz, o jednu třetinu, a to samozřejmě podle nás v pořádku není.

Opozice má také právo blokovat či oddalovat rozhodnutí přijatá většinou, jakož i právo domáhat se ústavního přezkoumání přijatých rozhodnutí a zákonů. To pravděpodobně uděláme. Jestli vládní většina protlačí tento zákon, tak ho samozřejmě dáme Ústavnímu soudu, aby prozkoumal, zda nedošlo ke zneužití například i toho stavu legislativní nouze. Míra ochrany práv opozice, ať ji momentálně politicky tvoří jakékoli subjekty, aby mohla plnit svou nezastupitelnou funkci, je ukazatelem úrovně politické a parlamentní kultury a je také vyjádřením míry demokratičnosti daného politického systému. Ano, to, že tady můžeme dnes hovořit a že tady můžeme hovořit tak dlouho, je dán zákonem o jednacím rádu a je to, jak přímo říká Ústavní soud, vyjádření míry demokratičnosti daného politického systému. Tak jenom chci upozornit, že už dnes zase vládní koalice se svolávala na tom, aby změnila zákon o jednacím rádu, aby znemožnila opozici tady diskutovat a znemožnila to, co jsem tady teď před chvílí všecko citoval z nálezu Ústavního soudu. Takže ještě jednou pro vládní koalici: je také vyjádřením míry demokratičnosti daného politického systému.

Součástí práv parlamentní opozice je tedy i garance práva aktivního vystupování v rozpravě a garance možnosti ovlivnit projednávanou agendu parlamentní schůze, což by nemělo být jen a pouze v rukou vládní většiny. To je důležité. Já si myslím, že opravdu je důležité, že tady ty judikáty Ústavního soudu čtu, aby i vládnoucí pětikoalice věděla, že opozice má v Poslanecké sněmovně svoje místo a že je důležitá, a znova opakuji, je vyjádřením úrovně politické parlamentní kultury a míry demokratičnosti daného politického systému.

Při uplatnění institutu legislativní nouze dochází vždy k omezení nebo zkrácení práv parlamentní opozice. To je taky důležité. Ještě jednou: Při uplatnění institutu legislativní nouze dochází vždy k omezení nebo zkrácení práv parlamentní opozice. Tyto skutečnosti, které užití institutu legislativní nouze s sebou nesou, jsou o to závažnější, jestliže se jedná o návrh s tak dalekosáhlými dopady na životní situaci milionů občanů, jako je novela valorizací důchodů. Ústavodárce, se proto rozhodl, a strážce ústavnosti Ústavní soud to potvrzuje, tuto možnost připustit jen v extrémních, opravdu mimořádných situacích. Ústavní soud proto nabádá k velmi restriktivní interpretaci podmínek a okolností vedoucích k užití institutu legislativní nouze při projednávání návrhů zákonů. Návrh zákona, jehož projednání ve zkráceném legislativním procesu vláda požaduje, musí být proto vhodným prostředkem k odvrácení hrozících škod či ohrožení veřejného zájmu. Já jsem přesvědčen o tom, že naši senioři nepředstavují ani hrozící škodu, ani ohrožení veřejného zájmu, což v případě novely zákona o důchodovém pojistění absolutně neplatí. Absolutně neplatí! Naopak. Jeho schválení jde proti veřejnému zájmu, proti principu předvídatelnosti práva a proti principu právní a ekonomické ochrany sociálně ohrožených skupin občanů, kterými senioři bezpochyby jsou.

Překážkou zneužití institutu legislativní nouze je pouze zákonné vymezení důvodů, na jejichž základě lze tento stav vyhlásit. Tyto důvody musí být podle Ústavního soudu v souladu s ústavou a musí být přezkoumatelné. Ústavní soud také mimochedom neuznal potenciální hrozbu obstrukcí opozičních poslanců za mimořádnou podmíinku ve smyslu jednacího rádu Sněmovny, která ospravedlňuje použití stavu legislativní nouze. Čili jinými slovy, pokud by vládnoucí koalice použila institut legislativní nouze, protože se obává, že bude opozice obstruovat, což se v minulosti už také stalo, tak to u Ústavního soudu neuspělo. Neuspělo. Opozice má svoje právo, svoje práva a Ústavní soud to uznal.

Pokud opozice vznáší námitky proti nedodržování standardní zákonodárné procedury při přijímání nových zákonů, nelze v těchto námitkách spatřovat žádný prvek mimořádnosti. To znamená to, co děláme teď. My tady dáváme námitky, vysvětlujeme, proč je podle nás legislativní nouze špatně při použití tohoto zákona, já to tady dlouze, při schvalování tohoto zákona to tady dlouze vysvětlují. A Ústavní soud to jasně říká. Ještě jednou: Pokud opozice vznáší námitky proti nedodržování standardní zákonodárné procedury při přijímání nových zákonů, to znamená normální legislativní proces, který má tři čtení, nelze v těchto námitkách spatřovat žádný prvek mimořádnosti. Opozice podle Ústavního soudu v tomto případě jen využila svoje právo k ochraně svých práv v souladu s jednacím rádem. Protože ta opozice, pokud to chcete přijmout v legislativní nouzi, podle nás k tomu není, podle nás k tomu není důvod, a pokud zkrátíte ten proces, tak opozice podle Ústavního soudu přichází o svoje práva intervenovat a diskutovat v jednotlivých čteních legislativního procesu.

U vědomí výše uvedených argumentů je zjevné, že projednávání novely zákona o důchodovém pojištění v režimu legislativní nouze je v rozporu s ústavními principy, s ústavní praxí i s judikaturou Ústavního soudu, což považuji za mimořádně závažné. Nejlepším řešením této neudržitelné situace je tedy tento vládní návrh projednat rádně ve třech čteních, anebo jej nejradičji rovnou zamítнout.

Jak opakováně uvádí Ústavní soud, při posuzování toho, zda byl právní předpis přijat zákonem předepsaným způsobem, nestačí prozkoumat jen to, zda nedošlo k porušení jednacích rádů obou komor Parlamentu nebo jiných procesních předpisů. Funkcí Ústavního soudu je totiž hlavně ochrana ústavnosti, a proto musí posoudit, zda v procesu přijímání právního předpisu byly dodrženy i Ústavou České republiky stanovené požadavky pro přijetí zákona. A to je v tomto případě otázka retroaktivity projednávaného zákona, princip právní jistoty a legitimního očekávání adresátů právních norem, ale také ochrana sociálních práv důchodců, což jsou základní lidská práva, o kterých jsem tady mluvil na začátku svého projevu, a ochrana práv výkonu poslaneckého mandátu každého poslance, ať už je v koalici, nebo v opozici.

Výkon legislativní procedury musí zohledňovat celou řadu ústavních principů, zejména principy dělby moci, pluralismu, svobodné soutěže politických sil, princip reprezentativní demokracie založené na svobodném výkonu mandátu a rovnosti členů parlamentu, na svobodě projevu a na svobodné parlamentní rozpravě, princip většinového rozhodování a od něj neoddělitelný princip ochrany menšin, které jsou na parlamentní půdě představovány právě námi, parlamentní opozicí. Mezi tyto stěžejní principy náleží též původně přirozenoprávní zásada slyšet všechny strany, a konečně i požadavek veřejného a transparentního projednání zákona. Institut vyhlášení stavu legislativní nouze omezuje či relativizuje všechny tyto ústavní principy, a proto musí být podmínky jeho použití vykládány velmi přísně. Stav legislativní nouze může být proto použit jen pro situace, které se zjevně a výrazně na první pohled vymykají běžnému průběhu politických procesů a politických sporů mezi vládou a opozicí. Existence takto mimořádné závažné situace musí mít rozumný základ a musí být podložena jednoznačnými skutkovými okolnostmi.

Dámy a páновé, naše hnutí nemá v názvu svobodu a demokracii náhodou. Jsou to pro nás zásadní hodnoty, stejně tak jako úcta k ústavě. Opakováně jsem zde citoval z nálezů Ústavního soudu, které jsou závazným pramenem práva, a jsem bytostně přesvědčen, že to nejrozumnější,

co bychom měli nyní udělat, je proto stav legislativní nouze zrušit. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk části poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji vám, pane předsedo. Dámy a pánové, přeji hezký večer. Pokračujeme nyní s přednostními právy. Přihlášena je paní předsedkyně Schillerová. Ano. Pan ministr tu není, takže jste na řadě vy zatím. Ještě než dám slovo paní předsedkyni, omlouvá se Josef Kott od 22.00 do 6.00 hodin ze zdravotních důvodů, a po paní předsedkyni s přednostním právem následuje pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: No to je neuvěřitelné! Já samozřejmě mám připravené své vystoupení, ale je neuvěřitelné, že ministr práce a sociálních věcí, vicepremiér této vlády, který je předkladatelem za vládu tohoto paskvílu protiústavního, tak ani se nedostaví, aby prostě nás s tímto zákonem seznámil? Aby nám ho předložil? (Potlesk části poslanců.) Děláte si legraci? Děláte si skutečně legraci? Nezlobte se na mě, paní místopředsedkyně, ale já vím, že jsem teď na řadě, nicméně já prostě si myslím, že by měl vystoupit ministr práce a sociálních věcí, který byl v pořadí. Nechápu, proč tu není. Nezaznamenala jsem omluvu. Pokud jsem ji přeslechla, tak se omlouvám, ale to je neuvěřitelné. Přece on tady přestoupí před Poslaneckou sněmovnu. Já vím, že vystoupil s faktickými poznámkami během dopoledne, ale to není to samé. On má předložit a zdůvodnit tento zákon. Takže já prosím, jestli byste prostě zjednala nápravu a on tady přestoupil před Poslaneckou sněmovnu a měl prostě pro nás ucelenou informaci o tomto zákoně. Já prostě nechápu, že mi jen tak řeknete, on tu není a pojďte mluvit. Ale my chceme mluvit s ním. (Potlesk části poslanců.) My chceme slyšet jeho názory. Takže jestli se nějak domluvíme, abych tady nedávala zbytečně procesní návrhy, jestli se nějak domluvíme, že zavoláte pana ministra, aby rádně vystoupil?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Pokud vím, tak pan ministr počítá s vystoupením. Je to tak, kolegyně a kolegové kývají. A probíhá to většinou tak, že pokud je někdo přihlášen a není přítomen, přihláška se posouvá na konec přednostních práv. Paní předsedkyně, my se pokusíme pana ministra sehnat. Poprosím tedy kolegy, aby tak učinili. Jestli vám tedy mohu dát prostor, že byste přednesla svůj příspěvek, a poté je do rozpravy přihlášen... Pan ministr už doběhl.

Poslankyně Alena Schillerová: Pan ministr už je tady, takže já ho určitě pustím před sebe, protože mě zajímá, co nám řekne, jestli je to takto možné, když ho vidím teď v sále?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: V pořádku. Pane ministře, jste přihlášen, prosím, s přednostním právem do rozpravy. Máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji moc. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, já jsem rád, že konečně ta debata se dostává do nějaké roviny nejenom faktických nebo extrémně dlouhých projevů, ale i do té roviny, která se týká jak otázky legislativní nouze, tak i té věcné roviny návrhu tohoto zákona. Já jsem tady dneska už dopoledne jasně říkal, jaký byl ten postup a důvody, a tak to tady zrekapituluji a zároveň také doplním, jaké jsou odlišnosti oproti stavu, který tady byl v roce 2011, a s tím související nález Ústavního soudu. Protože když jsme 10. února tohoto roku obdrželi informaci Českého statistického úřadu, tak bylo zjevné, že ta původní očekávání a předpoklady a predikce se výrazným způsobem proměnily.

Já jsem tady uváděl a i do veřejných sdělovacích prostředků jsem říkal v průběhu listopadu, prosince i ledna, že počítáme s mimorádnou valorizací v roce 2023, že ten odhad zvýšení důchodů bude někde mezi 700 a 1 000 korunami. Říkal jsem také, že ten odhadovaný

dopad do státního rozpočtu bude někde do 20 miliard korun. Nicméně to zveřejněné číslo ČSÚ za inflaci za leden, to znamená ten výrazný nárůst inflace mezi prosincem a lednem, nás dostal do situace, kdy ty nároky na státní rozpočet jsou opravdu s velkým dopadem nejenom pro rok 2023, ale právě i pro ty roky příští.

A u toho se chci pozastavit, protože to je opravdu jako i velmi důležité pro to pochopení, proč je tak důležité upravit ty parametry pro červen, proč je tak důležité, abychom toto dokázali projednat a tento návrh novely zákona vyšel ve Sbírce zákonů nejpozději 22. března. Protože my se opravdu tady nebavíme o tom dopadu 34,4 miliardy korun v letošním roce, ale v okamžiku, kdy toto rozhodnutí bude provedeno, budou o to zvýšeny důchody v této částce, tak je to moment, který znamená, že už na příští roky u všech těchto lidí to je mandatorní výdaj, který ročně v roce 2024 je na úrovni 58,8 miliardy korun. Tato částka se bude v budoucnu určitě také valorizovat a vytváříme tady na příchod zhruba 21,5 roku podle té průměrné doby, kdy je vyplácen starobní důchod, mandatorní výdaj, s kterým nikdo už neudělá žádnou parametrickou úpravu.

Já jsem slyšel i některé kolegy z řad opozice, kteří se mě jak dnes, tak v posledních dnech ptali a říkali: Není možné ten červen nechat proběhnout a pak ty finanční prostředky pro ten státní rozpočet nějakým způsobem dokázat aspoň částečně získat zpět tím, že upravíme ty budoucí valorizace? To prostě možné není. A to je ten dopad na ty veřejné finance, který je opravdu v tom rozměru té významné hospodářské situace, tak jak to legislativní nouze pojmenovává, stav významné hospodářské škody ve vztahu k tomu dopadu na státní rozpočet. Nikdy to nebylo, nikdy to nebylo míněno tak, že otázka výplaty důchodů a lidé, kteří pobírají, že toto je nějakou hospodářskou škodou. To v žádném případě. Ale když se podíváme na ty výdaje, které tím jednou provždy z toho státního rozpočtu už vezmeme, nemáme je kryté příjmy na odvodech sociálního pojištění, tak ten deficit opravdu budeme zatěžovat obrovským způsobem.

Nicméně tento návrh ale jasně také říká, že důchody budou v červnu zvýšeny, budou zvýšeny o 760 korun, a na co je velmi důležité upozornit, že to zvýšení v sobě zahrnuje taky ten důležitý prvek, kdy je tam fixní částka 400 korun pro všechny bez rozdílu předchozí výše přiznaného důchodu. To znamená, že to ten solidární prvek, který pomáhá zastavit to rozevírání nůžek mezi nízko- a vysokopříjmovými důchodci, a pak zůstává to zvýšení o 2,3 %, které ponechává ještě i tu část, zásluhovou. Je to kombinace obou dvou těchto prvků. To znamená, u lidí, kteří mají důchod zhruba pod 8 150 korun, ano, je to velmi malá množina, tak u nich dochází opravdu k vyššímu zvýšení důchodů, než by bylo platné valorizační schéma dnes, a u těch lidí s nižšími podprůměrnými důchody dochází k vyššímu procentickému nárůstu těch důchodů než u těch lidí s těmi výše a nejvýše příjmovými důchodů. To je v tomto návrhu evidentní.

Pokud jde ještě také i o nějaké srovnání dat, já jsem tady dneska graf zveřejňoval, ale myslím si, že je dobré si opravdu připomenout ten vývoj. (Ukazuje graf.) Když se na to podíváme, tak v roce 2018 byla ta výše průměrného důchodu vůči průměrné mzدě v této zemi na úrovni 39 %. A tady vidíme roky 2019, 2020, 2021, 2022, a tady vidíme 2023. V okamžiku, kdy proběhne i ta snížená, upravená valorizace, tak se dostáváme nad 50 %, a je to vidět, že toto je velmi vysoký nárůst důchodů, je to těch 31 % za rok a půl, je to zvýšení o 31 %. Když se na to podíváme, i o tom, o čem hovořil pan ministr Stanjura, tak zase, můžeme to porovnat, tady je to vztaženo nikoliv k průměrné, ale tady už je to k čisté mzدě. Tady vidíme, že se dostáváme na hranici 62 %, a tady opravdu ten nárůst od roku 2021 do roku 2032 je opravdu enormní, vidíte tady tento nárůst, který tady je vlastně po těch čtyřech valorizacích, které už proběhly, plus tou pátou, která nás čeká.

Já samozřejmě také jsem se díval třeba i na některé sousední státy. Když se podíváme třeba na výši vývoje průměrného důchodu na Slovensku, stojí to za to také se na to podívat. Tak tady je evidentní, že Slovensko je v tomto ohledu a v tomto srovnání docela výrazně za námi, to znamená, v roce 2021 ta výše průměrného slovenského důchodu vůči průměrné mzدě, tak to

bylo 41 %, kleslo to na Slovensku na 40 % a teď to mají na úrovni, budou mít na úrovni 45 %. To je ještě také možné si porovnat.

Tady jsem se díval na absolutní srovnání výše důchodů z dat, která samozřejmě nejsou aktuálně za poslední měsíce, tak třeba potom Česká republika v tom vychází třeba velmi zajímavě, když to vztahujeme k té průměrné mzد, tam jsme na tom ještě o něco malinko lépe než v Německu, byť ten systém německých důchodů je opravdu jako výrazně nastaven jinak, tam ty mechanismy nějaké řekněme solidarity fungují významně, ale významně méně, než fungují v našem systému důchodů.

Co si tady ještě dovolím také uvést pro to určité podpoření faktů, aniž bych stavěl kohokoliv proti komukoliv jinému, ale to je něco, co nám vyjadřuje i tu mezigenerační solidaritu, tak je to srovnání průměrného důchodu vůči průměrnému čistému příjmu na hlavu v rodině, v domácnosti, tam, kde mám domácnost, která má dvě děti. (Ukazuje další graf.) Když se na to podíváme, tak ta oranžová část těch sloupců, to je výše toho průměrného důchodu a to modré je ten čistý příjem na hlavu v domácnosti, která má ty dvě děti. Tak tady vidíme, že opravdu od roku 2022 ty důchody nám opravdu převyšují v dopadech do té domácnosti ty domácnosti, které mají rodiče a rodiče dvou dětí.

Když se vrátíme znova ještě zpátky k té rekapitulaci z hlediska těch dopadů a toho, jak tady zaznávalo, já si myslím, že opravdu neférově, nepřiměřeně, když tady zaznávala slova o tom, že někoho okrádáme a podobně, tak je to něco, co je opravdu mimo to, co se tady vlastně reálně děje. Já jsem tady říkal, že za rok a půl dojde ke zvýšení o 31 %. Když se na to podíváme v absolutních částečkách, tak to zvýšení za rok a půl je zhruba o těsně necelých 5 000 korun, překonáme hranici 20 000 korun průměrné výše důchodů. Když jsem ukazoval i to rozdělení výše důchodů do té české společnosti, nejčastěji pobíraný důchod 21 000 korun nám ukazuje, a byl vidět i ten poměrně vyrovnaný rozptyl ať už těch důchodů, které jsou pod 21 000 korunami, těch, které jsou nad, že je to velmi rovnoramenně rozděleno v té společnosti, že to jsou všechno argumenty, které vlastně musíme posuzovat v kontextu toho, že tady dneska stojíme s návrhem, který nám tady dneska leží na stole v jednacím sále Poslanecké sněmovny, s návrhem, který má primární ambici reflektovat situaci veřejných financí, jejich dopadů nejenom pro letošní rok, ale pro ty roky budoucí. Ale zároveň je to návrh, který je, já si myslím, vyváženým kompromisem, kdy dochází k nárůstu zvýšení důchodů, podporujeme ty seniory, kteří mají ty průměrné a opravdu velmi nízké důchody. Měníme tam ten princip, a já samozřejmě budu velmi rád s opozicí v příštích dnech nebo dvou třech týdnech jednat nejenom o důchodové reformě, což jsem avizoval, že rozhodně v březnu proběhne, ale ještě samozřejmě i separátně o té úpravě, která se má týkat úpravy valorizací, protože opravdu ty současné valorizace jednak jsou rozpočtově neudržitelné, pokud by byly takto vysoké inflace i někdy v budoucnu, a především vedou opravdu k tomu, že v době vysoké inflace velmi rychle tímto valorizačním schématem rozevíráme ty nůžky mezi těmi vysoko- a nízkopříjmovými seniory z hlediska jejich životní úrovně a toho, jak jsou schopni potom pokrýt ty základní životní potřeby.

Co chci tady zmínit z hlediska legislativní nouze? Tady dneska několikrát ze strany opozice zaznělo, byly tady judikáty, které tady byly v době vlády Petra Nečase, v době, kdy Ústavní soud v roce 2011 rozhodl o tom, že tenkrát svým nálezem jasně řekl, že ta legislativní nouze tehdy byla nepřípustná. Jenomže tady nikdo z vás neřekl jednu podstatnou věc. Tehdejší vláda měla možnost ten reformní balíček udělat v řádných termínech a stihla by to, ale oni se tenkrát rozhodli bez ohledu na to, že by byli pod nějakým velkým časovým tlakem, jít cestou legislativní nouze. A proto ten nález Ústavního soudu to takto vyhodnotil. Já jsem mluvil i s lidmi, kteří byli velmi řekněme zblízka tenkrát u toho projednávání Ústavního soudu, a ta situace je neporovnatelná, protože my tady jsme v situaci, kdy ta významná změna nastala 10. února, od té doby vlastně vláda koná a máme ten čas do 23. března. Kdybych já tady měl prostor daleko většího času, tak samozřejmě budu velmi rád, když to nebudu muset předkládat ve stavu legislativní nouze a vést tady tuto debatu s těmi obrovskými obstrukcemi. Ale bohužel

takový prostor tady nemáme. A já jsem tady jasně deklaroval, že v letošním roce jsme měli ambici a cíl upravit valorizační schéma trvale, dlouhodobě, aby bylo valorizační schéma nastaveno lépe i s poučením z roku 2022. Počítali jsme s tou mimořádnou valorizací, ale v jiných částkách a s jinými dopady na státní rozpočet. A ta změna opravdu nastala s výstupy o inflaci za leden roku 2023.

Já myslím, že to jsou celkem jako srozumitelné postupy, kroky, které tady prezentuji. Mrzí mě, že některé výpady, které tady byly řečeny, opravdu už šly nad rámec nějaké racionality a toho, jak jsme jako vláda komunikovali ať už v době prezidentské kampaně, i po ní. Já jsem se tématům, která nejsou úplně příjemná, ale která je nutná sdělovat, nevyhýbal. Mluvil jsem tady v průběhu celého podzimu o principech důchodové reformy, o tom, kam to má směřovat, že prostě když neuděláme důchodovou reformu, tak po roce 2035 budeme směřovat k deficitům v důchodovém systému, které budou znamenat finanční náročnost dalších zhruba víc jak 300 miliard korun, které prostě na tom pojištění nevybereme, budeme je muset doplnit ze státního rozpočtu, nebo budeme muset ze státního rozpočtu logicky omezovat výdaje na jiné části, ať už je to třeba oblast sociální, zdravotní, nebo investice do dopravní infrastruktury. A prostě je nutné udělat ty reformní zásahy, i když to není příjemné. Ale prostě holt nemůžeme jako politici, kteří vidí tu realitu, vidí to, kam se to do budoucna posune, říkat, že to prostě dělat nebude, že to prostě ještě počká. Ono to nepočká. Já si myslím, že je férové říct vůči generaci dnešních čtyřicátníků, třicátníků, dvacátníků a mladších, jsou prostě věci, které i když nejsou úplně na první poslech příjemné, ale jsou důležité pro to, aby tady byla v budoucnu fárovost, předvídatelnost toho systému, zajištění důstojné penze, a to si myslím, že je nutné prostě tyto kroky udělat.

Budu velmi rád, když v tomto ta debata bude opravdu racionální. Bude výrazně méně emoční. Já jsem se také díval na zápis z jednání toho týmu, který vedla za minulé vlády Danuše Nerudová, díval jsem se také na pozice, které tam hájili jednotliví experti i z tehdejších koaličních stran, jak za ANO, tak za ČSSD, nebo za SPD, tak abychom opravdu měli nějakou kontinuitu. Myslím si, že v zásadě ty principy, na kterých chceme ty parametry toho návrhu důchodové reformy rozvíjet, vlastně vycházejí z toho, na čem už tehdy byla shoda.

Tolik za mne to mé vystoupení. Je to, na co jsem se snažil v jedné části soustředit, a to je ta otázka, proč legislativní nouze, proč je to jiné, než to bylo za vlády Petra Nečase. Jsme v jiném časovém rámci a vlastně nemáme potom ani jiné alternativy. Ale hlavně jsem se snažil tady dát do souvislostí ten dopad na veřejné finance, na to, že neřešíme opravdu jenom rok 2023 a řešíme opravdu dlouhé roky dopředu, které prostě v ten okamžik už nedokáže parametricky nikdo žádnou úpravou nějakým způsobem změnit v to, aby dokázal snížit ten mandatorní výdaj na státní rozpočet. Takže pokud opravdu myslíme vážně, že nám leží na srdeci blaho obyvatel České republiky, tak prosím neříkejte, že tady někdo někoho okrádá. Protože ano, každému z nás záleží na tom, aby se naši senioři měli dobře. Myslím, že prakticky každý z nás máme někoho z našich rodičů nebo prarodičů, kdo je v důchodu. A také se musíme podívat na to, aby se také měly jednou dobře i jejich děti, i jejich vnoučata, a ti na to musí buďto dneska vydělávat a mít ty odvody v sociálním systému, nebo to budou muset dělat jednou v budoucnu, a rozhodně budou muset zaplatit tyto výdaje, a budou je muset zaplatit i s úroky. Kdyby tady byl stav, že tato země má půl bilionu korun někde rezervy z předchozích let, tak se můžeme bavit, že úplně dáme rozhodnutí, že prostě tuhle částku do toho systému dáme, dáme i do budoucna, ale takovou situaci tady v této zemi dneska nemáme. Bohužel ji nemáme. Ale nemůžeme ten schodek a ten deficit dál prodlužovat a ten problém ještě zvětšovat. Je potřeba opravdu udělat racionální krok.

A také chci ještě říci a doplnit, když tady zaznívaly různé zkazky, co říkají senioři, tak já musím říct, já mám také spoustu reakcí, samozřejmě mám reakce negativní, mám reakce neutrální, ale mám i reakce lidí, kteří mně píšou, že jsou oni, kteří jsou starobními důchodci, a říkají, máme dokonce podprůměrný důchod. Nemůžeme si vyskakovat, ale zajímá nás to, co

po nás jednou budou muset platit naše děti a naše vnoučata, a není nám to jedno. A jestli můžete udělat racionální opatření, tak ho teď udělejte. Děkuji za pozornost. (Potlesk části poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Vystoupení pana ministra vyvolalo řadu faktických poznámek. Jako první vystoupí paní poslankyně Peštová, poté pan poslanec Nacher. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Tak já děkuji za slovo, paní předsedající. Pane ministře, to, jak jste tady citoval ten nález Ústavního soudu v roce 2011, tak vláda byla pod velkým tlakem. (Ministr ze sálu: To jsem necitoval.) Ne, říkám, že jste ho tady zmiňoval. Zmiňoval. Vláda byla pod velkým tlakem, za prvé měnila mnohem více zákonů a bylo to spojeno samozřejmě s tím, že sestavila rozpočet a v tom rozpočtu už počítala s tím, že ty nové zákony budou v platnosti. A bavíme se tady o nějakém listopadu 2010, kdy vlastně už měla necelé dva měsíce do konce roku a měla přijmout všechny ty novely zákonů, s kterými ona počítala. Takže ona už jenom tím, že sestavovala rozpočet na zákony, které neexistují, a nepočítala s platnou legislativou, tak už tím porušovala tu ústavu a další a další, a to říkám, to je potom v tom mém projevu, kdy si budeme povídат o tom, co v tom ústavním nálezu bylo.

Ale já se vrátím k tomu vašemu vystoupení, které jste tady měli. Když už jste tady vyprávěl to, co jste vyprávěl, tak proč jste v rozpočtu měli nulu na tu valorizaci? To by byla jedna otázka, která by mě docela zajímala, protože to ve mně zakládá pochybnosti o tom, že to byl čistý úmysl, že jste žádnou valorizaci vyplácet nechtěli.

Další, s jakou inflací počítáte v příštím roce, když tedy má vzniknout ta hospodářská škoda? Vy už tedy predikujete, že ta inflace bude tak vysoká, že vám to způsobí tu hospodářskou škodu, kterou vy tady říkáte.

A potom další věc, co mě zajímá, když jste to dali do mezirezortního připomínkového řízení na dva dny, to znamená, že se vám musely vrátit nějaké zásadní připomínky, a vy jste to vypořádali všechno za sobotu, neděli, abyste v pondělí mohli hlasovat per rollam? Zajímalo by mě, jak jste se s tím vypořádali. Děkuji mockrát.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Další vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Nacher, připraví se paní poslankyně Balaštíková. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Patrik Nacher: Tak děkuji, paní místopředsedkyně. Já tedy bez těch emocí, jak jsme byli вызвани panem ministrem. Já jsem si dělal poznámky. Řádný termín, časový tlak, předvídatelnost systému. Tak já jsem se chtěl zeptat bez těch emocí, za prvé to, co už tady říkal moje kolegyně, v rozpočtu na rok 2023 na valorizaci důchodů nebyla ani koruna a my jsme na to upozorňovali tady ve svých příspěvcích. To znamená, váš předpoklad byl, že za ten rok bude nižší než pěti- respektive desetiprocentní inflace? To přece bylo úplně jasné dopředu, že takhle to nedopadne. To znamená, že vy jste tady říkal, že jste se to dozvěděl až 10. února. Ale přece to, že ta inflace se vyvíjí tak, jak se vyvíjí, bylo jasné už od září, od října. To znamená, že to je ta předvídatelnost toho systému, o kterém vy jste mluvil, jsem si to napsal. To, co teď se děje, to využití stavu legislativní nouze, je nepředvídatelnost, protože kdyby to bylo předvídatelné, tak vy tu změnu valorizačního schématu navrhnete na konci roku, protože už víte, jak se bude vyvíjet ta inflace na příští rok. To bylo přece úplně jasné. Ten benchmark byl daný. Ale tím, že se to řeší až teď, tím vznikl ten časový stres. A ten časový stres vznikl tím, že jste to sem dali pozdě, že jste to nechtěli řešit už včas. To je ten problém, na kterém my se lišíme. My přece jsme tady opakováně řekli, pojďme se bavit do budoucna o tom valorizačním mechanismu, protože byl tvořen někdy v době, kdy byla inflace kolem jednoho procenta, teď je někde úplně jinde. Ale to je o jednání koalice – opozice, je to o nějakém trvalém řešení. Tady bych poprosil

o tu odpověď, proč jste to neřešili v listopadu a prosinci? To je úplně jednoduchá otázka, já bych poprosil o jednoduchou odpověď. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Balaštíková, připraví se paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Margita Balaštíková: Dobrý večer, kolegyně a kolegové. Děkuji panu ministrovi za prezentaci těch tabulek o růstu výši důchodů v České republice v porovnání se Slovenskem. Ale mně pořád chybí jedna věc, abychom se někde podívali, co si za ty peníze dnešní důchodce, anebo kdokoliv, vůbec koupí, jak vůbec on s tím všechno vyjde. Já chápu, že to není ani úkolem ministra práce a sociálních věcí hledat peníze, že to mají dělat jiní ministři, ale my se pořád vracíme k tomu, že to tady zkrátka nikdo, někdo nezvládl.

A pane ministře, 30. 11. 2022 jsem hovořila o církevních restitucích, o tom, že tam máme inflační doložku u církevních restitucí, a církve si cca o 7 miliard polepší oproti tomu, co očekávaly. Já myslím, že ony mají to legitimní očekávání tak jako ti důchodci. Já chápu, z jaké jste strany, a mě by zajímal, proč se třeba, a já jsem to tam navrhovala, abyste se s nimi slušnou formou zkusili dohodnout, že přece ony jsou sociální a jsou tu pro lidi, ony tu nejsou pro peníze, aby se nějakým způsobem této inflační doložky po dobu, kdy nebude na tomto území tak hrozná bída, třeba zrekli. Proč jste k tomu ještě nepřistoupili? Já bych to tedy očekávala.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou vystoupí paní předsedkyně Schillerová, připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. No, já shrnu fakta. V listopadu roku 2022 byl vydán fiskální výhled Ministerstva financí, oficiální dokument dostupný na stránkách Ministerstva financí, který počítá s tím, že mimořádná valorizace důchodů v roce 2023 bude ve výši zhruba 20 miliard, protože počítal s šestiprocentní meziměsíční inflací. V prosinci roku 2022 vystoupil zástupce Národní rozpočtové rady, dokument je dohledatelný na stránkách Národní rozpočtové rady, a upozornil, že oněch 20 miliard, také došli ke stejnému číslu jako Ministerstvo financí, není v rozpočtu. A já se ptám, když jste tady tak dojemně, pane ministře, málem jste mě rozbrcel, mluvil o tom srovnání roku 2011, jak tehdy oni tam měli dost času a pak to tam dávali na poslední chvíli. A vy jste neměli dost času? Vy jste neměli dost času, abyste o tom jednali? Abyste jednali případně o valorizačním schématu? Ne, vy jste měli dostatek času, akorát prostě jste měli takovou maličkost v programu a to byly volby a to vám nepasovalo, lidově řečeno, do vašich plánů. Takže já se ptám, 20 miliard, fiskální výhled hovoří o tom, že těch 20 miliard vlastně v tom rozpočtu je, když to tam čtu, tak tam je. Národní rozpočtová rada říká, že tam není. Takže jestli tam jsou, já vím, že nejsou, ale jestli tam jsou, tak se bavíme o 14 miliardách a to je to, o co tady běží.

No a co se týče toho porovnávání, radši nešermujte tím poměrem 61 celých, hned se dívám na to, 61,5 %. Já už jsem dneska odeslala žádost na Ministerstvo financí podle § 11 jednacího řádu a žádám naprostě jasné vysvětlení. Položila jsem x otázek panu ministrovi, jak se toto mohlo stát v rozporu, v rozporu s fiskální makroekonomickou predikcí. (Předsedající: Čas.) A já se přihlásím ještě jednou. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Další s faktickou je přihlášena paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Připraví se pan poslanec Králíček. Máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně.

My v tuto chvíli projednáváme potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Vystoupil pan ministr práce a sociálních věcí, který je předkladatelem. Já jsem předpokládala, pane ministře, prostřednictvím paní předsedající, že tady budete zdůvodňovat, proč projednáváme zákon o důchodovém pojištění ve stavu legislativní nouze. Prakticky jsem to od vás neslyšela. Vyjadřoval jste se tedy k bodu o důchodovém pojištění. Tak já se ptám – jsme teď, paní místopředsedkyně v bodu, nebo co tedy projednáváme? Já už se v tom ztrácím a absolutně se v tom nevyznám.

Zároveň bych se tedy chtěla zeptat, když teď tedy projednáváme potvrzení trvání stavu legislativní nouze, jestli ještě pořád jedná stálá komise pro ústavu v Senátu, že tady není přítomen ministr pro legislativu? Proč tady není? Tak paní ministryně obrany nám řekla, že je to velmi důležité, že je na stálé komisi. Já jsem se teď schválně koukala ještě na stránky Senátu, tak tam je jasné uvedeno, že pracovní doba je do tří hodin. Ale možná ve 22.36 ještě jedná. Ale já jsem tady toho ministra od té doby opravdu neviděla. Tak já si myslím, že jestli tady projednáváme to, co se velmi dotýká legislativy, a to potvrzení stavu legislativní nouze, kde tedy musím zdůraznit, že jestli tedy dneska byla stálá komise pro ústavu, tak zrovna pan Canov jasné říká, jak je to protiústavní, říká to i pan Čunek a další. Já si samozřejmě dovolím ještě vystoupit, ale chtěla bych požádat, ať je tady přítomen pan ministr pro legislativu. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Králíček, připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní místopředsedkyně, páni ministři, kolegyně, kolegové, drazí pozůstalí, já bych chtěl navázat těmi otázkami na kolegu Nachera a chtěl bych se zdvořile pana ministra Jurečky zeptat, protože on tu zmínil, že to magické datum 10. února bylo pro ně překvapivé, že je překvapila ta míra inflace a že to vlastně nemohli dát dřív na plénium Sněmovny, a proto čistě náhodou po těch volbách je to ve stavu legislativní nouze. A že tady chtěl s námi jednat, ale vlastně to nešlo. Já bych se tedy chtěl zeptat slušně, jestli by nám mohl sdělit ten harmonogram, kdy se tím zabývali, protože tak jak zde bylo zmíněno, tak ty predikce vycházely někdy v září, v říjnu i v listopadu a pohybovaly se někde kolem 15 %, nebo do 15 % té předpokládané inflace. A tam se domnívám, laicky samozřejmě, že mohlo dojít k nějakému jednání mezi vámi a opozicí na tom, jak by se případně mohlo vyvijet to valorizační schéma, kdyby se naplnila ta predikce 15 %, která potom se naplnila toho 10. 2., protože tak jak jste to popsali vy, tak se na mě nezlobte, tak to vypadá opravdu, že jste to dali po prezidentských volbách ve stavu legislativní nouze a ta snaha o to jednání tu nebyla.

A když jste tu zmínil na závěr to Slovensko, tak bych chtěl jenom zmínit, že na Slovensku mají taky předčasné volby. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou je připraven pan poslanec Vondráček, připraví se pan poslanec Foldyna. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Vážený pane ministře, tož já to zkusím taky bez emocí. Za prvé chci ocenit, že jste vystoupil, prostě aspoň se tady s námi někdo baví, tak to máte plus u mě, říkám to fér. Ale pak vám chci říct, že se pohybujeme tady v tomto nebodu, kde máme řešit potvrzení trvání stavu legislativní nouze, a já jsem přesvědčen, že 90 % vašeho projevu nesměřovalo tímto směrem. Váš projev patří až do druhého a třetího čtení toho. Protože opravdu, nezlobte se, a všichni, jak tady sedíte, situace dnešních čtyřicátníků se nemá řešit v rámci stavu legislativní nouze. Já netvrdím, že my jsme třeba to vymysleli, nebo ty vlády

ještě před námi, a je to prostě dlouhá debata, ale to přece nemůžeme řešit ve stavu legislativní nouze.

Existuje spousta právních analýz, nálezů Ústavního soudu. Může, každý právník má dva tři názory. Já to zkusím opravdu po selsku a jednoduše. Přece čistě materiálně, obsahově nemůžete říct, že vyplacení důchodu je hospodářská škoda. My jsme se přece na škole učili, že škoda je, bud' když se sníží váš majetek, to je takzvaná skutečná škoda, anebo ušlý zisk, když ten majetek nenařoste, jak jsme předpokládali. Ale co je tato škoda? Když to budu argumentovat ad absurdum, tak podle vás je tedy škoda vlastně každý důchod, který vyplatíte, byť ten nevalorizovaný. Prostě škoda je všechno, co musí zaplatit pan ministr Stanjura ze svého rozpočtu? Tak to je přece absurdní.

A druhá věc. Je tady někdo, kdo to ještě nechápe, že prostě nemůžete říkat, že je škoda něco, když to vyplácíte podle zákona? Protože škoda předpokládá nějaké protiprávní jednání nebo protiprávní stav. Tady musí dojít k porušení zákona nebo musí dojít k nějaké živelní pohromě, na což pamatuje zákon 110 o bezpečnosti v článku 8 a na co navazují všechny ty ústavní nálezy a říkají, že to musí být stejně intenzity, nějaká zásadní přírodní katastrofa. Ale té svědky nejsme. Já to říkám opravdu po selsku. Kde je ta škoda? Můžete nám definovat v tomto nebudu, co je tedy hospodářskou škodou, jak k ní došlo?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou pan poslanec Foldyna, poté pan poslanec Brož. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji vám za slovo. Já jsem pečlivě poslouchal také pana ministra práce a sociálních věcí, když vysvětloval ta čísla kolem těch důchodů, a vlastně pan ministr nám v zásadě nevysvětloval nic o té legislativní nouzi, o čem je dneska vlastně ta řec. My všichni dobře víme, kdy ta legislativní nouze má své opodstatnění, a asi bych se opakoval, to ohrožení státu a já nevím co všechno. Máte pocit, že něco takového existuje v této chvíli? Já mám pocit, že legislativní nouze nastane tehdy, až vy ty důchodce okradete o těch 20 miliard. Až se půjdou napást místo do sámošky, protože oni už ani teď nemají peníze! Já bych chtěl vidět ty důchodce, ty uvědomělé důchodce, co píšou, že jim to nevadí. Já je moc neznám tedy, fakt mně píše ta jiná strana.

A legislativní nouze by asi byla, kdybyste zasedli týden dopředu, nahlásili, že si půjdete sednout do Ústí do hospody a že to tam proberete s těmi lidmi. Pak by byla legislativní nouze, to bychom asi chvíli neměli s kým mluvit, protože tam já po těch hospodách chodím, já se k tomu přiznám. Nejenom v Ústí nad Labem, v Děčíně sedím s těma klukama, to bych vám přál poslouchat, o té legislativní nouzi, co říkají a co musejí dělat všechno, aby udrželi rodiče na nějaké úrovni. Protože ty lidi fakt nemají na to, aby si pustili navíc to topení. Oni to nešetří (?), že chtějí porazit Putina. Oni tu vaši válku, kterou jste nám vnutili, že to je naše válka – to je vaše válka, ne naše! Naše válka tady žádná není! My válčíme s vámi za ty důchodce, protože vy jste se rozhodli, že nakoupíte F-35 za 200 miliard! To jsou jejich prachy a to budou všechno ti důchodci platit. (Předsedající: Čas.) Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou pan poslanec Brož, poté pan poslanec Lang. Prosím, máte slovo.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji za slovo. Mě také zaujalo hodně jako některé kolegy to, že vlastně většina toho času, který pan ministr nám říkal, nebylo to odůvodnění té legislativní nouze, o kterém tady teď celou dobu vlastně mluvíme, a ptáme se na tu její nutnost. To, jak kolega Vondráček, prostřednictvím paní předsedající, říkal, jak to může být škoda vyplacení důchodů.

Pan ministr Jurečka v závěru říkal, abych to řekl přesně, přesně férorost a předvídatelnost, že by si přál, aby do budoucna byla, aby fungovala. Ale to je přesně to, co tímto krokem naprosto pošlapáváte. To není absolutně žádná předvídatelnost. Co příště prohlásíme za tu škodu? To, že se nezvýšíly daně, nebo nějaké jiné státní výdaje? To prostě vůbec selský rozum nebere a lidi to nemůžou chápat. Vy to balíte do nejrůznějších právnických kliček.

A potom samozřejmě zase my jsme tady osočování z toho, že vytváříme nějaké generace mezi sebou. Zase pan ministr tady máchá grafem a tím, co má rodina s dvěma dětmi a podobně. Ale to je přesně to, co vy vytváříte. Vy zase stavíte tedy rodinu s dvěma dětmi proti důchodci. Tady existuje nějaký solidární systém, a ti současní důchodci celý život platili to, co po nich stát chtěl, jiným důchodcům v tu chvíli. Prostě tak to je. A jestli něco v tomto systému chceme změnit, tak se to musí změnit systémově. Ne tak, jak vy to děláte. A ještě ve stavu legislativní nouze.

Kromě těch prezidentských voleb tak samozřejmě se nabízí jeden z dalších argumentů, že pokud byste to chtěli řešit seriózně, opravdu odpovědně dlouhodobě, tak byste v té diskusi mohli narazit opravdu na to, že tohle jste si vybrali špatnou cestu. Zrušili jste EET, tak mohl bych říct, takže výpadek z EET vy si chcete nahradit tím, že vezmete důchodcům zákonnou valorizaci. (Předsedající: Čas.) Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou vystoupí pan poslanec Lang, připraví se pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, paní předsedající. Já bych chtěl také reagovat na pana Jurečku. Máme každý nějaký materiál. Já mám taky připravený samozřejmě nějaký delší proslov, ale chtěl bych tady říci na ten jeho tlak, že prostě to řeší v současné době. Přečtu jenom pář vět: Od konce loňského roku Národní rozpočtová rada upozorňovala stávající vládu, že pokud s parametry mimořádné valorizace nic neudělá na úrovni zákona, bude to rozpočet velmi bolet. Vláda přitom udělala ještě méně než nic. Nejenže včas nezměnila parametry mimořádné valorizace, ale v rozpočtu roku 2023 raději s žádnou mimořádnou valorizací ani nepočítala, takže již tak výrazně slabý rozpočet dostal delší ránu v podobě přibližně 20 miliard korun, a to ještě více.

A potom mě tady zaujalo ještě u pana Jurečky jedno v jeho vyjádření o tom, jak mu píší ti penzisté, kteří počítají s tím, že prostě jsou zodpovědní a vědí, že vlastně nechtějí vlastně ani ty peníze. Já nevím, kdo píše vám, ale já mám zahlcenou mailovou schránku od seniorů, kteří říkají: bojujte za nás, prostě každá koruna pro nás je dobrá.

A v té souvislosti jsem si vzpomněl na takový socialistický plakát, který možná někteří z vás starších taky budete znát, kdy je taková hospoda a tam je prostě ten alkoholik, který pije ten alkohol, a tam je taková ruka a říká: Alkohol ne, raději knihu. Takže já bych to zmodernizoval. Když pan Jurečka nám tady ukazuje neustále nějaké plakátky, tak bych tam dal pana Jurečku, dal bych tam domov seniorů, kde bych napsal: Ne tisíc korun, raději knihu. Domov seniorů. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou vystoupí pan ministr Jurečka, připraví se paní poslankyně Pastuchová. Máte slovo, pane ministře.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, já si dovolím zareagovat a dovolím si tady položit prostřednictvím paní předsedající otázku, nemusí mi na ni paní bývalá ministryně financí odpovědět, ale když sestavovala rozpočet na rok 2022, tak kolik predikovala inflaci na rok 2022? A když se sestavoval rozpočet v roce 2021 pro rok

2022, kolik Ministerstvo financí predikovalo inflaci v roce 2022 a kolik narozenočtovala peněz na mimořádné valorizace do toho návrhu rozpočtu? Budu rád, když na to odpoví, řekne to číslo té inflace, pak to porovnáme s tím, já jsem se díval, co Ministerstvo financí predikovalo. Nebylo to pokryto, přesto to ten státní rozpočet, ty dvě mimořádné valorizace, v loňském roce prostě pokryl.

A stejně to je tak jako... v tak v extrémně vypjaté době říkat, že máme v srpnu, kdy vláda finalizuje rozpočet, dostala ho do Sněmovny začátkem září, kdy máme přesně definovat inflaci následujícího roku v tak turbulentní době, to prostě není realistické. Tak jako jsme pokryli, když to nebylo v rozpočtu, mimořádnou valorizaci roku 2022, která byla dvakrát, tak úplně stejně, a říkali jsme to oba dva s panem ministrem financí, že jsme připraveni to stejně udělat i v roce 2023. Já jsem ve veřejném prostoru, je to dohledatelné, řekl před koncem loňského roku opakováně, počítáme s tím, bude to částka zhruba do 20 miliard. Ano, s tím bylo počítáno. Ale ta změna nastala opravdu v tom výrazném nárůstu mezi měsíci prosinec a leden a v tom čísle, které bylo zveřejněno.

A poslední, tady to čtu třeba, e-mailů mi přišlo spoustu: Chtěli bychom vám sdělit, že my, já se svou manželkou, podporujeme váš záměr, pokud jde o valorizaci důchodů. Náš věk se blíží osmdesátce, nemáme na rozhazování, přesto nechceme (Předsedající: Čas.), aby se stát kvůli nám důchodcům ještě více zadlužoval. Ten jedna z mnoha reakcí.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou paní poslankyně Pastuchová, poté pan poslanec Kubíček a poté pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Tak pane ministře, prostřednictvím paní místopředsedkyně, tak já můžu teď dávat si faktické poznámky po dvou minutách a budu čist reakce voličů, kteří píšou mně. Takže on si každý vybírá maily, které zrovna potřebuje, které se mu hodí.

Já jsem ráda, že jste vystoupil. Aspoň někdo tu sedí. Divím se, že tu není pan ministr financí, ale budiž. A jenom kdybyste nevěděli, tak pan ministr legislativy je do šesti do rána omluven z osobních důvodů. Máte to, můžete se všichni podívat v omluvenkách. Takže kdybyste mu chtěli klást, tak se musíte do šesti do rána počkat.

A mě jenom dojímá tady, jak pořád, pane ministře, i zmiňujete, jak naše vláda něco nezvládla, vy teď děláte všechno úžasně, všechno je zalité sluncem. Ale vzpomeňte si na to, vždyť jste v té vládě s námi byl také. Nebyl jste v té minulé, ale v té předtím jste s námi byl. Tak jste taky mohl trochu zapracovat na tom, aby ta důchodová reforma vznikla už před těmi šesti lety.

Na rozdíl od vás, pořád říkáte, jak... Já nevím, pane ministře, vy máte na mě, asi mě máte tak rád, že vždycky když mluvím, tak vy furt hučíte. (Smích.) Ale to je pořád první vystoupení, teď, prostě pořád.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Já se omlouvám.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, já už budu pokračovat, pan ministr už nehučí.

Takže jak všechno děláte skvěle, jak jste všechno připravili, ale tady vůbec nesedíme a nebude nám sedět třeba do soboty, do neděle, nám je to opravdu úplně jedno. Tady jde úplně o jinou věc. (Předsedající: Čas.) Už? Já to řeknu zase za ty dvě minuty a připravím si ty maily, co mi píšou ti vaši voliči.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, na to máte právo. Prosím nyní pan poslanec Kubíček a s faktickou, poté je přihlášen pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuju za slovo, paní předsedající. Já vám něco přečtu. Můj kamarád právník, který tady pozdravuje některé své studenty, se také dívá. Nevím, proč si trápí hlavu až tolik. A napsal mi toto: Na valorizaci důchodů v rámci stávajícího valorizačního schématu už vznikl důchodecům právní nárok. Už vznikl, protože hmotněprávní předpoklady pro její provedení, výše inflace a růstu mezd a platů, již byly naplněny. A proto by vláda měla a vlastně musí dodržet stávající pravidla pro valorizaci a postupovat podle nich. Postup vlády je tedy v tomto případě flagrantním porušením základního právního principu, a to zákazu retroaktivní účinnosti právní normy, a narušuje princip legitimního očekávání adresátů této právní normy. Takže ono podle něj v globálu se v legislativní nouzi nemá projednávat co.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Na řadu s faktickou přichází pan poslanec Nacher, poté paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Tak děkuji, já navážu na Romana Kubíčka, protože o tom, to je ta podstata, to je ta podstata toho problému. Já to řeknu naplacato. Kdyby vládní koalice za námi jako za největší opoziční stranou přišla v říjnu a řekla, chceme změnit valorizační schéma, protože to je neufinancovatelné, a my bychom vás odmítli, tak vy byste od listopadu začali na tom kutat, nečekali byste do 10. února, protože bylo jasné, jak ta inflace se bude vyvijet, tak by se to stihlo tím rádným procesem legislativním, tudíž by na to nevznikl nárok, jak o tom teď mluvil Roman Kubíček.

To, co nám vadí, je, že se od listopadu do února v zásadě o tom vůbec nemluvilo a vy jste to otevřeli až po tom 10. únoru, to je ta podstata. A teď vy tady říkáte, abychom nestavěli ty lidi proti sobě. Nezlobte se na mě, pane ministře, vy jste tím, že jste řekl, že za ministryně Schillerové byl průměrný důchod ve vztahu k průměrné mzدě 39 % a teď je 49 %, a co si má kdo stěžovat, tak je vlastně stavíte, protože já už jsem tady vysvětlil panu ministru financí, to je nefér. Těch 39 % bylo v době, kdy byla nízká inflace, reálné mzdy šly nahoru, zatímco v této chvíli inflace je 15procentní, řekněme, reálné mzdy jdou dolů, valorizační schéma funguje jako automat, a v té chvíli samozřejmě to procento se vůči tomu mění. Ale to přece musíte dát do toho kontextu. To není tak, že to je plus 10 procentních bodů díky této vládě nebo ekonomickému růstu, ale to je díky té inflaci, protože ta inflace dopadá na ty seniory dvojnásob. To znamená, že tím procentem pro lidi, kteří tomu nerozumí, 39, 49, se staví ta mladší generace vůči těm seniorům, jako že oni prožírají tu jejich budoucnost. Ale ve skutečnosti to tak opravdu není. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou je přihlášena paní poslankyně Berenika Peštová, připraví se paní poslankyně Balaštíková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, paní předsedající. Pane ministře, to je to, co jsem tady říkala celou dobu. Tím, že nebyla zpracovaná RIA, studie dopadů, tak vlastně jak my máme vyhodnotit tu hrozbu, nebo respektive tu hrozbu značných hospodářských škod, které by to mělo způsobit naší zemi, respektive našemu státnímu rozpočtu? To je přesně to a točíme se kolem toho. Zase bych se opakovala, kdybych řekla, dali jste to do toho mezirezortu, aniž byste měli všechny náležitosti, dostali jste výjimku. Ale to je přesně to, co my potřebujeme vědět. Jestliže není tato studie dopadů zpracovaná, tak my nejsme schopni vyhodnotit. Anebo mám tomu rozumět tak, že ta hrozba značných hospodářských škod by nenastala, kdybychom přijali tuto novelu zákona, protože jste s ní už počítali, a proto jste měli v tom rozpočtu nula na

valorizaci? To znamená, že jsme zpátky u toho nálezu Ústavního soudu, který říkal, že přesně na tom ta vláda dojela, který to vlastně, ten Ústavní soud, potom shodil, protože počítala s něčím, co vlastně ve finále nebylo, a místo toho, aby ten rozpočet postavila na stávající zákony, což je povinnost to dělat, to je, tak to má být, a ne počítat s tím, že něco změním v budoucnu, a proto na to budu ten rozpočet stavět. Tak vlastně jste porušili všechno, co jste mohli porušit. A já bych docela ráda na toto věděla odpověď'.

A ještě jsem se vás ptala, s jakou inflací tedy počítáte v roce 2024, když by to měla být ta velká hrozba těch škod hospodářských, které by měly nastat? Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou vystoupí paní poslankyně Balaštíková, připraví se paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Margita Balaštíková: Při pěkném večeru vás zdravím a reaguj na pana ministra. A vyprovokoval mě k tomu kolega Králíček, který zde vystoupil, a udělala jsem si takový časový sled. Takže vláda se teprve 10. února 2023 dozvěděla, jaká byla za uplynulý rok inflace. Znamená to tedy, že 9. února 2023 večer to tedy ještě nevěděla. Ale v novinách se o tom živě diskutovalo od měsíce června a v červenci, kdy nastoupila nová Bankovní rada České národní banky, predikovala, že inflace vystřelí na úroveň nad 15 %. Na to reagují noví členové Národní rozpočtové rady a dávají doporučení, jak se má vláda chovat. Nicméně 10. února 2023 se pouze oficiálně potvrzuje, že ta 15procentní inflace je. No a vláda zasedne a v rekordním čase za pět dnů stihne připravit novelu zákona. Já jsem se podívala do kalendáře, a prosím, z těch pěti dnů byly jenom tři pracovní. No to jsou mi tedy věci!

A právě proto nyní máme tady zkrácený režim, protože vlastně se to nestíhá. A vy nám chcete, pane ministře, říct, že jste férovy a že jste nemohli dostatečně předvídат, co se stane, když NERV i nová Bankovní rada vám to říkali už prosím v červenci 2023? A to jsem našla v novinových titulcích. Můžu se vrátit do zasedání rozpočtového výboru, kde jsme o tom mluvili. Takže mě by opravdu zajímalo, zda opravdu tady chcete říkat, že jste to neměli dávno připravené a stihli jste to za ty tři pracovní dny. (Předsedající: Čas.) Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou vystoupí paní předsedkyně Schillerová, připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. No pane ministře, já vím samozřejmě, kolik v predikci poslední v srpnu 2021, která byla základnou pro státní rozpočet na rok 2022, poslední rozpočet naší vlády, ten návrh, tak vím, jaká tam byla inflace průměrná. Kolem 3,8 %. Víte, to byla, a když jsme končili, byla 5,4. To byla ta Babišova drahota, kterou jste tak rádi zmiňovali. Pana premiéra vidím, to byl jeho slogan, s kterým šel do voleb. No a pak vystřelila ta inflace, samozřejmě mělo to x různých vlivů. My jsme nikdy neřekli, že můžete za to, že vystřelila. My jsme vždycky řekli, že můžete za to, že jste nedělali nic tím, abyste dostatečně těmto lidem pomáhali. No a teď tedy to úplně korunujete tím, že jim ještě snížíte zákonnou valorizaci tímto absolutně protiústavním způsobem.

Já chci upozornit, že ministr financí dnes na stránkách Ministerstva financí, a on to obhajoval, stáli jste vedle sebe na tiskové konferenci, (zveřejnil) velmi nestandardní tabulku, která je v rozporu s predikcí z ledna Ministerstva financí. Já už dnes jsem odeslala ministru financí žádost podle § 11 jednacího řádu a tam budu chtít vědět – protože to je skandál, co se dneska stalo. To je naprostý skandál! Já pokud to nestihnu, přihlásím se ještě jednou. Já budu chtít vědět, ze kterých se vycházelo dat, jaká časová řada, který odbor Ministerstva financí predikoval tento odhad, pokud zdrojem není odbor, chci uvést jméno poradce, důvod, který vedl

ke změně tempa predikovaného růstu pro rok 2023 oproti lednové predikci, promítne se tento nový údaj v zákoně o státním rozpočtu a tak dále. Už to asi nestihám.

Čili já jenom opakuji, bud'te velmi opatrní s tou tabulkou, kterou dnes na twitterový účet dalo Ministerstvo financí. (Předsedající: Čas.) Neodpovídá lednové predikci. A skutečně ty rozdíly, ta čísla jsou tam skandální. Já se ještě jednou přihlásím. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji. Nyní s faktickou poznámkou paní poslankyně Mračková Vildumetzová, přihlášená je dále paní poslankyně Malá. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Tak já děkuji za slovo. Já bych opravdu chtěla vědět, proč tady není přítomen pan ministr pro legislativu. Koukala jsem se do omluv. Byl omloven od 12.00 do 16.30 a od 20.00 hodin do 6.00 hodin z osobních důvodů. Samozřejmě každý můžeme mít nějaké důležité důvody, ale musím říct, že tahle vláda si naplánovala, že dnes bude mimořádná schůze, že se bude potvrzovat stav legislativní nouze. Využiji, že je tady přítomen pan premiér nebo pan první místopředseda vlády, ministr vnitra Vít Rakušan, tak mi určitě odpoví na to, proč tady není přítomen pan ministr pro legislativu.

Zároveň bych chtěla připomenout vystoupení pana Michálka, které bylo v ranních hodinách. Při těch faktických poznámkách, kdy pan Michálek nás tady vyzýval, abychom nevystupovali v rozpravě s faktickými poznámkami a abychom nechali vystoupit pana ministra pro legislativu, že nám chce vysvětlit, proč je vyhlášen stav legislativní nouze. Ale pan ministr pro legislativu do současné chvíle vůbec nevystoupil. Neslyšela jsem, že by byl přihlášen s přednostním právem. Tak jste to tady, pane Michálku, prostřednictvím paní předsedající, říkal. Koukněte se do stenozáznamu. Předpokládal, vystoupil s faktickou poznámkou dvě minuty, dvě minuty, nevystoupil s přednostním právem. Prosím, nepokříkujte na mě. Myslím si, že by si měla zjednat nápravu paní předsedající. A myslím si, že jestliže tady potvrzujeme stav legislativní nouze, tak že by k tomu měl příslušný ministr, kterého jste si rezortně schválili, tak by tady k tomu měl opravdu kompetentně vystoupit. Nezlobte se na mě.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Malá s faktickou poznámkou. Dále je připravena, jak vidím, paní poslankyně Adámková, také je přihlášena. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Tat'ána Malá: Děkuji za slovo paní předsedající. Jsem moc ráda, že je tady mezi námi pan premiér. Já bych ho chtěla poprosit, mně je pana ministra Jurečky fakt líto, on je tady jako v menšině. Bylo by fajn, jestli byste nechtěli zvážit, abyste si vzali třeba přestávku na to, aby sem dorazil ministr pro legislativu a pan ministr spravedlnosti, nebo aby se aspoň za pana ministra tady postavili třeba členové ústavněprávního výboru, protože vy taháte – prosím, nepokříkujte na mě, pane kolego – vy taháte za kratší provaz.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Pardon, paní poslankyně, abychom se dohodli, že tady nepokříkujeme.

Poslankyně Tat'ána Malá: A vy jste dosud nebyli schopni vysvětlit, proč bychom měli hlasovat pro potvrzení stavu legislativní nouze. To, že tady pan kolega Jurečka hovoří o tom, kdy vznikl právní nárok nebo nevznikl tém důchodcům na tu valorizaci, to budeme probírat v tom dalším bodu. My máme řadu analýz, kde vám vyvrátíme, že to opravdu není tak, jak říkáte, a nejhorší na tom je to, že vy to moc dobře víte. Vy to moc dobře víte, a stejně tak víte, že v této chvíli nejsou splněny ty podmínky pro potvrzení stavu trvání legislativní nouze. Víte

to moc dobré. Anebo proč jste nám to tady nevysvětlili do této chvíle, my jsme se vás několikrát ptali? Jsou porušeny prostě principy demokratického právního státu od začátku do konce, pokud to tady na sílu protlačíte, a my se skutečně, pokud se to stane, budeme domáhat nápravy u Ústavního soudu.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní poslankyně Adámková, připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážení páni ministři, vážený pane premiére, dámy a pánové, já musím říci, že je mi líto pana ministra Jurečky, protože práce a sociální věci je velmi těžké ministerstvo a málokdo zná sociální práci. A on to tedy tady hrđinně obhajuje, byť občas neví, o čem mluví. Ale já musím říct, že mně to je sympatické. Takže pane ministře, opravdu se snažíte, jenom občas tedy to je někde vedle.

Ale dovolte mi, abych tady zareagovala, protože mně teď psal ve 22.18 nějaký občan – vážený pane, děkuji za tu poslední poznámku. Ale možná že lepší je v zájmu duševního zdraví jít spát, ale je to na vás, my vám děkujeme, že nás sledujete – kde chce říct, chce, abych vám řekla, že máte to, co jste předvedl, že neasociální chování, že to je lumpárna. Já samozřejmě to pouze cituji.

Já bych tady měla jednu otázku, některou asi budete moci zodpovědět, některé ne. Protože 16. ledna tohoto roku pan ministr Jurečka v pořadu, a je to dohledatelné na všech sítích, jasně říká o té valorizaci, že tedy bude, že samozřejmě je to nutné, protože to zákon tak říká. Já vám nevyčítám jednu věc, a to že jste nevěděl přesně, jaká bude inflace. To vám ani vycítit nemohu. Ale že bude větší než 5 %, to tedy věděl tady v té zemi každý, takže tím spíše to musel vědět ministr. A já se opravdu domnívám, že byste tady měl mít pro validní odpovědi na ty otázky nějakou oporu, protože se domnívám, že se snažíte, ale vaříte z vody. A ty odpovědi někdy opravdu jsou velmi těžké. Ale to je vlastně na vaši obranu. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Vondráček s faktickou poznámkou. Připraví se pan poslanec Janulík. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Já jsem v té předchozí faktické poznámce nestihl položit kompletní dotaz, tak jak jsem měl v plánu, shodou okolností mi pan ministr neodpověděl na tu předchozí, jistě nedopatřením. Já jsem se snažil opravdu zbavit těch právních frází a mluvit jednoduše, a vlastně chci odpovědět na otázku ano, nebo ne. Já jsem pochopil ten předložený návrh, že vy tvrdíte, že dodržením standardní právní úpravy v zákonu 155 z roku 1995 vzniká škoda České republice. Ta podotázka byla – tak je to skutečná škoda, nebo je to ušlý zisk? Protože skutečně když to domyslím ad absurdum, tak potom každé vyplacení důchodu ze státního rozpočtu je de facto škoda. Když budu vycházet tady z tohoto myšlenkového pochodu.

A moje další podotázka je: Dokážete se zamyslet, kdo je potom škůdce? To potom škůdci jsou všichni ti příjemci starobních důchodů, o kterých se tady bavíme. To znamená, moje otázka je opravdu tedy: Škoda byla způsobena, by měla být způsobena tím, že se dodrží zákon? To je něco, co já nemohu přijmout vzhledem ke svému vzdělání a k nějakému logickému myšlení. A děkuji za odpověď.

Ve zbývajícím čase chci poděkovat pracovníkům traumatologie Fakultní nemocnice Olomouc, že mi umožnili účastnit se této obohacující večerní směny. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Tak faktické poznámky slouží občas i k poděkování. To chápu, ale toleruji takovéto vyjádření, protože jsme rádi, že tady můžete, pane poslanče, býti s námi.

Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Janulík, připraví se pan poslanec Michálek.

Možná bych si jenom dovolila takovou krátkou poznámkou. Pánové ministři vám rádi zodpovědí dotazy. Ale vzhledem k tomu, že je poměrně hodně faktických poznámek a ty mají přednost, tak prosím buďte trpěliví. Můžete sledovat i počet faktických poznámek. To je to modré číslo vedle nápisu Rozprava. Takže nejprve jsou faktické, teprve potom mohou být reakce na vaše faktické poznámky.

Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Miloslav Janulík: Děkuji za slovo. Já si dovolím na vystoupení pana ministra Jurečky dva pohledy. Ten první jako samozřejmě logický, doktorský, ale já ho před to předsunu, protože on je muzikant, je muzikantský. Pane ministře, je to falešné a na špatný instrument hrajete, takže do kapely ne. To prostě to, co tady předvádíte, já to chápu, že holt tak to je, ale prostě není to dobré. A ten doktorský je ten, že vám ocitují svého ctěného kolegu, slovutného psychiatra, který mně teď píše, že by vám s chutí všem vystavil kartu. Protože takový rozpor jako mentální, který prostě tady sleduje online, je opravdu už skoro na psychiatrickou diagnózu, a samozřejmě mnozí z vás, a vy se tím dokonce tak jako nějak prezentujete, jste věřící, čili osmé příkázání bych vám připomněl, a já věřím, že pro vás bude v pekle speciální kotel. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí pan předseda Michálek s faktickou, poté paní poslankyně Fialová. Prosím, máte slovo, pane předsedo.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych rád reagoval na pana kolegu Vondráčka, který zde mluvil o výkladu pojmu hospodářských škod. Vzhledem k tomu, že je předsedou ústavně-právního výboru –

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Omlouvám se, že vás přerušuji. Prosím o klid. Děkuji. Pokračujte.

Poslanec Jakub Michálek: Tak jsem se trochu domníval, že by se měl seznámit s tou problematikou legislativní nouze a výkladem § 99, tak jak je obsažen mimo jiné v komentáři paní doktorky Silové a dalších, kde jsou citována i příslušná rozhodnutí Ústavního soudu. A tam se uvádí: Rozhodnutí o tom, zda hrozí hospodářské škody, není rozhodováním o škodách v právním slova smyslu, ale vychází z úvah o širších politických konsekvenčích. To je nález č. 269/2010 Sb. Takže nemá smysl na to aplikovat standardní právní teorii, která se týká pojmu škoda, nikoliv hospodářská škoda ve smyslu jednacího řádu, to není totéž jako škoda v občanskoprávním smyslu. Takže rozdělovat to na škodu skutečnou a ušlý zisk nedává v tomto ohledu žádný smysl.

A druhý bod, to je nález Ústavního soudu č. 80/2011. Tam uvádí Ústavní soud, že posouzení povahy hrozících škod není exaktně kontrolovatelné. Jejich vznik a rozsah se pohybuje jen v rovině pravděpodobných tendencí a vyžaduje vážení řady skutečností nebo souvislostí, například zájmu jednotlivých dotčených subjektů, dopady hlediska veřejných financí, vnitropolitické a zahraničněpolitické souvislosti a tak dále.

Takže doporučuji určitě seznámit se s tím výkladem. A možná, že kdybyste umožnili panu ministru pro legislativu, aby standardně vystoupil v rozpravě s přednostním právem na začátku tohoto bodu, kde se to slušelo, a nezablokovali jste to faktickými poznámkami, tak jste si to jeho vyjádření vyslechli v době, kdy tady byl. Myslím, že to bylo asi šest hodin a času na to bylo dost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní paní poslankyně Fialová s faktickou, poté pan ministr Jurečka. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji za slovo. Nedá mi to, pokusím se na pana Michálka reagovat posléze, ale prosila bych, aby nás tu neškolil.

A já bych, já jsem se přihlásila v době, a chtěla bych reagovat na pana ministra Jurečku, který nám tady říkal, že nebylo možné dát do rozpočtu zmíněnou valorizaci, což ještě z nějakého důvodu dokážu pochopit, ale pak říkal, že nebylo také možné predikovat, co se stane. Tak já jenom, pane ministře, před zhruba dvěma hodinami jste na svém facebookovém profilu sdílel příspěvek, který tři hodiny předtím uvedlo KDU-ČSL, kde děkujete, nebo dáváte palec nahoru Zdeňkovi Nekulovi, kde vyzýváte občany, aby posílali podněty k nemorálnímu chování obchodních řetězců. Přičemž ten článek je uveden z 27. 2., což je včera, a částečně v tom článku se píše přímo od pana ministra, je to vaše tisková zpráva, že ze Svatu obchodu a cestovního ruchu ani ze strany zástupců řetězců podle ministra Nekuly nebyla minimální shoda o konstruktivní diskusi nad cenou cukru v době, kdy jen za poslední čtyři měsíce roku 2022 stoupla o 77 %, zatímco zpracovatelé kvůli cenám energií navýšili své ceny pouze o 51 %. Tak buďto nevíte, co sdílíte a co uvádíte za informace, nebo nás tady cíleně uvádíte v omyle.

A já se možná přihlásím ještě jednou, protože mám vzkaz potom pro svého kamaráda, ten už v těch 15 vteřinách nestihnu.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Jenom opakuji, že faktické slouží jako reakce. (Odpověď ze sálu.) Promiňte, jestli jsem přehlédla, že hovořil o potravinách, tak to se omlouvám. (Potlesk.) Omlouvám se, jenom prosím, držme se toho, že reagujeme na faktické, na vystoupení, která zazněla v rozpravě.

Nyní prosím pana ministra Jurečku s faktickou poznámkou a poté paní předsedkyně Schillerová. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Já moc děkuji. Mě, musím říct, fascinuje to, že tady vystoupí poslanci, kteří kritizují, že já ve svém projevu, kdy obhajuji stav legislativní nouze, o kterém jsem také hovořil, dám do souvislosti i ty rozpočtové, ekonomické dopady, a pak tady vystupují poslankyně a poslanci, kteří tady mluví úplně mimo to, co tady nebylo vůbec obsahem dnešní debaty, viz teď moje předchůdkyně, která tady před chvíličkou mluvila o nějakém statusu na Facebooku, který vůbec nesouvisí s tématem, které tady teď projednáváme k legislativní nouzi.

Ale protože mnoho z vás nečte, nečtete důvodovou zprávu návrhu tohoto zákona, tak já vám ocituji. Je to bod číslo 11 – Způsob projednání návrhu zákona. Důvody pro tento výjimečný postup jsou spatřovány zejména ve značných hospodářských škodách, které státu bez přijetí návrhu zákona hrozí. Předkladatel má za to, že v daném případě jsou naplněny podmínky pro projednání návrhu ve stavu legislativní nouze, tak jak je definoval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 1. března 2011. Z výkladu podaného v předchozích částech důvodové zprávy je zřejmé, že postup podle § 67 odst. 10 zákona o důchodovém pojistění by v důsledku nepříznivé ekonomické situace projevující se skokovým nárůstem inflace v lednu 2023 o 8,6 % přinesl závažné negativní dopady na bilanci státního důchodového účtu v roce 2023 o 34,4 miliardy

korun, v roce 2024, o dalších pak o 58,8 miliardy korun, což lze subsumovat pod situaci, kdy státu hrozí značné hospodářské škody ve smyslu § 99 odst. 1 zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny. Inflace vzrostla způsobem, který se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních i vnějších. Bod nálezu 84. Urychlené a včasné přijetí zákona má potenciál tyto dopady výrazně zmírnit, to je přinést finanční úsporu na výdajové straně státního rozpočtu. A dále, pokračuje ještě tento výčet odůvodnění. Děkuju za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní vystoupí s faktickou paní předsedkyně Schillerová, poté vystoupí pan poslanec Brož a bude následovat teprve poté pan poslanec Lang. Prosím, paní předsedkyně, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo. Pane ministře, nechte si své poučování, jestli někdo čte, nebo neče důvodovou zprávu. Věřte, že ji čteme. Ono to není moc dlouhé čtení a nic se tam pořádného nedočteme. Takže o tom to asi celé je.

Takže 20 miliard jste řekl, že v rozpočtu máte na důchody. Národní rozpočtová rada říkala něco jiného. Takže vám vlastně chybí 14,4. Čtrnáct celých čtyři. A ministr financí Zbyněk Stanjura řekl dnes na tiskové konferenci, myslím si, že to bylo dnes: Kdybychom důchodce nezkrátili, museli bychom prohloubit schodek. A v neděli řekl v diskusním pořadu: Když nás donutí důchodce nezkrátit, nebude ho muset prohloubit. Fakt pecka!

A teď se vrátím pořád ještě k té tabulce, kterou dnes prezentovalo Ministerstvo financí. Ministr Stanjura se o ni tak velice opíral na tiskové konferenci. Vy jste stál vedle něho. Když jsem se na to ptala, tak mi neodpověděl. Říkal mým kolegům, že vůbec neví, co by mně měl odpovědět, že on za to vlastně nemůže, že to tam dali, že to tam dal asi zřejmě někdo, že on o tom ani nic neví. Takže já věřím, že dostanu odpověď a dostanu vysvětlení.

Ale chci jenom říct, že z té tabulky vyplývá, co tam dneska jen tak pověsili mírnix týrnix, že pokud počítá v letošním roce s růstem nominálních mezd o 2,9 %, bude to znamenat propad těch reálných o 7 %. Takže patrně podle té dnešní tabulky si zopakujeme loňský scénář, kdy jsme zchudli nejvíce v historii. Takže nás posílá tím pádem na chvost zemí OECD. Já se tam ptám v tom svém tweetu, co na to odbory. Zatím mlčí. Ale každopádně je to v naprostotu, naprostot diametrálním rozporu s predikcí z ledna tohoto roku. (Předsedající: Čas.) Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Brož s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Lang. Prosím, máte slovo.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji za slovo. Já jsem nestačil dokončit tu svoji faktickou, tak jsem si přihlásil ještě jednou. Mezitím ale si dovolím reagovat na pana poslance Michálka, vaším prostřednictvím, paní předsedající, protože to, co jsme tady viděli, od něho byla naprostota manipulace, kterou vidíme, jako jo. My jsme znemožnili panu ministru legislativy vystoupit svými faktickými poznámkami. Protože, jestli si to dobré pamatuju, tam padlo, že šest hodin na to čekal. Mluvil v 11 hodin 56 minut. On tady nebyl ani dvě hodiny. V něčem, v takovém bodě vyhlášení stavu legislativní nouze, kdy vláda by teď potřebovala právě jeho, právě to jeho vysvětlení a zastání se. A jestli si dobré vzpomenete, to je to, co jsem chtěl říct už v tom prvním příspěvku, a pustíte si to jeho krátké vystoupení, tak on nevypadal jako největší horlivý zastánce tohoto úkonu. Takže to jsem chtěl říct také, připojit se k tomu, co říkalo hrozně kolegové, že on tady není, protože on by měl teď panu Jurečkovi, panu Stanjurovi a celé vládě vlastně krýt záda. Teď je ta chvíle, kdyby si měl zasloužit to ministerské křeslo. A tady to nebylo. Takže to k tomu mému. A jenom, pane Michálku, prostřednictvím paní předsedající, nemanipulujte takhle s fakty. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou pan poslanec Lang, připraví se pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji. Tak já bych napřed zareagoval na pana Jurečku. Já nevím, pane ministře, kde berete tu aroganci, proč si myslíte, že nečteme důvodové zprávy. Nevím, co vás k tomu vede, že tady takhle v půl dvanácté nás tady napadáte.

A potom bych chtěl pokračovat k té věci, kterou tady řešíme. Chtěl bych uvést jeden citát a prosím, abyste si to poslechli: Co můžeme říci a co má platit, že když někdo ubližuje bezbrannému, ubližuje ženám, ubližuje dětem, ubližuje starým lidem, tak my s tím nemůžeme souhlasit, musíme si vyhrnout ty rukávy a dát někomu do držky. To je prostě normální. A následuje potlesk. Víte, kdo toto řekl? Toto řekl pan Jurečka na jakémsi sjezdu KDU-ČSL, asi v rámci nějakého svého nominačního projevu. Já se ptám, kdo z pětikoalice to, co jste tady spáchali, to, co tady předkládáte ve stavu legislativní nouze, vlastně vymyslel, a kdo tedy dostane do té držky, se ptám, a kdy? Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Nacher, poté paní poslankyně Pastuchová.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já to zjednoduším úplně nejvíce, jak to jde, prosím pěkně. Změna parametrů valorizačního schématu je legitimní politická debata. Ještě jednou. Odezírejte mi ze rtů. Změna – (Před řečníka předstupuje jeden z poslanců a odezírá. Pobavení.) Ano, děkuji, pane kolego.

Změna parametrů valorizačního schématu je legitimní politická debata mezi koalicí a opozicí. Ale je to systémová změna. A z principu systémová změna nemůže být schvalována systémem ve stavu legislativní nouze. To je ten problém, protože to je systémová změna. To prostě není možné takhle tímhle způsobem schvalovat, ale je legitimní se o tom bavit. Vy nás furt posouváte někam, že my se nechceme o těch věcech bavit. My se chceme bavit. Tudíž já to řeknu, aby to bylo úplně jednoduché, jak říkám, že to je jednoduché jak žebřík. Ta otázka je úplně prostá: Proč vláda nevyzvala opozici a nebavili jsme se o změnách parametrů valorizačního mechanismu v listopadu, v říjnu loňského roku? To je úplně jednoduchá otázka. Jestli mi na to můžete odpovědět? Bez emocí, bez ničeho. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní paní poslankyně Pastuchová s faktickou poznámkou. Dále vystoupí paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Tak já, jak jsem slíbila, také začnu číst tady ty emaily, které mně přišly, a snad to stihnu.

Dobrý den, vážená paní poslankyně Pastuchová. Jako občanka této země, která se zajímá o politické dění, dovolte, prosím, několik otázek a velkou prosbu. Chystáte se projednávat ve zkráceném jednání sněmovní tisk o důchodovém pojištění, čímž seberete důchodcům, kteří celý život pracovali a odváděli daně, velkou část peněz, kterou jim zaručuje zákonné právo na valorizaci důchodu dle vzniklé inflace. Myslíte to vážně? – Asi si mě spletla s koaličním poslancem. – Poté co jste sobě od ledna 23 přidali? Prý jste museli, protože to bylo ze zákona. A nyní důchodcům, kteří mají nárok na zvýšení ze zákona, tento zákon změnите dokonce ve zrychleném jednání v legislativní nouzi, která je mimochodem navržena pravděpodobně nezákoně. Současně si odmítáte dále zmrazit své nově zvýšené platy. To už je snad vtip. Domníváte se snad, že se lidé nezajímají o ty vaše kulišárny a podivné nespravedlivé praktiky? Loni, když jste radili občanům, jak ušetřit, najít si dvě zaměstnání, vzít si dva svetry, a zároveň

si přidali svoje platy, zvýšili počet vašich poradců, počet ministerstev. Kam se poděl váš selský rozum a máte vůbec svědomí? Čekám, že budete namítat něco o zhoršení ekonomické situace, inflaci a cenách energií. Na to rovnou zapomeňte. Spirálu inflace jste roztočili doslova vaší neschopností a arrogantrní ignorací rad opravdových odborníků. Cenu elektřiny jste nechali zvednout zcela uměle. Pokud jste si nevšimli jsme její výrobci a distributoři. (Předsedající: Čas.) Já to dočtu, až se přihlásím dál. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Prosím. Nyní vystoupí paní poslankyně Mračková Vildumetzová s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Vondráček.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Tak já děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já bych si dovolila reagovat nejdříve na pana Michálka, prostřednictvím paní předsedající, kdy tady můj kolega poslanec řekl, že pan Michálek tady mystifikoval. Já bych přešel ze svého pohledu řekla, že byl velmi arrogantrní, protože nám prakticky řekl, že tím, že jsme vystupovali v rámci faktických poznámek, tak co bychom vlastně chtěli, aby tady byl pan ministr pro legislativu? Tak já bych jenom znova chtěla zopakovat: Zákon o důchodovém pojištění vláda schválila per rollam, to znamená, že se nesešla. Pouze každý odkliknul a posal e-mailem: jsem pro. Stav legislativní nouze schválila per rollam, ano? Zákon, který se dotýká, 2,7 milionu lidí.

Pak si tato vláda svolá mimořádnou schůzi, kde se má potvrdit stav legislativní nouze, a není tady přítomen ministr pro legislativu a nikdo mi nechce říct, proč tady není. Samozřejmě, pokud k tomu má vážné důvody, tak to dokážu pochopit. Pan primátor (Svoboda) tady taky sedí. Ale ministr pro legislativu tady prostě má být, nezlobte se na mě.

A teď si řekneme prosím fakta k inflaci. Tak jaká jsou fakta? Česká republika je třetí nejhorší v rámci inflace. Průměrná inflace v rámci EU je 8,5 %. Tak proč Česká republika má 17,5 %? Tato vláda pořád říká, jak se to bude zlepšovat, a pořád je to horší. Čím to je? Je to tím, že nezvládla absolutně energetickou krizi, protože se schvaloval úsporný balíček, pak se to měnilo na zastropování, a proto jsme se dostali na ta čísla, na která jsme se dostali. A teď to mají tedy odnést ti nejzranitelnější? Myslím si, že opravdu ten váš postup je absolutně nelogický a velmi nefér. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za dodržení času. Přeji vám všem hezký večer ještě jednou a poprosím dalšího s faktickou a to je pan Radek Vondráček, připraví se Berenika Peštová.

Poslanec Radek Vondráček: Tak já děkuji za probíhající debatu. Pokusím se kombinovaně reagovat na pana kolegu Michálka a na pana ministra Jurečku. Pan Michálek citoval komentář, ten komentář vychází z nálezu Ústavního soudu a ten stejný Ústavní soud v těch svých nálezech konstatuje, že ústavní pořádek výslovně připouští zkrácené jednání, zkrácené řízení jenom v rozsahu článku 8 zákona o bezpečnosti České republiky, a to je, pokud se nemýlím, ohrožení státu nebo válečný stav. To je v ústavním pořádku. Ze my máme v jednacím řádu ještě potom nějaké další ustanovení, které potom je nějakým způsobem využíváno v rámci tohoto projednávání, tak ten soud výslovně uvádí, že jestliže je uvažováno ještě o jiných důvodech, tak musí být stejně intenzity, stejně povahy, musí být typově stejně jako ty dva, které jsou v zákoně o bezpečnosti státu, a to je ohrožení státu nebo válečný stav. Poté můžeme uvažovat v těch mantinelech, o kterých tady mluvil pan Michálek, a o tom, co je tedy škoda v širším politickém smyslu. Já jsem se ptal na konkrétní škodu, protože já nespříruji ohrožení státu ani válečný stav v tom a v těch hospodářských škodách, co tady předkládá vládní koalice.

Pan ministr přečetl část důvodové zprávy, mimořadem ta zpráva se velmi podobá důvodové zprávě energetického zákona, který jsme tu taky projednávali ve stavu legislativní nouze a kde jsem se tenkrát ptal ministra průmyslu a obchodu úplně stejně, v čem tedy spočívá ta škoda. Taky mi nedokázal odpovědět. A já jsem laik, co se týče důchodové reformy a důchodu, ale opravdu je tedy fér argumentovat v rámci toho vyčíslení i rokem 2024, když se tady všichni bavíme o tom, že je vůle měnit případně valorizační schéma nebo se aspoň férovi nedohodnout?

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Čas prosím. Děkuji a poprosím paní poslankyni Bereniku Peštovou. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo. Tak já zase vycházím z ústavního nálezu 53/10, kde – cituji: Hrozba značných hospodářských škod státu tedy měla spočívat v tom, že státní rozpočet by vycházel z neexistujícího právního stavu, v důsledku čehož by došlo k prohloubení deficitu veřejných inflací. Podobnost čistě náhodná s tímto problémem. A dále – cituji: Je zodpovědností každé vlády, aby při sestavování návrhu zákona o státním rozpočtu vycházela z platných právních předpisů a v případě, že požaduje za účelné dosáhnout jejich změny, aby včas realizovala své oprávnění podat odpovídající návrh zákona, jehož prostřednictvím by dosáhla požadovaných změn.

A to je přesně, o čem se tady bavíme. Bavíme se o tom, jestli legislativní stav trvá, nebo netrvá. A já jsem se na toto ptala. Mám to tedy chápát tak, že ten rozpočet jste sestavovali na neexistující zákon, novelu zákona, a teď se snažíte tu novelu prosadit, abyste se dostali na tu nulu, v uvozovkách, co tam máte v rozpočtu? Protože kdybyste počítali s existujícím zákonem, měli byste v rozpočtu minimálně 20 miliard.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Eva Fialová. Připraví se paní předsedkyně Schillerová, poté pan poslanec Babka. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Eva Fialová: Tak já děkuji za slovo. Já jsem tu byla nařčena, že nereaguji na legislativní stav nouze. Já jsem chtěla panu ministru vysvětlit, který nám tady odůvodňoval, že nemohl vědět o tom, proč to nelze v klasickém legislativním procesu, protože to nevěděl, takže ceny potravin evidentně podle jeho ministerstva, nebo ministerstva, který řídí KDU-ČSL, věděli čtyři měsíce, na konci roku, že enormně stoupají ceny potravin. Inflace se, pokud se nemýlím, tvoří z nějakého spotřebitelského koše, kam určitě některé druhy potravin a například cukr patří. Takže to s tím souvisí. A pan ministr o tom bezpochyby musel vědět a vědět, že ta inflace bude vyšší než 5 %. To nám tady nikdo nevymluví. Proto my se tady bráníme tomu, že trvá stav legislativní nouze. A věděli jste to dříve a mohli jste připravit tento valorizační mechanismus, který vám tady všichni říkáme, že jsme ochotni se o něm bavit, dříve předtím a mohli jsme se tu o něm bavit na konci roku a pro další rozpočet mohl být připraven úplně nový valorizační mechanismus. Tady o to celé jde. Netvrděte nám o tom, že jste o tom nevěděli. Pokud chcete ušetřit ve státním rozpočtu, tak tady vzniká nehorázný precedens, velice nebezpečný, že do budoucna, až budete chtít cokoliv šetřit, budete postupovat stejným způsobem.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další přihlášenou je paní předsedkyně Schillerová, poté pan poslanec Babka, paní poslankyně Ivana Máglová.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Tak já bych zareagovala na to, jak nám tady pan ministr četl, nebo říkal ten příběh těch důchodců, kteří mu

říkají, že to tak je správně a že klidně, jim to nevadí. Já musím přečíst, mně píše paní Simona z Opavy, teď, teď mi napsala na Instagram do zpráv a prosí mě, abych to tu přečetla. Takže já, i když bych mohla přečíst x různých, tak toto musím, protože teď mi to napsala: Paní Alenko, řekněte prosím na mikrofon, že Jurečka – čtu to, jo, já bych jinak řekla pan ministr, ale ona že Jurečka čte ty důchodce, co mu píší a souhlasí s tím okrádáním. Ale já jsem mu psala samozřejmě, že jsem proti tomu, a on ty, co jsou proti vládě, zablokoval komentáře na Facebooku. Klidně řekněte paní z Opavy. Psala jsem mu po zablokování na Messenger. Držte se, stejně si to ti nomyšlenci arogantní prosadí. Tak paní Simono, splnila jsem, o co jste mě prosila. Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poprosil bych dalšího z přihlášených, a to je pan poslanec Babka. Poté paní poslankyně Mádllová a pan ministr Jurečka. Stále jsme v režimu faktických poznámek. Máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych si dovolil reagovat na pana kolegu Michálka, který tedy obhajoval nepřítomného pana ministra pro legislativu, pana ministra Šalomouna. Já jsem tady o tom hovořil někdy po poledni, kolem jedné hodiny, že se mi zdá nepatřičné, aby zde ministr pro legislativu nebyl přítomen a nikterak se nevyjádřil k tomu, že potvrzujeme trvání stavu legislativní nouze. Koukal jsem do systému. Pan ministr je řádně omluven z osobních důvodů od 20 hodin do šesté hodiny ranní.

Nicméně tady několikrát padlo to, co on zde ve své krátké faktické poznámce řekl. A on se tady věnoval tomu, že samozřejmě nejsou nějakým způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů, že není ohrožena bezpečnost státu, a pouze citoval to, respektive vysvětloval, že ten stav legislativní nouze trvá ve chvíli, kdy hrozí státu značné hospodářské škody. A tady budu citovat pana ministra, který zde krátce vystoupil, tedy cituji: A je tady otázka, jestli tedy tu zákonnou valorizaci posoudit jako značnou hospodářskou škodu, či nikoliv. Judikát, který by se k tomu jakžtakž přiblížoval, je jeden, který se týká platu soudců, kde tam Ústavní soud vyvodil, že tu škodu v tomhle smyslu jednacího rádu Poslanecké sněmovny není možné považovat v tom úzce civilistickém smyslu, ale je třeba to zvažovat v nějakých širších politických souvislostech. Pokoušel jsem se opravdu najít judikát na to, jestli šetření nějakých mandatorních výdajů státu je, nebo není tady touto škodou, se kterou se operuje v rámci toho stavu legislativní nouze – a pozor! – ale nic takhle explicitního jsem rozhodně nenašel. – A to je jediné, co tady zaznělo od ministra pro legislativu nějak ve 12 hodin dnešního dne.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Paní poslankyně Ivana Mádllová, poté pan ministr a poté paní poslankyně Balaštíková. Máte slovo.

Poslankyně Ivana Mádllová: Děkuji, děkuji za slovo. Vážené kolegyně a kolegové, já bych chtěla reagovat na pana ministra. Nicméně ještě taková drobná poznámka. Všimla jsem si, jak se tady pan premiér velmi dobře baví, opravdu úsměv na tváři. Možná je to z prohlášení, které vydal. Jsme hráči, že se za naší vlády rekordně zvýšily důchody. To jistě je důvod k úsměvu. V podstatě to koresponduje s vaším grafem, pane ministře (Jurečko), u kterého jste se vyfotil, nicméně nevím, jestli jste nezapomněli na to, že vám to dává zákon, to znamená, že to skutečně není dílem vaší vlády, a vy se tím na jedné straně chlubíte, a na druhé straně chcete vlastně rozcupovat úplně zákon a danou valorizaci.

Moje druhá poznámka je, že mluvíte i v tisku a všude o mezigenerační solidaritě, ale nicméně vy tady vykopáváte příkopy mezi mladými rodinami a seniory, protože v podstatě říkáte, a říkáte to i v tisku, že nebude na zvýšení rodičovského příspěvku, pokud se ponechá tato zákonná valorizace. To je ale opravdu nefér. Já si myslím, že by bylo lepší, kdybyste

dokázal přiznat, že nejste schopen řídit rozpočet vašeho rezortu, a neměl byste vykopávat příkopy mezi mladými a seniory, kteří vlastně mají nárok a zákonem už danou tu valorizaci.

Pak bych chtěla tady přečíst taky to, co mi napsal občan z Plzeňského kraje, protože ho zastupuji, ale už nemám čas, čili se přihlásím v další faktické poznámce. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za dodržení času. Pan ministr Jurečka a poté... Paní poslankyně (Balaštíková), ještě byl pan ministr Jurečka. Já jsem myslel, že jste si dali přednost. Tak máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Já jsem rád, že v rámci, byť je to v rámci faktických, ale běží nám, tady teď v posledních minutách je poměrně jako věcná debata, která se snaží tu a tam dotýkat té problematiky legislativní nouze. To je poměrně výrazný posun od toho, co tady bylo dneska v úvodu toho jednacího dne.

Ale já si dovolím jenom stručně zareagovat. Pan ministr Šalomoun tady byl v úvodu, pak tady byl mezi 16. hodinou a 20. hodinou. Že mezitím probíhalo víc jak – kolik?, šest nebo sedm hodin, teď nevím, jak padal tady ten rekord délky blábolení, který nebyl orientován, ten projev, na tuto problematiku legislativní nouze. Chtěl tady vystoupit. A teď je opravdu rádně omluven, tak si myslím, že to je celkem věc, která se dá pochopit. Až se podívám i do řad opozičních poslanců, tak zase z logických důvodů, které chápeme, část lidí prostě v tento okamžik je třeba někde buďto doma, pokud jsou pražští nebo středočeští, část je tady ve Sněmovně, takže tady taky nejsou všichni. Tak já bych prosil, aby tady do určité míry byly vnímány i tyto věci, které řekněme gentlemansky tady v nějaké komunikaci Sněmovny fungují.

Ale vracím se ještě opravdu i k té části důvodové zprávy, kde jsou popsány, je to odůvodnění jasně napsáno, kdy je ta otázka toho opravdu nabytého legitimního očekávání, protože zákon odkazuje na následné nařízení vlády, které v ten okamžik potom opravdu přiznává tu jasnou výši důchodů. A teď jsme v tom mezidobí, kdy se zveřejnila data Českého statického úřadu, a do doby, než bude vydáno nařízení vlády, tak není jasná opora pro to, jak Česká správa sociálního zabezpečení bude následně postupovat v případě důchodů. A tam v tom odůvodnění jasně popisujeme, že to je ten prostor, kdy ještě může dojít k úpravě změny zákona.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A nyní už paní poslankyně Balaštíková, poté paní poslankyně Pastuchová a pan poslanec Hubert Lang. Máte slovo.

Poslankyně Margita Balaštíková: Takže se nám blíží půlnoc. Já bych se tedy chtěla zeptat pana ministra Jurečky, jaký je rozdíl mezi tím legitimním očekáváním u církevních restitucí a legitimním očekáváním našich důchodců? Proč tam se nám to hodilo, tady se nám to nehodí, proč tedy potom musíme jít do toho legislativního stavu nouze? A ještě bych se opravdu chtěla dozvědět odpověď, zda jste skutečně pracovali na tom zákoně ty tři dny pracovní plus dva dny pracovního volna a klidu.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Paní poslankyně Jana Pastuchová.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane místopředsedo. Já jsem slíbila, že dočtu e-mail, ale všimla jsem si poznámky, vaším prostřednictvím, pana předsedy Výborného, že to sem nepatří, čist maily. Ale patří, protože my tady zastupujeme ty seniory, kteří nám píšou a chtějí, abychom to tady řekli, takže já si myslím, že když to tady budeme čist, že při přinášíme jenom jejich názor vám.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Ano, prosím, ale mělo by to být vždycky navázáno na tu faktickou poznámku, což je třeba do toho vložit a ukončit tu faktickou.

Poslankyně Jana Pastuchová: Ano, pane předsedající, ale ten začátek toho e-mailu byl, že ta paní si stěžuje, že to chceme schválit v legislativním stavu nouze a to se jí nelibí. A já můžu říct tedy, tak se můžu ptát, protože já jsem poslouchala pořad, kdy pan ministr Jurečka řekl, proč vlastně ten legislativní stav nouze je, protože řekl někde, a dneska jsem četla i jiné příspěvky, že jste se chtěli dohodnout a že žádné jednání, nic nebude. Nechceme s vámi mluvit. Vždyť to není pravda vůbec. A řekl jste, že bychom vám to zablokovali, a proto jste si vzal, nebo proto jste dal legislativní nouzi. A teď tady říkáte, že to je z nějakých hospodářských důvodů. Takže si v tom taky udělejte pořádek.

Ale já to musím dočítst. Závěry e-mailu: Chci apelovat na váš zdravý rozum a srdce při zítřejším hlasování. – Paní neví, že tu budeme hlasovat třeba v sobotu nebo v neděli. – Jednou budete také staří a prosím, nerozdmýchávejte stále oheň mezi generacemi. Omlouvám se za upřímná a rozhořčená slova. Jsem jen obyčejná žena, která poctivě pracuje, stará se o děti i svou maminku. S úctou podepsaná paní z Mýta.

Takže to je jenom ten e-mail. Další čist nebudu, i když bych mohla, protože opravdu říkám, my tady budeme bojovat za důchodce, jak jsme řekli, dokud to bude možné, dokud nám to nezarazíte nějakým svým rozhodnutím, ale i ty maily tady budete poslouchat.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další z přihlášených je pan poslanec Hubert Lang a poté pan poslanec Petr Sadovský.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, pane předsedající. Já bych své vystoupení, což je zajímavé opravdu, kam se můžeme dostat při potazování stavu legislativní nouze, nazval "akce lečo". Akce lečo je úplně jednoduchý, sociální sítě jsou plný různých výroků různých lidí. A já jsem rád, že tady máme velký STAN, což je pan ministr vnitra, a malá skupinka rozvídých stanařů tam na té pravé straně, kde je taky moje ctěná kolegyně, paní Barbora Urbanová, která se vyjádřila něco v tom smyslu k panu Havlíčkovi, který předsedá, prostřednictvím pana Havlíčka, něco o tom, že lečo je sezónní jídlo. V zimě ho vaří jenom idiot. Představte si, že takové lečo pro běžného člověka je vajíčko, cibule, paprika, rajče a olej. Ti bohatší, kteří na to mají, a proto chceme zvýšit tu valorizaci penzí, si do toho dají možná i salám. Čtyři porce, jak pan Havlíček správně zmínil, za našich vlád předchozích, těch šílených vlád, které jenom ubližovaly lidem a nemyslely ani na to lečo, tak stálý rádově 80 korun za čtyři porce. V současné době se to pohybuje kolem 240 korun, to znamená, při valorizaci pravé strany spektra je to 1,5 leča, a máme vymalováno.

Já si nepřipadám jako idiot. Možná že takto tady dneska hovoříme, protože co nám taky zbývá ve dvanáct hodin vzhledem k tomu, co tady probíráme? A nepřipadá mi, že by lidé nemohli jít v zimě lečo. My se tady dostáváme do stavu, že budeme za chvíličku tady jít podle sezóny. Když bude na jaře, budou kopřivy, tak se půjdeme pást. Potom bude něco v létě, něco bude v zimě zase drahé podle pravé strany spektra. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já děkuji, pane poslanče. Ale jakkoliv se mě lečo týká osobně, tak bych fakt poprosil, držme se faktických poznámek. Já tomu rozumím, že tam určitá vazba může být přes tu inflaci. Ale ať se držíme opravdu faktických poznámek, a jed'me k tomu, ať se to týká rozpravy. Prosím o to a lečo nechme klidně někdy na jindy. Děkuji. Tak další, prosím, pan poslanec Sadovský.

Poslanec Petr Sadovský: Děkuji, pane předsedající. Já bych snad jenom připomněl na začátek, podmínky vyhlášení legislativní nouze jsou upraveny v čl. 99 odst. 1 jednacího rádu Poslanecké sněmovny, a to následujícím způsobem. Já se budu opakovat. Vím to, ale i přesto vám to řeknu. Za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu, nebo když státu hrozí značné hospodářské škody. A je to – za dodržení dalších rigidních procedurálních podmínek spočívajících ve dvojím plenárním hlasování potvrzujícím nezbytnost zkrácení jednání je možno návrh zákona v rámci stavu legislativní nouze projednat zkráceným postupem. A tady dodávám, že ještě Ústavní soud ve svém odůvodnění k podobným případům již v podstatě k témto podmínkám přidal další, a tou podmínkou je to, že i když má příslušná zákonem stanovená většina v Poslanecké sněmovně za to, že jsou podmínky splněny, musí se ohlížet ještě na to, zda si totéž myslí i Ústavní soudem stanovená relevantní část opozice Poslanecké sněmovny. A ta si to určitě nemyslí.

A co se vlastně stalo? Vzpomeňme si, nedávno tady kolega Skopeček, prostřednictvím pana předsedajícího, chodil a hřímal tady svoje naučené fráze, jak je EET špatné, jak nám to všechno pomůže, jak nám pomůžou kreditní karty, když se zruší EET. A co se dneska stalo? Vláda tady brečí, že nemá peníze vlastně na valorizace důchodcům. A co, chybí 14 miliard, chybí daleko víc. A co udělala? Upravila si zákon. A co to bude příště? Bude to upravená ústava nebo Listina lidských práv a svobod? (Předsedající: Čas.) Jsem na to zvědavý. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, děkuji za dodržení. Dále máme pana poslance Aleše Dufka a prosím, aby se připravil pan poslanec Vondráček, poté pan předseda Marek Výborný. Tak máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Aleš Dufek: Já se přiznám, vážení přítomní, kteří ještě vnímáte, mám jenom drobnou poznámku. Já bych navrhoval tomu, kdo bude nějakým způsobem pak tento zákon obhajovat u Ústavního soudu, aby jako důkaz navrhl, aby si ústavní soudci přehrál od samého začátku do konce stenozáznamem naše jednání, které začalo v deset hodin dopoledne, máme půlnoc. Bude trvat možná několik dní. Aby si prostě ti ústavní soudci uvědomili, jaká je úroveň parlamentní demokracie v České republice a za jakých okolností se vlastně jakoby ti poslanci rozhodují o tom, když o nějakém zákonu prostě hlasují. Ten subjektivní pocit toho poslance si myslím, že je poměrně důležitý. Já si fakt nehráji na žádného obhájce tohoto zákona, na žádného jakoby obhájce důvodů, které dává opozice. Já fakt jenom říkám, že to je taková bída, za jaké tady jako my se tady mezi sebou jakoby takhle bavíme, že navrhují, aby Ústavní soud posoudil tohle jako celek. Jako celek tu úroveň toho jednání, jakou my jsme někdy před rokem a něco tady v této Poslanecké sněmovně nastavili. Tečka. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poprosím pana poslance Radka Vondráčka.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Já jsem se přihlásil v okamžiku, kdy vystupoval pan ministr Jurečka, když říkal, že je rád, že diskutujeme v rámci faktických poznámek, a chtěl jsem nějakým způsobem shrnout ten náš postoj. Na chvíličku odbočím a budu reagovat na svého ctěného kolegu. No bylo by naivní se domnívat, že Ústavní soud se s něčím takovým ještě nesetkal. Bylo by naivní si myslet, že jsme tyto debaty neabsolvovali v opačném gardu. A před pěti lety takováto stejná debata, z mého pohledu ještě horší, ale to je prostě subjektivní vnímání, byla označována vaší stranou, vašimi zástupci, jako důkaz demokracie a té demokratické debaty. A že my jsme se neúčastnili a že my jsme to shazovali úplně stejně, tak my jsme byli ti špatní. Tak prosím vás, ono se to zase otočí, pak se to zase otočí. A ti ústavní soudci jsou seznámeni se všemi stenozáznamy.

Já jsem jenom chtěl znova shrnout, o co tady jde. Nevychází bilance státního rozpočtu. Existuje platný zákon, standardní právní úprava, která stanoví povinnost státu vyplácet nějakou dávku, respektive důchod, jestliže jsou splněny veškeré podmínky. To nemůže být za žádných okolností označeno jako škoda. Že to můžete změnit jako koalice, protože je to dlouhodobě neudržitelné, to je vaše svaté právo, vy máte většinu, vy jste převzali odpovědnost v tomhle státě a vy za to nesete, vlastně dáváte do toho své jméno. Ale nemůžete to dělat ve zkráceném řízení. O tom je celá tahle debata. Protože zkrácené řízení znamená výrazný zásah do principu ochrany parlamentní menšiny, který je stejně tak dobrý jako právo parlamentní většiny přijímat rozhodnutí a rozhodovat většinou. Vy to můžete udělat, ale nemůžete to udělat takhle, protože stav legislativní nouze musí být výjimkou, nikoliv výjimkou z pravidla. A já už tady takhle řečním popáté v tomhle volebním období, úplně stejně u toho energetického zákona, u pandemického zákona, kdy jsme si mrazili platy, prostě už je to poněkolikáté. (Předsedající: Čas prosím.) Prostě vždycky řeknete akorát, že z toho nemáte radost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan předseda Výborný, poté paní poslankyně Ivana Máglová, poté pan poslanec Babka. Máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážená vládo, kolegyně, kolegové, já bych chtěl moc poprosit a svou faktickou poznámkou reagovat na řadu zde vystoupivších předrečníků. Prosím, podívejte se do jednacího řádu, § 60 odst. 1, který jasně popisuje, co je faktickou poznámkou. A vezměte si příklad z pana předsedy Vondráčka, ten to zná a také tak podle toho vystupuje. Sice tady řekl ten svůj výklad, který má, já ho nerozporuji, asi počtvrté dneska, dobře. Ale prosím, reaguje tím na někoho, kdo předtím vystoupil. Ale faktické poznámky opravdu nejsou od toho, abychom si tady sdělovali, co nám píšou naši voliči na sociálních sítích, v mailech, esemeskách a podobně. To zahrňte, kolegyně, kolegové, do obecné rozpravy. Tam to patří. Opravdu to nepatří do faktických poznámek. Protože tady se jasně říká: Poslanec se může přihlásit k faktické poznámce, kterou reaguje na průběh rozpravy. Za faktickou poznámkou se považuje i procedurální návrh týkající způsobu projednávání pořadu schůze. Nelze však uplatňovat věcná stanoviska k projednávané otázce.

Čili reagujeme na ty předrečníky. Opravdu, povídат zde to, co vám – to, co nám kde píší voliči, jako bych tady taky mohl citovat, tak to opravdu nepatří do faktických poznámek. Prosím, respektujme jednací řád. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Souhlasím s tím, abychom se opravdu drželi faktických poznámek, ale prosím, je to na obou stranách. I zde byly třeba některé faktické poznámky týkající se toho, jak by se měl chovat Ústavní soud, a tak dále. Také jsem tomu nechal. Tak držme se teď skutečně merita věci, a pokud tam třeba někoho odcitujeme, tak na to hned navažme tak, aby bylo zřejmé, že to je součástí té faktické poznámky. Tak.

A poprosil bych teď paní poslankyni Ivanu Máglovou.

Poslankyně Ivana Máglová: Děkuji za slovo. Já bych dokončila to, co jsem vlastně načala. Souvisí to s tím, že je tady argumentováno, jak nekřesťansky v podstatě rostly důchody, a to ze zákona. To znamená, že to není z žádného plezíru, ale je to skutečně dánou ze zákona. Výdaje průměrného důchodce jdou především na základní potraviny, energie, bydlení, zdravotní péče, případně sociální služby. Dle Českého statistického úřadu ceny potravin vzrostly meziročně o 27 %, ceny základních potravin o 30 % až 80 %, což jsou třeba vejce, ceny elektřiny meziročně vzrostly o 36 %, zemního plynu o 87 %, vodného o 16 %, stočného o 30 % a tepla a teplé vody o 44 %. Nic moc dalšího si asi senior dovolit nemůže. Nemůže ani spoléhat na úspory, pokud nejsou opravdu významné. Ovšem ty ztrácejí na hodnotě v podobném poměru, tedy rychleji než běžná inflace, a v důsledku toho je dopad inflace na slabší skupinu obyvatel,

čili seniorů, o kterých se bavíme, podstatně horší než u ostatní populace, protože oni totiž nemají už možnosti, kde si odříct, kde ušetřit, natož se nechat plně zaměstnat. A je pravda, že jste tady, pane ministře, vlastně pořádně nevysvětlil, proč ve stavu legislativní nouze, proč jste to nezačal řešit už v listopadu, v prosinci, to, na co se vás tady dokola ptáme. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za dodržení času. A nyní pan poslanec Babka, poté paní poslankyně Berenika Peštová, poté paní poslankyně Pokorná Jermanová a poté paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Vážený pane místopředsedo, děkuji vám za slovo. Já budu jednak reagovat na pana předsedu Výborného, který nás tady v uvozovkách vedl k pořádku v rámci § 60 odst. 1 k faktickým poznámkám. Já bych jenom doplnil, že čist dopisy voličů tady začal pan ministr Jurečka, takže jsme rádi, že jste ho uvedl v pořádek. Já se samozřejmě budu držet toho, co mi faktická poznámka umožňuje, a budu reagovat na slova pana ministra Jurečky, který se tady snažil omluvit nepřítomnost pana ministra Šalomouna, pana ministra pro legislativu.

Já zde dnes potřetí zopakuji: Pan ministr byl omluven v dnešní den od 12 hodin do 16.30 hodin z pracovních důvodů a od 20 hodin do šesté hodiny ranní z osobních důvodů. My dnes na mimořádné schůzi svolané vaší vládou k potvrzení trvání stavu legislativní nouze, což se týká primárně pana ministra Šalomouna, tak zde jsme měli možnost a měli jsme tu čest, že pan ministr Šalomoun zde byl přítomen z těch 20 hodin, které dneska budeme od deseti do šesti projednávat, tak zde byl přítomen 5,5 hodiny. A za těch 5,5 hodiny, kdy zde byl přítomen z těch 20 hodin, jsme se dozvěděli, že se pokoušel opravdu najít judikát na to, jestli nějaké mandatorní výdaje státu jsou, nebo nejsou hospodářskou škodou, se kterou operujete v rámci tohoto stavu legislativní nouze, a nic takového explicitního rozhodně nenašel. Takže to je výsledek toho, že tady byl pan ministr 5,5 hodiny z 20 hodin, co my tady strávíme při dnešním potvrzení trvání stavu legislativní nouze! Děkujeme.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím paní poslankyni Bereniku Peštovou. Máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem chtěla reagovat na pana ministra Jurečku ohledně toho legitimního očekávání. Stále budu citovat nález Ústavního soudu 53/10. Pojem legitimního očekávání, jehož relevantní podstatou je majetkový zájem, který spadá pod ochranu čl. 11 odst. 1 Listiny a čl. 1 dodatkového protokolu, nález ze dne 1. července 2010, spisová značka Plenum Ústavní soud 9/07. Toto ustanovení stanoví právo každého pokojně užívat svůj majetek. Podle ustálené judikatury Evropského soudu pro lidská práva je přitom pojem majetek obsažený v tomto ustanovení třeba vykládat tak, že má autonomní rozsah, který není omezen vlastnictvím hmotného jmění a nezávisí na formální kvalifikaci vnitrostátního práva. Můžeme zahrnout jak existující majetek, tak majetkové hodnoty včetně pohledávek, na jejichž základě stěžovatel může tvrdit, že má přinejmenším legitimní očekávání dosáhnout určitého užívání vlastnického práva. Ústavní soud k tomuto principu v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva uvedl, že – cituji: z ní zřetelně vystupuje pojetí ochrany legitimního očekávání jako majetkového nároku, který byl již individualizován právním aktem nebo je individualizovatelný přímo na základě právní úpravy. Konec citátu. K porušení čl 1 dodatkového protokolu může přitom dojít i ze strany zákonodárce, pokud by změnou zákona došlo ke znemožnění nabytí majetku, k němuž určitým subjektům svěřilo legitimní očekávání. Takže zde máte vysvětleno to legitimní očekávání.

A stále jsem od vás ještě nedostala odpověď na to, co jsem se vás ptala, jestli jste, když jste dělali ten rozpočet, počítali s tím, že uděláte úpravu zákona, tudíž jste vlastně porušili to, co jsem tady říkala.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím paní poslankyni Pokornou Jermanovou, poté paní poslankyně Mračková Vildumetzová, poté paní poslankyně Moniku Oborná a paní poslankyně Margita Balaštíková. Máte slovo.

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Ted' nevím, jestli mám říct dobrý večer, nebo dobré ráno. Ale vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře Jurečko, já budu úplně v klidu, nebudu na vás křičet, ale musím říct, že jsem velmi, velmi zklamaná, protože jsem čekala, že tady přijdete a předložíte naprosto neprůstřelné argumenty, proč máme ten zákon, který máme před sebou, schvalovat ve stavu legislativní nouze. A bohužel musím říct, že jste mě zklamal, protože to, že tady používáte, že by mohly vzniknout hospodářské škody, že to bude, nebo že to je mimořádná událost, tak tento argument já přijmout prostě nemohu. Vzhledem k tomu, jak se minulý rok vyvíjely ceny, jak rostla inflace, jak se této vládě nedařilo s touto inflací bojovat, jste museli vědět, že nějaký takovýto zásah v důchodech prostě přijít musí. Já dokonce dokážu pochopit i to, že jste s námi nechtěli o tom hovořit. Já to chápu. Dokonce bych dokázala možná i pochopit to, že dalším důvodem byly prezidentské volby, protože by to úplně nenahrávalo vaši strategii. Ale to, že předkládáte takto důležitý zákon ve stavu legislativní nouze, tak já to považuju za absolutní drzost vůči seniorům, jejichž život nebyl jednoduchý. Protože si musíme uvědomit, že se jedná lidi, kteří velkou část svého života pracovali v nesvobodě a přispívali do průběžného pilíře, ze kterého brali důchody jejich předchůdci. Já si myslím, že každý důchodce si to umí spočítat. Já to považuju za retroaktivní zásah a nepresvědčil jste ani mě, ani odborníky a ani své kolegy v Senátu. Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za přesné dodržení času. Paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Já děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, já si dovolím reagovat na tu obhajobu pana ministra práce a sociálních věcí, pana Jurečky, který tady obhajoval, že tady není přítomen pan ministr pro legislativu.

Vážený pane ministře, já jsem v tom minulém funkčním období měla tu čest, že jsem seděla zde napřímo tomu řečnickému pultu, a také vím, že když se tady schvalovaly některé věci, jako je například EET, tak paní v tu (tuto) chvíli exministryně financí a v tu dobu paní ministryně financí tady musela po celou dobu, po celou dobu, a musím říct, že to bylo několik hodin, ne-li desítek hodin, musela tady sedět a prakticky vy jako opozice jste jí nechtěli pomalu ani dovolit, aby měla nějakou hygienickou přestávku. Opravdu to tak bylo!

A teď vy přijdete s tímto zákonem. A já to fakt nechci pořád opakovat. Mně to připadá úplně strašné, že jste to schválili per rollam, to znamená, že se ta vláda k tomu nesešla, že jste si to prakticky poslali e-mailem, odsouhlasili. Ještě jste si odsouhlasili tímto způsobem stav legislativní nouze, který potvrdila paní předsedkyně. Já bych opravdu od vás očekávala v tuto chvíli jako férové, jestli je pan ministr pro legislativu omloven z osobních důvodů do šesti hodin, přerušte schůzi z vaší strany, protože to je vaše chyba, že tu není. Přerušte ji do šesti hodin, až bude přítomen, aby se nám k tomu on jako ministr pro legislativu, protože on má největší kompetenci, největší odbornost, aby se nám k tomu vyjádřil. A já očekávám, jakým způsobem se k tomu teď jako koalice opravdu postavíte, protože si vzpomeňte, jak jste se chovali v minulém funkčním období, a chovejte se stejně! Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za přesné dodržení času. Paní poslankyně Oborná, poté paní poslankyně Balaštíková, poté paní předsedkyně Schillerová a zatím poslední je přihlášen pan poslanec Vondráček. Máte slovo.

Poslankyně Monika Oborná: Dobrý večer. Kolegyně, kolegové, vážený pane ministře, já bych zde ráda navázala na kolegyni Balaštíkovou, která se vás, pane ministře, už dvakrát dotazovala k věci valorizace církevních restitucí. Já jsem pořád čekala na vaši odpověď, bohužel jste se k tomu nijak nevyjádřil. Kolegyně Balaštíková se vás ptala vlastně, jaký je ten důvod, že vláda hledá úspory na valorizaci důchodů, zatímco u církevních restitucí se částka bude dál zvyšovat o inflaci. Já se na to ptám z jednoho jediného důvodu. Většinu svého času trávím na Vysočině. Všichni určitě víte, že je to kraj, který demograficky stárne, a většina obyvatel našeho kraje je seniorního věku. Většina z nich je věřících. A to není o mně, o kolegyni Balaštíkové. To je o tom, že ti lidé se na to ptají. A věřte tomu, nebo ne, opravdu se na to ptají. A já bych jim na to chtěla umět dát odpověď. Neberete to jako nějaký útok na vás. Mě to opravdu upřímně zajímá a budu moc ráda, když tady vystoupíte a vyjádříte se k tomu. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím, abychom se drželi stále toho tématu, to znamená, aby tam stále byla ta legislativní nouze. Děkuji. Paní poslankyně Balaštíková. Máte slovo.

Poslankyně Margita Balaštíková: Ještě jednou brzké ráno. Takže už samotná snaha protlačit omezení červnové valorizace v legislativní nouzi je neuvěřitelně nevkusná. Na vládu určitě nepřišla žádná nečekaná pohroma, která by využití tohoto institutu ospravedlňovala. Legislativní nouze se má vyhlašovat podle jednacího řádu Sněmovny za mimořádných okolností, když jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů, a tak dále, a tak dále. Nic z toho se nestalo. Značné hospodářské škody sice v jistém smyslu mohou hrozit, ale příčinou této hrozby není nějaký mimořádný a nepředvídatelný vývoj a její příčinou bych řekla je pouze bohorovnost ministra financí pana Stanjury. Ten se do státního rozpočtu na letošní rok neobtěžoval zanést ani korunu výdajů na mimořádnou valorizaci, ačkoliv mu muselo být jasné, jak jsem tady ukazovala na tom časovém sledu, že to mohl už v tom červenci predikovat, když nám nastoupila nová Bankovní rada, a místo toho on i předseda vlády ještě na sklonku loňského roku ujišťoval prosím penzisty, že na valorizační mechanismus se nesáhne. Tím pádem opravdu to legitimní očekávání v těch lidech vyvolali.

Kolegyně tady hovořila k tomu, co já, ty církevní restituce. Takže já jsem se dříve domnívala, že církev je tu proto, aby nám dali duchovní útěchu, a teď mi to spíš připadá, že je to nějaký velký boj o velké peníze. Takže znova se ptám, proč jste s nimi nehovořili? Protože tam bych očekávala, že tam bude ta lidskost a přístup k tomu a třeba po nějaké období se skutečně zřeknou té vysoké valorizační částky.

Samozřejmě netušila jsem ani, že se bude tady při projednávání stavu legislativní nouze projednávat cena leča, ale musím říct, že jsem ze staré školy, takže jsem si lečo zavařila (upozornění na čas) ještě za staré ceny, protože jsem nevěřila slovům pana ministra zemědělství.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Stále končíme tím lečem.

Paní předsedkyně Schillerová, poté pan poslanec Vondráček, poté pan poslanec Aleš Dufek a poté pan poslanec Kobza.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já budu reagovat na předčečníky, ale než na mě dojde řada, tak to není ten bezprostřední, což bohužel asi se nedá

zajistit. Chtěla bych reagovat na pana poslance Dufka, prostřednictvím pana místopředsedy. Vy jste, pokud se nemýlím, právník, jste advokát, sedíme spolu v ústavně-právním výboru, takže už jsem tam pár vašich vystoupení, podle mě fundovaných, zažila, a jste, jak jsem se informovala, poprvé v Poslanecké sněmovně jako poslanec, já také jsem tu poprvé. V minulém období jsem byla jenom ministryně. A já prostě bych čekala, víte, kromě toho, že nás tady přijdete mentorovat a poučovat tak dále a něco o kultuře, tak bych čekala právě proto, že jste advokát, fundovaný právník, že se zaměříte na ten stav legislativní nouze a poctivě nám tady řeknete, poctivě nám tady pěkně řeknete, jak to vidíte vy, jestli to je v pořádku, jestli to vidíte v souladu s ústavou, nebo jestli nevidíte. To bych od vás čekala. A možná se ještě dočkám. Děkuju. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Vondráček.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Mám tu tři body v reakci na vystoupení pana předsedy Výborného, který mě pochválil v rámci svého vystoupení.

Za prvé. Vy jste říkal, prostřednictvím pana místopředsedy, že jsem se opakoval několikrát. Já se to zkrátka snažím říkat čím dál tím víc polopatě, protože já jsem frustrován. Mám pocit, že si nerozumíme, že mi nerozumíte. Já se vám prostě snažím vysvětlit, že ten stav legislativní nouze opravdu v tomto případě už je za hranou. A jsem rád, že se tady se mnou někdo baví, protože já na to už mám smůlu. Když byl pandemický zákon, tak jsem přišel na řadu ve čtyři ráno, u nedvěry vládě v šest ráno. To je osud těch poslanců, kteří nemají přednostní právo. Ted' jsem nahlášen dvacátý třetí, ještě nepřišel první na řadu. Tak po těch zkušenostech v tomto volebním období jsem začal mluvit už v rámci faktických poznámek a snažím se komunikovat se svými protějšky.

Co se týče faktických poznámek, vy jste to tady přečetl. Tady se reaguje na průběh rozpravy, v podstatě na rozpravu jako celek, nikoliv na konkrétního řečníka. A já už jsem to tady říkal dopoledne. Je to velký rozdíl třeba oproti rokovaciemu poriadku, co mají na Slovensku, kde mají přímo napsáno, že reagují na konkrétního řečníka. Tady se dá – my to máme velmi široké, já si myslím, že to máme nejvíce benevolentní v Evropě, ne-li všude, ale i zástupci vaší strany v minulosti, když to bylo v opačném gardu, to bylo v podstatě vynucováno, že prostě reakce – a my to tady už máme prostě tak zvyklostně zavedené, že je to poměrně široce vnímané, co je to reakce na faktickou poznámku. Opakovaně jsme se k tomu vraceli.

Mám 14 vteřin. A nakonec tedy ještě, já jsem reagoval na pana kolegu Dufka a pak jsem zapomněl říct, co jsem chtěl říct úplně předtím. Podle mě jediná seriózní varianta je opravdu, kdybyste ten návrh vzali zpět jako navrhovatelé. (Předsedající: Čas máme.) Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím pana poslance Dufka, poté pan poslanec Kobza, poté paní poslankyně Berenika Peštová. Máte slovo.

Poslanec Aleš Dufek: Já mám dvě připomínky. Jednak chci reagovat tady na paní předsedkyni, na tu její výzvu. Já si myslím, abych byl upřímný, že kterýkoliv právník, který řekne, že stoprocentně je dán stav legislativní nouze, nebo stoprocentně není dán stav legislativní nouze, tak kecá. Vždycky prostě záleží na tom, jaký zájem se posoudí jako ten zájem převažující. Takhle. Takže to je jakoby ta první odpověď na tu první otázku.

Pokud se týká té poznámky, pro kterou jsem se původně přihlásil, tady se strašně zmiňuje výraz "legitimní očekávání". Já bych tedy asi volil češtější výraz "právní jistota", to znamená, to je něco, co si myslím, že asi bude. A v tom případě – a zase jakoby téměř radím tomu, kdo bude před Ústavní soudem, aby se vrátil k roku 2007 nebo 2008, kdy to bylo nastavené tady, tyto podmínky, jaká byla ta právní jistota. To znamená, tady byla inflace max. do 5 % a nikdo

v očekávání zářných, budoucích, optimistických zisků nepředpokládal, že bude 15, 16 a 17 %. To znamená, že se musíme vrátit tady k tomu momentu, kdy to bylo takhle nastaveno. To znamená, že my pouze reagujeme na to, co nastalo a co nikdo neočekával v roce 2007, 2008, nikoli loni.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Kobza. Máte slovo.

Poslanec Jiří Kobza: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové dosud bdíci, já bych chtěl reagovat na celou diskusi, která tady zazněla. Tuším, že to byl Machiavelli, který řekl, že když chce mít vládce šťastné poddané, má udělat dvě věci. V té první, že jim má všechno sebrat, a druhou, po nějaké době jim polovičku vrátit. Oni mu budou vděční a budou ho milovat, on si pomůže k majetku.

Druhý klasik nám říká, že když stát potřebuje peníze, tak je bere chudým lidem. Oni jich sice moc nemají, ale zato jich je hodně. A to je přesně to, co se děje s tímto zákonem, a to je přesně to, jak to vnímají lidi, kteří mně píšou a posílají mi desítky a desítky mailů a vzkazů. Ten stav legislativní nouze lidi chápou jako další bič, který má tento akt bezpráví vůči těm nej slabším lidem, kteří nemají možnost se bránit, protože samozřejmě na velké korporace si vláda netroufne, tam by narazila na týmy auditorů, právníků, které by ty jejich ministry, asistenty, kamarády, které si tam natahali, rozebrali na atomy, tak tito nejchudší samozřejmě jsou bezbranní a nezbývá jim nic jiného než zaplatit. Ale oni si to pamatují.

Takže to, co se děje teď, není v podstatě nic nového, co by tady dosud kdysi dávno nebylo v jakémkoliv říši u jakéhokoliv vládce, ale v zemi, která se nazývá demokratickou, je to naprosto ostudné. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji rovněž za dodržení časového limitu a paní poslankyně Berenika Peštová je další přihlášenou, poté pan poslanec Babka, poté pan poslanec Karel Haas a jako poslední zatím pan poslanec Radek Vondráček. Děkuji a já ještě tedy využiji rychle na jednu omluvu. Pan premiér Petr Fiala od půlnoci do osmi hodin z osobních důvodů. Máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo. Já bych chtěla reagovat na pana ministra i na pana poslance Dufka. Já samozřejmě cituji z nálezu Ústavního soudu. Vy jste právník, takže jste určitě pochopil, že to nejsem já, co by toto napsala, nejsem ústavním právníkem. Takže říkám, cituji z nálezu Ústavního soudu, plenum Ústavního soudu 53/10. Odkazují se na to celou dobu. A zde se píše – ale když jste tady mluvil o tom, že se tady snažíme... já se snažím dostat, já se držím meritu věci, jo? Stále se držím, proč ten nouzový stav trvá nebo netrvá.

Chci vědět ty odpovědi na to legitimní očekávání, které jsou tam zdůvodněny. Chci vědět to, co jsem se ptala, jestli opravdu počítali s tím – furt mi nebylo odpovězeno – jestli počítali s tím, že udělají novelu zákona nebo neudělají novelu zákona. Proto tam v tom rozpočtu byla ta velká nula. I v tom nálezu se o tom píše, protože tento nález, nebo respektive toto se týká stavebního spoření a je to retroaktivní snížení a zdanění státní podpory, problematika legislativní nouze. To je ten nález. Takže já z něho akorát čerpám, nic jiného.

A když jste tady zmínil, že v tom roce, když to vznikalo, se nepočítalo s tou valorizací – ale já jsem to tady říkala, kdo to tady nejvíce prosazoval, to byli poslanci KDU-ČSL. A opět to tady zopakuji – hovořili jako o pojistce proti budoucím vládám, které by špatně hospodařily, s vysokou inflací. Oni to takhle zdůvodňovali tady. Takže oni – samozřejmě nikdo nepočítal, že to bude nějakých 17,5 %, ale oni právě říkali, že to je proti těm budoucím vládám, které můžou to dotáhnout tam, kam to dotáhla tahle vláda.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a prosím pana poslance Babku. Já už jsem vám to mezitím pustil, tak vám přidám šest sekund, sedm. Máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji, pane místopředsedo. Já si myslím, že to stihnu, protože budu reagovat na pana poslance Dufka, vaším prostřednictvím. On zde ve svém předchozím vystoupení mluvil o jakési úrovni jednání a o tom, aby ústavní soudci, kteří do budoucího budou tuto legislativní nouzi a tento proces schvalování tohoto zákona posuzovat, tak aby vnímali to, jakým způsobem a jakou úrovní jednání to bylo přijímáno. A to je právě ono, pane poslanče Dufku, prostřednictvím pana místopředsedajícího. To je právě ta retroaktivita, kterou tady zavádíte. To je právě ta legislativní nouze, skrz kterou se to snažíte prosadit. To je přesně ta úroveň vašeho jednání, o tomto celé je. To je úroveň jednání pětikoaliční vlády, která se na to vykašlala, věděla o tom problému. A vy jste to věděli. Vy jste věděli a vy jste tady mluvil o tom očekávání. Vždyť ta inflace byla, meziroční růst inflace už byl v říjnu 2021 přes 5 %. To legitimní očekávání prostě bylo a to očekávání té vysoké inflace.

Pak jste tady mluvil o názoru právníků, že – samozřejmě jsou právníci, kteří se v těch názorech budou lišit, a vy jste říkal, že vždycky to je o tom, který názor je převažující. Tak mi prosím, prosím, řekněte mi tady, jestli sledujete sdělovací prostředky, jestli vůbec žijete v tomto státě a v tomto čase, minulý týden, minulých čtrnáct dní, jaký právník, ústavní nebo jakýkoliv jiný, se vyslovil pro to, že trvá stav legislativní nouze, že to je oprávněné, to, jakým způsobem to tady prosazujete! (Zvýšeným hlasem. – Předsedající: Čas.) Rozhodně to není převažující názor. Ani právní. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Karel Haas, poté pan poslanec Vondráček a pan poslanec Kohajda.

Poslanec Karel Haas: Děkuji mnohokrát za slovo, vážený pane předsedající. Já se pak přihlásím i samozřejmě do rádné rozpravy, protože ta právní debata, pokusím se opravdu reagovat na ctěné kolegy Radka Vondráčka a paní kolegyni Schillerovou, vaším prostřednictvím, jsme byli vyzváni jako členové ústavně-právního výboru z koalice k nějaké relevantní věcné obhajobě. Takže já se o tu obhajobu pokusím i ted' ve faktické.

Za prvé, z těch vystoupení kolegů z opozice jsem pochopil, že ty nosné argumenty vycházejí zejména ze dvou rozhodnutí, plenárních rozhodnutí Ústavního soudu, odhaduji, že citují nejčastěji z 53/10 a z 55/10 – odhaduji.

Druhá poznámka, kterou k tomu říkám, že judikatura Ústavního soudu ke stavu legislativní nouze se samozřejmě vyvinula v čase od roku 2010. Uvádím celou řadu velmi podstatných rozhodnutí, 7/22, 20/21, 6/21, 87/20. Těch rozhodnutí je celá řada.

Za třetí, z těch rozhodnutí, která cituji já, vyplývá to, že Ústavní soud ctí – a ted' odcituji: Ústavní soud není odvolací instancí ve vztahu k posuzování důvodnosti institutu vyhlášení legislativní nouze, ale ochráncem ústavních principů vztahujících se k legislativnímu procesu. Ty ústavní principy spatřuje Ústavní soud zejména v ochraně parlamentní menšiny. Zejména v ochraně parlamentní menšiny.

A zdůrazním, ty dva judikáty Ústavního soudu, na které se odvolává opozice – 53/10 a 55/10, oba dva plenární – měly úplně jiné okolnosti. A ty čtyři podstatné okolnosti jsou následující. Za prvé, tehdy svolání mimořádné schůze v době Nečasovy vlády – a nijak to nechválím – bylo v rádu, prosím vás, jednotek minut, jestli se nepletu, mezi svoláním mimořádné schůze a jejím zahájením uplynula doba 40 minut. Nebudu porušovat a ty tři další okolnosti řeknu při dalším přihlášení.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já vás, ač nerad, musím přerušit, i když to bylo zajímavé, tak poprosil bych případně si potom dát ještě jednu faktickou, abyste to mohl doříct. A pan Radek Vondráček.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Já tady v kontextu toho nálezu 53 tu mám nějaké podklady. A když to přečtu, tak je to možná částečně odpověď na příspěvek kolegy Dufka. Tady se v tom podkladu píše: S ohledem na ekonomický vývoj v několika posledních měsících, respektive cca dvou letech, lze s jistotou dovodit, že růst inflace v rozsahu srovnatelném z období několika let po změně politického režimu v roce 1989 musel být bez pochybností předvídatelný a zřejmý již delší dobu. Je-li pak míra inflace základním zákonným parametrem pro růst důchodů, muselo být bez dalšího zřejmé, že při dodržení standardní zákonné úpravy bude muset ke zvýšení důchodů s ohledem na inflaci dojít.

Tady je odkaz na vývoj po roce 1989. Vy říkáte, že v tom roce 2007, 2008 asi měli jiné představy, ale v těch ústavních nálezech se kromě jiného píše, že se také musí opravdu zohledňovat ta výjimečnost, kdy se to vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních i vnějších, a že dochází i k vyšší inflaci. To prostě se musí předpokládat i s ohledem na nějaké zahraniční zkušenosti.

Já si pamatuji pana předsedu Jaroslava Kuberu, který o tom, že Green Deal a elektromobilita je strašný průšvih a všechno bude drahé, mluvil už před spoustou let. Takže zkušený ekonom, který dokáže predikovat, musí samozřejmě pracovat i s takovou myšlenkou. Koneckonců vy sám byste dokázal do toho zákona napsat, prostřednictvím pana předsedajícího, třeba nějakou horní hranici, horní limit, že se budou zvyšovat, valorizovat, nejvýše však do výše 10 %. Ale takový úmysl zákonodárce, o žádném takovém úmyslu nevím. Takže to vám reagují na ty roky 2007, 2008. Předvídat to lze, mělo by se to nějakým způsobem předvídat, ten zákon by byl jinak formulovaný.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Přesně na čas. Pan poslanec Kohajda, poté opět pan poslanec Haas a paní poslankyně Peštová. Máte slovo.

Poslanec Michael Kohajda: Vážené dámy, vážení pánové, dobré ráno. Já tady nemluvím často, jenom bych chtěl se odvolat v tom prvním na pana kolegu Haase, vaším prostřednictvím. Já si myslím, že je to právě Sněmovna, která rozhoduje, zda trvá, nebo netrvá stav legislativní nouze, a Ústavní soud jako takový tuto skutečnost sám neposuzuje. On se samozřejmě zabývá tou materií, jestli opozice měla dostatečně možnost přednést svoje argumenty a jestli nebyla krácena na svých právech. A já si myslím, tím, jak – ač jsme ve stavu legislativní nouze a ten legislativní proces je podstatně zkrácen, neodehrává se v tom standardním procesu, tak díky tomu, že celé toto jednání dnes trvá už x hodin a bude trvat možná několik dní, tak je jasné, že materiálne tady zkrácení ani opozice, ani koalice, nikdo z nás není. Tady se opakují podle mě čtyři základní argumenty, které jsme už slyšeli několikrát dokola, možná více polopaticky, ale my s těmi argumenty nesouhlasíme a bylo by fér, kdybyste přinášeli nové a další argumenty, jinak podle mého názoru nejste zkráceni na svých právech opozice.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A poprosím nyní pana poslance Haase.

Poslanec Karel Haas: Děkuji mnohokrát. Já teď dokončím ty věcné aspekty, které se týkaly těch dvou derogačních, to znamená zrušujících, nálezů Ústavního soudu. Ta derogace tam byla provázena opravdu mimořádnými okolnostmi. Já shrnu, jak to tehdy probíhalo. Nebyl jsem tehdy poslancem, ale opravdu na dnešní schůzi jsem se s těmi nálezy seznámil, včetně kontroly v tehdejších sněmovních tiscích.

29. 10. 2010 byl v rámci tehdejšího úsporného balíčku doručen ten předmětný nález zákona Poslanecké sněmovně. 2. 11. v 15.19 byla tehdy svolána mimořádná schůze Poslanecké sněmovny. 2. 11. v 16.01, za 41 minut, byla ta mimořádná schůze zahájena. 2. 11., téhož dne, ve 20.45 bylo závěrečné, finální hlasování. Jinými slovy, tam já naprosto souhlasím s tím derogačním nálezem Ústavního soudu, protože to nebyl normální demokratický proces a práva tehdejší opozice nepochybň nebyla zachována.

Zdůrazňuji ten třetí aspekt. Kromě toho, že to probíhalo takto v rámci čtyř hodin a čtyřiceti pěti minut, celá legislativní procedura na straně Poslanecké sněmovny – odhlížím teď od Senátu – byla zrušena obecná rozprava o tom zákonu a tehdy mohla vystupovat pouze přednostní práva, to znamená, běžní poslanci, na rozdíl – a vidíte ten dnešní průběh – se tehdy obecné rozpravy vůbec nemohli účastnit.

A finalizuju, ten poslední aspekt tehdy byl na straně legislativní procedury v Senátu, kde v Senátu, protože to tehdy spadalo přesně do období senátních voleb a nástupu nových senátorů nebo té třetiny nových senátorů do jejich senátorských mandátů, tak tehdy ti zvolení, nově zvolení senátoři byli v zásadě vyloučeni nebo – řeknu – vyšachováni, to slovo používám v uvozovkách, z rozhodování o tom tehdejším Ústavním soudem zrušeném zákonu. To znamená, myslím, že ty okolnosti byly podstatně rozdílné od dnešního dne. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím paní poslankyni Bereniku Peštovou.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, pane předsedající. Děkuji panu kolegu Haasovi, že aspoň tedy někdo konečně začal komunikovat věcně a můžeme se o tom bavit. V každém případě já si myslím, že ten scénář je úplně stejný. Rozdíl je v tom, že tam to chtěli udělat tím § 90 a neprošlo jim to, a proto zvolili – a zkrácené lhůty – a proto zvolili jiný způsob, za pár minut, jak jste říkal, a přišli s tím nouzovým stavem.

Vy jste ten princip chtěli udělat stejný, akorát že právě jste se nedomluvili s opozicí. Když opozice řekla, že nepřistoupí na zkrácené lhůty v tom § 90, tak jste přišli s tím, že máte nouzový stav. A najednou jste si vymysleli, že by to způsobilo hospodářskou škodu. Takže ten scénář bych řekla je úplně stejný, akorát že možná trošičku jinak komunikovaný. Z mého pohledu. Možná že mi to vyvrátíte.

Když si vezmu, jak rychle šel ten váš nebo... ty zákony ve své podstatě šly nějak obdobně rychle. Tam jste jmenoval, že to šlo v říjnu, pak se to dostalo na plénum, nebo respektive než to dostalo plénum, tak jsme byli někde v listopadu. Tady je to obdoba – 15. až 17. února, meziresort, 18. 2. to schvaluje per rollam vláda, vůbec nechápu, jak se vypořádali s meziresortem, o víkendu, asi jsou supermani, nevím, jak to... nebo opomenuli ta připomínková místa, která by jim dala zásadní připomínky. To bohužel nejsem schopná hodnotit, musela bych se podívat do nějaké vypořádací tabulky. Ale v každém případě hned nato je vyhlášen nouzový stav legislativní, právě proto, že nedošlo k té domluvě, to znamená na té devadesátce a zkrácených lhůtách, no a už jsme tady v tom nouzovém stavu. Takže já si myslím, že ten scénář je úplně stejný.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A další přihlášenou je paní poslankyně Margita Balaštíková, poté pan poslanec Nacher a poté paní předsedkyně Schillerová.

Poslankyně Margita Balaštíková: Ještě, snad už naposledy, kolegové. Já jsem ráda, že se teď začínají zúčastňovat kolegové, kteří po právní stránce k tomu mají co říct. A já si tedy dovolím říct jednu věc. Tím, že pan ministr práce a sociálních věcí a pan premiér neustále ještě v prosinci, bohužel i v lednu hovořili a svým vystupováním vyuvolali ve starších občanech to

legitimní očekávání, nezlobte se na mě, tak to zkrátka je, oni to pokazili. To je jedna věc. Takže to legitimní očekávání naplněno je a předvídatelnost – já jsem to tady ukazovala na té časové ose. Vy jste mohli předpokládat, a pan kolega, pan doktor Kohajda, je členem i rozpočtového výboru. Já jsem tady na té časové ose ukazovala, kdy jsme jako členové rozpočtového výboru byli i seznámení s tou předpokládanou inflací a tím vším. Takže vy jste tohle, pokud byste o tom uvnitř vaší koalice hovořili, vy jste to předpokládat mohli. A teď, nezlobte se na mě, teď to zakrýváte za něco úplně jiného. Vyjadřuji se pouze tady k této věci. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Patrik Nacher.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo. Já už jsem tedy hovořit nechtěl, ale musím reagovat na kolegu Kohajdu, s tím, že za prvé bych chtěl poděkovat, že reagujete a že to je na té věcné rovině a že si tady vyjasňujeme i s kolegou Haasem tu právní stránku věci. Ale vy jste řekl, že my se v těch argumentech opakujeme. No, my bychom se neopakovali, kdybychom na ně dostávali odpověď. Já jsem tady dal úplně nejbazálnější otázku, a to jest, proč se ty mechanismy valorizačního schématu neprojednávaly od září, od října, a stihl by se normálně legislativní proces. A třeba bychom byli proti, to já neříkám, a vy byste to prohlasovali. Ale proč to nebylo zahájeno už předtím, kdy bylo jasné, jak se bude vyvíjet ta inflace? A na tuhle jsem já nedostal odpověď, a proto se na to ptám neustále dokola.

Pokud jde o tu právní rovinu, ono to má právní a politickou, tu politickou jsem tady vysvětlil přece, tady se bavíme o systémové změně, o systémové změně, ta podle mého názoru není možná, aby se řešila ve stavu legislativní nouze. To prostě není možné. My nejsme ve válečném stavu nebo ve stavu, kdy by byly plné nemocnice a muselo se okamžitě něco řešit. Protože to je systémová změna. To není změna, která by měla platit od příštího týdne.

A ta rovina právní. Vy jste říkal, že opozice není krácena na svých právech. No, pokud jde o to vystupování, tak ne, ale to přece není jenom, pouze o tom vystupování. Opozice má přece právo dávat i pozměňovací návrhy, pracovat ve výborech a podobně. A tam už to krácení je zcela zjevné tím, jakým způsobem je to zkrácelo. Kdyby ne – vy kýváte hlavu, že ne, no tak v té chvíli můžeme mít v legislativní nouzi úplně všechny zákony, rozpustíme výbory a pojďme to tedy dělat na rychlovku. V tom je ten precedens. V tom je to nebezpečné, to, co se teď tady děje. Takže nejde jenom o to vystupování tady před mikrofonem, ale i o tu práci kolem. (Předsedající: Čas.) Pozměňovací návrhy a tak dále.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Paní předsedkyně Schillerová. Je to dobré.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já jdu reagovat na svého ctěného kolegu Michaela Kohajdu, se kterým se znám dlouho z odborné komunity. No, já nesdílím ten názor co pan kolega Kohajda, prostřednictvím pana místopředsedy, že nejsme zkráceli na svých právech, protože nepřinášíme žádné nové poznatky, žádné nové podněty, žádné nové dotazy. Teprve teď – a to už tady řekl někdo z mých kolegů – teprve teď jsme se dočkali reakcí, byla to reakce především pana kolegy poslance Haase, i když zase samozřejmě spíš je to takové retrospektivní, analýza stávající judikatury Ústavního soudu, ale zaplatí pánbůh za to, konečně s námi někdo na toto téma mluví. Takže já si vůbec nemyslím, že bychom celý den – a máme už přes půlnoc – dostávali zpětnou vazbu a bylo reagováno na naše podněty. Takže jenom to jsem k tomu chtěla dodat. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Karel Haas, poté pan poslanec Vondráček, poté paní poslankyně Berenika Peštová a poté pan poslanec Babka. Máte slovo.

Poslanec Karel Haas: Já myslím, že teď už po půlnoci naposled, protože rozdrobuji svoje vystoupení pak v rádné rozpravě, ale přesto se pokusím ještě, když jsem tady – a děkuji za ta slova, že snažím o věcnou komunikaci – tak zdůrazním ještě tři aspekty.

Za prvé, rozdíl v meritorním odůvodnění právě těch zákonů z roku 2010. To meritorní odůvodnění tehdy bylo odůvodněno, za prvé úsporou ve státním rozpočtu na rok 2011, ale v rádu v zásadě jednoho měsíce a v částce zhruba 1,9 miliardy korun, a za b), potenciální hrozbou snížení ratingu České republiky od ratingových agentur. A to opravdu Ústavní soud tehdy úplně nepochválil, budu-li kulantní k tehdejší vládě. Oproti tomu odůvodnění, které je v dnes projednávaném sněmovním tisku 392, je v rádu desítek miliard nejen v letošním roce, ale i v příštím roce a v zásadě ve všech letech do budoucna, protože pokud se mimořádná valorizace provede jednou, tak se nepochybň – to je jednoduchá aritmetika – projevuje ve všech letech do budoucna.

Za druhé, odůvodnění stavu legislativní nouze musí být podle ustálené judikatury Ústavního soudu nesvěvolné, musí být popsané vládou a musí být přezkoumatelné. A rozdíl v odůvodnění Ústavního soudu v tehdejším sněmovním tisku 155 a v dnešní 392 je úplně diametrálně odlišné, podívejte se do těch sněmovních tisků. Odkazují na sněmovní tisk 155 z roku 2010.

A za třetí, pokusím se i odpovědět na ty výhrady k otázce legitimního očekávání. Je to hrozně jednoduché. Podívejte se na § 67 odst. 16 zákona o důchodovém pojištění, mám na mysli zejména část věty před středníkem. A do toho ustanovení nijak sněmovní tisk 392 nezasahuje – krásně to stihnu – zvýšení důchodů stanoví prováděcí právní předpis. Jinými slovy, až tím prováděcím právním předpisem může být navozeno konkrétní stanovení jak rádného, nebo mimořádného zvýšení důchodů. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A nyní pan poslanec Radek Vondráček.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Já už možná dnes taky naposled, doufám. Já jenom k těm... Taková poznámka na úvod. Argumentujete těmi zrušujícími ústavními nálezy z roku 2011 a týká se to událostí v roce 2010. Tenkrát byl premiér z ODS, dnes máme zase premiéra z ODS. Já říkám, že to není náhoda. To je prostě výrobní postup, který opakujete. (Smích v sále.) Samozřejmě že to není úplně stejně, ty okolnosti, ale na základě těch tehdejších okolností, tady nikdy nebudou stejně, život je pestrý, tak Ústavní soud stanovil určitá kritéria. Kritéria o tom, co to je výjimečnost těch událostí, v čem spočívá ta mimořádnost, aby se mohlo uvažovat o naplnění podmínek pro zkrácené řízení a omezení práv parlamentní menšiny. Já s tím nesouhlasím. Já jsem přesvědčený, že ta kritéria naplněna nejsou. Koneckonců o tom je teď ta popůlnoční debata, která možná je nejvíce plodná za celý den. Nečteme tu knížky, bavíme se konkrétně.

Padl tu už návrh na zrušení stavu legislativní nouze. § 99 ještě připouští omezení stavu legislativní nouze. Abych zpestřil závěrečné hlasování, navrhoji omezení stavu legislativní nouze do 1. 3. 2023, to znamená do půlnoci už dnešního dne. O tom bude hlasováno po skončení rozpravy. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Takže jenom připomínám, že to bude až po skončení rozpravy, a navrhujete přerušení do... (Hlas z pléna.) Ne přerušení... omezení, píšu si, já si to potom ještě přesně... Děkuji. A nyní paní poslankyně Peštová.

Poslankyně Berenika Peštová: Já bych tedy opět chtěla reagovat na pana poslance Haase. Ta úspora, jak jste říkal, spočívala v tom, že ten rozpočet právě byl dělaný nebo stavěný na

neplatných zákonech, protože ty zákony, které oni chtěli, teprve měly vejít v účinnost. Takže ten rozpočet byl sestavený na neplatných zákonech. No a to mně právě navozuje, z toho, co se teď děje, že to je taková obdoba, protože my tady máme nějaký zákon, který říká nějakou valorizaci, nebo respektive valorizační kalkulačku, která se má spustit poté, co budou vydána, nebo co byla vydána data ČSÚ, to bylo toho 10. 2. Pak samozřejmě ano, máte pravdu, 22. 2. by mělo vyjít to nařízení. A potom tam běží těch 50 dní. Ale právě mně to navozuje to, že v tom rozpočtu byla ta nula. Když tam byla ta nula, to znamená, že tady nikdo nepočítal s tím – nebo naopak počítal s tím, že ten zákon bude novelizován a bude tam změna. Proč bych si dávala do rozpočtu nula, když vím, předběžně, i kdybych nepočítala s těmi 15 %, nebo 15,7, kolik to bylo, nebo 17 celých... pardon... 17,5, tak kdybych s tím nepočítala, tak tam přece nebudu mít nulu?

Takže mně to připadá, že to je úplně jak přes kopírák. Počítalo se s tím, ano, je to hypotetické ode mě. Ale já musím pracovat s tím, co mám, protože nemám žádná data. Tím, že nebyla zpracována studie dopadů, tak já vůbec nemám se čeho držet. Takže to není, že bychom tady nějak hypoteticky se bavili. Já počítám s tím, co mám, a jelikož nemám studii dopadů, tak si nemůžu ověřit, jestli by to mělo vliv, nemělo vliv, jaký by to mělo vliv v rozpočtu a další věci, protože ta studie dopadů neřeší jenom ten rozpočet (Předsedající: Čas.), tam samozřejmě se kouká na všechno.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já děkuji. Pan poslanec Babka, poté pan ministr Jurečka a poté pan poslanec Kohajda.

Poslanec Ondřej Babka: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Já moc poděkuji za to, že jsme se dostali do té věcné debaty, že si tady vyměňujeme názory na to, jestli trvá, nebo netrvá stav legislativní nouze, jestli tento zákon máme v této legislativní nouzi probírat. Děkuji za to kolegům Kohajdovi a Haasovi, že se zapojili do té debaty. Ale já se tady budu opakovat. My probíráme potvrzení trvání stavu legislativní nouze na mimořádné schůzi, dnes už je tedy druhý den, 1. 3., jsme tady od 10 hodin od rána, ale není zde přítomen ministr pro legislativu. Ministr, které máte... Ministerstvo, které máte zřízené kvůli tomu, aby tady obhajoval to, co dnes chcete prosadit.

My tady budeme do šesti do rána od 10 hodin, 20 hodin dnes jednací den, debatovat o potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Pan ministr byl omluven od 12 hodin do 16.30 z pracovních důvodů, od 20 hodin do šesti do rána z osobních důvodů a my jsme měli možnost ho tu spatřit 5,5 hodiny z těch 20 hodin, které... Tady se bavíme o tom nejzásadnějším a vy jste u vlády rok a čtvrt a máte tady nejzásadnější materiál, kde tedy on mohl nám tady říci, co si o tom myslí, a my jsme měli možnost dvě minuty ho tady vyslechnout. A za ty dvě minuty – a já to tady znova zopakuji – on tady řekl, pokoušel jsem se najít, co se týče mandatorních výdajů, ze kterých tady... hospodářské škody, s tím, čím se operuje v rámci tohoto stavu legislativní nouze, a nic takového explicitního jsem rozhodně nenašel. (Předsedající: Čas. Čas máme.) To tady řekl ministr pro legislativu, nic víc. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A poprosím pana ministra Jurečku.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Mně se moc líbila paní kolegyně poslankyně Peštová, když tady říkala, řekla to asi třikrát, byť v jiné rovině, ale řekla: já se snažím pracovat s tím, co mám, držím se toho, co ho mám. To tady zaznělo několikrát. Tak když to vztáhnu k té problematice, o které tady mluvíme, tak my se snažíme pracovat s penězi, které máme, a dělat kroky, které vedou k zodpovědnosti toho, abychom i v budoucnu měli v tom systému peníze, které bychom měli mít, a nepracovat s penězi, které nemáme.

A já jenom chci říct, ať si uvědomí, kam to směřuje, a opravdu, kde je ten obrovský dopad. Toto je vývoj deficitu důchodového systému této země. Pokud neprovedeme úpravu té valorizace v červnu, tak to, co vidíte, ještě prohloubíme, ještě dojde ke zhoršení. Jestli někdo nechápe, že když budeme směřovat někde k minus 5 % HDP ze systému, který se pohyboval roky někde kolem rozptylu do minus 1 % HDP, někdy byl v plusu, a nevnímáte, že toto je opravdu ten výrazný důvod, proč je nutné, abychom toto tempo minimálně přibrzdili, tak si myslím, že pak opravdu se tady neposloucháme.

Já jsem tady dnes několikrát, jak v té dopolední a těsně odpolední části, tak i teď v průběhu večera, a možná tady některí občas nejste, teď tady zase některí z těch, kteří tady ještě před deseti minutami říkali, že něco neslyšeli, já jsem na to několikrát reagoval, jak na ty důvody legislativní nouze, jejího odůvodnění, citoval jsem z důvodové zprávy, uváděl jsem kontext kroků vlády v roce 2010, citoval jsem souvislosti nálezu Ústavního soudu z roku 2011, to tady bylo dneska několikrát i z mých úst řečeno a vysvětleno a dáno do těch souvislostí, proč jsou tady ty vážné důvody, které vládu k tomuto kroku vedly.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za dodržení času. Pan poslanec Kohajda, poté pan poslanec Patrik Nacher.

Poslanec Michael Kohajda: Děkuji za slovo. Já bych si jenom krátce dovolil možná trošku přispět ke strukturování debaty, kterou tady vedeme. Aktuálně bychom měli podle našeho jednacího rádu rozhodnout o tom, zda stav legislativní nouze trvá, či nikoliv. To je to, na co se máme tady zaměřit. Argument, proč by měl trvat, je, že tady hrozí značné hospodářské škody. Pokud tady někdo argumentuje tím, zda tady je nebo není legislativní očekávání, zda tady byla nebo nebyla inflace, která přesahuje nějakou hranici, tak to jsou informace, které jsou irelevantní k rozhodnutí ohledně toho, zda jsou naplněny podmínky tohoto specifického legislativního procesu. Legitimní očekávání nemá žádný vztah podle mě k tomu.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Patrik Nacher.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo, já to zkusím jinak. Já vám přečtu příklady toho, co my jsme schvalovali ve stavu legislativní nouze, abychom tedy věděli ten kontext. Například změna zákona o úpravách poskytování ošetřovného. Například. Nebo novela zákona o státní sociální podpoře. Nebo novela o mimořádných opatřeních při epidemii covid-19. Pokud jde o Ukrajinu, například opatření v oblasti zaměstnanosti a zaměstnávání a sociálních věcí, opatření v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině nebo novela zákona, opatření v oblasti školství.

Proč to tady čtu? Protože tam odpovídám i na tu právní rovinu, že tam byl vyhlášen stav legislativní nouze, protože došlo k nějakému změnovému stavu, který nebyl očekáván. To je to, na co my tady neustále upozorňujeme. Konflikt na Ukrajině, covid, plné nemocnice. Tam přece jsme v tomhle byli zajedno koalice, opozice. A co říkáme my tady – že tady žádný změnový stav nenastal. A pokud ano, tak mi prosím sdělte na mikrofon, jaký byl ten změnový stav. To, že 10. února jsme se dozvěděli oficiálně o výši inflace, kterou jsme ale věděli už tři měsíce předtím, že se bude takhle pohybovat? To přece není změnový stav.

Takže za mě tady ke změnovému stavu nedošlo, čímž nezpochybňuji debatu, která je legitimní, o změnách nastavení toho valorizačního mechanismu. To tady říkáme od rána. Já to říkám týden, čtrnáct dní v televizních debatách. To se můžeme bavit, ale ne v rámci stavu legislativní nouze. Taky jestli mi můžete odpovědět, jaká změnová věc nastala (Předsedající: Čas. Čas., čas.), aby odůvodnila toto trvání. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Kubíček.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já budu velmi stručný. Už tady vedeme trošku polemiku mezi právníky, a co dva právníci, to tři názory. A právě proto tady pan předseda Legislativní rady vlády velmi chybí. Já jsem ho tady viděl v 15.30, on se vrátil zpátky, takže není úplně pravdou, že nemohl vystoupit, protože pokud jsem registroval, vystupoval pan místopředseda Havlíček, Klára Dostálová, pan Okamura, pan Fiala a další. Mezi to by se vešel, určitě by nám k tomu něco řekl. Takže začínám nabývat toho dojmu, protože to je poměrně renomovaný a uznávaný právník, že vystoupit nechtěl. Z pragmatických důvodů, protože nechtěl říkat nepravdy.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Vondráček. A protože budu předávat řízení, tak bych i využil toho, abych to správně ještě napsal pro kolegy, pana Vondráčka. Bylo to k 21. 3. (Poslanec Vondráček mimo mikrofon: Ne, k 1. 3., do zítřka.) K 1. 3., ano. Takže k 1. 3. A bylo to přesně – jak se to nazývá? (Poslanec Vondráček mimo mikrofon: Omezení stavu legislativní nouze, § 99 odst. 1.) Omezení stavu... ještě vydržte prosím... legislativní nouze. A toto se bude hlasovat v závěru... (Poslanec Vondráček mimo mikrofon: Na konci.) Na konci v potvrzení trvání stavu legislativní nouze... (Poslanec Vondráček mimo mikrofon: Ještě na zrušení ze strany pana Okamury, tak ten se bude hlasovat první.) A poté toto. Dobře. To už je jiné, takže tenhle já si sem píšu. Děkuji a máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Zjišťuji, že faktické poznámky jsou zřejmě návykové, zvlášť kolem jedné hodiny v noci. Stalo se mi to poprvé, budu s tím nějak bojovat. Ale teď mám jednu klasickou faktickou poznámku na pana ministra, který říká... Dobře, říkáte, že pracujete s penězi, co máte. A já vás prosím, pracujte i se zákony, které máte, a neměňte zákony retroaktivně, zpětně. Tady už vznikl hmotněprávně nárok na navýšení penzí. Teď to ohýbáte přes stav legislativní nouze, chcete měnit zákon v podstatě, i když už ten nárok vznikl i podle řekl bych většinového názoru právního ve veřejnosti. A uznávám plně to, co řekl kolega Dufek. Jestli si někdo myslí, že to ví, jak by rozhodoval Ústavní soud, to neví nikdo. Já jsem si taky myslí, že platí u Ústavního soudu res iudicata, než přišel ústavní nález týkající se volebního zákona. Když se chce, tak všechno jde.

Nicméně tento proces, který říkáte... Prostě respektujte zákony tak, jak jsou. A my jsme se tak neformálně bavili s panem předsedou Výborným, který vyčíslil ty hrozící výdaje státu až na 100 miliard. Ale tam nezohledňujete právě změnu toho rámce, o čem mluví tady Patrik. Kdyby se nedělalo nic, tak bychom se bavili o takovýchto penězích. Ale přece tady je spousta prostoru a tady od toho ta Sněmovna je, abychom tu vedli standardní demokratickou diskusi ve standardním legislativním procesu. Můžou se zkrátit lhůty, když byste to chtěli rychleji, ale určitě by se dalo spoustě těch věcí předejít. Ale prosím ne takto. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak. Dobrý večer, noc nebo ráno, at' už chcete jakkoli. Vystřídali jsme se v řízení schůze a s faktickou poznámkou bude pokračovat paní předsedkyně Schillerová. Tak prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Tak prosím, ujasněme si to, pane ministře. Říkáte, že musíme pracovat s tím, co máme. Tak máte to tam na ty důchody, nebo to tam nemáte? Já jsem vám četla tady vyjádření pana ministra Stanjury. Teď vyberu tu druhou část, protože on je trošku v rozporu, tak vyberu tu druhou: Když nás donutí důchodce nezkrátit, nebudeme muset schodek prohloubit. Takže to tam máte. Takže ne že to tam nemáte. A oddělme tu debatu. Tu debatu od toho, co musíte teď ze zákona vyplatit, na co už vznikl nárok, a potom vlastně na to, co se bude týkat případné valorizace od 1. ledna 2024,

o čemž my jsme ochotni se s vámi bavit. Ale nejsme ochotni se s vámi bavit o tom, že prostě tady zkrátíte nebo snížíte zákonný nárok v době, kdy běží lhůta pro jeho výplatu. A ještě to uděláte ve stavu legislativní nouze. No a pak samozřejmě bychom se měli bavit, my pořád čekáme, že budeme přizváni, rok a čtvrt se nic neděje... O čem bychom se dále měli bavit, tak je důchodová reforma, případně její parametrické změny. Ale to jsou dvě věci, které spolu vůbec nesouvisí. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Další vystoupí pan poslanec Bžoch s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Fialová.

Poslanec Jaroslav Bžoch: Já děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych si dovolil reagovat svou faktickou poznámkou na pana ministra.

Pane ministře, my se posloucháme. Já myslím, že se posloucháme celou dobu. Ale já myslím, že byste si měl uvědomit, proč tady dneska jsme a proč tady řešíme trvání stavu legislativní nouze. To je vaše vina. To není naše vina. Vý nás poslouchejte. Všichni experti vám říkali už před rokem, že se s tím musí něco udělat. A my to chápeme, že ta diskuse má být. Všichni chápeme, že se bavíme o financích ve státní kase. Všichni tomu rozumíme, ale měli jste to dělat před rokem a ne touhle cestou. Vy jste čekali celou dobu, až bude po volbách, a teď jste přišli s tímhletím. A potřebujete to schválit takhle rychle a takhle špatně. Nejenom tohleto. My se můžeme bavit o dalších věcech, s kterými jste přišli po volbách. Ať už je to výchovné, ať už je to oddálení věku odchodu do důchodu nebo zrušení zvýhodnění stavebního spoření a další a další věci, které najednou vy vypouštíte do éteru. To je proto, proč se tady bavíme. Jak si můžeme být jistí tím, že vy nepřijdete s nějakým takovýmhle dalším návrhem a nezačnete si všechno schvalovat ve stavu legislativní nouze, protože to bude mít nějaký dopad na státní kasu? To je přece absurdní! A jsme tady jenom kvůli vám, ne kvůli nám. My jsme tady kvůli tomu, že vy jste s tím takhle dlouho otáleli, že jste s tím takhle dlouho čekali, a teď nám tu debatu chcete zkrátit do jednoho dne. No tak s tím my nesouhlasíme.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní poslankyně Fialová, připraví se paní poslankyně Balaštíková. Tak, vaše dvě minuty.

Poslankyně Eva Fialová: Já děkuji za slovo. No, stenoprotokoly jsou někdy peklo. Tak já si dovolím ocitovat – v osmém volebním období schůze 18. 2. 2021 k novele státního rozpočtu, na 86. schůzi projednávání trvání stavu legislativní nouze, pana Mariana Jurečku: A prosím pěkně, opravdu tady nevidím žádný racionální důvod, nikdo ho nepředložil, neřekl, nedal do těch materiálů, proč je nutné teď to dělat ve stavu legislativní nouze. Je schválen deficit na letošní rok minus 320 miliard korun. Za leden vznikl deficit minus 35 miliard korun. Na přímou pomoc bylo vyplaceno 15 miliard korun. – A teď to podstatné. – Vláda má nástroje, jak využít rozpočtový výbor Sněmovny, pokud by neměla finanční prostředky, úpravou převodů finančních prostředků mezi kapitolami. Tečka. Konec citace.

A já se, pane ministře, ptám – hledali jste vůbec některé převody? Hledali jste v jiných kapitolách? To nám tady nikdo zatím neřekl. Využili jste tenhle nástroj? Proč tedy legislativní nouze?

Místopředseda PSP Jan Skopeček: bude paní poslankyně Balaštíková, připraví se pan poslanec Výborný. Tak. Vaše dvě minuty.

Poslankyně Margita Balaštíková: No tak, kolegové, doufám, že se neprokecám až do rána. Takže já bych chtěla reagovat na kolegu Kohajdu prostřednictvím vás, pane předsedající.

Samozřejmě to legitimní očekávání se váže k tomu zákonu o důchodovém pojištění. Ale já říkám, že tu predikci inflace, kvůli které chcete prodloužit stav legislativní nouze, tu jste věděl, a jako členové rozpočtového výboru jsme o tom mluvili už v červenci 2022. Takže vy jste to slyšel, svým koaličním partnerům jste to tedy nesdělovali, na výbor jste to nevezali. A mohli jsme to tam probírat. Vždyť tohle všechno vám říkal NERV a říkala to nová Bankovní rada. Vy jste to slyšel několikrát. Teď tady vlastně říkáte, že to tak není. A to legislativní (legitimní) očekávání, proč jste, pane ministře, u církevních restitucí vlastně takto využívali, že to musí být, že to bylo? A tady se to nehodí? Jak je to možné? Proč jste mi na to pořád neodpověděl? V čem je rozdíl u nich a v čem je rozdíl tady u našich důchodců?

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Výborný. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych chtěl jenom... První poznámka. Legitimní očekávání. V legislativním očekávání jsme tady my a vláda a pan ministr, že ten zákon schválíme, ale jinak se bavíme o legitimním očekávání.

Ale já jsem chtěl reagovat vaším prostřednictvím na kolegu Patrika Nachera. Já teda jsem na základě toho vystoupení znova si přečetl velmi podrobně ten § 99 odst. 1 a nic o změnovém stavu, který by měl být podmínkou, tak jak tady z vašich ústa zaznělo, pane poslanče, podmínkou projednávání ve stavu legislativní nouze toho návrhu, tam není opravdu ani slovo. Naopak je tam několikrát uvedena spojka "nebo", tedy nikoli "a". A za tím třetím "nebo" je uvedeno: kdy státu hrozí značné hospodářské škody. A přesně tento důvod a pouze tento důvod, právě proto, že tam je použita spojka "nebo", tak je zdůvodněn i v návrhu tohoto zákona. To je rozdíl od těch jiných předloh, které tady byly z historie přednášeny, a je to tam řádně odůvodněno. Můžeme se bavit o tom legitimně, jestli špatně, nebo dobré, jestli s tím zdůvodněním, pane kolego, souhlasíte, nebo nesouhlasíte, to je v pořádku. Ale já tady opravdu nic o žádném změnovém stavu jako podmínce vyhlášení stavu legislativní nouze nikde nic nečtu.

K tomu, co říkal kolega Radek Vondráček. No já jsem tady taky slyšel takové ty návrhy, pojďme se na to vykašlat, vyplňme plnou valorizaci a stopneme to, k 1. lednu dáme nula. Ale já vám můžu garantovat, že to je přesně ten postup, který by s vysokou mírou pravděpodobnosti, protože jistotu nemáme nikdy, u toho ústavního soudu skutečně narazil. Protože ta představa, jako že bychom vypnuli, to ví, předpokládám, i paní předsedkyně Schillerová jako ministryně financí, tak je opravdu právně neakceptovatelné. Tam jsou skutečně legitimní očekávání, která musíme respektovat. Třeba i u těch, kteří do toho důchodu teprve nastupují. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Pan poslanec Dufek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Aleš Dufek: Ta diskuse je tak zajímavá, že člověku se ani nechce spát asi po roce tady ve Sněmovně. Takže já mám v podstatě dvě poznámky. A reaguji na spoustu předrečníků, kteří tady přede mnou mluvili. V mnohem mají pravdu. Pan kolega Vondráček, prostřednictvím pana předsedajícího, tou mentalitou je mi relativně blízký, tady tím svým úhlem pohledu z advokátní praxe. Ale v podstatě dvě myšlenky. Jednak já jsem si za ten rok všiml čtyř úrovní diskusí. Jedna je taková ta nejčastější, takové to tlachání obecné. Pak tedy přeskočíme do té druhé úrovně a to už je takzvaně právní diskuse, kdy se tady háže nějakými citacemi paragrafů a různých zákonů. Pak máme jakoby ještě vyšší level, a to že se odvoláváme na nějaké autority, to znamená nějaké judikaty, nějaké ministry, nějaké v podstatě soudce. Ale já si myslím, že ta nejvyšší úroveň – a jsme v České republice, která se řídí kontinentálním právem, která pořád ještě vnímá přirozené právo jako něco, s čím se počítá, a to je prostě otázka jakési pravdivosti, to znamená objektivní pravdy. A strašně se mi líbí, že se už tady blížíme tady k tomu úplně nejvyššímu levelu nějakých právních diskusí, které skutečně rozhodují i ty soudní

procesy. To znamená, tam nerozhoduje to, jaká kdo dá nějaká právní stanoviska, ale tam skutečně, a vážím si našich soudů, rozhoduje často ta objektivní pravda.

A kromě tohoto filozofického entrée chci zdůraznit jednu myšlenku. Ta objektivní pravda skutečně nastala až toho 10. února, kdy prostě vyšla nějaká čísla, jak to nějakým způsobem vypadá. Ten minulý rok byl mimořádný, to prostě nikdo z nás nečekal, co všechno nás čeká. A skutečně až 10. února se nějak ta čísla objevila. (Předsedající: Čas.) Tečka.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Další s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Ratiborský. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Michal Ratiborský: Já děkuji za slovo, pane předsedající. Já si dovolím reagovat na pana kolegu Výborného. Stav legislativní nouze je nástrojem, který by neměl být zneužíván a jehož použití by mělo být opravdu po důkladném zvážení a odůvodnění. Existenci seniorů, kteří si poctivě celý život platili důchodové pojištění, určitě nemůžeme považovat za velké hospodářské riziko. O tom jsme věděli dopředu, víme o tom samozřejmě celou dobu. Valorizace byla naplánována celou dobu. A nelze toto svádět na značné hospodářské riziko. Rozhodně jsme na to měli podstatně více času, věděli jsme to minimálně čtyři měsíce, jaké jsou predikce, jak se vyvíjí ekonomika, jaká bude inflace. Dalo se na to reagovat mnohem, mnohem dříve. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Další vystoupí s faktickou poznámkou pan ministr Jurečka, připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Dovolím si reagovat na několik kolegyní, kolegů, kteří tady před chvílí vystupovali. Kdybych měl přistoupit na logiku některých poslankyň z hnutí ANO, které tedy hovořily o té otázce, zdali ty peníze byly přímo v rozpočtové kapitole mého ministerstva naalokovány, na otázku mimořádné valorizace, kdybych v této optice na to pohlížel, tak jsem vlastně v roce 2022 nemohl vyplatit žádnou mimořádnou valorizaci, a přesto jsme ji vyplatili. Ano, udělali jsme ty vnitřní převody v jednom případě, v druhém případě jsme si k tomu našli cestu potom v rámci novelizace zákona o státním rozpočtu. Takže to jsme vyřešili. A stejně tak jsme jasně obecně říkali, že s mimořádnou valorizací v roce 2023 počítáme, nelze ji přesně kvantifikovat a očekáváme, že to bude v rozsahu v dopadech do státního rozpočtu do částky 20 miliard korun. A já jsem říkal, i kolik může být to průměrné navýšení důchodu. Říkal jsem, že to může být někde mezi 700 a maximálně 1 000 korunami. To jsme takto jasně deklarovali já i pan ministr financí. Takže už prosím nepoužívejte tuto argumentaci, že to tam nebylo, že jsme s tím nepočítali. Mimo jiné ta argumentace kulhá na obě nohy, protože teď tady navrhujeme jako vláda, že tady má být ta valorizace, která bude mít dopad 15 miliard korun do státního rozpočtu, a to taky logicky zabezpečíme. Takže tato linka argumentace je prostě slepá cesta.

Druhá argumentace, která tady zaznívá, je zmiňována opakovaně otázka prezidentských voleb. No tak kdybych čekal, až proběhnou prezidentské volby, tak jsem po 28. lednu, nejpozději v pondělí, tento návrh už tady předkládal.

Ale to, proč se spustil řetězec těchto událostí, bylo to, co jsem tady říkal dneska už asi patnáctkrát, to bylo to výrazné zvýšení inflace mezi prosincem a lednem, které to opravdu vystřelilo do částeček, které jsou opravdu výrazné a vážné z hlediska dopadu na státní rozpočet. Pro představu toho kumulovaného navýšení těch mandatorních výdajů v příštích deseti letech, nepočítám do toho valorizaci, která se tam promítne, tak v příštích deseti letech to bude rozhodnutí o tom, že bude to mandatorní výdaj ve výši 316,2 miliardy korun, pokud necháme tu současnou platnou valorizaci, nebo uděláme tu valorizaci, kterou navrhujeme my. Ten rozdíl

v těchto dvou krocích je 316 miliard korun bez valorizace. To si myslím, že každý vidí, že to je evidentně obrovský finanční objem prostředků, o kterém se tady bavíme.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Další vystoupí paní poslankyně Mračková Vildumetzová s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Peštová. Tak prosím.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Já děkuji za slovo. Bezprostřední reakce v tuto chvíli na pana ministra práce a sociálních věcí, prostřednictvím pana předsedajícího. Bud' peníze v rozpočtu na rok 2023 mám, anebo nemám. Vy jste finanční prostředky na valorizaci v rozpočtu neměli a nemáte. To je prostě fakt, který je. Vy jste tam neměli další prostředky na dopravní infrastrukturu, nemáte tam prostředky na zastropování cen energií a tak dále. Takže ten rozpočet je z vaší strany velmi nezodpovědný. Já si nedokážu představit, že bych sestavovala rozpočet a neměla tam uvedené věci, které vychází ze zákona. Jasné to tam je dané, mají na to ti senioři nárok.

Ale já jsem chtěla poděkovat panu poslanci Haasovi, který tady opravdu velmi erudovaně, odborně vystupoval ke stavu legislativní nouze. O to více mě opravdu mrzí, že tady není ministr pro legislativu. Já to opravdu považuju za neskutečný faul, že my tady toto projednáváme a on tu není. Mrzí mne hrozně moc, že tady teď není přítomen Marek Benda. Víte sami, že Marek Benda je předseda poslaneckého klubu ODS. Je tady nejdéle z nás. A já bych mu jenom chtěla připomenout, co ke stavu legislativní nouze řekl 25. května roku 2021, kdy se tady schvalovaly covid pasy. Ano?

Předseda Sněmovny může na žádost vlády rozhodnout, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve stavu legislativní nouze. Vím, že pan předseda tohle drží, že to tak říká, ale přesto je jeho kompetencí říct vládě nedělejte to, vezměte si to zpátky. (Předsedající: Čas.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Další vystoupí paní poslankyně Peštová. Tak prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych chtěla poděkovat nejenom panu poslanci Haasovi, ale i panu poslanci Dufkovi. Teď ho nevidím, asi si odskočil, jako jsem si odskočila já. A tady pan ministr toho využil. Hned tady musel říci, že někdo tady sedí a někdo tady nesedí. Takže se omlouvám, že jsem si na chvílkou odskočila.

V každém případě jsem chtěla reagovat na pana poslance Dufka, jak tady mluvil o té objektivní pravdě, že nastala toho 10. 2. Já si myslím, že ta objektivní pravda už nastala dávno předtím. To není... Ano, 10. 2. jste dostali data a od té doby vám běží nějaký čas. Samozřejmě 22. 2. musíte vydat nařízení. A tak dále a tak dále. Ale říkám, teď nechci do tohoto detailu.

Já jenom prostě říkám, že kdybych jednala s tou předběžnou opatrností, tak ta objektivní pravda, která už byla známá v tom prosinci nebo možná ještě déle, protože ty predikce tady byly, tak s tou předběžnou opatrností bych právě pracovala na novele toho zákona. A už potom to vypadá mnohem líp. Mnohem líp pro skousnutí pro opozici. Protože kdybyste šli do toho mezirezortního připomínkového řízení ne na dva dny, ne na dva dny, ale je to zákon, tak počítám, že byste tam aspoň na těch 15 dní měli jít, s tím, že byste měli všechny podklady, které jsou ty doprovodné k tomu... Ano, dali jste důvodovou zprávu, dali jste předkládací zprávu. Studie dopadů nebyla, opět jste si vyžádali výjimku. A pak už jste to jenom začali válcovat, to, co tady děláte, a to, co tady my jsme vlastně svědkem všeho, všech těch zákonů. Prostě neustále máte nějaké výjimky, děláte si paskvily, dáváte to sem přes poslanecké návrhy, nejde to rádnou legislativní cestou. To jsou ty věci, které vám neustále vytýkáme. Ale nejhorší na tom je, že vy jste je vytýkali nám dřív! (Předsedající: Čas.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Další vystoupí pan poslanec Kohajda.

Poslanec Michael Kohajda: Tak děkuji za slovo. Já bych v prvé řadě zareagoval vaším prostřednictvím, pane předsedající, na paní kolegyni Balaštíkovou, ale myslím si, že i na moji předčečnici.

Já nijak nechci zpochybňovat to, že tady můžeme debatovat o tom, jestli nastala inflace, jestli inflace nastává v nějaký okamžik, nebo jestli je to srovnání stavu měsíc dopředu, měsíc dozadu. Na to přijde čas. Já jsem jenom poukazoval na to, že pakliže se chceme někam posunout, tak v tomto bodu podle našeho jednacího rádu před projednáním návrhu pořadu schůze máme rozhodnout, zda nouzový stav trvá, či nikoli. Na to je irrelevantní, jestli to je legitimní očekávání, jestli byla, nebyla inflace nebo jestli v rozpočtu byly nebo nebyly připraveny peníze. To je až v té fázi, až se dostaneme po potvrzení, že trvá tento stav. Takže kdybychom teď se zaměřili na ty argumenty vztahující se pouze k trvání či netrvání stavu legislativní nouze, pak bychom to mohli odhlasovat. Pak ideálně, kdybychom si chvíličku odpočinuli, a můžeme se vrhnout na debatu ohledně inflace, kdy se počítá, jak se počítá, k jakému okamžiku nastává, k jakému okamžiku nastala ta objektivní pravda, jak tady řekl můj ctihoný kolega, pan Aleš Dufek, prostřednictvím pana předsedajícího. Ale v této fázi teď nejsme. Tak zkusme to někam posunout. Bud' opravdu chceme tady něco dělat a jít podle jednacího rádu, anebo chceme to jednání jenom prodlužovat. A pokud ho teď nechceme prodlužovat, teď pojďme jednat o tom, zda jsou tady podmínky pro stav legislativní nouze, či nikoli. To ostatní můžeme projednávat v další části tohoto procesu. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Další vystoupí pan poslanec Nacher, připraví se pan poslanec Vondráček. Tak prosím.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo. Já zareaguju na svého kolegu Marka Výborného, vaším prostřednictvím, který mě k tomu vyzval, že tam nic nenašel o té změnové věci. Já vám to přečtu, a vy to pochopíte z toho kontextu.

Podle § 99 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím rádu, platí, že za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena – a teď je tam a) základní práva svobody občanů, b) bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Tak.

A ta změnová věc, o které já jsem mluvil, byť tam explicitně není, tak je samozřejmě míněná implicitně. Protože to by totiž znamenalo, že by tady byla permanentně ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu anebo permanentně by tady hrozily značné hospodářské škody. To je přece míněno v momentě, kdy se něco změní, a najednou jsou ohrožena základní práva a svobody občanů. To byl třeba ten covid. Nebo bezpečnost státu. To byla válka na Ukrajině. To je ten změnový impuls, který toto nastartuje. A značné hospodářské škody. A já se ptám, kde byl ten impuls, ta změnová věc, která by nastartovala to písmeno c)? Teď se nebudu pouštět do té teorie, jestli výplata důchodů ze zákona je značná hospodářská škoda. To si řekneme v tom bodě. To má kolega Kohajda pravdu. Teď se bavím o té změnové věci. A já tvrdím, že ta inflace, která to spustila 10. února, tak už byla známa její výše už dávno předtím. Bavili jsme se o tom. Ty predikce byly jasné minimálně od září. To je to, že tam ta žádná změnová fáze, nic změnového tam nebylo, co by naplnilo bod c) státu hrozí značné hospodářské škody. Patnáctiprocentní inflace, o té se tady bavíme minimálně od září. (Předsedající: Čas.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Vondráček.

Poslanec Radek Vondráček: Omlouvám se, že opět vystupuji, ale mně to dává větší smysl, než když tady potom zítra dopoledne povedu nějaký monolog. Já slibuji, že třeba o určitou pasáž zkrátím potom ten svůj příspěvek, ke kterému jsem přihlášen.

Kolega Dufek tu teď momentálně není. Já jsem chtěl reagovat převážně na něj. Chtěl jsem ho ujistit, že jsem také zastáncem přirozenoprávní školy. Jsem absolventem brněnských práv. Koneckonců pan ministr spravedlnosti současný mě učil. Tak snad mě to učil dobré.

Pak by mě zajímalo, do jaké kategorie by zařadil kolega Dufek tu debatu, jak on měl ty čtyři kategorie, tu, co se děje právě teď.

A za třetí bych chtěl navázat na tu faktickou, kterou měl už řekněme kolem půlnoci, kdy zmiňoval to, že by přál téměř ústavním soudcům, aby to tady museli si celé poslechnout s námi. A já nevím, který konkrétně to byl ústavní nález, kde se vysloveně uvádí, že je to právě ta debata, ta parlamentní diskuse, která je vůbec základem legitimity jakéhokoli právního předpisu. Že to musí být prostě rádně vydiskutováno, musí být známy názory nejen většiny, ale i menšiny. A vzpomněl jsem si také, a proto je důležité to, co tady dneska říkáme – aspoň věřím, že potom to třeba nějaký ústavní soudce bude číst a bude vědět, že už v době projednávání tady ty námitky existovaly – vzpomněl jsem si na to slovo, které se používá i v judikatuře Ústavního soudu. Kolega Haas zmiňoval svévole, svévolnost, ale používá se také kategorie libovůle. Já tedy tady na ten stenozáznam říkám, že z mého pohledu využití stavu legislativní nouze je libovůlí současné parlamentní většiny a vládní koalice, a z takovéhoto důvodu bychom neměli tímto způsobem postupovat. Libovůle bylo to správné slovo.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji dodržení času. Další vystoupí paní předsedkyně Schillerová s faktickou poznámkou, připraví se pan vicepremiér Jurečka. Tak prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. No, já si nemyslím, stejně jako můj ctěný kolega, pan poslanec Kohajda, že jsme od tématu. Ono se to nedá úplně oddělit. Ony se nedají oddělit podmínky pro stav legislativní nouze, aniž bychom hodnotili ten samotný zákon a tu samotnou skutkovou podstatu. Ale já jsem chtěla reagovat především na pana ministra Jurečku.

Promiňte, pane ministře, nemluvíte pravdu. Nemluvíte pravdu, když tady poučujete mou kolegyni, že kulhají její argumenty na obě nohy. Já vám prostě podložím argumenty a čísla a podklady Ministerstva financí, tak jak jsem to podložila v diskusním pořadu panu ministru financí.

V roce 2022 ve státním rozpočtu kapitola I.3 Hlavní priority státního rozpočtu explicitně uvádíte, že nově jsou ve státním rozpočtu zahrnutý výdaje v celkové výši 42 miliard. Jde zejména o výdaje na mimořádnou valorizaci důchodů 21 miliard a tak dále. Ve stejném materiálu, Státní rozpočet 2023, stejně kapitole, nemáte ani zmínu, že je to tam zahrnuto. Říkáte, bude to vycházet asi 864 korun a tak dále, bude činit průměrný důchod, ale ta zmínka je to v rozpočtu – nemáte.

Tady vám to říká Národní rozpočtová rada v prosinci 2022. Na základě očekávaného vývoje inflace lze odhadovat, že překročí 5% hranici a tak dále. Bude kolem 6 %. Dojde v lednu 2023. To si vyžádá dodatečné výdaje okolo 20 miliard, které nejsou v aktuálním rozpočtu předkládány. Tak asi Národní rozpočtové radě budete věřit.

A poslední, ještě mám 11 sekund, fiskální výhled Ministerstva financí, strana 13, listopad 2022. Dle aktuální predikce by inflace mohla v lednu 2023 v relaci s červnovým indexem překonat hranici 6 %. (Předsedající: Čas.) To si vyžádá dodatečných 14 miliard. Takže prosím, tady jsou jasné důkazy. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Pan Jurečka vystoupí. Paní poslankyně, prosím, dodržujme časový limit. Tak. Pan vicepremiér.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuju moc. Já jsem velmi rád, že paní předsedkyně teď vystoupila, protože vlastně potvrdila to, co já jsem tady už dneska řekl několikrát a opakovaně. Že v roce 2022 nebyly v plné výši narozpočtovány finanční prostředky na obě dvě mimořádné valorizace. Ty se tam doplnily. A pro rok 2023 jsme počítali, tady dokonce i citovala, že tyto finanční prostředky budou doplněny, protože nešlo predikovat, jak přesně se tato situace bude vyvíjet, stejně jako to nešlo predikovat rok předtím.

To stejné platí i u jiných mandatorních výdajů, které, pokud nezměníme zákonná pravidla a parametry, tak je musíme uspokojit, například v oblasti dávek státní sociální podpory nebo hmotné nouze, kdy dopředu například v roce 2022 jsme neměli naalokované finanční prostředky třeba na pokrytí například navýšeného upraveného parametricky příspěvku na bydlení, to jsme tam doplnili, stejně tak jako v rozpočtu jsme neměli finanční prostředky pro letošní rok na to, abychom byli schopni zabezpečit kompletní vyplácení například příspěvku pro solidární domácnost nebo v rámci humanitární dávky, protože nelze přesně logicky predikovat, jaká částka bude potřeba. To vy sama moc dobře víte, že se potom dělá v průběhu roku v rámci řízení cash flow jednotlivých rozpočtových kapitol buď přes vládu a rozpočtový výbor, pokud to nestačí a je to mimo parametry zákona o způsobu nakládání s finančními prostředky, tak potom musíme jít a udělat novelizaci. Ale vy jste nerozporovala nic z toho, co já jsem tady opakovaně popisoval, co jsme dělali a co jsme deklarovali a byli připraveni udělat. Ostatně i teď se bavíme o tom, že tato mimořádná valorizace, kterou my navrhujeme, těch 760 korun v průměru, nás bude stát 15 miliard korun, které tam musíme doplnit.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Jako další paní poslankyně Peštová vystoupí s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Fialová. Poprosím paní poslankyni Peštovou.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Chtěla bych zareagovat na pana poslance Kohajdu. Bavíme se o tom, že máte legislativní stav nouze podložený nebo opřený o hospodářské škody, které by nastaly. Je to tak? Děkuji. Je to pro mě obecné hypotetické riziko, které není podloženo žádnými daty, a to z jednoho prostého důvodu, a jsme zase zpátky u toho – není tady studie dopadů. Prostě bavíme se tady hypoteticky. A ta vaše hypotéza spočívá v tom, že musíte naplnit literu zákona, která říká, že když data, tak nastane plnění tím, že bude vydáno nařízení. Takže my se tady neustále točíme v kruhu. Prostě hypoteticky jste nám tady něco sdělili, na základě toho jste si udělali legislativní stav nouze a teď nás tláčíte do něčeho, do čeho my nechceme. A už jsme zase zpátky u toho. Děkuji za pana poslance Haase, prostřednictvím pana předsedajícího, že jsme si to tady začali vyříkávat. Ale to jsme si měli začít vyříkávat třeba na začátku a nemuseli jsme se dostat až sem. Ale říkám opět, kdyby tady byl pan ministr Šalomoun, tak by tady stál a odpovídal by na dotazy. Možná že si držíte hlavu, já už si ji držím pěkně dlouho. Taky jsem se dozvěděla spoustu věcí, jak jste zesinali a tak dále.

Ale v každém případě my chceme odpovědi, nic jiného. Já říkám, já se stále nemůžu zbavit dojmu, že už jste měli s předběžnou opatrností na tom zákoně pracovat už v loňském roce, abyste ho do mezirezortního připomíkového řízení dali v prosinci, a potom už by tady tato diskuse třeba nebyla takhle živá a už by to bylo úplně o něčem jiném. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Další vystoupí paní poslankyně Fialová s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Babka. Prosím.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji. Já bych také chtěla reagovat na pana poslance Kohajdu, prostřednictvím vás, pane předsedající. Já bych ráda s vámi diskutovala k meritu věci u toho bodu. Hrozně ráda, ale my to oddělit moc nemůžeme. Víte proč? Protože vaše paní předsedkyně Poslanecké sněmovny avizovala do médií, že nás už utnete za pět minut! Avizovala to do médií. A vy to použijete, vy prostě válcovací technikou tady jedete s tou svojí stoosmičkou, což je legitimní, já to naprosto přiznávám, tak nám nechte právo opozice dělat obstrukce, což je také legitimní. Uplně na férovku vám to tu říkám. Mohli jste se na to připravit!

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Babka.

Poslanec Ondřej Babka: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Zaujala mě ta debata, která tady probíhala mezi Patrikem Nacherem a panem předsedou Výborným. Já jsem si také otevřel jednací řád, § 99, který se týká vyhlášení legislativního stavu nouze, a opravdu se domnívám, že Patrik Nacher v tomto případě má pravdu, že se jedná o ten změnový stav. Je tam slovíčko "kdy", to znamená, když my chceme odpovědět na otázku když, kdy, kdy se to stane, to znamená, že se něco musí stát, kdy se to stane, když se něco stane. Takže tady v tom případě bych opravdu dal za pravdu tomu výkladu, který zde přednesl kolega Nacher.

Vrátil bych se možná k tomu, že bohužel jsme tady vedli, jak zde již několikrát bylo řečeno i z koaličních lavic, velice konstruktivní debatu. Sice je to v pozdních hodinách, v hodinách řekněme až ranních, teď je půl druhé ráno, ale ta debata se týkala přesně toho, o čem jsme se tady měli bavit celou dobu, to znamená potvrzení trvání stavu legislativní nouze. A my jsme se tady o tom chtěli bavit. My jsme měli možnost vyslechnout předsedu Legislativní rady vlády, pana ministra Šalomouna, pouze dvě minuty při jeho faktické poznámce. My jsme se dozvěděli dokonce, že nebyl ani přihlášen k rádné rozpravě, tudíž vůbec neplánoval na začátku schůze vystoupit. A mně to přijde škoda, že tady není. Já jsem to tady už několikrát říkal, že je omluven do šesté hodiny ranní, a já se, pane místopředsedo, domnívám, jak jsem studoval ten § 99, že můžu navrhnut omezení doby, kdy je legislativní stav...

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas, pane poslanče. Vypršel čas vaši faktické poznámky. Poprosil bych pana poslance Vondráčka.

Poslanec Radek Vondráček: Tak jsem si vystál frontu ve faktických poznámkách, abych reagoval na kolegu Kohajdu. Chtěl bych ho ujistit, že já jsem striktně vystupoval k potvrzení trvání stavu legislativní nouze, protože jak o inflaci, tak o valorizaci důchodů mám představy řekněme laické. Nejsem odborník. Ale že ta téma jdou velice těžko oddělit, vám tady můžu ukázat na jednom příkladu, na kousku toho, co jsem chtěl říkat zítra, teď vám to říkat nebudu, slibuji zítra, až příjdu na řadu.

V případě valorizace důchodů jde o naplnění ústavního práva, že občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci dle článku 30 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i při ztrátě živitele a toto právo se v Čechách, na Moravě a ve Slezsku realizuje právě prostřednictvím valorizace. A když budu tady uvažovat tímto směrem, tak valorizace důchodů je projevem materiálního pojetí aplikace základních práv a svobod. Valorizace důchodů je vlastně, ten dlouhodobě známý valorizační mechanismus vázaný na inflaci, je vlastně naplněním základního práva, ne jeho porušením. Nelze tedy pro vyhlášení stavu nouze použít důvod ohrožení základních práv a svobod, a už vůbec ne zásadním způsobem. A tady jsem vám zmínila ta dvě téma dohromady, jak valorizace, tak důvody pro

vyhlášení stavu legislativní nouze a jeho využití pro zkrácené řízení. Děkuji. Jenom ilustrační příklad.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní poslankyně Schillerová. Tak prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Pane ministře, jde to ztuha, ale já jsem ráda, že se posouváme. Znovu to zopakuji. V dokumentech ke státnímu rozpočtu na rok 2022, k tomu vašemu, máte explicitně v příslušné příloze přímo ocitováno, kolik v rozpočtu dělá mimořádná valorizace na ten rok 2022, kdežto ve stejném dokumentu na rok 2023 to nemáte. Ale já jsem radší, to je prostě základní věc. To není tak, co tady říkáte, dovozujete. Nechci vás tady nějak poučovat, ale prostě přece jenom jsem čtyři roky na tom Ministerstvu financí byla ve funkci ministryně a předtím samozřejmě hromadu let v jiných funkcích.

Ale vy jste teď řekl zásadní větu. Na závěr jste řekl, bude to stát 15 miliard. To máte na mysli samozřejmě tu sníženou valorizaci, jinak by to stálo 34,4. 20 jsem předpokládala, že tam máte, takže vy jste byli teď v pohodě. Ještě 5 jste v plusu. Ale vy jste řekl, když jste končil ve svém vystoupení, 15 se tam bude muset dodat. Takže byla tam ta nula. Protože kdybyste vycházeli ze všech dostupných predikcí, z fiskálního výhledu Ministerstva financí, máte tam teď 20. Nemáte, protože to nemáte v příslušných dokumentech. Řekla to Národní rozpočtová rada. Takže tam vlastně nemáte nic, což jste tady za mě potvrdil. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Bude pokračovat pan poslanec Babka s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Ondřej Babka: Vážený pane místopředsedo, děkuji vám za slovo. Vrátím se k tomu, co jsem tady zmíňoval ve své předchozí faktické poznámce. Já jsem se dnes celý den zde věnoval tomu, nebo respektive litoval jsem toho, že zde bohužel není přítomen pan ministr pro legislativu, který by se mohl zapojit do té naší debaty, která si myslím, že i v těchto hodinách byla plodná.

Myslím si, že tak jak uvádí § 99 odst. 1 našeho jednacího rádu, tak můžeme navrhnut omezit dobu, na niž byl stav legislativní nouze vyhlášen. Já to říkám proto, že se mi prostě nelibí, že pan ministr zde přítomen není a že se nám k tomu žádným způsobem nevyjádřil. Proto prosím, kdybyste po skončení rozpravy o tomto bodu nechal hlasovat. Dávám tedy návrh, abychom omezili tu dobu, na niž byl stav legislativní nouze vyhlášen, do 1. 3. do 13 hodin. Myslím si, že třeba stihneme slyšet to vyjádření pana ministra. Chápu, že kdybyste to do té doby nestihli, tak samozřejmě můj návrh bude po skončení rozpravy nehlasovatelný, nicméně tímto svým návrhem chci dát hlavně najevu to, že se nám prostě nelibí, že se v tuto chvíli v již nějakých 16 hodin probíhající debatě prostě ministr, který má na starosti ve vaší vládě legislativní práce, k tomuto návrhu ještě nevyjádřil. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Kohajda. Jenom pana Babku ještě poprosím o ten termín, dokdy to navrhoval, abych si to zapsal.

Poslanec Ondřej Babka: Já se domnívám, že to je obdobný návrh, který zde přednesl kolega Vondráček. Já ho dávám samozřejmě z jiného důvodu, který jsem tady popsali, a navrhoji ho do 1. 3. do 13 hodin. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Kohajda. Prosím.

Poslanec Michael Kohajda: Na počátku bych určitě rád vaším prostřednictvím, pane předsedající, pochválil pana kolegu Vondráčka, pana kolegu Nachera, protože tam si myslím, že opravdu debatujeme o tom, zda jsou, nebo nejsou splněny podmínky toho stavu legislativní nouze. Stejně tak, a to budu rád, když mě kdokoliv z pánů či dam opraví, bych si chtěl ujasnit, v jaké vlastně procesní pozici tady jsme. Na žádost, na návrh vlády předsedkyně Sněmovny vyhlásila stav legislativní nouze a my teď máme možnost to omezit, máme možnost to zrušit, anebo ten stav legislativní nouze bude pokračovat.

Tam, kde si myslím, že by Ústavní soud mohl zasáhnout, a zmiňoval to tady, vaším prostřednictvím, pan kolega Haas, je, že bychom zkrátili možnost této debaty, že bychom zkrátili možnost přednášet argumenty, že bychom zkrátili možnost, právo každého z poslanců vystoupit proti tomu, zda tady ten stav je, či není. Vzhledem k tomu, že tato debata už tady probíhá mnoha hodin, osobně se nedomnívám, že k něčemu takovému dochází. Osobně se domnívám, že tady Ústavní soud nemůže shledat, že toto nastává. Proto jediným suverénem, který má právo rozhodnout, zda stav legislativní nouze trvá, či nikoliv, je tato Sněmovna.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní poslankyně Mračková Vildumetzová bude pokračovat s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Adámková. Prosím.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Můj kolega pan poslanec Babka se tady neustále domáhá a snaží se nějakým způsobem vyzvednout, že by tady měl být přítomen ministr pro legislativu. Říká, že to je velká škoda. Já to spíše považuji za nehorázné a neskutečné jednání. Opravdu si vůbec nedokážu představit, kdyby to bylo opačně, tak tady vidím, jak tady stojí paní Černochová nebo jiní, kteří říkají, nebudem dál pokračovat, pokud tady prostě ten příslušný ministr nebude. My tady máme potvrzovat stav legislativní nouze a ten, kdo je k tomu určený a kompetentní a kdo by k tomu měl nejvíce vystupovat i v rámci té odborné části, kdy tady vystupuje pan Haas, Radek Vondráček, lidé z ústavně-právního výboru, kteří tady říkají jasné argumenty, tak tady prostě není.

To, že tady vystupuje velmi bych řekla bojovně ministr práce a sociálních věcí, to určitě oceňuji. Z druhé strany považuji za druhou nehoráznost, že v rozpočtu na rok 2023 prostě ty finanční prostředky na valorizaci důchodů nejsou, nebyly. Tak si prostě nalijme čistého vína. Když Zbyněk Stanjura sestavoval ten rozpočet, tak potřeboval ten schodek mít pod 300 miliard, takže udělal 295, aby to moc hezky vypadalo. Ale věděl sám, že tam ty finanční prostředky nemá. Já to považuji vůči těm lidem jako za strašně nezodpovědné a vůbec si nedokážu představit, že bych takhle sestavovala rozpočet. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní poslankyně Adámková.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, já jsem daleka toho polemizovat s jinými kolegy právníky. Ponechám to na nich, protože to skutečně není moje parketa. Ale ono jak to tak bývá, v lidském životě se to většinou všechno zacyklí a pak stejně skončíte u toho mého oboru, a to je zdravotnictví. Já bych opravdu velmi ráda věděla tak jakože neochvějně, neotřesitelně, abych to mohla samozřejmě těm lidem, kteří se mě ptají, jasně říkat, že na tom je shoda, legislativní nouzi. Protože rozhodnutí, které uděláte dnes, protože stoosmičku máte, my to nezpochybňujeme, prosím, o tom to není, my chceme pouze informace – ono se vrátí samozřejmě těm lidem později. Já musím upozornit, že mnozí z nich velmi rádi s těmi tabulkami očekávali nějaké příjmy, které míti nebudou, tak život jim ukáže, jak to bude. Ale oni začínají mít strach o to, že si nebudou moci dovolit různé příplatky. Já bych velmi ráda věděla, proč tedy toto musíme řešit v legislativní nouzi, protože ono to na

ně bude mít negativní dopad. Prostě to tak je. Protože já se domnívám, že zatím jsme se opravdu neochvějně nedozvěděli, že to jinak nejde. Proto se domnívám, že tyto opravdu velmi důležité věci pro ty lidi, a jak říkám, vůbec nezpochybňuji tady kolegy právníky, oni vědí, o čem hovoří, já prostě nejsem právník, vycházím z toho, na co se mě ptají ti lidé – domnívám se, že by to chtělo řádný proces, kde bychom opravdu o tom mohli hovořit nikoliv ve stavu legislativní nouze, ale tedy v řádném procesu. Protože oni mají strach, že to negativně, opravdu negativně dopadne na jejich život. Myslím si, že je to jejich legitimní obava. Já proto prosím, tedy opravdu by bylo třeba toto projednávat jinak než ve stavu legislativní nouze. Z těchto důvodů nezpochybňuji nic, co řekli právníci, nejsem právník, čili nepolemizuji s vašimi definicemi vůbec, vycházím z toho, o čem samozřejmě denně se dozvídám od svých pacientů. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí paní poslankyně Malá s faktickou poznámkou a připraví se pan poslanec Brož. Tak prosím.

Poslankyně Tat'ána Malá: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych si dovolila zareagovat na kolegu Kohajdu, který hovořil o tom, že nám vlastně nejsou krácena ta práva. Tak já si myslím, že pokud dojde k potvrzení trvání stavu legislativní nouze, tak ta práva krácena budou, protože nejsme schopni projednat ten zákon v běžném legislativním procesu, nebudeme jej moct projednat ve všech výborech, tak jako je zvykem. A je to skutečně subjektivní věc.

Druhá věc. Pokud se tady bavíme o stavu legislativní nouze a o těch podmínkách, které mají být naplněny, tak pokud jde o to vyhlášení stavu legislativní nouze jinak než podle toho zákona o bezpečnosti článku 8, tedy podle... obyčejným zákonem, jako je jednací řád Poslanecké sněmovny, tak už to tady padlo několikrát, ale vy se k tomu nechcete vyjádřit. Podle judikatury Ústavního soudu musí být většinová shoda v Poslanecké sněmovně alespoň na úrovni ústavní většiny. Tak mě by zajímal, jak na toto budete argumentovat.

A potom ještě – stihnu to, poslední poznámka. Vy jste nás tady tak trošku kritizoval, nebo kolegy, za to, za tu diskusi k tomu legitimnímu očekávání. Já se domnívám, že většina z kolegů, já s vámi vlastně téměř souhlasím, že se máme ted' bavit o stavu legislativní nouze, ale většina kolegů reagovala na argumenty pana ministra Jurečky. Takže tolik.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Brož, připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji za slovo. Já tady tak poslouchám a podobně jako moje kolegyně předchozí. Ta debata se dostala hodně do té právnické roviny, což je naprostě v pořádku, protože kvůli tady tomu jsme. Ale zase někdy abychom v tom kličkování mezi paragrafy nezapomněli na to, co je podstatné, a to jsou i lidé, protože samozřejmě jde o ty právní věci legislativní, ale ti lidé jsou v tom podstatní.

Nicméně abych se vrátil zase k tomu... podstatu té věci, to vyhlášení stavu legislativní nouze, tak mně tady také chybí pan ministr pro legislativu. A jde i o to, že například, když bychom se... odvoláváme se na nejrůznější vyjádření odborníků, myslím, že tady padlo už i jméno pana Marka Antoše, ústavního právníka, který se k té věci vyjadřoval, on k tomu má poměrně rozsáhlé vyjádření, a mě by zajímalo právě i třeba to jeho vyjádření, ta oponentura, ten rozbor. Já to tady nebudu čist samozřejmě celé, protože ten čas na to není v té faktické, ale jenom proč já se přikláním k tomu, že stav legislativní nouze není potřebný. On třeba říká: Pokud vláda opravdu prosadí změnu důchodů ve stavu legislativní nouze, zdá se mi velmi pravděpodobné, že u Ústavního soudu narazí, což může přinést i další škody, zpětné doplácení a podobně. Vydat se po této cestě se mi tedy z nejrůznějších důvodů zdá jako hazardérství.

Já si myslím, že bychom jako Sněmovna neměli podporovat toto hazardérství a přistupovat k němu a podporovat jej. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Pan poslanec Vondráček vystoupí s faktickou poznámkou. Připraví se pan poslanec Haas. Tak prosím.

Poslanec Radek Vondráček: Já bych chtěl reagovat na kolegu Kohajdu. Jestli jsem to správně pochopil, ten příspěvek, že tady mluvil o tom, že je Poslanecká sněmovna suverénem, co se týče toho stavu legislativní nouze. Já si myslím, že Poslanecká – ne myslím, já jsem přesvědčen, já to vím – Poslanecká sněmovna je suverénem, co se týče svých vnitřních poměrů. Jak se tady k sobě chováme, jak tady hlasujeme. To, co se týká prostě Poslanecké sněmovny. Ale v žádném případě není správné, nebo nemůžeme mluvit o Poslanecké sněmovně jako suverénu v případě právě legislativního procesu. Právě proto tady máme ty ústavní nálezy, které tady citoval i kolega Haas, ten 53 a 55 z roku 2010. Protože právě v těchto ústavních nálezech konstatoval Ústavní soud, že samotný výkon legislativní procedury musí zohledňovat principy dělby moci, pluralismu, svobodné soutěže politických sil, princip reprezentativní demokracie založené na svobodném výkonu mandátu a rovnosti členů Parlamentu, na svobodě projevu a svobodné parlamentní rozpravě, princip většinového rozhodování a od něj neoddělitelný princip ochrany menšin, které jsou na parlamentní půdě představovány parlamentní opozicí. Mezi ty stěžejní principy patří zásada slyšet všechny strany. A konečně i požadavek veřejného a transparentního projednání zákona. A onen institut vyhlášení stavu legislativní nouze omezuje či relativizuje shora uvedené ústavní principy, a proto musí být podmínky jeho použití vykládány velmi restriktivně. Podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze je existence mimořádné okolnosti, která má potenciál ohrozit základní práva a svobody zásadním způsobem, anebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Takovou okolností může být jen situace, která se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních či vnějších (Předsedající. Čas, pane poslanče.), nebo může jít o situaci přírodní katastrofy. To jsou ty limity.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Bude pokračovat pan poslanec Haas. S faktickou poznámkou se připraví pan vicepremiér Jurečka.

Poslanec Karel Haas: Děkuji mnohokrát za slovo, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, slibuji, že už vás nezdržím ani minutku. Dneska. Do rozpravy jsem přihlášen pak s čísly judikátu Ústavního soudu anebo s citacemi. Ted' opravdu budu reagovat na předchozí průběh debaty.

Za prvé tady padla slova o libovůli nebo svévoli vlády. V právu, kdo jste právník, tak potvrďte, že libovůle nebo svévoli je takový postup, kdy pro něj nemáte objektivní fakta. Pokud se podíváte na stranu 11 sněmovního tisku 392, tak ten obsahuje odůvodnění konkrétními čártkami dopadu do bilance důchodového účtu, konkrétními čártkami meziněsíčního nárůstu inflace a tak dále. To znamená, můžeme debatovat o tom, jak se na ty mimořádné okolnosti popsané v tom odůvodnění díváme. To je nepochybně subjektivní úhel pohledu. Ale ta data, ty tvrdé cifry jsou přezkoumatelné, budou přezkoumatelné v případě ústavního přezkumu. Popírám tady z mého úhlu pohledu slova o svévoli nebo libovůli vlády tady z toho důvodu.

Za druhé odpověď na kolegu Patrika Nachera, prostřednictvím pana předsedajícího, co je tou skutečností. Dovolím si citovat jenom dvě věty z tiskové zprávy Českého statistického úřadu ze 14. února 2022: Spotřebitelské ceny v lednu se meziněsíčně zvýšily o 4,4 %. Meziněsíčně. A ted' ta podstatná věta: Vyšší meziněsíční růst byl v novodobé historii České republiky zaznamenán jen v lednu 1993 v důsledku zavedení DPH. Jinými slovy na 360 měsících v historii České republiky do konce loňského roku se pouze dvakrát stal vyšší

meziměsíční nárůst. Nikde v makroekonomické predikci Ministerstva financí z listopadu, pak byla zveřejněna až lednová, tak jak jsou standardní termíny, nebyl tento meziměsíční nárůst, a ten je jádrem toho pudla, co se událo, nebyl nikdy indikován v historii České republiky. (Předsedající: Čas, pane poslanče.) Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Pan poslanec Nacher vystoupí, připraví se paní předsedkyně Schillerová.

Poslanec Patrik Nacher: Tak já bych chtěl nejdřív reagovat na kolegu Kohajdu, jestli tady je, teď ho nevidím, je tam, ano, zdravím. Tak říkal, já děkuju za tu pochvalu, že jsem jeden z těch, kteří se striktně věnují tomu potvrzení trvání stavu legislativní nouze. A kdybychom tedy byli striktní, velmi striktní, tak by to mělo vypadat tak, že u potvrzení trvání stavu legislativní nouze by tady primárně měl být ministr pro legislativu. V tom dalším bodě, kdy budeme zkracovat ty lhůty, takéž. A teprve v tom třetím bodě ministr práce a sociální věcí, striktně, striktním (nesrozumitelné) pohledem. Já jsem rád, že tady pan ministr vystupuje, protože ono to právě je spojené, pane kolego. To znamená, že buď to spojené je, anebo není. A kdybychom to brali striktně, tak jak vy to popisujete, tak by tady primárně, primárně měl být ministr pro legislativu, protože se bavíme o trvání stavu legislativní nouze. A on tu není.

Takže kam máme směřovat ty otázky? Na ministra práce a sociálních věcí? Ale pak už se tedy bavíme často o té materii, protože ten, kdo to má na zodpovědnost ve vládě, tady není celý den. To znamená, to se na mě nezlobte, to si musíte udělat pořádek ve svých řadách. I přesto jsme se snažili držet toho tématu stav legislativní nouze.

A na kolegu Haase o té meziměsíční inflaci. Ano, já jsem zaznamenal, ale já klidně do zítřka, zítra se můžeme podívat na všechny odborné texty i některá naše vystoupení kolem rozpočtu, druhé čtení, třetí čtení, kde se ta inflace predikovala. Já neříkám, že meziměsíčně o 4 nebo o 5 %, ale predikovala se, jak jsem tady řekl, ten benchmark byl mezi 10 až 15 %. To znamená, ten údiv, že zrovna v lednu to takhle vyskočí, když začalo to zastropování, což bylo úplně jasné, že to vyskočí i z hlediska cen energií, tak bylo jasné, to bylo jasné, že to vyskočí, nevědělo se o kolik, ale že to vyskočí, to bylo jasné. Tam žádná změnová věc nebyla. Nezlobte se na mě.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Paní poslankyně Schillerová s faktickou poznámkou a pan předseda. Ještě je tam pan poslanec Haas.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Myslím, že bychom měli jít o tom přemýšlet, o těchto věcech, uležet si je, domyslet, protože příliš argumentace nezaznělo ze strany pětikoalice právě na téma legislativního stavu nouze. Chyběl nám tady především pan ministr Šalomoun, a proto já beru v tuto chvíli pauzu, nebudu tady říkat na jednání klubu hnutí ANO, to by bylo ode mě asi nepočitné, na odpočinek a hygienu poslanců za hnutí ANO. A předpokládám, že na mě naváže můj kolega, ale to za něj říkat nebudu, ale pevně věřím, že v šest hodin ráno, až se tu sejdeme, tak že tu bude hlavně pan ministr Šalomoun, ať můžeme právě v té odborné debatě pokračovat. Děkuju. Takže já beru teď pauzu na dvě hodiny. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, dvě hodiny. Jsou ještě přihlášení s faktickou poznámkou pan Haas a pan Kolovratník, ale necháme to tedy po přestávce, jestli oni dovolí. Ještě dám slovo panu předsedovi klubu SPD, protože asi bude chtít navázat.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Ano, já budu chtít navázat na paní předsedkyni Schillerovou. Protože tady nebyl pan ministr pro legislativu Šalomoun, tak já žádám také o přestávku na jednání poslaneckého klubu, tak je to v zákonu o jednacím rádu, jako předseda klubu, a samozřejmě využijeme tuto přestávku i na hygienu pro zaměstnance Sněmovny.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: A také to je dvě hodiny z vaší strany?

Poslanec Radim Fiala: Také to budou dvě hodiny. Takže pane předsedající, klidně můžete říct, že jsem požádal o přestávku na dvě hodiny, a ono to bude tedy celkem do šesti hodin a tří minut. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, přesně tak. Čtyři hodiny celkem. Čili já přerušuji jednání na přestávku klubu SPD a klubu hnutí ANO v délce čtyř hodin, tak jak požádali, a my se sejdeme v šest hodin ráno a ve tří minut. V šest hodin a tři minuty. Do té doby přerušuji schůzi a přeji vám pokud možno krátkou dobrou noc.

(Jednání přerušeno ve 2.03 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 6.03 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Dobré jitro, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády. Je 6.03, budeme tedy pokračovat v projednávání stavu legislativní nouze, respektive potvrzení stavu legislativní nouze. Eviduji zájem o vaše odhlášení, i když nebudeme nic hlasovat. Tak vás tedy prosím, abyste se opětovně přihlásili svými identifikačními kartami, protože jsem vás právě odhlásila.

S faktickými poznámkami je nyní přihlášená paní předsedkyně Schillerová, kterou tady ale nevidím, takže jí faktická poznámka propadá. Nyní je přihlášen pan poslanec Haas, kterého ale také nevidím. A pan poslanec Kolovaltník. Ani ten není přítomen.

Protože se nacházíme v rozpravě, nikdo není přihlášen s přednostním právem, nyní by měl tedy vystoupit přihlášený pan poslanec Koten, který tady je přítomen. Prosím o ztištění. A předávám vám slovo.

Poslanec Radek Koten: Dobré ráno. Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. Vážení páni ministři, nebo ministře spíš...

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ministři. Jsou tady dva.

Poslanec Radek Koten: Jsou? Tak pardon. Tak ministři. Dámy a pánové, já se budu tedy vyjadřovat ke stavu legislativní nouze. Je to tedy stav ustanovený § 99 jednacího rádu Poslanecké sněmovny. Já tady nyní tedy ještě pro jistotu zopakuj, jak je možné ho vyhlásit a za jakých mimorádných okolností. Kdy jsou tedy zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody.

Stav legislativní nouze vyhlašuje předseda Sněmovny na návrh vlády, a to podle jednacího rádu, a může být vyhlášen na dobu určitou. Při vyhlášeném stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny rozhodnout na žádost vlády, že předložený vládní návrh zákona bude projednáván ve zkráceném jednání. Ve stavu legislativní nouze posoudí Sněmovna před projednáním pořadu schůze, zda stav legislativní nouze trvá. Dále znova ještě před projednáním návrhu zákona hlasuje, zda stav legislativní nouze trvá a zda jsou dány podmínky pro zkrácené jednání konkrétního zákona. Tato procedura projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání nemá první čtení. Předseda přikáže návrh přímo výboru a určí nepřekročitelnou lhůtu, do níž

musí výbor předložit usnesení. Poté se koná rovnou druhé čtení návrhu zákona, přičemž může být upuštěno od obecné rozpravy, o čemž se usnese Sněmovna. Řečnická doba může být zkrácena na pět minut. Třetí čtení návrhu zákona se může konat bezprostředně po druhém čtení.

Přesnější vymezení podmínek vyhlášení stavu legislativní nouze je možné nalézt v nálezu Ústavního soudu ze dne 1. 3. 2011. Je to tedy nález Pl. ÚS 55/10 č. 80/2011 Sb.

Proč jsem to tady zopakoval? No protože je to důležité. Já jsem si tady totiž nálezy Ústavního soudu týkající se legislativní nouze vytáhl, a protože opakování je matka moudrosti, tak nyní si je tedy zopakujeme.

K nálezům Ústavního soudu týkajícím se legislativní nouze Ústavní soud rozhodl dne 1. března 2011 nálezem spisová značka Pl. ÚS 55/10 v závorce (80/2011 Sb.) o zrušení zákona č. 347/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí. Důvodem pro zrušení zákona bylo neústavní použití institutu legislativní nouze Poslaneckou sněmovnou. Posléze ze stejných důvodů Ústavní soud zrušil i novelu zákona o stavebním spoření. Je to tedy Pl. ÚS. 53/10 č. 119/2011 Sb. Oba tyto nálezy rozšiřují zvláštní kostrbatou řadu rozhodnutí Ústavního soudu, která vytváří jeden z pilířů vzájemného vztahu Parlamentu České republiky a Ústavního soudu. Kromě toho jsou oba nálezy zajímavým případem použití některých doktrín Ústavního soudu. Dále jsou tyto nálezy nepominutelné tím, že v nich byla prozatím asi nejvíce narušena dominantní doktrína Ústavního soudu, kterou je doktrína materiálního pojetí právního státu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane poslanče, já poprosím kolegyně a kolegy o ztišení.

Poslanec Radek Koten: Děkuji. Kdy je tedy legislativní nouze ústavně konformní? Ústavní soud se při posuzování obou případů nejdříve vyrovnával se svým tvrzením obsaženým v nálezu týkajícím se snížení platů soudců. Tady jsme zase opět u nějakých příjmů. Tedy za prvé, jednalo se v podstatě o shodný případ procesního jednání Poslanecké sněmovny jako v níže analyzovaných případech. Vláda iniciovala urychlení legislativního procesu novely zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu. Dále, za druhé, prostřednictvím návrhu na vyhlášení stavu legislativní nouze snížení svých platů poté napadli sami soudci, mimo jiné namítli i nesprávné použití procedury legislativní nouze. Ústavní soud aplikoval v předmětném nálezu ohledně stavu legislativní nouze v rámci svého předporozumění zásadu či doktrínu minimalizace zásahu vyslovenou již dříve, například v nálezu Pl. ÚS 7/03 č. 512/2004 Sb. Není-li úprava legislativního procesu, jež je součástí jednoduchého práva, vyjádřením ústavního principu i její případné porušení degradační důvod – tři tečky – pro nedodržení ústavně předepsaného způsobu přijetí zákona nebo jiného právního předpisu nezakládá. V nálezu tedy týkajícím se zrušení snížení platů soudců Ústavní soud konstatoval, že nebude vzhledem k uvedené zásadě zasahovat do procesních postupů Poslanecké sněmovny, pokud postupy neporušují některý z ústavních principů.

Pokud se týká přímo legislativní nouze, nebude Ústavní soud zasahovat zejména tehdy, pokud se pro legislativní nouzi vyslovila výrazná většina poslanců a zároveň se nezformovala výrazná menšina proti.

Jinak řečeno, Ústavní soud bude akceptovat procesní autonomii Poslanecké sněmovny ohledně legislativní nouze jen tehdy, pokud je aplikována určitým způsobem. Ústavní soud tím nálezem zrušil snížení platů jen u soudců. Pokud by býval prohlásil neústavnost postupů s legislativní nouzí, musel by pro procesní vadu zrušit snížení platů všech představitelů státní moci, jichž by se novela týkala. Podmínky vyhlášení legislativní nouze jsou upraveny v článku (paragrafu?) 99 odst. 1 jednacího řádu Poslanecké sněmovny následujícím způsobem. Cituji:

"Za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu, nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, vyhlásí předseda Sněmovny na návrh vlády stav legislativní nouze."

Za dodržení dalších rigidních procedurálních podmínek spočívajících ve dvojím plenárním hlasování potvrzujícím nezbytnost krácení jednání je možno návrh zákona v rámci stavu legislativní nouze projednat zkráceným postupem. Ústavní soud výše uvedeným způsobem ve svém odůvodnění v podstatě k témto podmínkám přidal další podmínu. Touto podmínkou je to, že i když má příslušná zákonem stanovená většina v Poslanecké sněmovny za to, že jsou podmínky splněny, musí se ohlížet ještě na to, zda si totéž myslí i Ústavní soudem stanovená relevantní část opozice Poslanecké sněmovny. To je velmi důležité. Pokud se však zformuje opoziční názor proti názoru, že jsou podmínky pro vyhlášení, popřípadě trvání legislativní nouze splněny, je potřeba přistupovat podle Ústavního soudu k podmínkám restriktivním způsobem.

Tímto přístupem byla legislativní nouze Ústavním soudem v nálezu týkajícím se snížení soudcovských platů modifikována. Podle Ústavního soudu nestačí, aby Poslanecká sněmovna o existenci legislativní nouze dvakrát hlasovala. I když bude existence legislativní nouze hlasováním, tedy většinově, potvrzena, pak pokud bude zformována relevantní opozice, nestačí dodržení procedury k tomu, aby byl zákon ve zkráceném jednání přijat.

Jinými slovy, Ústavní soud říká, dosavadní zákonná úprava není správná. To, zda se má jednat zkráceně, musí potvrdit nějaká více kvalifikovaná většina, a to bez ohledu na skutečné důvody legislativní nouze. Ústavní soud se tak vyjádřil de lege ferenda v tom smyslu, že zrychlený legislativní proces by měl být upraven jiným způsobem. Pravděpodobně nejlépe tak, jak je už upravena procedura vyslovení souhlasu v prvním čtení: Pokud nesouhlasí dva kluby nebo alespoň 50 poslanců, není možno postupu použít. Vyjádřil tedy názor, že zrychlení legislativního procesu je možné jen v mimořádných případech, které se vyznačují zejména tím, že s mimořádností souhlasí i opozice, jinak se musí jednat běžným způsobem, bez ohledu na to, jaké škody opozice obstrukcemi nebo jiným zdržováním způsobi.

Ještě bychom se tedy dostali k tomu účelu stavu legislativní nouze. Je třeba vycházet z toho, že institut stavu legislativní nouze byl zaveden do jednacího řádu Poslanecké sněmovny už při jeho originálním přijetí v roce 1995. Tento institut byl tehdy jediným nástrojem pro zrychlení legislativního procesu. Ústava neobsahuje žádné podrobnosti týkající se délky a postupu legislativního procesu v Poslanecké sněmovně, nicméně ústava neupravuje ani počet plenárních čtení, ani lhůtu na projednávání návrhu zákona ve výborech, ani druhy legislativních rozprav v plénu či výborech. Jediným detailem parlamentního legislativního procesu, který ústava reguluje, je třicetidenní propadlá lhůta, ve které musí zákon projednat Senát. Z tohoto důvodu ústava neobsahovala ani žádné instituty pro zkrácení legislativního procesu, neboť by tak předcházela budoucí zákonné regulaci.

V době schválení ústavy v roce 1992 samozřejmě neexistoval ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, který institut zkráceného jednání posléze převzal po inspiraci z jednacího řádu Sněmovny do ústavního textu s tím, že v případě uvedeném v ústavním zákoně o bezpečnosti, to je v případě, kdy je vyhlášen mimořádný stav, nemusela být vyhlašována legislativní nouze, a přesto se mohlo konat zkrácené jednání o návrhu zákona. Zkrácené jednání se muselo zavést v rámci mimořádných stavů, tedy bud' válečný stav, nebo stav ohrožení, přímo Ústavou, a to proto, že obsahuje speciální zkrácení ústavní senátní třicetidenní lhůty. Tato ústavní regulace zkráceného jednání neměla žádnou souvislost s tím, jak má vypadat legislativní proces v případech jiných. Nijak nesvědčila pro to, že by v ostatních běžných případech, mimo tedy vnější bezpečnost státu, nemohl či mohl být legislativní proces zkrácen. Z toho vyplývá, že argument Ústavního soudu, který tvrdí, že ústavodárce považoval za potřebné zkrátit legislativní proces jen v případě mimořádných stavů a jinak je zkrácené jednání zavedeno jen obyčejným zákonem, a tím snad méně legitimně, neodpovídá skutečnosti.

Ústavodárce v roce 1999 novelizoval ústavu pro účely mimořádných stavů a koncipoval zkrácené jednání tak, aby nebylo v tomto případě nezbytné předem vyhlašovat stav legislativní nouze. Tím ve skutečnosti dosavadní obecnou procedurální úpravu o zkráceném jednání zjednodušil pro případy vnější bezpečnosti. Přitom bral v úvahu dosavadní praxi, která vycházela z toho, že pokud je přijat velmi rigidně procesně upravený stav legislativní nouze, bylo dosud možné zkrácené jednání v mimořádných situacích aplikovat i pro účel bezpečnosti státu. Zkráceně řečeno, Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky využil znalostí z aplikování stavu legislativní nouze a zkráceného jednání a zakotvil jej v modifikované podobě do ústavní novely.

Nyní zde tedy máme vznik toho institutu stavu legislativní nouze. Ten byl tedy před přijetím ústavního zákona o bezpečnosti České republiky jedinou zákonem upravenou možností, jak zkrátit, alespoň tedy v Poslanecké sněmovně, legislativní proces v rámci jednacího řádu z roku 1995, s výjimkou případů přijetí zákona na základě rozhodnutí Rady bezpečnosti, kdy nebylo potřeba vůbec vyhlašovat stav legislativní nouze. Je potřeba si uvědomit, že jednací řád z roku 1995 zcela nově zavedl trojí plenární čtení a tím se legislativní proces značně prodloužil.

Nepřinášelo to však přílišné potíže, neboť prozatím nebyl vytvořen Senát, ten vznikl až v roce 1996. Takže se zákony sice projednávaly v trojím čtení, ale z Poslanecké sněmovny se postupovaly přímo prezidentu republiky. Přesto už v roce 1995 byl legislativní stav legislativní nouze využit.

Kromě něj bylo možno legislativní proces zkrátit i jiným způsobem, který však má po vzniku Senátu jen omezené účinky. Bylo možné stejně tedy jako dnes zkrátit šedesátidenní lhůtu na projednání návrhu ve výborech na jeden den, samozřejmě se souhlasem navrhovatele, a tím bylo umožněno, aby se návrh projednal na téže plenární schůzi ve třech čteních. Dokud neexistoval Senát, bylo tak možno v podstatě schválit vládní návrh za několik dní. Deset dní tedy byla lhůta na seznámení, poté jeden den první čtení, výbor, druhé čtení, čtení 24 hodin po doručení usnesení a třetí čtení, které tehdy mělo opět jen čtyřiadvacetihodinovou lhůtu pro doručení návrhu z druhého čtení. Až poté, kdy byl vytvořen Senát, začaly vznikat praktické problémy s tím, že zákon byl schválen později, než vláda původně předpokládala.

K podstatné reformě však došlo až poté, kdy bylo nezbytné přijmout řadu návrhů v rámci přípravy přistoupení České republiky k Evropské unii. V roce 2000 byl přijat institut vyslovení souhlasu s návrhem zákona v prvním čtení prostřednictvím novelizace § 90 jednacího řádu, a dále pak vyslovení souhlasu v prvním čtení je v podstatě radikálnější omezení řádného legislativního procesu než legislativní nouze. Legislativní nouze omezuje jednání a rozpravu mírným způsobem spočívajícím ve zkrácení procedur a lhůt a neruší plenární ani výborovou rozpravu, ani plenární, ani výborové podání pozměňovacích návrhů a jednání o nich. Institut přijetí zákona v prvním čtení znamená významné omezení všech řádných postupů legislativního procesu. Poslanci v něm zcela ztrácejí možnost podávat pozměňovací návrhy, a to jak ve výborech, tak v plénu. Tento institut zcela eliminuje výbory, druhé i třetí čtení v Poslanecké sněmovně. Existuje jen obecná rozprava v prvním čtení a hlasování o tom, že bude institut využit, a poté podrobná rozprava, oprava legislativních chyb a hlasování o zákonu jako celku. Tím je celé projednávání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně skončeno s výjimkou možného návratu zákona ze Senátu nebo od prezidenta republiky. Institut vyslovení souhlasu s návrhem zákona v prvním čtení je omezením hlasů opozičních menšin, i když tyto musí být menší než 50 poslanců a musí zahrnovat méně než dva poslanecké kluby. Sněmovní menšiny jsou chráněny právem odmítnutí použití tohoto institutu alespoň 50 poslanci nebo alespoň dvěma politickými kluby.

Tento urychlovací nástroj měl umožnit snadnější implementaci unijního práva. Měl v podstatě nahradit institut nařízení vlády s mocí zákona, který poslanci odmítli a který byl využit v předvstupním období na Slovensku i v jiných přistupujících státech. Ovšem ochrana institutu vyslovení souhlasu v prvním čtení před zneužíváním se ukázala jako dostatečná a práva

opozice byla v podstatě zachována. Velmi často se stávalo a dodnes stává, že vyslovení souhlasu v prvním čtení je příslušnou menšinou zablokováno, po většině tedy dvěma poslaneckými kluby, a návrh musí projít řádným legislativním procesem.

Institut vyslovení souhlasu v prvním čtení nemá žádné materiální podmínky. Může být využit vždy a u všech návrhů zákona, nejen tedy u návrhů vládních. Na rozdíl od legislativní nouze je závislý jen na jediném hlasování v plénu, u legislativní nouze se o její aplikaci hlasuje v plénu dvakrát. Jedná se o podstatně silnější omezení práv poslanců a problematičtější proceduru, která má silné ústavní konotace. Ovšem není nazývána odstrašujícím názvem stav legislativní nouze, a tím zůstává do značné míry skryta.

Tady je ještě statistika, kdy tedy v různých volebních obdobích, at' tedy ve třetím volebním období mezi lety 1998 až 2002, bylo z 32 nakonec schváleno 20 zákonů, ve čtvrtém volebním období 2002 až 2006 z 66 38 zákonů a v pátém volebním období od roku 2006 do roku 2010 z 95 40 zákonů.

Aplikace institutu stavu legislativní nouze. Jak tedy ukazovala tato statistika legislativní nouze, byla v nadpoloviční většině případů použita tehdy, kdy došlo k naprostu mimořádným okolnostem, pokud tedy za mimořádné okolnosti považujeme třikrát se opakující povodně či dodávky pro elektrárnu Búšehr, když se o připravované dodávce vědělo řadu měsíců předem. V ostatních případech šlo o záležitosti typově podobné situaci, kterou posuzoval Ústavní soud v komentovaných nálezech, tedy o situaci, kdy z nějakého důvodu bylo potřeba zkrátit legislativní proces a vládě se nepodařilo podat a projednat návrh zákona včas. Nikoliv však z objektivních důvodů. Tak a teď jsem se ztratil...

Vláda se dostala do kritické situace a hrozilo, že nepřijatý zákon způsobí hospodářské potíže nebo nebude přijat včas před nadcházejícími volbami. Obvykle i v takovém případě panoval ve Sněmovně všeobecný souhlas se zkrácením jednání a při potvrzení trvání legislativní nouze ke specifickému zákonu poslanci hlasovali z velké většiny tak, že nedostatek skutečné mimořádnosti svými hlasy takzvaně pokryli. Tato praxe vedla k tomu, že se podobný postup opakoval i ve všech obdobných situacích, i když existovala určitá zformovaná opozice proti zkrácenému jednání o zákonu. Je zajímavé, že se do situace zformované opozice proti legislativní nouzi dostaly v různých obdobích všechny naše dlouhodoběji činné politické strany. Nicméně odpor proti legislativní nouzi byl vždy jen slovní. Z případu všeobecného souhlasu si byli poslanci vědomi toho, že je zvykem, že není tak důležitý věcný důvod legislativní nouze, nýbrž je důležitý souhlas v hlasování, která navíc nebyla časově po sobě jdoucí.

Častými odpůrci extenzivního výkladu institutu legislativní nouze byli například poslanci Marek Benda a Cyril Svoboda. Do stejné situace se však dostal i Miloslav Výborný a někteří poslanci sociální demokracie, kteří naopak, a v jiných politických konstellacích, energicky bránili existenci mimořádnosti situace a nezbytnost legislativní nouze.

Tabulka obsahuje všechny zákonné (zákony) projednávané v legislativní nouzi za dobu fungování Poslanecké sněmovny od nabytí účinnosti nového jednacího řádu v roce 1995 do konce volebního období v roce 2011. Ani v jednom případě nebyla existence stavu legislativní nouze plénem odmítnuta. Pokud nešlo o spornou věc, neuvádí se počty hlasujících, uvádí se pouze to, že se trvání legislativní nouze potvrzuje všeobecným souhlasem. Pokud se politické strany dostaly do sporu, je uveden výsledek hlasování o potvrzení legislativní nouze před rozpravou o návrhu zákona a dále je pak uveden i počet poslanců, kteří se přímo hlasování zdrželi. Další číslo je výsledek hlasování o přijetí návrhu téhož zákona jako celku.

To srovnání rovněž obsahuje skutečnou okolnost, která způsobila nezbytnost zkráceného jednání, například povodeň, pokud tedy nějaká byla. Dále je uvedeno... Už mám budíček na hodinkách. Dále je uvedeno, která politická strana se postavila proti extenzivnímu výkladu legislativní nouze. V některých případech jsou uvedeny zajímavé citáty ze stenoprotokolu. (Pobavení v sále.) No tak zvoní mně hodinky, že už mám být vzhůru, tak jsem předběhl zase dobu. Ne, mám to v hodinkách.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím, abyste dodržovali – v jednacím rádu máme jasné dáno, že bychom se neměli oslovoval z místa. Prosím, pokračujte, pane poslanče.

Poslanec Radek Koten: Děkuji. Celkem bylo do doby přijetí komentovaných nálezů Ústavního soudu přijato celkem 34 zákonů ve stavu legislativní nouze, jediný ze zákonů projednávaných v rámci legislativní nouze byl prozatím Sněmovnou při hlasování o zákonu jako celku zamítnut. V některých případech bylo několik zákonů soustředěno do jediného vyhlášení stavu legislativní nouze. Tento institut totiž umožňuje přijmout více zákonů, pokud už je stav nouze vyhlášen. Naproti tomu v některých případech byla legislativní nouze vyhlášena kvůli jedinému návrhu zákona. Před projednáním každého zákona ve zkráceném řízení musí být trvání legislativní nouze vždy znova potvrzeno. Je to tedy interpretace obligatorního dvojího potvrzení legislativní nouze před jednáním. O každém ze zákonů byla vytvořena až postupně na nátlak opozičních stran a znamenala zvýšenou rigiditu aplikace institutu.

Co z toho tedy vyplývá? První dojem je ten, že četnost použití zkráceného jednání v rámci stavu legislativní nouze je ve srovnání s normální procedurou zanedbatelná. Během čtyřletého volebního období přijme parlament okolo 400 zákonů. A za těch 15 let, které předcházely tomu roku 2011 od účinnosti současného jednacího rádu, bylo tedy schváleno okolo 1 500 zákonů, z toho tedy jen 34 bylo schváleno v době trvání stavu legislativní nouze ve zkráceném jednání. Je to tedy oproti tomu celkovému počtu přijatých zákonů zanedbatelné číslo, které by mohlo svědčit o tom, že legislativní nouze je přijímána opravdu jen za velmi mimořádných okolností, tak jak to předpokládá jednací řád. Pokud se však podíváme na další čísla, je zřejmé, že skoro polovina návrhů zákonů nesplňuje žádnou zvláštní mimořádnost a byla zkráceným způsobem schválena pro určité subjektivní zaváhání na straně vlády vzniklé při přípravě zákona nebo při řešení určité problematiky. Ta další část návrhu splňuje podmítku mimořádnosti alespoň v tom, že se jedná, jednoduše řečeno, o povodně, o nenadálou změnu situace, například na Balkáně. A je to zřetelně viditelné, že je převažující rezignace Poslanecké sněmovny na to, aby trvala na mimořádnosti situace i za podmínek, kdy se celá Sněmovna v podstatě shodne na tom, že návrh zákona je potřebný, včetně jeho urychleného přijetí.

Postupem doby se stalo zřejmým, že pokud je splněna jedna ze tří věcných zákonních podmínek, je to tedy ohrožení základních práv občanů, bezpečnosti státu, hrozba značných hospodářských škod, netrvá Poslanecká sněmovna na mimořádnosti situace. Zkráceně řečeno, pokud hrozí České republice značné hospodářské škody nebo pokud je třeba přijmout změnu volebního zákona, nevyžaduje Sněmovna, aby jejich ohrožení bylo způsobeno mimořádností situace. Zvyková interpretace se postupem času posunula tak, že postačí, pokud je zde objektivní hrozba vzniku jedné ze tří věcných zákonních podmínek. Mimořádnost situace nebyla až tak vyžadována.

Tento myšlenkový posun byl způsoben zejména praxí v devadesátých letech, dokud neexistoval institut souhlasu v prvním čtení. Poté v konfrontaci s drastickými omezeními poslaneckých práv v institutu souhlasu v prvním čtení, je to tedy asi 20 % všech zákonů, má být podle navrhovatele schválena už v prvním čtení. Ve velké části případů je to však zablokováno. Nebyl stav legislativní nouze považován za žádnou krizovou variantu, která by významným způsobem tehdy omezovala opozici. Musíme si také uvědomit, že v těch několika volebních obdobích, která do té doby byla, tak většinou se jednalo pouze o mírný rozdíl mezi koalicí a takzvanou opozicí. Vedle toho byla v praxi Poslanecké sněmovny používána i možnost extrémního zkrácení projednávání zákona ve výboru, která měla podobné účinky jako zkrácené jednání ve stavu legislativní nouze. Obecně řečeno při složitosti a délce legislativního procesu mezi Poslaneckou sněmovnou, Senátem a prezidentem republiky vláda kterékoliv koalice do toho roku 2011 používala střídavě všechny možnosti, jak v případě

naléhavé potřeby legislativní proces zkrátit a zajistit snazší prostupnost návrhu zákona Parlamentem. Cílem nebylo omezit opozici, ale všeobecně překonat chronické procedurální překážky vládnutí, které byly ještě znásobeny nepříznivými politickými poměry, nedostatečnou nebo nestabilní vládní většinou, což významně prodlužovalo délku legislativních rozprav, a to i ve výborech, a vázalo členy vlády na dlouhé hodiny v Poslanecké sněmovně. Z rozboru legislativní praxe toto vyplývá více než zřetelně, zejména v konfrontaci s údajem, jak dlouho v průměru trvá v České republice legislativní proces, což je doba okolo osmi měsíců.

Všechny tři výše uvedené možnosti zkrácení legislativního procesu se tak postupně stabilizovaly jako běžné, ovšem nikoliv mimořádné nástroje racionalizace parlamentních procedur v časově naléhavých případech, a to bez ohledu na původní účely jejich zákonné úpravy, což bylo akceptováno i ze strany každé opozice. To však neznamená, že se momentální opozice proti některým použitím slovně nebrání. Ostatně sofistikované řečnické souboje mezi renomovanými interprety jednacích pravidel jsou stabilním průvodcem fungování každého parlamentu.

Pro srovnání ještě uvedu... Legislativní nouze v jiných státech, je to tedy parciální komparace institutů nazvaných podobně jako v českém jednacím rádu, obsahuje už první odůvodnění nalezu Ústavního soudu Pl. ÚS 55/10 v bodě 88 a 89. Ačkoliv se v odůvodnění jasné říká, že jejich účel, úprava, využití, ústavněprávní limity i četnost aplikace se od institutu legislativní nouze upraveného v jednacím rádu Poslanecké sněmovny značně odlišují, přesto je komparace použita v odůvodnění k navození a posílení dojmu, že se takové instituty mohou používat pokud možno co nejméně.

V Německu a Rakousku se ovšem nejedná vůbec o podobné instituty jako v České republice. V obou německy mluvících státech jde o ústavou zakotvený naléhavý režim mimořádného charakteru, který zcela vylučuje plenum parlamentu dolní komory z přijetí rozhodnutí v legislativním procesu. Pak je samozřejmě závěr o tom, že se taková procedura má použít co nejméně, nezpochybnitelný. Rovněž správné je přezkoumání jeho použití ústavním soudem, neboť se jedná o ústavní institut. V Rakousku tedy upravuje urgentní legislativní proces článek 18 ústavy. Pokud je to nezbytné k tomu, aby se zabránilo zjevným a nenapravitelným škodám pro společnost, je možno přijmout opatření, která podle ústavy vyžadují usnesení Národní rady, jež právě nezasedá nebo se nemůže včas sejít nebo brání-li její činnosti vyšší moc.

Prozatímní opatření měnící zákon přijímá spolkový prezident na návrh vlády. Národní rada, je to tedy jako dolní komora, jako celek se o existenci urgentního režimu ani o konkrétním opatření s mocí zákona vůbec neusnáší. Předběžný souhlas musí vyslovit jen podvýbor hlavního výboru Národní rady. Je to tedy řídící orgán srovnatelný s organizačním výborem Poslanecké sněmovny. Nouzové opatření musí být Národní radou ratifikováno, respektive Národní rada jej musí přijmout jako zákon do čtyř týdnů od jeho přijetí, nebo musí být nařízení vládou ve stejně lhůtě zrušeno. Například německá ústavní úprava stanoví, že o existenci nouzového stavu zákonodárství... Gesetzgebung... Já to snad ani nevyslovím, teď jsem se tedy do toho zamotal... No, nebudu to číst německy, protože to nám tady stejně nic nepřinese, žádnou novou informaci... rozhoduje spolkový prezident na návrh vlády s předchozím souhlasem Spolkové rady, tedy nikoliv bez jakékoli účasti pléna poslaneckého spolkového sněmu.

Nouzový stav zákonodárství slouží k překonání zamítnutí naléhavého návrhu zákona Spolkovým sněmem, tedy pouze za určité ústavní situace. Návrh zákona v nouzovém stavu zákonodárství schvaluje jen Spolková rada. Obě ústavní úpravy jsou s českým institutem stavu legislativní nouze co do míry, demokraticnosti a účasti parlamentu nepoměřitelné a jejich použití by ve skutečnosti suspendovalo řádné fungování dolní komory Parlamentu. Přitom dolní komory v obou státech jsou na rozdíl od komor horních jediné přímo volené. O jakýkoliv právech opozice vyjádřit svůj názor, nebo snad dokonce navržený předpis pozměnit se v tomto případě vůbec nedá hovořit. To je důvod, proč se těchto režimů ani v jedné zemi vůbec

nepoužívá. Pro komparativní posouzení se tedy tyto instituty vůbec nehodí, neboť materiálně se jedná o věc úplně a zcela rozdílnou.

Naproti tomu materiálně srovnatelné s českou legislativní nouzí jsou například procedury používané ve francouzském nebo italském parlamentu pro zrychlení legislativního procesu v naléhavých případech. Ve francouzském Národním shromáždění nesmí být zrychlená procedura namítána předsedou jediného klubu, v italské dolní komoře vyžaduje zrychlená naléhavá procedura souhlas kvalifikované většiny konference předsedů zastupujících tři čtvrtiny členů sněmovny. Jsou to články 69 a 81 jednacího řádu Sněmovny reprezentantů. Podobné instituty mají i další, zejména dolní, parlamentní komory, a to buď zvykového, nebo reglementovaného charakteru. Je ovšem pravda, že jejich úprava neobsahuje věcné podmínky naléhavosti. Úpravy vycházejí povětšině z toho, že o naléhavosti rozhodne autonomně plenum komory na návrh vlády. V Německu taková úprava neexistuje. Zde je zakotvena obdoba českého institutu schválení zákona v prvém čtení, která může být zablokována jedinou frakcí nebo alespoň pěti procenty poslanců Spolkového sněmu.

Závěrem. Ústavní soud shledal, že porušení jednacích pravidel v Poslanecké sněmovně bylo tak závažné, že narušilo ústavní principy. Já se domnívám, že natolik závažné nebylo, došlo-li vůbec k nějakému. Poslanecká sněmovna použila psané zákonné pravidlo takovým způsobem, jak se postupem doby vyvinula parlamentní praxe. Popsané pravidlo sice nebylo výslovně změněno ani nebylo vyloženo prostřednictvím kvalifikovaně přijatého usnesení komory, ale je zřejmé, že parlamentní právo bylo už v roce 2011 v jiném stavu, než tomu bylo v roce 1995 v době jeho přijímání. Pokud by se tedy jednalo o normy, které jsou určeny občanům nebo by pravděpodobně nezbytně pravidlo vysloveně by se nemělo měnit. (?) Parlamentní procesní právo se však obvykle vyvíjí poněkud odlišným způsobem než právo obecné.

Parlamentní jednací autonomie je hodnotou, na které je postaven vývoj britského parlamentarismu a která byla přenesena i do kontinentálního pojetí parlamentních pravidel. Pokud dlouhodobě užívaná procedura nenarušuje demokratická pravidla, ale pouze urychluje legislativní proces za situace, kdy se poslanci opozice mohli k věci vyjádřit a měli neomezenou svobodu hlasování, měli reálnou a nezatíženou možnost do Sněmovny včas přijet a hlasovat o zákonu, kterému mohli porozumět, není možno zcela jednoznačně a bez pochybnosti přijmout i závěr o tom, že Ústavní soud měl do zavedené interpretace zákonné, nikoliv ústavní, parlamentní procedury zasáhnout. Svědčí o tom nejen dosavadní judikatura Ústavního soudu České republiky aplikující doktrínu minimalizace zásahů (nesrozumitelné) zahraničních ústavních soudů skeptických a zdrženlivých vůči zasahování do relativně ustálených místních parlamentních pravidel.

I když je pravda, že parlamentarismus je možné považovat za formu vlády otevřenou argumentativní diskusí, neznamená to, že každé marginální posunutí autonomních procedurálních pravidel ve Sněmovně je porušením uvedené teze. Materiální právní stát by měl v duchu sociologického pojetí práva vycházet z práva, které existuje, nikoliv z jeho papírového pojetí. Pokud je doktrína materiálního právního státu přijímána Ústavním soudem se vši vážnosti, je třeba dokázat, jak fakticky byly ústavněprávní zásady v případě přijetí zákona ve stavu legislativní nouze porušeny. To se Ústavnímu soudu přes mnohanásobné poukazování na teoretické zásady parlamentarismu mnohdy nepodařilo. Většina Ústavního soudu si toho byla vědoma a tato skutečnost se stala skrytým důvodem pro odložení vykonatelnosti obou nálezů.

Zde obě komentovaná rozhodnutí vedla bohužel k uvažování o omezení pravomocí Ústavního soudu, tedy k podobným reakcím, které se objevují v některých excesech Spolkového ústavního soudu v Německu. Zda komentované nálezy ovlivnilo i to, jaký byl věcný obsah zákonů, a problém práva Ústavního soudu rozhodovat o politických otázkách musí být předmětem jiné stati, stejně jako otázka retroaktivity novely některých zákonů.

Dá se říci, že tedy v té minulosti, tak jak byl ten stav legislativní nouze popsán, tak samozřejmě nebyl nikdy nadužíván takovým způsobem, jako je to nyní. Takže doufám, že nakonec zvítězí zdravý rozum. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další v pořadí přihlášených je paní poslankyně Karla Maříková a následuje pan poslanec Bašta. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážení kolegové, vážené kolegyně, vláda Petra Fialy zaspala a nestihla by ve Sněmovně schválit snížení valorizace důchodů, a tak sahá ke stavu legislativní nouze, tedy v zrychleném procesu. Vláda zcela účelově využívá ustanovení zákona o stavu legislativní nouze k tomu, aby omezila práva opozice při projednání tohoto vládního návrhu zákona. Stav legislativní nouze lze vyhlásit jen za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Taková mimořádná situace však nenastala, v uplynulých a týdnech nedošlo k žádné živelní katastrofě či jiné mimořádné události, která by podstatným způsobem narušila chod státu.

Doposud probíhal zcela standardní legislativní proces. Pokud vláda tvrdí, že se při projednání zákona dostala do časové tísně, způsobila si ji výhradně sama tím, že zákon předložila velmi pozdě. Úpravu stavu legislativní nouze najdeme jak v § 99 jednacího rádu Poslanecké sněmovny, tak v čl. 17 legislativních pravidel vlády. V § 99 jednacího rádu Poslanecké sněmovny se říká, že stav legislativní nouze je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Vláda používá právě argument, že státu hrozí velké hospodářské škody, pokud tato úprava nebude přijata.

Podle nynějších pravidel průměrná starobní penze měla vzrůst od června o 1 770 korun. Vládní návrh počítá s růstem o 760 korun. Vláda má na jednu stranu dostatek finančních prostředků, aby poslala na Ukrajinu zbraně v hodnotě 40 miliard, z logiky věci budeme muset nakoupit nové zbraně, což není zadarmo. Podle vlády je v pořadku navýšení platů ústavních činitelů, ale navýšení důchodů, které plyne z vysoké inflace, podle vlády v pořadku není, tuto skupinu chce vláda okrást, a to ještě v legislativní nouzi. Vláda má peníze na uprchlickou krizi z Ukrajiny, ale nemá peníze pro důchodce. Nemám nic proti pomoci lidem v nouzi, ale nesmí být na úkor našich občanů. Výdaje státu a samospráv spojené s příchodem uprchlíků z Ukrajiny před válkou dosáhly do konce ledna 28,5 miliardy korun, z toho šlo 20,6 miliardy ze státního rozpočtu. Pokud tedy máme finanční prostředky pro občany Ukrajiny, tak musíme mít pro naše občany.

To, že máme dostatek finančních prostředků ve státním rozpočtu pro valorizaci důchodů a nedojde k hospodářským škodám, jasně řekl v nedělních Otázkách Václava Moravce sám ministr financí Zbyněk Stanjura. Už tímto jasně všechny utvrdil, že nejsou podmínky pro to, projednávat tento zákon v legislativní nouzi.

Zbrzdění červnové, a tím i následných valorizací penzí je podle vlády nutné pro stabilizaci veřejných financí. Proč tedy vláda nestabilizuje veřejné finance zmrazením platů politiků? Proč vláda nehledá úspory též kdekoli jinde, kam sypí peníze daňových poplatníků? Proč konečně nezačne redukovat nenasytný státní aparát? Proč podporuje politické neziskovky a dává dávky těm, kteří systém zneužívají? A co začít šetřit na zbytečných výdajích? Co předražené armádní zakázky? Proč vláda nešetří zde? Pokud tak vláda neučiní a chce šetřit na občanech, kteří celý život pracovali a podíleli se na chodu státu, tak nemá ve vedení naší země co pohledávat.

Stav legislativní nouze vyhlašuje předseda Sněmovny na návrh vlády, podle jednacího rádu může být vyhlášen na určitou dobu. Při vyhlášeném stavu legislativní nouze může

předseda Sněmovny rozhodnout na žádost vlády, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání...

Já se omlouvám, paní předsedkyně, ale mohla byste požádat pány ministry, aby si šli tedy povídат ven, protože je to nepřijemné, když slyšíte za zády, jak někdo hovoří.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, děkuji. Už se ztišili a učinili tak bez mé výzvy. Prosím, pokračujte.

Poslankyně Karla Maříková: Ve stavu legislativní nouze posoudí Sněmovna před projednáním pořadu schůze, zda stav legislativní nouze trvá. Dále znovu, ještě před projednáním návrhu zákona, hlasuje, zda stav legislativní nouze trvá a zda jsou dány podmínky pro zkrácené jednání u konkrétního zákona. Procedura projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání nemá první čtení, předseda přikáže návrh přímo výboru a určí neprekročitelnou lhůtu, do níž musí výbor předložit usnesení. Poté se koná rovnou druhé čtení návrhu zákona, přičemž může být upuštěno od obecné rozpravy, o čemž se usnese Sněmovna. Třetí čtení návrhu zákona se může konat bezprostředně po druhém čtení.

Přichází na řadu úprava čl. 17 legislativních pravidel vlády. Prvně si to pojďme ujasnit, k čemu nám legislativní pravidla vlády vlastně jsou. Tato pravidla, jak vychází z jejich názvu, mají za úkol sjednotit postup ministerstev a jejich ústředních orgánů státní správy při přípravě právních předpisů a přispět ke zvýšení úrovně tvorby právního řádu. Jsou to vlastně taková pravidla hry při přípravě vládních návrhů zákona, nicméně jimi se, byť nezávazně, řídí, nebo by se měly řídit – je to pak přece jen krapet jednodušší, když dodržují všichni stejnou štábní kulturu – i návrhy zákonů ostatních, jako poslanecké i senátní.

Ve zmiňovaném čl. 17 těchto legislativních pravidel vlády se říká, že je-li vyhlášen stav legislativní nouze a návrh zákona má být projednán ve zkráceném jednání, to je dle § 99 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, platí pro přípravu tohoto zákona následující výjimky. Za prvé, návrh zákona se vypracovává bez předchozího věcného záměru. Za druhé, návrh zákona vypracovává v případě, kdy je jinak k tomu příslušný ústřední orgán státní správy, vládou určené ministerstvo. Za třetí, návrh zákona se zašle k připomínkám hlavním připomíkovým místům, a považuje-li tento orgán, který návrh zákona vypracoval, za potřebné, zašle návrh zákona k připomínkám i dalším připomíkovým místům. Lhůtu pro sdělení připomínek stanoví člen vlády, který návrh zákona k připomínkám zašle. Za čtvrté, k návrhu zákona předloženému vládě zaujímá stanovisko předseda Legislativní rady. Současně vládní návrh zákona zasílá předseda vlády předsedovi Poslanecké sněmovny a k informaci předsedovi Senátu a prezidentovi republiky.

Takže když si to zkrátíme a zjednodušíme co nejvíce, stav legislativní nouze má za cíl za mimořádných okolností urychlit projednání vládních návrhů zákona ve zkráceném jednání. Je možné jej využít pouze tehdy, pokud je třeba zabránit nenávratným nebo obtížným, nenapravitelným škodám na základních zájmech společnosti nebo zabránit reálným značným škodám na majetku. Prostě a jednoduše tehdy, když hrozí nebezpečí či v nebezpečí už jsme a je třeba urychleně jednat bez zbytečných průtahů.

Moc zákonodárná by měla s aktivací režimu legislativní nouze souhlasit jen s největší zdrženlivostí, nejen proto, že tento režim dramaticky omezuje parlamentní debatu nad vládními návrhy zákonů, ale i proto, že tento režim zpětně legitimizuje stav, v němž vláda předkládá Parlamentu návrhy zákonů, které nebyly dostatečně diskutovány a jejichž dopady a souvislosti nebyly dostatečně vyhodnoceny.

Vyhlašení stavu legislativní nouze a projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání zásadně mění strukturu zákonodárného procesu a omezuje jeho podstatu na pouhé vyslovení souhlasu nebo nesouhlasu. Tento postup lze akceptovat jen jako výjimku, a to za předpokladu

zvlášť závažných důvodů, kdy zájem na bezprostředním přijetí zákona v kontextu konkrétních okolností převáží nad obecnými požadavky, které ve vztahu k zákonodárnému procesu vyplývají z ústavního pořádku. Nelze akceptovat využití tohoto mimořádného institutu jako běžného nástroje omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou, kdykoliv opozice vysloví nesouhlasný postoj s návrhem zákona a k zabránění nebo oddálení jeho přijetí využije jednacím rádem stanovené prostředky.

Z hlediska zákonných podmínek změna zákona pro snížení valorizace důchodů nesplňuje podmínky přijetí v režimu legislativní nouze.

K institutu legislativní nouze se vyjádřil v minulosti i Ústavní soud. Nález Ústavního soudu ze dne 1. 3. 2011. Podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze není jen hrozba určitých negativních důsledků, ale především existence mimořádné okolnosti, která má potenciál ohrozit základní práva a svobody zásadním způsobem anebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody.

§ 99 odst. 1 (zákona) č. 90/199 (1995) Sb., o jednacím rádu Poslanecké sněmovny: Za mimořádnou okolnost, posuzováno prizmatem ústavních principů, je možno považovat jen takovou okolnost, která se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů, vnitřních i vnějších, anebo může jít o okolnost, kterou představují přírodní katastrofy.

Právě ona mimořádnost odůvodnění, nezbytnost bezprostřední reakce ze strany zákonodárce a s tím související omezení ústavních principů jež se vztahují k parlamentní proceduře. Závěr o existenci této mimořádné okolnosti tak musí mít rozumný základ a musí být předložen (podložen?) skutkovými okolnostmi. Její typová závažnost musí být přitom srovnatelná s čl. 8 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky. Za mimořádnou okolnost nelze považovat, že vláda byla do této doby nečinná a nevyužila klasického legislativního procesu. Praxe Poslanecké sněmovny je nicméně taková, že důvody pro vyhlášení stavu legislativní nouze jsou formulovány velmi obecně a vykládány poměrně široce. Samotný stav legislativní nouze není rozhodně užíván výjimečně a s respektem jak k právům opozice, tak k základním demokratickým principům ovládajícím legislativní proces. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní je přihlášen pan poslanec Bašta, není však přítomen, v tom případě následuje vystoupení pana poslance Kettnera, který přítomen je, a připraví se pan poslanec Síla. Prosím, máte slovo.

Poslanec Zdeněk Kettner: Dobré ráno. Děkuji, paní předsedající. Já jsem nějaké věci už říkal včera. I když to není tak dávno, takže znova některé věci si zopakujeme. Opakování, matka moudrosti. Definice stavu legislativní nouze: pokud jsou ohrožena občanská práva, ohrožení bezpečnosti České republiky, pokud hrozí vážné hospodářské škody. To jsou všechno fakta, která nejdou zpochybnit. Pokud se jedná o ty různé právní výklady, když si to vezmeme takhle zkráceně, nemyslím si, že těch slov tam není (je) zase tolik, abychom se v nich ztratili, to znamená, je to jasně taxativně vymezeno. A ať přemýslím, jak přemýslím, tak opravdu ani jedna z těchto variant za mě nenastává. Je prostě skandální, že v okamžiku a v době, kdy je téměř 20% inflace a ještě mnohem vyšší inflace u základních životních potřeb, jako jsou energie, potraviny, tak vláda považuje navýšení důchodů dle platného zákona asi za tu vážnou hospodářskou škodu.

Co se týká vyhlášení toho stavu legislativní nouze, tak se podívejme na situaci, která nastala asi před šestnácti měsíci v listopadu 2021. A na internetu se objevil následující text: Vážená paní Maláčová, opravdu se domnívám, že zdůvodnění nutné je. Nechci pokračovat v trendu nastoleném současnou vládou, kdy bylo právo obcházeno a zároveň s tím nález Ústavního soudu, který podmínky vyhlášení legislativní nouze jasně vymezí. Pro mě není právní stát jen slovo. Jen pro připomenutí, padlo to ze strany současně pětikoalice.

Myslím si, že už to tady dnes a včera jednou zaznělo. Za mě je to neuvěřitelné ohýbání práva a jasná ukázka toho, že se jedná o pohrdání, překrucování, výklad tak, jak se mi to zrovna

hodí. Neustále mluvíme o tom, jak občané našeho státu, jak jsou čím dál více negativní vůči jednání, chování politických špiček, politických stran, a každý takový případ jen přikládá polínko do ohně nespokojenosti občanů. A tohle je taková typická ukázka. Pokud jeden den řekneme, že slunce je žluté, druhý den řekneme, že je slunce červené, a jestliže to někdo zpochybňí, tak ještě ho začneme dehonestovat a podobně, no tak nemůžeme čekat žádnou pozitivní reakci. My z té politiky děláme neuvěřitelný guláš. A pokud člověk není zkušený politolog, což většina občanů České republiky není, tak se v tom nemají šanci vyznat, nehledě na to, že opravdu podobné přesmyčky a názorová salta občany skutečně vůbec nezajímají. Občané chtějí mít jistotu a my jim tu jistotu v žádném případě nedáváme. Současná vláda o sobě tvrdí, že je takzvaně hodnotová, jenže tady je problém, ty hodnoty jsou pokaždé jiné. A jak se v tom občané mají vyznat?

Když se vrátíme zpět k těm podmínkám vyhlášení stavu legislativní nouze a snížení důchodů prostřednictvím zrychleného legislativního procesu a navléknutí na ten třetí bod, že hrozí vážné hospodářské škody, tak pan ministr Stanjura řekl výrok, který je jasné dohledatelný, že i kdyby snížení valorizace neprošlo, státní rozpočet to stejně unese. To znamená, to vládní zdůvodnění, kterému já osobně říkám laciné navléknutí, vlastně sám popřel. Takže jediné, ono to celé stojí na vodě, ale jediné, co ještě jakžtakž udrželo ten návrh šošolkou těsně nad hladinou, tak vlastně popřel sám pan ministr. Ono se to v tom rozpočtu najde, nebude to takový problém. Tak kde jsou ty vážné hospodářské škody, když to problém není?

Pokud tedy České republice hrozí kvůli důchodecům vážné hospodářské škody, jedná se podle různých zdrojů o 20 až nějakých 30 miliard ročně, tak je zajímavé, že ty samé miliardy, které se vydávají každoročně solárním baronům, kteří hyzdí krajinu, vesele si to staví na orné půdě, ty problém nejsou? Tam nehrozí vážné hospodářské škody? (Hlas z pléna.) Paní předsedající...

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Ano. Prosím, abyste na sebe nepokřikovali vzájemně. Prosím, jenom na mikrofon. Můžete pokračovat. Děkuji.

Poslanec Zdeněk Kettner: Není problém financovat válku na Ukrajině mnohonásobně vyššími částkami, není problém Spojeným státům přislíbit nákup letounů F-35. Já jsem od mládí velký fanda do letectví, mně se letadla líbí, ale třeba taky se mi líbí Rolls Royce a v životě bych si ho nekoupil do garáže. Proč? Protože na něj nemám. A pokud vláda nemá ani na to, aby valorizovala dle zákona důchody, no tak to je podobný příklad, tak na tento typ letounů prostě nemáme. Tak bychom asi měli... (Hlas z pléna.)

Paní předsedající, už tady slyším: jak tohleto může učit? Tak je mi jasné, že to je směřováno na moji osobu, a nepřijde mi to úplně jaksi solidní jednání vůči kolegovi v Poslanecké sněmovně, a to je přesně opět ten důvod, proč potom lidé na nás pohlížejí tak, jak pohlížejí. My bychom měli jít příkladem, i co se týká chování a základů slušného chování. Ale tak... každý jsme nějaký.

A mohu bych jmenovat další věci, jako je valorizace platů politiků, političtí náměstci na ministerstvech, nárušt státní byrokracie, oblastí, kde by se dalo ušetřit a kde se to rozjízdí, je mnohem více. Ale to není problém, tady asi tedy vážné hospodářské škody nehrozí. Problém a vážné hospodářské škody znamenají důchodci, kteří desítky let pracovali a budovali tento stát. A skutečně oni se nemají jak bránit, oni jsou asi nejsnadnější oběť. Je to neuvěřitelná ostuda. A jen tak mimochodem, i někteří senátoři z pětikoalice se nechali veřejně slyšet, že s tímto pojetím výkladu legislativní nouze mají skutečně vážný problém. Dokonce i pan Kalousek se nechal veřejně slyšet, že z toho pro vládu kouká ostuda. To znamená... Je to váš člověk a taky s tím rozhodně nesouzní.

Je také zajímavé, proč tohle všechno přichází jenom pár dní po prezidentských volbách. Zvýšení nejrůznějších daní, výrazné zvýšení odvodů pro osoby samostatně výdělečně činné

a nyní snížení důchodů. Celý prosinec a leden jsme slyšeli o hodnotách a o férovnosti, přímosti, jak se ukončí chaos a lži. A teď mám pocit, že jaksi se ty... že to tak není, a teď najednou báč.

Ještě bych se rád zmínil i na téma obstrukcí ve Sněmovně. To, že my se teď vyjadřujeme ke stavu legislativní nouze, opět slyším, že to jsou nějaké obstrukce, že by se dalo pracovat smysluplněji. Zrovna tady je vidět při vyhlášení stavu té legislativní nouze, že hodnoty se mění tak, jak je potřeba. Když současná pětikoalice byla v opozici, tak v médiích... a já jsem s nimi v tu dobu souhlasil, že obstrukce jsou svatým právem opozice, že omezení by bylo narušením demokracie a že obstruovat je potřeba, dokud to bude potřeba. A teď po roce a půl slyšíme, že to je bezúčelné blokování a že by to opozice dělat neměla a podobné věci.

Vláda velice dobře věděla, že k letní valorizaci důchodů musí kvůli obrovské míře inflace dojít, ty predikce tady byly, ta situace se měla řešit s předstihem a k těm jednáním mělo dojít a nedošlo. Využití stavu legislativní nouze, to je hašení požáru, který už ale se rozjel plnou měrou. A za mě to bylo z naprostota zcela zíštných důvodů, protože šlo o to, mít svého prezidenta, to znamená, ty nepopulární kroky odložit a pak si nějakým způsobem zase podle svého ohnout legislativní proces a vlastně napálit občany, ale nejenom občany, kteří volili opozici, ale i své vlastní voliče.

Je naprostě šokující argumentovat tím, že schválená valorizace důchodů povede k vážným hospodářským škodám. Pokud skutečně přistoupíme na to, že valorizace důchodů jsou vážné hospodářsky, že důchodci jsou vlastně původci vážných hospodářských škod, už jsem to tady jednou řekl, máme zaděláno na mezigenerační konflikt, který už se tady ale rozhořel a prostě tady je. A je to opět přilívání oleje do ohně. A skutečně, na sociálních sítích některé příspěvky od mladší generace vůči vlastně svým prarodičům jsou někdy až nechutné. Někdy úplně kroutím očima, jak někdo něco takového vůbec může do veřejného prostoru napsat, a nejenom že se za to nestydí, ale mám pocit, že jsou na to hrđí a že to myslí smrtelně vážně, včetně toho například vzít důchodcům volební právo, aby neškodili jejich budoucnosti, a tak dále. Ale oni si neuvědomí, že bez nich, bez důchodců, bez této generace, by svoji vlastní budoucnost vůbec neměli. Takže za mě je to neúcta ke stáří a k lidem, kteří celý život pracovali, a myslím si, že si zaslouží klidný důchod a klidné stáří. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A další přihlášený je pan poslanec Síla... a pana poslance vidím. Dobrý den, prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Síla: Děkuji za slovo. Dámy a páновé, dovolte, abych i já se vyjádřil tady k problematice legislativní nouze při přijímání, nebo snaze o přijetí novely zákona, která má odebrat našim důchodcům od července 1 000 korun z důchodu, s čímž my bytostně nesouhlasíme.

Na základě návrhu vlády České republiky ze dne 20. února 2023 mi přišlo jakési oznámení, že byla vyhlášena podle § 99 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, stav legislativní nouze na dobu od 20. února 2023 do 22. března 2023. Předseda vlády Petr Fiala ve svém dopise ze dne 20. února 2023 žádá o projednání: vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Je to sněmovní tisk 392.

Ted' bych rád odcitoval, opět taky už jako několikátý, článek (paragraf) 99 odst. 1 jednacího řádu Poslanecké sněmovny, výňatek: Za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost, vyhlásí předseda Sněmovny na návrh vlády stav legislativní nouze.

Samozřejmě nikdo rozumný v současné době nepopře nutnost zabránit dalšímu narůstání státního dluhu. Jde v tomto případě však o priority, které má současná vláda Petra Fialy. Vláda

důchodce staví totiž před hotové faktum: Prostě nedostanete měsíčně v průměru 1 000 korun do konce roku, i když na to máte ze zákona právo, protože bychom si museli vzít na vaše důchody půjčku a zadlužit opět vaše děti. Ale zde se přímo nabízí otázka, proč přitom dovolila nárůst platů ústavních činitelů ve chvíli, kdy musela vědět, že dramatický nárůst výdajů rozpočet neunesl? Proč Ministerstvo financí předložilo, jak se ukazuje, zcela fiktivní návrh státního rozpočtu bez dostatečných rezerv, který jsme bohužel my i v rozpočtovém výboru schválili? Proč premiér Fiala sliboval, že se nebude sahat na penze a nebude se zvyšovat věková hranice odchodu do důchodu? A zrovna tak se nabízí hned odpověď: Vy, důchodci, jste jen národnohospodářská škoda. My, naše vláda, máme jiné priority.

Rozhodnutím vlády snížit zákonem předepsanou červnovou valorizaci důchodů se děje poté, co si před pouhými sedmi týdny s odvoláním na nutné dodržování zákona – chtěl bych zdůraznit: dodržování zákona – poslanci a vláda od 1. ledna 2023 zvedli platy průměrně o 12,7 %. Stejně tak bylo přilepšeno soudcům a státním zástupcům na všech stupních soudů i státním zastupitelstvím. Halt zákon je zákon, tak co se dá dělat? Jednou se musí dodržet a jednou, když nám to nevyhovuje, tak ho protlačíme v legislativní nouzi.

Jen o pár týdnů později, až po tom, co se podařilo vládě a jejím loutkovodičům protlačit Pavla do prezidentského kresla, vláda předkládá návrh změny platného zákona, ale kterým chce dosáhnout opaku, snížení starobních a dalších důchodů. Tento nepoměr u platných zákonů, jeden se musí dodržovat a jeden ne, to nejsilnější voličské skupině důchodců premiér Fiala vysvětlil – cituji: Cítili jsme nutnost sáhnout do tohoto mechanismu valorizací i z hlediska obecné spravedlnosti, mezigenerační solidarity a udržitelnosti do budoucna. Ale v intencích (?) premiéra Fialy se skutečně nejedná o snížení důchodů, jde jen o nenavýšení podle zákona.

V čem je rozdíl? To, že se jedná ve skutečnosti o neoddiskutovatelné reálné snížení důchodů v poměru k navýšení cen spotřebního koše základních životních potřeb důchodců, to on dobře ví. Zástupcům parlamentní opozice, která bývá složena ze zástupců politických stran zastoupených v parlamentu, na výkonu vládní moci se však přímo nepodílejících a co do počtu zpravidla se ocitajících v početní menšině, musí být s ohledem na ústavně garantovaný princip ochrany menšin umožněn v rámci legislativních procedur nerušený výkon jejich ústavně garantovaných práv a nesmí jim být libovolně znemožňováno plnit výše zmíněné, pro demokracii nezastupitelné funkce parlamentní opozice.

Mezi nejzákladnější práva parlamentní opozice anebo jejich jednotlivých členů, která by měla být v demokratickém právním státě ústavně garantovaná, lze zařadit zejména práva zaručující parlamentní menšině účast na parlamentních procedurách, práva umožňující parlamentní opozici výkon dozoru a kontroly vládnoucí většiny i vlády samotné. Dále se jedná o práva umožňující parlamentní opozici blokovat či oddalovat rozhodnutí přijímaná většinou, jakož i o práva umožňující opozici domáhat se ústavního přezkumu většiny přijatých rozhodnutí, to znamená zákonů. A konečně v neposlední řadě i o práva chránící parlamentní opozici, její jednotlivé členy před pronásledováním a zvůlí ze strany většiny.

Míra, hloubka a úroveň úpravy zmíněných práv parlamentní opozice v daném systému, jakož i šíření prostoru, v němž je parlamentní opozici umožněno plnit funkce, jsou nejen známkou úrovně politické a parlamentní kultury dané společnosti, nýbrž vyjadřují stupeň demokratičnosti daného politického systému. Při rozhodování o výši úrovně a o šíři garance kteréhokoliv z uvedených práv parlamentní opozice, stejně jako při jejich samotném výkonu, je vždy nezbytné hledat a posoudit rovnováhu mezi legitimními zájmy vládnoucí většiny a parlamentní opozice, čili menšiny. Na straně jedné totiž nepřiznání některých z výše uvedených práv opozice, respektive faktické znemožňování jejich řádného a nerušeného výkonu v důsledku jednání vládnoucí většiny, může vést nejen k oslabení legitimacy výkonu moci, nýbrž neustálé omezování, či dokonce porušování základních demokratických principů, které může vést i k ohrožení demokratičnosti samotného politického systému. Na straně druhé přílišná míra šíře garance jednotlivých práv parlamentní opozicí může vést k jejich dočasnemu nadužívání až zneužívání, což může mít za následek oslabení či znemožnění efektivního

výkonu moci vládnoucí většinou. Proto je nezbytné, aby jednotlivým právům a oprávněním garantovaným parlamentní opozici korespondovaly i určité povinnosti a odpovědnost za jejich výkon. Parlamentní opozice je tak při užívání práva dle nezbytného respektu k právnímu rádu povinována, a to nejen vůči svým voličům, k plnění role takzvané odpovědné a konstruktivní opozice.

Ústavní pořádek explicitně připouští možnost projednat vládní návrhy zákona ve zkráceném jednání pouze na základě čl. 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a to v době stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Stanoví-li tedy ústavní pořádek takovou možnost pouze v jediném případě, je zřejmé, že za jiných situací to obecně možné není. Nejde přitom o mezeru v ústavě, pokud ústavní pořádek možnost projednat návrh zákona ve zkráceném jednání zná. Ústavodárce se toliko rozhodl tuto možnost připustit jen v extrémních a mimořádných situacích. Lze sice připustit, že na úroveň zákona, jednacího rádu, se zakotví další případy, kdy lze zákony projednat ve zkráceném řízení, takzvané legislativní nouzi, avšak protože jde o úpravu praeter constitutionem a protože smyslem ústavněprávní reglementace zkráceného projednávání je ochrana práv a principů ovládajících legislativní proces v demokratickém právním státě, využití institutu legislativní nouze je možné jen za předpokladu širokého konsenzu v Parlamentu, aklamace, případně alespoň taková většina, která je srovnatelná s většinou vyžadovanou k přijetí ústavního zákona, anebo jen tehdy, kdy typová závažnost situací, v nichž bude legislativní nouze použita, odpovídá závažnosti situací, s nimiž počítá ústavní pořádek pro zkrácené projednání návrhu zákona – stav ohrožení státu nebo válečný stav.

Podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze není jen hrozba určitých negativních důsledků, ale především existence mimořádných okolností, jak zde již bylo několikrát zmíněno. Tato mimořádná okolnost musí mít potenciál ohrozit základní práva a svobody zásadním způsobem, anebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody... o jednacím rádu Poslanecké sněmovny, kde se toho můžeme dočítst.

Za mimořádnou okolnost posuzováno prizmatem ústavních principů je možno považovat jen takovou okolnost, která se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů, vnitřních i vnějších, anebo může jít o okolnost, kterou představují přírodní katastrofy. Právě ona mimořádnost odůvodňuje nezbytnost bezprostřední reakce ze strany zákonodárce a s tím související omezení ústavních principů, jež se vztahují k parlamentní proceduře. Závěr o existenci této mimořádné okolnosti tak musí být rozumný, základ musí být podložen skutkovými okolnostmi. Její typová závažnost musí být přitom srovnatelná s čl. 8 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky.

Nynější vláda vnímá stav legislativní nouze pouze jako nástroj, který může libovolně použít bez omezení, a neuvědomuje si mantinely, které stanovuje jednací sněmovní řád nebo které obecně platí pro to, aby nebyl obcházen standardní legislativní proces a aby se nějakým způsobem neznehodnocoval parlamentarismus jako takový.

Vláda Petra Fialy z ODS zatím využila legislativní nouzi k prosazení 23 předloh. Řádné zdůvodnění je součástí podmínek vyhlášení stavu legislativní nouze. S jistotou největší kritiku za vyhlášení stavu legislativní nouze sklidil kabinet Petra Nečase, a to ačkoliv jej využil pro schválení pouze 6 zákonů. Jeho krok totiž vedl ke stížnosti k Ústavnímu soudu a rozsudku, který přijaté zákony zrušil. Takto ostré vymezení se vůči zneužití stavu legislativní nouze za Nečasovy vlády bylo mimořádné a dnes vidíme, že to byla paralela s aktuální situací, ve které se momentálně nacházíme. Nečas chtěl prosadit narychlo čtyři úsporná opatření, která měla snížit schodek státního rozpočtu na 135 miliard v následujícím roce. Po obstrukcích opozice se rozhodl pro stav legislativní nouze. A jaký k tomu měl důvod? Aby začaly zákony platit od začátku nového roku, potřebovala je vláda na podzim 2010 rychle protlačit schvalováním ve Sněmovně. Dalším motivem bylo, aby byly zákony odhlasovány ještě neobměněným Senátem. Tenkrát také vláda sama dlouho otálela, rozhodla se řešit problémy až na poslední chvíli. Že to

není ještě pádný důvod pro přijetí stavu legislativní nouze, dal najevo Ústavní soud a naprosto správně předlohy zrušil.

Nečasův kabinet se chtěl vyhnout diskusi s opozicí, možným obstrukcím i zdlouhavému sněmovnímu legislativnímu procesu. Byla to ukázka toho, kdy si vláda chce zjednodušit život. A to je velký problém i dneška, což vypovídá o neúctě současné vlády ke Sněmovně, ale i k voličům.

Dnešní snaha o vyhlášení legislativní nouze není jen otázka liknavosti jako za Nečase, dnes je to vykalkulovaná snaha podat předlohy novely do Sněmovny až po prezidentských volbách, aby vláda nepoškodila svého kandidáta, a za druhé, snaha ukázat, jak umí zamést s opovrhovanou opozicí.

Z předchozích rozhodnutí vyplývá, že Ústavnímu soudu pro existenci podmínek pro legislativní nouzi nestačí pouze většinové hlasování. Pokud bude zformulována relevantní opozice, nestačí dodržení procedury k tomu, aby byl zákon ve zkráceném jednání přijat. Jinými slovy, Ústavní soud ve svém vyjádření říká, dosavadní zákonná úprava není správná. To, zda se má jednat zkráceně, musí potvrdit nějaká více kvalifikovaná většina, a to bez ohledu na skutečné důvody legislativní nouze. Ústavní soud se tak vyjádřil de lege ferenda v tom smyslu, že zrychlený legislativní proces by měl být upraven jiným způsobem, pravděpodobně nejlépe tak, jak už je upravena procedura vyslovení souhlasu v prvém čtení. Pokud nesouhlasí dva kluby, tak alespoň 50 poslanců, není možno postupu použít. Vyjádřil tedy názor, že zrychlení legislativního procesu je možné jen v mimořádných případech, které se vyznačují zejména tím, že s mimořádností souhlasí i opozice, jinak se musí jednat běžným způsobem bez ohledu na to, jaké škody opozice obstrukcemi nebo jiným zdržováním způsobí.

V roce 1999 byla novelizovaná ústava pro účely mimořádných stavů a koncipuje zkrácené jednání tak, aby nebylo v tomto případě nezbytné předem vyhlašovat stav legislativní nouze. Tím ve skutečnosti dosavadní obecnou procedurální úpravu a zkrácené jednání zjednodušil pro případ vnější bezpečnosti.

V roce 2000 byl přijat institut vyslovení souhlasu s návrhem zákona v prvním čtení prostřednictvím novelizace § 90 jednacího řádu. Vyslovení souhlasu v prvním čtení je v podstatě radikálnější omezení rádného legislativního procesu než legislativní nouze. Legislativní nouze omezuje jednání a rozpravu mírným způsobem, spočívajícím ve zkrácení procedur a lhůt, a neruší plenární ani výborovou rozpravu, ani plenární ani výborové podávání pozměňovacích návrhů a jednání o nich. Institut přijetí zákona v prvním čtení znamená významné omezení všech rádných postupů legislativního procesu. Poslanci v něm zcela ztrácejí možnost podávat pozměňovací návrhy, a to jak ve výborech, tak v plénu. Tento institut zcela eliminuje výbory, druhé i třetí čtení v Poslanecké sněmovně. Existuje jen obecná rozprava v prvním čtení a hlasování o tom, že bude institut využit, a poté podrobná rozprava, oprava legislativních chyb a hlasování o zákonu jako celku. Tím je celé projednávání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně skončeno, s výjimkou možného návratu zákona ze Senátu nebo od prezidenta republiky.

Institut vyslovení souhlasu s návrhem zákona v prvním čtení je omezením hlasů opozičních menšin, i když tyto musí být menší než 50 poslanců a musí zahrnovat méně než dva poslanecké kluby. Sněmovní menšiny jsou chráněny právem odmítnout použití tohoto institutu alespoň 50 poslanci a dvěma poslaneckými kluby.

Tento urychlovací nástroj měl umožnit snadnější implementaci unijního práva, měl v podstatě nahradit institut nařízení vlády z moci zákona, který poslanci odmítli a který byl využit v předvolebním období třeba na Slovensku i v jiných přistupujících státech. Ovšem ochrana institutu vyslovení souhlasu v prvním čtení před zneužíváním se ukázala jako dostatečná a práva opozice byla v podstatě zachovaná. Velmi často se stávalo a dodnes stává, že vyslovení souhlasu v prvním čtení je příslušnou menšinou zablokováno, povětšině dvěma poslaneckými kluby. Návrh musí projít rádným legislativním procesem tím pádem.

Institut vyslovení souhlasu v prvním čtení nemá žádné materiální podmínky, může být využit vždy a u všech návrhů zákona, nejen u návrhů vládních. Na rozdíl od legislativní nouze je závislý jen na jediném hlasování v plénu, u legislativní nouze se o její aplikaci hlasuje v plénu dvakrát. Jedná se o podstatně silnější omezení práv poslanců a problematičejší proceduru, která má silné ústavní konotace.

Listina základních práv a svobod předpokládá existenci takového systému zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti v práci, který bude schopen poskytovat potřebným osobám přiměřené hmotné zabezpečení, konstatovali před třinácti lety ústavní soudci. Jestliže by se Ústavní soud držel své starší judikatury, normu by mohl zrušit. Jde o to, jak přesně bude vypadat jednání ve Sněmovně a jaký mají současný ústavní soudci vztah k předchozímu nálezu. Tehdy bylo šest soudců proti a judikát byl vůči Parlamentu poměrně přísný. Tuto linku přísnosti soud, Ústavní soud, časem zmírnil.

Vláda nedělala kroky, aby legislativní nouzi předešla. Fialova vláda nechtěla vzít důchodcům protlačením nového zákona, který by snížil příjem důchodců o celkem 7 000 korun do konce roku. Jediný důvod, proč předložila toto snížení důchodů do Sněmovny až po zvolení vládního kandidáta Pavla presidentem, je ten, že se to negativně odrazí ve výsledku prezidentských voleb. Proto takzvaně nedělala žádné kroky, aby byla novela zákona projednána ve Sněmovně standardním procesem a navržena již v lednu tohoto roku. Byl to ze strany pětikoalice vypočítavý kalkul, který se nyní snaží napravit takzvaným projednáváním v legislativní nouzi, která jí umožňuje projednání ve zkráceném režimu při omezení reakce opozice. Tímto protiústavním postupem zabila vlastně dvě mouchy jednou ranou. Nemusela jít s pravdou ven a popudit si před volbami dvaapůl milionu voličů a současně má nyní důvod a nástroj k zabránění opozicí v obstrukcích.

To, že záměrně vláda nic nedělala, ačkoliv mohla, a koná až v situaci, kdy se přiblížil deadline, podle platného zákona je potřeba zákon totiž schválit do 22. března tohoto roku, neopravňuje Fialovu vládu k tomu, aby použila tento mimořádný prostředek, to znamená legislativní nouzi. Cituji: nejsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody.

Projednání snížení mimořádné valorizace důchodů ve Sněmovně ve stavu legislativní nouze je oprávněné, protože státu hrozí velké hospodářské škody. To řekl ministr financí Zbyněk Stanjura. Podle podkladu k novele zákona by výdaje podle dosavadního nastavení činily 34,4 miliardy korun a po úpravě mají být 15,4 miliardy. Čili jde nám o 19 miliard korun, o které vláda chce obrat důchodce, a tyto peníze nejspíš použije na nákup předražených stíhaček F-35 ze Spojených států.

Současná vláda minimálně od poloviny minulého roku věděla, že valorizace důchodů bude drahá, protože inflace rostla již od začátku minulého roku, ale s oznámením o snížení čekala až na dobu po prezidentských volbách. Přitom kalkulujete s tím, že do řádných parlamentních voleb je ještě daleko a lidé na tu levárnou zapomenou. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji a další přihlášený je pan poslanec Zlinský. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Vladimír Zlinský: Vážená paní předsedající, vážené dámy, pánové, vážení páni ministři, já se taky pokusím vyjádřit ke stavu legislativní nouze. Začnu tedy bohužel trošku únavnou částí, a to je, že budu citovat ustanovení § 99 jednacího rádu Poslanecké sněmovny. Cituji: "Stav legislativní nouze je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Stav legislativní nouze vyhlašuje předseda Sněmovny na návrh vlády. Podle jednacího rádu může být vyhlášen na určitou dobu. Při vyhlášeném stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny rozhodnout na žádost vlády, že předložený vládní

návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání. Procedura projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání nemá první čtení, předseda přikáže návrh přímo výboru a určí nepřekročitelnou lhůtu, do níž musí výbor předložit usnesení. Poté se koná rovnou druhé čtení návrhu zákona, přičemž může být upuštěno od obecné rozpravy, o čemž se usnese Sněmovna. Řečnická doba může být zkrácena na pět minut. Třetí čtení návrhu zákona se může konat bezprostředně po druhém čtení." Konec citace.

Co vede vládu k tomu, že se chce vyhnout standardnímu legislativnímu procesu a chce proces přijetí změny dotyčného zákona takovým způsobem urychlit? Odpověď hledejme v důvodově zprávě k danému zákonu. Cituji: "Z pohledu ústavnosti se jako optimální jeví přjmout zákonou změnu s účinností do 50 dnů od konce měsíce, v němž růst cen dosáhl rozhodné úrovně, tedy do 22. března 2023, to je do termínu, do kterého by měl být vydán právní předpis o zvýšení důchodů v mimořádném termínu." Konec citace.

Další otázka zní, proč současná vláda nepřistoupila k avizovanému standardnímu legislativnímu procesu dříve, když již bylo jasné, že inflace bude tak vysoká a že mimořádná valorizace bude nezbytná? Navíc navrhovaný státní rozpočet na rok 2023, který si koalice schválila, nepočítal s mimořádnou valorizací důchodů. Pokud vláda tvrdí, že nemohla takovou inflaci predikovat, potom se ptám, co dělaly mnohé analytické týmy, které pro vládu pracují, a nakolik jsou ve svých krátkodobých predikcích úspěšné? Jaké byly výstupy těchto simulací a predikcí, pokud byly vytvořeny, a proč nebyly zahrnuty do úvah při tvorbě státního rozpočtu tohoto roku? Napadá mne jenom jedno vysvětlení a to jsou prezidentské volby v lednu 2023, bylo to tady několikrát zmíněno, kdy by navrhované nepopulární kroky a jejich projednávání ve standardním legislativním procesu mohly ovlivnit výsledky těchto voleb v neprospečích zástupců vládních stran, potažmo exponentů jediného správného názoru.

Dále se ptám, či neplatí pořekadlo kozel zahradníkem, či ten, kdo svými kroky a opatřeními, či spíše neopatřeními, se podílel na vzniku vysoké inflace, nepřenáší-li svá pochybení na skupinu našich občanů, u které předpokládá nejmenší vůli se aktivně bránit a protestovat v situaci, kdy sociální důsledky uvedeného návrhu jsou pro řadu důchodců velmi tíživé a mnoho osob pobírajících důchod se v současnosti kvůli inflaci a růstu cen za energie, bydlení, potraviny, léky a zdravotní pomůcky dostává na hranici chudoby, či až za ni, či očekávání těch, kdo tvrdí, že trh vše srovná a samoregulace znova vše stabilizuje tak, že nedojde k vážnějším ekonomickým otresům a nerovnováhám, pod kterými údajně úpí velcí regulátoři cen energií a pohonných hmot, není poněkud nadnesené a nereálné. Pochopitelně otázka zní, jak se bude inflace vyvijet dále, pokud bude trvat válka na Ukrajině a problémy globalizovaných trhů budou dále progradovat? Jaká budou další opatření vlády v oblasti důchodů, sociální politiky, plateb do fondů sociálního a zdravotního pojištění? Z logiky věci skutečně platí, že trh asi zafunguje, ale bezpochyby to bude dalším zvyšováním cen, a tedy i inflace. Konec tohoto fenoménu je zatím v nedohlednu a možné důsledky a predikce by měly zajímat nejenom vládu, ale i každého občana České republiky, kterého se budou bezpochyby týkat. Předpokládám, že nám budou postupně servírovány a nebude to nikterak chutná krmě.

Znemožněním projednávání navrhované právní úpravy Legislativní radou vlády je znemožněno zodpovědné posouzení zejména ústavnosti navrhované právní úpravy, pokud jde o nerespektování legitimního očekávání na straně důchodců týkajícího se výše zákoně stanovené valorizace jejich důchodů. Hodně z dnešních diskusí se bude věnovat tomu, jestli je vyhlášení legislativní nouze protiústavní, nebo ne. Nejsem právník. Ale i kdybych byl – znáte to přísloví? Dva právníci, tři názory. Dodnes to platí. Máme ústavní právníky, kteří podporují postoj vlády. Já to tady poctivě řeknu, že pan Jan Kysela, cituji, se vyjádřil: "V případě, že by k této valorizaci došlo v původní výši, tak se mi zdá, že se to dá považovat už za něco, co představuje závažnou hospodářskou škodu ve srovnání s tím, kdybychom se bavili třeba o řádu stovek milionů. Takže po mé soudu důvody pro legislativní nouzi dány jsou. Klíčové samozřejmě je, nakolik se dá výše, respektive dynamika inflace považovat za mimořádnou okolnost." Konec citace.

A potom jsou další názory, odvážnější, nebo názory odvážnějších ústavních soudců, kteří se zcela jasně a odvážně vyjádřili, že to, s čím vláda přišla, je jednoznačně protiústavní. Budu citovat pana Marka Antoše, který se vyjádřil na iRozhlasu 22. 2. 2023 – cituji: "Podle zákona je možné stav legislativní nouze vyhlásit za mimořádných okolností. Nejde tedy o stav, který byl jednoznačně dlouhodobě předvídatelný. Takže když nedělám nic a pak zareaguji až situací, kdy je potřeba reagovat rychle, tak mě to neopravňuje k tomu, abych použil ten mimořádný prostředek. Je to určitě nesystémový krok a říkám znova, myslím, že výrazně hrozí, že by takto přijatý zákon mohl Ústavní soud zrušit." Konec citace.

Když použijeme zdravý rozum, je každému jasné, že je nesmyslné obhajovat vyhlášení legislativní nouze tím, že by mohla státu vzniknout několikamiliardová hospodářská škoda. Obrovská díra v rozpočtu už vznikla v minulém roce, když si vláda prosadila rekordní schodek ve státním rozpočtu. A to někteří ústavní právníci mlčeli. Argumentovat nyní významnou hospodářskou ztrátou, že proto se musí zákon rychle přijmout ve stavu legislativní nouze, je tedy naprostý alibismus. Opět se nám otvírá tedy možnost použít již jednou zmíněné kozel zahradníkem.

Další významný argument blízký vládě vnesl ekonom Daniel Münich, člen NERVu, opět na webu iRozhlas, který řekl – cituji: "Každá další vláda bude muset přiškrtit nějaký ten parametr, v závorce mám nastavování výše důchodů, aby jí zbyly peníze na zdravotnictví, obranu a školství." Konec citace. A já dodávám: na vojenskou pomoc Ukrajině. Odhadované náklady na nákup jedné stíhačky F-35 jsou 2 miliardy korun. Máme mít dvě letky, to znamená 24 letadel, cirka nám to vychází na nějakých 50 miliard.

Pravda je taková, že jsou to pouze odhadované náklady, ta cena zatím nebyla stanovena. Náklady na provoz, to znamená náhradní díly, munice, výcvik pilotů, palivo – 12 miliard ročně. Náklady na úpravu letiště a technického zabezpečení – 10 miliard korun. Všechno odhadované náklady. Náklad na kupu moderních BVP švédské výroby – odhadováno 50 miliard korun. Vedle 10 miliard ze státního poslal český obranný průmysl Ukrajině zbraně a vybavení za dalších 30 miliard korun. Dohromady i s dary komerčních subjektů dostala Ukrajina podle premiéra 89 tanků, a to jsou oficiální údaje, není to nic tajného, 226 obrněných vozidel, 38 houfnic, obranný průmysl dodal také 33 salvových raketometů, posléze byla i dodávka půldruhého milionu kusů munice, z toho 60 000 raket. Poradce pro národní bezpečnost Úřadu vlády Tomáš Pojar uvedl, že zboží zhruba za 40 miliard korun na dodání stále čeká.

Opět zmíním pana Daniela Münicha, jeho zajímavou myšlenku, kdy budu citovat: "Jde o to, aby se co nejvíce lidí zapojilo do práce a odvádění pojistného, hlavně u mladších generací je k tomu velký prostor." Konec citace. Zamysleme se nad tím, co tím chtěl pan Münich říci. Já nechci vykopávat tu válečnou sekeru mezigeneračního sporu, já jsem o tom tady včera hovořil, že by to nebylo vhodné v této situaci, nicméně se nad tím zamysleme, jestli i tady není částečně zakopaný pes.

Institut legislativní nouze byl do ústavy přijat pro případy velmi výjimečných situací, které mohou nastat. Bylo to tady několikrát řečeno – válečný konflikt, neobsazení některých ústavních postů – ale nikoliv pro případy oprávněné valorizace důchodů. Žádám vládu, aby si nebrala jako rukojmí své rozpočtové neschopnosti starobní a invalidní důchodce, měla by je podpořit a neposlat do dluhové pasti.

Prezidentskou volbou skončilo období, kdy se vláda ještě pokoušela předstírat, že plní volební sliby. Vládní koalice dostala na Hrad svého koně a vzápětí nato vyhlásila stav legislativní nouze, aby mohla autoritářským způsobem prosadit zákony, které vyvolají odpor veřejnosti. Pokus protlačit snížení valorizace takzvanou legislativní nouzí totiž není nic jiného než bezostyšný podraz na voliče. Ještě před párem měsíci premiér Petr Fiala i ministr práce Marian Jurečka tvrdili, že se na valorizace sahat nebude. Jenže dříve, než proběhly prezidentské volby a důchodci hodili do volebních urn hlas pro kandidáta, kterého podpořila koalice SPOLU, došlo takříkajíc k malé nehodě. Voličům v lednu vznikl nárok na zvýšení důchodů.

Nechce se mi věřit, že se vláda rozhodla tuto patovou situaci řešit tak neobratným a dalo by se říct až brutálním způsobem – stavem legislativní nouze. Kde je slušnost, kterou tolik zdůrazňoval a zdůrazňuje pan premiér? Slušný není ten, kdo mluví uhlazenými slovy, to nestací. Slušný je ten, kdo dodržuje pravidla hry a nedopouští se úskoků. Kolik předvolebních slibů už vláda porušila? Slib, který dala důchodcům, je pouze jedním z dlouhé řady slibů, které vyslovila plně si vědoma toho, že je nikdy nesplní. Vy, koaliční politici, ve volebních letech jste se vymezovali proti našemu hnutí SPD i hnutí ANO. Tvrzeli jste, že jsme populističtí a neslušní, zatímco vy budete jiní, mnohem lepší. Co děláte teď? To není postup na samé hraně ústavnosti? Není to neslušnost a populismus? Chápu. Státní kasa je prázdná. Avšak pokud jste chtěli sáhnout na důchody, měli jste to udělat včas, nikoliv až ve chvíli, kdy lidem nárok vznikne a počítají s penězi, které jim v době turbulentní inflace pomůžou.

Pokud chcete snižovat důchody, budiž, je to vaše právo, ale nesmíte to dělat nepředvídatelně, ve stavu legislativní nouze, v ideovém chaosu a ze dne na den. Musíte včas lidem vzkázat, že má smysl spořit a že rodina má opět hodnotu a je důležité mít děti. Dát jim šanci, aby děti uživili. Místo toho vytváříte skupinu občanů, kteří navzdory tomu, že celý život poctivě pracovali, budou někteří z nich umírat v bídě, nebo dokonce na ulici, protože se pro ně bydlení stane luxusem. Co přijde dál? Jaký bude budoucí vzorec výpočtu valorizace důchodů, pokud bude inflace dále akcelerovat? Jaká bude nová koncepce důchodového systému? V kolika letech budou mít budoucí důchodci nárok na důchod, pokud vůbec? Jaké budou motivační prvky k tomu, aby lidé neodcházeli do předčasného důchodu, ale naopak pracovali co nejdéle, pokud budou schopní a zdraví? Jak chcete podpořit porodnost, pokud vůbec? Kdo z vaší vlády vystoupil a jasné řekl, že se blížíme demografické krizi a k velkým ekonomickým problémům v dohledné budoucnosti, i kdyby nebyly žádné jiné krize? Že pokud se nám nyní podaří zvýšit porodnost původního obyvatelstva, tak bychom mohli v budoucnu opět nastartovat obrat k lepším zářítkům našeho národa, naší kultury a populace? O tom je třeba vést celonárodní diskusi, nikoliv nařizovat a vše tláčit v co nejkratší zákonné lhůtě, a tím rozeštívávat už i tak atomizovanou a rozštěpenou společnost. A toto považuji za hlavní nebezpečí protlačování návrhu tohoto zákona v režimu legislativní nouze. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. A nyní s nyní se s přednostním právem přihlásil pan ministr Šalomoun. Pane ministře, prosím.

Ministr pro legislativu ČR Michal Šalomoun: Vážená paní předsedající, dámy a páновé, já bych tady ve stručnosti asi zareagoval na nějaké společné jmenovatele, které jsem zde zaslechl, a v podstatě se budu asi výhradně věnovat tomu společnému jmenovateli, že je vláda liknavá a díky této liknavosti že to v zásadě hindekuje vládu v tom, aby využívala nebo iniciovala tady tuhle zrychlenou proceduru. Objevilo se to tady vlastně ve vystoupení mých předčečníků, kdy pan poslanec Koten uváděl, že je tady jakési subjektivní zaváhání na straně vlády, paní poslankyně Maříková, že vláda zaspala a že si za to vláda může sama. Pan poslanec Kettner říkal, že k nějakému řešení mělo dojít, ale nedošlo. Pan poslanec Síla, že vláda nedělala nic, aby vlastně využití toho institutu legislativní nouze předešla, že ji to vlastně neopravňuje iniciovat tuto proceduru. Pan poslanec Zlínský potom uváděl i citaci Marka Antoše – zde jenom malá oprava: Marek Antoš není ústavní soudce, je to ústavní právník, to ano – který vlastně se měl vyjádřit nějak v tom smyslu, že když vláda nedělala nic, pak vlastně nemůže iniciovat tuto zrychlenou proceduru.

Já si myslím, že to tak není. A ten důvod, proč si to myslím, vlastně vyplývá ze dvou nálezů Ústavního soudu, které se týkaly přijímání pandemického zákona, jednak pandemického zákona toho původního, pak vlastně i té novely, kterou už přijímal tato Sněmovna. A když se původně přijímal pandemický zákon, tak vládla Babišova vláda a tehdejší ministr zdravotnictví, tuším, že to byl Adam Vojtěch, ten zákon vlastně nachystal. On byl v Poslanecké sněmovně,

ležel tu několik měsíců, možná dokonce rok, a jak probíhala pandemie, tak Babišova vláda ji manažerovala způsobem opakování nouzových stavů, až jednou se to vlastně zaseklo a bylo potřeba pandemický zákon přijmout velmi rychle, a proto byl potom v tom stavu legislativní nouze předložen.

A skupina senátorů, která to později napadala u Ústavního soudu, tak vlastně namítala tuto proceduru, že vlastně není možné využít ten stav legislativní nouze na přijetí zákona, že se tím vlastně jenom zkracuje ta procedura u přijetí návrhů, které už v té Sněmovně několik měsíců leží. Nicméně pro Ústavní soud toto vlastně nebyla dostatečná argumentace pro to, aby využil své derogační oprávnění, aby to na základě toho zrušil.

A pak obdobná argumentace vlastně se zde objevila při přijímání té novely, kdy vlastně nynější opozice potom v ústavní stížnosti 41 poslanců hnutí ANO, možná jich bylo více, tak argumentovali tím, že přece vláda moc dobře věděla, že účinnost pandemického zákona je omezená na konec února, takže bylo vhodnější ten zákon, který posouval tu účinnost a ještě tam doplňoval nějaké věci, předložit mnohem dříve, a také to neudělala a že ji to neopravňuje vlastně využít tu zkrácenou proceduru. Nicméně Ústavní soud vlastně ve svém nálezu Pl ÚS 7/22 to potom vlastně shrnul poměrně lapidárně. Já si z toho dovolím ten odstavec ocitovat.

Cituji: Ústavní soud již ve věci sp. zn. Pl. ÚS 7/22 – to je ten původní pandemický zákon, který byl napaden tou skupinou senátorů – konstatoval, že potřeba zkráceného projednání návrhu zákona může vyvstat až později, během času. Dále uvedl, že takový důvod může při splnění ostatních parametrů ústavní konformity založit i liknavost či nesprávný postup vlády nebo jiného orgánu veřejné moci. Nelze totiž a priori odepřít využití tohoto prostředku v situaci, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, jen proto, že neprojednání zákona v běžné zákonodárné proceduře bylo zapříčiněno liknavostí, politickou neochotou či jiným, byť i zaviněným důvodem. Proto minimálně hypotetická možnost legitimního využití zjednodušujících legislativních mechanismů musí být při respektování ústavních kautel zachována vždy, nehledě na skutečnost, zda jejich využití mohlo být předejito.

Takže tolik vlastně k těm výtkám, ať už vláda byla liknavá, nebo nebyla liknavá. A i kdyby liknavá byla, tak ji to vlastně nevyřazuje z možnosti iniciovat tuto proceduru.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku, ke které se přihlásil pan poslanec Mašek. Pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, já bych chtěl na pana ministra Šalomouna zareagovat v tom smyslu, že porovnáváme neporovnatelné. Období řešení pandemie covidu, které jsme si tady asi i komplikovali v Poslanecké sněmovně, se zpětně ukazuje, že prostě mělo řešení. To řešení tady bylo od roku 2000, kdy byly přijaty krizové zákony a byl pojmenován nouzový stav. A ten nouzový stav dokázal tu situaci dobrě řešit, což se ukázalo i s těmi slepými uličkami těch pandemických zákonů, kterými jsme si to tady v té Sněmovně mimochodem velmi komplikovali. Takže já bych nechtěl tu krizovou situaci nějakým způsobem porovnávat, tu pandemickou situaci se současnou situací, kdy hovoříme o tom, že bychom měli ze zákona valorizovat důchody, a porovnávat tyto dvě věci mi připadá nepřístojně, anebo není to porovnatelné. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Tak děkuji za dodržení času. A nyní další faktické poznámky. Omlouvám se, pane ministře, přihlaste se elektronicky. Aha. Tak vydržte, já vás budu evidovat. Ted' je přihlášen pan poslanec Ryba, pak pan poslanec Cogan a pak jdete na řadu vy. Děkuji. Tak, pan poslanec Ryba. Prosím.

Poslanec Drahoslav Ryba: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já bych chtěl také reagovat na pana ministra Šalomouna, byť nejsem právník, ale nicméně bych tady chtěl citovat jiný nález Ústavního soudu, na který se odvoláváte i ve svém odůvodnění vyhlášení stavu, který teda projednáváme. S tím, že bod 80 nálezu Ústavního soudu 55/10 z 1. března říká, že ústavní pořádek explicitně připouští možnost projednat vládní návrh zákona ve zkráceném jednání pouze na základě čl. 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a to v době stavu ohrožení státu nebo válečného stavu.

Protože mám jen dvě minuty, přeskočím velkou část, ale ta se týká toho, kdy je možné vyhlásit legislativní stav nouze mimo to, co jsem četl, a to je pouze: V demokratickém právním státě využití institutu legislativní nouze je možné jen za předpokladu širokého konsenzu v parlamentu, aklamace, případně alespoň taková většina, která je srovnatelná s většinou vyžadovanou k přijetí ústavního zákona. V opačných, nebo pokud se nedodrží tyto podmínky, tak tento stav legislativní nouze vyhlásit nelze. To je z nálezu Ústavního soudu číslo 55/10 z 1. března 2011, na který tedy se odvoláváte vy a tvrdíte, že tento nález Ústavního soudu je splněn. Já si to tedy opravdu, pane ministře, nemyslím. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. A dále s přihláškou je pan poslanec Cogan a následuje faktická poznámka pana ministra. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Josef Cogan: Vážené kolegyně, vážení kolegové, já vzhledem k tomu, že potvrzení trvání stavu legislativní nouze nám tady trvá od včerejší 10. hodiny, už vlastně včetně těch dvou pauz 22 hodin, přičemž to jednání tady na sále je 18 hodin, tak bych si dovolil dle jednacího rádu § 59 odst. 2 navrhnout, že poslanec může v projednávané věci vystoupit nejvýše dvakrát. Zároveň navrhoju i omezit řečnickou dobu na dobu 5 minut podle § 99 odst. 7. Myslím, že za těch 18 hodin se to tady probralo už velmi podrobně a velmi často se to i opakuje, a myslím, že ty argumenty určitě bude možné dále, pokud budou nějaké nové, přinést právě v tento čas, který jednoznačně umožňuje i jednací rád. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Já tedy zagonzuji. (Poslanec Juchelka mimo mikrofon: Můžu, Klárko, s přednostním právem?) Ano. S přednostním právem pan poslanec Juchelka, který zastupuje předsedkyni klubu hnutí ANO. Prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Já děkuji moc. Pokud jsem dobré poslouchal pana předsedu klubu Cogana, vaším prostřednictvím, tak řekl, že to je § 55 odstavec 2, ale tady odstavec 2 žádný není. 59 odstavec 2? Výborně. Tak jsem se přehlédl. Mám samozřejmě procedurální protinávrh, že bych chtěl, aby tedy ten čas byl dvakrát 30 minut. Děkuji moc.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Tak děkuji. Ano. (K řečništi přichází jeden z poslanců.) Ale teď pouze přednostní práva. Omlouvám se. Teď bohužel nemohu vám dát, protože s faktickými poznámkami jsou tady přihlášení ještě další kolegové.

Já bych chtěla přerušit jednání sněmovny na 5 minut a potřebovala bych si pozvat předsedy poslaneckých klubů, protože § 99 umožňuje přerušení jednání na 5 minut pouze ve druhém čtení a my nejsme ve druhém čtení. Mohla bych na 5 minut prosím přerušit tu schůzi? Já přerušuji jednání schůze na 5 minut, nejsme ve druhém čtení, a prosím, abychom se tady u mě sešli. Děkuji.

(Jednání přerušeno v 8.08 hodin.)

(Místopředsedkyně Sněmovny Dostálová oznámila, že přestávku prodlužuje do 8.15 hodin. Jednání pokračovalo v 8.15 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Děkuji ctěné Sněmovně za strpení, ale skutečně jsme si tady museli rozebrat § 99 odst. 7 jednacího rádu. Já bych chtěla poděkovat legislativě Sněmovny, která přinesla stanovisko, které vydala již 1. února 2022. Legislativní odbor dospěl k názoru, že výkladově je možné omezit řečnickou dobu i pro rozpravu k potvrzení stavu legislativní nouze. Mám to tady pro všechny přítomné písemně, pokud by se na to chtěli podívat.

Nyní tedy přistoupíme – já znovu zagonzuji, protože byla přestávka – k hlasování. Máme zde protinávrh pana poslance Juchelky, aby se... Ano, vnímám žádost o odhlášení, tak vás všechny odhlašuju a prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami.

Pan poslanec Juchelka navrhuje jako protinávrh, aby se řečnická doba projednávání stavu legislativní nouze omezila na dvakrát 30 minut.

Já tedy zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 3, přihlášeno 135 poslankyň a poslanců, pro 41, proti 73. Návrh nebyl přijat.

Nyní je tady návrh pana předsedy Cogana, aby se řečnická doba omezila na dvakrát pět minut.

Já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 4, přihlášeno 136 poslanců a poslankyň, pro 94, proti 42. Návrh byl přijat.

S přednostním právem se hlásí pan poslanec Juchelka. Pane poslanče, prosím. (Není zapnut mikrofon.) Pardon.

Poslanec Aleš Juchelka: Já moc děkuji, paní předsedající. Teď jsme si odhlasovali něco, co dle mého názoru opět válcuje opozici. Já jenom chci říct jednu věc. My ještě nemáme otevřený bod, chci, aby to tady zaznělo, a když není otevřený bod, tak dle mého názoru podle jednacího rádu se nesmí hlasovat o zkrácení lhůt na to, aby si tady mohli poslanci, kteří jsou rádně zvoleni demokratickými volbami, říkat své názory. Je nás tam přihlášeno ještě 61 v tuto chvíli, těm dalším jste omezili jejich práva na to, jakým způsobem mají vystupovat, jak dlouho, někteří tady řeční sedm hodin, někteří budou řečnit jenom pět minut. Bohužel musím říct vůči této vládní koalici, že opět potvrzuje to, že válcuje opozici, není schopna komunikovat, není schopna se domluvit, dělá tady protiprávně nejen ve stavu legislativní nouze, ale i retroaktivně zákon, snaží se jednoduše ohnout demokracii v České republice. (Potlesk, poslanci tlučou do lavic.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Jestli dovolíte, budeme pokračovat. S faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Ryba, pokud to tedy nebyl omyl v přihlášení. Pane poslanče... Ne, tak vás odmazávám. Budeme tedy pokračovat v obecné rozpravě a hlásí se paní poslankyně Pošarová. Paní poslankyně, jedete dvakrát pět minut nebo budete ještě...? Dvakrát pět minut, dobře. Děkuji.

Poslankyně Marie Pošarová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dobrý den, krásné ráno. (V sále je velmi hlučno.) Jedním z nejdůležitějších pramenů a podkladů pro naše dnešní jednání je nález Ústavního soudu z 1. března 2011, který má úzký vztah jak k otázce použití institutu stavu legislativní nouze... Můžu poprosit o klid?

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Omlouvám se moc a poprosila bych Sněmovnu o klid, nebo prosím přesuňte své hovory mimo jednací sál. Paní poslankyně, ještě chvíličku vydržte, já vám samozřejmě ten čas natáhnu... Tak prosím, můžete pokračovat.

Poslankyně Marie Pošarová: Jedním z dnešního jednání je nález Ústavního soudu z 1. března 2011, který má úzký vztah jak k otázce použití institutu stavu legislativní nouze jako takové, tak i v souvislosti s jeho propojením na změny zákonů v sociální oblasti. Tento nález se týká projednávání zákonů ve stavu legislativní nouze. Konkrétně šlo tehdy o ústavní stížnost skupiny poslanců na zrušení zákona, kterým se měnily některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí. Tedy šlo o návrh ze strany podobně asociální vlády, jako je ta současná. Ostatně tři současné vládní strany byly součástí vlády i tehdy, ODS, TOP 09, STAN. Ústavní soud tehdy tento zákon zrušil. Podstatou námitky navrhovatelů tenkrát bylo, že napadený zákon nebyl přijat ústavně předepsaným způsobem. Zejména se mělo jednat o zneužití institutu legislativní nouze.

Při obecném vymezení základních principů a hodnot ovládajících legislativní proces je vhodné vycházet z judikatury Ústavního soudu. Za základní princip lze označit přítomnost veřejné kontradiktorní parlamentní debaty, v níž zúčastnění dostali příležitost se s projednávanou materií podrobně seznámit a informovaně se k ní vyjádřit. Náležitým je jen takový proces, který umožňuje otevřenou diskusi mezi zastánci konkurenčních názorů, včetně názorů menšinových. To říká nález Ústavního soudu.

Za nezbytný minimální požadavek vyplývající z Ústavy České republiky lze považovat i reálnou možnost opozice připravit a předložit k vládním návrhům zákonů své pozměňovací návrhy. Jen tak může opozice dostát svým funkcím v demokratickém politickém systému. To mimochodem v případě dnes projednávaného návrhu také není příliš naplněno.

Stav legislativní nouze je zásahem do ústavních práv sněmovní menšiny. Takový zásah je tudíž ústavně možný jen tehdy, je-li zároveň vhodný, potřebný a přiměřený. Dle judikátu Ústavního soudu lze usuzovat, že tento orgán chápe rozhodnutí o legislativní nouzi do značné míry jako rozhodnutí politické, varuje však před jeho využíváním jako nástroje ke krácení práv sněmovní menšiny. Přičemž i tehdy v onom roce 2011 šlo ze strany vlády o argumentaci se snahou zabránit velkým hospodářským škodám, tentokrát v objemu 24 miliard. Důležitým argumentem tehdejší opozice bylo i to, že vláda měla k dispozici alternativní postup ke stavu legislativní nouze. Především mohla zamýšlený návrh zákona předložit mnohem dříve.

Zatímco míra rizika vzniku značných hospodářských škod je sporná, míra okleštění svobody parlamentní rozpravy a práv poslanců je nesporná ve stavu legislativní nouze, která umožňuje schválení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně klidně i během jediného dne. Poslanec nemůže rádně návrh zákona prostudovat a fundovaně se k němu vyjádřit. Nemá čas na přípravu pozměňovacích návrhů. Nemůže konzultacemi s odborníky získat přesnější znalost o obsahu návrhu zákona a o jeho rozmanitých dopadech a rovněž tak nemůže na parlamentní půdě dostatečně zprostředkovat názory svých voličů a legitimních zájmových skupin, které mohou být na parlamentní půdě slyšeny jedině prostřednictvím poslanců. Kromě krácení práv poslance jsou krácelna i práva občanů vyslechnout v adekvátní šíři argumenty pro a proti předloženému návrhu zákona, kdy dochází k omezení a k zúžení zákonného rozsahu sociálních práv a legitimního očekávání důchodců. Dle Ústavy České republiky lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Z uvedeného ustanovení plyne, že ani Poslanecká sněmovna při přijímání zákonů nemůže postupovat libovolně, nýbrž je vázaná právem a ústavním pořádkem.

Ústavní soud opakováně vyložil zásady, pro které je respekt k procesním procedurálním pravidlům nezbytný – cituji: "Jen v procesně bezchybném procesu (ústavně souladném řízení) lze dospět k zákonnému a ústavně souladnému výsledku (rozhodnutí), a proto procesní čistotě rozhodovacího procesu je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost a poskytnout jí důraznou

ochranu." Ústavní soud opakovaně zdůrazňuje nutnost dodržování pravidel legislativního procesu, neboť elementárním požadavkem i jen formálně chápáného právního státu je vyloučení libovůle z rozhodování orgánů veřejné moci, kdy nedodržení pravidel může vést nejen ke zpochybňení legitimity přijatého rozhodnutí, nýbrž i jeho legality, což mnohdy skutečně vedlo ke zrušení napadených ustanovení zákona, a to pro rozpor procedury jejich přijetí s ústavními zásadami demokratického právního státu.

Ústavní soud opakovaně označil za základní princip parlamentního rozhodování i princip pluralismu, který dovodil z principu svobodné soutěže politických sil, čl. 22 Listiny základních práv a svobod, a který jako charakteristika a znak každé svobodné společnosti tvoří jednu z podstatných náležitostí demokratického právního státu. Cituji: "Adresáti právních norem mají nepochybně právo legitimně očekávat, že případné omezení jejich základních práv provedená zákonem jsou výsledkem diskursu vedeného napříč politickým spektrem, a to diskursu, v němž všichni zúčastnění dostali příležitost se s projednávanou materií podrobně seznámit a informovaně se k ní vyjádřit. Náležitý je takový proces, který umožňuje otevřenou diskusi mezi zastánci konkurenčních názorů, včetně názorů menšinových." Konec citace.

Zástupcům parlamentní opozice, která bývá složena ze zástupců politických stran zastoupených v Parlamentu, na výkonu vládní moci se však přímo nepodílejí a co do počtu zpravidla se ocitají v početní menšině, musí být s ohledem na ústavně garantovaný princip ochrany menšin umožněn v rámci legislativních procedur nerušený výkon jejich ústavně garantovaných práv a nesmí jim být libovolně znemožněno plnit pro demokracii nezastupitelné funkce parlamentní opozice. Mezi nejzákladnější práva parlamentní opozice anebo jejích jednotlivých členů, která by měla být v demokratickém právním státě ústavně garantovaná, lze zařadit zejména práva zaručující parlamentní menšině účast na parlamentních procedurách, práva umožňující parlamentní opozici výkon dozoru a kontroly vládnoucí většiny i vlády samotné. Dále se jedná o práva umožňující parlamentní opozici blokovat či oddalovat rozhodnutí přijímaná většinou, jakož i o práva umožňující opozici domáhat se ústavního přezkumu většinou přijatých rozhodnutí. Míra a úroveň úpravy těchto práv parlamentní opozice v daném systému, jakož i šíře prostoru, v němž je parlamentní opozici umožněno plnit její nezastupitelné funkce, jsou nejen známkou úrovně politické a parlamentní kultury dané společnosti, nýbrž vyjadřují i stupeň demokratičnosti daného politického systému.

Jednou z nezbytných podmínek dostatečné právní úpravy zmíněných práv a oprávnění parlamentní opozice či menšin by měl být v každém případě požadavek, aby tato práva byla upravena tak, že vládnoucí většině znemožní rušit je či zásadním způsobem měnit pouze na základě vlastního uvážení, anebo jí alespoň zabrání v tom, aby tak činila bez dostatečného časového odstupu od nastupu k moci. I na evropské a mezinárodní úrovni – například evropská Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech – jsou práva parlamentní opozice chráněna skrze ochranu základních a politických práv příslušníků parlamentních menšin. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Já také děkuji. A mám tu s faktickou poznámkou přihlášenou paní poslankyni Ožanovou. Paní poslankyně, prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážení dva členové vlády. Ano, já vidím i vás, pane ministře. Navážu na kolegyni Pošarovou, protože mluvila o právech parlamentní opozice, a já jí děkuji, protože se mi dobře na ni bude navazovat vzhledem k tomu, čeho jsme byli před chvílkou svědky. Omezení rozpravy k legislativnímu stavu nouze. Promiňte, kolegové, kolegyně, to jsem neočekávala. Navíc na pouhých dvakrát pět minut. Víte, vy máte extrémní množství přednostních práv, protože jak jste se rozdělili i na ty vaše pidi kluby, tak vlastně kdekdo má přednostní práva. My jich máme pár. A potom my, v uvozovkách, řadoví poslanci máme pouhých dvakrát pět minut. Já si svůj projev, který mám připravený na pouhých 20 minut, můžu si s ním, nevím, co si s ním mám udělat, jak ho mám

zkrátit, takže zkracovat ho nebudu, ale budu muset zde vystupovat s faktickými poznámkami, protože mi znemožníte, abych řekla to, co jsem si připravila. Notabene já ty svoje projevy mám tak udělány, že jsem od nikoho nic neopisovala, nemám tam nic z legislativy, nemám tam nic z nálezu Ústavního soudu, mám tam skutečně věci, které mám mít, ale mé právo opozičního politika rádně se vyjádřit k věci vlastními slovy mi upíráte tím, že schválíte u legislativního stavu nouze, nikoliv u bodu, omezení rozpravy na dvakrát pět minut.

Vážení kolegové a kolegyně, opravdu nemyslela jsem si, že jste tak nedemokratická pětikoalice. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. Přeji krásné dobré ráno, kolegyně, kolegové, budeme pokračovat ve faktických poznámkách. Přihlásil se pan... vlastně pardon, pan ministr má přednost. Jenom upozorňuji, že pan ministr se nelhlásí kartičkou, protože ji nemá, není poslancem. Každopádně zde byl takový úzus i v minulém období, že ministr, který nebyl poslancem, měl a vystupoval s faktickými poznámkami. Ano, hlásil se, už při předání schůze to bylo avizováno.

Pane ministře, máte slovo.

Ministr pro legislativu ČR Michal Šalomoun: Děkuji. Vážená paní předsedající, dámy a pánové, já jenom takovou glosu na vystoupení paní poslankyně Pošarové. Vlastně uváděla, že poslanec nemůže návrh zákona rádně prostudovat a připravit pozměňující návrhy. Chápu, že v té zkrácené proceduře je to prostě těžší, ale i tak je potřeba to vyhodnotit prizmatem opravdu té materie, která se projednává, a já mám za to, že opravdu ta projednávaná materie zase není nějak extra složitá. Kdybych to měl srovnat třeba jako s pandemickým zákonem, kde byla poměrně komplexní úprava s různými konsekvensemi, tak tady si myslím, že všichni víte, co se stane, když ten návrh projde, i co se stane, když ten návrh neprojde. On není nijak prostě obsáhlý. A mám za to, že na tu diskusi připraveni jste a že jste schopni připravit ty pozměňovací návrhy, a myslím si, že se jich sešlo už několik málo přes 100, možná i více, takže myslím si, že tohoto práva jako opozice využíváte.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní přichází konečně na řadu pan poslanec Brázdil, připraví se paní poslankyně Ožanová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Milan Brázdil: Děkuji za slovo. Já bych chtěl reagovat na to, co se taky stalo před chvílkou. Víte, na základě takového papírku, který nemá ani razítka, který obsahuje podpis, je to oxeroxovaný papír, kde je nějaký Petr, a pak to není čitelné ani. A tam se píše, v tomto papírku, nějaké stanovisko. Prosím vás, co to je stanovisko? Proč bereme nějaké stanovisko? My máme tolik stanovisek, a podle něho nereagujeme. A tady nějaký Petr říká, že on se domnívá, píše. A ještě nepíše, že on se domnívá, my se domníváme. Kdo my se domníváme? Co to je za papír? Jak to, že jsme poslechli papír proti tomu, co je dané v zákoně, tedy v zákoně o jednacím rádu?

Mně to hlava nebene. Já nejsem právník, ale přece jenom kdyby takhle se postupovalo ve zdravotnictví, že vám nějaký někdo donesl oxeroxovaný papír bez razítka, dokonce tam píše Petr a dál nečitelně, a je to jakýsi papír... Cár papíru! To nemá fakt jako, a my podle toho rozhodneme. My ne, my jsme byli proti, ale vy jste rozhodli. Není to přece... Ti soudcové, jestli to jednou teď sledujou, tak si prosím vás... potom si to nějak... přeberte si to v té hlavě, až budete rozhodovat, jestli na základě takového papíru vůbec, jestli to není šaškárna tady.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí paní poslankyně Ožanová s faktickou poznámkou a připraví se pan poslanec Feranec.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní předsedající, vážení tři členové vlády, děkuji. Už se počet zvýšil. Musím reagovat na pana ministra, který říkal prizmatem materie, která se projednává. Já s ním plně souhlasím. O tom, že je vysoká inflace, už se vědělo v minulém roce. A prizmatem materie, která se projednává, není důvod legislativního stavu nouze, protože návrh mohl být předložen dříve.

Také tam bylo řečeno o té přípravě. Pane ministře, vás můžu přímo oslovoval, to je výjimka, na rozdíl od kolegů poslanců, já jsem se musela připravovat už dříve, protože dřív než mi přišla pozvánka na schůzi, tak už jsem se z novin a televize dozvěděla, kdy ta schůze bude svolána. To znamená, mohli jste ji teoreticky svolat i dřív, protože už jste dlouhou dobu věděli dopředu, na který termíny svoláte, na který termín ji tedy, pardon, ne svoláte vy, ale svolá předsedkyně Sněmovny. Já už jsem si delší dobu dopředu začala měnit program, protože jsem si četla v tisku – hergot, my máme sněmovnu? Já jsem si říkala, že o tom nevím, ale pro jistotu jsem si změnila program na tento týden. Takže ano, teoreticky jsem měla možnost se připravit, protože média mě na rozdíl od mojí předsedkyně Sněmovny informovala dříve o tom, kdy se tato sněmovna bude konat. Takže souhlasím s vámi, prizmatem materie, která se projednává, jsme to mohli projednávat již dříve v rádném legislativním procesu. Děkuji vám, pane ministře.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní s faktickou vystoupí pan poslanec Feranec, připraví se pan poslanec Brabec. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, paní předsedající. Vážení členové vlády, dámy a pánové, já budu reagovat na vystoupení pana ministra pro legislativu. Pane ministře, jste ministr pro legislativu a je smutné, je skutečně smutné, že se z vás této chvíliky stává ministr pro ohýbání legislativy. To je skutečně, jako skutečně fakt velmi smutné. O čem je celý tento příběh tohoto zákona? Přece víme, že koalice znectila, zneužila jednací řád, legislativní stav nouze, mimořádné okolnosti. Inflace je pro vás mimořádná okolnost, když už funguje rok. Něco mimořádného se stalo. Takže vy zneužíváte stav legislativní nouze, víte, že porušíte, nebo že porušením toho zákona, ten princip, že dopustíte retroaktivitu. A navíc ještě říkáte, a vyvoláváte v tomto smyslu nenávist ve společnosti, že tím, že důchodci dostanou přidáno podle zákona, že tím se působí hospodářská škoda. Za chvíliku budete říkat, že nám důchodci ujídají ze společného koláče? Jako já se jenom ptám, kam, kam to spějeme?

A vrcholem toho všeho je, že jste tak zbabělí a schválíte omezení doby pro řečníky, abychom vám nemohli oponovat! (Hovoří velmi hlasitě.) Tak alespoň se postavte otevřeně v nějaké diskusi, ať můžeme o tom mluvit! Ale zbaběle zkrátíte řečnickou dobu. Víte, že porušíte zákon? Víte to dobře, právníci, to přece vědí. A ještě navíc jste zbabělí! (Předsedající: Čas.) Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času, pane poslanče. Nyní s faktickou vystoupí pan poslanec Brabec a poté poprosím paní místopředsedkyni, aby mě vystřídala, hlásím se k faktické. Prosím.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. No, vládní koalice se zjevně řídí heslem když do pekla, tak na pořádné kobyle, v tomto případě tedy na rychlé kobyle. A jestliže si není jistá tou materií, o které hovořil i pan ministr Šalomoun, tak zjevně došla k názoru, že pak už je jedno, jestli ohne i tu proceduru, protože pokud tedy se Ústavní soud rozhodne to shodit, tak samozřejmě vy nám tím jen a je nahráváte, ale zjevně už je vám to jedno.

Já si na rozdíl od pana ministra, na něj navazují, nemyslím, že to je tak úplně jednoduchá materie, koneckonců, kdyby byla jednoduchá, tak bychom se tady o tom asi nebabili velmi věcně v řadě těch vystoupení, o tom, jaké jsou důvody a nejsou důvody vyhlášení legislativního stavu nouze a jestli skutečně ty důvody, které tam jsou jasně stanoveny, byly splněny. My si myslíme, že nebyly splněny, a myslím, že k tomu tady padla včera a dnes by padala celá řada zcela jasných argumentů, které lze těžko vtěsnat do dvakrát pěti minut. Takže znovu, já si myslím, že to ohýbáte. My máme jiný výklad § 99 odst. 7, určitě tady o tom kolegové, kolegyně budou mluvit, a já si myslím, že je ostudné to takhle válcovat. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. A dále s faktickou poznámkou je přihlášena paní místopředsedkyně Kovářová. Proto jsme se na malý okamžik vyměnili při řízení schůze. Paní místopředsedkyně, prosím.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za slovo. Já jenom krátce bych vysvětlila původ tohoto papíru, a nejenom tedy – a autora – nejenom pro pana poslance Brázdila. V podstatě zde ve Sněmovně postupujeme podle toho, že máme jednací řád, který je jakousi malinkou knížečkou. K tomu je k dispozici komentář, o čemž svědčí... je to první komentář po sto letech. Není to obvyklé, ale zaplatí pánbůh, že ho máme k dispozici. Tam také je možno nahlédnout a podívat se na právní, různé právní názory a zvyklosti. Poté, pokud jsme v koncích, tak – pane poslanče Brázdile, já se omlouvám, já jenom bych vám chtěla vysvětlit původ toho papíru v dobrém tedy, v dobrém. A v podstatě, když jsme trošku v koncích, tak se obracíme na legislativní odbor, jehož ředitelem je Petr Kymlička, který jako právník pracuje téměř 30 let, a ptáme se na jeho právní názor. O tom, jestli jak v komentáři nebo v podobě těchto názorů právních a stanovisek, pokud někdo chce znát skutečně, jak to je, rozhoduje o tom Ústavní soud. Takže toliko jenom krátce, abychom věděli, jakým způsobem se k nám takovéto dokumenty dostávají.

Já musím osobně říci, že jsem za ně vděčná, i když samozřejmě někdy skutečně člověk tu konečnou odpověď, nebo tu nejsprávnější odpověď nedostává, ale přece jenom jednací řád je nějaká právní materie, která vrtá hlavou mnoha právníkům, nejenom těm ústavním. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Brázdil. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Milan Brázdil: Tak děkuji za vysvětlení. Vy jste vlastně teď přesně popsala, může to vykládat jenom soud, ne ten pan Petr. A ten pan Petr vytvořil papír. Já jenom bych chtěl poprosit, nemůžu žádat o nějakou přestávku, ale bylo by možné alespoň tento, podle kterého jsme rozhodovali, ho namnožit, někde ho, předat nám ho, protože myslím si, že ten papír je docela důležitý. On totiž ten pan Petr se v tom jenom domnívá. On se jenom domnívá, a my na základě jeho domněnek jsme hlasovali. To není žádná sranda, to vlastně takový papír já vytvořím taky, věřte mi. Jestli jsem, vy jste to neviděli, ten papír je, to je velmi jednoduché, to je na xeroxu, tam je ten podpis vlastně ne autentický, není to originální podpis. Takových papírů tady se vytvoří hodně. Čili já bych jenom chtěl, jestli je možné nějakým způsobem to teď okopírovat, aby se to založilo, aby následně potom... A vy jste to přesně řekla, paní místopředsedkyně, vy jste řekla, že vlastně to může vykládat jenom soud, ne ten pan Petr, který se domnívá. Já mám domněnek, víte, kdybych vám teď vykládal o svých domněnkách, tak se z toho toto. Ale přece ani ten pán nemůže reagovat na základě domněnek. (K pravé straně sálu:) Vy na mě ukazujete, že su švihlý. Víte, jak je to, ten pán, který se domnívá, my podle něho nějakým způsobem se chováme. To je fakt jako za hranou. Jestli takhle to chcete dál dělat, jestli takhle chcete prosazovat, svalovat legislativní nouzi, potom se chovat k lidem. Oni se nám

budou smát, lidé se smějí, co to tam, podle čeho jednáte? Podle nějakého Petra? A proč ne podle Radka? A proč ne podle Franty? Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Tak to byl pan poslanec Brázdil. Nyní s faktickou paní poslankyně Ožanová, připraví se pan poslanec Okleštěk. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, paní předsedající, děkuji i členům vlády, jejíž počty se výrazně zvýšily od doby, co jsem naposledy mluvila, vítám i pana premiéra. Já jsem si dělala poznámky, abych opravdu reagovala na své předrečníky.

Připomínám, že paní Pošarová mluvila o dodržování pravidel legislativního procesu a kolega Feranec to trefně zhodnotil: zbaběle porušují zákon.

Potom když jsem poslouchala paní místopředsedkyni Sněmovny Kovářovou o tom, když jsme byli školeni, já si myslím, že to udělala velmi jemně a slušně, nicméně je dobré si připomenout, že poslanci, a i kolega Brázdil, se mají oslovoval prostřednictvím předsedajícího. Takže poprosím příště představitele Sněmovny, aby i oni nás oslovovali prostřednictvím předsedajícího. Tam také zaznělo od paní Kovářové, prostřednictvím paní předsedající Kovářové, že rozhoduje Ústavní soud. Ano, já předpokládám, že bude rozhodovat.

Také se domnívám, že když chcete uvádět různá stanoviska legislativních právníků, možná by bylo dobré si přečíst ještě předtím tu judikaturu toho Ústavního soudu. A možná, že kdybyste si ji četli, tak zde dneska nejsme. Nebo jsme, ale neřešíme legislativní stav nouze. Jestli jste si všimli, většina našich příspěvků se skutečně týká legislativního stavu nouze, samozřejmě i té materie, kterou projednáváme, ale promiňte, za mě to zneužívání legislativního stavu nouze je prostě velkým problémem. To, že máte jiný názor, jak vyřešit důchody, ano, stane se, máme různé názory, budeme o tom diskutovat, ale zneužití legislativního stavu nouze je podle mě přes čáru! (Předsedající: Čas.) A omezení naší jednací doby ještě více!

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji, paní poslankyně. Nyní vystoupí pan poslanec Okleštěk, připraví se pan poslanec Juchelka s faktickými poznámkami. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ladislav Okleštěk: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, členové vlády – už se nám to tady pěkně zaplňuje. Já jsem velice smutný z toho, jakým způsobem přistupuje koalice k opozici. V limitaci vystoupení mám také velké štěstí, že vždycky se naproti mně na mě usmívá pan docent Svoboda, takže proto jsem velice rád, že mohu tady řečnit. Já vás zdravím, prostřednictvím paní předsedající, a chtěl bych říct, že kolega Feranec byl rozhořčen z vystoupení pana ministra Šalomouna. Já si myslím, že on plní svou úlohu, a plní velice dobře, protože je to právník, ohýbá paragrafy, tak jak je to potřeba. Ten paragraf má tu symboliku takovou, aby se s ní dalo pracovat.

Ale co mě mrzí a uráží, že tady pobíhá mlsný pes pan ministr Síkela a vykřikuje na řečníci. To se mi vůbec nelíbí, a vyzývám vás, pane ministře, abyste to nedělal. Protože když tady byli moji předchůdci, tak vy jste tady jenom křičel na ně a pobíhal. Prosím, nedělejte to, není to důstojné ani tohoto institutu, ani vás zatím. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Juchelka, připraví se pan poslanec Mašek. A jenom se omlouvám, poprosila bych paní místopředsedkyni, zda by mě poté mohla přijít vystřídat. Děkuji. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Je také moc děkuji. No já budu reagovat na vás totiž, paní místopředsedkyně, když jste tady říkala o tom, jakým způsobem se tedy zkrátily ty lhůty v rozpravě pro jednotlivé poslance dvakrát pět minut, že to rozhodne Ústavní soud. Myslím si, že to je ta hlavní politika této vlády. Takže my tady jsme v potvrzení trvání stavu legislativní nouze, my říkáme, že to je ohnutí stavu legislativní nouze toho celého institutu, který by měl být používán velmi okrajově. Co říká vládní koalice? To rozhodne Ústavní soud. Potom tedy budeme samozřejmě ve stavu legislativní nouze probírat zákon ohledně mimořádných valorizací, který je retroaktivní. Co říká tato vláda? To přece rozhodne Ústavní soud. Pak tady vystoupí paní Kovářová, kdy vy dle mého názoru zase ohнетe jednací řád Sněmovny, a co řekne paní Kovářová? Vždyť to přece rozhodne Ústavní soud. Takže tato vláda řekne: my svou politiku dáváme Ústavnímu soudu, protože ten všechny naše kroky, které my tady děláme a které opozice demokraticky napadá, budeme nechávat řešit Ústavní soud. Takže takhle si představujete svoji vládu? Tak si představujete, jakým způsobem budete projednávat jednotlivé zákony, místo abyste to udělali v rádném legislativním procesu, třeba v rámci novely o mimořádných valorizacích? Prvním, druhým, třetím čtením, v Senátu, podpis pana prezidenta nebo jeho veto. Tak takhle vy to děláte ve stavu legislativní nouze, o němž rozhodne Ústavní soud. Retroaktivní novelu, o níž rozhodne Ústavní soud, a potom poslanci nesmějí tady na mikrofon vystupovat, tak jak bylo řečeno, protože to ohнетe jednacím rádem na dvakrát pět minut, a rozhodne o tom Ústavní soud! (Předsedající: Čas.) To je naše vláda!

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Mašek s faktickou a poté paní poslankyně Kovářová, což jsem já. Prosím kolegyni o vystřídání.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, vážení ministři, kolegyně, kolegové, zareagoval bych na paní místopředsedkyni Kovářovou, vaším prostřednictvím, a to právě na její výrok, který tady zazněl od ní na mikrofon. Když jsme v koncích, obracíme se na legislativu. Vy jste se ale obrátili na legislativu, jestli tady dobře citoval z toho zpochybňovaného papíru pan kolega Brázdil, tak to snad bylo datované 20. 2. Takže to znamená, rozumím tomu, že jste byli v koncích již před tímto jednáním, že jste vyžadovali na legislativě takové potvrzení? Pakliže ano, proč jsme ho nedostali nějakou důstojnou formou, podepsané rádně, zdůvodněné, všichni poslanci? To tady skutečně pan kolega Brázdil, vaším prostřednictvím, řekl, navrhoval to. A já si myslím, když jste si to tedy z důvodu toho, že jste byli v koncích, nechali potvrdit takhle dopředu, tak to, co on chtěl, je plně oprávněné.

A jestli si tedy budeme toto takhle předpřipravovat, shánět si nějaké berličky k ohýbání té legislativy, k tomu, abychom tady projednávali trvání stavu legislativní nouze – no kam jsme se to dostali? A jestli potom řekneme na závěr, tak necháme rozhodnout Ústavní soud, tak já věřím, že ústavní soudci budou vlastně čerpat i z těch našich příspěvků tady a z těch faktických. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A dále s faktickou poznámkou paní místopředsedkyně Kovářová. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Předně se omlouvám panu poslanci Brázdilovi, prostřednictvím předsedající, že jsem ho neoslovila. To, co jsem zde zmiňovala, bylo zcela obecné, chtěla jsem jenom vysvětlit, co znamená stanovisko legislativního odboru, a obecně řečeno, jaké možné názory mohou být. A tak jak to u právníků bývá a u právních výkladů, vždycky to je více názorů. Obecně jsem sdělila, že pokud skutečně není jasno, o právním názoru rozhoduje Ústavní soud. Bylo to myšleno obecně, tak mi prosím nevkládejte do úst, co jsem neřekla.

Dále bych se vyjádřila k tomu stanovisku. Ta stanoviska jsou zde za léta. Já jsem si všimla, že na tom stanovisku je 1. února. Myslím, že se to nevázalo k tomuto jednání. Každopádně jsme vždycky vděční za stanovisko legislativního odboru. Tento odbor tady funguje skutečně desítku let, jsou tam zkušení právníci, zkušení lidé. A ještě jednou pro pana poslance Brázdila a pro ostatní, prostřednictvím paní předsedající. Jsou to lidé, kteří mají zkušenosti, bývají oporou každého vedení Sněmovny a myslím si, že i pro poslance poskytují skvělé služby. Tak bych si vyprošovala, abychom je nějakým způsobem dehonestovali. Pracují, pracují pro nás. Tak prosím mluvme o nich slušně.

Pokud budou ještě nějaké dotazy, které se týkají těch procesů, které zde probíhají, už to nebudu prosím řešit zde na mikrofon, ale můžeme si to osobně vysvětlit třeba v předsálí. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Volný. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Jan Volný: Děkuji, paní předsedající. Kolegové, kolegyně, milá vládo, tak já musím taky vyjádřit svůj názor k těm projevům, projevům jak pana ministra Šalomouna, tak paní kolegyně Vérky, které si jinak vážím. Mně to prostě připadá podle takového toho rčení – tonoucí se stébla chytá. Anebo bych to řekl ještě jinak, jak to říkáme v mariáši, když flekujeme červenou stovku – věnec, nebo hrob. Prostě vláda a vládní politici a pětikoaliční poslanci vědí, že už jsou na tak tenkém ledě, že je jenom otázka, kdy se tam propadnou a kdy ten Ústavní soud řekne pozor, tady se děje něco divného, že už prostě to ted' sekají, jak se dá, a cokoliv vytáhnou, protože vidí, že to opravdu bude asi řešit Ústavní soud. Je to tragédie. To, co říkal pan kolega Juchelka, to je opravdu tragický konec této Sněmovny, protože pokud budeme (na) všechno říkat on to rozhodne Ústavní soud, tak je to opravdu velice špatné a je to cesta do pekla.

Ale co jsem chtěl podstatně říct, je mi líto paní kolegyně Vérky, ale i pana ministra Šalomouna, protože oni vědí, že obhajují naprostě, ale naprostě neobhajitelné, a přesto oni jdou a tyto věci obhajují. Je mi jich v podstatě líto.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí, s faktickou poznámkou je přihlášena paní poslankyně, paní předsedkyně Schillerová, ale vzhledem k tomu, že – neubírám vám na právech, nicméně je potřeba učinit nějaké procedurální kroky, a to ukončit jednací den a tak dále, abychom mohli zahájit nový, čili dostane se, během pár minut se dostane na vás řada.

Čili vážení kolegové, vážené poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, končím dnešní jednací den a přerušuji 55. schůzi Poslanecké sněmovny do dnes do 9.00 hodin, kdy budeme v této schůzi pokračovat. Tak toliko sdělení. Čili přerušuji schůzi na jednu minutu do 9.00, kdy budeme pokračovat. Poté také budou načteny vaše omluvy.

(Jednání skončilo v 8.59 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
1. března 2023
Přítomno: 188 poslanců

(Jednání zahájeno v 9.00 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Vážené paní poslankyně, vážení poslanci, vážení členové vlády, dobré ráno. Zahajují druhý jednací den 55. schůze Poslanecké sněmovny.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a poprosím, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami, a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Zároveň sděluji, že o omlovení své neúčasti na dnešním jednání požádali tito poslanci a poslankyně: paní poslankyně Babišová Andrea – celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Milan Brázdil od 8 hodin do 9 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Dvořák Jaroslav – celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Golasowská Pavla – do 11 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Horák Jiří – od 9 hodin do 21 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Kubík Jan – celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, pan poslanec Nacher Patrik – do 10 hodin z osobních důvodů, pan poslanec Novák Marek – od 9 hodin do 11 hodin ze zdravotních důvodů, pan poslanec Okamura Hayato – celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Oulehlová Renata – celý jednací den z rodinných důvodů, pan poslanec Rais Karel – do 14 hodin ze zdravotních důvodů, pan poslanec Salvetr Rudolf – celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Špičák Julius – celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Tureček Karel – celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, paní poslankyně Válková Helena – do 9.30 ze zdravotních důvodů, pan poslanec Vlček Lukáš – od 8 hodin do 9 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Vondrák Ivo – celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Ženíšek Marek – celý jednací den z důvodu zahraniční cesty.

Z členů vlády se omlouvá pan ministr Bek Mikuláš – celý jednací den z pracovních důvodů a pan ministr Šalomoun ruší omluvu a je tady.

Ještě jedna přibyla: paní poslankyně Pastuchová Jana – od 9 hodin do 10 hodin ze zdravotních důvodů.

Připomínám, že mezi 10. a 12. hodinou bude schůze přerušena z důvodu jednání výborů.

Nyní tedy budeme pokračovat v projednávání našeho bodu. S faktickou poznámkou je přihlášena paní poslankyně Schillerová. Paní předsedkyně, prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Tady dochází jednoznačně k bezprecedentnímu znásilnění jednacího rádu a je potřeba, aby to tady nahlas zaznělo. Vy se tady opíráte o stanovisko parlamentní legislativy, ale já jsem si tady v rychlosti to stanovisko četla, a to jsou domněnky, domněnky a názory. Já mám tady komentář. Takže co má větší sílu? Tento komentář, nebo stanovisko legislativy? Tento komentář hovoří o tom, že v této fázi omezit jednací dobu prostě není možné, a vykládá to způsobem, že vlastně až v těch dalších fázích, ve druhém, ve třetím čtení, ve zkráceném řízení, nikoliv v této fázi.

Takže já tady chci shrnout, co se děje. Tady se prostě za bílého dne, za pochodu snižuje zákonný nárok pro důchodce, v době, kdy má být už vyplacen, vláda k tomu použila bezprecedentně stav legislativní nouze, což znamená, že chce protlačit tento zákon protiústavním způsobem, zkrátit práva opozice, a toto je další z kroků. Chci, aby to tu zaznělo. Budeme to tady chodit připomínat, protože až to jednou doputuje k Ústavnímu soudu, bezesporu všechny tyto kroky vám půjdou k tíži.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pokračovat bude pan poslanec Feranec, připraví se paní poslankyně Ožanová. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, pane předsedající. Vážení členové vlády, dámy a pánové, budu reagovat na vystoupení paní Kovářové, to předtím, protože to je logika těch přihlášek. Ona nám vysvětlovala jednací řád a co jsou komentáře. Já vím, co jsou komentáře k zákonu, k čemukoliv, ale žádný komentář, ani kdyby byl zlatem napsaný, mě nepřesvědčí o tom, že když zákon, jednací řád, říká "v mimořádných případech", tak že jste vyhlášením stavu nouze neporušili zákon. Mimořádný je přece nepředvídatelný, a jestli vláda tvrdí, že pro ni nepředvídatelná byla inflace v lednu – ta inflace přece rostla od července pravidelně, a jestli to pro vládu je skutečně nepředvídatelné, tak to skutečně svědčí něco o vládě.

Druhá záležitost: jestli vláda tvrdí, že zákonný nárok na valorizaci je hospodářskou škodou, to skutečně není nic jiného než zneužití jednacího řádu.

Jenom říkám: porušili jste moje právo, právo ostatních poslanců vyjádřit se k tomu, přesvědčit vás, jestli trvá stav legislativní nouze. Bezprecedentně jste to porušili. Skutečně, jak jsem říkal, je to výrazné ohýbání jednacího řádu. Opakuji znovu, je to od vás zbabělé, protože nechcete o těchto věcech diskutovat.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane poslanče, děkuji. Paní poslankyně Ožanová vystoupí, připraví se pan poslanec Brázdil. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážený pane premiére, vážený jeden ministře, opět se snížil počet ministrů – já bych si vždycky měla dělat statistiku, jak se tady mění počty – ale vrátím se k meritu věci. Vaším prostřednictvím, pane předsedající, bych chtěla poděkovat paní místopředsedkyni Kovářové za odvahu omluvit se na mikrofon kolegovi Brázdilovi, že ho oslovovala napřímo. Já jsem ráda, vaším prostřednictvím, že kolegyně ctí v tomto bodě jednací řád Sněmovny, ale nicméně nejsem ráda, že jinak nectí pětikoalice jednací řád Sněmovny. Právní názory opravdu mohou být různé. I já, když jsem ve své praxi někdy psala rozhodnutí, svým způsobem bych dokázala rozhodnout v uvozovkách na obě dvě strany. Sejdou se dva právníci a vznikne pět právních názorů. Ale prosím vás, někdy je potřeba použít zdravý selský rozum a přečíst si, jak ten zákon zní. Prosím vás, bod to není, je to jednání o legislativním stavu nouze a já se domnívám, že skutečně legislativní stav nouze, promiňte, kolegové, za ten výraz, znásilňujete, protože o tom, že je inflace, už jste věděli dosti dlouho a skutečně jste to mohli připravit včas. Nebylo třeba čekat. Jak už jsem předtím uváděla, navíc jste věděli, že chcete svolat schůzi, věděli jste to hodně dopředu, a přesto jste tak neučinili dříve.

Je mi to líto, kolegové. Domnívám se, že by přednost měl mít právní stát a dodržování právních předpisů této země. Bylo by to vhodné aspoň od poslanců.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Brázdil, připraví se pan poslanec Flek. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Milan Brázdil: Děkuji. Já bych rád zareagoval ještě na to, co bylo před chvílkou ohledně toho oxeroxovaného papíru bez čitelného podpisu, bez razítka. Já jsem poprosil, jestli je možné ho nějakým způsobem získat. Bylo mi řečeno, že ne. Ten papír dneska už má paní místopředsedkyně s sebou, já vím, ale podle toho, co se tam psalo, to už je jiný papír.

Zkrátka a dobré, tam přímo – totiž vy jste to nečetl, já tu možnost jsem měl, nafotil jsem si to – tam je přímo řečené, že ten pan Petr říká, že to jsou jeho domněnky – "domnívám se". Pak je tam myslím že slovo "myslím si" nebo něco takového, a následně říká, že ale o tom musí

rozhodnout ústavní soud, tak to tam přímo píše. Ale jak může o tom rozhodnout, když my nepřerušíme to jednání, aby on o tom mohl rozhodnout? Nebo má to nějakou logiku, když budeme pokračovat, a on potom řekne: Nemá to logiku, ne. To je možná právní, ale nemá to logiku. Proto já bych hrozně rád navrhl nějaké přerušení na dobu, než oni zasednou – to není snad tak složité, aby se sešli, a oni by měli rozhodnout, a teprve potom bychom pokračovali. Můžu to udělat? Nemůžu. No tak vidíte, já nemůžu vlastně ani získat papír, podle kterého jsme rozhodovali. Já nemůžu získat vlastně...

Tož k čemu tady jsme? Kdo za nás bude rozhodovat? Je to vůbec ještě Poslanecká sněmovna? Jsme ještě vůbec nějaký suverén? Ne. Ale nesmíme rozhodovat. Jejda, tady na mně někdo vykládá – nechcete ho přerušit, pane kolego? Nechcete tady toho pána přerušit?

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano. Poprosím všechny kolegy a kolegyně, aby nechali vystoupit pana poslance Brázdila, a pak mu případné dotazy sdělili až po jeho vystoupení.

Poslanec Milan Brázdil: Děkuji. Já vlastně nemám dál už co pokračovat. Jsme tu k ničemu vlastně. Všechno to převálcujou. My nemůžeme o ničem rozhodovat. My bráníme tady lidem, aby jim nebyly ukradené peníze, my se o to snažíme, ale nám je to vlastně protizákonné zamezováno. Toto je Kocourkov, to je hrůza. (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Flek vystoupí s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Bělobrádek. Pane poslanče, prosím, dvě minuty.

Poslanec Josef Flek: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, milí kolegové, mrzí mne, že jsme museli omezit řečnickou dobu, a i vůči paní kolegyni Ožanové, vaším prostřednictvím, protože věřím tomu, že by to bylo přínosné do tohoto tématu, ale bohužel vratíme se zpátky, co se stalo včera, kdy jsme tady poslouchali – a když tedy rádi mluvíte o znásilnění, kdy tady pan Tomio Okamura, prostřednictvím předsedajícího, mluvil sedm hodin o různých tématech, která k tomu vůbec nemají co říct. Že jsme tady poslouchali navýšení plodnosti? Že se tady pletl do stomatologie? Já jsem devět let pracoval jako stomatologický laborant a to, co tady zaznívalo, byly bludy.

Rád bych poprosil: jste dvě strany v opozici, které se můžou mezi sebou domluvit, a třeba by vám pan Tomio Okamura, prostřednictvím předsedajícího, z těch sedmi hodin nějakou minutu přenechal. Sedm hodin jsme tady poslouchali bludy, nesmysly. Znásilňoval tady sedm hodin Poslaneckou sněmovnu. Děkuji za pozornost. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí pan poslanec Bělobrádek, připraví se pan poslanec Rozvoral. Tak, prosím, pane poslanče.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, pane předsedající. Vážený pane premiére, vážení členové vlády, kolegyně, kolegové. Za prvé bych chtěl říci, že byste měli vážit slova, protože si vzpomeňte, a mnozí jste tady byli, že omezování doby řečnění navrhovalo i hnutí ANO v minulých obdobích. To znamená, pokud tady používáte silná slova o zbabělcích, logicky pak zbabělci jsou i členové sněmovny z hnutí ANO, a pak k tomu je potřeba dodat, ještě ke všemu pokrytečtí. Protože pokud jste to dělali sami, a já si na to dobře vzpomínám, pak to jinak nazvat nelze.

Druhá věc je, pokud budeme slovíčkařit, pane kolego Mašku, prostřednictvím pana předsedajícího, tak vy jste tady taky nemluvil přesně, protože pokud říkáte, že tady sedí ministři

a sedí tady pan premiér, tak předseda vlády není ministrem, jo? Tak kdybychom se takto zasekli, skutečně to myslím nedává smysl.

Pokud budeme hovořit o omezení řečnických dob a o tom, že některé věci může vykládat pouze soud ústavní, tak je to logické. Ani poslanci nemohou vykládat zákon, ten může vyložit pouze soud, a v případech, které se týkají ústavy, tak ho může vyložit ústavní soud. Na tom nic špatného není, je to naopak základní princip. Nemůže nikdo vyložit. Proto i když je takzvaný názor, tak je jasné, to není nějaký pan Petr – a já bych požádal, pokud budete o významném a dlouholetém pracovníkovi legislativy, abyste ho oslovovali důstojně, o to poprosím – to není nikdo jiný, ale padlo tady, kdo to je a jak se jmenuje. A nepokřikuje na mě, pane kolego, prostřednictvím pana předsedajícího. (Reaguje na poznámku z pléna.) Takže v tomhle případě je to samozřejmě jeho názor a on říká, že to je názor a je to jeho stanovisko, protože on nemůže říct, že to tak je. (Předsedající: Čas, pane poslanče.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Vystoupí pan poslanec Rozvoral, připraví se pan poslanec Okleštěk.

Mezitím načtu jednu omluvu: pan poslanec Bžoch se omlouvá do 10 hodin z osobních důvodů.

Tak, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážení členové vlády, já bych chtěl reagovat na to, co zde probíhá, a musím říci, že hnutí SPD zásadně nesouhlasí s omezením řečnické doby na dvakrát pět minut, a určitě se to objeví i v ústavní stížnosti, jelikož si ten odstavec 7 § 99 jednacího rádu vykládáme úplně jinak a myslíme si, že se může řečnická doba omezit až po otevření bodu, a ne při potvrzování trvání stavu legislativní nouze. Je to nehorázné válcování menšiny koaliční většinou. A pan Okamura, pane Fleku, prostřednictvím pana předsedajícího, mluvil celých sedm hodin k věci a mimo jiné deklaroval, že budeme dělat obstrukce, na což máme právo. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí pan poslanec Okleštěk s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Brabec. Tak, prosím.

Poslanec Ladislav Okleštěk: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážený pane premiére, pane ministře, kolegyně, kolegové, pořád se tady točíme, u nás se říká jak špína v kýblu. Mluvíme o stavu legislativní nouze. Já si právního odboru sněmovny nesmírně vážím a nepochybují o jejich erudici, o jejich kvalitě, nicméně jejich stanovisko je přece jenom pouze stanoviskem, a jak tady zaznělo, budeme mu moci plně věřit, až bude potvrzeno ústavním soudem. A protože se odvoláváme na ústavní soud a tato legislativní nouze je potřeba podpořit širokým spektrem nejlépe ústavní většinou v Poslanecké sněmovně, tak se ptám, proč nejednáte s opozicí tak, abyste si získali alespoň tolik hlasů, aby byly blízké ústavní většině, protože si myslíme, že to dává smysl. A pokud takto nebudeš postupovat, tak my se budeme pořád ptát, protože my budeme chtít znát odpovědi, proč nás omezujete na řečnických právech, proč nám blokujete naše vystoupení a proč jste na nás takoví, pane kolego, prostřednictvím pana předsedajícího. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Brabec nyní vystoupí s faktickou poznámkou a připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím.

Poslanec Richard Brabec: Děkuju za slovo, vážený pane předsedající. No, já bych krátce zareagoval ještě na kolegu Brázdila. On se tady se smutkem v hlase ptal, jakou roli tady tedy

hrajeme, jestli jsme ještě suverén. No, v Sněmovně je suverén zjevně ta stoosmička, ne Sněmovna jako taková. Takže tohleto je ten vzkaz: prostě ne celá Sněmovna je suverén, ale jenom ti, kteří nás takhle můžou zválcovat. A to si každý rozeberte.

Pan kolega Flek, vaším prostřednictvím, pane předsedající, říkal, že ho to mrzí. Já mu chci věřit, že ho to mrzí, že byl zkrácen ten prostor. On tady hovořil o panu předsedovi Okamurovi. On pan předseda Okamura má přednostní právo, takže toho by se stejně nedotklo. A vy jste to tedy vyřešili tak, že ne sedm hodin, ale dvakrát pět minut. To je sakra rozdíl. Mezi sedmi hodinami a dvakrát pěti minutami je ještě spousta dalších zajímavých časových intervalů, které jsou podstatně delší než deset minut a které by umožnily, aby i my ostatní, nejenom ti s přednostním právem – protože vládní koalice, vás je tady s přednostním právem s odpuštěním jako malých psů, ale my těch přednostních práv máme opravdu velmi málo, takže možnost vměstnat argumenty do dvakrát pěti minut skutečně není velká.

A koneckonců všichni jsme četli v médiích, že koalice plánovala, vládnoucí koalice plánovala, jak s námi zamete. Ona se tím ani netajila, že připraví nějaké jasné věci tak, aby... nebo procedury tak, aby nás krátila, takže to určitě nevzniklo až tady, to stanovisko, to bylo velmi dobře připravené. Také protestuji proti tomuto nebývalému znásilnění jednacího rádu s cílem nás umlčet. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Vondráček vystoupí s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Výborný.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Osobně jsem přesvědčen, že bylo hlasováno o návrhu, který byl nehlasovatelný, a to z jednoho prostého důvodu, na který vás chci upozornit. To stanovisko, kterým se argumentuje, je z 1. února 2023. Ale co se tu stalo včera? (Z pléna: 2022.) 2022. Ale co se tady stalo včera? Včera v rámci debaty a v rámci rozpravy výslovně a opakovaně předsedající z řad koalice a následně i někteří podpůrně vystupující řekli, že se nenacházíme v bodu. Došlo k precedentnímu rozhodnutí, že toto řízení není bodem, a proto bylo odmítnuto hlasování paní kolegyně Mračkové Vildumetzové. A jestliže se nenacházíme v bodu, musíme vykládat jednací rád jako celek. Já bych vás chtěl upozornit na § 59, odst. 1, kde je vysloveně napsáno, že řečnická doba může být omezena k bodu na dvakrát deset minut. To je paragraf, který existuje a který nemůžete obejít. A vy jste řekli, a vy máte nějaké obecné stanovisko, že z hlediska logiky by tedy měla být možnost zkrátit i tady toto. Nicméně logikou nemůžete přebít jednací rád. Takže ani podle § 99 odst. 7 jste nemohli zkrátit jednací dobu na dvakrát pět minut, protože vám to jednací rád neumožnuje. Nenacházíme se v bodu a vy sami v rámci 24 hodin popíráte sami sebe. Já jsem něco takového ještě nezažil. (Mohutný potlesk poslanců zleva.) Jsme svědky metamorfózy housenky v motýla. Včerejší nebobd se stal bodem. Jsme svědky zázraku v Poslanecké sněmovně. Když se chce, tak uděláme z housenky motýla během 24 hodin. Myslím si, že to bylo nehlasovatelné, neměl takto předsedající postupovat. (Předsedající: Čas, pane poslanče.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Pan poslanec Výborný vystoupí s faktickou poznámkou. Prosím, vaše dvě minuty. Připraví se paní poslankyně Ožanová.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, pane místopředsedo, pane premiére, kolegyně kolegové, já budu reagovat potom najinou věc, ale abychom zachovali strukturu té debaty, vaším prostřednictvím, k panu předsedovi Vondráčkovi, není to pravda, respektive domnívám se, pane předsedo, že nemáte pravdu, protože včera tady opakovaně zaznělo, opakovaně tady zaznělo, že celá ta schůze od samého počátku, kdy byla otevřena, je v režimu § 99, čili nelze se odvolávat na odst. 1 § 99, opravdu ne, jsme v režimu § 99 a postup předsedajícího, včetně toho

hlasování, je dán odst. 7 tohoto § 99 jednacího rádu. Tak to jenom vysvětlení k tomu nebo mé stanovisko k tomu, co říkal pan poslanec Vondráček.

A potom jsem chtěl poprosit všechny řečníky zde, prostřednictvím pana předsedajícího, musím se zastat řediteli legislativního odboru Poslanecké sněmovny, který tu pozici vykonává léta letoucí. Málokdo má v této budově takové zkušenosti s legislativou, jako je pan doktor Petr Kymlička. Prosím, používejme tedy, když už, celé jméno. A to, že legislativní odbor dává různá stanoviska – a mrzí mě, že se ho nezastal třeba bývalý předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček, protože i jemu, když byl předsedou, řadu stanovisek dodával – my jsme s tím mnohdy nesouhlasili, tak jsme se domnívali, že by to mělo být jinak, ale respektovali jsme, že to je stanovisko, výkladové stanovisko, které samozřejmě může potom být změněno nejvyšší instancí. Pokud se někdo obrátí na Ústavní soud, samozřejmě rozhodne to Ústavní soud. Ale jednací řád není napsaný do posledního bodu a poslední situace. Když se podíváte, co se tady odehrává posledních 24 hodin, tvůrci jednacího rádu s něčím takovým nepočítali. Proto je tady legislativní odbor a ředitel dává stanoviska i do budoucna. (Předsedající: Čas, pane poslanče.) To znamená, co bylo dáno loni, platí to i pro tuto schůzi. Nebylo to dáno ad hoc. Děkuji, omlovuám se.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane poslanče, prosím, respektujme dvě minuty, když tak se přihlaste opakováně. Vystoupí paní poslankyně Ožanová, připraví se paní poslankyně Schillerová.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážený pane předsedající, vážený pane premiére, vážení ministři, kolegyně, kolegové, já si vždy dělám poznámky, abych opravdu reagovala na své předřečníky, ale chtěla bych na úvod říct, že jsem měla problém při přípravě do této schůze Sněmovny s přihlášením se do rozpravy k legislativnímu stavu nouze. V pondělí moje asistentka tady běhalo, řešila, jak podat přihlášku, když všechno děláme elektronicky, a pouze do této rozpravy ještě do pondělka dopoledne nebylo možné se přihlásit elektronicky. Z toho jsem usuzovala, že to asi není bod jednání, když se nemůžeme, když už běžně se k bodu jednání a k bodu programu můžeme elektronicky přihlásit, ale k tomuto to opravdu nešlo. Ona byla tak zoufalá, psala mi, že to nejde. To jenom natolik.

Co se týče omezení doby, vážení kolegové, kolegyně, když se podíváte třeba na to, jak já jsem se přihlašovala, já jsem s tím počítala. V dalším mám vždycky za sebou dvě přihlášky, aby ten předsedající to měl jednoduché a nemusel mi to dávat, ptát se mě. Tak já jsem se hlásila u té – k bodu programu, já jsem opravdu už dopředu si dávala dvě přihlášky, protože jsem s tím počítala. Nepočítala jsem s tím ovšem k rozpravě o legislativnímu stavu nouze, protože jsem si myslela, že to snad nikdo nedokáže udělat.

Jenom narychlo ještě ke kolegovi, vaším prostřednictvím, pane předsedající, k panu poslanci Flekovi a Bělobrádkovi, omezování doby řečnění, že jsme to dělali sami: Ano, ale pět minut u legislativního stavu nouze, u něčeho tak významného, to jsme fakt nedělali.

Pokud se toho týče, když kolega Flek, vaším prostřednictvím, říkal, že se máme domluvit – opoziční strany. Já bych se ho chtěla jenom zeptat, jestli se dokážou domluvit i koaliční strany. Promiňte, taky jsme byli v koalici, měli jsme koaličního partnera a vím, že domluvit se fakt nedá ani v rámci koalice, a vy chcete, ať se domlouváme i v rámci opozice. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Také děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí paní poslankyně Schillerová, připraví se pan poslanec Mašek. Tak prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. No, nikdo se nevyjadřuje, já rozhodně ne, nějakým způsobem nevhodným vůči panu doktoru Petru

Kymličkovi, to úplně nechávám stranou. Jenom chci říct, teď jsem si studovala to stanovisko podrobněji, on říká "domnívám se", a to zaznívá v každé třetí větě. Já mám tady komentář paní Syllové a spol. – také s ním máváte tady velice často, chodíte. Podívejte se, tady je komentář a ten tam říká, že vzhledem k systematickému výkladu se lze přiklánět k tomu, že uplatnit toto opatření lze až ve zkráceném řízení. Takže ono prostě tady máte názor proti názoru. Znásilnili jste jednací rád, znásilnili jste ho.

A já navážu na svého kolegu Radka Vondráčka – dokonce jste to měli v plánu, protože včera v médiích vyšel rozhovor s předsedkyní Poslanecké sněmovny Markétou Pekarovou Adamovou, která řekla, že to uděláte. Takže ona už včera věděla, že to uděláte. To je zvláštní, vy jste to udělali až dnes. Takže měli jste to v plánu, znásilnili jste ho, půjde vám to k tíži.

A já se tedy ptám, pane předsedo, Výborný, prostřednictvím pana místopředsedy, jsme v bodu, nebo nejsme v bodu? Protože pokud jsme v bodu, tak můžeme přerušovat řízení, navrhovat, ne? A já se nechci tady zase dostat do nějaké mašinerie nehlasovatelnosti. Tak mi odpovězte: Jsme v bodu nebo nejsme v bodu? Můžeme dávat návrh na přerušení řízení, nebo nemůžeme? Děkuji. (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Mašek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Mašek: Vážený pane předsedající, pane premiére, vážení ministři, kolegyně, kolegové, já bych také rád zareagoval na kolegu Fleka, který nám tady ve svém vystoupení vlastně řekl, že kdybychom se v opozici domluvili, rozumím tomu asi dobře, kdybychom nějakým způsobem poprosili jednoho z kolegů, konkrétně pana Okamuru, vaším prostřednictvím, aby zkrátil svůj projev, tak by asi bylo myslitelné, že my ostatní vám kráčení nebudeme a že vám to, pane kolego Fleku, prostřednictvím předsedajícího, vlastně je líto. Takže jestli chcete tímhletím způsobem vlastně nutit opozici k tomu, aby nutila některé ze svých členů, kteří mají přednostní právo, aby ho nějakým způsobem zkracovali, aby si koupili všichni ostatní poslanci opozice, kteří to právo nemají, delší čas ke svým projevům a zdůvodnění svých stanovisek, tak si myslím, že tohle asi správná cesta není.

Chtěl bych se připojit k tomu, co tady říkali mí ctění předrečníci, kolegyně Schillerová a kolega Vondráček, že je potřeba vyjasnit situaci, jestli jsme v bodu, anebo nejsme v bodu. Takže bych k tomu také chtěl vyzvat. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí pan poslanec Foldyna, připraví se pan poslanec Bělobrádek. Stále jsme ve faktických poznámkách. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji za slovo a dobré ráno. Já bych se chtěl tady zastat svého předsedy Tomio Okamury. Pan kolega Flek ho tady zkriticoval za nevěcnost a tak dále. Podívejte se, pan Okamura tady dlouze hovořil, myslím, šest nebo sedm hodin. Říkal celou řadu faktických připomínek, které následně glosoval. Já si myslím, že když jsem sledoval tu diskusi na sociálních sítích, že to lidé ocenili, že k věcnosti, ke které uváděl věcné příklady, byl schopen v těch šesti, sedmi hodinách glosovat.

Já si myslím, že to je součást normální parlamentní demokracie, že to takhle nemusíme tady dehonestovat, jak jste to, pane kolego, dehonestoval. Dokonce i rozumím vám, jak chcete zkrátit ty diskusní příspěvky. No, prostě chcete silou protlačit to, že seberete českým důchodcům prachy, abyste je mohli rozdávat tam, kde to chcete rozdávat vy.

Bohužel lidé si zvolili, co si zvolili, to tady ještě nezaznělo – já nikoho nechci urážet – a my to respektujeme, čili v této chvíli je tady opozice a koalice. Zřejmě těch 108 hlasů tady

najdete k tomu, abyste to protlačili, ale ta diskuse je důležitá pro to, aby veřejnost slyšela argumenty opozice a aby vám to prostě v těch příštích volbách spočítala. To je prostě předmětem demokracie. Ale nedehonestujte tady vystoupení mého předsedy Tomia Okamury, který tady sáhodlouze vysvětloval důvody, proč nemůžeme souhlasit s vaším postupem. To je prostě normální, jako je normální to, že nám se také nelibí, že se zkracuje naše diskusní doba. (Předsedající: Čas.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Bělobrádek, připraví se pan poslanec Kučera.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, opakuji, že pokud je někde napsáno, že se někdo domnívá nebo že je to jeho stanovisko, tak můžou být samozřejmě protichůdná, to je logické, u právníků obzvlášt'. Tak nevím, co je na tom divného, to je zcela jednoznačné. Proto o tom pak rozhoduje soud s definitivní platností, protože ten jediný o tom může rozhodnout. Soud rozdává výklad zákona.

Druhá věc, co se týká omezení té doby, říkám, že to bylo i dříve. V některých demokratických zemích jsou i limity. Například v Evropském parlamentu mají poslanci také vymezený poměrně krátký čas. To není nic nedemokratického, to není žádné znásilňování nebo omezení ani opozice, ani koalice, i koaliční poslanci mají omezenou dobu. Takže to se prostě stává, vždycky to je reakce na něco. Dělaly to i předcházející vlády a ta možnost tady je.

Někdy mi to připomíná situaci, kdy se tady rozčíloval bývalý poslanec hnutí ANO Hájek, že nemůže vystupovat v rozpravě, když si sama tehdy vládní koalice odhlasovala, že nebude program schůze, který si odhlasovala, schválen.

Ještě bych chtěl poprosit předsedající, jestli by usměrňovali vystupující, aby mluvili skutečně i u faktických poznámek k tomu, k čemu to je, protože komentáře, kolik je tady členů vlády, skutečně nejsou k věci. To si myslím, že k tomu nepatří. Ta obsese, která tady je, kolik je tady členů vlády a jejich počítání, ta obsese skutečně už zachází, myslím, úplně mimo jakoukoliv racionalitu a důstojnost této Sněmovny.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. S další faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Kučera. Poprosím i jeho, aby se držel předchozí diskuse v rámci faktické poznámky.

Poslanec Michal Kučera: Dobrý den, dámy a páновé, děkuji za slovo. Dámy a pánové, já si myslím, že si tady můžeme nalít čistého vína, o co tady v posledních 24 hodinách jde. Jde o to, aby se neprosadil jeden z navrhovaných zákonů. To si myslím, že je celkem jasné. Všechno vede k tomu, aby se to tak dělalo, tak já děkuji, že to takhle přiznáváte. To, že ten zákon pravděpodobně bude nějakou většinou prosazen, je taky jasné.

Já bych to všechno akceptoval, kdyby to bylo poprvé v tomto volebním období, možná kdyby to bylo podruhé v tomto volebním období nebo možná potřetí, ale ono to je téměř každou schůzi v menším nebo ve větším měřítku. Právě nadužívání institutu obstrukce úplně devaluje obstrukci, kterou děláte. Vy tady často říkáte: Píšou nám diváci, píšou nám čtenáři. No, tak mně taky píšou o tom, co vy děláte, proč to děláte a že to nechápotu, že tomu nerozumí, proč celý rok tady neustále obstruuujete, že už vlastně ani neví, k čemu obstruuujete. Tak to je trošku okénko nad dopisy čtenářů, které tady velmi rádi uvádíte.

Možná bych ještě jednu věc, to je k tomu válcování opozice nebo bezprecedentnímu jednání opozice. My tady už jeden precedent máme, někdy z volebního období 2013 až 2017, kdy na tabuli svítilo při projednávání EET ještě možná podstatně více přihlášených než teď. Tehdejší předsedající – nevím, jestli to byl pan Hamáček, nebo paní Jermanová – tak ta ukončila rozpravu. Ne že omezila na dvakrát pět minut, to už bylo dávno omezeno, ona ukončila nebo

ukončil rozpravu, uzavřela se a šlo se hlasovat. To si tady možná někteří pamatují. (Předsedající upozorňuje na čas.) Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji pěkně, když tak se přihlaste opětovně. Vystoupí paní poslankyně Peštová, připraví se pan poslanec Zlínský.

Než paní poslankyně dorazí, načtu jednu omluvu. Pan poslanec Richter se omlouvá od 10.15 hodin z pracovních důvodů.

Prosím, paní poslankyně, vaše dvě minuty.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem tedy chtěla reagovat na pana Fleka, ale ten exkurz, který tady udělal pan Kučera, byl úplně nádherný. Nechápu, co tady máte co srovnávat, že jsme tady blokovali radu – Českou televizi, služební zákon. Vždyť to byly zákony, které jste si prosazovali jenom proto, abyste měli teplá místečka. Jako sorry, ted' jsme tady úplně kvůli něčemu jinému. My jsme tady do dvou do rána řádně diskutovali. Tady vidím pana poslance Haase, on mi to jistě odsouhlásí.

V každém případě jsem krácena na svých demokratických právech. Jsem krácena na tom, abych tady mohla mluvit. Jsem řádně přihlášená a já se tady dozvídám, že budu mluvit jenom dvakrát pět minut, ani to ne. No, to je úžasný, to je úžasný! (Zvyšuje hlas, projevuje silné emoce.)

Nezlobte se na mě, ale za to, že pan Okamura má přednostní právo a že ho využil, tak za to chcete trestat nás, kteří jsme řádně přihlášení, za to my budeme trestaní? (Potlesk z řad poslanců ANO.) To je ta vaše demokracie, to je ten váš demokratický přístup? Pan Okamura si využije svého přednostního práva a vy budete mlčet? No, nezlobte se na mě, to se mi opravdu nelíbí!

Legislativních stanovisek jsem jako náměstek ministra životního prostředí viděla bambilion, bambilion. Můžu vám říct, že když jsme došli k soudu, tak jsme to nakonec projeli, takže legislativní stanovisko není nic. To, co je pro mě důležité, je zákon a jednací řád je zákonem. Ano, máte tam určité komentáře, ale jednací řád je zákon.

Já prosím pana Výborného, aby mi odpověděl, jestli jsme v bodě, nebo nejsme v bodě, protože včera jsme byli dehonestováni za to, že nemůžeme načítat procedurální změny, protože se v bodě nenacházíme. Jak to, že dnes se nacházíme v bodě? Děkuji za odpověď. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Vystoupí pan poslanec Zlínský, připraví se pan poslanec Síla. Pokračujeme s faktickými poznámkami. Pane poslanče, vaše dvě minuty, nicméně mikrofon je funkční, čili nemusíte do toho křičet.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Vážený pane premiére, vážení členové vlády, vážené dámy a pánové, já se musím zastat taky našeho pana předsedy. Budu reagovat, vaším prostřednictvím, na pana Fleka.

Náš pan předseda, jestli se nepletu, v tom dlouhém projevu hovořil o porodnosti, nikoliv o plodnosti. Musím podotknout, že porodnost má zásadní vliv na systém důchodového pojistění do budoucna, takže si myslím, že mluvit o porodnosti je nesmírně důležité, nakonec já jsem o tom mluvil také. Tím nechci říct, že bych měl nějaké osobní výhrady proti panu Flekovi, naopak, já si ho vážím, ale musím na to reagovat, že prostě mluvit o porodnosti, když se tady bavíme o důchodovém systému, je základní pilíř těch úvah. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano. Vystoupí nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Síla, připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím.

Poslanec Jan Síla: Děkuji za slovo. Já bych chtěl také krátce zareagovat tady na poslance Fleka, na jeho příspěvek, který víceméně dehonestoval a napadal našeho předsedu za délku jeho hovoru, ale mimo jiné se také zmínil o zubařích a o nedostatku zubařů, a že napadal a vykládal nějaké zmatky kolem zubařů. Já bych měl k tomu jednu zásadní připomínku, a sice tu, že otázku nedostatku stomatologů v této republice neumí vyřešit nikdo. V současné době v SPD pracujeme na programu, jakým způsobem to řešit, máme relevantní informace ze všech možných stran a děláme to velmi odpovědně. Snažíme se s tím přijít co nejdřív, aby se konečně ta situace, kdy téměř milion pacientů nemá svého stomatologa, řešit. Čili to se týká kolegy Fleka.

A potom bych měl ještě připomínku k panu předsedovi Bělobrádkovi, a sice on tady říkal něco v tom smyslu, že Ústavní soud rozhodne nakonec o tom, jestli máme právo jako Sněmovna, nebo nemáme právo jako Sněmovna. Já se domnívám, že pokud se jedná o demokracii, měla by rozhodovat o všech zásadních otázkách Sněmovna, a ne Ústavní soud, protože pokud bude rozhodovat o těchto věcech Ústavní soud, tak tady nebude demokracie parlamentní, ale bude tady ústavně-právní soudcokracie. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Vondráček, připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Chci faktickou poznámkou reagovat na předsedu Marka Výborného, který pak reagoval na mě. Já jsem ale chtěl zdůraznit ten podstatný vzkaz z mého vystoupení, protože to, co se tady odehrálo, se stalo na základě neaktuálního právního posudku legislativního odboru, protože to zásadní se tady odehrálo včera. Včera Sněmovna jako suverén, opakoval to tady pan Kohajda večer v rámci rozpravy, včera Sněmovna jako suverén prostřednictvím svého vedení stanovila, že se nenachází v bodu. Tím pádem se k této diskusi musíme tímto způsobem chovat. A já upozorňuji, že § 99 obsahuje několik odkazů a několik derogací jiných ustanovení jednacího rádu, a je to například, že se nepoužijí § 90, 91, nepoužije se § 54 odst. 4, 94a) a 95a), nepoužije se § 53 a 97 a 98, některé odstavce. O § 59 tam není ani slovo. To znamená, § 59 se plně užívá i v rámci této debaty.

Ten vámi navržený posudek, který není aktuální, protože včera se stal zásadní precedens – všechno, co se tady děje, je precedentní – takže včera jste určili, že to není bod, a jestliže posudek vychází z určitého použití analogie a použití nějakého přirozeně právního principu a zdravého rozumu, že přece to musí být zkráceno, tak ani analogie a výklad nemůže jít proti stávajícímu textu, proti pozitivnímu právu. A v jednacím rádu je jednoznačně napsáno, že zkracovat jednací dobu projevu lze pouze k určitému bodu, a my podle vládní koalice v bodu nejsme. (Předsedající: Čas, pane poslanče.) To byl ten základní stav. Je potřeba udělat aktuální posudek, ten váš je starý.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju. Paní poslankyně Mračková Vildumetzová s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Helebrant. Prosím.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Vážené kolegové, kolegyně, já jsem včera tady předložila návrh na přerušení bodu. V tu dobu předsedala v této Sněmovně místopředsedkyně Věra Kovářová, která řekla, že tento procedurální návrh je nehlasovatelný, a nedala o mém návrhu hlasovat. A když tady před chvíličkou byl pan Výborný, předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL, který se odkazuje na § 99 odst. 7, tak já bych mu doporučovala, aby si ho přečetl, protože ten se dotýká druhého a třetího čtení. My jsme tedy teď v projednávání druhého a třetího čtení? To jsem si opravdu nevšimla.

Takže já znovu říkám, že pokud tedy jste si tady prohlasovali to, co jste si tady prohlasovali, tak v tom případě můj návrh na přerušení bodu měl být hlasovatelný, protože v tom případě my se nacházíme v bodu. A prosím, poznámka: Najděte si to ve stenozáznamu. V tuto chvíli předsedá Jan Skopeček, který před několika páry minutami – já si to samozřejmě dohledám, abych mu to předložila, řekl: Nacházíme se v bodu. Ano, pane předsedající? Přímo jste to řekl vy jako předsedající schůze. Takže prosím, vyjasněte si, jestli jsme v bodu, nebo nejsme, a tím, čím tady operuje pan předseda Výborný, se dotýká druhého a třetího čtení. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Helebrant, připraví se paní poslankyně Malá.

Poslanec Tomáš Helebrant: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, já bych zde na plénu chtěl říct, že je mi moc líto toho, čeho jsme tady svědky. Omezení délky projevu je z mého pohledu nedemokratické, nebojím se říct, že je to takové pošlapání jednacího řádu. Čeho se vlastně bojíte, že nás nechcete nechat mluvit? Bojíte se argumentů? Vy nás chcete umlčet, ale já si myslím, že ani přes tyto totalitní praktiky se vám to nepodaří. Já už opravdu jenom čekám, kdy se pokusíte omezit i přednostní práva a faktické poznámky. A až se vám to podaří, tak se dostaneme konečně k těm důchodům. A co tady jde? Budeme projednávat novelu zákona o důchodovém připojištění jenom proto, aby se daný zákon mohl obejít, a to není správný příklad. Budeme tu vytvářet zákony, které bude stát dodržovat, jenom když se mu to zrovna hodí? A když se mu to nehodí, tak si schválíme jednorázovou výjimku? To přece není správná cesta v demokratickém právním státě. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí paní poslankyně Malá, připraví se pan poslanec Ryba.

Poslankyně Taťána Malá: Dobré ráno. Děkuji za slovo, pane předsedající. Některé z těch poznámek, které jsem tady měla, už řekli kolegové, ale já myslím, že opakování je matka moudrosti, a já bych se opravdu chtěla zeptat, jestli se tedy nacházíme v bodě, nebo nejsme v bodě, a jestli jsme v bodě, nebo jestli jsme nebyli v bodě do včerejšího rána, nebo do dnešního rána, nebo jak to tedy vlastně je.

A potom tedy k tomu § 99 odst. 7, ten jasně říká, že omezení řečnické doby skutečně může být pouze ve druhém čtení. Tak mě by zajímal, tady pan kolega, matador Poslanecké sněmovny Marek Benda mlčí, ale mě by strašně zajímal jeho názor, protože nám se v té mapě tady trošku špatně orientuje, protože chvíli jsme v bodu, potom už nejsme v bodu.

Dál bych chtěla reagovat na pana kolegu Bělobrádka, kterého tady teď nevidím, prostřednictvím pana předsedajícího. Pokud si dobře pamatuji, my jsme nikdy neomezili řečnickou dobu v okamžiku, kdy se jednalo o potvrzení stavu legislativní nouze, ale vždycky jenom v rozpravě. Pokud tomu bylo jinak, tak prosím vás řekněte, v jakém případě se to stalo.

A co se týká účasti členů vlády, já si moc dobré pamatuji na minulé volební období. A pro kolegy, kteří tady neseděli: my jsme tady zažívali takové věci, že naši ministři museli hlásit, když si potřebovali odskočit na toaletu. Tak prosím, aspoň mějte tu paměť.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí pan poslanec Ryba, připraví se paní poslankyně Schillerová.

Poslanec Drahoslav Ryba: Vážený pane předsedající, milí kolegové, chtěl bych reagovat na některé příspěvky, které tady padly od poslanců koalice s tím, že v řadě z nich bylo, že to je

zejména proto, že pan Okamura tady včera vystupoval sedm hodin. Za prvé na to se svým přednostním právem má asi právo a za druhé mě to v podstatě vůbec nezajímá. Já jsem se připravoval na tuto Poslaneckou sněmovnu, na toto jednání řadu hodin přes víkend. Mám připravený diskusní příspěvek, který jsem tady chtěl přednést. Vy svým rozhodnutím jste neomezili pana Okamuru, vy jste omezili nás, řadové poslance, a myslím si, že to je flagrantní porušení jednacího řádu. Děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano. Nyní vystoupí paní poslankyně Schillerová s faktickou poznámkou.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Už to tady zaznělo od mé ctěné kolegyně Taťány Malé, ale já to ještě zopakuju jednou provzdy: § 99 odst. 7 je pouze ke druhému a třetímu čtení nějakého zákona, nikoliv k rozpravě o stavu legislativní nouze. To je zákon. A to, co řekl můj kolega Radek Vondráček, je samozřejmě pravda. Nemáte aktuální posudek, opíráte se o nějaký starsí, který stejně je v každé třetí větě "domnívám se".

K panu poslanci Bělobádkovi – nevidím ho teď – prostřednictvím pana místopředsedy, nikdy – podtrhuji – nikdy jsme neomezili rozpravu v době, kdy jsme měli většinu v Poslanecké sněmovně, k návrhu na vyhlášení stavu legislativní nouze, ale pouze u rozpravy k legislativnímu návrhu zákona, takže nedohledáte si nic takového. Nikdy jsme toto neudělali. To je prostě nová doba, kterou tady zavádíte vy, pětikoalice.

A co se týče pana poslance Kučery, to je přesně i ten případ, prostřednictvím pana místopředsedy, EET, kde se dlouho, dlouho debatovalo, tuším, pokud si vzpomínám, bylo to 270 dní, byla jsem předkladatelkou toho zákona jménem naší vlády, ale nebylo to ve stavu legislativní nouze. Takže prosím, neplete hrušky s jablkami.

A protože pan předseda Výborný na mě, na můj požadavek a dotaz nereagoval, neví, jestli třeba ctěný kolega předseda klubu ODS Marek Výborný (správně Benda) bude – ale máme tady ministra pro legislativu, znova se ptám: Jsme v bodě, nebo nejsme v bodě? Je to pro nás zásadní. Děkuju. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní poslankyně Ožanová a připraví se pan poslanec Kubíček. Prosím.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, pane předsedající. Vaším prostřednictvím, kolegovi Bělobádkovi, víte, proč mě zajímá počet členů vlády? Protože legislativní stav nouze, a domnívám se, že jde o jeho zneužití v tomto případě, je pro mě zásadní otázkou, protože já bych ráda žila v právním státě, kde bude platit ne to, co chci, ale to, co mi umožňuje legislativa. Přáním, myšlenkami ohýbat legislativu opravdu dle mého nelze. Proto bych byla ráda, kdyby tady bylo více ministrů, protože celá vláda požádala předsedkyni Poslanecké sněmovny, aby vyhlásila legislativní stav nouze, a dle mého názoru skutečně jde o znásilnění tohoto stavu tak, jak to říkám. A prosím vás, ještě jednou, právní stát: ne to, co chci, ale co můžu, to by mělo být zásadní. Prosím, zkuste o tom takto pouvažovat.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí pan poslanec Kubíček, připraví se pan poslanec Strýček. Prosím, pane poslanče, máte dvě minuty.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, já si dobu legislativní nouze v době covidu velice dobře pamatuji, protože jsem to byl já, který načítal zkrácení doby na dvakrát pět minut, ale vždy na druhé a třetí čtení. Vždy, podotýkám. Nechal jsem si projít záznamy, zda jsme někdy omezili diskusi v potvrzení stavu legislativní

nouze – nikdy. Nikdy jsme to neomezili. My jsme byli připraveni na to, že až otevřeme body, že uděláte to samé, že to bude dvakrát pět minut. I naše vystoupení jsme si připravili tak, aby to bylo dvakrát pět minut. Ale co to dělá v potvrzení stavu legislativní nouze? Vždyť ten bod nesvítí ani na tabuli. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pan poslanec Strýček k faktické poznámce.

Poslanec Jiří Strýček: Dobrý den, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych jenom reakci na kolegy poslance Fleka a poslance Kučeru. Něco vám tedy načtu. Vy jste se minule tady zmiňovali ohledně, myslím pan poslanec Kučera to byl, ohledně projednávání EET. Dovolte mi, já to tedy budu načítat: "Když nás neznásilní většina, vytrváme, nemíníme obětovat podnikatele." Víte, kdo to řekl? To řekl stávající předseda vlády Petr Fiala. "Jak dlouho chcete ještě obstruovat?" – otázka novináře. "Cítím podporu ze strany našich voličů, která navíc roste poté, co na část podnikatelů dopadla od ledna nová povinnost kontrolních hlášení DPH. Dovedou si ještě lépe představit, co by pro ně znamenalo EET, takže důvěru cítím, je pro mě důležitá. Proto, chcete-li obstruovat, potřebujete podporu těch, kvůli nimž to děláte, jinak to nefunguje." Další otázka: "Myslíte, že v demokracii má většina vzešlá ze svobodných voleb právo prosadit své plány?" "Má, ale současně platí, že menšina má také svá práva, a na tom je založená demokracie, nikoliv jen na principu práva většiny. A ta menšina může občas využít i nadstandardní nástroje, které ale k demokracii patří, a těmi jsou obstrukce." On ten článek je delší. A ještě tady závěrem načtu: "Jak dlouho budete ještě tady tyto obstrukce provádět, dělat?" "Jak dlouho to ještě bude potřeba, klidně do konce volebního období." (Potlesk z lavic ANO.)

Takže to jenom na závěr, abyste věděli, jaké jsou tady názorové výkyvy vašeho bývalého předsedy a stávajícího premiéra vlády. Z toho už si na Facebooku dělá legraci většina, na sociálních sítích. Takže já jenom chci říct (Předsedající: Čas, pane poslanče.): vy nemíníte obětovat podnikatele, my nemíníme obětovat důchodce. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas. Děkuju. (Premiér: Já s tím souhlasím, co jsem řekl. Já s tím souhlasím i dnes. Všecko bych podepsal.)

Nyní vystoupí pan poslanec Juchelka, připraví se paní poslankyně Peštová.

Než pan Juchelka dorazí, načtu omluvu: pan poslanec Sadovský Petr se omlouvá do 10 hodin z pracovních důvodů.

Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc. To asi bude poslední faktická poznámka před přestávkou na jednání výborů.

Ten pocit, kdy někdo hovoří dlouho nebo nehovoří, to máme každý jiný. Já jsem navrhoval dvakrát třicet minut jako protinávrh. Pokud pan Okamura řeční sedm hodin, někomu se to zdá dlouhé, já tomu rozumím, ale proč zrovna dvakrát pět minut, když se nacházíme v tak důležitém bodě?

Víte, ony by ty obstrukce nebyly, pokud by tato vláda pravidelně nějak neohýbala demokratické hodnoty naší společnosti, České republiky, na kterých stojí, a ty obstrukce by nebyly, pokud by neprosazovala například prolomení tajné volby v rámci korespondenční volby, pokud by nedosazovala své kolegy na místa úředníků v rámci služebního zákona, pokud by neprosazovala to, aby si ona zvolila svého generálního ředitele České televize, a tím nehájila svobodu slova v rámci zákona o České televizi. Ono by to nebylo, pokud bychom v tuto chvíli nebyli v potvrzení trvání stavu legislativní nouze, což je velmi, velmi na vodě v rámci našich

demokratických hodnot a principů, kterým věříme. Neobstruovali bychom a nešli bychom pryč při hlasování o personáliích, které mají být tajné a byly vždycky tady tajné, a vy jste je prolomili, protože jste volili personálie, členy do Rady České televize aklamací, volbou veřejnou, abyste se navzájem pohlídali. Pokud byste neprolamovali demokratické hodnoty naší společnosti, neohýbali zákony, my bychom rozhodně neobstruovali, ale protože vám jde o vliv a o moc, ne o jednotlivé věci, které mají pomoci občanům České republiky z hlediska zákonů, tak naštěstí tady máme konstruktivní opozici. Děkuji. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Je 10 hodin. Jak bylo avizováno, mezi 10. až 12. hodinou bude schůze přerušena z důvodu jednání výborů. Proto v tuto chvíli 55. schůzí přerušuji do 12 hodin.

(Jednání přerušeno v 10 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 12.00 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, budeme pokračovat v našem jednání. Než se vrátíme do rozpravy, ještě načtu došlé omluvy: pan poslanec Exner Martin od 15.40 do 18 hodin se omlouvá z pracovních důvodů, pan ministr Balaš Vladimír od 15 do 17 hodin z pracovních důvodů a paní ministryně Langšádlová Helena z celého jednacího dne z pracovních důvodů.

Nacházíme se v rozpravě, kde je několik přihlášených s faktickými poznámkami. Jako první s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Juchelka, jestli je přítomen. Pokud není, jeho přihlášení propadá. Paní poslankyně Peštová je s faktickou poznámkou přihlášena, může vystoupit, přítomna je. Máte zájem vystoupit? Takže nemá nyní zájem vystoupit. Pan poslanec Brabec? Taktéž nevidím, že by byl přítomen. Pan poslanec Vondráček – nepřítomen, pan poslanec Kobza – nevidím, že by byl přítomen, paní poslankyně Mračková Vildumetzová – taktéž nepřítomna, pan poslanec Nacher – taktéž nepřítomen. Paní poslankyně Malá přítomna je a má zájem vystoupit. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Tat'ána Malá: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Nevím, jestli se do těch dvou minut vejdu, ale když tak se přihlásím ještě potom. Já bych tady chtěla upozornit na jednu věc, budu potom citovat z ústavních nálezů. Za situace, kdy již tím, že byl protiústavně vyhlášen stav legislativní nouze, byla výrazně omezena práva parlamentní menšiny, tedy opozice, je omezení řečnické doby nástrojem, majícím vést k dalšímu omezení těchto práv garantovaných Ústavou, zejména čl. 5 a 6. Legitimní právo parlamentní opozice blokovat nebo oddalovat přijetí rozhodnutí věštinou, právo vést k tomuto rozsáhlou politickou diskusi včetně prezentování konkurenčních názorů je její bytostné právo. Omezení řečnické doby je jen dalším dílcem ve skládance neústavních kroků.

A z čeho toto stanovisko vyplývá? Vyplývá ze dvou ústavních nálezů a jsou to ústavní nálezy číslo 55/10 a 77/06. Já se bohužel nevejdu v těch faktických poznámkách k tomu, abych to tady celé citovala, nicméně bych strašně moc ráda slyšela reakci pana ministra Šalomouna jako ministra pro legislativu a dalších zástupců koalice, protože skutečně stav legislativní nouze už jako takový omezuje práva poslanců k projednání zákona a omezení řečnické doby ještě tento okamžik ta práva mnohonásobně krátí, takže já se domnívám, že skutečně tady dochází k flagrantnímu porušování jak jednacího rádu, tak dalších ústavních práv poslanců.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje pan poslanec Brabec s faktickou poznámkou a připraví se paní poslankyně Válková. Poprosím vás, kolegyně a kolegové, o ztištění. Děkuji. Máte slovo.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážená paní předsedkyně. Já navážu na tu dopolední debatu. Zajímalo by mě, jestli už je ve vládní koalici shoda, jestli jsme v bodě, nebo nejsme v bodě, protože to tady vždycky bylo jako nějak přeechozeno takovým bud' úsměvem, nebo díváním se do země. Ten dotaz tady padl několikrát na pana předsedu Výborného, na pana poslance Bendu a další. Je to, myslím, pro nás docela zásadní informace, ale odpověď jsme se nedozvěděli, a jak vidím z nepříliš velké pozornosti kolegů, tak se ji ani možná nedozvíme. Takže jsme v bodě, nebo nejsme v bodě? Mě napadá, kde jsme, ale nechce se mi to tady úplně říct. Jsme v bodě nula, bych řekl, v bodě, v tomto případě spíš vládní koalice.

Ale ještě, když mám slovo, krátce navážu na pana poslance Kučeru a budu reagovat na něj, kdy on vítězoslavně řekl: "Já vím, o co vám jde. Vám jde o to, zbrzdit tenhle bod." A já říkám: Bingo, pane kolego Kučero, prostřednictvím paní předsedající, máte plnou pravdu. Ano, nám jde o to, aby tenhle bod neprošel a aby naši senioři nepřišli o 20 miliard. Přiznáváme to bez mučení, přišel jste na to. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za dodržení času. Pokud snad existují pochybnosti, v jaké fázi rozpravy se nacházíme, myslím, že všichni poslanci jsou zvyklí si to přečíst z obrazovek. Doporučuji tak činit, je to tam vždycky napsáno.

Paní poslankyně Válková s faktickou poznámkou, následuje pan poslanec Kukla. Prosím o ztištění.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, paní předsedkyně. Milé kolegyně, milí kolegové, já jsem tady včera nemohla být, takže alespoň dneska k legislativní nouzi. Hodně se tady diskutovalo, já jsem ty projevy sledovala, právě o tom, že nejsou naplněny podmínky relativně velmi striktně judikaturou Ústavního soudu vymezené pro legislativní nouzi. Já bych tady ráda zdůraznila v rámci těch dvou minut to, proč Ústavní soud tímto způsobem postupoval. On v těch svých nálezech 55/10, 53/10, ale i v posledním nálezu z roku 2021, 20/21, v podstatě garantuje parlamentní diskusi a garantuje, aby i menšina, demokraticky zvolená, měla možnost ovlivňovat dění – byť mu ne dominovat – v Poslanecké sněmovně, čili je to garance účasti parlamentní menšiny na parlamentních procedurách, je to současně výkon dozoru a kontrola vládnoucí většiny, tedy i vlády samotné. Je to možnost pro parlamentní opozici blokovat nebo oddalovat rozhodnutí přijímaná většinou, konečně také domáhat se ústavního přezkumu většinou přijatých rozhodnutí a zákonů a jde samozřejmě v neposlední řadě i o práva, která chrání parlamentní opozici před řekněme nějakými excesy, ke kterým by mohlo dojít ze strany parlamentní většiny.

A mě by skutečně zajímalo, jestli třeba toto představitel legislativy a současně člen vlády a současně samozřejmě člen koalice pan ministr Šalomoun vnímá podobně jako já, to znamená varování, takto nepostupujte. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím o dodržování dvouminutového limitu. Dále vystoupí pan poslanec Kukla s faktickou poznámkou a připraví se pan poslanec Kobza, který následuje. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Martin Kukla: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené kolegyně, kolegové, my tady v tuto chvíli řešíme, jestli trvá stav legislativní nouze, nebo netrvá. Mě velmi mrzí, že pětikoalice nás omezila a nemůžeme tady vystupovat, protože já si rozhodně nemyslím, že se nacházíme v tuto chvíli v mimořádných okolnostech, že by státu hrozily značné hospodářské škody. Vždyť si vzpomeňme, když jsme tady hlasovali o EET, která by právě ty miliardy do rozpočtu přinesla, tak jste byli pro. A teď říkáte, když to máme vyplatit skoro 3 milionům našich seniorů na důchody, že nám hrozí značné mimořádné škody. Já tomu rozhodně nevěřím, protože vy říkáte, že senioři mají průměrně dostat – a ty podmínky k tomu již nastaly – 1 170 korun,

a vy jim chcete dát pouze průměrně 760 korun, to znamená, vzít každému seniorovi průměrně 1 000 korun měsíčně. To je nehorázné. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Kobza se svojí faktickou a následuje pan poslanec Nacher. A ještě jednou, kolegyně a kolegové, prosím o ztišení. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Kobza: Děkuji, paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, patřím k těm starším mezi vámi a hodně toho pamatuju. A pamatuju si také, jak za minulého režimu mně také říkali, kdy, o čem a jak mám mluvit. A teď já samozřejmě se nechci pouštět do diskusí s pány právníky, protože mám takovou zkušenosť, že právník je dobrý sluha, ale špatný pán, ale spíš jsem chtěl poukázat na to, že v podstatě mám takový neodbytný pocit, že zase plavu v řece, ve které jsem už plaval před těmi třiceti, pětatřiceti lety, kdy jsem taky si musel dávat pozor, jestli mluvím správně a na správná téma.

Takže jsem se chtěl zeptat, vážení kolegové z pětikoalice, jestli to je taková jako reinkarnace, anebo jestli snad máte stejné učitele, jako měl minulý režim? Protože ten výsledek je hodně podobný. Děkuji vám.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje pan poslanec Nacher a další je v pořadí s faktickou pan poslanec Babka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji za slovo, já to zase řeknu naplacato. Budu reagovat na vystoupení z dopoledne kolegy Marka Výborného a spol. V momentě, kdybychom my byli v bodě, vy můžete omezit délku rozpravy a zároveň my můžeme dávat procedurální návrhy. Procedurální návrhy mají za následek, že tu většinu, která tady nesedí a neposlouchá ty projevy, drží v pozornosti, aby sem běžely do sálu, a je to vyvážené. Takže většina může omezit tu délku, menšina může dávat ty procedurální návrhy. Pokud nejsme v bodě, není možné ani jedno. Ani procedurální návrhy, to jsme se včera dozvěděli, ale ani zkrácení té doby. A my jsme se dostali, to je podle mě jasné vysvětlení, my jsme se dostali do paradoxní situace, že jsme v nějakém jakoby mezibodě. Vy zároveň nám omezujete dávat procedurální návrhy, ale zároveň omezujete délku příspěvků. A to je ten zakopaný pes. Já jsem dokonce ochoten jako vstřícnost sama být v jakékoli fázi, kterou vy si rozhodnete – buď jsme v bodě, nebo nejsme v bodě. Ale pokud budeme v bodě a vy nám omezíte dvakrát pět minut, tak my ale můžeme dávat procedurální návrhy a je to vyrovnané. Nebo nejsme v bodě, nemůžeme dávat procedurální návrhy, ale vy nám nemůžete omezovat tu délku. Není možné si z těch dvou systémů vytáhnout jenom to, co se vám hodí. Proto považuju ten rozbor legislativního odboru za naprosto skandální, za naprosto skandální, protože nezohledňuje to, co já jsem teď tady řekl, tu vyváženosť. A já doufám, že potom, až to bude u Ústavního soudu, že si to ti ústavní soudci poslechnou.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za dodržení času. Nyní je s faktickou poznámkou přihlášen pan poslanec Babka a následuje pan poslanec Bělobrádek. Prosím o ztišení, zejména tady před řečništěm. Máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo, vážená paní předsedkyně. Navážu na slova svého předrečníka Patrika Nachera a zároveň budu reagovat na vaše slova, která jste tady řekla při řízení schůze tak jako mezi řečí, v reakci na kolegu Brabce, který se normálně dotazoval, v jaké fázi projednávání jsme. A vy prostě přece nemůžete říct: Je to tam napsáno, vždyť to každý vidí – ano, je tam napsáno potvrzení trvání stavu legislativní nouze. A my jsme včera tady chtěli – paní kolegyně Mračková zde dávala procedurální návrh na přerušení schůze. Jasně jsme si tady vyjasnili, a my jsme to akceptovali, že prostě nejsme v bodě a že takový návrh

může dát pouze předseda klubu. To jsme si zde jasně vyjasnili. A pak druhý den o několik hodin později sem prostě přijdete a omezíte rozpravu o potvrzení trvání stavu legislativní nouze, což je v rozporu s § 99 odst. 7 našeho jednacího rádu. Takže není vysvětlení to, že řeknete: Podívejte se na tabuli, všichni to můžete vidět, máte to tam napsané.

Paní předsedkyně, nezlobte se na mě, pojďme si to tedy vyjasnit, v jaké fázi a v jakém stavu se nacházíme, jestli jsme v bodě, nebo nejsme v bodě a jestli já teď mohu dát procedurální návrh na přerušení projednávání stavu legislativní nouze. Jestli vy můžete omezit rozpravu, tak já se domnívám, že já můžu dát procedurální návrh na přerušení schůze. Prostě bud' platí jedno, nebo platí druhé, ale nemůžete si včera vybrat tak a dneska tak. To prostě není možné. Děkuji. (Potlesk z levé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já s vámi samozřejmě nemohu vést v tuto chvíli rozpravu z tohoto místa.

Takže další faktickou poznámkou – je přihlášen pan poslanec Bělobrádek a následuje pan poslanec Helebrant. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, paní předsedkyně. Vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, právě že to možné je, a je to proto, že to, co říkáte, by byla pravda, kdybychom jednali standardně, ale my jednáme podle § 99 a tam to takto možné je. Proto tedy nemůžete dávat nyní vaše návrhy na přerušení. To znamená, je to podle našeho názoru, postupujeme podle § 99, což je něco jiného než tak, jak jste to říkali. To znamená, v bodě nejsme a je možné dávat návrh na zkrácení doby vašeho řešení (řečnění?).

Můžete si na mě pokřikovat, jak chcete, můžete se šklebit, to je možné, ale na faktu to nic nemění. Je to můj právní názor, mohu se mylit, ať už když tak rozhodne soud, to je jasné, pokud někdo tento návrh dá. A opět opakuju, omezení řečnické doby, a vidím v sále poslance hnutí ANO, kteří to v minulých obdobích sami navrhovali, je standardní, probíhalo, a probíhalo i ze strany hnutí ANO. Takže pokud tvrdíte, že teď někomu omezujeme jeho práva, že děláme něco nepatřičného, tak jste to dělali taky, a pak jste v tom případě pokrytí. A to nemluvím o dalších věcech.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: S faktickou poznámkou nyní vystoupí pan poslanec Helebrant a připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Helebrant: Děkuji za slovo, paní předsedající. Kolegyně, kolegové, mě mrzí, jakým směrem se ubírá tahleta debata, kdy jsme omezováni na svých právech, a dokonce jsme uráženi. A já bych jako příklad přečetl jeden tweet od kolegy Lochmana a cituji: "Pokud extremisté z ANO a SPD říkají, že tu okrádáme důchodce, tak neříkají nic jiného, než chceme okrást naše děti o budoucnost, ať už to zaplatí za pár let. Děti mají smůlu, nemají hlasovací právo. Vaše Alenka a Tomio." No, já si myslím, že to, že jsme kráčeni na právech a ohýbáte si tady jednací řád, na to už jsme si zvykli, ale já si opravdu nechci zvykat na to, že nás nálepkuje a urážíte. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Vondráček a jeho faktická a následuje pan poslanec Lang. A prosím znova o ztištění. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Původně jsem chtěl reagovat na vystoupení pana Bělobrádka ještě před přestávkou, ale on to přebil teď tím novým vystoupením, takže mě to bude stát další faktickou poznámkou.

Definoval bych to jako neschopnost myšlenku uchopit, neschopnost myšlenku opustit. My už jsme to tady několikrát říkali, odkážu na své předrečníky. Co se týče: jsme tedy v bodu, nejsme tedy v bodu, § 99 nám odpověď nedává, protože § 95 žádnou takovou právní úpravu neobsahuje. Ten výslovně obsahuje pouze to, že lze zkrátit ve druhém a třetím čtení řečnickou dobu až nebo na dvakrát pět minut, nic víc.

Pak je zde nějaké stanovisko legislativního odboru, že z hlediska logiky věci, jestliže vládní většina má právo zkrátiti dobu ve druhém a třetím čtení, tak je přece logické a analogicky použitelné, že by se zkrátila doba i na tady ten bod – neboť. Já s tou analogií nesouhlasím a argumentoval jsem tím, že je třeba vykládat jednací řád jako celek a je třeba přihlížet jak k § 59 odst. 1, který jasné říká, že zkracovat řečnickou dobu lze pouze v bodu – § 99 nederoguje § 59, ten stále platí. Proto si myslím, že použití analogie je v tom případě nepřípustné.

Jestliže se argumentuje zdravým rozumem a zdravou logikou, že to přece je logické, že většina na to má nárok, tak stejně relevantní a stejně logický je můj myšlenkový postup, když budu říkat, že hlasování o tom, zda tady stav legislativní nouze je, nebo není, to není jenom nějaké hlasování po cestě. To je důležitější než to druhé a třetí čtení, protože tady se rozhoduje, jestli dojde k zásadnímu omezení parlamentní menšiny, která má právo kontroly a výkonu dozoru nad vládnoucí většinou a vládou samotnou. Je to vůbec zásada, kterým směrem se povede parlamentní debata. (Předsedající. Čas.) Děkuji, hlásím se znovu. (Potlesk levé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Lang a připraví se paní poslankyně Ožanová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, paní předsedkyně. No, já nejsem právník, prostě jsem z toho takový zmatený, co se tady děje. Prostě máme naše právníky, vy máte své právníky, říkáme si tady mezi sebou, že bychom měli dodržovat nějakou parlamentní kulturu. Já jsem dneska tedy ve dvě hodiny ráno skončil, měl jsem tady nějaké faktické poznámky, protože nejsem právník, tak se nemůžu vyjadřovat k právnímu stavu věci. Probrali jsme tady lex lečo, že jo, například, a další věci.

Před nějakým časem jsem vysílal signály k panu premiérovi na Úřad vlády, který je nepřijal. Já prostě také nesouhlasím s tím, aby mi někdo omezil mojí jedinou šanci, kdy já mohu tady... Měl jsem připravený projev, který byl už racionální, měl nějakou strukturu, úvod, stať, závěr, a dvakrát pět minut mi to prostě celé nabourá. Já jsem ve dvě hodiny si šel lehnout na ty čtyři hodiny, přežil jsem noc. Děkuji paní místopředsedkyni Sněmovny, že nám nezatopila, takže tam byla zima jako v márni. Když jsem se ráno v sedm hodin šel oholit, tak jsem se holil studenou vodou. Osprchoval jsem se, přežil jsem to, nevěděl jsem, jestli jsem holčička, nebo chlapeček chvíličku. Vzpomněl jsem si opět na svoje léta na vojně před pětatřiceti lety, kdy jsem něco podobného zažíval.

Já to vydržím dvakrát pět minut, já to vydržím potom na dvouminutové faktické. Můžu vám tady čist různé návody po dvou minutách. Prostě takto já si demokracii nepředstavuji. My tady bojujeme za oprávněný zájem seniorů, určité skupiny lidí, kteří se nemůžou sami bránit. My jsme tady na to připraveni, vy nám do toho házíte vidle. Jestliže to vydržíte vy, my to vydržíme taky. Já to vydržím prostě, i kdybych tady měl zmrznout! Děkuji. (Potlesk z levé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Ožanová, následuje pan poslanec Králíček. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Kolegyně, kolegové, napřed, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně, chci poděkovat kolegovi Bělobrádkovi, že jako jeden z mála je ochoten s námi diskutovat a vyjadřovat své názory. Za to si ho vážím, přestože s jeho názory nesouhlasím. Pokud se toho týče, já si jenom dovolím ocitovat § 59 odst. 1 jednacího řádu: "Sněmovna se může k projednávanému bodu usnést bez rozpravy na omezení řečnické doby k projednávanému bodu." K tomuto "nyní projednávanému bodu" nebylo se možné elektronicky přihlásit do včerejšího poledne na rozdíl od ostatních věcí, kde možnost elektronicky se přihlásit je. Samé vedení Sněmovny pravděpodobně neočekávalo a nepředpokládalo, že je toto bod, když vlastně na rozdíl od jiných věcí znemožňovalo rádné přihlášení se v dřívější době. To jenom na okraj.

Potom tady uváděl kolega Helebrant tweet pana poslance Lochmana, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně. Víte, na Twitteru je z vás hodně aktivních. Zkuste být aktivní i ve Sněmovně a říkat nám, co si myslíte, do očí, a ne tak někde házet nějaké pomluvy, urážky. Zkuste to říkat tady. Já si myslím, že by to bylo lepší a minimálně v rámci naší kultury by to prospělo jednání v této Sněmovně. Osobně sama nejsem vůbec příznivcem sociálních sítí, mám s tím problém. Nicméně takovéto urážky a stavění generací proti sobě... Vzpomeňme si na zákon o státní službě, vzpomeňme si na zvýšený počet ministrů a s tím spojený počet úředníků, třeba na Úřadu vlády o 74. Tam se peníze vyhazovat můžou, to není stavění se proti generacím? Až budete opravdu jednat úsporně ve všech oblastech, potom říkejte, že my údajně stavíme důchodce proti mladým rodinám. Opravdu nestavíme! (Potlesk z levé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím o dodržování dvouminutového limitu. Pan poslanec Králíček, následuje pan poslanec Volný. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedkyně, kolegyně, kolegové, použiji oblíbené Nacherovo slovo "já jsem nechtěl vystupovat". Ale chtěl bych reagovat na pana Ondřeje Babku a pana poslance Vondráčka. Já vám, kolegové, odpovím. Ta debata z vaší strany je úplně zbytečná. Tato vláda a tato koalice se s námi bavit nikdy nebude, protože si je vědoma dneska své stodevítky. Ta to bude válcovat dalšího dva a půl roku. Vůbec nic s námi nebude probírat. Toto je další důkaz. Nechtěli s námi diskutovat tyto důchody, nebudou s námi diskutovat důchodovou reformu. Prostě přijdou sem, jeden den budeme v bodě, druhý den nebudeme, protože oni si to budou ohýbat, jak chtějí.

Pane ministře, buďte alespoň tak slušný a nekřičte na mě. Jestli nemáte elementární slušné chování, tak prosím vás, nekřičte na mě, vystupte. Pan Rakušan tady křičí taky do mikrofonu, vaši poslanci tu křičí do mikrofonu. Je to moje věc. Co si to vůbec dovolujete? Co si dovolujete mě tady omezovat vůbec mluvit, nebo jak budu mluvit? Vy mně budete přikazovat ještě hlasitost mého hovoru? Pak mi přikážete, kdy sem můžu chodit! Co si to dovolujete? Vy se chováte jak totalitáři! (Potlesk z levé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Volný, poté pan poslanec Brázdil. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Volný: Děkuji za slovo. Já jsem měl vystupovat už asi před deseti minutami, kdyby se záhadně neztratila moje přihláška na faktickou z evidence paní předsedkyně. Já budu méně skeptický a budu takový optimističtější než kolega Králíček a budu stejně věřit tomu, že se nám někdo kompetentně vyjádří k tomu, jestli jsme v bodě jednání a jestli jsme v § 99 odst. 7.

Někdo tady říkal, že si váží Pavla Bělobrádka. Já si ho také vážím, byl to dobrý veterinář. Ale vždyť tady máte spousty právníků. Proč se k tomu nevyjádří nějaký právník? To se stydí za to, že by si musel sám naplivat do obličeje, že by se vyjádřil a obhajoval neobhajitelné? Musí

to obhajovat Pavel Bělobrádek? Vy nám tady pošlapete naše práva naprosto pregnantně a neskutečně – jednou to historie takto bude nazývat a ocení.

Potom paní předsedkyně řekne mému ctěnému kolegovi Richardovi Brabcovi: Podívejte se na tabuli, tam to máte napsané. No, já jsem tam nic nevyčetl. Já prostě čekám a budu dále a dále otravovat vás, aby se někdo kompetentní vyjádřil k tomu, jestli jsme v bodě, anebo jestli to je § 99 odst. 7. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Brázdlil. Následuje paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím o ztištění v sále. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Brázdlil: Dobré odpoledne, kolegyně, kolegové. Před polednem jsme řešili omezení řečnické doby. Já před sebou mám ten papírek – stanovisko. Mimochodem, není to ani na hlavičkovém papíře, nemá to nic. Je tam prostě jen pár vět, jsou to dva odstavce. Mimochodem, každý z vás to máte v mailu. Díky mně se to nakonec podařilo a dostali jste to do svých mailových adres.

Ty odstavce jsou dva. Z prvního odstavce, třetí rádek: "podle našeho názoru..." bla, bla, bla. Pátý rádek: "podle našeho názoru by bylo nelogické". Sedmý rádek: "domníváme se". Devátý rádek: "domníváme se". Dvanáctý rádek: "jsme toho názoru". To byl první odstavec. Druhý odstavec, třetí rádek: "připouštíme". Šestý rádek: "podle našeho názoru". Jedenáctý rádek: "se však domníváme, že Ústavní soud by projednávání této věci odmítl".

Ještě zopakuji, byla omezena práva poslance a byl porušen jednací řád, byl porušen zákon. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Mračková Vildumetzová a následuje pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Znovu bych tady chtěla zdůraznit, že jsem tady včera v ranních hodinách, když začalo jednání, jsem tady přednesla procedurální návrh na přerušení bodu. Této schůzi předsedala místopředsedkyně Věra Kovářová, která řekla, že můj návrh je nehlasovatelný. To znamená, že když sem dnes přišel předseda poslaneckého klubu pan Cogan s tím, že chce omezit řečnickou dobu, tak by to znamenalo, že ten váš návrh by byl hlasovatelný, kdybychom tedy byli v bodě, ano? Takže já opravdu se v tom začínám ztrácat, protože tím, že vy jste včera řekli, že můj návrh je nehlasovatelný a že nejsme v bodě, tak nemůžete, pokud to není bod, tak nemůžete nikoho omezit v řečnické době! (Zvýšeným hlasem.) Nikdy se to v historii nestalo. Stalo se to při druhém, třetím čtení. A na co se tady odkazuje pan Výborný, předseda klubu KDU-ČSL? Tak si, prosím, ten odst. 7 přečtěte. Je to druhé a třetí čtení. Tam jsme ještě nedošli. Máme potvrdit stav legislativní nouze.

Takže já bych si dovolila v tuto chvíli dát procedurální návrh, protože to není pořád vyjasněné, přerušme to do zítřka do 9 hodin, mějme ta stanoviska, a pak se k tomu znova sejděme. Takže já si dovolím, paní předsedající, dát procedurální návrh přerušit ne schůzi, přerušit tento bod do zítřka do 9 hodin... (Předsedající: Už vám vypršel čas, ale pokračujte.) Děkuji, jste hodná, paní předsedající – abychom si tedy vyjasnili to legislativní stanovisko, protože myslím si, že pokud to nenastane, tak tady o tom budeme hovořit faktickými a budeme tady o tom hovořit dlouhé minuty a hodiny, protože – znovu říkám – my tady zastupujeme občany... (Předsedající: Směřujte, prosím, k závěru, už překračujete čas.) Já to pouze zdůvodňuji, paní předsedající. Předpokládám, že...

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: I na vás se vztahuje dvouminutový limit k faktické poznámce. Byla jsem benevolentní, ale už jej překračujete příliš dlouho. (Poslankyně Mračková: Děkuji.) Zazněl váš návrh? (Poslankyně Mračková: Děkuji.) Děkuji. Je to nehlasovatelné, protože se nenacházíme v bodě. (Poslanci v levé části sálu tlučou do lavic.) Pokud říkáte, že návrh je přerušení bodu, tak ten návrh není hlasovatelný – ztište se, prosím, v sále – protože se nenacházíme v bodě, ale jak je uvedeno i na tabuli, ve fázi potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Nemohu vám dát dále slovo, protože jsou další přihlášení... (Poslankyně Mračková mimo mikrofon: Já chci dát námitku.) Chcete dát námitku, dobře, v tom případě můžete vystoupit s námitkou.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, paní předsedkyně. Já bych si dovolila dát námitku proti vašemu postupu, protože jestliže jste jako vedení Sněmovny dali hlasovat o návrhu pana předsedy klubu pana Cogana, tak stejně tak musíte dát hlasovat o mém procedurálním návrhu. Děkuji. (Potlesk v sále.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, zazněl návrh námitky proti mému postupu. Já (jsem) přivolala kolegyně a kolegyně z předsálí ... (Poslankyně Mračková tuká hlasovací kartou.)

Máte zájem o odhlášení, takže vás všechny odhlásím. Prosím, abyste se opětovně přihlásili svými identifikačními kartami. A jakmile se ustálí počet přihlášených, budeme hlasovat o námitce, kterou vznesla paní poslankyně Mračková Vildumetzová. A ještě jednou, je zájem o odhlášení? (Směrem do pléna.) Před chvílí jsem vás odhlašovala, pane poslanče. (Hlas z pléna.) Nefunguje vám přihlášení? Odhlásila jsem vás tedy ještě jednou, prosím, abyste se přihlásili. Pokud má někdo nefunkční hlasovací zařízení, nechť to oznámí, pane poslanče. Nevypadá to tak. Nemáte problém s hlasovacím zařízením? Ne. Výborně. (Hluk v sále.) Počet přihlášených se ustálil.

Ještě jednou tedy zopakuji, o čem hlasujeme – je to o námitce, která byla vznesena proti mému postupu.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 5, přihlášeno 152 přítomných, pro 64, proti 86. Námitka nebyla přijata.

Pokračujeme tedy ve faktických poznámkách. Nyní je na řadě pan ministr Jurečka a následuje pan poslanec Hendrych. Prosím o ztišení v sále, abych mohla udělit slovo. Ještě chvíli vydržte, prosím, pane ministře, a kolegyně a kolegové, kteří odcházejí, prosím, aby se ztišili. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, kolegyně, kolegové, já musím opravdu zareagovat a požádat kolegy z opozice, aby nedělali blbce ze sebe, ani z nás, ani z veřejnosti, případně ani... (Poslanci v levé části sálu tlučou do lavic.) případně ani z Ústavního soudu, protože nemůžete tady chodit dnes i včera, a jedna část z vás tady přijde, tady veřejně řekne, že nemá zájem ten bod tady a tento program mimořádné schůze projednat, někteří z vás tady před párem minutami řekli veřejně, že to chtějí obstruovat klidně do konce volebního období, a pak přijdou zase jiní vaši kolegové, kolegyně, a ti říkají: My chceme tady vést seriózní diskusi. Tak si to, prosím, ujasněte. Nemůžete chtít obojí. Nemůžete tady přijít a říct: Chceme to hodiny, dny, měsíce obstruovat a uděláme pro to všechno, i ty iracionální věci, které k tomu patří, a pak chodí jiná část z vás, která se tady tváří smrtelně vážně a říkáte, že chcete o tom vést věcnou diskusi. Toto jsou věci, které máte v rozporu, tak si to ujasněte. Já jsem tedy rád, že někteří z vás to tady řekli na plnou... na plná ústa, řekli jste, co je váš záměr. Myslím, že to je důležité potom i pro to, když jednou toto bude Ústavní soud také přezkoumávat, že jste jasně vyjadřili,

co byla vlastně vůle opozice, jak jste to myslí. Děkuji za to, že jste to řekli naprosto otevřeně, je to důležité. Je důležité, aby toto vnímala i veřejnost, protože vy to nepředstíráte ani, vy jste to jasně řekli. Děkuji za pozornost. (Potlesk v sále.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní je přihlášen pan poslanec Hendrych a následuje pan poslanec Babka, faktické poznámky. Prosím.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené dámy, vážení páновé, vážení členové vlády, já bych chtěl podpořit stanovisko, které tady přednesla před krátkou chvílí paní poslankyně Valková, a vyzvat pana ministra pro legislativu Michala Šalomouna, aby přišel se k této věci, k tomuto postupu a jeho legitimitě vyjádřit. On tady včera byl, využil prostoru faktické poznámky, ve dvou minutách tady něco řekl, potom se omluvil a já jsem ho tady dodneška neviděl. A já si myslím, že to je docela zásadní, aby člen vlády, který má pod sebou legislativu a který je renomovaným právníkem, aspoň tak je představován ze strany vládní koalice, aby tady obhájil tenhle postup, o kterém je tady neustále spor. Já jsem nezaznamenal, že by se k tomu vyjádřil. No, dobře, možná tady byl, nebudeme po sobě pokřikovat, ale čekal bych od něho hlubší analýzu, a ne vystoupení na dvě minuty, ano? Takže tohle mě trošku zarází.

Včera se vyjadřoval velmi opatrně, velmi vyhýbavě a potom jsem zaznamenal na serveru iDNES, že tedy snad by to mohlo být možné podle něj, ale vyjádření pro média je něco jiného, než když člověk vystoupí u pultíku v Poslanecké sněmovně a rádně tuhle věc obsáhle vysvětlí. My tady máme několik renomovaných právníků, kteří by s ním určitě rádi odborně diskutovali a tenhle problém s ním řešili. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za dodržení času. Nyní je připraven pan poslanec Babka a následuje paní předsedkyně Schillerová. Kolegyně a kolegové, ještě jednou vás poprosím o ztištění. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Má kolegyně Mračková Vildumetzová mě předběhla v tom, abychom si tedy vyzkoušeli, jakým způsobem budete postupovat, když tedy dopoledne tvrdíte, že v bodu jsme, a teď tímto, že jste zamezila hlasovat o tom, zda můžeme přerušit tento bod, jste to zase vyvrátili.

Já bych ještě chtěl reagovat na to, co tady řekl pan kolega Bělobádek. Pane kolego, jednou provždy. My jsme nikdy neomezili řečnickou dobu při potvrzování trvání stavu legislativní nouze, a to z jednoduchého důvodu, protože prostě § 99 to neumožňuje. Umožňuje to až v rozpravě o tom zákonu jako takovém. Nikdy z naší strany nedošlo k tomu, že bychom omezili řečnickou dobu při potvrzování stavu legislativní nouze, takže vy, když tady říkáte, že jsme pokrytci, tak lžete, protože v tomto případě... (Předsedající: Prosím prostřednictvím.) Ano, prostřednictvím vaší paní předsedkyně, pardon, vaším prostřednictvím. (Předsedající: Pokračujte.)

Já bych se ještě vrátil k tomu, že zde není přítomen, opět zde není přítomen pan ministr pro legislativu. Já jsem se koukal do systému, opět je omluven. V nočních hodinách jsem tady dával návrh na usnesení, které bych rád nechal hlasovat po ukončení rozpravy. Já jsem ho chtěl nechat hlasovat do dnešní 13. hodiny, protože pan ministr měl opět možnost vystoupit zde, protože zase jednáme od 6. hodiny ranní. Už je tři čtvrtě na jednu, opět mezitím nevystoupil. Já jsem tady včera v noci opakoval jeho slova, která tady stihl říct v své krátké, dvouminutové faktické poznámce. Nám to prostě vadí, že zde není, nám to vadí a nechápeme to, proč je z pracovních důvodů omluven.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další přihlášená je paní předsedkyně Schillerová, následuje pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Chtěla jsem reagovat původně na pana poslance Bělobrádka, jenomže než na mě došla řada, to řekl můj ctěný kolega, pan poslanec Babka. Ano, pane ministře Jurečko, my jsme se netajili, co je naší vůlí. Naši vůlí je zabránit tomu, že seberete zákonný nárok důchodcům, na který mají právo, který už jim vznikl a který je chrání před bezprecedentní inflací, kde vy jste jim dostatečně nepomohli. A současně chceme chránit právní stát a jeho základy, který vy tady takto pošlapáváte. To je naprosto jasné, o co nám jde.

A teď, co se tady událo před chvílí. Před chvílí bylo jasně řečeno z úst předsedkyně Poslanecké sněmovny, že nejsme v bodě, tudíž není možné hlasovat, nebo respektive byl zamítnut návrh mé kolegyně na přerušení tohoto bodu. Přitom ráno jste odhlasovali zkrácení doby. Já to považuju za skandál, co tady děláte, naprostý skandál, naprosté znásilnění jednacího řádu, a žádám vás, paní předsedkyně, abyste prostě na nějakou nezbytně nutnou dobu přerušila jednání schůze, abychom se jako předsedové poslaneckých klubů domluvili, jak to vlastně je, protože evidentně v tom nemáte jasno, anebo naopak vědomě to zneužíváte. (Potlesk poslanců opozice.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně, já k tomu nevidím důvod. Je tady mnoho přihlášených jak v rozpravě, tak s faktickými poznámkami.

Pokračujeme tedy faktickými poznámkami – pan poslanec Nacher a připraví se pan poslanec Feranec. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Jak to bylo v tom Jáchymě, hod' ho do stroje: Vy nás ale zásobujete, pane Karfík. Já už ani nevím, na co jsem všechno chtěl reagovat, já to vezmu postupně.

Na kolegu Bělobrádka, vaším prostřednictvím. Vy to berete hrozně selektivně, pane kolego. Prostě v momentě, kdy jsme podruhé teď měli důkaz toho, že nejsme v bodě, tudíž my nemůžeme dávat procedurální návrhy – to není jenom přerušení, i jiné procedurální návrhy – tak v té chvíli, když nejsme v bodě, nelze prostě ani zkracovat tu dobu, to prostě není možné, takže vy to berete selektivně. Bud' platí obojí, nebo ani jedno, a je to vyvážené pro opozici i pro koalici.

Na pana ministra Jurečku: no, pane ministře, ono to není v rozporu. My jsme dopředu v tomhle tom případě říkali, že budeme obstruovat, a také tady všichni jste si natáčeli, jak tady máte ty spacáky a podobně. My jsme přece říkali férově dopředu, proč to děláme. Ale ono to není v rozporu, protože možná že ty obstrukce, a to, že vedle těch obstrukcí – ale my je nevedeme tak, že bychom tady četli věci, které s tím nesouvisí, my to vedeme tak, že tady dáváme nějaké otázky, klademe tady argumenty, a možná že tohle to třeba povede k tomu, že si s námi sednete za jednací stůl, co jste měli udělat už předtím. Takže ono to není v rozporu.

A poslední poznámka na kolegu Fleka, to bylo ještě dopoledne, že vlastně za to může vystoupení Tomia Okamury. Já bych chtěl říct, to je taky absurdní vysvětlení, protože my, řadoví poslanci, budeme omezeni na dvakrát pět minut, protože vystoupil někdo s přednostním právem sedm hodin. Ale ten s přednostním právem může vystoupit znova sedm hodin! To mi přijde jako argument úplně mimo. Takže ti, kteří nevystupovali sedm hodin, budou omezeni, a ten, kdo vystoupil sedm hodin, může znova. Tak já bych skoro ho požádal, aby tu pasáž, kterou měl mezi sedmnáctou a devatenáctou, ta byla zvlášť vyvedená, aby ji třeba zopakoval.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní pan poslanec Feranec a následuje paní poslankyně Válková s faktickými poznámkami. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, paní předsedkyně. Vážení členové vlády, dámy a pánové. Já bych chtěl reagovat na to, co říkal ctěný kolega Bělobrádek ve svém vystoupení. Když jsme se ptali, jestli jsme, nejsme v bodě, tak nakonec jsem po té diskusi pochopil, že jsme v takovém polobodě nebo takovém zvláštním bodě, kde na jedné straně opozice nemůže dávat návrhy na přerušení schůze, ale koalice může dávat návrh na zkrácení řečnické doby. Respektuji právní názor pana Bělobrádka s tím, je to jeho názor. Pro mě je to takový zvláštní skutečně dvojí metr, ale s čím bych polemizoval, když toto nazval, že to je fakt – já obecně vnímám fakt jako něco, co je objektivní realita. To se všichni shodnou, že skutečně je to tak, že jedna plus jedna jsou dvě, minimálně v naší soustavě. Ale nemůžu přistoupit na myšlenku, že faktem je to, co je názor, který odsouhlasí většina, ať by vůbec nebyl pravdivý. To už potom není fakt, to je tyranie, tyranie většiny, to skutečně faktom není. Až se stane, až se dostaneme do situace, že faktem bude to, co si odhlasuje většina, a všichni to musíme respektovat, tak jsme v hodně špatné situaci, hodně špatné. Pokud je toto normální, že si zítra, že navrhnete, že si odhlasujeme, že dneska je neděle, a všichni se tváříme, že to tak je, tak to vůbec podle mě není normální, je to možná normální ve vašem světě, v mé světě to normální není. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím poslance, aby na sebe nepokřikovali z místa. To nebylo na vás. (K odcházejícímu řečníkovi.) Paní poslankyně Válková a pan poslanec Vondráček následuje.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, paní předsedkyně. Tak jsem si se zájmem ještě teď dodatečně přečetla stanovisko legislativního odboru podepsané panem doktorem Kymličkou a mě tam zaujalo, že předrečníci, jako například pan poslanec Brázdil, vaším prostřednictvím, se zaměřili na ty odstavce úvodní, mě zaujala v předposledním odstavci věta, kde on předjímá možnost, že bude věc o omezení řečnické doby na dvakrát pět minut podána Ústavnímu soudu, ale současně už dovozuje nebo predikuje, že to Ústavní soud zřejmě zamítne, protože jde o vnitřní záležitost Sněmovny. Tak to já si tedy v žádném případě nemyslím, doporučuji prostudovat ještě jednou a udělat si výpisky. To neříkám, aby si je každý jako já udělal, ale z toho ústavního nálezu 55/10, kde jasně Ústavní soud říká, že nesmí být libovolně znemožňováno plnit funkce parlamentní opozice, mezi které patří i účast na parlamentních procedurách, a to je přesně ta parlamentní procedura.

Takže to je podle mého názoru opravdu nesmyslný argument. Já bych se neodvážila předjímat, že Ústavní soud to odmítne se zdůvodněním, že jde o vnitřní záležitost Sněmovny, když předtím ve svém nálezu upozorňuje na to, že je třeba, v podstatě jinými slovy, aby se striktně podle jednacího řádu postupovalo. Takže tady jsme v rozporu a já si myslím, že z celkové debaty vyplývá závěr, že riziko, že Ústavní soud nejenom tuto otázku, ale tu zásadní (Předsedající: Čas!), že nejsou naplněny podmínky legislativní nouze, posoudí způsobem spíše negativním, je vysoké, vysoce pravděpodobné.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím o dodržování času. Pan poslanec Vondráček a následuje pan poslanec Vomáčka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Situace je nepřehledná a neustále se vyvíjí. Já jsem se k faktické poznámce hlásil, abych něco řekl Pavlovi Bělobrádkovi, a mezitím proběhla námitka proti vedení schůze, a já tedy mám k tomu jenom glosu. Já vám fakt nerozumím. Vy jste měli šanci to nějakým způsobem zhojit. Vy jste tedy mohli říct: Dobře, tak je to bod a my jsme si zkrátili řečnickou dobu k bodu, ale vy jste to teď zase vrátili do nebodu. Takže včera to byl

nebod, pak to byl chvilku bod a ted' zase nebod. Tak byste nás u toho přerušení přehlasovali! Však by se nepřerušovalo, jeli bychom dál a měli byste klid. A vy se v tom babráte. Opravdu u nás se říká: může se šlápnout do exkrementu, ale už to nerozšlapávejte. A vy jste to zase udělali!

A jak Pavel říkal, že podle něho § 99 odst. 7 dává tu odpověď, tak vlastně celý argument, všechno je postaveno na názoru a stanovisku tady ctěného pana doktora Kymličky, který to ale dělal před rokem a nemohl reagovat na aktuální situaci a to, co tady v legitimní poslanecké debatě zaznívá.

A jenom pro Pavla. První věta toho stanoviska je: "Zákon o jednacím rádu Poslanecké sněmovny ve svém § 99 ani v jiných ustanoveních tuto věc neřeší." Tečka, takže je to potom už otázka víry. A já říkám, že to prostě není řešeno v jednacím rádu a je potřeba jednací rád vždycky vykládat ústavně konformně především a vycházet z jednacího rádu jako celku. A jestliže je tady nějaká možnost použití analogie, tak odkazuj na § 59, že se to musí týkat bodu. A až vyřešíme ústavně konformní výklad, až se vypořádáme s ostatními ustanoveními jednacího rádu jako celku, tak se můžeme pouštět do nejisté arény nějakého logického výkladu. (Předsedající: Čas.) A to asi myslí zákonodárce. Musím se přihlásit znovu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Vomáčka, následuje paní poslankyně Peštová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Vít Vomáčka: Vážená paní předsedkyně, členové vlády, dámy a pánové, já bych chtěl zareagovat pana kolegu Králíčka, prostřednictvím paní předsedající. On sem nastoupil a začal nás tady poučovat, nebo on vlastně nepoučoval nás, on poučoval své opoziční poslance, proč my – jeho slovy – s vašimi opozičními poslanci nemluvíme. Takže vy jste tady, pane poslanče Králíčku, prostřednictvím paní předsedající, vlastně dokázal, že vás tady nepotřebujete. Vy jste odpovídal svým kolegům, konkrétně panu kolegovi Nacherovi, prostřednictvím předsedající, a panu kolegovi Vondráčkovi. Pardon.

Druhá věc, kterou jsem chtěl pana Králíčka, prostřednictvím předsedající, poučit, je to, že on se tady asi přečkl, protože řekl, že nás koaličních poslanců je 109. Volby dopadly tak, že nás bylo 108. Ono se něco změnilo?

A druhá věc anebo třetí věc je reakce na ctěného kolegu Hendrycha. Pan ministr Šalomoun tady byl, mohli jste se ptát, vy jste toho nevyužili. A jestliže vzýváte renomované právníky, tak si velmi ctí svého kolegy Haase, který včera v noci tady vysvětlil všechny právní věci, a mám dojem, že jste to uznali i vy, konkrétně třeba paní kolegyně Peštová, prostřednictvím paní předsedající.

Takže to byly jenom tři poznámky. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Peštová, následuje pan poslanec Novák. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Ano, já jsem uznala, že – reakce na pana předrečníka, pana Vomáčku – debata byla věcná. Tím chci reagovat i na pana ministra Jurečku, který řekl, že tady obstruujeme – někdo obstruuje věcně, někdo obstruuje, jako že obstruuje, ale tady se to nevylučuje. Vždyť člověk může obstruovat a může obstruovat věcně. To jsme dělali. My jsme sice obstruovali, ale věcně jsme se dotazovali a snažili jsme se dopídit tam, kam jsme se dopídili ve dvě hodiny ráno.

Pak jsem samozřejmě zjistila, že jste mě zkrátili na mých právech jenom díky tomu, že pan poslanec Okamura, který má přednostní právo, si tady mluvil sedm hodin. A proč já, která jsem rádně přihlášená v rozpravě, mám být zkrácena na svých právech?

Vrátím se k jednacímu rádu, co tady byl. Jednací rád je zákon. Takže ctíme zákony? Jsme právní stát? Tak mi to vysvětlete! Jednou jsme v bodě, jednou v bodě nejsme, jednou jste PirStan a jednou jste SPOLU, pak jste zase každý sám, takže si zase ohneme jednací rád a zase si uděláme kluby! Vždyť vy jednací rád tady znásilňujete každý den! Když se vám to hodí, tak jednací rád si vyložíte, jak vy potřebujete, když se vám to nehodí, tak zase přijdete s nějakými jinými komentáři. Já chci svoje práva! Já jsem byla zkrácena a já chci svoje práva! Já nechci mluvit dvakrát pět minut. Já jsem se připravovala a to, že jsem tady fakticky reagovala na tu diskusi, ano, to jsem reagovala věcně. Ale chci prostě svoje práva! (Z pléna: Potichu!) Omlouvám, zvedala jsem hlas, protože se zvedala atmosféra tady ve Sněmovně. Já se také neslyším. Takže, prosím vás, vraťte mi to, co jste zkrátili. Dejte mi můj hlas. Děkuji. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Novák a následuje pan poslanec Brož. Prosím o ztištění v sále. Máte slovo.

Poslanec Marek Novák: Děkuji za slovo, paní předsedající. Mám velmi podobnou reakci jako moje ctěná kolegyně Peštová, vaším prostřednictvím, skutečně na pana ministra Jurečku ohledně toho, že tady naše kolegyně řekla, že bude obstruovat. Ano, řekla, že bude obstruovat, ale také to řekla v souvislosti s tím, že již den před ní paní předsedkyně Pekarová sdělila, že prostě opoziční poslance zkrátíte, respektive tu dobu, že ji zkrátíte. Tak ona na to reagovala, že budeme obstruovat. Nevím, co je na tom špatného – protože ona využívá všechny možné nástroje, moje kolegyně? A co jí zbývá?

Já jsem si sám připravil vystoupení ke stavu legislativní nouze, jestli je, nebo není. Za mě prostě není, není tam důvod, a chtěl jsem vám to tady vysvětlit, ale vy mi nechcete ten prostor dát. Tak nevím proč, já s tím prostě nemůžu souhlasit. Po tom, co tady probíhá, se skutečně cítím opravdu zásadně omezen na svých právech poslance a pod vaším tlakem, vážení, pod vaším koaličním tlakem, jsem někdy téměř až nucen jednat proti slibu. Takže jednat proti slibu! A já se, vážení, nemůžu téměř bránit a jediné, co mi zbývá, je bránit se třeba i těmi obstrukcemi. Tak to prostě je, tak se s tím smířte!

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Brož a následuje pan poslanec Bělobrádek. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Já bych chtěl reagovat na několik předrečníků, zejména na pana ministra Jurečku, a úplně v úvodu chci doplnit své kolegy předrečníky, že se opravdu také cítím poškozený na svých právech, a souvisí to i s tím, co chci říct. Pan ministr Jurečka tady vystoupil a říká nám: Dohodněte se – jeden říká, že chce obstruovat, jeden říká, že chce diskutovat. Já ho ještě doplním: mohli bychom říct, že třetí chce odhlasovat co nejrychleji zřejmě protiústavní vyhlášení nouzového stavu, čtvrtý chce možná jít domů, protože si říká, je nás 108, proč tady máme poslouchat ty kecy z opozice, když si to stejně prohlasujeme, a možná pátý něco dalšího. A vy říkáte: Domluvte se. Jak se máme domluvit, to ani nejde, ani to není tou podstatou. I kdyby tady byl jeden jediný samostatný poslanec, který bude jednat ze své vůle, ne podle domluvy klubů a dalších, tak ho nemůžete přece v tomhle jeho právu omezovat a chtít po něm, aby se něčemu přizpůsobil. Tady někteří předrečníci mluvili, že pan kolega Králíček poučuje. Ale co je to za nesmysl? Vždyť vy nás poučujete pořád. Vy si ohybáte jednací rád a všechno opravdu podle toho, co potřebujete.

Kolega tady na mě pokřikuje z lavice (Poslanec Adamec reaguje z lavice.) něco nového. Já bych byl rád, kdyby na mě nepokřikoval tady z lavice, jestli můžete, paní předsedající...

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, já jsem už opakovaně žádala poslance, aby dodržovali všechna ustanovení jednacího řádu, nepokřikovali na sebe a ztišili se. Můžete pokračovat.

Poslanec Lubomír Brož: Ano, děkuji. On chce něco nového, ale nového řekněte vy něco. Jak to udělat tak, abyste neohýbali jednací řád vy, padlo to tady. Dneska když si řeknete, že ráno vyšel měsíc místo slunce, tak vy dneska máte nezlovnou víru v to, že si to prostě odhlasujete. (Předsedající: Čas.) Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Bělobrádek, následuje paní místopředsedkyně Kovářová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji za slovo, vážená paní místopředsedkyně. (Předsedkyně.) Vážení členové vlády, kolegové, kolegyně, k panu poslanci Babkovi, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně. Já bych byl rád, aby se mi omluvil, protože mě napadl, že tady lžu. Já jsem nikdy neřekl, že hnutí ANO navrhovalo v rámci legislativní nouze, tedy bodu, v kterém teď jsme, zkrácení lhůty. Já jsem řekl, že (Nesrozumitelné.) zkrácení lhůty. Podívejte se do stenozáznamu, kolik – a jsem přesvědčen, že většina vašich poslanců si stěžovala, že jsou kráčeni ve svých právech, nikoliv v tom, že to je v rámci tohoto režimu, ale obecně. Takže já jsem reagoval na to obecně. Pokud jste slušný člověk, tak se mi za to omluvíte.

Druhá věc je – pan poslanec Nacher se mýlí, protože předseda poslaneckého klubu může dávat procedurální návrhy, takže není to pravda, že nemůžete.

Další věc: pokud v zákoně – já tedy nejsem právník, jsem pouhý veterinář, jak tady padlo – ale pokud něco v zákoně není, tak to znamená, že to není upraveno, a pokud něco v zákoně není zakázáno, tak je dovoleno, aspoň v tomhle já žiju.

A také jsem přesvědčen, že co se týká urážek, myslím, že byste se měli podívat nejdřív na svého předsedu, protože ten tady urážel lidi zcela běžně, a nevšiml jsem si, že byste ho nějakým způsobem okřikovali, a to takovým způsobem, který nebyl důstojný této Sněmovny.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní místopředsedkyně Kovářová stáhla svoji přihlášku k faktické... Pardon, já jsem si nevšimla, že ještě pokračujete, já myslela, že už odcházíte. Pardon.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Tak mně uběhlo asi dalších deset vteřin. Ještě bych chtěl dodat, že za mnou sedí Petr Fiala, tak si vzpomeňte, že tady byly také věci, které jsme dělali jako koalice, které nebyly nikdy předtím použity, jak jsme mu sebrali slovo – myslím, že se to týkalo EET – to znamená některé věci se prostě dějí nově, nemají žádný precedens předtím, ale stávají se. A pokud to někdo považuje za protiústavní, tak at' to dá k Ústavnímu soudu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ještě jednou se omlouvám, že jsem přehlédl, že ještě jste neskončil svůj projev.

Nicméně faktická poznámka, nyní pan poslanec Kučera, protože paní místopředsedkyně ji stáhla, a následuje pan poslanec Pražák. Prosím, máte slovo.

Poslanec Michal Kučera: Dobrý den. Děkuji za slovo. Jenom krátce navážu na svého kolegu Pavla Bělobrádka k tomu projednávání EET, kdy tehdejší vládní koalice v podání hnutí ANO vzala slovo dnešnímu předsedovi vlády panu Petru Fialovi. Já si myslím, že pokud tady zaznívají prohlášení o bezprecedentním jednání, tak myslím si, že plno precedentů je právě v tom tehdejším projednávání EET, protože – a tam prosím, kolegové právníci, aby to zavnímali – tam skutečně bylo omezeno vystoupení na dvakrát pět minut. Tam jsme byli kráčeni nejenom v době vystupování, ale na tabuli tam svítily ještě desítky přihlášek, když hnutí ANO v podobě předsedajícího zastavilo diskusi, přerušilo diskusi a nechalo hlasovat, takže ti poslanci vůbec nemohli vystoupit. Vůbec nemohli vystoupit, ne že vystupovali pět minut, nemohli vystoupit vůbec. Tehdy to šlo, a v tom je ten precedens, tehdy to šlo k Ústavnímu soudu a my jsme tehdy skutečně volali po tom, že byla narušena demokracie, že jsme byli kráčeni na svých právech, vlastně podobně jako vy dnes, a Ústavní soud vlastně nic neshledal. Shledal, že to je všechno v pořádku. Zákon o EET platil a platí, nebo respektive platil do letošního roku, a Ústavní soud všechno potvrdil.

Tak prosím pěkně, nevolejme po tom, že se jedná o bezprecedentní jednání. Precedens hledejme právě v schůzi o EET, podívejme se na to, poučme se z toho. A myslím, že i plno paralel najdeme i v dnešní probíhající schůzi. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další přihlášený je pan poslanec Pražák a následuje pan poslanec Volný. Prosím, máte slovo.

Poslanec David Pražák: Dobré odpoledne, paní ministryňe, pane premiére, ministři, kolegyně, kolegové. Já jsem už chtěl reagovat předtím, ale ony ty faktické, jak nám tam plynou, vždycky člověk reaguje trošku na něco jiného.

Já bych ještě se chtěl vrátit ke kolegovi Honzovi Volnému, který se ptal, kdo je kompetentní v této Sněmovně. Já jsem se předtím chtěl zeptat: kdo jiný než předsedkyně Sněmovny by nám měla říct – protože v covidové době řekla, že pro ní právní stát není jen slovo – jak to vlastně vidí. Tak jsme se dozvěděli – vy jste řekla, že si myslíte, že v bodě nejsme. Ale zároveň tedy, co mě udivuje, když jste nastupovala do funkce nebo na umpire nahoru, tak jste řekla, že byste chtěla být poslankyní všech poslanců v této Sněmovně. Já tady sice nejsem tak dlouho, jsem tady teprve ted' šestý rok, ale nepamatuji si, že by někdy se stalo – a myslím, že jsem tady toho času strávil dost – že by se stalo, že někdo z ostatních politických stran, předsedové, když požádali slušně o přerušení schůze na poradu ostatních poslaneckých klubů, že mu nebylo vyhověno. Pokud se to stalo někdy, já se za to omlouvám, já jsem u toho nebyl, ale myslím, že se to nikdy nestalo, za těch šest let, co jsem tady byl. A myslím si, že byste měla vyhovět paní předsedkyni Schillerové a na chvíli tu schůzi přerušit, aby se předsedové domluvili, jak budeme pokračovat dál. Bohužel toto není podle mě to, co jste říkala, že byste chtěla být poslankyní všech poslanců v této Sněmovně. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje faktická poznámka pana poslance Volného a připraví se pan poslanec Vondráček.

Poslanec Jan Volný: Děkuji za slovo. Původně jsem chtěl reagovat na pana ministra Mariana Jurečku, to bude v druhé části. Já se musím ale ted' připojit ještě k nějaké diskusi k Pavlovi Kučerovi. Prosím vás, jestli chcete srovnávat paralelu EET, to byla přece úplně jiná situace. To jsme tady jednali tři měsíce, obstruovali jste, dohromady to bylo nějakých 250 hodin obstrukcí. To přece je něco úplně, úplně jiného.

A ted' k Marianovi. (Se smíchem.) On měl nějaký takový hezký projev o tom, jak jsme hanební a že tady říkáme o tom, že budeme obstruovat do konce volebního období. Ale on prostě neposlouchá nebo poslouchá špatně. Ano, paní kolegyně Ožanová něco takového řekla,

ale byl to citát toho, co řekl pan současný předseda vlády, pan Petr Fiala, tenkrát právě při projednávání EET. To znamená, to, co dneska kritizoval, že to bylo nestydaté, že jsme tohleto řekli, tak já vás ujišťuji, že nikdo z nás neřekl, že budeme obstruovat do konce volebního období, ale byl to citát vašeho pana předsedy. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje pan poslanec Vondráček a připraví se paní poslankyně Štefanová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Je toho hodně. Nejdříve ke kolegovi Bělobrádkovi. Nemohu ale připustit váš přístup k věci: Tak si tu dělejme, co chceme, a případně nás potom srovná Ústavní soud, a nás právní řád a jednací řád nezajímá. Tenhle přístup opravdu nemohu přijmout vnitřně. Není to dobré. (Reakce ministra Stanjury.) V podstatě ano, řekl, ať nás potom porovná... Já budu rád, když se přihlásíte, pane ministře, já budu s vámi rád diskutovat na mikrofon.

Potom druhá věc, co tady říkal pan Kučera k obstrukcím. Nebylo to přesně. Myslím, že EET trvalo 270 dnů jako celek, že to nebylo na ty hodiny tolik, ale bylo to 270 dnů. (Reakce ministra Stanjury.) 270 dnů to celé trvalo, ne hodin. To se asi shodneme.

Co tady říkal kolega Pražák: já už jsem tady zažil asi úplně všechno, takže to, že se něčemu nevyhovělo, už taky. Ale co jsem ještě opravdu nezažil, že tady fakticky dochází k tomu, že když něco navrhne koalice, je to koaliční návrh, tak se o tom hlasuje a může se o tom hlasovat, a když něco navrhuje opozice, tak se o tom ani nemůže hlasovat, nepřipustí se to. To jsem tady ještě nezažil.

A to, když jsem včera mluvil v rámci konstruktivní debaty večer, že využití stavu legislativní nouze je libovůle této vlády, tak to, že nepřipustíte návrhy opozice ani k hlasování, tak to už je čistá zvůle. Víte, tady vždycky platilo, a jedno, kdo byl v koalici, kdo v opozici, nakonec při těch obstrukcích se to muselo nějak ohnout, když to řeknu takhle lidově. Dělali jsme to i my, dělali to i ti před námi, teď to děláte i vy. Ale problém je v té intenzitě. My tady jednáme jeden den a vy už to ohýbáte způsobem, který jsem označil jako zvůle. Já si pořád myslím, že jediné čestné řešení je to přerušit a vrátit se k jednacímu stolu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní je přihlášená paní poslankyně Štefanová, následuje pan poslanec Hendrych. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Iveta Štefanová: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedající, i já se tady chci vyjádřit k tomu, co tady řekl pan ministr Jurečka. Chápu, že je nás více, i mí kolegové už to tady zmiňovali, ale mám potřebu se k tomu také vyjádřit. Pan ministr nám tady v podstatě vyčetl to, že jsme dopředu řekli, že budeme obstruovat, že se nám tato zákonná norma, kterou tady koalice nebo vláda předložila, nelibí, že se nám nelibí to, že chce snižovat valorizace na důchodech. V podstatě jste nám tady, pane mistře, vyčetl, že jsme řekli, jak budeme jednat, co budeme dělat, a pak jsme přišli a to přesně děláme. V podstatě za prvé nechápu, co vám na tom tak vadí? Toto totiž znamená férové jednání. To, že my otevřeně řekneme, dokonce jste tady použil výraz na plná ústa, to, že my to řekneme a pak to děláme, připadá naprosto fér. Co se mi ale rozhodně nelibí z vaší strany, je, jakým způsobem jste to komentoval, a chci se tady vůči tomu ohradit. Vám možná toto jednání nepřipadá normální, protože jak vidíme dneska z vašeho pohledu nebo z vašeho počinu, normální je neférové jednání, ohýbání jednacího řádu, porušování zákona. Ale podle mě ten náš přístup je naprosto fér a normální. Ale rozhodně se chci ohradit vůči tomu, aby tady někdo říkal, že my ze sebe nebo z vás děláme blbce tím, že jednáme fér. Děkuji. (Potlesk z lavic SPD.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Hendrych a následuje pan poslanec Brázdil. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji, paní předsedkyně. Rád bych reagoval na svého čteného kolegu, pana Vítá Vomáčku. Já jsem to myslí tak, že pan ministr Šalomoun nebyl tady u toho pultíku. Včera dvě minuty pohovořil, řekl, že nemá čas, že se musí omluvit z pracovních důvodů, že využije pouze faktickou poznámku. V té faktické poznámce velice stručně, rychle a zároveň si myslím poměrně vyhýbavě, opatrně se vyjádřil k postupu podle legislativní nouze, že máme postupovat tedy takhle, abych se vyjádřil, a nebyl to příliš silný názor, kterým by obhajoval tenhle postup, který zvolila vládní koalice. Dneska tady ráno byl a já bych očekával, že ministr vlády nebude čekat na to, až ho někdo vyzve z poslanců a řekne: Pane ministře, prosím vás, přijďte tady nám to vysvětlit. Já bych očekával, že když sám řekl, že nemá čas včera a že tedy využije pouhých dvou minut, že se sám aktivně přihlásí a celou tu věc uvede v podstatě za vládu jako ministr pro legislativu. To se dosud nestalo. Ale na druhou stranu jsem rád, že ho tady vidím za sebou, a věřím tomu, že brzy přestoupí a vyjádří se k tomu. Samozřejmě že lze vzít úvahu jakýsi koaliční názor i z úst pana magistra Haase, který je považován rovněž za velmi dobrého právníka, ale pořád je to jenom – v uvozovkách jenom – řadový poslanec, ministr vlády je trošku silnější kalibr. A já věřím tomu, že bude za chvíli vést debatu s našimi odborníky na právo. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další přihlášený je pan poslanec Brázdil a následuje pan poslanec Babka. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Milan Brázdil: Proč já mám takový divný pocit, takové mrazení, jako by se chystal další porušení jednacího řádu? (Potlesk z lavic ANO.) Netleskejte, to není žádná sranda. Víte, to už by bylo moc, ale přece jenom byla porušena určitá práva, jednací řád, byli jsme kráci na právech jako poslanci, a já bych teď poprosil, aby pan předseda vlády – je politologem, jistě má na to nějaký názor – a i pan ministr, kdyby... něco řekněte. Řekněte! Vždyť to není tak složité. Abych se tu vykecaval o právech, když jsem doktor, asi je to hloupost. Tam veterinář taky má svůj názor, to jsou takové... Ale vy máte, vy jste profesionál, který právu asi rozumíte, a pan předseda vlády je taky jistě suprový politolog a má k tomu... studovaný, vysokoškolsky vzdělaný člověk. Něco povězte, než to pokřiví se ještě dál, prosím vás.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Babka. (Hlásí se Andrej Babiš.) S přednostním právem se hlásíte? (Ano.) Tak jste třetí v pořadí přednostních práv, teď jsme ve faktických. Pokud se chcete přihlásit dříve, faktická je určitě zaručenější. Pan poslanec Babka už přichází a paní poslankyně Peštová následuje. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, budu reagovat na pana kolegu Bělobrádku. Jsem nerad, velmi nerad, když se to tady za tím pultem dostane do nějaké osobní roviny, určitě to sem nepatří a rád se vám omluvím. Nicméně bych vysvětlil to, co tady zaznělo z vašich úst, a to, co zaznělo z mých úst. Vy jste tady řekl, že omezení řečnické doby je standardní, probíhalo i za hnutí ANO, dělali jste to taky, a pak v tom případě jste pokrytci, když to teď kritizujete. Jsem to trošku parafrázoval, ale takhle jste to řekl. A moje reakce na to byla, že nejsme pokrytci, protože nám nevadí a jsme si vědomi toho, že když je rádně otevřený bod a projednáváme zákon, že můžete omezit řečnickou dobu. To je Sněmovna suverén, ať rozhodne, a dělali jsme to taky. Ale nikdy jsme to neudělali při potvrzování trvání stavu legislativní nouze, to jsem tady zdůrazňoval. A proto jsem řekl, že lžete, když říkáte, že jsme pokrytci. Já si myslím, že jsme si to vyjasnili. Já se vám omlouvám, můžeme si podat ruku. Nicméně to, že nejsme pokrytci, když tady kritizujeme to, že jste nás zkrátili na právech a omezili naši řečnickou dobu, je pravda, protože my jsme to nikdy neudělali. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Peštová, následuje paní předsedkyně Schillerová, všechno faktické. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Chtěla bych reagovat na pana poslance Kučeru. Nevím, jestli je v sále, prostřednictvím vás. Vy srovnáváte nesrovnatelné. On už to tady řekl jeden můj předrečník ohledně EET, které šlo v rádném legislativním procesu, nebyl tady vyhlášený legislativní stav nouze, obstruovali jste 270 dní. A tady se bavíme úplně o něčem jiném. Tady se bavíme o tom, že my jsme byli zkrácení na svých právech. Mě osobně se to dotýká a vadí mi to.

Když jsem tady slyšela u předrečníka, když tady citoval pana premiéra, pan premiér řekl taky jednu krásnou věc, říkal: "Když nás neznásilní většina, vytrváme, nemíníme obětovat podnikatele." No, k jeho znásilnění došlo po 270 dnech. A já říkám: Když nás neznásilní většina, vytrváme, nemíníme obětovat seniory. Ale nás jste znásilnili za jeden den, takže ten nepoměr je tam evidentní.

Prosím vás, pojďte se zase vrátit k věcné diskusi. Vraťte nám naše práva. Vraťte nám naše slovo, které vám chceme říct, co jsme si připravili, a tahleta trapná diskuse může skončit. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně Schillerová, následuje paní poslankyně Pastuchová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Než dojdu na řadu, tak už celá řada mých kolegů argumenty řeknou.

Já jsem chtěla také reagovat na pana poslance Kučeru, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně. Tam není žádná paralela. Tam není žádná paralela! EET se projednávalo, at' už v té první fázi, základní zákon, nebo novela, u toho jsem už byla, v rádném legislativním procesu. To poslední projednávání bylo 270 dní. Já jsem tu seděla a poslouchala vaše projevy, pořád dokola ty stejné – pan Munzar, pan Stanjura, promiňte, že říkám bez... Pan poslanec Munzar, omlouvám se, pan ministr Stanjura, pan místopředseda Skopeček a tak dále, pořád dokola to samé, pořád, žádné nové argumenty. A pak v určité fázi se to řízení přerušilo.

Tady jste ve stavu legislativní nouze a to se nikdy historicky nestalo. Všechno je jednou poprvé, jak tady poznamenává pan poslanec, ale toto všechno vám půjde k tíži u Ústavního soudu. Takže jen houšť. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Pastuchová a následuje pan předseda Výborný. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní předsedkyně. Já jsem také odcházela ve dvě hodiny ráno, myslím si, že si to můžeme zopakovat několik dní, několik nocí. My vydržíme, protože jste si asi všimli, že jsme největší poslanecký klub, je nás dost a faktických poznámek, dokud nás zase něčím neohnete. Můžeme tady být opravdu až do neděle a všichni s tím počítáme.

Ale co mě dneska trošku potěšilo, když jsem si v přestávce od 10 do 12 po výboru pustila besedu nebo spíš reportáž, kde mluvila jedna z vašich tří kandidátek na post prezidenta, paní Danuše Nerudová, právě o jednání – a dostávám se k tomu – i o stavu legislativní nouze. Vy jste nám tvrdili, že jste se museli strašně rychle rozhodnout 10. února a vím, že tam zmínila i to, že duchodová reforma bude navazovat, jak jste řekl, pane ministře, na její předsednictví v komisi pro spravedlivé důchody. A ona tam řekla, že vláda se snaží o snížení červnové

valorizace důchodů o 1 000 korun, a cituji: "Mrzí mě, že návrh nepřišel daleko dřív a že je řešen cestou legislativní nouze. O vysoké inflaci jsme přece věděli celý minulý rok. Byly dvě mimořádné valorizace, dalo se čekat, že bude další. Dlouhodobě jsme upozorňovali, že by ke změně mělo dojít. Vadí mi nesystémovost a to je jednorázové opatření." Takže já jsem moc ráda, že jsem si tuto debatu vyslechla, a mám na to názor, že my vydržíme. (Předsedající: Čas.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní je přihlášen s faktickou poznámkou pan předseda Výborný, následuje pan ministr Stanjura. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, vládo, kolegyně, kolegové, prosím zvláště opozici, aby nyní dávala pozor. Cituji z nálezu Ústavního soudu, spisová značka 55/10: "Při rozhodování o výši úrovně a o šíři garance kteréhokoliv z uvedených práv parlamentní opozice, stejně jako při jejich samotném výkonu je vždy nezbytné hledat a posoudit rovnováhu mezi legitimními zájmy vládnoucí většiny a parlamentní opozice či menšiny. Na straně jedné totiž nepřiznání některých z výše uvedených práv opozici, respektive faktické znemožňování jejich rádného a nerušeného výkonu v důsledku jednání vládnoucí většiny, může vést nejen k oslabení legitimity výkonu moci, nýbrž neustálé omezování, či dokonce porušování základních demokratických principů může vést i k ohrožení demokratičnosti samotného politického systému. Na straně druhé přílišná míra a šíře garance jednotlivých práv parlamentní opozici může vést k jejich častému nadužívání až zneužívání ze strany opozice, což může mít za následek oslabení či znemožnění efektivního výkonu moci vládnoucí většinou. Proto je nezbytné, aby jednotlivým právům a oprávněním garantovaným parlamentní opozici korespondovaly i určité povinnosti a odpovědnost za jejich výkon."

Dámy a pánové, pouze o potvrzení trvání stavu legislativní nouze jednáme 21 hodin, vystoupilo zde 63 poslanců opozice v celkem 214 unikátních výstupech. Jsou to čísla k dnešní 10. hodině, takže je to ještě o něco víc. Na základě toho, co jsem zde řekl, si dovoluji dát tento návrh, a to podle usnesení Poslanecké sněmovny z 26. února 1997, čl. 1 – já vám ho ocituji: "Poslanecká sněmovna se může usnést, že v určitém čase nebude hlasováno a hlasování o podaných návrzích proběhne ve stanovenou dobu."

Já, dámy a pánové, tímto dávám návrh, aby o potvrzení trvání stavu legislativní nouze bylo hlasováno dnes napevno v 16 hodin a prosím paní předsedající, aby o tomto návrhu bylo ihned hlasováno. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, je to další procedurální návrh. Protinávrh, paní předsedkyně? Paní předsedkyně chce vznést protinávrh. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Dávám protinávrh k tomuto návrhu, aby hlasováno bylo v pátek ve 13 hodin, protože dřív nevidím, že by mohla proběhnout rozprava, jak jsou do této rozpravy přihlášeni mí další kolegové poslanci.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další návrh, tedy protinávrh proti tomuto návrhu? Tak prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, paní předsedající. Dávám protinávrh, aby o tomto bylo hlasováno v pátek ve 14.00.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně... Protinávrhy proti vašemu návrhu jsou přípustné, pane předsedo. Paní poslankyně Malá. (Hluk v sále.) Prosím o ztištění!

Poslankyně Tat'ána Malá: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Dávám protinávrh, aby se o tomto návrhu hlasovalo v pátek v 16.00.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Dobře, zazněly tady tedy protinávrhy. Přivolám kolegy. Ještě další? (Poslanci opozice se řadí před své lavice a hlásí se o slovo.) Teď nevím, kdo jste se hlásil dříve? Nicméně paní poslankyně Peštová. Prosím o ztišení!

Poslankyně Berenika Peštová: Dávám protinávrh, aby se o tomto hlasovalo v pátek ve 14.30.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další s protinávrhem jsem viděla paní poslankyni Maříkovou, i když si nejsem jistá, jestli je to takto správně, tak se omlouvám.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za to, paní předsedkyně. Dávám protinávrh, aby se o tomto hlasovalo v pátek v 9 hodin. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: V pátek v 9 hodin, myslíte asi ráno? Paní poslankyně Šafránková – a o ztišení vás žádám, kolegyně a kolegové, at' můžeme vyslechnout protinávrhy všechny. Prosím.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji za slovo a dávám také protinávrh, aby se o tomto hlasovalo v pátek ve 20 hodin. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ve 20.00, ano. Pan poslanec Babka byl další.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Dávám protinávrh, aby o tomto bylo hlasováno v pátek ve 20.05 hodin. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Juchelka.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji. Nesouhlasím ani s jedním z návrhů, proto dávám protinávrh na pátek v 17.30 hodin.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Kobza.

Poslanec Jiří Kobza: Děkuji, paní předsedající. Já si myslím, že předchozí návrh nám nedá dostatek času k projednání této záležitosti. Proto dávám protinávrh, aby se o tomto hlasovalo v pátek v 19.30. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: 19.30, ano, mám poznamenáno. Další – pan poslanec Novák.

Poslanec Marek Novák: Děkuji za slovo. Zatím nesouhlasím ani s jedním tím návrhem a dávám protinávrh, aby to bylo v pátek v 19.32.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já myslím, že už je to dostatek protinávrhů a bylo by to možné považovat za zneužití. (Velký zvukový nesouhlas opozičních poslanců.) Opravdu není přípustné, abychom tímto způsobem tady jeden po druhém navrhovali protinávrh. V tomto případě opravdu není možné se takovýmto způsobem chovat. Protinávrhů už padlo odhadem osm. (Hluk v sále, většina opozičních poslanců stojí před svými lavicemi a chce hovořit.)

Já už nechávám hlasovat o jednotlivých návrzích. Pokud nesouhlasíte s mým postupem, dejte námitku k postupu předsedající, ale nemohu připustit, že tímhle způsobem bude zneužíván – hlásí se vás příliš mnoho. (Poslanec Okamura hlasitě protestuje, velký hluk v sále.) Já chci dát přednost vám, pane Okamuro. Ne, já jsem vás chtěla právě požádat o vystoupení, protože paní Schillerová se hlásila až po vás.

Poslanec Tomio Okamura: No, tak vážená paní předsedkyně, teď opravdu nestáčím zírat, že mně byste neudělila slovo? Tak to by už byl tedy opravdu úplně vrchol. Ještě že jste se včas opravila, protože to tedy my tady zastupujeme celé politické strany, které volí statisíce občanů, tak to tedy ještě že jste se na dechla a trošku jste to rychle změnila>

Ale já mám hlavně problém s jinou věcí. Já jsem chtěl dát protinávrh s tím, že co tady navrhoval pan Výborný, já jsem chtěl hlavně vystoupit ještě s projevem, takže tady to není u mě o protinávrhu, já jsem chtěl ještě vystoupit, a teď mi tady předseda klubu KDU-ČSL brání v mé vystoupení v tomhle tomhle bodě. Já tam mám připraveno ještě 200 stran, abych vystoupil (Potlesk a hluk v sále.), protože vám není jasné, že nemáte okrádat důchodce o důchody... (Hluk se stupňuje.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane předsedo... (Snaží se překříčet poslance Okamuru.)

Poslanec Tomio Okamura: ... a my prostě bráníme 3 miliony důchodců, vy prostě mi bráníte v mé vystoupení.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane předsedo, já jsem vám dala prostor pro vystoupení s námitkou. Žádná námitka nezazněla.

Poslanec Tomio Okamura: Já jsem se k tomu teď chtěl dostat, jo?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Tak prosím ale už k věci.

Poslanec Tomio Okamura: Já si myslím, že já bych chtěl dát návrh na pátek 21 hodin, ale znovu říkám, mně se jedná o to, abyste mi umožnili vystoupit proti okrádání důchodců. Já jsem včera řekl, sám jsem to avizoval včera, že jsem v polovině projevu, zkrátil jsem to, zkrátil jsem to a teď mi zbývá ještě ten zbytek.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ještě jednou, dáváte tedy námitku, jestli jsem to dobře pochopila z těch mnoha slov, námitku proti postupu předsedající? O tom se bezprostředně hlasuje. To znamená, vy jste námitku opravdu tady tím nemyslel? Tak dobře, v tom případě jste zneužil vystoupení...

Poslanec Tomio Okamura: Paní předsedkyně, posloucháte mě? Já jsem námitku proti postupu předsedající nedal, já jsem říkal, že chci hlasovat v pátek ve 21 hodin, abyste umožnili rozpravu k tomuto bodu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ale já jsem předtím...

Poslanec Tomio Okamura: Ale jestli chcete námitku proti postupu předsedajícího, tak ji dávám, protože to, co předvádíte, je vrchol.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Bezvadné. Vy jste se tedy připojil k návrhu vaši poslankyně Šafránkové, ta navrhlá úplně totéž jako protinávrh. Takže ve chvíli, kdy ten návrh tady byl, už je ve své podstatě neopodstatněný, protože evidentně už nevíte, co navrhují vaši kolegové.

Paní předsedkyně Schillerová s námitkou? Jedině tak vás nechám vystoupit. (Poslanec Okamura mluví mimo mikrofon.)

To jste naopak vyvrátil, tak si to rozmyslete. Paní předsedkyni Schillerové už jsem dala slovo a takhle to nebude fungovat, pane předsedo. Já jsem vám to slovo dala dvakrát.

Poslanec Tomio Okamura: Slyšel to celý sál, vy se tam s někým bavíte. Slyšel to celý sál. Já jsem dal dva návrhy. (Křik v sále, bušení do lavic na pravé straně sálu.) Já jsem dal návrh, aby se hlasovalo ve 21 hodin, bouchejte si, jak chcete, to, že chcete okrást téměř 3 miliony důchodců, to si tady nevyboucháte, prostě to chcete, a my bránime 3 miliony důchodců. Ale vzápětí jsem dal návrh a slyšeli to tady všichni, dal jsem návrh, kývají i opoziční poslanci, proti postupu předsedajícího. A teď už to opravdu má legitimitu – že to, že přeslechnete dokonce můj návrh a nechcete o něm dát hlasovat, tak to je opravdu – takže ještě jednou, dávám také zároveň návrh proti postupu předsedajícího. Řekl jsem to i v minulém vystoupení.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: To se jmenuje námitka.

Poslanec Tomio Okamura: Námitku. A řekl jsem to i ve svém předešlém vystoupení, ale vy se tam asi s někým bavíte, tak jste se přeslechla. Dobře, ale řekl jsem to i ve svém předešlém vystoupení.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Tak ještě jednou zopakuji. Návrh, který jste řekl z hlediska časového, protinávrh, už tady jednou vznesen byl, konkrétně paní poslankyní Šafránkovou. Co se týče námitky, ta se hlasuje bezprostředně, proto vás všechny požádám, abyste se vrátili na svá místa, abychom mohli o této námitce, kterou vznesl pan předseda Okamura, hlasovat.

Eviduji zájem o odhlášení, všechny vás tedy odhlašuji a prosím, abyste se znova přihlásili svými kartami.

Jakmile se počet přihlášených ustálí, budeme hlasovat o přednesené námitce proti mému postupu. Počet přihlášených se již ustálil.

Zahajuji hlasování o předložené námitce. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 6 přihlášeno 177 přítomných, pro 76, proti 100. Návrh byl zamítnut, tedy námitka byla zamítnuta.

Vzhledem k tomu, že jsem oznamila, že už nebudu přijímat další protinávrhy, budeme pokračovat jedině těmi, kdo chtějí námitku, jinak musím dát hlasovat o jednotlivých návrzích. Paní předsedkyně, prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Paní předsedkyně, já vás žádám, abyste odůvodnila svoje rozhodnutí, proč jste selektovala některé poslance, kteří mohou dát protinávrh, a ostatní z toho vyřadila. Odůvodněte toto svoje rozhodnutí, protože na to nemáte právo. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ráda odpovím. Po konzultaci s legislativou se takovéto jednání dá považovat už za chování, které odporuje jednacímu řádu. To znamená, v tuto chvíli (Hlasité protesty v sále.), abychom zklidnili tuto situaci, navrhoji desetiminutové jednání předsedů klubů, všech klubů a vedení Sněmovny. Budeme se bavit o dalším postupu.

Vyhlašuji desetiminutovou přestávku, tedy do 13.45 hodin. Prosím všechny do stodvacítky.

(Jednání přerušeno ve 13.35 hodin.)

(Ve 13.45 místopředseda Sněmovny Bartošek oznamil prodloužení přestávky do 14 hodin a ve 13.58 další prodloužení do 14.15 hodin. Jednání pokračovalo ve 14.20 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vážené poslankyně, vážení poslanci, ještě jsme přetáhli o pět minut původní čas, omlouváme se za to. Nicméně skončila pauza na jednání grémia, na které nedošlo ke shodě na dalším postupu.

Nicméně vzhledem k tomu, že námitka proti mému postupu nebyla přijata, dávám hlasovat jednotlivé návrhy tak, jak byly přijaty a zazněly. Nejdříve tedy – a půjdeme o jednotlivých protinávrzích. Není možnost se přihlásit. (Námitka z pléna.) Námitka už k tomu samému nemůže padnout, pokud už jednou byla hlasována. To znamená, jdeme tak, jak jednotlivé návrhy byly předkládány, tedy respektive protinávrhy, a já přivolám kolegyně a kolegy z předsálí, přistoupíme k hlasování.

Všechny vás odhlásím, prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami. S přednostním právem – jakou námitku chcete vznášet? Protože jsou to návrhy, které teď dáme hlasovat.

Poslankyně Alena Schillerová: Ne, ne, ne, paní předsedkyně, vznášet námitku nebudu, to jsme si vyjasnili. Potřebuji patnáct minut na poradu klubu hnutí ANO, my se musíme poradit. Je tady – já je musím informovat o tom, co jsme si řekli na této schůzce, nebo respektive, že jsme se nedohodli na ničem, a musíme se prostě pobavit. Takže 15 minut bych chtěla poprosit o přestávku na jednání klubu hnutí ANO a prosím klub, abychom se sešli v Aktech, kde to probereme rychle. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Dobře. Já tedy vyhlašuji přestávku na 15 minut na jednání klubu hnutí ANO, což znamená, že se tady sejdeme ve 14.36 hodin.

(Jednání přerušeno ve 14.22 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.36 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, přestávka na jednání klubu hnutí ANO vypršela. Dostávám se tedy k hlasování. (O slovo se hlásí poslankyně Mračková Vildumetzová.) Nedisponujete přednostním právem,

paní poslankyně. (Chci dát námitku.) Pokud to nebude stejná námitka, která již byla hlasována, tak to je možné, prosím.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Je vidět, že se to změnilo, takže už si to paní předsedkyně ujasnila. Dovolila bych si dát námitku proti postupu předsedající, a to z důvodu, že nepostupuje v souladu s jednacím rádem. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: V jaké konkrétní věci?

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Chci dát námitku proti postupu předsedající.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: To bylo hlasováno i předtím. To znamená, není to hlasovatelné, protože to jsme hlasovali předtím, než proběhlo jednání grémia, a ta námitka nebyla přijata. (Poslankyně Mračková Vildumetzová vstupuje do řeči předsedající.) Já jsem vám neudělila slovo. (Poslanci ANO protestují.) Vysvětlím svůj postup. Nepovažuji za možné takto tu námitku formulovat.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Paní předsedající, vašich porušení v rámci předsedání schůze je více. Je to jak u věci, že nedovolíte dát protinávrhy všem poslancům, kteří protinávrhy chtěli dát. Mohla bych hovořit o dalších věcech tak, jak tady na vás pokřikuje pan Benda, abyste mě zastavila, a tak dále. Toto jednání je absolutně v rozporu s jednacím rádem. Vy jste o mnoha věcech vůbec neměla dát hlasovat, ani o tom, že se bude hlasovat pevně v 16 hodin. Znovu říkám, dávám námitku proti postupu vašemu, a prosím, dejte o něm hlasovat. Nepostupujete v souladu s jednacím rádem.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: S čím konkrétně v jednacím rádu?

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Konkrétně jsem vám to vyjmenovala, tak znovu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já jsem tady o tom už nechávala hlasovat, odnímám vám slovo, protože jste opakovala to, o čem už námitka jednou hlasována byla, tudíž už je to nehlasovatelné. Ta námitka nebyla přijata. Jediné, co jste zmínila, se týkalo toho, že jsem nenechala další protinávrhy proti návrhu pana Výborného. To je pravda, to už bylo namítnuto, toto namítlal pan poslanec Okamura. Ta námitka byla hlasována, nebyla přijata, tudíž o tomtéž hlasovat nebudeme. Žádný další konkrétní důvod ani paragraf jednacího rádu jste neuvedla. Prosím tedy, opusťte řečniště.

Přistupuji k hlasování tak, jak návrhy byly předneseny. (Potlesk z pravé strany sálu.) To znamená, budeme hlasovat nejdříve... (O slovo se hlásí poslanec Vondráček.)

Námitka, pane poslanče? Nic jiného není možné v tuto chvíli.

Poslanec Radek Vondráček: Já jsem přece jenom zvážil, jestli ten návrh, který zazněl, je vůbec hlasovatelný, protože já držím v ruce ústavní nález, který se týkal toho EET, a myslí se pan poslanec Kučera, který říkal, že to posvětil a že to je precedens. Ústavní soud konstatoval, že to je porušení jednacího rádu, to, co jsme tenkrát my udělali, akorát to nemá tu intenzitu, aby to bylo narušením ústavního principu, ale porušení jednacího rádu to je. Já myslím, že o návrzích, které porušují jednací rád, by se nemělo hlasovat vůbec. To je za prvé.

Za druhé. Chtěl jsem takhle odůvodnit ten svůj protinávrh a dát větší čas pro debatu, protože i to považuje Ústavní soud za důležité, aby alespoň někdo mohl vystoupit. Jestliže tedy patřím do té množiny, která nevystoupila, tak bych poprosil, aby bylo možné nějak na stenozáznam tedy říct – protože nás tam bylo hodně – aby to bylo na stenozáznamu, že já patřím mezi ty, kteří byli označeni za obstrukční navrhovatele protinávrhů. Nás bylo asi dvacet, třicet.

Proč to říkám? Protože si myslím, že opravdu směřujeme k tomu Ústavnímu soudu, a až se ti ústavní soudci tím budou zabývat, tak já bych chtěl, aby na stenozáznamu bylo, že zhruba třicet poslanců...

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vznášíte námitku?

Poslanec Radek Vondráček: No, tu jsem vznesl, že to je nehlasovatelné.

K tomu dávám takovou připomínku. Měli bychom nějak na stenozáznam jmenovitě zaznamenat, kdo se hlásil a nedošel na řadu. Vy nepřipustíte hlasování, paní předsedkyně. To je vaše rozhodnutí jako předsedající, ale mělo by to být zaznamenáno. Děkuji, že jste mě vyslechla. Já si toho cením, nemusela jste.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ještě jednou zopakuji, že budeme hlasovat jednotlivé protinávrhy k návrhu pana Výborného, který navrhoval, abychom pevně hlasovali o potvrzení trvání stavu legislativní nouze dnes v 16 hodin. Pak padlo několik protinávrhů. Budu postupovat tak, jak byly navrženy. Postupuji podle nálezu Ústavního soudu 55/10, aby tady zaznělo, podle jakého judikátu postupuji.

Zazněla tedy námitka pana poslance Vondráčka, kterou tady budu nechávat hlasovat, proti tomu postupu, protože ta neopakuje na rozdíl od předchozí námitky, to, co už jednou hlasováno bylo. (Zájem o odhlášení.)

Pokud máte zájem o odhlášení, tak vás odhlásím, ale neeviduji to – Nebo eviduji, pro jistotu tedy znovu odhlašuji a přihlaste se prosím svými kartami.

(Poslankyně Schillerová vyjadřuje nesouhlas.) Hlasování o námitce musí být bezprostřední, paní předsedkyně – o námitce pana poslance Vondráčka, který říká, že nebylo možné, aby zazněla na mikrofon jména těch, kteří se chtěli také vyjádřit s protinávrhem, tudíž je to podle něj nehlasovatelné. To je námitka k nehlasovatelnosti mého postupu nebo že nebylo možné, aby zazněla na mikrofon jména těch, kteří se chtěli také vyjádřit s protinávrhem, tudíž je to podle něj nehlasovatelné. To je námitka k nehlasovatelnosti mého postupu tak, jak jsem navrhla.

(Námitky mimo mikrofon.) Ne. Paní Vildumetzová řekla: Porušení jednacího řádu bez uvedení konkrétního paragrafu. Ale řekla, že je ne... (Poslankyně Vildumetzová namítá mimo mikrofon.) Vy jste řekla, že je nemožné nepřipustit další protinávrhy. Tohleto bylo řečeno jediné.

Já se omlouvám, kolegyně a kolegové, ale skutečně toto není jednoduchá situace – a pro nás všechny. To znamená, myslím si, že korektní je, když jsem zopakovala, jak to formuloval pan poslanec Vondráček, tak už i paní předsedkyně ví, o čem budeme hlasovat.

Jestli to pan předseda výboru chce upřesnit, a můžeme se k tomu hlasování konečně dostat? Prosím, ještě jednou formulujte...

Poslanec Radek Vondráček: Já to vidím tak, že jsem návrh pana poslance Výborného označil za nehlasovatelný. Vy máte jiný názor jako předsedající, řeknete, že si to nemyslíte, že je hlasovatelný. Já dám námitku proti tomu vašemu postupu, to je jiná námitka, o té budeme hlasovat, a pak se konečně dostaneme k jednotlivým návrhům.

A já jenom jsem žádal, aby nějak bylo stenozáznamem zaznamenáno, že tady je dvacet, třicet poslanců, kterým nebylo vyhověno, v podstatě bez udání důvodu. Akorát neměli ten čas, prostě já jsem se hlásil moc pomalu, to je jediný rozdíl mezi mnou a panem Okamurou, že já jsem si stoupl do fronty. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Domnívám se, že je návrh pana předsedy Výborného hlasovatelný, je. Tudíž vznášíte námitku? Je potřeba ji vznést ještě jednou na mikrofon. Omlouvám se, ať jsme tedy korektní, ještě jednou.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji, vznáším tedy námitku proti řízení schůze v tomto bodě. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Ještě jednou jsem zaznamenala, že se chcete nechat odhlásit, takže vás opětovně přihlašuji identifikačními kartami.

Budeme tedy hlasovat o přednesené námitce pana poslance Vondráčka proti mému postupu. Počet se ustálil.

Zahajuji hlasování o této námitce. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 7 přihlášeno 177 přítomných, pro 77, proti 97. Návrh, nebo spíše námitka nebyla přijata.

Nyní tedy dávám hlasovat o protinávrhu pana poslance Okamury, který navrhuje, abychom o potvrzení stavu trvání legislativní nouze hlasovali v pátek 3. 3. 2023 ve 21.00.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 8 přihlášeno 178 přítomných, pro 76, proti 97. Návrh nebyl přijat.

Další protinávrh vznesl pan poslanec Novák, a to, abychom hlasovali v pátek 3. 3. v 19.32.

Zahajuji hlasování o tomto protinávrhu. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 9 přihlášeno 178 přítomných, pro 77, proti 98. Návrh nebyl přijat.

Další protinávrh vznesl pan poslanec Kobza, a to, abychom hlasovali v pátek 3. 3. v 19.30.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 10 přihlášeno 178 přítomných, pro 76, proti 97. Návrh nebyl přijat.

Protinávrh pana poslance Juchelky, abychom hlasovali pevně v pátek 3. 3., a to v 17.30.

Zahajuji hlasování o tomto protinávrhu. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 11 přihlášeno 178 přítomných, pro 76, proti 98. Návrh nebyl přijat.

Pan poslanec Babka přednesl návrh, abychom v pátek 3. 3. hlasovali ve 20.05 o této věci.

Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 12 přihlášeno 178 přítomných, pro 78, proti 98. Návrh nebyl přijat.

Paní poslankyně Šafránková navrhla pevné hlasování na pátek 3. 3. ve 20.00.

Dávám hlasovat o tomto protinávrhu. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 13 přihlášeno 178 přítomných, pro 75, proti 98. Návrh nebyl přijat.

Paní poslankyně Maříková navrhovala pátek 3. 3. v 9 hodin, 9.00 myšleno ráno.

Zahajuji hlasování o tomto protinávrhu. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 14 přihlášeno 178 přítomných, pro 76, proti 94. Návrh nebyl přijat.

Paní poslankyně Peštová navrhovala hlasování na pátek 3. 3. ve 14.30.

Zahajuji hlasování, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 15 přihlášeno 178 přítomných, 78 pro, 99 proti. Návrh nebyl přijat.

Paní poslankyně Malá navrhovala, abychom hlasovali v pátek 3. 3. v 16 hodin.

Kdo je pro tento protinávrh? Kdo je proti?

V hlasování 16 přihlášeno 178 přítomných, pro 78, proti 98. Návrh nebyl přijat.

Pan poslanec Kubíček navrhoval pátek 14 hodin, tedy pátek 3. 3.

Zahajuji hlasování o tomto protinávrhu. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování 17 přihlášeno 178 přítomných, pro 78, proti 97. Návrh nebyl přijat.

Paní předsedkyně Schillerová navrhovala jako protinávrh pátek 3. 3. ve 13 hodin.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování 18 přihlášeno 178 přítomných, pro 77, proti 98. Návrh nebyl přijat.

A konečně návrh pana předsedy Výborného, který navrhuje, abychom hlasovali pevně dnes, 1. 3., a to v 16 hodin.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování 19 přihlášeno 178 přítomných, pro 100, proti 78. Návrh byl přijat.

Konstatuji, že jsme přijali tento návrh, budeme pevně hlasovat tedy dnes v 16 hodin.

Vracíme se do rozpravy. Faktická poznámka nyní, která je na řadě, je pana poslance Vondráčka, následuje pan poslanec Babka. Předám během toho řízení schůze. Prosím o ztištění. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Ta faktická poznámka samozřejmě původně směřovala jinam. Chci uvést, že jsem chtěl podat procedurální návrh, který jsem chtěl rádně odůvodnit, a nebylo mi to umožněno. To, co předvedla paní předsedkyně, je nejhorší řešení ze všech možných. Bud' neměla dovolit žádné hlasování, anebo všem, kteří se hlásili. Ale vrchnostenské rozhodnutí, že někdo může a někdo ne, někdo obstruuje a někdo neobstruuje, je to nejhorší ze všech možných.

Já jsem svůj návrh chtěl odůvodnit ústavním nálezem, který se zabýval zákonem EET, který prohlásil, že takovýto postup je porušením jednacího rádu, a zároveň zkonstatoval, že zde nevnímá ale zásadní ústavní narušení. Nicméně ten ústavní nález také obsahuje větu, že není zcela vyloučeno, a záleží na intenzitě. EET se projednávalo v rádném legislativním procesu, první, druhé, třetí čtení, projednávalo se 270 dnů, chodili jsme se domů vyspat a dávali jsme polední přestávky. Já jsem nikdy jako předseda Sněmovny sám neurčil, že nebudou ani přestávky na oběd. Maximálně s konzultací s opozicí v době nejtěžšího covidu jsme přestávku zkrátili o hodinu, ale netroufl bych si jet takhle nonstop. Prostě drtíte to v nějaké křeči, protože nezbývá moc času, a porušujete příliš svévolně jednací rád.

To nejpodstatnější je, že nevystoupili ani ještě s přednostním právem naši. Já jsem pověřen přednést stanovisko poslaneckého klubu hnutí ANO a s největší pravděpodobností na mne vůbec nepřijde řada, takže ani předseda hnutí, ani předsedkyně klubu ještě nevystoupila, a už je pevně stanovené hlasování.

Já třeba osobně, protože je to expertní záležitost, jsem se obrátil i na expertsa v oblasti ústavního práva a za tu službu jsem zaplatil nějaké peníze. Kdo mi to teď zaplatí? Dlužíte mi

někdo 5 000 (Předsedající: čas). Hotově to vyřešíme, nebo mám někomu dát číslo účtu? Děkuji. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Eviduji zde několik faktických poznámek.

Jestli dovolíte, nejprve přečtu omluvy: dnes od 14.30 z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Aleš Dufek, dále bere zpět svoji omluvu od 15.40 do 18 hodin z pracovních důvodů pan poslanec Martin Exner a dále od 12 do 12.45 se omlouvá pan poslanec Josef Kott z pracovních důvodů.

Dále na celý jednací den z pracovních důvodů se omlouvá pan ministr Zdeněk Nekula a dále od 10 do 13 hodin a od 15.45 hodin z pracovních důvodů se omlouvá pan ministr Michal Šalomoun.

Nyní se vracíme k faktickým poznámkám. Přečtu pořadí faktických poznámek: nejprve pan poslanec Ondřej Babka, Andrej Babiš, Patrik Nacher, Jana Pastuchová a další. Nyní požádám tedy, aby s faktickou poznámkou vystoupil pan poslanec Ondřej Babka. Prosím.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Tohle je vážně vrchol. Vrchol toho, co jsme tady zažívali, je to, že určíte pevný čas hlasování o potvrzení trvání stavu legislativní nouze na dnešní 16. hodinu, to znamená za hodinu a pět minut tady budeme hlasovat o tom, že potvrzujeme stav legislativní nouze.

Vy jste nenechali vystoupit se stanoviskem klubu našeho člena, nemohla vystoupit paní předsedkyně se stanoviskem, pan předseda hnútí nemohl vystoupit. Vystoupili zde vaši dva ministři, otevřeli jste rozpravu, ve které vystoupili, podle mého názoru, dva poslanci. Pan předseda Výborný zde četl, kolik poslanců zde vystoupilo od toho rána. Vystoupili všichni, nebo většina z nich, pouze s faktickou poznámkou. My jsme tady byli několikrát upozorňováni, ať dodržujeme jednací řád, a já si myslím, že jsme ho dodržovali, o tom, co je a není faktická poznámká.

Když se podíváte do jednacího rádu, tady se jasně píše, že ve faktické poznámce nelze uplatňovat věcná stanoviska. To znamená, že vy jste věcná stanoviska k potvrzení trvání stavu legislativní nouze nechali uvést dva poslance, a už vůbec ne nikoho za náš klub. To je vrchol, vrchol všeho! (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní tedy s faktickou poznámkou pan poslanec Andrej Babiš, po něm pan poslanec Patrik Nacher, Jana Pastuchová, Lubomír Brož a další. Prosím.

Poslanec Andrej Babiš: Dobrý den, pane předsedající. Vážené poslankyně, vážení poslanci, pane premiére, já jsem se přihlásil, abych na vás promluvil, abych vás vyzval. Vy jste vždycky říkal, že rozděluji národ, že jsem populista. Ano, populismus je politický přístup spočívající ve snaze oslovit běžného člověka, který se domnívá, že vládnoucí skupiny nehají nebo přehlížejí jeho zájmy. Já jsem hrdý populista. Ano, já tady hájím důchodce – 7 000 korun. Pane premiére, pojďte sem a řekněte, že jste byl uveden v omyl, a zkuste spojit aspoň na chvíli ty dvě půlky. Váš prezident vyhrál, já jsem měl 2,4 milionu hlasů. Řekněte, že těch 19 miliard, které pan Stanjura přece má – vždyť to je směšné, kolik máte pane ministře příjem, výdaje 2 223 miliard, to je 0,8 %. Vy jste to přece řekl na tiskovce, že je to o ničem, že jsou to drobné, 19 miliard. Tak pane premiére, přijďte sem, ukončíme to, řekněte, že jste rozhodl jako premiér, že to stahujete, že těch 19 miliard dáte těm důchodcům. Máte historickou šanci to spojit. A pokud to neuděláte, já jsem nikdy neorganizoval žádnou demonstraci – tady každý mluví o Ústavním soudu, ale prezident rozhodne, protože když čtrnáct dní si vezme, dá na to veto – a já zorganizuju první demonstraci důchodců, protože mám střet zájmů – je mi šedesát osm

a podle vás bych už neměl pracovat, já budu pracovat, tedy už jsem za – protože prezident, pokud je rozumný, to spojí a on do toho hodí vidle. Jo, já vám za to děkuji, vraťte se prosím vás a řekněte, že to je nesmysl – 19 miliard, taková ostuda, co se tady děje, neuvěřitelné. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Patrik Nacher, potom paní poslankyně Jana Pastuchová, Lubomír Brož, Lubomír Wenzl a další. Prosím.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji za slovo. No, já než budu mít tu faktickou, tak bych chtěl do stenozáznamu říct, že jsem se přihlásil mezi prvními s tím protinávrhem, a zřejmě kvůli své malé výšce jsem byl přehlédnut mými většími kolegy, kteří mě zastínili, což já považuji – a teď beze srandy – za skandální, protože já jsem chtěl navrhnut kompromisní variantu, abychom hlasovali dneska napevno od deseti hodin, což nikdo nenavrhl, takže by to bylo ještě v dnešní den kalendární, a měl jsem i odůvodnění, které teď zkrátím a řeknu. Protože na řadu se nedostal žádný řadový poslanec, dokonce ani ti s přednostním právem za náš klub, předsedkyně klubu ani poslanec, který má říct stanovisko klubu, takže vy budete hlasovat o něčem, k čemu vám největší klub a největší opoziční klub tady na mikrofon neřekli oficiálně stanovisko.

Dámy a pánové, tohleto není pro vegetariány, tohleto, co se tady děje, protože to je salámová metoda, úplně ultra. Vy nejdřív to omezíte na dvakrát pět minut a poté to dáte napevno, takže vlastně tím negujete svůj vlastní pozměňovací návrh, protože ti lidé se k tomu ani nedostanou, ani řadoví, ani s přednostním právem, a to jsme furt mimo, mimo ten bod. Nezlobte se na mě, myslím si, že to je vrchol. Aby člověk, aby poslanec tady nemohl navrhnut protinávrh, a zamezuje mi to pětikoalice, která tady k EET dala jinak 700 protinávrhů a pozměňovacích návrhů, já považuji opravdu za skandální. Tak bychom si zahlasovali o deset minut déle. A tam se ukázala ta síla, že vy v tomhle tom opravdu jdete přes mravy. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji i za dodržení času. Nyní tedy paní poslankyně Jana Pastuchová a připraví se pan poslanec Lubomír Brož. Prosím.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane místopředsedo. Tak já jsem zase ženského rodu, malé postavy, a já chci, aby ve stenozáznamu bylo uvedeno, že jsem jako poslankyně Jana Pastuchová neměla příležitost – a bylo mi odepřeno – dát protinávrh k hlasování, protože jsem ho měla, a nevím, podle jakého vzorce nebo kde je napsáno, že předsedající určí, kolik je hodně, jaké je to číslo, že "už je vás hodně", takže já prosím, aby toto bylo uvedeno na pravou míru. A opravdu se kvůli takovému chování této Sněmovny ohrazuju, protože jak vy se chováte, je to hnus, co tady předvádíte!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Jako další vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Lubomír Brož, připraví se pan poslanec Lubomír Wenzl. Prosím.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já se tady přidám ke kolegům a chtěl bych, aby to zaznělo, já jsem chtěl podat protinávrh, který mi bylo znemožněno podat, aniž bych ho mohl odůvodnit, a byl paní předsedkyně označen jako obstrukční, aniž by slyšela jeho odůvodnění, a já nechápu, proč někteří jiní poslanci mají mít přednost přede mnou a já nemohu využít svého práva podat protinávrh. Takže chci, aby to tady takhle zaznělo, abychom na tohleto dostali odpovědi. Jinak samozřejmě je mi znemožněno i vystoupit v řádné debatě k tomuto bodu. Nezbývá mi nic jiného, než tady jenom říct v rychlosti a konstatovat, že

na základě mnoha některých argumentů jsem samozřejmě proti legitimitě uznání vyhlášení stavu nouze. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní tedy pan poslanec Lubomír Wenzl, připraví se pan poslanec Richard Brabec. Prosím.

Poslanec Lubomír Wenzl: Vážený pane předsedající, děkuji za slovo. Já ty materiály, co jsem měl nachystány, původně to mělo být 15, pak se nám zkrátila doba na 10 minut, teď už mám 1 minutu 50 vteřin. Ale každopádně než řeknu to, co jsem chtěl říci, a chci říci také, že mi nebylo umožněno podat protinávrh ze strany paní předsedající, takže chci, aby toto bylo zaneseno do stenozáznamu.

Z toho materiálu, který jsem si chystal do rozpravy, k tomu, zda jsou důvody, nebo nejsou důvody pro proceduru projednávání tohoto návrhu ve stavu legislativní nouze, bych řekl jen jednu věc. Já, vážené kolegyně, vážení kolegové, mám tak trochu obavu, že dojde jednou doba, kdy na program některé z dalších schůzí Poslanecké sněmovny ze strany zástupců pětikoalice bude zařazen bod s názvem Novela zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny, konkrétně § 99 odst. 1, kdy za dosavadní znění se přidá znění, uvozovky dole: Nebo vláda má strach a obavy z obstrukcí ze strany opozice. Konec uvozovek. Díky.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Hezké odpoledne, kolegyně, kolegové, budeme pokračovat ve faktických poznámkách. Nyní je přihlášen pan poslanec Wenzl, připraví se pan poslanec Brabec. (Poslanec Wenzl již vystoupil.) Pana poslance tu nevidím... omlouvám se, samozřejmě. Prosím, pan poslanec Brabec a poté paní poslankyně Válková.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo. Já chci říct, že tohle by se za Vondráčka jako za předsedy Sněmovny nestalo, dámy a pánové. To, co tady předvedla paní předsedkyně Sněmovny, považuji za hvězdnou pěchotu vedení schůze, za bizár, šaškárnu a neuvěřitelné zneužití. A to, že neprošly námitky proti postupu předsedající, to je samozřejmě vaše právo jako většiny, ale to nic nemění na tom, co se tady stalo. Paní předsedkyně Poslanecké sněmovny, paní Pekarová Adamová, tímto přestala být mojí předsedkyní Sněmovny. Jestliže o to stála, aby byla předsedkyní všech, tak je předsedkyní pouze vládnoucí koalice.

Když si ještě dneska v tomto kontextu přečtu tweet pana kolegy Lochmana, který píše, že extremisté z hnutí ANO a z SPD – prostě to válčují, respektive že se jim nelibí, že říkáme, že okrádáte důchodce. Ano, okrádáte důchodce, to je prostě pravda. A kvůli tomu jsme extremisté? Kvůli tomu jsme extremisté? Vysvětlete, co je to extremismus! To jenom říkám, jak třeba reaguje hnutí STAN, poslanec hnutí STAN, který nás nařkne z extremismu, protože se tady zastaváme důchodců. To znamená, pokud se...

A ještě se vracím k tomu vedení schůze. Jestli tady je využito – a to já si myslím, že vstoupí do dějin té hvězdné pěchoty – vedení schůze z pozice předsedajícího, způsob "hlásí se vás, vážení, příliš mnoho, tak to znamená zneužití předkládání návrhů", tak pokud se dívají na nás učitelé a děti, pokud se bude v hodině hlásit příliš mnoho dětí, zrušte tu hodinu. Děkuju. (Slabý potlesk z řad hnutí ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Válková s faktickou poznámkou, připraví se pan ministr Stanjura. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, paní místopředsedkyně. Milé kolegyně, milí kolegové. Za prvé, já jsem ještě nezažila, a už jsem tady ve třetím volebním období, diskusi, která by tímto způsobem vyústila v tak závažné porušování jednacího rádu, a myslím si, že

i řada mých kolegyní a kolegů proto mluví teď na stenozáznam, protože oprávněně věří, že si to určitě Ústavní soud, který zřejmě bude mít to poslední slovo, jak tady několikrát už zaznělo, pozorně vyslechne. Nejsem předsedkyně poslaneckého klubu, nejsem samozřejmě ta, která by za každou cenu vždycky musela vystupovat, ale měla jsem také připravený, troufnu si říci trochu pyšně, nikoliv povrchní rozbor situace a podmínek legislativní nouze, zda jsou, či nejsou naplněny, a o víkendu jsem to diskutovala s několika svými kolegy, kteří v akademické oblasti jsou renomovaní odborníci. Nevadí, samozřejmě se to dá publikovat potom v odborných časopisech.

Nicméně jak jsem si vážila toho, že jsem mohla vystoupit k přílepku zákona o kontrole politických stran a hnutí, který tady v rámci snahy o zlepšení v uvozovkách zákona o střetu zájmů prezentoval Jakub Michálek, a dostala jsem prostor pro to, ten důkladný rozbor tady přednést, tak teď jsem prostor nedostala stejně jako některé jiné kolegyně a kolegové. Čili já to v závěru jenom chci shrnout, že je to poprvé, je to moje zkušenosť, která je tedy bohužel, jak jsem řekla, nejhorší zatím za celé to období, a předpokládám, že Ústavní soud, a to vy víte sami velmi dobře, s vysokou pravděpodobností se k tomu postaví tak, že tento postup neposvětí, (Předsedající: Čas.) to znamená, že ho prohlásí za neústavní. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan ministr Stanjura s faktickou poznámkou.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Hezké odpoledne. V souladu s jednacím řádem chci reagovat asi na tři vystoupení předrečníků.

Nejdřív k panu poslanci Vondráčkovi, jak říkal: Ústavní soud řekl, že to je porušení jednacího řádu, neměli byste to dělat znova. Zapomněl jste, že i potom jste to použili také.

Druhá věc. Rozumím tomu, že by bylo vhodné, aby minimálně přednostní práva promluvila – ti, co mají přednostní práva, ale máte to ve svých rukou. Odhadem jste měli více než sto faktických poznámek, to jsou tři hodiny. Nechápu, že nepustíte své řečníky s přednostním právem vy sami. Není to vládní většina, která tady má stovku nebo sto padesát faktických a nebene čas případně těm, kteří mají přednostní právo.

K panu poslanci Babišovi chci říct, že se mylí, mě to mrzí. Kdyby měl pravdu, že je to problém 19 miliard, tak je to problém těžký, ale řešitelný. Ale celá pravda je, že je to 19 miliard v letošním roce, dalších 35 miliard v roce 2024, a teď se to exponenciálně zvedá, takže my v zásadě rozhodujeme, a řeknou vám to všichni experti, že důchodový systém je o stovkách miliard. Kdyby to bylo jednorázové, tak by to bylo sice bolestivé, těžké, ale bylo by to mnohem jednodušší řešení. Ale podle mě jsme to museli udělat právě s těmi rostoucími náklady v následujících letech. A musíme si říkat celou pravdu, není to tak, není to jednorázový příspěvek důchodecům, o kterém jsme se politicky přeli, ten ale nezvedal základnu pro další valorizace, takže to byl jiný příběh s jinými ekonomickými dopady, s jednorázovými dopady do jednoho jediného státního rozpočtu. To v tomto případě bohužel není.

Ještě máte prostor, a pokud vy sami dáte prostor svým lidem, kteří mají ještě přednostní právo, tak samozřejmě mají šanci vystoupit. Ale o tom nerozhoduje vládní většina, o tom rozhodujete vy sami, každý z nás, který budě využije, nebo nevyužije faktických poznámek. (Předsedající: Čas.) A vzpomeňte si, když jsem byl v opozici, (Předsedající: Čas.), tak jsem říkal, že se faktické poznámky (nesrozumitelné). (Předsedající: Čas, pane ministře.) Omlouvám se, omlouvám se, už jdu.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou paní poslankyně Balaštíková, připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Margita Balaštíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové. Já bych také chtěla, aby zaznělo na mikrofon, že mi nebylo umožněno podat protinávrh ani vystoupit. Já jsem se již jednou vymezila proti jednání a proti prohlašování paní předsedkyně Markéty Adamové Pekarové, aby když hovořila, tak ať hovoří za sebe, a nikoliv za nás. A teď se musím opravdu znova vymezit, a velmi adresně, protože to, co ona předvádí, je úplně mimo realitu a já si nepředstavují, že čelný představitel naší země se takto chová, takovým způsobem se chová k ostatním kolegům. A opravdu, jak to řekl můj kolega Richard Brabec, přestala být mojí předsedkyní Poslanecké sněmovny.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Vondráček s faktickou poznámkou. Připraví se pan poslanec Helebrant. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Já jsem vždy ctil obsah faktické poznámky a držím se toho, že mám reagovat na průběh rozpravy, a troufám si říct, že všechny moje faktické poznámky plně splňují tyto podmínky, ale neměl jsem možnost a jsem pověřen klubem, abych přenesl stanovisko, řekněme materiální, a k tomu jsem se prostě nedostal a s nejvyšší pravděpodobností nedostanu.

Já jsem chtěl jenom upozornit v reakci na vystoupení pana Stanjury: ano, stalo se to v době, kdy jsme byli ve vládní koalici, a Ústavní soud jednoznačně konstatoval, že z uvedeného vyplývá, že omezení, respektive ukončení rozpravy o návrhu přezkumovaného zákona ve třetím čtení nebylo provedeno v souladu se zákonem, konkrétně s jednacím rádem Poslanecké sněmovny, a ano, stalo se to dvakrát. Ale Ústavní soud pokaždé se věnoval otázce, jestli je tady nějaká přiměřenost, jestli bylo umožněno vystoupit aspoň nějaké zásadní množině poslanců opozice, a třeba u tohoto ústavního nálezu 26/16 konstatoval, že v podstatě proběhla legitimní diskuse o tomto zákoně, protože vystoupili ministři koaliční, snažili se tu věc vysvětlovat a probíhala nějaká odborná diskuse. Ale my jsme se u potvrzení trvání stavu legislativní nouze v podstatě k obsahové diskusi nedostali, já tedy určitě ne. A opravdu, tohle není jenom nějaké hlasování po cestě k druhému a třetímu čtení. Tohle je hlasování o tom, jestli dojde k potlačení přístupu parlamentní menšiny k parlamentním procedurám, protože vynechá se první čtení úplně, pak bude druhé čtení, kde si určitě zase odhlasujete dvakrát pět minut, a potom bude následovat bezprostředně třetí čtení – v otázkách, kde se jedná o miliardy, kde se jedná o systémový návrh a kde opozice zkrátka využívá všech možností blokovat nebo oddálit pro ni nepřijatelný návrh. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji za dodržení času. Nyní pan poslanec Helebrant s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Koten. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Tomáš Helebrant: Děkuji, paní předsedající. Kolegyně, kolegové, chtěl bych pro stenozáZNAM uvést, že mi bylo znemožněno přednест procedurální návrh a zdůvodněním, které dala paní předsedkyně, že je nás mnoho, se cítím poškozen, takže si myslím, že tato argumentace je úplně lichá. Zajímalo by mě, podle čeho budeme příště vybírat. Je nás hodně, pak nás bude málo... Opravdu, cítím se poškozen a chci, aby to tu zaznělo na stenozáZNAM. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Koten, připraví se pan poslanec Feranec. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Koten: Děkuji, paní předsedající. Dámy a pánové, vážení ministři, zareagoval bych tady jednak na pana ministra financí, vaším prostřednictvím, protože samozřejmě 15 miliard sem, 15 miliard tam, ano, nyní by se to našlo, příští rok třeba ne, nicméně my se tady pořád vyhýbáme tomu systémovému řešení, a to systémové řešení je, aby vláda konečně snížila tu obrovskou inflaci, protože ta spustila tento přidávací mechanismus nebo valorizační mechanismus tak, aby ti důchodci skutečně byli schopni pokrývat své potřeby, protože oni nemají možnost si někde přivydělat v Kolbence nebo něco podobného v případě, že jejich věk přesahuje sedmdesát let a podobně. Takže to máte v rukou vy.

My si tady připomínáme z historického hlediska takové dva milníky z minulého století, jednak tedy výročí devadesáti let, to bylo, tuším, někdy na konci ledna, a poté tedy sedmdesát pět let, a to bylo ke konci února, zase pro změnu. Tehdy také legitimně naprosto se chytily moci komunisté a také jeden liberálně smýšlející politik v Německu – malíř pokojů. A vy tím, jak omezujete opozici, jak jim omezujete řečnická práva, tak mně to připomíná, že vy se chováte velmi, velmi podobně. Také to byli regulérně ve svobodných volbách zvolení politici, ale začali dělat přesně tady ty věci, které vy děláte, takže měli byste se opravdu zamyslet.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Feranec s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Peštová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, paní předsedající. Pane ministře, dámy a pánové, i já musím konstatovat, že mi nebylo umožněno vznést protinávrh k době hlasování, ač jsem ho chtěl podat, a dále mi nebylo umožněno vznést argumenty, jestli trvá, nebo netrvá stav legislativní nouze. Ale ještě horší je, že to nebylo umožněno žádnému poslanci z hnutí ANO. Žádný poslanec ve věcné rozpravě nebyl připuštěn, aby řekl názor na trvání stavu legislativní nouze. Kdybych to přirovnal sportovní terminologií, my jsme začali hrát fotbal, v půlce poločasu jste nám řekli, že budeme hrát jenom tři, téměř nikdo vlastně, a po prvním jste řekli, hrajeme jenom jeden poločas a další se nehraje. Anebo v terminologii trestního práva – tady proběhl proces, kde vystoupila jenom obžaloba a soudce, v tomto smyslu předsedkyně Sněmovny řekla: Obhajoba už není přípustná, vynáším rozsudek. Tak k tomu jsme dospěli. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou poznámkou paní poslankyně Peštová, připraví se paní poslankyně Dražilová. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Znemožnili jste vystoupit našim poslancům s přednostním právem. Znemožnili jste vystoupit poslanci, našemu poslanci, se stanoviskem klubu. Znemožnili jste vystoupit poslancům, všem, kteří jsme měli připravenou argumentaci, zda jsou, nebo nejsou ještě důvodné podmínky k tomu, aby trval legislativní stav nouze. Ano, reagovali jsme na faktické poznámky, což je naše právo, které nám umožňuje jednací řád, a drželi jsme se tématu, drželi jsme se řečníka, na kterého jsme reagovali, neodkláněli jsme se od tématu.

Já jenom chci říct... Rekněte mi, jak mám věřit v právní stát? Jak mám mít důvěru v tento stát, když mně – takhle demokraticky – berete moje práva? (Potlesk z řad ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní vystoupí paní poslankyně Dražilová, připraví se pan předseda Babiš. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Dražilová: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, také nesouhlasím s postupem paní předsedkyně Pekarové Adamové a také bych se na stenozáznam chtěla vyjádřit, že mi nebylo umožněno dát protinávrh a že mi bylo upřeno moje právo se vyjádřit ke stavu legislativní nouze. A protože mám velmi krátký čas, tak bych vám tady chtěla něco přečíst. Nikdy bych nerekla, že zde budu citovat pana Kalouska, bývalého předsedu TOP 09, ale přijdou mi velmi zajímavé jeho dva tweety. Jeden k navýšování důchodů zní: "Přátelé z ODS, já vaší – naší vládě pořád fandím, ale nedělejte z lidí blbce, proboha. Vláda nenavyšovala nic, vláda naplňovala platný zákon, což byla chyba, protože ho měla čas změnit. Ted' se to snaží aspoň trochu dohnat – pozdě a v legislativní nouzi. No, hůr už to snad ani nešlo." A druhý tweet: "Na žádost vlády vyhlásila předsedkyně Poslanecké sněmovny stav legislativní nouze, kterým se bude schvalovat valorizace důchodů. Je mi z toho úzko. A skutečnost, že vláda půl roku spala, není důvod ke stavu legislativní nouze, a ústava není trhací kalendář. Koledujeme si o velkou blamáž."

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí pan předseda Babiš, připraví se paní předsedkyně Schillerová – s faktickými poznámkami. Prosím, máte slovo.

Poslanec Andrej Babiš: Já jsem se znovu přihlásil, protože nevím, kdy přijdu na řadu s přednostním právem. No, já nejsem hloupej, pane ministře financí, ale vy se topíte v penězích. Tady máte nárůst příjmů veřejných rozpočtů: 2023 +534 miliard, 2024 +627 miliard, 25 +716 miliard! Takže vy ty peníze máte a vy je nechcete dát důchodcům, kteří si to zaplatili!

A přesně to řekl pan Koten. Ano, je to o inflaci, je to přesně o inflaci. Máte bronzovou medaili – 19 % – v Evropě, Eurostat. My jsme měli 5,3 a křičeli jste: Babišova drahota! Proč má Francie 7 %? Protože zastropovali elektřinu. A proč má Španělsko 5,9 jenom? Protože do toho narvali 45 miliard euro!

A já, když se dostanu ke slovu, tak vám dám na to lék. Všichni říkáte: Jak to řešit? Tak já vám to řeknu, jak vyřešit, jak porazit inflaci. Vy jste neudělali nic. My jsme ji snížili v listopadu a v prosinci, snížili jsme DPH na nulu. Ale to není o snížení DPH, vy to dobře víte, a já vám dám ten recept a já jsem strašně zvědavý, jestli se k tomu přihlásíte. Vy normálně kasírujete inflaci, důchodci to platí, a normálně taková ostuda, 19 miliard! Já vím, že příští rok to bude víc, ale stále na to máte. Stále na to máte! A vy to nechcete dát. Stanjura se topí v penězích. Vždyť by ty vaše stropy na elektřinu, které jsou taky skandální – a tam máte v rozpočtu 100 miliard – tak kolik dáte těm firmám, když dneska jde to zase dolů? To jste zase ušetřili, pane ministře. Takže já rád si to s vámi rozdám tady, já jsem byl taky ministr financí, taky tomu rozumím. A to jsou vaše predikce, to jsou predikce Ministerstva financí. Takže doufám, že budu mít potom prostor, abych vám vysvětlil, jak porazit inflaci! (Předsedající: Čas.) Dobře. (Výrazný potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou poznámkou je přihlášená paní předsedkyně Schillerová, připraví se pan poslanec Bělica. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Pane nepřítomný ministře financí – ještě se dobře dívám, jestli tu někde nejste... nejste tu, škoda – my samozřejmě víme, že těch 19 miliard, které vám chybí, že mají být vyplaceny v letošním roce. Ony už musí být vyplaceny, protože ten nárok vznikl. A také jsem vám řekla opakovaně na tiskové konferenci, tady na plénu, řekla jsem to tady, seděl tady i ministr Jurečka: stáhněte ten zákon, jak to řekl náš pan předseda, stáhněte ten zákon, peníze máte, jak jsme se dozvěděli v diskusním pořadu v neděli, a pojďte jednat o aktualizaci valorizačního schématu

k 1. lednu 2024. Tak se nevymlouvezte. Jde vám jenom o to, abyste těm důchodcům prostě těch 34 miliard, v tučně vlastně navíc 19, vůbec nedali.

A jestli máme tady využívat faktické poznámky, nebo nemáme, jak nám tady doporučujete jako bývalý šéf tehdy opozičního klubu ODS, nechte na nás. My jsme faktické poznámky využili pro to, protože zrovna jsme měli s kým diskutovat. Jinak jsme mohli diskutovat tak akorát sami se sebou. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Bělica, připraví se pan poslanec Metnar. Prosím, máte slovo.

Poslanec Josef Bělica: Dobrý den, paní předsedající, kolegyně, kolegové. Já budu krátký a věcný. Já jsem chtěl vystoupit s krátkým vystoupením, asi pětistránkovým, věcným ke stavu legislativní nouze, to mi nebylo umožněno. Chtěl jsem podat protinávrh, taky mi to nebylo umožněno.

A na závěr, protože ani nevyužiju svůj čas faktické poznámce, bych chtěl říct, že paní Pekarová Adamová nikdy nebyla mojí předsedkyní. Já jsem si vždycky myslí, že ona v této pozici je opravdu chyba, že tu pozici nezvládne, a ukazuje se, že jsem měl pravdu. Děkuju. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Metnar s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Brázdil. Prosím, máte slovo.

Poslanec Lubomír Metnar: Děkuji za slovo, paní předsedající. Kolegyně, kolegové, i já se musím připojit ke svým kolegům a sdělit, že mi nebylo umožněno, abych podal protinávrh a odůvodnil ho. A taktéž, jak to vidím, mi není a nebude umožněno, abych vystoupil se svým projevem, který jsem měl připravený s tím, že nesouhlasím s nouzovým stavem, tak jak je prezentován, a měl jsem tady připraveno vystoupení, kdy jsem chtěl okomentovat nález Ústavního soudu číslo 55/10, který je de facto principiálně obdobný s tou situací, ve které se nalézáme dnes. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Brázdil, připraví se pan předseda Fiala. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Brázdil: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, chtěli jsme se pekelně práť za důchodce. Pekelně bychom se prali, kdyby nenastalo inferno. To řídí nějaká čertice, jmenuje se, myslím, že předsedkyně Poslanecké sněmovny. Tato dáma toto inferno nádherně odehrála, ale ona se stala... pro mě už není předsedkyní. Ona hrála jenom pro některé.

Chtěl bych říct, že taky jsem chtěl dát protinávrh, nebylo mi to umožněno, protiprávní jednání a tak dále a tak dále. Ale co bych chtěl možná médiím vzkázat: Prosím vás, po tom hlasování zůstaly funkční mikrofony. Předsedající – myslím, že to byla právě ta čertice, o které jsem mluvil – nechala puštěné mikrofony, a tady seděli (Ukazuje za sebe.) dva pánové, premiér a vedle jeho vicepremiér, a je slyšet, co si říkali. Nenechte to, zkuste to streamovat. Už se to nějak snaží někdo rozklíčovat, ale není to nic dobrého. Takhle se nechová demokratická nějaká většina, která nás tady válcuje. Zkuste to najít, možná to dokreslí, jak tady to d'áblovo doupě funguje.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan předseda Fiala, poté pan ministr Šalomoun. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji. Z toho předcházejícího projevu, vážené dámy a pánové, kdyby tady pan doktor Brázdl měl svou sanitku, tak už by určitě houkal na poplach. Ale nemá ji tady.

Já jsem chtěl říct, že jsem tady na to upozorňoval. Včera večer jsem upozorňoval na to, že pokud dojde k problémům v zákonodárném procesu, tak se obrátíme na Ústavní soud, a že to nebude úplně jednoduchá věc, na to se vás pokusím ted' připravit, protože Ústavní soud už ve svém nálezu v roce 2011 zrušil novelizující zákon, byl to konkrétně zákon č. 347/2010 Sb., kterým se mění některé zákony s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce. Také to byla úsporná opatření a bylo poukazováno i na zahraniční judikaturu, zabývající se celou řadou ústavních demokratických principů legislativního procesu.

A já vám řeknu, proč Ústavní soud zrušil tento zákon. V nálezu Ústavní soud opět uvedl zásady, které musí zákonodárný sbor respektovat při projednávání návrhů zákonů. Patří k nim především respekt k procesním procedurálním pravidlům a je podle mě naprosto jasné, že jestli tady prostě 65 lidí nemohlo diskutovat v rozpravě, tak si myslím, že byla omezena práva opozice, a je to velký problém. Ústavní soud uvádí, že jen v procesně bezchybném procesu lze dospět k zákonnému ústavně souladnému výsledku rozhodnutí, a proto procesní čistotě rozhodovacího procesu je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost a poskytnout jí důraznou ochranu. Z toho důvodu si myslím, že uspějeme u Ústavního soudu.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan ministr Šalomoun, připraví se pan poslanec Mašek.

Ministr pro legislativu ČR Michal Šalomoun: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, já bych chtěl reagovat ve faktické na pana poslance Ferance, který tady uváděl, že vlastně vůbec nebyly vzneseny nějaké argumenty ohledně legislativní nouze. Já mám pocit, že tady bylo vzneseno docela dost argumentů, některé se vlastně tomu úplně nevěnovaly, to jsou ty argumenty okrádání důchodců, porušení legitimního očekávání, což jsou věcné argumenty a ty patří až do věcné debaty, nicméně pokud jsem tady mohl poslouchat, tak si myslím, že ty argumenty víceméně jsou dva. Jeden argument, proč je to špatně, je něco, co bych nazval liknavost vlády – mohli jste to udělat dřív a tak podobně. K tomu už jsem se vyjadřoval ráno, kdy – ať už by tento argument byl důvodný, či nikoliv – to stejně v zásadě nehandicapuje vládu pro to, aby využila tuto zrychlenou proceduru. A další argument byl o tom, že vlastně není splněna podmínka značných hospodářských škod, jak se to odůvodňuje v návrhu: my máme za to, že ta podmínka splněna je. V tom si asi neporozumíme. Jenom chci uvést, že ten pojem škoda nebo značná hospodářská škoda je asi potřeba vnímat ne v tom úzkém civilistickém pojetí, ale v pojetí poměrně širokém. My to tak víceméně vnímáme. A na podporu toho svého řekněme širokého pojetí bych chtěl odcitovat část nálezu 12/2010, cituji: Rozhodnutí o tom, zda hrozí hospodářské škody, není rozhodováním o škodách v právním slova smyslu, ale vychází z úvah o širších politických konsekvcích. Rozhodnutí, zda státu hrozí značné hospodářské škody ve smyslu § 89 odst. 1 jednacího řádu, posouzení ve vazbě k tomu, do jaké míry má předložený návrh zákona vzniku hrozící značné hospodářské škody v jakési analogii ustanovení... (Předsedající upozorňuje na čas.) Takže tak.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkujeme, pane ministře. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Mašek. Připraví se pan předseda Babiš. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, já bych se chtěl připojit spolu s dalšími kolegy, a právě proto, že jsme byli vlastně časově nějakým způsobem omezeni, tak bych si dovolil se ohradit a cítit se diskriminován spolu

s kolegy Rybou, Fialovou, Hanzlíkovou, Stržínkem, Vránou, Farhanem, Štolpou, Mádlovou, Obornou, Langem, Strýčkem, Sadovským, Ratiborským, Pražákem, Kuklou a Kolvratníkem. Chci to tady, aby to bylo pro stenozáznam. Věřím tomu, že si to vyhodnotí veřejnost, média, a hlavně že si toto naše stanovisko vyhodnotí Ústavní soud. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou bude vystupovat pan předseda Babiš, připraví se pan poslanec Lang. Prosím, máte slovo.

Poslanec Andrej Babiš: Takže ještě jednou. Pane premiére, někdo vám špatně radil. Vy máte totiž stejnýho rádce, jako měl Sobotka a Chovanec. On vám tak radí, ale víte, jak dopadli ti dva? A vy jste byl v provládním Seznam Zprávy, nejdřív tam byl titulek Neumíme najít bezbolestné řešení, říká pan premiér. Ale to není pravda, protože máte peněz jak želez. Potom změnil Seznam Zprávy, který samozřejmě jede proti Babišovi a proti hnutí, tak titulek je Čeká nás náraz do zdi, musíme ho vybrat. Další nesmysl. Topíte se v penězích, stovky miliard vám natečou kvůli inflaci, a nechcete nic udělat. No, kdyby nebyla inflace, v roce 2024 dáte tady podvodně schváleným církevním restitucím prodražených 8 miliard, 8,24 miliard bude inflační doložka. A důchodci nic.

A co máte napsané v programovém prohlášení vlády? "Chceme, aby lidé v aktivním věku měli jasno, jaký budou mít důchody – tak to je skvělé – a aby věděli, že jejich život bude i ve stáří důstojný. Úsporná opatření vlády budou sociálně citlivá, to je fakt, zejména s ohledem na priority v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče, s cílem udržet stávající valorizační mechanismus důchodů." Zase se nepovedlo – vy jste totiž od nástupu 17. prosince 2021, 12.30, jak jsme čekali, jste nevyhodnotili ani jednou, už to programové prohlášení vlády se úplně lišilo od vašich předvolebních slibů, a teď to ničíte, i ta 2 %, na co se vaši voliči, živnostníci i firmy – snížení sociálního pojištění, i to jste hodili přes palubu, i platy ve školství, které my jsme splnili na 48 000. Takže tady je vtip programového prohlášení vlády na závěr: "Realizujeme a do konce roku 2023 předložíme skutečnou důchodovou reformu s cílem nastavení stabilního systému férových důchodů." (Předsedající: Čas.) Gratulujeme. Jedna lež za druhou.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Lang s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Strýček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, paní místopředsedkyně. Samozřejmě pro mě je ctí hovořit po našem panu předsedovi. Já jsem byl také zkrácen na svých právech, také jsem tam zvedal ruce v tom davu. Chtěl jsem se přihlásit s protinávrhem, nebylo mi to umožněno, proto ctěný kolega Mašek odcitoval i mé jméno v skupině poslanců, asi poslanců druhého řádu, pravděpodobně. Já tedy opravdu nevím, jestli máme všichni stejný mandát. Já jsem se ve volbách snažil, lidé mi dali důvěru, byl jsem zvolen za Plzeňský kraj, Plzeň-sever, a mám mandát. Můj mandát pravděpodobně v očích pětikolky je menší než mandát někoho z KDU-ČSL nebo z ODS, jinak si to nedokážu představit, co se tady děje. Já jsem tady první volební období a řeknu vám, kolegové, to, co tady předvádíte, mně se z toho dělá fyzicky špatně. Mně byla zima dneska ráno, protože paní předsedkyně nám nezatopí, a teď už se mi dělá vysloveně fyzicky špatně z toho, co vy tady předvádíte.

A k paní Markétě Pekarové Adamové – já se připojuji ke svým kolegům. Ano, ona není moje předsedkyně Poslanecké sněmovny. Když jste si ji prohlašovali do této vysoké ústavní funkce, já jsem pro ni ruku nezvedl, já jsem se k tomu jasně přihlásil několikrát na Facebooku. Já se domnívám, že ten člověk nemá na to, aby v této vysoké ústavní funkci působil. Dnešní její chování a jednání jednoznačně to ukázalo. A když někdo, kdo je relativně mladý a najednou z ničeho vyroste do takového pozice, tak je to špatně. Prostě si zvolte si někoho jiného. My

budeme dávat nějaké návrhy a já doufám, že snad tedy buď se paní Pekarová Adamová vzpamatuje, nebo to bude jedna velká ostuda.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Strýček, připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Strýček: Vážená paní místopředsedkyně, děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem byl taky jeden z těch přihlášených 65 poslanců, kterým tedy v podstatě nebylo umožněno se k tomuto potvrzení trvání stavu legislativní nouze vyjádřit. Já jsem ten svůj projev neměl dlouhý, já jsem k tomu měl nastudováno nějaké právní stanovisko, měl jsem k tomu nastudováno i něco z pohledu ekonomiky, protože nejsem úplně právně políben, ale nicméně dovolte mi tedy aspoň tady v krátkosti vyjádřit své stanovisko k tomu vlastně, co se tady odehrálo.

Podle mne vyhlašovat stav legislativní nouze ke snížené valorizaci penzí je opravdu výsměchem českým občanům. Jde opravdu o zneužití nástroje legislativní nouze, ke kterému se v souvislosti s penzemi doposud neucházela žádná vláda. Je naprostě nepřijatelné, aby se při projednání tak závažné změny zákona obcházel sociální dialog, obcházela se standardní legislativa a standardní legislativní proces. Je podivné, že ani Legislativní rada vlády v podstatě se nemohla vyjádřit k posouzení ústavnosti, a to ani nemluvím o tom, jakým způsobem toto schvalovala vláda, protože o tom schvalování per rollam jsme už tady myslí včera hovořili.

Jakkoliv si naše veřejnost myslí, že tato navrhovaná změna se má týkat pouze červnové valorizace, je zřejmé, že s ohledem na schválený rozpočet bude takto postupovat, pokud opět dojde k naplnění podmínek mimořádné valorizace. Málokdo si rovněž uvědomuje, že nejde jen o změnu valorizace, ale nepřímo i o změnu výpočtu důchodů, kdy zásluhovost vyšších důchodů se snižuje, a to podle mne v rozporu se zákonem. Tato zákonná valorizace samozřejmě sníží i výpočtovou základnu pro výpočet budoucích důchodů. Problém se tedy rozhodně nebude týkat jen generace stávajících důchodců, ale zásahy do výpočtu a valorizace nepříznivě, pardon, ovlivní i konstrukci budoucích penzí (Předsedající: Čas.), jak už je avizováno ministerstvem. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní paní poslankyně Mračková Vildumetzová s faktickou poznámkou a poté pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já bych chtěla zareagovat na vystoupení pana ministra pro legislativu.

Pane ministře, vy jste ministr pro legislativu. My tady v tuto chvíli projednáváme potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Vy jste tady prakticky celý den, kdy se projednávala věc, která spadá do vaší kompetence, vůbec jste tady nebyl, omluvil jste se z osobních důvodů, včera jste vystoupil s dvouminutovým příspěvkem, s faktickou, a jak jsem měla možnost zaregistrovat, dneska jste vystoupil také pouze jednou.

Včera v noci tady probíhala velmi odborná debata. Jsem přesvědčena o tom, že jste měl reagovat, měl jste vystupovat, měl jste se k tomu vyjadřovat. Takže nejenom jsme tady byli pokráčeni na našich právech, ale zároveň i ministr pro legislativu vůbec s opozicí nekomunikoval, vůbec nereagoval na případné jejich příspěvky, otázky. Prakticky jsem od vás vůbec žádnou aktivitu nezaregistrovala. A chtěla bych zdůraznit, že vy jste si svolali tuto mimořádnou schůzi, vy jste si schválili per rollam, to znamená na dálku, že jste odklikli, že jste pro legislativní nouzi a že jste pro zákon o důchodovém pojištění, kde se mění valorizace. A vy pak tady nejste, nejste tady přítomen a jste omluven? Já se omlouvám, ale jste vy přece ministr

pro legislativu, a projednává se tady ne váš bod, ale potvrzení trvání stavu legislativní nouze, a vy tady nejste. (Předsedající: Čas.) A ještě tady v tuto chvíli vystoupíte. Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další z přihlášených je pan poslanec Juchelka a připraví se paní poslankyně Válková.

Poslanec Aleš Juchelka: Moc děkuji a budu taktéž hovořit k panu ministru Šalomounovi. Já jsem tady slyšel vaši řeč, pane ministře, a vy jste tady řekl, že když se schválí stav legislativní nouze, že to vlastně, cituj: "Vládu to skutečně nehendikepuje." Samozřejmě že to vládu nehendikepuje. To hendikepuje pouze Poslaneckou sněmovnu. Proč? No protože vláda to chce samozřejmě schválit co nejrychleji, nejlépe v tom skandálním stavu legislativní nouze, kam vůbec takovýto zákon nepatří, a hendikepuje to Poslaneckou sněmovnu, protože místo aby to ona v klasickém legislativním procesu projednala v prvním, druhém, třetím čtení ve výborech, aby se o tom diskutovalo, tak to ženete během jednoho dne v legislativní nouzi, novelu zákona, která je retroaktivní, která pravděpodobně bude shozena Ústavním soudem skandální stav legislativní nouze, který vůbec k tomu nepatří, a hendikepuje to pouze poslance, kterých je 200, kteří se k tomu nemohou normálně v klasickém legislativním procesu vyjadřovat.

A co se týká těch hospodářských škod, které jste řekl – vždyť přece pan ministr Stanjura v neděli prohlásil, že se nebude muset kvůli valorizaci starobních důchodů novelizovat zákon o státním rozpočtu, že ty peníze ve státním rozpočtu, pokud by ta novela o mimořádných valorizacích neprošla, že je tam najde. Tak nerozumím tomu, o jakých hospodářských škodách mluvíte. Prostě vy chcete sáhnout na valorizace. Báli jste se na ně sáhnout v klasickém legislativním procesu, poněvadž byly prezidentské volby, řekněme si to na rovinu. Ted' se to snažíte létat tady tímto způsobem a snažíte se tady napadat opoziční poslance, vy, kteří si říkáte, že jste demokraté. Říkám znova, nejste. Porušujte veškeré zásady (Předsedající: Čas.) právního státu a demokracie v České republice. (Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Válková, připraví se pan poslanec Janulík. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Bude to opravdu, paní místopředsedkyně, faktická poznámká, reagující na projev, respektive na stručné vyjádření pana ministra Šalomouna.

Mně se tam zdálo minimálně nejasné až nepřesné, anebo nejasné řekněme to vyjádření, že jsou tady jenom dvě podmínky. To je právě důsledek toho, že o tom nemůžeme diskutovat na odborné rovině, že nemáme ten prostor, a to, že vlastně vláda neměla dostatek času, ale je to vlastně jedno, protože to není ten důvod. Tak to právě je důvod a to je v nálezech Ústavního soudu velmi dobře zdůvodněno, ta výjimečnost situace, že to musí být něco jako přírodní katastrofa, pandemie. V tom zákoně samozřejmě o bezpečnosti České republiky je to válečný stav, například ohrožení státu, takže to je důvod. A druhý, ta škoda tady – dovolte, protože já skutečně nejsem schopná spatřit za minutu říci, co se rozumí škodou, a tu rozhodně nelze z materiálního hlediska jako takovou nazvat vyplácení důchodů, protože důchody jsou vypláceny na základě zákona a obecně v právním rádu, a to stanovisko, i naše společné, šlo všem členkám a členům našeho hnutí ANO. Tím se skutečně myslí snížení objemu majetku čili skutečná škoda. Naopak jeho nezvýšení tam, kde by ke zvýšení objemu majetku při obvyklém chodu událostí došlo, takzvaný ušlý zisk, z tohoto hlediska není. Za škodu se vždy považuje jen taková materiální újma, ke které dochází v důsledku protiprávního jednání či protiprávního stavu.

Ted' už nebudu čist. Je to opravdu absurdní si myslet, že – nebo vůbec považovat (Předsedající: Čas.) za závažnou hospodářskou škodu něco, na čem se (Předsedající: Čas.)

samořejmě nemůžou podílet důchodci, tak to už jsem ted' zkrátila, ale přímo se z toho nabízí taková mediální zkratka (Předsedající: Čas, paní poslankyně), že asi těžko příjemci důchodů mohou být označováni jako škůdci.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji. Prosím příště o dodržení času. Pan poslanec Janulík jako další s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Richter. Prosím, máte slovo.

Poslanec Miloslav Janulík: Děkuju za slovo, paní předsedající. No tak k té faktické. Ted' jsem se dočetl, že sekera je zatnutá, už 120 miliard od začátku roku, což mně připadá naprosto absurdní, neuvěřitelné tedy. Kde ty peníze jsou? Všecko jste měli nachystané, všecko jste věděli, uměli, jak ušetřit, a naopak, je to naprostá katastrofa. Ten skvělý ministr financí, kam ty prachy dává, to vůbec nechápu! Když člověk zajde do obchodu, to je na sebevraždu, protože fakt ti důchodci, to opravdu nejsou schopni. Ta argumentace, kterou jsem dokonce viděl v médiích, že 40, přes 40 % z průměrné mzdy, že to stačí.

Jenom vás upozorňuji, včera nám tady pan ministr Jurečka dával za příklad Slovensko. No, sorry, tedy to pro mě moc velký příklad není. Já žiju kousek od Slovenska, ale ještě blíž od Rakouska, a v Rakousku je průměrný důchod přes 80 % průměrné mzdy. To by měl být náš cíl, protože v Rakousku je důchodce velmi solventní klient a na důchod se těší. Já už mám senior pas, tak jsem se těšil, že se mně blíží důchod, a on se mně spíš tedy vzdaluje, jak to tady tak vidím. A doufám, že vůbec něco dostanu, až tedy jestli se toho dožiju, protože tady mě z toho fakt asi klepne.

Takže nic, ani jeden slib, vůbec nic není pravda. Tady se pořád vysílají nějaké signály a každá vteřina vás usvědčuje z toho, že to je obrovský průšvih, do kterého se řítíme. To je ta zed' – a vy to řídíte do té zdi. A to, že pár štvavých vysílaček a zaplacených serverů vás pořád adoruje, jak to je super, jak to je skvělé – to je jako v devětaosmdesátém, kdy televize ukazovala, jak to je všecko báječné, a všichni jsme věděli, že to je úplně špatně. Takže cím dřív vystřízlivíte tady z toho hrozného opojného snu, tím to bude pro všecky lepší, protože dennodenní život vás usvědčuje, a vy tady žijete v nějaké sociální bublině, ale každý nemá auto se šoférem! Já jsem to poslouchal včera, předevčírem v ordinaci a zas budu. Prostě ti lidé opravdu řeší existenční problémy a vy se pořád snažíte lakovat svět narůžovo a vykládat, jak to je všecko báječné, ale kde tedy už ta čísla vás usvědčují (Předsedající: Čas!), jak to bylo, tedy to je všecko hrozné, a ted', jak je to pěkné, je to úplně naopak! (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Dále s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Richter, připraví se pan poslanec Feranec. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Richter: Děkuji. Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové. Na stenozáznam bych také rád uvedl, že mi nebylo umožněno, abych se svým protinávrhem mohl vyjádřit, ale zároveň, když se koukám i na čas, tak mi nebude umožněno se ani vyjádřit v rozpravě na mikrofon právě k potvrzení trvání stavu legislativní nouze, a přitom jsem neměl dlouhý proslov, mám to asi na čtyři stránky, bylo by to určitě na deset až patnáct minut maximálně a byl to takový výlet do historie, právě kdy a za jakých okolností se legislativní nouze u nás použila. Měl jsem to připravené od roku 1990 a můžu vám říct úplně zodpovědně, že ani vzdáleně, ani s žádným aspektem se neblížila k tomu, že se tam řešily valorizace starobních důchodů.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s faktickou pan poslanec Feranec, poté vystoupí pan ministr Šalomoun. Prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, paní předsedající. Členové vlády, dámy a pánové, já se obracím nebo reaguji na to, co říkal pan ministr Šalomoun, kdy na můj argument, že jsme neměli možnost říct tu argumentaci, proč už netrvá stav nouze, řekl, že ne, že jsme je řekli a že on ví, co jsme chtěli říct, a hned to vyvrátil. Pane ministře, pokud jste dobrovolně na dva dny přijal funkci ministra pro ohýbání legislativy, zůstaňte u toho, nesnažte se být naším mluvčím, a už vůbec nejste věštec, abyste věděl, co jsme chtěli říct, a bylo nám to znemožněno! Držte se toho, co vám jde, a to je to ohýbání legislativy! Děkuji. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan ministr Šalomoun, připraví se pan ministr Jurečka. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr pro legislativu ČR Michal Šalomoun: Vážené dámy a pánové, jenom reakce na paní profesorku Válkovou. Vy jste to vrátila opět do toho civilistického pojetí. Já jsem citoval judikát, který ukazuje to, že není možné v podstatě ty hospodářské škody vnímat v tomto úzkém pojetí.

A reakce na paní poslankyni Vildumetzovou. Já jsem tady včera byl od 10 do 20 hodin, na tři hodiny jsem si odskočil do Senátu, byl jsem tady devět hodin. Dneska jsem tady byl od 6 do 16, na tři hodiny jsem si odskočil na vládu. Takže mě mrzí, že jste mě zrovna nepostrádali v tu dobu, kdy jsem tady byl, a postrádali jste mě v době, kdy jsem tady nebyl.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní s faktickou poznámkou pan ministr Jurečka, připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo, pane ministře.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, já si dovolím zareagovat na dvě záležitosti. Ta první je, pokud bychom přistoupili na ten pohled, na rozsah a délku a dobu diskuse a nějakého neomezeného práva, jak to tady někteří prezentujete, pak bychom se dostali do stavu, kdy přestává fungovat parlamentní demokracie, přestává fungovat to, že je na základě výsledků voleb určitá většina, ta většina má zodpovědnost, ale zároveň také právo prosazovat svoje rozhodnutí. Vy to interpretujete tak, že chcete mluvit neuvěřitelně dlouho, jak jste to tady někteří řekli zcela jednoznačně, explicitně jste to řekli – nikoliv jenom to, že někdo citoval pana premiéra Fialu z minulosti, ale explicitně jste řekli, že chcete udělat maximum pro to v příštích dnech, týdnech a měsících zablokovat projednávání tohoto bodu. Takto parlamentní demokracie nemůže fungovat!

A opravdu, i já jsem byl tenkrát na té druhé straně společně s vámi, kdy tenkrát v EET, v případě, který tady běžel, došlo k omezení řečnických práv a došlo k zastavení diskuse a na pevný čas se stanovilo hlasování. Toto se tady stalo. Dělo se to i v minulosti v jiných případech proto, aby většina, kterou dostali, tu důvěru voličů, mohla rozhodnout.

A pak prosím pana kolegu Juchelku, prostřednictvím paní předsedající, přečtěte si důvodovou zprávu a neříkejte tady něco dopředu o jasných výrobcích z hlediska nějaké retroaktivity. Pro určení konkrétních parametrů zvýšení důchodů proto platí odst. 16, podle něhož zvýšení důchodů stanoví prováděcí právní předpis. Podle § 107 odst. 1 se jedná o nařízení vlády. Vláda nestanovila nařízením vlády rozhodnutí o výši valorizace důchodů. V té fázi nejsme a do té doby jako zákonodárci můžeme upravovat zákon jako takový.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Volný, připraví se pan předseda Michálek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Volný: Kolegové, kolegyně, asi v tomhle období a bodě úplně naposled, tak já bych si chtěl také trošičku pofňukat, že jsem měl připraven, myslím si, že ne úplně dlouhý, ale velice věcný příspěvek do rozpravy, a měl jsem zájem i načít jeden protinávrh na dobu trvání této etapy, a umožněno mi to nebylo.

Já ale ještě musím na pana kolegu Jurečku. Opravdu, kolegové, buďte korektní! Nesrovnávejte průběh řešení EET a dnešní řešení. Tam se jednalo o 250 dní a myslím si, že skoro 300 hodin obstrukcí, a tady nemáme za sebou ani dva dny. Nesrovnávejte ty dvě věci k sobě! Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí s faktickou pan předsedu Michálek. Pane předsedo, prosím, máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, jak říkal pan Feranec, že tady nemáte možnost vystupovat? A co jsme tady dělali posledních 27 hodin, kdy se tady diskutuje? A každý měl možnost se k tomu vyjádřit, k záležitosti, která ani není samostatným bodem pořadu jednání. Samozřejmě každý, kdo to sleduje, vidí, že to je, a bylo to i deklarováno, že to je snaha obstrukční taktikou to prodloužit. A to, že se nemůžete vyjádřit jedním způsobem, jste si způsobili sami tím, že jste nahlásili rekordní počet faktických poznámek. Takže nevytvářejte si tady alibi pro Ústavní soud. Oni ti ústavní soudci také mají nějaké zkušenosti a tyhle taktiky samozřejmě prokouknou.

Rozprava, kterou tady vedeme, opravdu už nikam nesměruje. Vidíme tady, že argumenty na sebe reagují takovým způsobem, že věci, které už tady byly třikrát vysvětleny, se tady znovu a znova opakují, dokonce někteří poslanci doted' po těch 27 hodinách nepochopili pojem hospodářské škody ve smyslu nálezu Ústavního soudu a pořád se k tomu vracíme. Máme tady prostě problém. ANO bohužel nemá žádnou zodpovědnost za státní kasu, a přitom to právě bylo ANO, jehož nezodpovědný přístup nás do této situace dovedl, do situace, kdy stát bude obrovským způsobem zadlužen, kdy schodky budou rekordní.

Já bych tedy chtěl požádat, abychom respektovali naši legislativu, a naše legislativa nám připomíná, že ani postup opozice nemůže a nesmí být destruktivní, nemá směřovat k tomu, aby parlament byl zahlcen a nerozhodoval ve věcech, ve kterých má pravomoc podle ústavy rozhodovat. Takže já bych poprosil, pojďme hlasovat a rozhodneme to hlasováním. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane předsedo. Ještě přečtu omluvy: omolouvá se pan poslanec Bžoch od 15.55 ze zdravotních důvodů, Exner Martin od 15.40 do 18 hodin z pracovních důvodů, Černochová Jana od 15 hodin z pracovních důvodů a Lipavský Jan po celý jednací den z důvodu zahraniční cesty.

Konstatuji, že je 16 hodin, a na základě rozhodnutí Sněmovny budeme tedy hlasovat. Nejprve ovšem ukončím rozpravu.

Nyní bychom přistoupili k hlasování o návrzích, které byly přednesené v rozpravě k potvrzení trvání stavu legislativní nouze. Hlasovali bychom je v následujícím pořadí: za prvé bychom hlasovali o návrhu pana předsedy Okamury na zrušení stavu legislativní nouze. Poté bychom hlasovali o návrhu pana poslance Vondráčka, který zní Návrh na omezení doby trvání stavu legislativní nouze do 1. 3. 2023 do 24 hodin. Poté zazněl ještě návrh pana poslance Ondřeje Babky, který zní Návrh na omezení doby trvání stavu legislativní nouze do 1. 3. 2023, do 13 hodin. Tento návrh je ovšem nehlasovatelný. Budeme tedy hlasovat pouze o těch prvních dvou návrzích v pořadí tak, jak jsem je přečetla, pokud není námitek. Pan poslanec Vondráček má námitku. K hlasování?

Poslanec Radek Vondráček: V té navrhované proceduře považuji za logičtější a má to nějakou návaznost, že by se nejprve hlasovalo to omezení a pak teprve to zrušení, ale je to tedy na zvážení. Opět se dostáváme do situace, kdy jednací řád to přesně neřeší.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Přesně tak. Jestli bych mohla reagovat, pane poslanče, tak je to tak, že § 99 toto neupravuje. Říká, že poslanci mohou podat návrh na zrušení nebo zkrácení stavu legislativní nouze, čili dala jsem návrh s takovým pořadím, jak to zaznělo v rozpravě. Pokud tedy chcete změnit tento můj postup, tak prosím.

Poslanec Radek Vondráček: Tak sice my nejsme v bodu, ale budeme se chovat jako v bodu. Tak já tady dám jiný návrh procedury, aby byl opačný, a nechť si tedy proceduru odhlasuje Sněmovna jako suverén a budeme takto postupovat. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Ano, čili nejprve budeme hlasovat o protinávrhu pana poslance Vondráčka, abychom hlasovali nejprve o jeho návrhu na omezení doby trvání legislativní nouze do 1. 3. 2023 do 24 hodin a teprve poté bychom hlasovali návrh pana poslance Okamury, který podává návrh na zrušení stavu legislativní nouze. Přivolám nejprve kolegy z předsálí.

Slyším zájem o odhlášení. Odhlásím vás tedy a poprosím vás všechny, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami. Chvíli posečkáme, dokud se nám neustálí počet přihlášených.

Hlasujeme tedy o protinávrhu k proceduře.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 20, přihlášeno 179 poslanců a poslankyň, pro 177, proti 1. Návrh tedy byl přijat.

Budeme tedy jako o prvním návrhu hlasovat o návrhu pana poslance Vondráčka. Jenom připomínám, že jeho návrh je na omezení doby trvání stavu legislativní nouze do 1. 3. 2023 do 24 hodin.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 21, přihlášeno 180 poslanců a poslankyň, pro 79, proti 69. Návrh tedy byl zamítnut.

Nyní přistoupíme k hlasování pana předsedy Okamury, který navrhuje zrušit stav legislativní nouze.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 22, přihlášeno 180 poslanců a poslankyň, pro 79, proti 100. Návrh tedy byl zamítnut.

Hlasovali jsme tedy o všech návrzích, které byly předneseny v rozpravě. Nyní bychom přikročili k hlasování o usnesení. Přednesu návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna potvrzuje trvání stavu legislativní nouze."

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 23, přihlášeno 180 poslanců a poslankyň, pro 100, proti 80. Návrh tedy byl přijat.

Potvrdili jsme tedy trvání stavu legislativní nouze.

Nyní s přednostním právem vystoupí paní předsedkyně Schillerová. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Tak jste překonali první překážku, první kopec na cestě k bezprecedentnímu porušení ústavy, bezprecedentnímu porušení všeho, co tady dosud platilo, k tomu, že připravíte důchodce letos v průměru o 7 000. Ale pamatujte si, že my to nevzdáme, my budeme dál bojovat. Čekají nás ještě další debaty v rámci rozpravy, v rámci zákona, a pamatujte si taky, že všechno neplatí donekonečna, ani vaše stoosmička. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. (O slovo se hlásí poslanec Bureš.) Pane poslanče, k hlasování, ano?

Poslanec Jan Bureš: Ano, prosím, paní předsedající, děkuji za slovo. Dámy a pánové, u posledního hlasování jsem hlasoval pro a na sjetině mám proti. Nezpochybňuji hlasování, jenom prosím do stenozáznamu. Jmenuji se Bureš. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji. Ještě někdo k hlasování? Není tomu tak.

Pořad schůze

Nyní bychom přistoupili ke stanovení pořadu 55. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7, zákona o jednacím řádu, rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnutou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozširovat schválený pořad.

Nyní mám zde přihlášky s přednostním právem k pořadu schůze. Prvním je pan předseda Tomio Okamura. Prosím, pane předsedo. Dále bude následovat pan předseda Radim Fiala.

Kolegyně, kolegové, prosím o klid.

Pane předsedo, máte slovo.

A ještě než začnete hovořit, kolegové, kolegyně, prosím, opusťte v případě nutných důležitých rozhovorů jednací sál, a nechť rozhovory probíhají v předsálí. A prosila bych vás o ztištění tak, aby pan předseda Okamura mohl přednést svůj projev. (Poslanci koalice a částečně i hnutí ANO opouštějí sál, stejně jako celá vláda. Ostatní se hlasitě baví.) Ještě jednou opakuji, prosím vás o klid, kolegyně, kolegové.

Omlouvám se, pane předsedo, prosím o strpení, než kolegové a kolegyně se zklidní. Pane předsedo, stačí vám takto? (Poslanec Okamura: Ne.) Nestačí. (Předsedající zvoní.)

Neznamená to, že končíme, zvonek znamená prosbu o klid v sále. Pánové v pravé části sálu a kolegyně a kolegové v levé části sálu, prosím o ztištění.

Pane předsedo, myslím, že můžete zahájit svůj projev. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, jsme tady druhý den, kdy se Fialova vláda snaží okrást všechny důchodce v České republice, tedy všechny příjemce invalidních, starobních, vdovských a sirotčích důchodů o zákonem danou valorizaci a hnutí SPD jasně slíbilo a jasně deklarovalo, že budeme ze všech sil bránit přijetí tohoto vládního návrhu zákona, kterým chce Fialova vládní koalice, tedy Piráti, ODS, STAN, KDU-ČSL a TOP 09 okrást o slíbené peníze důchodce. Hnutí SPD s tím zásadně nesouhlasí.

Důchodci, všichni příjemci důchodů, měli v průměru dostat od června o cca 1 700 korun v průměru více a Fialova vláda se rozhodla je okrást v průměru o 1 000 korun a chce jim tyto

peníze upřít. A jak jsme teď byli svědky, tak jste si natvrdo, protiústavně a v rozporu s jednacím rádem Sněmovny, v rozporu se zákonem o jednacím rádu Sněmovny, jste si teď před chvílí prohlasovali, že to bude ještě navíc probíhat v takzvané legislativní nouzi, přes velký odpor SPD. A protože vy už na to tak pospícháte, vy už tak pospícháte na to, abyste mohli ty důchodce okrást a abyste dali další desítky miliard na Ukrajince, abyste dali desítky miliard solárním baronům, abyste mohli kupovat nejdražší americké zbraně, prostě hodili jste úplně všechny příjemce důchodů přes palubu. Tak já samozřejmě to nenechám jen tak a budu dál ze všech sil tady bránit ve Sněmovně ty téměř 3 miliony příjemců důchodů v České republice a budu bránit tomu, i kdybych tady měl zůstat sám úplně osamocený, tak budu do poslední kapky krve, do posledního dechu bránit ty téměř 3 miliony příjemců důchodů a jejich rodiny proti tomu, abyste je okradli. A to ještě tady jenom zdůrazním, že vy jste si dokonce – vy si půjčujete dokonce v zahraničí na to, abyste mohli posílat peníze třeba na Ukrajinu, posílat peníze na nějaké vaše zhoubné projekty, jako že chcete zavádět cenzuru v České republice názorovou, a tak dále, takže já vám tady dneska znova budu muset vysvětlit, znova a znova vám budu vysvětlovat, že příjemci důchodů jsou pro SPD jednou z klíčových skupin občanů. My si vážíme všech příjemců důchodů v České republice, je jich téměř 3 miliony. My pevně, SPD stojí na straně všech slušných občanů České republiky, které vaše Fialova vláda hází přes palubu. Tady bych připomněl vystoupení Pirátů. Před chvílí tady vystoupil pan předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek, který ještě si přihrál polévku s tím, že chce hodit, Piráti že hází všechny příjemce důchodů přes palubu, a my s tím prostě nesouhlasíme. My naopak chceme, aby důchodci své peníze dostali.

A teď jsme tady v bodu, kdy se mám vyjádřit k pořadu schůze, takže já samozřejmě jdu od začátku k věci. Na úvod vám chci říct, že SPD prostě nesouhlasí s tím, abychom tady jednali o tomto bodu pořadu schůze. My vůbec nechápeme, proč to tady vládní koalice za každou cenu navrhuje, že chcete okrást všechny příjemce důchodů. Nejvíce vehementně, jak jsem si všiml, proti tomu dneska bojoval předseda poslaneckého klubu STAN, pan Cogan z Nové Paky. Tento poslanec, pan Cogan z Nové Paky za hnutí STAN, je to potřeba tady říct veřejně, ten se tady dneska nejvíce aktivně stavěl proti všem příjemcům důchodů. Jo, já jsem myslel, že už po roce jsem teď neslyšel jméno pana Cogana, ale teď víme, že hnutí STAN se dnes stalo lídrem toho, že jste proti všem příjemcům důchodů. Tady pan Josef Cogan, poslanec z Nové Paky, převzal tu štafetu za vládní koalici, že chcete ukrást téměř 3 milionům našich občanů, chcete jim ukrást jejich slíbené peníze.

No, ale tak, abych byl spravedlivý, vystupovali tady i pan Výborný z KDU-ČSL – lidovci, když jsem to dneska sledoval, to jsou taky ti, kteří tady absolutně ze všech sil vystupují pro to, aby byli důchodci okradeni. Takže lidovci, STAN je to, také ODS, o Pirátech už jsem hovořil a TOP 09 – paní Pekarová Adamová. Tady víme, ta dokonce doporučovala, aby si důchodci v 68 letech prý našli jinou práci. To je úplně neuvěřitelná arogance. Když to vezmeme, tak ono je to ve finále prašť jako uhod'.

A já, abych šel samozřejmě k věci, proto hned v úvodu svého vystoupení hovořím k pořadu schůze. Já prostě, my prostě, SPD, nesouhlasíme s tímto pořadem schůze, nepodpoříme tento pořad schůze, a teď samozřejmě budu podrobně vysvětlovat, proč to nepodpoříme. Jde o zákeřný útok na lidi, kteří desítky let poctivě pracovali pro český stát, odváděli daně a povinné pojištění. Jde o útok ze strany vládní pětikoalice na invalidy, na ovdovělé občany a na sirotky. S tím se my v SPD nikdy nesmíříme. Postup vlády je dle našeho názoru i dle názoru mnoha právních expertů v rozporu s Ústavou České republiky, a to z toho důvodu, že nejenže chcete tento vládní návrh zkrátit ve zkráceném jednání a ve stavu legislativní nouze, který je vyhrazen pouze pro mimořádné situace typu rozsáhlých přírodních katastrof, epidemií či ohrožení bezpečnosti země, potažmo z důvodu hrozících hospodářských škod, ale to tady přece neplatí, protože vy sami jste, vaše vláda, ty hospodářské škody způsobila, a teď to berete jako argument, kterým chcete okrást důchodce o jejich peníze. Takže to prostě

ne. Řešením by byl odchod vaší vlády, která způsobila ty hospodářské škody, a nikoliv, že okradete důchodce o peníze.

Znovu zdůrazňuji, slovo důchodce se často zaměňuje za to, že se jedná pouze o příjemce starobních důchodů, ale znovu a znovu zopakuju, že vy tímto návrhem zákona vládní koalice, vy okrádáte, vy okradete všechny příjemce důchodů, to znamená, okrádáte i invalidní spoluobčany, kteří se narodili nebo během jejich života vzniklo nějaké zdravotní postižení, a okrádáte dokonce i sirotky, vdovy a vdovce. To znamená, vy okrádáte těmi penězi, kdy od června chcete snížit zákonem danou valorizaci, od června vlastně na nekonečnou dobu chcete snížit v podstatě tu zákonnou, zákonem danou valorizaci, tak vy jste zasáhli úplně ty nejvíce potřebné občany, a samozřejmě my s tímto nesouhlasíme.

Tady bych rád zdůraznil, že už 10. února 2023 Český statistický úřad vyhlásil inflaci, na základě které automaticky měly být valorizovány důchody všem českým občanům, ale vy jste retroaktivně 15. února 2023 rozhodli o tom, že navrhnete zákon, kterým zpětně, retroaktivně o důchody, o tu zákonem danou valorizaci, takže vy změníte účelově ten zákon zpětně tak, abyste o tyto peníze ty důchodce připravili.

Oproti tomu samozřejmě, jak jsem říkal, jste si tady zřídili nový úřad za miliardu korun, neomezený počet náměstků, abyste prostě upíchli vaše spoluustraníky, vládní a politické trafikanty, takže vy sosáte, vy prostě ždímaté veřejné peníze, jak to jde. Vy jdete úplně, úplně jdete na hranu, abyste podojili státní rozpočet neboli peníze občanů ve svém prospěch a abyste o ty peníze okradli naše občany, a to navíc ještě naše nejpřepravnější občany, kteří to ale platí, kteří to ale zaplatili, kteří ze svých daní, z těchto daní je právě financován státní rozpočet, který vy tímto způsobem rozkrádáte ve svém prospěch.

No, samozřejmě mě se dneska média ptala, prý že Fialova vláda argumentuje tím, že nemáte prý 19 miliard korun na valorizaci důchodů. No je to lež, taky jsem to hnědka vyvrátil a už to bylo hned jasné, protože jenom na Ukrajinu jste dali přes 50 miliard korun, a teď říkáte, že nemáte 19 miliard pro naše občany? Jenom solárním baronům vyplácíte přes 30 miliard, přitom kvůli vaší vládě máme drahé energie, přestože jsme exportérem levně vyrobené energie, elektřiny v České republice. Vy jste dali tak vysoké cenové stropy, že máme v podstatě jedny z nejdražších energií vůbec v Evropě. Ten uplynulý rok, ano, měli jsme dokonce i nejdražší energie v Evropě kvůli vaší vládě.

Takže vy prostě dojíte, úplně dojíte ty občany, úplně neskutečným stylem, abyste mohli přerozdělovat bůhví kam. Místo abyste zrekonstruovali, zmodernizovali gripeny, tak už se ministryně války Jana Černochová z ODS úplně třese na to, aby koupila nejdražší americké stíhačky F-35 za 100 miliard, a to je jenom nákup, pak ta údržba ještě v desítkách miliard, přestože na to nemá český rozpočet peníze, přestože lidé, už miliony lidí jsou v podstatě v uvozovkách na dlažbě, takže to je pro nás úplně nepřijatelné.

Samozřejmě tady bych ještě poznamenal, že kvůli tomu, že neřešíte drahotu a že Česká republika má dražší potraviny než například v Polsku, Německu a tak dále, tak jste vybrali, právě na té drahotě jste vybrali i díky vyššímu tím pádem výběru DPH, tak jste vybrali o 137 miliard korun více, a místo abyste je přerozdělili občanům, tak vy ty peníze dáváte na všechny možné hlouposti a na zbytné výdaje, ale ještě chcete okrást ty důchodce. To znamená, pro nás je to prostě absolutně nepřijatelné i z dalších hledisek, protože jak například v současné době již téměř 1 milion českých seniorů má problém s nedostatečnými příjmy a s úhradou nákladů na své základní životní situaci, a podle studie projektu Neviditelní až 889 000 českých občanů patří mezi takzvané neviditelné seniory, tedy mezi osoby, které dlouhodobě nezvládají hrdat své životní situaci, ale současně propadávají systémem státní sociální pomoci, hlavně kvůli jeho složitosti, obtížné dostupnosti a neinformovanosti ze strany úřadů. A tady samozřejmě za to může zcela neschopný a nekompetentní ministr práce a sociálních věcí, předseda KDU-ČSL Marian Jurečka, který tady otevřeně prosazuje, jde otevřeně proti důchodcům, a prosazuje tady...

Právě ti lidovci, ti to prosazují také jako tady jedni z nejaktivnější, o tom už jsme hovořil, abyste připravili seniory o jejich peníze, a všechny příjemce důchodů.

My se prostě za SPD nesmíříme s tím a nesmíříme se s tím nikdy, aby senioři po celoživotní poctivé práci živořili v nedůstojných podmínkách a dluzích, anebo aby podstupovali ponižující procedury žádostí o sociální dávky. My naopak jako SPD v případě seniorů v prvé řadě prosazujeme přijetí zákona, a my už jsme ho podali za SPD, je to zákon SPD o minimálním důchodu ve výši aktuální minimální mzdy pro všechny, kdo splnili zákonné podmínky věku a doby důchodového pojistění, a od té částky zásluhově. A rovněž chceme nastavení spravedlivé valorizace důchodů, která by nediskriminovala nízkopříjmové seniory. Poslanci Fialovy vládní pětikoalice nám ale tyto naše návrhy opakovaně blokují s tím, že je odmítají projednat, takže samozřejmě tady je to střet SPD, opoziční SPD, a vládní pětikoalice Petra Fialy, která chce okrást důchodce. Hodili jste je přes palubu, všechny příjemce důchodů, a naopak SPD bojuje tady za slušné občany.

To znamená, to jsou ty důvody, na úvod tady jmenuji ty hlavní důvody, proč SPD tady prosazuje... My tady všemi možnými, ze všech sil, všemi možnými zákonnými prostředky v souladu s jednacím rádem budeme bránit slušné občany.

Když jsem po svém včerejším více než sedmihodinovém vystoupení přečetl potom reakce vládních poslanců, vesměs těch anonymních, takže bohužel jsem zapomněl jména, protože jsem jejich jména slyšel poprvé, protože se neprojevili dosud, a byl tam nějaký poslanec Letocha – to jméno jsem slyšel poprvé, za hnutí STAN – který nejaktivněji tam mě napadal, že prý hájím důchodce, aby nebyli okradeni, a on naopak, ten poslanec Letocha ze STAN, je pro to, aby důchodci byli okradeni, aby je připravil o peníze. Je to hnutí STAN. Takže to jsem si zapamatoval, že je tam jakýsi pan Letocha, nějaký poslanec. Tady horoval velmi aktivně za to, aby všichni důchodci byli připraveni o peníze. Pak tam byl ještě ten jeden poslanec za STAN a jeho jméno si pořád nemůžu zapamatovat, to je ten z Mnichova Hradiště za STAN, teď nevím, jak se jmenuje, protože on se tady projevil předtím jenom jednou, kdy opět napadal mě za to, že hájím slušné občany, aby je Fialova vláda neokrádala o peníze, a on je o ty peníze chce okrást, takže teď jsem zapomněl jeho jméno, bohužel – možná si vzpomenu, protože to jsou takoví ti poslanci, kteří tady přímo otevřeně... hnútí STAN, to je takový ten mafiánský projekt, to my tady vidíme. Už máte dořešený Dozimetr? Už jsou puštěni z vazby vaši spoluustraníci? Jak to vlastně dopadlo s tím rozkrádáním peněz v pražském Dopravním podniku? To jsme tady od vás ještě neslyšeli, takže to by bylo možná dobré ještě říci. Ale co si pamatuji u toho poslance Letochy, psal na internetu, že prý potřebuje pytlík na zvracení, když slyší můj projev, kde hájím to, abyste neokrádali důchodce. A jemu se chce zvracet, když hájím důchodce a příjemce důchodů, jo? Protože on chce, aby byli okradeni důchodci, tenhle poslanec Letocha z hnútí STAN. Takže to je potřeba si zdůraznit, o čem se tady psalo, jakým způsobem přistupují k věci, k těm téměř 3 milionům občanů, poslanci hnútí STAN. Tady se vyjadřoval aktivně pan Cogan, že je pro okradení důchodců, tady pan Letocha, bohužel si nemůžu vzpomenout na to jméno jedno – vím, že je to ten poslanec z Mnichova Hradiště, ale třeba si na to vzpomenu – ten tady taky takhle aktivně byl pro okradení důchodců. Ale ten má na mě pifku, jsem si všiml, protože nemá jiné téma než útočit na SPD, takže pořád Okamura, Okamura, ale pozitivní návrh tam jakýkoli chybí, takže to jsou taková ta přísloví – psi štěkají a karavana jde dál. Pochopitelně SPD je tou karavanou, takže na to jsem zvyklý. Vždycky takový někdo anonymní něco tady vykřikuje, ale ani vlastně nevím, kdo to byl přesně. Takže to takhle je.

Ale pojďme zpátky k věci, protože dneska je situace taková, že již milion českých občanů žije pod hranicí chudoby. Jejich počet výrazně vzrostl za působení současné vlády. Pokles reálných mezd je v České republice nejvýraznější ze všech členských států Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.

Jo, už vím, kdo to byl, poslanec Lochman se jmenuje, poslanec Lochman z hnútí STAN. To je ten, který taky na mne teď útočil po mém včerejším vystoupení, kdy jsem tady sedm hodin hájil práva příjemců důchodů, a ten poslanec Lochman, ten taky. Letocha, Lochman se

jmenoval a Cogan, všechno hnutí STAN. A to jsem si zapamatoval po včerejšku, že to jsou tři jména, která nejvíce teď bojovala aktuálně včera večer za to, aby byli důchodci okradeni. To je hnutí STAN, teď jsem si vzpomněl jméno. Poslanec Letocha je proti 3 milionům příjemců důchodů, Lochman a poslanec Cogan, ti tady byli nejvíce pro to. A ještě poslanec Výborný z KDU-ČSL, samozřejmě i další, třeba některí se raději chytře k tomu nehlásí, ale vládních poslanců je 108 a všichni jsou na jedné lodi.

Před chvílí jsme to viděli, jak jste si prohlasovali stav legislativní nouze neboli abyste mohli ty důchodce okrást co nejrychleji, co nejrychleji aby to prošlo. My jsme byli proti, my s tím nesouhlasíme, takže toto jsem si všiml po včerejším večeru, kdo ještě byl takový nejaktivnější z vládní strany, z vládních stran, a pan poslanec Michálek z Pirátů, o tom už jsem mluvil, tady horovali nejvíce za to, abyste ty důchodce už okradli co nejvíce a co nejdříve, a co nejvíce zároveň. Takže ale my s tím prostě nesouhlasíme.

Tak teď pojďme k tomu, o čem tady dnes budu hovořit, protože znova říkám, my budeme ze všech sil, SPD, bojovat, a také jsme to avizovali, za práva našich důchodců. Já jsem myslel, že po včerejším méém vystoupení, že to bude trošku jasnější některým vládním poslancům a ministrům, že prostě není možné, abyste tímto způsobem připravili důchodce o peníze. Takže já jsem si k ruce vzal další podklady, uvidím, jakým způsobem to tady postupně rozeberu. V tuto chvíli tady mám nějakých 200 stran a já si myslím, že to s mým výkladem musí být po včerejšku trošku obsáhlejší. Myslím, že bychom si měli skutečně říci, jaký je stav a jaká je situace kolem sociálního zabezpečení důchodců v České republice.

Mne zaujala jedna bakalářská práce, je to ze Západočeské univerzity, předkládá to jakýsi pan Tomáš Petružálek, vedoucí bakalářské práce je Mgr. et Bc. Ilona Kostadinovová. Myslím, že to je jedna z těch prací, kde – at' s ní budeme souhlasit, nebo ne – kde je potřeba si připomenout, vládním poslancům tedy připomenout, jaká je situace.

"Z důvodu stárnutí obyvatel a zvyšování výdajů na sociální zabezpečení je v posledních letech důchodový systém ČR výrazně probírá politiky, médií i širokou veřejností."

Ještě bych tady poznamenal, že se samozřejmě hlásím k tomu, že obstrukujeme tento zákon a že se snažíme vám do toho hodit vidle tak, aby okradení důchodců vám neprošlo. Samozřejmě že to tak je. Obstrukce jsou v souladu s demokratickými principy tady ve Sněmovně, které vy tady porušujete, jsou legitimní součástí jednacího rádu Poslanecké sněmovny a je to plně v souladu s jednacím rádem Sněmovny. Vy si to tady ohýbáte podle svého, ale tak to prostě je. Proto já znova říkám, já se k tomu otevřeně hlásím, že poslanecký klub SPD se snaží zdržovat tento zákon takovým stylem, aby pokud možno nebyl vůbec přijat a aby důchodci od června dostali slíbené peníze, s kterými všichni počítali, že je dostanou, a vy jim je chcete teď vzít.

Takže "zvyšování výdajů na sociální zabezpečení důchodců je zároveň i tou největší položkou státního rozpočtu". Ale to není nic negativního, to tak je. Samozřejmě, občané právo na to, když mají odpracováno nebo když splní zákonné podmínky, když mluvím o invalidních, vdovských a sirotčích důchodech, aby prostě počítali s tím, že stát jim potom dá ty důchody. To je v pořádku a je to tak.

"Politici často hovoří o nutnosti reformy sociálního pojištění a důchodového systému a v minulosti samozřejmě byly i různé pokusy, byla tady diskuse o tom, aby k reformě důchodového systému došlo", ale jak Babišova vláda, tak vláda Petra Fialy žádnou reformu neprovědla. Jenom o tom mluvili.

"V ČR nyní pobírá jakýkoliv typ důchodů asi 3,5 milionu důchodců, z čehož nejvíce tvoří lidé ve starobních důchodech s celkovým počtem asi 2,4 milionu důchodců. Společně se stárnutím obyvatelstva je nutné zabezpečit příjmy, respektive státní rozpočet tak, aby bylo možné samozřejmě ty důstojné důchody vyplácet." Zatím tady důstojné důchody nejsou, hlavně ty nízké, za důchody 8, 10, 12 tisíc se nedá vyžít, ale Fialova vláda to podporuje. Fialova vláda

podporuje, aby tady lidí životili a aby neměli důstojné životy, a SPD je proti. My s tím prostě nesouhlasíme, my chceme, aby lidé měli důstojné důchody.

Tady ta bakalářská práce, ze které budu dnes čerpat informace a budu je tady přenášet na půdu Poslanecké sněmovny, si klade za cíl v první části analyzovat právo sociálního zabezpečení a důchodový systém České republiky. Autor zde vysvětluje základní pojmy práva sociálního zabezpečení, její stručnou historii a současnou úpravu důchodového systému. Čtenář má pomoc právě vysvětlení základních pojmu zorientovat se ve složité úpravě, kterou se nyní důchodový systém řídí. V druhé části je popsán proces přiznání důchodu. Proces začíná žádostí na Českou správu sociálního zabezpečení v případě, že žadatel podá kasační stížnost proti rozhodnutí, může skončit až u Nejvyššího správního soudu. Autor poslední část své bakalářské práce věnoval popisu slovenského důchodového systému, který prošel v roce 2005 reformou, a následně jej porovnal s důchodovým systémem v České republice.

Takže pojďme na úvod do práva sociálního zabezpečení. "Právo sociálního zabezpečení – pojem sociální zabezpečení je převzat nejspíše z ruského jazyka a objevil se teprve ve 20. století. Pojmu předcházelo označení chudinská péče, nejdříve se totiž péčí o chudé věnovaly soukromé iniciativy, například církve a obce, a až s vývojem času se péčí o chudé začal zabývat stát.

Sociální politiku státu lze definovat jako soustavné a cílevědomé úsilí o změnu nebo o udržení a fungování svého sociálního systému. V poslední době se v mezinárodním právu objevuje cíl zajistit vhodné podmínky pro rozvoj všech jednotlivců. Teorie sociálního státu měla na vývoj práva, práva sociálního zabezpečení a jeho následnou právní úpravu velký vliv. Teorie je realizována pomocí sociálního a zdravotního pojištění, následnými státními podporami a pomocí občanům. Pomoc nemusí být jenom finanční, ale i věcná a služební. V roce 1948 byl na základě modelu národního pojištění formulovaného Williamem Beveridgem v Československu přijat zákon č. 99/1948 Sb., o národním pojištění, díky kterému se sociální stát začal formovat i na našem území.

Právem sociálního zabezpečení označujeme soubor hmotněprávních i procesněprávních norem, které upravují jednotlivé systémy sociálního zabezpečení. Jedná se o právní předpisy regulující hmotné zajištění a služby, které stát zabezpečuje nebo poskytuje potřebným osobám, například z důvodu vyššího věku, nepříznivého zdravotního stavu nebo nezaměstnanosti.

Právo sociálního zabezpečení řadíme do práva veřejného. Stát ukládá povinnost soukromým subjektům odvádět část svých zisků na sociální a zdravotní pojištění a v případě jejich neplnění ukládá sankce. Stát má tedy silnější postavení. Dalším znakem veřejného práva je výkon orgány veřejnými, hlavně pak správními. Do práva sociálního zabezpečení zasahují i orgány územní samosprávy. V právu sociálního zabezpečení však nalezneme i prvky soukromého práva. Jedná se například o smlouvou o poskytování sociální služby, která je ale také regulovaná veřejným právem, například poskytovatel musí strpět kontrolu kvality svých služeb. Orgány sociálního zabezpečení v České republice jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí, Česká správa sociálního zabezpečení, Okresní správa sociálního zabezpečení, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo obrany."

Jenom já pořád budu pravidelně dávat takovou vsuvku, pořád stejnou dokola, a to i pro ty občany, kteří se podívají až průběžně na moje vystoupení, aby věděli, že tady bráním ze všech sil a protahuji a bráním tím svým dlouhým vystoupením tomu, aby vláda okradla více než 3 miliony příjemců důchodů, z toho necelé 3 miliony jsou starobní důchodci, pak jsou tam invalidní, vdovští i sirotci, tak se ze všech sil snažím bránit jménem SPD tomu, aby Fialova vláda okradla tyto příjemce důchodů o slíbenou valorizaci. Tuto vsuvku budu dávat pravidelně, aby to bylo jasné, proč tady jsem, proč se snažím na maximum, stejně jako vždy, bojovat za slušné občany. A už zase vidím, jak poslanci vládní koalice se mi budou vysmívat. Budou se mi smát za to, že tady bráním více než 3 miliony občanů, jako se mi vysmívali a hrubě a sprostě se do mě naváželi poslanci hnutí STAN Letocha, Lochman, pak dneska jsem si všiml, i poslanec

Cogan, také bojoval aktivně za okradení důchodců, ještě aktivně, a tady také pan Michálek z Pirátů, pan Výborný z KDU-ČSL, tady dneska nejaktivněji a včera večer tady bojovali za to, aby důchodci byli co nejrychleji okradeni, a je to ale celá pětikoalice, tak to je. Takže já samozřejmě tyto poslance jsem si zapamatoval, protože oni jmenovali mě na sociálních sítích explicitně včera večer, tak samozřejmě já je budu pojmenovávat teď už neustále a nejlépe do konce volebního období, aby si to všichni zapamatovali, kdo se jak chová. Takže kdo jmenuje mě, já budu jmenovat jeho, a já myslím, že je to fifty fifty a je to zcela v pořádku, a bude to tak i do budoucna.

Podívejme se na vývoj práva sociálního zabezpečení. (Z pravé části někdo reaguje z lavice.) Nemám s tím problém, já s tím problém nemám. "Vývoj práva sociálního zabezpečení – historie práva sociálního zabezpečení je velice stará a bohatá." Jo, ještě mě jmenoval pan ministr Válek, ale to bylo takové poměrně úsměvné šťouchnutí, takže pana ministra Válka vynechám, protože to bylo takové spíš šťouchnutí. Také prosazuje, aby důchodci byli okradeni, ale bylo to takové šťouchnutí, takže to nemá smysl, nebylo to nic speciálně zlého, osobního. Ale tady u těch poslanců STAN, tam to bylo opravdu zcela jasné, jakým způsobem oni hovoří o nás, kteří bojujeme za to, za příjemce důchodů v České republice. Takže jenom jsem chtěl říct, že umím odlišit to, když je to osobní útok, a umím odlišit to, když je to politický šťouchanec.

Pojďme k tomu vývoji práva sociálního zabezpečení. "Historie práva sociálního zabezpečení je velice stará a bohatá. Její základy můžeme vidět už v kmenových společenstvích. Zde silní jedinci zajišťovali ochranu o staré a nemocné členy kmene namísto jejich vyhnání a nechání na pospas okolí. Právo sociálního zabezpečení můžeme spatřovat i v otrokářských státech, zejména pak v římské společnosti. Císař zde nařídil bohatým občanům rozdávat svým otrokům chléb, což vedlo alespoň k základnímu sociálnímu zabezpečení a jistotě jídla pro otroky. V českých zemích právo sociálního zabezpečení můžeme ve středověku sledovat u žebráků. Žebrat totiž mohli pouze práce neschopní jedinci, kterým to přiznával patent z roku 1661. O nemocné pečovala hlavně církev. V roce 1868 bylo však všem obcím nařízeno pečovat u chudé, kterým bylo přiznáno domovské právo, od tehdy musely obce žebrákům poskytovat ubytování a stravu. Hlavním milníkem ve vývoji práva sociálního zabezpečení, který vedl k vývoji sociálního pojištění tak, jak ho známe dnes, je rok 1883. V tomto roce v Německu nařídil Otto von Bismarck povinné nemocenské pojištění, poté následovalo úrazové pojištění a v roce 1889 starobní a invalidní pojištění. Po první světové válce v tehdejší Československé republice byl vydán zákon č. 221/1924 Sb., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří. Nemocenské pojištění prováděly nemocenské pojišťovny, pojištění invalidní a starobní zajišťovala Ústřední sociální pojišťovna. Z pojištění se poskytovaly dávky v případě nemoci, mateřství, invalidity, stáří, ovdovění a osíření."

Ted' jsem si vzpomněl ještě na jednu věc. Před chvílí jsem vystupoval v televizi Prima v přímém přenosu a paní redaktorka se mě zeptala argumentem Fialovy vládní pětikoalice, že prý den jednání Sněmovny stojí 5 milionů korun a že prý to, že Okamura bojuje za to, abyste neokradli důchodce o 19 miliard, Fialova vládní koalice – to je vždycky tady argument Pirátů, ale nevím, je to asi celé vládní pětikoalice – tak vy dáváte na misku vah to, že já tady bojuji jménem SPD za to, abyste neokradli více než 3 miliony důchodců, a chcete jim vzít 19 miliard, a v příštím roce dokonce mluvíte o 50 miliardách, tak vy, vaši poslanci, to dávají jako že prý Okamura... že se tomu snažím zabránit, tomu okradení důchodců, že prý Sněmovna stojí 5 milionů denně. Takže vy dáváte na misku vah životy více než 3 milionů příjemců všech typů důchodů a 19 miliard, o které je chcete okrást v letošním roce, vy to dáváte na misku vah s tím, že den Sněmovny stojí 5 milionů korun? Protože chcete jít domů? že chcete spát doma? Protože je chcete okrást a vzít to šmahem? No to je neskutečné, jakou argumentaci předvádí poslanci Fialovy vládní pětikoalice. No to je opravdu... jestli je něco na blíti, tak je to tohleto, protože životy lidí, kteří si nemohou sami pomoci, to prostě má přece úplně jinou hodnotu. Jak to můžete vůbec porovnávat? Vždyť to je přece úplně neuvěřitelné! Takže já znova zdůrazňuji,

ano, jednání Sněmovny něco stojí, ale váš návrh zákona připraví všechny příjemce důchodů o 19 miliard, a tomu já tady se snažím jménem SPD ze všech sil zabránit a budu to tady dělat. Budu bojovat do posledního dechu, abyste důchodce nemohli okrást.

Samozřejmě, jak jste před chvílí ohnuli jednací řád Sněmovny, kdy tady byla první pasáž této schůze Sněmovny, kdy jsme tady měli jednat o tom, zdali je možné o tomto hlasovat v legislativní nouzi, tak vy jste normálně tady úplně škrtli legitimní práva více než šedesáti poslanců, kteří byli přihlášeni do rozpravy, neumožnili jste jim vystoupit, dokonce jste neumožnili, aby tady padaly i návrhy na hlasování. Takže vy si už jednací řád ohýbáte úplně na sílu podle svého, jenom abyste už co nejrychleji okradli důchodce o miliardy, o těch 19 miliard, které mají dostat. Oni mají dostat 34 miliard, ale vy chcete snížit valorizaci o 19 miliard, abyste zase mohli poslat třeba Ukrajincům.

To jsem taky někde slyšel, bývalý velvyslanec v České republice... jak se jmenuje? To je ten Perebyjnis, jak hájil banderovce. Hájil banderovce! Podívejte se klidně na Wikipedii, teď hned se podívejte, vládní poslanci. Ale to nemusíme, Wikipedii, Wikipedie není ověřený zdroj, ale on posal písemný dopis České televizi v minulosti – písemný dopis České televizi, když Česká televize chtěla vysílat film Katyně, a posal dopis České televizi, aby ho prý nevysílali. Poláci protestovali, samozřejmě. Poláci naopak chtějí, aby ten film byl vysílán, aby se mluvilo o hrůzách banderovců. A tenhleten Perebyjnis, tenhleten vás oblíbenec a miláček, obhajoval banderovce, že prý bojovali za samostatnost Ukrajiny. Takže vraždění volyňských Čechů, vraždění našich spoluobčanů, stejně krve to je prý v pořádku. A tenhleten člověk včera se navezl do mě. Vůbec nevím, co ta Ukrajina – to je tak arogantní, ta má politickou reprezentaci. Co si to vůbec dovolují vůbec, to tady komentovat a vůbec se tady navážet do politické situace v České republice? A ten se do mě navezl, když jsem kritizoval ukrajinizaci České republiky. A za tím si stojím, za těmito výroky, protože to tady Fialova vláda předvedla, a opravdu troufám si tvrdit, že i miliony občanů jsou už nespokojeny s tím, co jste tady předvedli, jak jste ukrajinizovali českou společnost, už je to moc, přepískli jste to. Lidi se už často necítí jako v České republice, ale jako na Ukrajině někde, a zhoršují se služby pro naše občany, třeba u lékařů, slyším to pořád – píšou mi lidi, jak to tam vypadá v čekárně a podobně, ale i jinde, v nákupních centrech a podobně. Tak tenhleten člověk o mně napsal, když jsem se vyjádřil včera a zcela správně, když jsem to dneska zopakoval i v televizi Prima, protože za svými názory pevně stojím, tak ještě se do mě navezl, že prý kdo kritizuje ukrajinizaci české společnosti i tohleto, co vy předvádíte, že chcete okrást české důchodce na úkor jiných vašich priorit, tak že prý je to známka kolaborace, psal. No, ti jsou úplně mimo. A že se tenhleten Perebyjnis nevyjádřil k článku, který byl na Novinkách, mimochodem i na Seznamu, Amnesty International, že si ukrajští poslanci od začátku konfliktu na Ukrajině kupili rekordní počet luxusních aut, a podle všeho to vypadá, že v korupčním prostředí. Amnesty International řekla, že od loňského února, od zahájení konfliktu na Ukrajině, si v Kyjevě ukrajští poslanci kupili rolls-royce, mercedesy v úpravě AMG, auta za desítky milionů, a že si to kupují, že to mají napsáno na příbuzné, ta auta, a platí v hotovosti. To je paráda! To by například v České republice nešlo, to by nešlo v České republice, na Ukrajině je to zřejmě v pořádku. Takže tenhleten člověk, tenhleten – no, chtělo by se mi říct trošku tvrdší slovo, co si dovoluje – tak místo aby řešil korupci na Ukrajině, v Kyjevě je evidentně bezpečno, jak tak koukám, když si tam kupují rolls-royce a mercedesy AMG ukrajští poslanci, bůhví z jakých peněz, když to platí hotově a píšou na příbuzné, tak místo aby se věnoval těmto problémům, místo aby se věnoval tomu, proč je prezident Zelenskyj na seznamu Pandora Papers, a firmy, a to se probíhalo v ukrajinském parlamentu předloni na podzim před vypuknutím konfliktu – vždyť to víte, určitě mnozí z vás, psali to taky Novinky, mimochodem Seznam, mainstream. Ano, to si nevymyslel Okamura, to bylo ještě před konfliktem. Takže ukrajinský prezident podle všeho okrádal svoji vlastní zemi, místo aby platil daně ze svých aktivit na Ukrajině, vydával peníze mimo a je v Pandora Papers, vydával peníze do daňových rájů. Dokonce je tam napsáno v tom dokumentu – je to článek na Novinkách normálně, můžete si ho každý dohledat – že firmy přepsal na svoji manželku a má to registrované v Belize, středoamerický daňový ráj. Tak místo

aby tedy tenhle tenhle nějaký Perebyjnis přestal být drzý a řešil problémy na Ukrajině – tak podívejte se, tahle arogance!

A proč se Perebyjnis nevyjádřil k té kauze v Plzni? Ted', jak byla, že Ukrajinci, kteří přišli do České republiky, tam pořádali diskotéku s názvem Bandery? Takže ted' tam samozřejmě vzniká pnutí, protože se to nelibí občanům Plzně, že opěvují na své akci – normálně diskotéka, tam prostě v klubu se jménem Bandery, který vyvražďoval volyňské Čechy, a opravdu měli brutální metody ukrajinskí nacionalisti, vyřezávali těhotným ženám děti z břicha a tak dále. Proto také volyňští Češi se nepřidali k Majdanu, protože v každé rodině volyňských Čechů, v podstatě v každé, mají nějakého příbuzného dědečka, strýčka po druhé světové válce, kterého bud' upálili banderovci zaživa, vyvražďovali je zaživa a tak podobně, protože mají právě s těmi ukrajinskými nácky ty nejhorší zkušenosti. A tenhle Perebyjnis, tenhle tenhle váš kamarád, kterého vy jste tady zvali do Sněmovny a tady seděl ve Sněmovně – já jsem s tím nesouhlasil, ale vy máte většinu – tak ten psal dopis České televizi a tam protestoval proti odvysílání filmu Katyně, který mluví o zvěrstvech banderovců, aby se to nevysílalo v České televizi. Takže takovýhle člověk, to je váš kamarád! Já myslím, že je to opravdu úplně otřesné.

To jsem trošku odbočil, ale jenom vlastně v podstatě neodbočil, mluvím k věci, protože rekapituluji, co se tady děje kolem toho, že vy chcete okrást důchodce, a dokonce ještě to tady podporují z Ukrajiny. Tak není divu, protože oni chtějí, abyste ty další desítky miliard – a vy to děláte – posílali na Ukrajinu, a nikoliv českým důchodcům. Ale to je politika vlády Petra Fialy, s tou já zásadě nesouhlasím. Proto se taky nedivím, že ti hledí lidi, ti hledí Ukrajinci, útočí na Tomia Okamuru. Ale mně to nevadí, já budu dál bojovat za své názory a jsem přesvědčen, že moje názory, že bojuji za správnou věc, český občan a Česká republika na prvním místě. A opravdu by bylo dobré, kdyby stát Ukrajina, jeho političtí reprezentanti, přestali už strkat nos do demokratické České republiky – jeden z nejvíc zkorumovaných států na světě! Jsou až v druhé stovce v korupci. Tak ať přestanou tady kecat do našich věcí, arogantně tenhle tenhle člověk, a věnují se svojí korupci. Jenže to je nezajímá, protože tam ten zkorumovaný stát, ty to prostě nezajímá. Ti jenom peníze, peníze, peníze, a ještě se tady navází do mě, který tady bojuji za to, abyste neokrádali české důchodce. Takže tohle to je potřeba říct úplně na rovinu a já rozhodně ustupovat nebudu.

A znova zdůrazňuju, že vždycky jsme říkali v SPD, že skutečně potřebným je potřeba, jsme pro to, aby se jim přiměřeně pomohlo. Ale nesmí to být tímto způsobem na úkor českých občanů. Jak jsem říkal, tady miliony, více než milion českých důchodců už nemá vůbec žádné peníze, jsou pod hranicí chudoby, nemají na základní životní potřeby, a vy jim stejně ty peníze chcete vzít a poslat to na Ukrajinu nebo Ukrajincům žijícím v Čechách. To přece není normální a já říkám, že už je toho dost. Už je toho příliš a říkám vám to už od loňského roku.

Dobре, pak jste mi řekli, že jsem populista, potom slyším, že jsem extremist za tyhle svoje názory. Nevím, co všechno jsem, ale to jsou vaše výkřiky, to jsou vaše zoufalé výkřiky bez argumentů. A mimochodem, populista není vůbec nic. To není špatné slovo, protože to, co tady říkal předseda ANO Babiš, to jsou slova mého kamaráda Mattea Salviniho z italské Legy, protože populi je lid. A právě Matteo Salvini si nechal registrovat doménu populi.it a naopak se tomu vysmál, celé své politické konkurenci. Protože to, že my v SPD nasloucháme lidu, chodí celá léta, přes deset let chodí každý rok na desítky velkých akcí mezi občany, chodí tam na velké městské slavnosti, na všechno možné mezi desetitisíce občanů, poslouchám názory občanů a pak je přenáším na pódium parlamentu. Já se za to nestydím, vox populi je hlas lidu. Ano, SPD je vlajkou těchto občanů. Naslouchám jim na ulicích. Já se za to nestydím, že chodím po ulici a mluvím s občany. Pokaždé, když jdu po ulici, tak mě sami od sebe, spousta lidí, oslovuje, říkají mi své názory, říkají mi, jaké mají problémy. Chápu, že většině vládních poslanců to asi po České republice nikdo neřekne, protože vás ani nepoznají, ale já tu zpětnou vazbu mám poměrně značnou a nestydím se za to, že SPD je hlasem lidu, vox populi, hlasem lidu, ano, populi. Takže je to tak a budeme to tak dělat dál.

Opak jsou elity a elity, to jste vy ve vládní pětikoalici, samozvané elity, kdy nenasloucháte hlasu lidu. A já říkám, že v SPD si nikdo z nás nehraje na žádné elity. My jsme běžní lidé, kteří hájí běžné problémy občanů České republiky. Je to tak, jak říkám, jenom připomenu, jaké jsou vaše návrhy na pořad schůze Poslanecké sněmovny. Tak teď tady máte ten návrh na to, že chcete okrást příjemce důchodů. Minule jste tady, a to teď tlačíte, že chcete politicky ovládnout Českou televizi, protože vám poklesly preference, tak chcete, aby Česká televize vysílala jenom provládní názory a aby byla upozaděná opozice – Česká televize, Český rozhlas. Chcete politicky ovládnout Radu České televize, Radu Českého rozhlasu, to má u vás na starosti ministr kultury Baxa z Plzně z ODS, ten má na starosti tohleto, abyste zneužili koncesionářské poplatky občanů, protože koncesionářské poplatky platí voliči všech stran. A pak tady prosazujete ten zákon o cenzuře, o tom už jsem mluvil, dokonce chcete dát přes 100 milionů korun provládním různým neziskovkám a provládním médiím, aby právě psaly jenom o provládních názorech. Takže vy zneužíváte ty prostředky a o to víc chcete ukradnout důchodcům, takže to samozřejmě jsou pro nás úplně nepřijatelné záležitosti, a proto tady jsem a budu tady ještě vystupovat i na této schůzi. Budu, a i kdybyste mě měli přerušit, což už jste udělali v minulém roce, když jsem tady bojoval proti pandemickému zákonu, tak jste mi nakonec skočili do řeči, abyste mě vůbec přerušili, abyste mě umlčeli. Ale já se samozřejmě umlčet nenechám, protože jsem přesvědčen, že SPD bojuje za správnou věc.

Takže pojďme ještě k tomu sociálnímu systému, protože je vidět, že tady vláda Petra Fialy – prostě si musíte uvědomit, že vyplatit lidem spravedlivé důchody, a hlavně neokrádat je už o ty slíbené důchody, na které mají zákona nárok, že je prostě špatně.

"Po druhé světové válce byla situace ohledně systému sociálního pojištění v České republice komplikovaná, protože v důsledku inflace byly fondy sociálního pojištění znehodnoceny. V roce 1948 byl vydán zákon č. 99/1948 Sb., o národním pojištění. V dalších letech docházelo ke znárodnění a přijímání sovětských zákonů. Byly přijaty zákony: zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění, ten platil až do konce roku 2008, zákon č. 55/1956 Sb., o sociálním zabezpečení, který o několik let později nahradil zákon č. 101/1964 Sb., následně pak č. 121/1975 Sb. a v roce 1988 zákonem č. 100/1988 Sb., jehož některé části platily donedávna. Od roku 2009 zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, a zákon č. 103/1966 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků. Po revoluci v roce 1989 a přechodu k demokracii byly provedeny změny v právu sociálního zabezpečení. Byla například odstraněna diskriminace samostatně výdělečných osob. V oblasti práva sociálního zabezpečení byly přijaty tyto normy: zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. V současnosti se stát stále více snaží pomáhat všem typům důchodců a přijímat zákony pro zlepšení jejich životní úrovně." Tak tady bych rád poznamenal, že ta bakalářská práce je starší, protože to pochopitelně neplatí na současnou Fialovu vládu. Tady se mluví o situaci před deseti, patnácti, dvaceti lety.

"V roce 2013 proběhla v České republice důchodová reforma, která se týkala starobních důchodů. Byly vytvořeny tři pilíře důchodového systému. První pilíř se nazýval důchodové pojištění a byl, v současnosti i je, povinný pro všechny. Zaměstnanec odváděl 6,5 % ze své mzdy do tohoto pilíře, které dále spravoval stát. Druhý pilíř se jmenoval důchodové spoření. Občan, který uzavřel smlouvu o druhém pilíři, odváděl ze své mzdy 6,5 % výdělku, 3,5 % odváděl do povinného prvního pilíře a 3 % na individuální účet. Ke 3 %, které odevzdal na individuální účet, bylo nutné odevzdávat dobrovolně ještě 2 %. Poté, co občan začal pobírat důchod, byl mu vyplácen klasický důchod z důchodového spoření. Činnost druhého pilíře byla ukončena. Třetí pilíř se jmenuje doplňkové penzijní spoření. Třetí pilíř je dnes po několika změnách funkční. Pojištěnec odevzdává finance penzijní společnosti, která je ukládá na jemu vybraný investiční fond – v současnosti čtyři druhy. Stát navíc pojištěnci přispívá každý měsíc příspěvkem podle výše odevzdaných financí na účet penzijní společnosti." Třetí pilíř byl tenkrát nepovinný na rozdíl od druhého pilíře, to jsem tady už kritizoval včera. To byl Miroslav Kalousek z TOP 09, který v podstatě zákonem chtěl vyvést soukromé peníze občanů do

soukromých fondů, aniž by byla garantovaná bezpečnost těchto peněz v případě krachu toho fondu, a to jsme potom zrušili i hlasy SPD a to bylo dobře.

Tak pojďme se podívat na právo sociálního zabezpečení a ochranu základních lidských práv a svobod. "Stát, který chrání první generaci lidských práv, bývá označován státem právním, a stát, který chrání druhou generaci lidských práv, se nazývá stát demokratický. Právo sociálního zabezpečení spadá do třetí generace lidských práv. Stát, který takto nabýtá práva jednotlivce chrání, se nazývá státem sociálním. Právní stát zaručuje svým občanům právní rád, který dodržují jak občané, tak instituce státu. Orgány veřejné moci se zavazují k tomu, že nebudou zasahovat do osobní sféry svých občanů, a v případě, že do osobní sféry zasahovat budou, učiní tak pouze na základě a v mezích zákona." No vidíte, v mezích zákona by měli občané dostat slíbenou valorizaci, ale vy dokonce to ohнетe i zpětně, abyste lidi o ty peníze připravili.

"Druhou generaci lidských práv, tedy demokratických, najdeme v čl. 17 až čl. 23 Listiny základních práv a svobod. Jedná se například o svobodu projevu a právo na informace, potom o to, že petiční právo je zaručeno, a potom o právo pokojně se sdružovat, a konečně práva sociální v Listině základních práv a svobod nalezneme v hlavě čtvrté společně s právy hospodářskými a kulturními, konkrétně v čl. 30 až 32.

Práva sociální jsou nejmladší generace lidských práv. Jejich provádění není spojeno s ústavními zákony jako u první a druhé generace lidských práv, nýbrž se zákony běžnými. Je nutno zmínit, že v mnoha ústavách najdeme označení konkrétního státu státem právním a demokratickým, málodky pak státem sociálním. V současnosti se sociálním státem prohlašuje například Španělsko, avšak sociálním státem je každý stát, který třetí generaci práv přijímá svými zákony či mezinárodními smlouvami, příkladem články práv sociálních v české Listině základních práv a svobod, v české verzi. Občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele, přiznání starobních, invalidních a pozůstalostních důchodů.

Takže vidíte, že ten váš návrh, návrh vlády pětikoalice Petra Fialy, kdy vy chcete okrást důchodce o slíbené peníze, v podstatě je i v rozporu s Ústavou České republiky, jelikož Listina základních práv a svobod je součástí ústavy, jelikož ústava tím pádem jasně hovoří o tom, že občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a také při nezpůsobilosti k práci. A vy si to vykládáte tak, že chcete okrást všechny příjemce důchodů o peníze, na které mají ze zákona nárok. V současnosti na to mají ze zákona nárok, vy chcete ten zákon účelově změnit, a já říkám, že to je špatně, že prostě lidé mají nárok na přiměřené hmotné zabezpečení, a mluvím právě v souladu s demokratickou ústavou. A vy naopak to vidíte jinak, vy naopak si myslíte, že je v pořádku připravit lidi o důchody.

O čem dál mluví Listina základních práv a svobod? Že každý má právo na ochranu zdraví, že ženě v těhotenství je zaručena zvláštní péče, ochrana v pracovních vztazích a odpovídající pracovní podmínky.

Tak pojďme se podívat na sociální zabezpečení v Evropské unii. Zase říkám, že ta bakalářská práce je už starší, takže ne všechny informace mohou být aktuální, ale na ten určitý náhled to určitě je dostačující. "Každý člen EU musí mít systém sociálního zabezpečení, volba struktury je však na něm. V EU se objevují dva modely. Systémy sociálního zabezpečení členských států EU se dělí na sociální pojištění a sociální pomoc. Původně se v EU zamýšlelo provést sjednocení systému sociálního zabezpečení ve všech členských státech, avšak velké rozdíly v systémech a jistá neochota členských zemí vedla k závěru, že úplné sjednocení neproběhlo a ani se v blízké budoucnosti neplánuje." A ještě jsem si všiml, že v reakci na to mé včerejší vystoupení, kdy jsem tady ze všech sil hájil ty více než 3 miliony příjemců důchodů, se kriticky ještě na moji adresu vyjádřil pan poslanec Jakub Janda, ale to bylo v mantinelech politického št'ouchnutí také, takže to jsem tak prostě vzal a to je v pořádku. Jsme spolu na výboru a já myslím, že tam žádný problém jako... Tato spolupráce probíhá na výboru, aby to

fungovalo, tak to bylo takové šťouchnutí, to je v pořádku, ale nebylo tam nic osobního, nenávistného, jako právě předváděli poslanci hnutí STAN. Proto jsem jim věnoval zvláštní pasáž. Jo, a ještě někdo. Pan poslanec Benda se ještě vyjadřoval nějak kriticky, ale také to bylo takové to politické šťouchnutí, takže to si myslím, že je přece úplně v pořádku, že na to všichni musí být zvyklí. Ale tam, kde je osobní nenávist, sprostoty a vulgarismy, tam samozřejmě rozhodně si to líbit nenechám a budu to tady vždycky pojmenovávat, a opakovaně, kdo a proč se tak chová a v jaké fázi.

Takže "za účelem udržení volného pohybu osob, jež je jedním z hlavních pilířů Evropské unie, byl vytvořen právní rámec sociálního zabezpečení pro členské státy EU. Za základní dokument sloužící k ochraně sociálních práv lze označit Evropskou sociální chartu přijatou Radou Evropy v roce 1961. Ratifikace Evropské sociální charty znamenala zájem a snahu zemí pokusit se o dohodu a harmonizaci základních sociálních problémů a přispět k odstranění mezinárodních konfliktů, které mohly vzniknout. Evropská sociální charta zakotvuje například právo na spravedlivé pracovní podmínky, právo na sociální zabezpečení a právo rodiny na sociální, právní a ekonomickou ochranu. Česká republika ratifikovala Evropskou sociální chartu v roce 1998. Značné změny v oblasti sociálního zabezpečení zavedla také Lisabonská smlouva, pozměňující Smlouvu o EU a Smlouvu o založení Evropského společenství, se kterou vstoupila i v platnost Listina základních práv EU. Ta stanovila základní lidská práva všem občanům EU, jako jsou například důstojnost, svoboda, rovnost. Sociální práva upravuje hlava IV Listiny základních práv EU, sociální zabezpečení a sociální pomoc." Také bychom o tom tady mohli polemizovat, protože tady vidíte, že Listina základních práv EU stanovuje mezi základní lidská práva všem občanům EU důstojnost, a já prostě nesouhlasím s tím, že Fialova vládní koalice si myslí, že důchod je 8, 10, 12 tisíc, a ještě těmito lidem brát peníze. To prostě není důstojné, protože jak víte, vy tím zákonem poškozujete a ubíráte peníze všem důchodcům, kteří mají důchody přes 8 tisíc. Já si prostě myslím, že to není důstojné. Proto hnutí SPD navrhuje zákon na minimální základní důchod, ale ten vy tady zase blokujete, bráníte nám v tom.

"Primární právo EU v oblasti sociálního zabezpečení – v současnosti máme v primárním právu EU v oblasti sociálního zabezpečení dva základní právní prameny, Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o fungování Evropské unie. Nejdůležitější ustanovení se týkají základní diskriminace na základě státní příslušnosti a volného pohybu osob. Volný pohyb osob lze pojímat z hlediska volného pohybu pracovníků a volného pohybu osob z hlediska sociálního zabezpečení, který umožňuje v této oblasti orgánům EU přijímat opatření týkající se sociálního zabezpečení v obecné rovině.

Sekundární právo EU v oblasti sociálního zabezpečení – jak již bylo zmíněno výše, orgány EU jsou zmocněny přijímat akty práva sekundárního v oblasti sociálního zabezpečení. V této oblasti práva se vždy jednalo o koordinační nařízení. Příprava nových koordinačních nařízení započala v devadesátých letech a účinnost tato právní úprava nabyla 1. května 2010. Aktuálně obsahuje nařízení: nařízení č. 883/2004, o koordinaci systému sociálního zabezpečení, nařízení č. 2009/1998, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení 883/2004. I přes svoji relativně krátkou účinnost doznala výše zmíněná nařízení značných změn, například v roce 2011, kdy se nařízení začala uplatňovat i vůči osobám třetích zemí. Nařízení se vztahuje na osoby, které jsou státními příslušníky členského státu, osobami bez státní příslušnosti a uprchlíky bydlícími v některém členském státě, kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům jednoho nebo více členských států, jakož i na jejich rodinné příslušníky a pozůstalé, také na pozůstalé osob, které podléhaly právním předpisům jednoho nebo více členských států, a to bez ohledu na jejich státní příslušnost, jsou-li jejich pozůstalí státními příslušníky členského státu nebo osobami bez státní příslušnosti anebo uprchlíky bydlícími na území členského státu. Věcně se nařízení vztahuje například na dávky v nemoci, dávky ve stáří, dávky v případě invalidity, pohřebné.

"Koordinace sociálního zabezpečení v EU – úkolem koordinace sociálního zabezpečení v EU je odstranit alespoň základní problémy, jimiž jsou: zabránit konfliktům právních řádů,

pozitivním i negativním, odstranit nerovné zacházení na základě státní příslušnosti, tedy všechny formy přímé i nepřímé diskriminace vlastních státních příslušníků vůči cizím, nastavit přerušení běhu doby pojištění pracovníků z důvodu jeho pohybu přes hranice, odstranit teritoriální požadavky na výplatu dávek.

K odstranění základních sociálních problémů občanů EU zavádí nařízení 883/2004, nařízení 2009/987 pět základních principů: princip rovného zacházení, princip sčítání dob pojištění, princip zachování nabytých práv, princip aplikace jednoho právního rádu."

Tak a teď se podívejme na vztah vnitrostátního a mezinárodního práva sociálního zabezpečení. "Vztah mezi národním právem a právem EU je určen základními zásadami právního rádu. Nejdůležitější zásadou pro tento vztah je zásada aplikační přednosti unijního práva před národním právem, podle které platí, že evropské právo má vždy přednost před právními rády členských zemí. S tímto vztahem úzce souvisí pojem subsidiarity, to znamená podpůrnost, který stanoví, že orgány EU začnou vykonávat svou pravomoc až v případě, kdy členské státy nejsou schopné jednat efektivně."

A znova tady zopakuji, jak jsem avizoval, pro ty, kdo sledují až nyní, že já tady zcela záměrně se snažím svým dlouhým vystoupením oddálit a zamezit tomu, aby vládní koalice přijala zákon, kterým chce okrást těch cca 3 miliony příjemců důchodů v České republice o slíbenou valorizaci důchodů. Proto tady předčítám dlouhý text a budu bojovat, přestože je to přesila, vás je 108 vládních poslanců, nás v SPD jenom 20. Je to přesila téměř 6 : 1, 5 : 1, pět na jednoho, šest na jednoho v přepočtu. Ale nám to nevadí, my budeme bojovat ze všech sil za ty cca 3 miliony příjemců důchodů v České republice. Takže ano, schválně tady zdržuji jednání Sněmovny, aby se vládní koalici nepodařilo přijmout váš vládní zákon, kterým chcete okrást 3 miliony důchodců, je to tak. Hlásím se k tomu, bojuji za 3 miliony příjemců důchodů ze všech sil. Včera jsem mluvil, média to spočítala, 7 hodin 7 minut a dneska uvidíme, ale třeba si to rozfázuzuji. Nejde o to, tady dělat rekordy, to nebyl vůbec můj cíl. Můj cíl je zabránit okradení těch důchodců, abyste okradli důchodce. Takže to jsem ještě radši zopakoval, aby bylo jasné, proč tady hovořím a proč ještě hovořit dlouze budu, a ne zdaleka naposledy na této schůzi Poslanecké sněmovny.

"Pro právo sociálního zabezpečení mají velký význam smlouvy bilaterální i multilaterální. Bilaterální, tedy dvoustranné smlouvy zpravidla uzavřela Česká republika pro stejné zacházení občanů České republiky s občany smluvního státu, například sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 267/1997 Sb., smlouva mezi Českou republikou a švýcarskou konfederací o sociálním zabezpečení."

V poslední části autor této bakalářské práce, četl jsem v úvodu, pan Tomáš Petružálek, porovnává důchodový systém České republiky a důchodový systém Slovenské republiky, a považuje proto za vhodné zmínit sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 228/1993 Sb., o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení. "Sdělení nám upravuje, že dobu pojištění před rozdelením Československé federativní republiky započítává ten stát, na jehož území měl zaměstnavatel sídlo."

Multilaterální, tedy vícestranné smlouvy bývají výsledkem činnosti mezinárodních organizací. Jedná se například o smlouvy Mezinárodní organizace práce a tak dále.

Sociální pojištění – a teď se pojďme podívat na kapitolu 2.5, Sociální pojištění, sociální zaopatření a sociální pomoc se nazývá. "Ačkoliv by se mohlo zdát, že se jedná o shodné pojmy s jinými názvy, není tomu tak. Je proto důležité si je alespoň trochu přiblížit.

Sociálním pojištěním rozumíme finanční systém, kterým se člověk sám nebo někdo jiný jej povinně zajišťuje pro případ budoucí sociální události tak, že odkládá část své osobní spotřeby. Sociální pojištění může být krátkodobé, například pojištění nemoci, nebo dlouhodobé, například pojištění ve stáří. Sociální pojištění má základní znaky, jimiž jsou zákonem stanovená povinnost, stanovení plátců pojistného, například zaměstnavatel za zaměstnance, stanovení

povinně pojištěných osob, například každý zaměstnanec" – pardon – "podmínky vzniku na nárok výplaty pojistného, například dosažení věku, stanovení způsobu správy financí vybraných či vyplácení v sociálním pojištění.

Sociálním zaopatřením rozumíme poskytnutí financí v zákonem stanovených podmírkách, například při smrti rodičů nezletilého dítěte. Sociální zaopatření je uplatňováno na základě zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Nárok na státní sociální podporu vzniká splněním zákonem stanovených podmínek, přičemž mezi ně nepatří povinnost před nárokem na dávku platit pojistné.

Sociální pomoc je pomoc státu osobám, které se ocitly v těžké životní situaci. Osoby navíc nejsou schopny řešit situace, ve kterých se ocitly, samy nebo s pomocí svých nejbližších. Zároveň platí, že jim není vyplácena státní sociální podpora či je nedostatečná.

Znaky sociální pomoci jsou: způsob ověření nouze, podmínky vzniku a doby trvání. Ten kdo dávku čerpá, do systému nepřispívá, finance spravuje stát. Sociální pomoc funguje tedy na principu subsídarity. Nejdříve se má postarat dotyčná osoba nebo i rodina, až poté stát, a na principu obligatornosti musí být splněny zákonem stanovené podmínky. Sociální pomoc je úzce spjatá se zákonom č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Sociální pomoc nemusí být pouze finanční, ale může být i věcná nebo formou sociálních služeb. Sociálními službami jsou typicky azyllové domy, domovy pro seniory."

Ted' se pojďme podívat na důchodový systém. "Důchodový systém České republiky se skládá z dvou pilířů důchodového pojištění. První pilíř je založen na povinném důchodovém pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a druhý pilíř je založen na dobrovolném penzijním spoření podle zákona č. 427/2011 Sb. Dalšími důležitými zákony důchodového pojištění jsou zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění.

Pojďme k pojmulm vázajícím se k důchodovému systému. Pro správné pochopení důchodového pojištění a následný správný výpočet výše důchodů je třeba objasnit si základní pojmy důchodového systému.

"Pojištěné osoby. V důchodovém pojištění rozlišujeme dva okruhy pojištěných osob: povinně pojištěné osoby a dobrovolně pojištěné osoby. Důchodového pojištění se účastní fyzické osoby uvedené v § 5 a 6 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění."

Tak ted' se pojďme tedy podívat trošku podrobněji na ty pojištěné osoby. Takže nejprve povinně pojištěné osoby. "Povinně pojištěné osoby dělíme do dvou skupin. 1. Pro první skupinu platí, že pokud se osoba účastní nemocenského pojištění, je účastněna i důchodového pojištění. To neplatilo v letech 2009 až 2011, kdy zákon vyjmenoval osoby, které byly účastněny pouze důchodového pojištění. V těchto letech platily osoby důchodové pojištění pouze, pokud výše jejich příjmu dosahovala zákonem stanovený rozhodný příjem. Ten byl v roce 2009 5 900 korun, v roce 2010 byl 6 000 korun, v roce 2011 byl 6 200 korun. Jednalo se hlavně například o společníky, kteří mimo svůj hlavní pracovní poměr vykonávali činnost pro tyto společnosti za odměnu. 2. Druhou skupinu tvoří pojištěnci, za které hradí pojištění stát, například invalidé, kteří pobírají invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, studenti středních nebo vysokých škol po dobu šesti let tohoto studia po dosažení 18 let věku."

Mimochodem, ted' jsem dostal právě, jak jsem se zmiňoval o té kauze, co je ted' v Plzni, tak hned jsem dostal tady od našich lidí podrobnější informace, protože já jsem to samozřejmě četl. Tu ukrajinskou diskotéku, co si udělali v Plzni, oni nazvali přímo Bandera Party. To znamená, Ukrajinci, kteří sem přišli do České republiky, organizátoři z řad mladých Ukrajinců, v plzeňském klubu Aréna přímo nazvali svoji diskotéku Bandera Party. Odkazují přitom na vůdce ukrajinských nacionalistů – víme, o kom mluvíme – Stepana Bandera, který vyvražďoval volyňské Čechy. To je chování! To je neuvěřitelné, co se tady děje. Já jsem říkal, že jsme si minimálně v některých případech nasadili vši do kožichu, a říkám to úplně na rovinu. Budou

s tím problémy a za všechno může vláda Petra Fialy, která to udělala. Za všechno můžete vy, protože jste tady úplně nekriticky otevřeli dveře. Jak můžeme tohle tolerovat v České republice, jak můžou mít povolení k pobytu? Ministr vnitra Rakušan k tomu mlčí, ten zase dělá, že se ho to netýká, protože on je tím strůjcem, stejně jako premiér Fiala, tohoto neřízeného migračního toku do České republiky. Jak tady může legálně někdo pobývat – ano, za Fialovy vlády je všechno možné, to vím – kdo tady organizuje, normálně si mladí Ukrajinci organizují Bandera Party, přičemž banderovci vyvražďovali volyňské Čechy. Vy jste se úplně zbláznili v té vaší vládě. Je potřeba okamžitě těmto lidem ukončit povolení k pobytu a vyhostit je na Ukrajinu. Tam je Bandera legalizovaný, tam ať si oslavují, tady nemají co dělat tihle lidi. Jsou to nebezpeční lidé podle mého názoru a nemají v České republice co dělat. Jestli se jim líbí Bandera, který vyvražďoval volyňské Čechy, ať jdou pryč. Vyzývám tímto i ministra vnitra Vítka Rakušana, předsedu STAN, ať tímto způsobem reaguje. Ale to těžko můžeme od STAN čekat, protože STAN je naopak strana, která je tvrdě proimigrační, která naopak podporuje neomezenou neřízenou migraci do České republiky.

Vy jste to tady ostatně už předvedli. Vy podporujete ukrainizaci České republiky. Nikdo nemá nic proti slušné pracovní síle. Chybí nám tady lidi třeba, kteří uklízí v restauracích, umývají nádobí, na stavbách a podobně, nic proti nim nemám. Tam, kde je nedostatek pracovních sil, ať tady máme pracovní sílu na nedostatkové pozice, na které prokazatelně nejsou k dispozici čeští občané, to jsem říkal od začátku. V případě, že by na ta místa byli čeští občané, samozřejmě je potřeba ukončit těmto cizincům povolení k pobytu a dát přednost českým občanům. To je názor SPD. Takže nic nemám proti Ukrajincům jako takovým, plošně nemám nic proti nikomu, ale nelze dělat tyto věci na úkor bezpečnosti, a hlavně sociálního smíru v České republice. Takže to jsem chtěl říct zcela jasně, že nic nemám proti Ukrajincům jako takovým, ale rozhodně mám toho hodně proti lidem, kteří opěvují Bandera, který vyvražďoval volyňské Čechy. To je například ten velvyslanec Perebyjnis, bývalý velvyslanec v České republice, který psal dopis dokonce na Českou televizi v tomto smyslu, a tady mladí Ukrajinci si dělají Bandera Party! To je přece úplně šílené! A představte si, že ta akce se v Plzni uskutečnila již několikrát, a nic se neděje. Uskutečnila se loni v listopadu, v lednu, v únoru. Organizátoři z řad mladých Ukrajinců ji označují jako charitativní akci na podporu ukrajinských bojovníků. Jako banderovci, kteří vyvražďovali volyňské Čechy? Co dělá vláda Petra Fialy, co dělá ministr vnitra? No nic, samozřejmě, my víme, že nic. On to naopak podporuje ještě, jemu je to úplně jedno. Takže to je úplně a absolutně neuvěřitelné, co se tady děje.

Já samozřejmě plně stojím za občany – protože se to tady přesně píše, že to pobouřilo veřejnost – a já stojím za českými občany, které to pobouřilo. To je přece úplně nechutná záležitost, co se tady děje. Takže to je absolutně nechutná záležitost. Samozřejmě zmíním i to, že vyvražďoval nejenom volyňské Čechy, ale i například Židy vyvražďoval. To znamená, že je to samozřejmě absolutně nepřijatelná věc. To znamená, my jsme samozřejmě proti. Vůbec nechápu, proč ministr vnitra Vít Rakušan – já to chápu, protože já ho znám – on naopak to podporuje. Já si myslím, že je to absolutně nepřijatelná záležitost, co se tady děje. Dokonce tady Ukrajinka žijící v Česku, nějaká Ljuba Cao – píše se to normálně na iDNESu, takže to není tady, že bych někoho měl jmenovat – která žije v České republice už dvacet pět let, říká, že Bandera udělal pro Ukrajinu hodně. To je vděk, co, to je přístup! Takže to, že někdo vyvražďoval volyňské Čechy, to je jedno. Takovito lidé tady žijí v České republice – místo toho, aby byli vděční za to, že tady mají lepší život než u nich na Ukrajině... Já jsem na Ukrajině byl a viděl jsem to tam, to je samozřejmě rozkradená země, která je v rozkladu, to znamená ale, že to je samozřejmě jejich věc, oni si to tam dopustili takhle. My za to nemůžeme, my tady nemáme kapacitu se postarat o chudé z celého světa, kteří si to ještě tam dělají sami. To znamená, že tohle je samozřejmě velký problém.

Takže já jsem jenom malinko odbočil v tom smyslu, abych tedy ještě ohledně téhle věci to tady pojmenoval, tyhle otřesné věci, co se tady dokonce dějí. Já to tady prostě nechci,

takovéhle lidi a takovéhle chování, nějaká Bandera party. Umím si představit, umím si živě představit, co by se dělo, kdyby v opačném gardu, to, co se stalo na Ukrajině, si myslím, že v lepším případě bude mít už někdo asi od místních lidí... no, možná to ani nepřežije, protože tam ty manýry jsou ještě trošku jiné. Takže pojďme dál.

Pojďme k pojmul, pojďme k těm dobrovolně pojištěným osobám. "Dobrovolně jsou účastny na důchodovém pojištění převážně osoby samostatně výdělečně činné. Výdělečnou činnost musí pojištěnec provozovat jako jsou hlavní činnost. Příjmy z ní jsou tedy hlavní a jediné zdroje příjmů pojištěnce. Podmínkou je věk 18 let a podání přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění u obvodní správy sociálního zabezpečení, příloha číslo 1. Důvody přihlášení mohou být dva, na základě kvalifikovaného důvodu nebo bez udání důvodu. Kvalifikovanými důvody jsou vedení v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání po dobu, kdy náleží podpora v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci; studium na střední nebo vysoké škole v České republice s výjimkou doby prvních šesti let tohoto studia po dosažení 18 let věku před rokem 2010; výdělečná činnost v cizině po 31. 12. 1995; výkon dlouhodobé dobrovolnické služby; výkon činnosti v České republice ve prospěch zahraničního zaměstnavatele, to je zaměstnavatele, jehož sídlo je na území nesmluvního státu; výkon funkce poslance Evropského parlamentu; pobyt v cizině z důvodu následování manžela, který působil v diplomatických složkách."

Pojmy vázající se k výpočtu důchodů – před samotným výpočtem výše důchodů je třeba objasnit si několik základních pojmu, které s výpočtem úzce souvisí.

Pojďme k dalšímu okruhu, k takzvané dávkové formuli. "Zákonem vymezený postup, kterým se stanoví základ pro vyměření důchodové dávky a následné vyměření dávky samotné, a to za pomoci přesně daných matematických postupů. K vypočtení dávky je zapotřebí základní výměra a procentní výměra.

Základní výměra. Základní výměra je stanovena přesně danou částkou pro všechny typy důchodů. Její výše je vždy upravena vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí. To neplatilo do roku 2012, do kdy byla upravována nařízením vlády o zvyšování důchodů." Tady se podívejme, jaký je vývoj té základní výměry: rok 2016 – je to 2 440 korun, rok 2017 – 2 550 korun, rok 2018 – 2 700 korun, rok 2019 – 3 270 korun.

Pojďme se podívat na procentní výměru. "Procentní výměra je stanovena procentem z výpočtového základu. Procentní výměna souvisí s dobou pojištění v případě důchodů přímých a s procentní výměrou důchodů zemřelého v případě důchodů pozůstatlostních. Procentní výměna činí 0,9 % výpočtového základu za prvních 360 kalendářních dnů a 1,5 % výpočtového základu od 361. dne. Za každý rok doby pojištění se procentní výměna starobního důchodu z výpočtového základu zvyšuje o 1,5 %." Takže cím déle někdo pracuje, tím vyšší má pak důchod.

Pojďme se podívat na dobu pojištění. "Dobou pojištění je v § 11 zákona o důchodovém pojištění definována doba po 31. prosinci 1995, tedy doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1, § 4 a v § 6, což jsou dobrovolně pojištěné osoby, za které bylo v České republice zaplaceno pojistné. Do doby pojištění je zahrnuta i doba zaměstnání získaná před 1. lednem 1996.

Náhradní doba pojištění. Doba stanovená zákonem, která se hodnotí, jako by byla dobou pojištění. Podmínkou je doba trvání pojištění alespoň jeden rok. Pro Českou republiku je typické, že má široký okruh náhradních dob pojištění, zákon jich přiznává devět." Plný výčet – viz příloha číslo 2.

"Důchodový věk. Pro čerpání dávek starobního důchodu je důležité dosažení důchodového věku. Důchodový věk závisí na pohlaví a u žen na počtu vychovaných dětí. Horní hranice důchodového věku pro osoby narozené po roce 1971 je stanovena na 65 let. Zákon nám pak zvláštně stanoví důchodový věk pro pojištěné osoby narozené v letech 1936 až 1971.

Důchodové pojištění. Důchodové pojištění je hlavní pilířem důchodového systému České republiky. Každému, kdo se dožije důchodového věku, je vyplácen důchod právě z důchodového pojištění. V současnosti je až 95 % výdajů na starobní důchody poskytováno z důchodového pojištění. Dávky hrazené z důchodového pojištění jsou často jediným příjmem důchodců ve stáří. Výdaje z rozpočtu důchodového pojištění musí stát hradit povinně, vyplácení tedy nesmí ukončit ani nějak přerušit. Stát však může výšku důchodů upravovat, aby zajistil trvalou udržitelnost pilíře důchodového pojištění."

A u toho přímo jsme, teď u toho přímo jsme a u toho se samozřejmě musíme chvíli pozastavit. Tady se přesně liší asociální vláda Petra Fialy z ODS a SPD, protože my si myslíme, že stát by měl výšku důchodů upravovat, aby udržel důstojné důchody. My si myslíme, že by se důchody měly postupně zvyšovat, ale Fialova vládní pětikoalice ODS, Pirátů, STAN, KDU-ČSL a TOP 09 si myslí, a proto jste tady dneska navrhli ten zákon, respektive včera, kterým chcete snížit zákonnou valorizaci důchodů. A to je přesně ten rozpor, že každý si tuhletu větu vykládáme jinak. My říkáme, zvyšovat důchody všem příjemcům důchodů, a jsme přesvědčeni o tom, a o tom už jsme mluvili včera, že je možné zajistit trvalou udržitelnost důchodového pilíře, když se seškrťují zbytné výdaje. Ale vy prostě, pro vás je prioritou, vy jste ukrajinská vláda, Petr Fiala je ukrajinský premiér, takže to je pravda.

Ted' jsem slyšel výkřik, že to není pravda – je to pravda. Ano, to je přezdívka, kterou mu dávají občané. Už jsem tady říkal v minulosti, jenom to připomenu, to nedal Okamura, to je přezdívka od občanů, koukněte na sociální sítě. A já s občany souhlasím, že mají takový dojem, protože když chcete vzít 19 miliard důchodcům z valorizace, kterou mají přitom ze zákona slíbenou, a místo toho dáte 50 miliard Ukrajincům, tak co si o tom má kdo myslit? A ještě se chlubíte tím ve vaší vládě, že jste lídry v zasílání financí na Ukrajinu, a dokonce v poměru k HDP České republiky – či to bylo k počtu obyvatel, to mi teď vypadlo – jsme dokonce snad první vůbec. Česká republika je první – já nevím, proč musíme být v tomhle tom první. Já bych to tak nedělal, pro mě je na prvním místě český občan a Česká republika, takže se vůbec nedivím tomu, že občané, když se podíváte na sociální sítě, přezdívají vaši vládě ukrajinská vláda a premiérovi Petru Fialovi říkají ukrajinský premiér, a říkají, že by měl radši jít na Ukrajinu dělat politiku. Je to tak. Takže tady na mě někdo zvolal – dobře, nevykřikl, bylo to slušné zvolání, to já říkám, bylo to slušné, to není jako včera, kdy tady někdo na mě pokřikoval, když jsem hájil tady důchodce – takže jste se ptal, zdali je to pravda? Říkám, je to pravda. Ano, tak to píšou lidé na sociálních sítích, je to pravda, že to píšou a že takto přezdívají Fialově vládě a premiérovi. Je to pravda. Tak je to třeba pro vás nová informace, ale je to tak. Já to nemám ze své hlavy. Je to tak a už to mimochodem říkají o Fialově vládě tři čtvrtě roku – tři čtvrtě roku už to tak říkají, půl roku určitě, a koluje to poměrně masivně, tahle přezdívka, a já se tomu vůbec nedivím. Já mám úplně ten stejný dojem, musím říct.

"Hlavní příčinou regulace je postupné stárnutí obyvatel a klesající porodnost, v jehož důsledku ubývá počet ekonomicky aktivních obyvatel, ubývá tedy příjmů a přibývá výdajů v rozpočtu důchodového pojištění. V budoucnu lze tedy očekávat několik změn, například snižování důchodů, prodlužování věku odchodu do důchodu nebo zvyšování výše pojistného." A tady s autorem už nesouhlasím. Tak je to bakalářská práce, takže je zajímavé, že tady autor bakalářské práce úplně vynechal škrty zbytných výdajů nebo podporu porodnosti slušných rodin, protože já si myslím, že v budoucnosti jsou metody ještě jiné, o těch mluví SPD, a jsou to metody, které právě jsou z nejvyspělejších zemí.

"Důchodové pojištění poskytuje stát, konkrétně Česká správa sociálního zabezpečení. Pojistné se po vybrání odevzdá na zvláštní účet státního rozpočtu. Systém financování funguje způsobem pay as you go, často označované také jako průběžné financování, který znamená, že průběžně vybírané pojistné se ihned přerozděluje mezi pojistence, kteří pobírají dávky vybírané ze systému důchodového pojištění. Veškeré finance, které na účet přijdou, zároveň i odejdou, nevzniká žádná finanční rezerva. Tento systém se v poslední době využívá proto, aby nebylo státem zneužíváno povinných příspěvků k uhrazování činnosti orgánů veřejné moci.

Principy důchodového pojištění – principy důchodového pojištění se formovaly v průběhu historie, která je v České republice velice rozmanitá. Ve dvacátých letech 20. století v České republice bylo přijato mnoho právních předpisů v oblasti důchodového systému, které oblast důchodového systému značně rozšířily. Tím nejdůležitějším rozšířením bylo zavedení povinného důchodového pojištění i pro osoby samostatně výdělečně činné. Tato událost nám zavádí jeden z nejdůležitějších principů důchodového pojištění současnosti, kterým je princip povinné účasti, tedy že účast prakticky všech ekonomicky aktivních osob na důchodovém pojištění je povinná. V České republice si nikdo nemůže zažádat o odebrání z evidence platičů pojištění a přestat ho platit. O odebrání si nemůže zažádat ani v případě, že by prokázal schopnost naspořit si peníze na zajištění svého stáří. Naopak člověk, který ještě není povinen platit důchodové pojištění, se může dobrovolně přihlásit a důchodového pojištění se účastnit.

Dalším principem je princip jednotné úpravy. Znamená, že pro všechny skupiny pojištěnců platí stejná právní úprava. Nemáme tedy rozdílnou právní úpravu pro zaměstnance, osoby samostatně výdělečně činné a podobně, jako tomu bylo do roku 1992. Dříve byla například zvláštní právní úprava pro družstevní rolníky či pro osoby ve služebním poměru. Zvláštní právní úpravy některých skupin osob jsou stále uplatňovány v jiných státech, například polští učitelé získají nárok na důchod po 25 letech zaměstnání.

Princip obligatornosti dávek znamená, že každý, kdo splní zákonem stanovené podmínky, má právní nárok na vyplácení dávek. Na princip obligatornosti dávek přímo navazuje princip zajištění soudní ochrany. Každý si tedy může zažádat o přezkum u krajského soudu ve věcech důchodového pojištění nebo výplaty důchodů. Lidé s vyššími příjmy musí strpět princip solidarity vůči osobám s nižšími příjmy. V praxi to znamená, že od určité částky příjmů se vyměrovací základ již nezvyšuje. Platí zde i solidarita mezi ekonomicky aktivními občany s těmi, kteří pobírají důchod.

Vyplácení důchodů je garantováno státem. Garance vyplývá z principu povinné výplaty důchodů, který je uzákoněn v zákoně o státním rozpočtu. Aby důchody nezůstaly malé při zvyšování cen a minimálních nároků na život, uplatňuje se princip dynamičnosti. Díky tomuto principu jsou důchody průběžně navýšovány. Pro Českou republiku je typický princip náhradní doby pojištění. V České republice platí široký okruh náhradních dob pojištění, tedy dob, kdy pojištěnec nemusí hradit pojistné, ale přesto se mu započítává daná doba pro pozdější výpočet výše důchodů.

Doplňkové penzijní spoření – doplňkové penzijní spoření je druhým pilířem důchodového systému České republiky. Pilíř byl zaveden 1. ledna 2013 zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření. Doplňkové penzijní spoření nahradilo penzijní spoření se státním příspěvkem, které bylo možné uzavřít od roku 2004 do listopadu 2012. Ti, kteří smlouvu o penzijním spoření se státním příspěvkem podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním spoření se státním příspěvkem uzavřeli, mohou pojištění v pokračovat, v současnosti však smlouvu uzavřít nelze. Druhý pilíř je charakterizován fondovým financováním. Účastník ukládá peníze na účet penzijní společnosti, která je zhodnocuje na kapitálovém trhu. Po celou dobu zůstávají finance majetkem pojištěnce a po skončení spoření jsou mu vypláceny dávky z naspořených financí. Individuální účet – peníze každého pojištěnce jsou odděleny od financí ostatních pojištenců na rozdíl od prvního pilíře, kde jsou všechny finance spravovány na jednom účtu. Ekvivalence – vyplacené dávky jsou rovny příspěvkům účastníka. Definování příspěvků – výše pojištění je definována a od ní se poté odvíjí dávky. Dobrovolnost. – každý se může stát pojištencem za zákonem stanovených podmínek nebo kdykoliv pojištění zrušit a z pilíře vystoupit.

Státní příspěvek ve druhém pilíři – v roce 2019 přispívá stát každému účastníkovi ve druhém pilíři na důchod částkou odvíjející se od výše jeho příspěvku. Výčet příspěvku roste přímou úměrou s výší příspěvku a jeho horní hranice je omezena." Takže se pojďme podívat, jak to vypadá s těmi státními příspěvky. Když je měsíční vklad 100 korun, státní příspěvek v roce 2019 byl 0. Když je měsíční vklad 200 korun, státní příspěvek v roce 2019 byl také 0.

Když je měsíční příspěvek 300 korun, státní příspěvek byl 90 korun. Když je měsíční vklad 400 korun, je to 110 korun. Když je měsíční vklad 500 korun, je to 130 korun. Když je měsíční vklad 600 korun, je to 150 korun. Když je měsíční vklad 700 korun, je to 170 korun, a když je měsíční vklad 800 korun, je to 190 korun. Když je měsíční vklad 900 korun, je to 210 korun. Když je měsíční vklad 1 000 korun, je to 230 korun. Když je měsíční vklad 2 000 korun nebo i 3 000 korun, je to pořád 230 korun.

Tady bych opět zdůraznil, protože už jsem mluvil určitou pasáž, že to, proč tady mluvím dlouze a předčítám tady materiál o důchodech, je z toho důvodu, že chci zabránit jménem SPD tomu, aby si tady Fialova vláda prosadila zákon, kterým chce okrást cca 3 miliony příjemců důchodů o jejich peníze, na které mají ze zákona nárok. Proto tady teď obstruuji, proto tady protahuji jednání Sněmovny. Je to sice velká přesila vůči SPD, jste v přesile, vládních poslanců je 108, nás jenom 20, ale prostě bojujeme ze všech sil. Myslím, že je to dobré, že se i co nejvíce veřejnosti dozví o asociálních krocích Fialovy vlády, takže proto tady jsem, proto se tady snažím obstruovat to jednání, jak to jde, abych udělal všechno pro to, abyste neprosadili okradení důchodců o slíbené peníze. A nestydím se za to, že bojuji za 3 miliony důchodců, příjemců starobních, invalidních, vdovských a sirotčích důchodů. Je to tak, SPD bojuje za důchodce, za příjemce důchodů, a Fialova vláda je hodila přes palubu.

Takže pojďme dál. "Převod penzijního spoření se státním příspěvkem do doplňkového penzijního spoření – poté, co doplňkové penzijní spoření nahradilo penzijní spoření se státním příspěvkem, vznikly takzvané transformační fondy, které nahradily původní penzijní fondy. Na těchto fondech vedou penzijní společnosti finance pojištěnců, kteří si založili pojištění podle zákona o penzijném spoření se státním příspěvkem. Tím se oddělily finance starých a nových pojištěnců. Do transformovaného fondu je možné vstoupit pouze na základě uzavření smlouvy o penzijním spoření se státním příspěvkem. Pojišťovna z transformovaných fondů vyplácí dávky vyplývající z penzijního spoření. Pojišťovny hospodaří s fondy tak, aby neklesla nominální hodnota financí na fondu uložených. Lze tedy očekávat menší výnosnost než u účastnických fondů doplňkového penzijního spoření. Pojištěnci, kteří mají finance uložené na transformovaném fondu, mohou přestoupit do účastnického fondu doplňkového penzijního spoření. Tento krok je nenávratný a je možný pouze u penzijní společnosti, u které je transformační fond veden."

Penzijní společnosti – finance pojištěnců jsou vedeny na účastnických fondech, které spravují penzijní společnosti. Penzijní společnost musí splnit zákonem stanovené podmínky, aby získala příslušnou licenci pro provozování doplňkového penzijního spoření. Licenci uděluje Česká národní banka po splnění následujících podmínek: akciová společnost se sídlem v České republice, počáteční kapitál alespoň 50 milionů korun. Předmětem činnosti je shromažďování příspěvků pojištěnce, příspěvků zaměstnavatele a státních příspěvků, hospodaření s majetkem v účastnických fondech a vyplácení dávek doplňkového penzijního spoření. Aktuálně v doplňkovém penzijním spoření působí osm penzijních společností."

Pojďme k fondům penzijních společností. "Penzijní společnost musí povinně založit a vést konzervativní fond. Konzervativní fond slouží k maximálnímu uchování finančních prostředků. Penzijní společnost by neměla konzervativním fondem investovat do rizikových situací a měla by se pokusit o to, aby hodnota naspořených financí byla co nejstabilnější. Do konzervativního fondu musí penzijní společnost převést všechny finance pojištěnce nejdéle pět let před vznikem nároku na dávky. Od této chvíle jsou všechny finance pojištěnce vedeny pouze na konzervativním fondu, odkud se vede i jejich výplata. Avšak v případě, že pojištěnec odmítne převedení financí na konzervativní fond, musí pojišťovna jeho rozhodnutí respektovat a upozornit ho na případná rizika."

Dobrovolně může penzijní společnost založit účastnické fondy. Ty se na trhu snaží působit víc dravě než konzervativní fond a snaží se účastníkům zajistit co nejvyšší výnos. K tomu využívají investiční cenné papíry, nástroje peněžního trhu, cenné papíry kolektivního investování, deriváty a vklady.

Investiční strategie – mezi účastnickými fondy je možno přestupovat a snažit se o maximalizaci výnosu naspořených financí. K tomu slouží tři investiční strategie. Za prvé konzervativní strategie, ta se snaží o maximalizaci finanční jistoty. Konzervativní fondy investují hlavně do dluhopisů, které nezajišťují velké výnosy. Konzervativní strategie zajistí výplatu vložených financí navýšených o státní příspěvky. Konzervativní strategie se doporučuje lidem, kteří nechtějí podstupovat vysoká rizika, a lidem ve věku okolo 55 let, kteří budou penzijní spoření teprve uzavírat. Vyvážená strategie způsobuje kolísání financí. Několik let po sobě mohou úspory jít do minusu a naopak některé roky mohou dosáhnout vyšších výnosů. Finance jsou investovány do dluhopisů a zároveň i do akcií, hotovosti a nemovitostí. Finance by měly být více zhodnoceny než v konzervativní strategii. Tato strategie se doporučuje lidem ve věku 45 až 55 let. Dynamická strategie se snaží o maximální výnos investovaných financí. Finance jsou investovány hlavně do akcií a nemovitostí. Tato strategie je nejvíce riziková a je doporučována osobám mladším 45 let.

Důchody vyplácené z důchodového pojištění – z důchodového pojištění jsou vypláceny důchody starobní, invalidní, vdovský a vdovecký, sirotčí." A o tom tady teď hovoříme, protože Fialova vláda chce tímto návrhem zákona, který tady prosazujete, okrást všechny příjemce starobních, invalidních, vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodů, protože všichni tito příjemci důchodů mají slíbenou od června valorizaci v průběžné výši cca 1 700 korun měsíčně, tady jim to chcete snížit v průměru o 1 000 korun měsíčně, takže v podstatě připravíte všechny příjemce důchodů jenom za letošní rok v průměru skoro o 10 000 korun a samozřejmě v příštím roce také, tam už je to o více než 10 000 korun v průměru, což je samozřejmě pro příjemce důchodů velmi bolestivá záležitost. My tady tomu bráníme, my prostě nechceme, abyste okradli důchodce. Proto tady děláme ty obstrukce, hájíme zájmy těch cca 3 milionů příjemců důchodů v České republice. Proto tady také takto dlouze mluvím, abych vám v tom bránil.

"Výše uvedené důchody se dělí na: důchody přímé – starobní a invalidní, důchody odvozené, což je ten vdovský, vdovecký a sirotčí, tady se jedná o takzvané pozůstalostní důchody. Výše přímých důchodů se vypočítává z dob pojištění a z výše výdělku, takzvaného výpočtového základu, kdežto důchody odvozené se stanovují z přímých důchodů, které pobíral zemřelý nebo na které by měl nárok.

Důležité je také upozornit na rozdílnost pojmu: nárok na důchod, který vzniká dnem splnění podmínek stanovených zákonem o důchodovém pojištění pro příslušný druh důchodu. Při více podmínkách vzniká dnem splnění poslední podmínky. Nárok na výplatu důchodu, který vzniká splněním podmínek stanovených zákonem o důchodovém pojištění pro vznik nároku na důchod a na jeho výplatu a podáním žádosti o přiznání nebo o vyplácení důchodu.

Starobní důchod – jedná se o nejčastější druh důchodu. Jeho úkolem je zajištění občanů ve stáří", což Fialova vláda evidentně nepochopila, protože vy místo toho, abyste se snažili zajistit občany ve stáří, jim naopak chcete důchody snížit, snížit zákonnou valorizaci, takže děláte přesný opak, a proto já tady stojím a takto dlouze tady mluvím už od včerejška, protože chcici zabránit, ze všech sil bráníme tomu vašemu zákonu, kterým chcete okrást důchodce.

"Pro pobírání starobního důchodu musí být splněny tyto podmínky: splnění doby pojištění a dosažení důchodového věku. Řádný starobní důchod – řádný starobní důchod je upraven § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Nejenže dochází postupně ke zvyšování věkové hranice pro odchod do starobního důchodu, navyšuje se však i potřebná doba pojištění. Potřebná doba pojištění byla před rokem 2010 25 let. Navyšuje se postupně." Navyšuje se postupně, takže zatímco potřebná doba pojištění byla před rokem 2010 25 let, dneska je to 35 let. "V literatuře a tisku můžeme někdy našernout slovní spojení první důchodová reforma, která proběhla v roce 2010. Ta souvisela s postupným zvyšováním potřebné doby pojištění a postupným zvyšováním věku odchodu do starobního důchodu."

Pojďme se podívat, co to je předčasný starobní důchod. "Občan si může zažádat o starobní důchod ještě před dosažením důchodového věku, je mu však snížena výše důchodu

procentní výměrou. Výše procentního snížení závisí na věku, kdy občan žádá o předčasný důchod. Předčasný starobní důchod je upraven § 31 zákona o důchodovém pojištění. Nárok na předčasný starobní důchod má každý, kdo získal potřebnou dobu pojištění pro odchod do řádného starobního důchodu a do řádného starobního důchodu musí být tři roky, pokud jeho důchodový věk je nižší než 63 let, pět roků, pokud jeho důchodový věk činí alespoň 63 let a dosáhl věku alespoň 60 let. Poslední podmínkou předčasného starobního důchodu je ta, že ten, kdo pobírá předčasný starobní důchod, nemůže po dosažení důchodového věku zažádat o řádný starobní důchod.

Předdůchod – důležité je zmínit rozdíl mezi předčasným starobním důchodem a předdůchodem. Mohlo by se zdát, že se jedná o synonyma, mezi těmito pojmy je ale rozdíl. Předčasný starobní důchod je dávka důchodového pojištění, kterou vyplácí stát, blíže k němu viz kapitola 3.1.2. Naproti tomu předdůchod je možnost čerpat peníze z investičního fondu, uložené v druhém pilíři důchodového systému. Čerpat finance z fondu lze až pět let před dosažením řádného důchodového věku. Informace o možnosti čerpat předdůchod podává konkrétní penzijní společnost, u které má pojištěnec uzavřenou smlouvu.

Výpočet starobního důchodu – starobní důchod se vypočítává vztahem dvou složek následovně: $NPD = ZV + PV$. Základní výměra pro rok 2019 činí 3 270 korun, ta je pro každého důchodce stejná. Procentní výměra je naopak pro každého důchodce rozdílná a je odvozena od doby pojištění, účasti či neúčasti ve druhém pilíři, výpočtem základu. Vztah lze opět uvést do rovnice: $PV = ZPVZ * VZ$. Legenda k rovnicím: NPD znamená nově přiznaný důchod, ZV znamená základní výměra důchodu, PV = procentní výměra důchodu, ZPVZ = základní procento výpočtového základu a VZ znamená výpočtový základ. "Výpočtový základ je konstruován: příjmy od roku 1986 přepočteny dle koeficientu nárůstu všeobecného vyměřovacího základu. Ověřovací, vyměřovací základ, upravuje se pomocí redukčních hranic, a výpočtový základ: příjmy od roku 1986 ty jsou přepočteny dle koeficientu nárůstu všeobecného vyměřovacího základu. Z těchto příjmů vzniká osobní vyměřovací základ, který je upraven pomocí redukčních hranic. Z těchto operací vzniká výpočtový základ. Koeficienty nárůstu stanovilo Ministerstvo práce a sociálních věcí pomocí vyhlášek pro každý rok zvlášť. Osobní vyměřovací základ je určen průměrem ročních vyměřovacích základů. Důležité pro výpočet starobního důchodu je ještě stanovení redukční hranice. Redukční hranice určuje, kolik procent z příjmu se započítává do výpočtového základu." Redukční hranice pro rok 2019 je určena: pakliže je částka méně než 14 388 korun, procenta započítaná v důchodu jsou 100 %. Pakliže je částka 14 388 korun až 130 796 korun, procenta započtená do důchodu jsou 26 %, a pakliže je částka více než 130 796 korun, je procento započítané do důchodu 0.

Krácení předčasného starobního důchodu – základní výměra předčasného starobního důchodu je stejná jako u řádného starobního důchodu, avšak dochází ke krácení procentní výměry. V případech, že si budoucí důchodce žádá o předčasný starobní důchod dříve než před 360 dny před řádným starobním důchodem, je krácení navyšováno. Procentní výměra předčasného starobního důchodu se snižuje za každých započatých 90 kalendářních dnů ode dne, kdy je předčasný starobní důchod přiznán." Počet dnů do řádného starobního důchodu, pakliže je 360 dnů a méně, snížení procentní výměry za každých 90 dnů je o 3,6 %. Pakliže je počet dnů do řádného starobního důchodu 361 dnů až 720 dnů, je snížení procentní výměry za každých 90 dnů o 1,2 %, a pakliže je počet dnů do řádného starobního důchodu více než 721 dnů, je snížení procentní výměry za každých 90 dnů o 1,5 %. Jednotlivé počty dnů se sčítají. Například žadatel si žádá o předčasný důchod o 990 dnů dříve, v takovém případě bude snížení činit 12,9 %, protože 4x započteno 90 dnů se sazbou 0,9 % + 4x započteno 90 kalendářních dnů se sazbou 1,2 % + 3x započteno 90 kalendářních dnů se sazbou 1,5 %.

Valorizace důchodů – valorizaci rozumíme zvyšování důchodů. Její podmínky stanovuje zákon o důchodovém pojištění, přičemž konkrétní částka se určuje nařízením vlády. Důchody jsou navyšovány buď pravidelně, zpravidla v lednu, nebo mimořádně, například inflace dosáhne 5 %. Navýšení důchodu se týká vždy všech druhů důchodů, které byly přiznány do

31. prosince předchozího kalendářního roku. Důchod je navýšen ke dni lednové splátky důchodu, každému důchodci tedy jiný den.

Zvláštní příspěvky po dosažení určitého věku. Občané, kteří se dožijí 85 let, zákon přiznává automatické navýšení procentní výměry finančním příspěvkem 1 000 korun, který je určen k pokrytí zvýšených..." Pardon. "Důchod je navýšen ke dni lednové splátky důchodu, ke každému důchodci tedy jiný." Každému důchodci tedy jiný den.

"Zvláštní příspěvky po dosažení určitého věku – občanům, kteří se dožijí 85 let, zákon přiznává automatické navýšení procentní výměry finančním příspěvkem 1 000 korun, který je určen k pokrytí zvýšených životních nákladů spojených s vysokým věkem. Občanům, kteří dosáhnou věk 100 let, je přidáno 2 000 korun. K 3. 12. 2018 – 438 důchodců, kteří dosáhli 100 let.

"Invalidní důchod – invalidní důchod slouží k zabezpečení občanů, kteří nemohou vykonávat práci nebo k tomu mají výrazně snížené podmínky. Od roku 2010 se invalidní důchod vyplácí pouze do věku 65 let, poté se převede na důchod starobní.

Invalidita – od roku 2010 máme pouze jeden invalidní důchod, který je rozdělen na tři stupně invalidity. Musí být splněna i podmínka potřebné doby pojištění. Ta nemusí být splněna, pokud invalidita vznikla následkem pracovního úrazu. Stupeň invalidity – první stupeň 35 až 49 % je ztráta pracovní schopnosti, procentní výměra 0,5 %. Druhý stupeň 50 až 69 %, procentní výměra 0,75 %. Třetí stupeň nad 70 % je ztráta pracovní schopnosti, procentní výměra 1,5 %. Pracovní neschopnost posuzují při podání žádosti o invalidní důchod Obvodní správa sociálního zabezpečení pomocí lékařské posudkové služby. Lékařská posudková služba v České republice je v kompetenci jak ošetřujících lékařů spadajících pod Ministerstvo zdravotnictví, a hlavně úkolem lékařů Obvodní správy sociálního zabezpečení spadajících pod Ministerstvo práce a sociálních věcí. Lékaři posudkové služby pouze posuzují zdravotní stav pacientů, ale v jejich pravomoci však není rozhodnutí o přidělení či nepřidělení dávek. Lékařská posudková služba vychází z lékařských zpráv a posudků od odborných lékařů. Posuzuje se, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní neschopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, jestli a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace na jiný než dosud vykonávaný druh výdělečné činnosti, schopnost využití zachované pracovní schopnosti, zda je v případě poklesu o 70 % a více schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Potřebná doba pojištění pro invalidní důchod – potřebná doba pojištění se počítá podle věku pojištěnce: do 20 let méně než 1 rok, 20 až 22 let – 1 rok, 22 až 24 let – 2 roky, 24 až 26 let – 3 roky, 26 až 28 let – 4 roky, nad 28 let – 5 let.

Pozůstalostní důchody – podmínkou pro vznik nároku na pozůstalostní důchod je smrt živitele. Do pozůstalostních důchodů řadíme vdovský, vdovecký a sirotčí důchod. Aby pozůstalý mohl pobírat některý z těchto důchodů, musel zemřelý pobírat invalidní nebo starobní důchod či musel splňovat podmínky pobírání důchodu.

Vdovský a vdovecký důchod – mezi vdovskými a vdoveckými důchody je pouze jeden rozdíl, a to ten, že vdovský pobírá žena a vdovecký muž. Podmínky pro pobírání těchto důchodů jsou dvě, a to existence manželství v době úmrtí, zemřelý pobíral starobní nebo invalidní důchod, splňoval pro to podmínky nebo zemřel následkem pracovního úrazu. Tyto důchody pobírá pozůstalý po dobu jednoho roku. Po uplynutí jednoho roku má nárok na důchod pouze ten poživatel, který (a) pečeje o nezaopatřené dítě, které má po zemřelém nárok na sirotčí důchod, b) pečeje o dítě, které je závislé na péči jiné osoby ve stupni II až IV, (c) pečeje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na péči jiné osoby ve stupni II až IV, d) je invalidní ve třetím stupni, (e) dosáhl věku o čtyři roky nižšího, než činí důchodový věk muže stejného data narození, popřípadě důchodového věku, je-li nižší. Pokud poživatel vdovského či vdoveckého důchodu uzavře nové manželství, jeho nárok na

důchod zaniká. Důchod se vypočítává ze základní výměry, která je 3 270 korun a z 50 % přímého důchodu, který zemřelý pobíral nebo na něj měl nárok.

Sirotčí důchod – sirotčí důchod pobírá nezaopatřené dítě, kterému zemřel rodič nebo osoba, která o něj na základě rozhodnutí soudu pečovala. Zemřelá osoba opět musí splnit podmínu nároku na starobní nebo invalidní důchod. Tato podmínka je zmírněna, stačí pouze polovina potřebné doby pojištění na nárok invalidního důchodu. Sirotek má nárok na důchod po každém z rodičů, při jeho osvojení nárok zaniká. Sirotčí důchod se vypočítává ze základní výměry, která je 3 270 korun a ze 40 % přímého důchodu, který zemřelý pobíral nebo na něj měl nárok."

Takže to je první fáze mého vysvětlení. Já tady znovu připomenu, že tady obstruuji záměrně vládní návrh zákona, kterým chce vláda okrást cca 3 miliony příjemců důchodu o zákonem slíbenou valorizaci. SPD s ním prostě nesouhlasí. Nesouhlasíme s tím, takže my v každém případě chceme oddálit na maximum, je nás tu jen 20, proti nám stojí velká přesila, a budeme tady dál vám vysvětlovat, že je to špatně, když chcete okrást české důchodce.

Teď po mně převezme štafetu kolega a já se zase samozřejmě přihlásím. Děkuji zatím za pozornost. (Potlesk z lavic SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní jsem zde měla přihlášku dle dohody dvou klubů, že vystoupí pan předseda Babiš, ten tu není, takže nyní je na řadě pan předseda Radim Fiala. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové, děkuji vám za slovo. Dovolte mi, abych krátce promluvil k samotnému návrhu vlády Petry Fialy na změnu zákona o důchodovém pojištění, kterým chce vláda a ministr Jurečka zpětně sebrat důchodcům v průměru 1 010 korun měsíčně. Zdůrazňuji, že nikoliv jednorázově, jak by to z některých vyjádření mohlo vypadat, ale trvale. V případě starobních důchodců se jedná o doživotní odebrání 1 100 korun z jejich důchodu, tedy v mnoha případech jde o desítky tisíc korun. Toto asociální rozhodnutí vlády Petry Fialy o zásadním snížení valorizací důchodů, na které již jejich příjemcům vznikl právní nárok, je svévolné, chybné a hanebné.

Z odborného i politického hlediska úplným základem, naprostou politickou abecedou je ta skutečnost, že tato zákonná valorizace důchodů měla být promítnuta do návrhu zákona o státním rozpočtu, a to buď do standardní kapitoly rezortního Ministerstva práce a sociálních věcí, anebo do rozpočtové rezervy. Za toto velké selhání primárně zodpovídá Ministerstvo financí a je třeba vyvodit z toho příslušnou personální odpovědnost, mimo jiné i proto, že rezortní ministr Stanjura nejprve před pár dny tvrdil, že na červnovou mimořádnou valorizaci důchodů v plné výši nejsou v rozpočtu peníze, a on i vláda tím zdůvodňovali jak samotnou nutnost valorizaci snížit, tak i nezbytnost projednání této ostudné novely ve zrychleném režimu legislativní nouze.

Režim legislativní nouze my jsme tady celý včerejšek kritizovali s tím, že odporuje i ústavě v tom, že legislativní proces neproběhl tak, jak by měl proběhnout, nebo neprobíhá tak, jak by měl proběhnout, protože asi 65 zákonodárců, kteří se chtěli vyjádřit v rozpravě k legislativní nouzi a měli k tomu plné právo, prostě jim to nebylo umožněno. To znamená, jsem přesvědčen, že hlasování o legislativní nouzi bude jedním z důvodů, kdy se celá tato novela zákona dostane k Ústavnímu soudu.

Ale pojďme dál. Za pár dní jsme pak byli svědky prohlášení pana ministra, že naopak v rozpočtu peníze na valorizace důchodů jsou, a to dokonce i kdyby byly vyplaceny tak, jak mají být, tedy navýšením zásluhové složky peníz o 11,5 %. Jde o logicky nevysvětlitelný názorový obrat a také o důvod k vážným pochybám a soudnosti o kompetenci této vlády a jejích jednotlivých členů, a to je pro všechny, hlavně pro občany, velmi smutné zjištění.

Za velmi důležité považuji v této souvislosti uvést nedávný výrok profesora Vostatka, jednoho z našich největších expertů na penzijní systémy. Tento bezesporu nepochybný odborník uvádí, že v mezinárodním srovnání jde v případě našeho valorizačního mechanismu, jeho systémovosti a jeho vztahu k pravidelnému zvyšování důchodů o podprůměr.

Vládní politici se v souvislosti se svým asociálním rozhodnutím o razantním snížení valorizací důchodů, které je i za hranou ústavnosti, často nebo hlavně vymlouvají na to, že v době sestavování rozpočtu na rok 2023 neměli žádné informace o tom, jak vysoká bude míra inflace na konci roku 2022 a na přelomu roku. Nicméně tato vláda, stejně tak jako vlády předcházející, které tvořily schodky státního rozpočtu, což jsou velké proinflační tlaky, měla s inflací začít bojovat, a bohužel bojovala a nebojovala dostatečně silně, a proto samozřejmě dochází k té valorizaci důchodů.

Když pominu nespouštěcí předpověď renomovaných ekonomických analytiků a skutečnost, že dvouciferná meziroční inflace tu byla po celý loňský rok a že nebyl jediný důvod se domnívat, že mávnutím kouzelného proutku dojde ke zvratu tohoto trendu, zejména když pro to vláda vůbec nic nedělala, byla tu přece další podstatná skutečnost – vládní zavedení nesmyslně vysokých cenových stropů na elektřinu a plyn. Tyto stropy vláda zavedla svým rozhodnutím loni v září, kdy bylo ještě dostatek času na případné úpravy státního rozpočtu na rok 2023, protože každému průměrnému ználemu ekonomovi muselo být jasné, k jakému cenovému skoku u těchto komodit dojde od 1. 1. 2023, kdy milionům domácností končily fixované smlouvy na elektřinu a plyn a na ceny cca o 200 % nižší než vládní stropy, že tento cenový skok bude mít zásadní vliv na růst inflace v lednu roku 2023. Pokud připustíme, že ministr financí a další členové vlády tuto drobnost přehlédli, v uvozovkách drobnost, protože přece o cenách energií se v loňském roce vůbec nemluvilo...

Je tu i další pádný argument a tím je prognóza České národní banky ze 4. srpna loňského roku. Opakuji, ze 4. srpna! Co se v této prognóze píše? Zejména jde o předpověď výhledu a vývoje inflace. Česká národní banka zde predikuje, že celková meziroční míra inflace bude 16,5 % – ve skutečnosti to potom bylo 17,5 %, tedy podle mého názoru, a zvlášť k této věci, jde o velmi přesný odhad. Tyto informace jste tedy měli před začátkem srpna. To vás tolík zaskočil ten rozdíl jednoho procenta? To myslíte vážně? To vás opravňuje k osekání valorizací o více než 50 %? Děláte si z občanů sstrandu – když už nepoužijí ostřejší výraz? A nikdo by se asi na mě za to nemohl zlobit. A co říká další oficiální zpráva České národní banky ze začátku loňského listopadu? Cituji: "Inflace se ve čtvrtém čtvrtletí letošního roku zvýší nad 18 %." Neříkáte občanům pravdu, nehrajete férovou hru a to se nedá omluvit a tolerovat. Chyby může udělat každý, ale podvádět lidi, kteří vás financují, to je neomluvitelné. Všechny podstatné informace jste měli, a měli jste je včas, a ve snaze zakrýt své neumětelství občanům a důchodcům lžete. A ještě doplním vyjádření člena bankovní rady České národní banky Jana Fraita z přelomu loňského a letošního roku – cituji z rozhovoru s ním: "Inflace v lednu bude šok. Jakou očekáváte inflaci v lednu? Jsme uprostřed tvorby nové prognózy, ale asi není tajemství, že očekáváme v lednu meziměsíční šok. Meziroční inflace vzroste z necelých 16 % někam nad 18 %. Na čem bude tento lednový skok založen? Je tam podstatný nárůst cen energií. Elektřina vystoupá na cenové stropy a také konec úsporného tarifu z konce loňského roku. Poměrně silný je impulz v cenách potravin." Konec citace. Čili Česká národní banka svou roli naprostě splnila, informovala politiky včas, a ti to ignorovali. To je neuvěřitelný diletantismus, který nemá v moderní české historii obdobu v takto závažné věci. Vláda a Ministerstvo financí manažersky naprostě zkolaovaly. "Bylo to horší než zločin, byla to chyba," řekl prý jednou Napoleonův ministr policie Joseph Fouché. Na tuto situaci to naprostě sedí. A ještě horší je obelhávat občany, dodávám.

Zopakuji to ještě jednou. Vláda měla k dispozici veškerá expertní data o vývoji inflace dostatečně dopředu. Musela tudíž vědět s dost velkou přesností, že v červnu bude muset proběhnout mimořádná valorizace důchodů. Koneckonců jsme se o tom bavili i s novináři, věděli to všichni. A musela vědět i to, jak zhruba bude vysoká a jaké na ni budou potřeba

náklady. Veškeré vládní argumenty, které veřejně zazněly na podporu snahy obrat důchodce o peníze, na které mají nárok podle zákona, jsou tudíž liché. A to nyní nemluvím o protiústavní dimenzi vládního návrhu, o snahu vlády protlačit tento návrh ve zkráceném legislativním jednání v rámci stavu legislativní nouze a o jednoznačné retroaktivitě návrhu. "Ještě nikdy v naší zemi tady nebyla tak intenzivní snaha zaskočit veřejnost a ještě nikdy nebyla veřejnost zaplavena takovým přívalem lží," to říká v souvislosti s vládní snahou o snížení zákonné valorizace další expert na důchodové systémy, docent Radim Valenčík. "Je to obyčejná krádež. To, že zlodějem je stát dočasně ovládaný diletanty, kteří mají za úkol zdevastovat naši zemi, na tom nic nemění. O krádeži není dovoleno hlasovat ani v parlamentu, a hlavně nejsou žádné důvody pro tuto krádež." Konec citace.

To, co vláda navrhuje, je tedy pouze necelá 50% valorizace důchodů oproti zákonnému nároku. Jde o výrazné snížení reálné hodnoty důchodů. Reálně se tedy sníží všechny důchody téměř o desetinu, tedy podobně jako se snížily v loňském roce reálné mzdy. Výsledkem ročního působení této vlády je tedy výrazný propad jak mezd pracujících, tak teď i důchodů. Přitom současná inflace je primárně nákladová, nelze ji jen tak snadno zastavit, zejména pokud proti ní vláda nebojuje. Může se tedy klidně stát, že o desetinu důchodů mohou senioři, invalidé, přijít několik let po sobě, a to při současném výrazném znehodnocování úspor.

Náš penzijní systém je průběžný. Platí tedy, že prostřednictvím tohoto systému každý pracující člověk investuje do svého budoucího příjmu. Je to tedy odbornou terminologií plně hrazený poručnický statek typu pojištění nebo zhruba jako třeba havarijní pojištění. V této oblasti je nepředstavitelné, že by pojišťovna zrušila platná pravidla, za kterých bylo pojištění uzavřeno, a že bude vyplácat jen poloviční výši pojistky. To by jednoznačně skončilo u soudu s velmi očekávaným výsledkem.

V poslední době mluví vládní představitelé v souvislosti s valorizací důchodů o mezigenerační solidaritě, respektive o tom, že důchodci mají být solidární s ostatními, s pracujícími. Je to úplný nesmysl a popření principu solidarity, který přece funguje tak, že ekonomicky aktivní a zdraví občané jsou solidární s těmi z důvodu stáří nebo nemoci či trvale nepříznivého zdravotního stavu, nikoliv naopak. A hlavně, logika fungování průběžného penzijního systému s mezigenerační spravedlností a udržitelností systému přece vůbec nesouvisí. A to hlavní, současný důchodci už solidaritu prokázali, a to plně tím, že celý život, desítky let, tvrdě pracovali pro český stát. Platili daně, zdravotní a sociální pojištění, takže důchodci, ti mají předplaceno, splnili a odvedli své. A teď je na řadě stát, aby plnil zákonné povinnosti, které vůči nim má.

Co tu musí zaznít je, že vláda chce řešit dopady valorizace na saldo rozpočtu pouze jednostranně, na výstupu na úkor důchodců snížením částky valorizace, a přitom je tu i druhá a mnohem lepší možnost – bojovat proti inflaci, proti jejím příčinám, snížit ji, a tím i do budoucna snížit objem peněz na valorizace, protože růst cen bude nízký a k jeho kompenzaci bude vládě logicky stačit nižší objem peněz. Ale to vláda nedělá a ani o tom bohužel neuvažuje, protože o tom nemluví ani nediskutuje. Její politika je naopak tvrdě proinflační, jako by jim inflace vyhovovala. Budou mít vyšší příjmy díky inflaci a budou si snižovat dluhy díky inflaci, ale zaplatí to samozřejmě střední třída, zaplatí to všichni občané České republiky, a to je na tom špatně.

Přitom to je podstata a princip valorizace důchodů i její hlavní důvod – chránit sociálně velmi zranitelnou skupinu příjemců důchodů před enormními cenovými výkyvy, před růstem cen. A dodávám, že růst cen, inflace, dopadá nyní na důchodce mnohem tvrději než na ostatní občany, a to proto, že složení jejich takzvaného spotřebního koše je jiné než u osob v produktivním věku. Skládá se ze zboží a služeb, jejichž růst je dramaticky vyšší než průměrný růst inflace, protože důchodci většinu svého příjmu vydávají na nájemné, energie, vodné, potraviny a léky. Prostě pokud mají málo peněz, tak si musí vybrat, jestli si zaplatí nájem, jídlo nebo léky, a to jsou teď komodity, kde se meziroční růst cen pohybuje v intervalu 50 až 150 %.

Zmíním ještě názor profesora Krebse z Vysoké školy ekonomické, dalšího doslova legendárního experta na důchodovou problematiku. Profesor Krebs říká jasně v rozhovoru pro týdeník Hrot: "Vláda přišla s návrhem na změnu valorizačního vzorce pozdě. Takové změny měly být předloženy již v minulém roce a důkladně odborně prodiskutovány. Není také teď vůbec jasné, jak budou probíhat další valorizace. A já doplňuji, že dle mých osobních prognóz na základě toho, jak čtu odborné materiály a jak predikuj vývoj inflace, nás letos bude čekat ještě jedna mimořádná valorizace důchodů, a to na podzim, v září nebo v říjnu, v intervalu 7 až 10 % takzvané důchodcovské inflace. Říkám to tu veřejně a naprosto nezříšně i proto, aby vláda a ministři Jurečka a Stanjura nemohli tvrdit, až to nastane, že o ničem nevěděli. Nejpozději v květnu a možná i dříve budeme vědět, zda jsem měl pravdu." Profesor Krebs také potvrzuje to, co jsem říkal úvodem tohoto svého projevu, totiž to, že o peníze přijdou senioři i v dalších letech, protože všechny další valorizace se budou už vypočítávat z nižšího základu, v tomto případě z nižší zásluhové složky penzí. A tedy platí, že vláda chce obrat důchodce v průměru o 1 010 korun měsíčně jen do nejbližší valorizace a pak to bude samozřejmě ještě horší, protože to už bude měsíčně vždy o vyšší částku.

A profesor Krebs dodává ještě jednu věc, kde jsme ve shodě. Jde o to, že v poslední době jsme doslova zahlcení celou řadou návrhů ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí v oblasti důchodů, jeden horší než druhý. Pokud se ale na tyto návrhy podíváme důkladněji, zjistíme, že jsou to jenom parametrické změny současného stavu, o žádnou důchodovou reformu se nejedná. Kromě neústavního návrhu na snížení valorizace důchodů vzbudil oprávněný ohlas a zaslouženě hlavně negativní i nedávný vládní návrh na zvýšení věku pro odchod do důchodu na 68 let. Co k tomu uvádí profesor Krebs? "Doba dožití se sice zvyšuje, ale délka života ve zdraví stagnuje. Dnes máme prakticky pružný věk odchodu do důchodu, protože je možno odejít až o pět let dříve a pozdější odchod není limitován. V současné době není nutno otázku zvyšování věku odchodu do důchodu nastolovat a je třeba se zabývat spíše dřívějším odchodem do důchodu u náročných profesí. Zatím byly vybrány pouze některé profese záchranných složek, ale mělo by to být mnohem širší. A je nutno si uvědomit, že zvýšení věku odchodu do důchodu přinese enormní nárůst invalidních důchodů a předčasných důchodů, a tak úspora v důchodovém systému nebude nijak velká, spíše naopak." To je konec citace pana profesora Krebse.

Návrh na zvýšení věkové hranice pro odchod do starobního důchodu, který předkládá vládní koalice, navíc ani není s to obsáhnout pestrou škálu socioekonomických proměnných dnešního života v České republice. Například nejistý zdravotní stav velké části populace a konstantně stoupající stresová zátež přispěvatelů do průběžného důchodového pilíře, kumulované pracovní vytížení pečujících osob, prodlužování pracovního týdne v rozsahu 41 až 48 hodin u čtvrtiny pracujících Čechů, takzvaný ageismus na pracovním trhu, kdy zejména občané v předdůchodovém věku, řekněme ve věku nad 55 let, jen obtížně hledají nové zaměstnání, ztratí-li to původní, rozsáhlá zadluženost a s tím spojený existenční tlak na hledání nezdaněných forem výdělku ve stínové ekonomice mimo klasický pracovní zaměstnanec poměr, to všechno jsou faktory, které hovoří proti jakémukoliv zvyšování věku odchodu do důchodu. Pokud by k tomuto zvýšení došlo, rozsah těchto problémů se ještě zvýší se všemi negativními důsledky a dopady na zdraví občanů a ve finále i na veřejné rozpočty. Je to ze strany nepromyšlený a nebezpečný návrh a SPD jej nikdy nepodpoří.

Z pracovních materiálů Ministerstva práce a sociálních věcí, jak o nich informuje server Seznam Zprávy, vyplývá i to, že doprovodným opatřením ke zvýšení věku odchodu do důchodu by mělo být i plošné snižování penzí budoucích důchodců na výsledných 39,5 % průměrné mzdy, což je naprostá nehoráznost. A pokud je to pravda a já o tom nemám důvod po zkušenostech s touto vládou a její asociálností pochybovat, cílená snaha vlády fatálně snížit důchody budoucích penzistů, tedy dnešních mladých lidí, dnešních třicátníků, a dokonce i mladších. Přitom přes opačné výroky vládních představitelů ani současný poměr průměrného důchodu k průměrné mzdě okolo 50 % není v evropském srovnání nikterak vysoký, naopak,

jsme ve spodní polovině žebříčku. Mnohé západní státy, ale i Maďarsko, mají tento poměr na 70 % i výše.

Jde o opravdu nebezpečné vládní návrhy s nevratnými negativními dopady na občany a jejich zdraví. Zvýšení důchodového věku by totiž stávající problémy nevyřešilo, naopak by přineslo problémy nové, vyplývající z toho, že prodlužující se doba dožití neznamená automaticky zvyšující se schopnost déle pracovat. Není tomu tak a za této situace zvyšovat hranici pro věk odchodu do důchodu by bylo čirým hazardem, zvláště tehdy, pokud by se prohlubovala krize českého zdravotnictví, kterou také do velké míry zapříčinila současná vláda, zejména pak rezortní ministr Válek, kde se každý den diskutuje o nedostatku léků v České republice. Máme na mysli katastrofální nedostatek praktických lékařů, dlouhodobý a neřešený nedostatek základních léků a šílené vládní nápady na zavedení nadstandardu ve zdravotnictví, což by samozřejmě a logicky nejvíce poškodilo nízkopříjmové pacienty, a to v první řadě důchodce.

Naopak celospolečensky žádoucí změny s pozitivním vlivem na důchodový systém vláda neplánuje. Spadá sem například podpora zkrácených úvazků u konkrétních cílových skupin, zejména rodičů malých dětí, včetně dostatečných kapacit v cenově dostupných předškolních zařízeních a důsledná systémová prorodinná politika vůbec. To by byla správná a nadčasová priorita, protože z hlediska vývoje udržitelnosti našeho důchodového systému jsou klíčová tato fakta: jsme, a hlavně ještě budeme svědky zrychleně nabíhající demografické krize. Klíčové dvě křivky, charakterizující žijící českou populaci zhruba od poloviny minulého století jak z hlediska porodnosti, tak z hlediska úmrtnosti, hovoří vcelku trvale poměrně jasně. Jakkoliv by se absolutní počet obyvatelstva České republiky v příštích padesáti letech, to je cirka od roku 2070, nemusel významněji měnit a držel by se okolo 10,6 až 10,8 milionu obyvatel, bude třeba reagovat na podstatné změny v početním zastoupení jednotlivých generací. Jestliže je nyní dle údajů zveřejněných ekonomem Jaroslavem Šulcem asi jen každá pátá osoba starší 65 let, a tedy senioři tvoří asi 20 % obyvatel České republiky, pak v horizontu několika příštích dekád se jejich zastoupení v populaci plynule zvýší asi o polovinu, tedy asi na 30 % obyvatel. Počet osob na trhu práce, tedy i plátců sociálních a důchodových odvodů, se každoročně mírně zvyšuje o cirka 20 až 30 tisíc osob. Ze vzájemného poměru pracujících a seniorů lze snadno spočítat, že zatímco nyní připadá na každých 100 důchodců v průměru asi 223 plátců důchodového pojištění, před rokem 2040 bude těchto plátců nejspíš již méně než 200, ovšem s dalším předpokládaným poklesem v roce 2050 až na 160 a pak na kritických pouze 146 plátců v roce 2060.

To jsou východiska, která nám jasně říkají jednu hlavní věc: situaci nezachrání dílčí parametrické úpravy, kdy budeme trvale zvyšovat hranici věku pro odchod do důchodu anebo kdy se bude snižovat poměr důchodu a mzdy a penzi proměníme na jakousi chudinskou dávku. Ne, to je pomyslná cesta do pekel. Smysluplné řešení je jediné, ale musíme konat rychle, protože dopady toho, co učiníme dnes, se naplno projeví právě až nejprve po onom roce 2040. Řešením je provázaný systém masivních a dlouhodobých efektivních prorodinných opatření, která povedou k trvalému růstu porodnosti nad hranici 2,1 dítěte na jednu ženu, což zároveň znamená trvalý přírůstek počtu obyvatel, a překlopeno na slovník důchodového systému, trvalý přírůstek počtu plátců důchodového pojištění, což je v našem důchodovém systému jediný klíčový parametr. Jde tedy zejména o to, aby se mladé pracující rodiny nebály mít třetí dítě.

Považuji za nesmírně důležité v této souvislosti zmínit výsledky průzkumu agentury NMS Market Research z podzimu roku 2019, který uvádí, že 33 % rodičů si neporídí třetí dítě výhradně z finančních důvodů, tedy kvůli nedostatku financí, a 17 % rodičů tak neučiní z důvodu neodpovídajícího bydlení, což je problematika velmi podobného typu, a že tedy jde o rozhodnutí vynucené vnějšími okolnostmi, které stát může ovlivnit. Podle 43 % respondentů tohoto průzkumu by rodinám nejvíce pomohlo zvýšení takzvané mateřské, tedy peněžité pomoci v mateřství, a rodičovského příspěvku. 18 % respondentů by pak jako největší pomoc vnímalo zvýšení daňového zvýhodnění na děti. To jsou dlouhodobé priority SPD, které jsme již

vtělili dávno do konkrétních návrhů zákonů blokovaných a ležících tady v Poslanecké sněmovně.

A doplňme k tomuto tématu ještě komentář ekonomky Heleny Horské, poradkyně současné vlády, která v materiálu bankovní asociace uvedla, že nejvíce rodin se třemi a více dětmi je mezi nízkopříjmovými skupinami se základním nebo nedokončeným vzděláním a naopak nejméně mezi vysokoškoláky, a že pokud by stát chtěl motivovat rodiny, aby si pořizovaly více dětí, musí cílit zejména na střední vrstvu.

Blížím se k závěru. Naprostým základem jakékoliv udržitelné a smysluplné efektivní důchodové reformy je reforma prorodinné politiky směřující k trvalé podpoře vyšší porodnosti. Tato reforma musí obsahovat daňovou reformu zejména v oblasti daňových zvýhodnění na nezaopatřené děti pracujících rodičů tím směrem, že pracující rodiny po dobu výchovy dětí nebudou platit žádné daně z příjmu a nízkopříjmové rodiny budou dostávat takzvané daňové bonusy. Dále sem spadá efektivní státní politika bydlení založená na výhodných manželských půjčkách garantovaných státem a cílená státní podpora bytové výstavby i nájemního bydlení, a pak sem patří také široká paleta prorodinných opatření napříč jednotlivými rezorty, státní podpora zkrácených pracovních úvazků pro rodiče, dostatečné kapacity v předškolních zařízeních a školách všech typů, dostatek dětských lékařů a podobně. Co sem jednoznačně nepatří, je okradení současných důchodců formou protiústavní novely zákona o důchodovém pojištění, kterou zde právě projednáváme.

Dámy a pánové, snažil jsem se zde mluvit maximálně věcně a rozebrat z mého hlediska ty nejdůležitější aspekty a souvislosti vládní valorizační novely a také to, proč jsme pro to, aby se tato novela dnes neprojednávala, včetně těch, o kterých se veřejně moc nemluví. Svá tvrzení jsem opíral o konkrétní zdroje, které jsem uvedl stejně jako použité citace. Problematikou důchodového systému jsem se zabýval poměrně podrobně, a to nejen v souvislosti s touto vládní novelou, a zcela zodpovědně říkám, že to nejlepší, co s ní můžeme udělat, poslat ji na pomyslné smetiště dějin, anebo ji hodit takhle obyčejně do koše a věnovat se skutečné důchodové reformě. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane předsedo. Nyní s přednostním právem vystoupí paní předsedkyně Alena Schillerová.

Ještě než vám dám slovo, přečtu omluvy. Omlouvá se Bašta Jaroslav po celý jednací den – zdravotní důvody, Berkovcová Jana do 14 hodin – zdravotní důvody, Wenzl Milan od 18 hodin – zdravotní důvody, Šalomoun Michal bere zpět svou omluvu od 15.45 do 18 hodin a Šalomoun Michal od 20 hodin do devíti hodin – osobní důvody.

Takže nyní máte slovo, paní předsedkyně.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené dámy, vážení pánové, téměř vždy existuje možnost nepřidat se k davu nebo odmítnout udělat nebo podpořit něco, co není v souladu s přesvědčením a s vědomím jednotlivce, jinými slovy, jednat nekonformně. Jistě, může to znamenat potíže, odsouzení v příslušném kolektivu a nezřídka i mnoho dalších nepříjemností. Přiznejme si ale, že tyto okolnosti ještě nikoho nevyviňují z hanebných následků, které svým neodvážným chováním způsobí. Tím, že se někdo přihlásí k jednání, o jehož etickém rozměru a ústavní konformitě nelze než mít důvodné pochybnosti, přijímá toto neetické a protiústavní jednání za své.

Důvodem včera zahájené schůze je záměr připravit každého z 2,7 milionu důchodců v České republice o 7 000 korun v letošním roce v průměru a více než 12 000 korun v každém dalším roce jejich života. Jednoduchou matematikou tak dojdeme k tomu, že se bavíme o vysokých desítkách tisíc korun, o které mají zchudnout starobní, ale i invalidní důchodci, potažmo jejich vnoučata, děti, příbuzní.

Jste nuceni to dopustit? Nejste. Existují ospravedlnitelné důvody, abyste tak konali? Neexistují. Je vysoko pravděpodobné, že vaše jednání povede k protiprávnímu aktu s dalekosáhlými dodatečnými škodami v podobě zpětného plnění včetně příslušenství? Bezespou.

V těchto dnech je každý z vás suverénem, který může tento hanebný záměr poslat na smetiště dějin a nechat tak naplnit vzniklá a legitimní očekávání důchodců ohledně mimořádné valorizace penzí. Každý z vás je suverénem, který může nechat ministra financí Stanjuru naplnit svá slova hojně citovaná v nedělních a pondělních médiích, podle nichž je připraven mandatorním výdajům státu dostát, ať už v rámci schváleného rozpočtu, nebo klidně jeho novely.

Nenechte se prosím zmást. Žádné hospodářské škody naplněním valorizačního mechanismu nehrozí. Je to pouze vestavěný stabilizátor, který inflační příjmy státu, které objektivně vznikají a které ani v následujících letech nikam nezmizí, alespoň částečně distribuuje i k té části naší společnosti, která je ekonomicky neaktivní a nemá žádnou jinou možnost, jak inflaci vz dorovat.

Inflační příjmy veřejných rozpočtů, dámy a pánové, se v letošním roce podle odhadů Ministerstva financí zvýší oproti roku 2021 bratu o 534 miliard korun, příjmy veřejných rozpočtů se v roce 2024 zvýší oproti roku 2021 o 627 miliard korun a v roce 2025 o dalších 716 miliard korun. Nepřistupujte, prosím, na neférovou hru šéfa státní kasy, který se snaží vyvolat dojem, že státní rozpočet má pouze výdajovou stranu. Opravdu nemá.

Skutečně věřím a chci věřit tomu, že stále existuje vysoká šance, že většina z vás zkrátka tento pokus vlády vyřešit selhání dvou konkrétních ministrů protiústavním zákonem, navíc protlačeným v protiústavně vyhlášeném stavu legislativní nouze, který má ke všemu ještě obrat čtvrtinu obyvatelstva naší země o jejich zákonné finanční nárok, jednoznačně odmítne.

Vyzvala jsem vládu, aby tento návrh zákona stáhla, aby dovolila úřadům vyplatit seniorům to, na co mají ze zákona nárok. Vždyť tady už nejde jen o kritiku ze strany opozice, která by mohla vládní většinu nechat relativně chladnou, ale slyšíme kritické hlasy ze Senátu. Své pochybnosti před včerejškem veřejně deklaroval zvolený prezident Petr Pavel. Kriticky a zcela jasně se vyjádřil nejeden renomovaný ústavní právník, ale k tomu se dostanu posléze.

Není důvod narušovat důvěru v naš právní stát jen kvůli selhání dvou ministrů, potažmo premiéra. Stále je tady možnost tento návrh stáhnout, nepodpořit, červnovou valorizaci vyplatit podle zákona a jednat s opozicí, tedy s námi, o nastavení valorizačního mechanismu do budoucna. My jsme na to určitě připraveni. Sami dobře víte, že v opačném případě hrozí blamáž, za kterou poneše morální odpovědnost každý z vás. Přitom této blamáži můžeme zabránit teď a tady. Nenechte se, prosím, vmanipulovat do nekomfortní role jen proto, že si někdo nesplnil své domácí úkoly, protože jak sám přiznal, na ně prostě neměl kvůli svým osobním prioritám v zahraniční politice čas. Budu zcela konkrétní. Prvotní příčinou této zbytečné, nešťastné a ostudné situace není nic jiného než notorický odpor ministra financí Zbyňka Stanjury k reálným číslům, než tvrdohlavé odmítání započítání reálných a mandatorních výdajů státu do státního rozpočtu. Ano, pro ministra financí Zbyňka Stanjuru bylo mnohem důležitější mít v návrhu rozpočtu pěkné baťovské číslo 295 miliard deficitu než do něj odpovědně promítnout minimálně mandatorní výdaje státu, kam mimořádná zákonná valorizace penzí patří.

Věřím, že nikdo z vás si nedovede představit, že by si svůj rodinný rozpočet naplánoval bez započítání hypotéky, nájemného, platby za elektřinu nebo jiného z vašich povinných výdajů. Proč? Přece takový rozpočet by vám způsobil více škody než užitku a hned při první splátce byste zjistili, že bude lepší hodit ho do koše a začít počítat poctivě. Právě tohle se stalo ministru financí se státním rozpočtem, ačkoliv moc dobré věděl, že lednová inflace neklesne pod 5 %, tím pádem státu ze zákona vznikne povinnost mimořádné červnové valorizace důchodů. Do rozpočtu na ni nedal ani korunu. Na dotazy, jak tedy hodlá zákonné valorizaci dostát, odpovídal šéf státní kasy žargonem, že ty peníze prostě nějak najde. Jeho legendární odpověď novináři

České televize na tiskové konferenci k pokladnímu plnění státního rozpočtu za rok 2022 je dnes již zaslouženým hitem internetu. Není pochyb, že ve skutečnosti už tehdy moc dobře věděl, že bude chtít společně s ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou seniorům na jejich peníze sáhnout.

8. prosince 2022 vydala Národní rozpočtová rada stanovisko, ve kterém vládu upozorňovala, že k mimořádné valorizaci dojde, a v rozpočtu přesto na ni není ani koruna. Zároveň Národní rozpočtová rada varovala, že vzhledem k vysoké částce, kterou bude potřeba na mimořádnou valorizaci vynaložit, nelze rozumně předpokládat, že ji bude možné pokrýt z úspor v jiných položkách státního rozpočtu.

Od prosince vás upozorňuji na to, že kromě chybějících prostředků na mimořádnou valorizaci rozpočet Zbyňka Stanjury nepočítá s dalšími 31 miliardami na investice SFDI. 11. ledna jsem požádala o mimořádné zařazení bodu s názvem Rozpočtový chaos ministra Stanjury. Odůvodnila jsem ho tím, že skutečný schodek státního rozpočtu je zhruba o 100 miliard větší než prezentovaný PR marketingový rozpočet schválený vládou. 12. ledna jsem interpelovala premiéra Petra Fialu s prosbou o vysvětlení závažných nedostatků ve způsobu, jakým byl sestaven zákon o státním rozpočtu na rok 2023. Upozorňovala jsem na mimořádně alarmující stav, kdy Ministerstvo financí do zákona o státním rozpočtu zcela nepochopitelně nezapočítalo objektivní a zjevné výdaje za desítky miliard korun. V podobném duchu se vyjádřil i předseda Národní rozpočtové rady Mojmír Hampl. Ptala jsem se, zda nejdůležitější zákon, který určuje ekonomické a politické mantinely vlády, máme vnímat jako cár papíru, kde chybějící desítky miliard nestojí ministru financí za pozornost. Bohužel, už s odpovědí pana premiéra na tuto interpelaci bylo zcela zjevné, že si závažnost problémů bud' vůbec neuvědomuje, nebo uvědomuje a záměrně předstírá, že problém neexistuje. Dnes vidíme, jak krátkozrakou a nezodpovědnou strategii zvolil.

Když jsme 17. ledna 2023 navrhovali vyslovení nedůvěry vládě, upozorňovala jsem vás zde u tohoto pultíku na účetní triky, které nemohou skončit jinak než blamáží. Jasně jsem ministrově financí řekla, že se s jeho způsobem rozpočtování rozhodně nehodlám smířit a budu se mu věnovat na rozpočtovém výboru. Upozornila jsem, že zvažujeme i podání podnětu na NKÚ. Říkala jsem, a nyní si, prosím, tady ocituji svá slova, cituji: "Státní rozpočet není cár papíru, ale je to zákon roku. Není možné, aby tam, navíc už v lednu, neseděly desítky miliard. Takové falšování fiskálních výkazů by mohlo ve výsledku ohrozit legitimitu České republiky nejen u mezinárodních institucí, ale i pověst České republiky u našich věřitelů. Je to červená čára, kterou dosud žádný ministr financí nepřekročil, a já budu požadovat, aby tyto nesrovavnosti v rozsahu převyšujícím 150 miliard korun byly Poslanecké sněmovně vysvětleny. Nelze nečinně přihlížet, jak rozpočtový proces v rukou pětikoalice ztrácí svůj původní účel a opouští a upouští od zásady věrnosti a pravdivosti rozpočtu. Nezapomínejme, že státní rozpočet je přijat formou zákona a zákony musí být dodržovány." Konec mé tehdejší citace.

Ministra financí Zbyňka Stanjuru usvědčují všechny relevantní dokumenty Ministerstva financí z loňského roku z toho, že jeho úřad o mimořádné valorizaci věděl. Fiskální výhled z listopadu 2022 predikuje potřebu mimořádné valorizace ve výši 20 miliard korun, počítá s ní ve fiskální predikci i predikci strukturálních deficitů. Cituji z fiskálního výhledu schváleného poradou vedení Ministerstva financí, kde se na straně 7 píše, že "strukturální deficit v predikci a výhledu odhadujeme ve výši 3,3 % HDP pro rok 2023 s následným poklesem ke 3 procentům HDP v letech 2024 a 2025. Meziroční zhoršení v roce 2023 je dáno primárně další mimořádnou valorizací důchodů a diskrečními opatřeními na straně příjmů, zejména u daně z přidané hodnoty." To, dámy a páновé, znamená, že i mimořádná valorizace ve výši 20 miliard korun by podle výpočtu Ministerstva financí objektivně nevedla k žádným mimořádným hospodářským škodám, kterými má být ospravedlněn stav legislativní nouze, a považuji za symbolické, že zhruba stejnou částku, tedy 14 miliard ročně, mohla vláda do rozpočtu získat, kdyby trestuhodně nezrušila funkční nástroj k omezení nepřiznaných plateb, tedy elektronickou evidenci tržeb.

Ale pojďme dál. Z rozhovoru pro sobotní Právo by člověk mohl nabýt dojmu, že ministr financí snad chce začít tvrdit, že v rozpočtu s mimořádnou valorizací přece jenom počítal. Cituji: "Náš návrh současný počítá s výdaji přes 15 miliard." Takže to není žádná nula. Jsem ráda, že od této prokazatelně nepravdivé argumentace nakonec přece jen záhy upustil a v neděli v otázkách Václava Moravce již přiznal, že tuto položku do rozpočtu skutečně vůbec nezapočítal navzdory shodě všech ministerských expertů, že k valorizaci skutečně dojde. O to více překvapivé se může jevit jeho nedělní ujištění, že i v nynějším státním rozpočtu se peníze na valorizaci přijetí nepřijetí novely najdou. Myslím, že je to poměrně zásadní a definitivní argument pro všechny, kteří snad do neděle ještě věřili tomu, že pro stav legislativní nouze existuje nějaký obhajitelný důvod. Neexistuje! Jedinou skutečnou katastrofou, která by snad stav legislativní nouze mohla ospravedlnit, je neakceschopnost ekonomických ministrů této vlády. Proč mají být důchodci obráni o svůj zákonný nárok ministrem, který dosud nepředstavil jedinou relevantní rozpočtovou úsporu? Je příznačné, že je to právě ministr financí z ODS, který se do historie zapíše jako ministr, který za jeden rok zadlužil Českou republiku nejvíce ze všech ministrů v historii. Za dvanáct měsíců roku 2022 zvýšil dluh o 429 miliard, což je absolutně nejrychlejší tempo v historii země, číslo, které dokonce překonalo covidový rok 2020 s uzavřenou ekonomikou. Tato vláda za dvanáct měsíců dokázala zadlužit každého Čecha o 41 000 korun. Výmluvy na válku nebo vysoké ceny energií vážně neobstojí. My jsme předávali veřejné finance jako šesté nejlepší v EU, ministr financí Stanjura nás za jediný rok posunul na osmé místo. S těmito krizemi se přitom ale musely potýkat všechny země, my jsme nebyli žádnou výjimkou. Díky inflaci má přitom vláda k dispozici rekordní příjmy a záměrně o nich nemluví. Podle se snaží v důchodcích vyvolat pocit studu za to, že snad mají dostat to, co jim ze zákona náleží.

Dámy a páновé, snad nemusím připomínat, že jen v potravinách máme inflaci 25 %. Lidé, kteří topí elektrinou, platí z roku na rok, každý měsíc i více než dvojnásobek, před rokem 5 000 korun měsíčně, dnes 12 000 korun měsíčně. To je naprosto konkrétní případ seniorky z Ostravska. A to znamená jediné. Z toho bezostyšně vybíráte daně, a dokonce je chcete zvyšovat! Ministerstvo financí vybralo meziročně na daních o 137 miliard více jen do státního rozpočtu. Vybralo je od lidí, vybralo je od důchodců. Příjmy veřejných rozpočtů významně porostou i v následujících letech. Podle fiskálního výhledu, který jsem před chvílí citovala na jeho straně 10 o 280 miliard korun v roce 2023, o dalších 93 miliard v roce 2024 o dalších 89 miliard v roce 2025. A to samozřejmě vždy již oproti zvednuté základně, stejně jako u důchodů, kde zvednutím základny strašíte.

Takže prosím, každá strana má dvě mince, nejen Má dáti – Dal, ale i Dal. Nešetříte, jen na Ministerstvu financí se zvýšil počet úředníků za rok vaší vlády z 1 438 na 1 450. Počty úředníků rostou i na dalších ministerstvech nebo na Úřadu vlády. Vytváříte nové sekce, zřizujete armády politických poradců, máte desítky politických náměstků. Vytvořili jste nová ministerstva pro nic za nic. Práce ministra pro evropské záležitosti a jeho úřadu by mohla náležet přece premiérovi. Práce ministra pro legislativu a jeho úřadu by mohla náležet Ministerstvu spravedlnosti. Ministrům pro vědu, důležitá agenda, kterou za vlády Andreje Babiše úspěšně řídil přímo premiér. Neřešíte příjmy. Loni ministr financí nevyčerpal 54 miliard korun z EU. Zrušili jste EET, které přineslo 33 miliard korun a mohlo pomáhat dále. Nechali jste stovky miliard rekordních příjmů energetickým firmám, nevyužili jste předsednictví k tomu, abyste dotáhli zdanění velkých globálních společností. Neinvestujete, nepodporujete ekonomiku v růstu, a proto jsme jako jedni z mála v EU v recesi.

Je to logické, protože živnostníkům, kteří čelí nejrychlejšímu propadu tržeb v historii statistického úřadu, chcete zvyšovat odvody až o 60 %. Pokud neřešíte příjmovou stránku rozpočtu a děláte procyklickou politiku – co jiného je zvyšování daní, omezování investic a krácení valorizací – nemůžete se divit, že vám budou v budoucnu chybět peníze. Nepracujete poctivě, neřešíte systémové problémy. Pokud máte problém s valorizací, dávno jste měli přijít

do Sněmovny. Dobře víte, že i důchodová reforma je téma, na kterém chceme dlouhodobě spolupracovat. Zatím ale z vaší strany ani náznak čehokoliv systémového.

Na čem ale spolupracovat nebudeme, je loupež za bílého dne. Současnou situaci způsobil přímo ministr financí, který se v Otázkách Václava Moravce v neděli dokonce přiznal, že na hospodářskou politiku neměl dosud čas. Neměl čas! Proč neměl čas? Je to jednoduché. Nejprve totiž se svými poradci půl roku počítali moje fotky na Instagramu, pak se sami jezdili půl roku fotit do Bruselu, kde neudělali vůbec nic. Nakonec dělali dva měsíce prezidentskou kampaň, kvůli které tady dnes, řekněme si to na rovinu, vlastně jsme, to je skutečná příčina stavu legislativní nouze. Moc dobře jste věděli, že důchodcům na peníze sáhnete, ale měli jste strach, že by tato podlost ovlivnila prezidentské volby. Tak jste čekali, až je vyhraje vámi preferovaný kandidát, a pak to na sílu proválcujete Sněmovnou ve stavu legislativní nouze.

Ale aby bylo prosím jasno, k valorizaci důchodů dochází proto, že vláda totálně podcenila boj s inflací, zaspala při zastropování cen u výrobců energií a tím nás vystavila nejvyššímu meziročnímu růstu cen elektřiny v EU. Nepřistoupila na návrh hnutí ANO dočasně snížit DPH na potraviny a tím dopustila jejich zdražení o více než 25 %. Těmi, koho se toto zdražování týká nejvíce, jsou právě senioři. Vždyť co senioři vnímají citlivěji než zdražování potravin a rostoucí náklady na bydlení? Ale ani jednomu utéct nemohou a obojí je hlavním důvodem, proč má Česko poslední více než rok rekordní inflaci. Z každé tisícikoruny, kterou senior utratí kvůli zdražování v potravinách, získává státní kasa nejméně 150 korun. Jak si dovolujete tvrdit, že senioři jsou vítězové inflace? Říkáte, že se senioři mají vzhledem k průměrné mzد moc dobré, a proto do toho teď musíte sáhnout. Zoufalý argument! To krátkodobé vychýlení, kterého jsme svědky, vůbec není dáno růstem důchodů, ale poklesem reálných mezd. Důchodci reálně nijak nebohatnou. To, že ostatní lidé chudnou, je chyba této vlády. V horizontu dvou, tří let, kdy se inflace vrátí do normálu a mzdy začnou opět růst, se automaticky začne poměr opět vracet zpět ke 45 procentům.

Není potřeba žádných zásahů, nemusíte mít péči. Role vlády by se místo obírání důchodců měla soustředit na to, aby rostly průměrné mzdy, pokud tedy není politikou této vlády dělat vše proto, aby se pokles reálných mezd stal normou. Mohu vás ujistit, že vláda hnutí ANO to za normální stav, naše stínová vláda, nepovažuje.

Tvrdíte, že valorizační schéma zvýhodňuje vysokopříjmové důchodce. Když pominu, že žádné vysokopříjmové důchodce neznám, tak bych vás ráda upozornila na tabulku v návrhu vašeho hanebného zákona, která tento argument vyvrací víc než dokonale. Včera jsem ji tady ukazovala. Prostě v přímém přenosu sledujeme selhání hospodářské politiky státu. Vláda se pustila do borcení všech jistot, které v letech 2014 až 2021 prosadilo hnutí ANO. Stačí otevřít noviny nebo pustit televizi a nikdo nemůže zůstat na pochybách, že za vlády této pětikoalice si nemůže být jistý nikdo ničím, zejména majetkem a penězi.

Zatímco nás za vlády Petra Fialy drtí teď už třetí největší inflace v EU a reálné příjmy Čechů se propadají nejrychleji ze všech rozvinutých zemí na světě, tady ve stavu legislativní nouze řešíme plán na odrbání důchodců. Vadí vám výchovné. Vláda chce zvyšovat DPH na nejcitlivější položky, jako je teplo, voda a léky, dětská výživa nebo hromadná doprava. Živnostníkům, kteří čelí nejrychlejšímu propadu tržeb v historii statistického úřadu, chcete zvyšovat odvody. Připravuje se krácení rodičovského příspěvku, zdvojnásobení daně z nemovitých věcí.

Máme vzhledem ke kupní síle nejdražší elektřinu a plyn v EU, česká ekonomika je v recesi a pětikoalice se evidentně chystá zopakovat Nečasovu a Kalouskovu chybu a proškrvat nás do býdy, ještě větší býdy a ve výsledku jen do ještě větších dluhů.

My jsme ale tady a budeme připomínat, že cesta k vyrovnaným rozpočtům rozhodně nikde na světě nevede přes zadušení hospodářství. Hnutí ANO opakovaně dokázalo, že Česká republika může mít vyrovnané a přebytkové rozpočty bez daňové devastace ekonomiky země. Dokázali jsme to s výjimkou dvou let, které byly poznamenány totální covidovou uzávěrou

ekonomiky. I když by to současná vláda nejraději vymazala lidem z paměti, znovu opakují, že státní rozpočet byl za vlády hnutí ANO v letech 2016 až 2019 každý rok v podstatě vyrovnaný nebo v přebytku. Receptem pro Českou republiku je pozvolný plán konsolidace, boj s daňovými úniky a podvody, kde se současná vláda trestuhodným zrušením EET připravila o desítky miliard korun, boj s korupcí. Receptem jsou prorůstové investice a efektivní využívání evropských peněz, kde, jak jsem již zmínila, ministr Stanjura naopak naprosto selhává a jen v loňském roce nezvládl vyčerpat neuvěřitelných 54 miliard peněz, které jsme už z českého národního rozpočtu předfinancovali. Je namísto zrušit nepotřebná ministerstva neviditelných a nic nedělajících ministrů, které ani nikdo nezná, přestat vytvářet nové sekce na ministerstvech, nové trafiky, nová místa politických náměstků a znova začít šetřit na provozu státu. Hnutí ANO ví, jak na to, protože jsme každý rok na provozu státu dokázali ušetřit nejméně 5 %, a to i v době covidu. Nehodláme se smířit s tím, že po osmi letech vládnutí hnutí ANO, kdy jsme byli nejen fiskálně odpovědnou, ale i prosperující zemí prosperujících lidí, přišla vláda, která z nás z roku na rok udělala jedinou zemi v EU, která v poměru k HDP prohlubuje své zadlužení, která dusí svou ekonomiku a tím jen prohlubuje deficit, dluh i mezinárodní postavení České republiky.

Prosperující země chudých lidí? Taková cesta neexistuje, to je protimluv. Nebudeme přihlížet tomu, jak vláda opakuje učebnicové národochospodářské chyby, které v minulé krizi zruinovaly desítky tisíc domácností, způsobily masivní sociální nepokoje a krachy stovek a tisíců firem. Nepřipustíme loupež na důchodcích. Náš poslanecký klub už dokázal a dokáže, že je připraven na velmi dlouhé jednání. Nebojujeme jen za seniory, aby dostali to, co jim ze zákona náleží. Jsem přesvědčená, a znova to tu opakují, že my bojujeme i za právní stát. Jak chce koalice, aby lidé dodržovali zákony, když sama vláda ho teď dodržovat nechce a zpětně se ho snaží změnit tak, aby jim vyhovoval?

Jsme přesvědčeni, že změna valorizačního mechanismu v podobě, v jaké ho vláda předkládá, je protiústavní hned ve dvou ohledech. První protiústavnost spatřujeme v tom, že bere seniorům peníze, na které už jim vznikl zákonný nárok, a tedy i legitimní očekávání. Vláda chce sebrat důchodcům v průměru 7 000 jen tento rok. A druhá protiústavnost je ve způsobu tohoto projednávání. Vláda si nemůže svévolně vyhlašovat legislativní stav nouze, pokud pro něj nebyly naplněny podmínky. Obchází tím legislativní proces a nepřípustně kráti práva opozice. A samozřejmě platí, a znova to tady opakují, že jsme připraveni v případě násilného prosazení této novely podat ústavní stížnost.

Pokud na tomto nesmyslném návrhu bude vláda a koalice dále trvat, nezbývá nám nic jiného, než se tomu pokusit zabránit a využít – a už to využíváme – veškerých možností, které jako opozice máme. Opakově vyzývám vládu, aby tento návrh zákona stáhla, aby vyplatila seniorům to, na co už jim podle zákona vznikl nárok. Vždyť sám ministr Stanjura říká – teď zase – že v rozpočtu na to peníze jsou. Není to jen o kritice nás opozice, chápu, že to by koalici nechalo chladnou, ale ze Senátu se opět ozývají také kritické hlasy. Zvolený prezident Petr Pavel, znova opakují, řekl veřejně, je to pár dní, že má o tomto zákoně pochybnosti, a veřejně se vyjádřila i celá řada ústavních právníků. Koalice v tom prostě zůstává sama. Tlačí ten svůj návrh buldozerem, ale celé to může skončit těžko napravitelnou důvěrou v celý náš právní stát.

Stáhněte ten návrh, červnovou valorizaci vypláťte podle zákona a pojďte s námi jednat o tom, jak valorizační mechanismus nastaví do budoucna. Jsme na to připraveni. Opakuji to tady znova – jsme na to připraveni.

A ještě musím vzpomenout jednu věc. To, že tu jednáme a budeme jednat druhou noc, a možná i některé další noci, to je pouze zodpovědností koalice. V předchozím volebním období byly také obstrukce časté z vaší strany, ze strany těch, kteří jste tehdy byly v opozici, jen EET se schvalovalo téměř rok. Volby do mediálních rad opozice zablokovala úplně, obvyklé byly desetihodinové pauzy pěti opozičních klubů. Sama si pamatuji, když samotné závěrečné hlasování o EET zabralo dva celé jednací dny a Zbyněk Stanjura tu načítal nějakých možná 800 pozměňovacích návrhů. Vždy jsme ale respektovali, že jednací den má začátek a konec. To

současná koalice respektovat nechce, protože jí nezáleží na tom, že opětně je tady porušován zákoník práce vůči zaměstnancům.

V závěru chci říci, že si nestěžuji, beru to tak, jak to je, protože lidé nás sem zvolili, abychom za ně bojovali, my to chápeme jako veřejnou službu a dělat to budeme. Jenom vás upozorňuji, že vám se tento hazard velice, velice vrátí. Děkuji vám. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Také děkuji a další s přednostním právem je přihlášen pan předseda Andrej Babiš. Prosím, máte slovo.

Poslanec Andrej Babiš: Dobrý večer, paní je vyděšená (Reaguje na údiv stenografky nad tlustým štosem papírů v několika deskách, které si přinesl na řečnický pultík.), já nemám projev – vážená paní předsedající, vážení spoluobčané, vážení důchodci, vážení kolegové, mám plno papírů, plno podkladů – já nemám takový krátký projev, jako měla Alenka, která vlastně řekla ty nejdůležitější věci, protože je to skutečně neuvěřitelné. Neuvěřitelné, že této vládě stojí za to, mít takovou ostudu za směšné peníze, a pan Stanjura je má, 19 miliard. Je to 0,85 % z výdajů státního rozpočtu v tomto roce. Vůbec tomu nerozumím.

Já jsem vyzval pana premiéra, aby, když vždycky mluvil o rozdělování společnosti a po prvním kole prezidentské volby řekl, že těch 1 950 000 hlasů, které jsem dostal, jsou populistické a nedemokratické, a vždy nás obviňoval z toho, že rozdělujeme společnost – já jsem nikdy nechtěl rozdělovat společnost. Když někdo rozděloval společnost, tak to byla vybraná média, provládní média. Ta vyhrála volby této pětikoalici i vyhrála prezidentské volby. Dneska jsme se dozvěděli od symbolu korupce a ten, který tady nadělal dluhy za 690 miliard, a dělal ty kšefty elegantně na rozdíl od toho premiéra, který tam byl, že pan premiér je stejný populista jako já. No není, pan premiér není populista.

Znovu přečtu, protože všichni mluví, že slovo populismus je takové nějaké špatné slovo, ale já vám to přečtu znovu: "Populismus, z latinského výrazu *populus* – lid nebo francouzsky *le peuple*, je politický přístup spočívající ve snaze oslovit běžného člověka, který se domnívá, že vládnoucí skupiny nehájí či přehlíží jeho zájmy." A to je přesně ono. Takže já jsem hrdý populista, už jsem to jednou řekl, a já znova vyzývám pana premiéra, aby se nad tím zamyslel, jestli mu skutečně stojí za to, když vláda na to má peníze, a pan ministr Stanjura, i když má nějaký velký deficit, ale bude mít příjmy stovky miliard, stovky miliard! Jenom v roce 2023 bude mít navíc asi 340 miliard, a to samozřejmě nejenom příjmy samozřejmě hlavně z inflace a z navyšování daní, ale z odvodů sociálního pojištění. Navýšení 2023/2022 je tam 40 miliard navíc.

Takže ještě jednou, pane premiére: já jsem slyšel v zákulisí, že tedy v pátek nás převálcujete, abyste měli hezký víkend a abyste pokazili víkend našim důchodcům, protože je vám líto jim dát směšných – ono je to pro ně dost peněz – 7 000 korun, sedm měsíců, a příští rok je to samozřejmě 1 000 korun měsíčně, zase 12 000. Vy nemáte 19 miliard? Samozřejmě, že máte.

Paní Schillerová vám tady vycíslila příjmy, protože vy vlastně o příjmech vůbec nemluvíte, respektive je tajíte. Vy tajíte ty příjmy, nebo je likvidujete, jako EET jste zlikvidovali, protože to je ta vaše mantra. Všechno, co my jsme tady prosadili, tak vy likvidujete. Takže já jsem se bavil s jedním novinářem a ten říkal: Taková zkratka: ODS vždycky navyšovala daně a kašlala na důchodce. Pane premiére, teď to můžete vyvrátit. Vy jste se stal předsedou ODS, myslím, 18. ledna 2014 a vaši předchůdci v roce 2010 dali důchodcům nulu, velkou nulu. Já mám tady nějaký graf. A zanechali jste nám tam 45 korun v roce 2014, rozpočet, který jsme zdědili, s tím symbolem korupce. Vy jste tady bačovali do roku 2013.

Považuji za absolutně skandální, když někdo mluví o škodě. Co to je? Naši důchodci jsou pro vás škoda? Já tady mám minimálně na hodinu, můžu vám vyprávět o vaší historii, o zničení českých bank, o kuponce, o LTO a další tahle zvěrstva, a pokud bude čas, tak vám to i přečtu.

Takže, pane premiére, ještě jednou, prosím vás, máte šanci ted', pokud jste premiér, a pokud tedy neřídí vládu pan ministr financí Stanjura, on tak vypadal za nás. Já jsem s ministry spolupracoval a říkali jsme paní Schillerové, že zkrátka ty peníze musí najít, aby se investovalo. Vy tady mluvíte o mezigeneračním problému. A ta mladá generace jak si má koupit byt? Kdo tady ničí tuhle ekonomiku? Samozřejmě tato vláda, ale hlavně Česká národní banka – k tomu se ještě dostanu. Ty její predikce, ani jedna nevyšla, ani jedna. Mně něco vyšlo: že banky mají minulý rok obrovský zisk a samozřejmě tento rok už daně platit nebudou, takže ten váš windfall tax, pane Stanjuro, je úplně nanic, protože samozřejmě to zaplatí jenom ČEZ. Ten zacáluje 150 miliard, ale k tomu mám velkou přednášku. Paní předsedkyně Pekarová řekla, že nic nenavrhujeme, tak já vám dneska navrhnu, jak srazit inflaci, protože v tom je ten problém, v té inflaci.

Ještě jednou, pane premiére, prosím vás, pokud nás chcete převálcovat, jak to slyším, v pátek, skutečně můžete tady poprvé ukázat, že jste premiér, že těm důchodcům to dáte, to je obrovská šance, obrovská šance. A já bych chtěl ubezpečit naše důchodce, že my budeme bojovat dál, i když ten pátek asi budou spěchat, kvazi nová totalita, která nám nedovolí téměř nic. Mimochodem, my jsme od vzniku této vlády, vy jste s námi nikdy nemluvili. Pan premiér se mnou nikdy nemluvil. Já jsem chodil tady do jeho kanceláře, třikrát jsem tam byl tajně, novináři to nevěděli, normálně jsme diskutovali. A kolikrát vy jste nás oslovali? Dvakrát Ukrajina, jasně, Ukrajina. Potom ten supertunel symbolu korupce a jeho kámoše Šťávy, to nás pan Stanjura zavolal, že možná prohrajeme arbitráž, ano, 15 miliard. To je ta škoda, to jsou ty škody vaše, 600 miliard solární tunel.

Mluvit o škodě a důchodcích, to je fakt skandální. Takže pane premiére, ještě jednou vás prosím, nikdy jste s námi nemluvil, pan Jurečka tady vystupuje, že chce s námi diskutovat – no tak fajn. Tak to stáhněte a bavme se o tom, vždyť máte stovky miliard výnosů.

Gratuluji k třetímu místu k inflaci – 19,1, neuvěřitelné, protože vy vlastně jste nepochopili to, že to, co se děje, ta inflace, tak za to můžete vy, protože jste ji nesrazili. My jsme to udělali v listopadu a v prosinci 2021 jsme srazili DPH na teplo, elektřinu, topení a plyn z 21 % na 0. Tím jsme... byla negativní inflace v listopadu, v prosinci a srazili jsme to na 5,3. Tehdy ODS a SPOLU si dávali plakát Babišova drahota a všechno. A ted', kdyby nebyla ta inflace, kdybyste ji srazili, jak to udělal Macron, a o tom to je, o zastropování elektřiny u výrobce, k tomu se dostanu, tak byste to měli jako ve Španělsku, 4,5 %, Macron má 7 a my máme 19. Ale vám to vyhovuje, protože vy zkrátka kasírujete stovky miliard navíc, a veřejné rozpočty, neuvěřitelné, že jsou tam očekávané – ale to je všechno z makropredikce Ministerstva financí – obrovské příjmy z daní.

Takže v tom to je a já vám se budu snažit dneska vysvětlit, jak se to dá udělat, když už tedy jste nadělali ty hospodářské škody a všechno jste rozprodali – vždyť nám už nic nepatří. 70 % ČEZu, ne? Každý se diví, že cukr je drahý. Proč je cukr drahý? To nám lidé z Evropské unie, když jsme se tak těšili, pamatuji se, jak Teplý se těšil, že první řetězec přijde (Se smíchem.) a všichni slavili – tak jak jsme to vyjednali? Že tu zůstalo sedm cukrovarů, z toho jsou samé francouzské a rakouské a dva jsou naše. Když je sedm výrobců, samozřejmě podle toho to vypadá, ale tady údajně to není ani o nich. Takže to jsou všechno ty škody, to jsou ty škody.

Pane premiére, já chápu, že mě nemáte rád. Já jsem důchodce pracující, přesně tak, jak si to přejete (Se smíchem.), že budeme chodit v šedesáti osmi, takže už vlastně mám zpoždění. Ale mohli jste (nesrozumitelné) ty důchodce, když tedy vaši předchůdci dali nulu. Chápu, že jste osmkrát se mnou prohrál volby, tak to je, od roku 2014. ODS s hnutím ANO osmkrát prohrála volby, i když samozřejmě pro vládní média stále něco vykládají jiného.

A já chápu, že se vám nechce, protože důchodci pro nás byli vždycky priorita, i když jsme byli menšinová vláda, i když jsme byli se sociální demokracií, tak to byla priorita. A samozřejmě teď argumentujete tím, že se navýšily důchody. Ano, ale to není váš zákon. Vy to musíte udělat, a kdybyste to samozřejmě to chtěli, takhle a mohli, tak byste to nikdy neudělali, protože vy vlastně říkáte, poměr důchody – mzdy že je špatný, že se vyvinul nějak, nevím, 48, 49 %. No ale to řešení je jednoduché. Přidejte lidem platy, vyrovnáte ten poměr a máte to doma. Vy jste totiž nepochopili základ, že když je krize, tak samozřejmě z krize je potřeba se proinvestovat.

Dneska byla vláda – k tomu se dostanu. To je zajímavé, že ono to vypadá, že hlavní premiér je paní Černochová, která si dneska na vládě vlastně vykříčela asi 2 % HDP už v roce 2024. Neuvěřitelný nárůst, ze 111 miliard na 151 miliard, 40+. Nevím, kam spěcháte. Já jsem strašně zvědavý, jestli to utratíte, jestli to není všechno na zálohách, jestli to skutečně i nakoupíte a že to přijde. Ale zase jste zapomněli na ty důchodce. Já chápu, že válka, ano, média stále válka, válka, válka. Když jsem mluvil o míru, všichni nadávali a křičeli, že jsem strašil děti. Samozřejmě nesmysl, každý mluví stále o válce. Tak snad už se stane i to, že někdo začne – a už jsou tam signály – že budou jednat o tom, aby ta, aby tolik válka nebyla. Ale samozřejmě, pokud mám na armádu, já to podporuji, když 2 % se původně slibovaly v roce 2025 a teď už je to 2024.

Já bych chtěl říct, že i když asi to prohrajeme, protože jsme to dneska viděli, jak se k nám koalice chová a nemluví s námi, nemluví. Pan premiér nemluví zkrátka, nemluví. A to jsem jmenoval, dvakrát Ukrajina, jedenkrát Diag Human, ale to byl jen pan Stanjura, jinak s námi nemluví. Nevím, jestli s paní Schillerovou mluví, ale moc asi ne, a pan premiér vůbec.

Takže já bych chtěl říct našim důchodcům, že my budeme bojovat dál. Tady je velice dobrý signál od pana senátora Canova, který říká: "Pro vládní návrh ruku nezvednu. Vidím dvě protiústavnosti, jde o legislativní nouzi a retroaktivitu." Takže to je dobrá zpráva. Tady říká pan senátor, že pan Stanjura se ještě v srpnu chlubil tím, jak máme – ODS – právě tento vzorec, který má limit inflace 5 %. Já tomu nerozumím, tolik expertů v televizi. Vážení občané, kdybyste viděli všichni ty lidi, co tam vystupují, ty zázračné různé ekonomky – musíte se vždycky zeptat, kdo to je a kdo je platí. Tady ministr jsem viděl, to byl asi ministr školství, ne, co tu seděl, já ho moc neznám, ale vím, že jeho poradkyně je nějaká paní ekonomka světová, která blábolí o nějaké koncentraci výroby potravin. Tak jenom pro vaši informaci, nebo pro její informaci, soběstačnost v prasatech vypadá, že budeme mít jenom 20 až 25 %, takže prase bude vzácné. To jen tak jsem odbocil.

Takže tady pan senátor říká, že sice obstrukce jsou zbytečné, ale Senát se vždy chlubil tím, že je strážcem ústavnosti. A říká, chci, aby jím byl vždy. Takže doufejme. Ale tak samozřejmě, určitě po stranické lince to zase dopadne jak obvykle. A asi čekáme, že i ten Senát to schválí.

My samozřejmě tady to zdržujeme. Mě se před chvílí ptali na Primě, jestli zdržujeme. Samozřejmě zdržujeme. Pokud to nebude 22. března ve Sbírce zákonů, zkrátka zachráníme, jestli jsem to dobře pochopil, našim důchodcům 7 000 korun tento rok a samozřejmě budeme bojovat dál. Takže znova opakuju, že to nevzdáváme, uvidíme, co Senát. A potom přijde na řadu pan prezident. Pan prezident sliboval, že bude prezidentem všech, a hned se vybral do krajů, kde jsme my vyhráli – Karlovarský kraj, Ústecký kraj, asi ještě půjde do Moravskoslezského, kde jsme mimochodem vyřídili 45 miliard evropských fondů – tak to je fantastická šance pro pana prezidenta, protože pokud on si vezme čtrnáct dní a dá veto v poslední den, tak je to v suchu. Potom už nemusíme chodit demonstrovat před Ústavní soud, který je, jak se pan předseda vyjádřil. Žijeme v zemi, kde předseda Ústavního soudu mluví o agrofertilizaci. Neuvěřitelné! Takže já chci jenom říct našim důchodcům, že bojujeme dál, a potom asi tedy v pátek, když to tak je naplánováno, nás tady zaříznou, tak já už teď vyzývám příštího pana prezidenta, pana Petra Pavla, aby odložil rozhodnutí 10. března, pokud samozřejmě to není veto. Ale my si myslíme, že bychom měli, jak paní Schillerová, a myslím,

že si toho naše hnutí cení, že pan prezident pozval paní Schillerovou a pana Havlíčka, aby zjistil jejich názor. Taky asi má o tom pochybnosti. Takže tady je obrovská pro něj šance ukázat, že zkrátka když to vezmeme tak, jak píšou v médiích, že důchodci volí hlavně hnutí ANO, tak by mohl udělat tenhle krok, který je logický, který je normální, který se dá zdůvodnit, protože to je obrovská ostuda – to, co dneska tady bylo. To je neuvěřitelné, podělaných 19 miliard. Drobné, drobné pro vládu, drobné. Tak by pan prezident mohl dát to veto a potom už by se to nestihlo. Tak uvidíme. Pan prezident to má na pět let, víte, jak to je. Když jste zvolený, my to známe v hnutí, že často v komunále někoho zvolí a potom ten člověk zjistí, že vlastně on zakládal to hnutí a že on vyhrál ty volby. Myslím, že kolegové vědí, o čem mluvím. Takže pan prezident tam je pět let, prezident tam pět let teď bude. Možná se tak rozhodne a bude to pozitivní. Já bych byl rád, kdyby s tím počkal, protože si myslím, že je to neuvěřitelné.

Vůbec tomu nerozumím, proč vláda, která vlastně tady za nevím kolik – 430 dní? – nebyla schopna ani předstoupit před občany a složit nějaké účty, tak proč to dělá? Nevím. Já mám pocit, a já už jsem to tu říkal, že panu premiérovi radí stejní lidi – tak to vypadá – jak radili Sobotkovi a Chovancovi. No, tak nevím. Asi má pocit, že mu radí dobře. To, že je to nestandardní legislativní proces, to je jasné. Že se taková valorizace nemá vztahovat na stav legislativní nouze, taky jasné.

A já bych jenom chtěl říct panu premiérovi, pokud úplně neví, kdo jsou důchodci – ale snad to ví, že je to skupina obyvatel, která se postarala o minimálně dvě generace občanů naší země. Vychovala ku prospěchu státu pracující a přispívající generace do systému, který nebyl za minulých vlád moc podporován. Jsou to právě oni, kdo si zaslouží, aby se na ně hledělo s respektem a vůlí ve snaze pomoci této skupině obyvatel a stále začleňovat do společnosti (nesrozumitelné). Takže ano, důchodci vybudovali naši zemi, myslím, že toho udělali strašně moc a my jsme je vždycky podporovali. V našem programovém prohlášení vlády to bylo na prvním místě.

Bohužel, tato vláda, protože hned, jak nastoupila, byla posedlá zničit a zrušit všechno, co my jsme udělali, hned 1. dubna 2022, tam ještě ani nebyli pořádně, a už zdražili jízdenky pro důchodce i pro děti a studenty. Zase směšných 1,9 miliardy korun. Takže zatím je to protidůchodcovská vláda, i když samozřejmě tady odznělo dneska, a pan kolega Fiala o tom mluvil, že spotřební koš důchodců, že ta inflace je vyšší u důchodců než u normálních rodin.

Tady se stále straší s tím, že příští generace a jak to bude a jestli budou peníze, nebudou peníze. Já nevím, kdo to panu premiérovi radí. Ten provládní Seznam... Nejdřív tam byl titulek: "Neumíme najít bezbolestné řešení," říká pan premiér dneska na Seznamu 8.02. Potom se jim to asi nezdálo, tak to vylepšili: "Fiala o důchodech. Čeká nás náraz do zdi. Musíme ho vybrat. Inflace rekordní" a tak dále. Přitom to řešení je úplně jednoduché, úplně jednoduché, zvrátit inflaci. Ale oni to nechtějí. Oni chtějí ty peníze – i od důchodců. O tom to je. A samozřejmě kombinace ČNB – tato vláda, to je skutečně absolutní katastrofa.

A pan premiér ještě – kdy to bylo? – 11. listopadu loňského roku v rozhovoru pro Blesk řekl, že ani odchod do důchodu se nebude měnit, že chce dělat solidní důchodovou reformu a že valorizace penzí je nastavena podle zákona, takže vlastně nic s tím nebude dělat. A všechno se změnilo. Všechno se změnilo a na to už zapomněl.

Ted' mám tady takový hezký komentář od jednoho novináře k tomu, co se vlastně děje v naší zemi: "Politiku v Česku můžete chápat i provádět celkem prostě a jednoduše. Především je třeba mít jasno. Všichni, kdo kritizují koalici, jsou dezoláti, balíci, případně Putinovi agenti." Ti ostatní – uvědoměl občané – jsou s vládou spokojeni a přijímají vysvětlení, která poskytne třeba šéfka Sněmovny Markéta Pekarová. Když v covidu vyhlašovala Babišova vláda stav legislativní nouze, bylo to na hraně zákonného. Když jej vyhlašuje ona, je to v pořádku. A že v covidu umíraly desítky lidí denně? Ano, to jste nám vždycky vyčetli. A nechci o tom mluvit, kolik bohužel zemřelo za covidu od 17. prosince 2021, ale taky je jich bohužel několik tisíc. Takže o tom to je. A paní Pekarová říká, že jsme žháři, kteří požár založili. Nevím tedy jaký.

My jsme končili se zadlužením státního dluhu koncem 2019 29 % vůči HDP, a vykazuje se to v procentech vůči HDP, ne jak se snaží někteří provládní novináři tam vykládat, že se to vykazuje jinak. Potom přišel covid a my jsme museli podržet ekonomiku. My jsme dali 370 miliard živnostníkům kvůli zaměstnanosti.

Pan premiér teď v jednom rozhovoru byl překvapený, že stát nemá evidenci. No, já jsem byl taky překvapený, nemá. Nemá, bohužel. My jsme se nemohli dívat, která hospoda odvádí, platí a která neplatí. Pokud se to této vládě povede, tak to bude skvělé.

Potom tady pokračuje ten pan novinář, že jsme zrušili superhrubou mzdu. Jasně, o tom se dneska můžu znova tady bavit a znova zopakovat, že zrušení superhrubé mzdy zkrátka nezpůsobilo inflaci, je to pitomost. A znova vám dokážu, že úspory obyvatelstva za naší vlády do konce roku 2021 stoupaly o 903 miliard. Ale oni stále v médiích opakují ten nesmysl, že tím, že jsme dali peníze důchodcům a snížili daně, že jsme způsobili inflaci. Totální kravina. To jsou jenom teoretici, kteří v životě nezaměstnávali nikoho, kteří vůbec nevědějí, jak funguje svět. Stále tohle opakují a já myslím, že větší důkaz už není, že zkrátka dávat lidem peníze neznamená způsobovat inflaci. Ta inflace je úplně jinde a já se k tomu ještě dostanu.

Tady pokračujete novinář: "Když politiku umíte jako paní Pekarová, nebojíte se ničeho, ani toho, že vaše kroky mohou být protiústavní." Paní Pekarová spoléhá na fakt, že předseda Ústavního soudu Rychetský je předním exponentem politiky antibabiš, a tedy vládě nepřeloží stéblo na její cestě k pokroku.

Připadá vám počínání například ministra práce Jurečky chaotické? Ano. Vyplácení dávek vázne i několik měsíců, ale ministr to řeší. Vyhodil šéfa Úřadu práce a hodlá si posvítit na ty, kteří dávky čerpají neoprávněně. Tak to má být, na chudé má být přísnost, beztak jsou to většinou dezoláti.

Paní Pekarová je možná upřímnější než pan premiér Fiala, když nahlas říká, že důchodovou reformu bude koalice prosazovat také silou a bez dohody. Jsem na to zvědav. My jsme měli tolik těch důchodových komisí a vždycky je jednoduché vyřešit ten výdaj, ale s příjmem je potom problém, protože samozřejmě potom se začínáme bavit o daních, a skončilo to jak předsedkyně Nerudová s Maláčovou – bezvýsledně. A já vám držím palce, pokud se vám to povede do konce roku 2023, tak to by byl skutečně zázrak, ale možná se mýlím.

Takže ano, tato politika, to válcování a žádná debata, je možná, obsadíte-li obě parlamentní komory, funkci prezidenta a máte-li za zády většinu médií, včetně veřejnoprávních hlavně. Má to jediný háček, tato politika nepočítá s možností svobodných voleb.

Takže to je jenom na okraj toho, co se tady dnes stalo, a já myslím, že je skutečně neuvěřitelné, jak ostentativně vláda na tom trvá, a já fakt nechápu pana premiéra. Mohl být slavný, mohl ukázat, že je to skutečný premiér, že není tam jenom do počtu, že on je premiér, a ne pan ministr Stanjura, o to víc, když tedy na to má peníze, a to jsou směšné peníze. Takže pokud je někomu líto, že naši důchodci by dostali o 7 000 navíc...

Mimochodem, já jsem tady předložil jako poslanec jednorázovou výplatu všem důchodcům 6 000, to jsem předložil už 3. června 2022, tak je to skutečně neuvěřitelné. Pan ministr Jurečka se tady chlubil, jak KDU přispělo k tomu výchovnému. No, já bych mu jenom řekl, že tehdy hlasovalo jenom 6 hlasů za KDU-ČSL. Je pravda, že hlasovali, ale byla to samozřejmě zásluha našich poslanců, z ČSSD, SPD hlasovala pro, KSČM, a všichni z pětikoalice až na KDU hlasovali proti. A doufejme, že pan Jurečka, když tehdy hlasovali, teď nedovolí, aby to těm matkám, které vychovaly děti, vzali.

Takže pro ty důchodce tato vláda dělá co? Bere jim peníze. Nejsou léky. Pan ministr zdravotnictví stále říká, že přijde něco – nejenom pro děti, ale ani pro důchodce nejsou léky, ale že údajně budou. A vzali jim tu slevu. Takže to je celé k tomu, jak se tato vláda chová k důchodcům.

Znovu opakuji, my uděláme všechno pro to. Já jsem už vzpomíнал v médiích, že my jsme ještě nikdy neorganizovali žádné demonstrace. Já jsem se žádné demonstrace nikdy ani nezúčastnil, vždycky organizovali proti nám. Kolegové z hnutí ANO vědí, jak je to u nás, že si dáme inzerát a jedeme, otevřeme obytnák a v Ostravě je 1 200 lidí. A my nevíme, kdo tam je, to není, jak tady to bylo organizované, že jsou tam členové. A bylo by dobré, kdyby si to pan premiér Fiala zkoušel někdy, nechť si dá inzerát a nechť tam jede, kdo tam přijde... My samozřejmě jsme nikdy neměli co skrývat a vždycky jsme s lidmi mluvili, vždycky jsme zdůvodňovali a vždycky jsme odpovídali na otázky.

A teď pojďme k tomu hlavnímu a to je inflace. Už jsem o tom mluvil. Inflaci jsme minulý rok srazili snížením DPH a problém inflace je samozřejmě v elektrině, nic jiného to není, jen elektřina. Dneska dochází k přesunu stovek miliard od všech, od občanů, živnostníků, od firem ve prospěch malého počtu výrobců elektriny, malinkého, možná tři skupiny jsou tam, a to jsou stovky miliard. A jak je to jednoduché vyřešit! Macron to vyřešil, že zastropoval elektrinu na 46 euro. 18. února 2022 jsem tady vystoupil a vyzval pana Síkelu, aby zastropoval megawattu na 1 500 korunách tak, jak to mají Slováci, myslím, že mají 65 euro a stále to tak mají. A už je to rok a neudělali vůbec nic. Takže podívejme se na to.

A teď je zajímavé, že média už necitují, protože samozřejmě pan Stanjura, pan ministr řekne: Inflace není můj problém. No, v podstatě má pravdu, akorát že ČNB je úplně mimo. ČNB zničila tady hypotéky. Mluvíme o nějakém mezigeneračním problému. Ano, samozřejmě, tady je problém, a teď jsem o tom mluvil v jenom videu, že zaměstnanec státní policie, který si musí přivydělávat na šalině u vás, aby měl příjem 55 000, bydlí v nájmu, má 11 000, 1+kk nebo jak se to jmenuje, byt v Brně stojí 6 milionů a banka chce 20 %. A kde on vezme milion? A v Praze je to ještě horší. Takže ČNB totálně zničila hypotéky, vzala naději mladým lidem, aby si koupili byt. Samozřejmě já nevím, jak oni počítají nebo co očekávají – že klesnou byty na půlku? A kdo bude kupovat, ty byty? No bohatí, ti je kupují a stále je kupují, a cizinci, a potom je pronajímají. ČNB je úplně mimo, úplně mimo.

A ty kecy, prosím vás, o Michlovi – Michl byl můj poradce do května 2017, když mě vyhodil Sobotka. Neměl jsem na to nejmenší vliv.

A já říkám, že jsem čekal, že to sníží. Naše firmy exportují 80 % do Evropské unie, tak kolik je tam úrok – 2,5 až 3 % podle maturity, bondu, a u nás je 7. Jak mají platit ty hypotéky? A co tedy ti lidi, anebo co ty firmy, které nemají možnost si vzít úvěr v euro? Pan guvernér se divil, že firmy jdou z koruny do euro. Logicky, kdo by nešel, ne? Když můžu, tak si půjčuju v euro, když mám koruny, tak si je uložím na koruny, a výsledek toho je jaký? No 23,50 – ano, nejsilnější koruna. Ale my jsme proexportní ekonomika, takže my vlastně, oni poškozují exportéry, zvýhodňují zahraniční dodavatele, dovozce, kteří dovážejí samozřejmě za silnou korunu a dělají konkurenci našim českým firmám, které, když jsou založené na české surovině a nevyvážejí, dělají tady, tak je to problém. Takže to je výsledek a výsledek je to, že příznivců eurozóny je stále víc, protože když Řecko, které má zadlužení 208 % a mají tam úvěry za 2,5, za 3, tak to přestává mít logiku. A kdo z toho profituje? Samozřejmě naše banky.

Windfall tax, to se také – pan ministr financí tady není – to se také nepovedlo, protože banky samozřejmě vykážou zisk. Minulý rok mají obrovský nárůst, tento rok samozřejmě už to bude jiné a zaplatí to ČEZ.

Takže co se tady děje? Znovu opakuji, je lež říkat, že když jsme dali lidem peníze snižováním daní, navýšováním platů – ano, navýšovali, samozřejmě hasiči, policisté, armáda, všichni, učitelé, my jsme splnili těch 48 000. Někdo si tady vymyslel a nakrmil pana premiéra, vládu a všechny politiky z pětikoalice, že to, že jsme jim dali peníze, jsme způsobili inflaci. Taková pitomost neuvěřitelná! Takže prosím vás, od 31. 12. 2017, když byl stav úspor obyvatel České republiky 2 424 miliard, koncem roku 2021 to bylo 3 327 miliard, přírůstek celkem za naši vládu 903 miliard, tak ať mi někdo vysvětlí, jak jsme mohli udělat inflaci? A z čeho byla ta inflace? No z čeho? Ne, z čeho? Emisní povolenky? Ano, ti, kteří vyrábějí elektřinu z uhlí

a vyrábí to stejně jako v ČEZ za 500 korun, který to vyrábí z jádra v Dukovanech nebo v Temelínu, mají to odepsané, ten musí započítat emisní povolenky. Pan premiér mě kritizoval před volbami, že jsem neschopný. No, já jsem tam psal dopisy, dělal jsem maximum pro to – on to taky neprosadil a je to velký problém. Já jsem to chtěl zastropovat na 30 eur v září 2021, ale zkrátka některé členské země to nechťejí.

Takže jak chcete bojovat proti – ropný kartel, šejkové, výrobci ropy se domluví někde, v Dubaji, a co ČNB s tím chce dělat? Je pravda, že silná koruna to může zlevnit, to je pravda, ale nemáte na to vliv. Lipská burza? No samozřejmě, pokud se stanovují ceny elektřiny na základě cen plynu, a teď je zase jiná situace, tak potom to stojí, kolik to stojí.

Takže celé to řešení je v inflaci. Kdybychom neměli třetí nejvyšší inflaci v Evropě – bronzová medaile, 19,1 – tak samozřejmě příští rok 2024 a církevní restituce, které tady byly schvalovány paní Němcovou velice podivně, ještě tam byl nějaký stíhaný poslanec a vlastně to bylo předražené, to si všechno pamatuji, tak ony mají inflační doložku. A víte, kolik to bude stát rozpočet 2024? 8 miliard. A proč pan Stanjura nenavrhne snížení inflace, těch 8 miliard, proč to navrhuje jenom u důchodců? A samozřejmě, kdyby byla inflace dolů, naši důchodci nemusí tolík platit za všechno a nebylo by to předražené. Takže za leden 2023 Česká republika – inflace 19,1. Španělsko 5,9, Lucembursko 5,8 a Francie má 7. Takže v tom to je a panu ministru financí to vyhovuje, protože zkrátka má na cestě obrovské peníze.

A pojďme si teď říct, jaký je ten lék. Já už jsem o tom mluvil x-krát.

A ještě k té inflaci, abych nezapomněl. V lednu, ano? Takže co říká Český statistický úřad? "Spotřebitelské ceny vzrostly v lednu oproti prosinci o 6 % a meziročně o 17,5, v rámci EU je to 19,1." Tam je jiný mechanismus ohledně bydlení, je tam nějaký vliv. "Tento růst byl významně ovlivněn ukončením úsporného tarifu pro domácnosti ve formě příspěvku na energie – to vláda slíbila, ale po půl roku z toho odešla – "ceny elektřiny meziročně vzrostly o 36,4 %" – takže toto je ono, to je ta inflace, 36,4 % – "zemního plynu o 87 % a vodného o 16,3 % a stočného o 30,3 % a teplé vody o 44,7 %." Takže to říká Český statistický úřad. Takže je to samozřejmě o té inflaci v energetických a my jsme to řešili, já už jsem o tom mluvil v listopadu a v prosinci 2021, a tato vláda to nechce řešit. Přitom je to jednoduché.

Já bych tady mohl mluvit dva dny o tom, co jsme si tady zažili s ODS a s ČSSD od vzniku samostatné republiky do konce oposmlouvy, a jediné, co nám zůstalo, je ČEZ. Takže teď bych chtěl tady informovat – a doufejme, že pan premiér možná, a to je hlavně problém ministra financí, který to má pod palcem, je tam nějaká dozorčí rada, já jsem jenom slyšel, že se tam pětikoalice neumí domluvit, protože tam jsou nějaké divoké nominace, a panu ministrovi se ani nedivím, když jsem slyšel ty jména – a ČEZ se topí v zisku. Letos odvede státu z daní, odvodů a dividendy přes 100 miliard. To je oznámení z 2. února 2023. Očekává celoroční zisk až 75 miliard, ale čistý. Takže neuvěřitelné.

Takže pojďme se podívat, jak to vypadá s tou elektřinou u nás. Export elektřiny první až třetí kvartál 2022. Objem elektřiny vyrobené v Česku v tomto období rostl. V lednu až v září dosáhla netto výroba elektřiny, ta bez vlastní spotřeby elektráren, výše 57,9 miliard kilowatt a meziročně se zvýšila o 2,7 %. Odpověď na otázku, kde skončila navíc vyrobená elektřina, je snadná – skončila v zahraničí, vážení. A může nám někdo vysvětlit, proč na Slovensku mají 1 500 korun na megawatt a my máme 6, 7 tisíc a proč v Polsku, které téměř elektřinu ani pořádně nevyrábí, nemá ani jádro – teď se dohodli s Američany na Westinghousu – tak jak je to možné, že všude je to levnější?

Kladné saldo vývozu elektřiny z Česka do okolních zemí dosáhlo v letošním lednu až září bezmála 9,5 miliard kilowatt. Takže teď poslouchejte. Oproti stejnemu období loňského roku se jedná o nárůst o 52 %. Takže my jsme za devět měsíců minulého roku vyvezli o 52 % více elektřiny. Vzhledem ke skokovému růstu cen elektřiny se totiž z vývozu stává skvělý byznys. Jo, ale ne pro naše občany. Tak si uvědomme, co to je ta elektřina, když všude se svítí, všude, tady, lidi, doma, domácnosti, průmysl, obchody, restaurace, všude – elektřina je největší

problém. To je to řešení. Kdybychom měli 1 500 za megawatt, jsme všichni úplně v pohodě tady, všichni, a nestálo by to ani korunu. Vysvětlím vám, proč. Ani korunu by to nestálo, protože by to zaplatil ČEZ. Já vám řeknu tu dohodu, co měli udělat už dávno. Je to otázka vyjednávání.

Takže z vývozu se stává skvělý byznys. Dokládají to i detailní údaje Českého statistického úřadu. Ten v lednu až v září uvádí, že "hodnota vyvezené elektřiny z Česka vzrostla 3,3krát na 89,8 miliard korun". Chápete to, 3,3krát, to je 330 %. "Kladné saldo České republiky z obchodu s elektřinou dosáhlo 61,4 miliardy korun a vzniklo hlavně při obchodování se Slovenskem." Neuvěřitelné. Takže my vyrábíme levně, vyvezeme to na Slovensko a Slováci mají levnější elektřinu než my. Úplně na hlavu, úplně na hlavu, 32,5 miliardy a Německo 27,6 miliardy korun.

Dobrý den. (Odpovídá na pozdrav ze sálu.) A já ještě – pan premiér moc nespěchal na tu Evropskou radu, když nastupoval. My jsme ho čekali sedmnáctého – tam jste říkali dobrý den, to se omlouvám. (Obrací se na druhou stranu sálu.) Takže 17. 12. 2021 ve 12.30 jsme čekali červený koberec, kytky a přišla nová vláda. A ještě 16. 12., když se přidal k rakouskému kancléři nový německý kancléř Scholz a tam vykřikoval, že jaké jádro, proč Češi mají mít jádro? Tak jsem mu vysvětlil, že když se mu točí ty vrtule na Severním moři, a kdyby nebylo ČEPSu, Bavorsko je bez proudu. A stejně je to v Rakousku, tam by si neuvařili ani to kafe Julius Meinl, 15 % spotřeby Rakouska je česká elektřina, jádro. Ano, takže to je jak v blázinci tady, že my využíváme, levně vyrábíme, a mluvíme stále samozřejmě o ČEZu, a drahé kupujeme. To je neuvěřitelné. A ještě navíc samozřejmě teď ty burzy se... to zastropování bylo šílené, strašně vysoké, a naštěstí tedy ten trh se nějak pohnul. Pan Stanjura údajně to má v rozpočtu, 100 miliard, a určitě nebude muset tolik vyplácat těm různým obchodníkům s elektřinou. Takže to je situace. Elektřinu vyrábíme levně, využíváme a máme jednu z nejdražších v Evropě.

Ted' se podívejme na ten ČEZ, to je jediné, co nám zůstalo. Ano, 280 miliard dividend odchází do zahraničí každý rok a kolegové tady mluví něco... zdanění dividend. Je to samozřejmě nesmysl, protože jsme v Evropské unii a jsou tam v nějaké směrnici, to bychom museli vystoupit a potom bychom mohli danit, ale to je nesmysl. Takže je to tak, jsme to prodali, byli jsme naivní, všichni jsme se těšili. Proto voda je většinou francouzská, cementárny taky. Banky jsou různé. Téměř nic nám nezůstalo, všechno je pryč, všechno odešlo. Takže co nám zůstalo? Těch 30, těch 70 % v ČEZu. A tady je unikátní šance na to, aby stát získal 100 % ČEZu. Samozřejmě, ČEZ má dneska 20 % distribuce plynu, ČEZ má v pronájmu terminál v Eemshavenu v Nizozemsku na pět let na LNG. Byl to dobrý byznys, ale to udělal ČEZ. Ano, vláda to podepsala, to je dobré, a samozřejmě, pokud by se získal 100% podíl ČEZu, na tom se dá všechno budovat. A potom, když ho vláda získá – a znova opakuji, že všechno si to zaplatí ČEZ, protože se topí v zisku – takže kdyby vláda získala 100 %, my jsme tam zaparkovali lithium. S tím nová vláda nedělá nic. Takže je tam lithium, je tam 20 % plynu, je tam pronájem LNG terminál. Mohli koupit klidně zásobníky od RWE a můžou na této firmě budovat hlavní státní energetickou firmu. To je – ano, může někdo říkat, proč jsme to neudělali my? No zkrátka protože nikdo si neuměl představit, že se stane, co se stane. Jasně, mohli jsme mít nějakou skleněnou kouli, ale já jsem ji jednou měl a nedopadlo to dobře, takže jsme to nevěděli, ale teď to je na stole, tak proč to neudělají?

Takže, pane premiére, prosím vás, při dnešní ceně akcií na burze je 30 % ČEZu hodnota 66 000 817 338. To mám ze včera. Ted' když se podíváte na výplatu dividend, které ČEZ vyplácí, a samozřejmě stát dostává těch 70 %, ti minoritáři od roku 2017 dostali celkem 30,8 miliardy, ano? A je jasné, že majoritní akcionář, pokud se bude chovat jako akcionář, a já říkám, ano, jsou tam minoritáři, je potřeba s nimi jednat fér, tak oni to nebudou chtít rozdělit, tedy oni nebudou chtít asi se domluvit, ale zkrátka je musíte přesvědčit. Ten projekt, kde chcete rozdělit ČEZ na obchodní část a na výrobní část – zase stát odrbou, protože státu nechají výrobu, a když stát nebude mít obchodní distribuci, jak to bude prodávat? Takže říkám, že jsem zásadně proti. Ted' to vykupte. Vždyť je tam plno oligarchů vevnitř, mají skvěle nakoupeno a teď dostanou balík. Oni by dostali 166 miliard, to je cena akcií, a plus samozřejmě nějaký bonus,

ale musí někdo vyjednávat. Takže jim říct, za pět let jste dostali třicet, tak dobré. Já nevím, nebudu tady vyjednávat za vás. Ale kdyby to stálo i 250 nebo 200 nebo nevím, tak si to stále může koupit ČEZ, který se topí v zisku. Vždyť jste mu chtěli půjčovat peníze na lipskou burzu a dalším, tak teď to udělejte, pane premiére, a potom můžete snížit elektřinu všem na 1 500 a budete nejslavnější tady. Já vám chci jen dobré. Důchodce – taky nic, žádná reakce. Takže stát by získal 100 % a může na tom budovat, protože samozřejmě stát, když bude mít stoprocentní firmu, může fungovat. A co udělal pan Stanjura? Pan Stanjura, pan ministr, přišel s windfall tax, ale samozřejmě nedaří se. Dne 17. 2. 2023 zisky bank klesly a stát 33 miliard nevybere, ne. Tady se píše, Právo: "Ministr financí Zbyněk Stanjura při schvalování daně z neočekávaných zisků loni v listopadu odhadoval, že stát na ni jen v případě bank letos vybere zhruba 33 miliard korun. K tomu však podle mnohých ekonomů nejspíš nedojde, protože banky raději nechají část peněz klientům skrze výši úročení depozit a zároveň ve spolupráci se svými zahraničními vlastníky mohou přikročit k takzvaným daňovým optimalizacím." No, to když jsme byli na ministerstvu, tak to Finanční správa kontrolovala, jestli si tihle zahraniční investoři neodsávají pod různou záminkou a nesnižují základ daně. "Dotčené banky zřejmě přistoupí k různým formám optimalizace, aby letos svůj daňový základ snížily. Je tak otázkou, do jaké míry inkaso z mimořádných zisků bank podporí silné deficitní veřejné finance," prohlásil před několika dny hlavní analytik Trinity Bank Lukáš Kovanda. "Mimořádná daň se bude vypočítávat ze zisku z předchozího roku. Týkat by se měla šesti největších bank, tedy České spořitelny, ČSOB, Komerční banky, UniCredit Bank, Raiffeisenbank a MONETA Money Bank. Česká spořitelna oznámí výsledky loňského hospodaření už na konci února, ale třeba ČSOB oznámila, že její zisk loni vzrostl o 9 % na 17,5 miliardy, v samotném čtvrtém čtvrtletí se její zisk ale snížil." Takže to vypadá tak, že windfall tax samozřejmě, ono to nastupuje v roce 2024, kdy je vyúčtování, v červnu 2024, a teď to pojede na zálohy. A pokud vím, tak nakonec to zacáluje celé ČEZ, 150 miliard. Ale vždyť si ho kupte nejdřív, kupte si ho a uděláte skvělý byznys pro tuto zemi a pro všechny.

Takže znova opakuji, bylo by skutečně dobré, kdyby pan premiér dal příkaz ministru financí, aby svolal mimořádnou valnou hromadu, aby začali vyjednávat. Elon Musk dal nabídku na Twitter a získal 100 %, ne? A stejně to udělal Emmanuel Macron s EDF. Takže to, co si myslím, že je strašně důležité, nemluvě o tom, že ČEZ má nerozdělený zisk 200 miliard, 200 miliard! A prosím vás, nedovolte jeho rozdělení, aby zase stát dostal jen výrobu.

Dneska je zase článek o tom, jak nový ministr životního prostředí chce ukončit uhlí už v roce 2033, nebo kdy to je, a ČEPS křičí, že nebude elektřina, protože Dukovany mají naběhnout v roce 2036. Takže jsou věci, které by vláda měla řešit.

Takže když to, pane premiére, takhle uděláte, a můžete to udělat rychle – předpokládám, že pan Stanjura je při vyjednávání, slyšel jsem, celkem agresivní, tak když si tam zavolá Šnobra a spol., určitě bude schopen vyjednat dobrou cenu, o které vlastně ta firma rozhodne tak, že ona zaplatí ty akcie, ona je vykoupí z jejich peněz – tak žádný státní rozpočet k tomu nemusí přispívat. V momentě, když tohle uděláte, inflace klesne. Dokonce jsem tady četl – tady to je, tady mluví pan Frait z ČNB: "Při větším zlevnění energií se můžeme dočkat i deflace. Slyšíte dobře, deflace. My jsme měli propad inflace v listopadu, prosinci 2021, takže je to všechno jenom o elektrině, o tom proudu, ano. Plynu vyrábíme minimum, ale elektřinu máme levně, exportujeme, ČEZ se topí v zisku a stát na to kouká."

Takže bylo by dobré – já vím, že všechno, co navrhuje Babiš, je špatně, já tady mám celý seznam věcí, které jste zamáli jenom proto, že to byla naše vláda – ale přece jenom, zkuste o tom přemýšlet. Potom srazíte inflaci. Vždyť všechny predikce Rusnoka byly o ničem. Nic mu nevyšlo, nic. Co to znamená, že ještě nějací experti – co to je za experty, kteří tvrdí, že máme ještě navýšovat úroky? To chcete úplně ty lidi zlikvidovat, aby neměli už žádné hypotéky, aby o všechno přišli, aby si nemohli nic koupit, aby ty firmy... Kdo tomu rozumí, přece ví, že firma není jako stát. Stát je nenormální, protože vlastně rozpočtuje výdaje. Ne, nerozpočtuje příjmy. Doma se nejdřív podíváte, jaký máte příjem, a podle toho jedete. Stát to má naopak, úplně na

hlavu – nemá podrozvahu, nemá auditora, nikdy by nedostal razítko. Když jsem toto viděl jako ministr financí, tak jsem si říkal, že to je neuvěřitelné, neuvěřitelné! Takže v podstatě každá firma si nejdřív udělá tržby, příjem. Potom samozřejmě lidi jsou na prvním místě, potom musí investovat, aby se mu to nerozpadlo, pokud je to tedy nějaká průmyslová firma, potom má obnovovací investice, aby se to nerozpadlo, potom rozvojové, aby expandoval, a když má úvěry v korunách, tak samozřejmě je to na úkor někoho.

Já to nechápu, co je to za řeči, když jsme exportně závislí na eurozóně, proč firmy v eurozóně mají 2,5 % a naše české firmy, které nemají možnost eura, 7 %. Česká národní banka se sama žene do eurozóny. Já jsem chodil na eurosummity a tam to byla klasika, Sever proti Jihu. Na jihu svítí slunce, mají vysoké dluhy, tam jsou v pohodě, a sever je finančně zodpovědný a vždycky na ně tlačili, aby se chovali odpovědně. Ale Řecko – 208 % zadlužení vůči HDP. Víte, kdy chodí do důchodou? V 62 letech, takový příklad jen tak mimochodem. Takže o tom to je. Tady je další důkaz, že je to o energiích, je to o elektřině, je to o ČEZu. Tak doufejme, že pan premiér nebo pan ministr financí o tom budou přemýšlet, ale je jasné, že s čím my přijdeme, vždycky je to bohužel problém.

Prosím vás, k těm příjmům. Tady se stále straší, že nejsou peníze. Peníze jsou, samozřejmě. Peníze jsou ve stovkách miliard, a je to právě z té inflace. Jenom EET, ano, 14 miliard jste se vzdali ročně, 14 miliard. To je zdokladované, pane, zdokladované, můžeme vám dodat k tomu materiály. Pokud nevíte, jak to dneska funguje, tak i ti manažeři si nechali EET, aby si řídili ty restaurace, víte? Například Marina Grosseto, když tam byl na obědě jeden generální ředitel, nebudu říkat jaké banky, a chtěl platit kartou, tak mu řekli: Dole je bankomat. O tom jsem to řekl dvakrát veřejně a už tam berou karty. Je jasné, kde neberou karty, to je jasná zpráva. My jsme prosadili EET, 17 zemí v Evropské unii to má. Bylo to jednoznačné a poctiví podnikatelé to zkrátka akceptovali. Díky tomu my jsme snížili daně z 21 % na 10 % – jídlo, nealko, točené pivo a další. Takže ty peníze jsou.

Paní Schillerová o tom už tady mluvila, že máte zbytečně moc těch ministrů. My jsme měli pod sebou ty tři agendy – ministra spravedlnosti, Legislativní radu vlády, vědu a výzkum – jsem měl já – a tak dále. To je jasná, jasná věc. No, počet poradců. Tak to je nevídání, kolik je tam těch poradců. Já nevím, kde jsou ty úspory.

Já si pamatuji, když jsme dělali první vládu – a to jsme vůbec nevěděli, kde jsme, když jsme v roce 2013 skončili druzí – tak nám kolegové Sobotka a Bělobrádek vysvětlili, že na každém ministerstvu musí být ten koaliční náměstek, aby se tam hlídali. No a samozřejmě my jsme neměli nikoho. Potom tam všichni ti spolustraníci našli. Bylo zajímavé vidět na resortech KDU-ČSL, kolik je tam členů KDU-ČSL.

Já, když jsem byl ministr financí nebo premiér, tak někdo, kdo byl z hnutí, měl zákaz, nebyl nikde. Nikdy jsem neměl žádného poradce z hnutí ANO a to kolik bylo našich poslanců, co by chtěli být ministři. Ale my jsme to vybrali jinak, takže to je jiný systém. Já tomu rozumím. Když se tady se dívám na ty poradce, jak je tam je mají – poslanci, kteří neuspěli, tady pro Fandu Bartoše. Ted' byl nějaký článek. Všude jsou ti poradci, no. Tak to samozřejmě stojí peníze. Určitě to nejsou miliardy, ale je to princip, že když tedy vy chcete brát peníze důchodcům, tak byste měli jít nějakým příkladem.

Nebo ministr pro evropské záležitosti a jeho úřad – nevím, na co tedy. Celé předsednictvo dělal Zajíček a Pojar. Myslím si, že je velice dobrý na to, aby to dělal, a dělá to. Chápu, že je to koaliční partner, ale všude jsou možnosti ušetřit.

Zmrazení platů, o tom jsem mluvil – 12,7 %. No, lidi nám nadávají. Já jsem navrhoval, aby se to zmrazilo až do roku 2026, ale pan Skopeček tvrdil tedy, že je potřeba, abychom měli kvalitní poslance, a myslím, že je máme, že jsou to odborníci. Ale asi se to tady těžko vysvětluje, když bereme důchodcům 1 000 korun měsíčně. To je fakt neskutečné.

Samořejmě, všechny ty věci, které my jsme tady navrhovali. Já jsem navrhoval například zrušení televizních a rozhlasových poplatků, to jsem dal do Sněmovny v září 2022. Ano, pro ty důchodce by to bylo – je to asi 900 000 osob, jsou to starobní a invalidní důchodci a osoby se zdravotním postižením a dále nezaopatřené děti, studenti, je to 2 000 korun ročně. Já vím, že se to může zdát být bezvýznamné, ale i ty slevy, které jste jim vzali – a fakt to bylo trapné – i to je pro ně důležité, když potraviny jsou drahé.

Potom jsem znova u té elektřiny. Někdo se diví, že – já nevím, kdo se diví, že potravináři používají elektřinu, že pekaři nebo výrobci masa potřebují elektřinu – snad to je jasné, že ta elektřina má dopad na všechno. Pokud tomu někdo nerozumí, tak to je mi skutečně líto.

Takže ještě jednou. Rozpočet v roce 2023 je 2 223 miliard, a pane premiére, 19 miliard je 0,85 %. Neskutečné. Fakt to je... a ještě navíc to pan Stanjura má ty peníze, ne? Říkal, že je to brnkačka. Ted' nárůst příjmů veřejných rozpočtů v miliardách. Dobře poslouchejte. V roce 2023 je to 534 miliard, nárůst oproti roku 2021, v roce 2024 je to 627 miliard nárůst oproti roku 2021, v roce 2025 je to nárůst 716 miliard, vážení důchodci. Takže nevěřte této vládě, že nejsou peníze. Samozřejmě že jsou peníze, jsou, vy k tomu nejvíce přispíváte, protože musíte kupovat drahé potraviny, proto. A ještě, my jsme snižovali DPH na léky na 10 %, ted' zase koalice říká, že by možná zvýšila i daně. Ono všechno samozřejmě to vzniklo po volbě prezidenta. To jsme čekali, přece všichni jsme říkali. Ano, je pravda, že rozpočtový dopad je 34 miliard, a vláda chce dát jenom 15,4.

Ale porovnání mzdy k důchodu, to neobstojí! Neobstojí, protože samozřejmě můžeme se podívat, jak to bylo v roce 2006, kdy u vlády byla myslím že taky ODS, nebo 2009 určitě, jaký byl poměr? Ano a my jsme potom začali navýšovat důchody, znova opakuj, ODS dala důchodcům v roce 2010 nulu. Nulu! Takže argument, že poměr mzdy/důchody je jiný, než byl, je lichý. Zkrátka, snažte se navýšit i mzdy těm zaměstnancům, které my potřebujeme. Tady se někdo chlubí, že odešlo tolik státních zaměstnanců, ale kdo to jsou ty státní zaměstnanci? Policisté a hasiči. Kdy ti hasiči – já jsem ještě v životě nezažil u naší nadace, ted' se přihlásilo na jeden program snad padesát hasičských sborů na různé... Nejsou to obrovské částky, ale je vidět, že i na hasiče a tyto složky naše vláda bohužel kaše.

Takže vraťme se ještě k politice České národní banky, která samozřejmě navýšuje zisky komerčních bank, ale samozřejmě logicky zdražuje dluh. Tam byly různé prognózy. Když jsem byl ministr financí, tak jsem si půjčoval za negativní úrok, že jsme si půjčili, a ještě nám zaplatili a vydělali jsme na tom obrovské peníze, ale to byly ještě časy, kdy Česká národní banka se chovala normálně. Kdo má z toho prospěch? Ono to ničí všechny, ale prospěch samozřejmě – ty banky si to tam strčí, leží to tam, protože samozřejmě u nás nemáme kapitálový trh jako v Americe, že 90 % firem se financuje na burze. U nás to máme všechno přes banky.

Pan ministr Stanjura tam má výhled na šílených – nevím – až 100 miliard. Bylo by zajímavé vidět ten absolutní dluh a vlastně to procento. Proč si půjčujete tak draze? Máte horší rating nebo vám nevěří ty trhy nebo nevím, protože taky samozřejmě nějaké téma k debatě, když se na to člověk podívá. Já myslím, že tam jsou určitě podle mého názoru rezervy, ale určitě zaměstnanci Ministerstva financí, aspoň za našich časů, fungovali velice dobře. Ale samozřejmě, pokud trhy nevěří vládě a jako...

Já vůbec nechápu, jak jste si mohli vůbec dovolit měnit ty věci? Vy jste nejenom nesplnili předvolební sliby, ale vy jste normálně za 430 dní ani jednou nevyhodnotili programové prohlášení vlády, co my jsme vyhodnocovali každý půlrok, každý ministr to měl za úkol. A mimochodem, já ho mám tady vyhodnocené, to vaše programové prohlášení vlády. To mám tak na dvě hodiny, ale uvidíme, jak to dopadne s časem. Dneska byla vláda a dneska jste... Poprvé jste nastoupili do úřadu 27. 12., 12.30, 2021 a nikdy jste to nevyhodnotili, nikdy.

Já teď hledám tady preambuli vašeho programového prohlášení vlády. (Hledá v papírech před sebou na řečnickém pultu.) Já to najdu a začnu s tím, co se dneska stalo. Vy jste dneska na vládě škrtli to málo, co jste tam měli pro lidi a podniky, za co vás vaši voliči volili, a to, co jste

jim slíbili, už neplatí. Neplatí to, neuvěřitelné, a normálně jen tak, brnkačka, nikdo to neřeší. Samozřejmě, média jsou s vámi, vyhrála vám volby opakovaně, nikdo o tom nemluví. Takže vy jste dneska, je tam změna. Oficiální komuniké je, že "naše cíle a priority, které jsme si stanovili v preambuli tohoto prohlášení, se nemění". Jo a že pan premiér říká, že je to... Aha, tady ho mám, programové prohlášení vlády. No, to je úžasné, to je normálně... vám přečtu tu druhou větu, to je přesně, jak tato vláda se stále vymlouvá na nás – 430 dní jsou tam. Takže preambule, programové prohlášení vlády: "Nová vláda" – to je leden 2022 – "přichází požádat o důvěru Poslaneckou sněmovnu parlamentu v době, která bez nadsázky patří mezi nejsložitější a nejnáročnější období naší novodobé historie." Ano, je pravda, je válka, ale u nás není válka. Vy jste neměli propad HDP, jako my jsme měli v roce 2020 nebo 2021? (Obrací se k poslankyni Schillerové, ta napovídá.) 2020. Kolik jsme měli? 5,5 jsme měli. Vy jste nikdy neměli propad HDP, vy jste měli vždycky růst, takže nejnáročnější období byl covid, který... My jsme tady dva roky s ním bojovali, a kde jste nás tady trénovali, proč jsme dali tak málo peněz podnikatelům a živnostníkům a stále házeli jste nám klacky pod nohy, víc a víc. A když jsme jim to dali, 370 miliard, tak teď něco: ještě si to dovolujete kritizovat. A teď přichází ta věta: "Bude se muset vláda velice rychle vyrovnat s celou řadou negativních jevů, jež přichází zvenčí, ale z významné části jsou také neblahým důsledkem řady rozhodnutí vlády minulé." A jaké, prosím vás? Řekněte mi to rozhodnutí minulé vlády. To je ta lež o tom, že jsme dali lidem peníze a vznikla inflace? Je to sprostá lež, každý to jen opakuje, nikdo tomu nerozumí. Stejně jako každý mluví o populistovi. Populista je dobré slovo, ne? Populista je pro lidi, co je na tom špatného? Já jsem hrdý populist. Znovu opakuji, klidně si pište, co chcete, média. A teď to přichází – rozhodnutí vlády minulé, nevím, jaké tedy. Já jsem od vstupu do politiky všechno sepsal jako ministr financí, jako vyhozený ministr financí, jako premiér, všechno je na papíře. A rozhodnutí vlády minulé – jde o vysokou inflaci. Výborné, ne? Říká: Jde o vysokou inflaci, Babišova drahota. 5,3 %.

Pane ministře kultury, vám pro vás celý seznam, tady, koukejte. Pane ministře, to je národní investiční plán, tam máte za 50 miliard investice do kultury, já vám je potom přečtu, když budete mít čas.

Tak co s tím budete dělat? Já jsem vám dal návod, tak to udělejte, prosím vás. Epidemie covidu, to si dělají srandu. 17. prosince 2021 v osm ráno, ještě byla Rada pro zdravotní rizika, ještě jsme řešili covid, přišel omikron, neměli absolutně žádnou zátěž. Nechali jsme vám 160 milionů zdravotnických pomůcek ze státních hmotných rezerv, my jsme začínali, když tam bylo 10 000, všechno bylo rozprodané. Laboratoře, to všechno měli kámoši té hlavní strany, koalice, ODS, a nic jsme tam neměli, takže jsme vám všechno nechali. Ano, můžete říkat, že jsme nakoupili vakcíny. Kdo věděl, co s tím bude? Takže covid také nic.

A důsledky energetické krize, to říká vláda v lednu 2022. A v podstatě dneska, poprvé, ale vláda nevyhodnotila to plnění. Nevím, proč pan premiér nezavelel a neudělal to. Takhle – my jsme to udělali za vás. Zelené je splněno (Ukazuje materiály.), zelenou ani nevidím žádnou, oranžové je plnění a červené – takže vy nic neplníte. Vy se vymlouváte na válku, covid byl horší. Ano, umírají tam lidé, to je špatně a mě to samozřejmě mrzí, ale dopad na ekonomiku byl za covidu podstatně vyšší. My jsme i navzdory tomu skončili s menším dluhem v roce 2021 vůči HDP – a zdravím pro ODS, ti to tam diskutují a nerozumí tomu v těch podcastech – ano, počítá se to vůči HDP. A to vaše HDP 2022 je ještě stále pod tím, myslím, jak jsme začínali my 2014, co nám tady ten, který se tváří, že byl skvělý ministr financí, a dává rady, a přitom měl podstatně lepší období. Takže k tomu programovému prohlášení vlády.

Takže jste rezignovali na daňovou brzdu. Zrušili jste slib motivačně nastavit podmínky daňových slev. Ty vezmete asi, nebo s tím uděláte? To je klasika – ODS u vlády, navýšuje daně. Důchodci mají smůlu, hodili jste nemocné, sociálně znevýhodněné a důchodce přes palubu. Sociálně citlivá opatření plánujete již jen ve školství. I v školství jste je podvedli, vždyť jste slibovali 130 % pro všechny, i pro pomocníky, já nevím, asistenty, a teď to vykazujete o 40 000 méně, tady o tom mluvím.

A teď přijde to nejvíce, na co se všichni zaměstnavatelé a také zaměstnanci těší, že jste zrušili jedinou rozumnou věc pro zaměstnavatele, slíbené 2 procentní body sociálního pojištění dolů, že nebude. Já jsem věděl, že to nebude. Ale proč jste to slibovali? Vždyť jste normálně lhali (Se smíchem.), brutálně jste lhali. Už před volbami, už potom v programovém prohlášení vlády, a teď jste to vzali úplně. Smůla. Naopak, když tedy živnostníci jsou údajně vaši voliči, nevím proč, my jsme pro ně dělali x různých slev, tak tam jim chcete navýšit odvody na sociál a na zdrávko. Takže 2 procentní body, to bylo to nejvíce – to pryč, nebude, nejsou peníze. To je zajímavé, že nejsou peníze, ale s inflací vám to teče, stovky miliard.

Rezignovali jste na revizi regulace cen, tak důležité v dnešní době. Všichni odborníci to doporučují, ale zase nic nebude. Měli jste slib, že se bude započítávat studium do náhradní doby pro důchod, ale to už také neplatí zase, takže voliči vaši, co doufali, mají smůlu a budou mít nižší důchody. Já nevím, na co to máte to programové prohlášení vlády (Se smíchem.), to zrušte. Za půl roku zase přijdete, že zase je něco, nějaká změna, zase se něco stalo. My jsme měli covid, ani jednou jsme programové prohlášení vlády nezpochybňovali, neměnili a splnili jsme ho na 80 % a zdůvodnili jsme, proč těch 20 % jsme nesplnili. A to je jeden z projektů, který samozřejmě jste zabili, který nechtěli hlavně Piráti na magistrátě. Takže započítávat studium do náhradní doby pro důchod také neplatí.

Výsměch všem, co pracují ve školství na neučitelských profesích. Všichni nepedagogičtí pracovníci, prosím pozor, slib udržet vaše platy na úrovni 130 % už neplatí, teď se týká jen učitelů, takže 40 000 lidí, ten slib, co jste dali, už není, takže možná za rok to změníte i učitelům. Podpora začínajících učitelů do roku 2022 je také pryč, nic se neudělalo.

O rok jste posunuli konkrétní plány na snížení počtu úřednických míst. Samozřejmě ta úřednická místa – musíme si říct, kdo je úředník, kdo není úředník. Vy jste změnili zákon o státní službě, abyste si tam dodali vaše kámoše. Nevím, proč jste nezměnili tedy státní možnost odvolávat státního tajemníka, ale možná vy s nimi mluvíte jiným způsobem, než jsme měli možnost my mluvit, kdy často ministři byli zoufalí, že státní tajemník si dělal, co chtěl.

Rezignovali jste na to, že připravíte zákon o podpoře bydlení pro mladé do dvou let. Všechno, co bylo, paní Dostálové, já tady mám to bydlení, jste zazdili, takže žádné bydlení. Výhodnější hypotéky zmizely, zmizelo snížení DPH u výstavby a škrtli jste, že v roce 2023 zkrátit a odpisové sazby, takže si zase zdražujete výstavbu. Skutečně to nejde vůbec dobrým směrem. Za této situace (Se smíchem.) si dovolit mluvit o nějakých škodách, to fakt nemyslíte vážně. Fakt nechápu, kdo vám to říká, kdo vám to radí tohle? Škody? Můžu tady číst, 24 stran. Lehké topné oleje 100 miliard, zkrachovalé banky 300 miliard, Česká konsolidační agentura – potom, co jste zničili banky, všechny ty dluhy skončily v konsolidačce, manko 232 miliard: Komerční banka 8 miliard, privatizace Telecomu 300 miliard a tak dále, Harvardské fondy 11 miliard, takže mluvit o škodách (Se smíchem.), že dáte peníze důchodcům a ti novináři to ještě opisují, oni normálně místo toho, aby v podstatě se nad tím zamysleli, že to je skandální nazývat. Jaká škoda to je, že důchodce dostane peníze, to je jako škoda? To je nám líto, že důchodce dostane 1 000 korun měsíčně? IZIP slavný – 2 miliardy, ROP Jihozápad, ROP Severozápad, tam jste společně – oposmlouva, 14 miliard Promopro. Teď mi psala jedna paní, že její manžel skončil ve vězení, majitel Promopra a chtěla tam – to bylo politické rozhodnutí, ale já to nechci posuzovat. Dluhopisy, H-Systém, IPB, české pivo, Union banka, to byly škody, ne? Fondy, na to se zapomnělo, protože toskánská aféra, to bylo skvělé, solární baroni 1 bilion. Ale o tom ta média, která vám fandí, když bylo třicet let vzniku samostatné České republiky, o tom neudělali reportáž. Ta mladá generace (Se smíchem.) ani pořádně neví, co se tady stalo od revoluce.

Teď ještě jsem chtěl k tomu předsednictví. Já bych se chtěl zeptat pana premiéra, proč nevybojoval v rámci předsednictví, kdy měl řídit Evropu, aspoň miliardu euro pro Českou republiku? Polsko, Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Německo jsme přijali miliony uprchlíků, miliony. Vy jste sami v médiích oznámili, že stálo stát 28,5 miliardy plus samozřejmě zbraně, ale to do toho nepočítám. Ale když byl pan premiér šéfem Evropy, proč nedonutil

Evropskou komisi, když tedy dala Ukrajině 20 miliard eur pomoc, proč nezařídil ty peníze pro tyto země, když to Itálie a Španělsko a Řecko dostávaly za ilegální migraci? Dostávaly stovky milionů euro. A místo toho, aby to prosadil, a já myslím, že se to dalo prosadit, jsme nedostali nic, a podle mě je to velká chyba.

Byla tady historická šance v rámci předsednictví prosadit, a já vím, že když je to předsednictví, tak to není, že ten, kdo má to předsednictví, prosadí pro svoji zemi něco, ale samozřejmě se to tak dělá a samozřejmě to tak i funguje, i když oficiálně se o tom nemluví. Takže ten výsledek je vlastně nula. Ten výsledek je ještě horší než nula. Ten výsledek pro nás, pro naše občany, rezultuje do úplné katastrofy. České předsednictví, které máme jednou za třináct let a v rámci kterého pan premiér nesvolal ani jednu speciální radu, kterou by on – samozřejmě vím, že to svolává Charles Michel, a určitě by to svolal, kdyby to řekl, když tedy Macron měl sedm těch summitů, tak my jsme tady měli jeden neformální, co byl tedy vlastně i taky Macronův, protože tady byl projekt Evropského společenství, 44 zemí tady bylo – tak proč to pan premiér nesvolal nebo nepožádal o svolání? Chápu, že se tomu vyhýbá. Ono to tam není za těmi dveřmi jednoduché, protože tam se bojuje za zájmy a tam je to místo, kde je to nejdůležitější pro naši zemi.

Mimochodem, tam když jsme bojovali o evropské peníze a získali jsme druhé největší peníze – 1,6 miliardy eur navíc – tak jsme to blokovali čtyři noci, pět dní. 42 miliard navíc, 42 miliard navíc! 980 miliard tady jsme vyjednali! 50 miliard z toho pro české zdravotnictví, 15 miliard pro národní boj proti rakovině. Zdravím moje sestřičky v Brně. Já jsem chtěl tady postavit nejmodernější onkologickou nemocnici v Evropě, možná na světě, takže víte, Pražáci, kdy je termín teď na Žluťáku? Koncem listopadu! A postavit pavilon prevence za miliardu, co jsme my prosadili. To jen tak by the way, ale k tomu se ještě dostanu.

Takže k tomu předsednictví. Nejzelenější předsednictví v historii. No, pokud ten fanatick Timmermans vás pochválil, tak to je peklo. To je konec! To je neuvěřitelné! Zelená ideologie! Evropa se nepoučila a můžete stokrát lhát o tom, že my jsme něco podepsali. Nic jsme nepodepsali. My jsme s Morawieckým vyjednali rámcově, že nemáme žádné závazky a že máme druhé největší peníze z Modernizačního fondu, to je všechno. I když samozřejmě stále někteří o tom mluví, co my... My jsme nic nevyjednali. Fit for 55 je už realizace a tam jste podělali, co jste mohli! Úplné peklo! A vy jste schválili konkrétní podobu Green Dealu, české předsednictví a česká vláda v Bruselu, vy! Tak to je! A my jsme na summitu v roce 2019 vyjednali podmínu, že pokud máme mít vyšší klimatické cíle, tyto cíle má mít Evropa jako celek, ne konkrétní státy. Ano, to bylo obrovské vítězství. To jsme blokovali, protože samozřejmě Dánsko, které je na mori a točí ty vrtule, má 70 % obnovitelných zdrojů, a my nemáme. Vy když chcete tady postavit nějaké vrtule, nějaké jsou, ale už to nikdo nedovolí – logicky. Takže to znamenalo, že některé země mají za úkol snižovat emise rychleji, protože mají lepší výchozí podmínky, neexistuje například těžký průmysl, ale jiné země včetně České republiky mají být osvobozeny od tohoto radikálního zeleného přechodu. A tam hrál roli i kůrovec, kdy nechal tady naše lesy sežrat pan Jurečka. Slíboval, že v září 2017 dá peníze, nedal nic. My jsme dali 16 miliard, by the way. Takže proč jsme to nechtěli? Protože bychom obětovali náš průmysl a pracovní místa na oltáři zbrklé zelené politiky, a zkrátka, elektráren se jen tak nezbavíme. Takže to byl obecný princip, na kterém jsem se s ostatními lídry dohodl. Navíc jsem dostal do textu závěrů, že státy včetně České republiky mohou i nadále využívat jadernou energii. To jsme celou noc, ještě tam byla premiérka Rakouska, bojovali za to slovo jádro. Nechtěla to tam mít a blokovala, protože ano, Rakousko, které nechce jádro a postavili jadernou elektrárnu, potom ji uzavřeli, stále bere 15 % elektřiny z našeho jádra. Také postavené na hlavu!

Při českém předsednictví se ale řešilo, jak těchto cílů dosáhnout konkrétně, tedy jakým způsobem snižovat emise, v jakých oblastech a kdo by měl nejvíce. A tady vláda úplně zaspala – hůř, místo toho, aby vyjednali dobré podmínky pro naši zemi a občany a využili k tomu předsednictví, kdy máme největší vliv v Bruselu, a adaptovali tak Green Deal dnešní

energetické krizi – vždyť se všechno změnilo! Vždyť ještě do času, kdy Putin napadl Ukrajinu – strašné – všichni bojovali o ruský plyn. Nord stream 1, Nord stream 2, Eurostream, South stream, všichni. A všechno se to změnilo, takže samozřejmě Green Deal by měl být přehodnocen. Při českém předsednictví se řešilo, jak těchto cílů dosáhnout konkrétně, tedy jakým způsobem snižovat emise, v jakých oblastech a kdo by měl nejvíce, a tady vláda zaspala – hůř, místo toho, aby vyjednali dobré podmínky pro naši zemi a občany a využili k tomu předsednictví, kdy máme největší vliv v Bruselu, a adaptovali tak Green Deal dnešní energetické krizi, tak ho vláda přijala beze změny, tak, jak byl navržen ještě před válkou na Ukrajině Evropskou komisí. Ano, když budou příští rok evropské volby, tak zase to bude sushi deal a zase budou vyjednávat a lobbovat, kdo bude předseda Evropské komise a kdo bude předseda Evropské rady., ano, a paní předsedkyně se stala jenom na základě toho, že slíbila Evropskému parlamentu, že bude totálně zelená. Úplné peklo! A ještě vláda se chlubí.

Takže co to znamená? ODS slíbila, pan premiér slíbil 17. prosince 2021, že nikdy nedovolí konec spalovacích motorů. A realita? Ano, je konec, to odsouhlasili od roku 2035 a s tím spojené emisní omezení. A pan premiér slíbil, že to nedopustí – dopustil. Já nevím, proč neměla Hubáčková mandát, nebo že se nedomluvila anglicky? To víme, ale snad celé to předsednictví dělal Zajíček. Bez Zajíčka byste neudělali vůbec nic a pan prezident udělal dobře, že si ho vzal, protože je to nejlepší úředník, který nejvíce rozumí Evropské unii, a samozřejmě to byla hlavně jeho práce, celá realizace. To předsednictví jsme připravovali tři roky, ale realizace byla na úřednících, a musím říct, že naši úředníci jsou velmi dobrí. Ale tady jste nevyjednali vůbec nic, a dokonce Česká republika ani nepatřila při jednáních k těm zemím, které toto datum chtěly posunout. Vy jste to normálně... (Směje se.) Já to nechápu. Pan premiér slíbil, že to nedopustí, a normálně hlasovali pro. Francouzský komisař Thierry Breton, jeden z těch rozumných v Evropě, říká na rozdíl od fanatika Timmermanse, že jsme se jako Evropa ukvapili a že naše firmy budou mít konkurenční nevýhodu oproti automobilkám ve světě, které nemají podobné omezení, nemluvě o cenách pro občany, protože automobilky buďto zruší výrobu nových menších aut úplně, nebo je zdraží tak, že si to lidé ani nebudou moci dovolit.

A já jsem strašně zvědavý na tu gigafactory, kterou my jsme řešili, ale Volkswagen stále váhá. Ne? Já nevím. Pokud se všichni zbláznili, skončí spalovací motory, budou jenom elektroauta a Čína to vyrobí za půlku, a ještě má lithium, tak jak to může dopadnout? Asi jak s těmi rouškami a s vakcínami. Teda vakcínami ne, naštěstí, ale s rouškami. Pan Breton říkal, že pokud se to stane, hrozí tady, že přijde o práci 600 000 lidí v evropském automobilovém průmyslu a pro lidi asi auto už bude luxus. Navýšení emisních cílů pro naši zemi skoro o 100 %, pro oblasti, jako je zemědělství, ale i průmysl nebo stavebnictví. Takže tato vláda to vyjednala v uvozovkách výborně a to není diktát z Bruselu, to je vyjednání českým předsednictvím. Já nevím, proč jsme byli takoví servilní, nebo jak je to vůbec možné? Vždyť europoslanci za ODS nikdy tohle nepodporovali. A samozřejmě, vyšší emisní cíle pro zemědělce znamená pro ně vyšší náklady. To se logicky promítne na cenách pro spotřebitele. Na sklonku potravinové krize, kdy jen v posledním měsíci vzrostly ceny zemědělských výrobků o 3 %, je to vskutku výborná zpráva pro lidi. Tři tečky.

Emisní povolenky. Česká republika dohodla v Bruselu nejhorší podmínky, které mohly být, a lidé kvůli českému počinání v Bruselu v rámci českého předsednictví zchudnou. Většina tepláren v Česku chystá kvůli rostoucím nákladům od příštího roku zdražování, mnohdy půjde o dvojnásobek. Pozastavení obchodování s emisními povolenkami by mohlo snížit ceny vytápění pro domácnosti od 6 do 15 %. České předsednictví pod vládou Petra Fialy ale dohodlo právý opak. Systém nejen že nezastavilo, ale rozšířili ho na další oblasti včetně vytápění budov. Ano, takže budeme platit i emise za budovy. To znamená, že je to určitá ekologická daň. Ted' to platí průmysl a všichni, kteří mají emise, a ted' to budou platit i občané nebo ti, kteří mají budovy, domy. V praxi to bude tak, že distributori energií, plynu a jiných fosilních paliv budou muset nakupovat emisní povolenky a to se samozřejmě lidem promítne na jejich fakturách elektřiny. Je to moc i pro zelený Evropský parlament, který po českém předsednictví chtěl, aby

udělalo výjimku pro domácnosti, protože i ten se bojí nedozírných sociálních dopadů, ale toho se naše vláda nebojí. A to ani nezmiňuji fakt, že systém emisních povolenek české předsednictví uvalilo na distributory pohonného hmot v dopravě. Některé země chtěly vyjmout alespoň osobní dopravu ze systému, narazily ale u českého zeleného předsednictví. To je fakt neuvěřitelné. Takže další zdražení pro lidi, kteří budou jezdit s obyčejnými auty na benzin a naftu. Jde navíc pouze o špičku ledovce. Dále rozhodlo Česko v Bruselu o překotném rušení bezplatných povolenek našemu průmyslu a nahrazení ho uhlíkovou daní na hranicích. No to jsem zvědav, jak tohle může fungovat. Tato uhlíková daň má fungovat tak, že by podle úředníků zdražila výrobky firem ze třetích zemí, které ho nevyrobily dostatečně ekologicky. A kdo to bude posuzovat? Já jsem zažil ty debaty, o to víc, že když si vezmeme takovou Čínu, obchodní bilance České republiky s Čínou je, že vyvážíme 10 a dovážíme 100, 1 : 10. Jedině Německo mělo pozitivní obchodní bilanci z celé Evropy – i vůči Spojeným státům, i vůči Číně, takže fantasmagorie. A já se ptám, jak to budeme kontrolovat? Ano, tady je to napsané, kolik například čínská firma vytvořila při výrobě emisí. Ta nám určitě dá správná čísla, s tím mám dobré zkušenosti, a nic si nebude přikrášlovat. Navíc kdo zabrání čínské vládě na nás uvalit v reakci podobná cla? Úplně postavené na hlavu.

Takže 8 % emisí Evropy – zachráníme planetu? Zničíme průmysl a za tři sta let si Číňané budou říkat: Kam jdeš na dovolenou? No, já jdu, tam je takový poloostrov Asie, který se jmenuje Evropa, tam už není průmysl, tam jsou jenom turistická centra, nějaké památky a tam půjdu. Za 300 milionů let. A v pražské zoologické nebude panda, jak jsme chtěli. Tam bude poslední české prase možná, protože taky to tak vypadá, že už nebudeme jít ani vepřové, už budeme podle nové generace Bruselu jít larvy – ani kuře, ani hovězí, krávy mají taky emise. Peklo! Takže tohle je budoucnost Evropy. Šílené. To není jenom názor, hnútí ANO. Můžete si přečíst, jak před rokem hlasoval o Green Dealu český Senát, ve kterém sedí většina z vládní koalice. Zazněla úplně stejná kritika. Český Senát kritizoval stejně jak my. Ale já nechápu, proč jim nevadí, že tyto návrhy, kdy oni byli proti a my taky, že česká vláda na úrovni EU vyjednala – já nevím, jestli tam nechodili, nebo co tam dělali.

Takže české předsednictví nevyřešilo energetickou krizi. Ty nápadů, prosím vás, jak se společně bude něco kupovat – já bych to chtěl vidět. Já jsem zažil boj o vakcíny, jak nás zarázila Angela s Kurzem, když jsme chtěli rozdělovat vakcíny, když nebyly, ale jsme je potřebovali, jak jsme to chtěli rozdělovat podle počtu obyvatel, to si pamatuju. Takže ta solidarita je – ano – často na tiskovkách, ale v realitě? Pan premiér nám sliboval evropské rozhodnutí k zastropování cen, hlavně tedy plynu. Jsme viděli pana Síkelu, jak jezdil do Bruselu a zpět se slovy: Příště se už určitě dohodneme. Zkrátka se nedohodli, ale dobrý. Tak říkám, že tato vláda má neskutečné štěstí. A fajn, určitě ten nájem LNG, co udělal ČEZ, je dobře. A jak jsem říkal, je potřeba budovat ČEZ, vykoupit ho a na tom stavět celkově strategii státu v energetice.

Potom přišlo české předsednictví, že zastropuje plyn. Jasné, 180 euro na megawatthodinu, ale bylo to o 100 % vyšší než průměrné ceny před lety, takže ve finále zkrátka nic moc. Jestli je to úspěch? My si myslíme, že není. Fungování energetického trhu – vždycky jsem fascinován, jak tady někdo tvrdí, jak my si určujeme, jaký plyn sem teče. Nic neurčujeme, prosím vás. Ten plyn, co sem teče, o tom rozhodují Němci, a samozřejmě ti distributoři. Innogy, mimochodem, víte, co je Innogy, vážení občané? To je bývalá část státní podnik Transgas. Toho času patří maďarskému státu, má 40 % distribuce plynu v Čechách, nepatří nám, bohužel. Takže oni si rozhodují, jak nakupují, co nakupují, a stejně je to s rafineriemi. Ted' jsem četl, že Polsko už nebene ruskou ropu, ale našim rafineriím tak můžeme akorát tady něco doporučit na zed', ony si i tak udělají, co chtějí. A samozřejmě o čem se málo mluví, je o kšeftech na Ukrajině. To jsou kšefty – zbraně, pohonné hmoty... O tom se nepíše, o tom se nemluví, ale je to hustý.

Pan premiér to nechal všechno na svém ministrovi. Němci připravili plán podpory lidí a firem v hodnotě 200 miliard euro, takže samozřejmě naše firmy budou mít konkurenční nevýhodu. Bohužel předsednictví nepřišlo s žádnou českou iniciativou a nijak jsme se nezapsali do historie, a přitom jsme mohli, protože samozřejmě i v kontextu toho, že Česká republika

byla vlastně první, která pomáhala Ukrajině, tak to mohla využít, tuhle pozici, v rámci předsednictví i na nějakou významnější iniciativu, a taky aby z toho něco vypadlo pro nás, aspoň ta miliarda euro nebo aspoň to, co jsme zaplatili. Je to normální, takhle to funguje.

Francouzi měli při předsednictví summit posílení obrany v EU, Portugalci o sociální Evropě, Slováci ve své době vymysleli flexibilní solidaritu k migraci, jinak řečeno to, že ne všechny země musí povinně přijímat migranty, ale mohou například finančně a materiálně přispět na posílení vnějších hranic. I Topolánek ve své době měl Východní partnerství jako silné téma, takže každé předsednictví mělo nějaké téma. A naše vláda teď? Žádné téma nebylo. Neformální summit v Praze, o tom jsem mluvil, byl vnímán jako summit Emmanuela Macrona. Všichni vědí, že on celý summit inicioval od začátku, a byl to jeho summit. My jsme ještě vybrali Hrad, úředníci chtěli Kongresové centrum, já jsem chtěl Moser, to nechtěli, tak vysoutěžili něco, ale bylo to celkem fajn. Takže... takže nic. Ale dobrý. Média samozřejmě oslavovala. Neuvěřitelné, člověk se sám divil, jak to můžou vůbec psát.

Takže pan premiér nebojuje tvrdě za české zájmy. Ono to není jednoduché tam blokovat v noci a všichni jsou naštvaní. Ale jo, proto to tak je. Když vyjednávala bývalá vláda program na 2014 až 2020, nejmenovaný premiér, ten spal na hotelu, nejmenovaný velvyslanec ho šel budit, aby šel jednat. Tak my jsme čtyři noci a pět dní nespali a přinesli jsme 42 miliard. A teď tato vláda... Já jsem strašně zvědav, kde jsou ty peníze? Pamatujete na React-EU, jak jsme se s Klárou Dostálkovou snažili vyhovět všem nemocnicím, 21 miliard? A mě by zajímalo, jestli pana ministra zdravotnictví to zajímá. 50 miliard jsme přinesli do českého zdravotnictví z evropských fondů na program 2021 až 2027. Víte, kolik měli předtím? 2014 až 2020? 8 miliard, 8 ostudných. MPSV mělo 80 na rekvalifikace a podobné blbosti. Tím chci říct, že rekvalifikace není blbost, ale peníze máme dávat firmám a ony mají garantovat, že někdo, kdo chce změnit kvalifikaci a práci, že ta firma je za to zodpovědná, ne že jsme to dávali neziskovkám a potom bůhvíkde to skončilo, například. Takže tak to je s tím předsednictvím, je to škoda.

Dále ještě k těm zeleným šílenstvím. Ta první rána, o tom jsem mluvil, to je zákaz spalovacích motorů. Škoda Auto teď bude... My čekáme tedy na tu gigafactory, pokud Volkswagen se rozhodne, tak uvidíme, já jsem spíš pesimista. Ale příští rok jsou evropské volby a možná by bylo dobré, aby snad poprvé – a já nevím samozřejmě, pětikoalice s námi nemluví o ničem – ale aby už skončilo zneužívání europoslanceckého mandátu na českou politiku, abychom tam společně – a to je 21 poslanců – bojovali za české zájmy. A já si myslím, že se celkem může stát, a teď to tak vypadá, že pokud skončíme uhlí – a dneska je to v médiích – 2033, tak Dukovany ještě nebudou. Dneska je to článek – Kubátová – že tady hrozí a ČEPS to řeší. Možná jasně, že budeme všichni soutěžit, abychom měli nejvíce poslanců, ale možná bychom mohli zkousit – ale možná jsem naivní – o tom, bojovat občas i společně, nejenom v rámci frakcí, protože tam jsou samozřejmě poslanci, kteří jsou tam hlavně kvůli tomu, aby tam byli, takový pan Weber... Já jsem s ním jednal tady na německém velvyslanectví, když přesvědčoval V4 a naše spojence, že chce být předseda Evropské komise. To nevyšlo, no, tak mě nemá rád, ale to je jedno. Takže ty evropské volby.

Spalovací motory – já doufám, že se to někdy změní, je to úplně šílené. Tolik miliard se nainvestovalo do spalovacích, do snížení spotřeby a emisí, a teď se to všechno zazdí. A druhá rána je norma Euro 7, to znamená zdražení malých aut. A nevím, proč tedy naše vláda nic neudělala, když předsedala Evropské unii, proč neovlivnila Evropskou komisi a neudělala to? Jedná se o roky 2025 až 2035, kdy se zásadně zvýší cena malých vozidel, jelikož bude jejich výroba vyžadovat velké technické úpravy, aby splnily požadavky. Například menší modely Škody Auto, jako jsou Scala, Kamiq nebo Fabie, se podle ředitele vnějších vztahů Škody Michala Kadery dostanou na cenovou úroveň, za kterou budou pro zákazníky neprodejně. Neprodejně! Zatímco nyní modelová řada Škody začíná na úrovni 300 000 korun, aby byla vyrobiteLNÁ podle nových podmínek, prodražila by se na 450 až 500 000 korun. Kdo si potom to auto může kupit? Normálně zešíleli, Evropa.

Třetí rána je to – a o tom jsem už mluvil – co naše předsednictví prosadilo: faktické rozšíření emisních povolenek i na rodiny, které vlastní auta na spalovací motory. Povolenky budou platit dodavatelé paliv na začátku dodavatelského řetězce, nikoliv domácnosti a koncoví zákazníci. Těm se hrazené povolenky zobrazí v podobě zvýšení cen paliv a tepla, a to odhadem od 10 000 korun ročně na domácnost. Každý vlastník takového auta bude platit dle našeho odhadu mezi 3 až 6 korunami, dobré slyšte, vážení spoluobčané, mezi 3 až 6 korunami za litr pohonných hmot navíc jenom proto, že jezdí na naftu či benzin, a tohle přijde už v roce 2027. Stačí si to dopočítat. Sociálně slabší lidé to prostě nebudou mít z čeho platit a nebudou jezdit. A ještě navíc našim důchodcům tato vláda bere pro vládu drobné, a pro ně je to důležité.

EU ETS2, ten bude od roku 2027 zahrnovat všechna fosilní paliva, čili emise ze silniční dopravy, vytápění budov a ostatního průmyslu nezahrnutého pod EU ETS1. Cílem je snížit emise v těchto sektorech o 43 % do roku 2030 oproti roku 2025. Z celkového počtu Sociálního klimatického fondu půjde více než 50 miliard nízkopříjmovým domácnostem a dalších 50 miliard ze systému ETS2 bude příjmem státního rozpočtu určeným na klimatická opatření. Čerpání ze Sociálního klimatického fondu bude možné od roku 2026. Česká vláda tvrdí, že cílem je provést takzvanou zelenou modernizaci v předstihu, aby na domácnosti povolenky EU ETS2 vůbec nedopadaly, ale jak to udělá, to já tedy nevím. Opravdu si myslí vláda, že budou stačit dotační programy, Nová zelená úsporám, NZÚ a NZÚ Light, nebo jiné programy? Tak nevím, nejsem si tím jist.

Tato vláda začala a pokračuje a je posedlá tím, že všechno, co jsme my měli jako projekty, zkrátka ríkají, že je to všechno špatně. Pan ministr financí teď zastavil i údajně podle médií směnu pozemků mezi Magistrátem a Nemocnicí na Bulovce a Královské Vinohrady. Já nevím, jestli je to pravda, nebo není. Bylo to kvůli tomu, že se tam má investovat. Plánoval se hlavně v Královských Vinohradech spáleninový pavilon. Tam přistává helikoptéra, lékaři mají spálené dítě na rukou a teď ho vozí, to kolečko, na dvanácti místech, no úplně hrozné. A já nevím, jestli to tak je, nebo není, ale k těm investicím, zdravotnictví se ještě dostanu.

Administrativní centrum Letňany, jasně. Babišův projekt, tak to zařízneme. Hlavně že máme metro, které končí v poli. Tam měl být olympijský stadion, není tam nic, ale Babiš si to nevymyslel. Babiš byl u Macrona 2015, a když jsem skončil u něj jako ministr hospodářství, tak jsem se ptal: A kde sedí ministr financí Michel Sapin? Říká, tady, všichni tam sedí. A byl to skvělý projekt, skvělý.

Chápu, že pan ministr kultury – už odešel – který sedí v ložnici šlechtice v Nostickém paláci, že by se mu nechtělo stěhovat do administrativní čtvrti Letňany, která by byla na kraji Prahy, kde by nemuseli lidi tam parkovat. Nebo pan Bartoš jako ministr MMR na Staromáku, ne...

Klára Dostálová mi vždycky vykládala, že když měla jednání a někdo tam hrál na kytaru nebo bubnoval, tak mu dala nějakou stovku, aby chvilku mlčel. A proč sedí na Staromáku? Taky historická budova. Měli jsme skvělý projekt, uvolnily by se stovky bytů, vznikla by muzea a je to normální. V Berlíně to mají, mají to všude, ale tím, že jsme to chtěli, tak to zařízli.

Onkologická nemocnice v Praze – to je ten národní boj proti rakovině. Ano, bžel dneska zase zemře 75 lidí na rakovinu a 200 lidí onemocní. Mluvili jsme o prevenci... Já jsem rád, že pan ministr Válek konečně objevil prevenci a doufám, že projekt na Žluťáku za miliardu... a to je skutečné, fantastické centrum prevence, že to dopadne.

A další projekty investiční – Nová scéna například, ale těch kulturních mám tady plno. My jsme zrekonstruovali Národní muzeum, Státní operu, byl tam projekt Invalidovna, Nová scéna – nevím, proč je to zastavené, Národní galerie, ano? Další projekt – sídlo Ředitelství silnic a dálnic a Správy železnic na Smíchovském nádraží, obrovské synergie, ano, že by byli všichni na jednom místě. Jsem rád, a dneska vláda tedy v rámci programového prohlášení vlády – a byl tam i pan premiér – že pokračuje nás projekt věznice v Hradišti. Invalidovna vypadla. Císařské lázně jsme taky objevili náhodou a snad se to dokončí. A taky, když už se konečně dostaví

dálnice do Karlových Varů – nechápu, proč to někdo neřešil hned po revoluci, když... Karel IV. byl samozřejmě génius a nemuseli jsme jezdit dvě hodiny, ale když se to dokončí, Pražané můžou jezdit padesát minut na koncert do Císařských lázní, a snad to všechno dopadne. Projekt lithium Cínovec – tam se nic neděje.

A potom my jsme měli plno projektů ohledně vodních přehrad a já nevím, proč... Za naší vlády my jsme připravovali výstavbu přehrad a samozřejmě je to o vodě, klimatická změna je voda, a tam jsme pomohli – Vlachovice, Senomaty, Šanov, Kryry nebo Nové Heřminovy a Skalička. Podle rozhodnutí nové vlády tam bude nějaký suchý poldr, ne přehrada, a nová vláda rozhodla, že další přehrady připravovat nebude. Ale já nechápu, proč. Ty, co jsou schválené, (dostanou?) 15 miliard a samozřejmě u nás je to o vodě, ty přehrady jsou důležité. Momentálně máme v České republice více než osmdesát lokalit, které jsou v územním plánu chráněné jako místa pro možnou výstavu přehrad. A samozřejmě ta přehrada, nejenom že je to zásobárna vody, ale samozřejmě je to pro lidi, je to rekreace, je to turistika, je to všechno – a hlavně v období sucha se mají vybrat ty lokality, a než se začne příprava výstavby přehrady, tak to trvá samozřejmě léta. Takže je to škoda.

Zpomalil se projekt investice labské cesty, tam není shoda v koalici. Potom my jsme konečně rozjeli spojení, železniční trať Praha – letiště Kladno, tam je roční zpoždění kvůli financím, rozjízdí se až letos.

A samozřejmě, co jste zastavili jako vláda, klíčové strategie, plány, je stavební zákon – to je zákon, který vybojovala Klára Dostálová, strašně moc energie tomu věnovala.

A potom, jak jsem ukazoval panu ministrovi kultury, že tady je náš Národní investiční plán, to je takový soupis všech investic až do roku 2050, a já si myslím, že je to dobrá věc na to, aby jednotliví ministři se do toho dívali a podle priorit vybírali a bojovali za ty investiční projekty.

EET, to jste samozřejmě zazdili, to je normálně ideologie, normální člověk to nepochopí. Inovační strategie, ano, to jste taky zastavili, to, co připravil Karel Havlíček, tady to je: Inovační strategie České republiky do roku 2030, Země pro budoucnost, propracovaný systém financování řízení vědy, strategie umělé inteligence, vodíková strategie – to všechno se zastavilo, uhelná komise, ukončení aktivit a nový plán útlumu uhlí 2033 navzdory odborným stanoviskům. Zastavila se podpora investic s přidanou hodnotou. Minimální aktivita projektu Trojmoří. Nepokračuje se v projektu sloučení státních agentur CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism. Když jsme navštěvovali, byli jsme v Singapuru, v Thajsku a tak dále, tak jsme zažili, i že zástupce CzechTradu se vůbec nebařil s tím obchodní radou a tak dále. Byly tam velké synergie, ale ten rezortismus samozřejmě tam byl kontraproduktivní. Nepokračuje se v projektu sloučení České exportní banky, EGAP a NRB, nepokračuje se v projektu Národního rozvojového fondu pro financování infrastruktury. Tam tehdy banky slíbily peníze, tak nevím, jestli to tam dotecklo nebo nedotecklo, proč se to nedotáhlo.

Program Výstavba pro obce, nízkopříjmové skupiny, dotace a úvěr, program bydlení mladých, výstavba rodinných domů na venkově, nákup a výhodné půjčky, to všechno Klára Dostálová tam měla připravené. Já jsem rád, že teď jsem viděl, že obchvat Plzně otevřeli, a tam taky MMR dalo 1,5 miliardy. Tak já neříkám, že (nesrozumitelné), ale to byly evropské peníze a my jsme nějakým způsobem to podporovali.

Omezení kvality a dostupnosti služeb v oblasti zdravotnictví.

Tady mám ještě – neřeší se status umělce v oblasti kultury, zpackaná – nekonečný příběh – transformace České pošty. To je fakt, snažil jsem se to nějak řešit, ale to nebyl rezort hnutí ANO, ale to je nekonečný příběh, který nechápu, proč nefunguje. Takové aktivum a v podstatě to jenom spotřebovává peníze, když by to podle mého názoru mohlo vydělávat, a soukromé projekty poštu válcují a poštačky vydělávají směšné peníze. No, tak je to škoda.

Takže to jsou ty věci, které zkrátka jste zastavili. A potom, když se vrátím ke zdravotnictví, 50 miliard z Evropy, 15 miliard Národní plán boje proti rakovině. A pokud to skutečně, ty peníze, místo té skvělé onkologické nemocnice, která mohla být v Praze a mohla být pro všechny – a znova opakuji, že Pražané, prevence na Žlut'áku, termín je koncem listopadu, ano? Nemusíte tam ani volat, a stejně jsme chtěli tady udělat. Údajně se to má někde proinvestovat, nevím, v Motole, no tak na to jsem zvědav. Samozřejmě ta lobby zvítězila. Bylo to pro lidi, ne proto, že Babiš to tlačil. Babiš fakt nepotřebuje naštěstí toto zařízení, nebylo to skutečně o mně a je to škoda. Mohli jsme tady postavit v Praze unikátní – je jich v Evropě jenom sedm, není jich moc. Ano, všude bojují ti odborní onkologové, a tady je ten prospekt (Ukazuje.), který – křičel mi tady pan Jurečka na mikrofon, že je to kampaň – který potom zakázali, aby to VZP rozdávala. A vážení občané, znova je to na webu, a musíte chodit na prevenci, na kolonoskopii a na tyhle věci. Tak to byly naše projekty.

Potom tady mám – zubaři. Nekonečný příběh, ne? My jsme měli projekt Stomatologie 2.0 pro lepší Česko. My jsme byli v Hustopečích u toho zubaře, mladý kluk, který skončil v roce 2020 na Lékařské fakultě v Olomouci, a tam zkrátka jednu kolegyni ukecal nějaký starosta, odešla, nechala mu tam 1 000 klientů. Tak jsme se ptali na termín – za rok. A jak to u nás vypadá teď? Strašný problém, ti zubaři, hlavně samozřejmě Ústecký kraj, Karlovarský kraj, Moravskoslezský, ale všude.

A my jsme měli ten projekt – a já nevím a znova opakuji, to není, že já jsem to vymyslel, s tím přišel pan Mounajjed, to je soukromý zubař, s ním jsme dělali v O2 aréně očkovací centrum, kde se lidi naočkovali za sedm minut – a je to strašně zajímavé, protože vlastně co on říká, že stomatologie je nejprogresivnější medicínský obor v České republice, evropský lídr v inovacích. Řešení problému musí být cíleno podle potřeb obyvatel a jejich zdravotní gramotnosti, ano?

U nás je 60 % lidí, kteří mají snahu si najít svého stomatologa, akceptují finanční spoluúčast, a 40 % lidí, kteří si stomatologa hledat nebudou a přicházejí pouze, když je něco bolí, nebo neakceptují finanční spoluúčast. A to byl ten projekt. U nás je skutečně problém s kvalitou poskytované péče. Často to čtu, ten materiál. Část stomatologů neklade důraz na kvalitu ošetření. Díky nízké kvalitě vzniká začarovaný kruh, kdy pacienti dokola navštěvují svého stomatologa a neustále se něco opravuje. Tito pacienti vlivem nekvalitního ošetření postupně přicházejí o své zuby. Tato skupina stomatologů má pak zcela zaplněné kapacity svými kmenovými pacienty a nejsou schopni přijímat pacienty nové.

Potom za druhé je to malá kupní síla obyvatel v daných oblastech. To jsou ty oblasti, o kterých jsem mluvil, neochota finanční spoluúčasti obyvatel na ošetření. Část stomatologů, zejména mladí, jsou zvyklí pracovat s moderními technologiemi, jako například operační mikroskop, kvalitní rentgen, laser nebo skener. Tyto investice přinášejí zásadní navýšení hodinové kalkulace ordinace. Ceny výkonů se tím navýšují, pojišťovny ale nejsou schopny pokrýt cenovou náročnost těchto výkonů a tím vzniká potřeba finanční spoluúčasti obyvatel na takových výkonech. Ochota spoluúčasti je často ruku v ruce s kupní silou obyvatel v daném regionu.

Pan ministr financí začal hned, že vzal 14 miliard pojišťovnám. Nevím, jaké mají zůstatky na účtech, možná dobré, tak tím líp. Tak by mohli samozřejmě možná tenhle projekt – se nad tím zamyslet. Ten projekt cílí na ty, kteří nechodí k zubaři, nechtějí platit a chodí jenom, když je něco bolí, a to je 40 %. A pokud bychom vytvořili státem garantovanou síť ordinací, kde se bude řešit pouze odstranění akutního problému bolesti, nikoliv celkové koncepční opravy, státem garantované ordinace ve vybraných okresech, 45 okresů bez nutnosti být v ordinaci registrován. Takže bolí mě něco, jdu, je tam někdo a neplatím nic. Pouze léčba akutních případů, bolesti, celodenní provozní doba, péče hrazená z veřejného zdravotního pojištění bez finanční spoluúčasti.

Ale mimochodem, my jsme za Adama Vojtěcha udělali ten investiční program a mladí zubaři mohli získat až 2,5 milionu na to, aby si mohli zřídit ordinaci. Finanční náklady a personální obsazení státem garantovaných ordinací, zřizovatel – kraje. Já jsem teď mluvil s hejtmanem Ústeckého kraje a o tom přemýšlím, protože fakt to je problém, zubaři. A kraje – za finanční podporu státu, materiálně-technické vybavení cirka 2,5 milionu na jednu ordinaci, personální obsazení – dva lékaři, dvě sestry.

Kde vzít stomatology? Využití stomatologů ze zemí mimo Evropskou unii, kteří se ucházejí o aprobační zkoušky pro práci v České republice. Pro získání aprobační zkoušky by bylo nutné odpracovat v těchto ordinacích minimálně dva roky. Ročně se jedná o desítky stomatologů. Finanční motivace absolventů, benefit, získání zkušeností, využití studentů stomatologie z posledních ročníků, získaná praxe.

A potom máme tu druhou – cílení na skupinu lidí, kteří mají snahu si najít svého stomatologa a akceptují nějakou finanční spoluúčast, zajištění kvalitní stomatologické péče a vytvoření systému edukace v rámci prevence. Jak zajistit – stomatologové bezúročně nebo státem garantované úvěry na materiální a technické vybavení ordinace. Zjednodušení systému získávání smluv se zdravotními pojišťovnami, zrychlení procesu získávání povolení o provozování nestátního zdravotnického zařízení, dotace na pronájem prostor. Podmínky – minimálně pět let na daném místě provozovat ordinaci, v příhraničních oblastech nutnost 80 % českých pojištěnců, neošetřování jen cizinců. Zdravotní sestra, zubní instrumentářka. Velká část stomatologů bojuje s nedostatkem sester nebo instrumentárek. Finanční podpora institucím. Které školy, akreditované kurzy, zubní instrumentářka. Ročně se musí akreditovat minimálně 200 zubních instrumentárek. Tímto krokem se částečně zastaví odliv sester z nemocnic do ordinací.

Dentální hygiena – jedním ze základních kamenů prevence je dentální hygiena. Finanční podpora institucím a fakultám, které akreditují obor dentální hygienistka. Navýšení kapacit škol dentální hygieny, marketingové cílení na střední školy, prezentace oborů a výdělků, edukace prevence, plošné příspěvky pojišťoven na dentální hygienu dvakrát ročně. Edukační programy pro mateřské a základní školy ohledně prevence vzniku zubního kazu – zajistí studenti stomatologie, dentální hygienistky nebo edukovaní učitelé.

Investice do prevence v budoucnu ušetří násobky za léčbu zanedbaných problémů. Vytvoření nového oboru dentální preventista. Obor by měl stejný základ jako zubní instrumentářka s rozšířením o možnost zasahovat do dutiny ústní s preventivním cílem. Rentgenové snímky, kontrola zubního povlaku a tak dále.

Takže to je ten projekt, a pokud – já nevím, jestli pan ministr by měl o to zájem, myslím zdravotnictví, aby se to spočetlo, kolik to stojí. Já myslím, že to je velký problém. A samozřejmě, my jsme řešili problém v roce 2018. V září jsem se dozvěděl, že každý rok uspěje na přijímačkách na lékařské fakulty 2 500 lidí, 2 500 studentů – a nedostanou se. A když jsem se ptal proč, tak řekli, že nejsou pedagogové. A proč nejsou? No, nejsou peníze. Tak jsme udělali projekt, 7 miliard na deset let, a díky tomu v podstatě stoupala procentuální – vlastně přijímání na lékařské fakulty v daném čase, nevím, za dva roky až o 30 %.

Ale samozřejmě problém je, že my tady nemáme ty profese, které potřebujeme. A teď, když mluvím za zdravotnictví, samozřejmě jsou to psychiatři. My jsme udělali reformu psychiatrické péče. Obrovský problém pro mladé lidi. Ano, reforma na anglický systém, ne zavírat lidi do Bohnic, ale tyto pohotovostní a tak dále. A v tom bohužel se taky nepokračuje. A dneska nedej bože, když máte problém hlavně s dítětem a chcete urgentně dětského psychiatra, termín je tři měsíce a pro dospělé taky problém. Takže náš problém je v tom, že vysoké školy, když jednají o rozpočtu, dostanou ty peníze, ale vliv státu, který by měl říct: Nemáme pediatry, nemáme stomatology, nemáme radiology, nemáme fyzioterapeuty a tak dále, to samozřejmě ten přesah tam není. A to není samozřejmě jenom u zdravotnictví, ale je to i u dalších věcí.

Vrátím se k těm investicím, protože my jsme v rámci covidu pochopili, co je tu důležité z hlediska investic. A tenhle Národní investiční plán zkrátka je rozdělen, je to do roku 2050, je tady 20 000 projektů a je to rozdělené podle rezortů, zdravotnictví tady má 163 miliard. A my jsme měli ty investice, protože já jsem vždycky chtěl, aby za námi zůstaly i konkrétní věci, nejenom nějaké projevy, na to já moc nejsem. Tak jsme měli strategické investice, my jsme 7. listopadu 2019 schválili. A samozřejmě když se podíváte na nemocnice, jak vypadají – Thomayerka, to ještě jako kdyby teď ji postavil Tomáš Garrigue Masaryk, nebo VFN, ta je ještě starší. Samozřejmě ne všechno vypadá jak IKEM nebo v Plzni nebo Motol. Tak jsme to chtěli a schválili jsme sedm strategických staveb za 11,6 miliardy, ale celkově samozřejmě ta potřeba je o mnoho větší. Já jsem o tom mluvil na zahájení konference Zdravotnictví 2020. Ale proč o tom mluvím: že když byla konference Efektivní nemocnice a pan ministr Válek neměl čas, ani tam nevystoupil, ale byl tam ministr financí pan Stanjura, a když se ho ptali z pléna, jestli pro něj v rámci vlády a těch rezortů je zdravotnictví priorita, tak řekl, že ne. To mě fakt šokovalo, že proč ne zdravotnictví, když si myslím, že je to fakt nejdůležitější. My jsme naplánovali sedm strategických staveb, tehdy za 11,6 miliardy. Nemocnice samozřejmě potřebují investovat. Národní investiční plán obsahoval 73 miliardy investic do zdravotnictví. Těch sedm strategických investic bylo: výstavba pavilonu chirurgických oborů ve fakultní nemocnici Plzeň – a plzeňská nemocnice vypadá úžasně, myslím, že tam funguje. A tady máme: gynekologicko-porodnická klinika ve fakultce Brno. To jsme společně s paní Schillerovou přesvědčovali úředníky, aby to už konečně schválili. Když tam primář gynekologie mi říkal, že dvacet let to tam někdo slibuje, tak pevně doufám, když většina vlády je z Moravy, tak by mohli mít střet zájmů a možná by bylo dobré vědět, jestli ta porodnice v Bohunicích bude, nebo co s tím bude, jo? A aby to bylo funkční, aby to nebylo jako svatá Anna, kde někdo tam narval do betonu asi 4 miliardy, k tomuto tunelu se ani nechci vracet. A samozřejmě máme tady porodnici u Apolináře, skvělý projekt. Kolik premiérů tam rodilo, tedy jejich manželky nebo partnerky, všichni tam chodili. Tedy já ne, moje děti se narodily v Neratovicích a vnučky taky. Takže slibovali, že je to skvělý projekt, a já doufám, že pan ministr by nám občas mohl něco říct k tomu, že jestli to bude, nebo to nebude. Potom tady máme: dostavba, rekonstrukce hlavní budovy Fakultní nemocnice Olomouc, objekty chirurgických oborů v Hradci. To myslím, aspoň doufám, že to nezastavili.

To jsou projekty, které my jsme připravili a vy to teď můžete zrealizovat a stříhat ty pásky, jak to dělá pan Kupka. Ten nemusí dělat vůbec nic. My jsme mu všechno připravili a má tam, pokud vím, připravených asi 300 kilometrů dálnic, takže stačí jenom... nemusí nás ani zvát. My jsme vás zvali, ale my chápeme, že už tam nepatříme, ale jede o to, aby to šlo dál, abyste investovali to, co bylo nastartováno, i všechna ta nádraží a všechny ty další věci, které jsme nastartovali. Takže doufejme, že pan ministr financí na to sežene peníze. No, potom tady byl... v IKEMu se staví nový pavilon, u toho jsme byli, to funguje. Nový urgentní příjem Thomayerka nebo nová plicní klinika. My máme skutečně jedny z nejlepších lékařů na světě, potřebují k tomu zázemí a samozřejmě naši občané potřebují být v dobrém prostředí. Takže tady to všechno je. A já vím, že tedy je to z naší dílny, tak je to asi toxicke pro tuto vládu, ale pan ministr kultury by si to mohl přecít.

Já se podívám, kolik toho tady máte vy. Nevím, jak to vypadá s Novou scénou, ale to možná se někdy dozvím, to vás nechci zkoušet, ale kultura – 47 miliard. Ne, já jsem kdysi i s Macronem byl v Národní galerii, ukazoval jsem mu tu francouzskou sbírku a byl tam skvělý projekt, Invalidovna a tak dále, Nová scéna, tak možná by bylo fajn v tom v pokračovat, protože my jsme vždycky chtěli, aby naše památky byly v dobrém stavu, aby sem chodili turisté, aby to navštěvovali samozřejmě naši lidi, protože se máme čím chlubit. Ale podle mých informací moc těch peněz asi není. I když pan ministr je spokojen – nevím, jestli má 1 % HDP nebo kolik, ale tady je ten seznam. Rekonstrukce Veletržního paláce a výstavba depozitáře, to bylo za 3 miliardy, výstavba nové budovy Národní knihovny, muzeum, záchrana – revitalizace části národní kulturní památky Petrkov. Tam jsme taky byli, nevím, jestli to pokračuje. Terezín, nekonečný příběh Terezína. Tam jsme vždycky říkali, že možná by bylo dobré někde v Evropě

na to zajistit nějaké speciální fondy, protože tam ta kasárna, to už všechno tam padlo a to bez pomoci státu zkrátka nemůže fungovat. Novostavba divadla včetně koncertního sálu České Budějovice. Invalidovna. To nevím, jak pokračuje, to jsme začali. Janáčkovo kulturní centrum. Máte tady toho mraky, pane ministře, to je takový katalog. To jsou dobré věci, bylo by dobré v tom pokračovat, protože my jsme přesvědčeni o tom, že když je krize, tak je potřeba z té krize se proinvestovat, hlavně když tedy ČNB zničila hypotéky, a to bude mít dopad na výstavbu bytů, tak ty stavební firmy aby měly dostatek zakázek.

Ještě k školství. To je dnešní článek, zase faul vlády, ruší slib kantorům. Tomu nerozumím, vždyť školství je tak důležité. Vy jste slibovali těch 130 % průměru. To je dnešní článek, kde školské odbory jsou naštvané. Něco jste slibovali, tak byste to měli plnit. V podstatě z toho vypadlo asi 40 000. Původně to bylo 192 000 učitelů včetně vychovatelek v družinách, asistentů, mistrů, trenérů, a vy jste normálně tady v tichosti dali pozměňovák poslanců pana Výborného, Gazdíka, Zajíčkové, Klímy a Michálka, vše v tichosti a ve čtvrtek, že opozice ani nereagovala. Tak nevím, náš nový stínový premiér asi představí nějaké změny v naší stínové vládě, asi budeme reagovat, ale v podstatě není to fér. Není to fér a tady říká pan Dobšík, že jste nesplnili slib. Průměrný plat pedagogických pracovníků, my jsme začínali 30 268 a měli jsme v programovém prohlášení vlády jako jediný cíl z hlediska příjmů a dotáhlí jsme to na 44 759, to znamená téměř navýšení 50 %, ano, pro učitele. Tak já myslím, že by bylo dobré v tom pokračovat, protože to je důležité. Nevím, jak to u vás na vládě funguje, ono to tak vypadá, že vždycky si prosadí všechno paní ministryně obrany, asi křičí na ostatní, aby dostala ty peníze – jasné, je to dobře, ale ty peníze jsou potřeba i pro ostatní rezorty.

Potom, co mě zaujalo – a to je neuvěřitelný příběh – je zase hazard. Tak už jsme doma, už jsme zase doma. U nás hazard má nejnižší sazby, pokud to říkají experti. Tak já nevím, co tam jdete teď měnit. Já jsem to zažil jako ministr financí, ten lobbying a ty vaše spřízněné podnikatele, kteří nevím, jestli chtějí zase nižší daně... Pan ministr mluví o nějakých jednotkách navýšení, tak my to budeme tedy sledovat. Já vím dobře, jak to funguje. Za mého ministrování jsme prosadili zničení de facto hazardu, těch automatů, to bylo skutečně, skutečně peklo – závislost, 300 sebevražd ročně – tady to mám v podkladu. Na to už samozřejmě většina zapomněla, ale my jsme v roce – a ten materiál – v roce 2017, kde jsem tady psal, Česká republika patřila celosvětově k zemím s nejvyšším počtem heren a hracích automatů v poměru k počtu obyvatel. V České republice žije zhruba 100 000 gamblerů, protože hazard byl regulován zcela minimálně, společenské náklady přitom každoročně přesahují 15 miliard. Hazard je také příčinou stovek sebevražd ročně.

Do roku 2014 Ministerstvo financí coby orgán státního dozoru nad hazardem převážně ignorovalo vyhlášky obcí zakazující hazard na jejich území a automaty ve zvláštním provozním režimu povolovalo. Od ledna 2014 jsme okamžitě se pustili do nápravy alarmujícího stavu. Dopoulos tak ministerstvo pravomocně zrušilo 20 000 automatů, zatímco v předchozích letech zrušilo řádově desítky automatů. Na to si dobře pamatuji, ano? A 1. ledna 2017 nahradil nový zákon – 2017, ano – právní úpravu z roku 1990. Takže dvacet sedm let to trvalo, než jsme to prosadili a hazard zredukovali. Stav trhu koncem 2016 byl: nelegální provozování – téměř většina, a ke konci 2017 už to bylo jenom 5 %. Takže to jsme udělali a samozřejmě si pamatuji, co se dělo, když jsme chtěli navyšovat daně z hazardu. Doufám, že je tato vláda navýší a že ti známí, jejich podporovatelé, kteří – doufám, že jim vláda nic nedluží – takže to zase nedopadne tak, že to zase zaplatí ti naši důchodci, jak to teď vypadá. Ale tak snad to nebude.

Nebudu tady řešit Sazku, která neměla být nikdy privatizována, měla zůstat sportovcům, a bohužel to není. A sport, ani nevím, kdo to řeší u vás, já jsem to měl pod sebou, sportovci vždycky chtěli mít svoje kvaziministerstvo, tak měli tu agenturu. Jasně, můžeme se bavit o tom, jestli to fungovalo, nefungovalo. My jsme začínali v roce 2014 rozpočtem 3,6 miliardy, končili jsme 11,5, a hlavně, já doufám, že sport se nebude rozdělovat zase na baru v Intercontinentalu nebo v nějakém bytě a že ty peníze tam navýšíte, ale samozřejmě ta potřeba... Ne, za nás to nebylo. Ten bar v Intercontinentalu byl za vás, já toho pana náměstka ministra nebudu jmenovat.

A ten byl za ČSSD, to je pravda, že jsme byli ve vládě. Ale potom jsme udělali tu agenturu a já nevím, že by, aspoň doufám, nemám znalosti o tom, že by se tam to rozdělovalo nějak netransparentně. My jsme hlavně chtěli rozdělovat malým obcím, malým klubům, proto tam byl ten program Moje kabina, Můj klub a další, takže asi tolík.

Ted' bych chtěl mluvit k bydlení, protože to je samozřejmě nekonečný příběh, ale jde o to, že v podstatě s vámi není žádná řeč, takže v podstatě tady můžu říkat, že chceme s vámi se o tom bavit, ale vy a priori se o tom bavit nechcete. No, škoda. Takže krize bydlení je tady stále. Nebudu se vracet k tomu, že jsme po revoluci prodali 600 000 bytů různým soukromníkům, že to byla chyba, ale dobře. Takže bydlení, jeho dostupnost a kvalita je jedním ze základních ukazatelů, kterým měříme nejenom kvalitu života, ale také životní úroveň.

Tady byla řeč o tom, o mladých rodinách, o dostupnosti bydlení a o tom, že potřebuji mít zázemí. A já taky, jak když jsem byl ministr financí, jsem v červnu 2014 zavedl projekt na výstavbu nových kapacit mateřských šolek, škol, tělocvičen a hal – 26 miliard jsme do toho nakonec za ta léta dali a bylo to vidět, hlavně ve Středočeském kraji. To nikdo nemůže zpochybnit a já si strašně dobře pamatuji – a není tu paní Kovářová, která mi v listopadu 2013, to jsem byl ještě tady poslanec v rozpočtovém výboru, přišla a říká, že by potřebovala peníze na školky. My jsme šli ven a já říkám: Proč vám to nedá Kalousek? No, že Kalousek jí to nedá. Chtěla to přesunout z jedné kapitoly do druhé a v červnu 2014 jsme to začali. A nikdo nemůže zpochybnit, jenom například do obce Chýně, kde paní Kovářová byla starostka, dostali dotace za 280 milionů. Mají tam novou krásnou tělocvičnu s halou, mají tam školu, mají tam novou kapacitu, a měli jsme z toho radost, určitě.

Nevím, Klára Dostálová tu není... Mně napsala starostka Drahelčic, že má pět dětí a že by chtěla, aby aspoň jedno šlo do mateřské školky. Tak jsme tam zajeli a zkrátka za půl roku asi, pokud si to dobře pamatuji, se začala ta školka stavět a nakonec se postavila. Paní starostka znova otěhotněla, takže má šest dětí, a těší se, že konečně nějaké její děti půjdou do školky. A teď začala školu za 500 milionů. Takže ano, a proč je to tak? Protože z takového Karlovarského kraje nebo z jiných krajů, když tam nebyla dostupnost dálnice, ti vysokoškoláci tady zůstali, tady se usídlili, a potřebovali zázemí, tak my jsme dali do toho 26 miliard za ta léta. A teď jen slyším, že se v tom nepokračuje. Já nevím, proč se v tom nepokračuje, ale byly to skvělé programy, a měli jsme z toho velkou radost, protože jsme viděli něco, co tedy díky nám vzniklo a dalo se to hlavně nahmatat.

Takže k tomu bydlení, prosím vás, ano? Tady stále mezigenerační problém, důchodci – není žádný problém. Problém je bydlení. Problém je, že mladí lidé, když nemají kde bydlet, někteří zvažují, jestli budou mít dítě, nebo ne, a to je samozřejmě špatně. Mluvilo se o tom tady. Takže úlohou státu je vytvořit prostředí, které umožní většině společnosti zabezpečit si adekvátní bydlení. Vlastní činností, tedy úlohou státu je dodat nástroje k realizaci. Navíc nabídku bydlení mají primárně řešit obce a města. Trh bydlení v České republice je na začátku roku 2023 charakteristickým problémem na straně nabídky, která není geograficky správně rozvržena. V problematice dostupnosti bydlení se projevují významné regionální diference. Na trhu je zřejmý dlouhodobý trend dynamicky rostoucích cen bytů v relaci k průměrně mzdě, které se taky promítají do zvyšování nájemného. Problémem zůstává taky nedostupnost bydlení pro nově vstupující na trh, která je umocněna nejaktuálnějším vývojem na trhu bydlení.

V prosinci roku 2022 dle České bankovní asociace byl meziroční propad hypotečních úvěrů ve výši 82 %. Za celý rok 2022 propadla aktivita na hypotečním trhu o 63,6 %. Ano, tohle je samozřejmě výsledek šílené politiky České národní banky, která si myslí, že porazí inflaci. Nic neporazila! (Zvýšeným hlasem.) Vylustrujte si mediální výroky pana Rusnoka, co sliboval, jak to kde bude! Nefunguje to! Ani jednou se netrefil, ale zničil bydlení, ano? Bohužel. A já nevím, jestli skutečně touhle politikou se může stát, že by ty ceny bytů byly levnější, zatím (to) tak nevypadá a pochybuji o tom. Aktivita na hypotečním trhu propadla o 63,6 %, takže můžeme mluvit de facto o zastavení trhu. Mimo nárůst cen nemovitostí je tento problém umocněn nárůstem hypotečních sazeb, přičemž úroková sazba u skutečně nově poskytnutých

hypotečních úvěrů v prosinci 2022 dosáhla téměř 6 %, a pohybovala se tedy na nejvyšších úrovních od roku 2008 a 2009.

O tom, že k nápravě aktuálního stavu trhu nemovitostí nemá dojít ani v nejbližším období, svědčí meziroční pokles stavební produkce, kdy stavební úřady podle posledních údajů Českého statistického úřadu vydaly v prosinci 2020 meziročně o 15,6 % stavebních povolení méně. Celkový počet zahájených bytů klesl meziročně o 22 %. České stavebnictví za celý rok 2022 se potýkalo s růstem cen a nedostatkem stavebních kapacit. Je zřejmé, že krize na trhu bydlení je spojená s nedostatečnou výstavbou. Základní lék na řešení této krize je založený na zvýšení výstavby dostupných bytů, ostatní kroky budou řešit jenom symptomy a můžou vést jenom (ke) krátkodobému zlepšení tristního stavu, protože platí: čeho je málo, to je drahé.

Třináct bodů k řešení krizové situace. Naší ambicí je zvýšit dostupnost bydlení pro všechny občany. Uvědomujeme si, že (v) nejobtížnější situaci jsou především mladé rodiny, samoživitelé nebo senioři. To teď mluvím za nás. Doufám, že by bylo dobré, kdyby se s tím vláda ztotožnila, ale asi ano. Stát by měl ale myslet i na bydlení pro veřejně prospěšné profese. To jsou námi definované prioritní skupiny.

Za prvé, stavební zákon, který vytvořila naše vláda, měl výrazně zrychlit proces výstavby v České republice, a to primárně v oblasti se zásadním převarem poptávky nad nabídkou bydlení. Tímto by byl významně aktivován soukromý kapitál (ve) výstavbě. Odblokování výstavby je základním předpokladem řešení bytové krize. Problém s nedostatkem bytů a vysokými cenami bydlení chceme prioritně řešit větší podporou družstevního bydlení, umožnit družstevním bytovým společnostem výstavbu a správu bytů (bez) zbytečných regulačních a administrativních bariér.

Navrhujeme také vytvořit státního developera, který bude aktivně pracovat s pozemky a brownfieldy (v) majetku státu. Ano, ÚZSVM, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, ten má mraky majetku, mraky, a nikdo to nikdy nezmapoval. Mimochodem, já jsem byl první ministr financí, který vůbec zmapoval majetek státu. My jsme zjistili tam nějaké firmy ještě z minulého režimu, které tam byly. To nikdo nikdy neudělal. Stát má obrovské majetky, ale měli to udělat na začátku, hned po revoluci. Víte, kolik České dráhy prodaly pozemků za hubičku? (Já) si ani nepamatuji to jméno, kdo to tam tuneloval všechno, České dráhy. Podívejte, tady kolem, v Praze, kde všechno se staví a komu to patřilo. Prodávat pozemky, půdu, fakt, to je špatný nápad, takže my navrhujeme vytvořit státního developera, který bude aktivně pracovat s pozemky a (nesrozumitelné) majetku státu. Možná je výstavba státních bytů, ano, o tom jsme mluvili v minulosti, že samozřejmě v privátní sféře dneska zaměstnavatelé, když chtějí motivovat zaměstnance, tak musí někdy i postavit rodinný domek nebo byt nebo něco, protože zkrátka na trhu práce je stále situace, že máme nejnižší nezaměstnanost v Evropě.

PPP projekty v oblasti nájemného bydlení. PPP projekt, jediný v historii této země, udělal Karel Havlíček, ano, to je ta výstavba dálnice. Nevím, kolik je to, 34 kilometrů na Strakonicku, a to by bylo dobré, kdyby tato vláda v tom pokračovala. My jsme chtěli dělat PPP projekty, propojení – co to je tam, R35? – Hradec, Olomouc a propojení Praha–Tábor. Nekonečný příběh? Já nevím, co dělá pan ministr, ale bylo to složité, my jsme to udělali poprvé, skutečně Karel Havlíček to zvládl a tato vláda by v tom měla pokračovat, tedy když pan ministr Stanjura tvrdí, že nemá peníze, ale my si myslíme, že má peníze, ale když už je tedy nemá, jak tvrdí, tak at' dělá ty PPP projekty. Ano, postaví to soukromá, cizí firma, stát si to pronájme, je to normální. Takhle se staví i administrativní budovy v Německu, i nemocnice nebo další věci, ano? Takže PPP, private public project, to se dělá a vždycky se o tom mluvilo, ale my jsme byli jediní, kteří to udělali. Byl tam jeden pokus na Moravě, ale (to) dopadlo úplně katastrofálně. Takže tady si myslím, že by bylo dobré v tom pokračovat, ale samozřejmě, když s námi nikdo nemluví, tak to je samozřejmě na vás.

A ty byty, jasně, projekt Letňany, jasně. Tolik bytů, co by se uvolnilo, neuvěřitelné! A chceme, měla by se rozjet výstavba státních bytů s možností následného odkupu nájemníky, ano? Takže dneska v profesi, které nejsou, i ty sestričky – já si pamatuji, jak my jsme řešili motivaci sester. Byla debata, jestli dostanou výsluhu, jestli jim postaví nějaké byty, aby tady zůstaly, aby byly motivované. Když jsme měli už materiál na motivaci pro sestry, přišli lékaři, a potom to skončilo bohužel, že se to nedotáhlo, a ty sestry jsou nejdůležitější, takže... A samozřejmě, je to o výhodných půjčkách. Já nevím, proč pan Bartoš to zrušil pro mladé lidi. PPP projekty v oblasti nájemního bydlení by taky fungovaly, ale musí to být transparentní a korektní, že by se stát propojil s developery a udělal nějakou dohodu. Ale stát se musí chovat jako soukromá firma, ano, musí bojovat samozřejmě za majetek státu.

Vícegenerační hypotéky, u kterých navrhujeme prodloužit dobu splatnosti na 40 let s garancí státu. To bylo už předáno, například u bytu 2+kk by se splátka snížila ze 14 000 na 8 200. To by byla významná pomoc mnoha rodinám.

A samozřejmě musíme myslet... zase jsme u našich seniorů. Jejich problém s bydlením v důchodovém věku jsme chtěli podpořit výstavbou seniorského bydlení – bytová společenství seniorů, komunitní péče a výstavba domovů s pečovatelskou službou. Potom tam byl další projekt, rozdelení vícegeneračních domů na samostatné bytové jednotky. V období zcela bezprecedentního zastavení trhu s nemovitostmi by rozdelení vícegeneračních bytů na samostatné bytové jednotky mohlo přinést relativně rychlou změnu, která navíc není významně finančně náročná.

Specifickou prioritní skupinou jsou aktivní studenti. Stále čteme, že na kolejích platí nehorázné sumy a že se to stále zvyšuje, a studenti poptávají nájemní bydlení v městech s nedostatkem kolejí. Podporou výstavby kolejí chceme tuto skupinu účastníků nájemního trhu bydlení vrátit na kolej. Společně s podporou výstavby nových kolejí chceme snížit energetickou náročnost stávajících kolejí tak, aby byly kolejí pro studenty ekonomicky výhodnější než nájemní bydlení. Navíc s bydlením na kolejích jsou spojeny další pozitivní externality spojené s vysokoškolským studiem.

Dále jsme požadovali navýšení investic do dopravní infrastruktury, které mohou výrazně zvýšit zájem, a pro některé v této chvíli méně poptávané lokality chceme otevřít diskusi nad nezbytností vybraných regulací spojených se stavebním procesem.

Požadujeme konec spekulací s byty na digitálních platformách. České obce by měly mít, stejně jako třeba ty německé, právo mluvit do způsobu pronájmu bytů na Airbnb a dalších podobných serverech. Evropské unie již vydala návrh nařízení.

Za další, vzhledem ke zcela mimořádné situaci je potřeba aktivovat dotační titul na podporu úroků z úvěru nad 5 % pro vybrané skupiny obyvatelstva, na MMR ho máte v šuplíku. A samozřejmě nástroje státu, které jsou k dispozici – a za nás to tak bylo – finanční nástroje, ročně 2 miliardy korun, program Výstavba, nájemní a sociální bydlení. Ministr Bartoš ho zastavil, a přitom z tohoto programu lze čerpat až 3 miliony korun na družstevní podíl.

Za další, komunitní bydlení seniorů. Domy s pečovatelskou službou, nové výtahy. Technická infrastruktura, inženýrské sítě pro pozemky, pro bytovou výstavbu obcím, bydlení mladým, vlastnické bydlení – bohužel, zase tento program byl zastaven. Družstevní bydlení, financování družstevního podílu – obrovský zájem, a zase to bylo zastaveno, nechápu proč.

A samozřejmě nový stavební zákon, který nechápu, proč byl zastaven. Takže co bychom měli udělat a co je třeba pro dostupnost bydlení? Okamžitě schválit nový stavební zákon, to znamená, odblokování výstavby, aby se začalo stavět. To se neděje, povolování je zdlouhavé, byrokratické. Pokud se v Praze povoluje v průměru bytový dům více než pět let, není se co divit, že se tu staví ani ne polovina potřebných bytů, hlavní město (to) spočítalo na zhruba 10 000 bytů ročně.

A čeho je málo, to je drahé – o tom se mluvil. V Praze a Brně cena metru čtverečního novostavby se vyšplhala už na 100 000 korun, sami developeri přitom přiznávají, že samotné stavební náklady na metr čtvereční se pohybují mezi 40 až 50 tisíci korunami. Doufám, že to je čerstvé číslo, a samozřejmě kromě zisku do ceny vstupují vysoké ceny pozemků, ale také náklady na financování, a když si vezme developer úvěr na pozemek a z něho platí úroky několik let, než se mu podaří získat stavební povolení, projekt se tím prodražuje. Zároveň živí týmy projektantů, kteří projekt neustále předělávají, a armádu specialistů, která mu pomáhá v tom, aby prošel všemi úředními procedurami. Z ceny bytů pak jde podle stavitelů 10 až 15 % právě na tyto zbytečné náklady.

Aby naše podpůrné programy měly vůbec smysl, musíme zkrátit délku stavebního řízení. Nový stavební zákon, který jsme připravili, nová vláda přepracovává a my věříme, že právě i s ohledem na krizi bydlení se poslanci zachovají odpovědně, zákon schválí co nejdříve se všemi námi navrženými změnami pro skutečné zrychlení stavebního řízení. Tím by se mělo podařit znova nastartovat výstavbu. Jen v Praze developeri deklarují, že mají v přípravě více než 120 000 bytů, většina z nich ovšem zamrzla právě v nefungujícím povolovacím procesu a zdlouhavých změnách územních plánů. Hlavní město má také řadu stavebních uzávěr na pozemcích, na kterých budou vznikat desítky tisíc bytů, musí je ale odblokovat.

Dále zákon o dostupnosti bydlení je potřeba schválit. Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo zákon o dostupnosti bydlení, který by měl usnadnit výstavbu bytů i s podporou veřejného sektoru. V návrhu zákona o dostupném bydlení jsou definice, které se vážou k sociálnímu a dostupnému bydlení. Ty přesně stanoví, jak má sociální bydlení a dostupné bydlení vypadat. Opět, nová vláda zbytečně předělává a tím prodlužuje bytovou krizi.

Sociální bydlení podle posledních údajů potřebuje přibližně 120 000 lidí, což odpovídá potřebě zhruba 65 000 bytů. Obce by neměly na tento program rezignovat. Mají ke svým občanům nejblíže a vědí, kolik a jaké byty potřebují. Navíc hospodaření územních samosprávných celků i v důsledku námi prosazené změny rozpočtového určení daní dosahuje velice dobrých výsledků. Obce, kraje a dobrovolné svazky obcí hospodařily k 30. listopadu 2022 s kladným saldem rozpočtu ve výši 46,3 miliardy. Ano, na to jste taky jako zapomněli, když mluvíte o tom, že když byl covid a kolik my jsme museli pumpovat peněz do ekonomiky, tak nezapomeňte to, že jsme změnili rozpočtové určení daní a vlastně obce i města měly přebytkové hospodaření. V Polsku to Morawiecki udělal úplně naopak. Všechno si vzal nahoru a my jsme v rámci covidu všechno zaplatili. I krajům, i obcím, i jsme dávali ten bonus... paní Schillerová, jak se to jmenovalo, ten bonus? (Poslankyně Schillerová mimo mikrofon: Kompenzační bonus.) Kompenzační bonus. Taková Praha dostala 1 600 (milionů), ne? Takže jsme se chovali velice vstřícně, a teď vy v rámci financování ukrajinských uprchlíků, všechno platí kraje, ne? (Hlas z pléna.) Prosím? Chcete hlasovat? Ano? A o čem? Tak zavolejte premiéra, atď řekne, že těch 19 miliard našel. Jdeme domů, ne, co jako? (Smích v sále, potlesk.) (Vy) jste si stěžovali, že nechodíme do práce, tak teď jsem v práci (Smích v sále.), i když jsem zvyklý na jinou práci, ale dobré. Máte ty peníze, ne, pane ministře? (Hlas mimo mikrofon.) Kdo to nemá? (Hlas mimo mikrofon.) 19 miliard, no...

Takže to bydlení, prosím vás, to je problém mladé generace, ano, protože rodiny potřebují bydlet, potřebují mít jistotu budoucnosti a mateřské školky a školy a zázemí a sport, tohle všechno potřebují.

Takže (obce) byly v přebytku a teď, když se dívám na ty veřejné rozpočty, ty budou v těžkém balíku, ne? V těžkém balíku budou... stovky miliard, ne? (Hlasy z pléna.) Nebo vy jim to vezmete asi, tak nevím, to jsou vaše čísla. Pod Státním fondem podpory investic už bohužel nefunguje dotační program Výstavba, který mohly využívat obce. Je nutné využít nový program nebo spustit program Výstavba pro dostupné bydlení, zvážit změny v dotačních programech tak, aby do nich mohli vstupovat i soukromí investoři nebo neziskový sektor, samozřejmě vždy po domluvě s obcí. Jedná se například o právě program Výstavba, který zatím

mohly používat pouze obce. Samozřejmě ta výstavba, o tom jsme se bavili s Klárou, tam to bylo tak, že 20 % (bylo) 100 % dotace.

Ale možná byla chyba, že jsme trvali na tom sociálním bydlení, nevím, Klára tady není, ale... (Hlas z pléna.) Jo, tady je. No, že jsme možná, nevím... Kdyby se to rozšířilo, že je to i pro mladé rodiny, že by to možná fungovalo líp nebo... Nerozumím tomu, ale je to samozřejmě vždycky o těch lidech, co to řídí. Když je dobrý starosta, stará se, tak se tam všichni stěhují a mají zázemí, ale to jsem už nikde jinde.

Stavební spoření. Vnímáme snahu vládní pětikoalice zrušit a omezit podporu stavebního spoření. V případě prosazení požadujeme zachování těchto prostředků v politice bydlení a přesměrování právě do projektu výstavby státních bytů s možností následného odkupu nájemníky.

Vytvoření státního developera. Státní developer by měl aktivně pracovat s pozemky ve vlastnictví státních institucí. Státními institucemi se rozumí organizační složky státu, státní příspěvkové organizace, státní fondy, státní podniky, národní podnik Budějovický Budvar, Správa železnic... řada pozemků a brownfieldů je vhodná k výstavbě státních bytů s možností následného odkupu nájemníky nebo na PPP projekty v oblasti výstavby bydlení. To je krásný projekt a chci vidět v rámci pětikoalice, jak se všichni domluví, že to někomu odevzdají.

Ale ten rezortismus, nevím. Možná pětikoalice funguje dobře, že nemají žádný rezortismus. Některé pozemky a brownfieldy nejsou vhodné k výstavbě bytů pro preferované prioritní skupiny. Například hlučnost, která vyžaduje využití materiálu, zvyšující cenu výstavby, nebo soukromý sektor může mít o ty pozemky zájem. Možná je tedy privatizace těchto pozemků s kontraktační podmínkou výstavby stanoveného počtu bytů na konkrétních pozemcích.

Co jsme udělali v posledních letech? MMR za naší vlády na dotačních programech v oblasti bydlení vyplatilo zhruba 0,5 miliardy korun ročně, 1 miliardu pak Státní fond podpory investic a 4 miliardy IROP. MMR společně s Fondem podpořilo dotacemi od roku 2023 výstavbu více než 24 000 nájemních bytů pro sociálně slabší domácnosti, seniory a mladé s garantovaným nájemným, nemluvě o úvěrech na pořízení vlastnického bydlení či jeho rekonstrukci. V novém Integrovaném regionálním operačním programu, který je v platnosti do roku 2027, budou také alokovány dotační prostředky pro výstavbu sociálních bytů, a to zhruba ve výši 3 miliard korun. Ještě v rámci minulého programového období by mělo do roku 2023 vzniknout několik tisíc, cirka 5 000 bytů pro sociálně slabší občany. Podpora dosáhla 4 miliard korun. SFPI má program vlastního bydlení, který umožňuje využít prostředky na podporu vlastního bydlení pro lidi do 40 let. Nový program vychází z minulého programu Půjčky pro mladé, přináší ale řadu novinek a rozšiřuje okruh žadatelů. Nejdůležitější změnou je především posunutí věkové hranice z 36 na 40 let a možnost využití úvěru i na nákup družstevního podílu. To bylo ale zastaveno. Tak nevím, pan Bartoš všechno zastavil, on si dal ten inzerát, někoho hledal, nevím, co to chtěl, stavět byty – všechno zastavil. To je škoda.

Potom je tady ještě program na rekonstrukci stávajícího obecního bytového fondu. V Praze je 30 000 bytů, ale jenom jedna desetina je neobsazená z důvodu potřeby rekonstrukce. Města a obce však dodnes musí řešit zvýšené náklady, tak by mohl stát pomoci. A potom tady máme můj oblíbený zahrádkářský zákon. (Smích v sále.) Já jsem na to pyšný. Já jsem tady prosadil dva zákony – EET a zahrádkářský zákon. No, vy se smějete, ale kdysi za totality jsme měli zahrádky, měli tam papriku a rajčata a měli jsme recept na paštiku a všechno, protože nebyly nejenom banány, ale nebylo nic. A teď to vypadá, že se vrátíme do těch zahrádek, a já jsem na to pyšný, že máme zahrádkářský zákon, i když jsem tady... Když jsem ho prosazoval, tak jsem říkal paní Richterové, která nás tady učila, jak je to s covidem, tak jsem ten zahrádkářský zákon... Proč o tom mluvím? No, protože kolik stojí ta paprika? Havlíček tu není. (Místopředseda Havlíček: Já jsem tady, já jsem tady.) Tady máme, ano, tady... že to lečo vám nějak nefunguje, říkali, že v létě bude levnější nebo co.

Ale prosím vás, mě fascinuje to, že v televizi tam vystupují různí lidi, kteří se tváří, že rozumí tomu, kdo, kolik v té vertikále vydělává. Já se tedy ptám, proč nikdo neinvestoval do českého potravinářství? Proč tady nejsou žádné zahraniční firmy kromě Francouzů, kteří vyrábí, nebo Italové jsou tady, udělají parnazán, vyvezou ho, nebo Francouz udělá sýr, vyveze ho. A tady se staly dvě zásadní chyby. První chyba, a mě to mrzí, že to musím říct, ale je to zase naše ODS. A víte, v čem? Že vy jste 10. května 2011 schválili novelu devizového zákona, který omezení nákupu zemědělské půdy, lesů i dalších nemovitostí v České republice pro cizince ruší. To byla obrovská chyba. Poláci to nedovolili, Maďaři, tam si může koupit půdu jenom Maďar, maximálně 300 hektarů, a tady čtu, to byl Deník, "Svaz vlastníků půdy se obává výprodeje zemědělské půdy do zahraničních rukou, řekl dnes na tiskové konferenci jeho předseda František Janda. Zákaz prodeje půdy cizincům si Česko vyjednalo při vstupu do Evropské unie před sedmi lety. Tato výjimka ze strany Unie přestala platit počátkem letošního května, podle Jandy je přitom vlastnictvím půdy vymezena česká státnost" – a má pravdu. "My nepodporujeme prodej půdy cizincům, ale máme vážné obavy, že k takovému vývoji může dojít, uvedl Janda." Násilná kolektivizace v padesátých letech minulého století podle něj totiž zpřetrhala pouta vlastníků k půdě, když rozehnala dřívější sedláky nejenom do jiných koutů republiky, ale také do zahraničí. "Další problém je, že celé zemědělství je založeno převážně na uživatelských vztazích," podotkl dále Janda. Právě v důsledku kolektivizace a následného historického vývoje v Česku dnes více než 80 % zemědělců hospodaří na pronajaté, nikoli vlastní půdě a průměrná výměra zemědělského podniku je největší v celé EU. Novelu projednal Senát. Sněmovna minulý týden schválila novelu devizového zákona, který omezení nákupu zemědělské půdy, lesů i dalších nemovitostí v ČR pro cizince ruší. Novela, kterou nyní dostane k projednání Senát, má začít platit dnem vyhlášky ve Sbírce zákonů. Sousední státy na rozdíl od Česka zažádaly Brusel o prodloužení výjimky. Požadovala to neúspěšně i Česká agrární komora, ale zakladatel běčka ODS, nějaký Miroslav Kalousek z TOP 09, již dříve upozornil, že existují dva způsoby, jak současný zákon obejít, takže mnoho půdy již cizinci nyní vlastní.

Fatální chyba! Fatální chyba, ano? Protože půda, ta zeměkoule se nezvětší, a já, když jsem přijel do Průhonice v červenci 1992, tak tam stál metr 1 000, dneska stojí 17 000, a není. A stejně je to s půdou. To jste neměli dělat, tam to začalo, protože vy jste řekli – zemědělství, nezájem, to nemá volební potenciál. A potom? To byla jedna zásadní chyba a druhá chyba byla – a to je zase dílo ČSSD – že v podstatě se tady řeklo plošně, dotace na hektar, ano? Takže zemědělec má hektar a on si rozhodne, co si tam dá, a je to jeho rozhodnutí. Ne ty blbosti o Babišově řepce, prosím vás, nesmysl. A kdyby byl někdo tehdy řekl: Když budeš dělat papriky, zeleninu – kolik máme soběstačnost v zelenině? 25, 30 %? Brambory, prasata – ty měly dostat víc dotací. Takže tyhle dvě fatální chyby zapříčinily to, že dneska nejsme soběstační. A to prase, nevím – minulý rok údajně zase nějakých, nevím kolik, 200 000 prasnic méně a soběstačnost ve vepřovém 20, 25 %, to je fakt peklo.

Takže proč se někdo diví teď? Kdo tady rozhoduje? Když někdo říká, že rozhoduje, tam chodí takový pán – nechci říkat jeho jméno radši – který normálně brutálně lže. Nechci to ani tady moc rozvádět, ale ať to pan... já myslím, že pan ministr, musím ho pochválit, že s tím cukrem, že to udělal dobře. Ano, máme koncentraci jenom sedm cukrovarů – každý podnikatel by chtěl mít jenom šest konkurentů, ne tisíce – a normálně ať to ten ÚOHS zkонтroluje, za kolik se prodává rohlík do řetězce. Víte to? Korunu sedmdesát a prodává se za tři. Tak můžeme to spočítat, kde to je, ano? Takže ty nesmysly... Tak udělejte, když tedy pan premiér miluje takto Polsko, všichni chodí do Biedronky... Nevím, jestli i pan prezident, jestli to není fake, ale to je jedno, já jsem tam byl taky se podívat, a tam je DPH nula. Tak já nevím. Ano, ale nesmí to být s DPH tak, že si to nechají – já nevím, jestli si to tehdy ty lékárny nechaly, nebo jak se to zkонтroluje, ale údajně v té Biedronce je napsáno, že – nevím – máslo, nevím, kolik stojí, 50, a před intervencí vlády stálo 60, ano? Ted' si vymýslím. Samozřejmě, to je polský řetězec, takže tady teď ta debata, jak to je, jak to není.

A hlavně, vážení, znovu jsme u ČEZu. Vždyť ti pekaři a ti, kteří tam vyrábí maso, všichni potřebují elektřinu, ne? Tak kdo se diví, že chtejí něco navýšit?

A síla řetězců? Ty si nedělají problém ani s Coca-Colou. Takže nevím, já se v tom nějak moc angažovat nechci, ale to, že je... i ta debata v minulosti, paní ministryně Schillerová, bývalá ministryně, si pamatuje, když jsem se ptal, jak je možné, že někdo koupí jogurt, nevím, za 12 korun a v akci ho prodá za 6? A za 6 korun, není tam DPH, to jsem se jednou ptal odboru na Ministerstvu financí, nikdo mi na to neodpověděl. Je to možné? Přišli jsme o DPH, nepřišli jsme o DPH? Jak to tedy je? Takže nevím. Moc se nechci do toho vracet, já jsem rád tedy, že když už tedy jste prodali půdu cizincům, že jsem prosadil ty zahrádky, takže můžeme klidně asi, lidi, pěstovat. Je to smutné, říkám to s nadsázkou, ale je to peklo.

A možná by se měl pan ministr zemědělství nad tím zamyslet, jakým způsobem prosazovat soběstačnost, když už nám ujel vlak, ano? Kdysi bramborářská velmoc! A zeptejte se, ovoce a všechno, všechno to odešlo, bohužel situace není dobrá a nejsou to naši výrobci, kteří o tom rozhodují, a samozřejmě jsou to ti, kteří to nakupují a dovážejí.

Jak to vypadá? Ještě mám mluvit, paní Schillerová? (Smích v sále.) Můžu tady přečíst inovační strategii nebo mohl bych vyhodnotit programové prohlášení vlády, kdyby chtěli, pan premiér to neudělal... (Smích.)

Ne, já musím pochválit spolupráci s panem Blažkem, že řešíme spolu – a to není sranda – sexuální násilí na ženách, a já doufám, že se tam domluvíme na definici znásilnění. Já jsem to dělal jako premiér – já jsem to nevymyslel, já jsem byl předseda genderové komise. Mimochodem, tam jsme se taky angažovali za asistenční porody, toto je velké téma a bylo by dobré, Táňa Malá to řeší, abychom skutečně tyhle věci jako definice znásilnění, zavedení certifikátů, řešení sexuálního násilí, to jsou věci, které možná bychom se mohli dohodnout, když už se nechcete dohodnout na těch ostatních věcech.

Takže já vás tu nebudu dál terorizovat. Mohl bych tady přečíst pro paní ministryni obrany... tady mám takový materiál... kasárna, jak se to jmenuje? Miroslav Kalousek a dvacet let jeho úřednických politických her? A když paní Černochová mluví o armádě, určitě zapomněla, co tady bylo do roku 2013, ne? A mám tady skvělou diplomku. Jmenuje se to Korupce v Armádě České republiky, diplomová práce, napsal to František Šmíd. A víte, kolik to má stran? Sedmdesát pět, a to asi nechcete. Ne? Dobrá.

Takže já, prosím vás, já už tady bych vás chtěl znovu požádat, pozdravujte pana premiéra, když chce spojit tuhle společnost. On říkal, že já to rozděluji... nerodzéluj. Já jsem sice ten hrdý populista, on populista není, protože nemá rád důchodce, ale mohl by udělat to gesto. Fakt, 19 miliard je směšné, tak to zastavte a zkuste s námi se normálně bavit, no? Ale když nebude slavný pan premiér, tak já poprvé v životě snad půjdu demonstrovat a přesvědčíme nového pana prezidenta, že vám dá do toho veto. Tak to je všechno, děkuji. (Potlesk v sále, volání poslanců.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Já jsem mezitím zagongoval a přistoupíme nyní ke stanovení pořadu 55. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Ano, já vás odhlásím za chviličku.

Jenom přečtu omluvy: pan Jiří Carbol od 2.1 hodiny do 9. hodiny ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Lenka Dražilová od 7 hodin do 9 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Milan Feranek od 22 do 9 ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Mračková Vildumetzová od 18.10 do 22 a poté od 22.40 do 1 hodiny z rodinných důvodů, paní poslankyně Helena Válková od 20 do 1 hodiny ze zdravotních důvodů a pan ministr Balaš od 20.30 do 9 bez udání důvodu. (Ozývá se tukání kartami.)

Ano, rozumím. V tuto chvíli vás odhlašuji všechny a prosím, abyste se přihlásili.

A připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím rádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnut žádnou změnu ani doplnění pořadu a rovněž tak nelze rozširovat schválený pořad.

A nyní tedy budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 55. schůze Poslanecké sněmovny tak, jak byl písemně předložen. Vidím, že už všichni jsou zde.

Zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 24, přihlášeno 149, pro bylo 88, proti bylo 60. Výsledek: přijato.

Pořad schůze tedy byl schválen.

Posouzení podmínek pro projednání ST 392 ve zkráceném jednání

Nyní přistoupíme tedy k jedinému bodu pořadu, nicméně před projednáváním vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony... (Hluk v sále neustává.)

Prosím všechny, aby se ztišili. Děkuji mockrát.

Jedná se o sněmovní tisk 392, zkrácené jednání, měli bychom podle § 99 odst. 5 posoudit, zda jsou podmínky pro projednání zmíněného návrhu zákona ve zkráceném jednání, a já tímto otevírám rozpravu. Vidím, že je zde už celá řada přihlášených. Jsme v obecné rozpravě, jsme v rozpravě o zkráceném jednání, abych byl přesný, a jako první je přihlášen pan poslanec Radek Koten. Já ho tedy prosím, aby se ujal slova. Máte slovo.

Poslanec Radek Koten: Děkuji, pane předsedající. Koukám, že tady máme nyní poněkud větší účast, takže zdravím i ctěné kolegy. (Hluk v sále.)

Stav legislativní nouze, je to tedy ustanovení § 99 jednacího rádu Poslanecké sněmovny, je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. (Řečník se odmlčí, otáčí se vpravo.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já bych poprosil všechny. Prosím, abychom se zklidnili, případně abychom si vyřídili všechny diskuse před hlavním sálem. Ještě jednou všechny prosím, aby pan poslanec měl klid ke svému proslovu.

Poslanec Radek Koten: Děkuji, pane předsedající. Já to ještě zopakuji: kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Stav legislativní nouze vyhlašuje předseda Sněmovny nebo předsedkyně Sněmovny, a to na návrh vlády. Podle jednacího rádu může být vyhlášen na určitou dobu. "Při vyhlášeném stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny nebo předsedkyně Sněmovny rozhodnout na žádost vlády, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání. Ve stavu legislativní nouze posoudí Sněmovna před projednáním pořadu schůze, zda stav legislativní nouze trvá." Tak a v tomto bodě jsme vyhodnotili, že opozice už podle vás, vládních poslanců, žvanila dost a 64 rádných přihlášek do rozpravy jsou pro vás asi nadbytečné a přihlášené poslankyně a poslanci jsou pro vás pravděpodobně něco jako obtížný hmýz.

Dále: "Znovu, ještě před projednáním návrhu zákona, se hlasuje, zda stav legislativní nouze trvá a zda jsou dány podmínky pro zkrácené jednání u tohoto konkrétního zákona. Procedura projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání nemá první čtení, předseda přikáže návrh přímo výboru a určí nepřekročitelnou lhůtu, do níž musí výbor předložit usnesení.

Poté se koná rovnou druhé čtení návrhu zákona, přičemž může být upuštěno od obecné rozpravy, o čemž se opět usnese Sněmovna." Řečeno tedy podle dnešního odpoledního vzorce, vytvořeného panem Markem Výborným a paní předsedkyní Sněmovny za TOP 09 Pekarovou Adamovou, vaším prostřednictvím, pětikoalice převálcuje opozici, a to proto, abychom jim do toho prostě moc nekecali.

Je to za situace, kdy dvě ze tří jednotlivých stran koalice SPOLU jsou při průzkumu pod 4 %, tedy mimo Sněmovnu teoreticky. Je to tedy neuvěřitelná arogance moci, kterou jsme si tady zažili dnešní odpoledne. Neměli jste v roce 2021, já bych to řekl expresivně, ale neměli jste tu odvahu kandidovat samostatně, protože byste zmizeli nadobro z politické mapy České republiky. Nemáte snad čas se bavit o svých zločineckých návrzích mířících proti nezranitelnější skupině lidí v České republice, proti důchodcům? Je to právě ta skupina, která se nemůže bránit. Abych to parafrázoval slovy klasika z Černých baronů: Chce se mi zvracet.

"Třetí čtení návrhu zákona se může konat bezprostředně po druhém čtení." Přesnější vymezení podmínek vyhlášeného stavu legislativní nouze je možné nalézt i v nálezu Ústavního soudu, a to ze dne 1. 3. 2011. Právě to zkrácení řečnické doby, přesně to je, po čem toužíte, tedy aby se opozice nemohla vyjádřit a o tomto pravděpodobně velmi protiústavním zákoně diskutovat. Zaklínáte se tady – a to je tady v podstatě pořád – neustále demokracií, ale takovou demokracií po vašem. No, dá se říct, že podobně to bylo i po roce 1948. Tehdy se říkalo: Kdo nejde s námi, jde proti nám. Já tady pozoruji tento trend v této – no, chtěl bych říci sice ctihoně, ale pravděpodobně to nepoužiji – Sněmovně již více než rok. (Hluk v sále neustává.) Dnes jsme tedy o toto označení "ctihodná Sněmovna" pravděpodobně nadobro přišli.

Proto si ještě znovu připomeneme § 99: "Zákonodárný proces ve stavu legislativní nouze..."

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já bych poprosil všechny přítomné, aby se prosím ztišili. Ještě jednou vás prosím, kolegyně, kolegové... Děkuji.

Poslanec Radek Koten: Tedy za prvé: "Za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy hrozí státu značné hospodářské škody, vyhlásí předseda Sněmovny na návrh vlády stav legislativní nouze na určitou dobu." No, hospodářské škody, jak to tedy nazvat? Co si pod tím tedy mám já představit? Pojd'me si to proto – nebo i pro méně chápavé – vysvětlit, ať to tedy pochopí všichni, anebo ať to pochopí tedy i všichni, kdo třeba tady nejsou s námi v sále. Ale nebojte se, nebudu, nebudu nikoho chválit. (Hluk v sále.) Jestli se tou škodou rozumí, že vláda svou nečinností v roce 2021 způsobila obrovské škody při vzniku této těžko uvěřitelné inflace, a to za přispění nezastropování cen energií a tím i indukované inflace, protože ceny energie a paliva jsou obsaženy ve všech produktech včetně potravin, já to vnímám, jako že neodpovědná vláda roztáčí inflaci, mimo jiné...

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já vás opět přeruším, nezlobte se, a poprosím všechny v sále, aby se ztišili. A ještě jednou vás prosím, pokud si potřebujete něco vyřídit, aby to bylo tento sál. Děkuji mockrát.

Poslanec Radek Koten: Tato neodpovědná vláda roztáčí inflaci také půjčkami, ručením za nikdy nesplatitelné dluhy jedné nejzkorumpovanější země a krmením zbraněmi a střelivem pro přilévání dalšího oleje do ohně, tedy aby konflikt pravděpodobně nikdy neskončil. Samozřejmě i ty výdaje, tedy pro nás, pro Českou republiku, za této vlády tímto směrem také neskončí. Mír je pro vás pravděpodobně sprosté slovo, ale nás vaše média označují za dezoláty a takzvané mírové štváče. Je to neuvěřitelné, naprostoto – 40 miliard na zbraně jste našli. Tím jste se tady chválili, pan Fiala říkal, jak jsme dobrí, že jsme poslali za 40 miliard ze státního

rozpočtu zbraně. To je bezvadné, ale 19 miliard důchodcům, českým občanům, je vám dobrých, tedy okrást důchodce je podle vás asi pravděpodobně košer. Dalších 28,5 miliardy za poslední rok – teď bylo výročí – ty jste dali na dávky ukrajinským uprchlíkům, a pro informaci, aktuálně jich je v České republice podle zdroje Ministerstva vnitra více než 470 000, a to je tedy stav někdy ke konci února. Dále nákupy zbytných stíhaček, dary – tanků, střeliva – z takzvaných nedotknutelných zásob a dalších prostředků pro zabíjení, to je pravděpodobně vaše politika. Na občany v České republice včetně důchodců asi zvysoka kašlete. Okrádáte je Green Dealem, který jste ještě podpořili v Evropské unii, dalšími emisními povolenkami pro domácnosti, inflací a dalšími kroky, a potom jim zvednete daně. Zvednete daně živnostníkům, zvednete daně vlastníkům nemovitostí a okradete je i o peníze, které jste jim sebrali inflací za poslední rok. A ty peníze právě, zejména důchodcům, máte kompenzovat alespoň valorizací jejich důchodů, ale ta valorizace vám tam vadí, ty peníze vy chcete taky. No, ale nejsou to tedy důchodci, kdo páchá hospodářské škody velkého rozsahu, ale právě vaše vláda. Na sebe byste si měli dát stav legislativní nouze, abychom vás mohli odvolat ve zrychleném režimu, abyste už neškodili tady té republice.

Ještě bych se chtěl dále vyjádřit k tomu zkrácenému projednávání. Z mého pohledu je to obrovská chyba. Protože není možné vést debaty na výborech, na plénu tedy budete pravděpodobně omezovat naše vystoupení – přesně podle sebe – a kde je tedy ta údajná demokracie, kterou tady se pořád dokola zaklínáte? Podle mě asi nikde.

On tedy v minulém století také jistý malíř pokojů se považoval za liberála a veskrze demokrata. Posléze rozpoutal světový konflikt a výsledkem jeho podpory, jak jinak, západními bankami byly jen miliony mrtvých, mnoho ekonomických škod a de facto zničení Evropy tak, jak ji lidé předtím znali. Jen na to tedy upozorňuji a nastavuji zrcadlo. Bohužel, podobných charakteristických znaků se objevuje v poslední době mnoho a nevím, co je tedy vaším konečným cílem. Prozatím jsou tady na tapetě důchodci, podnikatelé, vlastníci nemovitostí.

Takže apeluji tímto velmi důrazně na standardní projednávání tohoto zákona. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Váš příspěvek vyvolal jednu faktickou poznámku, a to pana vicepremiéra Jurečky. Máte slovo, pane ministře.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji, pěkný večer. Vážený pane místopředsedo, já si dovolím reagovat velmi stručně na pana předčečníka, poslance Kotena, a zároveň třeba i na to, co tady říkal pan předseda SPD Tomio Okamura, protože je zjevné a doložitelné na faktech, že pomoc, která byla ze strany České republiky poskytnuta, ať už přímo v oblasti vojenského materiálu vůči Ukrajině, byla České republice a je plně kompenzována. Tedy Česká republika dokáže obnovit svoji armádu za moderní techniku, moderní vybavení, díky tomu, že tato pomoc je profinancována, ať už ze strany evropského rozpočtu, anebo USA. Dohledejte si ta data, je to zjevné, takže neříkejte tady nepravdy, nešířte tady lži, neočerňujte vládu z něčeho, co se nikdy nestalo a nestane.

Pokud jde o přímou pomoc na území České republiky, za loňský rok z mého rezortu bylo poskytnuto 8,6 miliardy korun na humanitární dávku a já připomenu, na odvodech do zdravotního systému ukrajinští pracující odvedli za loňský rok přes 4 miliardy korun, na dalších odvodech v celkovém součtu je to přes 8 miliard korun. Tito lidé už teď přispívají větší mírou do našich veřejných zdrojů financí, než byly náklady, které do toho vkládáme. Nepočítám do toho také to, že vyplňují na pracovním trhu místa, která dlouhodobě neumíme obsadit – v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb – a pomáhají zlepšovat standard péče i o české občany.

Z dlouhodobého hlediska ve vztahu například (k) otázce udržitelnosti důchodového systému tito lidé jsou pro nás velmi důležití. Pokud se rozhodnou tady zůstat, budou

jednoznačně přispívat k tomu, aby na české občany měl za pět, deset, dvacet, třicet let kdo platit také důchody, a pomáhal (pomáhat?) s financováním. Prosím, nešířte tady nenávist a neříkejte věci, které nejsou pravdou.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za přesné dodržení času a s faktickou se přihlásil pan poslanec Koten. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Radek Koten: Děkuji za slovo. Vážený pane ministře, já bych se vás chtěl tedy zeptat ještě na jednu doplňující otázku, když tedy to je všechno tak zálité sluncem. Tady nastane dřív nebo později – a to si tedy myslím, že vzhledem k věku některých lidí, kteří tedy u nás vyhledali pomoc – tak chtěl bych se vás touto cestou zeptat, abyste tady vysvětlil českým daňovým poplatníkům, jakým způsobem budou hrazeny případné důchody těmto lidem, protože někteří mohou být už v důchodovém věku nebo před důchodovým věkem, třeba pět, deset let, budou tady tedy pracovat, a pak by mě tedy zajímalo, jaká bude výše jejich starobního důchodu, pokud tady tedy se rozhodnou zůstat, a z čeho tedy my jim to budeme doplácat, protože v případě, že nebudou mít odpracované roky, pravděpodobně sám asi vidíte, jestli tedy sem ten zbytek peněz půjde z ukrajinské strany, nebo jak to bude řešeno? Myslím si, že daňoví poplatníci v České republice by si zasloužili tady tu informaci. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Žádná faktická zde není, takže můžeme přistoupit... přece jenom, vidím zde, a dokonce tři hněd máme. Takže pan vicepremiér Jurečka začíná, poté pan poslanec Lang a poté pan poslanec Vondráček.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Já za to moc děkuji a budu rád, když potom i tu odpověď budou kolegové z SPD šířit i přes své sociální sítě, protože to je velmi důležité. Budou tady platit pravidla, která platí standardně ve všech jiných případech, jak pro české občany, to znamená nutnost splnit dobu pojištění, to znamená být tady na pracovním trhu, legálně odvádět, dneska je doba pojištění 35 let. V rámci toho máme ještě takzvané vyloučené doby jako například mateřská, rodičovská. Poté budou mít tito lidé nárok na důchody, případně jak to bývá u zemí, se kterými máme vzájemnou dohodu, je možné, že celkový počet odpracovaných let se počítá za obě dvě země, ale pokud většina byla na území jiného státu, tak se logicky poměrově rozpočítává, že ta země je například Ukrajina nebo Slovensko nebo jiný stát, musí posílat část, která odpovídá té době, kterou odpracoval ten člověk na území jiného státu, uvedl (odváděl?) tam odvody, to finančuje ten jiný stát a my doplácíme část, třeba tu menší, třeba jenom několik let tomu člověku. Ale v globálu musí zase naplnit tu podmítku 35 let.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další s faktickou je přihlášený pan poslanec Hubert Lang. Máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, pane předsedající. Já teď jsem poslouchal pana Jurečku. Ve své podstatě zase trošku z jiného soudku. My tady máme řádově půl milionu Ukrajinců a vy tady říkáte, že ve své podstatě ti lidé tady zůstanou. (Mě) tedy to překvapuje, protože přece jenom, až tam skončí jednou ta válka, na Ukrajině, ti lidé by se měli vrátit asi domů a budovat obnovu té své země. Anebo už s nimi počítáte, že to budou vaši potenciální voliči, proto jste k nim možná tak štědrí, štědrější než k našim seniorům? Ale já bych chtěl říci, že sice jsme tady schvalovali nějaké lex Ukrajina I až lex Ukrajina X, ale jak s nimi počítáte, že tady zůstanou, ti lidi? Tady máme nějaký cizinecký zákon, máme tady nějaké podmínky, ti lidi musí tady splnit určité věci, a ono to není tak jednoduché, že vy si tady řeknete, půl milionu lidí tady zůstane. Ano, z jednoho úhlu pohledu je to dobré, mají nějaké děti, můžou to být daňoví poplatníci, asi

vaši voliči, pravděpodobně KDU-ČSL, když máte jenom 3,5 % preferencí, ale není to tak úplně jednoduché.

A dneska už opravdu se musíme začít ptát, jestli tedy máme peníze pro naše seniory, o které tady dneska bojujeme, nebo jestli máme... Já jsem vždycky tady říkal, že musíme taky říct nějaký deadline, nějaký strop i pro příchozí Ukrajince. Každý týden přijde kolem 2 až 2,5 tisíce Ukrajinců – 150 dní zdravotní pojištění, 5 000 po dobu šesti měsíců a spousta dalších věcí, které jsou s tím spojené.

A to mě opravdu zaujalo a budu tomu věnovat pozornost, jak jste řekl, o tom, že tady půl milionu lidí zůstane. To se mi docela nelibí. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dalším z přihlášených s faktickou poznámkou je pan poslanec Vondráček, poté pan ministr Jurečka a poté pan poslanec Foldyna. Máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Já se dívám na hodiny a je to jak z té písničky – je skoro půlnoc a já mám malé déjá vu, že včera touto dobou začala naše debata s panem ministrem Jurečkou, která vydržela do jedné v noci, kdy se s námi střetával – a budiž mu za to čest – na téma bylo legislativní stav nouze. A teď řešíme v podstatě to samé ve vztahu ke konkrétnímu tisku, obsah toho by měl být podobný.

Nám ta debata začíná trošku uhýbat k jiným tématům, než je to, o čem bychom se měli bavit. Nám to až tak nevadí, že, v tuto chvíli, nicméně všechno je stejné. Je tady pan ministr Jurečka proti nějaké opozici a teď tady budou vystupovat faktické poznámky. Pozor, s malou výjimkou – máme tu ministra spravedlnosti, ten tady minule chyběl večer. Tak já bych se ho rád zeptal potom v rámci debaty, jestli si opravdu myslí, že jestliže jediným důvodem, proč to projednáváme ve zkráceném řízení, je z mého pohledu to, že jinak by to vláda nestihla, tak jestli je to opravdu důvod v souladu s jednacím řádem, v souladu s Ústavou České republiky, a jestli si on jako ministr spravedlnosti opravdu myslí, že když je někomu vyplácena zákonná valorizace podle zákona, který je platný, který je účinný, a která v podstatě pokrývá právo těch lidí na zabezpečení ve stáří podle čl. 30 Listiny základních práv a svobod, jestli se vůbec dá mluvit o škodě a jestli jsou podle něj splněny parametry k projednání ve zkráceném řízení. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a dalším z přihlášených je pan ministr Marian Jurečka. Máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Musím říct, že jsem oceňoval za těch posledních více než 24 hodin to, že Radek Vondráček, když vystupoval, byl poměrně velmi věcný, a musím říct, že teď jeho vystoupení mě překvapilo, protože bych čekal, že v podobném duchu vystoupí poté, co tady měl víc jak dvě hodiny projev Andrej Babiš, který nám udělal exkurzi o tom, kolik prasnic máme v České republice, o tom, kolik stojí rohlík, o tom, kdo kde rodil, o tom, jak je to s tím lečem, jak je to se zeleninou v únoru nebo v lednu. Andrej Babiš tady mluvil většinu svého projevu, která se vůbec netýkala obsahově toho, co teď máme projednávat. Andrej Babiš skončil a normálně by Radek Vondráček měl zmáčknout technickou a přijít a říct to, co řekl teď před chvílí. Já jsem svojí technickou podle jednacího řádu reagoval na to, co řekl poslanec Koten, abych uvedl zjevné nepravdivé informace na pravou míru. To jsem udělal.

Že se na to konto rozpoutává tady další debata, to já ovlivnit nemohu, ale chci tady zareagovat, aby tady kolega za hnutí ANO neříkal něco, co jsem tady v životě neřekl. Já jsem neřekl, že ti lidé – půl milionu lidí – tady zůstane. Já jsem řekl: pokud tady zůstanou, to

rozhodnutí je na nich, je to svobodné rozhodnutí těch lidí, stejně jako naši lidé se v období komunismu rozhodovali, jestli – když budou emigrovat – zůstanou v Kanadě, v USA nebo v nějaké jiné zemi, nebo se po čase vrátí domů, po roce 1989. To stejné platí tady. Tady je to opravdu na tom, aby tito lidé se rozhodli, jak bude možné, když válka skončí, tam, kde oni měli domovy, zda se vrátit, či nikoliv. A pokud tady budou zůstávat, tak za podmínek, které standardně v legislativě platí pro kohokoliv jiného, který přichází ze zahraničí. To je snad všem poslancům zřejmé.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a já bych poprosil všechny poslankyně, poslance, abychom se drželi v rámci faktických tématu k rozpravě – to znamená, bavíme se o posouzení podmínek pro projednání ve zkráceném jednání a z toho vyplývajících náležitostí.

Dalším, kdo je z přihlášených, je pan poslanec Jaroslav Foldyna, poté... pan poslanec ruší, tak poté pan vicepremiér Bartoš.

Místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj ČR Ivan Bartoš: Děkuji za slovo. Já bych chtěl ještě krátce zareagovat a možná rozvést, co zde zaznělo od pana ministra Jurečky. Mně přijde trošku, prosím vás, zvláštní, možná tendenční, v momentě, kdy řešíme věc, která se týká mimořádné valorizace, s ohledem na prudký, respektive nečekaný nárůst inflace, do toho najednou zatahovat zase program Ukrajina a řešení svízelné situace lidí, kteří jsou v nouzi, protože v jejich zemi je válka. Tito lidé od začátku války – a prodloužilo se to o jeden rok navíc – mají status chráněné osoby, jsou uprchlíci ze své země, to má jakýsi speciální režim v České republice, prodloužilo se to o jeden rok na úrovni i Evropské unie a i při posledním schvalování takzvaného lex Ukrajina vláda reagovala – a podmínky, které už nereflektují akutnost odchodu pro lidi, kteří zde žijí a zapojí se do pracovního procesu, jejich děti chodí do škol, se přibližují běžnému režimu. Nicméně ta válka neskončila, proto i tento status trvá dál. A pokud se někdo rozhodne v té zemi potom žít a pracovat, pokud to není členský stát Evropské unie, tak se na něj samozřejmě vztahují všechny další podmínky. A já bych tedy byl nerad, abychom debatu, která se týká jedné části a má velmi specifické téma, do toho zase míchali nějaké věci, které staví do nějaké pozice – buďto pomůžeme ukrajinským uprchlíkům, lidem, kteří utíkají před válkou, anebo něco jiného. Já si myslím, že to do té debaty nepatří, a jak se ukázalo i ohledně plnění, ty věci, které vláda dělá, nejsou na úkor českých lidí. Peníze, které jsou za podporu ve věci humanitární i třeba ve vojenském vybavení, jsou propláceny zpátky.

A jenom k tomu, co řekl Marian Jurečka, poslední věc. Když se podíváte na průběh krizí ve světě, samozřejmě cím déle nějaká válka někde trvá, tím to procento lidí, které se vrátí zpátky do té země (Předsedající: Čas máme.), klesá. Tak jen stačí pracovat s daty.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a já už teď opravdu do toho budu vstupovat. Držme se tématu, ať faktické poznámky jsou k tomu, co se zde má probírat, Ukrajina opravdu není teď tématem. Jako jsem to včera dělal férově vůči opozici, tak to budu dělat i vůči koalici. Prosím, držme se faktických poznámek k danému tématu.

Dalším z přihlášených je pan poslanec Babka a poté pan poslanec Vondráček.

Ještě než přijde pan poslanec Babka, omluva pana poslance Kotta od 22.45 do 8 ze zdravotních důvodů a pana poslance Petra Vrány od 22.45 do 9, rovněž z pracovních důvodů.

Máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Já budu reagovat samozřejmě na průběh současné rozpravy a i na to, co tady řekl můj ctěný kolega Radek Vondráček. My zde máme v tuto chvíli posoudit ve stavu legislativní nouze, zda projednávání

tohoto vládního návrhu zákona, zda jsou splněny podmínky pro jeho projednání ve zkráceném jednání, a to nám ukládá podle § 99 jednacího rádu Poslanecké sněmovny odst. 5.

My jsme se tady vůbec nedozvěděli od nikoho z členů vlády, proč ty podmínky by měly tak nastat, respektive proč bychom měli projednávat tento tisk ve zkráceném jednání. Nevystoupil zde za navrhovatele vůbec nikdo. Opravdu mi ta debata bude připomínat pravděpodobně tu včerejší noční debatu, ale opět zde není přítomen pan ministr pro legislativu, pan ministr Šalomoun. Já jsem se díval do systému, je dnes opět omluven od 20 hodin do 9 do rána z osobních důvodů. Během posuzování stavu legislativní nouze, kdy jste utnuli rozpravu, kdy nás bylo přihlášeno 66 a chtěli jsme se dopátrat k tomu, proč je podle vás legislativní stav nouze nutný, ani v tuto chvíli jsme se od ministra pro legislativu nedozvěděli, proč by měly být splněny podmínky pro projednání ve zkráceném jednání. A já to opravdu považuji za nehoráznost, že nejste schopni, nikdo z vás, sem zde předstoupit, a proč ty podmínky byly splněny zde říct. A že zde opět není ministr pro legislativu, který pouze při projednávání stavu legislativní nouze dvakrát vystoupil, dvakrát dvě minuty (Předsedající: Čas. Čas máme.), a jediné, co... Pardon. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dalším z přihlášených je pan poslanec Vondráček, poté pan ministr Jurečka a poté pan ministr Bartoš. Máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Krátce budu reagovat na vystoupení pana ministra Jurečky a i svého kolegy, pana poslance Babky. Tady došlo asi k nepochopení – nebo já tomu nerozumím – ale já jsem žádným způsobem do pana ministra práce a sociálních věcí nezajížděl, já ho dokonce pochválil. No, naposledy, už to dělat nebudu, slibuji. Ale já jsem nenamítl, že reagoval na část projevu prvního řečníka, který vystoupil v obecné rozpravě nebo v rozpravě k tomuto bodu. Já jsem akorát říkal, že to je jako déjà vu, že jsme to už jednou zažili, s jedinou výjimkou, že tady sedí Pavel Blažek a že se od něho třeba něco dozvíme, protože včera tady touhle dobou nebyl. To byl obsah mého sdělení.

A jestli říká pan ministr Jurečka, že jsem měl vystoupit po vystoupení pana předsedy Babiše, já jsem nemohl vystoupit. To byl úplně jiný bod, to byla jiná část schůze. To jsme se bavili o programu schůze, vystoupil předseda strany se svým přednostním právem mimo rozpravu a já bych si mohl mačkat knoflík faktické poznámky, jak dlouho bych chtěl, a výsledek by byl pořád stejný – nikdo by mi slovo nedal.

Na rozdíl od pana předsedajícího ani nezpochybňuji ty ostatní reakce v rámci faktických poznámek. Řešili jsme to tady třikrát v uplynulých 24 hodinách. Faktická poznámka slouží k tomu, aby řečník reagoval na průběh rozpravy a kolega Lang už reagoval na dva příspěvky, které proběhly před ním. Takže jestli někdo měl být okřiknutý, tak to měl být pan ministr Jurečka, a pak už ti ostatní jednají naprosto v souladu s jednacím rádem. To je to podstatné, řešili jsme to. Máme benevolentní jednací rád, vykřičeli si to jiní, to nebylo hnutí ANO, kteří to začali takto vykládat, tak teď už je to nutné dodržet.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dalším z přihlášených je pan ministr Jurečka.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Já jenom chci ujistit, děkuji, chci ujistit tady především pana kolegu poslance Babku, ale i další, byť jsem v posledních – možná už je to třiceti – hodinách několikrát opakovaně vysvětloval, proč legislativní nouze. Jsem připraven v rádně přihlášeném svém přednostním právu v okamžiku, kdy skončí prostor pro technické, znovu to tady vysvětlit v této části tohoto jednání schůze, tak, aby to tady také znovu jasně zaznělo. Chápu, že tady někteří nebyli celou dobu. Já jsem tady včera, pokud jsem neměl jednání tady ve Státních aktech, jsem

tu rozpravu sledoval do pozdních hodin, podle potřeby jsem se zapojoval a znovu to tady za chvíli, pokud k tomu bude prostor, velmi rád odůvodním.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dalším z přihlášených je pan vicepremiér Bartoš.

Místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj ČR Ivan Bartoš: Já bych chtěl jenom krátce zareagovat na tu výhradu pana poslance Babky – já jsem tohle už dneska několikrát slyšel. Já jsem tady byl v té dopolední části poměrně často, pan ministr Šalamoun (správně Šalamoun) tady seděl od rána, některí tady byli, ale nikdo se ho na nic neptal, pak někdo vystoupil, řekl, že tady vůbec nebyl a nevystupoval, když od kolegů z ODS zaznělo, že legislativní nouzi a její potřebu komentoval, tak pak ten samý poslanec – to už nevím, kdo to byl – vystoupil, že ale málo, zatímco v tom samém vystoupení tvrdil, že ministr Šalamoun (správně Šalamoun) tady vůbec nebyl. Nyní je omluven a já myslím, že ta odpověď již několikrát zazněla. Tak já bych potřeboval – anebo bylo by možná dobré, když v danou chvíli tady třeba někdo není, aby se ty informace třeba z vaší strany i předávaly, neboť ministr Šalamoun vystupoval v krátkém vystoupení, myslím, že včera, a dnes ráno normálně odpovídával včetně svého vlastního výstupu. Ale pokud ta otázka se hlasy 60 přihlášených opakuje znova a znova, myslím si, že asi není úplně nezbytné, aby byl tady a na každou otázku v každé fázi odpovídával tím stejným, neboť i od jiných kolegů z vlády zde již ten stav legislativní nouze byl vysvětlen. Ale můžeme tedy zase, furt říkat: A není tady ministr Šalamoun, nicméně i toto on komentoval. Pokud s tím vysvětlením samozřejmě nějaký poslanec není spokojen, je to jeho plné právo, ale faktem je, že ministr Šalamoun ve věci nutnosti legislativní nouze vztahující se již dnes vystoupil. Myslím si, že dokonce tady byl někdy v sedm hodin, když jsem tady byl, byl tu od šesti, vlastně až do začátku jednání vlády.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Nyní paní poslankyně Berenika Peštová, poté pan poslanec Babka a poté pan poslanec Králíček. Stále jsme ve faktických. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Pane ministře Bartoši, my nikomu nevyčítáme – nebo já tedy osobně nevyčítám – že je rádně omluvený. My jsme tady tu debatu vedli do dvou hodin. Když jsme ji chtěli vést odpoledne a byl přítomen pan ministr Šalamoun (správně Šalamoun), tak jste nám demokraticky vzali slovo. Zkrátili jste nás dvakrát. Nejdřív jste nás omezili v čase a pak jste nás ještě omezili v dalším čase, že bude hlasováno. Takže vlastně dvakrát jste nás omezili. Já jsem tady prosila, abyste to nedělali, stejně jste to udělali. Mně nebylo doted' odpovězeno, i když jsme tady s panem Haasem, prostřednictvím pana předsedajícího, tu debatu vedli do dvou hodin do rána, stále nemám odpovědi na ty dotazy, které jsem zde dávala. Byť se pan poslanec snažil, a nejenom on, i další právníci z vaší vládní koalice nebo poslanci vládní koalice, stále ty odpovědi nemáme a já jsem očekávala, že budeme konstruktivní debatu vést odpoledne, a vy jste nás zařízli. To je všechno.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další z přihlášených je pan poslanec Babka. Máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo vlády, já už nevím, jak jinak, a já se budu snažit to říct v klidu, protože když jsem to tady říkal v emocích, tak to možná pak vyznívá, že jsem nějak moc hysterický, ale vždyť to není normální. My jsme tady včera od rána posuzovali stav legislativní nouze. Pan ministr Šalamoun zde vystoupil s faktickou poznámkou, kde během dvou minut řekl, že hledal nějaký judikát, který by té situaci

byl podobný, že ho nenašel, a to bylo všechno. Nebyl rádně přihlášen s přednostním právem, řešili jsme to tady a nezaznělo tady, jestli vůbec vystoupí. On to v tom svém projevu řekl, že to nestíhá a že by rád vystoupil, protože to má připravené, to odůvodnění, a nevystoupil, protože se ani s tím přednostním právem nepřihlásil, to znamená, že ani na něj ta řada dojít nemohla.

A my zde dnes opět v půl dvanácté jsme zahájili bod Posouzení podmínek pro projednávání ve zkráceném jednání – a opět zde není a opět zde není nikdo, kdo by to odůvodnil. A neříkejte, že teď na to není prostor. Teď jsou tady dvě faktické poznámky a jsou přihlášená přednostní práva. Mně to přijde úplně na hlavu postavené – kdy jindy by tady ten ministr pro legislativu měl být a kdy jindy než včera, při projednávání stavu legislativní nouze, a dneska při posouzení podmínek by tu měl být?

Já se omlouvám, ale jinak je ministr tedy úplně k ničemu. Vláda je zodpovědná Poslanecké sněmovně, tedy nám tady všem, a já se domnívám, že jeho práce je tu být a zdůvodnit to. Není možné, že už jsme tady nevím, kolik hodin, a neměli jsme možnost (Předsedající: Čas máte.) ho vyslechnout. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Nyní pan poslanec Robert Králíček, připraví se paní poslankyně Peštová.

Poslanec Robert Králíček: Vážený pane předsedající, páni ministři, kolegyně, kolegové, já bych chtěl taky zareagovat na pana vicepremiéra Bartoše a navázat na kolegu Babku, protože – vždyť vy jste si zřídili ministra navíc nebo několik, ale tohoto ministra, který, jak si vzpomínám dobře, jeho první doporučení jste vůbec neposlechli a ignorovali, které jsme tady probírali, vzpomínal to Patrik Nacher. A souhlasím s tím, že pan ministr pro legislativu by v tomto zásadním střetu mezi opozicí a koalicí tu měl být, a mohl vystupovat na přednostní práva, když tu seděl v tom vyhraněném čase, který pan Bartoš zmiňoval. Měl tu možnost, má přednostní právo. Já jsem včera vnímal, že ministři pro legislativu tady jsou pan kolega Haas, prostřednictvím předsedajícího, a pan kolega Kohajda, kteří tu jediní, jediní věcně mluvili o tom stavu legislativní nouze. A já bych chtěl znova, tak, jak jsem to udělal, možná trochu hlučně, a mluvil jsem na pana ministra Jurečku – a nechci to dělat, protože takový dialog není hoden této Sněmovny – tak bych chtěl i poprosit pana ministra Bartoše. Mě prostě vadí, když už nás omezujete v čase, abyste nám diktovali, kdy se můžeme ptát a jakých ministrů. To je věc opozice a jsou věci, do kterých si mluvit nenecháme. Já vím, že nás zválcujete vašimi 108 hlasů, že jste připraveni nás zase pošmkat, ale co bude dál? Vy nám potom dáte píchačky, kdy můžeme do sálu, kdy můžeme něco dělat? Vždyť vy se chováte... já ani nenajdu to slovo.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Berenika Peštová, poté pan vicepremiér Jurečka. Máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já tedy ještě jednou děkuji za slovo. Navážu na to, co jsem říkala, protože vidím, že žádná odezva. Takže já se zeptám ještě jednou tím, že budu reagovat na pana ministra Bartoše. Ráda bych věděla, jaká hospodářská škoda vznikla? Není zpracovaná studie dopadů, vracíme se tedy zpátky k té debatě, kterou jsme tady vedli. Není zpracovaná studie dopadů, tudíž my nemůžeme vyhodnotit, jestli vznikla nebo nevznikla, to za prvé. Za druhé, máme platný zákon a ten zákon říká, že jestliže nastanou dané okolnosti – které nastaly – automaticky nastává valorizace, ta valorizační kalkulačka. Takže ve své podstatě ten zákon je platný, kalkulačka se má spustit, takže kde ta škoda je identifikovaná? A jinak jsem si poslechla teď ústavní právníky Gerlocha, Preusse a pana Pavláčka a ti mají obdobný názor jako my, obdobný názor jako my, kteří říkají, že ve své podstatě máme platný zákon, ten zákon je naplněn, a pokud jste něco chtěli dělat, jelikož ty predikce byly, tak jste měli konat už v loňském roce – v září, v říjnu – a už tenkrát nebo v tu dobu jste měli udělat novelu zákona.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan vicepremiér Jurečka, poté pan poslanec Babka a poté pan poslanec Haas. Máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Jednak chci říct, jako ministr jsem tady několikrát předkládal návrh zákona v legislativní nouzi, vždy jsem ho tady za vládu odůvodnil jak z pohledu nutnosti legislativní nouze, tak z pohledu věcného návrhu jako takového a nikdy jsem tady neslyšel, že by bylo voláno po tom, že tady má být ještě například pan kolega Šalomoun. On není ministr pro legislativní nouzi, on je člen vlády a zároveň předseda Legislativní rady vlády. (Potlesk v sále.)

Včera i dnes tady zaznělo opakovaně z mých úst i z jeho úst, máte to v důvodové zprávě, strávili jsme tady tím několik hodin, zaznávalo jasné odůvodnění toho, proč legislativní nouze, jaká případná zátěž pro státní rozpočet v tom duchu, jak to definuje i právě legislativa ve vztahu k legislativní nouzi vzniká. To tady také jasně zaznělo. A pokud jde o to, co říká tady paní poslankyně Berenika Peštová, tak jenom ji odcituj – a teď ať poslouchá, už jsem to tady četl asi třikrát. Co přesně říká zákon o důchodovém pojištění? Pro určení konkrétních parametrů zvýšení důchodu proto platí odst. 16, podle něhož zvýšení důchodu stanoví prováděcí právní předpis. Není v tom zákoně jedno jediné slovo, že to stanovuje Český statistický úřad. Stanovuje to prováděcí právní předpis, nařízení vlády, které teprve vláda má vydat. Přečtěte si ten zákon, pak sem choďte, pak něco říkejte. Máte zásadní neznalost jako poslankyně o tom, o čem rozhodujete. Máte to popsáno v důvodové zprávě, další kolegové to tady včera také vysvětlovali a ta debata tady je o tom, že tady nereagují jenom členové vlády, ale i ostatní kolegové, poslanci, jak z opozice, tak z koalice. (Potlesk v sále.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vaše faktická vyvolala celou řadu dalších a jako první je pan poslanec Babka... vzdává se, tak poté pan poslanec Haas.

Poslanec Karel Haas: Děkuji mnohokrát za slovo. Vážený pane předsedající, vystoupím v zásadě s takovým krátkým, lidským projevem, který ale reaguje na to, co tady padlo v diskusi. Občas bývá vrážen klín do koalice, zejména třeba mezi ODS a Piráty, a já tedy považuji za lidsky nutné, ani ne politicky nutné, ale lidsky nutné zastat se pana ministra Šalomouna. Za prvé, žádost vlády o vyhlášení stavu legislativní nouze je žádostí vlády, nikoliv žádostí jednotlivého ministra. To je první bod, který chci zdůraznit.

Za druhé, vláda spojila svoji žádost o vyhlášení stavu legislativní nouze se sněmovním tiskem 392, jehož předkladatelem – a vládu v tomto směru zastupuje – je MPSV, to znamená, ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka, který – a dobře víte, že jsem tady včera byl, dnes jsem tady většinu času byl – opravdu se snaží odpovídat. To, že nesouhlasíme vzájemně s těmi odpověďmi, je věc jiná.

Za třetí, pan ministr Šalomoun dnes se čtyřikrát v průběhu dne vyjádřil a opravdu se ho lidsky zastávám v tom, že jak jsem za rok a čtvrt, nijak déle pana ministra Šalomouna neznám, jsem ho poznal, tak on rozhodně ve svých vystoupeních vždy ctí věcnost, nikdy nesklouzavá k jakýmkoli urážkám, ať už vysloveným, nebo třeba nějak mimicky naznačeným. Odpovídá věcně, fakticky a myslím si, že množství vystoupení není to klíčové. Ve všech vystoupeních odpověděl na všechny dotazy, které tady několikrát padly.

Jenom jsem považoval za lidsky důležité se pana ministra Šalomouna, byť tady není, zastat. Děkuji mnohokrát.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a další z přihlášených je pan poslanec Robert Králíček, poté paní poslankyně Berenika Peštová a potom paní předsedkyně Schillerová. Máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Já bych chtěl zareagovat na pana ministra Jurečku. Pane ministře, já použiji to vaše okřídlené – no, my se tady asi neposloucháme. Vy jste řekl, že se včera nikdo neptal pana Šalomouna. Pan Babka a paní Vildumetzová ho několikrát vyzývali k tomu, aby vystoupil.

A jenom taková technická. Vy jste teď taky do toho mikrofonu křičel, ani jednou jsem vás neokříkl nebo jsem na vás tady nehalekal. Ale křičel jste.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Myslím, že diskuse je korektní. V tuto chvíli je další přihlášenou paní Berenika Peštová.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Pane ministře Jurečko, já vím, že je to nařízení vlády, a taky vím, kdy se to nařízení vlády spouští, nebo respektive ten prováděcí předpis, který je v tom zákoně. Já to vím a taky vím, že to je zákonná povinnost. Je to zákonná povinnost, ten zákon je platný. A já chci vědět, kde je ta škoda? Jestliže to je zákonná povinnost, tak mi řekněte, čím vzniká ta škoda? Tím, že vyplatíte to, co vám říká zákon? To je škoda? To je to, co jsem se tady celou dobu snažila, v těch ranních hodinách, dostat tady z osazenstva.

Tak mi řekněte: Ano, my jsme připravovali svůj rozpočet na novelu zákona, bohužel tu novelu zákona jsme neudělali, nepočítali jsme s těmito penězi, a proto se to teď snažíme narovnat. A je to ta retroaktivita. A já tomu rozumím, ale já jenom chci vidět, kde vznikla ta škoda, když je to zákonná povinnost. To je právě to, co říkám – tím, že jste to tak ohnuli a šli jste do toho mezirezortu na dva dny bez toho, co jste měli udělat, jste neudělali, dostali jste od pana Šalomouna výjimku – to se nebudeme přít, že to nebyl on, který vám ji udělil. On je ten, který tam je za Legislativní radu vlády, takže jste dostali výjimku, o kterou jste si požádali, dostali jste výjimku a byli jste tam dva dny, dostali jste výjimku na to, že omezíte počet připomíkových míst, to jste taky udělali. Nikdo mi neodpověděl, jaké připomínky se vám v rámci mezirezortu dostaly k tomuto tisku, taky nevím, neviděla jsem vypořádací tabulku, takže mi, prosím vás, odpovězte na toto.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A paní předsedkyně Schillerová je další, poté se připraví pan poslanec Patrik Nacher.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Pane ministře, nekříčte tady na nás, prosím. Já taky nevidím, že by tady někdo na vás z mých kolegů křičel. Je samozřejmě chvályhodné, že jako předkladatel se bijete za celý rámec této právní úpravy včetně sporné legislativní nouze, o dalších otázkách nemluvím, nicméně nechci se vás dotknout, já chápu, že jste v nějaké bublině a máte pocit, že to všechno znáte.

Věřte tomu, že ne, že ten právní rámec, debata skutečné právní podstaty začala až včera v hodně pozdních hodinách právě s kolegy, zejména členy ústavně-právního výboru. Proto mí kolegové volají po účasti pana ministra Šalomouna – nakonec on by měl teď velkou šanci tady zazářit a dokázat, že má smysl mít speciálního ministra pro legislativu. Naše vláda třeba toto nechápala.

Nicméně vy se bijete za ten zákon jako lev, vy tady zastupujete vládu. Pevně věřím, že pokud ten zákon, a vy jste odhodlaní – dnes jste to předvedli, ještě dnes, ano, dnes jste to předvedli – jste ho odhodlaní prosadit stůj co stůj, takže já věřím, že pokud neuspějete

u Ústavního soudu, kam on bezesporu dospěje, že položíte svoji vlastní ministerskou hlavu na špalek.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Patrik Nacher, poté pan ministr Jurečka, poté pan poslanec Vondráček.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, my se tady točíme v kruhu. Ano, my vždycky opakovaně a má to svoji logiku, vy – nebo ve čtverci tady, ve vašem případě ve čtverci se tady točíme, v obdélníku – protože my jsme první hlasování, a ten první nebod byl stav legislativní nouze, trvání stavu legislativní nouze, a pan ministr pro legislativu tady nebyl. Byl tady s přestávkami, a když tady byl (Hlas z pléna.) – ne, nebyl, tak jsem tady seděl, tak vím, jestli tady seděl nebo neseděl – tak se vymlouval na to, že se ho nikdo nezeptal. Nezlobte se na mě, tohle přece musí ministr, kterého se to týká, což je ministr, který se ani nevešel do této řady, kolik vás je jako ministrů, vždycky sedí o patro výš, tak to má hájit sám od sebe. On by vůbec námi neměl být vyzýván, to je ta podstata – a on to má hájit. Stejně tak jako i tenhle bod, protože ono to v zásadě jakoby pokračuje.

Byl tady s přestávkami a když tady byl... (Hlas z pléna.) ne, nebyl, tak jsem tady seděl, tak vím, jestli tady seděl nebo neseděl... tak se vymlouval na to, že se ho nikdo nezeptal. Nezlobte se na mě, tohle přece musí ministr, kterého se to týká, což je ministr, který se ani nevešel do této řady, kolik vás je jako ministrů, vždycky sedí o patro výš, tak to má hájit sám od sebe. On by vůbec námi neměl být vyzýván, to je ta podstata – a on to má hájit. Stejně tak jako i tenhle bod, protože ono to v zásadě jakoby pokračuje. Teprve v následujícím bodě nastupuje grandiozní role ministra práce a sociálních věcí. Já jsem rád, že aspoň odpovídá Marian Jurečka jako ministr, ale mně tady opravdu chybí ten pohled legislativy.

Vy jste tady přišli a já si pamatuji, když jste získávali důvěru – a já jsem se na to ptal, proč tato vláda má o tři ministry víc než ta předchozí a jeden z nich navíc je ministr pro legislativu. A vy jste řekli, že bude dohlížet na legislativu, že ty zákony jsou v pořádku. Já si to pamatuju jako dneska. Dokonce jsem právě zmiňoval, že pan ministr se ani nevezde do té řady.

Ted' už je tady několikerý případ, kde to je na hraně, a pan ministr tady není. A když tady je, tak řekne, že se ho nikdo neptá. To prostě, to jako... (Hlas z pléna.) A spravedlnost? Ještě nám řekněte, koho se máme ptát. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A další, kdo je přihlášen, je pan vicepremiér Jurečka.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Omlouvám se, že jsem měl hlas vyšší, než je běžná úroveň, a tím pádem ohrozil v rámci BOZP tady váš pobyt v tomto sále. Beru si to k srdci, budu rád, když si to vezmu k srdci i ostatní kolegyně a kolegové,

Ale já se jenom vrátím k tomu, po čem tady bylo voláno – já bych to velmi rád řekl v rádné rozpravě mimo ty faktické, ale nějak se k tomu nemůžeme dostat – a to je to, že pokud zachováme stávající valorizační vzorec, v příštích deseti letech to bude mít nárok na státní rozpočet zhruba kolem 600 miliard korun. Mandatorních výdajů, které už budou jednou provždy – já jsem tady včera dával i srovnání toho, jak se to vyvíjí vůči průměrné mzدě, nebudu se tím opakovat, to tady zaznělo opravdu včetně dokladování fakt na grafech – a naše úprava znamená to, že zvýšíme důchody v průměru o těch 760 korun a státní rozpočet nebude těmi mandatorními výdaji zatížen v takové míře, a tím nám zůstane ve státním rozpočtu hypoteticky za těch zhruba deset let 316 miliard korun. To je ten faktický dopad, který – jak tady bylo včera opakovaně řečeno mnou a i ostatními kolegy, že to je to, co v širším slova smyslu lze považovat

na charakter významné hospodářské škody právě v těch dopadech na státní rozpočet, v tom, že tyto finanční prostředky nemáme kryty na výběru pojistného, musíme vzít z jiné části rozpočtu. V této situaci je bereme z té části, kterou si musíme půjčit, a na to budou jednou muset také vydělat, splatit to ve své práci děti a vnoučata současných důchodců. To je ten princip, který jsme tady jasné popsali, a ten důvod, proč to děláme a proč je potřeba (Předsedající: Čas máme.) ten krok udělat do 22. března. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím pana poslance Radka Vondráčka.

Mezitím přečtu omluvy: paní předsedkyně Schillerová od 20.30 do 1 hodiny z pracovních důvodů. Máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Mohu chápat určitou frustraci z toho, že se opakuje debata, která tu byla ve stejný čas, stejného obsahu včerejšího večera, nicméně uvědomte si, že si za to koalice může sama, protože svolala tehdy schůzi s jedním bodem programu, ještě tak trochu úkrokem stranou, podle jednacího řádu na podpisy, aby nebylo možné měnit program schůze. My bychom jinak třeba mohli zařadit body, které by byly více diskusní a které by se týkaly více těch důchodů, a my se k nim nemůžeme dostat, protože chcete projednat za každou cenu jenom tohle. A když navrhnete jeden tisk a řeší se stav legislativní nouze a pak se řeší zkrácené řízení, tak je přece jasné, že to je v podstatě stejné téma, u jednoho tisku to na sebe navazuje. Ted' jsem se tedy dozvěděl, a je to ve stenozáznamu, že pan Jurečka řekl, že tedy škoda je 600 miliard v příštích deseti letech, a proto to ted' řešíme ve stavu legislativní nouze, ano, během pár nocí, protože jinak přijdeme o 600 miliard.

Já nejsem odborník na penze, ale já tomu opravdu nedokážu uvěřit, protože přece tady několik večerů řešíme, že jsme připraveni jednat o změně valorizačního rámce, že jsme jako Poslanecká sněmovna a zákonodárci připraveni měnit zákony této země – a my, opozice, dokonce podáváme pomocnou ruku, protože ty důchody jsou problém, který nás dožene, a je to Sněmovna, která mění právní rád České republiky.

Celý problém je v tom, že vy to chcete dělat ve zkráceném řízení, chcete to udělat během pár dnů, a to je ten – jak to říct slušně, nenapadá mě momentálně... (Hlas mimo mikrofon.) ... jádro pudla, mi tady poradil pan... No, to je slabé, nezlobte se, to je slabé, jádro pudla je slabé, takže já potom se přihlásím s další faktickou poznámkou, protože k tomu, co jsem chtěl říct, jsem se v podstatě nedostal. Chceme vidět tu náhradu škody a chceme vědět, kde vznikla ta intenzita, že to je na úrovni válečného stavu nebo ohrožení státu. A to je to, co nám říká Ústavní soud, že to musí být (Předsedající: Čas máme.) této intenzity. Tak kde máme válečný stav? S důchodci máme válečný stav, nebo s kým? (Potlesk v sále.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Pan poslanec Haas a poté se připraví pan poslanec Babka.

Poslanec Karel Haas: Kolegové z hnutí ANO zažili v předchozích dvou volebních obdobích koaliční roli a předpokládám, že návrhy zákonů z jejich vlády nebyly pouze návrhy jednotlivců, ale byly to návrhy celé koalice. Tak bych chtěl poprosit, zdali byste mohli respektovat to, že na některé věci se vám snažíme odpovídat i my, obyčejní řadoví poslanci. Takže se pokusím odpovědět na předchozí dotazy kolegyně Peštové, prostřednictvím pana předsedajícího, i kolegy Radka Vondráčka, opět prostřednictvím pana předsedajícího.

Co je tou hrozící – a já podtrhnu – hrozící hospodářskou škodou, která může vzniknout státu? Strana 11 důvodové zprávy k zákonu. Zase – můžeme s tím souhlasit, můžeme s tím nesouhlasit, přesně vyčíslené cifry. Dopad v roce 2023 do bilance důchodového systému

34,4 miliardy, rok 2024 58,8 miliardy. Proč to tady zdůrazňuji? Můžeme s tím souhlasit, nesouhlasit, ale tyto číslovky jsou zcela nepochybně přezkoumatelné v rámci ústavního přezkumu, a bud' se ukáže, že byly vymyšlené vládou, byly svévolné, nebo se v rámci toho přezkumu ukáže – a věřím, že by mně to právníci ze strany opozice potvrdili – že to, co je jednou z (nesrozumitelné) Ústavního soudu je to, že stanovení důvodů ze strany vlády pro žádost o stav legislativní nouze musí být právně přezkoumatelné. Takže to je odkaz na důvodovou zprávu a na přezkoumatelnost těch rozhodnutí.

A co se týká hrozící hospodářské újmy na straně státu a toho, že musí být brána nikoli v soukromoprávním pojetí, ale v širších politických souvislostech, odkazuji na bod 17 nálezu Ústavního soudu, plenárního nálezu 12/2010, a na bod 96 plenárního nálezu, který používáte také k argumentaci, 55/10. Děkuji mnohokrát.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Ondřej Babka. Máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Mě zaujala faktická poznámka mého kolegy Patrika Nacherá, protože mi připomněl to, na co tady vzpomínal, a to bylo, když vláda žádala o důvěru a přinesla sem své programové prohlášení. Já ho samozřejmě od té doby mám pořád v lavici, takže si v něm občas listují, když se tady něco takového řeší. A v programovém prohlášení vlády já tedy očekávám, že pokud jste ho dneska přepracovali, takže nám brzy dáte nový výtisk, přijdete si tady znova požádat Sněmovnu o důvěru své vládě, a že tedy v programovém prohlášení přepíšete i bod Legislativa, ve kterém se píše, že budete předkládat kvalitní legislativu tím, že zvýšíte kvalitu legislativy, každou novou regulaci důkladně zvážíte na základě analýzy očekávaných dopadů, že legislativní návrhy potřebné k plnění programového prohlášení budou předkládány standardní legislativní cestou a před jejich předložením se k nim vyjádří odborníci v rámci Legislativní rady vlády.

Takže já očekávám, že až budete tisknout nové programové prohlášení, že tu část Legislativa přepíšete, protože jinak bych očekával, že prostě tady v tomto bodě, v tomto případě ta legislativa bude natolik kvalitní, a i kdyby nebyla třeba tak kvalitní, že ji tady dokáže obhájit případně ministr pro legislativu. A já to říkám proto, že pan ministr tady vystoupil několikrát na faktických poznámkách a vyjadřoval se tady k liknavosti vlády, jestli ta vláda opravdu mohla jednat jinak, že hledal podobné judikáty, které by k tomu mohl připodobnit, ale nikdy tady nepadlo žádné jako jasné stanovisko o tom. (Předsedající: Čas, pardon.) Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Paní poslankyně Eva Fialová je další, která je přihlášena, poté pan poslanec Patrik Nacher a poté pan ministr Jurečka. Máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji za slovo, já budu reagovat na pana ministra Jurečku, který je teď v debatě, nicméně asi to nepomůže, a na pana kolegu Haase.

My se tady dlouhodobě neposloucháme s tím, že nám jde o ten způsob, jakým se to projednává. Já teď zpochybňím vaši hypotézu. Nám jde o těch 19 miliard, které jsou navíc v tomto rozpočtu teď v červenci. Nikdo tady nezpochybňuje, že jsme ochotní se bavit o valorizaci, kterou chceme projednávat v běžném režimu, a tím pádem, když teď vyplatíte v červenci, změnите k září, kde je další možnost změnit celý zákon, valorizaci, tak přece to nebude ve výhledu deseti let 600 miliard, tak se nebudíme o hospodářské ztrátě 600 miliard ve výhledu deseti let, když se změní v průběhu tohoto roku valorizace. Nám jde o to, že to berete důchodcům teď v červenci, kde na to vznikl legitimní nárok, a pojďme se bavit o těch dalších. Prostě ta hypotéza je tady špatná! Nebude to 600 miliard, když to změnите během roku! To je celou dobu, o čem se tady bavíme! (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Pan poslanec Nacher a poté pan ministr.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Já to teď udělám rychle, protože za ty dvě minuty se nedá nic stihnout. Takže za prvé. Vy tady kroutíte legislativu jak paragraf, aspoň všichni víme, proč je tak zkroucený paragraf, a ministr pro legislativu tady soustavně není. Takže bych se chtěl zeptat, co na to říká ministr spravedlnosti, na to, co se tady odehrává, pokud mě ministr spravedlnosti poslouchá. Neposlouchá! Takže on pak tady někdo je, a stejně neposlouchá. Ale abych neztratil – mám půl minuty za sebou.

Konečně reakce na pana ministra Jurečku. Tak jsem rád, že jsme se posunuli, ale teď to vaše vysvětlení, já mu nerozumím. Vy jste říkal, že ta škoda kumulativně, že jak se ten mechanismus nezmění a bude to nastaveno výše nebo v té současné době, tak to kumulativně za deset let bude 600 miliard. Ale my zpochybňujeme právě tenhle úhel pohledu, protože my tady od začátku říkáme, že se nebráníme politické debatě, a říkám to tady asi počtvrté, která je legitimní, o změně valorizačního mechanismu. A když se teoreticky domluvíme a v září se změní valorizační mechanismus, úplně se změní, teď budu teoretizovat, tak ten váš scénář nenastane, to není pravda. Takže těch 58 miliard, o kterých mluvil Karel Haas, to nenastane. Nenastane, protože stejně tak, jako vy ho měníte teď dokonce retroaktivně, tak ho tady v tomhle případě, co navrhujeme my, můžete změnit do budoucna. Do budoucna! Takže my zpochybňujeme tu retroaktivitu a na to mi stále nikdo neodpověděl. Vy pořád říkáte, co tady bude kumulativně za deset let. To ale není pravda! (Reakce z pléna.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Ano, tak prosím, abyste si to vyříkali přes pultík, takže nyní pan vicepremiér Jurečka.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji moc. Já poprosím velmi, prostřednictvím pana předsedajícího, ctěného kolegu Patrika Nachera i paní ctěnou kolegyni Fialovou a všechny další. Teď se pokusím vysvětlit, že to, co říkáte, že nenastane, opravdu nastane, protože v okamžiku, kdy to v červnu těm lidem přiznáme, stane se to už jednou provždy základem jejich důchodů. Budoucí valorizace, i když je ve shodě, pokud se na tom dohodneme, když ty budoucí valorizace upravíme, jejich parametry, tak jenom budou maximálně brzdit tempo té budoucí valorizace, ale už jednou provždy po tom červnu se to stane trvalým mandatorním výdajem každý měsíc. A kdybyste to chtěli snížit a říct, že tedy dokážeme z toho, co v tom červnu bude přiznáno, někde pro ten rozpočet ušetřit, pak bychom museli jít do toho způsobem, že ty důchody jednou vyměřené fakticky snížíme. Fakticky snížíme! A to už je úplně jiná debata. Vy tady mluvíte dneska o nějakém legitimním očekávání – tam už by to byla nabyla práva a do toho opravdu už vstoupit nelze. Prostě v červnu se to stane, ať už zvýšíme o náš návrh, nebo o ten současný, původně platný, je to jednou provždy pro všechny tyto důchodce do konce jejich života už trvalou výši jejich důchodů, kterou do budoucna ovlivníme jenom tím, jestli budeme valorizovat nějakým jiným vzorečkem do budoucna trvalým, ať už v rádných, nebo mimořádných valorizacích. To je to podstatné, co se snažím vysvětlit. Opravdu už to nejde ani o korunu vzít zpátky, pokud nechceme jít cestou Řecka, kdy v Řecku snížili vyměřené základy důchodů o polovinu. Není to možné!

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Vondráček.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Zahříváme se, debata nám proudí. Já jsem chtěl reagovat na kolegu Haase, ale odběhnou tady k tomu, co poslouchám. Školu na to nemám, ale vy jako byste tady tvrdili, že tedy ty důchody jednou zmrznou a už se měnit nebudou, a to by bylo ideální. Ty důchody mají růst, protože rostou náklady a porostou. Valorizace je systém,

který je právě proto, aby v absolutní částce nedocházelo ke snížení hodnoty důchodů. Ony vždycky porostou. Přece nemůžete říct, že 600 miliard je nějaká škoda! Prostě bude dráž, vždycky bude nějaká inflace, a ty důchody mají růst. Všichni jednou budeme starí a nemocní, to je jedna jistota, kterou máte. Budeme starí, budeme nemocní, možná budeme bezmocní. A pamatuje na to Listina základních a práv svobod a máme právo na nějaké základní zabezpečení. Jsou státy, které mají mnohem větší procentuální částku, co se týče výše důchodu oproti jejich předcházejícímu příjmu v životě. My máme nějak kolem 40 %, jestli se nepletu. Prostě z toho musí ten důchodce nějak vyžít, a jestliže bude i nadále růst inflace, tak musí růst i důchody. Ať se stanoví prostě vyšší základ a bude vyšší základ, ale také je všechno dražší, a pak se změní valorizační rámec. Já nejsem odborník, ale přece tohle je úplně logický selský rozum! To nemůžete označit za škodu a nemůžete to chtít řešit ve zkráceném řízení teď během pár dnů, ačkoliv přece to musíte vědět dlouho dopředu, i ta inflace se věděla dlouho dopředu. Je tady úplně porušován základní princip politické debaty ve Sněmovně a nějaká práva menšiny účastnit se na parlamentních procedurách. Bavíme se tu o zkráceném řízení, to je ta podstata. Že to tlačíte... Jediný důvod, proč to projednáváme, je, abyste to stihli, žádný jiný důvod neexistuje. Tenhle zákon patří do rádné debaty a do trí čtení. (Předsedající: Čas.) To je podstata mého příspěvku. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a Roman Kubíček, další z přihlášených. Pan poslanec Kubíček.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo. Pane předsedající, dámy a pánové, tak já jsem si tady našel ty body, kdy to můžeme udělat, a hledal jsem, jestli tady nebylo zemětřesení v uplynulých dnech – zatím nebylo. Nějaká povodeň zatím nebyla. Válku nemáme daleko, ale museli bychom se tedy označit do toho válečného stavu.

A teď k tomu mechanismu. Já jsem ekonom a neškolte mě v tom, jak to funguje. Takže pochopitelně na jedné straně máte má dát – dal a na druhé straně máte nějaké příjmy. Valorizace, přestože ovlivňuje náklady a mandatorní náklady na důchody, na druhé straně způsobuje nepředvídatelné a nepredikovatelné příjmy státu, jejich nárůst. Takže to musíte vyrovnávat spolu a budeme se bavit, o kolik procent je to navýšení důchodů oproti tomu neočekávanému příjmu. A to už je někde jinde.

Takže to musíte vyrovnávat spolu a budeme se bavit, o kolik procent je to navýšení důchodů oproti tomu neočekávanému příjmu. A to už je někde jinde. Pak se bavíme o té cenové základně a ten bod 11 je špatně spočítaný, protože pokud dojde k úpravě valorizačního mechanismu, tak to není 600 miliard! Já neříkám, že to není nic, bude to třeba 300 miliard, ale 600 miliard to není, protože záleží na tom, na čem se dohodneme. Takže prosím, není to v bodě 11 vypočítané, je to jenom z této základny a počítejte pořád se stabilním růstem. Je to tak. Je to tak! A vůbec jste nezapočítali příjmy způsobené vysokou inflací.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Berenika Peštová, poté paní předsedkyně Schillerová.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já tedy budu reagovat na pana kolegu Haase, protože je jediný, který tak nějak reaguje. Pane kolego, vy jste řekl o těch přezkoumatelných dvou číslech, takže mám to chápout tak, že ode dneška nebudeme zpracovávat RIA a budeme spoléhat na Ústavní soud, který ve své podstatě bude přezkoumávat daná čísla, která si tam napíšeme, a já budu čekat, jestli daná čísla jsou, anebo nejsou relevantní? To přece nemůžete myslet vážně! Říkal jste, citoval jste tady dvě čísla. Jedno číslo bylo nějakých 34 miliard, druhé číslo bylo 58 miliard. To je ta vyčíslená škoda, kterou jste tady říkal. A já mám teď čekat na to, jestli Ústavní soud řekne, jestli tato čísla – měla by být přezkoumatelná, protože

když jsou napsaná, tak by měla mít nějaký reálný základ – a já mám čekat na to, jestli jsou pravdivá, nebo nejsou pravdivá. To je přece nesmyslné! Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, já vám přeji pěknou půlnoc. Budeme pokračovat ve faktických poznámkách. Jako další vystoupí paní poslankyně Alena Schillerová, připraví se pan poslanec Radek Vondráček. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych chtěla reagovat na pana poslance Haase, vaším prostřednictvím. Já nezpochybňuji ta čísla – 34,4, 58,6, jestli to říkám přesně. Dělal to aparát a já jsem nikdy čísla aparátu nezpochybňovala. Já zpochybňuji to, že prostě tyto výdaje jsou v rámci celkových výdajů 2 biliony 223 miliard jenom v roce 2023, v roce 2024 ještě vyšší. To je ten nepoměr. A já prostě chci říct, pan ministr Jurečka tady mluvil o tom, že si na to bude muset půjčit, ale vy jste schvalovali teď třeba – a já vůbec to nezpochybňuji, ani do toho nestřílím – navýšení výdajů na obranu, bavili jste se o dalších 40 miliardách. To se nepůjčuje? Takže tyto se půjčují a ty se nepůjčují atd.? Aha. Otázka je, jak se to proplácí a jaké jsou to zálohy. Čili to je demagogie a já ani nevěřím tady tomu výkladu, který tady je popsán, protože jestli skutečně to tak bylo, proč pan ministr s tím nepřišel nebo vláda už na podzim? Proč s tím nepřišel v řádném legislativním procesu? Tyto věci bychom tady diskutovali, modelovali. Ne, že tady na koleně teď tady něco počítáme! To znamená, věděli bychom přesně, jaké jsou ty vývojové řady. Takhle nevíme nic a je nám tady tvrzeno něco, o čem já mám velkou pochybnost. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Další faktická poznámka – pan poslanec Radek Vondráček. Prosím.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Já jsem tady řekl větu: všichni budeme staří a nemocní. Ta valorizace má nějaký důvod. Já nebudu zpochybňovat tu výši, já vám přečtu něco jiného. V případě valorizace důchodů jde o naplnění ústavního práva na to, že občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci podle čl. 30 Listiny základních práv a svobod, jakož i při ztrátě živitele, které se u nás realizuje formou důchodů. Valorizace důchodů je pak projevem materiálního pojetí aplikace základních práv a svobod. Materiální pojetí zabraňuje tomu, aby se ze základních práv a svobod nestala jen prázdná skořápka, konkrétně aby při nezměněné absolutní částce důchodů nedošlo díky inflaci k jejich radikálnímu snížení, až vytunelování valorizace. Zajišťuje zachování základního práva na důchod ve stáří, invaliditě či při ztrátě živitele ve vztahu ke spotřebnímu koší tím, že se aktuální výše důchodu důchodců v peněžním vyjádření upraví s ohledem na reálný pokles hodnoty peněz způsobený inflací. Závěr tedy je, že existence dlouhodobě známého valorizačního mechanismu vázaného na inflaci je naplněním základního práva, nikoliv jeho ohrožením. Nelze tedy při vyhlášení stavu legislativní nouze použít důvod ohrožení základních práv a svobod a už vůbec ne zásadním způsobem. Naopak je otázkou, zda zákonná novela navržená k projednání ve stavu legislativní nouze upravující vazbu valorizace důchodů na růst inflace neohrožuje toto základní právo důchodců. Jisté je, že je snížuje. Prostě není škoda to, že budou mít důchodci zhruba reálný příjem pořád stejný v dalších 10 letech. To mi přece nemůžete tvrdit! Pak je škodou všechno, co utratíte ze státního rozpočtu. Pak je škodou, že se koupí dražší stíhačka než ta levná. Tak ten rozdíl mezi cenou gripenů a F-35 je tedy škodou? Děkuju. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Jako další vystoupí pan poslanec Karel Haas s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Karel Haas: Děkuju moc rád za slovo. Vážený pane předsedající, určitě jsem nevolal, to se jenom ohradím, proti tomu, že bych volal po tom, aby se u zákonů, návrhů zákonů nezpracovávala RIA. Nic takového v mému projevu, v žádném z mých projevů nenajdete. Odpovídám jsem na dotaz, co vláda míní hrozbou závažné hospodářské škody, která je jednou z možných alternativních relevantních skutečností podle § 99 odst. 1 jednacího rádu pro žádost vlády o stav legislativní nouze. Toť první věc.

Druhá věc. Snažil jsem se vypíchnout dvě čísla, ale ona tam nejsou dvě jediná čísla, ze strany 11 důvodové zprávy a snažil jsem se odkazem na zhruba dvě třetiny té strany 11 důvodové zprávy ke sněmovnímu tisku číslo 392 poukázat na to, že vláda se snaží naplnit pravidlo vyplývající z judikatury Ústavního soudu, konkrétně z judikátu 5510, z toho plenárního, který i opozice správně argumentačně využívá k tomu, že vláda nestanovila ve své žádosti o stav legislativní nouze tu žádost ryze svévolně, opřela ji o konkrétní fakta, která, protože vnímám vaše přesvědčení podat případně ústavní stížnost, budou normálně přezkoumatelná Ústavním soudem. Toť vše.

Zmíním ještě a upřesním v té chvílce, co mně zbývá, ty dva body, na které jsem odkazoval, a teď budu konkrétně citovat to, že hrozba dopadu do veřejných rozpočtů je podle judikatury Ústavního soudu onou relevantní skutečností. Tento případ se však významným způsobem odlišoval od nyní projednávané věci. Zákon 418/2009 Sb. byl společně se zákonem č. 362/2009 Sb. přijat za mimořádných politických okolností a pod vlivem hrozby zásadního a neplánovaného zvýšení deficitu veřejných financí (Předsedající: Čas!) v důsledku hospodářské krize. Bod 96, judikát 5510.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Radek Vondráček. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Radek Vondráček: Já se také nechci pohybovat neustále v kruhu, protože my spolu prostě nesouhlasíme, máme na to jiný názor a asi už se nepřesvědčíme.

A já znova říkám, že je nesmyslné označovat výdaje státního rozpočtu za škodu. Je nesmyslné označovat to, že dorovnáte důchodcům jejich absolutní výšku toho příjmu, aby si za to koupili stejné věci, aby si pořád koupili lečo za stejnou část svého důchodu pro ty, kteří to možná takhle pochopí lépe. Prostě státní rozpočet jsou příjmy a státní rozpočet jsou výdaje. A za nezákonní výdaj lze označit třeba podvod vůči státu, ale ne výdaj nejen zákonný, ale ústavní! Já jsem vám tady – myslím si, že ústavní. Prostě ti důchodci na to mají nárok i podle Základní listiny práv a svobod, a jestli tedy stát chce šetřit a zlepšovat si bilanci, tak má napřed škrtat někde jinde.

Já vám říkám, že naprostou prioritou hnutí ANO je péče o zdraví a péče o seniory. My to máme dlouhodobě v našem programu, protože – a já jsem na to teď nedávno narazil – opravdu každý může být nemocný, každý se může zranit. Máme skvělé zdravotnictví, a to jsou výdaje, které si musíme držet, a každý má právo na nějaké hmotné zabezpečení ve stáří. Vy peníze pro důchodce prostě nemůžete označit za škodu. Vy se násilně snažíte napasovat stav legislativní nouze na to, abyste to projednali během pár dnů, abyste to měli ve Sbírce zákonů do 21. 3. To je jediný důvod, proč tu jsme celé noci, a já už jenom říkám: tak doufám, že vám ty prezidentské volby opravdu stály za to, protože jiný důvod to nemá! (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Vzhledem k tomu, že není... je faktická poznámká. Prosím, paní předsedkyně, vaše dvě minuty.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji. Už velmi stručně, pane místopředsedo. Můj kolega ctěný Radek Vondráček to řekl přesně. Je to prostě politický spor. Pro nás prioritou jsou duchodci, kteří celý život přispívali do systému, kteří vychovali tuto novou generaci, naši rodiče, naši prarodiče. Pro nás prioritou je veřejné zdraví, péče o ně, o zdravotnictví, tato oblast. Mohla bych jmenovat samozřejmě další, ale toto byly naše priority, a vaše priority to nejsou. To je celé! (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní s přednostním právem pan ministr Marian Jurečka – ruší přednostní právo, dobře. S faktickou poznámkou pan poslanec Ondřej Babka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Já se omlouvám, pane ministře, ale neříkal jste, že když to neodůvodňuje pan ministr pro legislativu, že to odůvodníte vy, jaké jsou podmínky pro projednání ve zkráceném jednání? Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní tedy bude postupovat podle řádně přihlášených. Jako první vystoupí... Já se omlouvám, paní poslankyně, ale ještě naskočila jedna faktická poznámká, omlouvám se. Nyní tedy paní poslankyně Berenika Peštová s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Pane ministře Jurečko, já jsem se odhlásila z té faktické, protože jste tady slíbil, že když tam nebude žádná faktická poznámká, že vystoupíte a všechno odůvodníte. Proto jsem se odhlásila a chtěla jsem si vás poslechnout. Vždyť jste to teď stáhl!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Poprosím, nepokříkujte po sobě a mluvte pouze na mikrofon. Páni poslanci, poprosím, nepokříkujte po sobě a mluvte na mikrofon.

Poslankyně Berenika Peštová: Pane poslanče Výborný, prostřednictvím pana předsedajícího, pan ministr Jurečka řekl, že až tam skončí faktické poznámky, že vystoupí a řekne to odůvodnění. Proto jsem tam byla ta poslední jedna a stáhla jsem ji, potom se tam objevila naše předsedkyně paní Schillerová a já jsem chtěla slyšet to odůvodnění. Já nechci čekat. Vy jste to slíbil! (Reakce ministra mimo mikrofon. Pobavení v sále.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane ministře, já vás poprosím...

Poslankyně Berenika Peštová: Takže takhle to přesně chodí! Vy něco slíbíte a pak to nesplníte!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: ... pouze na mikrofon!

Vzhledem k tomu, že není žádná další faktická poznámká a nikdo další se nehlásí s faktickou poznámkou, nyní tedy paní poslankyně Lucie Šafránková, rádně přihlášená. Děkuji vám. Připraví se... (Komentáře z pléna.) Pane poslanče, já řídím Poslaneckou sněmovnu, nevidím přihlášku s přednostním právem, uděluji slovo paní poslankyně Lucii Šafránkové. Prosím.

Poslankyně Lucie Šafránková: Moc vám děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, stav legislativní nouze představuje mechanismus, v němž se

příslušný vládní návrh zákona může projednat v takzvaném zkráceném jednání. V SPD jak režim legislativní nouze, tak i zneužití zkráceného jednání v případě novely zákona o důchodovém pojištění zásadně odmítáme. Jde o spojité nádoby, jejichž společný jmenovatelem je významné oslabení demokratické parlamentní procedury a rozpravy. V tomto případě, tedy v případě takzvaného zkráceného jednání, odpadá velmi důležité první čtení návrhu zákona, ve kterém je za standardních okolností možné mimo jiné vrátit návrh zákona jeho předkladateli k dopracování, anebo jej rovnou v této fázi legislativního procesu zamítnout, což by zároveň bylo to nejlepší, co bychom v této chvíli mohli s asociálním vládním návrhem na změnu zákona o důchodovém pojištění formou drastického snížení valorizace důchodů udělat. Zbývají tak pouze dvě čtení na projednávání zákona, včetně načtení a zdůvodnění pozměňovacích návrhů, přičemž následují...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Omlouvám se, paní poslankyně, ale požádám v pravé části sálu o ztišení. Děkuji vám. Prosím, pokračujte.

Poslankyně Lucie Šafránková: Já vám také děkuji. To je též brutální omezení legislativního procesu a možnosti s návrhem skutečně zodpovědně pracovat. Totéž platí pro další specifikum tohoto zkráceného legislativního jednání, tentokrát ke sněmovním výborům, které se příslušným návrhem zákona zabývají. Na rozdíl od standardní procedury tentokrát předseda Sněmovny sám přikáže návrh zákona pouze jednomu výboru a stanoví mu nepřekročitelnou lhůtu na projednání, což je další velmi neblahé opatření ve vztahu k návrhu zákona a možnosti jej posoudit opravdu kvalifikovaně a ze všech úhlů pohledu společně s přizvanými odborníky. Ve standardní legislativní proceduře totiž Sněmovna po prvním čtení určí hlavní garanční výbor a dále pak může hlasovat návrhy z pléna o přikázání materiálu dalším sněmovním výborům dle toho, zda k němu mají určitý odborný či věcný vztah. V případě tohoto vládního návrhu na změnu zákona o důchodovém pojištění by šlo zejména o tyto výbory Poslanecké sněmovny: ústavně-právní výbor, který by primárně zkoumal možná rizika protiústavnosti vládního návrhu, a to obsahová i procesní; rozpočtový výbor, který by zevrubně rozebral skutečné dopady návrhu na státní rozpočet, a to nejen na jeho výdajovou stranu, ale i na stranu příjmů, na kterou bude mít v dalším časovém horizontu rovněž nepochybně svůj vliv; hospodářský výbor, jelikož seškrtání zákonné valorizace důchodů o 19 miliard korun za letošní rok nemůže nemalý dopad na náš živnostenský a podnikatelský sektor, na obchod, služby, na náš průmysl; výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, protože brutální seškrtání valorizací důchodů bude mít své dopady i na obce a města, které budou muset jednak řešit nové sociální problémy svých důchodců, ale sekundárně oslabí i příjmy obcí a měst; výbor pro zdravotnictví, protože se dá očekávat propad desítek tisíc důchodců do příjmové chudoby, to, že budou muset šetřit na jídlo a kvalitních potravinách, prohlubující se stres důchodců a jejich obavy z toho, zda vůbec zvládnou zaplatit všechny své povinné výdaje, jejich strach z dluhů a exekucí, a to všechno bude mít dopady na zdravotní stav důchodců a následně i na náš systém zdravotní péče.

Pro návrh zákona, který má být projednán ve zkráceném jednání, platí i další výjimky, například tyto: návrh takového zákona se vypracovává bez předchozího věcného záměru, návrh zákona vypracovává vládou určené ministerstvo. Návrh se zašle k připomínkám, lhůtu pro sdělení připomínek stanoví člen vlády, který návrh k připomínkám zašle. K návrhu zákona předloženému vládě zaujímá stanovisko předseda Legislativní rady vlády. Nejde tedy o standardní legislativní a připomíkový proces ani na exekutivní úrovni, protože zde chybí klasické mezirezortní připomíkové řízení, které může odhalit mnoho vad zákona. Ve vztahu k tak zásadnímu návrhu, jakým je vládní snaha o rapidní snížení valorizace důchodů, k návrhu, jehož dopady budou dalekosáhlé a veskrze negativní, je použití zkráceného legislativního jednání ze strany vlády nezodpovědným hazardem, a proto ho odmítáme. Zkrácené legislativní jednání nelze oddělit od stavu legislativní nouze, který mu předchází.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, zneužití stavu legislativní nouze, se kterým si dnes vládní koalice zahrává, je nejen suspendací a degradací dolní parlamentní komory, naší Poslanecké sněmovny a všech jejích poslanců, nejen těch opozičních, ale hlavně všech občanů České republiky. Dobře si to uvědomme a svým hlasováním v této věci zabraňme nezměrným škodám, které mohou nastat. Nejen sociálním a ekonomickým škodám, které chcete způsobit našim důchodcům, ale nenapravitelným škodám na podstatě našeho parlamentarismu a demokratického režimu.

Jak říká zákon, stav legislativní nouze je možno vyhlásit pouze za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Zákonné zvýšení důchodů kvůli vysoké a vládou nezvládnuté inflaci opravdu není hospodářskou škodou, už jen proto, že nikomu žádná škoda nevznikne a už vůbec ne státu. Za prvé, důchodci peníze pocházející z valorizace penzí téměř beze zbytku utratí, protože nejde o žádné horenní sumy, které by si uložili na své neexistující účty ve švýcarských bankách. Tím jejich valnou část do rozpočtu vrátí ve formě DPH nebo spotřební daně a také pomohou mnoha živnostníkům a firmám zachovat činnost. Zákonné valorizace rovněž ušetří státu miliardy korun... (Velký hluk v sále.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Omlouvám se, paní poslankyně. Pane ministře Blažku, prosím o ztištění. Pokračujte.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji. ... které jinak budou muset vyplatit na sociálních dávkách, protože statisíce důchodců (Reakce pana ministra.) – ano, omluva se přijímá, pane ministře (Smích v sále.) – protože statisíce důchodců se v případě růstu penzí pod zákonnou normou buď propadne sociální síť dodávkového systému, anebo se jim z něj nepodaří dostat. Co vláda na jedné straně prvoplánově ušetří, bude muset obratem vyplatit z druhé kapsy. A vůbec, dát peníze dle zákona důchodcům považuje vláda za nějakou škodu? Zvýšit jim penze o 11,5 %, když meziroční inflace je 17,5 % a meziroční zvýšení cen bydlení, energií a potravin se pohybuje nad 50 %? Pokud ano, je to, byť možná nezamýšlené, přiznání vlády, které v překladu zní: Jsme asociální, životní osudy a těžkosti důchodců nás nezajímají.

Vláda zdůvodňuje použití stavu legislativní nouze pro zrychlené snížení valorizace důchodů tím, že kdyby se důchody zvedly dle platného zákona, vznikly by hospodářské škody velkého rozsahu. Kromě toho, že toto tvrzení je vůči důchodcům vrcholně urážlivé, je také nepravdivé, respektive pravdivý je jeho opak. Konkrétně pak to, že velké hospodářské a sociální škody vzniknou, když bude vládní novela na snížení valorizace důchodů schválena. Jednak tím, že silně poklesne koupeschopná poptávka seniorů, a tím i výběr nepřímých daní se všemi důsledky, a samozřejmě poklesne i hrubý domácí produkt, tržby domácích živnostníků a podobně, ale hlavně nevratné škody tento postup způsobí samotným seniorům. Dojde k významnému reálnému poklesu všech důchodů, což je v době astronomické inflace zničující. Desítky tisíc dalších důchodů (důchodců?) propadnou pod hranici chudoby do dluhů a exekucí anebo je nažene do nedůstojných front na přetížené úřady práce se složitými žádostmi o sociální dávky.

Na přelomu loňského a předloňského roku žilo v chudobě 890 000 seniorů. S prudce rostoucí inflací se ovšem počet starobních důchodců, kteří každý měsíc nevystačí s penězi, stále zvyšuje. Za velmi důležité považuji oficiální údaj z loňského roku, který říká, že 86 % českých seniorů je plně odkázáno pouze na důchodový systém, nemají žádné jiné příjmy. Centrum ekonomických a tržních analýz v tomto svém materiálu z loňského roku uvádí modelový příklad chudobou ohroženého osamělého seniorky, kterému se po valorizaci zvýšil důchod o 800 korun měsíčně. Zdálo by se, že takové navýšení znamená docela slušný meziroční nárůst penze. Ale podrobný rozbor příjmů a výdajů tohoto seniorky ukázal, že zatímco s nižším důchodem v předchozím roce na konci měsíce ušetřil 500 korun, kvůli meziročnímu zdražení všech základních životních nákladů a potřeb mu další rok ani valorizovaný důchod nestačil na

uhrazení všech jeho měsíčních povinných výdajů a dostával se pravidelně do minusu. A to si uvědomme, že vloni byla míra zdražování pořád ještě nižší než dnes a že důchody se dle zákona valorizovaly v plné výši, respektive kdy valorizace kryla průměrný růst cen spotřebního koše důchodců.

Pokud by vláda protlačila razantní osekání zákonné valorizace, dostanou se do situace, kdy jsou na konci měsíce trvale v minusu a v permanentních dluzích další desítky tisíc důchodců, protože meziroční růst cen klíčového zboží a služeb, jako je vodné, teplo, nájemné, energie, potraviny a léky, se pohybuje nad 50 %, a vláda chce milostivě důchody zvýšit o 2,3 % plus čtyři stovky. K tomu, abychom si dovedli představit dopady tohoto kroku, nemusíme být držiteli Nobelovy ceny za matematiku. Podle ekonoma a ředitele Centra ekonomických a tržních analýz Aleše Roda je propad seniorů do chudoby spojen se silným stresem a depresemi, které mohou časem narůstat ruku v ruce s neustálým zdražováním. Už teď tito senioři přemýšlejí, jak vyjít s důchodem, jestli budou raději méně jíst, nebo méně topit. A opakuji, to je analýza z loňského roku, letos už je situace mnohem horší. A vláda se ji rozhodla změnit na doslova tragicou – ne pro sebe, ale pro statisíce seniorů a invalidů.

Dlouhodobě přehlíženým tématem a fenoménem je rovněž psychické zdraví seniorů. Až 75 % seniorů podle dat Českého statistického úřadu pocítí dlouhodobou nemoc nebo zdravotní problémy, velmi často psychického rázu, eskaluje je ztráta vnitřní jistoty, pocit odloučení, depresivní myšlenky nebo strach. To vláda svým asociálním krokem opět výrazně zhorší, a tady už končí veškerá legrace. Zcela zásadní je i skutečnost, že dvě třetiny seniorů si o sociální dávky neumí, nebo mnohdy i z nejrůznějších důvodů dokonce nechce požádat. Důležitým důvodem je hlavně to, že pro člověka v seniorním věku jsou formuláře žádostí o dávky velice složité. Obávají se už jen té představy, že půjdou někam na úřad. Jednání je pro ně příliš složité. Mají strach, že je úřednice za přepážkou nepochopí. Kolikrát stačí, aby úřednice nebyla dostatečně trpělivá a empatická, a už se senior vystraší a podruhé se neodváží na Úřad práce vůbec přijít. Dalším důvodem je hrdost a stud. Starší lidé mají pocit, že celý život nějak zvládli, tak přece nemají zapotřebí, aby nakonec žádali o pomoc stát. Považují to za osobní selhání. A opět vláda do této osobně trýznivé situace chce teď poslat další zástupy seniorů. Je to neuvěřitelný cynismus a jakákoliv absence empatie k člověku a lidskému osudu. (Hluk v sále.)

Vláda klidně riskuje blamáž u Ústavního soudu a zpětné doplácení důchodů na několik týdnů zastaví další legislativní procesy a práce na důležitých zákonech, jenom aby nemusela dát důchodcům o pár stovek měsíčně více, které jim ze zákona patří. Ústavní soud říká, že "samotnou důvodnost vyhlášení stavu legislativní nouze je nezbytné posuzovat s ohledem na dobu rozhodování a rozsah informací, jež byly v této době k dispozici. Dále je nezbytné poměřovat též intenzitu důvodů stavu legislativní nouze ve vztahu k omezení dotčených ústavních principů, neboť zájem na zabránění nebo odstranění jejich důsledků by měl s ohledem na chráněné hodnoty v konkrétním případě převážit nad zájmem na řádném průběhu legislativní procedury. Musí být ale zřejmé, jaké konkrétní důsledky hrozí podle vlády pro hodnoty vymezené v tomto ustanovení, tedy co odůvodňuje závěr o hrozbě značných hospodářských škod nebo ohrožení základních lidských práv a svobod nebo bezpečnosti státu. Tyto důvody přitom nesmí být svévolné a konkrétní návrh zákona, jehož projednání ve zkráceném jednání vláda navrhuje, musí představovat vhodný prostředek k zamezení vzniku či trvání předmětného ohrožení veřejného zájmu." To v případě vládní novely zákona o důchodovém pojistění nepochyběně naplněno není.

Co je také v souvislosti se stavem legislativní nouze velmi podstatné, je ta zkušenosť, že na rozdíl od podobných institutů, které také zkracují legislativní procedury, například procedura schválení návrhu zákona v prvém čtení dle § 90 jednacího řádu Poslanecké sněmovny nebo zkrácené jednání podle ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, nemají v případě použití institutu stavu legislativní nouze parlamentní menšiny prakticky žádnou možnost zabránit využití této procedury. Je totiž vyhlašována na žádost vlády, která tak jedná s vědomím

podpory ze strany své parlamentní většiny. Je adresována předsedovi Poslanecké sněmovny volenému Poslaneckou sněmovnou, ovládanou stejnou parlamentní většinou, který svým rozhodnutím takové žádosti vyhoví a případně přímo určí garanční výbor s nepřekročitelnou lhůtou k vydání usnesení. Existenci podmínek pro vyhlášení stavu legislativní nouze pak obecně, a následně i podmínek pro projednání daného návrhu zákona ve zkráceném jednání v době před projednáváním jednotlivých bodů pořadu schůze, posuzuje Poslanecká sněmovna, opět ovládaná touž parlamentní většinou.

Ústavní soud ve svém nálezu z roku 2011 uvádí, že odůvodňuje-li vláda potřebu přijetí návrhu napadeného zákona ve zkráceném jednání a ve stavu legislativní nouze negativními důsledky vyplývajícími ze skutečnosti, že její návrh zákona o státním rozpočtu s těmito změnami nepočítá, nelze takovou argumentaci z hlediska zákonem vymezených důvodů pro vyhlášení stavu legislativní nouze považovat za přijatelnou. To považuji také za velmi podstatné. Je zodpovědností každé vlády, aby při sestavování návrhu zákona o státním rozpočtu vycházela z platných právních předpisů a v případě, že považuje za účelné dosáhnout jejich změny, aby včas realizovala své oprávnění podat odpovídající návrh zákona, jehož prostřednictvím by dosáhla požadovaných změn. To říká Ústavní soud a to říkáme i my.

V souvislosti s mnou citovaným a komentovaným nálezem Ústavního soudu považuji za důležité zmínit i to, že soud tehdy vyjádřil vážné pochybnosti o samotné ústavnosti aktuální úpravy institutu stavu legislativní nouze, která od té doby nebyla změněna, a že aprobovat dosavadní zákonné úpravy stavu legislativní nouze lze jen za předpokladu, že bude vykládána maximálně restriktivně, ústavně, vstřícně a odpovědně. Ústavní soud explicitně uvedl, že má za to, že by Poslanecká sněmovna měla zvážit novelizaci svého jednacího řádu v ustanovení, týkajících se právě úpravy stavu legislativní nouze, aby byla ústavně konformní.

Dámy a páновé, při hodnocení oprávněnosti aplikace stavu legislativní nouze na danou konkrétní situaci, na projednání konkrétního návrhu zákona, v tomto případě jde o vládní novelu zákona o důchodovém pojištění, je dobré a důležité pohlížet i z celkového pohledu základních principů parlamentarismu. Parlamentarismus lze chápat jako soubor hodnot, institucí a procedur. Jeho existence je založena především na určitých pravidlech hry, která budou respektována, ať již ve volbách zvítězí kterakoliv z politických stran či koalic. Zároveň platí, že čím je větší aktuální parlamentní převaha vládní většiny, tím méně se projevují typické nástroje parlamentarismu. Souvisí to i s úrovní politické kultury konkrétní země, která je zase výsledkem dlouhodobých tradic, ne pouze produktem jednoho aktuálního volebního období.

Hodnoty a principy, jako jsou konsenzus, pluralita, princip vlády většiny, ochrany menšiny, vláda na čas, reprezentativní mandát a tak dále, se promítají i do institut... pardon, institucionální roviny existence parlamentarismu, a hlavně v duchu principu předvídatelnosti a legitimního očekávání se dodržování těchto principů promítá do ochoty občanů dodržovat právní řád a do jejich lojality ke státu a k jeho politickému režimu. Mějme toto na paměti právě dnes, kdy chce vládní většina bezprecedentním způsobem porušit ústavní pravidla legislativního procesu.

Důležitým pojmem a principem je v této souvislosti i tak zvaná autonomie Parlamentu. Ta je zachována pouze tehdy, pokud používané zvláštní legislativní procedury nenarušují demokratická pravidla, pouze tehdy, urychlují-li je legislativní proces za situace, kdy opoziční poslanci mají možnost se k věci vyjádřit, a to v hlasováních, v rozpravách nebo formou pozměňovacích návrhů. Ústavní soud svými rozhodnutími a nálezy stanovil závazné mantinely pro následné politické a parlamentní postupy a pro politická rozhodnutí, a to i pro futuro, když restriktivně vymezil situace, za kterých by měl být institut stavu legislativní nouze používán. Tato restriktivní rozhodnutí jsou hranice, kterými Ústavní soud vyjádřil nadřazenost ústavy nad všemi ostatními okolnostmi ovlivňující politické rozhodování o použití stavu legislativní nouze.

Ústavní soud jasně řekl, že projednávání návrhu zákona v režimu legislativní nouze s omezením parlamentní diskuse je vyhrazeno pouze pro mimořádné okolnosti. Ty nyní

nenastaly a v souvislosti s dnes projednávanou novelou vůbec neexistují. Doplňuji a upozorňuji, že tato okolnost, tedy neústavní zneužití stavu legislativní nouze a zkrácení podmínek k projednávání může znamenat a v minulosti už také znamenala jasný důvod pro následné zrušení celého takto procesně projednávaného zákona Ústavním soudem.

Všechny skutečnosti, o kterých jsem hovořila, pokládám za mimořádně podstatné a důležité. Považuji postup vlády Petra Fialy ve věci návrhu na projednávání změny zákona o důchodovém pojštění, které má snížit valorizaci důchodů, za jednoznačně protiústavní, a to jak z hlediska procedury, o čemž jsem teď hovořila, tak i z hlediska obsahu. Děkuji za pozornost. (Velký potlesk z řad poslanců SPD a ANO.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně.

Přečtu omluvu: ze zdravotních důvodů se od 7 do 9 hodin ráno omlouvá pan poslanec Igor Hendrych.

A s přednostním právem – já se o omlouvám, pane poslanče, ale s přednostním právem se přihlásil Patrik Nacher. Máte slovo, prosím.

Poslanec Patrik Nacher: No, já bych – já jsem se schválнě nepřihlásil na faktickou, protože bych chtěl poprosit, jak jsme se dohodli, že by se s přednostním právem přihlásil pan ministr, protože tam nejsou žádné faktické, které by to odsouvaly, a řekl by nám do detailu to, co jsme si tady tak trochu špitali ohledně té valorizace, abychom na to mohli nějakým způsobem reagovat. Stejně tak jako nebylo odpovězeno od pana ministra spravedlnosti, kde my jsme se ho opakovaně ptali na to, když tady nebyl ministr pro legislativu, jakým způsobem on se dívá na ten stav legislativní nouze i na ten celý proces. On tady seděl, pan ministr spravedlnosti, teď zmizel. Takže mě zajímá, jestli tedy pan ministr využije svého přednostního práva, protože teď tam žádné faktické nejsou.

A my jsme se s kolegy domluvili, teď není na co reagovat, tak jestli by bylo dobré, abyste se přihlásili, protože pak v tom případě opravdu my už tedy nevíme, jakým způsobem to dělat, protože když jsou faktické, vy se nedostanete na řadu, když faktické nejsou, tak se čeká asi do jedné hodiny, kdy bude pauza. Tak pojďme tomu dát nějaký rád.

Já bych takhle využil přednostního práva, vyzval bych pana ministra, aby se přihlásil s přednostním právem. Má na to 23 minut. Stejně se tam nedá nic moc odborně, detailně to vysvětlit, ale zaplatípánbůh za to. Tak jestli můžu poprosit pana ministra. A kde je pan druhý ministr, to nevím. Já ho pokusím se najít někde na chodbě, a třeba ho sem přivedu zpátky. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní tedy rádně přihlášený pan poslanec Karel Sládeček a po něm pan poslanec Jaroslav Foldyna. Prosím.

Poslanec Karel Sládeček: Vážený pane předsedající, dámy a páновé, dne 20. 2. 2023 předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová vydala rozhodnutí, že od 20. února...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vás požádám, abyste nehlučeli, a budete lépe rozumět. Prosím, pokračujte.

Poslanec Karel Sládeček: Děkuji. ... do 22. března tohoto roku bude vyhlášený stav legislativní nouze. Tohoto výjimečného zákonodárného procesu má být využito jen při mimořádných okolnostech, což projednávání snížení valorizace důchodu v žádném případě

není. To, že vláda neumí hospodařit a neumí zkrotit inflaci, není důvodem ke snížení valorizace důchodů.

Dovolte mi citovat bývalého předsedu vládní strany TOP 09 pana Miroslava Kalouska, který na Facebooku situaci komentoval následovně, cituji: "Milí přátelé z ODS, já vaší, v uvozovkách naší vládě pořád fandím, ale nesmíte nám to neúměrně ztěžovat, zejména tím, že budete dělat z lidí blbce. Vláda důchody nezvyšovala, vláda jen naplnila svojí ústavní povinnost a provedla platný zákon, což mimochodem já pokládám za fatální chybu, protože si myslím, že vláda měla ten zákon změnit. Ale ať tak, či onak, vydávat vlastní impotenci a nečinnost za zásluhu, to už je babišovský styl, který nutně urazí inteligenci každého vašeho voliče." Konec citace.

Poprvé v životě musím souhlasit s panem Kalouskem. Také doufám, že si voliči pětikoalice již všimli, že vláda pana premiéra Fialy je kompetentní a nečinná, a většinou se rozhýbe k nějaké činnosti až deset minut po dvanácté. Případné snížení valorizace důchodů by mělo projít standardním zákonodárným procesem. Návrh zákona se měl projednat s odbornou veřejností, projednat ve výborech a projít třemi čteními ve Sněmovně, takový postup by byl legitimní. Ale vláda nechtěla přijít o voliče před prezidentskými volbami. Tehdy nechtěli zveřejnit svůj plán okrást každého důchodce v průměru o 1 000 korun, což je vlastně podvod na voličích. Pokusím se shrnout, kdy vlády České republiky využily zákonodárného postupu legislativní nouze.

Stav legislativní nouze byl naposledy v České republice vyhlášen v souvislosti s epidemií nemoci covid-19. Významné bylo vyhlášení legislativní nouze v listopadu 2010, tehdejší vláda premiéra Nečase ji využila k rychlému projednání návrhů, které měly zajistit úspory státního rozpočtu. Z důvodu určitých obstrukcí opozice totiž hrozilo, že se tyto návrhy nestihnou projednat do konce kalendářního roku. Kvůli tomuto zneužití legislativní nouze se pak opozice obrátila na Ústavní soud, který se jí zastal a napadené zákony zrušil. Pouhá hrozba ekonomické škody v důsledku nepřijetí úsporných opatření totiž dle Ústavního soudu není důvodem pro vyhlášení stavu legislativní nouze, nutností je existence mimořádné okolnosti s potenciálem ohrozit lidská práva či způsobit značné hospodářské škody.

Legislativní nouze byla dále několikrát vyhlášena například v letech 2009 i 2010 na popud vlády Jana Fischera v důsledku hospodářské krize či v roce 2002 z důvodu konání summitu NATO. V roce 1997 nejprve v červnu Sněmovna ve stavu legislativní nouze projednala novelu rozpočtových pravidel a umožnila tak zvýšení limitu na zadlužení státu u České národní banky, který stát v té době již vyčerpal, a státní zaměstnanci marně čekali na své výplaty. Dále začátkem července roku 1997 oprávněně poslanci využili stavu legislativní nouze, aby bleskově reagovali na období zničujících záplav. Dále v srpnu 2002 po nejničivějších povodních v novodobé historii České republiky Sněmovna odsouhlasila v legislativní nouzi několik zákonů umožňujících poskytnout finanční pomoc postiženým oblastem. Podobně tomu bylo v roce 2010.

Jednací řád Senátu na rozdíl od Poslanecké sněmovny stav legislativní nouze nezná. Obsahuje pouze institut zkráceného jednání, které se ale může v horní komoře použít pouze v případě vyhlášení válečného stavu či stavu ohrožení státu, dále pro vyslání české armády do ciziny nebo pobytu spojeneckých vojáků v České republice.

Premiér Fiala ještě v listopadu 2022 prohlašoval, že se nebudou zvyšovat daně a že se nebude sahat na důchody. V té době už ale věděl, že inflace v roce 2023 bude minimálně 15 %, a zřejmě kvůli prezidentským volbám lhal všem občanům, aby neodradil voliče vládních kandidátů. Kdyby vláda raději bojovala s inflací a zkrotila inflaci pod 5 %, k mimořádné valorizaci penzí by nedocházelo a vy byste zbytečně nezneužívali institut legislativní nouze. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče. Eviduji dvě faktické poznámky, nejprve pan poslanec Ondřej Babka a po něm pan poslanec Martin Major. Pan poslanec se chystá vystoupit. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Vážený pane místopředsedo, děkuji vám za slovo. Já už opravdu dnes naposled. Já se omlouvám, to není věc, která je nějakým způsobem vhodná potlesku, a už vůbec ne k posměchu, protože my se tady celou dobu snažíme, stejně tak jako jsme se snažili včera v noci při posuzování stavu legislativní nouze, domoci toho, aby nám zde bylo dáno jasné stanovisko, proč jsou podmínky pro projednání ve zkráceném jednání.

Pan ministr Jurečka zde řekl, že není potřeba přítomnost ministra Šalomouna, a řekl tady ve 23.20 hodin, že je připraven v rádném přihlášeném přednostním právu, kdy skončí faktické poznámky, že je připraven tady vysvětlit, aby to tu jasně zaznělo, jaké jsou podmínky pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání. A my tady čekáme už hodinu a dvacet pět minut na to, jestli tady to stanovisko zazně.

Dovolím si predikovat, co se stane. My tady v jednu hodinu – za patnáct minut – skončíme, zítra ráno přijde předseda klubu KDU-ČSL Marek Výborný, navrhne zde ukončit tuto rozpravu s tím, že tady vystoupilo x poslanců s faktickými poznámkami – a já tady znova opakuji, faktické poznámky podle § 60 odst. 1, v nich nelze uplatňovat věcná stanoviska. Pan ministr tady pravděpodobně vystoupí s tím stanoviskem, proč ty podmínky jsou nebo nejsou, ráno. My nebudeme mít tedy možnost na to žádným způsobem reagovat, nebudeme mít možnost to rozporovat, a to je ten důvod, proč si myslíme, že jsou nám tady upírána opoziční práva. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, i za dodržení času. Nyní pan poslanec Martin Major s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Martin Major: Milé kolegyně, vážení kolegové. Já se určitě nechci nikoho dotknout, ale opravdu si myslíme – musíme ve tři čtvrtě na jednu nebo v jednu hodinu zde předčítat předem připravené projevy, které nás opravdu nikam neposouvají? Pořád dokola se ptáme na to samé a pořád dokola (je) vám stejně odpovídáno. Já si myslím, že diskuse tady u toho pultíku by měla být nějakou interakcí na názory, které zde pokládáme, a ta diskuse by se měla někam vyvijet, ne se točit, myslím, že to tady řekl Láďa Okleštěk, jak žába v kýblu. Děkuji. (Potlesk z řad pětikoalice.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou paní poslankyně Jana Pastuchová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane místopředsedo. No, tak když vystupuje můj kolega, vaším prostřednictvím, pan Babka, a pravá část, která celé odpoledne pije vodu z PET lahvi, mu tady tleská, já říkám, že pijete vodu z PET lahví (Potlesk zprava.) a tleskáte nám, tak každý si udělejte obrázek svůj.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní faktická poznámka pana poslance Radka Vondráčka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Radek Vondráček: Mně jenom v tento čas napadlo kolegovi říct dobré ráno, pane poslanče, protože to jste si všiml brzy, co tady děláme v té Poslanecké sněmovně. A že já už jsem něco zažil i na té koaliční straně a byly to podle mě ještě daleko horší věci. Ale já jenom chci říct, že to byla zřejmě výzva pro pana ministra, aby vystoupil, od kolegy. On chce tu

interakci, on chce, abychom tady spolu komunikovali. No, bez vás to nepůjde, pane ministře, takže už se těšíme. (Reakce od některých poslanců z lavic.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Nyní faktická poznámka pana poslance Patrika Nacherá. Prosím.

Poslanec Patrik Nacher: Dámy a pánové, my asi nepřejeme, aby vystoupil pan kolega Foldyna, protože tady máme faktické poznámky.

Já bych chtěl na pana kolegu, který tady vystoupil přede mnou. No, vlastně já jsem nepochopil to vystoupení. Já také jsem nerad, když tady poslanec něco čte, také bych byl radši, abychom jako všichni mluvili spatra, ale to platí pro vaše ministry, mimochodem, minimálně pro některé. Ale co byl závěr toho, co jste tady tou faktickou chtěl říct? Když je tady hodně faktických, kritizujete, že máme faktické. Ale v těch nelze dávat argumenty, v těch lze pouze takhle, jako to děláme my, na sebe nějakým způsobem reagovat. Když naopak faktické nejsou a dostanou se konečně na řadu ti lidé, ti poslanci, kteří jsou rádně přihlášeni, tak to zase kritizujete, že tady někdo něco čte. To znamená, mě by zajímal ten ideální stav toho, jak by to tedy mělo jakoby probíhat. To je první dotaz.

A druhý, pokud jde o interakce, někdo se ptá, někdo odpovídá. My se ptáme, vy neodpovídáte. Neodpovídáte! Některý ministr tady není celý den a neodpovídá, že jo. Ted' nemluvím o Marianu Jurečkovi, ale mluvím třeba o ministrovi pro legislativu.

To znamená, my si teoreticky můžeme dávat otázky a sami si odpovídat v rámci třeba jednoho klubu a bude nějaká interakce. A ta interakce, pokud tedy vyvoláte, tady není, protože my nemáme ty odpovědi, neslyšíme. Ano, máme nějakou dohodu, to jsme se ted' před chvílkou tady bavili s panem ministrem, že on vystoupí s tím větším projevem ráno, to je pravda, protože ted' to nedává smysl. Ale v tom případě jdou na řadu lidé, kteří jsou tam přihlášeni, takže nevím, co je v tomhle tomu ke kritice. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Další faktická poznámka – pan ministr Jurečka. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Já chci jen stručně zareagovat. Je 0.50, zazněla nějaká džentlmenská dohoda, že v 1 hodinu ráno vyhlásíme pauzy. Já opravdu si myslím, že s ohledem i na to, kolik je tady celkově poslanců a poslankyň, včetně i poslanců a poslankyň ze strany opozice, jsme se tady džentlmensky dohodli s Patrikem Nacherem, že to nedám ten projev ani ráno v 7, ani v 8, ale v 9 hodin. Tady uklidným kolegu Babku, který měl nějakou obavu, nevím, jak k ní došel, ale já jsem tady zažil minulý týden, když jsem tady ve čtvrtek odpovídala, opravdu, myslím si, že velmi věcně a korektně na interpelace, bylo tady podobné osazenstvo opozičních poslanců a v pátek ráno hodinu a čtvrt byly ty stejné otázky pokládány jako načítání nových bodů. Přišlo mi to tedy jako trošku nekorektní v rámci dohody, kterou jsme si řekli.

Když tady poslanci jsou a odpovídáme na interpelace, tak to budeme nějakým způsobem, jako opozice jste řekli, vyhodnocovat. To před čtrnácti dny nebylo z naší strany fér, to já jsem také tady řekl ten minulý týden, ale opravdu teď si myslím, že – nechci tady počítat ten výčet, kolik tady je nás všech – tak mně dává logiku, abych zase ráno neslyšel od těch nových poslankyň a poslanců, které přijdou, že neslyšeli, co jsem říkal v 0.45. Tak mně to přijde jako celkem logický postup. Děkuju za to pochopení.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji, pane ministře. Další faktická poznámka pana poslance Roberta Králíčka. Prosím.

Poslanec Robert Králíček: Vážený pane předsedající, ale tak, pane ministře, to je protimluv proti tomu, co tady říkal kolega z ODS. Já tomu rozumím, beru to jako džentlmeneskou dohodu, že budete mluvit ráno, ale proč tedy potom je tady vytýkáno opozici, že čte nějaké projevy nebo vystupují ti poslanci, kteří jsou na řadě? Tak to je fakt protimluv. Pan poslanec nám vyčítá, že se tady čtou projevy, že je to špatně, vy zase říkáte, že budete mluvit až ráno, a já to chápnu, tak vy si protiřečíte. Tak jestli vás to tady neba a celou dobu nás tady ponižujete svým smíchem, tak si vezměte pauzu do té jedné hodiny a můžeme si to vzájemné utrpení, kdy vy se tam pohiňnáváte, což je za mě hulvátské a urážející vůči opozici, tak si vezměte tu pauzu, můžeme jít domů dřív a pojďme zase seriózně jednat ráno.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vzhledem k tomu, že nevidím žádnou další faktickou poznámku, udělím slovo panu poslanci Foldynovi.

Jenom avizuji, že v jednu hodinu přeruším jednání na základě dohody předsedů klubů.

Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Já se těší na tu jednu hodinu. Děkuji za slovo. Určitě se těší mí kolegové. Já jsem vlastně vystoupil v tomto bodu věcně, abych řekl jednu věc. SPD jako celý klub nepodpoří samozřejmě tento návrh na zkrácení jednání. My si myslíme, že i to, co jsme prohráli, to hlasování, které tady bylo o tom, že tady je stav legislativní nouze – my se domníváme, že ta nouze je úplně jiná, nikoli legislativní. Nicméně musíme respektovat to, že jsme v hlasování prohráli, a vy jako koalice samozřejmě se svými 108 hlasů jste schopni vždycky si prosadit cokoliv, co se na programu objeví. Takže vlastně to naše vystupování tady je vždycky jenom kulisa. Vy jste tu demokracii pochopili, že to je kulisa, velká bere všechno. A já vám jenom chci říct, že prostě my se nedomníváme, že by to takto mělo být, snažíme se tady i věcně argumentovat. Já jsem si tady připravil patnáct stránek nějakého čtení, samozřejmě při tom psaní těch patnácti stránek jsem se ten obsah do jisté míry naučil, tak já vás nebudu zatěžovat svým poměrně špatným čtením, protože na to špatně vidím, jsem na tom jako ten pan starší Bush, to také nebyl dobrý čtenář. Já jenom chci říct, že prostě se domníváme, že vy jste vytvořili uměle celou tu krizi, která tady je, protože jste přistoupili na Green Deal, přistoupili jste na emisní povolenky, vůbec nic jste v tom neudělali, v oblasti předsednictví jste se jenom honosili čímkoli.

Po ODS minule tady zbyla aspoň diskuse o Promopro, to aspoň ukradli, co mohli. Chvála bohu, vy jste neukradli tedy, to bych vás nechtěl nařknout, to se nic nestalo, ale také jste nic neudělali pro Českou republiku, ale ani pro Evropu! Protože já se domnívám, že energetická krize, ta uměle vyvolaná energetická krize způsobuje samozřejmě i velkou inflaci v celé Evropě, v té Evropě, která napumpovala do home office peníze, ty peníze, které nebyly kryty – teď jsem chtěl říct zlatem, to je nesmysl, teď už žádný prachy se nekryjí zlatem – teď se ani prací už nekryjí. A vy to všichni dobře víte, takže z peněz poplatníků a občanů potřebujete, z kapes občanů vytáhnout ty peníze, které ještě mají. Potřebujete ze střední třídy udělat chudáky, posíláte je na úřad práce. A my bychom tyto věci chtěli projednávat v normálním legislativním procesu, to znamená, v žádné nouzi, tady žádná nouze není. Jenom tady je jedna nouze. Tu nouzi jste způsobili vy. Nouze na Šluknovském... (Poslanec Babka reaguje.) Já mám normální vystoupení, víte, pane kolego.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane poslanče Foldyno, v klidu pokračujte, já to řídím a vím, v jakém režimu teď jednáme, není to faktická poznámka. Pan poslanec Babka se doučí po nocích jednací řád. Prosím, pokračujte.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Řídíte to dobře, děkuju, řídíte to výborně. Pan Babka byl výborný, dneska ho musím pochválit. Já jsem ho chválil už prve, protože se mi líbila jeho věcnost a přístup k těm právním problémům. Já nejsem právník, já jsem jezdil na lodi, a kdybych se takhle choval ke svým kolegům na lodi, tak mi dají... tak mě nalodí. Oni vám ty lidi stejně naloží, vy to dobře víte. A já se divím také, vy vlastně svými rozhodnutími, těmi nouzemi a teď těmi neprojednáváními, vy vlastně způsobíte, že český důchodce nebude mít peníze, ty peníze, které my jsme mu měli dát a on by je všechny utratil v českých obchodech. Vy to přece dobře víte. České firmy by vyráběly, český obchodník by prodával a vy byste dostali daně. Vy nedostanete nic. Vy vyděláváte na inflaci, kterou jste uměle vyvolali tím svým Green Dealem a přizvukováním té čtvrté říši Evropy, která se teď takto chová, těmi emisními povolenkami, které my tady platíme jako pitomci, aby si je užili američtí důchodci, protože americké důchodové fondy jsou majiteli některých emisních povolenek. Takže vy z nás děláte kolonii.

Víte, co je nejhorší na tom? Že když se má něco obětovat, ten velký hráč, když něco obětuje, neobětuje sebe, obětuje tu kolonii. A my jsme tady na to obětováni. Pořád se tady křížujete nějakou válkou. Já odmítám mít nenávist vůči komukoliv – vůči Ukrajincům, vůči Rusům. Já prostě začínám být jenom našlápnutý na to, co vy uměle tady v této zemi vyvoláváte. Pojedete se mnou na Šluknovský výběžek, pojďte se mnou do sámošky a uvidíte, co vám ti lidé řeknou. Víte, jaký je těžký život v severních Čechách? Já se tady furt opakuji, ale já jsem zvolený za ty lidi v severních Čechách, a já budu bránit jejich život a způsob života, o kterém vy nevíte vůbec nic. Vůbec nic. Tady si žijete jako ty v tom žitě, víte, co jsem chtěl říct. To se totiž nesmí na mikrofon říkat, a já to samozřejmě vím.

Takže já tady opakuji, my nepodpoříme žádné zkrácené jednání. My budeme chtít do poslední chvíle bránit právo českých důchodců na to, co jsme jim slíbili, na jejich očekávání, že jim někdo přidá ty peníze. Vy jste tady vymysleli Babišova chudoba a Babišova drahota a já nevím, co všechno. Podívejte, co jste udělali vy! A já přemýšlím vždycky nad tím, protože já vás považuju za chytré lidi, moudré lidi. Vy přece dobře víte, kam to vedete, tu zemi, do špatné situace, a vaše politické strany, co vám slíbily? Řekly vám, že vás budou amnestovat? Nebo že vás budou hlídat do smrti?

Vždyť vy tu veřejnost proti sobě poštvetete. Vy poštvetete českou veřejnost sami proti sobě! Ty volby musíte prohrát a já doufám, že už se veřejnost probere, teď až jim přijdou ta vyúčtování za plyn a za elektriku, a pak projdou sámoškou s dětmi a nebudou jim moct koupit ani sušenky, protože ony už stojí 45 korun a stály 15, ty Svěženky, ty pitomé Svěženky, co stály za komunistů tři koruny. Takže to se tady z toho pěkně picneme. A vám je to totiž jedno! Vy se tady smějete. Pijete, jak říkala kolegyně, z těch PET flašek. (Poznámky z pléna.) Určitě, já nepiju, paní... A jsem rád, že se takhle bavíte. Já mám radost, že lidé mají radost, ale proč neuděláte radost také těm 3,5 milionům důchodců, kteří na to čekají teď?

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane poslanče, jak jsem avizoval....

Poslanec Jaroslav Foldyna: Vypršel jsem, co? Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Ne, ne, ne. Já se s vámi potřebuji naopak domluvit, zda vás mám zanechat v pořadí a budete pokračovat ráno.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Ne, odfajfkněte si mě, pane řídící. Já jsem řekl všechno. Děkuji vám. Díky moc!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Dobре, vše podstatné jste řekl. Děkuji vám. (Potlesk poslanců SPD.) Další přihlášenou je potom paní poslankyně Vladimíra Lesenská. Vzhledem k tomu, že je 1 hodina v noci a na základě dohody předsedů poslaneckých klubů je dohoda, že bude přerušeno jednání do 7. hodiny ranní, já tak činím a přeji vám klidný zbytek dnešní noci.

(Jednání přerušeno v 1.01 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 7.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, nyní budeme pokračovat v našem jednání. Připomínám, že se nacházíme před projednáváním vládního návrhu, kterým se mění zákon č. 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk 392, zkrácené jednání, kde bychom podle § 99 odst. 5 měli posoudit, zda jsou podmínky pro projednání zmíněného návrhu zákona ve zkráceném jednání.

Nyní tedy budeme pokračovat v přerušené rozpravě a o slovo je přihlášená paní poslankyně Lesenská, kterou tímto prosím k mikrofonu. Paní poslankyně, dobré ráno, a máte slovo.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Dobré ráno vám i všem kolegyním a kolegům. Vážená paní předsedající, vážení zástupci vlády, vážené kolegyně, vážení kolegové, projednávali jsme a projednáváme tady na plénu Sněmovny stav legislativní nouze a návrh zákona ve zkráceném jednání.

Stav legislativní nouze vyhlásila paní předsedkyně Markéta Pekarová Adamová podle § 99 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, na dobu od 20. února 2023 do 22. března 2023. Učinila tak na základě dopisu předsedy vlády Petra Fialy, který svým dopisem ze dne 20. února 2023 požádal o projednání vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Je to sněmovní tisk 392. Učinila tak tedy na základě žádosti vlády. Zároveň předsedkyně Poslanecké sněmovny rozhodla o projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání. Učinila tak svým rozhodnutím č. 54 ze dne 20. února 2023 právě v souvislosti s vyhlášením stavu legislativní nouze a přikázala podle § 99 odst. 3 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, sněmovní tisk 392, výboru pro sociální politiku k projednání a stanovila mu nepřekročitelnou lhůtu pro předložení usnesení do 24. února letošního roku do 16 hodin.

Stav legislativní nouze byl jenom v loňském roce čtyřikrát vyhlášen a různě prodlužován pro projednávání vládních návrhů zákonů ve zkráceném jednání. Byly to tyto zákony: vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, sněmovní tisk 351, zkrácené jednání. Dalším byl vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmírkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, takzvaný energetický zákon, ve znění pozdějších předpisů, sněmovní tisk 335, zkrácené jednání; vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmírkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, opět energetický zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, sněmovní tisk 302, zkrácené jednání. Dále to byl vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmírkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, opět energetický zákon, ve znění pozdějších předpisů, sněmovní tisk 259, zkrácené jednání. Dalším ze zákonů byl vládní návrh zákona o zvláštních postupech v oblasti územního plánování a stavebního řádu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské

federace, sněmovní tisk 228, zkrácené jednání. Dalším byl vládní návrh zákona o dalších opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace a o změně dalších zákonů v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, sněmovní tisk 221, zkrácené jednání. Dalším zákonem byl vládní návrh zákona o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, sněmovní tisk 170, zkrácené jednání. Dalším návrhem byl vládní návrh zákona o opatření v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, sněmovní tisk 171, zkrácené jednání; vládní návrh zákona o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, sněmovní tisk 172, zkrácené jednání; vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění covid-19 a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 4/2022 Sb.; zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 520/2021 Sb., o dalších úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii onemocnění covid-19, sněmovní tisk 127, opět zkrácené jednání, a vládní návrh zákona o mimořádném ředitelském volnu a mimořádném vzdělávání distančním způsobem pro období epidemie onemocnění covid-19 a o změně zákona č. 520/2021 Sb., o dalších úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádným opatřením při epidemii onemocnění covid-19, sněmovní tisk 128, zkrácené jednání.

A nyní nám je tedy v tomto režimu předkládáno projednání vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, tudíž sněmovní tisk 392.

Důvodová zpráva hned v úvodu obecné části tohoto tisku konstatauje: "Vlivem vysokého růstu cen je nutné provést zvýšení důchodů a příplatku k důchodu v mimořádném termínu v měsíci červnu letošního roku. Toto zvýšení vyžaduje alokaci prostředků státního rozpočtu v rozsahu, který není v současné době možné saturovat. Navrhuje se proto částečné omezení valorizace důchodů v tomto konkrétním termínu s tím, že hmotné zabezpečení příjemců důchodů, vyjádřené úrovní náhradového poměru k průměrné mzدě v ekonomice, bude i přes navrhované omezení o 3,6 procentního bodu vyšší než v roce 2022 a na nejvyšší úrovni od roku 1998. Zároveň bude příjemcům nízkých důchodů zákon garantovat určitou míru ochrany před příliš negativními dopady omezení do jejich příjmové situace."

Dále důvodová zpráva konstataje: "Zvýšení důchodů v mimořádném termínu v podobě podle současného právního stavu by znamenalo zvýšení výdajů státního rozpočtu na dávky důchodového pojištění v roce 2023 o 3,4 (34,4?) miliardy, v roce 2024 pak o dalších 58,8 miliard. Přitom již bez zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu roku 2023 je předpokládán deficit bilance důchodového účtu z důvodu vysokých valorizací důchodů v roce 2022, které předběhly výsoko růst mezd, okolo 60 miliard korun."

Snížení nadcházející mimořádné valorizace je podle navrhovatele nezbytný krok pro stabilizaci veřejných financí, které čelí pěti zásadním problémům nejen z důvodu rychle rostoucích důchodů, ale i z důvodu mimořádných výdajů, vyvolaných dopady války na Ukrajině a globálních skokových nárůstů cen energií, vyžadujících masivní kompenzaci občanům i podnikatelům. Vláda, odpovědná za zachování sociální soudržnosti, musí reagovat. Nemůže dopustit zásadní omezení a škrty v jiných sociálních oblastech. A dnes už po svém jednání mluví o změnách v dávkových systémech, respektive ve středu po svém jednání mluvila o změnách v dávkových systémech včetně státní sociální podpory. Důvodová zpráva dále pokračuje a konstataje, že navrhovaný krok je nezbytným opatřením, které umožní připravit návrhy koncepčnějších vyvážených změn důchodového systému, aniž by bylo nutné provádět radikálnější krátkodobé úpravy. Když důvodová zpráva komentuje sociální dopady,

tak říká: "Nižší zvýšení důchodů v mimořádném termínu přinese mírné zhoršení příjmové pozice populace důchodců s mírným dopadem do jejich kupní síly."

Tolik tedy citace důvodové zprávy k předkládanému sněmovnímu tisku.

Co je mírný dopad do kupní síly důchodců? To nechám na občanech a pravděpodobně i na rozhodnutí Ústavního soudu, aby si udělali závěry o důvodech vlády k projednávání v legislativní nouzi ve zkráceném legislativním procesu. Proč tento materiál nemohl adekvátně být projednáván ve výborech? Vždyť vše, co je uvedeno v důvodové zprávě, bylo možné vyčist z vývoje naší ekonomiky i mezinárodní situace a kovaní ekonomové vládu na nepříznivý vývoj upozorňovali již téměř po celý loňský rok. Proč tedy parametrické změny valorizace řešíme až nyní, když již nastalo oprávněné očekávání všech důchodců na výši vyplacené mimořádné valorizace? A navíc to řešíme ve stavu legislativní nouze během mimořádně svolané schůze Sněmovny ve zkráceném legislativním procesu!

O stavu legislativní nouze jsme tady už mluvili, ač mně právo vystoupit v diskusi bylo upřeno, přestože jsem k této projednávané věci, tedy k bodu, který jednou bodem nebyl, pak byl, pak znova nebyl, byla přihlášena již od pátku minulého týdne.

S velkým znepokojením se na vás dnes obracím v souvislosti s navrhovaným snížením valorizace důchodů. Jako bývalá ředitelka úřadu práce a člověk, který se již velmi dlouho zabývá sociální problematikou, věřte mi, že znám z první ruky problémy, kterým důchodci v naší společnosti čelí. Jsem pevně přesvědčená, že důchodci si zaslouží každou korunu, kterou dostanou, a je nespravedlivé snižovat jim důchody bez rádného zdůvodnění. Je nutné vládě připomínat, že důchodci zpravidla již nejsou schopni pracovat, a jsou tedy plně odkázáni na to, v čem jim pomůže rodina, a když nemůže rodina, v čem jim pomůže stát. Důchodci poctivě pracovali během celého svého aktivního pracovního života, snažili se, aby byli zabezpečeni právě na své stáří. Ale oni to jsou i důchodci invalidní, jsou to vdovy, vdovci, týká se to sirotčích důchodů, a snažit se tedy omezit tyto prostředky, na které jim ze zákona nárok vznikl, je podle mého silně nemorální.

Vládní návrh na snížení červnové valorizace důchodů v průměru o 1 000 korun měsíčně je podle mě nepřijatelný. Po zveřejnění posledních dat inflace z února existovalo oprávněné očekávání všech důchodců, že důchody budou zvýšeny mimořádnou valorizací. Míra inflace vyskočila přes 17 % a meziměsíční inflace stoupla o 6 %. Důchodci měli problém vyjít s penězi již před tímto návrhem a tento krok jejich situaci jen zhorší. Zhorší se situace těch nejpotečebnejších, jak jsem říkala – seniorů, vdov, vdovců, zdravotně postižených pobírajících invalidní důchody. Vaše opatření bude mít vliv na sirotčí důchody.

Doporučovali jste všem využívat opatření z Deštníku proti drahotě a slibovali, že nenecháte nikoho padnout. Dávky vás přece zachrání! A jste nadšení, nebo se alespoň tak tváříte, že počet adresátů nejrůznějších dávek úspěšně narůstá. Neměli byste naopak být spokojeni v okamžiku, kdy dávky bude pobírat co nejméně lidí, protože je nebudou potřebovat k tomu, aby mohli důstojně žít? Neměli byste být spokojeni, že možná díky vyplacení mimořádné valorizace v původní výši nebude narůstat množství žadatelů o dávky tak velkým tempem, a to i do budoucna? Nebo až nebude v rozpočtu na dávky na bydlení, na příspěvky na péči, na dávky v hmotné nouzi a finanční prostředky na státní sociální podporu, tak tady v legislativní nouzi a zkráceném legislativním procesu budeme řešit snížení těchto dávek, protože by hrozily značné hospodářské škody? Nebylo by lepší řešit opatření na snížení cen potravin, energií, pohonných hmot, na snížení inflace tak, aby mimořádná valorizace důchodů nemusela být v následujících letech vůbec vyplacena, aby inflace přestala narůstat závratnou rychlosí do dvouciferných čísel a vrátila se do normálních mantinelů?

Argument vlády, že jiné skupiny lidí, například rodiny s dětmi, jsou současnou situací postiženy mnohem více, není validním odůvodněním pro snížení důchodů. Skutečnost, že trpí i jiné skupiny, neznamená, že by důchodci měli trpět také. Je to primární odpovědností vlády zajistit, aby se lidem dobře žilo, přestože si to někteří z vládních stran nemyslí a nemyslíte.

Je naprosto absurdní uvažovat o tom, že by většina důchodců schovávala důchody pod polštář, protože by měla dostatek finančních prostředků. Většina peněz z důchodů se velmi rychle vraci zpět do ekonomiky.

Je zřejmé, že návrh na omezení zvyšování důchodů je předkládán v legislativní nouzi kvůli tomu, aby mohl být projednán ve zkráceném legislativním procesu, protože je bez podpory většiny naší veřejnosti. Skutečnost, že se vláda uchýlila k nouzovému řešení, aby včas snížila oprávněný nárůst důchodů, je alarmující. Tento krok je protiústavním diletantstvím a já jako opoziční poslankyně jsem z toho v šoku.

Pan premiér coby profesor politologie by měl vědět, že rozhodně by vláda v demokratických režimech neměla upozadňovat opozici. Opozice má mít právo vyjádřit svůj názor, byť s ním vláda nesouhlasí. Je naprosto absurdní, že představitelé vlády, kteří mají plná slova demokracie, takto postupují. Toto chování je jen (jedním) z několika dalších akcí, které znamenají, že kvalita demokracie za této vlády razantně klesá.

Znovu opakuji, použití stavu legislativní nouze a zkráceného legislativního procesu jsou nástroje, kteréžto lze použít pouze ve výjimečných případech, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo když státu hrozí značné hospodářské škody. Není vhodným nástrojem k použití, když se vláda snaží prosadit návrh, který má minimální nebo žádnou podporu našich občanů, což je tento vládní návrh.

Zajímavé ale je, že za předchozích vlád zástupci vládních stran horlivě kritizovali jakékoli použití legislativní nouze a zkráceného legislativního procesu. Teď s ním ale přicházejí, aby důchodci nedostali své zasloužené peníze. To se dá nazvat jen pokrytectvím první kategorie.

S vládou navrhovaným postupem zkrácení projednávání tohoto tisku proto naprosto nesouhlasím. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Také děkuji, paní poslankyně. Jako další přihlášená je paní poslankyně Štefanová. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Iveta Štefanová: Také já vám děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Dobré ráno všem, vážené kolegyně, vážení kolegové. Zákon o jednacím řádu Sněmovny říká, že ve stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny na žádost vlády rozhodnout, že předložený návrh zákona se bude projednávat ve zkráceném jednání. Vládní pětikoalice si tady tedy prohlašovala, že se bude o předloženém návrhu jednat v legislativní nouzi, i když ty podmínky splněné nejsou. A teď se tady budeme bavit o tom, zda se má jednání zkrátit. Proto jste tu legislativní nouzi chtěli, právě proto, aby se ta novela zákona o důchodovém pojištění mohla projednat zkráceně a co nejrychleji. To rozhodnutí ale musí udělat Sněmovna. Sněmovna musí posoudit, zda jsou podmínky, které vyžadují projednávání předloženého návrhu ve zkráceném jednání. V tomto případě se to tedy týká předloženého návrhu novely zákona o důchodovém pojištění, kterým chce vláda zkrátit mimořádnou valorizaci všech typů důchodů. Ale v tomto případě ve finále rozhodne ve Sněmovně svojí většinou koalice.

Já tady chci připomenout, že pro specifický nástroj, který je tady nelegitimně zneužit, tedy stav legislativní nouze, pro jeho možné uplatnění, musí být splněny konkrétní podmínky. Ty podmínky splněné nejsou a není důvod ani pro zkrácené jednání. Hovoříme tady o velmi významné změně, která velmi citlivě zasáhne zranitelnou část naší populace, a to dost velkou část, a vlastně tu nejrůznitelnější, naše seniory, zdravotně postižené, vdovy a sirotky.

My s předloženým návrhem nesouhlasíme. Nesouhlasíme s tím, abyste krátili navýšení důchodů, na které mají důchodci ze zákona, tedy z toho platného zákona, nárok. Ale pokud takový návrh tady vláda předložila, tak zásadní změnu zákona o důchodovém pojištění, který se týká více než 2 milionů lidí, je naprosto nutné projednat ve standardním legislativním

procesu a dát dostatečný prostor široké debatě nejenom tady na plénu Sněmovny, ale i odborným debatám ve výborech.

Mimořádná valorizace byla uzákoněna v návaznosti na enormní nárůst inflace v minulosti jako pojistka adekvátního navýšení důchodů v takové situaci, neboť pravidelná řádná valorizace je v tom případě nedostatečná. Současný zákon tedy garantuje navýšení důchodů vždy, když dojde k růstu inflace nad určitou mez v určitém časovém úseku. To znamená, že již v době uzákonění mimořádné valorizace existoval reálný předpoklad, že se ta situace s nepříznivým vývojem výše inflace a plošného zdražování může a bude opakovat. V současnosti tedy nedošlo k ničemu, co by vláda nemohla předpokládat, a nemá tak legitimní důvod k takto radikální změně. A je naprosto nemyslitelné, že by se takovýto návrh měl projednávat ve zkráceném jednání.

Navíc se jedná o návrh novely, jehož způsob a doba předložení nese jisté znaky protiústavnosti. Nejenže tu neoddiskutovatelně vzniklo legitimní očekávání, ale jde tu také i o retroaktivitu. Vláda se to snaží vyvrátit tím, že došlo k jakési naléhavé nepředvídatelné situaci, ke změně, kterou jednoduše nešlo předpokládat. To ale není pravda.

Já se omlouvám, já mám dnes trochu slabší hlas a nechci ho zesilovat.

Není to pravda. Predikce již v průběhu roku 2022 opakovaně hovořily o dalším růstu inflace i o tom, že v předloženém rozpočtu na rok 2023 na to musí být dostatek peněz. V té době se pan ministr Stanjura dušoval, že peníze na valorizaci důchodů budou, že je nějakým způsobem sežene a že všechno bude tak, jak má být. A najednou tady máme údajnou nutnost legislativní nouze a nutnost zkráceného jednání.

Zkrácené jednání pro přijetí zákona lze ale také uplatnit jenom v určitých případech, jako je vyhlášení válečného stavu či stavu ohrožení státu, prodloužení nebo rušení nouzového stavu nebo právě ve stavu legislativní nouze, který tady proto vládní koalice zneužila. Stav legislativní nouze je ale podmíněn existencí zcela mimořádných okolností, kdy bez přijetí předložené zákonné normy, ke které se ta legislativní nouze váže, by znamenal určité ohrožení bezpečnosti státu, zásadní ohrožení základních práv a svobod občanů v České republice nebo by státu hrozily významné hospodářské škody, jak to říká § 99 zákona o jednacím rádu. Tady tedy podle mě dochází ke zneužití institutu legislativní nouze, protože ty specifické podmínky splněny nejsou. Tedy není splněna ani jedna z těchto podmínek a není tady důvod ke zkrácenému jednání, právě naopak. Je mnoho důvodů, aby se takováto norma projednávala standardně.

Při schvalování rozpočtu na rok 2023 byla vláda opakovaně upozorňována na to, že na některé mandatorní výdaje rozpočet, který předkládají, dostatečně připraven není. My jsme předložili vládě desítky pozměňovacích návrhů, které by pro tento rozpočet znamenaly vyrovnanější možnosti a připravily jednotlivé rezorty nejenom na ty mandatorní výdaje. Na tuto skutečnost upozorňovala vládu ale i Národní rozpočtová rada.

Ta zásadní věc je, že období, za které se valorizace počítá, již skončilo, tedy nárok na onu mimořádnou valorizaci důchodecům již vznikl, a nyní vlastně běží jenom ta lhůta, kdy k té samotné valorizaci dojde. Podmínky stanovené zákonem pro mimořádnou valorizaci jsou splněny, a vláda má tedy povinnost navýšit v červnu tohoto roku zásluhovou složku důchodů o 11,5 %. Předloženou novelou se tedy vláda pouze chce té své povinnosti vyhnout.

Při schvalování rozpočtu na rok 2023 byla vláda opakovaně upozorněna na to, že na ty mandatorní výdaje rozpočet není připraven. Vláda ale s opozicí nekomunikuje, neposlouchá, a tak potom jsou bohužel biti právě naši občané. Nanejvýš ostudné je to, že kvůli neschopnosti vlády se pak hojí na těch nejzranitelnějších. Neposlouchá nejen opozici, ale ani odborníky. Protože jak už jsem řekla, i Národní rozpočtová rada vládu upozorňovala na to, že v rozpočtu potřebuje desítky miliard korun právě na mimořádnou valorizaci důchodů. Bylo evidentní, že v roce 2023 dojde k další mimořádné valorizaci a že inflace nadále poroste. Vědělo se to měsíce,

to, že k tomu dojde, že bude nutné dle platného zákona o důchodovém pojištění provést další mimořádnou valorizaci důchodů, že se jedná o mandatorní výdaj a že jiné složky státního rozpočtu s největší pravděpodobností neušetří tolik, aby toto mohly pokrýt. To obhajování ze stran koalice, že situace je jiná, že se to nedalo předpokládat, takto vysokou inflaci a v tom dalším roce, je nesmyslné. Vládní koalici současné podmínky musely být jasné. V tomto případě změna valorizačního mechanismu ve smyslu snížení, a tedy nedodržení mimořádné valorizace vláda tedy snad plánovala? Jinak si to nedokážu vysvětlit. A ještě navíc čekala, až bude po volbách, a teď ho musí protlačovat ve zkráceném jednání.

To, zda se opravdu jedná o protiústavní normu, jak jsem tady zmiňovala znaky protiústavnosti, může samozřejmě rozhodnout až Ústavní soud. My jsme přesvědčeni o tom, že to tak ve skutečnosti je, a také jsme vyzývali druhé opoziční hnutí, aby se přidalo k podání ústavní stížnosti. A jak všichni víme, hnutí SPD má pouze 20 poslanců, ale jsme přesvědčeni o tom, že toto jednoznačně k ústavní stížnosti je. Přestože je nanejvýš pravděpodobné, že následně Ústavní soud legitimnost stížnosti uzná, tak se stále snaží vláda silou protlačit tuto nešťastnou normu, a ještě navíc pod rouškou legislativní nouze ve zkráceném jednání. Vláda argumentuje vznikem významných hospodářských škod, nebo respektive možných hospodářských škod při nepřijetí této normy. To v žádném případě ale nemůže být bráno jako relevantní a legitimní důvod ke zneužití institutu legislativní nouze a zkráceného jednání v tomto případě. Pokud vláda nevyčerpala další možnosti snížení výdajů či zvýšení příjmů do státní pokladny, ale jako první řešení, jak ušetřit, je pro vládu snížit důchody, kromě toho, že je to vysoce nemorální, tak z těchto důvodů, které jsem tady řekla, je to neobhajitelné.

Opakovaně navrhujeme vládě řešení, která by do státní kasy přinesla ve finále více peněz, než vláda ušetří tímto krokem. Navrhujeme opakovaně několik kroků, jako je zdanění dividend zahraničních firem, sektorové digitální daně, omezení dotací solárním baronům, ukončení sociálních dávek nepřizpůsobivým. Všechna tato řešení ve finále by ušetřila více peněz než tento krok. My tato řešení opakovaně předkládáme, prakticky kdykoliv k tomu máme příležitost, například když navrhujeme nové body na jednání schůze Sněmovny – tam, kde jsme opakovaně osočováni, že pouze zdržujeme a bráníme vládě projednávat důležité zákony. A tady jsou vidět priority vlády. Vláda slibovala, že bude šetřit na výdajové stránce. Ano, to slibovala. Také slibovala, že na valorizace se sahat nebude, a také slibovala, že nebude zvyšovat daně, že se nebude zvyšovat ani věk odchodu do důchodu. Ale pak v praxi vidíme přesný opak jednání vlády, tedy podstatný rozdíl mezi předvolebními sliby a následnými skutečnými počiny vládnoucí pětikoalice. Nejenže o zvyšování daní a zvyšování věku odchodu do důchodu již představitelé vlády hovoří do médií, je to například zákon o státní službě, kde jsme mohli prakticky vidět, jak vláda šetří na výdajové stránce. Platy a další výhody pro až možná nekonečný počet politických náměstků ano, ale zákonem danou valorizaci důchodů ne.

V souvislosti s výdajovou stránkou chci tady ještě připomenout, že současná vláda má až tři celá nová ministerstva a k tomu možnost nekonečného počtu politických náměstků. A pak je vláda, jak jsme tady mohli slyšet, nucena předkládat k projednávání novelu zákona o důchodovém pojištění na snížení valorizace důchodů v legislativní nouzi, a ještě ve zkráceném jednání.

Opakuji, že podmínky a důvod pro zkrácené jednání tady není a SPD bude hlasovat proti. Já vám děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Já také děkuji, paní poslankyně, a dále je přihlášen do rozpravy pan poslanec Bašta. Pana poslance nevidím, takže bude zařazen na konec. Dalším poslancem je pan poslanec Černý. Pane poslanče, prosím. Tak můžete začít mluvit, nebo bez toho... (Poslanec Černý: Není tu světlo.) Tak už tam poslanec má. Dobré, děkuji.

Poslanec Oldřich Černý: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené poslankyně, vážení poslanci, vážení občané, probíráme zde v této rozpravě důvody pro zkrácené jednání, zdali bylo vyhlášeno správně, tedy jestli nastaly opravdu tak závažné důvody pro jeho vyhlášení. Na úvod musím konstatovat, že s vyhlášením zkráceného jednání nesouhlasím, neboť důvody pro jeho vyhlášení opravdu nevidím. Dovolte mi toto své stanovisko podrobněji odůvodnit.

Nebudu opakovat, jak vypadal dokument, který jsme dostali do našich e-mailových schránek, už to tady bylo mými předčeňky vysvětleno, a nicméně žádné další odůvodnění v tomto dokumentu z minulého týdne opravdu není. Co tedy vlastně znamená to zkrácené jednání? No, v podstatě se tím odmítá standardní parlamentní diskuse, probíráni pozměňovacích návrhů ve výborech s dostatečně vymezeným časem na zhodnocení důsledků změn a dalších procesů. Opozici se tím pádem významně svazují ruce a v podstatě nemůže v tomto zkráceném jednání nic moc dělat. Dovolím si v této souvislosti tedy připomenout velmi podobný případ, kdy byl použit stav legislativní nouze a zároveň i toto zkrácené jednání, a musím znova zopakovat, že s vyhlášením stavu legislativní nouze a projednáváním tohoto návrhu zákona ve zkráceném jednání proto zásadně nesouhlasím. Nejsou pro něj totiž žádné relevantní důvody. Hned vám to vysvětlím. Musím k tomu na začátek však osvětlit samotné vyhlášení stavu legislativní nouze, které bylo přijato před tímto zkráceným jednáním, ke kterému mně bylo znemožněno se vyjádřit, ač jsem byl řádně přihlášen. K vyhlášení stavu legislativní nouze a k náplni této mimořádné schůze se dosti konkrétně vyjádřil ministr financí. Ten minulý týden ve středu novinářům mimo jiné řekl, že projednání nižší mimořádné valorizace důchodů ve Sněmovně ve stavu legislativní nouze je oprávněné, protože státu hrozí velké hospodářské škody. Zároveň uvedl, že se neobává, že by kvůli využití stavu legislativní nouze mohl zákon zrušit Ústavní soud.

Jsou zde tedy dvě tvrzení ministra financí, která se pokusí nyní rozebrat. Za prvé je to tvrzení, že stav legislativní nouze a na něj navazující zkrácené jednání je oprávněný, s čímž samozřejmě nesouhlasím, a za druhé je to tvrzení, že kvůli stavu legislativní nouze a následnému zkrácenému jednání by zákon Ústavní soud nezrušil.

Ale pojďme postupně. Nejprve tedy to tvrzení, že stav legislativní nouze je oprávněný, protože státu hrozí velké hospodářské škody. Pěkně prosím, jak mohou státu hrozit velké hospodářské škody, když schéma valorizace důchodů je dané zákonem? Je to schéma, které je dopředu velmi dobře známé a dobře předvídatelné. K mimořádné valorizaci důchodů došlo minulý rok dvakrát a vláda přece moc dobře před mnoha a mnoha měsíci věděla, že k další mimořádné valorizaci v důsledku vysoké inflace dojde i na začátku tohoto roku. Vždyť všechny předpovědi ohledně výše inflace na začátku roku 2023 říkaly, že bude opět vysoká, tedy vysoko nad hranicí těch důležitých 5 %. Uvedu tady pár příkladů. Například zpráva České národní banky o měnové politice ze srpna minulého roku předvídala lednovou inflaci ve výši zhruba 16 %. Následná podzimní zpráva České národní banky o měnové politice přijatá bankovní radou v listopadu minulého roku se nijak výrazně od této letní neliší. Opět se na začátek letošního roku předpovídala inflace ve stejně výši, tedy zhruba asi 15 %. K letošní mimořádné valorizaci důchodů se také na sklonku minulého roku vyjádřila například i Národní rozpočtová rada. Vláda i ministr financí tedy již před mnoha měsíci moc dobře věděli, že k naplnění podmínek mimořádné valorizace důchodů na začátku letošního roku určitě dojde. Ale ptejme se, co pro to udělali. Připravili se na to nějak? Započítali tuto valorizaci důchodů do státního rozpočtu na letošní rok, popřípadě navrhli změnu zákona o valorizaci důchodů tak, abychom o ní mohli včas rozhodnout ve standardním parlamentním procesu? Nenavrhl. Prostě vláda v tomto případě trochu zaspala a požár se snaží nyní narychlou hasit vyhlášením stavu legislativní nouze s následným projednáním ve zkráceném jednání, který by se měl používat opravdu jen ve výjimečných a samozřejmě nepředvídatelných situacích. Současná situace však není v žádném případě situací nepředvídatelnou. Navíc vláda, jak už jsem uvedl, chce pomocí stavu legislativní nouze a zkráceného jednání svázat ruce opozici a okrást české důchodce o něco, na co jim vznikl podle zákona už nárok. Uvedu takový zcela podobný příklad, který ale

tuto situaci velmi dokonale ilustruje. To je totiž úplně stejné, jako byste se smluvně zavázali minoritním akcionářům ČEZ k pevné finanční hodnotě odkupu jejich akcií a pak jste jim prostě řekli, že státu hrozí značné hospodářské škody a že jim dáte méně než půlku. Dokážete si to představit? To by bylo mezinárodních arbitráží a soudů, co? Ale vy nyní sázíte na ty nejzranitelnější občany, seniory, u kterých předpokládáte, že se nebudou masivně bránit, protože na soudy prostě nebudou mít žádné finanční prostředky. Pokud tedy, jak ministr financí řekl, hrozí kvůli mimořádné valorizaci důchodů hospodářské škody, není to ale valorizace důchodů, která je na vině, to v žádném případě. Jak jsem již před chvílí uvedl, vláda prokazatelně dlouho dopředu věděla, že k této valorizaci dojde, tedy pokud hrozí nějaké hospodářské škody, bude to jen a jen kvůli nečinnosti této vlády. Tolik tedy k prvnímu prohlášení ministra financí z minulého týdne, že údajně hrozí velké hospodářské škody.

Ted' k tomu druhému tvrzení ministra financí. To je to tvrzení, kdy řekl, že se neobává, že by kvůli využití stavu legislativní nouze mohl zákon zrušit Ústavní soud. Dovolím si tedy připomenout velmi podobný případ užití stavu legislativní nouze, který ale poté Ústavní soud právě zrušil. Na podzim roku 2010 tehdejší vláda také potřebovala stav legislativní nouze a také následně zkrácené jednání, aby se mohly projednat návrhy, které měly zajistit úsporu státního rozpočtu. Tedy se jednalo o důvod velmi podobný tomu současnemu. Tehdejší opozice se obrátila na Ústavní soud a argumentovala tím, že se jednalo o zneužití institutu stavu legislativní nouze a také tohoto zkráceného jednání. V nálezu Ústavního soudu ze dne 1. března 2011 se Ústavní soud o zkráceném jednání zmínil takto, cituji: "Bod 93 nálezu Ústavního soudu. Odůvodňuje-li vláda potřebu přijetí návrhu napadeného zákona ve zkráceném jednání negativními důsledky vyplývajícími ze skutečnosti, že již návrh zákona o státním rozpočtu s těmito změnami počítá, nelze takovou argumentaci z hlediska zákonem vymezených důvodů pro vyhlášení stavu legislativní nouze považovat za přijatelné. Je zodpovědností každé vlády, aby při sestavování návrhu zákona o státním rozpočtu vycházela z platných právních předpisů, a v případě, že považuje za účelné dosáhnout jejich změny, aby včas realizovala své oprávnění podat odpovídající návrh zákona, jehož prostřednictvím by dosáhla těch požadovaných změn." Vidíte, jak Ústavní soud vyčetl tehdejší vládě, že něco neudělala včas? Stejně jako naše současná vláda, která věděla, že letos nastanou podmínky pro mimořádnou valorizaci důchodů, a žádné kroky včas neučinila a rozpočet na tuto mimořádnost nepřipravila. Pokračuji dále v citaci bodu 90 nálezu Ústavního soudu z 1. března 2011: "Mimořádnou okolností není ani situace, kdy s ohledem na určité politické souvislosti by nedošlo k přijetí samotného zákona o státním rozpočtu před prvním dnem rozpočtového roku. V takovém případě by se až do jeho přijetí řídilo hospodaření státu podle pravidel rozpočtového provizoria ve smyslu § 9 zákona číslo 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. I v těchto případech se tedy jedná o pravidelně se opakující proces přijímání státního rozpočtu a standardní způsob prosazování rozpočtové politiky vlády prostřednictvím příslušných legislativních změn." Konec citace bodu 90 nálezu Ústavního soudu z 1. března 2011.

Tedy Ústavní soud nám tímto řekl, že důvodem pro rozhodnutí o projednání změn zákona v době trvání stavu legislativní nouze ve zkráceném jednání – a o to tady vlastně jde – není neschopnost vlády včas přjmout odpovídající rozpočet před prvním dnem rozpočtového roku. No a vždyť takovou situaci tady právě máme.

Takže si to dovolím závěrem shrnout. Vláda a ministr financí již před mnoha měsíci moc dobré věděli, že k naplnění podmínek mimořádné valorizace důchodů na začátku letošního roku dojde. Co pro to tedy vláda udělala? Připravila se nějak na tuto situaci? Započítala mimořádnou valorizaci důchodů do státního rozpočtu na tento rok, popřípadě navrhla změnu zákona v souvislosti s valorizací důchodů tak, abychom o ní mohli včas rozhodnout ve standardním parlamentním procesu? To totiž přesně měl na mysli v roce 2011 Ústavní soud, kdy řekl, že důvodem pro rozhodnutí o projednání změn zákona v době trvání stavu legislativní nouze ve

zkráceném jednání není neschopnost vlády včas přijmout odpovídající rozpočet před prvním dnem rozpočtového roku.

Ještě to znova zopakuji. Neschopnost vlády včas něco udělat není důvodem pro zkrácené jednání. V této souvislosti tedy doporučuji, abychom o tomto zákoně o důchodovém pojištění, tedy o možném okradení našich důchodců, jednali standardně, a ne ve zkráceném jednání.

A protože se soustředíme pozornost na nás, na Poslaneckou sněmovnu, na tato jednání a mnoho a mnoho organizací, lidí nám píše, dovolím si ještě nějakým způsobem zkráceně ocitovat dopis od pracovníků Kovo, kteří zaměstnávají 80 000 pracovníků, a vzkazují nám poslancům, že "navrhovaná opatření jsou pro nás, poctivě pracující, zcela nepřijatelná. Není možné, aby lidé, kteří celý život přispívali do systému sociálního zabezpečení, získali v době, kdy se vše zdražuje a celíme nepřiměřené inflaci, reálně nižší důchody, a ještě si na něj budou muset počkat asi až do 68 let. Vždyť to je nejdéle skoro z celé Evropské unie. Navíc zaměstnanci v České republice pracují déle než zaměstnanci ve většině zemí Evropské unie." Oslovují nás, poslance, že uvedené kroky vlády zásadně ohrožují důstojný život lidí, kteří celý život pracovali, jejich zdraví i kvalitu života. Ve vážném ohrožení je také sociální smír. Je třeba hledat opravdu i jiná řešení k zajištění udržitelnosti důchodového systému než pouze snižovat výši důchodů či zvyšovat věk odchodu do důchodu. Může to být například zlepšování podmínek pro lidi, kteří pracují ve fyzicky náročných povoláních. Vláda by se měla zaměřit na hledání dalších, jiných zdrojů financování tohoto důchodového systému, které nepůjdou z kapes zaměstnanců. Nakonec nás zástupce zhruba 80 000 pracujících žádá, všechny poslance, o nepodporu tohoto zákona o důchodovém pojištění. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já také děkuji a další s přihláškou je pan poslanec Kobza. Pane poslanče, prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Kobza: Děkuji, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, krásné dobré ráno. Vidím, že jsme všichni optimisticky naladění, vidím to na vašich výrazech, tak doufám, že se dnes dobereme nějakého velmi pozitivního výsledku. Protože jsem jeden z těch 66 poslanců SPD a ANO, kterým bylo upřeno právo promluvit do rozpravy o stavu legislativní nouze, tak bych si dovolil některé myšlenky tady přednést i v souvislosti s jednáním o potenciálním zkráceném jednání důchodového zákona.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, já myslím, že bychom měli po všech těch právnických odborných diskusích, které zde zazněly, se začít věnovat důchodcům jako takovým, uvědomit si, v jaké jsou situaci. Já vám to tak nějak v kostce se pokusím shrnout.

Takže nárůstem cen energií rostou ceny prakticky všeho. Do toho vstupuje inflace, která v podstatě likviduje úspory, které důchodci si schovali na stáří. Do toho se posouvá věk odchodu do důchodu a současně jim chcete ještě ořezat příjmy. Takže na jednu stranu jsme svědky poměrně výrazného nárůstu nákladů na základní životní potřeby a na druhou stranu jim ořezáváte příjmy. Já bych řekl, že to je velmi nečestné a nesportovní. Tato smyčka, která se zadrhuje okolo krku našich důchodců, ať už jsou to starobní důchodci, nebo invalidní důchodci, ta je ještě dobarvená faktorem pozdního odchodu nebo posouvání věku odchodu do důchodu, protože když se vezme termín 65 až 68 let, a na druhou stranu ho stáhnete k průměrné délce dožití, která se pohybuje podle vyjádření nebo informace z České televize z minulého týdne u mužů 72 let a u žen 76 let, takže ženy mají šanci si tohoto důchodového nebe, které jim chystáte, užít o čtyři roky déle, situace je taková, že v podstatě dnešní důchodce čtyřicet let odváděl peníze do systému, aby potom nějakých šest, osm let přežil v důchodu, než umře a ušetří vám peníze, což si myslím, že je poměrně brutální kalkulace. Té se neodvážili ani komunisté.

Já bych se rád vyjádřil k záměru vlády projednat snížení valorizace důchodů právě ve zrychleném řízení z hlediska lidských práv důchodců, protože konkretizace základních lidských

práv a svobod se často překrývá s problematikou jejich omezení, a pro zásah do základních lidských práv platí určitá obecná pravidla. Listina základních práv a svobod obsahuje řadu ustanovení, která výslovně umožňují jejich omezení. Podmínkou však je, že se to může stát pouze na základě zákona v jeho mezích a při zachování těchto základních práv a svobod, což ovšem neznamená, že ty zákony si budete ohýbat podle toho, jak se vám bude momentálně hodit, takže zrychlené řízení je omezením politických práv svého druhu. Omezení základních práv je možné podle čl. 4 odst. 2 Listiny základních lidských práv a svobod jen zákonem a za podmínek stanovených touto Listinou, jak jsem řekl. V tomto případě už nestačí pouhé zmocnění v zákoně pro nižšího normotvůrce, což je například vláda, nýbrž omezení musí být uvedeno přímo v zákoně a ten musí splňovat podmínky stanovené touto Listinou základních práv a svobod. Klíčovým omezením základních práv a svobod v České republice je také pravidlo zachování podstaty základního práva podle čl. 4 odst. 4 zmiňované listiny. Cituji: "Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro která byla stanovena." Z výše uvedeného je zřejmé, že veškerá omezení základních práv a svobod musí být přiměřená, musí je omezovat jen v nezbytné nutné míře, což je jeden z hlavních principů právního státu. A já si myslím, že to bychom si měli připomínat dnes a denně.

Co se týče ústavněprávních předpokladů a podmínek takzvaného stavu legislativní nouze, zkráceného legislativního procesu, který svým rozhodnutím stanovila pro projednávání novely zákona o důchodovém pojištění předsedkyně Sněmovny paní Pekarová Adamová, obecně platí, že projednání návrhu zákona nebo jeho změny ve zkráceném jednání ve stavu legislativní nouze představuje zákonem stanovenou výjimku z rádné zákonodárné procedury, jejíž důvodnost je založena nikoliv na momentální podobě sněmovní politické většiny, nýbrž na závažnosti situace, na kterou je podle názoru vlády, respektive vládní většiny třeba bezprostředně reagovat přijetím příslušného zákona. Ustanovení § 99 odst. 1 jednacího rádu Poslanecké sněmovny vymezením důvodů pro vyhlášení stavu legislativní nouze stanovilo mimo jiné i intenzitu závažnosti těchto důvodů. Tento stav je tak podmíněn existencí mimořádné okolnosti a intenzitou jejího možného negativního důsledku na jednu z obecně vymezených chráněných hodnot, práv a svobod občanů, bezpečnost státu nebo ochrana majetku. Za mimořádnou okolnost i ve smyslu nálezu Ústavního soudu je možno považovat jen takovou okolnost, která se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů, vnitřních a vnějších, anebo může jít okolnost, jakou představují přírodní katastrofy.

Samotnou důvodnost vyhlášení stavu legislativní nouze je pak nezbytné posuzovat také s ohledem na dobu rozhodování a také na rozsah informací, které byly v dané konkrétní době k dispozici. Dále je nezbytné poměřovat též intenzitu důvodů stavu legislativní nouze ve vztahu k omezení dotčených práv ústavních principů. Musí být zřejmé, jaké konkrétní důsledky podle vlády hrozí pro hodnoty vymezené v tomto ustanovení, a tedy co konkrétně odůvodňuje, například závěr o hrozbě značných hospodářských škod nebo omezení základních práv a svobod anebo bezpečnosti státu. To v případě současného vládního návrhu na zkrácení jednání zcela chybí. Tyto důvody navíc nesmí být svévolné či smyšlené a konkrétní návrh zákona, jehož projednávání ve zkráceném řízení vláda navrhuje, musí být schopen zamezit vzniku nebo trvání předmětného ohrožení veřejného zájmu. Což si myslím, že naši důchodci ohrožením veřejného zájmu opravdu nejsou. Nic z toho v případě novely zákona o důchodovém pojištění naplněno není a vyhlášení stavu legislativní nouze je tak výsměchem zákonu a naprostou nehorázností. Neměli bychom to akceptovat a my v SPD to akceptovat nebudeme. Je to, že dáme každému důchodci to, co mu po právu patří, hospodářskou škodou? Je v průměru 1 000 korun, které ještě okamžitě vrátí do oběhu, škodou velkého rozsahu? Samozřejmě že ne, je to hanebnost.

Tady je zapotřebí si uvědomit, že i důchody jsou součástí objemu kapitálu, který se točí na vnitřním trhu, a v momentě, kdy snížením valorizací tento objem toho kapitálu snížíte, který tím pádem při svých obrátkách vytváří nadhodnoty, zvyšuje kupní sílu obyvatel, zvyšuje odbyt

zboží, samozřejmě počítejte s tím, že to bude mít negativní dopad na celkovou ekonomiku státu jako takovou, stejně jako mělo EET. Prostě umrtvené peníze na státních účtech nadhodnotu nevytváří. Je opravdu až neskutečné, jak od svého nástupu vláda – a předsedkyně Sněmovny – poslápávají právo a ústavu, na kterou skládaly slib, a ke kterým se vždy verbálně hlásí, prohlašují se za jediné obránce demokracie a ústavnosti v celé zemi – no, který důchodce tomu asi věří dneska – přičemž po celou dobu svého vládnutí (vláda) prokazuje, že je největším ohrožením demokracie, práva a ústavnosti od listopadu 1989. Kvůli riziku dočasného omezení demokratických principů ve státě je proto třeba důsledně hlídat to, zda vláda nezneužívá stavu legislativní nouze pouze pro své vlastní mocensko-politické účely.

V případě stavu legislativní nouze a zkráceného legislativního jednání nejde jen o zkrácení parlamentních procedur. Je-li totiž vyhlášen stav legislativní nouze a návrh zákona má být projednán ve zkráceném řízení, platí podle legislativních pravidel vlády pro přípravu takového návrhu zákona určité výjimky, například není třeba předchozího věcného záměru či je rozvolněn proces připomínkování v návrhu v takzvaném mezirezortním připomínkovém řízení. To je vážná vada legislativního procesu, vada v tomto případě naprosto nevynucená. Oproti standardnímu legislativnímu procesu zkrácené jednání nemá první čtení, nemá pevně stanovené jednací dny a některé lhůty neplatí. Vysoká míra odpovědnosti, řekl bych dokonce, že míra výlučná, za tento stav leží na jeho vyhlašovateli, na vládnoucí politické reprezentaci, na vládě, na Petru Fialovi a na Markétě Pekarové Adamové.

Dá se stav legislativní nouze zneužít? Určitě ano. Existuje ostatně i judikatura Ústavního soudu týkající se zneužití stavu legislativní nouze. Ústavní soud například zmínil, že tento mimořádný instrument nelze použít k omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou, kdykoliv opozice vysloví nesouhlasný postoj s návrhem zákona. To bych rád připomněl. Skupina poslanců například v minulosti u Ústavního soudu napadla zákon, který stanovil zvláštní sazbu daně ve výši 50 % na příspěvek fyzickým osobám na stavební spoření. Na státní příspěvek na stavební spoření vznikl nárok v roce 2010 a byl poukázán Stavební spořitelně po 31. prosinci 2010. Zároveň s tím se zákonem snížila výše zálohy státní podpory z 15 na 10 % z ročně uspořené částky, pokud nepřesáhla 20 000 korun. Poslanci namítali, že zákon je v rozporu s ústavním pořádkem jak vzhledem ke způsobu jeho přijetí, tak i k jeho obsahu. Navrhovatelé tedy zpochybnili důvodnost projednání návrhu ve zkráceném řízení ve stavu legislativní nouze, v jehož důsledku mělo dojít k porušení některých ústavních principů vztahujících se k parlamentní proceduře v přijímání zákonů. Jednalo se o události z let 2010 a 2011. Jak případ vyřešil Ústavní soud? Soud ten zákon zrušil jako protiústavní, sdělil, že vyhlášení stavu legislativní nouze a projednávání zákona ve zkráceném jednání zásadním způsobem mění strukturu zákonodárného procesu a omezuje jeho podstatu na samotné vyslovení souhlasu nebo nesouhlasu. Tento postup lze dle Ústavního soudu akceptovat jen jako výjimku z pravidla, a to za předpokladu zvlášť závažných důvodů, kdy zájem na bezprostředním přijetí zákona v kontextu konkrétních okolností převáží nad obecnými požadavky, které ve vztahu k zákonodárnému procesu vyplývají z ústavního pořádku. Má-li zákonodárná procedura plnit nejenom funkci hlasování, nýbrž být též garancí svobodné politické soutěže, nelze případný požadavek její racionalizace uskutečňovat prosazením stavu legislativní nouze ze strany vlády a s ní spojené parlamentní většiny. Nález Ústavního soudu říká, že zástupcům parlamentní opozice musí být s ohledem na ústavně garantovaný princip ochrany menšin umožněn v rámci legislativních procedur nerušený výkon jejich garantovaných práv. Mezi nejzákladnější práva parlamentní opozice lze podle nálezu zařadit zejména práva zaručující menšině účast na parlamentních procedurách, práva umožňující opozici výkon dozoru a kontrolu vládnoucí většiny i vlády samotné. Dále se jedná o práva umožňující parlamentní opozici blokovat či oddalovat rozhodnutí přijímání většinou, jakož i práva umožňující opozici domáhat se ústavního přezkumu většinou přijatých rozhodnutí, a konečně jde v neposlední řadě i o práva chránící opozici a její jednotlivé členy před pronásledováním a zvůlí ze strany většiny.

Dámy a pánové, stav legislativní nouze se nesmí stát novým normálem, nesmí se stát jedním ze základních nástrojů vládní normalizace. Uplatněním institutu legislativní nouze dochází vždy k omezení nebo zkrácení práv právě parlamentní opozice. Je při jeho aplikaci omezena parlamentní rozprava, zkrácen legislativní proces a Parlamentní sněmovna se může v takové situaci snadno stát pouhým nástrojem, který má legitimizovat schválení vládou předložených návrhů zákonů, aniž by byly podrobeny důkladnému zkoumání a oponování, případně aniž by měli možnost přednést poslanci nejenom opoziční, ale i alternativní návrhy. I když se jedná o zákonný instrument upravený jen jednacím řádem Poslanecké sněmovny, důsledky jeho užití přesahují v tomto případě zákonné úroveň. Vyčíslení rozsahu takzvaných hrozících škod, čímž vláda v souvislosti s návrhem na projednání novely zákona o důchodovém pojištění ve stavu legislativní nouze operuje, má podle Ústavního soudu jen pravděpodobnostní charakter a jejich výše není objektivně kontrolovatelná. Zejména lze jen obtížně odhadnout hospodářské důsledky včasného neschválení nějakého zákona. Vláda má sice k dispozici aparát, který může s určitou mírou pravděpodobnosti odhadnout důsledky případných škod, avšak tyto důsledky může i účelově zkreslit. Poslanci, zejména poslanci opozičních stran, nemají v dané chvíli dostatek objektivních informací, na jejichž základě se mohou rozhodnout, zda zákonné důvody pro projednání návrhu zákona ve stavu legislativní nouze splňují alespoň jednu ze zákonného podmínek jeho použití, tedy riziko závažných hospodářských škod. Situaci dle Ústavního soudu komplikuje i skutečnost, že vláda nemusí při zdůvodnění použití stavu legislativní nouze uvádět skutečné důvody, nýbrž důvody pouze hypotetické, které jsou v souladu s platnou legislativou, a mlčí o skutečných motivech užití tohoto instrumentu. I tato skutečnost komplikuje rozhodování poslanců o legitimitě užití tohoto nástroje při projednávání vládních návrhů zákonů.

To všechno platí i pro dnešní situaci. Jsem proto přesvědčen, že použití stavu legislativní nouze v tomto případě absolutně nemá opodstatnění. Vážené kolegyně, vážení kolegové, když shrnu všechno, co tady za poslední dny a noci zaznělo, tak mně nezbývá, než si připomenout jeden starý film, jeho titulek, který zněl Tahle země není pro starý, protože opravdu být starý v dnešní době v České republice není legrace, a já si myslím, že je nejvyšší čas, aby si i vládní koalice uvědomila, že i oni budou jednou staří a jednou budou závislí na okolí, že jednou budou závislí na tom, jestli jejich vlastní důchody budou stačit na to, aby si mohli zaplatit místo v domě s pečovatelskou službou.

Takže vyzývám vás k zodpovědnosti, vyzývám vaše svědomí, abyste si uvědomili, že starí lidé opravdu na tom nejsou dobře a budou na tom cílem dál tím hůř, zrovna tak vdovy, vdovci, sirotci, lidé, kteří mají nějaký handicap. Nezapomínejme v právnických dohadech na to, že na konci těch diskusí jsou skutečné osudy živých lidí. Děkuji vám.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Dobré ráno, dámy a pánové. Další vystoupí pan poslanec Kettner a následuje pan poslanec Zlinský se svým vystoupením. Připomínám, že jsme v bodu... nebo v části posouzení podmínek pro projednání tisku ve zkráceném jednání. Prosím, máte slovo.

Poslanec Zdeněk Kettner: Děkuji, paní předsedkyně. Dobré ráno, dámy a pánové. Proto, proč tady jsme – takový ten zákon padajícího lístku, kdy nejdříve jsme si prosadili stav legislativní nouze, díky němu můžeme nyní projednávat posouzení ve zkráceném jednání. Uděláme si takový malý výlet i do historie a trošičku dopodrobna rozeberu, proč si myslím, že když už tedy to prosazujeme, takovýto zákon, proč by se rozhodně neměl projednávat ve zkráceném jednání a měl by projít výbory, měl by projít diskusí, aby to nebylo tak nahonem.

Je to čtrnáct let, co tehdejší vláda s účastí KDU-ČSL, jejíž pan ministr nyní horuje za změnu tohoto zákona – ten zákon měl za úkol chránit starobní důchodce před inflací a zachovat jim po celoživotní práci nějaký ekonomický standard v době, kdy již kvůli svému věku a zdravotnímu stavu nemohou reagovat na aktuální ekonomickou situaci, a ani si hledat aktivní

práci – je spousta případů, kdy už v 55 letech některé firmy berou takového zaměstnance jako neperspektivního, a pokud o práci přijdou, jen velice těžko si hledají adekvátní náhradu. Současná vláda svým rozpočtovým chováním inflaci roztáčí a někdy mi to připadá, že si ji doslova pěstuje. V době, kdy skončila covidová situace, která roztáčela ekonomické náklady, stejně tady máme rozpočtové sekyry, které se nijak neliší od dob covidu.

Přibližné vycíslení zákonné valorizace důchodcům je něco přes 30 miliard a my máme situaci, kdy vláda získává vysším výběrem DPH nebo daně z příjmů výrazně více peněz, než tomu bylo v minulých letech. Když si to vezmeme dopodrobna: výběr DPH se za rok 2022 zvýšil o 15,6 %, daně z příjmů právnických osob o více než 17 % a daň z příjmu fyzických osob o téměř 13,5 %. To znamená, že stát, což je logické v době inflace, vybírá peněz podstatně více, než tomu dříve, a z logiky věci vyplývá, že tyto zvýšení příjmy by dokázaly tuto valorizaci pokrýt.

A proč se tedy nepodíváme tedy někam jinam, kde ty peníze ušetřit, než právě na důchodcích? Sociální dávky nepřizpůsobivým, peníze politickým neziskovkám, naše platy například – protože vždycky by člověk měl jít příkladem, stejně jako to dělá učitel, jako to dělá rodič, tak úplně stejně by i politici měli jít příkladem, když o těch občanech mluvíme o tom, že by se měli uskromnit, že doba je zlá a tak dále – pokud sami nejdeme příkladem, rozhodně nás lidé nemohou brát vážně a naopak nejsou z nás příliš nadšení. Dále by se dalo ušetřit na solárních baronech, byrokracie a tak dále. Dále, co windfall tax? Podle příslibů by se mělo díky windfall tax získat 85 miliard, to si myslím, že je výrazně víc, než kolik by mělo být potřeba na valorizaci důchodů, a rozpočtová stavida byla otevřena ve spoustě dalších případů – 2 % HDP na obranu. Ano, situace je taková, že by armáda měla sloužit, měla by být akceschopná, neměla by být pouze na přehlídky, ale to je dlouhodobá práce, a ne žádná hurá akce. Proč jsme přistoupili na diktát lipské energetické burzy a dopustili masivní zdražení inflace? Díky tomu, díky zdražení energií se zvedla inflace.

Důchodci jsou zkrátka jednou z nejohroženějších skupin, a jestliže se průměrná roční inflace pohybuje mezi 15 a 17 %, inflace, která se týká nejzákladnějších lidských potřeb, jako voda, energie a potraviny, je ještě výrazně vyšší, než je tento průměr. Například ceny potravin meziroční nárůst o 27 % a z toho nejvíce narostly ceny těch opravdu nejzákladnějších potravin. Ceny potravin meziročně vzrostly o 27,1 %, v říjnu to bylo o 26,2 %. Vyšší byly zejména ceny mouky o 48,3 %, polotučného trvanlivého mléka o 52,5 %, vajec o 71,9, olejů a tuků o 40,8 a tak dále. V oddíle Stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích služeb o 26 % a ceny tuhých paliv o 69 %, cena tepla a teplé vody 30 %. Takže z toho jasně vyplývá, že si senioři díky zvyšování důchodů rozhodně nežijí nad poměry. Když my o nich říkáme o nějaké solidaritě, že by se měli uskromnit, tak si říkám, proboha, z čeho? A hlavně se neohánějme průměrnými důchody. Víme, jak to s těmi průměry je. Budeme mít jednoho člověka, který má 10 milionů na kontě, budeme mít devět bezdomovců a voilà, máme tady deset milionářů. A přesně takhle to vypadá i s těmi průměrnými důchody. To znamená, že skutečně ti senioři si nežijí nad poměry. Ale valorizace, tak jak byla už před čtrnácti lety uzákoněna, jim aspoň nějakým způsobem pomůže přečkat cenový šok, který postihl zboží, služby, které jsou nevyhnutelné a oni se bez nich neobejdou. A pokud vláda sáhne na důchody, tím podle mého naruší krehký sociální smír a otočí se zády k lidem, kteří celý život pracovali a budovali tuto zemi. Namísto poděkování za celoživotní práci upřednostňujeme zájmy jiné, než jsou právě zájmy jejich, zájmy občanů České republiky. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní tedy vystoupí pan poslanec Zlinský a já bych vás, kolegové, požádala, abyste se drželi tématu, a to je, že posuzujeme podmínky pro projednání tohoto tisku ve zkráceném jednání. Tak, prosím, máte slovo.

Poslanec Vladimír Zlinský: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážené dámy a pánové, já bych nejprve reagoval na paní předsedající. Já se na to budu dívat

samořejmě svým pohledem lékaře na tento problém, takže beru to trochu více ze široka, ale zase netvrďím, že bude to mé vystoupení nekonečné, tak bych vás chtěl poprosit o to, abyste ke mně byli shovívaví, že můj pohled vychází z mé odbornosti. Vy, kteří sledujete nebo posloucháte má vystoupení, víte, že hovořím trošku jinak než ostatní. Nebude to jinak ani v tomto případě, takže bude to trošku možná víc kontroverzní než v jiných případech.

Jakékoli řízení v otázce zákonných změn v oblasti systému důchodů, a to včetně změn valorizace, jednoznačně vyžaduje pečlivou a dlouhodobou diskusi na půdě parlamentu České republiky a také ve všech zainteresovaných parlamentních výborech. Já tady budu jmenovat aspoň některé z nich: je to výbor sociální, hospodářský, zdravotní, rozpočtový, ústavně-právní, případně dalších, a nikoliv jednání ve zkráceném režimu. Já se tedy pokusím toto zdůvodnit ze svého pohledu.

Zajisté dochází vzhledem k závažným demografickým změnám s úbytkem původního obyvatelstva k nutnosti vypracovat nový důchodový systém, který bude životaschopný i v situaci očekávaného nárazovitého přechodu Husákových dětí do starobního důchodu, a to se uděje mezi lety 2040 a 2050. Bohužel tady dojde k souběhu dvou nepříznivých okolností: na jedné straně k poklesu počtu práceschopného obyvatelstva, tedy plátců odvodů, protože se do produktivního věku dostanou početně slabé generace narozené na přelomu tisíciletí, a na straně druhé dojde k odchodu do penze silné generace Husákových dětí ze sedmdesátých a osmdesátých let. Z pohledu důchodové finanční bilance se obě negativa bohužel začnou od páté dekády, to znamená zhruba kolem roku 2040, po dobu asi dalších cirka dvacet let, to znamená cirka do roku 2060, výrazně kumulovat. Ale již po roce 2030 se očekává trvale mnohem rychlejší růst výdajů na důchody. Tento nelítostný fakt bude klást před jakoukoliv vládu nepříjemný a nepopulární úkol se s touto neodvratnou situací nějakým způsobem vypořádat. Proto je nutná celospolečenská diskuse při jakémkoliv zásahu do důchodového systému s hledáním konsenzu a s rozložením nepříjemných dopadů této skutečnosti na všechny vrstvy naší společnosti.

Neuvážené kroky vlády potom vedou k radikalizaci společnosti, kdy jsou stavěny proti sobě jednotlivé skupiny společnosti – mladí kontra starí, pracující kontra důchodci, důchodci s nízkými příjmy kontra důchodci s o něco vyššími příjmy, pravice kontra levice a mohl bych dále pokračovat. Výsledkem nedohody může být velká celospolečenská katastrofa v blízké budoucnosti, protože pokud nějakým způsobem nedojde k tomu, že generace Husákových dětí nevymře, což je tedy nadsázka, potom bude vzhledem k velkému procentnímu zastoupení v populaci mít velkou volební sílu v případě zachování systému demokratických voleb. Už nyní mě napadá řešení, kterému zavdává precedens navrhované snížení valorizace důchodů, že bude nutné tyto demokratické principy omezit z důvodu možných katastrofálních hospodářských škod, ke kterým povede vyhovění požadavkům této armády zoufalých občanů.

Ted' se na to podívám trošku z pohledu zdravotnictví. Více než 90 % osob starších sedmdesáti let trpí jednou nebo více chronickými nemocemi. Já je tady mám vypsány, samořejmě nebudu je čist, ať vás s tím neobtěžuji, nicméně tady zmíním onemocnění srdce, onkologická onemocnění, onemocnění endokrinologická, což je – největší metla je diabetes mellitus neboli cukrovka. A hlavně tady bych zmínil jednu věc, a to je to, že dochází k nárůstu neurodegenerativních onemocnění a u starých lidí jsou to různé formy poruch paměti, demence, deprese, známá Alzheimerova choroba, případně Parkinsonova choroba a podobně, takže to povede k velkému náporu na zdravotnický systém. A již nyní se potýkáme s nedostatkem zdravotnického personálu, kdy nejsou mladí lidé ochotní pracovat ve fyzické, a hlavně psychicky náročných povolání s mnoha přesčasy a nočními směnami. A já se ptám, kde vezmeme tolik odborníků? Samozřejmě to vyplývá z těch nemocí, které jsem uvedl, to znamená, to budou odborníci na geriatrii, onkologii, neurologii, kardiologii, diabetologii.

Nechci strašit, ale pokud se nic zásadního nezmění, každá další generace mladých lidí bude zhýčkanější a nebude ochotna postupovat nepříjemnosti náročných povolání. A to nechci ani otvírat otázku jejich schopností kvalitně a efektivně vykonávat tak citlivou a důležitou

činnost, jako je péče o zdraví populace. Nedovedu si představit tuto armádu nemocných důchodců čekajících několik dní na vyšetření u několika zbyvajících přeživších lékařů, kteří budou muset povinně pracovat do své smrti. Podotýkám, že je to nadsázka. Jednoznačně naroste finanční náročnost zdravotní péče, a to jak kvantitativně, tak kvalitativně s rozvojem léčebných a diagnostických metod. Rád bych věřil, že už nebudeme téměř potřebovat živé lékaře, vše vyřeší umělá inteligence a lékař na dálku prostřednictvím telemedicíny. Pravděpodobně nás čekají všechny, co zde sedíme, krušné chvíle, ať už budeme v budoucnosti politici, občané, pacienti, důchodci či lékaři a zmíněné doby se dožijeme.

Z toho pohledu se jeví jako zcela sebedestruktivní, že se v předchozích letech nevěnovala pozornost zvýšení porodnosti původní populace a spoléhalo se naivně na migraci, která měla plnohodnotně nahradit původní populaci, než dojde k jejímu zmizení skrze vymření a asimilaci s příchozími lépe či hůř kompatibilními migranty. Ba právě naopak, je zpochybňována role klasické rodiny a podporovány sexuální menšiny s atypickým chováním, které většinou k reprodukci lidského rodu nevede, nebo je podporováno přímo uvažování, že nemít děti v populacích vyspělých zemí přímo pomáhá chránit ekosystémy na planetě Zemi. Paradoxně ty generace, které propagují výše zmíněné myšlenky, budou konečnou obětí svých bludů, ale proces bude již nevratný a nezastavitelný. Je otázkou, odkud pramení tato iracionalita lidského uvažování a chování. Nelze vyloučit i určitý sebedestrukční proces, který se spouští u populací, zejména u jejich společenských elit, které nejsou vystaveny potřebnému existenciálnímu stresu, tedy jakési degeneraci racionálního uvažování z důvodu života v blahobytu, kdy každá následující generace je touto negativní vlastností postižena více než generace jejich rodičů, jak se tento blahobyt postupně během let zvyšuje.

Já tím samozřejmě nechci říci, že bych si přál, aby populace nežila v blahobytu, a taky netvrďím, že populace žijící v bídě jsou ty nejlepší a nejvíce racionálně uvažující. Pokud to tak je, ale to není jisté, potom předpokládané těžké časy s existenciálními problémy by měly toto racionální uvažování u následujících populací opět obnovit. Pravda je taková, že v krizových situacích se lidské skupiny a společnosti dokážou semknout a nějakým způsobem i velké obtíže překonat a přežít s tím, že předají svůj genetický materiál, svou kulturu a zvyky dalším generacím. Pokud se to nepodaří, potom další variantou je zánik kultury a případně i genu a překrytí jinou kulturou i geny. Bohužel, tato varianta, která se v minulosti několikrát opakovala, a bylo by bláhové si myslet, že nastal konec dějin a co se stalo mnohokrát, se již nemůže opakovat.

Výše uvedený text z mého pohledu jasně ukazuje, že jednání Poslanecké sněmovny České republiky ve zkráceném režimu v žádném případě se nemůže týkat tak důležité a komplexní problematiky, jako je valorizace důchodů, a totéž platí pro celkovou důchodovou reformu, která s valorizací důchodů úzce souvisí. Rozdělení společnosti zvolenou strategií protlačení změny důchodového zákona jednoznačně velmi ztíží jakoukoliv smysluplnou diskusi o této mimořádně ožehavé, ale potřebné reformě. Využití institutu zkráceného jednání považuji z tohoto důvodu za neopodstatněné, a proto ho nepodporím. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní tedy vystoupí paní poslankyně Oulehlová, je-li přítomna – není přítomna, takže následuje pan poslanec Rozvoral, který přítomen je, a připraví se pan poslanec Síla. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, ve svém vystoupení bych se rád vyjádřil ke způsobu, jakým chcete dnes projednat vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojistění, tedy ve zkráceném jednání. Tento způsob projednávání tak důležitého zákona upravující snížení parametrů červnové mimořádné valorizace penzí poslanci za hnutí SPD nepodpoří a zcela zásadně se ohrazují nad jeho projednáváním ve zkráceném jednání.

Předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová z TOP 09 svým rozhodnutím číslo 54 ze dne 20. února 2023 podle § 99 odst. 2 zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny rozhodla, že vládní návrh zákona, kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, bude projednán ve zkráceném jednání ve stavu legislativní nouze. Dále v rozhodnutí předsedkyně Poslanecké sněmovny přikázala, aby podle § 99 odst. 3 zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny byl sněmovní tisk 392 projednán ve výboru pro sociální politiku, kterému zároveň stanovila nepřekročitelnou lhůtu pro předložení usnesení do 24. února 2023 do 16 hodin. Výbor pro sociální politiku žádost předsedkyně Poslanecké sněmovny projednal na své 26. schůzi a vydal v této věci usnesení, ve kterém mimo jiné navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby se konala obecná rozprava o návrhu zákona a aby se vedla podrobná rozprava ke všem částem návrhu zákona.

Jak už jsem zmínil v úvodu svého vystoupení, poslanci zastoupení v poslaneckém klubu Svoboda a přímá demokracie budou hlasovat proti tomu, aby byl vládní návrh zákona o důchodovém pojištění projednán ve zkráceném jednání. Z našeho pohledu se jedná o velmi důležitou změnu zákona řešící snížení parametrů červnové mimořádné valorizace pro starobní důchodce, invalidní důchodce a týkat se bude i výše vyplácení vdovských a sirotčích důchodů. Všechny příjemce této sociální dávky tato vládní novela zákona silně poškozuje a legitimní cestou je chce připravit o poměrnou část jejich příjmů, na který mají zákonný nárok. Ze strany vládních poslanců je podle nás tato vládní novela zákona nejen v rozporu s ústavou, ale především silně asociální. Důsledky v případě jeho schválení ponesou negativně ti nejohroženější, kteří jsou na této sociální dávce zcela závislí.

Hnutí SPD je připraveno v případě schválení snížení valorizací důchodů podat i stížnost k Ústavnímu soudu. Požadujeme, aby tato novela vládního zákona, která mění zákon o důchodovém pojištění, byla zde v Poslanecké sněmovně projednána standardním způsobem, tedy aby proběhlo řádně první, druhé a třetí čtení a byly dodrženy všechny stanovené lhůty. Rozhodně tato důležitá novela zákona, která upravuje státní výdaje, by měla být projednána ve více výborech Sněmovny, takže nejen ve výboru pro sociální politiku, ale zcela určitě také v rozpočtovém výboru Sněmovny.

Celý návrh této novely je narychlo zpracován k tomu, aby současná vláda snížila schodek státního rozpočtu a ušetřila přibližně 19 miliard korun, které ale stejně vynaloží na jiné výdaje, jež nebudou cílit k tomu, aby pomohly našim slušným a pracujícím občanům a rodinám s dětmi. V této souvislosti si počkejme, jaké konkrétní parametry vládního konsolidačního balíčku, které zpracovává Ministerstvo financí pod vedením ministra Stanjury z ODS, představí. Vláda se chlubí tím, že opatřeními obsaženými v tomto balíčku sníží deficit státního rozpočtu o 70 miliard korun. Dle našeho názoru na to doplatí zase jenom naši slušní a pracující občané, pro které současná vláda nedělá téměř nic.

Už nyní některí ministři mluví o tom, že musí přistoupit ke zvýšení některých daní. Ve hře je tak zvyšování odvodů pro živnostníky, zvýšení daně z nemovitostí a jedná se o výrazném snížení podpory penzijního spoření nebo zrušení státní podpory stavebního spoření. Ministr Stanjura též uvedl, že chystá zrušit celou řadu daňových výjimek, například slevu na manželku nebo manžela. Další návrhy spočívají v plošném zvyšování DPH, například u vodného, stočného, knih, vstupenek na kulturní a sportovní události, stravného, piva nebo kojeneckých potřeb. V této souvislosti bych chtěl zde apelovat na poslance vládní pětkaalice a na jejich programové vládní prohlášení, a co v něm slibovali v zájmu prosperity České republiky a jejich občanů. Po více jak roce vládnutí Fialovy vlády musím konstatovat, že skutek utek a řada deklarovaných opatření v programovém prohlášení vlády, které ve finální verzi schválila vláda Petra Fialy dne 6. ledna 2022 a na jehož základě získala tato vláda důvěru Sněmovny, je spíše v říši snů. Současná vláda Petra Fialy vede naši zemi do záhuby, a proto by bylo pro naše občany nejvhodnější, kdyby podala demisi. V rámci spravování státní kasy dělá Fialova vláda špatná rozhodnutí, na což doplácí ti, co za to nemohou, kteří by rádi poctivě pracovali a žili se svými rodinami v důstojných životních podmínkách. To se týká například živnostníků, kterých

je v České republice aktuálně registrováno téměř 2 200 000. V médiích se v poslední době začaly objevovat informace o jednotlivých opatřeních v rámci připravovaného vládního konsolidačního balíku, kdy jedním z nich má být i zvýšení sociálních odvodů pro živnostníky. I když premiér Petr Fiala prohlásil, že na něm sice zatím není shoda, nicméně je prý třeba v obecné rovině nad výší odvodů uvažovat mimo jiné také kvůli důchodům pro živnostníky. Naopak náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Šárka Jelínková z KDU-ČSL ovšem už dříve pro Českou televizi uvedla, že na zvýšení odvodů v koalici shoda je. Podle některých informací by se měl za tři roky zvýšit o 60 %. Tak alespoň živnostníci vidí, jak jim současná vláda v čele s Petrem Fialou pomáhá, přičemž většina živnostníků právě v minulých parlamentních volbách podporovala ODS, címž tedy i celou koalici SPOLU.

Pevně doufám, že se z této situace živnostníci náležitě poučí a v příštích parlamentních volbách podpoří takovou stranu nebo hnutí, které vždy bude hájit jejich zájmy. Hnutí SPD takovým politickým subjektem je a vždy bude hájit zájmy ku prospěchu všech slušných a pracujících lidí. My si na rozdíl od vládních stran vážíme živnostníků a jejich odváděné práce. To, jak doplatili na různá omezující opatření v době nouzového stavu v souvislosti s nemocí covid-19, bylo pro řadu z nich likvidační, a proto už nesmíme připustit nic dalšího, co by jim jejich provozování živnosti ztěžovalo.

Další velkou skupinou našich občanů, na které Fialova vláda vůbec nemyslí, jsou mladí lidé a rodiny s dětmi. Vláda namísto nesplnitelných slibů by měla připravit a přijmout skutečnou systémovou důchodovou reformu, počítající s výraznou podporou pracujících rodin s dětmi a porodnosti v pracujících rodinách. My v hněti SPD na tuto skupinu lidí cílíme, neboť jsme si dobře vědomi toho, že právě naše děti budou těmi, kteří budou přispívat financemi do důchodového systému. V rámci našeho programu jsme připravili projekt Rodina na prvním místě, ve které jsme představili celou řadu systémových kroků vedoucích opravdu k citelné pomoci mladým lidem a motivovali je formou daňových slev k tomu, aby se zvýšila porodnost. Podmínky pro spokojený život pracujících rodin musí nastavit a garantovat jednoznačně stát prostřednictvím svých příslušných orgánů. Musí být nastaveny takové legislativní a ekonomické podmínky, aby založení rodiny nebylo spíše trestem než radostí, aby neznamenalo masivní sociální a ekonomický propad, jako je tomu v mnoha případech v současnosti.

Vážené dámy a páni, výdaje na vyplácení důchodů se v České republice dle údajů zveřejněných na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí pohybovaly v roce 2022 v částce 595 miliard korun. Dle uvedených statistik Českého statistického úřadu vychází dnes na jednoho seniora tři lidé v produktivním věku, za dvacet let to budou dle predikce Českého statistického úřadu už jen dva lidé v produktivním věku a za čtyřicet let to budou tři lidé, ale na dva seniory.

Vrátím se k tomu, proč trváme na rádném projednání této vládní novely, změny zákona o důchodovém pojištění, tradičním legislativním procesem upraveným jednacím řádem Poslanecké sněmovny. Jde o velmi citlivou věc, neboť se týká 2 360 000 starobních důchodců a je mezi nimi i čtvrt milionu lidí, kteří pobírají tuto dávku sociální podpory v částce nižší, než je 14 000 korun. Z těchto peněz se opravdu nedá vyžít. Nyní podle platných zákonních pravidel by se měl od letošního června zvýšit v důsledku výše inflace v České republice průměrný důchod o 1 770 korun měsíčně. Fialova vláda ale chce pomocí této vládní novely změnit zákon o důchodovém pojištění, címž by se průměrný měsíční důchod zvýšil pouze o 760 korun měsíčně. To by mělo za následek, že by připravila příjemce všech důchodů v České republice průměrně o více než 1 000 korun měsíčně. To považujeme v hněti SPD za hanebnost, neboť vláda tímto sebere peníze těm nejvíce zranitelným čili seniorům v důchodovém věku, zdravotně postiženým a osobám pobírajícím vdovské a sirotčí důchody. Zásadně odmítáme všechny vládní argumenty obsažené v důchodové zprávě této novely vládního zákona snižující výši valorizačního příspěvku průměrně o více než 1 000 korun měsíčně každému příjemci této dávky, která mu je dle platných zákonů zajištěna.

Vláda by si měla veřejně přiznat, že k valorizaci důchodů dochází proto, že Fialův kabinet zcela zásadně a ve všech směrech podcenil boj s inflací. Vláda totiž měla jiné priority, jako je například předsednictví Rady Evropské unie, nadstandardní výdaje spojené s konfliktem na Ukrajině, prosazování projektu v rámci šíleného zeleného plánu Green Dealu a mohl bych pokračovat dále. Problémy českých občanů Fialova vláda neřešila, tak jak by měla, a proto by se měla všem našim lidem veřejně omluvit a v nejlepším případě sama podat demisi.

Za velmi smutné považujeme arrogantní jednání a vystupování celé vlády a poslanců ze stran vládní pětikoalice, kdy už z počátku loňského roku bylo ze stran opozičních poslanců navrhováno plno hodnotných návrhů, pomocí kterých šlo zamezit tak vysoké inflaci. Jako jeden z mnoha uvedu návrh na zastropování cen u výrobců energií. Vláda ale volí jiné způsoby, jak čelit důsledkům tak vysoké inflace, nyní je to odebrání peněz našim seniorům a zdravotně postiženým.

Všichni poslanci za hnutí SPD budou hlasovat proti tomu, aby byla novela vládního zákona, která mění zákon o důchodovém pojištění, projednávána ve zkráceném jednání. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní je tady faktická poznámka pana poslance Bendy, ale ten není ani přítomen v sále, tak tady se někdo musel splést... Kdo jste se hlásil s faktickou z místa? Ale... Tady je faktická poznámka pana poslance Bendy, pan Benda tady není... Vy jste se možná, protože jste byl... (Ukazuje k místu poslance Bendy.) Tak opravdu poprosím dávat si na takovéto věci pozor. Odhlašuj jej, ale pane poslanče, víme, jak je tady to citlivá záležitost. (Poznámka mimo mikrofon.) Tak, pan poslanec Juchelka se omylem opřel o šedé tlačítko u pana předsedy Bendy. Nicméně následuje vystoupení pana poslance Síly a připraví se pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Síla: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, pane ministře, dovolte, abych se také vyjádřil k dnešnímu tématu, což je posouzení podmínek pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání.

Za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní lidská práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, vyhlásí předseda Sněmovny na návrh vlády stav legislativní nouze na určitou dobu. Ve stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny na žádost vlády rozhodnout, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání.

Vážené dámy a vážení páновé, dnes se nacházíme skutečně v mimořádné situaci, kdy jsou zásadním způsobem ohroženy základní životní podmínky, jako je bydlení, teplo, energie, potraviny a další, pro necelý milion našich spoluobčanů v důsledku inflace a z toho vyplývající drahoty, která by se dala přirovnat a přímo spadá do obrazu života padesátých let minulého století.

V této situaci nyní projednáváme novelu zákona, která má ještě zhoršit stávající již nedobré životní podmínky našich seniorů, a to přímo ve zkráceném jednání. V tomto příkáže předseda Sněmovny tisk jednomu z výborů a současně stanoví neprekročitelnou lhůtu, do které má výbor předložit usnesení se stanoviskem k věci. Výbor v usnesení navrhne, zda se má konat o návrhu zákona obecná rozprava a o kterých částech se povede rozprava podrobná. Navrhne též lhůtu, do které má Sněmovna jednání o návrhu zákona ukončit. Ve stavu legislativní nouze posoudí Sněmovna před projednáním návrhu pořadu schůze, zda stav legislativní nouze trvá. Dojde-li k závěru, že podmínky pro jeho vyhlášení pominuly, stav legislativní nouze zruší. Ale pokud má vláda stoosmičku a chce jakýkoliv zákon protlačit, zruší projednávání k posouzení, zda stav legislativní nouze trvá, a odhlasuje si, že trvá, což je podmínkou toho, že si může ve stavu legislativní nouze protlačit, opět stoosmičkou, projednávání vládního návrhu zákona ve zkráceném jednání.

Neshledá-li důvody pro mimořádný postup, návrh zákona ve zkráceném jednání neprojedná. Ale vláda má zásadní důvod, proč musí spěchat s projednáním protlačení odebrání důchodů 7 000 korun do konce roku našim důchodcům, protože možnost pro tento krok jí ze zákona končí 22. března tohoto roku, čili času již nemá mnoho.

Ve zkráceném jednání se neužije ustanovení § 90 a 91 zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny o prvním čtení návrhu zákona. Sněmovna může rozhodnout, že od obecné rozpravy ve druhém čtení návrhu zákona upouští, a omezí řečnickou dobu dokonce až na pět minut. Třetí čtení návrhu zákona může následovat bezprostředně po čtení druhém. Ustanovení § 54 odst. 4, věta pátá, šestá, sedmá a § 95a zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny se pro třetí čtení ve zkráceném jednání nepoužijí.

Požádá-li vláda za stavu ohrožení státu nebo válečném stavu, aby vládní návrh zákona byl Parlamentem projednán ve zkráceném jednání, přikáže Sněmovna návrh zákona neprodleně jednomu z výborů lhůtu, do které má výbor předložit usnesení ve stanovené věci. Výbor v usnesení navrhne, zda se má konat o návrhu zákona obecná rozprava a o kterých částech se povede rozprava podrobná. K projednání návrhu zákona svolá předseda Sněmovny neprodleně schůzi Sněmovny, koná-li se již schůze Sněmovny, tak zařadí projednávání návrhu zákona přednostně na její pořad.

Ustanovení § 90 a 91 zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny Parlamentu o prvním čtení návrhu zákona se při zkráceném jednání nepoužijí. Sněmovna může rozhodnout, že od obecné rozpravy ve druhém čtení návrhu zákona upouští, a omezí řečnickou dobu jednání až na pět minut. Podání návrhu na opakování druhého čtení není přípustné. Poslanec může v obecné nebo podrobné rozpravě ve druhém čtení návrhu zákona vystoupit nejvýše dvakrát a v rozpravě ve třetím čtení nejvýše jednou.

Sněmovna projedná návrh zákona ve zkráceném jednání tehdy, když jí určený výbor nepředloží ve stanovené lhůtě usnesení. V takovém případě určí zpravodaje předseda Sněmovny. Sněmovna se o návrhu zákona usnese do 72 hodin od jeho podání. Ve zkráceném jednání nelze projednávat návrh ústavního zákona. Podrobnosti upravuje zákon číslo 90/1995 Sb., o jednacím rádu Poslanecké sněmovny.

Chtěl bych podotknout, že současné válcování opozice pomocí zkráceného jednání, aby mohla být prosazen vládou dávno již plánovaná novela zákona o důchodovém pojistění, která má snížit důchod těm nejslabším, kteří se mnohdy nemohou bránit, má jediný důvod. Pokud by byla novela zákona podaná před prezidentskými volbami, to znamená demokratickou cestou, mohl by vyhrát volby pan Babiš. Proto musí vláda použít zkráceného jednání v takzvané legislativní nouzi až nyní, po prezidentských volbách, když se jí podařilo protlačit svého vládního kandidáta, protože konečný termín prosazení této asociální novely zákona je 22. 3. 2023.

SPD je proti snižování důchodů lidem obecně, obzvlášť kteří si na ně svou celoživotní prací vydělali a nemají možnost přivýdělku. V dnešní inflační drahotě bohužel takových situací není příliš. Proto jsme proti zkrácenému jednání o této předloze a také proti tomu budeme hlasovat. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní je tedy přihlášen pan poslanec Nacher, ale není v sále, tak následuje paní poslankyně Malá, která taktéž není přítomna, paní poslankyně Knechtová, opět nepřítomná, pan poslanec Vondráček, taktéž nepřítomen, a paní poslankyně Ožanová už přítomna je a přichází. Jenom vás, paní poslankyně, upozorním, že v 8.59 musím na minutu přerušit schůzi, protože končí jednací den, tak jenom abyste počítala s tím, pokud v té době budete ještě vystupovat, že tak budu činit. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní předsedkyně, v tu dobu ještě budu vystupovat, nicméně nebojte se, je to do patnácti minut komplexní projev.

Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, svůj projev jsem přizpůsobila diskusi, která od úterý k tisku 392 probíhá. Nejprve se musím vyjádřit ke svému statutu poslankyně, aby bylo všem, i paní předsedkyni, zřejmé, jak poslanec vykonává mandát. Dle Ústavy České republiky, čl. 26, poslanci a senátoři vykonávají svůj mandát osobně v souladu se svým slibem a nejsou přitom vázáni žádnými příkazy. V poslaneckém slibu není nic o tom, že by poslanec vykonával mandát poslaneckého klubu, on ho skutečně vykonává osobně. Proč o tom hovořím? Hovořím o tom proto, že každý poslanec má právo přednášet své návrhy, a předsedkyně Sněmovny není oprávněna jejich výkon mandátu omezovat s tím, že jich podává návrhy hodně, a připustí návrhy na přerušení projednávání jen u někoho a u někoho ne. Všichni poslanci vykonávají svůj mandát osobně a mají právo podle jednacího rádu Poslanecké sněmovny vykonávat svůj mandát, nemůže jim být toto právo upíráno.

Na porušování jednacího rádu si pomalu, ale nechtě zvykám, nejsem však ochotna si zvyknout na porušování ústavy vysokými ústavními činiteli. Tento můj názor souvisí s posouzením podmínek pro projednávání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání. Porušování jednacího rádu Poslanecké sněmovny se u tohoto tisku stalo standardem. Podmínkou projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání je trvání stavu legislativního stavu nouze a v tomto bodě vidím zásadní problém. Přestože si pětikoalice odhlasovala v rozporu s jednacím rádem Poslanecké sněmovny, že stav legislativní nouze trvá, nemohu s tímto souhlasit. Již předchozí úterý 21. února jsem se snažila na jednání Sněmovny zařadit nový bod s názvem *Zneužití legislativního stavu nouze*. Jelikož byl tehdy z lavic koaličních poslanců s mým odůvodněním zařazení nového bodu vyjadřován zřejmý nesouhlas, požádala jsem nesouhlasící, aby pro bod hlasovali, a mohli tak diskutovat. Nestalo se.

Při posuzování legislativního stavu nouze, které již sice proběhlo, bylo zapotřebí znát její odůvodnění. Dovolím si proto odůvodnění z tisku 392 citovat, mimochodem, není nijak dlouhé, jelikož si to zjevně málokdo četl. Z odůvodnění vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, je to bod 11, způsob projednávání návrhu, a tento bod zní: "Současně s předložením navrhovaného zákona se předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky žádá o vyhlášení stavu legislativní nouze a projednání navrhované právní úpravy ve zkráceném jednání v rámci vyhlášeného stavu legislativní nouze podle § 99 zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny. Důvody pro tento výjimečný postup jsou spatřovány zejména ve značných hospodářských škodách, které státu bez přijetí návrhu zákona hrozí." Mimochodem, to je ta věta, o kterou se většina našich projevů opírá. Další zdůvodnění je krátké relativně, tak si ho dovolím také citovat. Předkladatel má za to, že "v daném případě jsou splněny podmínky pro projednání návrhu ve stavu legislativní nouze, tak jak je definoval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 1. března 2011, spisová značka US 55/10, vyhlášeném pod číslem 80/2011 Sb., body 83 a následující. Z výkladu podaného v předchozích částech důvodové zprávy je zřejmé, že postup podle § 67 odst. 10 by v důsledku nepříznivé ekonomické situace projevující se skokovým nárůstem inflace v lednu 2023 o 8,6 % přinesl závažné negativní dopady na bilanci státního důchodového účtu – v roce 2023 o 34,4 miliard korun, v roce 2024 o dalších pak 58,8 miliard korun, což lze subsumovat pod situaci, kdy státu hrozí značné hospodářské škody..."

Paní předsedkyně, já se neslyším.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já vás, kolegy a kolegové, požádám o ztištění. Tak děkuji a prosím, pokračujte.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji. "... ve smyslu § 99 odst. 1 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Inflace vzrostla způsobem, který se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních i vnějších – bod 84 nálezu. Urychlené a včasné přijetí zákona má potenciál tyto dopady výrazně zmírnit, to je přinést finanční úsporu na výdajové straně státního rozpočtu v rozsahu 19,4 miliardy korun v roce 2023 a 33 miliard korun v roce 2024 a v navazujících letech, posuzováno s ohledem na dobu rozhodování a rozsah informací, jež jsou v této době k dispozici – bod 85 nálezu." To je prosím vás celé odůvodnění té hospodářské škody. Dovolím si konstatovat, že takovéto odůvodnění nelze popsat jiným slovem než zoufalé. Hospodářská škoda má dle navrhovatele, tedy vlády, vzniknout díky platné legislativě, to je valorizací důchodů.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně, nastává ten čas, já se omlouvám, že vás přerušuji, ale musím tak učinit. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, končím dnešní jednací den a přerušuji 55. schůzi Poslanecké sněmovny do dnes do 9.00, kdy budeme v této schůzi pokračovat, a budeme pokračovat přerušeným vystoupením paní poslankyně Ožanové. Já teď předám řízení schůze a technika přizpůsobí to, že jsme v novém jednacím dni. Tak moment, prosím, ještě vydržte, paní poslankyně, bude vám uděleno znova slovo, abyste věděla, kdy můžete pokračovat. Děkuji.

(Jednání skončilo v 8.59 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
2. března 2023
Přítomno: 185 poslanců

(Jednání bylo zahájeno v 9.00 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji třetí jednací den 55. schůze Poslanecké sněmovny. Aby byla zaznamenána naše účast, tak vás nejprve odhlásím a poprosím, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Na začátku dnešního jednání přečtu omluvy, kdo se nebude účastnit dnešního jednání. O omluvu požádali tito poslanci a poslankyně: Na celý jednací den ze zdravotních důvodů paní poslankyně Andrea Babišová, pan poslanec Marek Benda na celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Milan Brázdil do 11 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Jaroslav Bžoch na celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Lenka Dražilová od 9.00 do 11.00 z pracovních důvodů, pan poslanec Aleš Dufek od 9.00 do 8.00 do večera z pracovních důvodů, pan poslanec Jaroslav Dvořák na celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Petr Gazdík od 10 do 16 hodin ze zdravotních důvodů, pan poslanec Tomáš Helebrant na celý jednací den z rodinných důvodů, pan poslanec Miloslav Janulík na celý jednací den z pracovních důvodů, paní poslankyně Věra Kovářová od 10 hodin do 14 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Hayato Okamura na celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Renata Oulehlová na celý jednací den z rodinných důvodů, paní poslankyně Petra Quittová na celý jednací den bez udání důvodu, paní poslankyně Alena Schillerová od 9.00 do 9.30 z pracovních důvodů, pan poslanec Karel Tureček na celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, paní poslankyně Helena Válková od 9.00 do 9.30 ze zdravotních důvodů, pan poslanec Ivo Vondrák na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Petr Vrána na celý jednací den z pracovních důvodů a pan poslanec Marek Ženíšek na celý jednací den z důvodu zahraniční cesty.

Z členů vlády se omlouvá pan ministr Vladimír Balaš od 9 do 13 hodin bez udání důvodu, pan ministr Mikuláš Bek na celý jednací den z pracovních důvodů, paní ministryně Jana Černochová na celý jednací den bez udání důvodu, paní ministryně Helena Langšádlová na celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Jan Lipavský na celý jednací den z důvodu zahraniční cesty a pan ministr Michal Šalomoun od 9 do 19 hodin z pracovních důvodů.

Paní poslankyně Alena Schillerová ruší omluvu z dnešního dne.

Nyní se tedy vrátíme do 55. schůze. Jenom se chci zeptat, protože zde eviduji přednostní práva pana předsedy Cogana a paní poslankyně Schillerové, zda souhlasíte s tím, že by kolegyně dokončila svůj projev, a poté bych dal přednostní práva? (Souhlas.) Dobře.

Prosím, paní poslankyně, pokračujte ve svém projevu.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Já vám děkuji, pane předsedající. Slibuji, že zopakuji pouze jedinou větu z předchozí části projevu a nebudu vás zatěžovat tím, že bych ho četla celý znovu.

Hospodářská škoda má dle navrhovatele, tedy vlády, vzniknout díky platné legislativě, to je valorizaci důchodů. Nazývat škodou uplatnění zákona je překvapivé. Mám tomu snad rozumět tak, že samotná existence důchodců přináší státu hospodářskou škodu? Proto je nutné zakročit? Důchodci celý život odváděli do penzijního systému peníze, tak tím, že jsou

v důchodu, čerpají důchod, způsobují zjevně státu škodu. Nazývat zákonnou valorizaci hospodářskou škodou je, vážení kolegové, ubohé.

Já osobně vidím hospodářské školy pod taktovkou této vlády jinde. Plná ústa šetření a skvělá práce s financemi. Slyšíme, že je mnoho státních zaměstnanců, jejich počty je třeba snížit, zvláště úředníků, ale vzpomeňme si na budovatelské období této vlády. Mnoho požadavků na funkce, málo míst. Tato vláda od začátku svého vládnutí deklaruje, jak bude na státní správě šetřit. Přitom je to právě ona, která od prvního dne ve funkci zřizuje bezhlavě další a další místa pro své věrné. Ihned po převzetí moci touto vládou došlo například na Úřadu vlády k navýšení počtu zaměstnanců o 74 osob. Jednalo se o aparát pro nové ministry. Tak tomu opravdu říkám snižování počtu státních zaměstnanců!

Jen si vzpomeňme na minulý rok. Koalice protlačila novelu zákona o státní službě. Proč o tom mluvím? Protože opět došlo k navýšení počtu manažerských pozic. Dříve bylo v zákoně o státní službě omezení možnosti každého ministra mít pouze dva takzvané politické náměstky. Do té doby odborní náměstci se stali vrchními řediteli sekcí a počet náměstků je, vážení kolegové a kolegyně, nyní neomezen. Existuje džentlmenská dohoda, že budou maximálně tři, ale tato džentlmenská dohoda není v zákoně. Proto se kdykoliv může tato džentlmenská dohoda změnit. Zvýšení počtu manažerských pozic také nepřispívá k šetření ve státní správě. Opravdu nešlo předejít hospodářským ztrátám a zastropovat počet náměstků? Podle mě šlo. Podle mě skutečně zvýšený počet náměstků na ministerstvech je tím, co je hospodářskou škodou.

Dalším efektem novely zákona o státní službě jsou náklady na přesoutěžení většiny vedoucích pozic – a pozor na to, netýká se to pouze ministerstev, ale více než 200 úřadů, například Úřadu pro jadernou bezpečnost, Puncovního úřadu a katastrálních úřadů. I tam se musí skoro všichni vedoucí přesoutěžit.

Kolegové, zvláště ti, kteří byli v minulém volebním období členy ústavně-právního výboru, snad nezapomněli, nebo spíš nyní by rádi zapomněli na situaci, kdy jsme se tehdy, vládní poslanci za hnutí ANO, postavili proti Ministerstvu spravedlnosti, které chtělo v legislativní nouzi projednat tisk 1073, vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů. Pokud budete mít zájem, zjistíte, že bylo přijato usnesení ústavně-právního výboru, sněmovní tisk 1073/1, které zní:

Po odůvodnění náměstka ministra spravedlnosti Mgr. Michala Fraňka, zpravodajské zprávě poslance Mgr. Marka Výborného a po rozpravě ústavně-právní výbor

I. konstatuje, že k projednávání sněmovního tisku 1073 nejsou naplněny podmínky stavu legislativní nouze podle § 99 zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny;

II. doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu projednávání ve standardním legislativním procesu ve zkrácených lhůtách dle zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny.

Pokud se domníváte, že jsem musela dlouho hledat, mýlíte se. Dodnes si vybavuji naši reakci na snahu ministerstva projednávat v legislativní nouzi tento zákon. Napříč politickým spektrem jsme se shodli, že nejsou naplněny podmínky legislativního stavu nouze, a řekli jsme ne.

Vy jste to však, vážení kolegové z pětikoalice, nedokázali. Přestože se domnívám – promiňte, nikoho z vás jsem nevyzpovídala – že někteří z vás s tím nejsou ztotožněni, zvedli jste pro to ruku. Rádi nám podsouváte, že nemyslíme a pouze plníme příkazy. Výsledek hlasování však ukázal, že to asi tak žhavé nebude a bude problém spíše u vás.

Vraťme se však k tomu, co předcházelo předložení samotného tisku. Zajímalo by mě, kdy vláda zjistila, že chce změnit výpočet valorizace důchodů.

Vážení kolegové, kolegyně, dovolím si mírně zkrátit svůj projev, proto část projevu přeskočím a vrátím se k tomu, co bylo ještě minulý týden. Minulý týden předsedkyně

Sněmovna upozornila na počty týkající se předložení zákonů v legislativním stavu nouze v minulém volebním období. Bylo jich víc než v tomto volebním období. Pro ty, kdo mají problémy s pamětí, bych chtěla připomenout, že se ve světě vyskytovala pandemie mající významný vliv na životy a zdraví osob a také na ekonomiku. Srovnávat legislativní stavy nouze z doby covidu s tím, že se má naplnit zákonné valorizace důchodů, je nehoráznost. Srovnání nesrovnatelného, tak se to nazývá. Pokud to shrnu, vláda se rádně nevyporádala s odůvodněním legislativního stavu nouze. Jediným důvodem pro vyhlášení legislativního stavu nouze byla neschopnost předložit návrh zákona dříve, tak aby mohl být rádně projednán a prodiskutován.

Chtěla bych zdůraznit, že snaha o omezení diskuse a délky jednání nepatří mezi vyjmenované důvody, pro které lze vyhlásit legislativní stav nouze. Jelikož dle mého názoru netrvá legislativní stav nouze, není tak naplněna zásadní podmínka pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně. Nyní tedy s přednostním právem pan předseda Cogan. Prosím, máte slovo.

Poslanec Josef Cogan: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dnešní diskuse při posouzení podmínek pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání věcně navazuje i na tu předchozí, ve které jsme 24 hodin posuzovali, zda stav legislativní nouze trvá, i ty relevantní argumenty, které v rozpravě padají, jsou prakticky totožné a opakují se, jsou velmi blízké těm argumentům ze včera. I třeba například tady kolegové přede mnou opakovali i části z jednacího rádu. A já právě i s ohledem na to, aby se přece jenom ke slovu dostalo co nejvíce kolegů poslanců a poslankyň, tak si v souladu s jednacím rádem dovolím navrhнуть, že poslanec může v projednávané věci vystoupit nejvýše dvakrát, a zároveň navrhoji omezit řečnickou dobu na 5 minut. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Je to návrh, je možné podávat pouze protinávrhy. Prosím, paní předsedkyně.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dovolte, abych stručně zdůvodnila svůj protinávrh. Tak já vůbec nesdílím názor, že tady padají stejné argumenty. Sedím tu pořád, myslím si, že vy ne, pane předsedo, prostřednictvím pana místopředsedy, takže padají neustále nové argumenty. Většinou na ně nedostáváme odpovědi, takže se ptáme dál. Včera jsme tady slyšeli pana ministra Jurečku, že se rozjel vlak, který nejde zastavit. Tento argument mu také velice dobře a rychle vyvrátíme. Já nechci tady navrhovat žádný návrh obstrukčního charakteru, já chci navrhovat přiměřený návrh, to znamená, vy jste navrhl dvakrát pět minut, zatím si myslím, že v této zkrácené... nebo v posouzení v této části, posouzení podmínek pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání, promluvilo od rána, já nevím, osm, devět lidí, dívám se na své kolegy, přihlášených je dalších 53. Opět se snažíte zkrátit naše práva. Opět nám chcete vzít právo na to se vyjádřit. Opět nás chcete umlčet. Opakuje se to samé, co tady bylo včera. Navíc já se domnívám, že je to v rozporu se zákonem, v rozporu s jednacím rádem. Tuto debatu jsme si tady odehráli včera, odkazuju se na výklad k jednacímu rádu. Vy tady budete argumentovat stanoviskem rok starým legislativního odboru Poslanecké sněmovny, já ho nesdílím. Určitě nás rozsoudí v budoucnosti Ústavní soud.

Ale teď se snažím v rámci přiměřenosti a v rámci nějaké možnosti vyjádření adekvátní mých kolegů navrhнуть, at' se omezí řečnická doba na dvakrát 30 minut.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Zazněl protinávrh, žádný další návrh nepadl, v tom případě zagonzuji. Eviduji žádost o odhlášení, všechny vás odhlásím a poprosím vás, abyste se přihlásili svými kartami.

Nejprve dám hlasovat o protinávrhu paní předsedkyně Aleny Schillerové, který zní, že řečnická doba bude omezena na dvakrát 30 minut.

Já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 25, přihlášeno je 136 poslankyň a poslanců, pro návrh 45, proti 83. S tímto návrhem nebyl vysloven souhlas.

Nyní budeme hlasovat tedy o prvním návrhu pana předsedy Cogana, který zní: omezení řečnické doby na dvakrát 5 minut.

Já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro návrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 26, přihlášeno je 136 poslankyň a poslanců, pro 92, proti 44. S tímto návrhem byl vysloven souhlas a řečnická doba byla omezena na dvakrát 5 minut.

Nyní budeme tedy pokračovat v projednávání. Další s přednostním právem je přihlášena paní předsedkyně Alena Schillerová. Prosím, máte slovo. Prosím. (V sále je hluk.)

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Kolegyně a kolegové, já vás požádám, abyste v případě, že potřebujete diskutovat některá téma, je odešli diskutovat do předsálí, a požádám vás o ztištění. Prosím, můžeme mluvit.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo i za zjednání klidu. (Hluk v sále trvá.)

Vážené dámy, vážení pánové, dnes máme třetí jednací den, ve kterém celé hnutí ANO, celý poslanecký klub hnutí ANO, bojuje za tu část společnosti, která se již sama nedokáže bránit, doslova dnem i nocí. Jde totiž o tu část populace, která se pětikoalice nebojí. Která již nepůjde protestovat a nezaplní Václavské náměstí. Právě proto naše hnutí tady v tento třetí den, už tři dny v kuse, a jsme připraveni bojovat dál, aby právě naopak důchodci mohli mít klidný spánek a nemuseli se bát, že nebudou mít na základní životní potřeby. Aby nežili ve stresu, že podzim svého života budou trávit tím, že budou žádat o sociální dávky.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, paní předsedkyně, ale zvlášť v pravé části sálu požádám o ztištění. Prosím, pokračujte.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji vám, pane místopředsedo.

Protože důchod je to, co si již důchodci jednou zasloužili. Nezapomínejme, že to jsou lidé, kteří celý život pracovali, přispívali do sociálního systému, platili daně, vychovali novou generaci, která dnes je ekonomicky činná. Stát jim tedy vrácí jenom to, co si už během života odpracovali. Pětikoalice se tváří, že důchod je milodar nebo sociální dávka, ale tomu tak rozhodně není. Existuje zde přece společenská smlouva. My dnes máme povinnost zabezpečit našim důchodcům slušný důchod. Stát je dlužníkem a důchodci jsou věřitelé. Tečka!

Na tomto místě se dnes současná pětikoalice snaží připravit naše důchodce o zhruba 7 000 korun v tomto roce a následně další rok o 12 000. Často tato suma bývá prezentována jako jakési navýšení finančních prostředků pro důchodce, že je to něco, co oni budou mít navíc. Jenže, vážení kolegové, tomu tak zdaleka není. Těchto 7 000 jenom pro rok 2023 má důchodcům jenom vyrovnat jejich zvýšené životní náklady, které oni mají v důsledku

bezprecedentní inflace. Tedy žádné navýšení, ale dorovnání. V České republice máme dle posledních statistických údajů od Eurostatu třetí nejvyšší míru spotřebitelské inflace ze všech zemí Evropské unie. Pokud jste viděli ten graf, 19,1 % to je třetí nejvyšší v EU. Podívejte se na Španělsko třeba, podívejte se na další země a také se podívejte, co vlády těchto zemí dělají pro své občany na rozdíl od této vlády pětikoalice. V nejnovějších číslech nás předbíhají i některé pobaltské země a dostali jsme se na stupeň vítězů ve veličině, ve které jsme se tam nikdy dostat neměli. Navíc se zcela jasně potvrzuje, že inflace dynamizovaná růstem cen potravin a energií nejvýrazněji dopadá na nízkopříjmové skupiny.

Členové současné pětikoalice, jakož i vládní poslanci v tomto týdnu neustále opakují, jaké závratné výše údajně dosahují penze v naší republice. Tak za prvé, vážení kolegové, opusťte někdy tuto bublinu Sněmovní ulice a jděte se někdy podívat a popovídат si s jednotlivými důchodci. Já vám tedy garantuji, že o závratné výšce penzí od nich skutečně neuslyšíte. Domácnosti penzistů jsou i dle grafiček, které tady prezentujete, jasně a ze své podstaty nízkopříjmové domácnosti. Jejich příjem je výrazně nižší než příjem pracující populace.

Za druhé je zcela absurdní, jakým způsobem tu dnes prezentujete poměr průměrné penze k průměrné mzdě. Vy se tady dnes soustředíte na ožebračení důchodců v rámci tohoto poměru místo toho, abyste svoji hospodářskou politiku soustředili na nárůst mezd a platů pracujícího obyvatelstva. Vy si zde ani neuvědomujete, že problém je v nedostatečném růstu příjmu občanů, a ne v dorovnání výše důchodů.

Za třetí, prosím, nastudujte si někdy údaje od Českého statistického úřadu o indexu spotřebitelských cen domácností důchodců – opakuji: důchodců. ČSÚ neviduje jen změny cen klasických českých domácností, ale i domácností českých důchodců, kteří mají ze své podstaty odlišný spotřebitelský koš. Myslím, že všichni tomu rozumíme. Průměrný důchodce si nakupuje jiné statky a služby než průměrná česká domácnost. Dlouhodobě mají domácnosti důchodců každý jeden měsíc větší nárůst cen svého spotřebitelského koše než standardní české domácnosti. Toto jen ilustruje tu nevyhnutelnost skutečně dorovnat zvýšení jejich životních nákladů. Rozdíl valorizace pro české důchodce mezi 750 korunami a 1 750 korunami je zcela zásadní. Navíc žargon, který uplatňuje ministr financí směrem k valorizacím důchodů, je z mého pohledu až urážlivý. On není urážlivý jen k penzistům, ale i k úředníkům Ministerstva financí. On se totiž pan ministr financí tváří, jako že ho tato valorizace mimořádně překvapila. Pan ministr je v šoku a mimo. On totiž údajně o této valorizaci dopředu nevěděl. To mi osobně tedy přijde hodně zajímavé. Protože já osobně jsem fakt, že k valorizaci dojde, z tohoto místa opakovala několikrát. Ale chápu, pan ministr financí se mnou nerad diskutuje a mé opakování výzvy směrem k vysvětlení, proč nezahrnul valorizaci důchodů v roce 2023 do výdajů státního rozpočtu, i když jde o mandatorní výdaj, zcela ignoroval.

Co je mi však líto ještě více, že si pan ministr financí nenastuduje ani materiály vlastního rezortu. Notabene jako bývalá ministryně vím, že všechny tyto materiály jdou přes poradu vedení, kterou řídí na ministerstvu logicky ministr financí, a že tyto materiály se tam schvaluji. Takže bezesporu byly poradou vedení, kde seděl ministr financí, kdybych i připustila, že to nečetl, kde seděl a byl přítomen, tak tam byly schváleny. Musely být schváleny, než odešly na vládu. To je to kuriózní, že jsou ted' všichni překvapeni. A já cituji z materiálů: Ministerstvo financí totiž již v listopadu 2022 publikovalo ve fiskálním výhledu – cituji: "Predikce očekávaného vývoje cen nevylučuje ani další mimořádnou valorizaci v polovině příštího roku. Dle aktuální predikce by inflace mohla v lednu 2023 v relaci s červnovým indexem překonat hranici 6 %." Toto je materiál samotného Ministerstva financí a budu to opakovat donekonečna. Donekonečna.

Bohužel se dnes asi ministr bude vymlouvat na to, že fiskální výhled je dokument poměrně rozsáhlý, přece jen má zhruba 52 stran, a pan ministr, který je známý svým osobitým pracovním tempem, pravděpodobně trpěl nechutí celý tento materiál studovat. To byla samozřejmě nadsázka, protože takový přístup by byl absolutně nepřijatelný. Můžete namítat, že je to 6 %, můžete namítat, že prostě ta částka je ted' vyšší, ale ten rozdíl, o kterém se bavíme,

je 14 miliard, 14,4, ať jsem přesná, pro tento rok. Naštěstí již následující měsíc Národní rozpočtová rada, to znamená v prosinci 2022, upozorňovala na tento problém. Nezávislá instituce, nezpochybnitelná. Mnohokrát jste se v minulém volebním období na její stanoviska odvolávali. A tentokrát bylo to stanovisko Národní rozpočtové rady výrazně kratší, bylo asi na tři strany, takže nepředpokládám, že by pan ministr financí se s ním neseznámil. Notabene bylo prezentováno na rozpočtovém výboru této Sněmovny, jehož jsem místopředsedkyní, kde sice nebyl pan ministr financí přítomen, protože on tam chodí výjimečně na rozdíl ode mě, která jsem tam chodila naprostě většinově, ale absolutně vylučuju, že by toto stanovisko neznal. A znova, a budu to do nekonečna opakovat, Národní rozpočtová rada v prosinci roku 2022 výslově upozorňuje – cituji: "Schválený rozpočet je také zatížený vysokou mírou nejistoty. Rizikem ve směru vyššího deficitu jsou výdaje na mimořádnou valorizaci důchodů v roce 2023. Na základě očekávaného vývoje inflace lze odhadovat, že k překročení pětiprocentní hranice nárůstu spotřebitelských cen od data relevantního pro stanovení výše rádné valorizace dojde v lednu 2023, což bude znamenat spuštění mimořádné valorizace dávek důchodového pojištění v červnu 2023." Konec citace ze zprávy Národní rozpočtové rady.

Ona to i kvantifikuje zhruba na částku 20 miliard korun. O 20 miliardách korun hovoří i fiskální výhled Ministerstva financí. Takže 20 miliard korun jste měli mít v rozpočtu. Bez diskuse. Fiskální výhled z listopadu 2022 dokonce o tom hovoří tak, že je tam máte. O to větší bylo překvapení, že je tam nemáte. Pak bychom se tady bavili o 14,4 miliardy a to už by tedy opravdu bylo směšné v celkovém balíku výdajů 2 biliony 223 miliard, pokud se nemýlím. Opravdu směšné. To jsem zvědavá, jak to budete kvantifikovat.

Navíc se ministra Stanjury, ministra financí, na tuto mimořádnou valorizací několikrát ptali novináři. Takže nepřítomný pane ministre financí, vy nemáte být co překvapen. Valorizace byla dopředu známa. Vy jste jenom dal na slova market'áků, abyste měl schodek 295 miliard. Říkám to tu opakovaně. Je nereálný. Včera jsme viděli pokladní plnění. No to je tedy katastrofa! Za únor 119 miliard schodek. Za únor. Neuvěřitelné. Nejhorší vůbec výsledek, který existuje v historii. A meziročně zhoršení o 74,4 miliardy. Takto to vedete, vy, strategové na konsolidaci veřejných financí. Plná ústa před volbami. Skutek utek. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Dne 4. ledna na tiskové konferenci 2023, na tiskové konferenci k pokladnímu plnění za rok 2022, byl dotazován redaktorem České televize ministr financí Stanjura na to, kde vezme peníze na mimořádnou valorizaci důchodů, když je nemá v rozpočtu. Ministr Stanjura řekl, že zatím není známa výše. Takže on nevěděl, že je to aspoň těch 20? Teď vám zdůvodňuji, že to vědět měl a musel. Je to mandatorní výdaj, to znamená zákonní. A on odpověděl, že ta výše není známá. A že je to 1 % celkových výdajů státního rozpočtu, to je pravda, to tak je, a že si s tím rozpočet poradí. Tak výborně!

V neděli, teď tu minulou neděli, co byla, jsem byla s panem ministrem financí v diskusním pořadu České televize Otázky Václava Moravce, kde nás pan ministr financí ujistil, že v případě, že by došlo k mimořádné valorizaci, to znamená, že by tato novela nebyla schválena zhruba do 22. března, nebyla ve Sbírce zákonů, tak nebyla publikována ve Sbírce zákonů do 22. března, takže by došlo samozřejmě k té mimořádné valorizaci způsobem, jaký ukládá dosud účinný zákon. A že on prostě ty prostředky, teď už je kvantifikujeme přesně, protože jsou v materiálech z Ministerstva práce a sociálních věcí, ve výši 34,4 miliardy, že on je tam prostě najde. No tak v čem je problém? Kde je ta škoda, když je najde? Jaká by vznikla škoda, když ty peníze se tam najdou?

Já teď nebudu jako bývalá ministryně polemizovat o tom, kde se najdou a jak, to je odpovědnost této vlády a hlavně ministra financí, který toto turecké hospodaření šéfuje. Ale beru jeho slova jak za bernou minci. Najde, tak se najdou. Tím pádem nemůže vzniknout žádná škoda. Kde by vznikla? Na úkor koho, na úkor čeho?

Dobrá. Je to poměrně zvláštní, hodně nestandardní a velice osobitý přístup, a to jsem zdvořilá, velmi zdvořilá, k vytváření státního rozpočtu jakožto nejdůležitějšího ekonomického

zákona roku, ale dobrá. Mě tedy osobně jako bývalou ministryni financí tento přístup hodně znepokojuje. A obávám se, že obdobně znepokojuje i finanční trhy a ratingové agentury. Ale chápu, že při vaší stoosmičce a výši vašeho ega přístup nezměníte. Na to bych si vsadila. Bohužel, bohužel se obávám, že na to doplatíme. A to bych teď mohla mluvit o dalších dírách, které tam máte, SFDI, ale nejsme v debatě o státním rozpočtu, určitě budeme x-krát v debatách těchto ekonomických. Budu se držet tématu.

Pokud jste však chtěli změnit valorizační schéma, měli jste k tomu možnost. A já netvrďím, že je dokonalé. Netvrďím. Je to už hodně staré, hodně staré nastavené valorizační schéma. Řadu věcí by tam bylo nutné prodiskutovat. Souhlasím. My jsme ho parametricky měnili ve prospěch důchodců, za naší vlády parametricky některé změny, ale bylo by potřeba posoudit skutečně, zda jsou některé věci v souladu se současnými ekonomickými trendy, posoudit tam různé ty parametry. To je určitě k debatě. Ale k debatě standardní legislativní cestou, kdy budeme o těch věcech debatovat, kdy je posoudí naše expertní týmy, kdy povedeme naprostu věcnou debatu ve výborech, v rozpočtovém, v sociálním. Vždyť to je obrovsky citlivé téma! Obrovsky citlivé. To se nedá měnit na koleně, za pochodu, kdy vlastně vy i ty argumenty měnите za pochodu, kdy to tady schvaluji tímto nestandardním způsobem, kdy nás znásilňujete v rámci i tohoto institutu, jako je stav legislativní nouze, kdy nám berete základní práva, které opozice má, vystupovat a vyjadřovat se, kdy jsme vlastně nemohli tyto věci řádně posoudit. A ještě nám tady za pochodu měnите důvody, proč to děláte. Rozjetý vlak, který nejde zastavit. Je to nesmysl. Tak jak měnите toto valorizační schéma teď, tak se dá změnit od 1. ledna. Je to nesmysl. Absolutní nesmysl.

A kdybyste to byli nuceni nechat projít řádnou legislativní cestou, což jste měli udělat, a já bych rozuměla, že s něčím přicházíte, možná bychom na konci toho příběhu to třeba nepodpořili, ale určitě bychom s vámi debatovali naprostu věcně a korektně tak, jak jsme s vámi loni debatovali. Trošku jsme vás k tomu museli tedy přinutit tím, že jsme tady zdržovali projednávání toho, že jste chtěli vzít veřejnému zdravotnímu pojištění 14 miliard, ale tím jsme vás nepřímo donutili, a já jsem za to vděčná, k debatě nad aktuálně účinným valorizačním mechanismem u plateb za státní pojištěnce. Stejně jsme mohli postupovat a nebyl důvod, proč ne.

Vy jste od listopadu, minimálně od listopadu věděli, že prostě ta valorizace bude velká. Minimálně od listopadu. Věděli jste, že ten vlak, jak říká pan ministr Jurečka, ten vlak se řítí. Proč jste nepřišli? Proč jste nepřišli? Proč jste nepřišli, abychom o tom debatovali? A my bychom debatovali. A když ne, tak byste mohli říct, přece ta opozice se s námi nebaví, my jsme se snažili. Nedali bychom vám šanci, debatovali bychom. A někde bychom prostě třeba dosáhli i kompromisu, který bychom třeba i podpořili. Já nevím. To je přece o té debatě. A i kdybychom to nepodpořili, tak bychom to nebrzdili. Řekli bychom si svoje, uplatnili bychom si svoje pozměňovací návrhy a procházelo by to řádným legislativním procesem.

Nehrálo vám do karet víc věcí. Myslím si, že vám nehrály do karet prezidentské volby, to je bezesporu ten politický aspekt. A hodí se vám i to, že to schválíte tak rychle a nemusíte s tou kůží na trh, že nás tady zmasakrujete během několika dnů.

Nikdy byste nás neporazili, kdybyste neporušovali jednací řád. My jsme připraveni tady být klidně dalších x dní a nocí, protože čas hraje proti vám. Vy potřebujete mít ten zákon do 22. března ve Sbírce zákonů, ne my, my ho nechceme. To znamená, vám nezbývá než nás masakovat. (Potlesk vlevo.) Než porušit naše základní a zásadní práva, která jako opozice máme. O to vám šlo a potřebovali jste to navíc prohnat takto rychle. A rychle prostě jim zařízněte tu debatu, rychle to ukončete, ať to nemusíme poslouchat! Ať to neslyší veřejnost! Ať neslyší, jak pracujete, co tady vlastně děláte, co pácháte! A ta debata, kterou tady vedete, jak říkáte, pořád se to opakuje, pořád to... Ale vždyť vy nejste schopni to vysvětlit: Nejste schopni! Vždycky někdo vystoupí od vás – a já děkuji třeba panu poslanci Haasovi prostřednictvím pana místopředsedy, že aspoň vystoupí – ale při vší úctě k vám a vašim znalostem, znám vás z ústavně-právního výboru, prostřednictvím pana místopředsedy, tak přečtete tam jednu

nějakou větu nebo dvě věty z nálezu Ústavního soudu. Já vám přečtu další čtyři, které budou zase říkat opak, a stejně to nakonec rozhodne Ústavní soud. Ale k Ústavnímu soudu by se to nikdy dostat nemuselo, kdybyste nás nezkrátili na našich právech. Ale znovu říkám, nás neumlčíte a do toho okamžiku, kdy tady budeme moci mluvit, než nám v tom zabráníte všemi nedemokratickými metodami, které aplikujete v rozporu se zákonem, tak do té doby budeme mluvit.

My jsme tady mohli absolvovat tři standardní čtení, nemusela jsem tady mít spacák, který se stal symbolem této obstrukce, a já se k ní hrdě hlásím. Jenže vy jste se rozhodli, jak jste se rozhodli, vstoupit do valorizačního schématu na poslední chvíli, a to jenom proto, že jste měli strach. Strach, jak by skončily prezidentské volby. Strach, jak byste to obhájili. Strach, že byste to neobhájili, strach, že byste nebyli schopni vysvětlit, proč to vlastně děláte a co vás k tomu vede. Takže toto byla snad nejdražší prezidentská kampaň v novodobé historii naší země.

Jenže vy jste se raději rozhodli ohnout legislativní proces a upravit toto valorizační schéma až ve chvíli, kdy ten samotný nárok již vznikl. A netvrďte, že ne. Netvrďte, že vznikl až 10. února. On to všechno posoudí asi na konci toho příběhu Ústavní soud, ale vznikl. Běží už lhůta pro jeho výplatu. Vy jste věděli o tom, že to tak bude. A já přiznávám otevřeně, že pan ministr Jurečka mi telefonoval, telefonoval mi v ten pátek, teď nevím přesně datum, čtvrtek mi psal, ano, já to čtu naprosto přesně, potkat jsme se z časových důvodů nemohli, v pátek jsme si telefonovali, bylo to domluveno asi na půl jedné. Telefonovali jsme si, ale už to bylo poté, co ve středu na tiskové konferenci po jednání vlády ten záměr byl sdělen, že ho vláda prodiskutovala. Pak všichni víme, že v pondělí po tom pátku, kdy jsme si volali, ho per rollam schválila. Per rollam, to je taky zvláštní. Ale telefonovali jsme si a pan ministr mě informoval, že poslal ten zákon všem poslancům, a ptal se mě, jak bych se postavila ke zkrácení lhůt. Řekla jsem mu poctivě, že to budu vetovat, že to budu vetovat, zkrácení lhůt. Že prostě takový zákon prostě nemůže být projednán ve zkrácených lhůtách. Pak to bylo prezentováno slovy: náš rozhovor byl korektní. Já si nijak nestěžuji, jenom říkám, o čem byl, věřím, že to potvrdíte, a pak to bylo prezentováno: nám nic jiného nezbývá, nám pětikoalici, protože opozice chce vetovat zkrácení lhůt, proto musíme jít cestou stavu legislativní nouze. Ale to ne. Dívám se na právníky v sále z pětikoaličního spektra, dívají se do země a já se jim nedivím. To ne. Toto je argument? Toto je argument? Když nám nezkrátí lhůty, tak my musíme jít cestou legislativní nouze? Přece podmínky pro uplatnění institutu legislativní nouze, stavu legislativní nouze, jsou dány zákonem. Nemůžeme si tam něco přidávat, přidávat si, že tam může být podmínka, že bude vetováno zkrácení lhůt. Ne, to teda fakt nemůžeme. Když tak to kolegům z vlády poradíte, protože tento argument je skutečně hloupý. Hloupý a v rozporu se zákonem.

Takže případná novela – a já jsem podala pomocnou ruku, náš klub podal pomocnou ruku, opakováně jsem řekla, stáhněte tento zákon, vyplaťte ten nárok a pojďte s námi jednat tak jako loni u valorizace plateb za státní pojištěnce, pojďte s námi jednat o valorizačním schématu pro důchodce. Já navíc chci zdůraznit, že toto valorizační schéma, které teď platí, plně nesaturuje zvýšené náklady českých důchodců. To je také důležité říct. Nesaturuje plně zvýšené náklady českých důchodců. Protože nezapomínejme, že ke zvýšení cen docházelo postupně až po lednu, ale ke zvýšení penzí důchodců má dojít až v červnu. To znamená, že celé období mezi lednem a červnem musí důchodci nést zvýšené životní náklady, které hradí v této chvíli ještě ze stále nezvýšeného důchodu. A navíc ceny potravin, energií, pohonných hmot, oděvů a obuvi každý měsíc ještě stále rostou. Chápu, že pro poslance vládní pětikoalice, kteří si prosadili zvýšení svých platů, se to těžko představuje. Ale já vás vyzývám, zkuste se vcítit do složité situace českých důchodců, mluvte s nimi. Trošku empatie by vám skutečně neuškodilo.

A my jsme iniciovali a bude svolána mimořádná schůze na skutečně palčivé problémy lidí této země a jedna z prvních bude na téma zmrazení platů politiků. Tento zákon leží – je to poslanecký návrh Andreje Babiše – leží tady ve Sněmovně už od loňského roku a my se k němu znovu chceme vrátit, protože lidé to vnímají jako symbol. Já vím, že platy politiků, kdyby se zmrazily, tak to nebude ani miliarda ročně, ale o to přece nejde. Jde o ten symbol, o to, jak to

lidé vnímají, jak to cítí, jak čtou, o kolik vzrostly platy politiků a jak oni se propadají, a ještě teď téměř nejpotřebnějším máme sáhnout na to, na co mají nárok a co je má chránit. A nová opakuji, nechrání je to ve sto procentech.

Já samozřejmě jako bývalá ministryně financí vnímám současnou situaci státního rozpočtu. Deficit státního rozpočtu na konci února ve výši 119,5 miliardy je nejhorším výsledkem v dějinách České republiky. Ministr financí Stanjura tak směruje k překonání svého vlastního rekordu z loňského roku, kdy zadlužil Českou republiku o 429 miliard za jediný rok. To se nepodařilo ani za covidu, za toho nejtěžšího covidu. O 429 miliard!

Jeho vinou, nebo jeho nečinností, však pokračují problémy s čerpáním evropských peněz. V loňském roce došlo k nedočerpání 54 miliard prostředků. Proč? Ty peníze jsou předfinancované z českého rozpočtu a stačí o ně požádat, ale musí se o to ministr financí starat. Já jsem psala minimálně jednou měsíčně rezortům dopisy: posílejte k certifikaci. To proto, že certifikačním orgánem, který žádá v Evropě o tyto peníze, je Ministerstvo financí, ale musí se starat ministr. Musí prostě, řeknu to lidově, honit ty ostatní ministry, tlačit na ně. Na mě zase tlačil premiér Babiš. A tak dále, a tak dále. Je to o tom, že se staráte a že ten rezort prostě řídíte. To tam dneska nevidím.

Velmi draze se také úročí procyklická politika této vlády, neřešení příjmové strany rozpočtu, špatně nastavená windfall tax. Již dnes většina ekonomů komentuje, že windfall tax nastavená ministrem Stanjurou na sektor bankovnictví nebude mít zcela odpovídající a očekávaný fiskální dopad. Navíc pětikoalice, když už chtěla dodatečně zdaňovat, měla zasáhnout o mnoho dříve, o mnoho měsíců dříve, tak aby zdanila rekordní zisky v roce 2022, v tom zcela selhala, nebo aby zastropovala ceny energií u výrobců. Opětovně také pětikoalice není schopna využít plně potenciál společnosti ČEZ a ostatních státních podniků. No a samozřejmě jste nepředstavili žádné výrazné úspory na fungování státu. Návrh poslanců pětikoalice směřující ke snížení zdanění hazardu, tak to už je jenom pomyslná třešnička v rámci tohoto inflačního chaosu.

V neděli v Otázkách Václava Moravce řekl ministr financí, že zadal svým kolegům – na dotaz moderátora, zda se chystá ke snížení daně z hazardu, odpověděl, že zadal kolegům... Protože přišly tuším Hospodářské noviny s tím, že se tam připravuje nějaká takováto úprava. Vidíte, že nás trápí hazard a pro Ministerstvo financí je to to, co prostě je teď kruciální pro tuto zemi!

Byl to Andrej Babiš a já, kteří jsme prosadili zákon o hazardu, revoluční zákon, a o dani z hazardu. Přestali jsme být kasinem v srdci Evropy. Ta čísla jsme prezentovali, kolik tady skončilo různých bankomatů, heren a tak dále a místo toho jsou tam prospěšné věci, na těch místech. Začala fungovat Celní správa. Prostě bojovali jsme proti hazardu. Co však musím přiznat, nepodařilo se ani Andreji Babišovi jako ministrovi financí, ani mně prosadit sazby, které jsme po diskusi s experty měli nastavené a doporučené, protože hazardní lobby napříč Poslaneckou sněmovnou je neuvěřitelná. Takže ministr financí Stanjura odpověděl moderátorovi na jeho dotaz, zda se chystá snížit daně z hazardu: dal jsem úkol, aby se nastavily daně z hazardu tak, aby to bylo fiskálně pozitivní. Já si to překládám slovy – a počkám si na ten výsledek a budu o něm velmi hlasitě mluvit. Jinými slovy prostě v minulém volebním období to byl nějaký subjekt, který vyhrál, a v tomhle volebním období to bude možná jiný subjekt, který vyhraje. Každopádně považuji za nepřijatelné, aby daně z hazardu se snížovaly. Já vím, že je to nějakých 10 miliard, možná 12. No a co, zvyšme je. Roli tam hraje nejen míra škodlivosti, ale i míra ziskovosti.

Podívejme se do jiných evropských zemí. Takové ty řeči, že pak to dosáhne bodu, kdy se to přelije do šedé zóny. Nedosáhne, nebojte. Tam jsou takové – naštěstí se nám to podařilo zavést – takové kontrolní mechanismy, že se to nepodaří. Přestaňme už tady prosazovat lobbistické zájmy. Vy přestaňte, my ne. Přestaňte prosazovat lobbistické zájmy některých skupin a starejte se o lidi, v tomto případě o důchodce.

Další věc. Díky inflaci máte rekordní příjmy a nemluvíte o tom. Takže schodek 119,5 miliardy za únor. Ale podívejte se na ty příjmy, na tu příjmovou stranu. Když jsme my byli v době covidu, měli jsme za rok 2020 největší propad ekonomiky v historii, novodobé historii naší země, minus 5,5 %. Měli jsme propad na příjmové straně. Nikdy jsme to nevedli tak, abychom dopadli jako vy. Máte rekordní příjmy, a přesto takovéto výsledky. Kde je ten váš plán konsolidace veřejných financí? Proč jste neuplatnili pozměňovací návrh pana Skopečka a pana Stanjury k rozpočtu za rok 2021 tuším, který snižoval výdaje o 80 miliard? Ptala jsem se v otázkách Václava Moravce: proč? Měl to připravené. No protože byl nesmyslný. Brali jste to z mandatorních výdajů. Dneska to víte dobře. Ale přiznejte se k tomu. Prostě jste lhali. Lhali jste tehdy a teď je evidentně vidět, že nevíte, co s tím.

Díky inflaci – znova opakuji – máte rekordní příjmy. Nemluvíte o tom, v tichosti, to je jako samo sebou, to je pohoda. V potravinách máme inflaci 25 %. Lidé, kteří topí elektrinou, platí z roku na rok každý měsíc i více než dvojnásobek. Před rokem 5 000 korun měsíčně – říkala jsem to tu tuším včera, dneska to zopakuji – dnes 12 000 korun měsíčně. Naprosto konkrétní případ seniorky z Ostravska, která mi napsala. Takových mám spoustu. Já jsem tento uvedla, protože mně připadal, že všechny ostatní tak nějak zosobňuje.

To znamená jediné. Z toho bezostyšně vybíráte daně, a dokonce je chcete zvyšovat. Meziročně jste v roce 2022 vybrali na daních a pojistném navíc 137 miliard do státního rozpočtu od lidí a firem. Příjmy veřejných rozpočtů významně porostou i v následujících letech. Znova se odkazují na fiskální výhled Ministerstva financí z listopadu roku 2022, strana 10, ať vám ušetřím hledání.

V roce 2023 porostou příjmy veřejných financí o 280 miliard, oproti tomu o dalších 93 miliard v roce 2024. Oproti této zvýšené základně o 89 miliard v roce 2025. Chápete to? My neříkáme nic jiného. A vy se tady bavíte při těchto extrémních příjmecích o rozdílu zhruba nějakých 19 miliard pro důchodce. Neuvěřitelné! Skandální! Naprosto odpovídající asociální politice ODS, kterou nám tady ordinovala i v minulých letech.

Dnes je již zcela zřejmé, že vámi zrušenou EET jste přišli o 15 miliard v současných cenách každoročně. A tyto finanční prostředky jste měli jen v důsledku efektivního výběru daní současně s narovnáním podnikatelského prostředí. Já se těším na vaše upgradované programové prohlášení vlády, které jste včera projednávali, jestli jste si tam vyškrtili boj s šedou ekonomikou, protože evidentně za mě ano. Fakticky jste si ho vyškrtili. Filozofie naší vlády byla vybrat rádně daně, poctivě, ne, že je platí jenom někdo, a pak je lidem a firmám snížit. To jsme celou dobu dělali. Výjdete evidentně obráceně. Prostě se tady projevilo politické ego zejména ministra financí Stanjury a premiéra Fialy, protože premiér Fiala v minulém volebním období jako opoziční lídr vykřikoval: Nikdy neprojde EET! Nikdy to nepustíme! Nikdy, budeme tady obstrukovat, co nám síly budou stačit. Nikdy!

No a tak my říkáme teď, že nechceme pustit poškození našich důchodců, sebrání 7 000 v průměru v letošním roce. Takže vám nezbývá než naše odhodlání zlomit násilím, zakázat nám mluvit, pošlapat naše práva, která jako parlamentní opozice máme, notabene největší klub této Poslanecké sněmovny. Škoda těch 15 miliard z EET. Já si myslím, že by se hodily důchodcům, už bychom měli na ten rozdíl, který nám zbývá. No a ty 4 miliardy, to už bych pomohla panu ministru najít lehce, to už se fakt dá. Škoda. Teď na to doplatí naši důchodci. A oni jsou tou první skupinou, která na to doplatí. Další čekají ve frontě. To nám začne pětikoalice sáčkovat postupně, až se jí toto podaří na sílu prosadit.

Navíc vůbec nešetříte. Vaše řeči? Pan premiér Fiala říkal často: my to ušetříme na provozu státu, nebudeme to brát lidem a firmám. Pamatuji se ty řeči, ty modré plakáty, které zaplavovaly sociální sítě? Ještě že je máme, protože teď můžeme krásně lidem připomínat ty vaše sliby, jak nezvednete daň z nemovitých věcí, protože nebudete lidi trestat přece za to, že si pořídili vlastní bydlení. A tak bych mohla pokračovat. Nebojte se, my vám to budeme připomínat. Oni vám to lidé spontánně připomínají sami. V listopadu pan premiér Fiala:

nezměníme valorizační schéma pro důchodce. Můžete věřit? Takové vládě, která takto mluví a jinak prostě jedná? No, nemůžete. Proto se propadá důvěra v tuto vládu. Proto je tak málo lidí dneska ve společnosti, kteří vám ji ještě dávají.

Takže zpátky – navíc vůbec nešetříte. Na Ministerstvu financí se zvýšil počet úředníků – čerpám z oficiálně schválené systemizace – za rok vaší vlády z 1 438 na 1 450. Vytváříte nové sekce, máte 6 politických poradců – myslím teď finance, tam se soustředím, chápete to – dva politické náměstky. Zřídili jste nová ministerstva na nic. Práce ministra pro evropské záležitosti a jeho úřadu má dělat premiér. Proč ho tam máte, pana ministra? Já jsem nikde neviděla. Nevzpomínám si, že by tady někdy byl, že by nám něco řekl. Navíc skončilo předsednictvím. Tak já myslím, že můžete hned jeden aparát ušetřit.

Práce ministra pro legislativu a jeho úřadu patří pod MSP, Ministerstvo spravedlnosti, tak jak jsme to měli za nás. Včera jsme tu řešili, před včerejškem, včera, včera to zvlášť rezonovalo – proč tady zas není pan ministr pro legislativu? Pan ministr Bartoš jako chrabry obhájce ho tady hájil a četl nám, kdy tady byl, kdy nebyl, kdy dostal otázku, nedostal otázku. Spletli jste se. My tu nejsme pro vás. Vy jste tu pro nás. Vy se zodpovídáte Poslanecké sněmovně. Nikdy bych si nedovolila takhle nepokorně vystupovat vůči poslancům této ctěné Poslanecké sněmovny. Ministr pro legislativu, o kterém pořádně nevíme, co dělá, který tady většinou sedí u zákonů, ke kterým nevystupuje, protože má asi službu, a když konečně tady má zazářit a pomoci vládě obhájit – chápu, že neobhajitelné, ale aspoň se o to pokusit, protože bezesporu pro to zvedl ruku jako člen vlády, tak tu spíš není, jak je. Takže prosím, nechodoťte sem s nějakými pohádkami, jestli sedí v nějaké komisi, nebo jestli tu byl a teď už šel spát a tak dále. Má tu být! A jestli pan ministr práce a sociálních věcí se včera vyjádřil, že on to předkládá místo vlády, tak pak musí být schopen odpovídat i na otázky čistě právní, čistě legislativní. A to jsem včera moc neslyšela. I když chci říct, ať také jsem trošku pozitivní, že pan ministr práce tady aspoň většinu času byl a snažil se odpovídat, i když ty odpovědi mě rozhodně neuspokojily.

Proč máme ministryni pro vědu? Za nás to řídl premiér Andrej Babiš a měli jsme výsledky, zvyšovaly se výdaje, nastavoval se plán pro budoucnost České republiky. Měli jsme. Teď nevíme nic. Teď slyšíme tak potichoučku, že snad se krátí výdaje pro tuto oblast, vidíme to v rozpočtu. Ale že by tady paní ministryně někdy něco řekla zásadního? Opravte mě, jestli se myslím. Nic. Zase zbytečný aparát. No prostě je moc housesek na málo kapustičky pětikoaliční. Počet úředníků roste i na Úřadu vlády a dalších ministerstvech.

Proč se nevyužilo předsednictví definitivně k tomu, aby se – já jsem četla nějaké závěry, takže teď jsem zvědavá, jak to přetaví ministr financí do národní legislativy – abychom konečně dotáhli zdanění globálních firem, všech těch různých digitálních společností, které si tady deset let, jedenáct let podnikají a daně neplatí ani korunu? Jak k tomu přijdou české firmy, které podnikají třeba ve stejně oblasti? Takže přijďte, nevymlouvezte se, že to nebude moc peněz. Přijďte s návrhem, podpoříme ho, slibuji to tady za hnutí ANO. Předložte analýzy, spočítejte to. Každých pár miliard dobrých. Neříkejte – to se nevyplatí. Tady se vám vyplatí vzít důchodcům 19 miliard. Tak neříkejte, že se nevyplatí něco připravovat, že by to bylo pár miliard. Každou miliardu budete hledat. A musíte ji hledat, je to vaše povinnost.

Neinvestujete. Nepodporujete ekonomiku v růstu. A proto jsme jako jedni z mála v EU v recesi. Podívejte se na ta čísla. Já chápu, že tam máte málo lidí, kteří se v tom orientují. Ale opřete se o expertní týmy. Jenom na financích jsou perfektní expertní týmy. Nechápu, proč je ministr nevyužívá. Z jeho vyjádření není poznat, že by je využíval. Já jsem neměla jediného poradce na Ministerstvu financí. Nula. Opírala jsem se jenom o aparát Ministerstva financí. Pan ministr má celou řadu poradců, takže věřím, že je na tom třeba podle něho lépe. Ale na výsledcích to vidět rozhodně není.

Je to logické, protože živnostníkům, kteří čelí nejrychlejšímu propadu tržeb v historii statistického úřadu, chcete zvyšovat odvody až o 60 %. Já vím, říkáte, ještě jsme se nedohodli. Ale to, že s tím přišla, tuším, Česká televize, tak asi by to neodvysílala, kdyby to neměla

vyzdrojované. Takže minimálně jste to někde na úrovni pětikoalice poměrně zásadním způsobem diskutovali. Já chápu, že panu premiéru Fialovi a ministru financí Stanjurovi a dalším kolegům z ODS se to těžko komunikuje, protože oni vždycky se tady bili za práva živnostníků. Tomu já rozumím. Pan premiér říká, no, my jsme to ještě nerozhodli, říkal teď nedávno v mediálním výstupu. My jsme to ještě nerozhodli, my se o tom budeme bavit, ale pokud bychom to udělali, tak abychom zlepšili živnostníkům ty důchody. No. Kterým pak to tak asi zlepšíte? Celé řadě vůbec ne. A proč jste jim zkomplikovali paušální daň, kterou my jsme vytvořili? Tam jsme zlepšovali důchody, tam jsme v tom balíku, který zaplatí paušalista měsíčně, zvedli minimální sociální o 15 % pozitivně a daň jsme dali symbolickou stovku. A ten, kdo se tam přihlásil, tak dneska nepodává přiznání, hlášení, nepřijde mu kontrola, pošle platbu Finanční správě, ta si to rozpoše se sociálkou, se zdravotním a mají pokoj.

Vy jste to tak zkomplikovali, vy, pravicová strana, hlavně ODS. Zjednodušovat. Tak jste zkomplikovali úžasný institut paušální daně, že se vám do něho po té novele přihlásilo 35 000 živnostníků. Pecka! Blahopřeju. Opravdu to vedete od deseti k pěti.

My jsme prosadili nejjednodušší institut pro živnostníky. Prosadila jsem ještě jako ministryně financí, dosáhla jsem toho, že jsme získali výjimku pro posunutí povinného plátcovství DPH na 2 miliony. Děkuju, že to Ministerstvo financí dotáhlo, zvedli jsme pro to logicky ruku. Kompenzovali jsme živnostníkům. A tak bych mohla pokračovat. My, kteří jsme byli vámi označování za nepřátele živnostníků. A co jim teď chystáte vy? Počkáme si, až s tím přijdete, když tvrdíte, že nic není dohodnuto. Neřekli jste ne. Neřekl premiér vaši vlády – ne, to neuděláme. I když asi bych na to taky už dneska nedala, protože u valorizace důchodů taky říkal – nezměníme valorizační schéma, v listopadu 22, a teď říká – ne, já jsem to myslel jinak, já jsem to myslel... Já už nevím jak. Vy totiž každou chvíli říkáte něco jiného.

Takže pokud neřešíte příjmovou stránku a děláte procyklickou politiku, nemůžete se divit, že vám budou v budoucnu chybět peníze. Proč už jsme tady neměli schválený od 1. ledna 2023 zákon o zvýšení daní ze závislosti? Hnutí ANO by pro to zvedlo ruku. Tabákové výrobky včetně zahřívaného tabáku. Tvrz alkohol. Hazard. Řeknete: to je prostě málo peněz. Proč? Ta trajektorie se nastaví, my jsme to dělali, vy jste na nás tenkrát křičeli, vzpomínám si: vy jste se zavázali v programovém prohlášení vlády, že nebudez zvyšovat daně, a zvyšujete na ten alkohol a na ty tabákové výrobky. Ale my jsme se taky zavázali, že budeme bojovat se závislostmi. A tohle je jedna z cest. Přijďte s tím. Rychle. Doporučuje vám to i NERV. My pro to ruku zvedneme. Nevím, na co čekáte. Tady byste to mohli mít rychle. A nezapomínejte, že daňové změny musíte mít účinné k 1. lednu 2024 v tomto případě a legislativní proces tady trvá v průměru deset, jedenáct měsíců, takže už máte docela napilno.

Vy nesete plnou zodpovědnost za současnou situaci, která pro Českou republiku skončí blamáží. Prostě chtěli jste mít hezčí číslo deficitu, baťovské a marketingové schodky. Ale prodali jste důchodce. A měli byste se stydět a přiznat si tu chybu.

Já jsem vás chtěla vyzvat, a takto jsem to říkala i panu zvolenému prezidentovi, at' stáhnete ten návrh, připravíte poctivou novelu zákona o státním rozpočtu a jednáte s námi o novém valorizačním schématu od 1. ledna 2024. A teď dokonce slyším, že byste ani novelu rozpočtu nepotřebovali. Že to najdete. Tím lépe. Já nevolám po prohloubení schodku. Jestli to tam najdete, tím lépe. Pak vám ale žádné hospodářské škody nehrozí. A už to prosím neopakujte. Nehrozí. Ministr financí vaši vlády přiznal, že ty peníze i v případě, že tento návrh neprojde, v rozpočtu najde.

To, co byste měli okamžitě začít řešit, je inflace. Znovu opakuji, máme třetí nejvyšší inflaci ze všech zemí Evropské unie. Podle čísel Eurostatu 19,1. Katastrofa! Takže my jsme ve výšce inflace byli po celý rok premianty v rámci měření Eurostatu. Okamžitě přistupte k opatřením, opakováně vás vyzýváme, která zásadním způsobem ovlivní růst cen. My jsme prezentovali na tomto místě, na tiskových konferencích po jednání vlády celé množství návrhů, které můžete aplikovat. Tento růst cen vrhá už i naši střední třídu do chudoby, kdy jsou nuceni

žádat o sociální dávky, což se ve finále projeví ve státním rozpočtu, protože vám rostou výdaje. Porostou výdaje. Ukázalo to i to plnění včerejší. Navíc to způsobuje další administrativní náklady.

Dennodenně mi někdo volá, píše, zastavuje, dnes ráno paní, když jsem šla do práce, jak se obrací s žádostí o dávky, jaká je tam chybovost, jak to dlouho trvá, prosím, řekněte to tomu ministrovi, a tak dále. Pořád se to řeší, pořád mám x různých příběhů. Ale sociální dávky nemohou být řešením pro většinu populace. Ten slavný citát pana premiéra, co si dal na facebookové stránky, myslím, že to bylo na stránkách ODS loni – zvýšili jsme počet lidí na sociálních dávkách. Pravicová vláda. Ona říká o sobě, že je pravicová. Tak to je její cíl – zvýšit počet lidí na sociálních dávkách. Ne! Vy máte nastartovat ekonomiku! Vy máte nastartovat investice! Máte pomoci firmám, které dávají práci lidem! To je váš úkol, starat se o zaměstnanost. Zaplatí pánbůh, ještě že vám po nás, po té naší vládě, na kterou si tak stěžujete, zbyla ta nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii díky našim opatřením, že jsme ji udrželi. To je váš úkol. Ne zvyšovat počet lidí na sociálních dávkách.

Navíc má Česká republika největší propad reálných mezd ze zemí OECD, což je opětovně výsledkem vaší zcela nesmyslné politiky. Na tomto místě mohu připomenout, jak jste zvyšovali minimální a zaručenou mzdu. Ten chaos na poslední chvíli. Pak jste zvedli jenom první a osmý stupeň, nepochopitelně, takže jste vzkázali uklízečkám, kuchařkám a dalším, ještě jsem na spoustu profesí zapomněla, švadlenkám, zdobičkám perníku – jsem mluvila s jednou firmou a tak dále, tak jste jim vzkázali: vy máte smůlu. Žádná logika v tom není, je to taková ta chytrá horákyně, ani obutá, ani bosá. Tak mějte tu odvahu, pane ministře Jurečko, a řešte těch osm stupňů zaručených mezd. Já vím, mě to taky rozčilovalo, taky jsem nechápala, proč jenom Česká a Slovenská republika to mají, oni mají čtyři stupně tuším, Slováci, my osm. Nechápala jsem to, říkala jsem si jako ministryně financí, chtělo by to nějakou debatu. Tak vy jste to vyřešil tak, že jste dal první a osmý stupeň. Nevím, co na to třeba říkají zemědělci? (Ministr Jurečka – poznámka z první lavice před řečnickým pultem.) No, výborně. Takže to je takový přístup, kterému opravdu nerozumím. Neumím to vyřešit, tak se z toho nějak vykroutim. Nebo také, jak se stavíte ke státním zaměstnancům, to by bylo na samostatnou kapitolu.

Za další. Okamžitě začněte pracovat na proticyklické fiskální politice, která dostane naši zemi z recese, do které ji svou neschopností pětikoalice zavedla. Vyzývám pětikoalici opakovaně: Stáhněte tento návrh zákona. Vyplatíte českým penzistům to, na co mají dle aktuálně účinné legislativy zákonný nárok. V případě, že chcete zasahovat do valorizace důchodů, chcete měnit valorizační schéma, umožněte standardní legislativní proces s tím, aby se i případná změna valorizace týkala až případné budoucí valorizace a nepůsobila zpětně. Také vás vyzývám, místo těchto jednorázových a hloupých zásahů začněte pracovat na skutečné důchodové reformě, nikoliv parametrických změnách. Opakovaně říkám, přizvěte nás k tomuto jednání. Neříkejte pořád: až my se domluvíme, tak vás s tím seznámíme.

To tady nebude jenom po dobu vašeho mandátu, pokud vydrží dvaapůl roku ještě. Bude to tady další léta a vy bezesporu nebudeste vládnout po skončení tohoto volebního období. Tato vláda určitě vládnout nebude.

Sídlíte ve Strakově akademii už více než rok, rok a čtvrt, za chvíliku to bude rok a půl, takže přestaňte se už vymlouvat konečně na Babišovu vládu. Začněte se vymlouvat... Včera jsem četla – pan premiér na CNN –, že zdědili zadlužení Babišovy vlády. A my jsme předtím zdědili zadlužení Nečasovy vlády, které bylo mnohem větší než to, které jsme vám předali na konci roku 2021. A co vy jste udělali? Vy jste ho navýšili tak, že máme krásné prvenství za rok 2022 v rámci Evropské unie v přepočtu na procenta HDP. Vyzývám vás, začněte konečně této zemi vládnout, starejte se o lidi, o firmy, protože to je vaše politická zodpovědnost! Děkuji vám. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Jedna faktická poznámka – pan poslanec Patrik Nacher. Prosím.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji za slovo. Já bych se chtěl zeptat – pěkné ráno, to jsem zapomněl, dámy a pánové – dopoledne. Já bych se chtěl zeptat pana ministra, případně někoho jiného, protože my se tady stále bavíme o tom stavu legislativní nouze jakožto nezbytném předpokladu pro něco tady schválit, ale jak jsem teď slyšel od Aleny Schillerové, tady na začátku proběhl nějaký kontakt mezi ministrem a jí jako předsedkyní našeho klubu ohledně zkrácení lhůt. A mě by tedy zajímalo, kdybychom se nechovali férově, nebo ona se nezachovala férově a řekla, že nebudeme vetovat ty lhůty, vy byste s tím tedy přišli normálně v rámci zkrácených lhůt, my bychom to potom zavetovali, jaký by byl váš další postup? Protože tohle trochu mění ten úhel pohledu na ten stav legislativní nouze. To je první konkrétní poznámka.

Druhá, a tu se nemohu odpustit. My jsme tady třetí den a třetí den tady chybí ministr pro legislativu. Už třetí den! Já kvituji, že tady je ministr práce a sociálních věcí. My jsme se i domluvili, že vystoupí s přednostním právem dopoledne. Ale že tady není třetí den ministr pro legislativu, do jehož gesce tohle všechno zatím spadá, protože my nejsme přímo v tom bodě o důchodovém pojištění, je pro mě tedy neuvěřitelný skandál! On je omluven, jak jsem slyšel z úst předsedajícího, mezi sedmou a devatenáctou z pracovních důvodů. To znamená, že se připravuje nějaká další legislativní bomba? Nebo co má tohle znamenat?

Takže já bych chtěl znova vyzvat, aby tady byl ministr pro legislativu, protože my se neustále dokola ptáme a neslyšíme odpovědi kromě jedné věty, kterou už tady svého času řekl Jakub Michálek. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Jen pro pořádek připomínám, že se nacházíme před projednáváním vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, je to sněmovní tisk 392, kde bychom měli podle § 99 odst. 5 posoudit, zda jsou podmínky pro projednání zmíněného návrhu ve zkráceném jednání.

Nyní s faktickou poznámkou pan místopředseda Skopeček. Prosím.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju pěkně za slovo. Já musím vystoupit. Chci reagovat na paní předsedkyni Schillerovou, respektive na její srdceryvné výzvy, ať tato koalice konečně přistoupí ke skutečné penzijní reformě. Slyšíme to od paní předsedkyně, která seděla roky na Ministerstvu financí, slyšíme to od předsedkyně klubu strany, která deset let byla ve vládě, měla pět let premiéra, po celých těch deset let ministra financí. Co jsme v oblasti penzijní reformy od této dámy a od hnutí ANO zaznamenali? Zaznamenali jsme zrušení penzijní reformy, vytvoření komise, a tím to haslo! Za deset let jste nedokázali vůbec nic! Ani "ň" v tomto tématu jste nedokázali! A vy s vážnou tváří tady po roce této vlády vyzýváte, kde je penzijní reforma? Vy si fakt nevidíte ani do úst! (Potlesk vládních poslanců.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Je zde řada faktických poznámek. Nyní tady vystoupí paní poslankyně Mračková Vildumetzová, Patrik Nacher, Alena Schillerová a další. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Pane místopředsedo, děkuji za slovo. Vážené kolegyně, kolegové, já bych chtěla navázat na mého kolegu Patrika Nachera ohledně nepřítomnosti, neustálé nepřítomnosti pana ministra pro legislativu. Pan předsedající a místopředseda Sněmovny tady jasně řekl, že v tuto chvíli se zabýváme posouzením podmínek pro jednání ve zkráceném jednání. A já si v tuto chvíli dovolím vyzvat vicepremiéra a ministra

pro místní rozvoj, protože ten ministr spadá prakticky do jejich politického spektra, je za Českou pirátskou stranu, jestli by nám mohl přijít sdělit, z jakého důvodu se dnes nezúčastní jednání této Poslanecké sněmovny z pracovních důvodů. Já jsem tuto schůzi nesvolala. Já jsem nechtěla mimořádnou schůzi k důchodovému pojištění. Já jsem chtěla, aby senioři dostali, na co mají ze zákona nárok. Vy jste si tu schůzi svolali. Vy jste ji požadovali. Vy jste si schválili per rollamem na dálku odkliknutím z emailu, že vezmete valorizaci důchodcům, aniž byste k tomu jednali. Vy jste si schválili, že to bude ve stavu legislativní nouze, tak nám prosím pojďte v tuto chvíli říct, proč na tomto jednání není přítomen ministr pro legislativu! Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Další faktickou poznámku má pan poslanec Patrik Nacher, potom paní poslankyně Alena Schillerová. Prosím.

Poslanec Patrik Nacher: Já bych chtěl reagovat na svého čteného kolegu Honzu Skopečka. On tady prodloužil volební období. Volební období, pane kolego, prostřednictvím pana místopředsedy, je čtyři roky, takže premiér mohl být Andrej Babiš maximálně čtyři roky a ve vládě ANO bylo osm let, ne deset. To jste si spletli možná nějakým jiným volebním obdobím někoho jiného. Připomínám, že v tom prvním volebním období bylo ve vládě i KDU-ČSL. To je váš koaliční partner. Tak jenom v tom případě neríkejte osm let, ale čtyři roky, protože pak by ta vaše výtka měla směřovat i na KDU-ČSL, aby to bylo fér. Je to podobné jako s tím rušením superhrubé mzdy. Všichni řeknete, ANO zrušilo superhrubou mzdu, nám tady vycítají kolegové z TOP 09, STAN, Piráti. Ale vy jste pro to hlasovali také. Já jsem na to hrdý, já bych pro to hlasoval znova, ale vy si takhle vždycky tohle přehazujete. Tak říkejte pravdu tak, jak je. Čtyři roky, osm let. Takhle jsou ta volební období. To je reakce jedna.

A potom vlastně druhou jsem zapomněl už prve na to omezení řečnické doby. Mám pocit, že vy v tomhle nejste taktici podle mě, protože co jsem zatím pozoroval, tak u řadových poslanců, až na výjimky, nepřekročilo to jejich vystoupení 10 minut. Jestli překročilo u někoho to vystoupení přes 10 minut, tak jsou to poslanci s přednostním právem. Ale ti nejsou omezeni tímhle dvakrát pět. Jinými slovy, vy podle mě v tomhle děláte medvědí službu. Tolik můj pocit. Zatím z řadových poslanců, kteří vystoupili, drtivá většina to měla pod těch 10 minut. Takže to omezení, tomu já opravdu nerozumím. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní paní poslankyně Schillerová, připraví se pan poslanec Hubert Lang. Všechno faktické poznámky. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Ano, samozřejmě. Děkuji, pane místopředsedo. Já budu reagovat na pana místopředsedu Skopečka vaším prostřednictvím. Nebudu už opakovat to, co řekl Patrik Nacher, můj čtený kolega, to je samozřejmě pravda. Ano, máte pravdu, pane místopředsedo, prostřednictvím pana místopředsedy, naše vláda nepřipravila důchodovou reformu. Když jsem zjistila, že Komise pro spravedlivé důchody pod vedením profesorky Nerudové nikam nesměřuje, že to je prostě k ničemu, jenom vytváření dalších výdajů, aniž by se řešily příjmy, tak jsem tehdy prosadila, abychom se obrátili na OECD, abychom je požádali o nezávislou analýzu. Oni si tady zahraniční experti rok a půl různě operovali po republice, po různých institucích, rezortech, vypracovali tu analýzu. Vypracovali tu analýzu. Ta je určitě k dispozici na MPSV i na Ministerstvu financí. Byla k udržitelnosti veřejných financí i vlastně k parametrům důchodové reformy.

Ale já jsem vám to nevytýkala po roce, pane místopředsedo, prostřednictvím pana místopředsedy. Já vím, že za třicet let to žádná vláda nepřipravila. A to, co připravil tehdy exministr Kalousek, myslím, že to bylo za Nečasovy vlády, to jsme zaplatí pánbůh zrušili, protože to byl opravdu jenom pokus o reformu. Ale nechme to být.

Já volám po tom, abyste nás přizvali do pracovních skupin. Po tom volám. Protože kam moje paměť sahá, tak se nestalo, a ani za naší vlády se to nestalo, že by opozice nebyla přizvána. Takže to je obráceně. Já říkám, začněte na tom pracovat i s námi. Po tom volám. A znova říkám, je tam nezávislá studie OECD, kterou si objednala a zaplatila naše vláda.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Jako další pan poslanec Hubert Lang, připraví se pan poslanec Aleš Juchelka. Prosím.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, pane místopředsedo. Tak já bych tady chtěl říci, chtěl bych se zastat naší předsedkyně paní Schillerové a chtěl bych říct, že pan Skopeček je opravdu demagog. Pan Skopeček vystoupí prostě, místo aby nějakým způsobem zaargumentoval, tak okamžitě urazí, okamžitě napadne předchozí vládu, všechno shazuje prostě na nás. Já myslím, že kdo si pustí ze stenozáznamu to, co tady říkala naše paní předsedkyně klubu, tak to mělo ratio, mělo to hlavu a patu, bylo to prostě jednoznačně shrnutí nějaké věci, o kterých se tady už tři dny bavíme. Takže to za prvé.

Za druhé k panu ministrovi Šalomounovi, kterého tady můj ctěný kolega Babka neustále vyzývá, aby se dostavil, nebo pan Nacher také, aby nebyl dotčený, tak on prostě dodržuje výborně životosprávu, on pravidelně spinká, on vždycky do těch osmi, devíti se vyspinká, potom ráno se nasnídá, tam plní nějaké další úkoly politického rázu nebo jakého, nevím. Prostě je v pohodě. My jsme tady zničený, že jo, my tady nespíme, prostě stresujeme se, bojujeme tady za oprávněné zájmy našich penzistů a ministr vlády se vyspinká prostě, má tam osobní důvody. Já nezpochybňuju, že je teda rádně omluven, ale je to opravdu neseriózní.

A zakončil bych to, víte, existuje taková komedie, která se jmenuje Je lepší být mladý a bohatý než starý a nemocný. Je to smutný konstatování toho stavu, který tady je. My se tady snažíme bojovat za lidi, kteří opravdu už si nemohou pomoci, dospěli někam do nějakého závěru svého života a měli by mít právo si užít to svoje důstojné stáří. A jestliže je tady nějaké zákonné očekávání, je tady prostě nějaký zákon, to, že vy to vedete, jak to vedete, a nejste schopni prostě se o tyto lidi postarat, to je smutné konstatování. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Také děkuji. Nyní pan poslanec Aleš Juchelka, připraví se pan poslanec Jan Skopeček. Prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc. Já také budu k panu místopředsedovi Skopečkovi vaším prostřednictvím. Já mám tady programové prohlášení vlády, Babišovy vlády. Takže tady máme například: Prosadíme novelu zákona o důchodovém pojištění, která zvýší základní výměru důchodů na 10 % průměrné mzdy, tím přispějeme ke zvýšení životní úrovně lidí s nízkými důchody. – To jsme splnili. Potom tady máme: Zachováme pravidla pro valorizaci navázanou na růst mezd a index spotřebitelských cen. – To jsme splnili, zachovali. To měníte v tuto chvíli vy, vaše vláda. – Novela zákona o důchodovém pojištění upraví navýšení důchodů o 1 000 korun lidem, kteří dosáhnou věku 85 let. To Babišova vláda splnila. – Všemi způsoby budeme prosazovat návrat úcty a respektu ke stáří. – To vy v tuto chvíli nabouráváte tím, jak rozdělujete společnost v rámci toho sociálního smíru v rámci solidarity.

A určitě si pamatuje pan místopředseda Skopeček ty skvělé reformy, o které se pokusila ODS, které samozřejmě vedly ke zmatkům. Určitě si vzpomínáte na ten druhý pilíř, pane místopředsedo. My totiž, jak vidíme, tak z minulého volebního období naše programové prohlášení vlády plníme. My ho neměníme za pochodu tak, jak se nám to zrovna hodí.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Pan poslanec Skopeček, připraví se pan ministr Ivan Bartoš. Prosím.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za slovo. Tak nejprve k Patrikovi Nacherovi, prostřednictvím pana předsedajícího. Volební období je skutečně jenom čtyřleté, takže pokud jsem řekl, že trvá pět let, tak jsem se přeřekl. Měli jste na to nikoliv deset let, ale měli jste osm let na to, aby hnutí ANO, které mělo premiéra nebo ministra financí, dokázalo připravit penzijní reformu. Myslím si, že i osm let je dostatečně dlouhá doba, aby se dalo poznat, jestli komise paní Nerudové je schopna nebo není schopna připravit relevantní návrh. Myslím si, že po dvou, po třech, po čtyřech letech to poměrně alespoň trochu bystrý člověk dokáže pochopit, jestli ta komise někam vede nebo nikoliv. Ten můj omyl pěti let asi souvisí s tím, že to období vaší vlády bylo natolik děsivé, že člověku připadalo delší, než ve skutečnosti bylo.

Co se týče kolegy Juchelky, tak já jsem si myslí, že tím, že se sociální demokracie nedostala do vlády, tak jsme přišli o paní ministryni Maláčovou, která si také myslí, že je možné rozdávat, zvyšovat penze, zvyšovat výdaje, zvyšovat kapitolu sociálních výdajů, a myslí, že ty peníze prostě zkrátka potřeba nejsou, že ty peníze obrazně řečeno, přeneseno, nechytejte mě za slovo, rostou na stromě. Paní Maláčovou tady nemáme, ale paní Maláčová se nám vtělila tady do pana poslance Juchelky. Protože on nám vyjmenoval, jaká všechna opatření, která prohlubují schodky penzijního systému, předchozí vláda přijala. Ale pane kolego, to je právě ono. Vy jste dokázali jenom prohlubovat schodky, aniž byste dokázali říct, jak ten penzijní systém může přežít další generace.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní pan ministr Ivan Bartoš, faktická poznámka, připraví se pan poslanec Strýček.

Místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj ČR Ivan Bartoš: Děkuji za slovo. Já bych chtěl reagovat souhrnně a pak možná i na pana poslance Langa, vaším prostřednictvím.

Pan ministr Šalomoun dnes předsedá Legislativní radě vlády, takže až se zase někdo zeptá, prosím vás, když tak to sdělujte mezi kolegy, že předsedá Legislativní radě vlády. Vystupoval ve věci procesu návrhu toho zákona, nikoliv k meritu samotného zákona, od toho je tady pan ministr Jurečka, pětkrát. Já si nedokážu představit, že když se ta otázka opakuje per poslanec, a u některých vystoupení dokonce se stejná otázka opakuje třikrát, že on tady vždycky bude, přihlásí se s faktickou, počká těch deset dalších faktických a řekne vám, je to tak a tak. Pětkrát v této věci vystoupil, byl přítomen.

Já bych chtěl poprosit ještě pana poslance, já si myslím, že takovýhle jako žoviální nebo paternalistický nebo jako my to chápeme, někdo se musí vyspinkat... Jako my nejsme ve škole. Jak se to chováte? Pan Šalomoun není vůbec žádný nějaký tady hošíček, ke kterému byste blahosklonně hovořil o jeho životosprávě. Já když se podívám na poslanecké řady, je to stejné. Někteří poslanci jsou v kancelářích, někteří spí ve spacáku, někdo se normálně v té pauze mezi jednou a sedmou hodinou, pokud má to štěstí a je okolní či pražský, odjel vyspat domů. Ale prosím vás, chovejte se k lidem s nějakou úctou. Já ty lidi tady také neshazuju, i když si myslím, že některé poznámky jsou dětinské. Všichni jsme tady dospělí lidé, minimálně dovršili věku 18 let, a prostě mi tento způsob komunikace, kdy si tady takhle ťu, ťu, ťu děláme na své kolegy...

Pan Šalomoun plní úkoly, kterými je pověřen, není poslancem, není členem Pirátské strany, i když to není relevantní, ale je to ministr, který je odborník ve svém oboru, a není jeho povinností – což bych u některých poslanců ocenil, kdyby tady seděli aspoň u svých bodů a podobně, které chtějí rozporovat. Takže je přítomen, na otázky odpověděl a dneska předsedá Legislativní radě vlády. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Přeji vám hezké dopoledne. Vyměnili jsme se v řízení schůze. Budeme pokračovat ve faktických poznámkách. Po panu vicepremiérovi

Bartošovi vystoupí k faktické poznámce pan poslanec Strýček. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jiří Strýček: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já budu velmi krátký. Já jsem chtěl jenom zareagovat na to vaše vystoupení. Já si pamatuju vaše předvolební vystoupení v novinách, v debatách a tak dále, kdy jste hovořili o tom, jak tady najdete 80 a 100 miliard bez bolestných škrtů. No, tak realita tomu zatím úplně nenasvědčuje. Tak já jsem se chtěl zeptat, jestli se tedy v té vaší excellovské tabulce, kterou jste prezentoval s těmi 80 miliardami škrtů, zahrnul i těch 19 miliard těch bezbolestných škrtů pro naše důchodce. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane kolego, určitě víte, že coby předsedající na vás nemohu reagovat, nemám tady ani nikoho z kolegů, aby se přihlásili, takže neberte to ode mě jako neslušnost. Věřte, že mám argumenty i chuť vám odpovědět, ale prostě nemám tu možnost teď.

Tak budeme pokračovat ve faktických poznámkách. Následuje vystoupení pana vicepremiéra Jurečky. Pane vicepremiéro, prosím, vaše dvě minuty.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Já mám docela rád fakta, ale když jsem tady poslouchal své předřečníky, především z poslaneckého klubu hnutí ANO, tak já si pamatuji, a někteří, kteří jste tady už třetí volební období, tak myslím, že se mnou velmi dobře také, jak tady stál Andrej Babiš, tehdejší ministr financí, byl to první nebo druhý kvartál roku 2014, a na tomto místě s velmi silnou artikulací říkal, že on už tu důchodovou reformu má hotovou a že ji v příštích měsících představí. Je to dohledatelné. Andrej Babiš tady v roce 2014 stál a říkal: Já už mám dávno tu důchodovou reformu hotovou, představím ji a budeme ji realizovat. Takže jestliže toto on řekne jako předseda, možná dneska přijde do práce, tak se k tomu třeba vyjádří také, kde se stala ta chyba, že už ji má hotovou, ale pak ji jako ministr financí Sobotkovy vládě jako koaliční partner nikdy nepředložil na stůl. Pak když byl premiér, tak ji také nikdy nepředložil, ne na stůl, ale do té fáze realizace, do toho paragrafového znění, do toho, aby to dokázal prosadit.

A teď si dovolím reagovat na pana kolegu Juchelku. On tady přečetl všechny ty krásné proklamace v tom programovém prohlášení vlády Andreje Babiše. Já myslím, že na to je jako skvěle odpovědět těmi fakty, těmi skutečnými čísly a tou realitou. A když se podíváme na ten vývoj výše průměrných důchodů ve srovnání s průměrnou čistou mzdou v této zemi (ukazuje graf), tak doporučuji sledovat tady tuto oranžovou křivku. A když se podíváme na období let 2018 až 2021, což je období vlády Andreje Babiše, tak nám za posledních zhruba dvanáct let ten průměrný důchod vůči té průměrné čisté mzdě v této zemi poklesl na historicky vůbec nejnižší hodnoty. To znamená – jenom pro případné diváky tohoto záznamu. Řeknu třeba: V roce 2013 byl ten průměrný důchod vůči průměrné čisté mzdě na hodnotě 57 % a za vlády Andreje Babiše to bylo v rozmezí 51, 52, 54, 50. (Předsedající: Čas, pane vicepremiéro.) Dneska jsme na 62.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju. Další vystoupí s faktickou poznámkou pan poslanec Juchelka a připraví se pan poslanec Nacher. Pan poslanec Juchelka, prosím, aby dával pozor a dostavil se k pultíku, když ho volám k faktické poznámce. (Ministr Jurečka předává podklady poslanci Juchelkovi.)

Poslanec Aleš Juchelka: Já se omlouvám, ale pan ministr Jurečka chtěl konverzovat se mnou, tak já jsem nedával pozor, to je pravda. Ale budu na něho rovnou reagovat samozřejmě, poněvadž tady ten váš graf klesá z toho důvodu, že za vlády Andreje Babiše rostly platy. Vždyť si všichni vybavujeme, kolik narostly platy pedagogickým pracovníkům, učitelům, kolik

hasičům a tak dále. Takže to je samozřejmě jasné. Tady je důležité, do jaké míry se senioři snažili být v rámci svých důchodů zabezpečeni. A naopak ten strach o to, že vlastně přijdou o část té inflace, kterou vy tady navrhujete, tak to jde za vaši vládou. Já jsem tady pouze přečetl to, co bylo v programovém prohlášení vlády, té předchozí, a všechno to, co tam bylo, tak se splnilo.

K panu místopředsedovi Skopečkovi. Pane místopředsedo, já vám jenom přečtu to jedno číslo v rámci té zodpovědnosti. Už jsem tady mluvil o těch samozřejmě tristních věcech, které ODS udělala jako své pokusy důchodové reformy, které samozřejmě vedly ke zmatkům, jako druhý pilíř, do kterého se přihlásilo 780 000 lidí, a stejně to nějak jako nevyšlo. Já vám přečtu tady jenom to jedno číslo, když jste tím makroekonomem: 119,7 miliardy korun, to je únorový schodek rozpočtu a je – pozor – nejhlubší v historii České republiky. Ten současný schodek rozpočtu ještě jednou: 119,7 miliardy korun, je nejhlubším schodkem v rozpočtu České republiky. Za čí vlády? Za vlády ODS. A kdo má Ministerstvo financí? Zbyněk Stanjura za ODS! Gratuluji, pane místopředsedo!

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Já vám děkuji, že jste dodržel čas. Další s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Nacher. I panu Juchelkovi musím říct, že bych mu rád odpověděl, ale bohužel z titulu řízení schůze nemohu, ale rád tak učiním třeba mimo jednání. Prosím, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo. Možná jestli můžete třeba přes mikrofon zavolat další místopředsedy Sněmovny, aby si vedle vás sedli a mohl jste jim předat řízení schůze, a tudíž reagovat, to je taková rada.

Ale jinak já jsem teď odhalil, já jsem pochopil, jak vy to tady teď děláte. Takže ona se rozběhne debata poslanců, kteří jsou na řadě, vy to v nějaké chvíli říznete a omezíte na dvakrát pět. To jsem tady vysvětlil, že i přesto, že oni nepřesáhnou těch deset minut, většina z nich, tak to vlastně nemá ten vliv, je to jakoby psychologický moment. Poté se najde nějaký dobrovolník z pětikoalice, teď to byl Honza Skopeček, který tady úplně mimo tu diskusi něco vypálí vůči opozici, jakkoliv vy se teď máte zpovídat opozici, ne opačně, tudíž samozřejmě to zmagnetizuje to, že se my všichni přihlásíme na faktické poznámky, takže tam (na světelné tabuli) celou dobu ráno byla 0 nebo 1, teď jich tam je 7, a pak přijde další poslanec koalice, který řekne: Vy zneužíváte faktické poznámky, tak vám to řízneme úplně. Takhle to je ten scénář. A teď si tu krátkou sirku vytáhl zřejmě Jan Skopeček. Protože kdyby on nevystoupil, nebylo by 7 faktických poznámk, které na něj logicky reagovaly. A já se celé dopoledne těším na vystoupení pana ministra Jurečky, který slíbil, že dneska vystoupí. A on na to čeká. On čeká, protože jsou před ním ty faktické poznámky. A jak říkám, ony by nebyly, kdyby tady nebyly urážlivé komentáře na opozici.

Takže kolegové, znova. Vy jste v koalici, my jsme v opozici. Tohleto jste mohli dělat v minulém volebním období, teď si na to zvykněte. Já rozumím, že byste chtěli kombinaci vládnout a nemít odpovědnost. To je takový ideální stav. To by chtěl asi každý. Ale takhle ten život nefunguje. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Děkuji za dodržení času. Jenom se omezím na konstatování, že jsem ve faktické poznámce reagoval na slova paní předsedkyně Schillerové, která zazněla pár minut předtím, a držel jsem se striktně toho, co ona říkala ve svém vystoupení. Myslím si, že na rozdíl od řady jiných poslanců.

Další s faktickou poznámkou vystoupí paní předsedkyně Schillerová.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vaším prostřednictvím, já nebudu vás trápit, takže nebudu na vás reagovat, protože vím, že nemůžete reagovat, a prostě já si vážím toho, že se mnou chodíte do debat, a nerada bych, abyste přestal. (Předsedající: To se nebojte.) Vaším prostřednictvím, omlouvám se, na rozdíl od vašeho stranického kolegy, ministra financí Zbyňka Stanjury, který se tomu dost vyhýbá. Reagují na vás, velice obecně, i na pana ministra Jurečku. Já bych tady také mohla vyčítat, jak vlády ODS to nezvládly a tak dále. Co to pomůže občanům této země? Nic.

Já jenom prosím, pojďte spolupracovat. Pojďme na tom konečně zamakat, jak se říká u nás. O nic jiného mně nešlo. Jestli vláda Andreje Babiše, pane ministře Jurečko, prosím vás, vy přizvěte nás a pojďme se o tom bavit, já vám tady také nevyčítám, v kterých různých vládách jste byli, a neprosadili jste vůbec nic.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: S další faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Mračková Vildumetzová, připraví se pan poslanec Lang.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych si dovolila reagovat na pana ministra práce a sociálních věcí, který si tady jako skoro pokaždé vzal do pusy pana Andreje Babiše ohledně důchodové reformy hotové. Tak já bych se ho jenom chtěla zeptat, s kým vládl v roce 2014 až do roku 2018? Jestli to náhodou nebyl Andrej Babiš, s kterým seděl ve vládě? Určitě na něj velmi apeloval, aby byla důchodová reforma hotová. A pokud já vím, tak KDU-ČSL i v té době, v tom roce 2014 i 2018, si dalo na Ministerstvo práce a sociálních věcí svoji náměstky, která měla na starosti důchody. Takže si řekněme, kdo se v rámci důchodové reformy neposunul a kdo to měl na starosti.

Zároveň bych tady chtěla říct, že tato vláda, než šla vládnout, tak pořád slibovala, jak zajistí seniorům důstojný život a že ty důchody ochrání. Já si myslím, že na těch billboardech nebo tam, kde jste to avizovali v těch dokumentech, tak jste si tam měli především napsat: zajistíme pro sebe důstojný život a svoje platy ochráníme, protože to především s tím, co teď děláte, tak to přesně souhlasí. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí pan poslanec Lang s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Hanzlíková.

Poslanec Hubert Lang: Mohu? (Předsedající: Máte slovo, prosím). Děkuji, pane místopředsedo. Tak já bych tady chtěl zareagovat na pana místopředsedu vlády, pana Bartoše, předsedu Pirátské strany, protože mě tady oslovil. Jestliže jsme tady dneska třetí den, byli jsme tady předevčírem do dvou hodin do rána, včera jsme tady byli do jedné hodiny do rána a já jsem v té části, která má vždycky tu noční službu, a jako neprávník tady poslouchám prostě argumentaci našich právníků, vašich právníků, teď se to tady takhle různě střetávalo, tak mě by opravdu zajímalo, jestliže má tato vláda vytvořený ministerský post, který vznikl nově jako ministr pro legislativu, proč pan Šalomoun tady není, neúčastní se toho? My jsme na to několikrát poukazovali, a protože neustále prostě nikdo na to nechce slyšet, tak proto na to takto reagujeme. A jestliže někdo, byť je zákonně omluven, což nezpochybňuji, od 22 do 06 je omluven, tak já nevím, co dělá pan Šalomoun, je mi to jedno, ale já v té době většinou spím, když netrávím tady čas na mimořádné schůzi k věci, která by vůbec nemusela nastat, kdybyste lépe hospodařili. Takže to je tady k té věci.

A pane Bartoši, prosím vás, nechte na mně, co já se domnívám, jak si říkám a co si říkám. Proboha chcete už omezit i vystupování poslanců? To, že nás omezujete v našich vyjádřeních, za chvíliku zkrátíte i faktické? Nebo budete mi vkládat do úst, co já mám říkat? Já si tady můžu říkat, co chci. Pro mě prostě pan Šalomoun od 22 do 06, byť zákonně omluven, spinkal a mně to nikdo nevyvráti. Když prostě holt ho to nezajímá, nechce tady nám ty argumenty dát – a jak

jste říkal, že tady vystupoval, on vystupoval pouze ve faktických, to znamená dvě minuty. A já si nepředstavuji, že tedy ministr pro legislativu bude obhajovat takovouhle materii zákona, takhle složitou, která ovlivní prostě generace na x let dopředu, ve faktických připomínkách. Za ty dvě minuty co stihnete říct? Nestihnete říct vůbec nic. Proto jsme chtěli, abyste přišel a vystoupil v klasickém proslovu... (Předsedající: Čas, pane poslanče.) ... s přednostním právem. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Další vystoupí paní poslankyně Hanzlíková s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Peštová. Prosím.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já se omlouvám za hlas. Já bych ráda zareagovala na to, co tady říkal pan místopředseda Skopeček, co se týkalo toho, že za osm let vlastně v oblasti sociální politiky se nic neudělalo. Tak já bych jenom skromně připomněla, že v roce 2013 jsem byla přímo u zdroje, protože jsem nastoupila na Ministerstvo práce a sociálních věcí, a ten stav po Nečasově vládě, takže ODS, byl takový, že byly nízké důchody, příspěvky pro zdravotně postižené byly naprostě směšné. To samé se týkalo příspěvků pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Platý lidí v sociální oblasti – nízké. Čtyři roky poté, co jsem nastoupila na ministerstvo, jsme všechny tyhle věci upravovali, zvedali a zvedaly se také další čtyři roky. Tak jen abychom úplně nezapomínali, protože tohle všechno je dohledatelné. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí paní poslankyně Peštová s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Balaštíková. Tak prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych chtěla reagovat na pana ministra Bartoše. Vy jste tady řekl, že pan ministr Šalomoun má Legislativní radu vlády. A to, že má Legislativní radu vlády, ho ještě neopravňuje k tomu, aby nemohl sedět tady. Já jsem na tu Legislativní radu vlády chodila a jsou tam místopředsedové. Konkrétně v tomto případě je tam pan profesor Gerloch, který je vynikající kapacita, pak je tam doktor Kněžínek, který to léta vedl, léta vedl, takže má velké zkušenosti, a pan doktor Vedral, opět léta vedl, když nebyl přítomen jeho ministr. Takže není pravda, že by nemohl sedět tady. Může sedět tady, protože tam jsou fundovaní lidé, kteří tu Legislativní radu vlády uřídí. A když už jsme u té Legislativní rady vlády, tak pan profesor Gerloch, pan Pavláček a další, kteří se vyjádřili, není to tak dávno, jestli to bylo minulý týden, právě k tomuto přijímání tohoto zákona v legislativním stavu nouze, tak řekli, že je to velice od vás nešťastné, protože byl dostatek času na to, abyste tuto novelu přijali již v minulém roce. Takže oni sami vyslovili velké pochybnosti o tom, co v současné době děláte. Tyto kapacity, které v současné době sedí v té Legislativní radě vlády.

A k panu Jurečkovi bych docela ráda také promluvila. Prosím vás, nechte už toho pana Babiše být. On tady seděl včera celou dobu, odcházel, mám pocit, něco kolem dvanácté hodiny. Myslím si, že poslanci vaší pětikoalice nevydrželi takovou dobu, jako on vydržel sedět tady. Jo? Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Balaštíková s faktickou poznámkou a připraví se pan poslanec Kukla. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Margita Balaštíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové. Já bych chtěla zareagovat na své předrečníky, pana ministra Jurečku a pana místopředsedu Skopečka, vaším prostřednictvím, pane předsedající. Prosím vás, tady jsme byli svědkem toho, jak když se vytrhnou věci z kontextu, jak se s tím dá manipulovat. A je to hlavně u pana ministra Jurečky, který vytrhl z kontextu, co se vlastně stalo v bývalém období, kdy skutečně za vlády Andreje

Babiše vyskočily prudce mzdy, samozřejmě kontra ty důchody, mohlo se to zdát, že byl propad. Ale hned v následujících letech se zase zvedly důchody. Ale já si myslím, že vy máte velkou výhodu, že na vaší straně stojí média. Ale vy děláte takové kopance, že už i ta média musí začít hovořit proti vám a zvát si odborníky, kteří vaše výborné skutky kritizují. A dostali jste se tak daleko, že už vás kritizuje i bývalý guvernér, který byl vždycky při vás. Dokonce váš kůň, Danuše Nerudová, ta už vás také kritizuje, to mě tedy pobavilo. No a závěrem slova bratra Kalouska: opravdu to, pánové a dámy, děláte dobře. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Další s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Kukla, zatím poslední faktická poznámka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Martin Kukla: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já jsem původně nechtěl reagoval, ale tato debata mě k tomu donutila. Jenom aby tady nezapadlo, proč vlastně tady třetí den sedíme. Je tady 108 poslanců, kteří chtějí sebrat skoro třem milionům lidí jejich nároky na valorizaci důchodů. Ti lidi berou násobky méně, možná desetinásobky méně než vy (, kteří) tady sedíte. Vy říkáte, že chcete lidem pomáhat. A podívejme se, co jsme tady za ten rok udělali nebo s čím jste nás přehlasovali. Zrušili jste EET, zavedli jste neomezený počet politických náměstků, navýšili jste si počet ministrů, zastropovali jste energie, které vůbec lidem nepomáhají, přidali jste si sami sobě tím, že jste zablokovali návrh na zmrazení platů. No a co dál říkáte? Říkáte, že zrušíte příspěvek na stavební spoření, navýšíte odvody živnostníkům, že jste udělali Deštík proti drahotě, který lidem pomáhá. No a výsledek je takový: Máme tady vysokou inflaci, vám se plní státní kasa a lidi to odnáší. Já vám dám takovou politickou radu. Přestaňte páchat politickou sebevraždu tím, že nikoho nepotěšíte a všechny naštveete. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Vaše faktická poznámka vyvolala ještě jednu faktickou poznámku, pan poslanec Kubíček.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. No, já bych ten vláček trošku vrátil zpátky na kolej. Já si myslím, že jsme tady trošku přešli do osobní roviny, a k tomu to nepatří. Ten bod se jmenej Posouzení podmínek pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání a myslím si, že ta diskuse se má vést k tomu, proč nejsou naplněny tyto podmínky, či jsou naplněny tyto podmínky. A já vás mám většinou rád a nebudu se snižovat na nějakou úroveň osobních napadání, nemá to žádný smysl. A když si budu chtít s někým něco vyříkat, řeknu si to za dveřmi. Takže poprosím všechny o mírné zklidnění vystupování k bodům, protože co jsem si všiml i těch faktických poznámek, tak byly více v osobní rovině než v rovině věcné. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak to byla zatím poslední faktická poznámka. A přejdeme zpět do rozpravy. Do ní je přihlášen nyní v pořadí pan poslanec Juchelka, kterého ale tady nevidím. A pan ministr s přednostním právem. (Hovor mimo mikrofon.) Dobrý, jestli je taková dohoda, tak já ji respektuji. Já tu jenom nemám – vydržte. Omlouvám se, neměl jsem informaci o přednostních právech, ale jestli je taková dohoda, tak necht' vystoupí pan vicepremiér.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, kolegyně, kolegové, já navazuji i na včerejší debatu, která tady na plénu Sněmovny se, říkám, i poměrně jako zkonzentrovala do věcné roviny. Ale bylo to někdy kolem půlnoci, půl jedné ráno, jsme tady vedli debatu o legislativní nouzi a vlastně způsobu projednávání tohoto materiálu. A já jsem tady některé

souvislosti vysvětloval. Nicméně část poslanců, kteří jsou tady teď, tady včera nebyla. Proto jsem říkal, že bych byl rád, abych to mohl v nějaké delší řeči odůvodnit více souvislostech než jenom v čistě faktických poznámkách, které bohužel u tohoto tisku do určité míry nejsou v souladu s jednacím rádem. Protože často to nejsou reakce, které by se týkaly někoho, kdo v té rozpravě vystupoval, ale jsou to už potom faktické, které se vyjadřují ať už ke stavu legislativní nouze, k obsahu tohoto tisku jako takovému. To tady vidíme v posledních dvou dnech

Nicméně pokud jde o tu otázku legislativní nouze, její nutnosti a toho, proč tento postup vláda nakonec musela zvolit, tak mi dovolte uvést několik faktů. A na úvod v rámci toho odůvodnění musím sdělit i tu obsahovou část, která se týká toho, jakým způsobem vlastně ten vládní návrh upravuje tu mimořádnou valorizaci.

Já se vrátím do toho období někdy roku 2008, 2009, když tehdy MPSV a vláda udělaly tuto valorizační úpravu. Tak když jsem mluvil i se svými kolegy na ministerstvu, kteří tam stále pracují, pracovali tam i tehdy, tak říkají, bohužel nikdo z nás ani z politiků nepodrobil tehdy tu úpravu nějaké modelaci a položení otázky, jak se ten systém bude chovat v okamžiku, kdy budeme mít několik měsíců, klidně rok, dva, velmi vysokou inflaci v České republice. Jak se ten systém bude chovat potom v dopadu na rozevírání nůžek, životní úrovně vysoko- a nízkopříjmových důchodců, jak se ten systém bude chovat z hlediska udržitelnosti například financování a nároku na státní rozpočet. Tady tyto věci tehdy prostě objektivně vyhodnoceny se všemi dopady a riziky nebyly. A my jsme se dostali v posledních měsících, především v loňském roce do situace, kdy to schéma především pro tu mimořádnou valorizaci, která je potom čistě procentická, tak nám vlastně opravdu rozevírá nůžky v dopadu na životní úroveň mezi jednotlivými skupinami seniorů. To je jeden poměrně závažný fakt, který tady nastal.

Na to jsem já reagoval už během podzimu loňského roku, kdy jsem jasné říkal, že součástí návrhu důchodové reformy bude i oprava a úprava tohoto valorizačního mechanismu, na kterém je potřeba, abychom našli ideálně shodu napříč celou politickou reprezentací, ať už opoziční, či koaliční. Aby to byla potom změna, která bude trvalá, dlouhodobá a která opravdu bude reflektovat právě období, kdy přijde mimořádná inflace, kdy přijdou mimořádné rozdíly i mezi jednotlivými měsíci.

My jsme dneska v situaci, kdy v loňském roce nám proběhly dvě mimořádné valorizace důchodů. Také proběhla řádná valorizace k 1. 1. 2022, řádná valorizace k 1. 1. 2023. A jsme teď situaci, kdy od té poslední mimořádné valorizace, která je opravdu klíčová, vlastně zákon stanovuje podmínu, pokud od té doby, po jednotlivých měsících, které jdou za sebou, nastane situace, že inflace, ta meziměsíční v tom součtu, překročí 5 %, tak je potom potřeba, aby vláda vydala nařízení vlády, kterým stanoví podmínky pro tu valorizaci, na základě kterých Česká správa sociálního zabezpečení potom vydává konkrétní rozhodnutí o výpočtu nové výše důchodů pro každého konkrétního občana, který je příjemcem některého z typu důchodů. Tak je ten proces nastavený dneska. Tudíž pro tuto situaci, pro mimořádnou valorizaci, není nejpodstatnější srovnávání celé průměrné roční inflace, nebo meziroční, nebo meziroční po jednotlivých měsících. Tady pro toto je opravdu klíčové sledování toho způsobu a tempa té meziměsíční inflace. A v tomto případě, ve kterém jsme dnes, významnou roli sehrál fakt toho velmi vysokého skokového nárůstu té meziměsíční inflace mezi prosincem a lednem, prosincem 2022 a lednem 2023.

My jsme deklarovali jasně, že předpokládáme, že mimořádná valorizace v roce 2023 proběhne. Za vládu jsem to zmiňoval já i kolega ministr financí Stanjura. Dávali jsme i ten odhad, jak to může vypadat, ta mimořádná valorizace, v částce, v objemu celkového dopadu na státní rozpočet do 20 miliard korun. Ano, tyto finanční prostředky nebyly v návrhu státního rozpočtu dány, alokovány, protože když vláda připravovala státní rozpočet, tak nebyla schopna absolutně odhadovat, jaká ta inflace meziměsíční může být. Ten odhad jsem já říkal někdy na dotazy novinářů v prosinci, kdy už byl státní rozpočet schválen. Ale platilo to, co platilo i v roce 2022, a je to logické. Když ty podmínky nastanou, tak státní rozpočet logicky v tomto případě, je to mandatorní výdaj, tak musí tento výdaj pokrýt. A také to platilo i v roce 2022,

kdy ty mimořádné valorizace nebyly obsaženy v návrhu státního rozpočtu, ty prostředky tam nebyly alokovány v plné výši, přesto jsme tyto nároky dokázali uspokojit. Takže prosím toto nedávat do nějakého kontextu a do souvislostí, proč tady dneska stojíme. Protože z hlediska logiky to, co tato vláda udělala, jak se chovala v minulém roce, nemá žádný argumentační smysl.

Proč tady dnes tento návrh předkládáme ve stavu návrhu legislativní nouze, tedy zkráceného projednávání tohoto tisku v Poslanecké sněmovně, je celkem logické a je to nasnadě – protože jak jsem tady odůvodnil, výsledek toho nárůstu inflace v lednu oproti prosinci, který nás opravdu dostal do dopadu na státní rozpočet, do toho, co jsme neočekávali, a to znamená, že ta původní odhadovaná částka, která byla někde do 20 miliard korun, tak se nám teď dostala poté, co byla zveřejněna 10. února data Českého statistického úřadu, tak se nám dostala do dopadu v letošním roce na hodnotu 34,4 miliardy korun v letošním roce a 58,8 miliardy korun příštím roce. A toto v okamžiku, kdy bychom 23. března měli účinné nařízení vlády podle stávajícího valorizačního mechanismu a Česká správa sociálního zabezpečení by následně provedla rozpis zvýšení důchodů pro jednotlivé občany, stalo by se toto už jednou provždy do konce života lidí, kteří tyto důchody pobírají, trvalou výši jejich důchodů, která v budoucnu podle toho, jak se tady shodneme v příštích měsících, by byla více či méně valorizovaná v pravidelných nebo jiných valorizacích. To znamená, to, co by bylo v červnu dáno, už nelze jakýmkoliv dalším mechanismem vzít zpátky a ten trvalý mandatorní výdaj korigovat nebo ho snížit.

Kdyby současné znění zákona hovořilo jinak a řeklo by, to je jenom opatření, které reaguje na mimořádnou valorizaci, a týká se to jenom toho daného roku a od 1. 1. dalšího roku může vláda rozhodnout jinak a upravit ty výše důchodů, nestáli bychom tady a neřešili bychom tuto situaci, protože by to nedávalo smysl. Ale vzhledem k tomu, že opravdu poté, co v červnu budou tyto důchody zvýšeny podle – nebo byly by zvýšeny podle stávajícího mechanismu, tak prostě nelze už potom žádným prostředkem snížit tuto částku v těch budoucích letech.

Když to promítneme do těch současných valorizačních pravidel, tak v příštích deseti letech by ta částka jenom v těch základních mandatorních výdajích, bez zohlednění budoucích valorizací, byla necelých 600 miliard korun finančních prostředků navíc k současným výdajům důchodového systému. Ten důchodový systém se nám prokazatelně propadá a bude propadat do výrazného schodku. Po roce 2035 se ten schodek začne propadat ke čtyřem a pak ještě až někdy k pěti procentům HDP, to znamená, v dnešních hodnotách by to bylo více než 300 miliard korun. Tyto výdaje nejsou a nebudou už kryty příjmy ze sociálního pojištění. Tím pádem děláme tyto kroky a tato vydání na vrub toho, že tento stát to musí vzít buď z jiných částí státního rozpočtu, nebo si na to, jako je případ této aktuální situace, půjčuje a musí to v budoucnu splatit i s úroky. Tolik vysvětlení toho, když mluvíme o stavu legislativní nouze, které je tady argumentačně opřeno o ty značné hospodářské škody, tak tady nehovoříme o dopadu jenom pro rok 2023 a státní rozpočet, ale mluvíme tady o těch dopadech právě do státního rozpočtu ve všech těch příštích letech, dokud by byly tyto finanční prostředky vypláceny.

Já to přečtu naprosto přesně, ať to tady zazní. Tedy podle § 99 odst. 1 zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny vyhlásí předseda Poslanecké sněmovny stav legislativní nouze za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. V daném případě se jedná o legislativní nouzi z důvodu hrozby značných hospodářských škod, které spočívají ve značně vysokých finančních dopadech v rámci desítek miliard korun, které nebyly očekávány a které by představovaly trvalé mandatorní výdaje a ohrožovaly by udržitelnost celého důchodového systému v budoucnu. K případné námitce, že se na jedné straně navrhuje úspora výdajů důchodového systému podle předloženého návrhu zákona, avšak na druhé straně se navrhuje snížení příjmů důchodového systému ve výši zhruba 4,5 milionu (?) korun v důsledku slevy na pojistném na důchodové pojištění pracujících poživatelů starobního důchodu místo zvyšování důchodů o 0,4 % výpočtového základu za 360 dní, další výdělečné činnosti

výkonávané s pobíráním důchodů – o tom hovořil 20. února 2023 místopředseda Českomoravské konfederace odborových svazů Vít Samek v Českém rozhlase – což je ve vzájemném protikladu, lze uvést, že se jedná zatím jen o návrh MPSV. Takže to jsem si dovolil tady ještě uvést do kontextu, kdy některé tyto věci jsou v té veřejné debatě používány ne úplně férovým způsobem.

Já chci tady také uvést to, že když se podíváme do těch absolutních částek, tak když jsem tady uvedl příklad těch dopadů zhruba v těch příštích deseti letech podle současného znění zákona a podle současně platné úpravy a rozdíl v tom, když přijmem tu úpravu, kterou navrhuje vláda, a vláda navrhuje, že valorizace proběhne v červnu, že bude v průměru v červnu zvýšení důchodů o 760 korun, tak ten rozdíl v nárocích na státní rozpočet bude, já nemám rád používání slova "úspora", ale snížení těch mandatorních výdajů o 316,4 miliardy korun – a znovu říkám, nepočítám tam ty nároky na ty budoucí valorizace, které tady rozhodně budou.

Padá tady otázka toho, jestli vláda nemohla toto změnit dříve a zdali tady nebyla nějaká úvaha a taktika ve vztahu k prezidentským volbám. To znovu opakovaně musím odmítnout, protože já jsem v průběhu podzimu a v průběhu ledna jasně deklaroval to, že musíme upravit dlouhodobě ten valorizační mechanismus, protože prostě nebyl stavěn na takovéto období a není dlouhodobě udržitelný. To téma tady jasně opakovaně zaznívalo.

Pokud jde o otázku toho legitimního očekávání a toho nároku, zdali občanům, tedy důchodcům, kteří požívají starobní důchod, nejsou krácena jejich legitimní očekávání, tak chci jasně říci, že tady zákon nehovoří o tom, že poté, co Český statistický úřad zveřejní nějakou hodnotu, tak něco nastává. Zákon říká, že pro určení konkrétních parametrů zvýšení důchodů platí odstavec 16, podle něhož zvýšení důchodů stanoví prováděcí právní předpis. Podle § 107 odstavce 1 se jedná o nařízení vlády. Nařízení vlády v této věci nebylo vydáno. Zatím nebylo vydáno. Nárok důchodců na zvýšení důchodů se tedy odvíjí až od vydání příslušného nařízení vlády, které stanoví konkrétní parametry zvýšení. Kdyby bylo stanovení zvýšení důchodů jednoduché, nemuselo by být vydáváno nařízení vlády. Je sice pravdou, že v případě mimořádné valorizace jsou postupy o něco jednodušší, avšak jedná se o princip, který by měl platit stejně pro řádnou i pro mimořádnou valorizaci. Nesprávný je tedy názor, že v případě řádné valorizace vzniká nárok až vydáním nařízení vlády a v případě mimořádné valorizace není nařízení vlády vlastně třeba, neboť nárok na zvýšení nařízení vlády nezakládá. To si myslím, že je opravdu důležité. Znovu to tady opakuji, říkal jsem to tady v posledních dvou dnech už několikrát, to, jaká bude a jak bude aplikovaná mimořádná valorizace, opravdu jasně říká, a v ten okamžik vzniká i ten právní nárok a v ten okamžik vznikají i legitimní očekávání, když je vydáno nařízení vlády. To bychom takto mohli v jiných případech implikovat, že v okamžiku, kdy Český statistický úřad vydá nějakou hodnotu, tak nám vznikají nějaká jiná legitimní očekávání ve vztahu třeba k některým podporám sociálního systému a podobně. Vždycky u těchto věcí je potom klíčové, jak je potom naplněn ten další prováděcí právní předpis.

Já si tady dovolím zmínit ještě také to, co tady zaznívalo, a to je, že vláda dostatečně nemyslí na naše seniory, na jejich životní situace. Dovolím si tady zmínit některé argumenty, které jsem také uváděl v posledních dvou dnech při svých vystoupeních. To, co už tady dneska zaznělo, je opravdu nutné se podívat na ten vývoj důchodů v České republice ve srovnání s průměrnou čistou mzdou, a když se na to podíváme od roku 2020, tak jsme se pohybovali v roce 2010 na úrovni 55 % průměrného důchodu vůči čisté průměrné mzdě. V roce 2013 to byla dokonce hodnota 57 %. Když se podíváme, kdy ta hodnota za posledních třináct let byla nejnižší, bylo to v roce 2018, bylo to 51 % průměrného důchodu vůči čisté mzdě. V roce 2021 to byla hodnota 50 % a během roku 2022 a 2023 se dostáváme na hodnoty 56 %, 60 %, a pokud bude realizovaná valorizace podle návrhu vlády, kterou tady předkládáme touto změnou zákona, dostaneme se na hodnotu 62 % výše průměrného důchodu vůči průměrné čisté mzdě v této zemi. My jsme tady zmiňovali i to srovnání (nesrozumitelné) s průměrnou hrubou mzdou, vlastně je to v jiných procentních hodnotách, ale velmi věrně to kopíruje to, co jsem tady říkal před chvílí.

Já jsem tady dával ještě i určitý kontext, nikoli že bych chtěl tady nějakým způsobem říkat, jestli situace například na Slovensku je lepší či horší, ale jako kontext jsem tady také uváděl to, jak se ta situace vyvíjí například právě v této zemi, která je nám v hodně ohledech poměrně blízká. A tady když se podíváme na ten vývoj, tak třeba v roce 2022 byl průměrný důchod vůči průměrné mzد na Slovensku ve výši 40 % a v roce 2023 ve výši 45 %, zatímco v České republice se nám vyvíjí ten průměrný důchod tak, že se dostáváme za rok a půl z hodnoty necelých 41 %, v letošním roce se dostaneme na hodnotu více než 50 %, pokud jde o tu průměrnou mzdu. Pokud jde o absolutní částku, tak se ten průměrný důchod v České republice dostane nad hodnotu 20 000 korun.

Co si myslím, že stojí opravdu za pozornost, dívat se na to, jaké je rozložení těch důchodů v České republice a kolik těch důchodů které skupiny důchodců pobírají. Ten nejčastěji pobíraný důchod v této zemi je 21 000 korun. Vidíte, že je to i poměrně vyrovnané rozložení. Těch důchodů, které by byly, řekněme pod hranicí 15 či 14 tisíc, je poměrně už malé množství.

Také chci připomenout, že docela výrazně sociálně pomohlo zavedení výchovného, o které jsme tady v posledních letech vedli mnohokrát velmi intenzivní debatu. Já sám jsem byl tady minimálně dvakrát navrhovatelem výchovného, Pavel Bělobrádek byl navrhovatelem výchovného. Předkládali jsme několik pozměňovacích návrhů k zákonu o důchodovém pojištění. Byli jsme v tu dobu opoziční poslanci. Sněmovna to několikrát odmítla i s odůvodněním představitelů koaliční vlády Andreje Babiše, že výchovné nechtějí aplikovat. Často jsme slyšeli zdůvodnění i s ohledem na to, že třeba ten nás návrh není legislativně technicky správně, a podobně. Nakonec se nám výchovné podařilo prosadit. Bylo prosazeno, a to říkám korektně, na návrh Romana Sklenáka napříč, myslím, podporou celé Poslanecké sněmovny. To výchovné se rozjelo od ledna tohoto roku a pomáhá ocenit tu zásluhovost především maminek za výchovu dětí, za výchovu dnešní produktivní generace. Je to zhruba 1,4 milionu těch, kteří na výchovné mají nárok. Výrazným způsobem to pomohlo zlepšit tu neférovou situaci, kdy maminky, které vychovaly nás, dnešní produktivní generaci, byly vlastně za tu výchovu tím systémem potrestány, protože v těch minulých letech, především ještě před těmi 20, 30, 40, lety, byly ty nůžky v odměňování žen a mužů mnohem více rozevřené než teď. To znamená, žena, která byla na rodičovské a mateřské, tak jí částečně utekly příležitosti v kariéře, utekl jí i nárůst v odměňování. Ten systém, který je doposud, nebo byl doposud založen pouze na zásluhovosti z pohledu výše odvodů na sociální pojištění, tak ji vlastně opravdu významným způsobem trestal potom i na té budoucí výměře důchodu. To se podařilo odstranit a tady opravdu tyto ženy – protože těch mužů je tam zhruba kolem 40 000 – tak ty ženy opravdu mají důchod od 1. ledna díky tomuto vyšší o víc 1 000 korun.

Takže to je potřeba vnímat v kontextu, když se bavíme, jestli vláda zapomíná, nebo nezapomíná a nepomáhá důchodcům a podobně. Byly tady návrhy, jestli to neodložit, to říkali někteří ekonomové. Vláda se rozhodla, že žádný odklad nebude. Pro nás jako KDU musíme jednoznačně říct, že je to velká priorita. Výchovné tady prostě je a bude. Vnímám to jako opravdu významný pokrok v tom, že umíme dát v důchodovém systému důraz i na to, že ti rodiče měli tu odvahu, šli do toho a vychovávali děti, měli děti, investovali do jejich vzdělání. Myslím, že to je základ vůbec toho, aby ten důchodový systém byl v budoucnu udržitelný, aby byly udržitelné veřejné finance, systém zdravotního pojištění, protože prostě bez dětí ta společnost je v háji a my musíme touto formou, i tou ekonomickou, ocenit opravdu tu odvahu rodičů a jejich úsilí vložené do výchovy dětí.

To se podařilo a budeme rozhodně toto i dál rozvíjet v rámci důchodové reformy, kterou budu teď v březnu projednávat určitě i na několika jednáních se zástupci jak koaličních, tak opozičních stran, zástupců sociálních partnerů. Snažím se také stavět i na tom, na čem byla shoda v té minulé komisi. Myslím si, že není fér tady říkat, že ta komise nic nevyřešila, nic neposunula. Ano, předsedala jí Danuše Nerudová a já mám informace o tom, že na mnoha základních principech tam byla shoda v tom, jakým způsobem řešit změny důchodového systému, jak je řešit i v otázce příjmů, v otázce třeba i určité férorosti. Takže budu rád na tom

spolupracovat a budu rád, když i ta prohlášení, která tehdy zaznívala od politiků, kteří tehdy byli součástí vládní koalice, jako byla třeba paní ministryně financí, nebo jaká prohlášení říkal i k těm základním principiálním věcem třeba i Andrej Babiš, když zůstanou ještě v platnosti a když na nich budeme moci stavět. Budu rád, když nedojde k tomu, že teď najednou v okamžiku, kdy tito lidé přešli do opozice, nemají žádnou zodpovědnost, takže se to obrátilo o 180 stupňů, a bude to najednou všechno jinak. Protože toto jsou důležité věci, nejsou jednoduché, v některých parametrech nejsou ani populární ta rozhodnutí. Ale jestli my všichni tady myslíme vážně to, že máme zodpovědnost za tuto zemi, za budoucí generace, tak si myslím, že nemůžeme před tím se nikam schovat a říkat, že to někde počká, nebudeme o tom rozhodovat a podobně.

Poslední, co chci tady zmínit, je ten náš konkrétní návrh. Ten náš návrh se týká opravdu jenom té úpravy té červnové mimořádné valorizace. Ten návrh zohledňuje i připomínky, které tady byly v posledních měsících právě k tomu, že se rozevírají nůžky mezi nízko- a vysoce přijmovými seniory v tom, že se ta životní úroveň potom opravdu zhorší u těch nízkopřijmových. Proto je ten vládní návrh postaven na tom, že dáváme těch 400 korun všem, napříč celým tím spektrem, a pak je to rozdelení těch 2,3 % procenticky, kde je ponechána i ta zásluhová složka. Je to vlastně klíčová změna v tom, že tady řekněme dokážeme více zohledňovat tu naléhavost, tíživost té situace, v době, kdy máme vysokou inflaci, abychom dokázali pomoci těm lidem opravdu s těmi podprůměrnými a nízkými důchody. U lidí, kteří mají důchod někde pod hodnotou 8 150 korun, je to i faktické zvýšení oproti tomu současnemu platnému valorizačnímu schématu. To jsem chtěl ještě doplnit.

Děkuji vám moc za pozornost. Vážím si těch, kteří tady i za poslední dva dny vystupovali věcně, konkrétně, drželi se i struktury jednání této Sněmovny. Bohužel to byla jenom část vystupujících. Velká část se tady věnovala věcem, které úplně nesouvisí se strukturou té debaty, kdy jsme tady postupovali po částech, jako bylo potvrzení stavu legislativní nouze. Mnoho těch věcných faktických poznámek se často zvrtlo do úplně jiné roviny.

Já tady chci ještě zmínit jednu důležitou věc, a to je právě to, co tady bylo některými zmínováno, a to je otázka postupu, který tady byl zvolen. To znamená i určité omezení práva na dobu vystoupení, zkrácení těch časů a potom i rozhodnutí o tom, že už v nějaký moment jdeme hlasovat. Dovolím si tady přečíst i klíčové nálezy Ústavního soudu, které už se této problematice v minulosti věnovaly. To je ten ústavní nález číslo 55/10, tedy hlavně v části bodů 72 až 76, který se týká právě zneužití vyhlášení stavu legislativní nouze a případných souvisejících rizik.

Ten hovoří: "Při rozhodování o výši úrovně a o šíři garance kteréhokoliv z uvedených práv parlamentní opozice, stejně jako při jejich samotném výkonu, je vždy nezbytné hledat a posoudit rovnováhu mezi legitimními zájmy vládnoucí většiny a parlamentní opozice či menšiny. Na straně jedné totiž nepřiznání některých z výše uvedených práv opozici, respektive faktické znemožňování jejich řádného a nerušeného výkonu v důsledku jednání vládnoucí většiny, může vést nejen k oslabení legitimacy výkonu moci, nýbrž neustálé omezování, či dokonce porušování základních demokratických principů může vést i k ohrožení demokratičnosti samotného politického systému."

Ted' na straně druhé: "Přílišná míra a šíře garance jednotlivých práv parlamentní opozice může vést k jejímu častému nadužívání až zneužívání ze strany opozice, což může mít za následek oslabení či znemožnění efektivního výkonu moci vládnoucí většinou. Proto je nezbytné, aby jednotlivým právům a oprávněním garantovaným parlamentní opozici korespondovaly i určité povinnosti a odpovědnost za jejich výkon. Parlamentní opozice je při využívání práv vedle nezbytného respektu k právnímu řádu povinována nejen vůči svým voličům k plnění role takzvané odpovědné a konstruktivní opozice."

Ačkoliv se jedná spíše o morální apel závisející na celkové úrovni politické kultury panující v dané společnosti, nezbytnou podmírkou řádného a efektivního plnění funkcí

parlamentní opozice je právě skutečnost, že je prováděna konstruktivním a odpovědným způsobem, který odpovídá legitimním funkcím opozice jako skutečné alternativy k vládní většině, respektive odpovídá funkcím dozoru a kontroly nad činností vládnoucí většiny. Tento požadavek je mimo jiné i projevem principu vlády na čas... (Odmlka pro velký hluk v sále.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano. Poprosím, pane ministře, poprosím vaše kolegy a kolegyně, aby se ztišili, abyste mohl v klidu dokončit svůj projev. Poprosím i v levé části sálu, aby se případné diskuse přesměrovaly do předsálí a pan vicepremiér mohl v klidu svůj projev dokončit. Děkuju. Prosím, pokračujte.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Tento požadavek je mimo jiné i projevem principu vlády na čas, kdy by jak současná vládnoucí většina, tak i menšina měly mít na paměti, že do jedné či druhé skupiny nenáleží navždy a současná vládnoucí většina se může brzy ocitnout v pozici parlamentní menšiny a naopak. Proto by nemělo docházet k přijímání takových rozhodnutí, která by fakticky znemožňovala výkon práv garantovaných jedné či druhé skupině."

Myslím si, že i průběh posledních dvou a půl dne má i řekněme konkrétní, praktické souvislosti s tím, jak se tady postupovalo v minulosti. Já sám osobně jsem tady jako člen tehdejší vládní koaliční většiny zažil obstrukční jednání tehdejší opozice, například při projednávání EET, kdy také bylo přistoupeno k tomu, že se postupně zkrátila doba na řečnická vystoupení, kdy potom bylo také naevno stanoveno hlasování, odebrání a přerušení řečníka, který tady řečnil, a nastalo hlasování. Zažil jsem i jako opoziční poslanec to, že mě i vládní koalice, dnešní současná opozice, také zkrátila omezení mého řečnického práva, respektoval jsem to. A myslím si, že tady to projednávání, které tady vedeme, a princip odpovídá i tomu nálezu Ústavního soudu, který jsem tady před chvílí četl, či jeho některé části přímo citoval.

Myslím si, že není možné tady pronášet tak silná slova, že tady prostě obstrukcemi bude znemožněno jednou provždy rozhodnutí vládní demokratické většiny. Můžeme se určitě přít, můžeme do určité míry tady být svědky toho, že na několik hodin nebo třeba jeden dva dny tady probíhají obstrukční jednání. To je holt prostě i něco, co k parlamentní demokracii patří. Má to být v nějaké slušné, přiměřené míře, která odráží naši úroveň. A pokud jasně tady opozice říká, že nechá posoudit tento návrh zákona i jeho proces Ústavním soudem, myslím, že to je dostatečný, jasný a silný vzkaz pro to, aby případně bylo posouzeno, jestli opozici byla upírána nějaká práva, jestli vládní návrh se dopouští v nějakých oblastech retroaktivity nebo nenaplnění nějakých očekávaných práv nabytých, a podobně. Moc děkuju za pozornost a budu se těšit na další debatu.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní faktické poznámky, které budou následovat po vystoupení pana vicepremiéra. První bude paní poslankyně Peštová, připraví se pan poslanec Mašek.

Ještě než dám paní poslankyni slovo, načtu omluvy: pan poslanec Bašta se omlouvá celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Kobza Jiří se omlouvá do 11 hodin ze zdravotních důvodů, pan poslanec Kubík se do 13 hodin omlouvá z pracovních důvodů, pan poslanec Kuchař se od 15.30 hodin omlouvá z pracovních důvodů, pan poslanec Lacina Jan se do 11 hodin omlouvá z pracovních důvodů a od 13.30 do 16.30 ze zdravotních důvodů, pan poslanec Richter Jan do 10.45 z pracovních důvodů se omlouvá, pan poslanec Špičák Julius se omlouvá celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Výborný Marek se omlouvá od 10.15 do 11.30 z pracovních důvodů. Pan ministr Bek bere zpět svou omluvu z dnešního dne a pan poslanec (ministr) Nekula se omlouvá celý jednací den z pracovních důvodů.

Tak, jsme ve faktických poznámkách. Paní poslankyně Peštová, prosím, máte slovo, dvě minuty.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Chtěla bych samozřejmě reagovat na pana ministra, i když vystoupení možná zase, opět nás zkrátíte další vaší procedurou, ale jedu dál.

Meziroční inflace v roce 2022 v září byla 18 %. Pane ministře, já na vás nevidím, takže se omlouvám, že k vám mluvím zády. (Ministr Jurečka telefonuje v rohu sálu, není ve vládní lavici.) Byla 18 %. Už tehdy jste věděli, že ta inflace je vysoká, to znamená, že jste mohli predikovat a ty predikce tady byly a už v tu dobu jste mohli konat. I ústavní právníci, které jsem zde zmiňovala, ať to je pan profesor Gerloch, Pavláček, to jsou experti na ústavní právo, nebo pan Preuss už říkají a kloní se k tomu názoru, ke kterému se kloníme my, to znamená, že v loňském roce už v tom září jste mohli připravovat tuto novelu. Tato novela není nic komplikovaného, ve své podstatě akorát měnите valorizační vzorec, kdy říkáte 400 korun plus nějaká procenta – 2,3 %.

Já se ptám, to je ta věcnost, o které jsme se tady bavili, říkám, do těch dvou hodin, jedné hodiny do rána – proč jste na této novele nezačali pracovat v tom roce 2022? A když mi tady začnete argumentovat, že jste to nevěděli, že ty predikce a tak dále... Ne. Předběžná opatrnost tady je a byla namístě. To znamená, že tu novelu jste mohli sestavit, mohli jste jít do rádného legislativního procesu. A jestli mi chcete oponovat tím, že se musel schvalovat rozpočet a my jsme nevěděli a ta čísla a tak dále... Tak jste mohli jít do rozpočtového provizoria. Vždyť to ve své podstatě není problém. Vždyť když jste nastupovali do vlády, tak to rozpočtové provizorium tady bylo taky. Takže s rozpočtovým provizoriem dělat umíte. Takže takové ty báchorky o tom, že musíte ten rozpočet mít za každou cenu... Nemuseli jste ho mít za každou cenu! Takže to je jeden fakt, který bych samozřejmě zmínila i v té řeči, ke které se nedostanu, protože nás zase omezíte. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas. Přesně tak. Omezím vás nyní po dvou minutách. Vystoupí pan poslanec Mašek. Připraví se pan poslanec Nacher. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážený pane vicepremiére, vážený pane ministře, dámy a páновé, zareaguji na pana vicepremiéra, který tady řekl, že neplatí, že by vláda nemyslela na seniory. Ano, vláda na seniory myslí. Prokázal to už pan premiér Fiala. A bylo to v říjnu loňského roku, kdy řekl médiím, zaútočil na seniory a řekl, že za schodek rozpočtu prý může navýšení důchodů. (Ukazuje materiál.) Takže vy jste o tom problému věděli. Věděli jste o tom valorizačním vzorci, hlásili jste se k tomu a sami jste to nazvali problémem, že je potřeba ty seniory řešit. Ale ti senioři se měli řešit s nějakým výhledem a měli jste to řešit už od toho loňského roku, když jste znali i predikce výše inflace. I pan Stanjura znal predikce výše inflace na tento rok a věděl, že bude dvouciferná. A vy jste si přes upozorňování opozice, opakované upozorňování, jste si nedali, nerozpočtovali žádné peníze na tu valorizaci. Takže je to skutečně tak. A to je ta jedna strana mince. Ještě jednou říkám, vy jste o problému věděli, medializovalo se to a hlásili jste se k tomu. Nicméně jste nic neudělali, počkali jste až na současnou dobu a legislativní zkratkou se snažíte normální legislativní proces znásilnit a skutečně okrást důchodce za bílého dne.

A na druhé straně jste teď revidovali své programové prohlášení, máme ho v ruce. (Ukazuje.) A já bych poukázal na jeden důležitý bod. Ve veřejné správě jste se zavázali na základě inventory všech agend do konce roku 2022 představit konkrétní plány na snížení počtu úřednických míst – zbytečné úřední výkony zrušíme, potřebné služby zefektivníme. Nic takového se nestalo. Vy jste si naopak ten státní aparát vystlali svými lidmi a výrazně jste chod státu prodražili. Takže je tady jasný rozpor mezi sliby a vlastními činy.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas, pane poslanče. Další s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Nacher.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo. V rychlosti budu reagovat, mám čtyři poznámky, na vystoupení pana ministra.

Mimořádnost – ten náš konflikt je v tom, že my tam nevidíme tu mimořádnost té situace, protože ta inflace, tak jak se vyvíjí a jak se vyvíjela, tak vlastně ta predikce v zásadě je půl roku totožná, víceméně. Ano, je tam nějaký schod, to je pravda. Ale neliší se to od toho, že by tady řekněme, aby to bylo úplně ilustrační, že by tady byla jedno-, dvou-, tříprocentní inflace a najednou vylítla na 12 %. To je to, co se vlastně tady vy nám snažíte namluvit. Takhle to není. To je první poznámka.

Druhá. Myslím si, že je nefér – a už jsem tady vysvětloval panu ministrovi financí, on to přijal, protože už na to nereagoval – dávat jako hlavní argument ten poměr mezi průměrným důchodem a průměrnou mzdou s tím, že za vlády předchozí to bylo 39 % a dneska je to 49 %, což je o 10 procentních bodů více. A já jsem vysvětloval proč. Protože vy to můžete vzít jako jeden z nějakých srovnávacích argumentů, nikoliv jako ten nejhlavnější. Protože v momentě, kdy máte nízkou inflaci, rostou vám reálné mzdy, tak i přesto, že máte nějakou valorizaci, tak se ty nůžky rozvírají. Zatímco v momentě, kdy klesají reálné mzdy, máte velkou inflaci, spouští se valorizační mechanismus, tak je klidně možné, že se to přiblíží k té průměrné mzdě. To je pravda, ale to nic neříká o možnostech těch seniorů, protože ten jejich spotřební koš je jiný než zbytku té společnosti. To znamená, ta inflace je drtí v tomhle případě mnohem víc. Takže to samotné číslo je neurčující.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas, pane poslanče. Děkuji, že jste ho dodržel. Další vystoupí paní poslankyně Mračková Vildumetzová s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Mádlová. Prosím, paní poslankyně, vaše dvě minuty.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, pane místopředsedo. Já bych si dovolila zareagovat na pana ministra práce a sociálních věcí, který tady ten návrh předkládá. Dovolila bych si znova zareagovat s tou poznámkou, že pan ministr Jurečka byl ve vládě v roce 2014 až 2018. Na Ministerstvo práce a sociálních věcí si dosadili svoji paní náměstkyni, která měla na starosti důchody. Takže v tom asi nic neudělala. A chtěla bych také zdůraznit, že když jste šli do vlády, tak jste říkali, nejenom že zajistíte seniorům důstojný život a že ochráníte důchody, ale zároveň jste říkali, jak jste na to vládnutí připraveni, jak jste měli spoustu připravených věcí. Tak já se ptám, proč za rok a tři měsíce jste nepřišli s nějakým návrhem a přicházíte teď s tím, že změníte v polovině něco, na co mají ti senioři nárok?

A druhá poznámka, že jste udělali to, aby se ty nůžky tak nerozevíraly, a že tedy těm důchodcům, kteří mají důchod 8 000 korun, přidáte. Víte, kolik jim přidají? 36 korun. 36 korun! Prosím vás, abyste to všichni viděli – (Ukazuje papír s nápisem 36 Kč.) Z 8 456 na 8 492. Prosím vás, zatleskejte panu ministrovi práce a sociálních věcí, že přidá důchodcům 36 korun! Děkuju. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: S další faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Mádlová, připraví se pan poslanec Feranec. Prosím, paní poslankyně, vaše dvě minuty.

Poslankyně Ivana Mádlová: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, pane ministře, já bych se chtěla zastavit u výchovného, které vy jste tady zmiňoval a poměrně zdůrazňoval. Určitě je to částka, která bude asi k dobru našim důchodcům, zvlášť při dnešních

cenách a inflaci. Bohužel ale ještě před týdnem jsem se mohla docítit, že koalice se pře o výchovné, ODS a TOP 09 by ho chtěly omezit a lidovci valorizovat. Já si myslím, že to je dost takový neurčitý signál, jak vy říkáte, směrem k důchodcům, protože vůbec nemají jistotu, že toto výchovné zůstane, a evidentně vy se uvnitř vlády přete, a to asi velmi výrazně, jestli vůbec zůstane, nebo nezůstane. Čili já bych se chtěla zeptat, jak to tedy s tímto výchovným je? Protože vy jste ho tady zdůrazňoval. To znamená, jestli se mohou spolehnout důchodci na to, že bude dále toto výchovné trvat? A potom vy ho chcete valorizovat, to znamená, jestli se vám podaří toto prosadit a obhájit a jestli se třeba i v příštím roce nedostaneme do stejné situace, kdy tady budeme řešit valorizaci výchovného? Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nyní vystoupí pan poslanec Feranec, připraví se paní poslankyně Peštová k faktické poznámce. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, pane předsedající. Vážení členové vlády, dámy a páновé, já budu reagovat na vystoupení místopředsedy vlády pana Jurečky, neboť tuším, tuším, že za chvíliku zase bude přijato rozhodnutí, kde mi znemožníte vystoupit v rozpravě, kde jsem přihlášený a je přede mnou asi 20 dalších.

Pan místopředseda vlády tady interpretoval rozhodnutí Ústavního soudu – teď odešel, výborně, ale někdo mu to řeknete – a zabýval se rovnovážným posuzováním práv menšiny nebo koalice a opozice a interpretoval to, že přílišná míra garance práva menšiny, a teď to zkrátím, parafrázuji, by mohla vést k ohrožení demokracie. Tak já se ptám: Vy jste včera, koalice, mně a dalším asi 30 poslancům hnutí ANO zabránili podat protinávrh k procesnímu návrhu. Dále jste zabránili všem poslancům hnutí ANO vystoupit k problematice, jestli trvá, nebo netrvá stav legislativní nouze. Všem, včetně těch s přednostním právem. Nikomu jste neumožnili. Dneska jste omezili některým poslancům jejich vystoupení na dvakrát pět minut a obávám se, že za chvíliku znemožníte dalším vystupovat. Tak já se ptám, a když tady pan ministr není, tak možná mi to někdo odpoví – to naše vystoupení bylo takové ohrožení demokracie, že jste museli k tomu sáhnout? (Předsedající: Čas, pane poslanče.) Skutečně to bylo tak? Jestli mi někdo odpoví! Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Bude pokračovat paní poslankyně Peštová s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Nacher. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo. Pan ministr tady rád cituje jeden z nálezů Ústavního soudu, já mám taky jeden nález Ústavního soudu – 53/10, kde se píše: Je zodpovědností každé vlády, aby při sestavování návrhu zákona o státním rozpočtu vycházela z platných právních předpisů a v případě, že považuje za účelné dosáhnout jejich změny, aby včas – včas! – realizovala své oprávnění podat odpovídající návrh zákona, jehož prostřednictvím by dosáhla požadovaných změn. I kdyby přitom v důsledku takového opoždění došlo k nepřijetí zákona o státním rozpočtu před prvním dnem rozpočtového roku, nejdalo by se samo o sobě o mimořádnou okolnost, neboť důsledky této situace předvídá právní úprava rozpočtového provizoria ve smyslu § 9 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně pozdějších předpisů.

Já se ptám, pane ministře, proč jste nezareagovali už v tom září, když ta meziroční inflace byla 18 %? Jak tady řekl můj ctěný kolega Patrik Nacher, ta procenta se hýbala plus minus jedno procento, dvě maximálně. To znamená, že jsme se pohybovali ve vysokých procentech, ve vysokých číslech. Vy jste měli zareagovat, s předběžnou opatrností jste v tu chvíli měli tu novelu pustit do meziresortního připomínkového řízení a rádně vypořádat! Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji za dodržení času. Nyní vystoupí pan poslanec Nacher, připraví se pan poslanec Vondráček. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuju, pane místopředsedo. Takže já jsem reagoval na tu věc týkající se mimořádnosti, to je skutečně na nějaký kulatý stůl, já jsem teď tam seděl s kolegou Haasem, jak se pohybuje meziměsíční, meziroční inflace, co se dá předvídat, co ne. Reagoval jsem na ten průměrný důchod versus průměrná mzda. A teď mám tady ještě dvě poznámky.

Valorizační mechanismus a obstrukce. Ten valorizační mechanismus, my jsme tady říkali od začátku, já už tady říkám asi posedmé, že to je normální politická legitimní debata, na kterou my jsme připraveni. Pojďme se podívat, pojďme změnit ty parametry, možná se shodneme, možná ne, to je normálně politická záležitost, a pak většina rozhodne, to je v pořádku.

Co já tvrdím, je, že v momentě, kdy my otevřeme tu debatu o změně valorizačního mechanismu, tak nenastane ta situace, kterou tady prezentoval ministr Jurečka, to je těch 600 miliard ve vztahu k budoucnosti. To prostě takhle není. Protože my v momentě, kdy změníme mechanismus, tak změníme tu krivku. To je prostě úplně jasné. O tom, že na to má vliv i budoucí inflace, a měl by pravdu v momentě, kdyby existovala najednou deflace, takže těm seniorům by to z větší základy rostlo rychleji, zatímco ceny by klesly dolů, tak pak bych o tom případně uvažoval.

A pokud jde o ty obstrukce, dámy a pánové, pro diváky, tamhle možná i pro návštěvu seshora. Připomenu, že jsou dva druhy obstrukcí, a záleží na tom, jak se k tomu ta většina postaví. My když jsme byli v koalici, tak jsme se k tomu postavili tak, že jednací den skončil v sedm nebo v devět hodin toho dne, z čehož vyplývá, že vám se podařilo třeba u EET obstruovat 270 dnů, protože to vždycky skončilo a pak to pokračovalo za týden a podobně, zatímco vy jedete na sílu, že jedete přes noc, dříve, nonstop, vícenásobně a je to zintenzivnění do několika dnů. A to je ten problém. To je ten problém! Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas, pane poslanče. Děkuju. Vystoupí pan poslanec Vondráček, připraví se paní poslankyně Balaštíková k faktické poznámce. Prosím.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Reagovat budu na pana ministra Jurečku. Přihlásil jsem se v okamžiku, kdy řekl termín princip vlády na čas. Jenom ho chci pochválit za pěkné vystoupení, pěkné grafy a takové vystoupení patří do prvního čtení v rámci standardního legislativního procesu. Tam by měl vystoupit a tam bych ho pochválil. (Potlesk poslanců ANO 2011.) Ale ne ve zkráceném řízení po dvou probdělých nocích! To je ten zásadní důvod. Jestliže říká, že tady nikdy nezazněla tak silná prohlášení ze strany opozice, že nikdy něco, nikdy nepustíme, tak já jsem tady devět let a poprvé jsem to slyšel od Miroslava Kalouska u EET, který opakovaně veřejně mediálně prohlašoval, že EET nikdy, nikdy neprojde. Nyní je to koaliční partner pana Jurečky, který ho tenkrát běžně oslovoval a označoval jako pasáčka veprů. To je prostě ten koloběh života. Jednou jste s někým partner, podruhé nepřítel. Chtělo by to trošku nějakou konzistenci a nějaký opravdu nadhled.

A chci se ještě zmínit o ústavním nálezu 26 z roku 2016. To je ten, který řešil EET. On nebyl úplně jednoznačný. My to víme. On tam ten soud napsal, že nelze vyloučit, že došlo k zásahu do ústavně chráněných hodnot a principů, tak jak je vymezen, ale že navrhovatelka... To znamená, ti tehdejší opoziční poslanci to moc nerozepsali, moc tomu nevěnovali, a tudíž ani ten soud o tom nerozhodoval. Přeložím do češtiny: kdyby si s tím dali víc práce, možná tenkrát uspěli. Ale co tenkrát ten soud hlavně zohlednil? Že byl naplněn smysl a účel jednacího rádu, protože o tom hovoří nejen počet dnů, kdy se konalo třetí čtení, ale také celkové časové rozložení počínající prosincem 2015 a končící únorem 2016. Tolik prostoru dostala opozice na EET, aby to mohli komentovat, aby mohli reagovat na změny a vyvolat pozměňovací návrhy.

(Předsedající: Čas, pane poslanče.) Co děláte vy nám? My na to máme pár hodin a přes noc, ani přestávku na oběd nám nedáte!

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Čas! Děkuji. Nyní paní poslankyně Balaštíková, připraví se pan poslanec Foldyna. Tak prosím.

Poslankyně Margita Balaštíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové. Já jsem se vás, pane ministře Jurečko, několikrát ptala, proč jste nevstoupil do jednání s církvemi, když vlastně díky inflační doložce oni budou mít nenadálé zisky. Hovořila jsem o tom už vlastně k windfall tax, a protože se domnívám, že vaše strana k tomu má blízko, tak jsem se dotazovala, jaký je tedy rozdíl, když jim to vyplatíme, a valorizaci důchodů ve vztahu k vysoké inflaci ne, když dnešní tisk mně sdělil, že 400 000 důchodců je pod hranicí přijmové chudoby. Takže vy uděláte tohle opatření, na ty lidi nemyslíte, možná dokonce počítáte s tím, že řada těch lidí si nepřijde pro sociální dávky, které tak rádi rozhazujete, a neděláte nic pro to, abyste peníze, kde leží, mohli třeba využít a opravdu popracovat na tom, aby se ten systém důchodového pojistění udělal jinak. Řekla jsem tady, že už vás kritizují i z vlastních řad. Takže bych byla ráda, abyste mi odpověděl k těm otázkám, které jsem měla ve vztahu k tomu, co je jiného, že církve dostanou tenhle nárok, který mají z inflační doložky, důchodci ne, protože i to, si myslím, je hospodářská ztráta, jak vy to tak rád nazýváte. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Foldyna. Vaše dvě minuty, pane poslanče. Připraví se paní poslankyně Peštová.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji, já budu pospíchat. Já se koukám na sociální sítě, jak lidé komentují ta naše vystoupení tady, a docela se bavím. Tady paní kolegyně poslankyně z Občanské demokratické strany tam dává fotografii nějakého důchodce z Vysočiny a ten říká: Já souhlasím s ministrem financí. Máme dost, nechceme přidat, nechceme ubrat, všechno je v pořádku. Pak se tady člověk dívá na stránky SPOLU a tady mají inzerát: Čeká nás hodně práce. Inflace za Babiše 5,3. Čeká nás hodně práce. A pak to tady komentuje jeden můj kamarád a píše: Po roce usilovné práce se vládě Petra Fialy podařilo snížit inflaci z hrozných 5,3 za Babiše na vcelku přijatelných 15,7 za nás! Tak to je super! To jsou komentáře! To se bavíme. (Potlesk poslanců SPD a ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane poslanče, faktická poznámka slouží k tomu, že se reaguje na předchozí diskusi. (Poslanec Foldyna se snaží reagovat.) Nechte mě domluvit. Pokud bychom využívali faktické poznámky k tomu, že budeme komentovat, co kdo dává na sociální sítě, tak bychom se tady asi opravdu nezastavili. Takže vás poprosím, abyste příště respektoval to, k čemu faktické poznámky slouží, a ke komentování sociálních sítí ostatních kolegů si vybral jiný prostor. Děkuji.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji za poučení. Já jsem ale reagoval na pana ministra, protože on ty sociální sítě nesleduje a mluví tady něco jiného.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Poprosím paní poslankyni Peštovou k faktické poznámce. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Berenika Peštová: Já bych tedy chtěla, aby pan nepřítomný ministr Jurečka dorazil, protože jsem tady reagovala několika faktickými poznámkami. Včera večer mi tady u toho pultíku sliboval, jak si krásně popovídáme. Když jsem mu řekla, že jeho slibům nevěřím,

tak jsem udělala dobré, protože vidím, že zase opět není nic naplněno. Takže jestli mohu pana ministra Jurečku poprosit, ať si dopovídáme to, co jsme si tady včera v jednu hodinu ráno začali. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji, paní poslankyně. To byla poslední faktická poznámka. Nyní se dostaváme k přednostním právům. A já jsem se k přednostním právům dostal, která tady byla schovaná, a jenom přečtu, jaké je pořadí. První vystoupí pan předseda Okamura, bude následovat pan místopředseda Havlíček, následuje pan předseda Výborný, paní místopředsedkyně Dostálová, pan předseda Radim Fiala a nakonec pan poslanec Vondráček se stanoviskem klubu. To jsou prozatím přednostní práva. První tedy vystoupí pan předseda Okamura, kterému dávám slovo, a zároveň se vystřídáme v řízení schůze.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, tak už třetí den tady hnutí SPD bojuje proti tomu, aby Fialova vláda okradla důchodce o slíbenou valorizaci důchodů. Jenom shrnu, že Fialova vládní pětikoalice chce okrást všechny starobní, invalidní, sirotčí a vdovské důchodce, to znamená příjemce těchto důchodů, v průměru o 1 000 korun měsíčně od června letošního roku. To znamená, v letošním roce chce všechny tyto příjemce důchodů, a jsou to přibližně 3 miliony občanů České republiky, Fialova vláda okrást o 7 000 korun a samozřejmě příští rok už to bude v průměru o 12 000 korun a více, protože pochopitelně ta další případná valorizace se bude vypočítávat z nižšího základu. To znamená, ta částka, o kterou připraví Fialova vláda ty 3 miliony příjemců důchodů, bude narůstat. A já jsem tady za SPD proto, abych vám v tom bránil. Proto jsem si připravil další vystoupení, kde vám chci podrobně vysvětlit, že to prostě dělat nemáte, že to děláte špatně a že nemáte okrádat potřebné české občany, a zvláště v těch sociálně nejcitlivějších skupinách.

Ted' jsme tady v bodu, kdy máme posoudit, nebo Sněmovna má posoudit podmínky pro projednání toho vašeho vládního návrhu na okradení důchodců ve zkráceném jednání. Já za sebe říkám, že my jako SPD nesouhlasíme s tím, aby to bylo projednáno ve zkráceném jednání, a jsme přesvědčeni o tom, že neexistují podmínky pro zkrácené jednání. My prostě chceme, aby tento návrh byl za a) odmítnut, aby byl zamítnut, hnutí SPD chce, abyste ten návrh zákona stáhli, ještě máte čas, ještě máte čas zpytovat svědomí a ukončit tento podraz na 3 miliony příjemců důchodů v České republice. V případě, že nás přehlasujete, protože nás 20 poslanců SPD bojuje proti obrovské přesile 108 vládních poslanců, takže v případě, že byste nás přehlasovali, tak my samozřejmě chceme, aby se to rádně projednalo ve všech výborech, a ne ve zkráceném jednání, abychom se k tomu mohli vyjadřovat a abychom to mohli kritizovat a abychom to mohli odmítat, abychom to mohli bránit.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já vás přeruším, pane předsedo. Jenom chci zjednat klid, zejména tady v levé části sálu. Poprosím o ztištění. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: To, o čem se zde bavíme, lze shrnout do jediné otázky. Může se kdokoliv spoléhat za Fialovy vlády na penzi od státu? Ne. Vláda za pochodu mění pravidla podle toho, jak potřebuje manipulovat s veřejnými penězi. Ty peníze jí nepatří a nepatří ani státu. Patří lidem, kteří po desetiletí pracovali, platili si tento stát, aby je zabezpečil. Ty peníze platili i jejich předci. Platí je i jejich děti. Pokud peníze, které ze zákona důchodcům patří, Fialova vláda sebere, pak je to zpronevěra a podvod. Podvod nemorální, podvod sprostý, podvod protizákonný, podvod protiústavní. To nikdo z vás neobelže. Řeči představitelů Fialovy vládní pětikoalice, tedy Pirátů, ODS, TOP 09, STAN a KDU-ČSL, o hospodářské škodě, kterou prý způsobí to, že invalidům a starým lidem dáte to, co jim ze zákona patří, jsou sprosté. Vy je chcete okrást o peníze, na které mají ze zákona nárok, a ještě říkáte, že to prý způsobí hospodářskou škodu, kdybyste jim ty peníze dali. Přitom tito lidé si celý život odváděli peníze na sociální pojištění a očekávali, že za to dostanou adekvátní důchod. Takže to, že mluvíte o tom,

že příjemci důchodů způsobí hospodářskou škodu, no to je neuvěřitelně nechutné vyjadřování a my v SPD s tím samozřejmě absolutně nemůžeme souhlasit.

Znovu zopakujme, na přelomu roku si Fialova vláda a její poslanci valorizovali své platy v uvozovkách v zákonné výši. Vrcholným politikům, soudcům a státním zástupcům k 1. 1. 2023 vzrostly platy o zhruba 12,7 %. Hnutí SPD hlasovalo proti zvýšení platů politiků. Na základě hlasování poslanců Fialovy vládní pětikoalice se plat ministra zvýšil měsíčně o 22 100 korun na částku 195 300 korun měsíčně. Platů řadových poslanců vzrostly na 102 400 korun měsíčně, to je o 11 600 korun. A k tomu jim ještě vzrostly zákonné valorizované náhrady o 5 900 až o 8 000 korun podle vzdálenosti jejich trvalého bydliště.

Hnutí SPD bude znovu a znovu navrhovat zmrazení platů politiků na celé volební období. Tento můj návrh jste mi vloni zamítli, aby se zamrazily platy na celé volební období, ale my to samozřejmě dál navrhujeme a navíc tento můj návrh zákona je tady vložen v systému Sněmovny už od předloňského podzimu a vy mi ho tady blokujete. O mé návrhu se jednou hlasovalo, to byl pozměňovací návrh právě k tomu vašemu zvýšení platů, to jste mi zamítli, ale ještě jsem to podal samostatně a to tady vládní pětikoalice blokuje. Takže my chceme zamrazit platy politiků na celé volební období a vy jste si je tady, Fialova vládní pětikoalice je tady zvýšila.

Proč o tom hovořím? Protože sami sobě si přidáváte, ale 3 miliony důchodců chcete o jejich peníze v zákonné výši okrást. A účelově tady teď tento týden, proto tady taky ze všech sil tomu bráním za SPD, bráním tady 3 miliony důchodců proti tomu okradení, tak vy, když se jedná o 3 miliony důchodců, kteří potřebují peníze, tak vy klidně ohнетe zákon tak, abyste je o ty peníze připravili. Navrhujete změnu zákona. Ale když se mělo jednat o tom, abyste si vy sami zvýšili platy politiků, tak to jste si zákon prohlašovali a můj návrh na zamrazení platů politiků jste zamítli. Takže takhle se chová Fialova vládní pětikoalice.

A aby toho nebylo dost, tak zrovna před chvílí se mě novináři ptali na to, že vám to ještě nestačí, že chcete sosat ještě více, no a Starostové a nezávislí, STAN, navrhují, aby se zvýšily platy komunálních politiků, protože tam jsou samozřejmě nastrkaní hlavně politici vládní pětikoalice ve vedení měst a obcí. My jsme v řadě zastupitelstev měst a obcí, ale v koalici většinou nejsme, protože vy jste se domluvili, ruka ruku myje, přesně vládní pětikoalice, ale i se zástupci hnutí ANO jste se domluvili, ale o čem chci mluvit, je to, že Fialova vládní pětikoalice a konkrétně hnutí STAN, Starostové a nezávislí, navrhují zvýšení platů komunálních politiků, těch starostů, radních a dalších. Takže vám to nestačí, vy budete plnými doušky STAN Vítě Rakušana, vládní strana, vy chcete ještě podejít ten státní rozpočet na úkor těch důchodců, které chcete okrást, ty 3 miliony lidí, že sami sobě si chcete přidat nejenom jako poslanci, to už jste si přidali, a ministři, ale sami sobě chcete přidat ještě také jako starostové a radní na komunální úrovni. No a my s tím nesouhlasíme. SPD jasně říká, že jsme proti tomu, proti zvyšování platů politiků. Říkáme to jasné. Jsme tady osamoceni, protože vládní pětikoalice prostě chce přidat i svým politikům na místních úrovních, ve městech, obcích a tak dále.

A aby toho nebylo málo, aby ještě vládní poslanci sosali co nejvíce, abyste podojili státní rozpočet úplně na maximum, tak navrhujete zvýšit kvocient pro souběh funkcí. To znamená, vy ještě navrhujete, protože vloni se to i díky hlasům SPD snížilo, to znamená, když je souběh funkce poslance a starosty, což se týká většinou vládních poslanců, samozřejmě, tak vlastně tam docházelo ke kumulaci mzdy. To znamená, dostávali vysokou mzdu jako starostové i jako poslanci. To se sice v minulém volebním období i díky hlasům SPD mírně snížilo, ale teď vy to chcete zase zvýšit. To znamená, vládním poslancům v čele s poslanci hnutí STAN Vítě Rakušana je to málo a ještě poslanci, kteří kumulují funkce, to znamená, jsou zároveň starosty, zároveň radními, to znamená placené funkce na úrovni měst a obcí a zároveň jste poslanci, tak vy ještě si chcete zvýšit ten kvocient, abyste ještě více dostali na platu. Takže vám nestačí 100 až 200 tisíc měsíčně, vy chcete 300 tisíc měsíčně. (Výkřik z pravé strany sálu: Půl milionu.) Ano, tady vládní poslanec řekl, že chce měsíčně půl milionu. To znamená, toto jsou reakce

vládních poslanců. Já se samozřejmě potom, protože neznám vaše jméno, podíváme se na to potom, kdo to přesně říkal, a dáme to na sítě, že chcete půl milionu měsíčně, slyšel to tady celý sál. Dobrá, to je pozoruhodná reakce, vládní poslanec, ano. Takže –

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pardon, já vás přeruším, pane předsedo, ale poprosím pana poslance, aby nepokřikoval z místa.

Poslanec Tomio Okamura: Děkuju. Děkuju za korektní reakci. Takže ano, vládní poslanci se neumí chovat a pokřikují tady v rozporu s jednacím rádem, protože chtějí sosat ještě víc peněz, a my se jim do toho snažíme hodit vidle.

SPD říká nezvyšovat platy politiků, ale vládní poslanci jsou tak lační, že už tady dokonce i chtivě vykřikují, že chce půl milionu měsíčně dokonce. Ta situace je opravdu tristní, v okamžiku, kdy tady vláda předkládá návrh zákona, kterým chcete okrást 3 miliony příjemců důchodů o jejich peníze. A s tím my nesouhlasíme, proto proti tomu tady také SPD ze všech sil bojuje.

Valorizace důchodů v závislosti na inflaci byla zakotvena do zákona proto, aby vlády o své libovůli nemohly okrádat důchodce. Současná asociální vláda se ovšem rozhodla, že procentní výměra se zvedne nikoliv o zákonnou výši 11,9 %, ale jenom o 2,3 % z procentní výměry. Průměrný důchod se měl navýšovat podle zákona o 1 771 korun, a vláda chce protlačit parlamentem navýšení pouze o 756 korun. Jak píší mainstreamová média, stát tím ušetří jen letos desítky miliard korun. Ale to jsou miliardy, které Fialova vláda ukradne konkrétním starým a bezmocným lidem. Neboli místo toho, abyste zkrouhli zbytné výdaje, například vyplácíte tady desítky miliard solárním baronům, desítky miliard tady jdou na Ukrajince žijící v České republice, zatímco české důchodce a příjemce důchodů chcete okrást. Prostě vyplácíte dál dávky nepřizpůsobivým. Vloni jste odmítli návrh zákona SPD na ukončení zneužívání dávek nepřizpůsobivými, takže tam už je to jenom miliarda. To jsou ty vaše priority. Ale pro nás jsou priority slušní lidé. Součástí veřejného práva je také právo sociálního zabezpečení. Co dělá tato vláda? Šlape po právu lidí na to mít alespoň základní zákonnou jistotu. Proč? To víme. Potřebuje utratit peníze jinde. A nikoliv ve prospěch našich občanů. A tak je veselé utrácí. Jsme v momentu, kde Fialova vláda utrácí a rozchází jak šílené peníze do zahraničí nebo pro jejich politické trafiky a peníze na to chce sebrat lidem v nouzi. Lidem, kteří se nemohou bránit.

Hnutí SPD bude vždy bránit potřebné staré a bezmocné lidi, které Fialova vláda hodila přes palubu. Fialova vláda chce prostě okrást 3 miliony příjemců starobních, invalidních, vdovských a sirotčích důchodů. Nás v SPD je 20 poslanců. Vládní koalice má 108. Je proti nám obrovská přesila. Ale SPD bojuje ze všech sil za všechny důchodce a také za všechny slušné občany. Okrást nejslabší, abyste mohli utrácet jinde, není nic jiného než odporný čin a vaše ostuda. Styd'te se, poslanci a ministři Fialovy vlády! Protože ta situace v České republice je opravdu velmi vážná. Již milion českých občanů žije pod hranicí chudoby. A jejich počet výrazně vzrostl za dobu působení současné vlády.

Pokles reálných mezd v České republice je nejvýraznější ze všech členských států Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj – OECD, tedy v podstatě všech evropských zemí. A my prostě říkáme jasně, že je to problém. Počet českých domácností s příjmem pod hranicí chudoby vzrostl z 9 % v průběhu roku 2021 na současných 17 % kvůli Fialové vládě. V exekuci je přibližně 9 % občanů z celkové populace, v některých chudších regionech jde dokonce až o 16%! Teď jsou plná média zpráv, jak vy bezprecedentně zadlužujete Českou republiku. Jenom v únorovém zadlužení České republiky stoupil dluh jako v součtu za mnoho let, za několik dosavadních vlád. A média k tomu, ta hlavní média k tomu ale mlčí stále. Takže jsou to zmínky, občas to teď probleskne, viděl jsem několik článků. Ale myslím, že už by měla mainstreamová média přestat o tomhle mlčet a prostě jasně pojmenovávat to zlo vaší vlády, protože týká se to všech. Vy nás ženete naplno do řeckého scénáře!

To znamená, že Česká republika už se z těch dluhů nemusí vyhrabat, jenom kvůli nekompetentní vládě. Jste u vlády rok a čtvrt a je to nejhorší, ekonomicky a organizačně je to nejhorší vláda vůbec v historii České republiky, od doby samostatnosti České republiky. A já myslím, že to mlčení, kdy i mnoho komentátorů zatím mlčí, mnoho médií zatím mlčí, že je to opravdu zkáza. Takže tímto bych chtěl také požádat všechny, aby už přestali mlčet a aby jasně pojmenovávali tohleto zlo, co tady předvádí Fialova vláda, protože nás to stahuje, stahuje nás to dolů úplně všechny. A problém je, že za chvíli už nebude téměř návratu.

Dneska ta situace je taková, že celých 25 % českých domácností si už nemůže dovolit bez zadlužení náhlý výdaj kolem 10 000, a jsou to rodiny s dětmi, jsou to důchodci a tak dále. Průměrná česká domácnost nyní vydává 48 % svých příjmů na bydlení a potraviny. U nízkopřijmových domácností ale jde až o plných 70 % příjmů. A odpovědnost za tento stav nese jednoznačně, jednoznačně, vláda Petra Fialy. A důsledkem škodlivé politiky Fialovy vlády je i to, že naši pracující občané čelí nejvyššímu meziročnímu poklesu reálných mezd, a ten pokles je o 8,9 %, a je to dokonce ze všech zemí, které jsou sdružené Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. To znamená, už ve všech i mezinárodních parametrech je Fialova vláda v podstatě nejhorší ze všech. Ale problém je, že kdybyste na to dopláceli aspoň vy, vládní politici, ale vy sami sobě si platy přidáváte a ještě si chcete přidat, SPD je proti zvyšování platů politiků, ale zároveň občany o peníze připravujete. A to je ten zcela nepřijatelný scénář.

Samozřejmě problém je v tom, že co se týče těch seniorů, tak v tuto chvíli už přibližně milion českých seniorů má problém s nedostatečnými příjmy a s úhradou nákladů na své základní živobytí. Za vaši vládu je už téměř 50 000 seniorů v exekuci. A ta čísla, co říkám, tak je studie projektu, projekt Neviditelní. Kdy prostě jasně je tady analýza, kdy tady už prostě miliony seniorů nezvládají hradit své živobytí, a současně stát jim nedokáže zajistit sociální pomoc, což jde samozřejmě plně na vrub ministra práce a sociálních věcí a předsedy KDU-ČSL Mariana Jurečky, který samozřejmě není schopen řídit ministerstvo, a premiér Petr Fiala z ODS není schopen řídit vládu.

Samozřejmě to, proč chcete okrást české občany o ty peníze, které mají slíbené na základě zákonné valorizace, a už s tím také občané počítali, tak děláte to proto, protože jste samozřejmě poslali, a chlubíte se tím všude v zahraničí i tady v České republice, že jste lídry v zasílání peněz Ukrajině a Ukrajincům – 50 miliard korun, 40 miliard zbraně, dalších 10 miliard ještě Ukrajinci včera a tak dále. A my jsme tady na to upozorňovali vloni. A byli jsme pod atakem útoku. Neustále na mě útočí i předsedkyně Sněmovny, paní Pekarová Adamová. Útočí na mě za to, když jsem upozorňoval, že na to nejsou peníze, že přivedete české občany na dlažbu. Já jsem od začátku říkal, že skutečným válečným uprchlíkům přiměřenou pomoc, to jsme říkali, proč ne. SPD to říkalo od začátku. Ale zároveň jsem říkal, když jsem koukal na vaši diletaantskou a neschopnou vládu, že vám dojdou peníze velmi rychle a že uděláte z nás zemi, kde stoupá největší zadlužení vůbec ze všech evropských zemí, a měl jsem pravdu. Na základě čísel Evropského statistického úřadu, EUROSTAT, na základě posledních čísel, zveřejnil čísla, teď v únoru zveřejnili čísla za třetí čtvrtletí, třetí kvartál loňského roku, tak Česká republika je jedinou zemí dokonce v EU, kde stoupá veřejný dluh.

Takže vy jste nejhorší vláda vůbec v celé Evropě dokonce. A já jsem říkal, že na to nebudou peníze. A samozřejmě vždycky to bylo tady paní předsedkyně Sněmovny Pekarovou Adamovou účelově řekl bych ohnuto, to moje vyjádření, v tom, že jsem nějaký necita. Nebo že jsme proruský, což s tím nemá vůbec nic společného. Já proruský nejsem. Ale nejsem ani proukrajinský. Já jsem pro Českou republiku. Pro mě je český občan na prvním místě. Tak už nelžete pořád dokola. Chtěl jsem říct jednu věc. A teď na tu vaši politiku, na tu politiku vládní pětikoalice, doplácí 3 miliony důchodců. A přece není možné nechat miliony našich důchodců na dlažbě. My za to nemůžeme, že Ukrajina je zkorpovaná a rozkradená země, kde je jedna z nejnižších životních úrovní v Evropě, protože si tam všechno rozkradli, zkorpovali. My nemůžeme za problémy v celé Africe. Prostě tady máme naši zemi, kde prostě to naši předci

budovali, vaši i moji, a prostě tady ti lidé mají právo na to mít důstojné životy a adekvátní životní úroveň.

Takže já si myslím, že je to opravdu úplně neadekvátní, a já vás vyzývám k tomu, abyste už zastavili tohleto posílání peněz do zahraničí. SPD bylo jedinou stranou, která tady jasně říkala, že jsme proti posílání zbraní na Ukrajinu. A stojím si za tím. Ještě to tady zopakuji. Zopakuji to tady. My jsme proti posílání zbraní na Ukrajinu, my jsme pro mírová jednání. A teď vy jste tam dali 40 miliard korun a premiér se tím ještě chlubí. Podívejte se na ty reakce pod tím videem. Podívejte se na ty reakce. Už občané toho také mají dost! Občané na dlažbě kvůli vaší vládě a teď je chcete ještě okrást, 3 miliony lidí, o jejich důchody. Protože jste ukrajinská vláda, tak to je. Takže s tímhle my nesouhlasíme, protože kdyby peníze byly ve státním rozpočtu, tak já nemám problém s tím, kdyby čeští občané měli dostatečně vysokou životní úroveň všichni, kdybyste nerozkrádali ten státní rozpočet, v uvozovkách nerozkrádali, tímhle vaším hospodařením. Protože určitě odsouhlasit si tady neomezený počet politických náměstků pro vaše politické exponenty, to nazývám rozkrádáním státního rozpočtu. Ano, je to tak. Já pro to jiný výraz nemám. To, že jste si sami sobě zvýšili platy politiků, my jsme byli proti, to je podle mého názoru v podstatě rozkrádání veřejných peněz. Je to tak? Je to tak. A souběžně s tím důchodcům vezmete. Tak to opravdu je neuvěřitelný přístup.

Takže kdyby ta Česká republika byla tak bohatá a měli jsme tady životní úroveň jako v Německu, což ale nemáme, což občané nemají, tak samozřejmě určitě by byl mnohem širší prostor pro diskusi, pomoci, jako to dělá Japonsko třeba, jedna z nejbohatších zemí na světě, jedna ze zemí, ze tří nejsilnějších ekonomik na světě, také to tam vedou ale jiní politici. Mimochodem program japonské vládní strany LDP, která vládne v podstatě celou dobu po druhé světové válce, v podstatě to je program SPD, mimochodem. Konzervativní vlastenecký program, kdy Japonci, Japonsko je na prvním místě. Proto také mají takovou přísnou azyllovou politiku a jsou velmi obezřetní. Tam prostě pojem nelegální migrant v podstatě neexistuje, protože kde není nabídka, není poptávka. A řada poslanců tady, dokonce i z vládních stran, mi tady za ta léta říkali, když se podívali do Japonska i na základě služebních cest tady za Sněmovnu, jaká je to obdivuhodná, skvělá země, jak se jim tam líbilo. No tak také pro to něco udělejte, aby ta země byla tady taková, s takovou životní úrovní, s takovou péčí o seniory mimochodem a o zdravotně postižené spoluobčany, což já vím velice dobře. Velice dobře jsem to na vlastní kůži zažil, protože samozřejmě tam mám řadu příbuzných, kteří jsou ve velmi vysokém věku. To znamená, takže když už někam jedete za státní peníze a udělali jste si tam výlet, tak by bylo dobré se aspoň poučit, jak to v těch skutečně nejvyspělejších zemích funguje, ale i s tím hospodařením, i s tou migrační politikou, i s tím, že když se někam pomáhá, dává někam rozvojová pomoc, tak také ten stát na to musí v prvé řadě mít a zabezpečit svoje vlastní občany. A to potom samozřejmě má určitou logiku. Ale ne jako to děláte vy, kdy naši občané jsou na dlažbě, kdy naši občané nemají peníze, sami sobě si přidáváte, a ještě rozhazujete peníze bůhví kam. To znamená, to je opravdu špatná politika a s tím my zásadně nesouhlasíme.

Ale v této souvislosti, jak jsem říkal, jsem chtěl také vyzvat paní předsedkyni Poslanecké sněmovny, jejím prostřednictvím, aby přestala už lhát o SPD. Je to zbytečné, stejně si tím žádné hlasy nenaženete a my tady chceme nějakým způsobem fungovat. Ale už bylo dobré toho nechat. Protože SPD v okamžiku, že chcete (chceme?) mírové jednání a nepodporujeme válku, vy mezi to dáváte rovnítko, že jsme proruští, což už veřejnost je z většiny odhadů naštvaná na tyhleto vaše výroky. Protože nikdo nechce válku, jenom vy jste váleční štváči a dáváte rovnítko mezi názory milionů českých občanů, že když nejste pro válku, že jste proruští. Nechte to. Nebo víte co? Říkejte to dál. Ono nám to vlastně i pomůže. Protože tyhleto nesmysly kdo slyší, tak jen vám jde popularita dolů. Protože tomu už fakt nemůže nikdo věřit. Takže vlastně říkejte to dál, ty vaše nesmysly. Říkejte to. Ono je to vlastně jedno. Anebo když někdo nepodporuje politiku Evropské unie, že je proruský. To jsou prostě úplné nesmysly, lži. To je opravdu neskutečná zkratka. To je demagogie. S Goebbelsem byste si mohla podat normálně ruku při

týhle demagogii odporný! Při těchto štvanicích proti lidem, kteří absolutně vůbec takové věci neříkají.

To znamená, tohleto jsou určité věci, které jsem tady chtěl zrovna při této příležitosti poznamenat, protože moji kolegové mi tady poslali nějaký váš včerejší tweet nebo co to bylo. Takže také na to reaguji, že jo. Tak vy jste reagovala sama od sebe na mě, tak já reaguji. Já tady nemluvím o vás samoúčelně. Já reaguji na váš politický útok na moji osobu. Takže si to tady vždycky musíme rozebrat tím pádem. Jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá. To je myslím každému jasné. Takže když na mě nebude někdo v osobní rovině útočit a říkat nesmysly, tak tady o tom také nemusím mluvit potom vůbec a nebudu o tom ani mluvit. Proč? Takže to jenom jako na okraj. Nebo když to bude v nějaké politické rovině takového toho pošťuchování v nějaké věcné rovině, tak to je jasné, tak to tady snad zvládneme každý, to je normální politický souboj argumentační. Ale ne tyhlety lží a demagogie, ohýbat moje vyjádření směrem, který jsem vůbec neřekl. Takže to jsem chtěl jenom poznamenat, aby to bylo jasné.

Pojďme ale dál samozřejmě. Vy tady trávíte vlastně čas, vy tady jste si dali obrovskou práci tím, že chcete okrást 3 miliony důchodců o jejich důchody. Ale kdy tedy budete řešit ten nedostatek léků v České republice? Já bych rád tady řešil už dávno ten nedostatek léků. A teď tady musím trávit čas tím, že bráním tomu, abyste okradli 3 miliony důchodců. Proto jsem vás chtěl vyzvat, abyste ten zákon stáhli, abyste to ukončili už dneska, protože já myslím, že většina veřejnosti už je proti vám. No, tak jako tak je proti vám, protože ty průzkumy, víme, že už vám věří jenom 20 % občanů, vaši pětikoalici.

Tady se také musím použmát argumentu – to jsem někde slyšel, že když jsem mluvil o tomhle tomhle průzkumu, který proběhl i na mainstreemu, že vám věří něco přes 20 % občanů, vaši pětikoalici, to znamená pěti stranám dohromady, součtu pěti stran, takže mi tady někdo psal: no ale vám jako SPD věří ještě míň. Férovka à la vládní pětikoalice. Takže pět na jednoho a míň. (Směje se.) No tak se rozdělte jednotlivě a podívejme se na to, jaká je tedy důvěra jednotlivých stran, nikoliv pětislepence, protože pět na jednoho, to je férovka ve vašem podání, případně pět na dva. Ale takhle to není férovka, která je férová. Na tu jste zvyklí vy. To je férovka v podání Fialovy vládní pětikoalice. Takže tyhlety argumenty, my jako samostatná strana, my do parlamentních voleb jsme šli samostatně, sebevědomě a máme svůj program a nepotřebujeme se slepovat do pětikoalice, abychom uspěli. Ani se do žádné pětikoalice slepovat nebudeme. To vám říkám. Pro příští volby žádný takovýhle slepenec SPD dělat samozřejmě nebude. Proč? My se umíme obhájit sami. Takže my máme náš program, který je jasný, náš politický program, co prosazujeme, a s tím jdeme čelem a s otevřeným hledím, s naším programem jdeme před naše občany, aby se prostě svobodně rozhodli v demokratických volbách.

Takže i to, jak tady paní předsedkyně Sněmovny, vaším prostřednictvím, Pekarová Adamová nás tady před rokem a čtvrt označila, že extremisté nemají být prý ve vedení Sněmovny a nemáme být v orgánech Sněmovny, no tak tento výrok je také potřeba připomínat pořád. Protože podle mě jestli je někdo extremistka, tak slovo extrémní podle výkladového slovníku znamená: extrémní názory má ten, kdo má názory mimo hlavní názorový proud. A když jsem viděl ty průzkumy, tak myslím, že právě předsedkyně Sněmovny Pekarová je zcela mimo hlavní názorový proud v české společnosti. Takže jestli někdo by tady měl být extremistou, já to slovo nebudu používat, ale to byste to měla být právě vy, protože vy jste se důvěrou ocitla úplně mimo hlavní názorový proud.

Takže tyhlety výroky byste si taky mohli za vládní pětikoalici nechat. A teď jsem dokonce zaznamenal, že za extremisty bylo označeno i hnutí ANO. Takže hnutí ANO a SPD už vládní představitel označil, už jste nás hodili všechny do jednoho pytle, ale je to takový zoufalý výkřik, že to slovo už pak ztrácí váhu. Protože vy, když už nemáte argumenty, tak vždycky jenom sprostě onálepujete toho politického soupeře, protože politický argument nemáte. Váš argument je to, že chcete 3 miliony občanů okrást o ty důchody. To je váš program. Ale s tím my nesouhlasíme. Takže už i tyhlety útoky osobní a tyhlety nálepky, mně to nevadí, já to

zvládnou, ale já myslím, že je to hodně zouflalé. Že je to hodně zouflalé a že je to už hodně, hodně trapné jako, tyhlety útoky.

To znamená, my si myslíme, že prostě vlastenecký a konzervativní program, že je v pořádku. Já si myslím, že je to správně, že na tom nic extrémního není. A já si myslím, že je to zcela správný demokratický program, a já svoje názory stejně měnit nebudu. Takže ten, kdo třeba z TOP 09 tady útočí na SPD, tak si útočte, ale my budeme dál, my jsme pozitivní strana, to znamená, my budeme dál předkládat naše návrhy zákonů, jak zlepšit životy občanům. Ne, jak je zhoršit, jako to děláte vy. A budeme prostě pozitivně se věnovat tomu, aby v České republice byla co nejlepší atmosféra mezi občany, což samozřejmě ten základní krok k tomu je, aby tady byla adekvátní životní úroveň, aby tady nebyli prostě žebráci, aby tady nebyli prostě důchodci, kteří jsou na žebrotě kvůli vaší vládě. Takže aby tady byla co nejlepší životní úroveň, aby lidé měli dobrou atmosféru a tak dále. Ale tu dobrou atmosféru jste rozhodně, vaše vláda, vy jste ji naopak zhoršili, jak víme, zhoršili jste ji. Lidi mají finanční problémy, a to je ten hlavní problém, který tady je.

Takže já jsem se chtěl taky – jako znova apeluji na to, abyste tady nenavrhovali tyhlety asociální návrhy, že chcete okrást 3 miliony důchodců. A já říkám, že byste radši měli řešit nedostatek léků jako například, a drahé potraviny a drahé energie. A ten nedostatek léků už tady přetravává několik měsíců. My už jsme na to upozorňovali vloni na podzim, kdy ta situace už začínala. A my už jsme tady opakovaně navrhovali jako mimořádný bod na schůzi Sněmovny, že chceme řešit nedostatek léků, no a vy jste nám to tady opakovaně zamítli. A situace je opravdu alarmující. Takže my samozřejmě podporujeme tu mimořádnou schůzi ohledně nedostatku léků. Ale už vím, jak to bude probíhat. Umožněte tady promluvit nám, co máme přednostní právo, a pak to zase zamáznete. To je způsob jednání Fialovy vládní pětikoalice. Ale to občany zajímá. Občany by zajímalo, kdy tedy budou ty léky, ale už se vás tady na to ptáme několik měsíců. A ani premiér Fiala, ten strká hlavu do píska, ten se promenáduje někde na Ukrajině a v zahraničí, v Kyjevě a tak dále, ale na české občany čas nemá. Pak vždycky jenom slyšíme občas v televizi nějaký prázdný projev o ničem. Nedávno tam říkal, že se chlubil tím, že posílá čím dál víc českých občanů na sociální dávky, což je tedy otřesný výsledek práce Fialovy vládní pětikoalice. No, a takže ten nedostatek léků, prostě ani premiér Petr Fiala, ani neschopný ministr zdravotnictví Vlastimil Válek z TOP 09 prostě nedosáhli žádného zlepšení. Místo toho slyšíme tady od stran vládní pětikoalice návrhy na plné zpoplatnění zubařské péče, což SPD samozřejmě odmítá, a tak dále. To znamená, to opravdu není cesta, kterou by měla vláda podle našeho názoru jít.

No už jsem o tom mluvil. Takže vy jste tím, že vyhazujete peníze všude možně, všude možně do zahraničí, a zbytečně, tak samozřejmě, a řekl bych nepřiměřeně, abych to řekl správně, tak Česká republika je jedinou zemí Evropské unie, která loni ve třetím čtvrtletí meziročně zvýšila svůj státní dluh. A musím říci, že jsem kvitoval už dneska článek, kdy konečně i někteří novináři už sebrali odvahu a řekli, že – a bylo to i v televizi Prima, už k tomu byla diskuse s ekonomem, kdy – ale chybí mi tam pořád ta Česká televize v tomhle tomu, aby natvrdo už i veřejnoprávní televize začala prostě komentovat to, kam nás žene Fialova vláda. Do úplné katastrofy. Protože to zadlužení je tak obrovské, to zadlužení stoupá takovým, tak rekordním tempem, že v podstatě jdeme úplně do ekonomické katastrofy kvůli Fialové vládě. V absolutních číslech už náš dluh dosáhl úrovně 2,98 bilionu korun a stoupá o stamiliardy, stoupá prudkým tempem během několika měsíců. To znamená, to je opravdu šílená situace. A právě ti, kteří tady mluvili v minulém volebním období o rozpočtové odpovědnosti, tak na to ve vládní pětikoalici najednou všichni zapomněli.

A samozřejmě to, o čem už jsem hovořil, tak je prostě – ty neuvěřitelně drahé ceny potravin. To si myslím, že tedy – a my už na to upozorňujeme dokonce od předloňského podzimu po volbách, už jsem tady o tom hovořil, a opakovaně, už rok navrhoju tady mimořádný bod – řešení drahých potravin. Opakovaně, a dokonce v minulém volebním období jsme tady navrhli zákon o potravinové bezpečnosti České republiky, zákon SPD, kdy právě mnozí z vás

nás tady kritizovali, když jsme říkali, že chceme potravinovou bezpečnost České republiky a varovali jsme před krizemi, které způsobí prostě problémy s cenami potravin v České republice. Tenkrát část z nás, část z vás se nám vysmívala, nám v SPD, mnohá média, ne všechna, tvrdě útočila na SPD zřejmě pod vlivem té nadnárodní lobby těch nadnárodních hypermarketů. Vzpomínám na toho pana Prouzu, předsedu Svazu obchodu a cestovního ruchu, jehož členem jsou právě ty nadnárodní hypermarkety, který tvrdě útočil, protože ten je přímo placen ze zahraničí, že jo, ten je přímo placen těmi nadnárodními řetězci, logicky, platí tam členské poplatky, a nemalé, v tomhle tom svazu, takže tvrdě hájil zájmy zahraničních nadnárodních řetězců a šel proti zájmům občanů České republiky. Tvrde hájil tyhle nehorázné marže nadnárodních řetězců a tenhle systém, který tady nastavila mimochodem Evropská unie, tenhle systém je tady díky Evropské unii. A přestože ten náš návrh zákona prošel Sněmovnou těsně, jestli si pamatujete, tak potom v Senátu – Senát to ale vrátil, v Senátu, kde má většinu Fialova vládní pětikoalice. A potom se lekli poslanci hnutí ANO už toho tlaku a při tom, při té vratce ze Senátu, už to podruhé nepodpořili nám, ten zákon, který podalo SPD. Takže ten zákon spadl pod stůl a výsledkem je to, že Česká republika nemá zajištěnou vlastní potravinovou bezpečnost. Nemá. Jsme závislí na importu. Ale samozřejmě v případě importu i z jiných evropských zemí, tak ty země v prvé řadě budou preferovat svůj trh, který je navíc ještě bohatší. Že jo? Takže samozřejmě nás přeplatí, protože je tam vyšší kupní síla. To znamená, samozřejmě tohle nemá, tohle prostě nezbývá než si zajistit vlastní potravinovou bezpečnost v základních potravinách, které lze produkovat na území České republiky.

Já vzpomínám na takové ty nehorázné útoky na SPD, které tady byly v době projednávání toho zákona, že právě Okamura navrhuje, aby v České republice se pěstovaly lanýže. A tyhle nesmysly si dokonce vymysleli už ti, co tady hájili ty zájmy, zájmy ciziny, a nehájili zájmy občanů České republiky. Jaké lanýže? Kdo měl kdy lanýže a kdo se o to zajímal, tak ví, že v České republice ani pěstovat nejdou, že jo, to už se pokoušeli v celém světě pěstovat někde lanýže a zjistilo se, že to nejde, že to jde jenom v těch několika málo oblastech, Istrie, Itálie, Francie, a to ještě jenom někde, samozřejmě. To znamená, tyhle nesmysly jsme se tady dočetli, a snad nějaké pomeranče a mandarinky, snad něco tady, že v České republice. Přitom jsme od začátku říkali, že jde o základní potraviny, které lze produkovat na území České republiky. Tak si zase... ale to je prostě politika, to je prostě politický boj, kdy ti lidé, co hájí zájmy ciziny v zahraničí a nikoliv České republiky, což je právě – to jsou exponenti Fialovy vlády, kteří hájí zájmy ciziny na úkor České republiky, tak samozřejmě si tohleto vůbec neuvědomují a je jim to v podstatě úplně jedno, jak se mají řadoví občané v České republice.

Problém je i v tom, že pod hranicí chudoby žije v České republice i 40 % rodičů samoživitelů. Fialova vláda se jim nesnaží efektivně pomoci, zatímco podporuje zbytné výdaje. No a v tuto chvíli, jenom pro vaši informaci, tak s jedním rodičem nyní vyrůstá celkem 336 000 dětí. A pod hranicí chudoby jich žije 40 %. Což je samozřejmě problém. Protože za a), ty děti za to nemůžou, a za druhé, to, aby děti vyrůstaly v dobrém životním standardu, přece musí být zájem celé společnosti a měl by to být zájem všech politiků, že chceme, aby ty děti měly adekvátní vzdělání, aby měly adekvátní sociální zázemí a samozřejmě se potom co nejlépe začlenily do té majoritní společnosti a byly potom co největším přínosem pro tu společnost. Ale to samozřejmě vládu vůbec nezajímá, tohleto Fialovu vládu nezajímá. Vás zajímá to, že si chcete zvýšit platy politiků, o tom už jsem hovořil, takže vy ještě nemáte dost, vy chcete zvyšovat dál platy politiků, tentokrát vašich komunálních politiků chcete zvyšovat platy. No a samozřejmě to je pro nás nepřijatelné. Takže tohleto je další věc.

No tak to, co předvádí teď vláda, to jsme četli dneska naposledy, že upravujete vaše programové prohlášení. Vy jste úplně překopali po roce vaše programové prohlášení, protože – já jsem na to upozorňoval už před rokem – vaše programové prohlášení je nereálné, je to lež a je to jenom habadůra. No a došlo na moje slova. Vaše programové prohlášení vlády je lež, byla to manipulace, je to habadůra, je to podvod na voliče, na vaše voliče v prvé řadě, protože voliči SPD samozřejmě věděli, kdo jste a co jste a že to budou sliby chyby. No a vy jste teď

přistoupili k tomu, že jste změnili, měnите programové prohlášení vaší vlády, ale v zásadních momentech. V zásadních momentech. To znamená, vy už se otevřeně hlásíte k tomu, vy jste před volbami slibovali, že nebudez zvyšovat daně, a teď otevřeně mluví místopředseda ODS a ministr financí Zbyněk Stanjura o tom, že chcete rušit slevu na manželku a manžela, chcete zvýšit spotřební daně, chcete zvyšovat i daň z nemovitosti, chcete omezit státní příspěvky na důchodové pojištění. Tady ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka v rozhovoru pro Novinky, předseda KDU-ČSL, říkal, že chcete zvyšovat daně všem fyzickým osobám, a všem lidem chcete, všechny lidi v České republice, pracující lidi, chcete okrást o peníze. No v podstatě všechny lidi, protože to, že chcete okrást 3 miliony důchodců (nesrozumitelné) z důchodu, to tady dneska navrhujete. Teď to navrhujete, tento týden, my tady tomu bráníme. Takže v podstatě všem lidem chcete vzít peníze plošně, kromě vás, vládních politiků, protože sami sobě jste si peníze zvýšili. SPD hlasovalo proti. A teď ještě chcete zvýšit platy i vašim komunálním politikům, starostům a radním. Jedinou skupinou, která dostane víc peněz za vaši vládu, jste vy sami a sami sobě si přidáváte. A jinak všem skupinám lidí peníze berete.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane poslanče, já vás bedlivě poslouchám a už popáté říkáte totéž. Já vás tedy chci vést k tomu, abyste v souladu s jednacím rádem hovořil k věci, a tou věcí je posouzení podmínek pro projednávání tohoto tisku ve zkráceném jednání. Takže prosím, i pro přednostního práva platí, že je nutné mluvit k věci.

Poslanec Tomio Okamura: Tak, já to tedy uvedu do toho širšího kontextu, protože možná vám utekla trošku nit. Omlouvám se, zřejmě to musím opakovat, některé věci, ne tyto stejné, ale ty jiné. Nicméně mě vždycky babička učila, moje moravská babička z Bystřice pod Hostýnem mě učila, že opakování je matka moudrosti, takže to staré české přísloví. Ale proč já o tom hovořím, paní předsedkyně? Já o tom hovořím z toho důvodu, že tady právě posuzujeme podmínky pro projednání ve zkráceném jednání. A tady přece z mého projevu je zcela evidentní, že tu vůbec ty podmínky pro nějaké zkrácené jednání u takto závažné problematiky nejsou. To je přece pointa mého projevu. Takže myslím, že jsem to zasadil už do dostatečného kontextu tím, co jsem teď řekl. Nebo snad chce někdo říct, že to, že chcete okrást 3 miliony důchodců o důchody, že snad není širší problém a že to nezasluhuje hloubkové projednání? No tak to snad ne teda! To je třetina občanů České republiky v podstatě. Takže tam si myslím, že opravdu si tady musíme říct, a snad nikdo z vás neočekává, že když chcete okrást o peníze naše voliče, voliče SPD, a dokonce voliče všech možných stran, že tady k tomu budu mlčet nebo že o tom budu mluvit pět minut. To teda v žádném případě. To teda rozhodně ne! Protože to je takové penzum našich voličů, které chcete okrást, našich potenciálních voličů, že k tomu prostě mlčet nebudeme. (Předsedající: To vskutku nikdo neočekává.) Ale už jsem to zasadil do kontextu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nicméně k té věci. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Já jsem reagoval myslím kladně na to, že jsem to ihned zasadil do kontextu, aby to tedy vyhovovalo tomu, o co žádáte. Zasadil jsem to do kontextu. A tam jsem to spíš myslel už všeobecně, jako na vládní koalici.

Takže pojďme se podívat na to, že samozřejmě není možné, aby tento váš návrh byl projednáván. Pro mě je vůbec neakceptovatelné, aby vůbec byl projednáván, ale už vůbec ne ve zkráceném jednání, protože těch aspektů, které to způsobí, těch dopadů, které to způsobí, je tolik, že prostě nelze, aby se to projednávalo ve zkráceném jednání, a je potřeba... Já navrhoju samozřejmě, abyste to stálí. My jsme pro zamítnutí, my budeme hlasovat proti tomu zákonu. Ale když už si to náhodou protlačíte vašimi 108 hlasů proti našim 20 hlasům SPD, tak trvám na tom, že to musí být projednáno řádně ve výborech, a o tom je celý můj projev, že prostě je potřeba si říci, že ta problematika důchodů je velmi široká a závažná a má velké sociální dopady. A to je to, proč mluvím k věci a proč o tom tady takhle dlouho hovořím.

Uvědomte si, že třetina Čechů aktuálně žije s rostoucími dluhy nebo jen s minimální finanční rezervou a ti lidi se do té chudoby propadají právě kvůli Fialově vládě. Takže to všechno jsou důležité věci. 57 % domácností vychází se svým rozpočtem jen s obtížemi. Říká to index finančního zdraví České spořitelny, Sociologického ústavu Akademie věd a portálu Evropa v datech. Takže to prostě je potřeba projednat rádně a nikoli ve zkráceném jednání. Dobrě, já to budu tedy opakovat častěji, aby bylo jasné, aby to teda bylo pro vás vyhovující, aby mi něco nebylo vytýkáno. To tady ani nemluvím o tom, že vy chcete vzít v podstatě, a takhle narychlou ve zkráceném jednání, lidem peníze, ale oni ani nemají, jeden až dva miliony českých občanů nemají podle průzkumů, podle údajů zdravotních pojišťoven, stálého zubaře. A teď vy ještě chcete vzít peníze – to říkal právě váš, paní místopředsedkyně, exponent Miroslav Kalousek z TOP 09, kterého jste kooptovali na místopředsedu Správní rady Všeobecné zdravotní pojišťovny, který vážně navrhuje, aby v budoucnu žádná zubařská péče, ani ta základní, nebyla hrazena ze zdravotního pojištění. To znamená, aby si to lidi plně hradili sami. Takže znova říkám, vy chcete ve zkráceném jednání, už už už aby to bylo, že okradete teda ty 3 miliony důchodců o peníze, a já říkám, že to nelze ve zkráceném jednání. My jsme proti tomu zákonu a nelze to ani ve zkráceném jednání podle mého názoru. A to je můj legitimní příspěvek do tohoto bloku, kdy diskutuji o tom, že prostě nesouhlasíme, že to má být ve zkráceném jednání. Konzultoval jsem i s právníky tuto poznámku, že je potřeba opakovaně odůvodňovat, že neexistují podmínky pro zkrácené jednání a že to chceme a že je to potřeba projednat ve výborech, nikoli v jednom, ale je to potřeba ve výborech, a to bychom taky rádi navrhli. Takže tady mám dokonce poznámenáno, jenom abyste věděla, tady mám přesně výcuc, co mám říkat a do jakého rámce to mám zasadovat. Je to konzultováno s právníky, abych se tady mohl adekvátně vyjádřit. Takže já si to dám ještě takhle dopředu, aby náhodou nebyla pochyba o tom, že tady hovořím správně k věci. A to, jakým obsahem – dokonce jsem právě konzultoval, zasadím to do toho rámce, že nechceme, odůvodňuji, že neexistují podmínky pro zkrácení, chceme do výborů, to mi bylo řečeno, že je víceméně na mně. Ale je potřeba to tady říkat správně, ten můj projev je dlouhý, že prostě odůvodňuji, že neexistují podmínky pro zkrácené jednání a chceme, aby to bylo ve více výborech, a teď zdůvodňuji celou dobu proc. Takže děkuji za to připomenutí. Já jsem si teď vytáhl ten papír tady, abych to tady správně zasadoval do toho správného kontextu.

No a že ty dopady vašeho návrhu, kdy tedy chcete vzít 3 milionům důchodců ty peníze a snížit jim tu zákonné valorizaci, tak to bude mít opravdu velké dopady, chci vás na to upozornit, protože za vaší vlády je tady rekordní inflace. Ta inflace je samozřejmě nad průměrem Evropské unie, proto opět vaše vláda je ta jedna z úplně nejhorších, ale jak víme, jak už jsem tady říkal, je dokonce nejhorší v celé Evropě.

Tak samozřejmě ta aktuální, 17,5 %, tak z té přece vychází ta... na základě toho by se mělo valorizovat. A vy říkáte ne, chcete účelově ohnout zákon. Přestože lidem ceny elektřiny vzrostly – tady toto jsou lednové údaje inflace – tak přestože v tom lednu máme zaznamenáno, že ceny elektřiny podle těch údajů vzrostly o 36,4 %, ceny zemního plynu o 87 %, meziročně tedy, cena tepla a teplé vody o 44,7 %. Astronomicky zdražily i potraviny. Cena mouky stoupala o 44,2 %, cena vepřového masa o 36,8 %, cena polotučného mléka stoupala za vaši vládu o 39,5 %, cena cukru stoupala za vaši vládu o 84,7 % a cena vajec dokonce o 85 %. Doslova katastrofální je za vaši vládu meziroční nárůst cen elektřiny, a to o 140 %. Tak vy vlastně říkáte... A ti důchodci potřebují, aby ta valorizace dle zákona proběhla, protože samozřejmě ten spotřební koš se markantně zdražil, tak vy jim teď ty peníze chcete vzít. No tak neříkejte mi... Toto si podle mě zaslouží projednat rádně ve výborech a nikoliv hrrr hrrr, jak vy říkáte, protože osudy těch 3 milionů lidí, kteří si nemůžou sami pomoci – já to za SPD považuji jako závažný problém. Vy ne, vy je chcete hodit přes palubu. Proto já to tady říkám, že podle mého názoru neexistují podmínky pro zkrácené jednání a je potřeba toto rádně projednat ve výborech. Samozřejmě, že SPD to odmítá my a chceme tento zákon zamítnout a budeme hlasovat proti. To jako v každém případě.

Ted' to, co jsem chtěl, abych se dostal už teda k další fázi. Tak já jsem se vám tady včera pochopitelně snažil vysvětlit, že ten systém těch důchodů, že to lze, lze ten systém důchodů nastavit tak, bez toho, abyste snižovali lidem důchody. A opět, já si myslím, že to není na zkrácení jednání. Proto my tady, to vám tady jasně říkám opakovaně, že podle našeho názoru neexistují podmínky pro zkrácené jednání, protože prostě podle našeho názoru lze důchody a důchodovou reformu řešit tak, a i současné situaci, abyste ty lidi neokradli o ty peníze. To já vám tady prostě musím vysvětlit. Musím vám to prostě vysvětlit, protože podle všeho představitelé vlády nechápou, nechápou vůbec, co jsou to důchody. Nechápou vůbec, že na to ti lidi mají nárok. Tak já už nevím, jak vám to mám jinak vysvětlit a jestli to není k věci tedy, když tady odůvodňuji, že neexistují podmínky pro to, že prostě to máte dělat jinak. Proto jsem tady včera začal s tou svojí informací, že bohužel vláda absolutně nechápe, o co tady... Nebo vy to chápete, vy to děláte naschvál těm důchodcům samozřejmě, vy je chcete cíleně okrást, vy víte, co děláte, přesně. Ale já se vám snažím říct, že prostě ten systém těch starobních důchodů a dalších důchodů lze nastavit tak, abyste ty peníze nesnižovali.

Takže se pojďme vrátit k té... Já jsem to ale včera avizoval, že tady mám tu bakalářskou práci toho Tomáše Petružálka ze Západočeské univerzity, protože prostě je potřeba si říci, protože vy to evidentně nechápete, nebo nechcete to spíš pochopit, že ty důchody jsou prostě důležité a že je nemůžete krátit. Takže se podívejme, jak probíhá například řízení o přiznání starobního důchodu. No a když se mě tady paní předsedkyně Pekarová třeba bude snažit přerušit a skočit do řeči, no tak to dělejte! Tak budu obětním beránkem klidně. Protože já tady budu bojovat za ty 3 miliony důchodců. Ale já myslím, že by se nemělo skákat mi do řeči.

Tak se podívejme na řízení o přiznání starobního důchodu. Kdybyste to nenavrhovali totiž, že chcete okrást 3 miliony důchodců, tak já bych tady vůbec nemusel stát. Já jsem vám říkal celou dobu, a navrhujeme to tady jako změnu programu, že máte řešit drahé potraviny, že máte řešit drahé energie, že máte řešit nedostatek léků, že máte řešit, aby byla dostupná zubařská péče, a tak dále. Ale vy ne, vy tady dáte okradení 3 milionů důchodců. No a pak se divíte, že my tomu tady bráníme. Prostě já vůbec nevím, čemu se divíte vlastně.

Řízení o přiznání jednotlivých důchodů se liší v několika málo bodech, proto jsem se rozhodl věnovat se obecně a více řízení o přiznání starobního důchodu – to je ta práce toho autora té bakalářské práce – a následně vyzdvihnout rozdíly u řízení o přiznání invalidního důchodu.

Takže jak to probíhá před zahájením řízení. Předtím, než se osoba stane důchodcem, musí proběhnout řízení o přiznání důchodu. Pro řádný starobní důchod musí pojištěnec splnit dvě podmínky. Za prvé dosáhnout důchodového věku, za druhé splnit potřebnou dobu pojištění. O řádný starobní důchod je možné si zažádat nejdříve čtyři měsíce před požadovaným dnem přiznání důchodu. O řádný starobní důchod si je také možné zažádat až pět let zpětně.

V případě, že si pojištěnec dobrovolně nezažádá o důchod a rozhodne se zůstat výdělečnou osobou, takzvaně přesluhovat, zvyšuje se mu procentní výměra důchodu a řízení se nezahajuje. Před dosažením řádného starobního důchodu je možné si zažádat o předčasný starobní důchod. Žadatel však musí splnit potřebnou dobu pojištění. O předčasný starobní důchod si může pojištěnec zažádat maximálně pět let před nárokem na řádný starobní důchod. Žadateli je následně snížena procentní výměra důchodu.

Doporučené úkony před žádostí o starobní důchody. Před samotnou žádostí o starobní důchod doporučuje Česká správa sociální zabezpečení vyřídit několik činností, které samotný proces přiznání starobního důchodu urychlí. Je vhodné zjistit si důchodový věk a potřebnou dobu pojištění. Tuto informaci je možné zjistit na internetovém portálu České správy sociálního zabezpečení pomocí důchodové kalkulačky, telefonicky na call centru České správy sociálního zabezpečení nebo zeptáním se na místně příslušné správě sociálního zabezpečení, požádat si o zaslání informativního osobního listu důchodového pojištění, který obsahuje doby pojištění,

náhradní doby pojištění, údaje o vyloučených dobách. Žádost lze provést opět na portálu České správy sociálního zabezpečení písemně, e-mailem nebo datovou schránkou.

Žádost o starobní důchod. Při podání žádosti o starobní důchod je nutné mít k dispozici následující doklady: občanský průkaz; u cizinců doklad prokazující jejich totožnost; doklady o studiu, eventuálně učení, i neukončeném; doklady o výkonu vojenské služby nebo civilní služby; doklady prokazující výchovu dětí anebo péči o děti; rozhodnutí obvodní správy sociálního zabezpečení, Pražské správy sociálního zabezpečení nebo místní správy sociálního zabezpečení o době a rozsahu péče o osobu závislou; potvrzení zaměstnavatele o vyplacených náhradách za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz nebo nemoc z povolání; potvrzení zaměstnavatele o zvláštním příspěvku horníkům vyplaceném před rokem 1996; doklady prokazující zaměstnání v cizině. U žádosti se zároveň uvádí název a adresa cizozemského nositele pojištění a cizozemské číslo pojištění. Požaduje-li občan výplatu důchodu poukazovat na účet u peněžního ústavu, je nutné přiložit vyplněný a bankou potvrzený tiskopis, který se jmenuje Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet.

V případech, kdy žadatel chybí doba pojištění a není ani v evidenci České správy sociálního zabezpečení, může ji žadatel dodatečně prokázat ELDP, pracovní smlouvou nebo potvrzením od zaměstnavatele, výplatní páskou a mzdovým listem anebo zápočtovým listem, bývalou legitimací ROH, revolučního odborového hnutí – no vida – potvrzením o zdánitelných příjmech.

ELDP je jednou z povinností zaměstnavatelů uloženou zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. ELDP, což je evidenční list důchodového pojištění, vede zaměstnavatel za každý kalendářní rok nebo jeho část v měsících, letech, kdy zaměstnanci vznikla účast na důchodovém pojištění. ELDP vede zaměstnavatel i pro zaměstnance, kteří pobírají starobní důchod.

Do ELDP se zapisuje: identifikační číslo zaměstnavatele, jméno, poslední příjmení, rodné příjmení, datum a místo narození, místo trvalého pobytu a rodné číslo občana, druh výdělečné činnosti, doba účasti na důchodovém pojištění, vyměrovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, doby, které při stanovení osobního vyměrovacího základu při výpočtu důchodu vylučují, doby, které se ode dne dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod nepovažují za výkon výdělečné činnosti pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu.

Originál ELDP předává zaměstnavatel místně příslušné obvodní správě sociálního zabezpečení do 30 dnů ode dne zápisu údajů, nejpozději však do 30. 4. následujícího kalendářního roku. Zaměstnavatel musí také předat jeden ELDP zaměstnanci a jeden uchová ve své evidenci po dobu tří let. Zaměstnavatel má povinnost s obvodní správou sociálního zabezpečení spolupracovat.

Žádost o důchod obdrží pojištěnec na místně příslušné správě sociálního zabezpečení podle svého trvalého bydliště. Zde žádost vyplní a doloží se všemi potřebnými doklady. Pracovník obvodní správy sociálního zabezpečení musí s žadatelem vyplnit žádost vždy, i v případě, má-li za to, že žadatel nárok na důchod nevzniká. Žádost může za budoucího důchodce vyplnit zmocněnec na základě plné moci či opatrovník. Den uplatnění nároku na důchod je den, kdy se žadatel poprvé obrátil na příslušný orgán České správy sociálního zabezpečení o přiznání důchodu.

Rozhodnutí o přiznání starobního důchodu. Orgán správy sociálního zabezpečení má povinnost vydat rozhodnutí o přiznání důchodu do 90 dnů od podání žádosti. V praxi Česká správa sociálního zabezpečení vydává rozhodnutí o přiznání starobního důchodu v průměru do 40 dnů ode dne podání žádosti, avšak lhůta se může i prodloužit. Jedná se o případy, kdy Česká správa sociálního zabezpečení zjišťuje potřebné skutečnosti u zaměstnavatelů, správních úřadů a podobně.

Rozhodnutí Česká správa sociálního zabezpečení vydá písemně a doručí žadateli do vlastních rukou. Rozhodnutí nabývá právní moci po uplynutí lhůty pro podání námitek, která činí 30 dnů. Rozhodnutí musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení. Výrok zakládá, mění nebo ruší práva nebo povinnosti, v našem případě tedy přiznává právo na pobírání důchodu a stanovuje jeho výši. Ve výroku dále nalezneme právní ustanovení, kterými se orgány České správy sociálního zabezpečení řídí. Odůvodnění obsahuje například důvody nebo předpoklady, které vedly k rozhodnutí. V poslední části, tedy v poučení, je uvedeno právo podat řádný opravný prostředek, v případě rozhodnutí o přiznání důchodu právo podat námitky. V rozsudku je také stanoven termín, kdy bude důchodci Česká správa sociálního zabezpečení vyplácet důchod. Důchody se vyplácí vždy v sudé dny od 2. do 24. dne v měsíci.

Rádné opravné prostředky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení. Od 1. 1. 2010 je možné proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení podat námitky jako řádný opravný prostředek. Pro opravné řízení se použijí ustanovení o odvolacím řízení zákona č. 500/2004 Sb., správního rádu. Jediným rozdílem je, že o podaných námitkách nerozhoduje nadřízený orgán, ale opět Česká správa sociálního zabezpečení. Jak již bylo zmíněno, lhůta pro podání námitk je 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Námitky je nutné podat písemně České správě sociálního zabezpečení nebo u kterékoliv obvodní správy sociálního zabezpečení, která následně námitky postoupí České správě sociálního zabezpečení.

Z rozhodnutí musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Námitky musí obsahovat označení účastníka a správního orgánu, podpis účastníka, proti kterému rozhodnutí směruje, v jakém rozsahu je rozhodnutí napadáno a v čem je rozpor s právním rádem. Neuvěde-li účastník, v jakém rozsahu je rozhodnutí napadeno, má se za to, že směruje proti celému rozhodnutí.

Řízení o námitkách je vedeno odděleně. Nesmí se na něm podílet nebo rozhodovat osoby, které se účastnily řízení, které směřovalo k vydání napadeného rozhodnutí. Orgán, který vede řízení o námitkách, není námitkami vázán, může tedy rozhodnout i v neprospěch účastníka. Podání námitk je předpokladem možnosti podat k soudu správní žalobu, tedy k uplatnění práva na další řádný opravný prostředek. Tu má možnost podat účastník v případech, kdy nebyl spokojen s výsledkem řízení o námitkách. Zákonná lhůta pro podání žaloby jsou dva měsíce od doručení výsledku řízení o námitkách. Příslušným soudem je krajský soud, v jehož obvodu má žalobce bydliště nebo se v jeho obvodu zdržuje.

Náležitosti žaloby upravuje zákon č. 150/2002 Sb., soudní rád správní, § 71, jenž stanoví, že žaloba musí obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známi, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákoně nebo nicotné, jaké důkazy k prokazování svých tvrzení žalobce navrhuje provést, návrh výroku rozsudku. Žalobce musí k žalobě přiložit kopii napadeného rozhodnutí. V některých případech je žaloba nepřípustná, hlavně pak nejsou-li vyčerpány řádné opravné prostředky – námitky, v případě, kdy jediným důvodem žaloby je nicotnost, které se žalobce nedomáhal v námitkách, směruje-li žaloba jen proti důvodům rozhodnutí. (Reakce v sále.)

A pořád mluvím o důchodech. Ten, kdo začal poslouchat až teď, tak pořád mluvím o důchodech a pořád mluvím o tom posouzení podmínek pro zkrácené jednání. Protože my prostě říkáme, že neexistují důvody, neexistují podmínky pro zkrácené jednání. My chceme tento vládní návrh, kterým chcete okrást 3 miliony důchodců, zamítout. My ho odmítáme, budeme hlasovat proti. Ale kdybyste nás náhodou tady převálcovali, protože je to přesila 108 na 20 poslanců SPD, tedy 108 vládních na 20 našich poslanců, tak prostě chceme, aby to bylo řádně projednáno ve výborech. Ne v jednom výboru a ještě zkráceně, ale ve výborech. Proto tady takhle sáhodlouze o tom hovořím a snažím se vás přesvědčit, že to prostě děláte špatně. Snažím se vám dát všechny možné argumenty.

Mimořádné opravné prostředky. Ještě bych řekl, ta bakalářská práce, ze které tady čtu, toho Tomáše Petružálka, se jmenuje Sociální zabezpečení důchodců v České republice. Takže je to plně k věci. Abych vám vysvětlil, že mají mít důstojné zabezpečení, a ne jak to děláte vy. Takže plně k věci to, co já říkám. Mluvím pouze k věci. A to, že je to obsáhlější, protože to vládě není jasné, tak za to já nemůžu. Vy to tady navrhujete. Já to nenavrhují.

Mimořádným opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského soudu je kasační stížnost. Kasační stížnost může podat žalobce pouze v právním zastoupení advokátem. Lhůta pro podání kasační stížnosti jsou dva týdny od doručení rozsudku krajského soudu žalobci. O kasačních stížnostech rozhoduje Nejvyšší správní soud. Případy, kdy je možné podat kasační stížnost, nalezneme v soudním rádu správném v § 103, jedná se například o případy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, soudní řízení bylo vadné nebo je vadné samotné rozhodnutí soudu. Kasační stížnost může podat nejen žalobce, ale i osoba zúčastněná na řízení, která bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud může řízení zastavit, stížnost odmítnout, nebo shledá-li, že je stížnost důvodná, zruší rozhodnutí krajskému soudu a rozhodne tak, že vrátí věc krajskému soudu k dalšímu řízení, řízení zastaví, návrh odmítně nebo rozhodne o postoupení věci, rozhodne ve věci sám.

Tak teď se pojďme podívat na výplatu důchodu. V případě, že Česká správa sociálního zabezpečení rozhodne o přiznání důchodu, začne ho důchodci vyplácet. Důchodce vyplácí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách dvojím způsobem: bezhotovostně převodem na účet důchodce nebo jeho manželky, manžela, nebo v hotovosti za pomoc České pošty. Výplata důchodu poukazem na účet je zdarma, kdežto výplata v hotovosti pomocí České pošty je zpoplatněna, důchodce tak zaplatí za každý důchod 21 korun. Znovu upozorňuju, že je to starší bakalářská práce, nicméně ty principy, o ty tady jde. Pro bezhotovostní výplatu je nutné si zažádat pomocí žádosti o převádění výplaty dávky na účet u banky v České republice. V případě, že s tím důchodce souhlasí, vyplácí Česká správa sociální zabezpečení jeho důchod do zařízení sociálních služeb s celoročním pobytom. Důchodce si při podání žádosti o důchod může zvolit stejný den splatnosti důchodu, jako má jeho manžel, manželka. Výplata bezhotovostně na účet může být poukazována pouze na účet důchodce, jeho manžela, manželky, soudně ustanoveným opatrovníkem nebo zvláštním příjemcem důchodu, který už stanovuje obecní řád. Potvrzení o soudně stanoveném opatrovníkovi nebo zvláštním příjemci důchodu je nutné přiložit k žádosti o důchod. Není tedy možné vyplácet důchody na účet dětí, vnoučat, přátele a podobně.

Tak a teď se pojďme podívat, jak tedy probíhá řízení o přiznání invalidního důchodu, protože i invalidní důchodce tím vaším zákonem chcete okrást o ty důchody. Stupeň invalidity posuzuje posudkový lékař obvodní správy sociálního zabezpečení. Posudkový lékař je specialista medicíny a práva sociálního zabezpečení. Posudkový lékař vychází z lékařských zpráv ošetřujících nebo odborných lékařů. Proces posuzování nastává žádostí občana u příslušné obvodní správy sociální zabezpečení, který si myslí, že není schopen dálé vykonávat pracovní činnost. Pro invalidní důchod musí být splněny podmínky invalidity a potřebné doby pojištění. Občan podává žádost o invalidní důchod osobně, nejčastěji po projednání s jeho lékařem. V případě, že občan nemůže kvůli svému zdravotnímu stavu podat žádost sám, učiní tak za něho s jeho souhlasem rodinný příslušník nebo zmocněnec. Při podání žádosti o invalidní důchod musí občan doložit občanský průkaz, u cizinců pas či povolení k pobytu, doklady o studiu, popřípadě učení, i nedokončeném. Muži předkládají doklady o výkonu vojenské civilní služby. Občané, kteří pečovali o děti do čtyř let věku, předkládají doklady prokazující dobu péče o ně, rodný list dítěte nebo jiný doklad o vztahu k dítěti a čestné prohlášení. Podává se na předepsaném tiskopise potvrzení zaměstnavatele o vyplácených náhradách za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úřad – nemoc z povolání.

Potvrzení zaměstnavatele o zvláštním příspěvku horníkům vypláceném před rokem 1996. Pokud občan chce důchod vyplácet na účet u peněžního ústavu, musí k žádosti přiložit vyplněný a bankou potvrzený tiskopis žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet. Doklady poukazující zaměstnání v cizině, pokud občan vlastní. Chybí-li některé doby pojištění, předkládá občan náhradní doklady, které prokazují výdělečnou činnost, to je potvrzení zaměstnavatele, pracovní smlouvy, svědecké prohlášení a jiné.

Zaměstnavatel je povinen při podání žádosti o důchod svého zaměstnance na výzvu obvodní správy sociální zabezpečení předložit jeho evidenční list důchodového pojištění a vyplněný tiskopis potvrzení zaměstnavatele dle § 83 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Posudkový lékař vypracuje na základě zpráv ošetřujících lékařů posudek o invaliditě. Obvodní správa sociálního zabezpečení zašle posudek o invaliditě České správě sociálního zabezpečení a žadateli. Česká správa sociálního zabezpečení dále rozhodne buď o přiznání, změně, nebo zamítnutí invalidního důchodu. Proti tomuto rozhodnutí se může občan odvolat do 30 dnů od doručení. Stupeň invalidity a výši důchodu rozhoduje tedy až Česká správa sociálního zabezpečení, nikoliv posudkový lékař.

Řádným opravným prostředkem občana jsou námitky. Námitky jsou upraveny správním rádem. Občan může žádat i o přezkoumání zdravotního stavu... (Odmlka kvůli hluku v sále.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím kolegy o ztištění.

Poslanec Tomio Okamura: Řádným opravným prostředkem občana jsou námitky. Námitky jsou upraveny správním rádem. Občan může žádat i o přezkoumání zdravotního stavu. Po námitkách může občan ještě podat žalobu. Po žalobě posudek vypracovává posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Slovenský důchodový systém. V roce 2003 byla na Slovensku zahájena důchodová reforma. Do té doby byl důchodový systém postaven na jednom pilíři a měl blízko důchodovému systému v České republice. Demografická situace a očekávané snižování obyvatel v produktivním věku vyžadovalo razantní změnu. Od 1. ledna 2005 proto stojí slovenský důchodový systém na třech pilířích. – No, tam vznikla ta debata taky ještě trošku jinak, to dodám mimo ten text. Protože tam totiž mají takové množství takzvaných nepřizpůsobivých, že tam otevřeně se k tomu museli postavit čelem a politici tam začali hovořit otevřeně a veřejně o tom, že vlastně ten stát není ufinancovatelný, že není už možno platit tolík dávek nepřizpůsobivým a že v podstatě ti pracující lidé už nemohli užít ty nepřizpůsobivé, v podstatě tam hrozil úplný kolaps systému. Já před tím varuji pochopitelně i České republice, ale Fialova vláda v tom opět nic nedělá. Naopak, jak už jsem říkal, tak vy jste naopak odmítli zákon SPD na ukončení zneužívání dávek nepřizpůsobivými. Takže když už tady jednáme o těch důchodech, je to jeden z mnoha důvodů, proč nejsou ty peníze nebo proč vy je nemáte, ony jsou ty peníze v rozpočtu, protože vy radši posíláte peníze nepřizpůsobivým, než abyste valorizovali důchody slíbené, o tu zákonnou valorizaci tady všem příjemcům důchodů, což je samozřejmě velký problém a svědčí to o těch vašich prioritách opravdu.

Tak pojďme k tomu prvnímu pilíři důchodového pojištění. Důchodové pojištění na Slovensku je upraveno zákonem č. 461/2003 Sb., o sociálnom poistení, ve znení pozdějších předpisů. Pravomoc spravování tohoto pojištění přísluší sociální poistovne, jež je veřejnoprávní institucí, která vede nemocenské a sociální pojištění. První pilíř je složen ze dvou samostatných podsystémů – starobního pojištění a invalidního pojištění. Pojištění je podle zákona povinné, právní rád však nabízí dobrovolnou účast studentům a nezaměstnaným. Systém je financován průběžně a je veden mimo státní rozpočet.

Výše odvodů je uvedena přímo v § 131 zákona o sociálnom poistení. Pracující občané povinně odvádí do důchodového systému 4 % vyměřovacího základu a jejich zaměstnavatelé 14 %. Osoby samostatně výdělečně činné hradí celých 18 % z vyměřovacího základu.

Za zákonem stanovených podmínek je pojištěnci vyplácen starobní důchod. Starobní důchod je dávka, která má pojištěnci poskytnout příjem během stáří. Podmínky pro výplatu starobního důchodu jsou dvě – přispívat alespoň patnáct let na důchodové pojištění a dosáhnout důchodového věku. Do roku 2019 byl důchodový věk 62 let, od roku 2019 až do roku 2023 se však bude postupně zvyšovat. – Takže vidíte, na Slovensku měli do roku 2019 důchodový věk 62 let. No, ale chtějí to zvyšovat, jak mám tady v tabulce, v roce 2023 na 63 let. A vy chcete na 68 let. No tak to je teda neuvěřitelný rozdíl. Jak tedy vyplývá z tabulky, nevím, jestli to tak teď je ještě na Slovensku, ale tady v té tabulce mám uvedeno, že tam v roce 2023 je plán zvýšit na 63 let. No, vidíte.

Účastníci prvního pilíře mohou odejít do předčasného starobního důchodu v případě, že splní zákonné podmínky, jimiž jsou: žadatel přispíval minimálně 15 let do důchodového pojištění, žadateli chybí nanejvýš maximálně dva roky do dovršení důchodového věku a vyplácený předčasný důchod je vyšší než 1,2násobek částky životního minima plnoleté osoby. – Samozřejmě ještě dodám, že SPD je zásadně proti zvyšování věku odchodu do důchodu nad 65 let. To je to, co prosazuje vláda, a vy chcete zvýšit na 68 let. My jsme proti. – Žadateli bude starobní důchod zmenšen o 0,5 % za každých 30 dní mezi vznikem nároku na důchod a důchodovým věkem. V případě, kdy účastník odejde do důchodu později, je to přesně naopak. Je mu vyplácena dávka o 0,5 % vyšší za každých 30 dní po dovršení důchodového věku.

Podívejme se na druhý pilíř důchodového spoření na Slovensku, abychom měli srovnání. Já to tady říkám samozřejmě pro srovnání a říkám to proto, abyste viděli, jak je důchodová problematika komplikovaná a že skutečně tady nejsou podmínky pro zkrácení jednání. Říkám, že prostě tady neexistují podmínky pro to zkrácené jednání.

Fungování druhého pilíře důchodového systému je upraveno zákonem č. 43/2004 Z. z., o starobním důchodovém spoření a o změně a doplnění některých zákonů. Do druhého pilíře může vstoupit pojištěnec mladší 35 let. Pojištěnec se může rozhodnout, zda bude odvádět plných 18 % ze své mzdy do prvního pilíře, nebo zdali odvede alespoň 4 % – výše odvodů do druhého pilíře není neomezená – a zbytek do pilíře prvního. Po vstupu do druhého pilíře již pojištěnec nemá možnost z tohoto pilíře vystoupit. Do druhého pilíře pojištěnec investuje část své mzdy a peníze se mu zde už zúročí podle situace daného fondu. Naspořené peníze ve druhém pilíři jsou majetkem pojištěnce. Úspory je tedy možné dědit. Výběr příspěvku zajišťuje sociální pojišťovna, která následně finanční prostředky předá jedné z několika důchodových správcovských společností. Ti je připíší na důchodové fondy. Až dovrší pojištěnec důchodový věk, bude pobírat důchod ze dvou zdrojů. První důchod bude z prvního pilíře zkrácený o příspěvky, které vedly do pilíře druhého, a druhý důchod bude dostávat z druhého pilíře. Ten může být vyplácen pomocí starobního důchodu, předčasného starobního důchodu nebo pozůstatostního důchodu v případě, že je vyplácen vdově, vdovci.

Důchody z druhého pilíře mohou mít formu dočasného, nebo doživotního důchodu, nebo programového výběru. Výše části z druhého pilíře závisí na aktuální výši investice v daném fondu. Do druhého pilíře na Slovensku se rozhodlo vstoupit cca 1,5 milionu Slováků, tedy asi 30 % všech občanů Slovenska. Ovšem pojištěnci, kteří po deseti letech spoření odcházejí do penze, mají zpravidla nižší důchody než ti, kteří se rozhodli přispívat pouze do pilíře prvního.

Třetí pilíř – doplňkové důchodové spoření. Třetí pilíř důchodového systému je upraven zákonem číslo 650/2004 Z. z., o doplnkovom dôchodkovom sporení. Doplňkové důchodové spoření je dobrovolné. Pojištěnec, minimální věk pro vstup do třetího pilíře je 18 let, uzavře smlouvu s doplnkovou penzijní společností, která spravuje vybrané finanční prostředky. Na doplnkové spoření vkládá příspěvky účastník třetího pilíře, někdy také jeho zaměstnavatel. Vybrané příspěvky jsou zhodnoceny na kapitálovém trhu doplnkovou důchodovou společností.

Výpočet výše měsíčního důchodu. Starobní důchod na Slovensku se vypočítává ze vzorce: POMBAL krát ODP krát ADH rovná se měsíční důchod, přičemž když to vysvětlím, tak ODP je období důchodového pojištění. Představuje počet let, během kterých důchodce přispíval na

důchodové pojištění. AHD je aktuální důchodová hodnota. Je stanovena sociální pojišťovnou a určuje výši důchodu. Pro rok 2019 je stanovena na 12,6657 eura. A POMBAL, to P-O-M-B-A-L, ta zkratka, známená průměrný osobnostní bod. Je to podíl součtu mzdových bodů vypočtených za jednotlivé kalendářní roky, rozhodné období a počtu let doby důchodového pojištění.

Tak. A teď pojďme k porovnání slovenského důchodového systému s důchodovým systémem v České republice. Opět tady upozorňuji, že ta práce není současného data, tato bakalářská práce, ale je o několik let staršího data.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane předsedo, já se omlouvám, ale opět vás budu vést k tomu, abyste dodržoval jednací řád, konkrétně § 59 odst. 4, a mluvil k věci, protože srovnání důchodových systémů skutečně nesouvisí s tím, že tady řešíme posouzení podmínek pro projednání tohoto tisku ve zkráceném jednání. Takže prosím opět, vraťte se k věci.

Poslanec Tomio Okamura: Já myslím, že to řeší, protože problém je v tom, že... Ale dobré, já to posunu. Já se s vámi tady nebudu zbytečně přehadovat, protože já jsem k ženám gentleman a nechci se s vámi tady přehadovat. Takže chci jenom říci, že právě proto, že vaši vládě není jasné, takže já to znova uvedu toho kontextu, není jasné, že není možné, abyste tím vaším zákonem, který tady navrhujete, okradli 3 miliony důchodců o ty slíbené valorizace, o ty důchody. Já s tím prostě nesouhlasím. Proto se vám tady ve svém výkladu už několikátý den snažím vysvětlit, že ten systém důchodů lze mít nastaven tak, abyste neokrádali ty důchodce o ty peníze. A to mezinárodní srovnání jsem tady dával už ve svém prvním projevu v úterý. Zajímavé je, že mi nikdo do řeči neskočil. Takže byste si ve vedení Sněmovny jako, vy jako předsedkyně, měli udělat trošku pořádek, aby byl stejný metr. Tak nevím, jestli si to tam vykládáte každý jinak tedy, protože já jsem tady první den v úterý, a to tedy je problém, musím říct opravdu, paní předsedkyně, to je problém, protože v úterý jsem tady říkal srovnání s důchodovými systémy s Německem... Já vím, že se vám to asi špatně poslouchalo, protože v Německu mají důchodci právo v průměru na 70 %, důchod je ve výši 70 % jejich mzdy, tedy velmi vysoké důchody, porovnával jsem právě se Slovenskem, paní předsedkyně, tak teď nevím, proč mi tedy teď skáčete do řeči, když jsem tady mluvil i o Slovensku v úterý, Francii jsem říkal, Velkou Británií a Švédsko. A teď vám Slovensko vadí a v úterý vám nevadilo. Tak tomu nerozumím!

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: V té době jsem neřídila schůzi. Já nebudu mluvit za kolegy. Já vás ale vedu k věci a říkám konkrétní paragraf jednacího řádu.

Poslanec Tomio Okamura: Jasné, ale vy jste předsedkyně Sněmovny, tak jak to tam řídíte?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Jednací řád – § 59 odst. 4. Máte mluvit k věci.

Poslanec Tomio Okamura: Jasné, to já vím, a já jsem přesvědčen o tom, že k věci mluvím. Já znám ten paragraf, proto tady opakovaně opakuji, že mluvím k věci, ale dobré by bylo, abyste si tedy zjednali, nebo abyste to trošku řídila tam u vás, ve vedení Sněmovny. Já tam nejsem. Mě jste vy odtamtud vystrnadiла jako zástupce SPD, takže proto vám říkám, já toho nejsem součástí, takže vy byste si to tam měla trošku nějak řídit, protože jak to, že máte dvojí metr?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Jinými slovy jste právě řekl, že opakujete totéž, co už jste jednou zmínil, takže dáváte váhu tomu, že...

Poslanec Tomio Okamura: Ne, ne, ne. Tam jsem mluvil o jiné věci. Sama jste říkala, že jste tady nebyla.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nemluvíte ale v tuto chvíli k tomu, co je předmětem našeho jednání, tak vás k tomu vedu.

Poslanec Tomio Okamura: Tak předmětem jsou důchody, že chcete okrást 3 miliony důchodců. Takže celou dobu mluvím o důchodech. Včera tady předseda druhé opoziční strany vůbec o důchodech nemluvil a také měl prostor. Ten nemluvil vůbec o důchodech ve značné části svého projevu. Mluvil o sexuálním obtěžování, nebo co to bylo, jako já jsem zaslechl v kuloárech. Něco se sexem to bylo, v každém případě mluvil pan Babiš.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Každopádně to bylo k pořadu schůze. Vy se ted' vyjadřujete k části –

Poslanec Tomio Okamura: Počkejte! Pořad schůze jsou důchody!

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: – která je posouzení podmínek pro projednání tohoto tisku ve zkráceném jednání.

Poslanec Tomio Okamura: Tak ale pojďme přestat polemizovat. Já bych rád šel k věci.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Přesně tak. Prosím, pokračujte ve svém projevu, ale k věci.

Poslanec Tomio Okamura: Ano, ale prostě nevykládejte si to po svém! Nevykládejte si to po svém, protože myslím, že prostě nemáte pravdu. Dobrá, tak já se tady přesunu na stranu 44 k závěru. Tedy k závěru této pasáže, jenom aby bylo jasno.

Takže tady v podstatě autor té bakalářské práce ve své práci popisuje a hodnotí problematiku současného důchodového systému. V tom se shodneme, že je to k věci, že jo. Nejdříve popsal vývoj práva sociálního zabezpečení, jehož je důchodový systém součástí. Pojmu sociální zabezpečení předcházel pojem chudinská péče. Pro vývoj práva sociálního zabezpečení je důležitá teorie sociálního státu, kterou formuloval v první polovině dvacátého století William Beveridge.

První kapitola je zakončena právem sociálního zabezpečení na mezinárodní úrovni, hlavně pak na úrovni EU, která má na nás právní rámec značný vliv. Druhá část byla věnována důchodovému systému. Zde jsou popsány pilíře důchodového systému, které jsou v současném právním rádu zakotveny. Jedná se o důchodové pojištění a penzijní spoření se státním příspěvkem. Já jsem se jenom ohlédl, kdo řídí schůzi, zdali je tam nepřátelský poslanec, nebo zdali je tam poslanec, který je na té stejně straně, že nechceme, aby se okrádali lidé o důchody. Takže doufám, že ted' konečně se dostanu správně k věci.

Takže následně jsem tedy hovořil o problematice výpočtu výše důchodů. Ta je v současnosti velice složitá. K jejímu pochopení jsou potřebné teoretické základy pojmu, které jsem také vysvětlil. Jedná se o pojmy jako důchodový věk a potřebná doba pojištění.

Třetí část bakalářské práce obsahovala proces přiznání důchodu, nejdříve starobního, poté invalidního. Přiznání důchodu provádí Česká správa sociálního zabezpečení. Pojištěnec podá žádost u obvodní správy sociálního zabezpečení s potřebnou dokumentací a následně je mu důchod přiznán. V případě, že mu důchod přiznán není, má možnost obrátit se na Nejvyšší správní soud pomocí kasační žaloby. Toto právo žadateli přiznává soudní řád správní.

Poslední část práce popisuje slovenský důchodový systém podle aktuální právní úpravy. Na Slovensku v roce 2005 proběhla velká reforma tamějšího důchodového systému. Od té doby je slovenský důchodový systém postaven na třech pilířích. Slovenstí pojištěnci tak mají větší možnosti v důchodovém systému než pojištěnci v České republice.

Ve druhé polovině poslední části porovnává oba systémy. Zde mě velice zaujal výsledek snížení průměrného měsíčního příjmu poté, co se z pojištěnce stane důchodce. Poté, co se autor práce s problematikou seznámil, tak tady dělá ještě nějaké závěry a závěrem je, že je nutná důchodová reforma. Tak s tím samozřejmě souhlasíme. Důchodová reforma je nutná, nicméně určitě se rozcházíme v těch metodách.

Autor tady správně píše, že důchodová reforma musí být perfektně připravená, aby neskončila fiaskem jako v roce 2013, tady píše autor. Tak s tímto závěrem souhlasíme, protože to byla vláda ODS a TOP 09 a sám student tady vidí, že to bylo fiasko. Ano, bylo to tak. Bylo to fiasko. Takže si myslím, že tady s některými závěry lze určitě souhlasit, hlavně s tím, že vláda ODS, TOP 09 byla fiasko a je to fiasko i v dnešní době, takže ono se to jako recykluje a je to opravdu velký problém.

Tak pojďme dál. Ted' se podíváme na další pasáž ohledně důchodů, abych vám to mohl správně vysvětlit. Jedná se o to, že pojďme se podívat na veřejné právo. Součástí veřejného práva je také právo sociálního zabezpečení. V oblasti sociálního zabezpečení platí některé obecné principy, které jsou definovány, které bych rád popsalo jak z pohledu českého, tak evropského práva. Je potřeba se podívat na ten historický vývoj důchodů v České republice. Mimo jiné téměř třetina českých občanů nějaký důchod pobírá. Takže právě proto je to velmi závažné téma a já jsem si tady k ruce vzal bakalářskou práci Žanety Górecké na Bankovním institutu Vysoké školy Praha, katedra práva a veřejné správy, z dubna 2011, protože si myslím, že vládní koalice by si měla poslechnout, jakým způsobem vlastně funguje důchodové pojištění v České republice a jaký je systém důchodového pojištění v České republice, protože vy jste se tady rozhodli okrást 3 miliony důchodců o slíbené peníze na valorizaci. SPD s tím zásadně nesouhlasí. A je evidentní – a ještě tady chcete zkracovat podmínky pro projednání, chcete tady zkrácené jednání a já se vám tady snažím vysvětlit, že to zkrácené jednání není v žádném případě namísto, a to, co je namísto spolu s SPD, zamítnutí toho vašeho zákona a odmítnutí. A znova bych vás tímto chtěl vyzvat, abyste ten zákon stáhl. Chtěl bych vyzvat premiéra Petra Fialu, aby tento zákon stáhl, Petr Fiala z ODS, protože není možné v době vysoké inflace, která je způsobena navíc vaší vládou, ještě okrást důchodce o slíbenou valorizaci, zvlášť když se kvůli vaší vládě takovýmto způsobem zdražily v České republice potraviny, energie a další položky nutné k životu.

Takže jak to vypadá s důchodovým pojištěním v České republice? Je to součást systému sociálního zabezpečení a prošlo řadou změn od devadesátých let dvacátého století až dosud. Důchodové pojištění je založeno na základě principu průběžného financování, který je značně citlivý na demografický vývoj. V posledních letech klesá porodnost, zvyšuje se počet obyvatel v důchodovém věku, dále roste počet předčasných starobních důchodců. Tímto se dostává systém důchodového pojištění do deficitu. – No ano, my neříkáme, že tady není nějaký deficit. My ale říkáme, že je potřeba škrtnout zbytné výdaje, které zbytečně Fialova vláda vyhazuje, a přeskupit je právě k našim občanům. Ale to Fialova vláda nedělá a chce jednoduše naše důchodce o peníze okrást. Tady je zásadní rozdíl v pohledu SPD. My říkáme, že je potřeba navyšovat důchody, a vy tady prosazujete snížení valorizace důchodů. No, jasně že ano. V posledních letech, právě penzijní systémy musí na tyto změny reagovat. Důchodová reforma

je nezbytná. To už tady říkám celou dobu, ale jak Babišova vláda, tak současná Fialova vláda v tom neudělaly vůbec nic.

Takže se pojďme podívat na tu organizaci a provádění sociálního zabezpečení v České republice. Definice pojmu sociálního zabezpečení je velice obtížná a tento pojem zaznamenal dlouhodobý vývoj. Právo na sociální zabezpečení mají všichni občané České republiky dle ústavního zákona č. 1/1993 Sb. a Listiny základních práv a svobod. Stát poskytuje jednotlivé dávky sociálního zabezpečení. Tyto dávky nepodléhají daním. Výjimkou je pouze důchod nad 24 000 měsíčně. Sociální zabezpečení je zároveň soubor institucí, opatření a zařízení, jejichž prostřednictvím se předchází, zmírňují se a odstraňují následky sociálních událostí. Obsah sociálního zabezpečení poprvé vymezila Úmluva č. 102/1952, přijatá Mezinárodní konferencí práce. Na ni pak navazují další úmluvy a charty, včetně dokumentů Rady Evropy a Evropské unie.

Dle mezinárodních dokumentů sociální zabezpečení poskytuje pomoc lidem v případě sociálních událostí, nezaměstnanosti, nemoci, pracovních úrazů a nemocí z povolání, zdravotního poškození a invalidity, stáří, rodičovství, mateřství, úmrtí živitele.

Pokud vznikne taková sociální událost, jsou zde nástroje, které určitým způsobem zaručují alespoň minimální zabezpečení. Těmito nástroji jsou: sociální zaopatření nebo podpora, sociální pojištění, sociální služby, sociální pomoc. Součástí veřejného práva je také právo sociálního zabezpečení. V oblasti sociálního zabezpečení platí některé obecné principy. Mezi velmi důležité patří: princip rovnosti, ten nám zajistí všechny oprávněné subjekty podle stejných jednotných pravidel, princip komplexnosti. Vhodnou kombinací dávek by měly systémy sociálního zabezpečení krýt všechny sociální situace.

Princip přiměřenosti. Výše dávek by měla být přiměřena sociálním potřebám a individuálnímu přičinění jednotlivých osob.

Princip sociální solidarity. Soudržnost některé skupiny osob s jinou, kdy občané s vyššími příjmy přispívají nezajištěným občanům s nižšími příjmy. Pracující občané tvoří zdroje, ze kterých jsou používány dávky pro lidi, kteří se na tomto finančně nepodílí. Solidarita musí být mezi bohatými a chudými, starými a mladými, zdravými a nemocnými a podobně.

Princip univerzality. Tato zásada znamená státem zaručené poskytování dávek. Týká se všech osob žijících na území ČR a zaručuje jim určitou úroveň základních dávek, pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro vznik sociální události.

Princip garance. Všem občanům musí být poskytnuta záruka právního nároku na dávky. Právním i ekonomickým garantem v systému a jeho financování je stát.

Princip participace. Účast občanů na systému sociálního zabezpečení při řešení vlastních sociálních událostí a odpovědnost za úroveň svých životních podmínek. Problémem každé společnosti je zabezpečení občanů v nepříznivých sociálních situacích způsobených sociálními událostmi, jako jsou především úraz, nemoc, invalidita, mateřství, stáří a ztráta živitele. Obsahem sociálního zabezpečení je řešení tohoto náročného úkolu. Úroveň a formu řešení sociálních problémů ve společnosti stanovuje ekonomická možnost a ekonomická nutnost řešení těchto problémů.

Dalšími faktory jsou například demografická struktura obyvatelstva, morální a etické názory a především zájem občanů na řešení jejich potřeb, tedy celková shoda v dané společnosti.

Sociální zabezpečení v EU. Evropská unie používá právo komunitární. V tomto právu není zakotveno sjednocení právní úpravy sociálního zabezpečení členských států, ale je zde upravena jejich spolupráce v sociální oblasti. Jde tedy o efektivní koordinaci a sbližování – přizpůsobení systémů sociálního zabezpečení členských států EU.

V nařízení Rady Evropského společenství č. 1408/71/EEC jsou uvedeny čtyři principy, které jsou zásadní v oblasti sociálního zabezpečení: rovnost zacházení, uplatňování právního

řádu jediného státu, zachování k získání nároku, sčítání dob pojištění. Řád tohoto nařízení se vztahuje na všechny právní předpisy, které upravují dávky v případě invalidity, dávky v případě nemoci a v materštví, dávky pozůstalých, dávky ve stáří, dávky v nezaměstnanosti, pohřebné, dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání, rodinné dávky.

Důležitý z hlediska práva EU je Evropský zákoník sociálního zabezpečení, který byl přijatý roku 1964 Radou Evropy a je označován jako evropský sociální kodex. Pro ČR vstoupil v platnost 9. září 2001. Evropské právo sociálního zabezpečení se začalo na ČR vztahovat vstupem ČR do EU, a to od 1. 5 2004.

Právo občanů na volný pohyb je jedním ze základních principů EU. Pro oblast sociálního zabezpečení z toho vyplývá povinnost členských států zacházet s migrujícími občany států EU tak, aby nebyla omezena jejich možnost pracovat v rámci tohoto prostoru.

Mezi nejdůležitější právní předpisy v této oblasti patří takzvaná koordinační nařízení, to znamená nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 a nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 987/2009, která od 1. 5. 2007 nahrazují nařízení Rady Evropského hospodářského společenství č. 1408/71 a nařízení Rady Evropského hospodářského společenství č. 574/72. Tato nařízení představují základní, přímo závazné a nad národní právní předpisy postavené předpisy Společenství koordinující systémy sociálního zabezpečení všech členských států. Úřady k tomu určené vyplácejí věcné dávky, to je důchodové nebo nemocenské pojištění Česká správa sociálního zabezpečení, dávky v nezaměstnanosti úřady práce a sociální dávky místně příslušné úřady práce.

Jednou z nejdůležitějších dávek sociálního zabezpečení je starobní důchod. Na žádost důchodce je důchod vyplácen do toho členského státu EU, který si určí.

Při rozhodování o nároku na důchod v případě, že osoba získala doby pojištění v ČR a v některém ze smluvních států, se posuzuje nárok na důchod nejen podle českých vnitrostátních předpisů, ale současně i podle mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení, kterou ČR s příslušným státem uzavřela. Samotný vznik nároku na tento důchod u osob, které přestaly pracovat v jedné a pokračovaly v činnosti v jiné zemi, se uplatňuje zásada, že v každé zemi, kde byla taková osoba pojištěna, jsou její záznamy o pojištění uchovávány až do dosažení důchodového věku. Zaplacené pojistné není osobě při skončení pojištění vyplaceno ani se nepřevádí do jiné země.

Výplata důchodu osobě žijící v zahraničí se provádí po předchozím zaslání tiskopisu "potvrzení o žití oprávněného". Jedná se o tiskopis dostupný na webových stránkách České správy sociálního zabezpečení pod sekcí tiskopisy EU, který je k dispozici v české, anglické, německé a francouzské verzi. Tento tiskopis musí být podepsán poživatelem důchodu vlastnoručně a tento podpis musí být úředně ověřen úřadem, který je k tomu zmocněn podle předpisů státu, v němž důchodce bydlí.

Na adresu v cizině se důchody vyplácejí čtyřikrát ročně, a to v březnu, červnu, září a prosinci, vždy zpětně za čtvrtletí. Výplata na účet v zahraničí se provádí v méně daného státu nebo v jiné volně směnitelné méně bezhotovostně prostřednictvím České národní banky a příslušné korespondenční banky v cizině. Pro zajímavost, autor této bakalářské práce uvádí, že Česká správa sociálního zabezpečení k 30. červnu 2010 vyplácela celkem 56 866 důchodů do 72 zemí světa. To je zajímavá informace. Nejvíce důchodů v zahraničí se vyplácí na Slovensko, a to 16 304, dále pak do Polska a do Spolkové republiky Německo. Na seznamu zemí, kam Česká správa sociálního zabezpečení důchody zasílá, jsou také například exotické země jako Rwanda, Mali, Paraguay, Kostarika, Island, Filipíny, Thajsko a další. Česká správa sociálního zabezpečení do zahraniční vyplácí všechny druhy důchodů. Tato výplata důchodů do zahraničí si ke konci pololetí 2010 vyžádala celkové výdaje ve výši 1,248 miliardy korun.

Pokud se nejedná o členský stát EU, je pro případnou výplatu důchodu důležité, zda má ČR s danou zemí uzavřenou mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení. Základním smyslem těchto smluv je zajistit práva osob, které se přemisťují mezi dvěma smluvními státy.

Tak a teď se pojďme podívat na historický vývoj důchodového systému. V prvobytně pospolné společnosti se kmenová společenství starala o své nemocné a přestárlé společníky tím způsobem, že je ponechala ve své pospolitosti v užší či širší rodině. V otrokářské společnosti neměl otrok žádná práva a byl majetkem svého pána. V závěrečném období otrokářské společnosti si svobodné obyvatelstvo začalo vytvářet spolky za účelem podpory v nemoci a při úmrtí. Ve středověku byly zakládány první svépomocné podpůrné spolky, jejichž úkolem byla pomoc práce neschopným a starým členům a podpora i pozůstalých členů rodin.

Podpůrné spolky vznikaly v 15. století zpočátku mezi horníky. Vznikala hornická bratrstva, která zakládala podpůrné pokladny. První záznam o hornické podpůrné pokladně pochází z roku 1527 za císaře Ferdinanda I. V roce 1854 došlo k uzákonění povinného zřizování bratrských pokladen v dolech a to již byl základ pro samotné hornické sociální pojištění, které existovalo v Československu až do roku 1948.

K reformě státní správy došlo za vlády Marie Terezie v rakouské monarchii ve druhé polovině 18. století. Součástí reformy bylo budování laického státního aparátu, který ve správě státu vystřídal šlechtu. Veřejní a státní zaměstnanci byli odkázáni na své platy, bylo jim potřeba zajistit nárok na penze. Z tohoto důvodu byly vydány dva penzijní normály. První byl v roce 1771 pro vdovy a sirotky po zaměstnancích, druhý v roce 1781 pro zaměstnance, kteří se po deseti letech uspokojivé služby stali práčeneschopnými. Penzijní normály tvořily základ sociálního zabezpečení. K přílivu venkovského obyvatelstva do měst a k rozvoji průmyslové výroby došlo po zrušení nevolnictví v roce 1781. V této souvislosti byly na území Rakouska-Uherska na základě zákonů z let 1852 a 1867 zřízeny spolkové nemocenské pokladny, které měly sloužit zejména k zajištění dělníků v případě nemoci.

V roce 1883 bylo v Německu uzákoněno povinné nemocenské pojištění. Úrazové pojištění v roce 1884 a starobní invalidní pojištění v roce 1889. Tyto zákony jsou označovány jako Bismarckova reforma a položily základ Bismarckova modelu sociálního pojištění. Povinné sociální pojištění bylo zavedeno také v Rakousku-Uhersku. Protože v té době byl předsedou vlády hrabě Taaffe, bývají tyto zákony označovány jako Taaffeho reforma. Jedná se o zákon o úrazovém pojištění dělníků z roku 1888 a zákon o nemocenském pojištění dělníků, 1889. Téhož roku byl přijat zákon o bratrských pokladnách.

Postupně byly přijímány nové právní předpisy. Nejvýznamnější z těchto právních předpisů byl zákon č. 221/1924 Sb., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří. Přijetím tohoto zákona došlo také k posílení demokratického vývoje v Československu. Mezi další zákony patřil zákon č. 221/1925 Sb., o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců. Významným mezníkem ve vývoji sociálního zákonodárství v Československu bylo přijetí zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění. První reforma sociálního zabezpečení byla uskutečněna v roce 1956. Byl přijat zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění, a dále zákon č. 55/1956 Sb., o sociálním zabezpečení. Druhá reforma sociálního zabezpečení byla v roce 1964. Byl přijat zákon č. 101/1966 Sb., o sociálním zabezpečení, a zákon č. 103/1964 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků. V 80. letech byl přijat zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, jehož část platí doposud.

V listopadu 1989 bylo nutné přistoupit k zásadní reformě v systému sociálního zabezpečení. Byly zrušeny preference, osobní důchody a odstraněna diskriminace osob samostatně výdělečně činných. Došlo k převedení nemocenského pojištění ze správy odborů a k jeho sjednocení s důchodovým pojištěním v rámci České správy sociálního zabezpečení.

V průběhu sociální reformy v ČR probíhaly tři základní etapy.

První etapa, ta byla od konce roku 1989 do konce roku 1992. Byl vypracován koncept sociální záchranné sítě plně zajištěný právními instituty, zejména minimální mzdou a životním minimem.

Druhá etapa začala v roce 1993 po vzniku samostatné České republiky. Zavedeno pojistné na sociální zabezpečení jako zvláštní platba mimo daňový systém. V roce 1995 přijetí dvou důležitých zákonů, zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

Počátek třetí etapy – od poloviny roku 1998 dosud. Novelizace právních předpisů, příprava reformy důchodového systému.

Jaké jsou orgány sociálního zabezpečení. Sociální zabezpečení v České republice provádí orgány sociálního zabezpečení, organizace, obecní úřady a živnostenské úřady. Veřejná správa jako součást společnosti je tvořena soustavou institucí. Problematika je upravena zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Státní orgány tvoří její základ, ale patří do ní orgány samosprávy, případně veřejnoprávní korporace, kterým stát svěřil určité funkce.

Veřejná správa v materiálním smyslu je souhrn všech správních činností předmětně souvisejících s vládnutím na ústřední i místní úrovni a s poskytováním veřejných služeb. Veřejná správa ve formálním smyslu je činností organizačních jednotek a osob, jimiž jsou buďto správní orgány jakožto přímí nositelé veřejné správy, nebo úřední osoby vykonávající úkony správní povahy, anebo zařízení v postavení nepřímých subjektů veřejné správy.

Podle ústavy je Česká republika parlamentní demokracie. Hlava třetí ústavy hovoří o výkonné moci, o prezidentu republiky, vládě, ministerstvech a jiných správních úřadech a o státním zastupitelství. Výkonné moci se dotýkají též ustanovení o orgánech územní samosprávy.

V České republice jsou vykonavatelé státní správy ministerstva – ústřední orgány správní správy. Těchto ministerstev je patnáct – to bylo, bývalo, za současné vlády je ministrů více – a oblast důchodového pojištění zabezpečuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Tomuto ministerstvu je podřízena Česká správa sociálního zabezpečení jako správní úřad s celostátní působností.

Tak se pojďme podívat na Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ministerstvo práce a sociálních věcí řídí a kontroluje výkon státní správy, sociální zabezpečení, řídí Českou správu sociálního zabezpečení, zajišťuje úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluv sociálního zabezpečení, dále úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení. Posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení, soudního a odvolacího řízení správního ve věcech důchodového pojištění. Zřizuje jako své orgány posudkové komise. Ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a rovněž může pověřit správy sociálního zabezpečení k odstraňování tvrdostí v jednotlivých případech.

Česká správa sociálního zabezpečení, je největší a zcela výjimečnou finančně správní institucí státní správy České republiky. Spravuje věci témař 8 milionů pojištenců, z toho je více než 2 miliony 800 tisíc důchodců. Vyplácí přes 3 418 000 důchodů. Takže vidíte, kolik lidí chce Fialova vláda okrást o důchody. 3,5 milionu lidí v České republice! 3,5 milionu lidem chcete snížit slíbenou valorizaci a to je pro SPD samozřejmě úplně nepřijatelná záležitost, proto tady také bojujeme za těch 3,5 milionu příjemců důchodů. Jsme na jejich straně, zatímco vláda je hodila přes palubu.

Do státního rozpočtu přispívá Česká správa sociálního zabezpečení více než 35 %. To jsou peníze, které se pravidelně vybírají na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti. Česká správa sociálního zabezpečení má kromě důchodového pojištění na starosti nemocenské pojištění i lékařskou posudkovou službu. Plní také úkoly

vyplývající z mezinárodních úmluv o sociálním zabezpečení a podle koordinačních nařízení EU je styčným orgánem vůči zahraničním institucím pro peněžité dávky v nemoci a v mateřství.

Důchody a peněžité dávky v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání. Česká správa sociálního zabezpečení je samostatnou rozpočtovou organizací podřízenou Ministerstvu práce a sociálních věcí. Byla ustavena s účinností od 1. září 1990 zákonem České národní rady č. 210/1990 Sb., o změnách působnosti orgánů České republiky a o změně zákona č. 20/1996 Sb., o péči o zdraví lidu, kterým byl novelizován zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČSR v sociálním zabezpečení.

Česká správa sociálního zabezpečení je správní úřad s celostátní působností podřízený Ministerstvu práce a sociálních věcí. Česká správa sociálního zabezpečení je v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, organizační složkou státu. Není tedy samostatnou právnickou osobou. Tím však není dotčena její působnost podle zvláštních právních předpisů, zejména v oblasti sociálního zabezpečení, a její jednání v těchto případech je jednáním státu. Česká správa sociálního zabezpečení fakticky vznikla sloučením Úřadu důchodového zabezpečení v Praze, České správy nemocenského pojištění a Správy nemocenského pojištění Svazu českých a moravských výrobních družstev.

Krém České správy sociálního zabezpečení je být moderní, klientsky orientovanou institucí, která plně využívá nejmodernější informační a komunikační technologie. Česká správa sociálního zabezpečení to definuje ve svém poslání. Cituji: "Česká správa sociálního zabezpečení je moderní úřad, nositel sociálního pojištění, jenž efektivně funguje způsobem, který odpovídá moderním technologiím informační společnosti třetího tisíciletí a je prodchnut výlučnou orientací na vytvoření maximální hodnoty pro klienta, a tím dosažení co nejvyššího splnění v jeho očekávání a co největší míry jeho spokojenosti."

Česká správa sociálního zabezpečení je orgánem státní správy a vykonává působnost v oblasti sociálního zabezpečení, důchodového pojištění a nemocenského pojištění a lékařské posudkové služby. Rozsah působnosti České správy sociálního zabezpečení je upraven zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení tohoto zákona plní Česká správa sociálního zabezpečení tyto úkoly:

rozhoduje o povinnosti občana vrátit dávku důchodového pojištění poskytnutou neprávem nebo v nesprávné výši, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,

rozhoduje o dávkách důchodového pojištění, pokud není v uvedeném zákoně stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek,

vybírá pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti podle zvláštního zákona,

jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení.

plní úkoly při výplatě dávek sociálního zabezpečení do ciziny,

řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení,

dává souhlas ke změně pobytu práce neschopného občana při jeho odjezdu do ciziny, zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle zákona,

rozhoduje o povinnosti organizace nahradit neprávem vyplacené částky na dávce důchodového pojištění, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,

rozhoduje o odvolání ve věcech, v nichž v prvním stupni rozhodla okresní správa sociálního zabezpečení,

rozhoduje o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jí bylo v jednotlivých případech svěřeno. Pro zajištění efektivního provozu

výkonává Česká správa sociálního zabezpečení kromě zákonem stanovených úkolů také další důležité činnosti:

odpovídá za vedení klasických automatizovaných evidencí dat potřebných pro rozhodování ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění a lékařské posudkové služby,

odpovídá za vytváření a rozvíjení automatizovaného a informačního systému a provádí racionální opatření v oblasti sociálního zabezpečení,

odpovídá za správu svěřeného majetku – budov, zařízení, výpočetní techniky a tak dále,

odpovídá za účelné vynakládání rozpočtových prostředků na sociální zabezpečení,

sestavuje návrhy plánu a rozpočtu pro zajištění provozu České správy sociálního zabezpečení.

Ve výše uvedených oblastech Česká správa sociálního zabezpečení spolupracuje zejména s:

orgány sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti, vzájemné předávání podkladových materiálů a výplat některých důchodů,

státním podnikem Česká pošta, která zajišťuje většinu hotovostních výplat důchodů,

zdravotnickými zařízeními při posuzování zdravotního stavu a zajišťování výplat důchodů do těchto zařízení,

ústavy sociální péče při zajišťování výplat důchodů do těchto zařízení,

fyzickými a právnickými osobami při plnění úkolů v oblasti sociálního zabezpečení a lékařské posudkové služby,

Ministerstvem zdravotnictví ve věcech lékařské posudkové služby, Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ve věcech lékařské posudkové služby, údaje o zániku nároku na některé druhy důchodů, a dalšími zdravotními pojišťovnami,

Ministerstvem financí ve věcech rozpočtových prostředků, zřizování nových účtů,

peněžními ústavy – výplata důchodů na účty, především s Českou národní bankou, která vede účty ústředí České správy sociálního zabezpečení a okresním správám sociálního zabezpečení.

Česká správa sociálního zabezpečení spolupracuje v rámci legislativního procesu a přípravy koncepce sociálního zabezpečení se členy příslušných výborů Poslanecké sněmovny, Senátu Parlamentu ČR i s dalšími ústředními orgány státní správy.

Strukturu České správy sociálního zabezpečení tvoří ústředí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště České správy sociálního zabezpečení, okresní správy sociálního zabezpečení, Pražská správa sociálního zabezpečení a Městská správa sociálního zabezpečení Brno a jejich územní pracoviště. Tyto organizační jednotky a útvary České správy sociálního zabezpečení mají své ředitele, územní pracoviště Pražské správy sociálního zabezpečení a Městské správy sociálního zabezpečení Brno své vedoucí.

Ted' je pojďme krátce podívat na okresní správy sociálního zabezpečení. Územní organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení jsou okresní správy sociálního zabezpečení – OSSZ, které se podílejí na vymezených oblastech na provádění sociálního pojištění v okruhu své působnosti zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Ředitel okresní správy sociálního zabezpečení jmenuje a odvolává ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení. Obvodní správy sociálního zabezpečení zajišťují informační servis pro klienty.

Organizační strukturu okresních správ sociálního zabezpečení tvoří:

Odbor výběru pojistného v rámci územní působnosti příslušné OSSZ koordinuje a usměrňuje provádění sociálních pojištění, odbor zejména sleduje dodržování platební povinnosti povinných subjektů v sociálním zabezpečení a vystavuje výkaz o nedoplatku organizacím a malým organizacím. Připravuje podklady pro rozhodnutí o povolení splátek pojistného a penále. Provádí jejich účtování a sledování správnosti úhrad, účtuje předpisy a platby všech vykonatelných titulů, provádí měsíční a roční účetní uzávěrku příjmového účtu pojistného a dávkového výdajového účtu, zabezpečuje vrácení přeplatku na pojistném jednotlivých plátců, zajišťuje výplatu dávek nemocenského pojištění a zabezpečuje vrácení přeplatku na dávce nemocenského pojištění. Odbor také rozhoduje o vymáhání a právním zajištění pohledávek, o prominutí penále, o povolení splátek pojistného a penále. Zabývá se také insolvenčním a konkurzním řízením.

Odbor sociálního pojištění v rámci úřední působnosti příslušné OSSZ koordinuje a usměrňuje provádění sociálního pojištění. Poskytuje odbornou pomoc občanům i organizacím ve věcech důchodového pojištění a všem subjektům ve své působnosti ve věcech s mezinárodním prvkem. Sepisuje a dokládá žádosti o dávky, případně opravu dávek důchodového pojištění. Vyřizuje dotazy občanů týkající se všeobecných informací o dávkách v působnosti České správy sociálního zabezpečení a podává informace týkající se aplikace práva sociálního zabezpečení ES a mezinárodních smluv Evropského společenství a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení.

Rozhoduje v dávkových a jiných než dávkových věcech nemocenského pojištění, připravuje podklady pro výplatu dávek nemocenského pojištění, zpracovává činnosti spojené se vznikem, trváním a ukončením pojistného poměru jednotlivých subjektů nemocenského pojištění, rozhoduje o nároku na dávky nemocenského pojištění s mezinárodním prvkem, vykonává činnosti v oblasti evidence práce neschopných na základě posudku lékařů a vydává příslušná rozhodnutí, vykonává činnosti v oblasti pojistného anebo nemocenského pojištění OSVČ.

Oddělení vnitřní správy připravuje a předkládá požadavky na nákup kancelářského materiálu, na nákup drobného majetku a provedení služeb, potvrzuje, že objednané služby byly provedeny v požadovaném rozsahu a kvalitě. Připravuje údaje potřebné pro zajištění výkonu personální a mzdové agendy zaměstnanců OSSZ, zajišťuje podklady pro zúčtování se zaměstnanci – stravenky, telefonické hovory, škody – a vyúčtování pracovních cest. Předává údaje potřebné pro změny v evidenci veškerého hmotného majetku a jeho inventarizaci, převody a vyřazení z evidence, připravuje a předává údaje potřebné pro oblast plánování rozpočtu a přípravu ekonomických rozborů.

Oddělení kontroly v rámci územní působnosti příslušné okresní správy sociálního zabezpečení koordinuje a usměrňuje provádění sociálního pojištění, zejména kontroluje vznik a zánik pojistného poměru k plnění úkolů malé organizace a organizace v provádění nemocenského pojištění, vedení příslušných evidencí a dokumentace z oblasti sociálního pojištění a plnění povinností subjektů sociálních pojištění uložených příslušnými právními předpisy.

Ted' ještě krátce Ministerstvo obrany. Řídí, kontroluje a provádí důchodové pojištění vojáků z povolání. Ministerstvo spravedlnosti řídí, kontroluje a provádí důchodové pojištění příslušníků Vězeňské služby. Ministerstvo vnitra řídí, kontroluje a provádí důchodové pojištění příslušníků Policie ČR, Hasičského záchranného sboru a příslušníků ostatních ozbrojených bezpečnostních sborů a bezpečnostních služeb. Obecní úřady rozhodují o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění a kontrolují, zda zvláštní příjemce si plní stanovené povinnosti. A živnostenské úřady přijímají od osob samostatně výdělečně činných provozujících samostatnou výdělečnou činnost na základě oprávnění podle živnostenského zákona přihlášky na účast na důchodovém pojištění.

To bylo v kostce v podstatě vystoupení, kterým se vám snažím vysvětlit, že nejsou tady skutečně podmínky pro zkrácení jednání. Já jsem tady jasně chtěl odůvodnit, že ta důchodová problematika je samozřejmě komplikovaná, ale už tady třetí den bojuji za těch 3,5 milionu příjemců důchodů v České republice. A znova opakují, a myslím, že to veřejnost už všechno ví, že Fialova vládní pětikoalice ODS, STAN, KDU-ČSL, TOP 09 a Pirátů, chcete okrást 3,5 milionu příjemců důchodů o tu slíbenou valorizaci, chcete snížit tu valorizace přibližně o průměr 1 000 korun měsíčně od června. Letos chcete vzít všem příjemcům důchodů v průměru 7 000, příští rok 12 000, tam to ale bude ještě víc, protože ta valorizace případná se bude počítat z toho nižšího základu, takže skutečně ty peníze chcete vzít vlastně všem důchodcům v řádu desítek tisíc korun. Já jsem tady celkem obšírně vysvětlil, že ten důchodový systém v České republice je ufinancovatelný, pakliže by Fialova vláda nevykládala, přestala vyhazovat peníze na zbytné výdaje. Bylo by to ufinancovatelné bez problému, kdybyste přesunuli peníze k rádným a slušným občanům a nevyhazovali peníze na různé hlopousti, o tom jsem tady mluvil, které nic nepřináší slušným občanům. A platí, že dál budeme ze všech sil bojovat za to tady ve Sněmovně, a náš boj tady ještě nekončí. Je nás jenom 20 poslanců vůči 108 poslancům vládní koalice, je to obrovská vládní přesila, ale my v SPD bojujeme ze všech sil, abychom zabránili přijetí tohoto zákona, kterým chcete okrást 3,5 milionu příjemců důchodů v České republice, ještě v době současné drahoty. Já samozřejmě se svými vystoupeními nekončím, já v příštím svém vystoupení se budu podrobněji věnovat právě tomu důchodovému systému v České republice, protože je evidentní, že Fialova vláda neví, která bije, a přistoupili jste k tomu prostě šmahem tím, že chcete okrást 3,5 milionu důchodců v České republice o jejich důchody, ale to si nechám až na další vystoupení v další fázi, protože nás samozřejmě čeká ještě obecná rozprava, čeká nás ještě podrobná rozprava.

Znovu bych chtěl zopakovat, že poslanci hnuti SPD podali 102 pozměňovacích návrhů, 102 pozměňovacích návrhů, které chceme ještě zdůvodnit. Doufám, že nám to vládní koalice zdůvodnit nechá. My na tom trváme, aby se to rádně zdůvodnilo jak v obecné, tak v podrobné rozpravě, protože to je právo každého poslance podat pozměňovací návrh a odůvodnit ho. Ostatně je to i v jednacím rádu. Takže myslím, že jsem tady poměrně podrobně zdůvodnil ty důvody, proč SPD prostě zásadně nesouhlasí s tímto zákonem, který tady předkládáte, zásadně nesouhlasí s tím, abyste snížovali lidem tu slíbenou valorizaci důchodů. A ještě nekončím a budu samozřejmě dál bojovat za všechny slušné občany v České republice. Děkuju za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Předtím, než dám slovo dalšímu, který je přihlášen s přednostním právem, což je pan předseda Výborný, ještě přečtu dvě omluvy, a to je pan ministr Balaš na celý jednací den bez udání důvodu a dále pan ministr Rakušan od 15.15 do 20.00 z pracovních důvodů.

Pokračujeme a s přednostním právem je přihlášený pan předseda Marek Výborný. Máte slovo, pane předsedo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Pane ministře, kolegyně, kolegové, protože ta diskuse k bodu Potvrzení podmínek pro projednávání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání se nám opět košatí a ty důvody hlavně, které tady zaznívají, se opakují, my jsme tu debatu reálně absolvovali v těch zhruba 28 hodinách už včerejší den, tak já si tady dovolím potom přednést návrh, o kterém prosím, aby bylo dáno potom bezprostředně hlasovat.

Ale abychom se vyhnuli tomu nedorozumění, které tady možná včera vzniklo, a aby i opoziční poslanci věděli, na základě čeho toto jako předseda jednoho z pěti koaličních klubů navrhují, tak já si dovolím, protože teď mám nikoli faktickou poznámku, což bylo včera, ale jsem přihlášen rádně do rozpravy s přednostním právem, dokončit některé části nálezu Ústavního soudu. Vrátím se k tomu nálezu pod spisovou značkou 55/10. Cituji doslova:

"Přílišná míra a šíře garance jednotlivých práv parlamentní opozici může vést k jejich častému nadužívání až zneužívání ze strany opozice, což může mít za následek oslabení či znemožnění efektivního výkonu moci vládnoucí většinou. Proto je nezbytné, aby jednotlivým právům a oprávněním garantovaným parlamentní opozici korespondovaly i určité povinnosti a odpovědnost za jejich výkon."

Pokračuji dál: "Parlamentní opozice je při užívání práv podle nezbytného respektu k právnímu rádu povinována nejen vůči svým voličům k plnění role takzvané odpovědné a konstruktivní opozice, ačkoli se jedná spíše o morální apel závisející na celkové úrovni politické kultury panující v dané společnosti," myslím, že – a teď jsou to moje slova: tesat do kamene a tady pověsit před nás, před všechny – pokračuji: "... ačkoli jde o morální apel závisející na celkové úrovni politické kultury panující v dané společnosti, nezbytnou podmínkou rádného a efektivního plnění funkcí parlamentní opozice je právě skutečnost, že je prováděna konstruktivním a odpovědným způsobem, který odpovídá legitimním funkcím opozice jako skutečné alternativy k vládní většině, respektive odpovídá funkcím dozoru a kontroly nad činností vládnoucí většiny. Tento požadavek je mimo jiné i projevem principu vlády na čas, kdy by jak současná vládnoucí většina, tak i menšina měly mít na paměti, že do jedné či druhé skupiny nenáleží navždy a současná vládnoucí většina se může brzy stát, brzy ocitnout v pozici parlamentní menšiny a naopak. Proto by nemělo docházet k přijímání takových rozhodnutí, která by fakticky znemožňovala výkon práv garantovaných jedné či druhé skupině."

A poslední, to bude prosím pěkně citace z nálezu Ústavního soudu spisová značka 1/12, kde se praví, zase mimo jiné: "Význam parlamentní diskuse totiž spočívá v umožnění konfrontace názorů napříč politickým spektrem, at' už se jedná o střet parlamentní většiny s opozicí, nebo jednotlivých frakcí, či případně toliko názorových proudů, a nikoliv v neomezené realizaci práva každého jednotlivého poslance či senátora vyjádřit se k ní.

Toto právo mohou jednací rády přiměřeným způsobem omezit za účelem racionalizace průběhu parlamentní debaty, která umožní projednání návrhu zákona v rozumném časovém rámci za ponechání prostoru pro vyjádření všem zúčastněným ve výše uvedeném smyslu."

Tolik tedy nikoliv má slova, ale citace nálezu Ústavního soudu, aby bylo zřejmé, že na jejich základě z tohoto, co jsem říkal, odvozujeme zcela oprávněnou možnost podat v tuto chvíli návrh, abychom podle usnesení 248 Poslanecké sněmovny z 26. února 1997, článek 1, který říká: Poslanecká sněmovna, se může usnést, že v určitém čase nebude hlasováno a hlasování o podaných návrzích proběhne ve stanovenou dobu. Dávám prosím pěkně návrh, aby posouzení podmínek pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání proběhlo dnes v 15.30. Děkuji pěkně.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Já to jenom zopakuji. To znamená, navrhujete, aby hlasování proběhlo, pane předsedo, v 15.30. Je to tak? 15.30, to znamená, v tuto chvíli, prosím o protinávrhy, pokud někdo bude dávat protinávrhy. (Hluk v sále.) První se hlásila paní předsedkyně Schillerová, pardon, předtím byl ještě pan předseda Okamura, poté byla paní předsedkyně Schillerová. (Poslanec Okamura mimo mikrofon: Je to tak.) A prosím protinávrhy tedy, ano?

Poslanec Tomio Okamura: Já bych dal protinávrh, aby se o tom potvrzení podmínek pro projednání tohoto tisku ve zkráceném jednání hlasovalo v neděli ve 20 hodin, což samozřejmě je legitimní návrh, a hlavně, já se, ale v rámci toho... tohle není možné, protože co tady řekl předseda klubu Výborný, ten tady taky široce zdůvodňoval svůj návrh, ale vy jste tady úplně opomenul situaci, a ta je závažná, že od úterý je tady schůze Poslanecké sněmovny a jsou v pořadí poslanci, kteří se vůbec neměli šanci ještě vyjádřit. (Volání poslanců z pléna.) Ale tohle to je problém!

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Děkuji, pane předsedo.

Poslanec Tomio Okamura: Ne, počkejte, ale vy jste taky dával protinávrh. (Ukazuje do prostoru před řečnickým pultíkem.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Protinávrh beru. Já jsem si ho poznamenal. Pane předsedo... (Poslanec Okamura: Vy jste dával návrh.) Pane předsedo, ať je to férové, byl návrh, nyní je protinávrh, já tomu rozumím, ve 20.30...

Poslanec Tomio Okamura: Já těch protinávrhů mám ještě víc, ano? (Předsedající: Ano. Rozumím tomu.) Nepřerušujte, ano? (Směrem do pléna.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Pojďme, jsou zde ještě další přihlášení s protinávry.

Poslanec Tomio Okamura: No, ne... (Otáčí se k předsedajícímu.) Já jich mám sám víc. Takže já bych ještě rád... Nebo mám dát, smím dát jenom jeden protinávrh? (Předsedající: Ne. – Poslanci volají z lavic.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Musí být jeden protinávrh.

Poslanec Tomio Okamura: No, dobře. Tak já dám neděle 20.00, ale znovu říkám... (Předsedající: 20.00. Rozumím, děkuji.) Je problém, vy jste tady argumentoval ústavním nálezem, ale to, že... (Předsedající: Pane předsedo, děkuji...) 64 poslanců se třeba nemohlo... (Předsedající: Pane předsedo. Pane předsedo!) ... ještě vůbec vyjádřit k tomuto tisku! (Předsedající: Pane předsedo, prosím!) To je problém! To je problém! (Poslanci tlučou do lavic.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a prosím, abychom zachovali klid. Rozumím tomu, že je napjatější atmosféra. Neděle 20.00.

Poprosím paní předsedkyni Schillerovou.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vzhledem k tomu, my jsme konstruktivní opozice, hnutí ANO, vidím tam 64 přihlášených, z toho ještě chtejí vystoupit od nás dvě, minimálně dvě nebo tři přednostní práva, takže já se snažím být maximálně konstruktivní. Pak nás bude čekat ještě debata o zákonu. Pan předseda Výborný nám tady četl zdůvodnění. Já mohu číst úplně jiná zdůvodnění ze stejných pasáží stejného nálezu Ústavního soudu, nebudu to natahovat. Já navrhoji jako zástupkyně, předsedkyně klubu konstruktivní opozice hnutí ANO, aby ta lhůta byla prodloužena do zítřka do 8.00. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, do 8.00 ráno. (Hlasy z pléna.) Zítra, v pátek 8.00. Ano, ještě, pardon.

Poslankyně Alena Schillerová: Ano, děkuji za upozornění. Máte pravdu, aby se hlasovalo o posouzení podmínek pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání zítra v 8.00.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Ano, děkuji. Nyní dáma... dámy a poté pan poslanec Nacher. Beru to, jak se hlásili, za další, dáma v tomhle případě taky má přednost. Máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já si dovolím dát také protinávrh, a to, aby se hlasovalo v pátek 3. 3. v 19.30. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: 19.30, ano. Děkuji. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já si dovolím dát také protinávrh, a to aby se hlasovalo v neděli ve 4 hodiny ráno. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Neděle 4.00. Pan poslanec Nacher.

Poslanec Patrik Nacher: Dámy a pánové, já to odůvodním. (Hluk v sále.) A řeknu vám, a to jsem zvědav, jak se k tomu postaví koaliční poslanci. (Předsedající: Prosím, klid. Ano?) Můžu poprosit předsedy klubu? (Otáčí se směrem vpravo do pléna). Já dávám návrh, aby to bylo dnes ve 20.00. Řeknu, jak jsem k tomu došel. Je tam 64 přihlášených. Vy jste to omezili jen na dvakrát pět minut. Já jsem vstřícnost sama, tak to bude jenom jednou pět minut, to je 320 minut. To je pět hodin dvacet. Jsou tam dvě přednostní práva. Kdyby mluvili deset minut, tak je to pět hodin čtyřicet minut. Já říkám odhad. To znamená, vstřícnost sama, aby skutečně se dostali i ti, kteří jsou rádně přihlášeni. A už je to podruhé, co byste to sekli, tak dneska v 8 hodin. A je nějaká pravděpodobnost, že významná část z těch 64 poslanců, pokud budou k sobě vstřícní navzájem, tak se dostane. To jsem zvědav, jestli budete hlasovat proti tomuhle návrhu, protože tohle to není nic obstrukčního, je to vypočteno tak, aby v 8 hodin se hlasovalo, je to vstřícné, ale zároveň se umožnilo vystoupit řadovým poslancům. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Rozumím, pane poslanče. Dnes 20.00. Pan poslanec Okleštěk.

Poslanec Ladislav Okleštěk: Děkuji. Já nejsem taková vstřícnost jako kolega Nacher, protože si myslím, že by mělo zaznít všechno, co máme na srdeci. Proto navrhoji, můj protinávrh je, aby se hlasovalo v sobotu v 9 hodin, abychom měli dostatek prostoru pro ta hlasování. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dáma nejdřív.

Poslankyně Iveta Štefanová: Já děkuji. Já si také dovolím vznést protinávrh. (Hluk v sále neustává.) Já si myslím, že by bylo fér, aby se všichni... (Předsedající: Prosím o klid!)... přihlášení poslanci měli možnost vyjádřit, byť v té zkrácené lhůtě, ale v době celé, včetně těch přednostních práv, a mně to vychází na zítřejší den ve 20.00. (Předsedající: Pátek 20.00.) Ano. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Pan poslanec Volný.

Poslanec Jan Volný: Děkuji za slovo. Já navážu na ten chytrý návrh mého kolegy Patrika. Já jsem tam taky přihlášený. Patrik počítal pět minut na každého. Já budu natolik vstřícný, že svůj projev zkrátím na tři minuty, a proto navrhoji dnes 19.58. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Dnes 19.58. Pan poslanec Novák.

Poslanec Marek Novák: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já mám úplně stejnou logiku. My se k tomu chceme vyjádřit všichni a myslím, že by bylo fér, aby těch 64 lidí, kteří k tomu mají co říct, aby se měli šanci vyjádřit. Nebudu mluvit za ně, jestli oni se zkrátí, nebo ne, to je jejich svědomí. Vaše svědomí je, jestli nás necháte nebo nenecháte mluvit. A já tedy navrhoji hlasovat o tomto dnes ve 23.55.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: 23.55, děkuji. (Ruch v sále.) Prosím všechny, aby vždycky jenom velmi stručně komentovali. Paní poslankyně Fischerová.

Poslankyně Romana Fischerová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já myslím, že bychom to mohli zvládnout do zítra do 21.56 hodin.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: 21.56 zítra. Děkuji. Ano, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Drahoslav Ryba: Děkuji za slovo. Já velice krátce odůvodním. Já jsem se včera hlásil dvakrát do rozpravy, dneska mám také dvě přihlášky a myslím si, že jestli to takhle půjde dál, tak nedojde ani na jednu přihlášku. Takže já vznáším protinávrh, že tedy bychom to hlasovali dnes ve 22.00. (Předsedající: Dnes 22.00.) 22.00.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Ano, děkuji. Pan poslanec Vondráček.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Já si myslím, že ještě pořád platí, že jednacím dnem této Sněmovny je od 9.00 do 21.00. Samozřejmě, že v režimu § 99 s tím nejsme vázáni. Ale stejně tady platí nějaká pravidla, platily tady nějaké polední přestávky, aspoň nějaká ta základní humánní pravidla byla dodržována i v minulosti. Takže to za prvé, to je jeden můj motiv.

Druhý můj motiv je, že si představte, že tedy v 18.30 odhlasujeme a my budeme tady o tom bodu, po obsahové stránce tedy, debatovat zase přes noc po 18.30. Opravdu vám to přijde důstojné? Z toho důvodu si myslím, že sněmovní čas je opravdu od 9 hodin. Já navrhnu zítra v 9 ráno, ať o tom hlasujeme, a poté se budeme věnovat druhému a třetímu čtení. Tak bude třeba i nějaká přestávka, třeba se i lidé vyspí. Co je na tom špatného? Já myslím, že už to koalice opravdu válcuje moc, že už je to opravdu libovůle ze strany koalice. Prosím vás, pojďme to postavit zase zpátky na nohy. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Rozumím tomu. Zítra v 9.00. A prosím, abychom vždycky jenom opravdu velmi stručně sdělili protinávrh. Poprosím paní poslankyni Dražilovou.

Poslankyně Lenka Dražilová: Já se domnívám tak jako kolega Patrik Nacher, že by to mělo být ještě dneska, ale domnívám se, že přednostní práva by měla mít možnost hlasovat déle, takže navrhoji dnes ve 23.00.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: 23.00 dnes, ano. Děkuji. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Kamal Farhan: Děkuji. Já dávám protinávrh, abychom to hlasovali zítra v 7.00 ráno. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Zítra v 7.00, děkuji. Ano, pane poslanče.

Poslanec David Štolpa: Děkuji za slovo. Já zdůvodním svůj protinávrh. Vzhledem k tomu, že včera jsem nepřišel na řadu se svými dvěma přihláškami a dnes, pokud si vládní většina prohlaší to, co zde bylo navrženo, tak nastane úplně stejná situace, takže si dovolím vznést protinávrh – do zítřejších 9.35 hodin. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Zítra 9.35. Děkuji. Ano, pane poslanče.

Poslanec Jiří Kobza: Ještě jednou dobrý den. Já si myslím, že těch pokusů umlčet opozici už tady bylo dost a že se bavíme o závažném problému, který si zaslouží diskusi, a že by se o něm nemělo hlasovat dřív jak zítra v 11.45. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: 11.45. Děkuji, pane poslanče. Pan poslanec Brabec.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, poctivě jsem si vystál frontu a dovoluji si dát také protinávrh. Vzhledem k počtu přihlášených, vzhledem k tomu, že ti lidé nemohli promluvit ani k tomu minulému bodu, a také vzhledem k přednostním právům navrhoji hlasovat o tomto bodu zítra, tedy v pátek 3. března v 10.00. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: 10.00 zítra. Děkuji. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Martin Kukla: Děkuji za slovo. Já dávám protinávrh. Když se na to podívám, máme 64 přihlášených, bylo tady odhlasováno dvakrát pět minut, to je zhruba nějakých 640 minut, jsou přihlášena přednostní práva. Já myslím, že férové je o tom hlasovat zítra v 9.33. V klidu se vyspíme, všichni si to řeknou tady a je to férové. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: 9.33, mám poznamenáno. Ano, prosím.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji. Já si myslím, že je velmi důležité, aby se každý poslanec opravdu mohl vyjádřit. A podle mých propočtů, který může být jiný od kolegů, já navrhoji, aby hlasování proběhlo dnes ve 23.30. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: 23.30 dnes. Děkuji. Ano, pane poslanče.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji, pane místopředsedo. Já jsem měl připravený projev na včerejšek, mám na dnešek a ještě jsem se kromě faktických poznámek nedostal ke slovu. Já se jako poslanec cítím krácen na svých právech, a proto si myslím, že to hlasování by mělo být později, než navrhla vládní koalice. Navrhoji dnešek 22.30.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Dnes 22.30. Pan poslanec Hendrych. Ano, pane poslanče.

Poslanec Jan Hrnčíř: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, já jsem vám toho chtěl včera tolik říct a řada na mě nevyšla. Dneska jsem taky připraven vám sdělit informace, po kterých samozřejmě všichni toužíte, věřím, že i ve vládní koalici, a vypadá to, že se na mě zase nedostane. Tak bych vás chtěl poprosit a podávám tímto protinávrh – zítra ve 12.05 hodin abychom hlasovali. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Zítra 12.05. Děkuji. Ano, paní poslankyně.

Poslankyně Marie Pošarová: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, i já bych dala protinávrh, aby všichni dostali právo hovořit, a to na zítřejší čas, 14.00. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, paní poslankyně. Já jsem zapomněl. Já jsem si poznamenal... v kolik to bylo přesně zítra? 14.00. Děkuji.

Protinávrh, ano, paní poslankyně? Protinávrh?

Poslankyně Helena Válková: Protože bych ráda, pane místopředsedo, diskutovala s tím, co tady bylo řečeno panem poslancem, a asi by se na mě nedostalo, tak dávám protinávrh. A protože opravdu bych chtěla, aby to nebylo tak napjaté, jak říkal můj kolega pan poslanec Nacher, vaším prostřednictvím, tak dávám protinávrh na 21.15 dnešního dne. To je tam i dostatečná pauza a myslím, že budu moci vysvětlit, proč ze stejného nálezu mám opačnou možnost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Berme to jenom jako protinávrh. (Poslankyně Válková: Dobře.) Já tomu rozumím, 21.15. A ještě pan předseda Fiala.

Poslanec Radim Fiala: Velmi krátce. Dávám také protinávrh – na zítra, to znamená pátek, 19 hodin.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Zítra 19.00. Děkuji. Já jsem zazongoval a pustíme se do hlasování. (Tukání karet do lavic.) Ano, je zde návrh na odhlášení. Dovoluji si vás tedy odhlásit všechny a poprosím, abyste se přihlásili. (Ruch v sále neustává.) Zahajuji hlasování. Ještě jednou je zde... (Hlas z pléna.) Takže neplatí už. Platí to, že už jsme byli odhlášeni, přihlášeni, takže můžeme se pustit do hlasování

Zahajuji hlasování, nejprve o posledním protinávrhu pana poslance Fialy – zítra 19.00.

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 27, přihlášeno 167, pro bylo 72, proti 89. Zamítnuto.

Budeme hlasovat protinávrh paní poslankyně Válkové – dnes 21.15.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 28, přihlášeno bylo 167, pro bylo 72, proti bylo 87. Výsledek je: zamítnuto.

Dále to byl pan poslanec Hrnčíř, a to zítra 12.05.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 29, přihlášeno 167, pro bylo 72, proti 91. Zamítnuto.

Dále hlasování paní poslankyně Pošarové, a to zítra 14.00.

Zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 30, 169 přihlášeno, pro bylo 73, proti 91. Zamítnuto.

Nyní budeme hlasovat protinávrh pana poslance Brože, a to dnes 23.30.

Táží se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 31, přihlášeno bylo 169, pro bylo 71, proti bylo 93. Zamítnuto.

Protinávrh pana poslance Kukly byl na zítřek 9.53.

Zahajuji hlasování. Táží se, kdo je pro?

Hlasování číslo 32, přihlášeno 169, pro bylo 73, proti 93. Výsledek: zamítnuto.

Nyní protinávrh pana poslance Hendrycha – dnešek 22.30.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 33, přihlášeno je 169, pro bylo 71, proti 93. Výsledek: zamítnuto.

Protinávrh pana poslance Brabce – na zítřek 10.00.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 34, přihlášeno 169, pro bylo 73, proti bylo 91. Zamítnuto.

Nyní budeme hlasovat protinávrh pana poslance Štolpy, který navrhl – zítřek na 9.35.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 35, přihlášeno 169, pro bylo 73, proti 94. Zamítnuto.

Dále to byl protinávrh pana poslance Kamala Farhana – na zítra na 7.00.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti? Děkuji.

Hlasování číslo 36, přihlášeno 170, pro 73, proti 94. Zamítnuto.

Protinávrh pana poslance Kobzy byl – na zítra 11.45.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 37, přihlášeno 170, pro 71, proti 93. Výsledek: zamítnuto.

Dále to byla paní poslankyně Dražilová, která přišla s protinávrhem – na dnešek 23.00.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 38, přihlášeno 171, pro bylo 74, proti bylo 92. Výsledek je: zamítnuto.

Dále to byl protinávrh pana poslance Vondráčka – na pátek 9.00.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 39, přihlášeno 171, pro bylo 74, proti bylo 96. Zamítnuto.

Dále to byla paní poslankyně Fischerová s protinávrhem – na pátek 21.56.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 40, 171 přihlášených, pro 74, proti 95. Zamítnuto.

Dále to byl pan poslanec Novák s protinávrhem – na dnešek 23.55.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 41, přihlášeno 171, pro 74, proti 94. Zamítnuto.

Protinávrh pana poslance Ryby – na dnešek 22.00.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 42, přihlášeno 171, pro 74, proti 94. Zamítnuto.

Nyní pan poslanec Volný s protinávrhem – na dnešek 19.58.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 43, přihlášeno 171, pro 74, proti 85. (Zamítnuto.)

Nyní to byl protinávrh paní poslankyně Štefanové – na pátek 20.00.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 44, přihlášeno 172, pro bylo 73, proti 96. Zamítnuto.

Dále protinávrh pana poslance Oklešťka – na sobotu 9.00.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 45, přihlášeno 172, pro bylo 75, proti 94. Zamítnuto.

Nyní proti návrh pana poslance Nachera – na dnešek 20.00.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti? (Bouřlivý potlesk a výkřiky v sále.)

Hlasování číslo 46, přihlášeno 172, pro 170, proti 1. Přijato.

Konstatuji, že se hlasovat bude dnes ve 20.00. A s přednostním... Ano, pardon. Je zde jedna faktická. (Hluk v sále neustává.) Pan poslanec Bělica. (Poslanci gestikují.) Tak to byl omyl. Nyní v tuto chvíli s přednostním právem paní předsedkyně Schillerová. A poprosil bych o klid v sále.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. No, děkovat vám nebudu. Já jsem přesvědčena, že to děláte ze zcela racionálních důvodů, ne z žádné lásky k opozici, i když chápu, že Patrika máte rádi, my ho máme taky rádi. (Potlesk v sále.) Ale já se ptám na jinou věc. Včera, od úterka jsme tu řešili, jestli jsme v bodě, když jsme chtěli žádat nebo když jsme navrhli přerušení lhůty, nebyli jsme v bodě. Když jste přišli navrhnut zkrácení doby a omezení doby, po kterou můžeme vystupovat, tak jsme byli v bodě. Včera návrhy na změnu, ukončení bodu nebo pevné hlasování o ukončení bodu byly obstrukční. Paní předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová v podstatě zamezila řadě kolegů at' už z hnutí ANO, nebo SPD, aby podávali návrhy na pevné stanovení hlasování. Bylo to označeno za obstrukční. Nedohodli jsme se ani na žádném postupu na mimořádně svolaném grému. A dnes kupodivu necháte hlasovat všechny opoziční návrhy a ještě podpoříte racionální návrh mého kolegy Patrika Nachera.

No, za mě je to jasné. Teče vám do bot. Teče vám do bot, víte, že jste to přepískli, a snažíte se vylepšit si pozici u Ústavního soudu. Ale já vás mohu ubezpečit, že to už těžko zvládnete. Jsem o tom přesvědčena.

A já si dovolím také citovat. Tady celá řada kolegů z pětikoalice cituje různé názory a různé výňatky z Ústavního soudu. Tak já tady budu citovat uznávaného renomovaného docenta práva na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, pana docenta Marka Antoše, který nedávno uvedl, není to ještě ani měsíc, čtrnáct dní: Podle článku 6 ústavy vycházejí politická rozhodnutí z vůle většiny vyjádřené svobodným hlasováním. Rozhodování většiny dbá o ochranu menšin. Stav legislativní nouze je však podle zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny možné vyhlásit jen za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody.

Případ, kdy vláda včas nereagovala na vývoj, který byl známý po řadu měsíců, a teď se na poslední chvíli, dokonce možná i retroaktivně, snaží prosadit změnou zákona a bojí se obstrukcí opozice, rozhodně, podtrhuji, nelze považovat za mimořádné okolnosti. Je dobré si připomenout, že velmi podobnou situaci jsme už jednou zažili v roce 2010. Vláda chtěla snížit podporu u stavebního spoření, ale bála se, že by ji to poškodilo v podzimních volbách do Senátu

a do zastupitelstev obcí. Proto návrh předložila až těsně po volbách. Zároveň ale potřebovala, aby se jeho schválení stihlo do konce roku. Opozice hrozila obstrukcí, proto vláda požádala o vyhlášení stavu legislativní nouze a zákon prosadila. Opoziční poslanci se proto obrátili na Ústavní soud –

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já vás přeruší, paní předsedkyně. Poprosil bych o klid v sále, případně abyste si vyřídili, co potřebujete, před hlavním sálem. Ještě jednou všechny prosím. Z levé strany, ano, prosím. Prosím ještě jednou o klid. Děkuji. Máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji, pane místopředsedo. Opoziční poslanci se proto obrátili na Ústavní soud a ten dospěl k závěru, že zákon nebyl přijat řádným způsobem, a proto ho zrušil jako protiústavní. Od tehdejší situace se ta dnešní liší jen v jediném. Pořád cituji docenta Marka Antoše. Tehdy ještě nešlo o jasnou otázku, zatímco dnes už máme rozhodnutí Ústavního soudu k dispozici.

Jinými slovy, Marek Antoš nepřímo rovněž potvrzuje, že vláda zřejmě odkládala rozhodnutí o změně valorizačního mechanismu do doby po volbách, byť ve volbách prezidentských. A protože svůj návrh už jiným způsobem nemá velkou šanci přes odpor opozice v termínu schválit, vyhlásila stav legislativní nouze, a co hůř, tam zkracuje zásadním způsobem v rámci tohoto stavu a v rámci všech jeho fází projednávání trestuhodným způsobem práva opozice. Proto jste se dnes naoko zachovali vstřícně. Nic jiného v tom není. Protože včera, víte, že jste to hodně, ale hodně zkazili.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Máme tady dvě faktické poznámky. První byl pan předseda Michálek, poté pan poslanec Brázdil a poté podle přednosti by měla být paní Klára Dostálová a pan Radim Fiala, ale dali přednost panu předsedovi Okamurovi.

Poslanec Jakub Michálek: Vážený pane místopředsedo, vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych chtěl skutečně upřímně poděkovat opozici, že zase zpátky získala rozum, vnesla do jednání rozum a že prosadila zkrácení diskusní doby. Myslím si, že to je zcela namístě.

Nicméně abychom tu další diskusi vedli konstruktivně, aby se skutečně dostalo spravedlivě na více řečníků, kteří tady chtějí vystupovat, chtěl jsem poprosil pana předsedajícího Karla Havlíčka, aby vedl důsledně řečníky k věci, jak to podle jednacího řádu je namístě, aby se tady neopakovala situace, kdy pan Okamura zde v bodě o zkráceném jednání předčítal více jak tříciet minut organizaci sociálního zabezpečení. Nevím, jestli to bylo z nějaké diplomové práce nebo z nějakého referátu, každopádně souvislost s posouzením podmínek pro projednání ve zkráceném jednání to mělo velmi vágní. Naším úkolem teď je, abychom tady vytvořili reprezentativní prostor, tak aby parlament mohl plnit svoji funkci, a proto pokud necháme mluvit další řečníky mimo téma, tak se tím samozřejmě zkracuje čas pro ty, kteří by se chtěli legitimně vyjádřit, a to by nebylo správné.

Děkuju za zohlednění této připomínky.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další s faktickou je pan poslanec Brázdil.

Poslanec Milan Brázdil: Děkuji za slovo. Já bych chtěl reagovat na to, co se tady stalo. Teď jsme byli svědky, že jsme mohli podat protinávrhy, dokonce se podpořil jeden z našeho návrhu a nebyl žádný problém. Včera v tuto dobu předsedala předsedkyně. Ta to neudělala správně. Vy jste to teď tímto potvrdili. Já se jenom ptám, kolegyně, kolegové napříč všichni, co s tím uděláme? Co uděláme s tím, jak špatně postupovala, jak se chovala, jak to tady celé vedla paní předsedkyně? My jsme si ji zvolili. Tady je potřeba s tím něco udělat. Popřemýšlejte, řešení

je spousta. Já to dávám do pléna spíš asi těm, kteří mají větší váhu než já jako řadový poslanec, ale něco by se s tím mělo udělat. Tím, že jste teď vlastně neprotestovali a nechali jste nás dát protinávrhy a předsedající to řídil správně, jste potvrzili, že minule, včera, to někdo dělal blbě. A hodně blbě! Tak co s tím?

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče. Pan předseda Okamura s faktickou.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, já tedy nechápu z pohledu SPD, co se to tady děje. Tady je nějaká dohoda mezi hnutím ANO a vládní koalicí? Já jsem navrhoval, my to tady obstrukujeme tři dny, já jsem navrhoval, aby se o tomhleto hlasovalo až v neděli ve 20 hodin, a tady prošel společnými hlasy hnutí ANO a vládní pětikoalice návrh poslance ANO Nacheru, aby se hlasovalo už dnes ve 20 hodin? Co to má znamenat? Potvrzuje to, že hnutí SPD je tady podle všechno jedinou opoziční stranou, a já absolutně nechápu, protože návrh hnutí ANO, Patrika Nacheru, způsobil situaci, že 63 poslanců i hnutí ANO a SPD nemůže vystoupit, protože to se do 20 hodin přece nemůže stihnout. Já s tím absolutně nemůžu souhlasit. Takže tady je nějaká dohoda nebo co? Bez SPD? Mě to rozčílilo a jsem nespokojen, nezlobte se na mě, protože tady skutečně prošel návrh Patrika Nacheru z hnutí ANO vlastně na zrychlení toho, aby vláda mohla okrást 3,5 milionu důchodců a snížit jim valorizaci.

Takže můj návrh, já jsem navrhoval právě až v neděli ve 20 hodin. My tady bojujeme na maximum pro to, já už tady mluvím skoro deset hodin, abych zdržel jednání, SPD prostě bojuje ze všech sil proti tomu, abyste obráli důchodce, a teď tady projde návrh hnutí ANO, aby už se hlasovalo dnes ve 20 hodin? No tak to je tedy opravdu šokující. A já se nechci do kolegů nějak obouvat, ale my prostě v SPD nechápeme, co se tady stalo. Nezlobte se na mě, já to nechápu. Tady pan Michálek říkal opozice, ale bylo to hnutí ANO. Hnutí SPD tady navrhovalo neděli ve 20 hodin. A já jsem v šoku. SPD dál bude bojovat proti tomu, abyste okradli 3,5 milionu důchodců.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Dalším přihlášeným s faktickou je pan poslanec Robert Králíček, poté pan předseda Cogan, poté paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Já musím, vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, primárně reagovat na tu demagogii, kterou tu řekl pan Tomio Okamura. Žádná dohoda nebyla. Pane předsedo, jestli jste dobré poslouchal, tak jsme měli, prostřednictvím pana předsedajícího, i jiné návrhy. To, že koalice opět ukázala svoje arogantní chování a zesměšnila tu Patrika Nacheru, člověka, který se snaží být konstruktivní, i v minulém volebním období, kdy jako koaliční poslanec nabízel spolupráci i opozičním partnerům, tak ho tady totálně zesměšnili, chodili mu tam gratulovat, takové trapné chování. Tak nám neříkejte, pane Okamuro, že jste jediná tady nějaká autentická opozice. Byla tam spousta dalších protinávrhů. To, že prostě koalice využila svoji aroganci a snažila se tu zesměšnit jednoho z nejpracovitějších poslanců, je jenom otázka toho, jak jsou nafoukaní a nabubřelí. Ale pane Okamuro, nebudete demagog a není tady žádná dohoda. Lžete!

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další z přihlášených je pan předseda Cogan.

Poslanec Josef Cogan: Já jsem chtěl původně reagovat na něco trošku jiného, ale teď navážu. Já si myslím, že nejsme nijak nabubřelí. Já musím říct, že kolega Nacher předložil

konstruktivní návrh a ten jsme podpořili. Já jsem tedy v našem hlasování žádnou aroganci neviděl.

Zároveň bych reagoval prostřednictvím předsedajícího i na kolegu Brázdila. Jenom bych mu řekl, že paní předsedající postupovala správně. My jsme mohli vznést námitku proti postupu předsedajícího, ale nikdo ji nevznesl. Je to jako v životě. Není-li žalobce, není soudce. Pokud by ta námitka padla, tak bychom se jí jako Sněmovna zabývali a možná bychom rozhodli, že ten postup už byl příliš velkorysý a že připustil příliš širokou možnost. Ale to nenastalo, takže vlastně v ten okamžik je všechno v tomto duchu v pořádku. Myslím, že i postup paní předsedkyně byl zcela v pořádku a správný.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Další přihlášenou je paní poslankyně Mračková Vildumetzová.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo. Pane místopředsedo, já bych tady chtěla zdůraznit to, co jsem avizovala včera, že paní předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová nepostupovala v souladu s jednacím rádem. Nedovolila kolegům, aby předložili své protinávrhy. Zároveň jsme přesvědčeni o tom, že neměla vůbec o návrhu, aby došlo ke zkrácení lhůty a hlasování v 16 hodin, tak o něm vůbec neměla dát hlasovat. Já jsem ty důvody tady řekla, ona o mé námitce nedala hlasovat. Následně pak dala hlasovat o námitce pana Radka Vondráčka.

Ale chtěla bych říct, že předseda Poslanecké sněmovny je předsedou všech 200 poslanců a musí se chovat korektně a férově, v souladu s jednacím rádem. To v žádném případě předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová nečiní. Je tady jasný důkaz toho, že paní předsedkyně nemá být předsedkyní Poslanecké sněmovny, protože ona musí respektovat jednací rád a musí postupovat v souladu s ním. A tady se jasně ukázalo, že ona nepostupovala záměrně a poslouchala vládní koalici. A to je podle mého názoru nepřípustné a neměla by to tato Sněmovna dovolit. Ani z řad koalice, ani z řad opozice. Musím říct, že jsem tady byla v minulém funkčním období. Radek Vondráček v pozici předsedy Sněmovny si tohle nikdy nedovolil. Vždycky se snažil dohodnout. A to, co tady předvedla včera paní předsedkyně, je pro mě, troufnu si říct, na její odvolání. Ona nemá ve své funkci co dělat! Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Další přihlášenou je paní předsedkyně Schillerová.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. No, pane předsedo Michálku, prostřednictvím pana místopředsedy, nechte si svoje děkování od cesty. Říkám vám to naprostě jasně. Když jsem vystoupila před chvílí, říkala jsem, nebudu děkovat pětikoalici. Nebudu děkovat, protože vy jste jenom chtěli napravit to, co jste včera zkazili, zneužili jste k tomu našeho poslance a jeho protinávrhu, Patrika Nachera.

A pane předsedo Okamuro, prostřednictvím pana místopředsedy, pokud jsem se dobře dívala, tak celé SPD včetně vás podpořilo protinávrh Patrika Nachera, takže prosím, odpusťte si tyto vaše inverativy. Odpust'te si je. My jsme hlasovali znova o posouzení, o stanovení času pro hlasování pro posouzení podmínek pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání. Nikoliv o meritu samém. To se odehraje pravděpodobně zítra, pokud nás zase zaříznete, možná v sobotu, možná v neděli. A tam je náš názor naprostě jasný. Nikdy nic takového nepodpoříme!

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Přeji hezké odpoledne, kolegyně, kolegové. Pokračujeme faktickými poznámkami. Přihlášena je paní poslankyně Ožanová, připraví se pan poslanec Flek. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, já bych si jenom dovolila k té debatě, která byla, upozornit na to, že pětikoalice navrhla čas 15.30. A to, že náhodou zvedli ruce pro něco, co navrhl jeden z našich kolegů, to je sice fajn, ale původně nás chtěli zaříznout v 15.30. Je mi líto, kolegové, že to tak říkám.

Vrátím se ještě k tomu, jak včera řídila Sněmovnu paní předsedkyně. Já jsem to dneska před devátou hodinou říkala, ale vzhledem k tomu, že vás tady bylo tak málo v sále, si to dovolím zopakovat. Článek 26 Ústavy: Poslanec vykonává mandát samostatně. (Hovoří velmi důrazně.) A včera bylo řečeno, že hodně poslanců chce dávat návrhy, a bylo několika poslancům znemožněno rádně vykonávat mandát a dávat návrhy v souladu s jednacím rádem. Takže podle mě neporušila paní předsedkyně jenom jednací řád. Porušila Ústavu České republiky. Tak takovou máme představitelku naší Sněmovny!

Děkuji za upozornění, příště se pokusím zmírnit, ale já když jsem trošku, pane předsedo Výborný, prostřednictvím paní předsedající, ano, zkusím trošku ztišit, máte pravdu, ale nicméně dostalo mě do varu to chování naší – ne už mojí – paní předsedkyně Sněmovny.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou pan poslanec Flek. Připraví se pan poslanec Volný. Prosím, máte slovo.

Poslanec Josef Flek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já se vyjádřím krátce k tomu, co tady zaznělo i k Patriku Nacherovi, vaším prostřednictvím. Protože my jsme měli na výběr ve STANu volným hlasováním podpořit tři kolegy z vaší strany. A bylo to proto, že ty termíny, ty časy, které zde zazněly, nebyly obstrukční, dávalo to smysl. A pokud jsme měli volné hlasování a podpořili jsme Patrika Nachersa, tak jsme pro to měli důvod. A ten důvod byl, že je opravdu jeden z těch pracovitějších poslanců, a nám se s ním velice dobře spolupracuje. Takže nevidím důvod, proč i z vaší opozice zaznívá, že něco podělal. Že něco podělal! Takhle si vážíte svého kolegy?

Abych se vyjádřil k panu předsedovi Okamurovi. vaším prostřednictvím. Kdyby sobecky nevysosával čas ve Sněmovně, dostalo by se i na druhou stranu v opozici. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Pane poslanče. Jenom bych poprosila všechny, i včera se zde objevily některé hrubé výrazy, prosím z obou stran, abychom případně hrubé výrazy neopakovali. Děkuji.

Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Volný, připraví se paní poslankyně Peštová.

Poslanec Jan Volný: Děkuji. Kolegové, kolegyně, já nechci hodnotit teď ten poslední výstup pana kolegy. Nechte to na nás, jak ohodnotíme vystupování Patrika. My ho máme rádi a vím, že to dělal úplně v nejlepší výře. On chtěl prostě z toho minima, co vy nám chcete pustit, vytěžit maximum. A proto mě naprostoto urází a naprostoto konsternuje vyjádření pana Michálka, který tady ještě jako světec říká: No, my jsme takový hodný. Uvědomte si, že i tímto, co my jsme bohabojně navrhli, nebo Patrik, jste nás zkrátili, protože jestli jste řekli dvakrát pět minut, Patrik to spočítal na jednou pět minut, tak mě jste okradli o pět minut, a všechny ostatní. To znamená, je to omezení, i když jsme si trošičku drápli, ale omezujete nás a i toto bylo omezení našeho práva. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Peštová, připraví se paní poslankyně Šebelová. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já bych chtěla zareagovat na pana poslance Okamuru. Pane poslanče, včera jsem byla zkrácena na svých právech, a čím to odůvodnila koalice, bylo to, že jste tady měl dlouhý projev. Takže díky vám jsme my nemohli vystupovat. Takže neříkejte, že my jsme s nimi spojeni. To je jedna věc.

My tady sedíme do jedný, do dvou hodin ráno. Vládnoucí koalice nebo koaliční poslanci mi to potvrdí, protože tady sedí s námi, a věcně diskutujeme. A podívejte se nebo poslechněte si stenozáznamy, kdo vystupuje. Jsou to poslanci hnutí ANO.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou paní poslankyně Šebelová. Připraví se pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Michaela Šebelová: Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. Já bych chtěla za sebe říct, proč jsem podpořila návrh kolegy Nachera. Rozhodla jsem se ho podpořit hned, protože mi připadá, že to přesně odpovídá systému moderních parlamentních demokracií. Já se účastní delegace do Rady Evropy a přesně takhle to tam probíhá, že máte jasné daný čas, po kterou dobu se zákon bude projednávat, jednotliví poslanci mají omezenou dobu, po kterou mohou hovořit. Jsou to tři minuty. Takže mi přišlo naprostoto fér, když podpoříme tento návrh, že by všech aktuálně přihlášených 61 poslanců se mohlo v rámci pěti minut vyjádřit. Pět minut je opravdu dlouhá doba, za kterou se dá říct spousta věcí, a když tento prostor dáme, tak opravdu všichni přihlášení, kolega Juchelka, paní Peštová, Balaštíková, Hanzlíková, Volný, Mračková Vildumetzová, Stržínek, Ryba, Kubíček, Berkovec, Farhan, Novák, Okleštěk, Fialová, Pokorná Jermanová, Brož, Maříková, Kolovratník, Bělica, Ratiborský, Wencl, Hrnčíř, Feranec a další, nebudu to číst, ať nezdržuju, tak všichni tito kolegové se budou moci vyjádřit. Tak jim prosím dejte prostor, protože opravdu za pět minut se dá krásně zformulovat názor, který máte na danou problematiku. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní je přihlášen k faktické poznámce pan poslanec Nacher. Připraví se pan poslanec Lochman. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Dámy a páновé, za prvé mě těší, že mě oceňujete, ale není to opravdu zapotřebí, není to úplně nejnutnější, protože my jsme přišli s protinávrhy, protože nám přišlo velmi nefér, že i přestože tam bylo 64 poslanců, tak kolega Výborný to navrhl vlastně za tři čtvrtě hodiny od toho návrhu. To znamená, že by to dopadlo jako včera, že by se tam nedostali ani ti s přednostním právem. A já bláhový blázen prostě jsem přišel s nějakým rychlým výpočtem krát pět minut, ono to kupodivu prošlo a teď tady z toho je najednou takové veselí. Já si myslím, že k tomu by vůbec nemělo dojít, protože by ten pevný čas tam žádný být neměl. Jak už jsem řekl předtím, většina řadových poslanců nedodrží ani těch dvakrát pět minut, takže to chce trochu trpělivosti, kolegové.

A k panu kolegovi Okamurovi. No, problém je v tom, pane předsedo, prostřednictvím předsedajícího, že vy máte dlouhé projevy, které ač právem, nebo neprávem, to hodnotit nebudu, se stávají záminkou k tomu, aby se tady potom dával ten pevný čas nebo se to omezilo na dvakrát pět minut. Tudíž řadoví poslanci podruhé ve třech dnech nemají šanci se dostat vůbec ke slovu. To je ten problém.

A když jsem se díval do sjetiny, tak pro ten můj pozměňovací návrh – že já blbec jsem ho tady vůbec dával – hlasovali všichni poslanci SPD, tedy včetně Tomia Okamury. Tak to já bych si prosím vyprosil.

Jinak my se tady vůči tomu vymezujeme jako hnutí ANO velmi aktivně, včetně mé osoby. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou pan poslanec Lochman, připraví se pan předseda Fiala. Prosím.

Poslanec Ondřej Lochman: Pěkné odpoledne. Vážená paní předsedající, vážení kolegové, já jsem chtěl podpořit to, co tady říkala kolegyně Michaela Šebelová. Já jsem si včera našel historický rozhovor v Otázkách Václava Moravce mezi panem Babišem a panem Fialou, kde pan Babiš říkal, že projednávání přece má mít svá pravidla, že například v Německu, já mohu citovat z toho rozhovoru, je to zveřejněno na mé Twitteru, v Německu se řekne (nesrozumitelné) a za deset hodin se ten zákon prodiskutuje. Každá frakce dostane určitý počet hodin. Takto je to v tom záznamu z Otázek Václava Moravce.

Proto jsem i já osobně podpořil návrh Patrika Nachera a byl jsem mu osobně poděkovat za to, že je konstruktivní. Protože kdyby to tady mělo taková pravidla, tak věřte, že většinu času se tu posloucháme, protože většina z nás přece dokáže během pěti deseti minut, maximálně patnácti, vyjádřit, co chce opravdu říct. A pak bychom tady opravdu měli diskusní plénium. Já jsem studoval občanskou výchovu, tak jsem si to představoval, že lidé přijdou do Sněmovny a přou se o názory, ale mají nějaký jasný čas, aby to alespoň v nějaké míře bylo efektivní. Pak bychom se poslouchali, přeli bychom se o názory a nakonec by byl nějaký výsledek. Místo toho tady máme zákopovou válku, každý se snaží přehrát toho druhého podle jednacího řádu, občanům to nedává smysl a vlastně si říkají – co to má být? Nevede to k dobrému jménu této Sněmovny, nevede to k dobrému stavu nás všech, protože jsme zde unavení, snažíme se také volný čas, který tu vůbec máme, nějak trávit, každý máme nějakou rodinu, já každý den řeším školku, každý řešíme své osobní partnery, abychom se vůbec někdy viděli. Je to práce, já si na to nestěžuji, já bych chtěl jenom říct, že kdybychom ta pravidla měli a dokázali je mít takhle strukturovaná, tak se opravdu posloucháme. Pak by to opravdu byl dům demokracie, ve kterém se můžeme jasně přít o to, jaké jsou naše názory.

Já bych tedy odkázal zpátky na pana Babiše, co říkal v Otázkách Václava Moravce. Pojd'me se tu bavit tak, jak navrhl i Patrik Nacher. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou poznámkou pan předseda Fiala, připraví se pan místopředseda Bartošek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Vážené dámy a páновé, navážu na kolegu Lochmana. To je zajímavé, že jste ta pravidla nechtěli minulé volební období. Když vám to vyhovovalo, obstruovali jsme spolu EET 223 dnů v roce, tak jsme ta pravidla nepotřebovali. Ted', když jste v koalici, tak je potřebujete. Já to chápu, protože vás obtěžuje být tady a poslouchat názory obou dvou opozičních stran. Ale dovolte mi také říct, že třeba za tři roky zase budete v opozici, takže zase budete křičet úplně opačně. Takže já to chápu, je to tak každé volební období, každá strana, která je v koalici, chce nějaká pravidla, aby to trvalo co nejméně, a každá opozice samozřejmě chce, aby byla slyšet a vidět. A tak to je a tak to prostě bude.

Co se týče toho, co tady říkal pan kolega Okamura. Vy říkáte, že jsme hlasovali pro váš opoziční návrh. No jasně, tak si představte, že bychom pro to nehlasovali. Jak by to vypadalo? Tak byste ted' tady stáli u mikrofonu a co byste nám říkali? Vy jste nás nepodpořili? Vy jste nehlasovali s opozicí? Vy hlasujete kdoví s kým. No tak jsme prostě hlasovali pro váš návrh. Co se týče opozice, my se snažíme zastavit tuto vládu, aby sebrala lidem důchody, a proto hlasujeme jako opozice jako jeden celek.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan místopředseda Bartošek, poté paní poslankyně Válková. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Já jsem byl, milé kolegyně, vážení kolegové, částečně zmaten, protože opakovaně z opozice zaznívá, že se s vámi nebabíme, že neslyšíme na vaše návrhy. A my vám vyjdeme vstříc, podpoříme vás, a vám se to také nelibí. Vždyť pan předseda Andrej Babiš, vaším prostřednictvím, může být spokojen, má úspěšného poslance, kterému se podařilo přesvědčit koalici, abychom vás podpořili. To je úspěch, pane předsedo Babiši, prostřednictvím pana předsedajícího. My se s vámi bavíme, my respektujeme vaše návrhy. Patriku Nacherovi se podařilo zakopat příkopy mezi námi. Vždyť je to dobré. Spolupracujeme, posloucháme vás. Já si myslím, že to je dobrá cesta pro tento parlament. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou paní poslankyně Válková.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, paní místopředsedkyně. Už to řekl pan místopředseda Bartošek, vaším prostřednictvím. Já to také vítám, že jsme konečně našli, škoda, že se tak nestalo už včera. Včera jsme to nenašli a tam bylo hodně chyb a ty se potom v té příslušné žalobě, respektive návrhu, samozřejmě ocitnou.

Ale já jsem tady chtěla vystoupit k něčemu jinému. Všechny ty nálezy, které se tady citují, tak se právě týkají situací, kde přesto, že je a existuje opozice, tak ta opozice s koalicí spolupracuje, a minimálně, jak je v několika nálezech obsaženo, zde existuje ústavní většina, která v takových výjimečných situacích potom určitým způsobem jednotně spolu konstruktivně diskutuje a přijímá usnesení společně. To znamená, když to přenesu na náš případ, to není to, co se tady odehrává v posledních dvou dnech. Čili ty nálezy mají omezenou platnost. Já o tom budu hovořit.

A chtěla jsem poděkovat Patrikovi Nacherovi, že budu mít možnost, byť jenom na pět minut, hovořit o tom, co za dvě minuty opravdu nezvládnu, vidím, že se mi čas krátí, a budu moct třeba reagovat na to, co řekl pan poslanec Výborný, vaším prostřednictvím. Já na tom nevidím nic špatného. Myslím si, a řekla to i předsedkyně našeho poslaneckého klubu paní Schillerová, vaším prostřednictvím, že bychom si neměli plést posuzování podmínek pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání se samotným meritem věci, to znamená projednáním zákona. O tom budeme hovořit příště a tam rozhodně budeme potřebovat času mnohem více. Ale teď jsme prokázali, že jsme konstruktivní opozicí.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou vystoupí paní poslankyně Pokorná Jermanová, připraví se pan poslanec Králíček. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Já bych chtěla reagovat vaším prostřednictvím, paní předsedající, na pana poslance Lochmana. Já sama jsem tady předkládala novelu jednacího rádu předminulé volební období, který se odvíjel právě od Bundestagu. A musím říct, že by si to mohl možná se svými koaličními partnery vyjasnit, proč oni tenkrát byli zásadně proti. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. S faktickou vystoupí pan poslanec Králíček, připraví se paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedající, já bych chtěl reagovat na nepřítomného místopředsedu Sněmovny, pana Bartoška. Pane místopředsedo Bartošku, prostřednictvím paní předsedající, ne, to nebylo zahazování příkopů. Vy jste ty příkopy tím

posměšným gratulováním Patriku Nacherovi, těmi posměšky, které tady z pravé strany reprezentace KDU-ČSL směrem k Patrikovi směřuje, tak těmi posměšky a tím vaším arogantním chováním tu situaci ve Sněmovně ještě více hrotíte. Ale já vám připomenu jedno pořekadlo: s čím kdo zachází, tím také schází.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní paní předsedkyně Schillerová s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Fialová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Pane poslanče Lochmane, nevidím vás, prostřednictvím paní místopředsedkyně, no, ona to není práce, to, co tady děláme. Možná vy to máte jako práci. Já to mám jako veřejnou službu. Tak to vnímám. A ta pravidla, o kterých hovoříte, ta byste pravděpodobně chtěl nastavovat vy sám nejlépe. Vy byste nám chtěli určovat, kolik hodin, jak dlouho kdo z nás může vystoupit. No, myslím si, že s rodinou jste se viděl, potkali jsme se, máte krásnou rodinu, tady v kuloárech. Já vám řeknu, co občanům dává smysl. Občanům dává naprosto smysl – a věřte, že máme stovky, tisíce různých zpráv každý z nás – co tady děláme, za co tady bojujeme, koho chceme chránit a proti komu vystupujeme. Věřte, že oni tomu rozumí.

A ještě k tomu vašemu všeobecnému veselí. Já dodám také jedno přísloví: kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní paní poslankyně Fialová s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Brabec. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji za slovo. Já jsem reagovat nechtěla, ale vyprovokoval mě k tomu pan místopředseda Bartošek tím stylem, jakým nám sdělil, jakým způsobem zakopáváme ty příkopy. Tím posměchem.

Víte, co? Za některé mechanismy a tady ty zbytečné faktické poznámky si de facto může opozice sama. Těmi návrhy, které tady navrhujete, kdo měl noční směnu, když to tak vezmu, tak vždycky každé ty dva dny jsme dospěli k nějakému vyříkání těch názorů. Já dnes na to nereagovala, protože děkuju panu ministru Jurečkovi, který tady včera reagoval a konečně řekl, v čem vidí tu hospodářskou škodu. Kdybyste nás nekrátili, tak i v prvním příspěvku jsem chtěla vyvrátit tezi nějaké vaší valorizace, kumulace hospodářské škody, na čem je postavena, že chceme vidět další modulace. A to jste nám tím znemožnili.

Znemožnili jste vystoupit i dnes nám tady tím pádem, abychom znovu to obhájili, proč nevidíme ten základní princip v hospodářské škodě a k tomu, jak vy principiálně přistupujete k tomu, jak se tvoří rozpočet, jak odpovědně hospodařit s tímto státem a kdo je pro vás v tomto státě důležitý. My to vidíme jinak, a proto jsme tu chtěli o tom diskutovat a říci, že my máme na to úplně jiný pohled. A chtěli jsme k tomu adekvátní materiály, a proto jsme chtěli, aby byl tento tisk projednáván standardním legislativním způsobem. Ale díky vašim obstrukcím, které tady děláte, a pořád neustále nás omezujete ve slovu, tak tady vystupujeme a dáváme další technické poznámky a vyjadřujeme se k tomu, jak to tady vypadá, a trávíme tak tím zbytečné minuty jenom díky vašim nesmyslným návrhům na zkrácení nám doby.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Pan poslanec Brabec stáhl svoji faktickou poznámkou. Nyní jsme vyčerpali všechny faktické poznámky. Než dám slovo paní místopředsedkyni Dostálové, která bude vystupovat s přednostním právem, přečtu omluvy. Bureš Jan se omlouvá po celý jednací den ze zdravotních důvodů, Kovářová Věra od 14 do 15 z pracovních důvodů.

Prosím, paní místopředsedkyně, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Vážená paní místopředsedkyně, děkuji moc za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, já jsem nechtěla využít faktické poznámky, protože samozřejmě opravdu chci, aby se dostali na řadu mí ctení kolegové, kteří jsou rádně přihlášeni, ale dovolte mi, vaším prostřednictvím, paní místopředsedkyně, se ohradit proti slovům pana předsedy Michálka. My jsme žádné hlasování o zkrácení projednání nevyvolali. My jsme reagovali protinávrhy. To je velký rozdíl. To znamená, vy jste nás chtěli zase zkrátit na našich právech a my jsme reagovali protinávrhem. Tolik jenom na úvod, aby v tom bylo jasno.

Já jsem vyzývala a měla jsem vlastně i tady řec v rámci toho projednávání ve stavu legislativní nouze a prosila jsem pana premiéra, určitě jste si všichni všimli, že pan premiér je přítomen, protože běhá na hlasování, je přítomen v této Sněmovně, a já jsem ho vyzývala, aby se postavil čelem k odpovědnosti za vládu a zdůvodnil nám tady, proč vláda řeší tento zákon ve stavu legislativní nouze, což logicky vyvolalo to, že nás zkrátili o možnost projednávání tohoto zákona ve výborech. A je to velmi důležité, protože tato vaše vláda, pane premiére, nedala ani analýzu dopadů, co to bude znamenat pro všechny ty domácnosti, pro všechny ty zranitelné skupiny, pro ty vlastně nejslabší v naší společnosti, což jsou důchodci, jaký obrovský dopad bude mít těch 20 miliard, které jim nechcete vyplnit do jejich rozpočtů. Důchodců je tady zhruba 2,5 milionu. A my všichni jsme si snad vědomi toho, že jsou to lidé, kteří už prostě nepřijdou na běžný trh práce, aby si přivydělali ke svému živobytí.

Já jsem tady vznášela několik dotazů, snažila jsem se reagovat jak na pana ministra, tak jsem vyzývala pana premiéra, ale vy prostě nereagujete na naše otázky, tak se holt tady budeme řídit těmi krásnými českými pořekadly. Já také s jedním začnu, že opakování je matka moudrosti.

Znovu vám připomínám, že stav legislativní nouze, a tím pádem vyvolané toto zkrácené jednání, vychází z toho, že musíte naplnit jednu ze tří podmínek toho mimořádného stavu. Bud' je to ohrožení zdraví, to tady není, nebo je to bezpečnost, to tady také není, nebo hrozí obrovské hospodářské škody. Tím myslí zákonodárce na to, že jsou povodně, že jsou prostě nějaká tornáda a tak dále, kde to má svoji legitimitu. A já bych chtěla znát, pane premiére, odpověď na to, jaká velká hospodářská škoda tady tedy hrozí. Protože jediná hospodářská škoda, kterou já tady vidím, je vír ve státní kase. To je jediná hospodářská škoda. Tu jste způsobili ale vy sami! Už Národní rozpočtová rada na podzim vás upozorňovala na to, že dojde na mimořádnou valorizaci. A jaký byl výsledek ve státním rozpočtu? No, vy tam nemáte peníze ani na rádnou valorizaci, natož na tu mimořádnou. Takže ted' vám chybí 35 miliard.

Vy jste přikročili k tomu, že jste si do rozpočtu tyto peníze nedali, pak jste samozřejmě potřebovali vyčkat, protože to je velmi citlivé téma, na prezidentské volby a následně jste to spustili v mimořádných ve stavu legislativní nouze. Ale tady žádná mimořádná okolnost není. Tady to je prostě jenom chyba vlády. To není žádná mimořádná situace! Já si vůbec nedovedu představit, jestli Ústavní soud se k tomu postaví nějak jinak, jaký obrovský precedens to bude do budoucna, protože každá chyba každého ministra bude mimořádnou situací v České republice? To přece není možné takto respektovat. My znovu upozorňujeme na to, že jsme připraveni jednat o tom, že vnímáme nutnost konsolidace veřejných rozpočtů, vnímáme nutnost úspor, vnímáme potřebu této debaty. Ale není možné sáhnout lidem na peníze, když už tím ten nárok vznikl. A ten nárok jim prostě vznikl koncem ledna nebo začátkem února a samozřejmě ten červnový termín letošního roku je jenom termín výplaty, ne kdy to má nabýt faktické podstaty.

Tak se pojďme bavit o roku 2024, pojďme společně hledat úspory. My tomu rozumíme, ale nemůžete přece po nás chtít, abychom tady naskakovali na hru, že zhruba listopad, prosinec byla inflace 16 %, že jste si snad jako myslí, že v lednu bude 3 %. To asi určitě ne. Já si myslím, že jste moc dobře věděli, co děláte. A o to je to zoufalejší situace.

Samotná valorizace českých důchodů průměrně o 1 700 korun sotva pokryje to, co jste důchodcům ve finále vzali. A já znovu připomínám, k 1. 1. 2023 se zvedly náklady na sociální služby. Prosím vás, můžete mi tady někdo odpovědět, kdo zejména čerpá sociální služby? No jsou to zejména naši senioři. A téměř jste náklady na to zvedli. Zvedla se jim obrovský cena potravin, obrovský se jim zvedly náklady na dopravu, náklady na léky. A ta valorizace je o tom, aby to pokrylo alespoň zčásti – znovu říkám, že to zdaleka nepokryje všechny zvýšené náklady, které mají, protože k tomu musíte připočítat náklady na energie, náklady na bydlení a tak dále, a tak dále. Takže to zdaleka nepokrývá. Jde o 1 700 korun. Já si myslím, že skutečně, když se tady mluví o jakékoli solidaritě, a kör mezigenerační, tak skutečně se postarejme o ty, kteří celý život vydělávali na to, aby jiní měli nějaké věci z daní, ať už je to infrastruktura, cokoliv, a zaslouží si, abychom se k nim chovali velmi slušně.

Já jenom pro dokreslení bych se ještě ráda zmínila, a je potřeba to tady vzpomenout, že v roce 2022 žadatelé o předčasné důchody zavalili správy sociálního zabezpečení. Totiž kdo si požádal v roce 2022 o předčasný důchod, má dnes měsíčně o několik tisícovek více, než kdyby získal rádný důchod až v roce 2023. Samozřejmě se mě musíte ptát, jak je to možné, že to je zcela nelogické, že kdo pracuje déle a podá si žádost o důchod, tak má ve finále nižší důchod než ten, kdo pracoval kratší dobu a šel na takzvaný předčasný důchod. Já vám ráda odpovím: protože opět budu mluvit o laxnosti a opět budu mluvit o tom, že, byť už jsem to tady jednou říkala, tak bohužel jsem se tedy zatím odpovědi od pana ministra Jurečky nedočkala. Pan ministr Jurečka zatížil státní rozpočet v době, kdy chce škrtat na zákonné valorizaci, a to je pro mě zcela nepřijatelné. Předčasné důchody jsou možností, a já to vůbec nezpochybňuji, ale očekává se a bylo by správné a logické, aby takový důchod byl menší. Opak se stal ale pravdou.

Když se na to podívám ještě z těch ekonomických důvodů, znovu říkám, to se řeší v celé Evropě, opět nejde o žádnou mimořádnou situaci. Tuto situaci, to znamená inflaci, ale ne tak rekordní jako v České republice, řeší celá Evropa. Samozřejmě celá Evropa a všechny vlády řeší, jak na ta úsporná opatření a tak dále, ale určitě cestou není, že se totálně zaškrtí ekonomika. Protože když nepustíme peníze do spotřeby, tak se samozřejmě roztočí inflační spirála, takže to ve finále může být ještě horší, než to je.

Vy se neustále zaklínáte tím, že veřejné rozpočty prostě nemají peníze. A já opět položím stejnou otázkou, kterou jsem pokládala už mnohem dříve. Pan ministr Stanjura se přiznal na konci roku, že zapomněl požádat o 53, 54 miliard z evropských fondů. No tak když to zapomněl v roce 2022, tak bych očekávala, že to okamžitě napraví v roce 2023. A tady si dovolím trošičku polemizovat s tím, že se obávám, nebo mám trošku podezření, že to mohl pan ministr udělat schválně, aby si vylepšil rozpočet roku 2023. Tak když se zapomnělo požádat o 54 miliard a přitom to bylo vyplaceno ze státních peněz, no tak když mu nateče v letošním roce 54 miliard, tak má na důchody úplně bez problémů a zhruba 20 miliard mu ještě zbude.

Takže já moc nechápu tuto debatu. Já bych chápala, kdyby se řeklo ano, nechme tedy prostě dobhnout tento rok, ale pojďme prosím společně hledat úspory pro další roky, aby to skutečně bylo únosné pro státní rozpočet.

Takže ještě jednou moc prosím, pojďme znova přehodnotit a vyhodnotit, že netrvá stav pro zkrácené jednání, že je potřeba dostat to na rádnou schůzi, do rádných výborů, aby se tím zabýval nejen výbor sociální, ale například i výbor rozpočtový, který by se na to měl podívat z logiky věci, zda by skutečně nešlo hledat úspory někde jinde. Já totiž nechápu, proč ty úspory hledáte hned u těch nejslabších. To tedy úplně není otázka velkého hrdinství, protože na ty nejslabší si vždycky každý troufne místo toho, abyste přišli se sérií nějakých opatření.

Prosím, vyslovme to, že netrvají důvody pro zkrácené jednání, že o tom chceme hovořit, žádná mimořádná situace nenastala, nemáme tady ani tornádo, ani povodně, ani pandemii v nějakém velkém rozsahu, ani ohrožení bezpečnosti státu jako takového, abychom museli využívat tento stav. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Hendrych. Prosím, máte slovo.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já využiji faktickou poznámku k tomu, že zareaguji na svoji kolegyni Kláru Dostálkovou, protože já jsem chtěl o problematice, kterou tady nastínila, hovořit ve svém projevu. Snad se k tomu dostanu. Ted' jenom velmi stručně. Mluvila jste o tom, že někdo z ministerstva de facto dal jakýsi podnět k tomu, že by se mohli starobní důchodci ucházet o předčasný důchod a navýšit si tak svůj důchod, než kdyby o něj žádali v letošním roce. To, že to tak bylo, já jsem to zaznamenal jako člen výboru pro sociální politiku, protože tu problematiku sleduji, bylo to v médiích, bylo to od jednoho nejmenovaného úředníka Ministerstva práce a sociálních věcí tuším ve zprávách, následně se to rozjelo v médiích, a už se o tom diskutovalo a už se k tomu de facto hlásili další a další uchazeči a další a další potenciální zájemci, až z toho nakonec byl trojnásobek počtu lidí, který je obvyklý v daném roce, že se přihlásí o předčasný důchod.

Já bych tady chtěl navázat na jednu důležitou věc, protože už v roce 2001 se země Evropské unie ve Stockholmu přihlásily k takzvané otevřené metodě koordinace pro důchodové systémy v Evropě a formulovaly nějakých jedenáct společných cílů, které by měly nějakým způsobem udržovat nebo zajistit udržitelnost penzí. A jeden z těch jedenácti bodů je – cituju – že pracovníci nebudou podněcováni k dřívějšímu odchodu do důchodu a nebudou penalizováni, jestliže zůstanou na trhu práce. Já se k tomu ještě vyjádřím obsáleji potom ve svém následujícím projevu, ale to je přesně ono. Tahle podmínka ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí de facto nebyla v loňském roce dodržena konkrétním úředníkem. Děkuji za slovo.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s přednostním právem je přihlášen pan předseda Fiala a poté vystoupí pan poslanec Vondráček se stanoviskem klubu.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně a kolegové, samozřejmě už tady diskutujeme o tom návrhu zákona a všech těch konsekvenčních nějakou dobu a samozřejmě se k tomu vyjadřují i právníci, ústavní právníci, a teď mám na mysli konkrétně posouzení podmínek pro projednání tohoto tisku ve zkráceném jednání, ať už se jedná o to, co jsme tady projednávali, to znamená použití stavu legislativní nouze, anebo obecně zkrácení podmínek. Pojd'me se tedy na to podívat, jak se na to dívají někteří právníci, které známe z veřejného prostoru.

Ústavní právník z Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Marek Antoš říká, že použití stavu legislativní nouze v případě tlaku na tuto změnu zákona o důchodovém pojistění není vhodným nástrojem, že jde o zneužití tohoto institutu. Podle jeho názoru vláda rovněž neudělala kroky potřebné k tomu, aby stavu legislativní nouze předešla. To, že nedělá nic a zareaguje až v situaci, kdy je potřeba reagovat rychle, to vládu neopravňuje k tomu, aby použila tento mimořádný prostředek. Nejsou totiž naplněny mimořádné okolnosti, říká také doktor Antoš.

Ústavní soud se problematiky přijímání zákonů ve stavu legislativní nouze dotkl v několika svých nálezech. Mimo jiné formuloval tezi, že při posouzení otázky důvodnosti vyhlášení stavu legislativní nouze disponuje Poslanecká sněmovna širokou mírou uvážení. Tato míra je dána již samotným účelem tohoto institutu, kterým je umožnění bezprostřední reakce zákonodárce na určitou mimořádnou událost, v jejímž důsledku hrozí zákonem předpokládané závažné důsledky pro základní práva a svobody, bezpečnost státu anebo majetkové hodnoty.

Byť je institut vyhlášení stavu legislativní nouze výhradně zákonným institutem, je třeba jej vykládat prizmatem principů, které jsou odvoditelné od normativního principu demokracie, to znamená čl 1 odst. 1 Ústavy České republiky, a proto musí být podmínky vyhlášení stavu

legislativní nouze interpretovány velmi přísně a velmi restriktivně. Důvody jeho aplikace musí být nesporně legitimní a ústavně kvalifikovatelné a ověřitelné. Její hodnocení musí podléhat tém nejpřísnějším měřítkům. Za účelem zamezení svévolé, či přímo zvůle – vidíme v těchto dnech – vládnoucí většiny musí být takové důvody podrobné, rádně a přezkoumatelně vyložené tak, jak to vyžaduje doktrína omezování základních práv a jak plyne z nároků kladených na spravedlivé rozhodování.

Stejně přísnými měřítky, jsou-li již konkrétní důvody vyhlášení stavu legislativní nouze posouzeny jako legitimní a ústavně ověřitelné, je pak nezbytné poměřovat i respektování všech práv a principů ovládajících legislativní proces, tentokrát v rámci procedury předvídané pro stav legislativní nouze zejména proto, že v jejím rámci dochází jednak ke zřetelnému zkrácení legislativních procedur a omezení práv parlamentní opozice, jakožto i k relativizování demokratických principů rádného legislativního procesu. I proto jakékoliv jejich další krácení či omezování práv a principů je třeba považovat za mimořádně závažné, neboť hrozí popření práv opozice i samotného demokratického principu, což by mohlo ovlivnit vážně a trvale samu kvalitu demokracie přinejmenším v jejím vnímání občany. To mimo jiné říká i nález Ústavního soudu z roku 2011.

Je třeba ještě jednou zdůraznit, že podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze není jen hrozba určitých negativních důsledků, ale především existence mimořádné okolnosti, která má potenciál ohrozit základní práva a svobody zásadním způsobem nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Musí být ale dle Ústavního soudu naprostě zřejmé, jaké konkrétní důsledky hrozí podle vlády pro hodnoty vymezené v ustanovení o podmínkách pro vyhlášení stavu legislativní nouze a následného zkráceného legislativního jednání, tedy co odůvodňuje závěr o hrozbě značných hospodářských škod nebo ohrožení základních práv a svobod nebo bezpečnosti státu. Já doufám, že nikdo nenazve to, že vláda bere reálné důchody seniorům, že to nikdo nenazve hospodářskou škodou. To si myslím, že by bylo opravdu nešťastné. Tyto důvody přitom nesmí být svévolné a konkrétní návrh zákona, jehož projednání ve zkráceném jednání vláda navrhuje, musí představovat vhodný prostředek k zamezení vzniku či trvání předmětného ohrožení veřejného zájmu. Nic z toho v případě vládní novely zákona o důchodovém pojištění nepochybňě naplněno není.

Za velmi důležitý považuji i mezinárodní evropský kontext úpravy zásadního omezení legislativního procesu. Pojd'me se tedy na to podívat, jak to tady už někdo citoval, jak to vypadá v sousedních zemích. A nebudu uvádět příklady z Maďarska a Polska, i když i to bych mohl a bylo by to zajímavé. Když ale zároveň vím, že někteří představitelé a hlavně představitelky vládní koalice, eufemisticky řečeno, tuto zemi a její současnou vládu a premiéra příliš nemilují a kolikrát mi to tady zřetelně dávají najevo, použiji příklady z jiných sousedních zemí, vládní koalici daleko bližších. Institut stavu legislativní nouze totiž není českým specifikem. Obdobné instituty jsou zakotveny v ústavách – nikoliv tedy jen v prostých zákonech jako u nás, a to také o ničem svědčí – Spolkové republiky Německo a Rakouska. Při komparaci těchto institutů v daných zemích je zcela zřejmé, že jejich účel, úprava jejich využití, ústavněprávní limity i četnost aplikace se od institutu legislativní nouze upraveného v našem právním rádu značně odlišují.

V Německu stav legislativní nouze vyhlašuje pouze spolkový prezident na návrh spolkové vlády s předchozím souhlasem Spolkové rady, tedy horní komory německého spolkového parlamentu Bundestagu. Prezident ovšem není povinen vyhovět návrhu na vyhlášení stavu legislativní nouze. Disponuje jako koncový politický a ústavní hráč vlastním politickým uvážením, a tedy vlastní politickou odpovědností. A pozor, toto ustanovení nebylo nikdy v historii Spolkové republiky Německo použito a aplikováno.

V Rakousku je institut legislativní nouze na spolkové úrovni předvídaným článkem 18 odstavce 3 až 5 spolkového ústavního zákona. Toto ustanovení tvoří právní základ řešení výjimečných situací, kdy zákonodárný orgán na spolkové úrovni není z různých důvodů usnášení schopný. Stav legislativní nouze je vymezen jako situace, kdy si odvrácení zřejmé

a neodčinitelné škody pro společnost žádá dle rakouské ústavy okamžité přijetí usnesení Národní rady, což je dolní komora rakouského parlamentu. V takovém případě může spolkový prezident na návrh spolkové vlády přijmout odpovědnost svou a Spolkové rady, vlády, takzvaným prozatímním nařízením, jímž může změnit zákon a přijmout opatření k odvrácení škody. Tato prozatímní nařízení nesmějí měnit ustanovení spolkového ústavního zákona a nesmějí představovat trvalé finanční zatížení státu, spolkových zemí, jejich okresů nebo obcí ani finanční závazek občanů. Dále se nesmějí týkat zcizení státního majetku, oblasti pracovního práva – a pozor – práva sociálního pojištění, což je mimořádně zajímavé právě vzhledem k novele zákona o důchodovém pojištění, se kterou dnes přichází česká vláda.

Ústavní soud ve svém nálezu z roku 2011 uvádí, že odůvodňuje-li vláda potřebu přijetí návrhu napadeného zákona ve zkráceném jednání a ve stavu legislativní nouze negativními důsledky vyplývajícími ze skutečnosti, že její návrh zákona o státním rozpočtu s těmito změnami nepočítá, nelze takovou argumentaci z hlediska zákonem vymezených důvodů pro vyhlášení stavu legislativní nouze považovat za přijatelnou. Já jsem přesvědčen o tom, že je to přesně tento případ. To považuji také za velmi podstatné zde sdělit.

Je zodpovědností každé vlády, aby při sestavování návrhu zákona o státním rozpočtu vycházela z platných právních předpisů a v případě, že považuje za účelné dosáhnout jejich změny, aby včas realizovala své oprávnění podat odpovídající návrh zákona, jehož prostřednictvím by dosáhla požadovaných změn. To je přesně ono. Tady vláda měla podat novelu zákona o valorizaci důchodů do legislativního procesu už na podzim loni. A nemůže říkat, že nic nevěděla, protože česká banka jasně věděla, a minula se pouze o 1 %, že v letošním roce bude inflace kolem 18 %. A ty predikce byly dopředu dlouho jasné. Nevím, proč to vláda neudělala. Je možné, že to bylo kvůli prezidentské volbě nebo kvůli dalším věcem. Nechtěla naštvat občany před prezidentskou volbou. Ale to není argument.

A to, co jsem tady říkal, říká Ústavní soud. A říkáme to i my. Pokud vláda chtěla šetřit na výdajích na důchody, měla zákonnou úpravu na změnu valorizačního schématu předložit v minulém roce na podzim. Je to zcela evidentní. My bychom s tím nesouhlasili, protestovali bychom, bojovali a argumentovali bychom proti tomu a samozřejmě bychom proti tomu také hlasovali. Ale byl by to od vlády alespoň férový postup a férová hra, mimochodem i proto, že by své záměry na snížení reálných důchodů odhalila před komunálními, senátními a hlavně před prezidentskými volbami. To je to, o čem jsem teď hovořil.

V souvislosti s příslušnými nálezy Ústavního soudu považuji za důležité zmínit i to, o čem tu hovořila například kolegyně Šafránková, a to je ta skutečnost, že Ústavní soud tehdy opakovaně vyjádřil vážné pochybnosti o samotné ústavnosti aktuální právní úpravy institutu stavu legislativní nouze, která od té doby nebyla změněna. Přeloženo: Ústavní soud sice nepřímo, ale docela zřejmě a jasně sdělil, že tu část jednacího rádu Sněmovny, která se týká stavu legislativní nouze, považuje za protiústavní. Dalo by se říct, že šlo i o přímou výzvu zákonodárcům k tomu, aby tuto úpravu změnili, nebo o výzvu poslancům či senátorům, kteří si myslí něco podobného, aby proti této úpravě podali ústavní stížnost, protože Ústavní soud sám o sobě bez návrhu nemůže příslušná ustanovení k zákonům změnit. I tato skutečnost jasně hovoří pro to, abychom ve věci zkracování legislativního procesu a k využívání jeho nestandardních forem postupovali nanějvýš opatrně a využívali jsme jej co nejméně, pokud vůbec. Ústavní soud dokonce explicitně uvedl a má za to, že by Poslanecká sněmovna měla zvážit novelizaci svého jednacího rádu v ustanovení týkajícím se právě úpravy stavu legislativní nouze tak, aby byla ústavně konformní, tedy v souladu s ústavou.

Dámy a pánové, i na evropské a mezinárodní úrovni, například Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, jsou práva parlamentní opozice chráněna skrze ochranu základních a politických práv příslušníků parlamentních menšin. Obdobně tomu tak je i v České republice. Ústava České republiky sice výslovně nezmiňuje institut parlamentní opozice a z jednacích rádů se o parlamentní opozici pod termínem nevládní politické strany zmiňuje pouze jednací rád

Poslanecké sněmovny. Přesto lze s oporou v ústavně normativním demokratickém principu uplatňujícím se i v požadavku na demokratičnost vnitřních parlamentních procesů a procedur učinit závěr, že výše zmíněná práva parlamentní opozice, to je práva nevládních parlamentních politických frakcí či jednotlivých poslanců a senátorů, jsou v Ústavě České republiky a v ústavně konformně interpretovaných jednacích rádech obou parlamentních komor buď explicitně vyjádřena, například články 27, 28 a 30 Ústavy České republiky, anebo jsou v Ústavě České republiky imanentně přítomna právě pro normativní, hodnotové a závazné působení demokratických principů.

Za pomocí ústavně konformní interpretace jednotlivých ustanovení jednacích rádů ve světle výše zmíněných požadavků vyvěrajících z aplikace principů, které musí ovládat a splňovat rádný legislativní proces, lze i z aktuální podoby jednacích rádů obou komor seznat, že jejím účelem je tato práva opozici garantovat. A proto i já nebudu už moc dlouho mluvit, aby zbytek opozice měl právo ještě se k témtoto návrhům zákona vyjádřit. Ale dovolte, abych to ještě dokončil.

Za náležitý lze tudíž považovat jen takový legislativní proces, který umožňuje racionální diskusi, slyšení všech stran a otevřenou diskusi mezi zastánci konkurenčních názorů, včetně názorů menšinových, podpořených možností aktivní participace účastníků na jeho průběhu. Proto je třeba vymezit a konkretizovat výše předestřená práva parlamentní opozice, která garantují parlamentní menšině aktivní i pasivní účast v parlamentních procedurách. To proto, že její garance a realizace jsou jednou z nezbytných podmínek naplnění požadavků kladených na rádný a férový demokratický legislativní proces. Já doufám, že Ústavní soud bude strážcem tohoto rádného a férového demokratického procesu.

Jedna z rezolucí Parlamentního shromáždění Rady Evropy zahrnuje do okruhu těch práv parlamentní opozice, která se pojí s její účastí na legislativních procedurách, kromě garance její prosté účasti v parlamentním projednávání spojené s možností hlasovat i právo aktivně vystoupit v rozpravě, o čemž tady mluvíme, že ještě mnoho mých kolegů v opozici nemělo právo vůbec dnes vystoupit a vyjádřit se k projednávanému bodu, a dále i garanci možnosti ovlivnit samotnou projednávanou agendu parlamentní schůze, která by tak neměla být pouze v rukou vládnoucí většiny, docílit zařazení nového bodu na pořad jednání či naopak možnosti její blokace nebo oddálení projednávání určitého bodu programu cestou takzvaných obstrukcí. Takže vidíte, že i ty obstrukce jsou součástí normálních demokratických rádů různých parlamentních shromáždění, například Parlamentního shromáždění Rady Evropy. To považuji v souvislosti s dnešní mimořádnou schůzí za velmi, velmi důležité.

Nepřiznání některých z práv, která jsem uvedl, parlamentní opozici, respektive faktické znemožňování jejich rádného a nerušeného výkonu v důsledku jednání vládnoucí většiny, může vést nejen k oslabení legitimity výkonu moci, nýbrž i ohrožení demokratičnosti samotného politického systému. Důležitá je i vyváženosť práv vládní většiny a protivládní menšiny. Tento požadavek je mimo jiné i projevem takzvaného principu vlády na čas, kdy by jak současná vládnoucí většina, tak i opoziční menšina měly mít na paměti, že do jedné či druhé skupiny nenálezejí navždy a že současná vládnoucí většina se může brzy ocitnout v pozici parlamentní menšiny a naopak. Už několikrát jsem to tady během dneška vysvětloval vládnoucí většině, že prostě za tři roky se může stát, že budou nevládnoucí menšinou a budou se zase snažit změnit řád a budou tvrdit, že je vůči opozici nedemokratický. Proto by nemělo docházet k přijímání takových rozhodnutí, která by fakticky znemožňovala výkon práv garantovaných jedné či druhé jmenované skupině.

A teď závěrem uvedu ještě něco k ústavním kritériím pro vyhlášení stavu legislativní nouze a projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání podle § 99 jednacího rádu Poslanecké sněmovny. Nebude to žádná teorie. Použiji pouze formulace a jejich parafráze bez narušení podstaty a smyslu sdělení.

Poslanecká sněmovna jako celek, a to je důležité, má stav legislativní nouze i samotné zkrácené jednání plně ve svých rukou. Má právo při projednávání programu schůze stav legislativní nouze i zrušit nebo se rozhodnout, že se nebude jednat ve zkráceném jednání, pokud usoudí, že podmínky pro jeho vyhlášení pominuly nebo podmínky pro zkrácené jednání vůbec nejsou dány. Není to tedy žádná danost či povinnost na věčné časy. Jedno a druhé není to samé. Stav legislativní nouze nerovná se, nebo nemusí se rovnat, automaticky zkrácené jednání o příslušném návrhu zákona. Stav legislativní nouze v konečném důsledku znamená i narušení či relativizování demokratických principů ovládajících legislativní proces proto, že z důvodu rychlosti přijímání předkládaných vládních návrhů zákonů je znemožněna důkladná příprava a seznámení se s projednávanou materií a celkově jsou omezeny a zkráceny parlamentní procedury rozpravy.

Dochází tak k výraznému omezení potřebné parlamentní rozpravy a debaty a Poslanecká sněmovna se v takové situaci může snadno stát pouhým schvalovatelem vládou předložených návrhů zákonů, aniž by tyto záležitosti byly podrobeny důkladnému zkoumání a rozvažování, případně aniž by čelily kritice či přednesení alternativních návrhů. Zmíněný nedostatek se stává o to závažnějším, jedná-li se o návrhy zákonů s dopady do sféry základních práv a svobod adresátů takto přijímaného zákona, což je v případě návrhu na snížení valorizací důchodů jednoznačně naplněno, protože jde o zásah do sociálních práv jejich příjemců, o zásah do práva na přiměřené sociální zabezpečení ve stáří, v nemoci či ve vážném zdravotním stavu, což platí pro invalidní důchodce. A to jsou ústavní práva, vážení.

Ústavní soud také konstatoval, že ústavní pořádek explicitně připouští možnost automaticky projednat vládní návrh zákona ve zkráceném jednání pouze na základě ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, a to v době stavu ohrožení státu nebo válečného konfliktu. Stanoví-li tedy ústavní pořádek takovou možnost pouze v jediném případě, je zřejmé, že za jiných situací to obecně i automaticky prostě není možné. Ústavodárce a strážce ústavnosti, Ústavní soud, se tedy rozhodl tuto možnost připustit jen v opravdu extrémních a mimořádných situacích. Tak já jsem zvědav, a nemůžu si to odpustit, jak s tím Ústavní soud naloží v této situaci v čele se svým předsedou panem Rychetským. A těším se na to.

Lze tedy sice připustit, že na úrovni zákona, jednacího rádu, se zakotví další případy, kdy lze zákony projednat ve zkráceném řízení, avšak protože smyslem ústavněprávní reglementace zkráceného projednávání je ochrana práv a principů ovládajících legislativní proces v demokratickém právním státě, využití institutu legislativní nouze je možné jen za předpokladu širokého konsenzu v Parlamentu, respektive v jeho příslušné komoře. A to rozhodně tady není, protože je to přesně 50 na 50 nebo 60 na 40, kdy opoziční menšina samozřejmě s legislativní nouzí ani se zkrácením jednání nebo v jednání o zkráceném jednání nesouhlasí.

Ústavní soud dokonce uvádí, že by mělo jít o souhlas aklamací, případně aspoň o takovou většinu, která je srovnatelná s většinou vyžadovanou k přijetí ústavního zákona. Kolegové, toto považuji za velice důležité a podstatné. Poslouchejte dobré. Ústavního zákona. Kolik to je? 120. 120. To jsem přesvědčen, že tedy vládnoucí koalice vůbec nemá. A těším se na jednání Ústavního soudu. Anebo jen tehdy, kdy typová závažnost situací, v nichž bude stav legislativní nouze použit, odpovídá svou závažností situacím, s nimiž počítá ústavní pořádek pro zkrácené projednání návrhu zákona, a to je pouze stav ohrožení státu nebo válečný stav. To je podle mého názoru ten hlavní klíč k tomu, jak máme přistupovat ke stavu legislativní nouze a zkráceného zákonodárného procesu.

Dámy a pánové, vše, co jsem v této své řeči uvedl, se opírá o autoritativní pravomocná rozhodnutí a nálezy českého Ústavního soudu ve věci stavu legislativní nouze a s tím souvisejícího zkráceného jednání o návrzích zákonů, kdy je rádný legislativní proces v podstatě degradován na formální proceduru umožňující vládě schválit v podstatě cokoliv během jediného dne. Proto s tím také tak bojujeme. My nechceme zítra další zkrácené jednání ani žádnou další legislativní nouzi kvůli něčemu, na co vláda zapomněla, nebo neměla dostatek

politické odvahy to protlačit před volbami. Prostě bude se tady jednat legitimním legislativním procesem. A jestli ne, tak prostě vláda bude muset několikrát znova čelit žádosti o nedůvěru.

Co jí umožní na čas de facto vypnout standardní ústavní a demokratický parlamentní mechanismus. Je to přesně tak. Legislativní nouze, anebo zkrácené řízení, ještě jednou to zopakuji, umožňuje vládě na čas de facto vypnout standardní ústavní a demokratický parlamentní mechanismus. A to podle mého názoru není možné. A samozřejmě opozice má kontrolní roli a ta to musí bránit a my tomu budeme bránit.

Z konkrétní judikatury Ústavního soudu a ze samotné podstaty českého ústavního pořádku jednoznačně vyplývá, že použití formátu stavu legislativní nouze při projednávání vládního návrhu na změnu zákona o důchodovém pojištění ve věci zpětného snížení valorizace důchodů není v souladu s ústavou. Není v souladu s ústavou. Říkám to zde opakovaně, nahlas a podrobně, protože všichni jsme na ústavu přísahali a skládali svůj slib. Já to beru vážně a považuji to za hlavní princip mé práce. A tak to tak berte prosím i vy. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk z lavic SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s přednostním právem vystoupí pan poslanec Vondráček, který je pověřený klubem ANO přednést stanovisko poslaneckého klubu hnutí ANO. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, tak jsem se konečně dostal se stanoviskem poslaneckého klubu na řadu. Asi vás nepřekvapím, že stanovisko poslaneckého klubu ANO je, že nejsou splněny podmínky pro projednání ve zkráceném řízení. Tečka. A teď bych vlastně mohl odejít. Toto je to nejzákladnější stanovisko, které by tu mělo zaznít. Ale ačkoliv jsme konstruktivní opozice a po všech těch tahanicích a poté, co už tady dochází v podstatě k fyzickým újmám u některých poslanců, kdy už tady jsme opravdu bez přestávky na oběd, v podstatě jednáme tu celé noci, tak už jsme aspoň souhlasili s tou lhůtou na těch 8 hodin, abychom prostě tady trošku vrátili nějakou humánnost do toho jednání. Tak já třeba zkrátím nějak svoje vystoupení, nicméně zásadní námítky zaznít musí, protože jsou potom stěžejní pro projednání Ústavního soudu a budou stěžejní pro posouzení jednotlivými soudci Ústavního soudu.

Co nás nejvíce trápí, že to zkrácené jednání, o kterém tu dneska zase budeme jednat, je něco výjimečného. To je opravdu výjimka z pravidla. To je výjimka, kterou stanoví a o které hovoří ústavní pořádek, zákon o bezpečnosti České republiky v čl. 8, jenom v případě válečného stavu nebo ohrožení státu, což jsou jistě od situace, které jsou extrémní, extrémní svou intenzitou, kdy dochází k ohrožení podstaty státu, a následně jednací rád Poslanecké sněmovny akorát rozšiřuje ještě tyto možnosti o značné hospodářské škody a ohrožení lidských práv občanů České republiky. Nicméně ve stejně intenzitě. Já neshledávám vyplacení valorizace důchodcům jako stěžejní ohrožení státu v intenzitě válečného stavu. Nebo jak tady někdo už poznamenal na mikrofon, tak to jsme tedy ve válečném stavu s důchodci? Konečně máme jasno v tom, o co vlastně pětikoalici jde. Vyhlásila válečný stav důchodcům v této republice.

Ono by se to nestalo, kdyby na to bylo více času. A jediný důvod, proč to projednáváme v tomto neblahém režimu, který porušuje zákony a je v rozporu s ústavou a pravidly, která stanovil i Ústavní soud ve svých ústavních nálezech, které jsou tady hojně citovány oběma stranami, a každý si čte to, co se mu hodí, tak jediný důvod je ten, že to ta koalice podala až v únoru. Máme na to pár dní. A jestliže se to nestihne, tak koalice ví, že má velký problém. Svůj problém s bilancí státního rozpočtu. Ale to, že se spěchá, ještě není ústavní důvod pro to, aby se měnily parlamentní procedury.

Já plně respektuji, že většina má právo vládnout. On nám to tady pan poslanec Výborný četl myslím už třikrát, tu pasáž z toho ústavního nálezu. On pak schválně nečte ten zbytek: při

respektování práv parlamentní menšiny, při respektování principu plurality demokratického procesu, takzvaného principu slyšení stran. To je strašně důležité pro platnost jakékoliv parlamentní diskuse. Vy ale, abyste to stihli, a jiný důvod pro to není, jenom prostě jste v časovém presu, tak vy měnите pravidla. A z toho, co má být výjimka, začínáte dělat pravidlo, protože já už tady vystupuji popáté, tady v této věci.

Já jsem vystupoval u pandemického zákona, že jste to ohnuli a že jste zneužili zkrácené jednání. Já jsem vystupoval u energetického zákona. Koneckonců já jsem vystupoval i u zmrazení platů ústavních činitelů, protože tam jste to taky zmrazili v podstatě zpětně a retroaktivně. Akorát to je téma, kde je jasné, že se nenajdou poslanci, kteří by to na ten Ústavní soud dali, aby to ten Ústavní soud zkoumal, protože pak by to bylo vnímáno veřejností, že jsou to asi nějací nenažranci, kteří chtějí svoje platy za každou cenu. Ale už tenkrát to bylo protiústavní z mého pohledu.

Vy měnите pravidla do té míry, že víte, že máte... Kdyby to bylo sportovní utkání, kdyby to byl třeba fotbal a zbývalo pět minut dokonce, a vy víte, že potřebujete dát gól, a i když už hrajete v přesilovku jedenáct na devět, tak pořád se vám nedáří dát ten gól. Tak změňte pravidla. A to pravidlo třeba je, že ten protivník nemůže hrát pravou nohou. Tak to vnímám já.

Vy jste nám omezili řečnickou dobu v rozporu s jednacím řádem. Vy jste odhlasovali jednání o setrvání nouzového stavu, stavu legislativní nouze na určitou hodinu určitým hlasováním, to znamená, nemohla vystoupit ani přednostní práva, nemohli vystoupit ani ti, třeba já se stanoviskem klubu, a nemohla vystoupit většina poslanců. A vy se pořád oháníte tím, že to u toho EET prošlo a že to je v pořádku. A já vám tedy opakovaně četl pasáže z ústavního nálezu, kde se píše, že lze zvažovat porušení ústavy. Ale podstatné je to, jestli té opozici byl dán přiměřený prostor. Ale u toho EET to bylo 270 dní, 40 hodin čistého času diskuse v tom bodu. A když se najde analytik, který si tu práci dá, tak zjistíte, že tam bylo prodlužování účelové u jiných bodů, kdy jiné body, které by trvaly deset minut, tak trvaly celé hodiny, že se tam načítal umělý program. A když se to všechno sečte, pane ministře, tak to bude víc jak třikrát 40 hodin. Já si to pamatuju, já jsem u toho byl. Samotné debaty o EET bylo málo, ale těch obstrukčních bodů kolem toho, těch byly mraky. Těch byly mraky!

Pokusím se tedy vystoupit jako konstruktivní opozice. Zkrátím to, abych aspoň některým kolegům umožnil ještě vystoupení. Ale vezměte si, že opravdu jsme si s tím dali práci. Máme analýzy tří ústavních právníků, které jsem původně chtěl tady přečíst, aby byly k dispozici pro rozhodování Ústavního soudu. Já to tedy nějakým způsobem zredukuji a budu se věnovat stavu legislativní nouze a zkrácenému řízení v obecné rovině, abyste věděli, jaké je stanovisko poslaneckého klubu hnutí ANO obecně o tom stavu legislativní nouze. A já chápu, tady byla včera už taková frustrace, že se opakuje ta diskuse. No to je proto, že ta pravidla se ohýbají.

Ted' už taková krátká odbočka. Tahle schůze byla svolána na podpisy. Zákonodárce, když psal ten jednací řád, tak svolávání schůze na podpisy, to byla úplně jiná instituce. To bylo pro tu parlamentní menšinu, aby se aspoň občas domohli svých práv a aby je ta většina tak neválcovala. A teď už je to zneužíváno pravidelně. Už se z toho stává norma, že si parlamentní většina svolává na podpisy schůze, aby se nemohl měnit program. Myslím si, že to je novum tohoto volebního období, kam moje paměť sahá a co jsem si nastudoval. A takové množství vládních podpisových akcí s prominutím tady ještě nikdy tolík nebylo.

Stav legislativní nouze a z něj vyplývající zkrácení řízení je určen pro přijímání zákonů v době mimořádné, kdy je znemožněna nebo ztížena činnost parlamentu anebo hrozí nebezpečí z prodlení. Vyznačuje se přijímáním právních předpisů s mocí zákona v krátkém čase. Za monarchie, udělám takovou trošku edukativní vložku, za monarchie byla tato situace řešena tím, že v době, kdy nejednala říšská rada, si zachovával zákonodárnou působnost panovník formou císařských nařízení dle § 14 státního základního zákona, a právní předpisy s mocí zákona tak mohly být schváleny rychle a bez účasti parlamentu. To bylo velmi monarchistické. Císařské nařízení s mocí zákona muselo být podepsáno všemi členy vlády a ztrácelo platnost, pokud

nebylo vládou předloženo k dodatečnému schválení říšskou radou poté, co se konečně mohla sejít. Tento systém se uplatnil především za první světové války 1914 až 1917, než císař, král český, znovu svolal říšskou radu.

V době Československé republiky, což myslím 1920 až 1992, bylo zabezpečeno přijímání nouzového zákonodárství formou zákonných opatření, která původně přijímal stálý výbor Národního shromáždění v roce 1920 až 1939, a v letech 1948 až 1992 to bylo předsednictvo parlamentu – Národního a Federálního shromáždění, České národní rady. Nejtypičtější dobou, kdy se naplnila podstata nouzové zákonodárství, a to je sousloví, které si zapamatujte – nouzové zákonodárství. My bychom tu měli produkovat nouzové zákonodárství, ale v té nouzi je jenom tato vláda, nikdo jiný. Všechny projevy, které jsme slyšeli, a všechny důvody patří do standardního legislativního procesu a pro zkrácené jednání a stav legislativní nouze zde opravdu není žádný obhajitelný objektivní důvod.

Nejtypičtější dobou, kdy se naplnila podstata nouzového zákonodárství, bylo období po mnichovské smlouvě v roce 1938, kdy byla přijata řada zákonných opatření reagujících na obsazení značného území republiky cizí mocí. Taková to byla situace, takové to bylo ohrožení. Mimo válečný stav a stav ohrožení státu je řešen stav legislativní nouze obyčejnými zákony a je to jednací řád Poslanecké sněmovny a jednací řád Senátu.

Rychlejší projednávání se týká jen vládních návrhů zákonů a každá Sněmovna může autonomně posoudit, zda stav legislativní nouze skutečně trvá. To tady ještě nezaznělo, že ještě nás čeká Senát. I když nedělám si velké iluze. Prezident není vázán stanoviskem vlády a Parlamentu. A souhlasí-li s legislativní nouzí, podepisuje zákony ihned po doručení. Pokud by však nesouhlasil, může využít svého práva veta po dobu 15 dnů od doručení zákona. To je první velká otázka, která stojí před nově zvoleným prezidentem. Byl jsem dotazován i médií, jaký je můj odhad. A já jsem říkal, je to 50 na 50. Buď je to opravdu prezident všech, buď bude dělat svoji vlastní politiku a bude mít svůj vlastní názor a bude se řídit tím, co je správné, a bude se řídit ústavou této republiky, a pak to nepodepíše, a my jsme se tady prospali na těch pohovkách zbytečně, anebo je to opravdu vládní kandidát, který v podstatě půjde vládní koalici na ruku, protože oni kvůli němu vlastně tohle celé dělají. Protože aby nebyl náhodou nějakým způsobem podpořen protikandidát Andrej Babiš, pro kterého by to byla voda na mlýn samozřejmě, kdyby se vědělo před volbami, že pětikoalice chce sáhnout na valorizační mechanismus, tak to byl jediný motiv – neposílit kandidáta Babiše. Proto tady spíme teď po nocích. Proto to dáváte pozdě. A teď se tedy uvidí, co pan prezident. Jestli tedy opravdu je to všechno jedna parta, která má dolní komoru, horní komoru, prezidenta, předsedu Ústavního soudu, který taky jednoznačně už politicky vystoupil ze stínu Ústavního soudu a jednoznačně vyjádřil, na čí straně stojí, ačkoliv k nim na stůl doputuje tady tento zákon. A já tu odpověď nevím. My se to od pana prezidenta dozvím asi v nejbližších dnech.

Za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, vyhlásí předseda Poslanecké sněmovny na návrh vlády stav legislativní nouze na určitou dobu. Sněmovna může stav legislativní nouze zrušit nebo omezit dobu, na niž byl vyhlášen. To jsme se pokusili, nebyli jsme úspěšní. Ve stavu legislativní nouze může předseda Poslanecké sněmovny na žádost vlády rozhodnout, že předložený návrh zákona bude projednán ve zkráceném řízení. A to je, co nyní řešíme. Návrh zákona, který má být projednán ve zkráceném jednání, přikáže předseda jednomu z výborů a současně stanoví nepřekročitelnou lhůtu, do které mu má výbor předložit usnesení se stanoviskem k věci. To je to, co vám vyčítáme nejvíce, že nebyl skoro žádný čas na projednání ve výborech.

My jsme se teprv včera dozvěděli, že se snad jedná o nějakou částku 600 miliard, a zaznělo to tady dvakrát na mikrofon. Já věřím, že na tom příslušném výboru by byli lidé a odborníci, kteří by se vyjadřovali k těm částeckám, a jak jste na ty částky došli. Jak vlastně došlo k tomuto výpočtu? A je to správný výpočet, nebo je to jenom nějaká další demagogie? Bohužel k tomuto nedošlo. To je ta podstata věci, že vy jste znemožnili opozici její práci, vy jste ji

zkrátili na jejich právech, což samozřejmě má zásadní důsledky potom v kvalitě té právní normy a v tom, že to neodpovídá vlastně rozložení sil politických sil nejen v Parlamentu, ale ve společnosti jako celku.

Ve zkráceném jednání může samozřejmě jednat i Senát. Senát může projednat návrh zákona postoupený Poslaneckou sněmovnou, jestliže byl tento návrh projednán v Poslanecké sněmovně ve zkráceném jednání a jestliže vláda o to požádala. Předpokládám, že vláda požádala. Návrh zákona, který má být projednán ve zkráceném řízení, předseda Senátu postoupí organizačnímu výboru a neprodleně rozešle všem senátorům a senátorským klubům. Organizační výbor bezodkladně přikáže návrh zákona výboru, popřípadě výborům, a určí lhůtu, do které musí výbory návrh zákona projednat. Současně doporučí předsedovi Senátu, aby návrh zákona byl zařazen na začátek pořadu schůze Senátu, a tuto schůzi je předseda Senátu povinen svolat tak, aby byla zahájena nejpozději do 10 dnů od postoupení návrhu zákona. To samozřejmě vláda má spočítané, že to musí stihnout do nějakého data, že ještě musí zasedat Senát, a proto tady nejsou ani přestávky na oběd, proto tady jednáme celé noci, protože ví, že ještě senátoři se s tím taky musí nějak vypořádat.

Víte, stav legislativní nouze byl vládní většinou zneužívám k rychlejšímu prosazení vládních návrhů zákonů a k omezení práv opozice, a proti tomu se právě postavil ten Ústavní soud v roce 2011. A jsou to ty ústavní nálezy, které jsme tady už asi desetkrát zmiňovali, dvacetkrát, padesátkrát. Je to především ten nález 55/10 a 53/10, který z tohoto důvodu zrušil zákony přijaté ve stavu legislativní nouze, pokud pro tento stav nebyly ověřitelné a reálné důvody. Ústavní soud uvedl, že právní úprava i samotný výkon legislativní procedury musejí zohledňovat principy dělby moci, pluralismu, svobodné soutěže, politických sil, princip reprezentativní demokracie, který je založený na svobodném výkonu mandátu a rovnosti členů parlamentu, na svobodě, projevu a svobodné parlamentní rozpravě, Princip většinového rozhodování a od něj neoddělitelný princip ochrany menšin, které jsou na parlamentní půdě představovány parlamentní opozicí. Mezi tyto stejnější principy náleží teď zásada slyšet všechny strany, o které jsme tu marně hovořili dvě noci, vždy nejvíce okolo půlnoci. A konečně i požadavek veřejného a transparentního projednání zákona. Institut vyhlášení stavu legislativní nouze omezuje či relativizuje shora uvedené ústavní principy, a proto musí být podmínky o použití vykládány velmi restriktivně.

Podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze je existence mimořádné okolnosti, která má potenciál ohrozit základní práva a svobody, anebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Takovouto okolností může být jen situace, která se zjevně vymyká běžnému průměru politických procesů vnitřních i vnějších, nebo může jít o situaci přírodní katastrofy. Vyhlášení stavu legislativní nouze a projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání lze akceptovat jen jako výjimku z pravidla, a to za předpokladu zvlášť závažných důvodů, kdy zájem na bezprostředním přijetí zákona v kontextu konkrétních okolností převáží nad obecnými požadavky ústavního pořádku na zákonodárný proces. Podle našeho názoru nepřevážily, nejsou zde dány podmínky, abyste omezili parlamentní zákonodárný proces, protože jediným důvodem je, že jste to podali pozdě a že vás tlačí čas. Ale to je problém té vlády, to není problém té opozice. Jednací řád Poslanecké sněmovny umožňuje použít stav legislativní nouze jen v případě tedy ohrožení základních práv a svobod zásadním způsobem, ohrožení bezpečnosti státu zásadním způsobem a hrozby značné hospodářské škody státu.

A teď k těm jednotlivým bodům. Ohrožení základních práv a svobod. A už jsem o tom tady taky mluvil v těch půlnocích debatách. V případě valorizace důchodů jde o naplnění ústavního práva na to, že občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, to je čl. 30 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i při ztrátě živitele, kterou v našich zemích realizuje formou důchodů. Valorizace důchodů je pak projevem materiálního pojetí aplikace základních práv a svobod. Materiální pojetí zabraňuje tomu, aby se ze základních práv a svobod nestala jen prázdná skorápka, a konkrétně, aby při nezměněné absolutní částce důchodů nedošlo díky inflaci k jejich radikálnímu snížení až vytunelování.

Valorizace zajišťuje zachování základního práva na důchod ve stáří, invaliditě nebo při ztrátě živitele ve vztahu ke spotřebnímu koší tím, že se aktuální výše důchodu důchodců v peněžním vyjádření upraví s ohledem na reálný pokles hodnoty peněz způsobený inflací.

Závěr tedy je, že existence dlouhodobě známého valorizačního mechanismu vázaného na inflaci je naplněním základního práva, nikoliv jeho ohrožením. Nelze tedy pro vyhlášení stavu legislativní nouze použít důvod ohrožení základních práv a svobod, a už vůbec ne zásadním způsobem. Naopak je otázkou, zda zákonná novela navržená k projednání ve stavu legislativní nouze upravující vazbu valorizace důchodů na růst inflace neohrožuje toto základní právo důchodců. Jedno je jisté. Určitě ho snižuje, protože fakticky ve vztahu ke spotřebnímu koší ten důchodce díky akci této pětikoalice bude mít menší zdroje, nebude mít taky prostředků na své potřeby.

Dále. Bezpečnost státu se tradičně dělí na vnitřní a vnější. Pokud by byla ohrožena vnější bezpečnost a Parlament tuto skutečnost uznal, mohl by vyhlásit stav ohrožení státu – což neučinil. Mluvím čistě hypoteticky. Rovněž nevyhlásil válečný stav. My nejsme ve válce, kromě toho, že tedy koalice je ve válce s důchodci. Nejsme ani ve stavu ohrožení státu. Předseda vlády Petr Fiala sice uvedl výrok, že jsme ve válce, který byl hrubě nepravdivý a na nějž pak odpověděl, že je to přece metafora, ale každý si může udělat závěr o tom, zda to byla lež, pokus uvést obyvatelstvo v omyl, nebo jenom metafora, za kterou se nepravdivý výrok vydává nebo schovává, jak odpověděl Úřad vlády v rámci interpelace. Nebo to byla žádost o informaci dle zákona? Teď si nejsem jistý.

Vnitřní bezpečnost státu může být ohrožena více faktory. Někdy je tendence vlády vydávat za ohrožení vnitřní bezpečnosti i vyjadřování vládě nepohodlných názorů lidmi, což dokazuje vypnutí vládě nepohodlných jevů na základě iniciativy Vojenského zpravodajství v únoru roku 2022, címž jsme se přihlásili k tradici Vítězného února mimochodem. V demokracii je totiž využití svobody slova i proti vládě přípustné. V České republice rozhodně nedochází k ohrožení, nebo nedochází v rámci vnitřní bezpečnosti aktuálně k nějakým jevům, třeba masové rabování nebo občanské nepokoje, které lze označit za ohrožení vnitřní bezpečnostní státu zásadním způsobem.

Závěr tedy je, že valorizace důchodů nemá spojitost ani s vnější, ani s vnitřní bezpečnosti státu, a tedy pro vyhlášení stavu legislativní nouze nelze použít tento důvod.

A teď ten stěžejní, na které se odkazuje důvodová zpráva – hrozba značné hospodářské škody státu. A já tady znovu opakuji, a už jsme se tady o tom taky bavili a střetli, škoda se v právu chápe jako újma. Škoda je v občanském i trestním právu podmíněna protiprávním stavem. V daném případě v rámci legislativního procesu lze aplikovat i širší chápání škody i jako újmy, která nemusí být podmíněna porušením práva, protože nastala v důsledku zásahu vyšší moci, vis maior, což mohou být povodně nebo jiné přírodní katastrofy. I přesto, že lze akceptovat v rámci stavu legislativní nouze širší pojetí škody, nelze pod škodu podřadit plnění zákonné povinnosti státu. Vyplácení důchodů je plnění ústavního a zákonného závazku státu vůči poživatelům této důchodů, kteří jako příjemci této důchodů na ně mají právo, a to ve výši stanovené zákonem, včetně zákonné valorizace. Standardní dodržování zákona nemůže být škodou. To je to, oč tu běží.

Bylo by zcela nesmyslné všechny výdaje ze státního rozpočtu označit za škodu. Státní rozpočet se skládá z příjmů a výdajů a je jeho smyslem své příjmy přeměnit na výdaje. Za škodu by šlo označit nezákonny výdaj dosažený například podvodem vůči státu, ale nelze v žádném případě za škodu označit výdaj ústavní a zákonný. To by dovedeno do absurdna vládě umožňovalo označit za škodu nejen důchodovou valorizaci, ale vlastně i důchody samotné, což je zjevný nesmysl. A mimochodem, touto argumentací pracovalo více ústavních právníků. A já tady zrovna cituji jednoho z nich, to není z mé hlavy. Naopak důchody jsou vypláceny na základě zákona, ale mají i ústavní základ, o kterém jsem mluvil.

Je s podivem, že vláda označuje za škodu výdaj státního rozpočtu pro důchodce, kteří jsou občany státu, výdaj, který je ústavní, který je zákonný, ale už neoznačuje za škodu například nákup předraženého vojenského materiálu. Co třeba nákup velmi drahých stíhaček, kdy peníze půjdou mimo nás stát zahraničním výrobcům, zbrojařským koncernům, přičemž samozřejmě o nákupu drahých stíhaček a zbraní ústavní předpisy vůbec nic neříkají? Pokud má vláda nedostatek peněz, což je zjevný důvod, proč tady vlastně sedíme, je její povinností zajistit ústavní platby, pak zákonné platby a pak ty ostatní platby. A pokud na všechny platby nemá, tak musí seškrvat platby, které nemají ústavní a zákonný podklad, a ne naopak. Neodpustím si zas tu připomínku. Pan Stanjura říkal, že přece ty peníze má. Tak proč se tady scházíme ve zkráceném řízení? Proč neprobíhá řádná legislativní nebo zákonodárná debata ve třech čteních, jak má být?

Můj závěr a jako stanovisko hnutí klubu ANO tedy je, že valorizací (valorizace) důchodů stanovenou (stanovená) zákonem, která je realizací materiálního pojetí ústavního práva na zabezpečení v určitých životních situacích, není škodou, a tedy nelze použít tohoto důvodu pro vyhlášení stavu legislativní nouze.

Další podmínkou, která musí být splněna, je nenadálost situace. O tom jsme si tady už za ty dva tři dny taky hodně vyslechli. Jednací řád Poslanecké sněmovny sice výslovně nezmiňuje, že by podmínkou vyhlášení legislativní nouze měla být nečekanost a náhlos ohrožení základních práv a svobod zásadním způsobem, ohrožení bezpečnosti státu zásadním způsobem nebo hrozby značné hospodářské škody, ale tato podmínka vyplývá z koncepce stavu legislativní nouze jako mimořádného stavu v zákonodárství využitelného jen v tísni státu, který vede mimo jiné ke zkrácení práv opozice. Je tedy nepřípustné, aby si vláda schovávala určité návrhy do šuplíku a přicházela s nimi účelově na poslední chvíli. Aby zkrátila řádnou diskusi v Parlamentu a protlačila určitou zákonnou změnu bez ohledu na platné zákony. A já upozorňuju, jednací řád je zákon. To, že my jsme poslanci a že jsme tady nějaký suverén, to ještě neznamená, že ten zákon nemusíme dodržovat, protože nad námi už nikdo není. My bychom naopak měli být vzorem, a tedy bychom měli dodržovat zákon.

Jestliže vláda ví o určitém problému, který podle ní vyžaduje zákonnou změnu, musí jej řešit včas v rámci běžného zákonodárného procesu. Liknavost, neschopnost či účelovost v jednání vlády vůči Parlamentu nemůže a nesmí být důvodem pro snadnější způsob mimořádného projednávání návrhu zákona.

Současné platné znění § 67 zákona o důchodovém pojistění upravující důchodovou valorizaci je v zákoně o důchodovém pojistění již řadu let. Podstata, že se důchody zvyšují v závislosti na růstu cen, pokud od poslední valorizace překročí růstem 5 %, je v zákoně dlouhodobou, možná bych řekl dlouhodobou trvalkou. Vláda Petra Fialy byla jmenována v roce 2021, 17. prosince. Již od tohoto dne při aplikaci zásady, že neznalost zákona neomlouvá a že státní orgán musí znát právo, je nutné vnímat jako nevyvratitelnou právní domněnku, že vláda věděla o tom, že růst cen je závislý na inflaci a rozhodující pro mimořádnou valorizaci a dosažení pětiprocentního růstu cen od poslední valorizace. Domněnka podle právní teorie platí, i když se prokáže, že příslušní členové vlády nemají o našem právu znalost žádnou, což se zřejmě projeví, protože jde o domněnku, kterou nelze vyvrátit.

Materiální podmínkou, aby se § 67 zákona o důchodovém pojistění v oblasti mimořádného zvýšení důchodů naplnil, je inflace ve výši alespoň 5 %. Podle tabulky zveřejněné Českým statistickým úřadem dosáhla míra inflace krátce po nastupu vlády Petra Fialy 9,9 % v lednu 2022, 18 % v září 2022 a pak jen mírně poklesla. I když jde o obecnou inflaci, zatímco pro důchodce, a já už tu nejsem jediný, kdo to tady zdůrazňuje, zatímco pro důchodce je určující míra růstu cen jejich nákladů, je zřejmé, že jejich životní náklady vzrostly obdobně. Dokonce i více, protože tahounem inflace bylo zdražení energií a potravin, což je pro důchodce významná část výdajů.

Tedy vláda již od léta roku 2022 věděla, že inflace je obrovská. Řeknu to naplacato – nijak proti růstu inflace nezasáhla. Vzpomínejme s láskou na ta vyjádření, že rozpočet je protiinflační, že tato vláda bude bojovat proti inflaci, a z pěti to dotáhla na 19 %. Mohla též předpokládat, že v lednu 2023 inflace bude o něco vyšší, protože – a opravdu ty signály ze společnosti byly ze všech stran. Na mě se obraceli opravdu mí spolužáci, mi letití přátelé, kamarádi, že bude vyšší. Protože řada výrobců a prodejců upravuje své ceny k začátku nového roku. Spoustě výrobců taky skončila fixace energie právě ke konci roku a nevěděli vůbec, za kolik v lednu budou nakupovat. Omezovali výrobu. V pátek šli lidi domů, aby vůbec nemuseli zavírat. To jsou všechno jevy, o kterých samozřejmě ta vláda musela vědět. A jestli ne, tak už je naprosto odtržená od společnosti, ve které žije, a žije úplně někde jinde, žije ve Strakovce a nikam jinam nechodí.

I kdyby však lednová inflace byla o něco málo vyšší a nedošlo ještě k naplnění zákonných podmínek pro valorizaci, jistě by se tak stalo jenom o měsíc později, v únoru 2023 – a stalo se. A vláda neudělala nic a rozpočtově nepředpokládala s navýšením důchodů. To nás vede k závěru, že ten zákon, který teď projednáváme po nocích, už dávno měli nachystaný v šuplíku a jenom čekali na tu správnou příležitost.

Vláda neřešila problém valorizace důchodů, přestože znala, či měla znát, zákonnou úpravu i míru inflace, která směřovala již od léta 2022 k naplnění mimořádné valorizace. Přitom vláda navrhla a nechala projednat v Parlamentu v roce 2022 dva návrhy zákonů měnící zákon o důchodovém pojištění a tyto byly přijaty. Byl to zákon č. 221/2022 Sb. ze dne 20. 7. 2002 (2022), tisk Poslanecké sněmovny 237, volební období 2021 až 2025, a zákon č. 455/2022 Sb. ze dne 13. 12. 2022, sněmovní tisk 301. Je tedy zřejmé, že se vláda zabývala v roce 2022 opakováně zákonem o důchodovém pojištění, a dokonce i ve druhé polovině roku, kdy měla znát obrovskou míru inflace a svou neschopnost inflaci snížit, přesto nic nečinila, přesto tam nestanovila například strop. Respektive neudělala nic pro změnu toho valorizačního schématu.

Výmluvy na předsednictví v Radě Evropské unie jsou zcela nedůvěryhodné ve světle toho, cím se vláda a zejména ministr práce a sociálních věcí v důchodovém pojištění zabývali. V rámci § 67d odst. 1 písm. d) a e) zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 455/2002 Sb. z 13. 12. 2022, ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka, místo aby v rádném legislativním procesu řešil případnou valorizaci, se věnoval tomu, jak snížit důchod předsedům Českého a Moravskoslezského zemského národního výboru, zrušených 1948, předsedům Národního a Federálního shromáždění do 17. listopadu 1989. Ti jsou však všichni mrtví a nemají žádný důchod. Tedy není co snížit, což lze zjistit na internetu či dotazem na historiky zabývajícími se moderními dějinami. Přesto pan ministr Jurečka snížení důchodů těmto mrtvým funkcionářům výslově řešil v zákoně.

Taková úprava nemá žádný smysl, leda by šlo o novodobou zákonnou obdobu staré známé nenávisti až za hrob, kterou ztělesňuje synoda mrtvých v roce 897, kdy papež Štěpán VI. nechal z hrobu vytáhnout svého předchůdce papeže Formosa a mrtvého jej soudil. Je to pozdní boj s totalitou po 33 letech, jako kdyby v roce 1951 někdo viděl hlavní problém doby v důchodech úředníků a politiků habsburské monarchie.

Kde byli lidovci v době, kdy byl boj proti totalitě nebezpečný? A pak věrme slibům, že se budou odstraňovat zbytečné právní regulace. Máme tady na stole obsoletní právní předpisy, bude se jimi zabývat ústavně-právní výbor na své další schůzi, a do toho jsme přijímali zákony o tom, že se berou důchody mrtvým. Samo o sobě to však dokazuje diletantství a neschopnost Ministerstva práce a sociálních věcí, které v zákonodárném procesu řeší nesmysly a nikoliv podstatné věci. Na něco čas je, na něco čas není.

Tak pan ministr si mě přišel poslechnout osobně

A teď to nabývá, teď to má větší grády. Tak pojďme. Předčasné důchody 2022, pane ministře, v roce 2022 žadatelé o předčasné důchody zavalili správy sociálního zabezpečení.

Kdo si v roce 2022 požádal o předčasný důchod, bude mít měsíčně až o několik tisícovek více, než kdyby získal řádný důchod v roce 2023. A jak je to možné? Je nesmyslné, že kdo pracuje déle a podá si žádost o důchod, až na něj bude mít nárok, tak na tom bude hůře. Chápu to správně, já se svým laickým vzděláním právním?

Právo a spravedlnost nejsou totéž a tento příklad to dokládá. Je to sice podle práva, ale je to hluboce nemravné. Je to chyba, která zatíží státní rozpočet v době, kdy vláda žije na dluh a roztáčí inflaci velkým schodkem státního rozpočtu. Předčasné důchody jsou možností, jak čerpat důchod dříve, ale očekává se, že takový důchod bude menší. A co se stalo? Stal se pravý opak. Chápejte naši už řekněme a priori nedůvěru k čemukoliv, co ministerstvo v tomto volebním období předloží.

Vůbec nelze pochopit ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečku, který na podzim 2022 vyzýval občany, aby se přihlásili o předčasný důchod, protože mají mimořádnou možnost, jak jej získat za mnohem výhodnějších podmínek. Tedy podporoval tuto nespravedlnost v zákoně. O předčasný důchod se přihlásilo asi o 100 000 lidí více. Česká správa sociálního zabezpečení nedokázala ani zvládnout nápor žádostí. Je však jisté, že dojde k obrovskému zvýšení výdajů na důchody. Ale hlavně jde o zcela nespravedlivou věc. Je zajímavé, že proti této nespravedlnosti ministr práce a sociálních věcí a vláda nezasáhli, ale proti logickému důsledku zvýšení důchodů o inflaci zasahují. Jestli někde vznikla škoda, pane ministře, tak to bylo vaším přičiněním při té akci na konci roku 2022.

Mimořádná valorizace byla očekávatelná a jistá z pohledu řadu let známé zákonné úpravy i z pohledu řadu měsíců známé vysoké inflace za vlády Petra Fialy. Nešlo o nic překvapivého, jak se nám to snažíte naznačit, že jste procitli až konkrétní den v únoru, teď' jsem zapomněl, který to byl. Desátého února se prostě změnil svět. Desátého února asi už bylo po volbách, já nevím.

Vláda toto musela vědět a mohla to řešit i v rámci vládních návrhů zákonů měnících zákon o důchodovém pojistění v roce 2022, ale neučinila tak. Místo toho řešila zcela nesmyslně snížení důchodu mrtvým a vybízela k žádostem o předčasný důchod, což zasáhlo do státních výdajů. Je tedy zřejmé, že stav legislativní nouze vláda nepotřebovala, pokud by jednala s odbornou pečlivostí, ale záměrně věc neřešila před prezidentskými volbami. Neschopnost vlády však není důvodem pro přijetí zákona ve stavu legislativní nouze.

Přijímání zákonů ve stavu legislativní nouze se věnoval Ústavní soud opakováně, i v nálezu z 1. března 2011 s tím číslem 55. Ústavní soud v daném případě zrušil vládou protlačený zákon ve stavu legislativní nouze, protože pro tento stav neshledal žádnou mimořádnou okolnost. Budu citovat: Ústavní soud dovodil, že jediným důvodem k projednání a schválení napadeného zákona Poslaneckou sněmovnou ve stavu legislativní nouze ve zkráceném jednání bylo ohrožení jeho včasného přijetí tak, aby nabyl účinnosti nejpozději ke konci roku 2010, což bylo znemožněno postupem opozice podle § 90 odst. 3 a § 91 odst. 2 jednacího řádu Poslanecké sněmovny, což jste mimochodem vy ani nezkusili, když už jsme u toho.

Zjištěný důvod ovšem nelze považovat za legitimní a ústavně aprobovatelný důvod umožňující vyhlášení stavu legislativní nouze podle § 99 odst. 1 jednacího řádu Poslanecké sněmovny. Proto Ústavní soud dospěl k závěru, že v posuzovaném případě všechna rozhodnutí orgánů Poslanecké sněmovny činěná k návrhu vlády, jakož i samo rozhodnutí o trvání stavu legislativní nouze a o trvání podmínek pro projednání napadeného zákona ve zkráceném jednání, o čemž jednáme teď, při vypuštění prvního čtení ve smyslu § 99 odst. 6 jednacího řádu Poslanecké sněmovny byla učiněna v rozporu se shora vysvětlenými aspekty charakterizujícími ústavní demokratický princip. Proto bylo možné ústavní přezkum uzavřít již v této fázi konstatováním, že v procesu přijímání napadeného zákona byly porušeny čl. 1 odst. 1 a čl. 6 Ústavy České republiky a čl. 22 Listiny, tím spíše v situaci, kdy námitky k obsahu zákona nebyly relativně uplatněny.

Ze všeho uvedeného, a dostávám se k závěru, je zřejmé, že i v případě vyhlášení stavu legislativní nouze ve věci valorizace důchodů jde jen a pouze vládě o to, aby prosadila rychlé schválení zákona, a valorizace důchodů jde jen – pardon – a potlačila právo opozice ve srovnání s řádným legislativním procesem. Vláda zřejmě nechtěla zákon předložit před prezidentským volbami, aby podpořila vítězství jí podporovaného kandidáta před kandidátem opozice. Jinak jí nic nebránilo předložit danou úpravu, pokud si myslí, že je nutná, již před několika měsíci. Návrh mohl být tedy projednán v řádném legislativním procesu.

Vyhlášení stavu legislativní nouze bylo zneužití moci vládou a předsedkyní Poslanecké sněmovny.

Já vám děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já také děkuji. A než se dostaneme k dalším řečníkům, načtu omluvy. Omlouvá se pan Bartošek Jan od 15.40 do 17.00 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Nováková Nina od 15.00 hodin do 23.50 z pracovních důvodů, pan poslanec Vlček Lukáš od 15.15 z pracovních důvodů a pan poslanec Wenzl Lubomír od 15.30 do 23.59 z pracovních důvodů.

Vystoupení pana poslance Vondráčka vyvolalo jednu faktickou poznámku, a to paní poslankyně Válkové. Paní poslankyně, prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Helena Válková: Děkuju. Já nechci brát těm, kteří jsou rádně v pořadí, čas, takže budu sledovat, abych opravdu byla ještě možná kratší. Já odkazuji přesně na to, co tady bylo řečeno jako stanovisko klubu a co klub dával dohromady právě z těch nálezů, které tady byly opakováně citovány. A já jsem se vždycky pouzmála, protože se mně zdálo, že z nich jsou vytrhány ty části a partie, které vyznávaly, a i tak, jak byly citovány, značně neurčité, zatímco ty, které byly jednoznačné a které říkaly, že nelze zdůvodnit legislativní nouzi tím, že se dostala vláda do problémů s časem, pokud zde není ta mimořádná okolnost v podobě těch tří základních skupin bezpečnosti, samozřejmě nějaké ty mimořádné události typu katastrof a závažných hospodářských škod, kde jsme byli sice poučováni, není tady tedy pan poslanec Jakub Michálek, vaším prostřednictvím, že si pletejme civilisticko-právní pojetí škody s tím jak to v tom nálezu Ústavního soudu znělo, čili extenzivně, ale už zapomněl říci, že následující nález to potom velmi zúžil a zpřísnil. Takže už jenom z hlediska časové kontinuity si dovolím říct, že jeho poučování nebylo namíště, nebo respektive nebudu kritizovat, že tak poučoval, ale z hlediska věcné argumentace si domnívám, že by neobstálo.

Já tady chci jenom upozornit na to, že my vás jako koalici upozorňujeme, že zde existují už rozhodnutí Ústavního soudu, která lze téměř jedna ku jedné aplikovat na situaci, ke které nyní došlo. Že tedy vy jako koalice víte, jak to asi skončí. (Předsedající: Čas.) A proto... (Předsedající: Čas, paní poslankyně.) Dobře. Vím. A proto doporučuji rozvahu.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Další s faktickou poznámkou, pan poslanec Vondráček. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Radek Vondráček: Já už jenom velice stručně, protože tady moje ctěná kolegyně zmínila právě ta vystoupení pana Michálka. Ale on argumentoval naprostě zbytečně, protože primární je posouzení intenzity, intenzity těch hospodářských škod, která musí být na úrovni toho článku 8 zákona o bezpečnostní České republice, a to je ohrožení státu a válečný stav. A pak se teprve dostáváme do té definice škody, jak on citoval z toho ústavněprávního nálezu, že se může jednat o škody v širším politickém kontextu. My jsme se nikdy do tohoto bodu nedostali. My nejsme ve fázi hospodářských škod, které by hrozily, které by byly v intenzitě ohrožení státu. Nám se to tady snaží pořád někdo namluvit. My jsme po dvou dnech

a nocích dostali z pana ministra částku, že snad až 600 miliard, a jsem přesvědčený o tom, že kdyby probíhal řádný legislativní proces, tak ta jeho tvrzení podrobíme na výborech řádné kritice, a že neobstojí. Já jsem úplný laik, ale prostě vládní většina má tu moc, má vládu, má většinu v parlamentu, má tedy klíč k právnímu rádu v České republice a může ho upravit, může upravit ten valorizační rámec, může měnit zákony. A oni se nám tu snaží namluvit, že když tady budeme tři dny spát, tak je to jediná šance, jak ušetřit 600 miliard. A že vzniká škoda. Já jsem říkal – a jak ta škoda vznikla? Plněním zákona? A kdo je škůdce? Ti důchodci? Jsme ve válečném stavu s důchodci? To je to, co tady celou dobu se bavíme, možná to někteří dokonce zavnímali. Já věřím, že někteří z řad vládní koalice to vědí, že to je špatně, já jsem o tom hluboce přesvědčen.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou se přihlásila paní poslankyně Peštová. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo paní předsedající. Jenom bych chtěla navázat na pana poslance Vondráčka. To je přesně to, co jsem tady říkala, že jo, to je ta studie dopadů, která je součástí při tom řádném legislativním procesu, protože to není jenom důvodová zpráva, předkládací zpráva, ale právě ta studie dopadů, která nevychází jenom z toho maxima, co tady řekl pan ministr, ale tam jsou i minima, tam jsou vlastně varianty a právě je tam nějaký rozstřel, který vám říká, jaká, v uvozovkách, ne škoda, ale jaké náklady s tím mohou být spojené. A to je to celou dobu, co říkám a co mi tam chybí, co v tom není. A proto kdyby šli do toho řádného legislativního procesu, tak jsme si mohli odpustit ty neustálé naše dotazy a chtít po nich odpovědi. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Nikoho dalšího s faktickou poznámkou již neviduji, takže se dostaváme do rozpravy. Jenom upozornřuji, že Sněmovna odhlasovala vystoupení na dvakrát pět minut, takže se zeptám pana poslance, jestli chce využít celých deset minut najednou? (Ano, chci.) Tak prosím, vašich deset minut.

Poslanec Aleš Juchelka: Já moc děkuji. Jenom na úvod bych chtěl říct, že se cítím být krácen na svých právech jako řečník právě proto, že byly zkráceny ty lhůty na dvakrát pět minut, a myslím, že se to prostě nejen nedělá, nesluší, ale že to je také v rozporu s ústavními principy a s tím, jakým způsobem by měla fungovat demokracie v České republice.

Včera to byly přesně tři roky, kdy byly v České republice potvrzeny první tři pacienti s příznaky nemoci covid-19, nebo předevčírem. Nevědělo se, co je to za nemoc. Všichni si vybavujeme ty apokalyptické záběry lékařů ve žlutých skafandrech. Začaly se zavírat hranice, přestala přistávat letadla, firmy přerušovaly výrobu, lidé zůstávali doma. Začaly se nosit roušky. Všechno, co se dělo, jsme viděli v televizi. Zpravodajské kanály a servery trhaly rekordy ve sledovanosti. Všichni vlastně koukali, co se to děje. Poslanecká sněmovna dokonce v covidových dobách zasedala v polovičním počtu a všichni jsme měli nasazené roušky. A když jsem před třemi lety jel do Poslanecké sněmovny autem uprostřed té covidové situace, poněvadž jsem byl v té polovině, která zasedala, tak mezi Ostravou a Prahou jsem na dálnici nepotkal za bílého dne několik minut auto. Byl to skutečně dystopický pohled.

Tenkrát se poprvé začalo hovořit o stavu legislativní nouze. Všichni zákonodárci ho začali vnímat jako něco speciálního, opravdu okrajového, jako jakousi pojistku, kdy můžeme v těžkých dobách rychle schvalovat zákony a pomáhat tak občanům. Učili jsme se, jak ke stavu legislativní nouze přistupovat, a pomáhali jsme přes tento legislativní nástroj lidem a firmám v nouzi v době, kdy jsme skutečně nevěděli, jak dlouho a v jaké intenzitě tedy s námi tato nemoc bude. A nyní stav legislativní nouze tady máme úplně v jiné situaci. Jsme tady v situaci, kdy potřebujeme něco pouze schválit rychle, během pár hodin, nikomu tímto stavem legislativní

nouze nepomáháme, pouze této vládě naplnit rozpočet. Nacházíme se v době, kdy ekonomika funguje, firmy se snaží i navzdory inflaci přežít, kdy lidé chodí normálně do práce, nejsou doma na nucené nemocenské, děti chodí do škol, roušky nenosíme.

Takže co s tímto stavem, nebo co tím stavem legislativní nouze vlastně sledujeme? Zájmy občanů, kteří potřebují opravdu rychle projednat zákon o snížení mimořádných valorizací? Napadá naše občany nějaká nemoc, přírodní katastrofa? Jsme kráceni na svých právech, nebo dokonce občanům hrozí nějaké nebezpečí? Sledujeme tím pouze to, že tato vláda, která je neschopná bojovat s inflací, potřebuje do státního rozpočtu finance na úkor seniorů. Mně je to opravdu líto, protože ty finance jsou samozřejmě důležité, ale horší je právě teď to hazardování s důvěrou občanů v právní stát. Jak chceme potom občany přesvědčit například ohledně penzijní reformy? Budou nám politikům důvěrovat, když v tuto chvíli podle mě retroaktivně měníme zákon?

Myslím si, že s červnovou valorizací se už skutečně mnoho dělat nedá a že jsme tu pomyslnou červenou linii překročili. V současném zákoně o důchodovém pojištění je valorizační zvyšování důchodů nastaveno jako mandatorní automat. Jakmile jsou splněny podmínky, vzniká současným seniorům právo na zvýšení důchodu. Podmínky k tomu fakticky splněny byly kvůli velké inflaci. A Ústavní soud už několikrát konstatoval, že pokud někomu vznikne ze zákona nějaké právo, i když tento zákon ještě není účinný, nelze jednostranně takové právo zase odebrat. Ale uvidíme.

Tato vláda příliš často totiž spoléhá na Ústavní soud. Stav legislativní nouze, který je dle mého názoru protizákonné, vyřeší Ústavní soud. Retroaktivní novelu zákona o důchodovém pojištění? Hm, vyřeší to, vážení zákonodárci z opozice, Ústavní soud. Odebírání zákonného práva v rámci jednacího řádu slov poslancům na zkrácení dvakrát pět minut? No to vyřeší samozřejmě Ústavní soud.

Tak kdo nám tady v tuto chvíli vládne? Vláda České republiky, anebo Ústavní soud? Zodpovědná vláda by tuto argumentaci použila jen ve velmi krajní situaci, ale během projednávání tohoto zákona rovnou ve třech případech? Zodpovědná vláda by si legislativní proces pohlídala. Zodpovědná vláda, pokud by šlo o rozpočet, o veřejné finance, by nerušila EET, které přineslo do státní kasy 14 miliard. A takto bych mohl pokračovat, windfall tax a podobně.

Co mě nadále mrzí, je nezodpovědné rozdělování společnosti. Tato vláda se už tím ani netají a říká, pokud budeme podle zákona valorizovat důchody, nezbude na další, například rodiny s dětmi, na navýšení rodičáku. Všichni vědí, že průběžný důchodový systém je založen na demografii, a tato vláda chce zrušit školkovné, slevu na manžele, otálí s navýšením rodičáku, ale slibuje, že to vlastně někdy udělá. A jen připomínám, že danou legislativu máme ve Sněmovně již od 6. června a budeme to na mimořádné schůzi probírat příští týden 8. března a několikrát jsme se to pokoušeli zařadit na schůzi Sněmovny. Můžete se k nám přidat a rodičák navýšit nebo dát pozměňovací návrhy.

Kde vzít? Tak o tom, kde vzít peníze, o tom mluvila přede mnou sáhodlouze kolegyně exministryně financí Alena Schillerová. Víte, včera se měnilo programové prohlášení vlády. Já si vybavuji, když jste mluvili o tom prvním, se kterým jste předstoupili před Sněmovnu, jako o tom, přes které nejede vlak. Říkali jste – cituji: Za tímto programovým prohlášením vlády si naše koalice pevně stojí a naše ambice se budeme snažit naplnit. A včera dokonce zazněla z úst pana premiéra věta – cituji: Naším cílem je, aby stabilizace veřejných financí nezhoršila situaci občanů, kteří se bez podpory ze strany státu neobejdou. To řekl pan premiér. A do této situace, pane premiére, patří i senioři. Tém tímto zákonem zhoršujete jejich životní situaci. Některí si nemohou totiž najít jinou práci, nemají kde brát, jsou odkázáni pouze na sociální smír ve společnosti a na solidaritu. A to vy jste tímto zákonem výrazně rozkolísali.

Jako vláda neumíte řídit finance státu, neumíte řídit sociál, rozpadají se vám úřady práce, chybí nám lépe k léky. Naopak vám jde díky služebnímu zákonu o dosazení kamarádů do státní

správy, ovládnutí médií veřejné služby s rozpočtem 9 miliard korun. Jde vám o počet ministerstev nebo počet místopředsedů Sněmovny, jde vám o úřady. Každý den to čteme, kdo koho kam dosadil a za kolik. Nejste bohužel vládou pro lidi. Jste vládou, jejíž členové myslí jen na sebe a na své kamarády. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Děkuji za dodržení času. Další s přihláškou je paní poslankyně Peštová. Paní poslankyně, prosím. I vás se zeptám, zda využijete dvakrát pět minut? (Ano, využiji dvakrát pět minut.) Děkuji. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, paní předsedající. Samozřejmě protože jsem svůj příspěvek měla mnohem delší, tak jsem se ho snažila a pokusila jsem se ho zkrátit.

Tato vláda měla předvídat a z předběžné opatrnosti v roce 2022 konat. Mí předrečníci už někteří tady zmínili tu inflaci, i já jsem ji tady zmínila, která byla v tom září přes 18 %, a ve své podstatě ty měsíce, které následovaly, se to plus minus pohybovalo procento nahoru, procento dolů. Furt to drželo tu hladinu. Tenkrát to bylo v tom září 18 %. Dneska v tom lednu to bylo 17,5 %. Takže pokud by vláda, nebo vláda, říkám, měla předvídat, měla mít předběžnou opatrnost a už měla konat v tom, že měla tuto novelu zákona dát do řádného legislativního procesu, abychom si ušetřili to, co následovalo dnes, nebo nejenom dnes, ale i předchozí dny. Místo toho tato vláda samozřejmě, byť věděla, že má v rozpočtu velkou nulu na tuto položku, tak čekala až po... říkejme tomu po volbách. Je to od ní velice nezodpovědné. A nejenom po volbách, ale samozřejmě poté, co vyšla data Českého statistického úřadu, a až teprve poté toho 10. 2. začala konat. A začala konat už tou svojí silovou metodou, dala to do mezirezortního připomíkového řízení, jak už jsem několikrát zmíňovala, na dva dny, okleštila připomíková místa. Nikdo nevíme, jakým způsobem probíhal ten řádný vypořádací postup, který tam je s tou vypořádací tabulkou, protože nemám k dispozici, jelikož to probíhalo přes sobotu, neděli a v pondělí per rollam vláda schválila.

Všichni jsme tam identifikovali to, že tam už vzniklo legitimní očekávání právě proto, že ta data byla vydána Českým statistickým úřadem 10. 2., a na základě tohoto legitimní očekávání už tam vzniklo. Já jsem zmíňovala v jednom pořadu, že to je, jako kdybychom hráli třetí třetinu hokeje a v poslední třetině nám někdo změnil pravidla hry a začal rozhodčí pískat jinak, než pískal celou dobu.

Já se vrátím. Zde byly citované ústavní nálezy. Já jsem si taky připravila ústavní nález. Vy jste zde citovali 55/10. Já jsem se inspirovala spíš ústavním nálezem 53/10, který samozřejmě řeší obdobný případ, akorát že byl napaden jiným způsobem. Nebudu se tady točit na těch jednotlivých ustanoveních, jenom tady připomenu to, co se týká rozpočtu. Je zodpovědností každé vlády, aby při sestavování návrhu zákona o státním rozpočtu vycházela z platných právních předpisů, což naše vláda vycházela z platných předpisů, ale dala tam do toho rozpočtu nulu, a ve mně to evokuje tu myšlenku, proč tam dávala nulu, i když tady pan ministr se obhajoval tím, že počítali s tím, že to bude plus minus 15–20 miliard. Ale proč tam těch 15–20 miliard nedali? Proč tam dali tu nulu? No protože počítali s tím, že udělají novelu tohoto zákona. Počítali s tím, že možná, nechci je obviňovat, ale možná že nepočítali s tím, že pojedou až takhle na sílu. Třeba to chtěli dát do toho mezirezortu ještě dřív, než ta data vyšla, ale bohužel vydali do toho mezirezortu až poté, co ta data byla zveřejněna.

A já pokračuji. A v případě, že považuje za účelné dosáhnout jejich změny, aby včas, včas realizovala své oprávnění podat odpovídající návrh zákona, jehož prostřednictvím by dosáhla požadovaných změn. I kdyby přitom v důsledku takového zpoždění došlo k nepřijetí zákona o státním rozpočtu před prvním dnem rozpočtového roku, nejednalo by se samo o sobě o mimořádnou okolnost, neboť důsledky této situace předvídá právní úprava rozpočtového provizoria ve smyslu § 9 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně

některých souvisejících zákonů. Takže kdyby oni konali, tak jak jsem řekla, z té předběžné opatrnosti, předvídali dopředu, co se bude dít s tím rozpočtem, a dali to do toho řádného legislativního procesu a nedošlo by k tomu řádnému procesu, to znamená, nepřišlo by to do Poslanecké sněmovny, možná by to přišlo do Poslanecké sněmovny, možná už by to bylo v Senátu, ale nepotkaly by se ty dny, tak bychom šli do rozpočtového provizoria a mohlo to být vyřešeno. Bohužel toto nenastalo.

A ještě jedno ustanovení v tom nálezu se mi ne líbilo, ale zaujalo. Má-li zákonodárná procedura plnit nejen funkci hlasování, nýbrž být též garancí svobodné politické soutěže, nelze případný požadavek její racionalizace ve vztahu k negativním důsledkům případné obstrukce ze strany parlamentní menšiny – což jsme my – uskutečňovat prosazováním stavu legislativní nouze ze strany vlády a s ní spojené parlamentní většiny. Přisvědčení jejich postupu by za situace, kdy vláda nebyla schopna artikulovat jiný jeho důvod než souhlas opozice s vlastními návrhy zákonů, respektive nezbytnost přijetí zákonů před začátkem rozpočtového roku, protože z nich již vychází (vychází?) předložený návrh státního rozpočtu, by vlastně znamenalo přiznat řádné zákonodárné procedury včetně jejich jednotlivých stadií pouhý význam fasády parlamentismu (parlamentarismu), jenž nemá žádný smysl a jež může být omezena kdykoliv, kdy se s ohledem na její časový aspekt jeví aktuální většině nadbytečnou. S takovýmto pojetím zákonodárné procedury, jak již bylo uvedeno výše, se však Ústavní soud zásadně neztotožňuje a řádnou zákonodárnou proceduru chápe právě jako garanci volné politické soutěže a v jejím rámci též práv politické opozice.

Řekněme si to otevřeně, státní rozpočet jsou příjmy a výdaje. Všechny zákony ovlivňují státní rozpočet. Jsou to příjmy a výdaje, takže v případě, že vládnoucí koalice potřebuje rychle změnit nějaký zákon, který ovlivní příjmy nebo výdaje, tak by postupovala způsobem, že by neustále vyhlašovala legislativní stav nouze, aby převálcovala tu opozici tím, aby ona nemohla využít svých práv k tomu, aby zabránila tomu, co se jí nelibí, nebo respektive s tím zákonem, s kterým ona má problém, tak nemá možnost vznášet v řádném legislativním procesu své argumenty. A to je špatně. To je špatně. Právě tohleto, nebo v tom já spatřuji, že bylo porušeno, a nejenom tady v tom, jako vidím tam tu retroaktivitu, jak jsem říkala, vidím tam tu retroaktivitu, vidím tam tu předvídatelnost, a současně že nebyla ta předběžná opatrnost. No a samozřejmě po tom, co se teď děje v Poslanecké sněmovně, jakým způsobem válcujete a jakým způsobem se snažíte urychlit ten čas, abyste došli k tomu termínu, který vám hoří, to znamená toho 22. 2. (?), to je pro mě velice smutné.

Já končím svůj příspěvek, abych dala možnost dalším, aby mohli vystoupit. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji moc za dodržení času. Další s přihláškou je paní poslankyně Balaštíková. A i paní poslankyně se musím zeptat, jestli chce využít deset minut. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Margita Balaštíková: Ano, paní předsedající, chci využít deset minut. Takže dobrý den, kolegyně a kolegové. Dnes jsme se zde sešli k projednání budoucnosti nejen současných občanů v důchodovém věku, ale i těch, co to za pár let čeká. A já mám velmi negativní postoj k rozhodnutí předsedkyně Poslanecké sněmovny, ve kterém ona vyhlašuje stav legislativní nouze, kdy se rozhodně jedná o zneužití stavu legislativní nouze, jelikož podmínky pro vyhlášení tohoto stavu dle mého soudu nebyly splněny. A i mí předrečníci na to upozorňují. A tak jsem velmi znepokojena ze současného postupu vlády v oblasti důchodů a taktéž související komunikace směrem k občanům. Domnívám se, že dochází nejenom k nemorálnímu jednání, ale zčásti i ohrožování lidských práv. Z hlediska právní stránky je zřejmé, že zákonní nárok na valorizaci již vznikl, a případná novela bude tak retroaktivní. Na jednu stranu se vláda hájí argumentací, že naši zemi hrozí hospodářské škody. Ale já jsem si nevšimla, že by někdo z představitelů vlády vystoupil a informoval nás o tom, že Česká republika stojí před bankrotom.

Je třeba podotknout, že vláda nečiní žádné konstruktivní kroky směrem k dlouhodobému zvýšení příjmů do státní pokladny a například odpovídající daňovou reformu zatím vidíme jenom ve vizích a signálech. Navíc na daných vláda vybírá mimořádné zisky díky inflaci, a má tak dostatek finančních prostředků.

Je důležité také upozornit na skutečnost, že v případě důchodů se jedná o pojistné, což je účelově zaměřená povinná platba. Vláda by s ní neměla nakládat jako s daňovým výnosem, kde má dle teorie finančního práva volnou ruku, co se týká využití. Současná valorizace důchodů je především zajištění jistot pro všechny občany naší země. Jakékoli porušení tohoto systému může vést nejen k negativním socioekonomickým dopadům na nejohroženější skupinu obyvatel, tedy na důchodce, ale také k trvalému narušení důvěry v právní stát. A právě ten stát by měl být garancí jakýchsi jistot.

Vláda tahá za záchrannou brzdu a pokouší se snížit červnové mimořádné navýšení důchodů. Argumentuje, že přestává platit mezigenerační solidarita, a řada politiků má výhrady, že tak činí na poslední chvíli, a ještě v legislativní nouzi. Vláda se snaží opírat o argumenty, že kvůli raketově rostoucím cenám se nepřiměřeně rychle zvyšují i důchody a kvůli automatické valorizaci jsou senioři jedinou chráněnou skupinou obyvatel, zatímco ostatní chudou. Na druhé straně jsou tu naopak argumenty, že vláda musela s mimořádnou valorizací počítat už od podzimu loňského roku právě proto, že podmínky růstu zákon přesně vymezuje. Vláda přitom s mimořádným růstem nepočítala ve státním rozpočtu, ani se výpočet nepokusila změnit v předstihu. Místo toho tak činí až poté, co přesně ví, o kolik důchody porostou. Přitom ale není úplně jasné, jestli už na přidání nevzniká důchodcům nárok. Navíc vláda k prosazení změny využívá institut legislativní nouze určený k zvládání mimořádných a nepředpokládatelných událostí.

A jelikož vláda nechce riskovat, že by nestihla ve Sněmovně schválit snížení valorizace důchodů, sáhla proto po vyhlášení stavu legislativní nouze. Novela zákona by se tak mohla projednat ve zrychleném modu a s omezeným vystupováním zákonodárců. Což se vlastně děje. To samozřejmě není možné a tento krok lze považovat za protiústavní. Nelze si přeče vyhlašovat stav legislativní nouze, jak se komu zlíbí, anebo proto, aby se něco mohlo prosadit. Za vaší vlády se legislativní nouze tak stává novým normálem.

A to nejzvláštnější na celé věci není ani tak to, co se vůbec děje, ale nejzajímavější je to načasování. Vláda samozřejmě věděla, že bude muset v červnu valorizovat důchody a že to bude stát cca přes 34 miliard. Vláda věděla, že vzhledem ke stavu veřejných financí bude muset zvedat daně, protože co si budeme povídат, pokud jde o zalátání dér v rozpočtu, je vždy nejjednodušší sáhnout do penězenek občanů. Vláda věděla i to, že bude muset přijít alespoň s parametrickými změnami důchodového systému. Věděla to dlouho. A tak proč se to všichni dozvídáme teprve teď? Ta příčina má jednoduchý název: prezidentská volba. Vláda se sérií nepopulárních kroků záměrně čekala na dobu, až bude po této prezidentské volbě. Nechtěla, aby se z daní nebo z důchodců, což jsou téma, která se dotýkají prakticky každého voliče, stalo téma prezidentské kampaně. A nechtěla to ze dvou důvodů. Jednak proto, aby tím nenahrála Andreji Babišovi, a za druhé proto, aby tím nezhoršila situaci svému kandidátovi Petru Pavlovi. Proto se striktně mlčelo o tom, že valorizace nebudou, a proto se teď narychlou vyhlašuje stav legislativní nouze. Proto se mlčelo, že se bude chodit později do důchodu nebo že nám stát hodlá ale pořádně prolustovat penězenky. Mlčelo se, aby voliči nebyli nahnáni k Babišovi, a naopak nebyli odehnáni od vašeho kandidáta, pana Petra Pavla.

V tomto světě je tedy velmi zajímavé zavzpomínat si na okamžik, kdy se tu po sečtení hlasů jásalo, že pravda zvítězila nad lživým způsobem vedení kampaně. Jak je vidět, není to tak docela přesná interpretace, vážení páni novináři, protože vláda občanům záměrně lhala, či přinejmenším neříkala celou pravdu, aby tím neuškodila svému kandidátovi. A zároveň se hezky ukazuje, jak moc byl Petr Pavel ve skutečnosti provládním kandidátem, jak moc ho vláda považovala za svého, ačkoliv on sám se proti tomu neustále v kampani vymezoval. Že nás vláda ve jménu prezidentské volby vodila celkem solidně za nos, je fakt, se kterým už těžko něco

můžeme dělat, ale měli bychom si ho pečlivě zapamatovat pro budoucí léta a neméně pečlivě sledovat i to, jak se k těmto krokům vlády postaví člověk, v jehož zájmu nás vláda vodila celé podzimní období za nos.

Poslanci pětikoalice tímto způsobem jednoznačně zneužívají institutu legislativní nouze k tomu, aby prosadili věc, která v legislativní nouzi vůbec není. Porušují tak slib, který dali svým voličům. Říkali, že budou dodržovat zákony, a nedodržují je. A tímto krokem akorát budou ztěžovat situaci těm, kteří jsou na tom dnes už poměrně dosti špatně. A je jasné, že vláda Petra Fialy není ochotna sahat zatím do jiných oblastí. O tom nás dennodenně přesvědčuje.

Klamali jste lidi, a naši lidé to vědí, že byli oklamáni. Nechutné je, že se snažíte rozdělovat společnost. Evropské předsednictví jste totálně prokoučovali. Jste asociální vládou. Lžete nejen nám, ale hlavně lžete celému našemu národu. A já nechci být špatným prorokem, protože tohle všechno se vždycky v budoucnosti vymstí. A já jenom doufám, že ta doba, kdy to všichni pochopí, bude docela brzká. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku pana poslance Kohajdy. Pane poslanče, vaše dvě minuty. Prosím.

Poslanec Michael Kohajda: Děkuji. Vážený, pane ministře, paní předsedající, dámy a páновé, já jenom bych tady chtěl zareagovat na ta slova, která tady zazněla, kdo lže národu. Samozřejmě to, že tady předchozí vláda nás dostala do brutálních schodků státních rozpočtů, to je fakt. To, že nemyslela na důchodovou reformu, neudělala jedený krok, to je fakt. Není snad překvapením ani pro členy bývalé vládní strany, že důchodová reforma je nezbytná. Takže dnešní pohoršení tady vážené paní kolegyně Balaštíkové, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně, mě trošku pobuřuje, protože jsme opravdu již ve fázi, kdy brzy narazíme na úvěrové možnosti tohoto státu, a jsem opravdu znepokojen tím, že to předchozí vláda a její poslanci vůbec neviděli, i když vytvářeli ty extrémní schodky státního rozpočtu a ten náběh na schodky důchodového rozpočtu, když rozdávali, kupovali si voliče tím, že zvyšovali důchody či dávali jednorázové důchodové příspěvky. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. A jsou tu další dvě faktické poznámky. První pan poslanec Králíček, připraví se paní poslankyně Balaštíková. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedající, pane Kohajdo prostřednictvím paní předsedající, přijdete mi jako pokrytec, protože vy tady argumentujete, že naše vláda v minulém volebním období zadlužila tuto zemi. Tak si pusťte stenozáznamy. Představitelé vaši strany tady říkali, že ještě málo, že ještě málo dáváme, že je potřeba víc, že je potřeba 100 % dávat těm vlastně živnostníkům, že 110 %, 120 %. Vždyť vy jste chtěli dávat daleko víc! A vy nás tady obviňujete z toho, že jsme kompenzovali totální zavření ekonomiky za covidu, který byl nepredikovatelný. Nikdo se s takovou apokalypsou, která tu byla, nesetkal. Jste pokrytec!

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Paní poslankyně stáhla, takže dalším přihlášeným je pan poslanec Kohajda. Prosím.

Poslanec Michael Kohajda: Děkuji. Tak já rád na toto odpovím. Pokrytcem bych podle mého byl, kdybych vám to tady říkal já. To jsem neříkal. Já si držím to svůj názor pořád. Veřejné rozpočty České republiky, zejména státní rozpočet není v dobrém stavu, nebyl v dobrém stavu. To, jestli říkáte, že jste rozdali velké prostředky za covidu, to je v příkrém rozporu s tím, jak to vyhodnotil Nejvyšší kontrolní úřad, zcela nezávislá instituce tohoto státu, který řekl, že z těch

prostředků, které jste vyčerpali, pouze minimální, malá, menšinová část šla na skutečnou pomoc firmám, občanům. A byl to taky jeden důvod, ta rozdávačná politika, která byla v rozporu s rozpočtovou odpovědností, který byl důvodem a původcem inflace, která v dnešní době tady je. Na začátku toto byl ten důvod, proč vzrostla inflace na dnešní úrokové... nebo na dnešní míru. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času, a opět se hlásí pan poslanec Králíček s faktickou poznámkou. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Robert Králíček: Já se domnívám, pane poslanče, že nemluvíte pravdu ani s tím NKÚ. Tam to NKÚ mluvilo o něčem trochu jiném. Ale vy jste byli ti, kteří nám říkali, že dáváme málo, že je potřeba reparovat víc, a teď nám vycítáte, že jsme něco dávali. Ale přečtěte si tu zprávu NKÚ, tam se hovoří o něčem jiném.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Další s faktickou, paní poslankyně Peštová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Chtěla bych zareagovat na pana poslance Kohajdu, prostřednictvím paní předsedající. Jestli minulá vláda myslela na ten průmysl, tak vaše vláda na něj nemyslí. Tak se podívejte, co se děje. Já nevím, jestli žijete v nějaké bublině, ale měli byste se zaměřit na to, co se děje i mimo tu bublinu. Vy jste si tady udělali nějaký windfall tax, ten windfall tax původně na energetiku vůbec nebyl. Pak jste přišli se zastropováním, a ve své podstatě teď vám ty miliardy, který jste si mysleli, že vám to přinese, vám nepřineslo.

Já jsem vám dala jednu otázku, když jsme byli spolu v Partii. Kde je těch 100 miliard, teď už 70 miliard, které jste slíbili, že najdete ve výdajích? Zatím nic nevidím. Ano, teď jste sebrali důchodcům!

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Juchelka. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc. Já jsem to tady říkal v tom svém projevu na úvod těch deseti minut. Já jsem tady byl v té polovině, která tady řešila právě celou tu covidovou situaci ve stavu legislativní nouze. Všechny ty programy, kdy se pomáhalo podnikatelům, Antivirus, nemocenskou, pamatuji si, že vlastně výbor pro sociální politiku zasedal de facto nonstop, poněvadž se tam neustále připravovaly nějaké programy. Vyplácelo se to včas a rádně všechno například přes úřady práce, Českou správu sociálního zabezpečení. Nikdy tady ty úřady za té covidové krizové situace nekolabovaly jako v tuto chvíli. Pamatuji si, že strana opozice říkala dokonce, když jsme říkali, ale ona neexistuje vůbec žádná registrace těch, kteří pracují na dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti, že nemůžeme jim dávat a kompenzovat a pomáhat jim takto. Nakonec se to i skrže Piráty samozřejmě prosadilo, že mohou čerpat pomoc i ti, kteří jsou a pracují na DPP a DPC. A takhle bych já mohl neustále samozřejmě pokračovat.

Ten rozdíl mezi vlastně tady touto situací a tou covidovou je poměrně velký. Vy za prvé jste něco slibovali před volbami, a to že zatočíte, když byla inflace okolo 4 až 5 %, s inflací. Zatočili jste skutečně s ní tak, že v tuto chvíli je trojnásobná a třetí nejvyšší v Evropské unii. To za prvé. A za druhé jste nenašli doted' vůbec žádný recept na to, jakým způsobem s těmi veřejnými financemi zacházet. Důkazem toho je to jedno jediné číslo, které vyšlo včera nebo předevčírem: 119,7 miliardy, nejvyšší rozpočtový schodek po roce vládnutí této vlády v České republice v historii České republiky od začátku roku 89. (Už mimo mikrofon: 90.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Čas. Děkuji. Další s faktickou přihláškou pan poslanec Kohajda. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Michael Kohajda: Já si myslím, že by bylo možné také konkrétně uvést, kdo byl největším příjemcem covidové podpory, zda byla účelně vynaložena, zda šla skutečně konkrétním lidem, kteří ji skutečně potřebovali, nebo byla plošná a šla i subjektům a firmám, které ji vůbec nepotřebovaly. To že jste zavřeli kasina, to byla sice nemilá věc, ale proč jste jim nahradili všechny ušlé zisky tak obrovskými částkami? Tak to je tady otázka, která je podle mě velmi relevantní. Bylo nezbytné podporovat také provozovatele kasin za to, že byli během covidu zavření?

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Tak vaše vystoupení vyvolalo sérii faktických poznámek. Takže nejprve paní poslankyně Balaštíková, připraví se pan poslanec Juchelka a pan poslanec Králíček. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Margita Balaštíková: Tak pane kolego Kohajdo, prostřednictvím paní předsedající, to přece jako právník nemůžete myslet vážně. Vždyť víte, jak by to dopadlo, kdyby to nebylo rovnoměrné a nedostali to bohužel všichni, kterým vznikl nárok. O co se tady hádáme? Že jsem se trefila do černého. Vás to možná bolí, tak se snažíte jít do osobní roviny, protože nic jiného v tom není. Nezlobte se na mě, jestli se chcete pořád jenom handrkovat a nechcete si to přiznat, možná moje slova vás zasáhla víc, než se zdálo. Ale promiňte, nechod'me do osobní roviny, nehrabejme se v minulosti a starejme se o to, co bude zítra. Co bylo včera, už dneska nezměníme. Promiňte.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Další s přihláškou je pan poslanec Juchelka. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Aleš Juchelka: Já děkuji moc. No proč? Poněvadž když máte například eseróčko, tak dáváte všem eseróčkům, která splňují nějaké podmínky, a ty splňují třeba například i ti, kteří jsou provozovatelé kasin, to za prvé. To znamená, že se všem měří stejně stejným metrem, nikdo se nediskriminuje ani v té pomoci, která tenkrát, ano, skutečně byla plošná, protože byla zastavená ekonomika v České republice. Škodovka stála několik týdnů, lidé zůstávali doma, děti nechodily do škol. My jsme chodili v rouškách, tak jak jsem to tady popisoval.

No a samozřejmě, že ten rozdíl mezi tady touto podporou a tím, co chystáte vy, je markantní. Já si pamatuji, když jsme tady jako přílepek měli k jednomu zákonu za minutu dvanáct načten pozměňovací návrh Marka Bendy, který snižoval daně v oblasti hazardu, pravděpodobně pro nějakého koaličního kámoše, který provozuje nějaké hazardní hry nebo kasino, nebo nevím, pro koho to bylo, a určitě se k tomu ještě budeme vracet, poněvadž k nám pluje legislativa, která bude ty hazardní hry měnit v takzvaných asi třech kategoriích. Tak já sám jsem zvědavý na ty poměry, komu ty daně budete tady z těchto neřestí zvyšovat a která ta kategorie naopak bude tou, kde to naopak budete někomu, nějakému vašemu asi kamarádovi, snižovat. Takže já sám jsem zvědavý a těším se na tu legislativu.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Volný. Prosím.

Poslanec Jan Volný: No děkuji mockrát. Já tady bych chtěl, pan kolega Kohajda každé vystoupení, který teď měl poslední čtvrt hodiny, pořád klesá níž a níž. Já nevím, jestli mu je to hodno, protože to, co řekl, je opravdu k pozastavení a k zamyšlení. Prosím vás, jestli nemáte rád kasina, já s tím nemám problém, tak dejte návrh zákona, zrušme kasina. Jestli chcete zvýšit daně kasinům, dejte návrh a dejte jim 50 % daní. Ale jak můžete říct, když jsou to legálně podnikající organizace a firmy, které platí daně, které nedělají nic nezákonného, a vy byste vymezil, když jim z důvodu státní bezpečnosti a zdraví lidí zavřeme živnost, tak jak byste chtěl obhájit, že jsou jiný než hospoda, jiný než Škodovka, jak to chcete zdůvodnit? No já tohleto... vůbec mi to nebene hlava. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A další s faktickou poslední je přihlášen pan poslanec Kohajda. Prosím,

Poslanec Michael Kohajda: Děkuji. Já jen poukazují na to, že rozpočtové možnosti každého státu, i České republiky, jsou omezené, že nemáme rozdávat to, co nemáme, na co si nevyděláme, tedy to, co nám nepřiplyne z daňových výnosů. Jestliže už pomáháme, což v nějaké situaci je určitě ospravedlnitelné, tak bychom měli pomáhat těm nejslabším, těm, kteří to skutečně potřebují. Myslím si, že jestliže se pomáhá plošně pouze z toho důvodu, že je to jednodušší, že to lze jednodušeji vyplatit a zadministrovat, tak je to špatný důvod. Pomoc musí být těm slabým. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A vaše vystoupení opět vyvolalo sérii faktických poznámek. Nejprve pan poslanec Juchelka, připraví se paní poslankyně Balaštíková, pan poslanec Kasal a pan poslanec Králíček. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Já děkuji moc. Já si myslím, že se na tom samozřejmě shodneme, protože před těmi covidovými roky, které tady byly, opravdu, ten Zub toho rozpočtu to samozřejmě ukazuje, byly prostě jiné, tak vždycky ten rozpočet už i za vlády Bohuslava Sobotky, Andreje Babiše byl víceméně vyrovnaný, nebyl tam žádný markantní schodek, schodek rozpočtu, to přišlo až s těmi covidovými roky.

Ale vy jste právník. A my tady pořád řešíme dokola jednu a tu stejnou záležitost, a to, zdali se skutečně nacházíme v té ústavně konformní rovině toho stavu legislativní nouze, zdali se tady skutečně nacházíme v té zákonné rovině té retroaktivity u novely zákona o důchodovém pojištění. A zda třeba i vy jako právník jste konformní s tím, že se takhle tady už poněkolikáté ohnul jednací řád. A možná, že místo toho, abyste tady bych řekl útočil neustále na ty věci minulé, které byly tisíckrát různě už vysvětleny, tak já bych tady spíše očekával váš odborný názor tady na toto. Jste konformní s tím jako právník – třeba i tady paní kolegyně Decroix, která v tuto chvíli přišla, pan Haas, kterého tady vidím a vážím si ho jako právníka – s tím, co se tady v tuto chvíli od úterního dne odehrává? To, co tady vytváříte, co děláte, že to dáte k Ústavnímu soudu? Já tady o tom mluvím poněkolikáté. To opravdu vy všichni tady jako právníci si řeknete, jo, on to vyřeší ten Ústavní soud, všechno vyřeší Ústavní soud, můžeme to na něho přehodit. Samozřejmě my jsme zodpovědní nějakým způsobem, ale jsme nezodpovědní v těch svých rozhodnutích, protože to přehodíme na Ústavní soud. On nějak rozhodne, třeba to zpětně vyplatíme těm starobním důchody i s penále, však on to ten rozpočet nějak asi unese. Já si myslím, že ne. Já chci být zodpovědný politik, konstruktivněopozici (Předsedající: Čas.) a nebudu hlasovat pro to.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Další, paní poslankyně Balaštíková. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Margita Balaštíková: Já bych vám, pane kolego Kohajdo, prostřednictvím paní předsedající, chtěla poděkovat. Opravdu vám děkuji za to, co jste řekl. Protože když si udělám jenom takovou bleskovou analýzu, tak bych se musela smát, ale chce se mi plakat. Prosím, přehrajte si, co jste řekl, a začněte se tím řídit. To je to, co po vás chceme. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A další s faktickou poznámkou, pan poslanec Kasal. Prosím.

Poslanec David Kasal: Děkuji, paní předsedající. Já se vyjádřím taky k panu poslanci Kohajdovi, vaším prostřednictvím. Pane poslanče, vy tady hovoříte o tom, jak se pomáhalo plošně a těm nejslabším. Jak už to řekla kolegyně, můžete to tady předvést? Vy teď určitě, v uvozovkách, taky pomáháte těm nejslabším. Ale já se vás chci osobně zeptat, a já to uvedu trochu na osobní rovinu: Kde vy jste byl, když byla ta covidová doba? Vy jste tady byl, když se o tom jednalo? Já jsem se účastnil těch hovorů s právníky, konkrétně třeba panem kolegou Ferim, s kterým jsme si tady museli vysvětlovat, jestli tedy ten virus stejně působí v bytě a stejně působí na chatě, až do takovýhle absurdnosti jsme šli, abychom jim vysvětlovali, že to zkrátka asi je infekční všude! Tak tímhle jsme se zabývali, abyste věděl, z vaší strany.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji, a vracíme se do rozpravy, kde je přihlášena paní poslankyně Hanzlíková. Paní poslankyně, i vás se musím zeptat, zda deset minut, nebo... (Ano.) Tak prosím.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Já děkuji za slovo. Vážená paní předsedající vážené kolegyně, vážení kolegové, jsem moc ráda, že se mohu vyjádřit k vládnímu návrhu projednávanému. A hned na začátku chci uvést, že mám velký problém s tím, že tento návrh byl předložen s využitím stavu legislativní nouze, která tady byla včera poměrně na sílu potvrzena, a to z toho důvodu, že jsme v situaci, která podle mě z žádného hlediska legislativní nouzi neodpovídá. Nesouhlasím také s tím, že by existovaly podmínky pro projednání tohoto vládního návrhu ve zkráceném jednání.

Z věcného hlediska je pro mě nepřijatelné, že dlouhodobě fungující zákonní valorizační mechanismus chce vláda narychlo narušit, přestože si musí být vědoma toho, že jakékoli porušení tohoto systému snížením může vést k závažným negativním socioekonomickým dopadům na jednu z nejohroženějších skupin obyvatel, která čítá 2,8 milionu seniorů a lidí s invalidním důchodem. Je pro mě také těžko pochopitelné, že vláda takto důležitou novelu, která bude mít negativní finanční dopad na tak obrovskou skupinu obyvatel, projedná formou per rollam. Ale budiž, bylo to rozhodnutí vlády, my na to můžeme mít svůj názor, ale sama za sebe odmítám, abych jako poslankyně měla možnost tuto závažnou změnu projednávat pouze v omezeném čase a ve zkráceném jednání.

Navíc musím říct, že to samostatné projednání změny, která se bude týkat pouze červnové valorizace, i přesto, že to tady bylo několikrát panem ministrem práce vysvětleno, považuji za nesystémový krok. Řešení případné úpravy valorizačního mechanismu mělo být až součástí komplexního řešení důchodové reformy se všemi provázanostmi a souvislostmi a především se všemi analýzami dopadů na seniory a na lidi s invalidním důchodem.

My tady dva dny sledujeme snahu projednat tento zákon co nejrychleji. Přitom, jak už jsem zmínila, ty dopady projednávaného návrhu a v podstatě i další zvažované kroky vlády mohou být opravdu zdrcující pro ty, kteří se ve společnosti mohou nejméně bránit. A je to proto, že převážná část seniorů je zcela příjemně závislá na státu. Navíc forma jejich spotřebního koše z nich činí skupinu mnohem citlivější na zdražování základních potravin, léků a služeb. A týká se to v poslední době i služeb sociálních, které jsou pro ně velmi důležité.

Bohužel dosavadní kroky a návrhy této vlády, které směřují k seniorům, nelze v žádném případě označit za sociálně citlivé, jak se k tomu pětikoalice zavázala v programovém prohlášení. Pokud můžu jenom krátce ocitovat, tak v tom prohlášení stojí: Nezbytná opatření, reformy a změny budeme provádět sociálně citlivým způsobem s ohledem na nejvíce zranitelné členy společnosti. Tak tento návrh tomu určitě neodpovídá.

Jak už jsem říkala, projednávaná změna je nesystémovým krokem, protože novela řeší pouze valorizaci v červnu 2023. Má tedy jenom jednorázové užití a nepoužijí se zde obecná pravidla podle zákona o důchodovém pojištění. Znovu tady připomínám, že ta změna valorizací je natolik důležitá, že musí být jednoznačně součástí širší důchodové reformy, která bude podrobně konzultovaná v dostatečném časovém prostoru, a bude nalezen konsenzus nejenom vládních stran, ale také se sociálními partnery a s opozicí.

Co by ale pro každou vládu mělo být pravidlo neprekročitelné, je dodržování ústavních pravidel. A tady se musím vrátit k legislativní nouzi a k tomu, že je možné ji vyhlásit skutečně za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu anebo hrozí značné hospodářské škody. Když se podívám na základní práva a svobody občanů, tak zákonou valorizací důchodů určitě nejsou ohrožena lidská práva a svobody občanů. Naopak čl. 10 Listiny základních práv a svobod zaručuje právo na zachování lidské důstojnosti a osobní cti a jednou z oblastí, ve kterých se lidská důstojnost skloňuje, je uvedeno také zajištění určitých pracovních a životních podmínek, což konkrétně znamená i výši invalidního nebo starobního důchodu. Pokud je dnes v naší zemi téměř polovina všech seniorů ohrožena chudobou, je ohrožena i jejich lidská důstojnost a základním úkolem a povinností vlády, která dodržuje ústavní pořádky, je jim poskytnout pomoc a podporu.

V podstatě vláda tvrdí, že tou mimořádnou okolností je stav, kdy hrozí značné hospodářské škody. Podle vlády to tedy znamená realizace zákonem dané valorizace penzí. Tady je ale důležitým faktem, že vládě a především ministru financí a ministru práce a sociálních věcí je valorizační mechanismus dlouhodobě známý. A určitě mají k dispozici kvalitní predikce, analýzy a čísla, která je s dostatečným předstihem na hospodářské škody upozorňují.

Nelze také opominout ani samotnou skutečnost, že nárok osob pobírajících důchody na důstojné finanční zabezpečení byl důvodem zavedení toho valorizačního mechanismu. Prostředky, které důchodcům stát na živobytí vyplácí, nesmí postupem času ztráct svoji hodnotu. Tím by totiž docházelo ke konstantnímu poklesu životní úrovni osob, které tyto důchody pobírají.

Co je velmi důležité, tak důchodová reforma by měla být opravdu projednána v časovém prostoru a měl by se najít konsenzus napříč politickým spektrem, ale samozřejmě se sociálními partnery a se zastřešujícími organizacemi. Já bych tady jenom krátce ocitovala, co si v podstatě o tomto návrhu myslí Českomoravská konfederace odborových svazů, která se vyjádřila, že vláda České republiky ignoruje sociální dialog, důležité materiály posílá pozdě a nečeká na připomínky odborů. Podobné vyjádření vydala i Rada seniorů. A Rada seniorů je organizace, která by se k tomuto návrhu měla nejvíce vyjádřit, protože je složena ze samotných seniorů. Také Národní rada osob se zdravotním postižením se k tomuto návrhu vyjádřila s tím, že zásadně nesouhlasí se změnou valorizačního mechanismu, tak jak je navrhován, a protože chápe, že vyplacení důchodů je náročné pro veřejné rozpočty, ale potom měl být tento zákon předložen včas, aby byl rádne projektován. A to si myslím také.

Je nutné se podívat na to, že novela, kterou tady projednáváme, není jenom o číslech, o šetření, o hospodářských škodách, ale je to především o lidech a o té nejohroženější skupině. Tolik asi za mě, děkuji, a já dám prostor dalším kolegům k vyjádření.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji, a další přihlášený je pan poslanec Volný. Také se zeptám, zda celých deset minut, nebo dvakrát pět chcete využít, pane poslanče?

Poslanec Jan Volný: Paní kolegyně, nastavte mi je tam, i když já je nevyužiji. Ale nastavte mi je tam, ať mám přehled.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Deset, nebo pět? (Deset.) Dobře. Tak prosím.

Poslanec Jan Volný: Tak já bych chtěl, já jsem měl tady připravený asi třicetiminutový dost sofistikovaný projev, chytrý, jak jinak já, pak jsem ho zkrátil na deset a teď opustím i tuto variantu, protože bych chtěl, aby se tam dostali kolegové, a půjdu úplně z jiného soudku.

Prosím vás, legislativní nouze, úplný nesmysl podle mě, zkrácené jednání naprosto zbytečné, protože kdybychom komunikovali a byli opět trochu korektní, tak to vůbec nebylo potřeba. Ale já jsem bytostně, prosím vás, bytostně přesvědčen, že tuto normu vetuje pan prezident zvolený a že se to stejně vrátí do Sněmovny, a pokud jen trošičku štěstí dá, tak se to nestihne. Proč si myslím, že to pan prezident vetuje, i když před chvíličkou přišel článek, vy jste to asi viděli všichni, a píše tady komentátor: Pavel nižší růst penzí, valorizace nebude vetovat. Vláda věc odložila, aby byl zvolen.

Kolegové, můžu vám říct, že pan zvolený prezident, jeho administrativa se hluboce, ale hluboce mýlí, a myslím, že se nechala vlákat do dost nepřijemné pasti. Vládní koalici vůbec, ale ani trošku nešlo o to, aby byl zvolen prezidentem Petr Pavel, věřte mi. Jim bylo úplně jedno, jestli to bude paní profesorka, nebo Petr Pavel. Oni měli jedinou vizi, jedinou vizi, aby to nebyl Andrej Babiš. A nahráli to tak, že pozastavili, pozastavili to projednávání této palčivé věci jenom proto, aby nedej bože to nepřineslo Babišovi nějaké body.

Ale co se stalo? Mezi prvním a druhým kolem pan zvolený prezident naprosto logicky začal objíždět regiony, kde nevyhrál, kde měl problémy, to znamená Ústecký a Moravskoslezský kraj, a tam si s těma lidmi podával ruce, Bylo tam mraky, věřím tomu, důchodců, a všem říkal, dejte mi svůj hlas, já budu váš prezident, budu pracovat pro vás, já vás nenechám padnout. Naprosto legální, legitimní. Vůbec mu to nevyčítám. Ale to chudák ještě nevěděl, že za měsíc a půl bude stát před rozhodnutím, aby těm lidem, kterým toto sliboval, vlastně plivnul do očí. Není to jeho vina, to mu nejmíň vyčítám, ale nechal se vlákat touto vládou do takové pasti a bude stát před velice těžkým rozhodnutím, jak začít svoji etapu prezidentského bytí. Já mu to vůbec nezávidím a myslím si, že v něm zvítězí hrドost a čest, kterou by jako voják měl mít, a že ještě přehodnotí tuto věc, a opravdu si jeho administrativa i on uvědomí, jakou loutkou této vlády se stal.

To znamená, to je moje poselství. Musím tady podtrhnout, že i já, stejně jako pan kolega předčeršek, nejsem komfortní s tím, co se děje. Cítím se ukřivděný na svých právech, protože toto jsem vám chtěl přečíst. (Ukazuje.) Nebo přečíst, chtěl jsem z toho referovat, měl jsem z to hezký pocit, že tady půl hodiny se vyjádřím. Bohužel jste mi to nedovolili. Takže já dávám teď prostor dalším. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. A další s přihláškou je paní poslankyně Mračková Vildumetzová, která se byla zde osobně omluvit. Protože onemocněl syn, musela narychlou odjet. Takže bude zařazena na konec programu. Takže prosím dalšího, pana poslance Stržínka. A opět se ptám: Dvakrát pět, nebo deset, pane poslanče? (Využiji deset minut. Děkuji.) Dobře. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Stržínek: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové, nechci pochybovat o tom, že každý z koaličních poslanců a členů vlády zná příslušné zákony a nařízení týkající se vyhlášení stavu legislativní nouze. Není proto možné, aby kdokoliv z nich považoval tento stav, který vyhlásila předsedkyně parlamentu Pekarová Adamová v pondělí

20. února jako odůvodněný a právně čistý. Děláte si z nás i ze svých voličů legraci. Každý musí přece vidět, že toto vyhlášení je účelové a protiústavní. Ústavní soud totiž již dříve zmínil, že nelze tento mimořádný instrument použít k omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou, kdykoliv opozice vysloví nesouhlasný postoj s návrhem zákona a k zabránění nebo oddálení jeho přijetí. A to je přesně to, oč tu nyní běží. Hodlá snad vláda prostřednictvím paní předsedkyně vyhlašovat stav nouze pokaždé, když opozice projeví nesouhlas se špatnými zákony, které chce vláda mermomocí prosadit?

V případě, jako je valorizace důchodů, kdy se vláda rozhodla lepit rozpočtové díry hanebným způsobem, okrádáním důchodců, se proti takovému postupu zásadně vymezujeme. Snahu řešit špatné rozhodnutí vlády ve zrychleném režimu vyhlašováním stavu legislativní nouze považuji za okaté, neetické, nedemokratické, a tudíž nepřípustné. Jde o obcházení principu demokracie s cílem prosadit vlastní neférové zájmy. Pětikoalice se tak bojí obstrukcí opozice, že jejich použití se snaží zabránit stůj co stůj všemi možnými i nemožnými prostředky. Přitom stejné strany pětikoalice samy používaly obstrukce v době, kdy byly v opozici. Zkrátka když dva dělají totéž, není to totéž. Výměnou rolí se mění i pojetí a výklad dané věci. Černá se mění na bílou a naopak. Když chtěla vláda ANO prodloužit nouzový stav kvůli objektivním příčinám, zabránění šíření koronavirové nákazy na žádost hejtmanů, tehdejší opozice jí to vytýkala a označovala jej za neopodstatněný. Je to bianko šek, který umožňuje vládě z hodiny na hodinu měnit parametry, které se týkají 10 milionů lidí, prohlásil tehdy šéf Pirátů Ivan Bartoš. Marek Výborný z KDU-ČSL nařkl Andreje Babiše, že se chce alibicky schovat za Sněmovnu, a poslanec TOP 09 Jan Jakob z toho, že si premiér dělá ze zákonů a z ústavy trhací kalendář. Miloš Vystrčil z ODS označil nový vyhlášený nouzový stav jako protiústavní. Ještě dál šla ve svých výrocích současná vyhlašovatelka nouzového stavu, předsedkyně parlamentu Pekarová Adamová, v listopadu 2021. Řekla: Nechci pokračovat v trendu nastoleném současnou vládou, kdy bylo právo obcházeno, a zároveň ctíme nález Ústavního soudu, který podmínky vyhlášení legislativní nouze jasně vymezil. Pro mě není právní stát jen slovo.

Jak se nyní ukázalo, opak je pravdou. Dnešní vládnoucí koalice za objektivní příčinu vyhlášení nouzového stavu považuje vlastní neschopnost řešit věci včas, a chce tak prosadit snížení valorizace důchodů, jejichž výše vyplývá ze zákona. To snad nemyslíte vážně? Opravdu si myslíte, že vám všechno projde? Já pevně věřím, že ne.

Stav legislativní nouze má za cíl za mimořádných okolností urychlit projednání vládních návrhů zákonů ve zkráceném jednání. Je možné jej využít pouze tehdy, pokud je třeba zabránit nevratným nebo obtížně napravitelným škodám na základních zájmech společnosti nebo zabránit reálným značným škodám na majetku státu. Prostě a jednoduše tehdy, když hrozí nebezpečí, či v nebezpečí už jsme a je třeba urychleně jednat bez zbytečných průtahů. Jestli je naše země v souvislosti s valorizací důchodů v nebezpečí, pak jedině pro neschopnost ministrů Stanjury, Jurečky a potažmo i celé vlády. Jestli je naše země v nouzi, pak je to nouze politická. Nouze o vládu, která jedná fér a v zájmu svých občanů. Nouze o schopné ministry, kteří dodržují zákony a neléčí svou neschopnost tím, že se snaží uzdravit penězi těch nejslabších.

To, že vláda o zákonné valorizaci i o tom, že na ni nemá peníze, věděla dlouhé měsíce, je snad nad slunce jasnější. Zaujala však pozici mrtvého brouka a vyčkala, až přejde nebezpečí komunálních i prezidentských voleb, kdy se počítá každý hlas, tedy i hlas důchodců. Ted' už jí nezbývá moc času do 22. března, a tak si vymyslela stav nouze. A neštítí se ho obhajovat důvody značných hospodářských škod, které státu bez přijetí návrhu snížení valorizačních důchodů hrozí.

Dámy a pánové, z výše uvedených důvodů považuji vyhlášení stavu legislativní nouze za naprostě neakceptovatelné a jednoznačně s ním nesouhlasím. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Další přihlášený do rozpravy je pan poslanec Ryba, a stejná otázka? Dvakrát pět, nebo deset? (Deset.) Prosím.

Poslanec Drahoslav Ryba: Vážená paní předsedající, vážený, pane ministře, vážené kolegyně a kolegové. Včera jsem se chtěl podrobně věnovat tomu, zda jsou splněny podmínky pro trvání stavu legislativní nouze. Bohužel jsem byl krácen na svých právech a svůj proslov jsem probrat nemohl. A je to tak. Nicméně udělám malou vsuvku.

Paní předsedkyně vyhlásila na návrh vlády stav legislativní nouze, a to na dobu určitou od 20. února do 23. března letošního roku. V této chvíli ani nevíme, které všechny zákony chce v tomto mimořádném režimu, nebo obdobném či prodlouženém, projednat. Dnes chce vláda projednat vládní návrh zákona, kterým bere důchodcům velkou část již zákonem stanovené valorizace. Nicméně na sociálních sítích pan ministr vnitra požádal předsedkyni Sněmovny, nebo objevila se informace, že požádal předsedkyni Sněmovny o zařazení k projednání dalšího zákona, tentokrát o korespondenční volbě ze zahraničí. A já se ptám – tento zákon bude taktéž projednáván ve stavu legislativní nouze? Aby snad opozice do toho nemohla moc mluvit? Možná se také najde nějaké vhodné odůvodnění, v uvozovkách tedy.

No ale pojďme dál. Jsme dneska trošičku dál. A já se pokusím komentovat projednání vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, sněmovní tisk číslo 392, ve stavu legislativní nouze. Já jsem se připravoval a objevil jsem na Twitteru článek, rozhovor ústavního právníka pana Marka Antoše, který na Twitteru dne 21. února uvedl – cituji: Podle článku 6 ústavy vycházejí politická rozhodnutí z vůle většiny vyjádřené svobodným hlasováním. Rozhodování většiny dbá ochrany menšin. Stav legislativní nouze je však podle zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny Parlamentu možné vyhlásit jen za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Případ, kdy vláda včas nereagovala na vývoj, který byl známý řadu měsíců, a teď se na poslední chvíli, a zřejmě i retroaktivně, ale to nechme zatím stranou, snaží prosadit změnu zákona a bojí se obstrukcí opozice, rozhodně nelze považovat za mimořádné okolnosti.

Je dobré si připomenout, že velmi podobnou situaci jsme už tady zažili v roce 2010, kdy vláda chtěla snížit podporu u stavebního spoření, ale bála se, že by ji to poškodilo. V podzimních volbách do Senátu tedy poškodilo a do zastupitelstev obcí. Proto návrh předložila až těsně po volbách. Vnímám trošku obdobu. Zároveň ale potřebovala, aby se jeho schválení stihlo do konce roku. Opozice hrozila obstrukcí, proto vláda požádala o vyhlášení stavu legislativní nouze a zákon si prosadila. Opoziční poslanci se proto obrátili na Ústavní soud a ten dospěl k závěru, že zákon nebyl přijat řádným způsobem, a proto ho zrušil jako protiústavní.

Od tehdejší situace se ta dnešní liší jen v jediném. Tehdy ještě nešlo o jasnou otázku, zatímco dnes už máme rozhodnutí Ústavního soudu k dispozici.

Pan Marek Antoš ve svém vyjádření dále pokračoval: Pokud vláda opravdu prosadí změnu důchodů ve stavu legislativní nouze, zdá se mi velmi pravděpodobné, že u Ústavního soudu narazí. Což může přinést i další škody, zpětné doplácení a podobně. Vydat se po této cestě se mi tedy z nejrůznějších důvodů zdá jako hazardérství. Konec citace.

Já si dovolím, protože mám ještě chvilku času, se vrátit ještě k jednomu, co tady neustále je opakováno, že hrozí značné národně hospodářské škody. Bylo nám tady argumentováno stovkami, stovkami miliard. Já si to ale opravdu nemyslím. V letošním roce, všichni víme, že to má stát, teď nevím, jestli 34, nebo 39 miliard, což je opravdu úplně jedno, protože do konce roku může vláda připravit řádný návrh na změnu valorizací, projednat ho v Poslanecké sněmovně řádným způsobem. Totiž nejde o žádné stovky miliard korun, ale jde maximálně o 39 miliard korun. A to ještě tedy je potřeba říct, že těch 20 prvních už tam měla vláda dát při tvorbě

rozpočtu, takže se bavíme o nějakých 14, možná 19 miliardách korun. No to opravdu není národní hospodářská škoda. A já totiž nesouhlasím ani s názorem, že pokud valorizujeme důchody, tak způsobujeme národní hospodářskou škodu. Opravdu, důchodci národní hospodářskou škodu nezpůsobují.

Já nesouhlasím s názorem, že stav legislativní nouze trvá, a ani s tím, že jsou splněny podmínky pro projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání. Dokonce si myslím, že jsme za hranou zákona, jednacího rádu Sněmovny, který je zákonem, a možná jsme i za hranicí Ústavy České republiky. Asi zřejmě to rozhodne až soud a budeme si na to muset počkat, nicméně si myslím, že Sněmovna, poslanci by měli být ti, kteří dbají na zákonnost. Kdo jiný by měl dbát více nezákonost než poslanci a Poslanecká sněmovna? Ti, kteří ji tvoří. Vždycky jsem uplatňoval názor, že pokud chci vyžadovat něco na druhých, měl bych se tím v prvé řadě řídit sám. A pokud existuje jenom, a můžeme se bavit padesát na padesát, pravděpodobnost, že jednáme, nebo jednáte v rozporu se zákonem, případně ústavou, je to špatný příklad do budoucna. Z těchto důvodů budu hlasovat proti projednání návrhu ve zkráceném řízení. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Také děkuji za dodržení času. A další přihlášený je pan poslanec Kubíček. Pane poslanče, stejný dotaz na úvod. Deset. Prosím, máte slovo.

Poslanec Roman Kubíček: Vážená paní předsedající, děkuju za těch deset minut. Já se na to zkusím podívat trošku jinak, protože se tady malinko opakujeme, tak já se na to úplně na začátku podívám problematikou inflace.

My jsme v takzvaném stadiu pádové inflace, kde inflace je vyšší než 10 %. Nejsme v hyperinflaci, tam se to pohybuje až v jednotkách tisíců procent. Tento stav se začal prohlubovat v průběhu loňského roku, již v měsíci červnu. Prognóza České národní banky do konce roku dávala 14,1 % a prognóza Ministerstva financí byla více než 15 %, a již v té době bylo naprosto zřejmé, že do rozpočtu České republiky bude nezbytné dát částku, která by tyto zvýšené náklady pokryla.

Budeme si povídат o tom, jakým způsobem tady probíhal ten rok 2022, jakým způsobem jsme se k této inflaci dopracovali. Já jsem to pochopitelně konzultovali s odborníky z ekonomických řad a není to úplně jednoznačný pohled, ale řekněme si asi dva základní faktory. Jeden, první faktor – válka na Ukrajině a s tím související obrovský nárůst cen energií, a to včetně ropy a elektrické energie, plynu a tak dále. A druhá věc, nekontrolovaný nárůst ceny potravin, částečně na začátku zahrnutý i nedovážením zboží ze zemích postižených válkou.

Nicméně v průběhu roku 2020 došlo k tomu, že tato inflace, která byla ovlivněna vnějšími vlivy, už nepůsobila a ovlivnila jsme si to vlivy vnitřními. Je to můj názor. Budeme se dohadovat, je to jako u právníků. Dva ekonomové, dva názory. Takže z mého pohledu úplně první chybou, která nastala, bylo rychlé nejednání v zastropování cen elektrické energie. Jakou formou to mělo být uděláno, bych musel nechat na vládě. V každém případě byly dvě možnosti. Jedna byla dohoda s poskytovateli elektrických energií a plynu a tak dále, a tak dále, s tím že nebude uplatňována další daň na ně, nebo formou zvýšené daně z nadměrných zisků. No úplně se to neosvědčilo. Já si vzpomínám na tu dohodu o tom windfall taxu, kde já jsem říkal, že to není úplně dobré, a vzpomněl jsem si na Margaret Thatcherovou v roce 1978, kde v rámci růstu ropných produktů Margaret byla připravena vyhlásit tuto daň, ale současně se sesla s velkými producenty ropných produktů a udělali dohodu a tito producenti jí do státního rozpočtu ty peníze věnovali dopředu s příslibem nevytvoření windfall tax daně, a v tom státním rozpočtu ona měla ty peníze okamžitě.

A pokud mám správné informace, tak tato dohoda se rýsovala i v České republice. Byly to producenti uhlí, ropy, banky a tak dále, kteří vládě nabízeli v nějakém jednání poskytnutí určité částky, která byla nějakým způsobem definovaná, a pokud si pamatuji, celkově se

hovořilo o nějaké částce 60 až 80 miliard, a oni byli připraveni tuto částku dát do státního rozpočtu. Pochopitelně víte, že když ty peníze máte na začátku a můžete s nimi pracovat, tak můžete s nimi pracovat ve prospěch úpravy toho trhu.

My jsme se dostali do té situace, kdy v tom rozpočtu začaly chybět peníze, ty peníze začaly chybět asi i tím, že windfall tax nebyla uplatněna o rok zpátky, ale byla uplatněna až vlastně v dalším roce, takže ty peníze někde chybí na tom úvěrovém trhu. Při současné situaci není úplně tak jednoduché si půjčit za levné peníze. A ten rozpočet je nastaven s nějakým parametrem. Nám nevychází nějaký parametr, musíme někde ušetřit, musíme někde spořit, protože bychom jinak museli udělat upgrade státního rozpočtu a přiznat, že nám to nevychází. Kdybychom to přiznali, tak jsme nesplnili své cíle, které jsme každému slíbili. To je velmi špatné. Na druhé straně vycházíme z toho, že si to někde vezmeme, a teď bohužel se tou obětí stal důchodový systém a naši důchodci. Je to jednoduché, je to laciné, je to nesystémové, je to špatné. O té nesystémovosti hovoří i ekonomové, hovoří o tom i někteří politici. A co si budeme povídат, ty diskuse v kuloárech vedeme i s koaličními politiky a ne každý je s tím konformní. Nicméně je to koalice, tak to je, to si nebudeme vyprávět, a určitá solidarita k rozhodování toho kolektivu patří a patří to i k rozhodování opozice.

Pak ještě jedna záležitost, která se týká té inflace. Ony ty inflace jsou dvě, aby bylo úplně jasné, a bavíme se do těch domácností, a ta inflace, nejvíce to bylo ovlivněno cenou, jak jsem říkal, paliv, energií, to bylo number one. Pak byly potraviny, pak to byla obuv, textil, to je taky docela zajímavé. A u těch potravin to bylo velmi problematické, protože existovalo několik nástrojů. Ty nástroje se daly využít. Byla to například nulová DPH, která by současně schválila tu inflaci. A musím tady říct, že jsem tady slyšel takový názor, nevím, od koho to bylo, že vlastně ty peníze, které se utratí a padnou do systému, tak nám uspoří inflaci. Ne, je to naopak. Ta spotřeba se musí snížit, ale nemůže se snížit spotřeba v těch základních věcech.

A teď se bavíme o té skupině občanů, kteří potřebují ty základní věci. Oni potřebují to bydlení, oni potřebují to teplo, oni potřebují ty energie a oni potřebují ty potraviny. A pak tam do toho vstupuje taková maličkost. Je tady několik lékařů, ona do toho vstupuje potřeba těch léčiv a to není nezanedbatelná částka, když se na to nějakým způsobem podíváme. Pak si tady dlouhou dobu povídáme o tom, že oni to unesou, protože to je skoro 50 % na tom důchodu. No, to by mě docela zajímalo, protože vedlejší země, jako je Rakousko, Francie, Německo, se to pohybuje 65 až 80 % a nikdo se tomu nediví. A kdybychom měli tak silné odbory jako Francie, tak máte plné ulice, protože oni stávkují i za ty své důchodce a za ten věk odchodu do důchodu.

No a pak je tam ještě jedna věc, protože jsou to základní potřeby, ten spotřebitelský koš, který se počítá na normální domácnosti, je inflace o něco nižší než u těch důchodců, protože jsou to ty základní potřeby. A pak tu máme ještě takové dvě skupiny důchodců a to jsou skupiny důchodců, kde je to pár, kde se to nějakým způsobem dá vyvážit, ale pak máme taky důchodce, kteří jsou sami. Tam je to velký, velký problém. Já vím, můžeme namítat, existuje sociální systém, můžeme si říkat o dávky, příspěvky na bydlení, ale zrovna pro tuhle skupinu je to úplně nejtěžší.

No a kdybych si chtěl rejpnout, tak vláda zasedala a zvedla nám rozpočet na obranu na celá 2 % o rok dříve, než musela. Ta částka je vyčíslena na 40 miliard. Je válka, pane ministře? (Ministr Lipavský odpovídá mimo mikrofon z vládní lavice.) Tak já děkuju, tak je válka. Tak proč se tady hádáme o jakékoliv naplnění těch ekonomických věcí a těch věcí, protože ten důvod pro posouzení podmínek je válka. Pan ministr řekl, že tu je válka. Slyšeli jste to? Skutečně jste to slyšeli? To je neuvěřitelná záležitost! Tak proč se tu bavíme? Jestliže je válka, tak tu – (Ministr Lipavský – poznámka z vládní lavice.) Pane ministře, nepokřikuje na mě, buďte zticha! Řekl jste, že je válka. Jste představitel vlády a řekl jste to.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Pánové, prosím. Prosím, za prvé se oslovujte mým prostřednictvím a za druhé, prosím, vyjádření na mikrofon. Prosím.

Poslanec Roman Kubíček: To je pan ministr, já nemusím. Tak já se vrátím k tomu – můžeme si tady potom povídат třeba někde v kuloárech.

V každém ta problematika je opravdu velká a nevím, proč by se to týkalo této skupiny. V tom případě bychom se museli dotknout všeho: církevních restitucí, našich platů, pozastavení, nemůžeme zasahovat do soukromého sektoru, protože tvorba platu je dohoda mezi zaměstnatelem a zaměstnancem. Já jsem u těch vyjednávacích podmínek byl, velmi jsem se tomu věnoval a musím říct, že to taky nebylo jednoduché, a doplnění a vyrovnání té inflace bylo vždy na tom zaměstnavateli a snažil se o to, ten zaměstnavatel se o to snažil. Ten stát se o to úplně nesnaží. V každém případě je to problém. No a uvidíme, jakým způsobem se to bude vyvíjet dál a jakým způsobem budeme k tomu pracovat. A já jsem se teď tedy dozvěděl, že jsme tu jednu z podmínek naplnili, tak potom asi ta moje diskuse o tom, že to není naplněné, je marná. Ne? Všichni, co jste tady, jste to slyšeli. Takže my jsme to naplnili. V tom případě je to jednoznačně splněno a můžeme hlasovat pro posouzení podmínek pro jednání ve zkráceném. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. A máme tu faktickou poznámku pana poslance Maška. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, to, co jsem tu před chvílí slyšel od pana ministra, mi konečně vysvětluje, jak to, že jednáme v tom zkráceném režimu. Ona to není hrozba, hrozba možných hospodářstvích, škod, které se tady snažíme nějakým způsobem vysvětlit, že to tak není. Vyplatit důchodcům nárokovou valorizaci není hospodářská škoda. Ale od pana ministra jsme tady slyšeli, a dokonce to zopakoval, že důvodem bude válka. Protože dotaz, respektive poznámka mého ctěného kolegy Romana Kubíčka, který zde na mikrofon řekl, že není asi úplně dobré, že souběžně tato vláda, když my tady jednáme v Poslanecké sněmovně o, uvozovkách, tak jak tomu my říkáme, ono to tak je, okradení důchodců za bílého dne, tak důvodem, pan ministr řekl, že navýšení rozpočtu Armády České republiky o 2 % o jeden rok dříve, což je úprava v programovém prohlášení vlády a je to rozhodnutí vlády právě činěné v těchto dnech, tak důvodem je válka.

Pane ministře, my skutečně neválčíme, respektive pokud my tady válčíme, pokud my tady válčíme, pane ministře, tak my tady vedeme válku za naše důchodce. A prosím, to zdůvodnění vaše já opravdu neberu, nezlobte se.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. S další faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Feranec, připraví se paní poslankyně Adámková a paní poslankyně Fialová. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji, paní předsedající. Pane ministře, dámy a pánové, taky budu reagovat. Pochopil jsem to tak, že vlastně člen vlády říká další důvod, nebo nový důvod pro zkrácené jednání. Doted' jsme vycházeli z toho, a vláda to takhle předložila, že vlastně hrozí ty značné hospodářské škody. Pan ministr teď patrně změnil, respektive na základě nějakého jednání jménem vlády říká, že důvod zkráceného jednání je, že je válka. Jasný. Potom musíme to posuzovat jinak, akorát že k tomu je potřeba, aby Sněmovna schválila válečný stav, pokud se nepletu. A jestli pan ministr vyhlašuje války bez válečného stavu (směje se), tak je to trošku, řekl bych, nad rámcem kompetencí, které má. Ale možná nám to vysvětlí, jak může člen vlády vyhlásit válku, bez toho, aby schválila Sněmovna válečný stav. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou, paní poslankyně Adámková. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážený pane ministře, dámy a páновé, já mám ráda ujasněné věci. A myslím, že tady k tomu, co právě zaznělo, platí, že mlčetí zlato. Já bych se chtěla zeptat pana ministra, a věřím, že mluví pravdu, protože jistě má lepší informace než já, proč o tom v tom případě neví základní infrastruktura tohoto státu? Protože my v nemocnicích v případě, že je válka, je tudíž vyhlášen válečný stav, máme úplně jiné povinnosti než v míru. A já se tedy ptám, které datum je to rozhodující, protože pokud vím, tak ředitelé i přímo řízených organizací tedy nic takového nedělají. Řekněte mi prosím, kterým datem tedy se máme převést do válečného stavu? Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. Paní poslankyně Fialová je připravena, tak prosím, paní poslankyně. A připraví se pan poslanec Berki. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslankyně Eva Fialová: Tak abych splnila, že reaguji na pana Romana Kubíčka v rozpravě, tak tady byl takový hezký, co je tu v poslední době zvykem, že někdo zavolává tady z těch zadních lavic. My jsme to všichni slyšeli na levé straně, co jste, pane ministře, řekl. A já nechci být tak ostrá. Já vás prosím, fakt vás prosím, pojďte nám to říct na mikrofon, jak jste to tedy přesně myslel. Protože pak tedy dva dny, téměř už tři dny, a budeme tu trávit třetí noc, a bohužel jste tu teď sám, protože zbytek vlády je někde jinde, jestli byste nám to šel vysvětlit. Já vás o to strašně moc prosím. Prosím, vystupte a řekněte nám, jak jste to myslel, aby bylo napraveno to, co jste pokřikoval tady za zády pana Kubíčka. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji a prosím pana poslance Berkoho k faktické poznámce. Prosím, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Jan Berki: Vážená paní místopředsedkyně, já vím, že jsme všichni unavení, vím, že to občas vyvolává komunikační diskomfort mezi jednotlivými. Vím, že pan ministr nemá pokřikovat na toho, kdo tu stojí, ale myslím, že je úplně každému zřejmé, co tím pan ministr myslel. Že tím rozhodně nemyslel, že jsme ve válečném stavu, to ani nepokřikoval. Konstatoval jenom na základě té poznámky o těch dvou procentech na obranu, že na Ukrajině je válka. To snad, doufám, nikdo nezpochybňuje, a že tedy všechny – (Hlas z pléna.) Prosím, teď zase nepokřikujte vy na mě. Děkuji. Já jenom říkám, že tím reagoval na ta dvě procenta, že podle mého názoru tím viditelně myslel reakci, že je válka na Ukrajině a že všechny evropské země nyní logicky investují do obrany, neboť se připravují na nepříjemnou situaci. Takto si myslím, že to myslel. A prosím, přestaňme to překrucovat. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo další faktické poznámky. Pan poslanec Kubíček, připraví se paní poslankyně Adámková, pak pan poslanec Brož a nakonec pan poslanec Mašek. Prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Tak já děkuji za slovo. Já jsem tady svůj příspěvek celkem přednášel bez emocí, jenom jsem konstatoval, a pan ministr to řekl. Pojděte to říct na mikrofon, neschovávejte se za to, pojďte nám to říct. Já s tím nemám problém. A vy jste neřekl, je válka na Ukrajině. My jsme to slyšeli velmi dobře.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A prosím paní poslankyni Adámkovou. Prosím.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, teď už vážení pánové ministři. Já se domnívám, že každý ministr je dostatečně zdatný, jinak by jistě na tom místě nebyl, aby obhájil to, co buď říká, nebo pokřikuje. Takže prosím, bez prostřednictví, pane ministře, bud' jste něco myslel jenom částečně, nebo to byla nějaká glosa, to se může všechno stát, ale já bych prosila o vyjasnění termínu.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji a prosím pana poslance Brože k faktické poznámce, ke které je přihlášen. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji. Mě celá ta situace velmi zajímala. Já nejsem tak tvrdý, já vím, že pan ministr to pravděpodobně myslí jinak, i když vystoupit by tu měl. Ale ukázalo to, jak komunikuje současná vláda. Jiný kolega pan poslanec vystoupil a řekl, jak to asi pan ministr myslí. Tři dny tady už slyšíme jenom odkazy na ministra, kterého bychom teď hrozně moc chtěli vidět, pro legislativu, kterého tady prostě nevidíme, a jeho kolegové říkají, jak to tedy legislativně je správně. Takže mně to přijde taková zajímavá opravdu komunikace, že zřejmě ministři nejsou úplně připraveni mluvit, mluvit za sebe a vysvětlovat své názory a stanoviska. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji a prosím pana poslance Maška k faktické poznámce. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji. K panu magistru Berkimu, vaším prostřednictvím. Já si myslím, že pan ministr Lipavský nepotřebuje tady svého tiskového mluvčího, že by měl promluvit na mikrofon sám. Jináč ta souvislost byla jasná. Kolega Kubíček tady mluvil k tomu tématu, mluvil o té problematice valorizace důchodů, sice z pohledu jiného, ekonomického, byl to velmi zajímavý příspěvek, a pan ministr v okamžiku, kdy kolega Kubíček hovořil o tom, že v současné době, ve stejné době vláda vlastně navýšila pro příští rok výdaje o 2 % na zbrojení, nebo od roku 2024, promiňte, a to o rok dříve, než bylo plánováno, tak se ozvalo, to je přece válka, a to samozřejmě implementuje nebo implikuje úvahu o tom, že teď se bavíme o valorizaci důchodů, ale souběžně je argumentováno tou válkou. Takže promiňte, ale ti důchodci asi nebudou rádi tohle poslouchat, a já bych vás proto prosil, abyste to přišel na ten mikrofon vysvětlit, jak jste to myslí.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Nyní je k faktické poznámce přihlášen pan ministr. Prosím. Pan ministr se nemůže hlásit do systému, protože se tady nemůže evidovat. Taková to je dohoda, když se přihlásí, dáme slovo. Prosím, pane ministře.

Ministr zahraničních věcí ČR Jan Lipavský: Vážená paní předsedající, vážení paní poslankyně, vážení páni poslanci, samozřejmě není vhodné spolu komunikovat mimo řečnický pult a toto řečniště, pokud někdo hovoří, za to se tedy panu poslanci omlouvám. Samozřejmě ta moje bezprostřední reakce byla k těm dvěma procentům a k tomu zdůvodnění, proč naše vláda přistoupila k urychlému navýšení výdajů na obranu. Není to o tom, že by snad Česko bylo ve válce. Toto nikdo netvrdí. Ale konstatování faktu je, že na evropském kontinentu v tuto chvíli probíhá nejhorší válečný konflikt od konce druhé světové války. Je to ruská invaze, ruská agrese proti Ukrajině, a naše vláda musí reflektovat tento bezpečnostní vývoj, a tím pádem ta reflexe probíhá i po stránce navýšení výdajů na obranu. Pokud bychom tak neučinili, tak si myslím, že bychom nebyli odpovědnou vládou. To, jak samozřejmě se to potom zasadí do kontextu diskuse o projednávaném materiálu, to je druhá věc. Určitě mým cílem nebylo nikoho strašit nebo děsit. A to, že to ze mě tak jaksi bezprostředně vyšlo, tak za to se vám, pane poslanče, ještě jednou omlouvám. Samozřejmě takto bychom spolu komunikovat neměli. Ale o nějakém

školení z politické kultury si myslím, že opravdu drobná poznámka z ministerského křesla oproti tomu, co se tady v celkovém kontextu v posledních dnech odehrává, je opravdu maličkatou věcí. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou je přihlášena paní poslankyně Fialová a připraví se pan poslanec Berki. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji, budu reagovat na pana ministra. Já děkuju, že jste vystoupil, protože když jsem odcházela, tak jste mi řekl, že nemusíte, a já vás slušně žádala, nemusíte reagovat a zdůvodňovat, tak jsem vám chtěla připomenout, že jste jako vláda odpovědný Poslanecké sněmovně a máte nám odpovídat na otázky, na které my se ptáme, což jste teď učinil. Za to velice děkuju.

A vy jste tady měl poznámku, jak to tu probíhá. Kdybyste poslouchal našeho Radka Vondráčka, který tady zdůvodňoval, kdy je legislativní stav nouze, kdy je přistoupeno ke zkrácenému pořadu jednání, tak taky bylo řečeno, že jsme v mimořádné, v případě mimořádné situace a že hospodářské ztráty jsou nějakým způsobem až následné a že je zapotřebí hledat ty úspory v jiných částech, a v případě, když se nenacházíme jako Česká republika ve válečném stavu, tak třeba z finančních prostředků právě na obranu. Já nechci tady zpochybňovat, jestli je to dobré, nebo ne, ale zpochybňuji to, že prostě dáváte na misku vah a berete tam, kde byste se měli automaticky o ty lidi postarat, a dáváte nám na výběr a neustále jsme vydíraní nějakou situací, která tady jako hrozí nebo teoreticky může nastat. Já nezpochybňuju, že to je dobré, nebo špatně, to chci znova zdůraznit, já tady zpochybňuji to, že tady probíhala opravdu odborná diskuse nad tím, kdy a jak se má využívat stav legislativní nouze, a my se domníváme, že v něm opravdu nejsme. Tak jenom abyste to pochopil do kontextu, jak to myslí třeba pan poslanec Kubíček, protože my z toho docela bedlivě posloucháme tu diskusi a zajímá nás, jak se k tomu stavíte. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Je přihlášen pan poslanec Berki k faktické poznámce. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Berki: Děkuji. Jenom znovu chci říct, chápu, že jsme všichni trošku unavení. Tak prosím, než sem dojdeme, přemýšlejme nad tím, jak budeme věci říkat. Já jsem nešel dělat mluvčího panu ministru, jen jsem šel ukázat, že poslouchám taky a že jsem to na první dobrou pochopil jinak, než jste to vykládali vy. Tak prosím, aby jenom zase nevznikl jako dojem, že jsem přišel útočit nebo že by pan ministr neuměl sám mluvit, o tom rozhodně nepochybují.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Kubíček. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Tak trošku jsme ubrali na emocích. Děkuji za slovo. Já jenom takovou maličkost. Já vím, že je to trošku emoční, vypnuté. Bojujeme tady nějakým způsobem za důchodce. Na druhé straně válka na Ukrajině, to je všechno úplně jasné. Ale nicméně, pane ministře, já jsem bývalý voják, já jsem lítal na stíhačkách. Byl jste na vojně? Já jenom říkám, že ta válka je slovo, které je opravdu hrozné pro ty lidi. Já jsem byl rád, že jsem bojovat nemusel, a vůbec to nezávidím těm lidem, nezávidím to vojákům, ale především to nezávidím tomu civilnímu obyvatelstvu. Nicméně my se tady nebavíme o tom, kde nějakým způsobem bylo ubráno a že ty peníze byly vzaty těm důchodcům a dány do rozpočtu obrany, tak jsem to

nemyslel. Já jsem hovořil o tom, že navyšujeme, byť s nějakou potřebou, tu částku, a současně neumíme touto potřebnou částkou sanovat naše důchodce. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji a vracíme se do rozpravy, kde je přihlášen pan poslanec Berkovec. Pane poslanče, na začátek stejná otázka: využijete dvakrát pět, nebo chcete rovnou deset? (Dvakrát pět, děkuji.) Takže deset. Ano.

Poslanec Stanislav Berkovec: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážené dámy, poslankyně, vážení páni poslanci, přeji vám hezké pozdní odpoledne. Víte, já jsem novinář, tak já když jsem si připravoval ten svůj příspěvek, tak jsem to pojal jako takový imaginární článek. Každý článek by měl mít titulek. Můj titulek zní: Velká důchodová loupež. A má to pochopitelně podtitulky a headliny. Velká důchodová loupež, o které se moc nevědělo, protože vždycky, když aktéři plánují nějakou loupež, tak se o ní moc nemluví. Ted' ji můžeme sledovat tady ve Sněmovně v přímém přenosu už třetí den, tedy nejen za denního světla, ale také druhou noc. Tak dovolte několik reflexí, protože jsem ten novinář, z tisku anebo z médií.

Headline první, Rada seniorů České republiky. A tady bych chtěl poděkovat novinářům z podcastu Ptám se já, včera ve 13.05 rozhovor s inženýrkou Lenkou Desatovou, předsedkyní Rady seniorů České republiky. Takže velmi aktuální. Co tam zaznělo? Podle zákona je jednoznačné, říká paní Lenka Desatová, že 10. února došlo k naplnění dikce zákona, tudíž to navýšení seniorům logicky náleží.

Rada seniorů dlouhodobě upozorňuje, že současné nastavení mimořádné valorizace není takové, kdy by mělo být těch valorizací více za rok. Pravděpodobně tvůrci zákona nepočítali s tak vysokou inflací, že by k té mimořádné valorizaci mělo dojít několikrát za rok. Valorizace je počítána pouze z procentní výměry, a tím se extrémně rozvřely nůžky mezi nízkopříjemovými a vysokopříjemovými seniory. My jsme upozorňovali na to, že je potřeba to změnit.

Dále řekla: Svým způsobem postup vlády chápu, nicméně nemůžu s tím souhlasit, už jen proto, že vláda několikrát deklarovala, že změna pravidel se nedotkne červnové valorizace. My jsme dlouhodobě upozorňovali na to, že je potřeba s tím něco dělat. Jestliže jsme o tom mluvili s panem ministrem v březnu nebo v dubnu – v březnu nebo v dubnu – tak měl do prosince čas pravidla upravit. Vadí nám, že je to na poslední chvíli.

A ještě dodává, když je řeč tedy o pomoci: Máte pravdu, adresnější pomoc může být vždy větší, když se mluvilo o adresné pomoci. Dáte ji tomu, kdo to skutečně potřebuje. My jsme navrhli postupovat podle příjmové chudoby. To se týká 300 000 lidí. Loni byla podle Eurostatu 14 500 korun. V Komisi pro spravedlivé důchody paní Danuše Nerudové se hovořilo o něčem jako minimální důchod, bylo to zhruba 10 000. Ministr Jurečka s tím souhlasil. Pro nás by to byl přijatelný vzorec. A ještě dodávám, jako Rada seniorů akcentujeme zvyšování věku dožití ve zdraví. Když vám bude populace stárnout a bude nemocná, můžete zvyšovat důchodový věk, jak chcete, ale počet pracovních sil nezdvojnásobíte. Tak tolik tedy Rada seniorů.

Headline druhý, Rozumné právo, tedy platforma Rozumné právo, 9. listopadu 2020, Advokátní deník. Titulek článku Legislativní nouze se nesmí stát novým normálem. Společenská situace vzniklá v důsledku epidemie nemoci covid-19 na jaře 2020 si vyžadovala mimořádné reakce veřejné moci, včetně mimořádně rychlých reakcí... stavu legislativní nouze, a legislativních. Již tehdy však názorová platforma Rozumné právo upozornila, že i ve stavu legislativní nouze je nezbytné, aby členové Parlamentu i veřejnost měli na seznámení se s návrhy zákonů alespoň minimální čas nutný k tomu, aby předkládané legislativní předlohy prostudovali, posoudili a mohli jim případně kvalifikovaně oponovat. Jak se bohužel ukazuje, vláda i Parlament pokračují v praxi, při níž jsou návrhy zákonů předkládány a projednávány ve stavu legislativní nouze pouze tam, kde k jejich přípravě měla veřejná moc k dispozici nejméně půl roku. Před takovým postupem je potřeba co nejrozhodněji varovat.

A ještě bych rád dodal, že názorová platforma Rozumné právo je nezávislá expertní skupina právníků působících v nejrůznějších oborech práva v praxi i v akademii. Jejich cílem je poskytnout vládě, Parlamentu a dalším veřejným institucím odbornou oponenturu návrhů zákonů a dalších regulatorních opatření.

A ještě na konci článku si dovolím jednu ukázku. S ohledem na výše uvedené členové platformy Rozumné právo vyzývají orgány výkonné a zákonodárné moci, aby i za stávající situace přistupovali k odchylkám od standardního postupu pro tvorbu a přijímání zákonů s největší zdrženlivostí a s vědomím rizik, jaká takové odchylky představují. Stav legislativní nouze se nesmí v legislativním procesu stát novým normálem, ať již se jedná o pravidla insolvenčního práva, či pravidla jiná. Tak to byl headline číslo dvě.

A na závěr dovolte takovou osobní reminiscenci, která s tím ovšem souvisí. V roce 1991 podruhé navštívil Českou republiku vynikající britský novinář, humorista, dramaturg, bavič, moderátor sir Peter Alexander Ustinov. Já jsem v té době hrál aktivně amatérské divadlo a jezdili jsme po světových festivalech a já jsem měl tu čest natáčet rozhovor se sirem Peterem. On mě potom pozval do Smetanova divadla a na pozvánku, na které byla jeho karikatura, protože on je opravdu, nebo byl velký humorista, tak mi napsal věnování: Stanislavovi, mladému herci, který také jednou bude starým hercem.

A to je to, oč tu běží, použiji-li tedy divadelní slovo. Protože ti, kteří dnes právem a po právu, po ústavním právu očekávají, že jim společnost vrátí to, co jí dali, to, co jí odevzdali, když byli ti mladí herci, mladí dělníci a instalatéři a úředníci, tak to je prostě takový řetězec, to funguje, to nelze narušit, protože každý ten mladý herec bude jednou tím starým hercem. Ten mladý úspěšný politik bude jednou tím starým politikem a bude tuto náhradu nebo tento dluh potřebovat, protože je vlastně věřitelem, nebo důvěřitelem. Pak někdy přichází realizační vystřízlivění. A to prostě funguje v dějinách lidstva a není to jenom v současném systému. Například na konci loňského roku jsme oslavili 860. narozeniny Čingischána. A už staří Mongolové kdysi v těch jurtách, ti bojovníci a kočovníci, se starali o své rodiče a prarodiče. Takže já bych si přál, aby ti současní mladí politici, zejména ti mladí, až jednou budou staří politici, tak aby mohli vzpomínat na to, že rozhodovali rozumně. A přeju nám všem tedy úspěšný den a úspěšnou noc. Děkuji za vaši vzácnou pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další přihlášený do rozpravy je pan poslanec Farhan. Také se ptám, zda chce využít pět minut, nebo rovnou deset. (Deset.) Prosím, máte slovo.

Poslanec Kamal Farhan: Vážená paní předsedající, páni ministři, dámy a pánové, nacházíme se v projednávání, kdy projednáváme podmínky pro zkrácené jednání. Já jsem měl na včerejší den připraven projev, kde jsem se k tomu chtěl podrobně vyjádřit, a vlastně ta situace, která nastala, tak mně bylo oděpřeno, abych se k tomu mohl vyjádřit. A určitě se domnívám, že jsem prostě byl krácen na svých právech demokraticky zvoleného poslance.

A nyní mi dovolte v tomto časovém rozmezí, které mi byl vymezeno, jenom stručně komentovat některé věci týkající se jak legislativní nouze, tak projednávání zkráceného jednání. Podmínky pro nouzový stav, nebo legislativní nouzi, tak tam vlastně jsou tři hlavní, to jsou základní práva a svobody občanů, bezpečnost státu anebo značné hospodářské škody. Já si myslím, a chci to tady říci na mikrofon, že žádná z těchto věcí nebyla naplněna. Vyhlášení stavu legislativní nouze a projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání zásadním způsobem mění strukturu zákonodárného procesu a omezuje jeho podstatu. Tento postup lze akceptovat jen jako výjimku z pravidla, a to za předpokladu zvlášť závažných důvodů, kdy zájem na bezprostředním přijetí zákona v kontextu konkrétních okolností převáží nad obecnými požadavky, které ve vztahu k zákonodárnému procesu vyplývají z ústavního pořádku. Ale to, co se děje nyní, že nelze akceptovat tento mimořádný institut jako běžný nástroj omezení

zákonodárné procedury parlamentní většinou. Kdykoliv opozice vysloví nesouhlasný postoj k návrhu zákona a k zabránění nebo oddálení jeho přijetí, využije jednacím řádem stanovené prostředky.

Tady jenom v krátkosti bych ocitoval dva odstavce nálezu Ústavního soudu číslo 55/10. Ústavní pořádek explicitně připouští možnost projednat vládní návrh zákona ve zkráceném jednání pouze na základě čl. 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a to v době stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Stanoví-li tedy ústavní pořádek takovou možnost pouze v jediném případě, je zřejmé, že za jiných situací to obecně možné není. Nejde přitom o mezeru v Ústavě České republiky, pokud ústavní pořádek možnost projednat návrh zákona ve zkráceném jednání zná. Smyslem ústavněprávní reglementace zkráceného projednávání je ochrana práv a principů ovládajících legislativní proces v demokratickém právním státě. Využití institutu legislativní nouze je možné jen za předpokladu širokého konsenzu v Parlamentu, a já si myslím, že tento široký konsenzus tady nebyl dán.

A už se blížím vlastně asi k závěru, protože vlastně vycházím z toho, co jsem měl připraveno, a tady bych řekl, že vláda se nevypořádala s těmi požadavky formulovanými v legislativě. To je třeba jednoznačně říct. Nenaplnila požadavky, jako je třeba mimořádnost situace, která se vymyká běžnému běhu politických procesů vnitřních i vnějších. Když o té inflaci, o které mluvíme až nyní, věděla vláda celý loňský rok, a její výši ve druhé polovině roku 2022 a v lednu 2023, nelze až v únoru 2023 označit za situaci mimořádnou, situaci neočekávanou. Hrozící hospodářské ztráty, škody podle Ústavního soudu je potřeba posuzovat prizmatem Ústavního zákona o bezpečnosti a důvody by měly být typovou závažností shodné s důvody pro vyhlášení válečného stavu.

Nelze zde opomenout ani samotnou skutečnost, že nárok osob pobírající důchod na důstojné finanční zabezpečení byl důvodem zavedení valorizačního mechanismu. Prostředky, které důchodcům stát na živobytí vyplácí, nesmí časem ztrácat svou hodnotu, protože by docházelo vlastně i ke konstantnímu poklesu jejich životní úrovně.

Stávající vládní návrh zákona nemá ve skutečnosti předcházet hospodářským škodám, ale má zamezit zvýšení výdajů státu. Má zamezit zvýšení výdajů státu. Já tam nevidím ty hospodářské škody. Pokud bychom, jako akceptujeme vyhlášení stavu legislativní nouze a zároveň zkrácené jednání, pak by stav legislativní nouze i další zkrácené jednání se shodnou argumentací, jakou zde předstoupila vláda Petra Fialy, mohl být projednán jakýkoliv zákon, který redukuje výdaje státního rozpočtu. Já se domnívám, že prostě na snižování schodku státního rozpočtu by se nemělo využívat legislativní nouze a zkrácené projednávání.

Pokud není dán důvod pro legislativní nouzi dle zákona o bezpečnosti, je potřeba zajistit pro její vyhlášení souhlas ústavní většiny v parlamentu, jinak hrozí nepřípustné omezení práv opozice. V tomto případě však k tomuto kroku nedošlo.

Ze všech těchto důvodů lze dospět k závěru, že pro vyhlášení stavu legislativní nouze a navazující projednávání novely zákona o důchodovém pojištění ve zkráceném jednání podle mého nebyly splněny zákoně podmínky. Uvažujeme související judikaturu Ústavního soudu k této otázce, a předně pak smysl a účel dotčeného institutu. Situaci nelze v žádném případě srovnávat s covidovou krizí, což tady taky opakováně zaznělo. Kdyby byly z mého pohledu, a věřím, že ty důvody prokazatelně naplněny, protože jako zdravotník, tak tam vlastně docházelo k ohrožení života a ohrožení osob. Tak to je asi za mě ve stručnosti k tomuto. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji, a dále je do rozpravy přihlášen pan poslanec Novák. Pane poslanče, pět, nebo deset? Ano, prosím.

Poslanec Marek Novák: Deset. Děkuji za slovo, vážená paní místopředsedkyně. No, kolegyně, kolegové, já si dovolím vám v úvodu sdělit, že jako demokraticky zvolený poslanec se rozhodně cítím být obrán, a klidně použiji to slovo, okraden na svých právech, ale především na právech občanů, které tady zastupuji. A věřím, že i vám koaličním poslancům to jednou dojde, že to takhle je.

A co se týká teď posouzení podmínek pro projednání tohoto tisku ve zkráceném jednání. No tak pojďme si to pojmenovat jasně a bez vytáček. Není to poprvé a bohužel s tím, jak vidím, co se tady děje, asi ani naposled. Vláda pětikoalice se rozhodla naplno využít svých možností a podle metody po nás potopa přitvrzuje, a přitvrzuje natvrdo. Je to známka toho, že ten prodloužený mejdan po volbách, a na ten mejdan já už jsem tady několikrát upozorňoval, a ten mejdan probíhá neustále, je to prostě vaše oslava, vaše opojení.

Jenže přátelé, měli byste si uvědomit, že ta oslava skončila, že teď jde o kocovinu, kterou máte. A sháníte se po někom, kdo ten váš mejdan zaplatí. Bohužel, bohužel jste se zaměřili na jednu z nejslabších skupin, a to jsou senioři. No a protože maraton voleb skončil a další volby budou za dlouho, tak se sáhne na peníze skutečně těm, kteří se nemají jak bránit. To jsou důchodci. A rovnou, aby se nikdo nestihl proti tomu ozvat, tak to projednáme ve stavu legislativní nouze, následně ve zkráceném jednání. O to požádal pan premiér, no a paní předsedkyně Pekarová velmi ráda vyhověla.

No a pojďme si připomenout, co je to ta legislativní nouze. Stav legislativní nouze je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Stav legislativní nouze vyhlašuje předseda Sněmovny na návrh vlády. A vaše pětikoaliční předsedkyně to velmi ráda udělala, bez toho, aby vůbec posoudila, zda to je vhodné, či ne. No a podle jednacího řádu může být vyhlášen na určitou dobu, a to se vám taky povedlo. Dostal jsem mnoho mailů od samospráv. Co se to děje, proč je legislativní nouze, jako jestli na nás nepadají bomby? Co mají dělat? Samy samosprávy to nepochopily, co vy tady vyrábíte.

Při vyhlášení stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny rozhodnout na žádost vlády, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání. No a o tom se teď bavíme. Proč? Aby ta krádež byla rychlejší? No super. Ve stavu legislativní nouze posoudí Sněmovna před projednáním pořadu schůze, zda stav legislativní nouze trvá. Tam jste nás nádherně utnuli. Děkuji. Já se ani nedostal ke slovu, a znova připomínám, že se cítím být okraden a obrán o svá práva poslance.

No a dále znova před projednáním návrhu zákona hlasuje, zda stav legislativní nouze trvá. To jste nám tady taky předvedli včera na sílu, že podle vás trvá, no super.

No a pojďme dál. Tak procedura projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání nemá první čtení. Nemá první čtení. Předseda přikáže návrh přímo výboru, určí nepřekročitelnou lhůtu, do níž musí výbor předložit usnesení. Prostě to očešete tak, aby se o tom nedalo mluvit na plénu, aby se o tom nedalo mluvit na výborech, abychom se k tomu nemohli vyjadřovat. Ale my chceme, my chceme, je to zásadní věc. Jedná se o naše české občany. Jedná se o občany, kteří budovali Českou republiku. Jedná se o naše předky, které vy teď hážete kam? Hážete je do koše a říkáte jim sorry, ale my už vás teď nepotřebujeme, tak co s vámi uděláme? No nic, no, tak vás očísnieme. To jim říkáte, a tak oni vás vnímají.

Dámy a pánové, vládní návrh zákona, kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, není, opakují, není zákonem, který by se měl projednávat takto narychlou ve stavu legislativní nouze a ve zkráceném jednání. Rozhodně není. Naopak je to zákon, na kterém musí být ta nejširší shoda, a na jakékoli změně parametru musí být ta nejširší shoda. Ne na valorizaci, na všem.

Na důchod totiž ti, kteří celý život pracovali pro tu republiku, mají právo. A znova vám všem, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, budu vám počítat tedy devět koaličních poslanců, tak vám všem

připomínám, že jde o lidi, kteří budovali Českou republiku. Mimo jiné asi i ty, kteří vás vychovali.

Možná některí plánují naplnit svoje sny, které nestihli, jiní se chtějí věnovat vnoučatům. Ano, téměř vnoučatům, jejichž rodiče pracují a přinášejí peníze do systému. Ty peníze, se kterými tato neschopná vláda neumí pracovat, které vyhazuje. A když je nemá, kam sáhne? No, sebere je těm, kteří je nejvíce potřebují. Perfektní! Vážně. V uvozovkách klobouk dolů před tím, co dosáhnete vy tady na tu svoji sílu 108, možná 109, a už nevím. Vy sami žijete v dostatku, můžete něco obětovat, ale jsou v této republice lidé, kteří nemají děti. Nemají příbuzné, nemají kamarády, nemají přátele. Nikdo jim nepomůže. Jediný, kdo jim mohl pomoci, je stát. Ale vy jste se rozhodli, že i ten stát se na ně vykašle a poslední instance jim ukáže takzvaného... ne, nebudu to říkat. Doslova je okrádáte, já nemám jiné slovo, nemám jiné slovo než okrást. Nic jiného neděláte. Snižujete jim životní úroveň, vedete je do býdy.

Já jsem tady několikrát už říkal v tomto jednání, že tady máme nějaký sociální systém, máme tady nějaký dávkový systém, máme tady nějaké parametry, a žádal jsem pana ministra Jurečku, aby nám předložil analýzu, která řekne OK, takže když já těm důchodcům dám o tisíc korun míň, kolik by z nich mělo nově nárok na nějakou sociální dávku, například na dávku na bydlení? Odpovědi jsem se co? No tak jako od této vlády já jsem se nikdy na nic vlastně odpověď nedočkal, protože tato vláda mlčí, má svoji stoosmičku, která nám tady zavře ústa, vy se tomu ještě zasmějete, ve finále tomu zatleskáte, ale ti lidé venku, ti lidé venku, ti musí žít, a musí přežít a sledují, co se tady děje. Vidí to. Vidí to, jak vy na ně kašlete a jak vy říkáte, zaplatíte vy za naši neschopnost, protože my to s penězi neumíme, zaplatíte to vy. To je to nejhorší.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, pojďme to, prosím vás, zastavit. Uvědomte si to. Je úplně jedno v tento okamžik, jestli jsme na straně koalice, či na straně opozice. Podívejme se na ty lidi, jak žijí. Jestli jsou schopni unést inflaci, nebo nejsou. My se dnes bavíme o nějakém čísle 19, za chvíli to bude možná 20. Ale reálné ceny v obchodech jsou úplně o něčem jiném. Ti lidi dnes vůbec nepřemýšlejí nad tím, jestli si koupí rohlík, protože to je pro ně drahé. Takže prosím vás, zamyslete se nad tím, co tímto způsobujeme, a zamyslete se nad tím vůbec, jak nás tady jako opozici zabíjíte, jakým způsobem nám tady zavíráte ústa. Protože vy nemáte plat. Vy jako poslanci, vážení koaliční poslanci, máte držhubné! (Předsedající: Čas.) Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. A dále do rozpravy je přihlášena paní poslankyně Fialová. Paní poslankyně, i vás se musím zeptat...? Děkuji. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Co k tomu říci? Já jsem původně měla připravené důvody, proč netrvají podmínky legislativní nouze. Ten proslov jsem zahodila. Pak ho přepracovala na deset minut maximálně a nakonec jsem se k němu ani nedostala. Na dnešek jsem měla, nebo k podmínkám, připravený další proslov, ale já ho tady odhodím, abych vůbec neříkala informace, které už tu vznikly, ale pokusím se tady reagovat na to, co se tu vlastně odehrálo a jak brutálně byl znásilněn jednací řád této Sněmovny a jak moc jste nám nedovolili vystoupit a obhájit tyto věci.

Celá situace – mám pouze pár poznámek, abych měla nějakou osnovu, kterou jsem si udělala během dnešního odpoledne. Tak na začátku obhájil legislativní stav nouze pan předseda Výborný. Nikdo z vlády, nikdo z ministrů. Nastala smršť některých jako faktických poznámek, protože jsme chtěli slyšet od ministrů, v čem spatřují ten legislativní stav nouze. V čem spatřují ty hospodářské škody. A víte, co bylo zajímavé? že nejvíce informací jsme se dověděli v nočním jednání, kdy nás tady nikdo nepoučoval a začala se konečně vést nějaká konstruktivní diskuse, odkazování na stránky, důvodové zprávy. A zásadní informace, která padla po našich dotazech, proč si to vláda nedala do státního rozpočtu, byla informace, že jste vycházeli ze stavu 10. 2., kdy statistický úřad vyhlásil míru inflace. OK.

Další dotazy padaly, proč jste to neudělali dříve, když všichni jsme mohli predikovat, že toto nastane. V čem tedy vidíte ten mimořádný stav, když všechno napovídalo tomu, že prostě ta inflace bude vysoká? Taky jsme se nic nedověděli. A zásadní informace padla až včera v noci. Nedůstojně v noci, kdy tady já vidím pořád ty stejné tváře, které tu poslouchají tu diskusi, a pan ministr Jurečka tady reagoval a vlastně nám konečně vysvětlil, v čem spatřujete ten zásadní problém, že nám hrozí značné ekonomické ztráty, a je to, co je uvedeno v důvodové zprávě, že letos je to 19 miliard, na další rok to bude 58 miliard, nebo 53. A že takhle se to na sebe navaluje a navaluje a že si vypočítali, že to bude za deset let, když zůstaneme u současného valorizačního mechanismu, 600 miliard, v kumulaci za deset let. Tak jsme se mu tady snažili vysvětlit, že nám jde o to, OK, pojďte tedy nechat tady valorizační mechanismus, kdy měníte pravidla během dané hry, ať v červenci proběhne, a pojďte se bavit v běžném legislativním procesu, který my považujeme za správný, o tom, že si můžete valorizaci změnit a zmenšit případnou tu kumulaci těch budoucích ztrát. Pan ministr tady oponoval tím, že to stejně bude 600 miliard. A já tady namítám: Chceme normální legislativní proces, chceme první čtení, chceme od vás analýzy s různými predikcemi, s různými čísla v případě, že bude základ takový a takový. A pan ministr mi na to řekl, že to potřebujete v tom červenci, aby se snížil základ toho důchodu, z kterého se to pak bude počítat, což je jako pochopitelné. Ale ta čísla pak už nemůžou odpovídat těm 600 miliardám, které jste nám tady přiznal.

A jsou různé vývojové scénáře. Vy jste si vzali porovnání současného stavu a nového návrhu, ale nic ostatního, žádné ekonomické dopady, kdyby to bylo jinak. A na tom tady stavíte. A nechám tady jednu průpovídku, která tady zaznívá, že jste čekali opravdu až po prezidentských volbách, protože všichni víme, že ta predikce byla, tak jestli ty modely pan ministr už tady dělal, tak je musel vědět. A pokud mi za dva dny, co tady diskutujeme, bylo odpovězeno, že jako ta predikce je ta kumulace, tak to někde musel vysvětlovat, a vláda odsouhlasila tento zákon per rollam. Per rollam. Takhle složitý mechanismus. Takže určitě o tom věděli dopředu a diskutovali.

Proto mě to nabádá k tomu, že jste opravdu počkali. A nepočkali jste ještě i s dalšími informacemi, že se chystáte snížit příspěvek na stavební spoření, uvažujete o zvýšení odvodů do sociálního systému pro živnostníky, uvažujete o narovnání nějaké... že byste snížili i částku za vychované dítě, a o mnoha dalších a dalších. A to začalo vylézat až po volbách.

Tady bylo i to, že se četly různé dopisy a e-maily. Já mám fakt jako prostě jeden, ze kterého mi běhá mráz na zádech, a dodneška nevím, co paní odpovědět. A já se ptám a položím tady glosy.

Byli bychom tu dnes a řešili toto zkrácené jednání, kdybyste včas zastropovali? Peníze na kampaň. Vláda po roce má, aby se chlubila, jak úžasně zastropovala. Pojďte sem a řekněte to těm lidem do obličeje. Máme na to se pochlubit, že máme jedno z nejvyšších zastropování, ale nemáme na vaše důchody. Často slýcháme, nebude na vaše důchody. Já bych ještě pochopila ten proces, kdybyste sem přišli s tím, že budete navrhovat současně zmrazení platů politikům, že budete řešit církevní restituce, že současně narovnáte, valorizaci na materšské naopak zavedete, tak bych ten balíček pochopila. Ale vy si vyberete jenom jedno.

Současně jste zrušili EET. Já vím, bylo to vaše programový prohlášení. Super, ale nevidím v tom moc jako řešení. Dotazovali jsme se, jestli jste hledali úspory jinde. Ted' už víme, že zastropované ceny energií nedosáhnou určitě toho stropu, a v rozpočtu byla daná nějaká kompenzace pro ten rozdíl, kde se zastropovalo. Kde jsou ty peníze? Proč nemůžou jít na důchody?

Prosím, nedělejte to. Ještě máte čas přijít a říct, vezmeme to zpět. Máte pravdu, každý má jinou představu o hospodaření. Nevezali jste v potaz ani navýšené příjmy. Nevezali jste v potaz ani to, že ti důchodci to v těch obchodech utratí, prostě nic. Udělali jste si jednoduchou zkratku, která je pro vás jednodušší. Násilím a ohnutím jednacího rádu tady v Poslanecké sněmovně jste

se nás pokusili umlčet a zásadní argumenty neslyšíte. Je to o pohledu, kdo jak chce řídit náš stát a státní finance. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. A další přihlášená do rozpravy je paní poslankyně Pokorná Jermanová. Paní poslankyně, i vás se zeptám – deset, nebo pět?

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Ano, paní místopředsedkyně, prosím o deset minut.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Ano. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Vážené dámy, vážení pánové, můj projev možná bude trošku delší, než jsem původně plánovala, protože jsem se včera hlásila do rozpravy, nebo byla jsem přihlášena do rozpravy k legislativní nouzi, ale podle paní předsedkyně Sněmovny nás bylo moc. A ji to zřejmě asi nebavilo, a tak rozhodla, že prostě rozpravu zruší, a zkrátila na právech nejen mě, ale i mé kolegy, kteří byli přihlášeni do rozpravy.

My nyní tady diskutujeme o tom, zda nastaly podmínky pro zrychlené projednávání novely zákona, která má ve svém důsledku v létě sebrat peníze důchodcům. Pokud by se vláda nepustila do této sebevražedné mise, pak by dostávali v průměru zhruba o tisícovku více. A toto má být ohrožení státu, které si vyžaduje legislativní režim využívaný například v době válečného stavu.

Ano, jednací řád počítá s legislativní nouzí a zkrácením projednávání zákonů, ale jen za velmi výjimečných, přesněji mimořádných, situací. Pokud jste vytýkali dosluhujícímu prezidentovi Zemanovi to, že se pohybuje rád na hraně ústavy, testuje, co si ještě může dovolit, provokuje a překračuje své pravomoci, tak právě to samé nyní děláte i vy. Silou se snažíte vyzkoušet hranice toho, co vám ještě projde. Překrucujete legislativu, ždímáte ústavu, pokoušíte občanskou společnost. Děláte přesně to, co jste jinde odsuzovali. Že nedáte na upozornění o neústavním jednání od nás, od opozice, to dokážu pochopit. Vaše jednání však falešně rezonuje napříč odbornou veřejností. Kolik ještě právních expertů se má vyjádřit, aby vás přesvědčilo? Několikrát zde zaznělo, že ministr Jurečka s ústavními právníky mluvil a ti ho ujistili, že by to mohlo projít. Problém je v tom, že se médiím, pokud je mi známo, nepodařilo takové lidi najít. Nezaznamenala jsem nikoho, kdo by řekl, že postup vlády je v pořádku a že nepochybuje o jeho ústavnosti.

Je mi skutečně líto, že tady musíme absolvovat jednání tímto způsobem. Určitě budete říkat, jak jsme my opozice špatní, že obstrukujeme a zdržujeme. Milí kolegové, kdybyste nepřicházeli s nesmysly, tak nemáme důvod obstruovat. Je naši povinností chránit občany před chováním této vlády, která přináší chaos, není schopná řídit zemi. Jediné, co dokáže, tak za své chyby trestat své občany. Už nevíte, kde utáhnout kohouty, kde zacpat díry. Přitom vám pořád z rozpočtu teče. Jak je to možné? Nenapadlo vás, že třeba něco děláte špatně?

O důvodech, proč je toto schvalování při úprku nemístné, jsme tu už mluvili, nebo tu mluvili mí kolegové. Evidentně si z toho nic neděláte a vedete si svou. Máte svoji stoosmičku a nějak to tu s námi vytrpíte. Ale nejde jen o to, co se děje teď tady. Jde o to, že pohrdáte celou společností, jednáte z pozice moci, ke které jste se vysplhali za cenu vytvoření různorodého pětikoaličního slepence. Dá se říci, že ho pohromadě drží jeden společný nepřítel – a tím byl počátku celého koaličního projektu Babiš.

Lidé vás volili, protože jste vytvořili černobílý svět. Ten se vám ale rozpadá spolu s tím, jak se dopouštíte jednoho přešlapu za druhým. Vydávali jste se za velvyslance světla, nyní vypouštíte týden co týden oblaka černého kouře. Dnešní debata o znásilňování jednacího rádu se může stát precedens pro vaše budoucí výpady, kterými zásobujete veřejnost. Přes kopírák to

můžete vzít u zrušení podpory stavebního spoření, zvyšování daní, u důchodové reformy jako celku a podobně. Těch balonků, které jste vypustili, je celá řada a už nejsem sama, kdo se v nich nevýzná, jestli ještě letí, anebo už praskly. Právě proto využijeme všech nástrojů, které máme, tedy i prošetření Ústavním soudem, abychom jednou provždy podobným věcem zabránili. Nemůžeme se smířit s tím, že budete standardní procedury obcházet, kdykoliv vás napadne, a budete vyhlašovat legislativní nouzi jako na běžícím pásu.

Běžný legislativní proces, tedy schvalování, které máme nastavené v jednacím rádu, je možné obejít, jen pokud je to opravdu nezbytné a hrozí nám neočekávané nebezpečí. Nic takového ovšem nenastalo. Argumentujete stavem veřejných financí, válkou na Ukrajině, energetickou krizí, inflací. Ale to jsou věci, o kterých víme měsíce, v některých případech více než rok. Není to nic, co by spadlo z nebe bez varování, co by se událo ze dne na den. V takových případech není důvod běžné demokratické procesy opomíjet a obcházet.

O mimořádné valorizaci se ví měsíce. Pokud k ní nevznikly důvody v lednu, bylo jasné, že se tak stane v únoru. Tím spíše na to byl čas se připravit a ještě před 10. únorem přijmout opatření. Mohli jsme se o tom bavit a najít nějaký přijatelný kompromis, anebo přijmout rádné opatření a připravit na to státní kasu. Hasit situaci, když už je deset minut po dvanácté, je však to nejhorší, co můžete udělat. Znevažujete tím právní jistoty, které lidé mají.

Celý proces, kterým prochází novela, je hodně hektický. Ve středu 15. února byla o novele informována vláda, ale ještě neměla finální znění na stole. To bylo v eKlepu až ve středu večer po zasedání vlády. Do pátku se k tomu mohly vyjádřit ostatní rezorty v připomínkovém řízení. V pondělí 20. února na dálku, per rollam, návrh schválila vláda, aby ho už teď mohli projednávat. To je opravdu tempo, které neodpovídá situaci, na kterou se dalo měsíce dopředu připravit. Je to typické šití příliš horkou jehlou. Příčina – jednoznačně neschopnost vlády. A tohle je prostě špatně.

Kromě neschopnosti k tomu celému není žádný vážný důvod. O nějakých mimořádných událostech a ohrožení státu nemůže být řeč. Je to velmi nebezpečné chování, protože hrozí, že budou režimy legislativní nouze a zkráceného jednání nadužívány kdykoliv, kdy bude hrozit problém od opozice, a tak se k němu přistoupí. Už z principu se tedy takové praxi budeme a musíme bránit.

Dovolte mi, abych tedy vše shrnula v závěru svého vystoupení. Vláda se v návrhu projednávání zákona, kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, nijak nevypořádala s požadavky, které jsou pro legislativní nouzi nebo zkrácené projednávání zakotveny v legislativě. Nejde o mimořádnou situaci, nehrozí hospodářské škody, rozhodně ne takové, které v předchozích verdiktech je Ústavní soud schopný akceptovat. Zároveň nebyla zásadním způsobem ohrožena bezpečnost státu či nebyla ohrožena práva a svobody občanů.

Nelze opomenout ani samotnou skutečnost, že nárok osob pobírajících důchodu na důstojné finanční zabezpečení byl důvodem zavedení valorizačního mechanismu. Prostředky, které důchodcům stát na živobytí vyplácí, nesmí časem ztráct svou hodnotu. Je tedy otázkou, jak by mohl zákonem již mnoho let zpátky zakotvený mechanismus způsobit státu mimořádnou a značnou hospodářskou škodu, když jde o výplatu prostředků na živobytí pro ohrožené životy obyvatel, o skupiny obyvatel.

Stávající vládní návrh zákona má ve skutečnosti pouze zamezit zvýšení výdajů státu. Vláda neposbírá ústavní většinu, aby mohla získat legitimitu pro svůj návrh, neprovedla test proporcionality, proto pro jednání novely zákona o důchodovém pojištění ve zkráceném jednání nebyly splněny zákonné podmínky. Pokud by něco podobného udělala jiná vláda, pak by stávající pětikoalice argumentovala stejně jako my. Nyní proto apeluji na vládu, aby od svého jednání upustila. Je nesmyslné, protiústavní a nemá legislativní oporu, a proto budu hlasovat proti. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji, za dodržení času. A prosím k pultíku dalšího přihlášeného a tím je pan poslanec Brož. Ještě dovolte načít dvě omluvy. Omlouvá se pan Milan Feraňák od 18.30 ze zdravotních důvodů a paní Schillerová Alena od sedmi hodin z pracovních důvodů.

Tak prosím, a i vy – pět, nebo deset? (Deset, děkuji.) Ano, prosím, máte slovo.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já mám tady připravenou k tomuto projednávání hromadu bodů, které samozřejmě zkrátím, i proto, aby se dostalo na další řečníky za mnou. Včera jsem se k vystoupení nedostal, dneska je vystoupení zkrácené, takže je to opravdu složité, a tak jak tady už několikrát zaznělo, já se samozřejmě na svých právech cítím nějakým způsobem poškozen a omezen, ale dá se s tím dělat nic. V tuto chvíli to rozhodnutí padlo.

Já se zaměřím na jeden z takových aspektů, tedy budu se tady snažit něco vybrat, a připomenu, z čeho vycházíme. Já vím, že jsme to slyšeli už mnohokrát, ale je to určitě důležitá věc a je třeba opakovat stále. Podle § 99 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, platí, že za mimořádných okolností, kdy jsou základním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, vyhlásí předseda Sněmovny na návrh vlády legislativní stav nouze. Já se zaměřím na ty hospodářské škody, kterými vláda hájí jednak jednání v nouzovém stavu, a nyní vlastně i zkrácené jednání. Vláda tímto argumentuje. Hrozí hospodářskými škodami, ale nikdo z představitelů vlády nám neřekl, že by naši republike, naši zemi, hrozil bankrot. Vláda nečiní ostatně žádné konstruktivní kroky, které by směrem k dlouhodobému zvýšení příjmů státní kasy směrovaly, například odpovídající daňovou reformu. Slyšíme pořád jen nějaké signály, úvahy, přemýšlení, nejrůznějšími směry jdou. Ostatně právě na daních vláda mimořádně získala díky inflaci nebývalé prostředky. My si myslíme, a já si myslím osobně, že se zajištěním odpovídajícího růstu důchodů tedy nemůže být z našeho pohledu problém.

Já jsem si vybral jednu věc, psalo nám hodně lidí, mohl bych tady citovat právníky, kteří se k tomu vyjadřují, ale mě zaujalo a chtěl bych se věnovat tomu, co napsal pan Václav Krása, předseda Národní rady osob se zdravotním postižením České republiky, ve svém vyjádření. Vezmu z toho jenom jednu určitou část, tady pan ministr Jurečka, ono se ho to týká, bude tam i citovaný. Vůbec jsem nepochopil postup ministra Jurečky, který ještě na podzim vyzýval občany, aby se přihlásili o předčasný důchod, protože mají mimořádnou možnost, jak jej získat za mnohem výhodnějších podmínek. Co se stalo? O předčasný důchod se přihlásilo asi o 100 000 lidí více. Česká správa sociálního zabezpečení nedokáže ani zvládnout nápor žádostí. Je však jisté, že dojde k obrovskému zvýšení výdajů na důchody, ale hlavně jde o zcela nespravedlivou věc. Rozdíl ve výši předčasných důchodů přiznaných před 31. 12. 2022 a přiznaných po 1. 1. 2023 může být až 2 500 korun. Tady mohla vláda rychle zasáhnout, možná zvážit i legislativní nouzi. Ale protože bylo před prezidentskými volbami, nenašla k tomu odvahu. Zabránilo by se tak velkým škodám, ale hlavně velké nespravedlnosti.

Pro ty z vás, kteří nevíte možná, o co jde. Tak v říjnu 2022 vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí tiskovou zprávu, kde je citován přímo i pan ministr. A já teď, aby to bylo jasné, začátek té zprávy ocituji. Požádat letos o předčasný důchod může být výhodnější než čekat na příští rok. Pro seniory, kterým vznikne nárok na starobní důchod v roce 2023, může být výhodnější požádat již letos o předčasný důchod bez výplaty. Důvodem této specifické situace jsou vysoké valorizace důchodů, které v letošním roce proběhly. Rozdíly mohou být i v rámci tisícíků měsíčně. Když někdo požádá ještě letos o předčasný důchod a chce dále pracovat, je to možné.

Pokud jde o výplaty důchodů, uplynulé období bylo velmi specifické. A ministr Jurečka říká: Hned třikrát jsme letos valorizovali všechny důchody v reakci na aktuální situaci a od ledna počítáme s dalším zvýšením. To přineslo i poměrně neobvyklou situaci, kdy může být

výhodné v předstihu požádat o předčasný důchod, uvedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Je tedy možné, že pro řadu lidí bude výhodnější již letos podat žádost o starobní důchod s tím, že příští rok požádají již jen o uvolnění jeho výplaty.

O tom, že vyloženě tuto možnost propagoval, svědčí i další jeho citace. Přímo říká: Žádost o předčasný důchod určitě nemusí ještě znamenat, že skutečně přestanete pracovat, jen musíte požádat o takzvaný důchod bez výplaty. Není tedy nutné odejít ze zaměstnání, pokud si někdo chce zafixovat výši výhodnejšího důchodu odpovídajícímu roku 2022, zdůraznil ministr Jurečka.

Já se ptám, kolik jsou ty náklady, které vznikly díky tomu, že se mimořádně přihlásilo k předčasné penzi 100 000 lidí? Proč nevyhlásila – a věděli jste to, vláda a pan ministr Jurečka to věděli, že k témuž škodám dojde, že je to nespravedlivá věc, že to není v pořádku. A nevyhlásili jste stav legislativní nouze. Možná že v tu chvíli bychom s vámi souhlasili a tehle křivdu napravili.

A vy teď přicházíte s něčím, co říkáte, co je zákonné, co přináší zákonnou valorizaci, a chcete to projednávat v legislativní nouzi, ve zkráceném jednání. Nezlobte se na mě, ale já pro to opravdu nevidím žádný důvod. A musím se zase vrátit k tomu, co napsal pan Krása. Mimochodem to není žádný anonym, ale předseda Národní rady osob se zdravotním postižením. Tady mohla vláda rychle zasáhnout. Možná zvážit i legislativní nouzi. Ale protože bylo před prezidentskými volbami, nenašla k tomu odvahu. Zabránilo by se tak velkým škodám, ale hlavně velké nespravedlnosti.

Tak které škody chcete řešit a které škody nechcete řešit? To by mě zajímalo, tato odpověď. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času, a s faktickou poznámkou je přihlášen pan ministr Jurečka. Ale pana ministra nevidím. Můžeme tedy k dalším přihlášeným a to je paní poslankyně Maříková. A i vás se, paní poslankyně, musím zeptat, zda volíte pět? (Deset.) Deset. Prosím.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vláda Petra Fialy byla liknavá a nyní by nestihla ve Sněmovně schválit snížení valorizace důchodů, a tak sahá ke stavu legislativní nouze, tedy zrychlenému procesu. Vláda zcela účelově využívá ustanovení zákona o stavu legislativní nouze k tomu, aby omezila práva opozice při projednávání tohoto vládního návrhu zákona a silou ho protlačila. Stav legislativní nouze lze vyhlásit jen za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Taková mimořádná situace však nenastala. V uplynulých dnech a týdnech nedošlo k žádné živelní katastrofě či jiné mimořádné události, která by podstatným způsobem narušila chod státu. Doposud probíhal zcela standardní legislativní proces, a pokud vláda tvrdí, že se při projednávání zákona dostala do časové tísňě, způsobila si ji výhradně sama tím, že zákon předložila Sněmovně velmi pozdě.

Ministr financí Zbyněk Stanjura používá právě argument, že státu hrozí velké hospodářské škody, pokud tato úprava nebude přijata. To že máme dostatek finančních prostředků ve státním rozpočtu pro valorizaci důchodů a nedojde k hospodářským škodám, jasně řekl v nedělních otázkách Václava Moravce sám pan ministr financí. Už tímto jasně všechny utvrdil, že nejsou podmínky pro to, projednat tento zákon ve stavu legislativní nouze.

Vláda se nemůže vymlouvat, že situace byla nepředvídatelná. Prognóza České národní banky ze 4. srpna loňského roku předpovídala výhled a vývoj inflace. Česká národní banka predikovala, že celková meziroční míra inflace bude 16,5 %. Ve skutečnosti to potom bylo 17,5 %. Ve zprávě České národní banky ze začátku loňského roku se psalo: Inflace se ve čtvrtém

čtvrtletí letošního roku zvýší nad 18 %. Člen Bankovní rady České národní banky Jan Frajt na přelomu loňského roku a letošního roku v rozhovoru uvedl: Inflace v lednu bude šok. Jsme uprostřed tvorby nové prognózy, ale asi není tajemstvím, že očekáváme v lednu meziměsíční šok. Meziroční inflace vzroste z necelých 16 na 18 %. Na čem bude tento lednový šok založen? Je tam podstatný nárůst cen energií. Elektřina vystoupá na cenové stropy, a také konec úsporného tarifu z konce loňského roku. Poměrně silný je impuls v cenách potravin. Česká národní banka informovala vládu včas, ale ta situaci naprosto ignorovala.

Stav legislativní nouze má za cíl za mimořádných okolností urychlit projednání vládních návrhů zákona ve zkráceném jednání. Je možné jej využít pouze tehdy, pokud je třeba zabránit nevratným nebo obtížným nenapravitelným škodám na základních zájmech společnosti nebo zabránit reálným značným škodám na majetku státu. Prostě a jednoduše tehdy, když hrozí nebezpečí, či v nebezpečí už jsme a je třeba urychleně jednat bez zbytečných průtahů. Ani jedno není splněno. Vláda se nemůže vymlouvat na mimořádné okolnosti, jelikož byla včas informována, a sám ministr financí v médiích přiznal, že prostředky pro valorizaci v rozpočtu jsou. Vláda tedy stav zneužívá a zakrývá tak svou neschopnost. Žádné hospodářské škody nenaplnil... žádné hospodářské škody k naplnění valorizačního mechanismu nehrozí.

Moc zákonodárná by měla s aktivací režimu legislativní nouze souhlasit jen s největší zdrženlivostí. Nejen proto, že tento režim dramaticky omezuje parlamentní debatu nad vládními názory zákonů, ale i proto, že tento režim zpětně legitimizuje stav, v němž vláda předkládá Parlamentu návrhy zákonů, které nebyly dostatečně diskutovány a jejichž dopady a souvislosti nebyly dostatečně vyhodnoceny. Stav legislativní nouze se dá zneužít a existuje k tomu i judikatura Ústavního soudu. Mezi nejzákladnější práva parlamentní opozice lze podle nálezů zařadit zejména práva zaručující menšině účast na parlamentních procedurách, práva umožňující opozici výkon dozoru a kontrolu vládnoucí většiny i vlády samotné.

K tomu, že vláda jedná projednáním tohoto zákona v legislativní nouzi protiústavně, se vyjádřila i celá řada právníků. Ústavní právník z Právnické fakulty Univerzity Karlovy Marek Antoš řekl: Není to vhodný nástroj, jde o zneužití institutu. Pokud má vláda pocit, že je potřeba řešit obstrukce opozice, která jí znemožňuje schvalovat zákony, tak má uvažovat o změně jednacího rádu, aby se do tohoto nedostala, a ne předcházel (přicházel) s jejich obcházením. Může to mít i intenzitu protiústavnosti, upozornil s tím, že takto schválený zákon by mohl Ústavní soud zrušit, což by způsobilo další zmatky. Podle jeho názoru vláda nedělala kroky, aby legislativní nouzi předešla. To, že nedělám nic a nezareaguji, a zareaguji až v situaci, kdy je potřeba reagovat rychle, tak to neopravňuje k tomu, abychom použili tento mimořádný prostředek.

Nejsou naplněny mimořádné okolnosti, myslí si Ondřej Preuss, rovněž ústavní právník. Legislativní nouze musí skutečně vycházet z mimořádných okolností, což tady není. Situace není mimořádná, protože se o ní vědělo předem.

Zdeněk Koudelka, ústavní právník, řekl: Vyhlášení stavu legislativní nouze hodnotím jako nepřípadné, protože je určen k věcem, které přijdou náhle. Například přijdou povodně, bude nutné urychleně řešit jejich důsledky. Jenže skutečnost, že tu máme rekordní inflaci a že platí určitá ustanovení v zákoně o valorizaci penzí, věděla přece vláda celý rok a mohla již v září nebo v říjnu přijít s normálním legislativním procesem a nějakým řešením. Tolik právník Koudelka. Takže to je k tomu trvání stavu legislativní nouze.

Problematická se jeví právníkům také retroaktivita zákona. Zdeněk Koudelka řekl: V současném zákoně o důchodovém pojištění je valorizační zvyšování důchodů nastaveno jako mandatorní automat. Jakmile jsou splněny podmínky, vzniká současným seniorům právo na zvýšení důchodů. Podmínky k tomu fakticky splněny byly kvůli vysoké inflaci. A Ústavní soud už několikrát konstatoval, že pokud někomu vznikne ze zákona nějaké právo, i když ten zákon ještě není účinný, nelze jednostranně takové právo zase odebrat.

Vysoká míra odpovědnosti leží na politické reprezentaci, aby zvažovala přiměřenost použití legislativní nouze. Praxe Poslanecké sněmovny je nicméně taková, že důvody pro vyhlášení stavu legislativní nouze jsou formulovány velmi obecně a vykládá nepoměrně široce. Samotný stav legislativní nouze není rozhodně užíván výjimečně, jak by měl být, a s respektem jak k právům opozice, tak k základním demokratickým principům ovládajícím legislativní proces. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji, paní poslankyně. A další přihlášený do rozpravy je pan poslanec Kolovratník. Pane poslanče, i vás se musím zeptat, zda pět. Deset. Tak prosím, vašich deset minut.

Poslanec Martin Kolovratník: Tak dobrý večer, kolegyně a kolegové. Já těch svých deset minut využiji efektivně a rozdělím to vystoupení do tří částí. V první části se musím vyjádřit k mému pohledu na omezení mých ústavních práv, výkonu zákonodárce, výkonu poslance, v druhé části se budu věnovat obsahu toho projednávaného zákona, ve třetí se vám pokusím navrhnut nějaké řešení, jak z celé té věci ven.

Na úvod svého vystoupení tady veřejně před vámi a před kamerami konstatuji, že jsem byl neomezen na svých ústavních právech, ale že má ústavní práva zákonodárce v tomto týdnu byla znemožněna. Bylo mi znemožněno je vykonávat. A opět toto tvrzení o argumenty. Ne o dojmy nebo názory, ale o argumenty. Já jsem postupoval v souladu s ústavou, se zákonem a s jednacím řádem Poslanecké sněmovny. Tato schůze byla svolána rádně v rádném termínu 21. února v dostatečném předstihu. Já jsem se druhý den, a mohu toto prokázat a doložit, já jsem se druhý den začal na tuto schůzi připravovat a připravil jsem si argumenty, které mám doložené, mám je k dispozici, bohužel na ně dnes nemám, nebo v tomto týdnu nemám prostor, a když jsem pozorně poslouchal vyjádření nebo vystoupení kolegů poslanců a poslankyň na téma vyjádření a použití stavu legislativní nouze, tak jsem přesvědčen, že argumenty a téma, které jsem si připravil já, nezazněly, že tady nebyly řečeny.

Jenom ilustračně mohu zmínit dokument, ke kterému jsem se dopracoval, nález Ústavního soudu ze dne 1. 3. 2011 označený Pl. ÚS 55/10, který jen v úvodu ilustračně celkem jasné konstatuje úvodní právní větu, že zástupcům parlamentní opozice, která bývá složena ze zástupců politických stran, které se ale na výkonu vládní moci nepodílejí co do počtu, se zpravidla ocitají v početní menšině, musí být s ohledem na ústavně garantovaný princip ochrany menšin umožněn v rámci legislativních procedur nerušený výkon jejich ústavně garantovaných práv a nesmí jim být libovolně – a to podtrhuji – libovolně znemožňováno plnit výše zmíněné, pro demokracii nezastupitelné funkce parlamentní opozice.

Já jsem si, dámy a páновé, zároveň objednal právní analýzu, na kterou jsem se vynaložil finanční prostředky, i toto mohu doložit, finanční prostředky tedy ne mé osobní, ale z expertního, které my jako poslanci máme k dispozici. V té analýze jsem měl zpracovány podobné ilustrační příklady z okolních zemí, ze Slovenska, z Rakouska, z Německa a podobně. V úterý v tomto týdnu, když ta schůze začala, jsem se rádně přihlásil do rozpravy, nebyl jsem informován o tom, kdy a jakým způsobem vládní koalice tu rozpravu ukončí. A víte, že včera v podvečerních hodinách ta rozprava byla ukončena. A já jsem neměl příležitost s tímto vystoupením, na které jsem se jako zákonodárce rádně připravoval, a jak říkám, vynaložil jsem na něj i finanční prostředky z expertního, nemohl jsem ho zde přednést. Proto konstatuji, že moje práva, ústavou daná práva zákonodárce, zde byla zcela znemožněna. To je ad jedna.

Ad dva k obsahu toho zákona, toho, co chcete projednat, k čemu se asi dnes nebo v noci na zítřek dostaneme. Já jsem si k tomu vystoupení, je to vlastně náhoda, vzal do ruky, když jsem dnes zahlédl dnešní Hospodářské noviny, kde hned na úvodní straně je článek, který, vážení členové a členky vládní koalice, mluví za vše. Zemětřesení v autolandu je na spadnutí, přijdou krachy firem. Pro české firmy v automobilovém průmyslu je největším problémem cash

flow, stabilita, hrozí peníze na investice spojené s bezemisní budoucností. Firmy budou krachovat, budou zavírat. K dočtení v dnešním tisku.

Jak to souvisí s těmi důchody, vážené kolegyně a vážení kolegové? Tady máte jeden z tisíců důkazů, že česká ekonomika se opravdu zadrhává. To nejhorší není za námi, ani nekulminuje, ale je před námi. Výkonnost české ekonomiky, produkce HDP, hrubého domácího produktu, se začne snižovat, začne klesat. Automobilky, jako je Škoda, jako je kolínská Toyota, začínají omezovat směny, začnou propouštět. A ta úvaha, ta rovnice, je přece jednoduchá. Všichni víte, co se stane. Ti lidé nenajdou na trhu práci, ze dne na den, budou nezaměstnaní, zvýší se nároky na sociální systém. Těch lidí, kteří budou potřebovat podporu a pomoc státu, bude ještě více a více.

A to má přímou vazbu na důchodce. Dnes to tady a včera v těch rozpravách mnohokrát zaznělo, že vy sami říkáte, více lidem jsme poskytli sociální síť, více lidí jsme našimi slovy nahnali do sociální sítě. A pokud seniorům, pro které zde byla zákonem, a dodnes zatím je a věříme, že dál bude, nastavena automatická pojistka, kteří si nemohou přivydělat a logicky, když ten trh práce se dramaticky začne měnit, tak ty šance budou mít ještě větší, ještě menší a horší, tak těch lidí, kteří půjdou do toho sociálního systému, je mnohem a mnohem více.

Mohou citovat z internetu, ze sítí, aby to nebyla jen naše slova. Paní Šárka mi psala: Pokud je finanční krize, ptá se, a teď už se dostaváme k těm návodům, jak z toho ven, proč vláda zřídila nová ministerstva včetně nových aparátů, nová místa politických náměstků, nová místa místopředsedů strany? Jak to, že dopustila navýšení platu ústavních činitelů o desetitisíce? Jak to, že nikdo nenapadne inflační doložku k církevním náhradám? Z důchodců se snaží vláda udělat vyžírky státu. – Jedna citace a jeden vlastně z návodů, jak a kde byste, vážení vládní poslanci a poslankyně, měli začít.

Paní Kateřina: Staří lidé budou opouštět pečovatelské domy, budou si muset najmout službu, která k nim dorazí na pár hodin, budou tam bez pomoci dožívat a trápit se, nebudou si vědět rady.

Paní Jitka: Víte, když jsou v rodině dva důchodci a některí si třeba přivydělávají, tak to jde. Jenže já i mnoho mých známých jsou vdovy nebo vdovci a na jednoho už je to s placením docela na hraně. Chodím na nákup jen jednou za týden, mám napsané, co potřebuji, jenže každý týden jsou ty ceny vyšší. Řekněte jim, prosím, za nás, že je mnoho babiček, které by nikdy nešly žebrat, i kdyby neměly co jíst, navíc nemají internet a ani nevědí, kam by šly.

Snad jako poslední možná vtip, když tím předkladatelem této asociální novely jsou zástupci KDU-ČSL, já nevím, jestli to na tu dálku na kamery bude vidět, ale jedna z těch důchodkyň mi poslala krásný plakát paní Šárky Jelínkové, místopředsedkyně KDU-ČSL, neúspěšné kandidátky do Senátu, dnes tedy náměstkyně u pana ministra Jurečky, která před volbami hlásala na plakátech: Nenecháme české důchodce na holičkách, bojujeme proti drahotě, říkala paní Šárka Jelínková za KDU-ČSL. Tak takhle vy jste komunikovali.

No a když se asi ptáte, když nám jako opozici říkáte, vy s médií, kde jsou ta řešení, tak já vám je zopakuji na závěr svého vystoupení, kolegyně a kolegové. Myslím, že ty symbolické drobnosti, které říkáme nejen my, ale naši voliči, a věřím, že už nikdy vaši voliči, tak to je to, kde můžete začít u sebe. Můžete poškrétat ta zbytečná, nevýkonná, neefektivní ministerstva. Můžete kývnout na jeden z našich návrhů na zmražení platů ústavních činitelů. A prosím, začněte třeba, zkuste začít vybírat lépe daně.

Předsedkyně našeho klubu Alena Schillerová vám ta čísla dneska řekla docela jasně. Kdyby EET fungovalo, kdybyste vybírali díky EET a nepustili ty peníze do šedé ekonomiky, tak jste skoro tenhle problém měli vyřešený a nemuseli bychom se tady dneska celý týden handrovat. To jsou vaše úkoly, vážení vládní poslanci a vážení členové vlády. Zajistit lépe výběr daní a starat se o to, aby stát měl příjmy a nemusel takto hanebně nutit naše seniory, aby

prosili, aby nás prosili o pomoc a volali, at' se jich tady na plénu Poslanecké sněmovny zastaneme.

V závěru mého vystoupení mě napadá možná jedno, ještě jedno řešení. Pokud si nevěříte, pokud to nezvládáte, pokud opravdu zjišťujete, že ty sliby, které jste dávali před volbami a které ještě vehementně prohlašoval premiér Fiala, to byl ten slavný rozhovor 11. 11. v loňském roce, kdy sliboval, že se nebude hýbat s věkem odchodu do důchodu, kdy sliboval, že se nebude měnit valorizace. No tak pokud jste zjistili, že vám to nejde, že na to nemáte, tak pěkně prosím, hod'te ručník do ringu, rozpuštěte vládu totální demokracie, totální destrukce českého národa, a já vám mohu slíbit, že my jako zástupci opozice jsme odborně připraveni na to, abychom tu odpovědnost převzali za vás. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Srdečně zdravím kolegyně a kolegy, převzala jsem řízení schůze. Děkuji za dodržení času, a my přistoupíme k dalšímu přihlášenému, tím je pan poslanec Josef Kott, a já se rovnou optám: Chcete spojit dva pětiminutové příspěvky? Prosím tedy.

Poslanec Josef Kott: Děkuji pěkně za slovo. Paní místopředsedkyně, milé kolegyně, vážení kolegové, páni ministři, legislativní proces vyžaduje určitý čas a nepochybňě mohou nastat situace, kde je třeba i zrychlit. Jednací rád Poslanecké sněmovny Parlamentu umožňuje ke zrychlení legislativního procesu využít různé nástroje a mezi nimi i stav legislativní nouze. Do jednacího rádu Poslanecké sněmovny byl institut legislativní nouze zaveden už v roce 1995. Tehdy bylo do jednání Sněmovny zavedeno trojí čtení zákonů, což značně prodloužilo legislativní proces, a vznikla tak potřeba jej v některých situacích zrychlit.

Podle § 99 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím rádu Poslanecké sněmovny, tak platí, že za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena zásadní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, vyhlásí předseda sněmovny na návrh vlády legislativní nouze na určitou dobu. Podle odst. 2 může předseda Sněmovny ve stavu legislativní nouze na žádost vlády rozhodnout, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání.

Skutečné problémy s délkou legislativního procesu ale nastaly až po ustavení Senátu, a proto byl v roce 2000 přijat institut vyslovení souhlasu s návrhem zákona v prvním čtení podle § 90 jednacího rádu. Namísto využití § 90 jednacího rádu ale vláda zneužila institut legislativní nouze, který je určen pro zcela mimořádné situace. V této souvislosti musím upozornit na ústavní zákon o bezpečnosti, který zkrácené jednání zavádí v rámci mimořádných stavů, za válečného stavu a stavu ohrožení státu, což jsou zajisté situace, které se současným odůvodněním legislativní nouze nelze zdaleka srovnávat.

Skutečným důvodem pro použití legislativní nouze, a vláda se tím ani moc netají, je zabránit opozici blokovat tento návrh zákona. Pokud bychom připustili, že z takového důvodu je možné vyhlašovat legislativní nouzi a zkráceně projednávat návrhy zákonů, pak legislativní nouze přestane být něčím výjimečným a stane se normálním pravidlem, jak umílet opozici, zrychleně přijímat vládní návrhy zákonů. Není to poprvé, kdy je stav legislativní nouze vyhlašován z důvodu vysokých výdajů státu, troufám si ale říci, že to v minulosti vždy byly výdaje neočekávané, o kterých nebylo předem nic známo.

Tak tomu ale tentokrát určitě není. Lednové zrychlení inflace ve srovnání s prosincem loňského roku nebylo žádným překvapením. Vláda sice při zdůvodnění použití legislativního stavu nouze uvádí hrozbu značných hospodářských škod, o skutečných důvodech a motivech užití tohoto instrumentu však mlčí. Zkrácením legislativního procesu vláda jednoznačně usiluje o omezení práv opozice, čímž revitalizuje (?) demokratické principy, na nichž naše společnost založena, což by podle příslušného nálezu Ústavního soudu mohlo vést k trvalému snížení kvality demokracie naší země a k jejímu poškození v očích občanů našeho státu.

Takový postup Ústavní soud již v minulosti označil za nežádoucí a protiústavní. Podle Ústavního soudu je nutné důvody vyhlášení stavu legislativní nouze posuzovat s ohledem na dobu rozhodování a množství informací, které byly v době rozhodování k dispozici. Je nutné přihlížet také k intenzitě důvodů k vyhlášení legislativního stavu nouze ve srovnání s omezením dotčených ústavních principů. Tyto důvody nesmějí být svévolné a musí být postaveny na konkrétně vyčíslené výši škod, pokud by navrhovaný zákon nebyl co nejdříve přijat. Zde ovšem třeba zdůraznit, že zákonem stanovenou valorizaci důchodů nelze používat (považovat) za škodu. To je, kolegyně a kolegové, na celé věci absurdní. Takto k důchodům ani k důchodům nelze přistupovat.

Důvodem pro přijetí zákonných opatření v režimu zkráceného legislativního procesu nemůže být ani argumentace vlády, že státní rozpočet se zákonnou valorizací nepočítá. To přece nemůže mít jiné vysvětlení, než že vláda při přípravě rozpočtu selhala a skrytě počítala s tím, že na konci února vyhlásí legislativní nouzi a valorizaci sníží. Uplatnění institutu legislativní nouze za předpokladu, že státní rozpočet již s navrhovanými změnami počítá, však nemůže být v souladu s ústavními principy pro legitimní užití stavu legislativní nouze. Je pravda, že opozice předem avizovala, že snížení valorizace důchodů, s tímto nebude souhlasit a bude to blokovat, ale ani toto nemůže být argument pro užití legislativní nouze. Nelze přece akceptovat využití tohoto mimořádného institutu jako běžného nástroje omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou, kdykoliv opozice vysloví nesouhlasný postoj k návrhu zákona.

Má-li zákonodárná procedura plnit nejen funkci hlasování, nýbrž být také garancí svobodné politické soutěže, nelze případný požadavek její racionalizace podle Ústavního soudu uskutečňovat prosazením stavu legislativní nouze ze strany vlády a s ní spojené parlamentní většiny. S takovýmto pojetím zákonodárné procedury, jak již bylo uvedeno v nálezu Ústavního soudu 53/10 části 4/B, se Ústavní soud zásadně neztotožňuje. Pokud by vláda nebyla schopna artikulovat jiný důvod stavu legislativní nouze než nesouhlas opozice s vládními návrhy zákonů, znamenalo by to přiznat rádné zákonodárné proceduře, včetně jejích jednotlivých stadií, pouhý význam fasády parlamentarismu.

Ústavní soud svým rozhodnutím stanovil mantinely pro politická rozhodnutí, když restriktivně vymezil situaci, za které by měl být příště institut legislativní nouze použit. Tato restriktivní rozhodnutí jsou hranice, kterými Ústavní soud vyjádřil nadřazenost ústavy nad všemi ostatními okolnostmi ovlivňujícími takovéto rozhodování. Tím do jisté míry omezil autonomii parlamentu při využívání stávajících procedur a vytváření procedurálních zbytností. Jsem přesvědčen, že předložení návrhu zákona, kterým se snižuje zákonná valorizace penzí, z těchto mantinelů výrazně vybočuje, a podmínky pro projednání tohoto návrhu zákona ve zkráceném jednání proto nejsou naplněny.

O protiústavnosti návrhu však nesvědčí jen procedurální otázky či okolnosti jeho případného schválení. Snížením valorizace penzí dochází k odnětí nabytých práv a k zásahu do legitimního očekávání oprávněných osob. I to Ústavní soud nepochybňě vezme v úvahu při posuzování tohoto zákona.

Poslední moje poznámka k průběhu projednávání tohoto zákona je, že vy, zástupci vládní koalice, jste svým rozhodnutím zkrátit dobu vystoupení na dvakrát pět minut neomezili pouze přednostní práva. Vy jste omezili nás řadové poslance. Jsem přesvědčen, že toto je evidentní porušení jednacího řádu Poslanecké sněmovny Parlamentu, a já se cítím být krácen na svých právech demokraticky zvoleného poslance. Toto je významný důvod, proč budu hlasovat proti projednání sněmovního tisku 392 ve zkráceném jednání. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Také děkuji. A nyní může přistoupit k pultíku další přihlášená, paní poslankyně Věra Adámková. Dále se připraví pan poslanec Karel Haas. Prosím, ujměte se slova. A ještě se optám: Dvakrát pět minut? Dohromady chcete sloučit? (Deset minut, ano.) Prosím.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Pánové ministři, dámy a pánové, nejprve mi dovolte, abych ten svůj příspěvek rozdělila do dvou částí. Ta první je krátké ohlédnutí za včerejším dramatem, komedií, nebo jak chcete nazvat, co jsme tu viděli. Cítím se velmi ukrálena ve svých právech výkonu mandátu poslance Parlamentu České republiky. Nejenom že jsem se nemohla zeptat, nemohla jsem chtít odpovědi na to, na co se ptají naši voliči, naši občané, a je úplně jedno, koho tedy volí, ale musím říci, že třeba jednací řád říká v § 11, že samozřejmě vláda je zodpovědná Parlamentu, volně parafrázuji, a v § 50, že tedy musíme také dostávat informace. Čili je to dokonce ve dvou základních paragrafech, ale bohužel jsem nemohla použít ani jeden. Myslím si, že celá ta situace je velmi závažná, dotýká se milionů našich občanů. A to nejsou lidé, kteří by opravdu si nezasloužili, abychom se velmi zásadním způsobem zajímali o jejich osud.

Dovolte mi několik postřehů. Takže za prvé, opravdu myslím si, že není třeba, abychom tady tímto způsobem hnali tedy do cíle ne úplně kvalitně napsaný návrh zákona. Není nám tam jasné mnoho věcí. Vidíte, jak se ptáme, protože prostě to bylo ve spěchu. A já musím říci, že opravdu ona práce kvapná málo platná. Je tam mnoho chyb, je tam mnoho nejasností, čili myslím si, že to nebyl nejšťastnější způsob zvolený hledání řešení.

Víte velmi dobře, že opravdu ANO je opozice snů. My se snažíme komunikovat, hledáme cesty řešení, snažíme se i pomáhat, byť bychom mohli všechno hodit na vás, a to neděláme. Ale tady se vám to opravdu nepovedlo, ten způsob. Možná, že festina lente by bylo lepší. Osvěžíme si trošku ten večer, něco latinských citátů, protože ta historie ukazuje, že ony mají hlubokou pravdu.

Já se potřebuji samozřejmě zeptat, a ptala bych se, kdyby na to byl čas v rádných jednáních, na mnoho věcí. Za prvé, změna valorizace důchodů je podle mě nešťastná. Nevychází z potřeb našich důchodců, nemá zpracovanou sociodemografickou analýzu, a já jsem nenašla, opravdu nenašla, v tom materiálu sociální dopad na sociálně-zdravotní pomezí. A to proto, že choroby přicházejí s věkem. Nikdo nemládneme, ani vpravo, ani vlevo, ani veprostřed. A tito lidé chtějí žít důstojný život. Věřte mi, a je to můj denní chleba, že ti nemocní lidé nechtějí chodit za někým, aby je někam odvezl, aby jim pomohli zaplatit léky. Oni jsou rádi samostatní. A oni teď s něčím počítali, protože ta inflace je skutečně dramatická, 17 % je opravdu hrůza, a to říkáme průměr všech průměrů, v konečném dopadu je to víceméně znehodnocení pětiny vkladů. Pětiny jejich úspor. A tito lidé nemají čas, aby si už přivydělali, protože jim to třeba zdravotní stav nedovolí, anebo už není možné, aby práci, kterou vykonávali celý život, vykonávali. Dovedete si představit devadesátiletého člověka, který jinak s vámi bude hovořit, dojde si nakoupit, že by se živil jako pokrývač? No to jistě ne. Upřímně, on už by nemohl ani učit, ani kdyby byl sebelepším učitelem a dostal několik Amosů, protože prostě již ten věk tam není. A jak dobré víte, a mě to velmi mrzí, proti věku není léku, to mi věřte, že opravdu ne.

Čili co bychom tady chtěli ještě dál si o tom popovídат. Chtěla bych obrátit vaši pozornost ne teď na ty těžké choroby, nechci vás tím zatěžovat, nemůžete všichni znát zdravotně-sociální problémy našich osob, ale prosím překně, zdravotně-sociální pomezí je velmi důležité. Uvědomte si, že to jsou lidé, kteří třeba potřebují kvůli zdravotnímu stavu jet do lázní. To není to, že tam jdou na kávu, prosím vás, chraň pánbůh, to jsou lidé s těžkým postižením pohybového aparátu. A kdybyste se podívali na ten nárokový list nebo na ten seznam věcí, kdy mohou jet do lázní, tak ono tam toho mnoho takzvaně na křížek není, oni si musí připlácat. Víte, kolik stojí třídyenní pobyt v lázních? Příspěvek? Což znamená, že pojíšťovny jim hradí zdravotní služby, ty procedury, oni si platí jakoby ty hotelové služby. To je přes 20 000. To si zaplatí Hurghadu. Ale on už jim nikdo nedá to potvrzení, aby letěli letadlem. Protože vás musím upozornit, a je to opět denní chleba, že lidé, kteří třeba si objednají takovou tu rekreaci, tak vyzadují od lékařů potvrzení, že jsou zdrávi. No, to můžeme napsat k danému dni. Nikdo nemáme křišťálovou kouli. A ti lidé jsou nemocní. Takže to je jedna věc.

Za další. A zase díky tomu, že se prodlužuje život, tak víte, že máme větší počet poruch, jako je třeba Alzheimerova nemoc. V té lehké fázi ti lidé jsou schopni ve svém prostředí být, ale musí opět mít jistotu toho, že se užívá. Dovedete si představit, jak to vypadá na těch vesnicích? Já vám povím příklad. Před 30 lety, za to nemůžete vy ani my, prostě tak to bylo, i když v té politické garnituře tedy určitě byly takové ty pravostředové strany, tak byla veliká akce, aby si všichni dělali topení na elektriku. Měli zvýhodněné sazby a skutečně mnoho lidí i na těch vesnicích to prostě udělalo, protože se zdálo, že tím budou mít velmi lehké topení. Takže si představte, že tito lidé, kterým teď je 85 let, v 90 % to jsou vdovy, bohužel, jak říkám, nikdo nemládne, takže mají pohybové problémy, mají řadu chorob, jako je diabetes, hypertenze, na některé léky doplácení, a oni si prostě nemohou zatopit. A to mi chodí plakat do ordinace. Jak to vypadá u těch praktických lékařů? A oni skutečně žijí z koruny do koruny, ti nemohou nic z toho.

Pane kolego, nekruťte na mě hlavou, přihlaste se do rozpravy prosím, neukazujte na mě rukama. Já vám opravdu odpovídат nemohu. Je to zbytečné.

Takže prosím pěkně, tito lidé, a my jsme s nimi denně v kontaktu, opravdu něco očekávali. My vůbec nemáme žádné problémy s tím, debatovat na téma nějakého jiného vzorce, ale vy jste nám tuto možnost absolutně vzali. Vzali jste ji způsobem, který tady nemá obdobu. Protože nedovolit rozpravu a ohnout, tedy ten paragraf byl asi rovný v tom momentě, to nebyly ani ty dvě kličky. To je opravdu trošku nedůstojné této Sněmovny. Já vám to nevyčítám, prostě jste tak udělali, jenom musím říci, že si chci lidí, kteří mají jiný politický názor, vážit, a vy mi to trošku začínáte znemožňovat. Pojďme se bavit poněkud důstojněji.

Potom bych vám chtěla říci ještě jednu věc. Tady padlo, že tedy se apeluje na takovou tu rodinnou soudržnost. Ale s tím souhlasím, samozřejmě, ať si rodina pomáhá, to je v pořádku. Jenom vás musím upozornit, že už si připadám od zhruba podzimu loňského roku v té ordinaci velmi nekomfortně, protože ti lidé se mě ptají, kolik budou doplácet, což je otázka pro doktora poměrně složitá, neboť neumím odpovědět. Nevím, jaká lékárna jaké má doplatky. Protože oni prostě nemají na léky, které potřebují. A to upozorňuji ještě na jednu věc. V té farmakologii ještě nedošlo k velkému nárůstu těch cen, protože jsou dohodnuté, ale určitě k tomu dojde. Ale oni už nemají ani na ty ceny, které se nezvyšují. Takže to je úplně špatně.

Další věcí, kterou máme pro zdravotně-sociální pomezí, a tam samozřejmě jsou převážně důchodci, je nutnost dodržovat nějakou stravovací, řekněme, kulturu, doporučené věci. Já jsem se byla podívat tedy v jednom z nejlevnějších obchodních řetězců a musím vám říci, že tam okurka, která by dvěma lidem nestačila, stojí 35 korun. Takže ti lidé mi pláčou, že prostě na to nemají. Diabetik vám říká, já nemám na to, koupit si rajče a papriku. Takže si potom koupí prostě to sladké. A to je to, co nechceme. Musím říci, že opravdu je to velká škoda. A když se podíváte na cenu... (Odmlka pro velký hluk v sále.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Poprosím kolegyně a kolegy, nechte paní poslankyni přednést její projev v důstojném prostředí. Přidám vám pár sekund samozřejmě. Prosím.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji, paní místopředsedkyně. A když se podíváte na to, kolik stojí zabezpečení dítěte v předškolním i školním zařízení, tak pro mnohé rodiny je to opravdu velmi těžké. Oni už nemají na to, aby pomohly tomu seniorovi. Ne že by nechtěli, prostě nemají. Jsou samozřejmě rodiny, které mohou zabezpečit několik seniorů, ale těch je málo, nejsou všichni bohatí a mladí a schopní.

Takže opravdu tady si musím říci, že se toto nepovedlo, protože nedošlo k žádné debatě, nevyslechli jste terén, nevíte, co ten terén potřebuje ve velké části, anebo máte jenom velmi uzavřenou bublinu, která vám to neříká. A je to škoda. Je to opravdu škoda, protože se domnívám, že tato Sněmovna by měla produkovat velmi kvalitní zákony, měla by se o tom

skutečně bavit odborně, a nikoliv tedy tímto způsobem na sílu. Ale jak vidíte, ani nekřičím, ani nikomu nenadávám. Já tedy chápou vaše pohnutky, byť s nimi nesouhlasím. Zdají se mi malé a opravdu ne tedy úplně hodné této ctihodné Sněmovny. Čili je škoda, že jste volili tento způsob. Je to určitým způsobem ukázka, že si nejste jisti v kramflecích, abych řekla lidově. Cítíte tam velmi slabá místa, která nechcete diskutovat, ale já se domnívám, že opravdu to je škoda. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Také děkuji. A nyní je přihlášen pan poslanec Karel Haas. Jenom avizuji, že tedy ve 20 hodin bude hlasování. Prosím, ujměte se slova.

Poslanec Karel Haas: Vážené kolegyně, vážení kolegové, no, já přemýšlím, jak naložím se svou poslední v uvozovkách faktickou poznámkou. Já jsem se poctivě přihlásil předevšírem do rozpravy, a znáte nás právníky. Já jsem měl připravený strukturovaný projev, takže to zakončím následovně, abych ty dvě minuty nějak smysluplně využil.

Nikdo z nás nevíme, jak Ústavní soud rozhodne, a já vnímám vážné sdělení opozice, že chce návrh zákona, který nepochybňuje projde, u Ústavního soudu, napadnout. Já nejsem alibista, takže abych to ukončil vážně nevážně, tak rád přijmu sázku s kýmkoliv z opozice, velmi rozumnou, takto tady tu nabídku dělám, protože jako právník věřím, že zákon projde testem u Ústavního soudu. Ty důvody jsem vám chtěl sdělit v tom svém strukturovaném rozhodnutí, v tom svém strukturovaném projevu, ale čas na něj není. Takže opravdu tomu věřím. A doplňuji k tomu jeden kontext, který tady nepadl. Věřím tomu i přesto, že – a to možná není úplně veřejně známé, spíš na to čekáme s napětím my právníci – se v průběhu roku 2023 obmění téměř polovina složení Ústavního soudu. Přijde sedm nových soudců, a jako právníci to máme, to tipování, o to těžší. Takže já věřím tomu, že vláda připravila, odůvodnila návrh zákona správně. Věřím tomu, že legislativní proces, který v tomto týdnu zažíváme, probíhá v souladu s těmi ústavními principy, které jsou vymezeny judikaturou Ústavního soudu. A ještě jednou čestně v té poslední minutě nabízím rozumnou sázku o to, že testem ústavnosti návrh zákona projde.

Děkuji mnohokrát za pozornost a těším se za nějakých 30 vteřin na hlasování.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A já tedy konstatuji nejen to, že je 20 hodin, ale i že Sněmovna rozhodla, že nyní přistoupíme k hlasování. (Hluk v jednacím sále.) Já tedy nejprve ukončím tuto rozpravu a ještě zagonguji, přivolám kolegyně a kolegy z předsálí. Přednesu návrh usnesení. (Požadavky z pléna na odhlášení.) Slyším, všechny vás odhlásím. Prosím přihlaste se opět svými identifikačními kartami a já tedy přednesu návrh usnesení.

"Poslanecká sněmovna konstatuje, že nadále existují podmínky pro projednávání vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk 392, ve zkráceném jednání."

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro, nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 47 bylo přihlášeno 171 poslanců a poslankyň, pro 99, proti 72. Konstatuji, že návrh usnesení byl schválen.

(O slovo se hlásí poslankyně Schillerová.) Prosím, s přednostním právem. Prosím, paní předsedkyně.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Tak zůstalo nám tam 43 přihlášených ve chvíli, kdy jste ukončili rozpravu a přistoupili k hlasování. (Výkřiky z poslanecké lavice před řečnickým pultíkem.) Nekřičte na mě, pánové. Zatím jsem vás na mikrofon neslyšela promluvit ani jednou, prostřednictvím paní místopředsedkyně. Tak

pojdte na mikrofon s těmi siláckými řečmi! (Potlesk v levé části jednacího sálu.) Takže já doufám, že teď přichází ta chvíle, kdy budeme moci hovořit k tomu nejzásadnějšímu, a to je samotný zákon o důchodovém pojištění, respektive jeho novela. Nebo snad ne? Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A já tedy nyní otevím bod číslo 1, vládní návrh zákona, kterým se mění zákon... (Poslankyně Schillerová se hlásí o slovo. Hluk v jednacím sále.) Já se omlouvám, to už opravdu... Ještě k hlasování? Aha, k hlasování. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Takže skutečně poprvé za deset let se to stalo. Hlasovala jsem proti, a na sjetině mám pro. Zpochybňuji... (Bourlivý potlesk s výkřiky v levé části jednacího sálu.) Děkuji, děkuji za uznání. To víte, stane se to každému. Zpochybňuji hlasování.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Chápu. Budeme tedy hlasovat nejprve o přijetí námitky. Byla přednesena námitka proti hlasování.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro přijetí, nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je případně proti?

V hlasování číslo 48: 171 hlasujících, pro 169, proti 1, čili námitka byla přijata a my tedy zopakujeme hlasování. (Hluk v jednacím sále přetravává.)

Jenom připomenu, jde o hlasování o návrhu usnesení, kterým konstatujeme, že nadále existují podmínky pro projednávání vládního návrhu zákona, sněmovní tisk 392, ve zkráceném jednání.

Kdo je pro toto usnesení, nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť také zmáčkne tlačítko a zvedne ruku.

V hlasování číslo 49 bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 97, proti 73. Opět konstatuji, že návrh usnesení byl schválen.

A tímto tedy přistupujeme finálně k bodu číslo 1 této schůze. Bod tímto otevím a je jím

1.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 392/ – zkrácené jednání

Tento návrh uvede pan místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Poprosila bych, velmi důrazně bych poprosila, ať ti, kteří chtejí hovořit, opustí sál. Prosím, pane vicepremiéro, ujměte se slova.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, veřejnosti, pěkný večer. Já si tedy dovolím i teď uvést celý tento sněmovní tisk číslo 392, tedy novelu zákona o důchodovém pojištění. Tou podstatou tohoto návrhu je stanovit nově pravidla pro mimořádnou valorizaci, která bude v červnu letošního roku, pro kterou byly naplněny zákonní podmínky a u které tímto návrhem chceme provést parametrické změny zákona tak, aby průměrné důchody v České republice byly zvýšeny o 760 korun. Tím se průměrný důchod v České republice dostane přes hranici 20 000 korun a vůči průměrné mzdr. v této zemi se dostane na rekordní výši více jak 50 % výše průměrného důchodu vůči průměrné mzdr. Tedy sečteno, podtrženo, za rok a půl bude nárůst té nominální výše důchodů o necelých 5 000 korun. Nicméně tento návrh přichází v situaci, kdy za poslední více než rok Česká republika prožívá extrémní, vysokou inflaci, na kterou jsme tady v loňském roce reagovali tím, že kromě rádné

valorizace byly v roce 2022 další dvě mimořádné valorizace. (Řečník se odmlčel, čeká na ztišení hluku v sále.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Poprosím o klid v sále. Stejně tak poprosím, aby ti, kteří hovoří, hovořili mimo. Děkuji. (Hluk v jednacím sále přetravává.)

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Byly dvě mimořádné valorizace, které, i když nebyly kryty rozpočtem a jeho návrhem pro rok 2022, tak byly logicky následně vyplaceny a byly do rozpočtu doplněny.

Když vláda připravovala rozpočet na rok 2023 v srpnu loňského roku, tak nebylo úplně možné přesně predikovat částku, která bude nutná pro letošní mimořádnou valorizaci, se kterou vláda nicméně počítala. Říkali jsme to opakovaně, já i pan ministr financí i někteří další členové vlády, s tím, že to podle té aktuální výše následně bude do rozpočtové kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí doplněno v průběhu roku 2023. Odhad té inflace, respektive odhad té náročnosti na rozpočet u té mimořádné valorizace pro letošní rok, byl do úrovně zhruba 20 miliard korun. Takto už jsem se i já opakovaně ve veřejných sdělovacích prostředcích vyjadřoval, ve sdělovacích prostředcích, média a podobně. Když jsme 10. února viděli výsledek inflace za leden, tak to bylo něco, co překvapilo nejenom mne jako ministra práce a sociálních věcí, ale i mnoha dalších renomovaných ekonomů, protože to meziměsíční srovnání mezi prosincem 2022 a lednem 2023, to byl opravdu velmi výrazný nárůst a došlo k naplnění nejenom těch zákonných podmínek, ale došlo k tak významnému nárůstu těch rozpočtových dopadů... (Výkřik z levé části jednacího sálu: Ticho!)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ano, myslím, že se to opět ztišilo, ale prosím, opravdu opusťte sál.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Došlo k nárůstu těch rozpočtových dopadů do takové výše, že v letošním roce by to znamenalo 34,4 miliardy korun. A co je ale opravdu zásadní, a to je potřeba tady znova zdůraznit, ono by to také znamenalo už trvalý výdaj na důchody pro všechny ty příjemce důchodů, kteří je budou pobírat následně také i do konce života, s tím, že když to vyčíslím pro rok 2024, tak je to 50,8 miliardy korun. Když to vztáhnu k tomu desetiletému výhledu, tak je to zhruba necelých 600 miliard korun, s tím, že to jsou ale částky, které nezohledňují budoucí valorizace, které rozhodně budou v tom období také probíhat. To znamená, jsme v situaci, kdy toto by znamenalo extrémně vysoký dopad na státní rozpočet, na důchodový účet, kdy nemáme tyto výdaje kryté ani výběrem pojistného, ani nějakým předchozím přebytkem ve státním rozpočtu, ale tyto výdaje by znamenaly také to, že si budeme muset v letošním, ale i v nejbližších příštích letech na toto pokrytí jednoznačně půjčit a budeme to muset zaplatit včetně poměrně vysokých nároků na dluhovou službu.

My tady přicházíme tedy s tímto návrhem, který zároveň i v tom, jak je tento tisk navržen k projednávání vládou a jak je také nyní projednáván ve Sněmovně, aby toto bylo projednáno ve stavu legislativní nouze, protože jak jsem před chvílí vyjádřil ty dopady na státní rozpočet, je toto vládou chápáno v kontextu toho, co legislativní nouze také umožňuje, a to jsou významné hospodářské škody, a máme ambici tou úpravou, kterou navrhujeme, snížit ten významný dopad na výdaje ve státním rozpočtu. A ten rozdíl mezi tím, pokud zachováme stávající mechanismus, změnu neuděláme, nebo mezi touto navrhovanou změnou je v letošním roce úspora, v uvozovkách, 19,4 miliardy korun, v roce příštím 33 miliard korun, ale když to vztáhnu k tomu výhledu zhruba příštích deseti let, tak je to 316 miliard korun. Podotýkám, že

v tom výhledu v příštích letech vždycky bude potřeba ještě k tomu také potom določitávat tu budoucí valorizaci, nebo valorizace, které tyto částky ještě zvýší.

Pokud jde o otázku legislativní nouze, tak já doplním, že jsme opravdu v situaci, kdy máme časový prostor, kdy toto můžeme upravit podle názoru předkladatele nejpozději do 23. března tohoto roku, protože k tomuto datu by podle současného znění zákona musela vláda vydat nařízení vlády, kterým se stanovuje následně přesně to, jaké jsou podmínky pro mimořádnou valorizaci. Tak hovoří současné znění zákona o důchodovém pojištění. Nyní jsme v tom prostoru časovém, kdy je možné, aby tady vůle zákonodárce tyto parametry upravila a aby tedy došlo k této úpravě. Je to popsáno v důvodové zprávě. Jsme přesvědčeni, že tady nedochází k tomu, že bychom bourali legitimní očekávání poživateli starobních důchodů či jiných důchodů, protože ten klíčový moment by nastal až po tom 23. březnu tohoto roku.

Pokud jde o stav legislativní nouze, já jsem se tady k tomu vyjadřoval už v tom předchozím jednání. Já jenom podotknu, já za to děkuji, protože ty rozhovory s představiteli obou opozičních klubů byly korektní, věcné. Když jsem je informoval o tomto návrhu, který vláda chce předložit, tak jsem také v tom telefonátu, který jsem s nimi vedl, je požádal a zeptal jsem se, jestli by byla možná varianta, že by opozice umožnila toto projednání mimo stav legislativní nouze se zkrácením lhůt mezi prvním a druhým a mezi druhým a třetím čtením, a to mi bylo odpovězeno, že takovýto postup by byl zavetován. Takže chtěl jsem se pokusit dohodnout na tom, na čem jsme se dokázali třeba dohodnout, a za to děkuji opozici, zhruba před měsícem, kdy jsme tady nastartovali projednávání novely lex Ukrajina 5, kterou jsme v této Sněmovně stihli projednat zhruba za 14 dnů, ale tento postup prostě v tomto případě by nebyl možný. Proto tedy toto jednání, zkrácené jednání ve stavu legislativní nouze.

Co je důležité a co je nutné vnímat, tak je i ten kontext nejenom z pohledu dopadů na vysoké zatížení státního rozpočtu především v těch budoucích letech, ale je to nějaký kontext vnímání mezigenerační solidarity, kdy když se podíváme na ten stav v tom posledním roce, roce a půl, tak jak už jsem tady říkal v úvodu, tím, jak nám průměrná výše důchodu at' už ve vztahu k průměrné mzد, nebo k čisté mzد opravdu překračuje hranici buďto 50, nebo 60 %, tak dochází i k určitému narušování té mezigenerační solidarity, tedy ve vztahu k těm, kteří na tyto důchody musí svojí prací vydělávat dnes a ve svých odvodech je financují, tak i vůči těm, kteří jednou na ten pracovní trh přijdou a budou svými odvody financovat jak tyto budoucí důchody s těmito zvýšenými mandatorními výdaji, tak i náklady na ten dluh, který vznikne v těchto mandatorních výdajích tím, že si na to bude muset v letošním, ale i v nejbližších příštích letech Česká republika půjčit.

Já si dovolím tu mezigenerační solidaritu také vyjádřit i tady v těch číslech, která jsem také prezentoval v posledních dvou dnech, a to je také ten vývoj toho srovnání výše průměrného důchodu vůči průměrnému čistému příjmu na hlavu v rodině se dvěma dětmi. (Ukazuje graf.) Vidíte, že v těch posledních letech ty oranžové sloupce, to jsou ty příjmy průměrných důchodů, převyšují ty modré sloupce, to je ta situace, která je v těch domácnostech se dvěma dětmi. Takže je tady nutné to chápát také i v tomto kontextu. A také jsem tady uváděl i poměrně vyrovnanou situaci, pokud jde o rozložení výše důchodů do jednotlivých částí příjemců, kdy ta nejvyšší, nejčastější výše důchodu, kterou čeští důchodci pobírají, je 21 000 korun. To je nejčastější důchod.

A co je nutné také tady ještě zmínit, tento návrh také reaguje i na určitou míru solidárního zohlednění v tom slova smyslu, že doposud to valorizační schéma nám vlastně vytvářelo rozvírání nůžek mezi nízkopříjmovými a vysokopříjmovými důchodci z hlediska jejich životní úrovně, pokud jde o tu situaci domácností v této době vysoké inflace. My tímto návrhem děláme úpravu tak, že navrhujeme zvýšení všem starobním důchodcům o částku 400 korun jako fixní, a následně je zvýšení o 2,3 %, a také je tady zachovaná i ta zásluhová část a je tady kladen velký důraz na tu podporu lidí s absolutně nízkými důchody. Tam dochází ještě i ke zvýšení oproti současnemu platnému valorizačnímu schématu, ale pak je i procentuální zvýšení u těch lidí s těmi podprůměrnými důchody vůči těm nadprůměrným. Takže je to i nějaká opravdu

reakce, která zohledňuje tu sociální situaci a její dopady teď aktuálně na důchodce v České republice.

To jsou asi všechny podstatné, relevantní důvody, proč se vláda k tomuto kroku rozhodla, proč přichází před Poslaneckou sněmovnou a žádá poslankyně, poslance, aby opravdu vyhodnotili a zvážili složitou situaci, její dopady nejenom pro letošní rok, ale pro budoucno, protože není mechanismus, který by byl aplikovatelný na to, abychom, pokud bychom přiznali ty výše důchodů podle současného platného valorizačního schématu, kterým bychom toto dokázali v budoucnu nějakým způsobem revidovat a ty výdaje ze státního rozpočtu snížit.

Já myslím, že jsem vyčerpal všechno to podstatné, co jsem tady chtěl říci, říkal jsem to tady také v posledních dvou a půl dnech opakovaně, reagoval jsem tady na spoustu dotazů v rámci rozpravy, která běžela. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Výbor pro sociální politiku, jemuž byl vládní návrh zákona přikázán rozhodnutím předsedkyně, jej projednal a přijal usnesení, které vám bylo doručeno jako sněmovní tisk 392/1. Já nyní požádám, aby se slova ujal zpravodaj výboru pro sociální politiku, pan poslanec Viktor Vojtka, aby nás informoval o projednání tohoto návrhu ve výboru a případné pozměňovací návrhy aby odůvodnil. Prosím.

Poslanec Viktor Vojtka: Dobrý večer, dámy a pánové. Dovolte mi, abych z pozice zpravodaje krátce promluvil o projednávaném sněmovním tisku číslo 392. Ve výboru pro sociální politiku jsme ho na 26. schůzi projednali dne 22. února 2023 a přijali jsme následující usnesení:

"Po úvodním slově ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky, zpravodajské zprávě poslance Viktora Vojtka a po rozpravě výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

I. navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby se konala obecná rozprava o návrhu zákona;

II. navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby se vedla podrobná rozprava ke všem částem návrhu zákona;

III. navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby své jednání k tomuto návrhu zákona ukončila nejpozději do 21.00 hodin dne 28. 2. 2023;

IV. doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby vyslovila souhlas s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk 392;

V. zmocňuje zpravodaje výboru, aby

se stanoviskem výboru seznámil schůzi Poslanecké sněmovny,

ve spolupráci s legislativním odborem Kanceláře Poslanecké sněmovny provedl příslušné legislativně technické úpravy.

Takže tolik k tomu usnesení samotnému. Pan ministr zdůvodnil poměrně podrobně jak dnes, tak v předchozích dnech samotný zákon. Dovolte mi se k němu vyjádřit spíše z té formální stránky věci jako zpravodaj. Mění se jím konkrétně tři zákony: zákon o důchodovém pojištění, zákon o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu a zákon ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů.

Tohle všechno nás teď čeká. Ale protože bylo k zákonu podáno asi 360 pozměňovacích návrhů, tak věřím, že velká část Poslanecké sněmovny se s ním seznámila velmi podrobně. Pro kontext bych pouze doplnil to, co bych na něm nejvíce ocenil, to je, že valorizace, která je v něm nastavena, je rozdělena na dvě části, a to na část fixní ve výši 400 korun a na část procentuální ve výši necelá 3 % z procentní výměry důchodů, což je i doporučení celé řady ekonomů. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Ještě načtu došlé omluvy, které v mezičase dorazily. Omlouvá se pan poslanec Michael Kohajda od 19.45 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Jana Mračková Vildumetzová od 17.21 hodin z rodinných důvodů, pan poslanec Milan Wenzl od 16 hodin ze zdravotních důvodů, pan ministr Jozef Síkela z celého jednacího dne z důvodu zahraniční cesty, pan ministr Vlastimil Válek do 13 hodin z pracovních důvodů. Tímto jsme vypořádali došlé omluvy.

Já přivolám kolegyně a kolegy z předsálí a nyní rozhodneme, zda povedeme obecnou rozpravu. (Žádost o odhlášení.) Ano, ještě vás všecky odhlásím, slyšela jsem. Prosím, přihlašte se opět svými identifikačními kartami. Poprosím o chviličku strpení, než obdržím případně náhradní kartu, abych mohla také hlasovat. (O slovo se hlásí poslankyně Schillerová.) Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Omlouvám se, paní místopředsedkyně – je tady dost hluk – můžete znova formulovat, o čem hlasujeme? Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ano. Nyní rozhodneme, zda povedeme obecnou rozpravu. Všichni byli přivoláni z předsálí. Já jsem pouze požádala z důvodu toho, že mi nefunguje nyní náhle hlasovací karta – už funguje. Je to tak, v posledním okamžiku to většinou dopadne. Moc děkuji za pomoc.

Nyní tedy rozhodneme, zda povedeme obecnou rozpravu. Všichni víme, o čem hlasujeme.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro, nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti, nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku.

V hlasování číslo 50 hlasovalo 163 poslanců a poslankyň, pro 70, proti 75. Konstatuji tedy, že obecná rozprava se nepovede.

(Poslanci hnutí ANO a SPD buší pěstmi do lavic.) Vzhledem k tomu já tedy otevím rozpravu podrobnou a vnímám, že s přednostním právem... (Poslanec Okamura se hlásí o slovo.) Mám tady pořadí. Ano. Konstatuji, že stejně jste přihlášen jako první a hlásil jste se i nyní. Prosím, můžete hovořit, pane předsedo.

Poslanec Tomio Okamura: Paní místopředsedkyně, teď jste to trošku pomíchala. Já jsem chtěl reagovat na to hlasování. Dobrá.

Musím se důrazně ohradit proti tomu, že jste tady zamázli obecnou rozpravu k tomu, že chcete okrást 3,5 milionu důchodců v průměru o 1 000 korun měsíčně! (Potlesk poslanců SPD.) Od samých vládních poslanců jsem tady slyšel opakovaně před chvílí, že konečně jsme u toho zákona, že konečně jsme se dostali k tomu zákonu. No tak já jsem očekával, že tedy o tom budeme diskutovat, o tom, že tedy chcete okrást 3,5 milionu důchodců – invalidních, starobních, vdovských, sirotčích. My se k tomu prostě chceme vyjádřit. Vy nás chcete umlčet, vy tady chcete zcenzurovat opozici. My tady zastupujeme obě opoziční strany, miliony voličů, a vy nám neumožníte mluvit k zákonu, když se tedy otevřela obecná rozprava? Já proti tomu důrazně protestuji. Myslím si, že to je úplně v rozporu s jakýmkoliv chováním vůbec v Poslanecké sněmovně.

Rád bych k tomu ještě dodal, že samozřejmě poslanecký klub SPD trvá na tom, protože teď jste si prohlašovali, že bude jenom podrobná rozprava. My jsme podali 102 pozměňovacích návrhů a důrazně vás varuju, abyste omezovali naše poslance v tom, aby zdůvodňovali pozměňovací návrhy. Protože vidíme tu klauzuli, že můžete vaši vládní většinou nás tady válcovat, že si prohlasujete pět minut na poslance, že můžete mluvit. Já před tím důrazně varuju, protože veřejnost se prostě musí dozvědět, že vládní pětikoalice ODS, TOP 09, STAN, KDU-ČSL a Pirátů chce okrást 3,5 milionu důchodců od června o tu zákonnou valorizaci. My o tom prostě chceme mluvit. Veřejnost to musí vědět a musí vědět, že SPD tady proti tomu bojuje. Je nás jenom 20 proti 108 vládním poslancům.

Takže já vás chci tady důrazně požádat, přestože vidíme tu vaši aroganci vůči těm 3,5 milionu důchodců... Já tu vaši aroganci skousnu, to je v pořádku, jsem bojovník a stejně neustupuju. Já jsem zvyklý jít bud' dopředu, nebo šikmo dopředu – (Smích v sále.) – ale nikdy ne dozadu. Takže to je v pořádku. Ale pak stejně upravím ten krok dopředu, to jenom abych se vyhnul té překážce. To znamená, já jsem chtěl na to říct, že my trváme na tom, že našich 20 poslanců podalo 102 pozměňovacích návrhů. My je potřebujeme zdůvodnit a máme na to právo, máme právo je načítst. Ne že ne. Ale prostě nelze naše pozměňovací návrhy načítst během pěti minut.

Za druhé, já bych byl velmi nerad, a důrazně před tím varuju, aby se omezovala přednostní práva. Protože já jsem se konečně dostal tedy, byť jsem tedy nerad, já bych byl rád, já jsem sám navrhoval, aby se hlasovalo až v neděli ve 20 hodin, kdy jsem tušil, že už bychom mohli vládní pětikoalici vysílit a že už bychom vás mohli zlomit na sílu. Bohužel můj návrh tady neprošel. Dobrá, dostali jsme se do té fáze trošku dřív, než jsem tedy si přál. Ale prostě trvám na tom, abychom se my s přednostním právem mohli plně vyjádřit k tomuhle vašemu asociálnímu zákonu.

Mimochodem k tomu, jak jsem tam přihlášen, teď mluvím k hlasování. Moji přihlášku s přednostním právem využiji až zítra, protože samozřejmě předpokládám, že my si vezmeme pauzu na poradu poslaneckých klubů, protože tohleto je nehorázné, co tady předvádíte. To je nehorázné! A my se prostě potřebujeme poradit. Nevím, jak poslanecký klub ANO, ale předpokládám, že k tomu se vyjádří paní předsedkyně druhé opoziční strany, předsedkyně klubu. Ale my se ještě musíme poradit nad tím vaším postupem, to znamená, očekávám, že to bude zítra samozřejmě. A hlavně důrazně varuji před tím, abyste omezovali načítání pozměňovacích návrhů. Protože to tedy by bylo už za hranou.

Za sebe říkám, že je to absolutní nehoráznost, že jste neumožnili poslancům... nejenom že jste desítkám poslanců neumožnili se dokonce vůbec vyjádřit ještě k věci, dokonce vůbec, co jsme tady od úterý. No, to je tedy neuvěřitelné, že poslanec, který je přihlášen a už je tady třetí den přihlášen, tak vy normálně neumožnите ani, aby se vyjádřil k té věci. A evidentně neumožnите ani teď. To znamená, tady máme spoustu poslanců v poslaneckých klubech. Já opravdu říkám, že je to nehorázné, že jste zamázli obecnou rozpravu. Přitom já bych čekal, že vy se nebudete stydět za to, že chcete okrást 3,5 milionu důchodců. Ale vy se dokonce stydíte za to, aby se o tom veřejně diskutovalo. Vy to chcete cenzurovat, aby se o tom veřejnost nedozvěděla. Ale to tedy ne. My uděláme všechno pro to, aby se všichni ve veřejnosti dozvěděli, co jste udělali 3,5 milionu důchodců, respektive co se chystáte udělat. Takže já důrazně proti tomuto protestuji a budu dál tady bojovat za SPD ze všech sil proti tomu, abyste okradli ty důchodce. Děkuju. (Potlesk z lavic SPD.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Jenom zkonstatuji, aby bylo každému zřejmé, že přednostní práva se samozřejmě mohou přihlašovat opakováně, jak budou chtít. (Hlásí se poslankyně Schillerová.) Jenom tady už je v pořadí pan poslanec Radim Fiala, který není patrně přítomen v sále. A vy jste hned další. Tady bývají běžné gentlemanské dohody. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Dočkala jsem se, že jste dospěla k tomu správnému závěru, že mě necháte promluvit. Děkuju. Už jsem se trošku bála, jestli mě nevykázete z místnosti.

Tak. No, neuvěřitelné, co se tady stalo. Neuvěřitelné! To jsme tedy opravdu nečekali. Takže vy se tady rozhodnete na poslední chvíli na kolenu tak citlivou věc, jako je valorizační schéma pro důchodce, změnit. Měněte důvody. Včera nám tady zase říkal něco pan ministr Jurečka o rozjetém vlaku. Když jsem dnes argumentovala ve svém dlouhém projevu k tomu, tak prostě jsem čekala na jeho zásadní projev. Moc jsem toho neslyšela, pomalu jsem nevěděla, na co bych tam reagovala.

Nejdřív omezíte vůbec vystoupení ve fázi, kdy se projednávaly důvody pro stav legislativní nouze, pro projednávání tohoto zákona ve stavu legislativní nouze. Pak, když moji kolegové chtěli dávat návrhy na změnu té hodiny, kdy se bude hlasovat, tak jste rozhodli, že může být jenom dvacet, nebo kolik jste řekli, těch protinávrhů. (Reakce poslance Blahy z první lavice.) Ano, vy jste zřejmě ústavní právník, pane kolego, prostřednictvím. Nepokříkujte na mě. Když tak poprosím paní místopředsedkyni, aby zjednala nápravu. Nepokříkujte na mě. Když tak mi to přijďte říct sem na mikrofon. Já se vás rozhodně nebojím, prostřednictvím paní místopředsedkyně.

Pak jsme tady zažili jakýsi náznak vašeho... Vy jste si uvědomili, co jste provedli včera, tak jste dnes odhlasovali, řekla bych trochu škodolibě, protinávrh mého kolegy Patrika Nachera. Stejně jsme skončili v době, kdy tady bylo 63 přihlášených, včera to bylo obdobné. A teď jsme se konečně dostali k tomu zákonu, k tomu meritu věci, k tomu, o co tu celou dobu jde – o to, že chcete vzít důchodcům v průměru 7 000 korun, že prostě to děláte kvůli 15 miliardám při výdajích 2 biliony 223 miliard, pokud to říkám přesně, že prostě neumíte řídit státní finance, veřejné finance, že máte za únor největší schodek vůbec v historii této země. A tak bych mohla pokračovat. Měla jsem to už dneska přes hodinu, hodinu a půl jsem tady měla na toto téma projev. Samozřejmě pan ministr financí vždycky zmizí ze sálu, když mluvím o těchto věcech, místo aby šel a argumentoval.

Tak teď jste to korunovali tím, že nám neumožníte obecnou rozpravu. Tak to je skutečně absolutní pošlapání – pošlapání našich práv. Je to něco, s čím jsem se nikdy nesetkala. A když to konzultuji se svými zkušenými kolegy, kteří jsou tu třeba několikáté období, tak říkají, že něco takového nezažili. Budete sbírat plody tohoto svého počínání. Bezespory budete. Nicméně vám mohu říct, že po tomto, co jste udělali, skutečně my nemáme zájem v tuto chvíli začít načítat v rámci podrobné rozpravy. My se poradíme na klubu, jak dál.

Takže já si beru dvě hodiny na jednání klubu hnutí ANO. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Čili nevnímám jiného předsedu klubu, takže vyhlašuji přestávku do 22.35 na základě dvouhodinové žádosti klubu hnutí ANO. (Poslanec Okamura hovoří z pléna.) Je to tak. Je to jednoznačné, všem jasné. Do 22.35, jak jsem říkala, je přestávka na poradu klubu hnutí ANO. Poté se zde opět sejdeme. Klidný večer.

(Jednání přerušeno ve 20.36 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 22.35 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, je 22.35, skončila pauza, kterou si vzal poslanecký klub hnutí ANO, a my budeme pokračovat. Připomínám, že jsme v podrobné rozpravě k našemu jedinému bodu pořadu a jsme stále ještě v pořadí přednostních práv, tak jak jsou přihlášena.

Já nejprve načtu došlé omluvy. Omlouvá se pan poslanec Milan Brázdil od 22.30 z pracovních důvodů, dále pan poslanec Šimon Heller od 22.35 hodin z rodinných důvodů, Igor Hendrych od 7 hodin ráno ze zdravotních důvodů, Martin Kolovratník od 21.30 ze zdravotních důvodů, Helena Válková od 22.30 do 8 hodin ze zdravotních důvodů a pan ministr Michal Šalomoun od 0 hodin do 8 hodin ráno z osobních důvodů. Tím by byly vypořádány zatím došlé omluvy.

(Poslankyně Schillerová se vzdává u stolku předsedající svého přednostního práva.) Dobrá. Já tady mám indikaci staženého přednostního práva v pořadí přednostních práv, ať se všichni orientují. Nyní je přihlášen pan místopředseda Karel Havlíček – také stahuje, bude až později. Čili další v pořadí je pan předseda poslaneckého klubu Jakub Michálek – který má zájem o vystoupení, nebo nikoliv? Má. Takže prosím, s přednostním právem pan předseda Jakub Michálek. Prosím, ujměte se slova.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já jsem teď byl v diskusním pořadu a chtěl jsem poprosit v té rozpravě, která bude následovat, neužívejme taková slova, jako je válka proti důchodcům nebo podobné výrazy, které pokračují v tom rozeštvávání společnosti. (Nesouhlasný hluk z levé strany sálu.) Měli jsme tu prezidentské volby, prezidentské volby ukázaly, že společnost si nepřeje dál pokračovat v takovéto polarizaci. A skutečně takovéto honění levných bodů není korektní způsob, jak vést diskusi v této Poslanecké sněmovně. (Další nesouhlas zleva, hluk v sále.)

A budu pokračovat, děkuji. Poslanecká sněmovna rozhodla, že se upouští od obecné rozpravy. Zazněly tady dotazy k tomu, jestli je to postup, který je standardní, případně jestli má nějakou oporu historickou. Myslím si, že by bylo korektní to zde uvést. Ten postup je do určité míry nestandardní a je reakcí na to, co jsme tady slyšeli, že pravým cílem té vedené rozpravy není diskutovat a sdělit různé názory, ale, jak říkal pan předseda Okamura, někoho zlomit. A to už je za hranicí toho, jak má parlament fungovat a k čemu mají sloužit vyjádření poslanců v Poslanecké sněmovně.

Dosavadní postup má i oporu v historickém jednání Poslanecké sněmovny, jak se dozvíme v komentáři. Předpokládám, že předsedové poslaneckých klubů jsou s tím seznámeni. Já to zde odcituji, abychom o tom všichni měli potřebné informace. Jak se uvádí v komentáři paní doktorky Syllové a dalších k odst. 7 § 99: "Sněmovna rozhoduje o konání obecné rozpravy ve druhém čtení. Může tak učinit i přes opačné stanovisko garančního, respektive přikázaného výboru. K takovéto situaci již ve sněmovní praxi došlo například v šestém volebním období v souvislosti s projednáváním zákonů, které zaváděly úsporná opatření. Ačkoliv výbor pro sociální politiku jako přikázaný výbor Sněmovně doporučil konání obecné rozpravy k návrhu zákona, Sněmovna se rozhodla, že obecnou rozpravu nepřipustí." Takže postupovali jsme stejným způsobem podle tohoto historického precedentu a ten postup je v souladu s jednacím řádem a dosavadní praxí. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A nyní, protože jsme v rozpravě, tak jsou možné faktické a s faktickou se hlásí pan poslanec Radek Vondráček. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. V tom diskusním pořadu jsem byl s kolegou já, takže to bylo na mě. Já jsem nevěděl, že budeme pokračovat v televizním pořadu ještě tady potom na mikrofon, nicméně neřekl jsem ve válce, myslím, řekl jsem válečný stav. A jde o to, že to zkrácené řízení a ten stav legislativní nouze je možný opravdu jenom v době ohrožení státu, válečného stavu a v případě opravdu této intenzity dosahujících hospodářských škod nebo ohrožení lidských práv. No a já si myslím, že to přirovnání, respektive ta věta nebyla za hranou a nebyla nekorektní. To byla taková metafora. On ji teď dost používá pan premiér,

když třeba říká, že jsme ve válce, tak já jsem použil takovou metaforu. (Velký potlesk zleva.) A to je podstatné.

Druhá věc, že jsem hrozně rád, že si tolik poslanců pořídilo ten komentář k jednacímu řádu. Já myslím, že i autorský kolektiv je rád, že ta kniha jde na odbyt. A upozornil bych na to, že já jsem tu pasáž četl asi před půl hodinou, tu stejnou, co četl teď pan Michálek. Ale on tam skutečně jaksi opomíjí říct, že my se tady pohybujeme v situaci, a to opomněl říct, že dvakrát, dvakrát už se hlasovalo o pevném čase, kdy se bude jednat, byl omezen čas na vystoupení, a jak co se týče jednání o tom, zda setrvává stav legislativní nouze, nebo zda budeme jednat ve zkráceném řízení, v obou případech vůbec nedošlo na všechny, kteří se přihlásili a kteří chtějí debatovat.

My jsme vám vyšli vstříc, my, konstruktivní opozice, jsme hlasovali, pro to, že se bude v osm hlasovat, ačkoliv je to v rozporu s jednacím řádem. Ten Ústavní soud to řekl naprostě jasně. My jsme porušili jednací řád, vyšli jsme nějakým způsobem vstříc. Odměna se dostavila během pár minut. Vy jste zařízli obecnou rozpravu. Takže debata není žádná. (Předsedající: Čas prosím.) Já se ještě přihlásím. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Ještě upřesnění omluvy, která došla. Pan poslanec Igor Hendrych upřesňuje, že se omlouval dnes ráno od sedmi do devíti hodin. Tak abychom to měli přesně.

A ještě chce na proběhlou rozpravu reagovat pan poslanec Radek Vondráček. Je to nezvyklé. Je to opravdu nezvyklé, ale budu benevolence sama. Jedno... umožním. Prosím.

Poslanec Radek Vondráček: To ještě benevolence sama. Já přece reaguji na svého předčečníka, na průběh rozpravy v souladu s čl. 60 § 60 jednacího řádu Poslanecké sněmovny. Žádná benevolence sama. Já reaguji na pana Michálka. A já jsem mu ještě chtěl říct, že... Ne, ne, já reaguji na průběh rozpravy a vy mi najděte, že můžu reagovat jenom jednou, a máte u mě stovku. (Smích a potlesk v sále.)

Takže zpátky k tomu. Já chci jenom říct, že každý zákon, který tady přijímáme, tak by měl projít nějakou demokratickou diskusí, to je podstata legitimity toho parlamentního postupu, té procedury. To je taky podstata toho, aby to tam případně mohl zkoumat ten Ústavní soud, že může vlastně znát názory těch stran. A vy jste vlastně tu materiální, tu meritorní debatu vůbec nepřipustili. On to tady v podstatě dobře říkal myslím kolega Kolovratník: tak jsem si za expertné někoho najal, mám tady připravené podklady, a vůbec jsem nepřišel na řadu. Takže aby byl ten zákon uvěřitelný, aby byl legitimní, tak vyžaduje nějakou debatu, od toho tady jsme, od toho je ten parlament a vy jste ho obešli. A já jsem byl v té televizní debatě a tam ten pan profesor právě upozorňoval, že když bude tímto způsobem ochromován parlament, tak potom to vede až k totalitním praktikám. (Potlesk z řad poslanců koalice.) A já říkám, že ty totalitní praktiky tady zavádíte vy, tak si prosím vás netleskejte, prostřednictvím paní předsedající. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: A nyní je s přednostním právem přihlášen pan předseda Andrej Babiš. Prosím, ujměte se slova.

Poslanec Andrej Babiš: Takže dobrý večer, vážení spoluobčané, dámy a pánové. No, já jsem se těšil, že budu první, ale byla tady dvě vystoupení. A Radek Vondráček má pravdu. My tady máme novou totalitu. Já jsem se dneska ráno omylem díval na ČT24 a to je samozřejmě provládní televize. Vyhrála volby pětikoalici a vyhrála volby panu prezidentovi. Takže – a já dneska nebudu čist o České televizi, to si nechám na zítra ráno, když se znova vrátím, a tam jsem se vlastně dozvěděl, protože byla dotazována redaktorka z jedné sekty, taková novinářská

sekta, která patří panu Bakalovi, který samozřejmě rozkradl OKD, vzal si 130 miliard, slíbil ty byty horníkům za 40 000, že jim prodá, na to zapomněl, a potom dneska ti důchodci, horníci, platí 9 až 10 tisíc měsíčně nájem. No a ti, kteří udělali tenhle největší privatizační tunel v historii naší země, ta agentura, jeden radí panu premiérovi no a druhý, ten advokát, který k tomu pomáhal, ten řídí Ministerstvo průmyslu. Občas dělá smlouvy mezi ČEZem a státem.

Takže tady je nová totalita médií, protože ti oligarchové, kteří vlastní ta média – (Smích a potlesk z lavic koalice.), a ten – ano, ti oligarchové, a děkuju, že jím tleskáte, protože samozřejmě to jsou vaši sponzoři. A už to, že vám dovolí vlastně, abyste se dostali do těch médií, protože tradičně ty strany nemají peníze ani média. A já jsem rád, že paní Zlámalová vystoupila, kdy řekla, že všechny pražské redakce jsou proti Babišovi, včetně iDNES, iDNES jsou proti. A víte proč? No protože zkrátka ti oligarchové dali jednoznačný pokyn.

Takže dneska ráno jsem se dozvěděl od té redaktorky, a samozřejmě je to ten – jsem se dozvěděl, že vlastně pan Okamura tady mluvil nesmyslně a že celá tato šaškárna, která tady probíhá, je kvůli tomu, aby Babiš vyhrál volby zase. Tak neuvěřitelný.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já vás přeruším, požádám kolegy, aby opustili sál, kdo si chcete hovořit, ať je tady důstojné prostředí. Prosím.

Poslanec Andrej Babiš: Já jenom připomenu, že my jsme ty volby už vyhráli osmkrát. A já, když pan premiér o tom mluví, tak já jsem ještě neslyšel, kdy bude ten spojující sjezd TOP 09, ODS a KDU-ČSL.

Takže Česká televize ignoruje Babiše. Je to uvěřitelné. Je to uvěřitelné. A já vám zítra budu tady číst z analýzy předvolebního vysílání České televize, ale pokud budete zvědaví, tak můžu to přečíst i dneska, 62 reportáží, negativních zpráv o... Ale proč to tak je? Protože tam chodí nějaký nezávislý. Ted' koukáme na jednu ekonomku, která je nezávislá, akorát dělá poradkyni pana ministra školství. Takže jsme se dozvěděli, o Babišovi jsme se nic nedozvěděli, protože Babiš tady navrhl, a opakovaně, pane premiére, jsem tady rád, že jste tady, že můžete, když jste tady všechno zprivatizovali a všechno je v cizích rukou, tak můžete konečně ten ČEZ vykoupit. (Poznámka z pléna.)

Paní poslankyně, já jsem nic neprivatizoval v rámci kupony, to vy jste dělali kuponku, ano? Zkuste si to nastudovat, když na mě mluvíte! Já jsem vyrostl na americké bance, ne na bankách, které vy jste zničili a potom ČSSD prodala za hubičku.

Takže znova opakuji, jaký je tady problém? Tady je problém inflace. Máme třetí nejvyšší inflaci v Evropě – 19,1. Tato vláda inkasuje stovky miliard z inflace. Tento rok je to víc než 200 miliard a celkově i nárůst odvodů sociálního pojištění meziročně je plus 60 miliard. Celkově státní rozpočet dostane 340 miliard. Takže pane premiére, já vím, že všechny ty návrhy, které jdou od nás, jsou pro vás nepřijatelné, ale zkuste se nad tím zamyslet.

Vykoupí ČEZ vlastní akcie. Hodnota 30 % akcií je 166 miliard. To je tržní cena. Je tam 200 miliard nerozdeleného zisku. Já vím, že v těch 30 % jsou zase kluci, kteří vyrábějí tu elektřinu, ale zkuste s nimi jednat, zkuste to vykoupit, budete mít 100 % ČEZu. ČEZ bude vlastnit terminál LNG. Tam dělal tu smlouvu ten advokát mezi ČEZem a státem například. Náhodička. Máte 20 % distribuce plynu, máte lithium, můžete koupit zásobníky RWE, které ČSSD zprivatizovala, Transgas, a můžete na tom budovat státní energetický komplex. Vy jste vykládali, že něco postavíte. A proč? Kupte si zásobníky od RWE na plyn. A proč to neuděláte? Nebude to stát ani korunu. Ani korunu to nebude stát! A tím pádem, když snížíte cenu elektřiny na 1 500 korun za megawatt, tak vyřešíte vše. Všichni občané platí elektřinu, všichni výrobci platí elektřinu. Všude. Všude.

Stovky miliard ted' jsou přesunuty do rukou výrobců. Takže já nechápu, proč to neuděláte. Státní rozpočet by to nestálo ani korunu. Nejnižší inflace, jedna s nejnižšími inflacemi po

Lucembursku, je Španělsko. Ti to udělali. A Macron to taky udělal. Sedíte vedle něho na Evropské radě. Má 7 %. Takže tím byste srazili tu inflaci, jak jsme to my udělali minulý rok, tedy 2021. Ted' se divíte, že to skončilo. Když skončil energetický tarif a vy jste nepokračovali v tom snížení DPH, tak vyřešíte všechno, i ty potraviny. Víte, já nevím, jestli víte, že ti pekaři mají velkou spotřebu, i ta výroba uzenin a všechno, že to má spotřebu elektřiny. Všichni mají spotřebu elektřiny. Takže jednou ránou vyřešíte. Budete platit méně za inflační doložku církevních restitucí. To je 8 miliard. Tam jste to udělali. Super deal. No a ti naši důchodci nemusí tolik platit. Takže to je jednoduché a já nechápu, proč to nechcete.

Takže mým kolegům tady byla omezena ústavní práva promluvit. Včera jich bylo 66 a dneska 63. Mě fascinovalo vystoupení pana poslance Haase. Já jsem to pozorně poslouchal. A to je zase potvrzení té totality. Pan poslanec nám vlastně sdělil, že ví na beton, kdo vlastně bude sedět v tom Ústavním soudu. Tak nám dejte ten seznam! Takže vy máte všechno. Vy už dopředu víte, kdo bude sedět na Ústavním soudě. Tak teď tam předseda je antibabišovec pan Rychetský. Ten vám udělal ten zákon, abyste si mohli udělat tu koalici, abyste nás mohli porazit – pět proti jednomu, super! Stále se opakuje, jak jsme prohráli volby. ODS s námi prohrála volby osmkrát. Osmkrát! Ale to vlastně média nepříšou, protože říkají, my jsme prohráli volby. Ale to nevadí. Takže nová totalita byla potvrzena. Pan doktor přesně ví, že Ústavní soud to zkrátka zamázne.

A přece všichni víme, jak to máte namyšleno, ne? Zítra nás zaříznete, abyste měli hezký víkend. Samozřejmě děláte propagandu, paní Decroix tam sdílí nějakého důchodce, který je všude v Evropě. Neuvěřitelné! A pan Jurečka tady mluví, že ty rodiny, jaké mají příjmy. Tak jim přidejte! Pokud tady argumentujete procenty mezi důchody, kterým jste dali – ODS v roce 2010 nula, 2014... (nesrozumitelné), tak to navyšte ty platy! Tady hlídají policisté. Mají navýšení jenom 10 %. Tak jim dejte víc! To procento se vyrovná, ne? To je jednoduché. A budete mít vyšší odvody. Vy víte, už za deset let vlastně, pan Jurečka nás tady přesvědčoval, kolik bude výnos ze sociálního pojištění, jaké budou platy. On už to ví dopředu. To je neuvěřitelné. Fakt. Přitom ten rozpočet kolikrát už jste měnili.

Takže já se vrátím k té totalitě. Takže jak to máte namyšleno? Zítra nás zaříznete, což by bylo dobré, kdybyste nám sdělili, v kolik hodin, abych byl tady, já potřebuju klikat. Vylepšuji skóre. Osmého je to v Senátu, ne? Tak to máte v plánu. Večer je hotovo. A v devět je inaugurace a pan prezident řekl, že se vyjádří desátého. A tam se uvidí, jestli je to je totální totalita, jestli i pan prezident, váš kandidát, bude součástí této nové totality, nebo, jak se to často stává, když je někdo zvolen, tak zapomene a bude hodný a bude chtít spojovat. Spojovat tu rozdělenou společnost, kterou rozdělila média samozřejmě. Hlavně média. Provládní média. Polistopadový kartel.

Takže ta vaše totalita, já bych vám připomněl, kolik jste měli hlasů: 2 333 681. Měli jste 43,4 %. Voleb 2021 do parlamentu se zúčastnilo 5 375 090 voličů. Takže vy nezastupujete a upíráte právo zástupcům 1 972 050, kteří se dostali, dvě opoziční strany, a 1 069 359, které se nedostaly. Takže vy zastupujete 43 % voličů, kteří volili do parlamentu, a totálně nás válcujete tady! Mí kolegové nemůžou mluvit. Vážení kolegové, vy nejste na tom tak dobře jak já, protože vám jenom zakazují mluvit, ale na mě už jsou dva zákony. Lex Babiš jedna. To je, o čem mluvil kolega Nacher, že nemám koaliční potenciál. Když jsem říkal Sobotkovi, že ta letecká záchranka smrdí, tak mi na vládě řekl, vy máte Kapsch. Říkám, cože? My máme Kapsch? Vy si myslíte, že my krademe? Ne, my nekrademe. Proto já nemám koaliční potenciál. Nemám. Pan Nacher se směje. Nemám koaliční potenciál. A přišel lex jedna.

A před chvílí tady vystoupil člověk, který je nemocný Babišem. Diagnóza Babiš. V jeho věku jsem normálně pracoval, v životě by mě nenapadlo jít do politiky. A připravuje lex Babiš dva. Takže musíte se snažit. Zatím vám berou jenom slovo, ale na mě už jsou zákony. Speciální zákony! (Potlesk poslanců ANO 2011.) Protože ti, kteří jsou bohatí, tak nemůžou jít do té politiky, ne? To není ta správná parta, tak je potřeba je zlikvidovat. Takže nevím, proč tady vůbec pan poslanec vystupoval.

Takže ta nová totalita. Mají všechno a dělají si, co chtějí. A samozřejmě neříkají pravdu, že nejsou peníze a že na to nemáme.

To je zajímavé, že... včera tady, nebo dneska to bylo, když pan Lipavský křičel, že jsme ve válce. Nechápu, proč ten váš engés stále mluví, od rána do večera mluví o mobilizaci, stále o válce. Ale o tom nechci dneska mluvit. Takže já v mém vystoupení budu realizovat ta práva mých kolegů. A ještě se vrátím k té totalitě.

Takže pan prezident je naše poslední naděje, tedy nás důchodců, já mám samozřejmě střet zájmů, všech důchodců, kteří si to zaslouží. Ano, těch, kteří mají, nevím, průměrný důchod 21 000, tak přijdou o 1 000 korun. Všichni přijdou o peníze, všichni důchodci. Jenom ti, kteří berou 8 000, dostanou plus 36 korun, ostudných 36 korun. A pan premiér samozřejmě nereaguje. Mohl být on, který to spojí, tyhle dva světy, které tady někdo rozděluje, ale my to nejsme, a mohl udělat to gesto. Směšných 19 miliard. Ale i ta další léta. Vždyť vy máte stovky miliard. Podívejte se na ty veřejné rozpočty, podívejte se na ty makropredikce. A pan Jurečka mluví o tom už do roku 2033. Ale prognóza, pokud vím, je jenom do roku 2025. A jak to víte, to já nevím. A je to samozřejmě nesmysl.

Jenom meziročně odvody sociálního pojištění v 2023 stoupaly o 60 miliard. Za jeden rok. A samozřejmě navýšují se platy, takže zase budou stoupat. Samozřejmě, vy se tady dohadujete, jak to je a jestli je to správně, jestli může někdo mluvit, nemůže mluvit. Takže zítra nás zaříznou, Senát, který má hlídat ústavnost, ten to také převálcuje, to dostanou příkazem, a potom budeme čekat na pana prezidenta. Ale my panu prezidentovi napíšeme dopis a požádáme ho, tedy já ne, ale paní Schillerová, pan Havlíček, o schůzku, abychom mu vysvětlili, co se tady dělo a jak to ve skutečnosti je i s naším rozpočtem a jaké řešení. A to řešení je jednoduché – snížení ceny elektřiny na 1 500. A ušetříte miliardy a budete slavní. Nechápu, proč pětikoalice nechce být slavná. Všem byste pomohli. Všem. Všichni, kteří vyrábějí a používají elektřinu. A já jsem tady včera četl, ale to samozřejmě média, vaše provládní média, nezajímá, kolik jsme vyexportovali té elektřiny, o 330 % navíc, ano na Slovensko. Exportujeme, aby oni měli proud za 65 eur, to je 1 500 korun. To je přesně ono. Takže je to jenom o elektřině, která vyřeší vše, srazí inflaci, ale z neznámých důvodů zkrátka vláda to nechce. Takže my máme smůlu. Kolegové nemůžou mluvit, snad ještě mě nezastaví, já můžu mluvit.

A potom poprosíme pana prezidenta, aby se zamyslel nad tím, jestli přece jenom to nezachrání, naše důchodce. On to může zachránit. On to dostane, když osmého to Senát převálcuje, devátého to má na stole, odpoledne je prezident a desátého se má vyjádřit. Když si to nechá 14 dní k vyjádření, tak je to v cajku, žádný Ústavní soud není potřeba. Bylo by dobré, když pan prezident, příští prezident říkal, že chce spojovat, a navštívil ty regiony, Karlovarský kraj, Ústecký kraj a asi i Moravskoslezský, tak aby se nad tím zamyslel. A já ho znova vyzývám, aby to udělal. Aby to udělal. Chápu – a já nevím, jednou byl provládní kandidát, potom zase nebyl, potom byl občanský, je tam pět let, takže tam bude dokdy? Dvacet osm, to už bude nějaká vláda. Ale s těmi médiemi to asi zase všichni vyhrajou tady. Takže uvidíme, jak to bude. Tak měl by se nad tím zamyslet, když je tedy nezávislý a je tady pro všechny lidi. Má historickou šanci, když ji pan premiér nevyužil. To mě strašně mrzí.

Tak teď začnu s tím, abych tady přednesl projevy mých kolegů, kterým bylo upřeno ústavní právo promluvit. První je Julius Špičák.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, připomeňme si prosím, proč se vůbec důchody v České republice valorizují. Důvodem je inflace, tedy zdražování jednotlivých položek takzvané v spotřebním koši, který představuje náklady na život od nákladů na potraviny přes náklady na léky po náklady na bydlení. Mimořádnou valorizací reagujeme na mimořádně vysoké zdražování, které z velké části jde i za politickými rozhodnutími současné vlády. Nejde rozhodně o zvyšování příjmů za účelem toho, aby se důchodcům zvyšovala životní úroveň. Jde o prosté dorovnání důchodů tak, aby si důchodci mohli dovolit základní životní potřeby.

Rozumím snaze vlády o snižování schodku státního rozpočtu. Nižší schodek bychom si asi přáli všichni. Ve snaze o jeho dosažení ale nelze jít přes mrtvoly, což se z mého pohledu nyní děje. Vláda vše podřídila snižování schodku státního rozpočtu, místo aby řešila zásadní problémy našich občanů, nedostatek léků či zásadní zvyšování cen potravin i bydlení. Již od podzimu se v českých lékárnách potýkáme se základním nedostatkem některých základních léků. Začalo to léky pro děti, kdy například Nurofen nebyl k dostání v mnoha lékárnách a rodiče malých nemocných dětí museli objíždět lékárny v okolních městech a hledat, která lékárna má ještě zbytky zásob. Místo aby v ten okamžik vláda rázně zakročila a začala nedostatek základních léků řešit, zaspala na vavřínech. Nedostatek se tak rozširoval na další léčiva, mimo jiné antibiotika. Zatímco u některých léků je substituce možná, u řady antibiotik je to problém. Substituce jednoho antibiotika za druhé z důvodu výpadku totiž vede k tomu, že se více často používají širokospektrální antibiotika a zvyšuje se tak rezistence bakterií. Výpadky v posledních týdnech a měsících se týkají i léků pro chronické pacienty, léků na hypertenzi, a v poslední době dokonce i cytostatik.

Není mi jasné, proč se na tento problém vláda nezaměřuje přednostně, protože toto je skutečně otázka ochrany zdraví a životů našich pacientů. Pokud to vezmu v nadsázce, tak pokud už vláda nutně potřebuje něco schvalovat ve stavu legislativní nouze, měla by to být opatření k zajištění dostatku léků pro naše občany. Ne úspory v státním rozpočtu. Místo rychlých a efektivních opatření k zajištění léčiv, byť by třeba měla být schvalována ve stavu legislativní nouze, však současná vláda jen vytvořila jakousi pracovní skupinu na Ministerstvu zdravotnictví, jejíž výstupy nejsou veřejnosti známy. Je nám také už dlouhé měsíce slibována legislativní novela, která má údajně pomoci tyto problémy řešit, totiž novela zákona o léčivech, případně novela zákona o veřejném zdravotním pojištění. Nic takového však doposud vláda nepřipravila a nepředložila.

Když vláda na lékovou krizi dostatečně nereagovala, rozhodli jsme se sami vytvořit platformu pro hledání řešení. Spolu s profesorkou Adámkovou a s paní předsedkyní Schillerovou jsme uspořádali kulatý stůl k nedostatku léčiv. Na kulatý stůl byli přizváni klíčoví stakeholderi, kteří prakticky všichni také dorazili. Prakticky všichni, až na jednoho, zástupce Ministerstva zdravotnictví. Údajně na pokyn Ministerstva zdravotnictví nedorazila ani ředitelka Státního ústavu pro kontrolu léčiv. To je ta diskuse. Kulatý stůl byl přitom opravdu efektivní a padaly na něm konstruktivní návrhy na řešení krize nedostatku léků. Vzešel z něj mimo jiné návrh, aby některé klíčové léky byly součástí zásob udržovaných Správou státních hmotných rezerv. Alternativně, pokud by česká vláda rozhodla, že toto není cesta, kterou by chtěla jít, třeba proto, že by Státní správa hmotných rezerv nebyla schopna vytvořit správné skladovací podmínky pro daná léčiva, si velmi dobře umím představit určitou smluvní dohodou s některým z českých distributorů léčiv. I to by mohla být cesta, jak předcházet výpadkům léků v českých lékárnách. Vláda či Ministerstvo zdravotnictví by vypsaly tendr na výběr distributora, který by na základě objednávky vlády nakoupil a skladoval léčiva, která jsou pro české pacienty klíčová a u kterých lze předpokládat hrozbu výpadku dodávek.

Další problém je samozřejmě i cenotvorba léčiv, která nemotivuje výrobce vstupovat a dodávat léky na český trh. V této oblasti je jistě potřeba postupovat opatrně, aby se nesmyslně nezvyšovaly výdaje veřejného zdravotního pojištění, ale u některých klíčových léků by revize cenotvorby jistě pomohla, aby byly na českém trhu dlouhodobě dostupné.

Dalším obecným řešením by jistě mohla být aktivita Evropské komise, která by mohla vypracovat nadnárodní regulaci, která by pomohla zajistit dostatek léků ve všech zemích Evropské unie. Připomeňme si, že současná vláda donedávna předsedala Evropské komisi, přesto však v této oblasti aktivní nebyla.

Dalším možným řešením, jak pomoci českým pacientům v době krize nedostatku léčiv, by byla úprava systému distribuce léčiv tak, aby bylo zajištěno, že malé lékárny nebudou trestány za to, že drží léky skladem. Problém totiž je, že u léčiv může ze dne na den dojít k přecenění. Pokud malá lékárna nakoupí léky a během doby, kdy je má na skladě, se léky

přecení na nižší cenu, musí je pak lékárny prodávat se ztrátou. To je nejenom nemotivuje, ale přímo odrazuje držet na skladě větší množství důležitých léků tak, aby pokryly potřeby pacientů. Poněkud dlouhodobější problém, který je ale jistě taky k zamýšlení, je, zda více neovlivňovat to, jak se tvoří lékárenská síť, abychom zajistili, že lékárny jsou dostupné pro všechny i v regionech.

V neposlední řadě mělo Ministerstvo zdravotnictví možnost zajistit mimořádný dovoz léčiv ze zahraničí, této možnosti ale začalo využívat pozdě a využívá jí příliš málo.

Jak vidíme, možnosti, jak řešit současnou krizi nedostatku léků pro české pacienty, není málo. To je několik málo podnětů, které mimo jiné vzešly z kulatého stolu, který jsme na tuto problematiku usporádali. Já však nemohu suplovat práci Ministerstva zdravotnictví se stovkami úředníků a odborníků. Komplexní a efektivní řešení musí vymyslet ministerstvo, potažmo vláda. Mým cílem každopádně je ukázat, že jsou opravdu akutnější a důležitější úkoly, na které se nyní vláda musí zaměřit, a pokud mermomocí chce nějaké zákony projednávat zrychleně, měly by to být právě ty, které zajistí léky pro české pacienty. Takových zákonů jsme se však dosud nedočkali a cokoliv, co teď přijde, už bude pozdě.

Doposud jsem se věnoval tomu, že vláda neřeší důležitější problémy a naopak na sílu tlací otázky, které by měly být předmětem řádného legislativního procesu. Výhrady mám ale k návrhu zákona jako takovému. Nechci příliš opakovat své předčeřníky, ale chtěl bych poukázat na nesystémovost přístupu vlády. Pokud vláda skutečně chce šetřit na státním rozpočtu, prosím, musí se na to ale jít konstruktivně a komplexně. Již minimálně od minulého roku se hovoří o potřebě důchodové reformy, za dobu vlády Petra Fialy však neproběhla žádná větší debata o podobě takové reformy. Tady musím jenom poznamenat, že vláda teď na posledním zasedání slíbila reformu do konce tohoto roku.

Aktuální návrh nejenže reálně snižuje důchody, ale porušuje základní princip, na kterém je důchodové pojištění založeno, a to princip zásluhovosti. Oproti smyslu a účelu zákona dochází k plošnému navýšení důchodů, čímž se zásadně popírá princip zásluhovosti typický pro subsystém sociálního pojištění. U nízkopříjmových důchodů je téměř zachována původní výše valorizace, čím je však důchod vyšší, tím procento valorizace klesá. Tím dochází k značnému narušení vazby na zásluhovost důchodů. Zatímco u nižších důchodů se jedná o ztrátu nulovou nebo ve výši stovek korun, u průměrného důchodu se jedná o ztrátu 1 000 korun měsíčně a u důchodů vyšších až o 3 000 korun měsíčně.

Nepochyběj je možné se bavit o tom, zda princip zásluhovosti je tím, na čem má důchodový systém i nadále stát, nebo by bylo dobré jej opustit. Má se tak ale rozhodnout na základě rozsáhlé diskuse a po zvážení dosavadní judikatury Ústavního soudu v této oblasti, ne na základě dílcí ad hoc novely, ke které přistoupí současná vláda proto, že nestihla komplexnější návrh připravit včas.

Takže to je první projev pana Špičáka, který nemohl vystoupit.

Druhý projev. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, problematika toho, za jakých okolností je možné vyhlásit stav legislativní nouze, byla velmi podrobně analyzována v nálezu Ústavního soudu, který zde již někteří mí předčeřníci zmiňovali. Pojďme si nejprve připomenout, za jakých okolností jednací řád Poslanecké sněmovny umožňuje vyhlásit stav legislativní nouze.

Předsedkyně Poslanecké sněmovny stav legislativní nouze vyhlásí na základě žádosti vlády jen a pouze za mimořádných okolností, kdy je splněna jedna z následujících podmínek: a) bud' jsou ohrožena základní práva a svobody občanů, b) nebo je ohrožena bezpečnost státu, c) nebo musí státu hrozit značné hospodářské škody. Pro stávající vládu jsou důchodci škoda, že jsou na škodu vlastně. Vláda by nejraději asi je zrušila, protože když jim dá peníze, tak říká, že jsou to škody. To je fakt nepochopitelné. Nevím, kdo to vymyslel, ale je to peklo.

S tímto stavem je samozřejmě potřeba nakládat velmi opatrně, neboť jsou při něm zásadním způsobem zkrácena práva opozice. Je pravdou, že ve stavu legislativní nouze byl během nejhorších měsíců pandemie covid-19 schvalován i pandemický zákon. V případě pandemického zákona však šlo jednoznačně o splnění jednoho ze základních předpokladů vyhlášení stavu legislativní nouze, a to, že šlo o mimořádnou událost. Byly ohroženy životy celé populace, jednalo se o nový virus, který měl v některých zemích obrovskou úmrtnost. Jednalo se o událost, se kterou nás právní řád absolutně nepočítal.

V době, kdy naše vláda navrhovala projednání pandemického zákona ve stavu legislativní nouze, bylo nezbytné zajistit adekvátní nástroje pro zvládání epidemie onemocnění, a to i pro období po skončení nouzového stavu. Tehdy totiž byl postup pro zvládání epidemií upraven pouze v zákoně o ochraně veřejného zdraví, který ale neumožňoval v potřebné míře reagovat na specifika pandemie covidu. Bylo tedy naprosto nutné přijmout speciální pravidla pro takové situace, která umožňovala Ministerstvu zdravotnictví flexibilně reagovat vydáváním mimořádných opatření ke zvládání epidemie.

Nezapomeňme, že použití stavu legislativní nouze ke schválení pandemického zákona se již dostalo před Ústavní soud, který takový postup schválil. Ve svém nálezu z roku 2021 Ústavní soud prohlásil následující. Reálně tak hrozilo, že při urychleném nepřijetí pandemického zákona by se veřejná moc přinejmenším dočasně ocitla bez účinného právního rámce řízení boje s pandemií, který by jí umožňoval přijímat k tomu potřebná mimořádná opatření. V hrozícím právním vakuu pravomoci vydávat mimořádná opatření potřebná k účinnému řízení boje s pandemií spatřuje Ústavní soud legitimní důvod pro zkrácené projednávání návrhu pandemického zákona.

Rád bych také připomněl, že jedním z důvodů, proč vůbec bylo nutné v únoru 2021 pandemický zákon přijímat, bylo, že tehdejší opozice, tvořená nynějšími vládními stranami, blokovala vyhlášení nouzového stavu, který byl jedinou rozumnou alternativou pro zvládání epidemie v té době. Rád bych se proto ohradil proti tvrzením, že je aktuální stav legislativní nouze přijatelný, protože vláda ANO s ČSSD jej taky využívala. Není. Vláda ANO jej použila v případě, kdy se zde obrovskou rychlosťí šířil nový, neznámý virus, který ohrožoval životy a zdraví našich obyvatel, a bylo potřeba rychle reagovat. Šlo o novou mimořádnou situaci. Proti tomu v současné situaci nejde o nic nového.

To, že vláda bude muset přistoupit k mimořádné valorizaci, bylo jasné už minimálně od podzimu minulého roku. Již tehdy ekonomové varovali, že inflace takřka jistě překročí hranici, za kterou bude nutné důchody mimořádně valorizovat. Důvod, proč je nyní změna těchto pravidel projednávána ve stavu legislativní nouze, je zejména neschopnost vlády reagovat na ekonomické fenomény včas a připravit návrhy zákonů dostačně brzy, aby mohly projít řádným demokratickým procesem ve Sněmovně. Z tohoto důvodu je z mého pohledu zcela nepřijatelné, aby novela zákona o důchodovém pojištění byla projednávána ve stavu legislativní nouze.

Právo, ústavní právo promluvit bylo upřeno i kolegovi Bělicovi.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny hovoří jasně o tom, jaké jsou podmínky vyhlášení stavu legislativní nouze. Předsedkyně Sněmovny na návrh vlády stav legislativní nouze vyhlásí pouze za mimořádných okolností, pokud jsou zásadním způsobem ohrožena bud' základní práva a svobody občanů, nebo bezpečnost státu, nebo státu hrozí značné hospodářské škody. Žádné nehrozí, samozřejmě.

Pojďme si rozebrat tyto podmínky podrobně. Otázkou, kdy lze vyhlásit stav legislativní nouze, se dopodrobna zabýval Ústavní soud ve svém nálezu z 1. března 2011. V tomto nálezu Ústavní soud judikoval, že podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze není jen hrozba určitých negativních důsledků, ale především existence mimořádné okolnosti, která má potenciál ohrozit základní práva a svobody zásadním způsobem, anebo když státu hrozí značné hospodářské škody. Za mimořádnou okolnost tak lze považovat jen takovou okolnost, která se

zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních i vnějších, anebo může jít o okolnost, kterou představují přírodní katastrofy. Právě kvůli mimořádné povaze okolnosti je ústavně přijatelné výrazně omezit práva opozice a zásadně zkrátit legislativní proces. Byla zde tedy splněna podmínka mimořádných okolností? Z mého pohledu rozhodně ne. V čem by mimořádné okolnosti spočívaly?

Hlavní problém aktuálně tkví v tom, že vláda nepočítala s dotačním finančním balíkem pro mimořádnou valorizaci důchodů. Tak to není pravda, protože pan ministr financí říká, že ty peníze má. Ta by totiž v letošním roce měla dosáhnout zhruba 35 miliard, na což v rozpočtu nebylo pamatováno, ale pan ministr Stanjura to zařídil a peníze má. A je to směšných 0,85% výdajů státního rozpočtu 2023. Rozhodně ale nejde o mimořádnou či nepředvídatelnou okolnost. O tom, že v letošním roce dosáhne inflace takové výše, že bude nutné přistoupit k mimořádné valorizaci důchodů, vláda musela vědět již od minulého roku. Asi jo, i když Rusnok tedy predikoval něco jiného. Upozorňovali na to odborníci z Národní rozpočtové rady. Ano. Ve svém stanovisku z 8. prosince 2022 Národní rozpočtová rada doslova uvedla: Schválený rozpočet je také zatížen vysokou mírou nejistoty. Rizikem ve směru vyššího deficitu jsou výdaje na mimořádnou valorizaci důchodů v roce 2023. Na základě očekávaného vývoje inflace lze odhadovat, že k překročení pětiprocentní hranice nárůstu spotřebitelských cen od data relevantního pro stanovení výše řádné valorizace dojde v lednu 2023, což bude znamenat spuštění mimořádné valorizace dávek důchodového pojištění v červnu. To si vyžádá dodatečné výdaje okolo 20 miliard – no, bylo to 34, chybí 19, ale vlastně nechybí, protože pan Stanjura je má – které nejsou aktuálně v rozpočtu předpokládány. Samozřejmě, státní rozpočet je vždycky zajímavý. Plánují se výdaje, příjmy, tam se čaruje vždycky.

Vzhledem k vysoké částce nelze rozumně předpokládat, že ji bude možné pokrýt z úspor v jiných položkách státního rozpočtu. Má navíc jít o již třetí mimořádnou valorizaci důchodů v řadě. K mimořádné valorizaci se přistupuje, pokud mezi měsíčně inflace ve sledovaném období dosáhne alespoň pět procent. V lednu 2022 přitom tento parametr dosáhl úrovně 8,2 % a inflace byla v průběhu roku 2022 rekordní. No proč? Protože vláda zkrátka ji nechce zarazit. Bylo proto naivní se domnívat, že v letošním roce nebude nutné přistoupit k mimořádné valorizaci důchodů. O nepředvídatelnou okolnost tedy jistě nešlo. Je pak samozřejmě otázka, proč tedy vláda předkládá novelu zákona o důchodovém pojištění takto pozdě, když o okolnostech, za kterých má dojít k mimořádné valorizaci důchodů, věděla již měsíce.

Důvodů samozřejmě může být víc. Jedním z nich samozřejmě jsou prezidentské volby. Umím si velmi dobře představit – to říká Bělica – že současná vládní koalice se rozhodla taktizovat a nepředložit návrh na snížení růstu důchodů před volbami, aby tím nemobilizovala voliče důchodového věku. Možné je samozřejmě také to, že vláda chtěla udržet rozpočet opticky pod schodkem 300 miliard korun, a proto záměrně vynechala některé výdaje, se kterými ale musela počítat. V neposlední řadě není samozřejmě vyloučeno ani opomenutí vlády. To jsme ostatně viděli při předkládání zásadních zákonů v tomto volebním období již několikrát. Vzpomeňme si jen, jak rapidně rostly ceny energií v průběhu celého loňského roku. Již od března roku 2022 se hovořilo o potřebě zastropovat ceny energií pro domácnosti. Přesto však vláda k přijetí novely energetického zákona, která tuto úpravu umožňovala, přistoupila až v září, a to znova ve stavu legislativní nouze. I tehdy přitom šlo o situaci, za které byl zákon schvalován v legislativní nouzi pouze z důvodu liknavosti vlády Petra Fialy. Z mého pohledu tedy podmínka mimořádných okolností při vyhlašování stavu legislativní nouze nebyla naplněna.

Je potřeba mít na paměti, že vláda by při využívání institutu stavu legislativní nouze měla postupovat v souladu s principem proporcionality. To znamená, že by měla poměrovat dopady omezení práv opozice i veřejnosti zkrácením legislativního procesu s přínosem, který má stav legislativní nouze přinést. To jasně řekl i Ústavní soud v bodu 85 svého nálezu z 1. března 2011. V něm Ústavní soud zdůraznil, a zde cituji, že je nezbytné poměrovat též intenzitu důvodů stavu legislativní nouze ve vztahu k omezení dotčených ústavních principů, neboť zájem na zabránění

nebo odstranění jejich důsledků by měl s ohledem na chráněné hodnoty podle § 99 odst. 1 jednacího řádu v konkrétním případě převážit nad zájmem na řádném průběhu legislativní procedury. Musí být zřejmé, jaké konkrétní důsledky hrozí podle vlády pro hodnoty vymezené v tomto ustanovení, tedy co odůvodňuje závěr o hrozbě značných hospodářských škod nebo ohrožení základních práv a svobod nebo bezpečnosti státu. Tyto důvody přitom nesmí být svévolné a konkrétní návrh zákona, jehož projednávání ve zkráceném jednání vláda navrhoje, musí představovat vhodný prostředek zamezení vzniku či trvání předmětného ohrožení veřejného zájmu. Je vhodné zdůraznit, že jednací řád umožňuje i jiné postupy, které slouží ke zrychlení legislativního procesu. Jsou jimi například schválení zákona v prvním čtení či zkrácení lhůt. Je samozřejmě jasné, že vláda využívá stavu legislativní nouze hlavně proto, že je pro opozici velmi obtížné projednávání zákona ve stavu legislativní nouze zabránit. O to větší opatrnost je ale potřeba volit při používání stavu legislativní nouze jako nástroje prosazování zákonů. Tak to řekl i Ústavní soud ve svém nálezu z roku 2011. Kromě toho je podle Ústavního soudu vláda povinna přistupovat k využívání stavu legislativní nouze s maximální opatrností.

Soud se také vyjádřil k tomu, že je zodpovědností každé vlády, aby při sestavování návrhu zákona o státním rozpočtu vycházela z platných právních předpisů. V případě, že vláda považuje za účelné dosáhnout jejich změny, je její povinností, aby včas realizovala své oprávnění podat odpovídající návrh zákona, jehož prostřednictvím by dosáhla požadovaných změn. Ani to zde ale nebylo dodrženo.

Z mého pohledu u novely zákona o důchodovém pojistění opravdu nejsou dány podmínky pro schválení ve stavu legislativní nouze. Vidím to tak nejen já, ale i řada ústavních právníků. Marek Antoš z Právnické fakulty Univerzity Karlovy například zveřejnil 21. února stanovisko, ve kterém doslova říká, že případ, kdy vláda včas nereagovala na vývoj, který byl znám po řadu měsíců, a teď se na poslední chvíli snaží prosadit změnu zákona a bojí se obstrukcí opozice, rozhodně nelze považovat za mimořádné okolnosti. Je z mého pohledu nepřijatelné, aby si vláda dělala z ústavního porádku trhací kalendář a šla přes mrtvoly jen proto, aby si udržela opticky dobře vypadající rozpočet. Proto jednoznačně nemohu podpořit návrh na vyslovení, že stav legislativní nouze trvá. Pokud by snad předložený návrh nakonec skutečně byl schválen v legislativní nouzi, bude mě opravdu zajímat, jak se k tomu postaví Ústavní soud. Podle mě je pravděpodobnost, že Ústavní soud takovou novelu zruší, opravdu velmi vysoká.

Ted' mám tady paní Jermanovou, té jste taky nedovolili mluvit.

Vážený, pane předsedo, paní předsedkyně, bude lepší... Vážení spoluobčané, dámy a pánové, to bude jednodušší. Sešli jsme se tu dnes proto, že vláda chce prostřednictvím legislativní nouze hasit požár, který sama zapálila. Nevidím skutečný důvod pro to, aby byla vyhlášena, a nejsem v tom sama. I vláda moc dobře tuší, že její důvody nemají oporu v české legislativě. – (Ke stenografce:) Já vám ty projevy potom dám, paní kolegyně. Neslyší paní. – I vláda moc dobře tuší, že její důvody nemají oporu v české legislativě. Prostě to jen zkouší, kdyby to náhodou vyšlo. Ztrácí tu čas, jak je jejím zvykem. Tentokrát na to, aby se vломila do zavřených dveří. Je to zbytečné a nedůstojné. Navíc to je plýtvání, energií, ano, drahé energie, času a peněz, která by se dala využít na řešení skutečných problémů. Vláda se pokouší demonstrovat sílu, kterou v Poslanecké sněmovně má. Tak to jsme viděli. Totálně nás převálcovali. A zítra ještě budou pokračovat. Možná to s pomocí té síly vyjde, ale jen tady. Tak ano. Další zdi v podobě Senátu, možná podpisu prezidenta a především pak Ústavního soudu neprorazí ani beranidlem, které si vzala na pomoc. No, to nevím. Pokud by se tak stalo, tak jsou tady vážné obavy, zda ještě žijeme v demokratickém a právním státě. No, nežijeme, tak jsem říkal, že žijeme v totalitě nové.

Jediný vládní argument je, že by státu vznikly škody. Pojd'me si o nich něco říci. Kdy, kvůli komu a jak by vznikly. Předně to, že se budou zřejmě důchody valorizovat, mohla vláda předpokládat už před mnoha měsíci. Vysoká inflace se dala předvídat, koneckonců právě vysoká inflace je důsledkem ekonomické politiky současné vlády třetí nejvyšší v Evropě. Ano, těší se, vláda inkasuje stovky miliard, které platí lidi a hlavně důchodci. No, ale vrátit nechce

nic. U některých komodit, jako je oblečení nebo obuv, máme dokonce smutné prvenství. Mezi nejhoršími jsme třeba u potravin, u služeb, u cen v restauracích, ve zdravotnictví. Alespoň o tom hovoří čísla Eurostatu. Zatímco v Evropě je inflace 10 %, u nás je 19,1, podle Eurostatu tedy bezmála dvojnásobná. Hůře je na tom pouze Maďarsko a Lotyšsko. Na druhou stranu jsou v Evropě země, kde je kolem 6 %. Španělsko 4,5. Rozhodně nejde o státy, které by měly nízký deficit nebo byly uzavřené. Španělsko, si myslím, že je podstatně zadluženější než my.

Otevřenost naší ekonomiky, tedy dovoz inflace ze zahraničí a schodek rozpočtu, je hlavním argumentem, kterým chce vláda utišit kritiky, říci, že za to nemůže. Jasně. Bojovat proti inflaci má ČNB. To je ještě horší než vláda, nebo stejná devastace naší země, ale vláda má zarazit tu inflaci. Ale už jsem to tu opakoval stokrát, ale je jasné, že provládní média to nenapíšou. Může. Inflace jde plně na vrub této vlády, která měla rok na to, aby se jí postavila, a dělala to špatně. Svalování na někoho jiného nebo vymlovávání neobstojí. Když se podíváme na čísla z jiných zemí Evropy, tak máme jasný obrázek. Při takové inflaci vláda mohla předpokládat, že bude nutná mimořádná valorizace, státní rozpočet tedy tomu měl být přizpůsobený.

Pokud vláda nyní hovoří při ospravedlnění nouzového stavu o hospodářských škodách, pak si za ně může sama. Navíc to nejspíš nebude tak úplně horké, protože sám pan ministr financí v neděli připustil, že to rozpočet... ne asi neohrozí, ale řekl, že má peníze. Řekl to už i v lednu, že to je brnkačka. Tak kde je problém? Mám z toho dojem, že to prostě zkoušíte, co všechno si můžete dovolit. Můžou, protože mají tu totalitu. Občas také slyšíme, že předchozí vláda přece také sáhla k legislativní nouzě. Můžete jí přisoudit cokoliv, ale že by měla prsty v covidové epidemii, to asi můžete těžko. V ohrožení bylo zdraví a životy lidí. A mimochodem, 2021 byl propad HDP 5,5, že Alenko? Tato vláda má stále růst, my jsme měli propad a ještě nám to vyčítali, že jsme dali 370 miliard. A zdravím všechny živnostníky, voliče ODS. Od nás jste dostali peníze, od nich nic. Ještě ten paušál vám zhorší, nebojte. Ohrožené bylo zdraví a životy. To, jak asi sami uznáte, je trochu jiný kalibr obav.

Možná byste si mohli vzpomenout, jaká byla situace? Celosvětový nedostatek kvalitních roušek, nikdo pořádně nevěděl, co všechno covid dokáže způsobit. Vědělo se, že jde o vysoce nakažlivou nemoc, která může snadno sebrat život zejména u těch, kteří mají podložené zdraví. To, že se na covid dnes díváme jinak, je dáno vakcinací a vytvořením imunity. Tehdy svět neměl dostatečné informace, proto bylo lepší sáhnout možná k přísnějším, ale rozhodně bezpečnějším opatřením. Snad uznáte, že nynější pohnutky k nouzovému stavu jsou oproti tomu malicherné. Ne nadarmo se totiž říká, že pokud nejde o život, nejde o nic.

V jednacím řádu Poslanecké sněmovny je stav legislativní nouze spojený s pojmem mimořádná událost, přičemž se opíráte o další termín – značné hospodářské škody. Jo, takový solární tunel, 600 miliard, pamatuji? Tady to odsouhlasili, Topolánkovo dílo, 600 miliard pryč. To byla škoda! Ale to nebudu dneska číst.

Už z toho, co jsem řekla – (Smích v sále.) – já to říkám za paní Jermanovou – je zjevné, že o mimořádnou událost nejde, dala se snadno předvídat. Pokud mluvím o značných hospodářských škodách, tak to s nimi také horké nebude. Ač nejde o malou částku, pak je chybou vlády, že s ní nepočítala, anebo možná, jak vyplývá z nedělního vyjádření, počítala. Tím spíš nejde o mimořádné a značné hospodářské škody. Nechápu, kdo tohle vymyslel? Fakt. To je peklo. Říct, že důchodci dělají škody, důchodci, kteří vybudovali tuto zemi. Tuto zemi vybudovali. Bylo by dobré udělat takovou analýzu, co se postavilo za Karla IV., za Tomáše Garrigua Masaryka, nějakou diplomku, to potřeba... po tom, co se stavělo a co se postavilo od revoluce. To by bylo zajímavé. Ale důchodci byli u toho a těm vděčíme za to, že žijeme v této krásné zemi. Proto jsem přesvědčena, že u Ústavního soudu návrh narazí. No nenarází, když pan právník říká, že má seznam nových ústavních soudců, ne? Jedna parta, jedna totalita! Můžete si stěžovat na lampárně.

Vyhlašení stavu legislativní nouze a projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání zásadním způsobem mění strukturu zákonodárného procesu a omezuje jeho podstatu na samotné vyslovení souhlasu nebo nesouhlasu. Tento postup lze akceptovat jen jako výjimku z pravidla, a to za předpokladu zvlášť závažných důvodů, kdy zájem na bezprostředním přijetí zákona v kontextu konkrétních okolností převáží nad obecnými požadavky, které ve vztahu k zákonodárnému procesu vyplývají z ústavního pořádku. Jak již bylo zdůrazněno, orgánem primárně příslušným k posouzení, zda se o takovou situaci jedná, je vláda a posléze Poslanecká sněmovna, nikoliv Ústavní soud. Ale my všichni doufáme, že pan prezident se stane prezidentem všech a že to zamáze a že ten Ústavní soud to nedostane ani na stůl. Ideální situace. Nelze však akceptovat využití tohoto mimořádného institutu jako běžného nástroje omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou, kdykoliv opozice vysloví nesouhlasný postoj k návrhu zákona a k zabránění jeho oddálení jeho přijetí využije jednacím rádem stanovené prostředky.

Není bez zajímavosti, že tehdy, kdy Ústavní soud reagoval na chování vlády, to byla právě vláda ODS, která chtěla omezit podporu stavebního spoření, narazila tehdy na ústavní soudce. A není to opět pod stejným stranickým praporem? No to ne úplně. Těch praporů už je pět, jeden nestačí. Jenom připomínám, že jsme od roku 2014 ODS porazili osmkrát. Ale to média nenapíšou, a to nevadí. Mimochodem stavební spoření ODS leží v žaludku už dlouho. I současná vláda si vzala za úkol tento finanční produkt, jehož kořeny sahají do osmnáctého století, zlikvidovat, místo aby ho v současné bytové krizi podporovala.

Ale vratme se k tématu. Podle mého názoru jde v případě pokusu dnes vyhlásit legislativní nouzi jednoduše o snahu o omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou. Nic víc za tím není. Za chvíli se s takovou může stát, že bude Poslanecká sněmovna pracovat povětšinou v režimu legislativní nouze. Kdykoliv bude na pořadu kontroverzní zákon, se kterým má opozice problém, tak ho vyhlásí. Nejde o první pokus vlády něco takového udělat. Vláda prostě jen včas nereagovala na vývoj, který byl známý po řadu měsíců, a teď se na poslední chvíli snaží prosadit změnu zákona. A musíme podotknout, oprávněně se bojí obstrukcí opozice. Je totiž naší povinností a odpovědností, když už ji vláda nemá, zastat se oprávněných nároků velké části občanů. Musíme zamezit tomu, aby chyby vlády odnášeli ti nejvíce zranitelní. Chtěla bych jen připomenout, že nejde jen o starobní důchodce, ale například i o invalidy. Obě tyto skupiny nemají jiný způsob, jak kompenzovat ve svém rozpočtu rostoucí ceny, než z důchodu.

Vláda by vlastně měla být ráda, protože se ji snažíme uchránit od čeho? Od blamáže. Je totiž velmi pravděpodobné, že pokud by nakonec pětikoalice na sílu změnu valorizace prosadila a všechno proběhlo podle jejího vysněného scénáře, tak téměř s jistotou narazí u Ústavního soudu. Chyba. Pan právník z ODS tvrdí, že mají to v kapse, že ten soud zná a takhle rozhodne, už to ví dopředu. Nedává pozor ještě k tomu. Pak bude muset doplácet, rozdíl důchodcům přepočítávat. Zda toto odnesou jak příjemci důchodů, tak ale i úředníci, kteří jsou této vládě rovněž trnem v oku? Znovu budou muset dělat práci, kterou by nemuseli, budou muset odkládat běžnou agendu, a pak se na ně snese zase vlna kritiky. Že za to může vláda, která neustále vymýslí další nesmysly, to jim premiér Fiala určitě nepřizná. Až to někomu může asociovat parafrázi výroků z Básníků o vymýšlení lejster. Těch změn a nových lejster ve stylu odvolávám, co jsem odvolal, má tato vláda na svědomí už nespoučetně. Tato vláda za 430 dní ani jednou nevyhodnotila to programové prohlášení vlády, které vlastně stále mění. A za chvíli podle mě není potřeba žádné. Pokud bude tímto způsobem pokračovat, tak pro lidi, úředníky klesne na nulu jakákoliv šance se v platných předpisech a lejstřech orientovat.

Legislativní nouze není institut, který by bylo dobré zneužívat. A v tomto konkrétním případě o jeho zneužití jde. Těžko lze předpokládat, že by se Ústavní soud zachoval jinak, než naložil se stejným zněním jednacího rádu před lety. Připomenu, že tehdy dospěl k závěru, že stav legislativní nouze je možné vyhlásit dvěma způsoby. První je schválený ústavní většinou, a to bez hlasu opozice pětikoalice nedokáže, a druhou je bezprostřední hrozba podobná jako

válečný stav. Konkrétně, tady zase budu citovat. Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí, nebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně, může se vyhlásit podle intenzity územního rozsahu a charakteru situace nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Nic takového tu ale nehrozí. – Hrozí! Tady je ohrožena ta demokracie přece. 43 %. Politik, který zastupuje jenom 43 % voličů, si tady dělá, co chce. V naší zemi všechno ovládli. Koalice si zahrává s nástrojem, který by měl být používán velmi citlivě. Balancuje na hraně porušování lidských práv. Ano, super. Já taky nemám právo být v politice. Proto dělají ty lex Babiš jedna, dva, tři, čtyři a tak dále.

Při jednání v režimu legislativní nouze dochází ke zkrácení legislativních procedur a omezení práv parlamentních opozice. Relativizují se tak demokratické principy, na nichž je naše demokracie postavena. Považuji to za mimořádně závažné ohrožení kvality demokracie občanské společnosti. Tato vláda to dělá různými způsoby, opakovaně. Zmíním zde restrikce, regulace a manipulace v rámci mediálního prostoru. No tak to je jasné, ale ČT si necháme na zítra. Nechci zde malovat čerta na zed', ale z chování Fialovy vlády nemívám dost často dobrý pocit. Už jen to, že dělí společnost na demokratickou a nedemokratickou. Ano. Ten 1 milion 951 (tisíc) voličů, co mě volili v prvním kole, byli nedemokratičtí, jak říkal pan premiér. No a nesvědčí to o tom, že by pětikoalice slepená na platformě novodobé národní fronty, hezky, chápala občanskou společnost a skutečně demokratické principy. Ďábel se zpravidla nevydává za d'ábla, ale jedná tak.

Ráda bych zde zdůraznila, že zdůvodnění vlády je pro vyhlášení legislativní nouze nedostatečné. Máme k dispozici text, ze kterého bych ráda citovala. V něm se uvádí: Snížení nadcházející mimořádné valorizace je nezbytný krok pro stabilizaci veřejných financí, které čelí zásadním problémům nejen z důvodu rychle rostoucích důchodů, ale i z důvodu mimořádných výdajů vyvolaných dopady války na Ukrajině a globálních skokových nárůstů cen energií, vyžadujících masivní kompenzace občanům i podnikatelům. Válku na Ukrajině máme již rok, nárůsty ceny energií ještě déle. Kompenzace jsou ubohé. No nejsou žádné. Jde tedy zase jen o výmluvy. Rok je dlouhá doba na to, aby nemusela být nyní vyhlašovaná legislativní nouze. V posledních dnech či týdnech se nic mimořádného a neočekávaného nestalo. Legislativní nouze není něco, co by šlo vyhlašovat na základě náhlého rozhodnutí, hnutí myсли nebo emocionálního rozpoložení. Je to věc, kde bych očekávala, že uvidíme test proporcionality, úvahu, kde budou zohledněna rizika na jedné i druhé straně. Nic takového tu nemáme. Ani nemusím dvakrát zdůrazňovat, že budu jednoznačně proti vyhlášení stavu legislativní nouze. Děkuju za pozornost.

Paní Pastuchovou taky omezili. Dvakrát.

Vážené kolegyně a kolegové, vládo. Dnes tu debatujeme o vašem záměru změnit pravidla pro valorizaci důchodů. Co k tomu říct a nepoužívat nehezká slova? Chápu, že se vládní koalici nelibí, co tu dnes slyší. A oni nás neposlouchají, tak buďte v klidu. Role opozice není sedět a mlčet, když vláda svými kroky záměrně poškozuje některou skupinu obyvatel. Dnes jsou to důchodci, zítra to může být někdo jiný, kdo dnes třeba vaše kroky neodsuzuje, protože si neuvědomuje, že i jeho poškozují nebo jednou poškodit mohou. Pokud si zákon o snížení valorizace penzí na sílu prosadíte, ovlivní to nejenom jejich růst nyní, ale pro všechny další roky. Trvale budou prostě nižší. Jsou to drobné, ale oni už vědí deset let dopředu, co bude. To je neuvěřitelné! To mají byznys plán.

No a proč jste s tím krokem přišli teď? Je po všech možných volbách. Díky bohu další jsou až příští rok. Do dalších máme více než rok. Právě na to jste čekali, jinak si to neumím vysvětlit. Chápala bych, že je to pro vás čas na dělání nepopulárních kroků, ale neměli byste takto odstraňovat svoje vlastní chyby. Protože jak jinak nazvat to, že váš návrh státního rozpočtu, který jste si opět na sílu prosadili, s částkou na mimořádnou valorizaci penzí nepočítá? Nemají to v rozpočtu, ale pan Stanjura má peníze někde v šuplíku asi nebo v trezoru, když to nemá na

papíře. A to i přesto, že už v době jeho tvorby bylo jasné, že k valorizaci dojde a že bude významná. Odborná i politická veřejnost na to poukazovala. V médiích se dlouhodobě píše, o kolik důchody vzrostou, lidé s těmi penězi počítají. Vaše vláda tak zcela vědomě připustila současnou krizovou situaci a sama ji vytvořila a teď chce své selhání řešit na úkor skupiny, která se může nejobtížněji bránit. Řešíte problém na úkor osob, které si výši svého důchodu poctivě zasloužily celoživotní prací. V tomto případě to není klišé. Odváděly hodně a dlouho.

Já bych se ráda věnovala konkrétním věcem z vašeho návrhu a vezmu to podle důvodové zprávy, kterou jste nám k němu předložili. Abychom vždy věděli, o čem mluvím, vezmu to popořadě. Vždy vám ocituji z důvodové zprávy a následně k jejím pasážím připojím svůj komentář.

Cituji: Období pro zjišťování růstu cen podle § 67 odst. 4 ZDP začíná měsícem, který následuje po posledním měsíci období použitého při posledním zvýšení procentní výměry důchodů. Poslední zvýšení bylo zvýšení v rádném termínu od ledna 2023 a posledním měsícem období pro zjišťování růstu cen při tomto zvýšení byl červen 2022. Další období pro zjišťování růstu cen tedy začíná červencem 2022. Období pro zjišťování růstu cen končí měsícem, ve kterém došlo k překročení růstu cen o 5 %, to je měsícem lednem 2023. Růst cen měřený změnou indexu životních nákladů domácností důchodců v lednu 2023 dosáhl 8,6 % a za celé období od června 2022 pak 11,5 %. O stejně procento, tedy 11,5 %, by se měly, pokud nedojde ke změně právní úpravy, v červnu 2023 zvýšit procentní výměry vyplácených důchodů. Současně všechny důchody přiznané v roce 2023 i měsících následujících po červnu se budou v okamžiku přiznání automaticky zvyšovat stejným způsobem. Jsem přesvědčena, že právě v tomto odstavci je vystižena zásadní právní překážka pro přijetí navrhované právní úpravy. Období, za které se valorizace počítají, skončilo. Nárok na mimořádnou valorizaci již vznikl. Nyní běží lhůta, kdy k ní má dojít. Tato lhůta končí v červnu. Novela, kterou prosazujete, by tedy měla platit až pro příští valorizační období. Není možné měnit pravidla uprostřed hry.

Dále píšete, že v porovnání s předinflačním rokem 2021 dojde k poklesu kupní síly důchodu v průměru o 2,6 %, zatímco reálná hodnota průměrné mzdy poklesne o 11,4 %. Já bych tedy ráda připomněla, že příjemce mzdy je schopen pracovat a vydělat si více. Navíc i tady platí, že na příjemce nižších mezd dopadá inflace více, protože se více týká nezbytných věcí, jídla a bydlení. Budeme tedy zvyšovat nízké mzdy bez ohledu na výkon? Ne, znova opakuji, 1 500 Kč/megawatt a všichni jsou happy, akorát to nikdo nechápe. Nebo chápe, protože ti lidi, kteří řídí tuto zemi, a tato vláda to nechťejí. To je jednoduché.

Cituji dále: Zvýšení důchodů v mimořádném termínu v podobě podle současného právního stavu by znamenalo zvýšení výdajů státního rozpočtu na dávky důchodového pojištění v roce 2023 o 34,4 miliardy. A jaký je meziroční nárůst sociálního pojištění 2023? Plus 60 je tam, to je číslo ministra financí, a v roce 2024 pak o dalších 58,8 miliardy. No, tam jsou jasné obrovské peníze. Co k tomu říct? Vláda sama zcela vědomě připustila situaci, kdy podání žádosti o předčasný důchod zaručilo jeho budoucím příjemcům vyšší výměru důchodu, než kdyby čekali na rádný termín odchodu do důchodu. Ministr Jurečka na tuto výhodu, v uvozovkách, dokonce upozorňoval a vyzval lidi, aby toho využili. Udržitelnosti důchodového systému to určitě neprospělo. O mravní stránce jeho kroků bych se raději nevyjadřovala. Peníze, které nyní logicky chybí, mají zaplatit důchodci? Skupina, která si z velké části nedokáže navýšit prostředky k životu, má sanovat nepromyšlené kroky vlády? Argumentů z důvodové zprávy o mezigenerační solidaritě a o tom, že zatímco kupní síla v kontextu k průměrné mzdě mezi lety 2021 a 2023 klesne o 11,4 %, zatímco reálná hodnota průměrného důchodu za stejně období by tedy měla vzrůst o 0,3 %.

Vy stále říkáte, že inflaci mají důchodci saturovanou průběžně. Není to pravda. Mimořádné valorizace provádí vláda s půlročním zpožděním poté, co ke zvýšení inflace dojde. Důchodci tedy rozhodně nemají inflaci saturovanou průběžně, ale dorovnávanou v době, kdy například letos už vznikl nárok na další. Na rozdíl od lidí v produktivním věku si také většina důchodců nemůže svůj příjem zvýšit. Ale tu inflaci, kdyby srazili na 1 500 za megawatt, tak

i zaměstnanci to mají, i firmy. Všichni. Všichni. Úplně jednoduché. Jak facka, fakt nechápu. Sabotáz! To je ta škoda, to je obrovská škoda.

Takže mezigenerační solidarita. Ano, tak to se můžeme bavit o tom, proč mladý lidi nemají dneska na hypotéky. To je zase dílo ČNB pod vedením pana Rusnoka. A někteří experti, kteří nepostavili v životě ani psí boudou, ještě říkají, že navýšit, ještě navýšit, aby ty banky měly ještě víc! Mají 33 miliard. Kolik bude ten windfall tax? Nula! Pan Stanjura počítal 33 miliard. Dostane nulu, protože tento rok ten zisk asi bude jiný, ale zaplatí to ČEZ. A zůstane tam zase 30 % minoritářů. Neuvěřitelné.

Dále uvádíte, že současné mimořádné termíny zvýšení důchodů nemají zabudovaný žádný mechanismus ochrany nejzranitelnějších skupin důchodců. Za nejzranitelnější skupinu důchodců jsou automaticky brání ti s nízkými důchody. To je ale silně matoucí až demagogické. Nízký důchod neznamená automaticky chudobu. Příjemci nízkých důchodů jsou například některé OSVČ, které platily minimální odvody. Prostředky ukládaly do majetku, ze kterého nyní mohou čerpat. Ne, ne, ne. Za naši vlády, paní kolegyně, stoupaly úspory obyvatelstva o 900 miliard. Za naši vlády. Proto můžou čerpat ještě. A těším se, jaké budou úspory ke konci roku 2022, to ještě nepublikovali. Důchod tak není jejich jediným zdrojem příjmů a tento životní styl si záměrně vybrali. Proč by jejich důchody měly růst na úkor bývalých zaměstnanců, kteří neměli možnost se rozmyslet, co odvedou státu a co budou kapitalizovat? Já bych ráda viděla nějakou analýzu, kdo jsou nízkopříjmoví důchodci, protože vy se jejich ochranou stále zaštiťujete. Chtěla bych tedy vědět, zda víte, kdo to je? Je-li pravda, že jsou to ve velké většině bývalé OSVČ a zda jsou to opravdu tou nejohroženější skupinou?

Píšete, že váš návrh nemá diskriminační účinky. No já tedy vidím, jde o diskriminaci všech příjemců důchodů ze strany státu a zvýšení solidarity a diskriminaci příjemců, kteří odváděli déle a více. Automatické zvýhodňování nízkých důchodů bez zkoumání důvodů, které výši ovlivnily, jak jsem o tom mluvila před chvílí, zvyšuje tedy podle mého názoru riziko porušení ústavnosti. Píšete, že návrh respektuje obecné zásady ústavního porádku České republiky a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu České republiky. Tak tady je asi zřejmé, že spolu nesouhlasíme, jak o tom hovořila a jistě ještě bude hovořit řada mých kolegů. No, nebudou, protože je ta totalita. A vás zamázli. Tak. A Ústavní soud, jak kolega říká, mají v cajku. Nedal ten seznam ještě.

Ještě bych se ráda zabývala vaším tvrzením, že váš návrh směřuje k určitému jednorázovému omezení nároku u osob se středními a vyššími důchody. To přece není pravda. To není jednorázové omezení. Týká se zásluhové části důchodů, která bude už navždy nižší pro všechny další valorizace, a to pro skupinu osob, které byl výpočet důchodu již zásadně negativně ovlivněn redukčními hranicemi. Čím více kdo odváděl, tím větší propad životní úrovně ho čeká v důchodu, aniž by proti tomu mohl něco dělat. Vláda jeho negativní situaci ještě prohlubuje. Oháníte se zajištěním udržitelnosti a finanční stability důchodového systému, ale tento váš argument je použit naprostoto účelově. Proč jste se jím nezabývali v jiných případech, když vláda přijímá opatření, které udržitelnost zhoršuje?

Dále v důvodové zprávě píšete, že navržená změna bude mít efekty i ve střednědobém horizontu. Její dopad bude v čase ale postupně klesat z uvedených 33 miliard v roce 2024 až na nulu. Vnímám a rozumím tomu tedy správně tak, že tu vlastně říkáte, že konsolidaci rozpočtu zaplatí důchodci? Myslíte to vážně?

Ono je to vidět v té tabulce na straně 6 ve vaší důvodové zprávě. Z ní je jasně patrné, že téměř všichni důchodci zaplatí onu úsporu státu. Jakkoliv jsem z toho, co jste říkali, měla dojem, že doplatí až ti s vyššími důchody, tak tedy v té tabulce je vidět, že ne, že téměř všichni. Částka ovšem roste úměrně výši důchodu. Takže nejenom že ti, kteří odváděli déle a více, hradili důchody předcházejícím generacím, oni mají i teď ze svých důchodových nároků přispívat na úhradu nepromyšlených kroků vlády? Proč máme tak rekordní inflaci? No protože jsme – znova ta elektřina – triviální. Musí to nacvičovat? Možná to už někdo napíše konečně. Proč naši vládě

nejděle trvá, než něco udělá? Protože je to pětikoalice asi, nevím. A pak už je na opatření pozdě. To mají její neschopnost vážně platit důchodci?

Takže to byla Pastuchová poprvé, teď je Pastuchová podruhé.

Vážení spoluobčané, dámy a pánové, vážení kolegové, vážená vládo... Vy nejste z vlády! (Směrem k jednomu z poslanců. – Pobavení.) Vy tu dnes po nás chcete, abychom vám odsouhlasili vyhlášení stavu legislativní nouze, abychom zlegitimizovali něco, kdy vy potřebujete naprosto úcelově prosadit jeden jediný zákon, který se dotkne velké skupiny obyvatel a jehož jediným důvodem je fakt, že potřebujete zakrýt svou chybu, kdy jste do návrhu státního rozpočtu zapomněli zanést náklady na valorizaci důchodů. Nejprve jste nechtěli jít takto na hranu, protože i sami si zcela evidentně uvědomujete, že stav legislativní nouze v této souvislosti je na hraně ústavnosti. Chtěli jste, aby se váš návrh na změnu valorizací důchodů projednával ve zkrácených lhůtách, ovšem zjistili jste, že s tím nesouhlasíme. My jsme se vám snažili vysvětlit proč, ale vám je to jedno! A já to dnes zkusím vysvětlit na dvou příkladech, na dvou e-mailech, které jsem dostala.

Jeden je z hromádky těch, kdo se snízením valorizace nesouhlasí, těch dostávám hodně, a jeden naopak od člověka, kterému nevadí. Ten je tedy alespoň v mé e-mailové schránce poměrně osamělý. Nicméně oba jsou pro mě zcela jasným důvodem, proč bych nemohla souhlasit s projednáváním ve zkrácených lhůtách a proč nemohu podpořit ani stav legislativní nouze.

Nejprve tedy z e-mailu paní z obce kousek od Jablonce nad Nisou, tedy z mého volebního obvodu: "Vážená paní Jano, chtěla bych vám poděkovat, jak za nás bojujete. Vím, že je to těžké, ale jsem ráda, že se za nás, kdo celý život dřel, někdo postaví. Nikdy jsem nechtěla být někomu na obtíž, vždy jsem se o sebe uměla postarat sama. Teď je to ale stále těžší. Je mi 68 let, loni mi zemřel manžel a děti mají vlastní rodiny, o které se starají. Pracovala jsem celý život jako prodavačka, manžel byl zedník. Nikdy jsme si nemohli moc vyskakovat, ale vyšli jsme s málem a byli jsme spokojeni. Teď manžel zemřel a já zůstala sama. Navíc jsem poměrně těžce nemocná. Když zaplatím nájem, vodu a elektřinu v bytě, poplatím sotva léky. Na jídlo mi už nic moc nezbývá. Bez pomoci dětí bych se neobešla. Těšila jsem se na zvýšení důchodu. Syn mi spočítal, že bych měla dostat přidáno 870 korun. Opravdu jsem s nimi už počítala. Je mi smutno, jak se s námi zachází. Snažím se šetřit, uskrovnit se, ale už nemám jak. Pomalu ztrácím naději a chuť žít."

To je jeden z těch e-mailů. Na něm bych ráda ukázala, že se vy nyní snažíte měnit pravidla uprostřed hry pomocí stavu legislativní nouze. Nejen že nechcete lidem přidat peníze, vy jim chcete brát ty, na které mají ze zákona nárok a se kterými už počítají. To je něco, co je opravdu chucpe! Snažíte se odstranit vlastní chybu, zakrýt fakt, že jste na něco zapomněli, že neumíte počítat, a postihnete tím ty, kteří na rozdíl od vás počítat umí a kteří si spočítali, co mohou od blízké budoucnosti čekat. Místo toho sledují, jak se vše okolo nich zdražuje, a oni nemají kde brát. A vláda? Místo toho, aby jim pomohla, chce jim ještě ublížit, sebrat jim to, s čím počítali. A zneužívá k tomu stav legislativní nouze.

Nyní se dostávám k druhému mailu, tomu osamocenému, z příhrádky podporovatelů: "Vážená Jano, sleduji, jak zneužíváte své funkce a chcete ozebračit moje děti. To si nepřeji. Nechci, aby žily zadlužené zemi." A to je to – zadlužené zemi! Kolik bylo koncem 2019 zadlužení? Dvacet devět procent! Kdo měl tady přebytkové rozpočty? Kdo si půjčoval za negativní úroky? No, když jsme měli Ministerstvo financí! A ještě stále ke konci roku 2022 je státní dluh vůči HDP nižší, než jsem se stal ministrem financí v lednu 2014, když končila vláda, to byla úřednická, ale to byla vláda, když skončila vláda ODS. Zadlužení. To je stále dokola. Dokola to melou, že jsme zadlužení. Nejsme zadlužení! Nejsme. Jsme na tom ještě stále líp, ale za vás teď už jsme klesli na osmé místo, za nás to bylo šesté.

"Jsem důchodce a rozhodně si nestěžuji na svoji situaci. Poplatím z důchodu vše a ještě mi zbude. A víte proč? Staral jsem se. Podnikal jsem, mám naspořeno. Koupil jsem si byt

a jeden, který pronajímám. Nepotřebuji vaše almužny. Hůř je mladým. Mají rodiny a musí se ohánět, aby měli na hypotéky." No jasně, tak když to pan Rusnok tak zařídil, že splátky na hypotéku jsou takové, jaké jsou, tak samozřejmě je to peklo. A to je dílo České národní banky! Za to vláda nemůže! "A mohli alespoň s dětmi na dovolenou." Tady se mluví o těch příštích generacích, ale někteří skutečně, když nebudou mít bydlení, tak nechťejí mít ani děti. To je skutečně neuvěřitelné!

Vidíte ten rozdíl mezi pisateli – nemyslím ted' nějakou pokoru či slušnost, ale rozdíl v jejich životních situacích – sami. Tak a ted' proč jsem vám četla ten druhý mail, ten, který mi spílá. Důvod je jednoduchý. Vadí mi váš spěch. Vy vůbec netušíte, kolika lidem je váš krok možná jedno a kolika ničí život. Neslyšela jsem od vás jedinou analýzu, zda třeba víte, kolik lidí je závislých jen na důchodech a kolik jich jako pisatel třeba podnikalo. Nevím, kolik má důchod, to nepsal, ale není na něm závislý. A vy místo toho, abyste sbírali data a dělali rozhodnutí na jejich základě, abyste skutečně uvažovali nad tím, koho pár vašich hlasování ve Sněmovně srazí na kolena, tak berete, kde můžete, a ještě se oháníte tím, že státu hrozí značné hospodářské škody! Vy sami jste tou hrozbou – historicky od revoluce. A to by bylo na dva dny čtení, to se mi nechce.

Já bych se tu ted' zkusila na ten stav legislativní nouze, o jehož legitimizaci nás koalice žádá, podívat trochu z jiného úhlu, jestli si vůbec vláda uvědomuje, co dělá. My za pár dní půjdeme na inauguraci zvoleného prezidenta Petra Pavla, z jehož zvolení měla pětikoalice takovou radost. Uvidíme, jak jim to dlouho vydrží ale! (Směje se.) A tak se podívejme... Tak já doufám, že bude prezidentem všech, ne? To sliboval. Já mu držím palce. Ted' se podívejme, jaký dárek mu pětikoalice dává. Stav legislativní nouze si silou prohlašuje i změnu valorizace penzí si prohlašuje. To asi všichni tušíme, že můžeme čekat. My jsme řekli, že se obrátíme na Ústavní soud. Rovnou se obraťte tady na právníka ODS, ten vám vysvětlí, ten už to ví, jak to bude. (Ukazuje směrem do poslaneckých lavic.) O důvodech jsme mluvili a budeme o nich mluvit dál. To jsou ty věci, co jsou jasné. Pak se nám tu otevírá celá řada možností, řada dalších možných cest. Prezident Pavel zákon podepíše. To ne, to nemůžeme, musíme ho ukecat zkrátka, to nejde jako. Ústavní soud k němu nebude mít výhrady. Tak to víme, že bude, tedy nebude. Nebude, když už víme, jaký bude. To je asi to, co si představuje koalice. Jenže to je jen jeden z možných vývojů a já si opravdu netroufnu odhadovat, do jaké míry je pravděpodobný. Pak jsou tu ovšem další. Prezident Pavel bude mít k návrhu zákona a k procesu jeho přijímání výhrady – no doufejme! – a nebude jej chtít podepsat. Sněmovna ho přehlasuje, na to hlasy samozřejmě má, ale to už je pozdě, ne? Už nemůže přehlasovat, protože kdyby si prezident vzal devátého nebo desátého 14 dní, tak je to pozdě, ne? My důchodci budeme slavit. Důchodci celé země.

Ne, tak já říkám, pro mě je to úplně absurdní. Já se omlouvám, že občas říkám s nadsázkou, ale to je neskutečné. Ale do jakého světla to staví zvoleného prezidenta, když jeden z prvních, pro vládu stežejních zákonů odmítne podepsat? No do správného právě. To je jeho role. Být prezidentem všech. Dostal 3,3 milionu. Já jsem měl 2,4. Ted' to propojí a bude mít 5,7. Protože média říkají, že nás volí důchodci, ale ne všichni samozřejmě. Proč ho vláda do této situace staví? No doufejme, že to není nějaká domluva. Nebo je tu varianta, že prezident Pavel zákon podepíše možná přes výhrady, my se obrátíme na Ústavní soud a ten naše výhrady vyslyší. No, to asi těžko, jak jsme to slyšeli. Stát bude muset důchodcům doplatit rozdíl vzniklý v tu chvíli nezákoně sníženou valorizaci. V jaké situaci bude prezident Pavel, který o výhradách věděl a ignoroval je? Opět v nezáviděníhodné, že? A navíc, kde pak vezmete peníze na to, abyste lidem ten rozdíl doplatili? No tak Stanjura je má, říkal.

Samozřejmě Ústavní soud bude rozhodovat relativně dlouho, může dát ke svému rozhodnutí nějaký odkladný účinek. A ten dluh nezmizí a naopak bude narůstat. Bude to vaše rozhodnutí, které ted' ve stavu legislativní nouze tlačíte, abyste zakryli vlastní chybu a neschopnost, že jste náklady na valorizaci zapomněli dát do rozpočtu, dědictvím pro příští vládu? No tak když je to nová totalita, tak oni tam budou už asi navěky, no ale doufejme, že ne.

Vy si teď prostě vyřešte svůj problém, zakryjete ho tím, že vezmete peníze důchodcům, jenže ten problém nemusí zmizet. Ta pravděpodobnost, že se vám to povede, je zhruba stejná, jako že my vám v tom prostě v nějakém časovém horizontu zabráníme. Co bude pak? Ten svůj problém s dírou rozpočtu házíte na důchodce, a když se vám to nepovede, kdo ho bude řešit pak? ptá se paní Pastuchová.

Potom tady mám právní analýzu, kterou si zadala Táňa Malá, a zadáním bylo právní posouzení splnění podmínek pro vyhlášení stavu legislativní nouze za účelem projednání vládního návrhu zákona v tisku číslo 392/0 ve zkráceném jednání podle § 99 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím rádu Poslanecké sněmovny, a případných dalších vad. Vypracoval Mgr. David Rašovský, advokát ze sídlem Hlinky, Brno. Datum vypracování: 27. února 2023.

Zadání. Předmětem této právní analýzy je posoudit otázku, zda jsou splněny zákoně podmínky pro vyhlášení stavu legislativní nouze za účelem projednání vládního návrhu zákona, kterým má dojít ke změně zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a některých dalších zákonů, zejména z pohledu souladnosti tohoto postupu s ústavním pořádkem, a dále popsat další možné ústavněprávní souvislosti.

Za druhé. K sepisu právní analýzy jsem od zadavatele obdržel nebo jsem si sám opatřil zejména elektronickou cestou z internetové stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na adresu rozhraní www.psp.cz tyto podklady: za prvé rozhodnutí číslo 53 předsedkyně Poslanecké sněmovny ze dne 20. února 2023 o vyhlášení stavu nouze, za druhé rozhodnutí číslo 54 předsedkyně Poslanecké sněmovny ze dne 20. února 2023 v souvislosti s vyhlášením stavu legislativní nouze, tisk číslo 392/0, vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a některé další zákony.

Právní rozbor. Dne 20. února 2023 předložila vláda České republiky, dále jen vláda, v Poslanecké sněmovně návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a některé další zákony, jako sněmovní tisk číslo 392, dále je návrh zákona. V dalším textu se zaměřím pouze na změnu zákona o důchodovém pojištění, neboť tvoří gros navržené změny.

Vláda současně předložila předsedkyni Poslanecké sněmovny žádost o vyhlášení stavu legislativní nouze a projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny vydala dne 20. února 2023 rozhodnutí číslo 53 o vyhlášení stavu legislativní nouze podle § 99 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím rádu Poslanecké sněmovny, dále jen JŘPS, na základě žádosti vlády na dobu od 20. února 2023 do 24. března 2023. V návaznosti na rozhodnutí číslo 53 – viz výše – vydala předsedkyně Poslanecké sněmovny rozhodnutí číslo 54, že návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání, a zároveň jej přikázala výboru pro sociální politiku k projednání a stanovila nepřekročitelnou lhůtu pro předložení usnesení do 24. února 2023 do 16 hodin.

Na základě shora uvedených skutečností byl tedy aktivován mechanismus směřující k projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání, přičemž je třeba se důsledně vypořádat s otázkou, je-li tento postup podložen dostatečnými důvody způsobilými jimi ospravedlnit především z hlediska ústavní konformity takto zvolený postup.

Legislativní rámec pro vyhlášení stavu legislativní nouze. Institut legislativní nouze je upraven na ústavní úrovni ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, kdy podle čl. 8 platí, že po dobu stavu ohrožení státu nebo válečného stavu může vláda požadovat, aby Parlament projednal vládní návrh zákona ve zkráceném jednání, odst. 1. O takovém návrhu se Poslanecká sněmovna usnese do 72 hodin od jeho podání a Senát do 24 hodin od jeho postoupení Poslaneckou sněmovnou. Jestliže se Senát v této lhůtě nevyjádří, platí, že je návrh zákona přijat, odst. 2. Po dobu stavu ohrožení státu nebo válečného stavu prezident republiky nemá právo vracet zákon přijatý ve zkráceném jednání. Ve zkráceném jednání nemůže vláda předložit návrh ústavního zákona, odst. 4. Vzhledem k tomu, že jde o ústavní zákon, je uvedený zákon součástí ústavního pořádku České republiky podle čl. 112 odst. 1

Ústavy České republiky, dále jen ústava, a v tomto smyslu tedy funkčně doplňuje samotnou ústavu. Čl. 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, tak vytváří specifický režim přijímání zákonů v situacích, kdy je vyhlášen stav ohrožení státu nebo válečný stav. Z díkce čl. 8 odst. 1 je patrné, že projednání vládního návrhu zákona ve zkráceném jednání je vázáno na závažné narušení bezpečnosti situace České republiky. Pod tímto prizmatem je nutné na ústavní úpravu legislativní nouze nahlížet a takto ji i vykládat.

Na úrovni obyčejného zákona je legislativní nouze upravena v § 99 JŘPS, dle kterého platí následující pravidla. Za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, vyhlásí předseda Sněmovny na návrh vlády stav legislativní nouze na určitou dobu. Sněmovna může stav legislativní nouze zrušit nebo omezit dobu, na niž byl vyhlášen, odst. 1. Ve stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny na žádost vlády rozhodnout, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání, odst. 2.

Návrh zákona, který má být projednán ve zkráceném jednání, přikáže předseda Sněmovny jednomu z výborů a současně stanoví nepřekročitelnou lhůtu, do které mu má výbor předložit usnesení se stanoviskem k věci. Výbor v usnesení navrhne, zda se má konat o návrhu zákona obecná rozprava a o kterých částech se povede rozprava podrobná. Navrhne též lhůtu, dokdy má Sněmovna jednání o návrhu zákona ukončit, odst. 3. Ve stavu legislativní nouze posoudí Sněmovna před projednáním návrhu pořadu schůze, zda stav legislativní nouze trvá. Dojde-li, k závěru, že podmínky pro jeho vyhlášení pominuly, stav legislativní nouze zruší, odst. 4.

Ve stavu legislativní nouze posoudí Sněmovna před projednáváním vládního návrhu zákona, zda jsou podmínky pro jeho projednání ve zkráceném jednání. Neshledá-li důvody pro mimořádný postup, návrh zákona ve zkráceném jednání neprojedná, odst. 5. Ustanovení § 90 a 91 o prvém čtení návrhu zákona se ve zkráceném jednání neužijí, odst. 6. Sněmovna může rozhodnout, že od obecné rozpravy ve druhém čtení návrhu zákona upouští, a omezit řečnickou dobu až na pět minut. Třetí čtení návrhu zákona může následovat bezprostředně po čtení druhém. Ustanovení § 54 odst. 4 věty pátá, šestá, sedmá, § 94a a § 95a se pro druhé a třetí čtení ve zkráceném jednání nepoužijí, odst. 7. Sněmovna projedná návrh zákona ve zkráceném jednání i tehdy, když jí určený výbor nepředloží ve stanovené lhůtě usnesení podle odst. 3. V takovém případě určí zpravodaje předseda Sněmovny, odst. 8. Ustanovení § 53 a ustanovení o lhůtě 10 dnů uvedené v § 97 odst. 3 a 4 a § 98 odst. 2 se neužijí, odst. 9.

Z jednotlivých ustanovení § 99 JŘPS vyplývá, že ve stavu legislativní nouze, který je předsedou Poslanecké sněmovny vyhlášen k žádosti vlády v působnosti JŘPS a nikoliv podle ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, je nutné o to důsledněji posuzovat splnění zákonních podmínek pro využití tohoto mimořádného postupu. Současně je zřejmé, že zákonodárný proces ve stavu legislativní nouze vykazuje celou řadu specifik, kterými dochází k potlačení některých základních principů konstitucionalismu, na nichž ústava stojí. Zejména jde o dílčí principy demokracie, princip konsenzu podle čl. 5 ústavy a princip ochrany menšin – a tady vlastně vládne menšina – podle čl. 6, kdy do popředí vystupují především rychlosť a efektivita. Tím pak rovněž dochází k omezení některých poslaneckých práv, zejména těch opozičních. O to více musí být respektován mimořádný charakter institutu legislativní nouze, čemuž nasvědčuje i zákon a konstrukce podmínek pro vyhlášení stavu legislativní nouze a jeho využitelnost. Není pak divu, že se v minulosti ke splnění podmínek pro využití legislativní nouze opakovaně vyjadřoval Ústavní soud z hlediska ústavnosti takového postupu.

Nález Ústavního soudu ze dne 7. září 2010, spisová značka Pl. ÚS 12/10. Při posouzení ústavní konformity legislativního procesu, který proběhl ve stavu legislativní nouze, neboť předseda vlády současně navrhl, aby předseda Poslanecké sněmovny vyhlásil v souladu s § 99 odst. 1 JŘPS stav legislativní nouze, projednání návrhu zákona z důvodu mimořádných okolností, kdy státu hrozí značné hospodářské škody – nevím jaké tedy – a aby podle ustanovení § 99 odst. 2 JŘPS předložený návrh zákona byl projednán ve zkráceném jednání v rámci vyhlášeného stavu legislativní nouze. Ústavní soud konstatoval, že v nyní posuzované věci

předně nelze plně souhlasit s navrhovatelem, že by zákonodárce měl poměrovat naplnění předpokladu pro vyhlášení stavu legislativní nouze v podobě hrozící značné hospodářské škody s návrhem konkrétního zákona, který má hrozbu značných hospodářských škod odvrátit. To nevím. Rozhodnutí o tom, zda hrozí hospodářské škody, není rozhodováním o škodách v právním slova smyslu, ale vychází z úvah o širších politických konsekvenčích. Rozhodnutí, zda státu hrozí značné hospodářské škody ve smyslu § 99 odst. 1 jednacího řádu, posouzení ve vazbě k tomu, do jaké míry má předložený návrh zákona vzniku hrozící špatné hospodářské škody, jakési analogii k ustanovení § 407, 417 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, zabránit či redukovat hrozící škodu, nemusí obsahovat.

V posuzované věci nelze přehlédnout, že při hlasování k potvrzení stavu legislativní nouze se pro vždy vyslovila výrazná majorita poslanců, se během projednávání zákona v Poslanecké sněmovně ani v jejích výborech nezformovala výrazná menšina, jejíž práva by se mohla jevit jako zkrácená, a že i při hlasování ve třetím čtení i při hlasování o postoupení návrhu zákona Senátem (Senátu?) byla pro výrazná většina poslanců. V tomto konkrétním případě pak Ústavní soud, maje na zřeteli princip minimalizace zásahu, přikývl stanovisku Poslanecké sněmovny, že návrh zákona projednala ve stavu legislativní nouze za dodržení zákonných podmínek, body 17 a 18 nálezu.

Dále je tady nález Ústavního soudu ze dne 1. března 2011, spisová značka Pl. ÚS 55/10. V čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky, který Českou republiku charakterizuje jako demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana, je obsažen normativní princip demokratického právního státu. Úcta k právům a svobodám jedince je proto také jedním z principů konceptu právního státu, který přijala ústava, respektive je účelem fungování státu a státní moci. Respekt ke stejnemu účelu se odráží i v čl. 2 odst. ústavy, podle něhož lze státní moc uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon. Z uvedeného plyne, že ani Parlament, respektive jeho obě komory nemohou při přijímání zákonů postupovat libovolně, nýbrž jsou vázány právem, ústavním pořádkem, v jeho světle přijímaným a vykládaným parlamentním právem, viz níže.

Ústavní soud se v minulosti ve své judikatuře zabýval celou řadou ústavních aspektů, které musí zákonodárce, případně další ústavní orgány dodržet v různých fázích legislativního procesu, viz nález spisová značka Pl. ÚS 21/01 z 12. února 2002. Potom je tady nález ÚS 5/02 ze dne 2. 10. 2002, dále nález ÚS 12/0 ze dne 19. 2. 2003, dále nález ÚS 77/06 z 15. 2. 2007, nález ÚS 24/07 ze dne 31. 1. 2008. V citovaném nálezu spisová značka Pl. ÚS 5/02 Ústavní soud opakovaně vyložil zásady, pro které mimo jiné též jako požadavek plynoucí z koncepce právního státu je respekt k procesním procedurálním pravidlům nezbytný. Jen v procesně bezchybném procesu v ústavně souladném řízení lze dospět k zákonnému a ústavně souladnému výsledku rozhodnutí, a proto procesní čistotě rozhodovacímu procesu řízení je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost a poskytnout jí důraznou ochranu. Jestliže takto připomenuté zásady se vztahují k ústavnosti řízení před orgány veřejné moci a k jejich v něm vydaným rozhodnutím ve stanoveném postupu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, není nijakého rozumného důvodu se od téhoto zásad odchýlit ve věcech kontroly zákonodárného procesu a v něm přijatých aktů právních norem, neboť byť se rozhodovací proces zákonodárné činnosti do jisté míry liší od rozhodovacích procesů řízení před jinými orgány veřejné moci a v tomto smyslu je lze chápat jako rozhodovací proces sui generis vůči zásady (?) rozhodování, v němž se dospěje ke konečnému výsledku, jsou v obou případech identické. Nelze ztráct ze zřetele, že důsledky plynoucí ze zákonodárných aktů jsou pro svůj celospolečenský dopad zajisté významnější, než je tomu v případech jednotlivých vadných rozhodnutí jiných orgánů veřejné moci. Vystupuje tedy v zákonodárném procesu do popředí požadavek stálosti, přesvědčivosti a nezbytnosti právních aktů, na nichž právní stát a souvztažně také život občanů v něm spočívá. Takovýchto aktů a také dosažení potřebné autority zákonodárných sborů nelze však dosíci jinak než respektem k pravidlům, zásadám

legislativní činnosti, které si ostatně Poslanecká sněmovna jako významný nositel zákonodárné moci pro tuto svou činnost zákonem sama stanovila.

Zásadní ústavněprávní východiska parlamentních a legislativních procedur Ústavní soud zformuloval zejména v nálezu spisová značka Pl. ÚS 77/06, kde Ústavní soud opětovně zdůraznil nutnost dodržování pravidel legislativního procesu, neboť elementárním požadavkem i jen formálně chápání právního státu je vyloučení libovůle z rozhodování orgánů veřejné moci, kdy nedodržení pravidel může vést nejen ke zpochybňení legitimity přijatého rozhodnutí zákona, nýbrž i jeho legality, což v daném případě skutečně vedlo ke zrušení napadených ustanovení zákona a pro rozbor procedury jejich přijetí s ústavními zásadami demokratického právního státu.

Dodržování procedurálních pravidel obsažených v uvedených pramenech práva je potřeba vyžadovat proto, že ač adresátem těchto norem nejsou soukromé osoby, jejich nedodržení se v konečném důsledku může významně dotknout jejich základních práv, viz bod 38. Ústavní soud tak nejen důrazně apeloval na Parlament České republiky ve smyslu nutnosti dodržování principu tvorby souladného, přehledného a předvídatelného práva jako jednoho z atributů materiálně chápání právního státu, nýbrž ústavně odůvodnil nutnost respektování demokratických principů v legislativním procesu s oporou v čl. 1 odst. 1 ústavy, které je třeba zohledňovat jak při úpravě, tak při samotném výkonu procedury přijímání zákonů. Jinými slovy, z těchto principů plynou jisté nároky na podobu interpretací především jednacích řádů parlamentních komor. Tyto principy je třeba nalézat ve spojení principu dělby moci s principy a funkciemi moci zákonodárné, a to zejména ústavně zakotveném principu reprezentativní demokracie založené na svobodném výkonu mandátu členů Parlamentu, na rovnosti členů Parlamentu jako reprezentantů lidu ve svobodě projevu a ve svobodné parlamentní rozpravě, čl. 15, čl. 23 odst. 3 a čl. 26 ústavy.

Ústavní soud v citovaném nálezu spisová značka Pl. ÚS 77/06 označil za základní princip parlamentního rozhodování i princip pluralismu, který dovodil z principu svobodné soutěže politických sil, čl. 22 Listiny, a který jako charakteristika a znak každé svobodné společnosti tvoří jednu z podstatných náležitostí demokratického právního státu ve smyslu čl. 9 odst. 2 Ústavy České republiky. Adresáti právních norem mají nepochyběně právo legitimně očekávat, že případná omezení jejich základních práv provedená zákonem jsou výsledkem diskursu vedeného napříč politickým spektrem, a to diskursu, v němž všichni zúčastnění dostali příležitost se s projednávanou materií podrobně seznámit a informovaně se k ní vyjádřit. Náležitým je tak takový proces, který umožňuje otevřenou diskusi mezi zastánci konkurenčních názorů, včetně názorů menšinových. Proto vystupují do popředí procedury zajišťující jednak slyšení stranám, jednak formální kvalitu zákonodárného díla. Zákonodárná procedura se v této optice stává skutečným zdrojem legitimity zákona.

Podobně jako v soudním rozhodování i v parlamentním rozhodování vyžaduje idea spravedlivého rozhodnutí, která je immanentní právnímu státu, dodržení přirozenoprávní zásady slyšet všechny strany. Transparentní slyšení stran reprezentujících veřejnost přispívá k její identifikaci s produktem rozhodovacího procesu, v tomto případě se zákonem. Za určující charakteristiku parlamentního rozhodování je tak rovněž třeba považovat princip veřejnosti zásadně uplatňovaný při projednávání zákonů, který směřuje jak dovnitř, tak i vně parlamentní komory. Působení směrem dovnitř slouží svobodné tvorbě názorů členů parlamentní komory, působení směrem ven slouží k informování veřejnosti.

V neposlední řadě je třeba mezi demokratické principy legislativního procesu zahrnout i princip většinového rozhodování a od něj neoddělitelný princip ochrany menšin, čl. 6 ústavy, jež jsou na parlamentní půdě představovány parlamentní opozicí. Mezi její základní funkce patří zejména artikulace menšinových názorů, předkládání alternativních návrhů k většinovým stanoviskům a rozhodnutím a kontrola vládnoucí většiny, a to vše před zraky veřejnosti, tedy občanské společnosti, která si i tímto způsobem tvoří a upřesňuje svůj názor. Tyto charakteristiky se upínají k základním znakům demokratického právního státu.

Mezi nejzákladnější práva parlamentní opozice nebo jejích členů, která by měla být v demokratickém právním státě ústavně garantovaná, lze zařadit zejména práva zaručující parlamentní menšině účast na parlamentních procedurách, práva umožňující parlamentní opozici výkon dozoru a kontrolu vládní většiny i vlády samotné. Dále se jedná o práva umožňující parlamentní opozici blokovat či oddalovat rozhodnutí přijímaná většinou, jakož i o práva umožňující opozici domáhat se ústavního přezkumu většinou přijatých rozhodnutí zákonů. A konečně jde v neposlední řadě i o práva chránící parlamentní opozici a její jednotlivé členy před pronásledováním a zvůlí ze strany většiny.

Tak prosím, no, pronásledování. Něco o tom vím. Zapomněl jsem říct, že vlastně diagnóza Babiš, u Michálka, on šel do trestního spisu Čapího hnázda osobně udávat. Tam jsem zapomněl na začátku. Kontrola, pronásledování, jo... Trestní stíhání na objednávku, to známe.

Za náležitý lze považovat jen takový legislativní proces, který umožňuje racionální diskurs slyšení stran a otevřenou diskusi mezi zastánci konkurenčních názorů, včetně názorů menšinových, podpořených možností aktivní participace účastníků v jeho průběhu. Institut vyhlášení stavu legislativní nouze je zákonným institutem, jehož cílem je za mimořádných okolností urychlit projednání vládních návrhů zákonů ve zkráceném jednání. Obsahovým smyslem či účelem tohoto institutu je zabránění nevratným nebo obtížně reparovatelným škodám na základních zájmech členů společnosti, anebo zabránění reálným značným škodám na majetku, stávajícím či očekávaným škodám na majetku státu.

Ústavní soud musel v této souvislosti přihlédnout i k tomu, že ústavní pořádek explicitně připouští možnost projednat vládní návrh zákona ve zkráceném jednání pouze na základě čl. 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a to v době stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Stanoví-li tedy ústavní pořádek takovou možnost pouze v jediném případě, je zřejmé, že za jiných situací to obecně možné není. Nejde přitom o mezeru v Ústavě České republiky, pokud ústavní pořádek možnost projednat návrh zákona ve zkráceném jednání zná. Ústavodárce se toliko rozhodl tuto možnost připustit jen v extrémních a mimořádných situacích. Zde si lze připustit, že na úrovni zákona, jednacího rádu, se zakotví další případy, kdy lze zákony projednat ve zkráceném řízení, legislativní nouze, avšak protože jde o úpravu praeter constitutionem a protože smyslem ústavněprávní reglementace zkráceného projednávání je ochrana práv a principů ovládajících legislativní proces v demokratickém právním státě. využití institutu legislativní nouze je možné jen za předpokladu širokého konsenzu v Parlamentu – aklamace, případně alespoň taková většina, která je srovnatelná s většinou vyžadovanou k přijetí ústavního zákona – anebo jen tehdy, kdy typová závažnost situací, v nichž bude legislativní nouze použita, odpovídá závažnosti situacím, s nimiž počítá ústavní pořádek pro zkrácené projednání návrhu zákona, například stav ohrožení státu, válečný stav.

Jak již bylo uvedeno, byť je institut vyhlášení stavu legislativní nouze výhradně zákonným institutem, je třeba jej vykládat prizmatem principů, které jsou odvoditelné od normativního principu demokracie, čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky, a proto musí být podmínky vyhlášení stavu legislativní nouze interpretovány velmi restriktivně. Důvody jeho aplikace musí být nesporně legitimní a ústavně aprobovatelné. Jejich hodnocení musí podléhat nejpřísnějším měřítkům. Za účelem zamezení svévolné či zvůle vládnoucí většiny musí být takové důvody podrobně, rádně a přezkoumatelně vyloženy tak, jak to vyžaduje doktrína omezování základních práv a jak plyne z idejí nároků kladených na spravedlivé rozhodování.

Stejně přísnými měřítky, jsou-li již konkrétní důvody vyhlášení stavu legislativy nouze posouzeny jako legitimní a ústavně aprobovatelné, je pak nezbytné poměřovat i respektování všech svrchu zmíněných práv a principů ovládajících legislativní proces, tentokrát již v rámci procedury předvídané pro stav legislativní nouze, zejména proto, že v jejich rámci dochází jednak ke zřetelnému zkrácení legislativních procedur a omezení práv parlamentní opozice, jakož i relativizování demokratických principů rádného legislativního procesu, a proto jakékoli jejich další krácení či omezování práv principů je třeba považovat za mimořádně

závažné, neboť hrozí popření práv opozice, jakož i demokratického principu, což by mohlo ovlivnit vážně a trvale samu kvalitu demokracie, přinejmenším její sociální percepci občanskou společností.

Konkrétně je třeba zdůraznit, že podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze není jen hrozba určitých negativních důsledků, ale především existence mimořádné okolnosti, která má potenciál ohrozit základní práva a svobody zásadním způsobem, anebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, § 99 odst. 1 JŘ PS. Za mimořádnou okolnost posuzováno prizmatem ústavních principů je možno považovat jen takovou okolnost, která se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních i vnějších, nebo může jít o okolnost, kterou představují přírodní katastrofy. – Co to říkal ten Tlustý? Vláda národní katastrofy? To jsou přírodní katastrofy tohle. – Právě ona mimořádnost odůvodňuje nezbytnost bezprostřední reakce ze strany zákonodárce a s tím související omezení ústavních principů, jež se vztahují k parlamentní proceduře. Závěr o existenci této mimořádné okolnosti tak musí mít rozumný základ a musí být podložen skutkovými okolnostmi. Její typová závažnost musí být přitom srovnatelná s čl. 8 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky. Nález Ústavního soudu ze dne 19. dubna 2011, spisová značka Pl. ÚS 53/10.

Ústavní soud ve své dosavadní judikatuře opakovaně zdůraznil nezbytnost dodržování procedurálních pravidel a respektování demokratických principů v zákonodárném procesu. Ve svém rozhodnutí ze dne 15. února 2027, spisová značka Pl. ÚS 77/06, N 30/44, uvedl, že i Parlament, respektive jeho obě komory nemohou postupovat libovolně, ale jsou vázány právem. Při výkonu legislativní činnosti jsou tak vázány především ústavou a s ní konformně vykládanými jednacími řády, jakož i ustálenou praxí parlamentní komory a jejích orgánů, kterou lze díky dlouhodobému opakování považovat za nepsanou část legislativní procedury, lze-li ji shledat za souladnou s vyššími hodnotami tvorby práva demokratického politického systému a podobně, bod 38. Tento důraz na řádnost nebo bezvadnost průběhu legislativního procesu přitom není pouhým apelem ve vztahu k zákonodárci, aby jako orgán veřejné moci postupoval při jejím výkonu v souladu se zákonem, nýbrž je výrazem toho, že zákonná úprava k legislativnímu procesu má rovněž garantovat jeho souhlas s ústavním pořádkem.

Je mimo jakoukoliv pochybnost, že zákonodárná procedura je rámcově vymezena již na úrovni ústavního pořádku, a to především co se týče kompetence a účasti jednotlivých orgánů veřejné moci na jejím výkonu, stanovení požadovaných většin pro přijímání rozhodnutí, jakož i formálních náležitostí zákona. Součástí těchto požadavků však nejsou jen relativně určitá procesní pravidla stanovená ústavou, nýbrž i některé ústavní principy, k jejichž konkretizaci dochází až na úrovni zákona, tedy jednacích řádů obou komor. Jedná se v první řadě o demokratický princip plynoucí z čl. 1 odst. 1 ústavy, představující jednu z podstatných náležitostí demokratického právního státu. Tento princip se přitom nevyčerpává pouhým většinovým rozhodnutím demokraticky zvolených poslanců nebo senátorů, ale vyplývají z něj požadavky ve vztahu k způsobu průběhu projednávání návrhu zákona. V tomto směru lze ústavní relevanci přiznat též dalším principům, především zákazu svévole, principu ochrany menšin při přijímání politických rozhodnutí, požadavku demokratické kontroly jak ze strany poslanců a senátorů, tak i ze strany veřejnosti a nakonec, nikoliv však v poslední řadě, principu volné soutěže politických sil. Blíže k těm základním východiskům srovnávací nález ze dne 1. března 2011, značka Pl. ÚS 55/10.

Projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání ve stavu legislativní nouze představuje zákonem stanovenou výjimku z řádné zákonodárné procedury, jejíž důvodnost je založena nikoliv na konsenzu mezi poslanci napříč politickým spektrem, nýbrž na závažnosti situace, na kterou je podle názoru vlády třeba bezprostředně reagovat přijetím zákona nebo jeho změnou. Ustanovení § 99 odst. 1 jednacího řádu, vymezení důvodů pro vyhlášení stavu legislativní nouze, neomezilo aplikaci tohoto postupu na určité konkretizované okolnosti, jak to činí čl. 8 zákona o bezpečnosti České republiky, nýbrž stanovilo intenzitu jejich závažnosti. Zkrácené jednání je tak podmíněno existencí mimořádné okolnosti a intenzitou možného negativního

důsledku na jednu z obecně vymezených chráněných hodnot – práva a svobody občanů, bezpečnost státu nebo ochrana majetku. Za mimořádnou okolnost ve smyslu výše uvedeného ustanovení je možno považovat jen takovou okolnost, která se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních a vnějších, anebo může jít o okolnost, jakou představují přírodní katastrofy. Musí být zřejmé, jaké konkrétní důsledky podle vlády hrozí pro hodnoty vymezené v tomto ustanovení, tedy co odůvodňuje závěr o hrozbě značných podnikatelských škod nebo ohrožení základních práv a svobod nebo bezpečnosti státu. Tyto důvody přitom nesmí být svévolné a konkrétní návrh zákona, jehož projednávání ve zkráceném řízení vláda navrhoje, musí být schopný zamezit vzniku nebo trvání předmětného ohrožení veřejného zájmu.

Z judikatury Ústavního soudu lze dále dovodit srovnávací nález Ústavního soudu ze dne 10. července 2014, spisová značka Pl. ÚS 28/13, že v případě pochybení člena vlády či vlády jako celku spočívajícího v opožděném předložení návrhu zákona za situace, kdy nepřijetí potřebné zákonné úpravy by znamenalo neexistenci právní normy pro stanovení výše platu soudců, což by ve svém důsledku vedlo k rezignaci jedné z ústavních záruk nezávislosti soudní moci v podobě materiálního zabezpečení soudců, dává Ústavní soud přednost tzv. efektivní ochraně ústavnosti. Derogační zásah by znamenal vytvoření nežádoucího legislativního vakua ve věci platu soudců, což se jevilo jako neproporcionální opatření, byť legislativní proces proběhnul za stavu legislativní nouze trpěl vadami. Za této konkrétní situace Ústavní soud toleroval využití legislativní nouze, k čemuž muselo dojít z důvodu liknavosti vlády. Nelze však přehlédnout, že pro závěr, že jsou dány podmínky pro projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání, § 99 odst. 5 JŘ PS, hlasovalo 160 poslanců ze 168 přihlášených poslanců, to je více než třípětina většina všech poslanců, takže na tomto postupu panovala široká shoda i ze strany poslanecké opozice, která souhlasila s relativizací svých práv v rámci legislativního procesu.

Z výše uvedeného přehledu základních stavebních kamenů judikatury Ústavního soudu k problematice využití institutu legislativní nouze lze pojmenovat následující situace a podmínky, které musí být splněny, aby bylo možné považovat vyhlášení stavu legislativní nouze a na ně navazující zkrácené jednání o návrhu zákona za legitimní a ústavně konformní. Bude vyhlášen stav ohrožení státu nebo válečný stav dle ústavního zákona č. 110/1998, o bezpečnosti České republiky, a vláda k svému návrhu zákona navrhne vyhlášení stavu legislativní nouze podle čl. 8 uvedeného ústavního zákona, přičemž tento mechanismus bude regulován na úrovni ústavního zákona a v něm stanovených pravidel. Nebude-li výše uvedeným způsobem závažně narušena bezpečnost České republiky, vyhlášení stavu ohrožení nebo válečného stavu, musí být podmínky pro vyhlášení stavu legislativní nouze vykládané ale velmi restriktivně podle přísných měřítek a musí být přezkoumatelné. To znamená, že musí objektivně nastat mimořádná okolnost, která svou závažností bude typově souměřitelná se situacemi, které jsou stanoveny v čl. 8 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, a k ní musí kumulativně přistoupit jedna ze situací předvídaných v § 99 odst. 1 JŘ PS, a to zásadní ohrožení základních práv a svobod nebo bezpečnosti státu nebo hrozba značných hospodářských škod. Tato mimořádná okolnost, typově odpovídající závažné poruše bezpečnosti z hlediska její intenzity a kvality a existenci jedné ze situací uvedených v § 99 odst. 1 JŘ PS, musí být vládou v její žádosti o vyhlášení stavu legislativní nouze podrobně tvrzena a doložena, a to nikoliv jen spekulativně či účelově.

Bez toho, aby nastala některá z výše uvedených situací, lze využít stav legislativní nouze tehdy, bude-li na tom panovat široký konsenzus v Parlamentu, to znamená souhlas většiny na úrovni nejméně kvalifikované většiny pro přijetí ústavního zákona a více. Za určitých specifických okolností spočívajících v tom, že by jinak došlo k výraznému zásahu do jiného základního práva chráněného ústavním pořádkem, lze tolerovat jako důvod pro vyhlášení stavu legislativní nouze pochybení člena vlády nebo vlády jako celku liknavým postupem, čímž by došlo k vytvoření nežádoucího legislativního vakua, pročež by se zrušení zákona jevilo jako neproporcionální a je třeba dát přednost efektivní ochraně ústavnosti.

U obecné části důvodové zprávy k návrhu zákona uvádí vláda jako důvody pro využití instituce stavu legislativní nouze hrozbu značných hospodářských škod. K tomu je třeba uvést, že o existenci valorizačního mechanismu, o nepříznivém vývoji inflace v České republice vláda nepochybňuje věděla mnoho měsíců předtím, než byl mechanismus zvýšení procentní výměry vyplacených důchodů aktivován. 18. února 2022, dva dni po tom, co Slováci řekli, že zastropují na 1 500 korunách, jsem to tady navrhoval. Už je to víc než rok. Navíc z vyjádření vládních představitelů, naposledy ministra financí v rozhovoru pro Právo ze dne 25. února 2023, vyplývá, že o nastavení valorizačního mechanismu důchodů věděli, ale nevěnovali tomu dostatečnou pozornost, neboť řešili jinou agendu, předsednictví v Radě EU – no to nevím, co řešili, válka na Ukrajině, ano, každý den a podobně.

Z dostupných informací je také zřejmé, že nebylo s potřebnými finančními prostředky počítáno v rozpočtu na rok 2023, respektive nebyly pro tuto potřebu vyčleněny. Je však také zřejmé, že i bez přijetí návrhu zákona lze ve státním rozpočtu nalézt finanční prostředky na mimořádné zvýšení důchodů, jak se vyjádřil v České televizi ministr financí dne 26. února 2023 s odkazem na robustnost státního rozpočtu. Ano, odůvodnění využití legislativní nouze pro projednávání návrhu zákona tak nelze považovat za dostatečné, když nejsou vůbec potvrzeny okolnosti typově srovnatelné se stavem ohrožení státu nebo válečným stavem, ústavní důvody. A značné hospodářské škody, jakkoliv je tento pojem relativní, nejsou krom výše výdajů ze státního rozpočtu 34,4 miliardy na rok 2023, tak to je tak asi, nevím, 1,3 % výdajů, a 58,8 miliard na rok 2024. No na rok 2024 vláda schválila 2 % na obranu, původně to bylo 25, tak to skočilo 40 meziročně. Takže to nebylo vůbec vysvětleno, neboť obecné konstatování vymknutí se běžnému průběhu vnitřních a vnějších politických procesů ve vztahu k růstu inflace nelze za situace, kdy inflace dvoucifernými čísly roste mnoho měsíců v řadě a odborné predikce jednoznačně hovořily o vysoké lednové inflaci, přinejmenším s ohledem na nové ceníky dodavatelů energií považovat za legitimní odůvodnění tohoto postupu. Za těchto okolností lze jen stěží přjmout tezi o mimořádnosti situace, kterou nebylo možné při zachování zásad péče řádného hospodáře a dobré správy veřejných financí ze strany vlády předvídat. – Tak přeloženo jednoduše, vážení důchodci, vláda má peníze pro vás, ale nechce vám je dát.

Lze tedy uzavřít, že využití institutu legislativní nouze nesplňuje ústavní požadavky nastavené nálezovou judikaturou Ústavního soudu, kterou lze označit za konstantní – srovnání například nález 7. prosince 2021, spisová značka Pl. ÚS 2/21, zejména bod 88 a následné. Jde zejména o požadavek na velmi restriktivní výklad a přísné posuzování předpokladů pro vyhlášení stavu legislativní nouze a omezení jeho využití na případy, jak jsou blíže popsány výše v bodě 28.

Vzhledem k výše uvedenému jsem tedy názoru, že vyhlášení legislativní nouze je v tomto případě v rozporu s ústavněprávními požadavky stanovenými ústavním pořádkem, zákonem a judikaturou Ústavního soudu, a proto je jeho vyhlášení předsedkyní Poslanecké sněmovny třeba považovat za neústavní.

Dalším problematickým rozměrem posuzované problematiky je porušení principu zákazu retroaktivity právní normy. V právní teorii se rozeznává pravá retroaktivita a nepravá retroaktivita. Pravá retroaktivita –

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane poslanče, já vás trošku přeruším a poprosím kolegy, aby se ztišili. Já vás bedlivě poslouchám, oni mě ruší, tak je poprosím, aby byli trošku tišeji. Děkuju pěkně, můžete pokračovat.

Poslanec Andrej Babiš: Takže dalším problematickým rozměrem posuzované problematiky je porušení principu zákazu retroaktivity právní normy. V právní teorii se rozeznává pravá retroaktivita a nepravá retroaktivita. Pravá retroaktivita je definována jako případ, kdy zákonodárce zpětně zasahuje do skutkových stavů – to znamená, nárok důchodci

už mají – které před platností právní normy započaly a také skončily, přičemž zásah je charakterizován tím, že se skutkovým stavem spojí jiné právní následky, než které stanovila dosavadní právní úprava. Nepravá retroaktivita je dána tehdy, kdy zákonodárce zasahuje do skutkových stavů započatých v minulosti, ale za staré právní úpravy nedokončených.

Ústavní soud ve své nálezové judikatuře uznává nepřípustnost pravé retroaktivity právních norem, když konstatoval, že její zákaz vyplývá ze zásady právního státu podle čl. 1 odst. 1 ústavy, k jehož znakům patří princip právní jistoty a ochrany důvěry občana v právo. Obsahem tohoto zákazu jako ústavního principu zároveň není vyloučení jakéhokoliv zpětného působení právní normy, nýbrž pouze takového, jenž současně představuje zásah do principu ochrany důvěry v právo, právní jistoty, respektive nabytých práv.

Uvedené zásady představují rovněž kritérium pro případné připuštění výjimek ze zákazu pravé retroaktivity, z nichž některé ve své dosavadní judikatuře konkretizoval i Ústavní soud. Například ve svém nálezu uvedl, že o oprávněné důvěře v právo, ve stálost právního rádu, nelze uvažovat v případě, kdy právní subjekt musí, respektive musel s retroaktivní regulací počítat. Za takovou situaci označil působení právní normy stojící v příkrém rozporu se zásadními obecně uznanými principy humanity a morálky, nález Ústavního soudu ze dne 19. dubna 2011, spisová značka Pl. ÚS 53/10. Porušení zákazu pravé retroaktivity považuje Ústavní soud za zásah do jedné z náležitostí materiálního právního státu ve spojení s principem ochrany oprávněné důvěry občanů v právo – srovnatelný nález Ústavního soudu ze dne 10. září 2029, spisová značka Pl. ÚS 27/09.

Přijetí právního předpisu, jímž dojde k výrazné změně nároku garantovaného dosavadním právním předpisem, který již dozrál, a právní následky tak nastaly a zároveň z hlediska časového i skončily, lze kvalifikovat jako pravou retroaktivitu. Nárok na zvýšení procentní výměry vyplacených důchodů vznikl již naplněným zákonem o důchodovém pojištění, předvídaných právních skutečností, § 67, odst. 3. Zpětná změna podmínek pro zvýšení procentní výměry vyplacených důchodů v mimořádném termínu nemůže obstát jako ústavně konformní, neboť je v rozporu s ústavním principem právní jistoty vyplývajícím z konceptu právního státu podle čl. 1 odst. 1 ústavy, srovnatelný bod 145, nález Ústavního soudu ze dne 19. dubna 2011, spisová značka Pl. ÚS 53/10. No, takže ten nárok vznikl, tak je to jasné protiústavní.

S uvedeným rozporem a zákazem právě zpětné účinnosti právní normy úzce souvisí i zásada legitimního očekávání. Její podstatou je oprávněné očekávání ve vztahu k ochraně majetku, majetkového zájmu spadajícího pod ochranu vlastnického práva podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod, dále jen Listina. Z tohoto konceptu nejvýrazněji vystupuje pojetí ochrany legitimní očekávání majetkového nároku, který již byl individualizován právním aktem nebo je individualizovatelný přímo na základě právní úpravy. Nález Ústavního soudu ze dne 8. března 2006, spisová značka Pl. ÚS 50/04. Nelze tak pominout případy, kdy by změnou zákona došlo ke znemožnění nabytí majetku, k němuž určitým subjektům svědčilo legitimní očekávání. No, tak to je, jak jsme... psala paní Pastuchové ta paní. Čekala ty peníze a teď ta vláda jim to nedá.

Ústavní soud přitom ve své judikatuře uvedl, že aplikace legitimního očekávání je možná i na sociální dávky, které tahle vláda vyplácí pozdě, a to jak příspěvkové, tak nepříspěvkové, ale jen za předpokladu, že vnitrostátní právo přiznává jednotlivci právo na sociální dávku. Samozřejmě u legitimního očekávání není totiž nezbytné, aby bylo o daném nároku rozhodnuto, nýbrž postačí, pokud by takový nárok (byl?) individualizovatelný na základě právní úpravy, respektive pokud jednotlivec v předmětném období splňoval všechny podmínky zákonem stanovené pro přiznání předčasného starobního důchodu. Jak vidno, oprávněně legitimní očekávání vhodné ochrany bude založeno ve vztahu k majetkovému nároku i tehdy, lze-li tento nárok odvodit z platné účinné právní úpravy, respektive zákona, a jsou k jeho nabytí naplněny všechny podmínky v hypotéze právní normy.

Vztaženo k návrhu zákona je zřejmé, že podle § 67 odst. 3 a následně zákona o důchodovém pojištění má za splnění podmínek v těchto ustanoveních uvedených dojít ke zvýšení procentní výměry u platných důchodů mimo pravidelný termín, tedy v mimořádném termínu, a na straně oprávněných osob vzniklo legitimní očekávání, že jim bude vyplaceno tolik, co jim zákon v době splnění podmínek přiznává a garantuje. Přesně.

Samotné vydání nařízení vlády podle § 67 odst. 16 zákona o důchodovém pojištění je nutno vnímat jako povinnost vlády toto nařízení přijmout, jakmile dojde ke splnění zákoných podmínek pro zvýšení důchodů. Vydání nařízení vlády nelze pojímat jako právní skutečnost, se kterou je spojen vznik nároku na zvýšení důchodu, nýbrž jako sekundární delegovanou normotvorbu, jejímž účelem je provedení zákona v jeho mezích, jak stanovuje čl. 78 ústavy. Nařízením vlády jakožto podzákonnému právnímu předpisem nelze zasahovat do věci vyhrazených zákonů, což by jinak znamenalo stanovení primárních práv a povinností podzákonnému právnímu předpisem, a to je zapovězeno už na ústavní úrovni. Jedná se o limitaci legality výkonu veřejné moci, čl. 2 odst. 3 ústavy, čl. 2 odst. 2 Listiny. To platí rovněž u sociálních práv, kterých se lze domáhat nikoliv přímo na základě Listiny jako základní či politická práva, nýbrž se jich lze dovolávat pouze v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí. Srovnání čl. 41 odst. 1 Listiny.

Mezi základních práv mohou být upraveny zákonem, čl. 4 odst. 2 Listiny, což také u práva na sociální zabezpečení podle čl. 30 Listiny je učiněno zákonem o důchodovém pojištění. Je tedy pouze a jedině záležitostí zákonodárce a zákona, aby stanovil podmínky pro zvýšení důchodu, a jsou-li splněny, vzniká nárok na zvýšení důchodu přímo ze zákona. Je vyloučeno, aby o vzniku nároku na zvýšení důchodu jako primárního práva, jehož úprava je vyhrazena zákonu, čl. 41 odst. 1 Listiny, byla svěřena výkonné moci, vládě, a formě podzákonného sekundárního právního předpisu. Takové pojetí výhrady zákona úprav upravených v hlavě 4 Listiny zapovídá Ústavní soud ve své judikatuře, srovnání například nález ze dne 10. července 1996, spisová značka Pl. ÚS 35/95, dále nález ze 14. února 2021, spisová značka PL. ÚS 45/2000.

Z výše uvedeného vyplývá, že vláda je povinna konat a vydat příslušné nařízení předvídané § 67 odst. 16 zákona o důchodovém pojištění, jakmile vznikne oprávněným osobám na základě tohoto zákona nárok na zvýšení důchodu, bez ohledu na skutečnost, jestli se jedná o zvýšení v pravidelném termínu, nebo mimořádném termínu. Nařízení však není oprávněna stanovit jinak, než dává pokyn zákon.

Povaha nařízení jako sekundárního právního předpisu předurčuje jeho vydání k provedení zákona v jeho mezích, čl. 78 ústavy. Tím je vyloučena úprava vedle zákona praetem legem a taktéž v rozporu se zákonem contra legem. V žádném případě však není vznik nároku na zvýšení důchodu vázán na nařízení vlády. Jeho účelem je pouze podrobnější provedení zákona.

Z výše uvedeného je možné učinit tyto závěry. Za prvé, vyhlášení stavu legislativní nouze rozhodnutím předsedkyně číslo 53 ze dne 20. února 2023 je v rozporu s ústavními požadavky, zákonými podmínkami i judikaturou Ústavního soudu, neboť nebyly tvrzeny a doloženy závažné mimořádné okolnosti odpovídající typově stavu ohrožení státu nebo válečnému stavu podle čl. 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a současně nebyla přezkoumatelně tvrzena a doložena hrozba značných hospodářských škod. – Absurdní! To fakt, říct, že důchodci je hospodářská škoda, to je... A ti novináři to ještě píšou.

Pouhá liknavost vlády v tomto případě není dostatečným legitimačním důvodem pro takzvanou efektivní ochranu ústavnosti, neboť neexistuje riziko vzniku legislativního vakua pro realizaci jiného ústavně chráněného práva.

Za druhé, návrh zákona, kterým má dojít ke změně valorizačního mechanismu jednorázově pro červen 2023, i přesto, že oprávněným osobám již vznikl nárok na zvýšení důchodu v mimořádném termínu na základě § 67 odst. 3 a následně zákona o důchodovém pojištění, je v rozporu s principem právní jistoty vyvěrající z čl. 1 odst. 1 ústavy, a z konceptu

demokratického právního státu, z něhož plyne princip zákazu retroactivity a také s ochranou legitimního očekávání. – No, já bych chtěl vidět toho zahraničního investora, který sem přijde investovat, když vláda něco říká, potom to nesplní, mění zákony. No neuvěřitelné.

Nárok na zvýšení důchodu v mimořádném termínu vznikl oprávněným osobám na základě splnění zákonných podmínek stanovených v § 67 odst. 3 a následně zákona o důchodovém pojištění. Vznik nároku na zvýšení důchodu v mimořádném termínu není vázán na vydání nařízení vlády podle § 67 odst. 16 zákona o důchodovém pojištění. Nařízením vlády jakožto podzákonného právním předpisem nelze přímo zakládat primární práva a povinnosti, neboť pro realizaci sociálního práva na sociální zabezpečení platí výhrada zákona podle čl. 41 odst. 1 Listiny.

Z výše uvedených důvodů lze považovat návrh zákona za protiústavní.

Tato právní analýza je zpracována s výhradou uplatnění přijatých závěrů v České republice a na základě právního stavu ke dni 27. února 2023. Mgr. David Rašovský.

No, tak to je zajímavé, když tedy právník ODS říká, že ten Ústavní soud má v tom jasno už teď.

Já bych tedy pokračoval, já tady mám ještě jednou Pastuchovou. Takže já se omlouvám. Takže druhé vystoupení paní Pastuchové, které bylo upřeno ústavní právo tady promluvit.

Není to tak dávno a zcela jistě si na to někteří kolegové pamatujete, kdy jsme se zde v době řádící pandemie covid-19 scházeli. Tehdejší vláda se snažila reagovat na měnící se situaci a přijímat potřebné změny legislativy, aby ochránila životy obyvatel. Jelikož šlo o bezprecedentní situaci, kterou dosud moderní dějiny nezažily, bylo potřeba opravdu rychle přijímat změny či novely některých zákonů, byla zde snaha přijmout tyto změny v rámci legislativní nouze. Jakožto tehdejší opozice jste byli striktně proti podobnému přístupu, alespoň tedy od jara 2020 a dál. Někdy zde byl oprávněný odpor k tomu, abychom v rámci legislativní nouze schvalovali zákony, které přímo s krizí, tedy v té době, v souvislosti s pandemií covid-19 nesouvisely, a tomu jsme vyšli vstříc. Takto například nebyla v rámci legislativní nouze projednána novela insolvenčního zákona, která skutečně s řešením pandemie nijak nepomáhala. Obecně jste nás však mistrovali, že vyhlašování a přijímání zákonů v rámci legislativní nouze je nedemokratické a protiústavní a že se jedná o obcházení práva, ačkoliv jsme objektivně měli k tomu skutečné důvody. Nebrali jste však naše tehdejší argumenty v potaz.

Nyní jste u vlády vy. Máme zde rok od útoku Ruska na Ukrajinu, s čímž byla v předcházejících měsících spojena nutnost přijmout změny některých zákonů, s čímž jsme souhlasili, a v řadě případů jsme vás i svými hlasy podpořili. Důvodem byla mimo jiné i opakovaná vyjádření vládních představitelů, ministrů a opakovaná vyjádření premiéra Fialy o tom, že jsme ve válce. – No vidíte, já jsem mluvil o míru a oni stále mluví o válce. Hlavně ten engés, to je peklo. Každý den dá rozhovor. A stále.

Nyní však před nás předstupujete s návrhem na změnu valorizace důchodů, kterou chcete rovněž projednat v rámci legislativní nouze. Nechápu proč. Proč se návrh projednává ve stavu legislativní nouze? V nedávných týdnech jste nás ubezpečovali, že ve válce nejsme, teď jste říkali, že jsme zase, nebo nevím. A že nám nic takového nehrozí. No, časy se mění. Navíc tento návrh nemá s konfliktem na Ukrajině nic do činění, tak proč ho projednávat zrychleně? Důvodem totiž přece nemůže být ekonomická situace České republiky. Vždyť již před volbami 2021 jste nám, pane premiére Fialo, prostřednictvím předsedajícího, tvrdil, že máte připravené škrty ve výši 100 miliard. Potom to bylo 70. A pan premiér si plete ten deficit a tržby a příjmy a dluhy a já nevím co všechno, takže ty škrty nevím, možná škody. A ubezpečoval jste, že nejde o žádné strukturální změny, ale že jedním tahem škrtnete zbytečné výdaje. Podobně jste ostatně mluvil i v novoročním projevu, kde jste tedy tu částku úspor snížil už jen na 70 miliard, což je ovšem stále dostatečná částka na to, která by pokryla zákonem danou valorizaci. To je jasné. Ale peníze mají.

Proč tedy to přijímání v rámci legislativní nouze? Před volbami jste z nás dělali populisty – ano, to jsem já, hrdý populist, včera jsem tady četl definici, ona ta televize to milionkrát opakuje a lidi mají pocit, že ten populist je něco špatného. Ne, populist je člověk, který slyší, co občané říkají, a vláda na ně kaše. To je populist. Bylo by dobré, kdyby se to i média naučila a vysvětlila lidem, že to není nic špatného.

Takže proč tedy to přijímání v rámci legislativní nouze? Před volbami jste z nás dělali populisty, když jsme tvrdili, že budete snižovat důchody. Tvrďte jste, že je to lež, že naopak důchody porostou. Oni hlavně tvrdili, že vyřeší tu inflaci. Ještě minulý týden jste se všechny strany koalice chlubily tím, že průměrný důchod poprvé překročí hranici 20 000 a že důchodci budou dostávat procentuálně více než za naší vlády. Nyní však chcete jednorázově měnit valorizaci důchodů, a to ještě takovým způsobem, abychom k tomu nemohli my jako opozice nic říct a aby to bylo co nejrychleji přijaté a odsouhlasené.

Takže, vážené kolegyně a kolegové z vládní koalice, neříká se mi to snadno, ale jste pokrytci, říká paní Pastuchová. Ještě poměrně nedávno jste nám div nedávali školení, jak nezvládáme krizi, jak neumíme řídit finance, jak se vymouváme na okolní vlivy. Nyní tu však před námi stojíte s kamennými výrazy – to bych neřekl, spíše se nám vysmívají – a tváříte se, že vy všechno řídíte skvěle. No tak když to ta média opakují, tak ti lidi tomu uvěří.

Občané, prosím vás, nekoukejte na tu Českou televizi už. Mimochodem, já tady mám návrh na odpuštění poplatků pro důchodce a mladé a domácnosti. Takže jak je to tu? Že vy všechno řídíte skvěle a že všechno – oni tomu i věří – a všechno špatné k nám bylo uměle zavlečeno kvůli válce na Ukrajině. Neumíte ani přiznat, že jste lidem již před volbami prostě lhali, a nyní přijímáte či máte v plánu přjmout novely zcela opačně, než jak jste slibovali. Nemáte ani dost kuráže, abyste otevřeně přestoupili před Sněmovnu a pokusili se vůbec obhájit či prodiskutovat snížení valorizace důchodů. Raději se schováte za zcela vymyšlenou a ústavu porušující legislativní nouzi.

No, nejvíce mě bavilo ráno na tom ČT 24, když ta redaktorka z té sekty říkala... že ten redaktor se ptal, no a baví se s tou opozicí? A ona říkala jo, to mají ty komise. Akorát že my v těch komisích nejsme, to jsou ty komise na ministerstvech, takže oni se baví sami se sebou. No, ale tak to je takový detail.

Během dvou let jste udělali naprostý obrat. Na rozdíl od vás my jsme během pandemie měli skutečné objektivní důvody k tomu, přijímat zákony v rámci legislativní nouze, protože se zkrátka týkaly řízení a fungování státu v nestandardních podmínkách. Vy zneužíváte tento institut jen proto, že máte neschopné ministry, říká Pastuchová, a místo vládnutí jste nechtěli naštvat voliče před prezidentskými volbami. Nyní vám však dochází čas, a tak vlastní neschopnost chcete zakrýt protiústavním řešením, tedy schválením potřebných zákonů zrychleným způsobem, a tvářit se, že je to tak v pořádku. Není. V minulosti jste nás s oblibou nálepkovali a označovali za populisty. Ne v minulosti, to dělají stále. Hlavně média. Za někoho, kdo se údajně rozhoduje jen podle průzkumů, a někoho, kdo nemá vlastní program či společnou ideologii, kterou by prosazoval, jak tedy nyní vnímáte sebe.

Před volbami jste slibovali úspory, ovšem bez zásahu do důchodového systému, kategoricky jste odmítali zvyšování daní, měli jste údajně představit řadu reforem. A nyní místo úspor vytváříte zbytečné úřady nebo rozšiřujete ty stávající. Otevřeně mluvíte o navýšování celé řady daní a zároveň o snížení státní podpory, parametry reforem se dozvídáme z médií, a do toho všeho ještě ohybáte právní systém jen proto, aby vaše neschopnost neovlivnila vaše nominanty před volebním bojem. Během roku a čtvrt jste zahodili do koše vaše veškeré předvolební sliby, ale oni zahodili i sliby z programového prohlášení vlády, které nikdy ještě nevyhodnotili, za 430 dní to nestihli. My jsme to dělali on-line, elektronicky. Což by mi tak nevadilo, protože naštěstí nejsem vaším voličem, říká paní Pastuchová. Bohužel výsledky vaší práce dopadají na lidi v mé okolí, kteří to opravdu silně pociťují, a to mi vadí. Jak se pak musí cítit vaši voliči, to si ani nedokážu představit. Dnes ale chcete do koše zahodit i ústavu

a pravidla, podle kterých funguje nejen tato Sněmovna, ale i celá Česká republika, a to je naprosto nepřijatelné. Před dvěma lety jste tvrdili, že tímto způsobem přijímat zákony je protiprávní a že tak postupovat nebudeste. Možná by bylo fajn si tato slova připomenout a chovat se podle nich nebo lidem konečně přiznat, že jste jim v mnoha věcech včetně této lhali.

No, já bych jenom pro pořádek zopakoval, protože média vykreslují naše vlastní projevy, můžeme říct obstrukce, no, my to děláme proto, aby zkrátka ti důchodci nepřišli o peníze. To je jednoduché. Je tady jasný termín a my bojujeme za to, aby to zkrátka neprošlo. Takže pokud někdo vykládá, že je to zbytečné, tak by měl také říct, že navrhujeme velice jednoduché řešení. Já jsem ho tady říkal stokrát. To znamená snížení inflace.

Výkup ČEZ, snížení elektřiny a inflaci porazíme. ČNB si může dělat se sazbami, co chce, nic neporazila. Akorát hypoteční trh a mladí lidi nemají šanci na byt. Tak to jen na okraj toho, kdyby zase jste, vážení spoluobčané, v médiích četli, že vlastně proč to děláme. No, děláme to proto, abychom ochránili naše důchodce, kterým vznikl nárok, který mají dostat směšnou částku od vlády, která je pro ně důležitá. Sedm tisíc korun tento rok a příští rok samozřejmě zase, protože je ta inflace a oni to platí.

No, takže potom tady mám – pan Richter.

Vážený pane, vážení spoluobčané, vážená vládo, poslankyně, poslanci, dovolte mi, abych se pár slovy vyjádřil ke stavu legislativní nouze. Stav legislativní nouze byl v historii České republiky vyhlášen několikrát. Nejvíce významné vyhlášení stavu legislativní nouze se odehrálo v roce 2020 v souvislosti s pandemií covid-19. Před rokem 2020 byl stav legislativní nouze v České republice vyhlášen několikrát, ale v menším rozsahu a v jiných situacích. Například v roce 1997 byl vyhlášen stav legislativní nouze v souvislosti s povodněmi v České republice, aby vláda mohla efektivně koordinovat pomoc a řídit záchranné akce. Tento stav však trval pouze několik dní. A taky nám vláda tehdy nic nedala. Si pamatuju.

Vyhľášení stavu legislativní nouze v minulosti bylo většinou spojeno s mimořádnými situacemi, jako jsou přírodní katastrofy nebo krize v energetickém sektoru. Zde jsou některé příklady vyhlášení stavu legislativní nouze v minulosti v České republice.

Povodně v roce 1997. V srpnu 1997 zasáhly Českou republiku velké povodně, které způsobily rozsáhlé škody na majetku a ohrozily životy obyvatel. Vláda v té době vyhlásila stav legislativní nouze, aby mohla efektivně koordinovat pomoc a řídit záchranné akce. Stav trval pouze několik dní, ale umožnil vládě rychle a účinně reagovat na krizovou situaci.

Krise v energetickém sektoru v roce 2002. V roce 2002 byl v České republice vyhlášen stav legislativní nouze v souvislosti s krizí v energetickém sektoru. Zákon o mimořádných opatření v oblasti energetiky umožnil vládě přijmout nouzová opatření v případě nedostatku elektrické energie a zabezpečit tak provoz kritických zařízení. Stav legislativní nouze byl vyhlášen na dobu jednoho měsíce.

Další vyhlášení stavu legislativní nouze se odehrálo v roce 2002, kdy byl vydán zákon o mimořádných opatření v oblasti energetiky. Tento zákon umožnil vládě přijmout nouzová opatření v případě nedostatku elektrické energie a zabezpečit tak provoz kritických zařízení. V roce 2002 v České republice hrozil nedostatek elektrické energie z několika důvodů. Jedním z důvodů byla velmi vysoká teplota v létě, která způsobila nárůst spotřeby energie na chlazení. Dalším důvodem byl nedostatek vodních zdrojů. Ano. Vláda zastavila mimořádem výstavbu přehrada, které jsme plánovali. Doufejme, že dostaví aspoň to, co jsme začali. Je to za 15 miliard.

V České republice se totiž většina elektrické energie vyrábí v elektrárnách na základě spalování uhlí a vodních elektrárnách. V létě dochází k poklesu průtoku řekami a k výraznému snížení vodních zdrojů. Když je méně vody, nelze vyrábět tolik elektrické energie vodními elektrárnami. Tím se zvyšuje závislost na jiných zdrojích, jako je plyn nebo uhlí, které jsou dražší a mohou být méně spolehlivé. Kromě toho byly v této době některé elektrárny mimo provoz kvůli plánovaným nebo nepředvídaným údržbám, což dále snížilo kapacitu výroby

energie. Nedostatek energie by mohl vést k přerušení provozu kritických zařízení, jako jsou nemocnice, čerpací stanice a dopravní prostředky, a ohrozit tak bezpečnost občanů. Vyhlášení stavu legislativní nouze umožnilo vládě přijmout nouzová opatření ke zvýšení zásob energie a minimalizaci rizika přerušení provozu kritických zařízení. Díky těmto opatřením bylo možné zajistit dostatečné zásoby energie a minimalizovat riziko ohrožení života a majetku občanů.

Teroristické útoky v roce 2015. Po teroristických útocích v Paříži v roce 2015 byl v České republice vyhlášen stav pohotovosti a zvýšena bezpečnostní opatření. Tato opatření zahrnovala zvýšení policejních hlídek, kontroly na hranicích, stav pohotovosti byl v té době vyhlášen pouze na omezenou dobu.

Stav legislativní nouze byl v České republice vyhlášen dne 12. března 2020 v souvislosti s pandemií covid-19. Tento stav umožňuje vládě výjimečné pravomoci a pravomoc vydávání nouzových opatření, která mají pomoci v boji proti šíření nemocí, to znamená, že vláda může omezit některá základní práva občanů, jako například právo na shromažďování, volný pohyb, aby zajistila bezpečnost a ochranu zdraví lidí. Nouzová opatření, která vláda vydala, jsou založena na základě ochrany veřejného zdraví a jsou přijímána s cílem minimalizovat šíření viru. Mezi opatření patří například uzavření škol, obchodů, restaurací a dalších veřejných míst, omezení volného pohybu, omezení počtu lidí na veřejných místech. Nicméně v dubnu 2021 Ústavní soud rozhodl, že některá nouzová opatření, která byla vydána v rámci stavu legislativní nouze – a to jenom připomenu, že to byl legislativní odbor Ministerstva zdravotnictví, který to předkládal, obhajoval, a my jsme se ptali na vládě, ale oni zkrátka trvali na svém – takže Ústavní soud řekl, byla neústavní, protože omezila základní práva občanů nad rámec toho, co je v souladu se zákony a s ústavou. Konkrétně se soud zaměřil na omezení práva na svobodu pohybu, práva na shromažďování a práva na podnikání. Soud rozhodl, že některá opatření byla neústavní, protože vláda je vydala bez potřebného zákonného základu nebo byla neadekvátní k dosažení cíle ochrany zdraví. Například omezení cestování do zahraničí nebo omezení vycházení bylo pro mnoho lidí velmi obtížné a mnohdy dokonce neadekvátní k dosažení cíle ochrany zdraví.

Rozhodnutí Ústavního soudu týkající se stavu legislativní nouze v České republice bylo vyneseno 14. února 2021. Toto rozhodnutí se zabývalo otázkou, zda byla nouzová opatření vydávána v rámci stavu legislativní nouze v souladu s ústavou a zákony. Ústavní soud se v tomto rozhodnutí zaměřil na omezení některých základních práv a svobod občanů, která byla v rámci nouzových opatření vydána. Konkrétně se jednalo o omezení práva na svobodu pohybu, práva na shromažďování a práva na podnikání. Soud také uvedl, že omezení práva na shromažďování bylo v některých případech příliš restriktivní a nebylo adekvátní k dosažení cíle ochrany zdraví. Soud konstatoval, že byla omezena práva občanů na svobodu projevu a názoru a také právo na vzdělání. V neposlední řadě soud uvedl, že omezení práva na podnikání bylo v některých případech příliš rozsáhlé, nebylo adekvátní k dosažení cíle ochrany zdraví. Tedy na základě zjištění výše zmíněných problémů Ústavní soud rozhodl, že některá nouzová opatření, která byla vydána v rámci stavu legislativní nouze, byla neústavní, protože omezila základní práva občanů nad rámec toho, co je v souladu s ústavou a zákony.

Rozhodnutí Ústavního soudu tedy poskytuje jasnou zprávu vládě a dalším orgánům, aby dbaly na to, aby vydávaná opatření byla v souladu s ústavou a zákony, aby respektovala základní práva občanů. Je důležité poznamenat, že rozhodnutí Ústavního soudu neznamená, že všechna nouzová opatření jsou neústavní. Naopak soud uznal, že v době mimořádné události, jako je pandemie, mohou být omezení práva a svobody nutné k ochraně zdraví a bezpečnosti občanů. Nicméně tato opatření musí být v souladu s ústavou a zákony, musí být adekvátní k dosažení cíle.

Stav legislativní nouze byl v České republice vyhlášen v souvislosti s pandemií covid-19, která se objevila v České republice na začátku roku 2020. Tento stav umožňuje vládě výjimečné pravomoci a pravomoc vydávání nouzových opatření, která mají pomoci v boji proti šíření nemoci. Důvody pro vyhlášení stavu legislativní nouze byly následující.

Za prvé, ochrana zdraví občanů. Jeden z hlavních důvodu pro vyhlášení stavu legislativní nouze byla ochrana zdraví občanů. Pandemie covid-19 představuje závažné nebezpečí pro lidské zdraví a může vést k vážnému ohrožení života a zdraví lidí. Vyhlášení stavu legislativní nouze umožnilo vládě přijímat opatření k minimalizaci rizika šíření viru, omezení výskytu infekce. Stav legislativní nouze umožnil vládě vydávat nouzová opatření, která mají minimalizovat riziko šíření viru a omezit výskyt infekce. Tato opatření zahrnovala uzavření škol, obchodů, restaurací a dalších veřejných míst k omezení volného pohybu a omezení počtu lidí na veřejných místech.

Připravenost zdravotnického systému. Dalším důvodem pro vyhlášení stavu legislativní nouze byla připravenost zdravotnického systému na zvládnutí nárůstu počtu nakažených. Vyhlášení stavu umožnilo vládě přjmout opatření k zajištění dostatku lékařského materiálu, ochranných pomůcek a dalších potřebných zdrojů.

Zajištění bezpečnosti a rádu. Dalším důvodem pro vyhlášení stavu legislativní nouze bylo zabezpečení bezpečnosti a rádu v době mimořádné události. Stav umožnil vládě vydávat nouzová opatření, která mají minimalizovat riziko ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

Celkově lze říci, že důvody pro vyhlášení stavu legislativní nouze v České republice byly založeny na ochraně zdraví a bezpečnosti občanů v době mimořádné události spojené s pandemií covid-19. Stav legislativní nouze umožnil vládě rychle a efektivně reagovat na situaci a vydávat nouzová opatření, která mají minimalizovat riziko šíření viru, omezit počet nakažených. Tato opatření však zároveň mohou omezovat některá základní práva a svobody občanů, jako je právo na svobodu pohybu, právo na shromažďování nebo na podnikání. A proto závěrem bych rád uvedl, že jsem nikde neshledal byť velmi vzdálené podobné znaky při vyhlašování stavu legislativní nouze. Myslím, že valorizace starobrních důchodů to není, a proto nebudu hlasovat pro potvrzení stavu legislativní nouze, říká pan Richter.

Takže teďka, pane předsedající, já dávám procedurální návrh na přerušení schůze do 21. března 2023 v 9 hodin. Díky za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Dobrý večer, nebo spíš noc, všem. Takže vnímám to, že budeme hlasovat o procedurálním návrhu 21. 3. do 9 hodin přerušení schůze. Je zde protinávrh.

Poslanec Petr Letocha: Dobré ráno, vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Rád bych dal protinávrh a rád bych tuhle schůzi přerušil do 3. 3. do 1.35 hodin. Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Takže zde máme protinávrh do 3. 3. 1.35 hodin. Je zde žádost o odhlášení, takže já vás tímto odhlašuji a prosím, abyste se přihlásili. Další protinávrh? Ano.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Já bych také rád přednesl protinávrh, jak nám to bylo tak hezky vysvětleno a ukázáno, jak se mají ty návrhy přednášet, v minulém jednání. (Velký hluk, výkřiky a bušení do lavic.) Můj protinávrh je, aby tato schůze... Pardon, nemohu přednést protinávrh, pokud je hluk v sále.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Ano, prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji panu předsedajícímu za možnost pokračovat v přednesení protinávrhu. Můj protinávrh je přeložit projednávání tohoto bodu schůze pouze o deset minut, tak, aby pokračovala schůze v 1.42 hodin, jestli to vidím správně. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Takže já zahajuji hlasování. (Neklid v sále. Hlas: Ježíšmarjá!) Budeme nejdříve hlasovat o přerušení o deset minut. Tak prosím?

Poslanec Jan Kuchař: Vážený pane předsedající, dovolte mi, abych předložil protinávrh, aby schůze pokračovala dál v 1.39 hodin.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Jedna třicet devět. Tak já zahajuji hlasování. Nejdříve 1.39 hodin.

Zahájil jsem hlasování. Kdo je pro? (Výkřiky a protesty. Výkřiky: Námitka proti postupu.) Nezlobte se na mě, jsou tady tři protinávrhy. Férově tady dávám třetí protinávrh. Tak prosím.

Poslankyně Jarmila Levko: Děkuji, pane předsedající. Já mám protinávrh, aby tato schůze pokračovala dnes, tedy 3. 3., a sice ve 2 hodiny.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Dvě nula nula. Ano, dobře. Prosím o protinávrh.

Poslanec Ondřej Lochman: Přeju vám pěknou více než půlnoc. Já bych chtěl podat námitku proti jednání předsedajícího. Já chápu, že je pozdě, pane předsedající, ale jestli neumíte jednací řád a neumíte (Protestní výkřiky v sále, bušení do lavic.) správně paragrafy, tak bych chtěl podat námitku proti vašemu jednání za jednotlivé kluby, protože když nevíte, jak tu schůzi řídit, tak je potřebné, abychom měli někoho jiného, kdo ten jednací řád přesně zná. Děkuji, a tímto je námitka podána.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Takže je zde námitka proti řízení. Ano, mám zaznamenáno. Jenom podotýkám, byly tři protinávrhy, třikrát jsem to zopakoval, předtím jsem několikrát gongoval. Měli jste tady dostatek poslanců, ale respektuji to, takže v tuto chvíli je zde námitka proti řízení.

To znamená, já dám hlasovat o námitce proti řízení.

Zahajuji hlasování a je zde námitka proti řízení schůze. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Takže hlasování 52, přihlášeno 139, pro bylo 77, proti 58. Výsledek: Přijato.

Já v tuhle chvíli nechám odhlasovat ještě protinávrhy a poté, není problém, se vystrídám tady s kolegy, ale ať dokončíme ten proces, co je zajetý.

Takže byl zde protinávrh přerušit do 2 hodin.

Takže já dávám hlasovat, kdo je pro přerušení do 2 hodin. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování 53, přihlášeno 140, pro byl 1, proti 127. (Zamítnuto.)

Dále to bylo přerušení do 1.39. Dávám hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 54, přihlášeno 144, pro 1, proti 135. Výsledek: Zamítnuto.

A nyní budeme hlasovat o protinávrhu na deset minut, to bylo do 1.42.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování 55, přihlášeno 145, pro 2, proti 134. (Zamítnuto.)

Pak zde byl návrh na 3. 3. do 1.35 hodin, ale to už ztrácí smysl, protože už máme 1.37 hodin. Takže je zde ten úplně původní a ten byl do 21. 3. do 9 hodin.

Zahajuje hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování 56, přihlášeno 145, pro bylo 61, proti bylo 82. Výsledek: Zamítnuto.

Tím jsme vyčerpali všechny protinávrhy a návrhy. Já se domluvím. (Konzultace mimo mikrofon.) Rozumím, jsme domluveni. Domluvili jsme se na tom, že budu pokračovat, protože hlasování... (Protesty z pléna.) Hlasování nebylo proti postupu předsedajícího, ale proti postupu obecně, říkám-li to správně, to znamená v tuto chvíli... (Protesty z pléna.)

Tak máme tady faktické poznámky, tři faktické poznámky, potom budou přednostní práva. Takže já začnu těmi faktickými. Prosím, pan poslanec Haas. Tak to byl omyl. Pak je tady paní poslankyně Voborská – rovněž ne. Pak je zde faktická – paní poslankyně Ožanová. Je tam faktická? Ano, tak prosím paní poslankyni.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Vážený pane místopředsedo, vážené kolegyně, vážení kolegové, pan Lochman tu předvedl něco sice krásného, řekl námitku proti tomu, jak kolega Havlíček, vaším prostřednictvím, pane Havlíčku, vede tuto schůzi, akorát neřekl, kromě toho, že údajně porušuje jednací řád Poslanecké sněmovny, v čem to má spočívat, a vy jste řekli ano. Vy jste tu ťukali jak blázni do lavic. Ale můžu vám říct, že to odhlášení proběhlo předtím, než se začalo hlasovat. Kdybyste tu byli, tak byste věděli, že to odhlášení již proběhlo. Takže to bylo opravdu zbytečné. Promiňte, toto bylo opravdu nevhodné a já dodnes nevím, o čem jste nechali hlasovat, v čem mělo to pochybení spočívat. Podle mě spočívalo v tom, že jste nebyli v sále, ale ne v tom, že by byla špatně řízena schůze! (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stále zde nabíhají faktické poznámky a musím ty faktické vyčerpat. Je zde nyní pan poslanec Babka, poté pan ministr Jurečka a s přednostním se nám hlásí dva další. Takže pan poslanec Babka.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Vážený pane kolego Lochmane, vaším prostřednictvím, pane místopředsedo, já jsem pochopil, že jste se tam domluvili, že se panu místopředsedovi asi omluvíte, že jste pochybil v té své námitce, a že tedy bude moci pokračovat v řízení schůze. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další s faktickou je pan ministr Jurečka.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji moc. Tak ten rozpor v tom, jak postupoval pan předsedající, místopředseda Havlíček, byl v tom, že tady se prokazatelně vedle mě hlásili ještě tři kolegové ještě předtím, než se začalo odhlašovat, měli zvednutou ruku, podívejte se na kamerový záznam, pan předsedající jim neumožnil, aby oni přednesli své protinávrhy. V tom byl ten rozpor. Na rozdíl od toho, jak pan předsedající postupoval před několika hodinami, kdy dal prostor, aby se načetly všechny protinávrhy, tak v tomto případě to neudělal. To byl ten problém, na který tady bylo upozorněno. (Potlesk některých poslanců.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Jenom podotýkám, bylo to až poté, co už jsem (nesrozumitelné) třetí a já jsem začal hlasovat. Tak pan poslanec Fiala. Pan předseda Fiala.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, já myslím, že jsou zde zbytečně horké hlavy a že je potřeba to trochu zklidnit. Takže já žádám o přestávku na poradu poslaneckého klubu hnútí SPD v délce 30 minut. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vyhlašuji přestávku do 2 hodin a 13 minut.

(Jednání bylo přerušeno v 1.43 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 2.13 hodin.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Pokračujeme po přestávce. Mám zde ještě tři faktické poznámky, ale nevím, jestli platí, takže se táži paní předsedkyně Schillerové? Není zde. Takže další byla paní poslankyně Malá. Platí faktická? Máte slovo.

Poslankyně Tat'ána Malá: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych se ještě ráda vrátila k té situaci, která tady nastala...

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poprosím o klid v sále, ať se slyšíme.

Poslankyně Tat'ána Malá: ... která tady nastala před přestávkou. Já jsem se chtěla zeptat pana ministra Jurečky. Pane ministře, nebyla náhodou ta situace, která se tady odehrála, nestalo se, že se vás hlásilo příliš mnoho, jak říkala vaše paní předsedkyně Markéta Pekarová Adamová?

Místopředseda PSP Karel Havlíček: S další faktickou se hlásil pan poslanec Babka. Táži se, jestli platí. Ano, platí. Poté s faktickou pan ministr Jurečka. Máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Já se také vrátím k tomu, co se tady stalo. Možná rovnou odpovím kolegyni Malé, protože pan ministr Jurečka tady řekl, abychom se podívali na ten kamerový záznam. Tak já jsem se na něj podíval. On zde řekl, že ve chvíli, kdy pan místopředseda nechával odhlašovat, že se tedy hlásili kolegové. Nehlásili se. Hlásil se pouze kolega Michálek, který dostal prostor, poté už bylo řečeno, že by se mělo hlasovat, přihlásil se další pan kolega a potom se stalo to, že tady stál pan kolega Lochman, který pak vznесl tu námitku. A přihlásil se až ve chvíli, kdy už bylo zahájeno hlasování a kdy bylo jasné a zřetelně řečeno, o jakém protinávrhu se bude hlasovat. Takže vás nebylo mnoho. Ale dobré, dejme tomu. Mně jde o to, že před dvěma dny jsme tady zažili daleko horší situaci, a v tu chvíli jste námitku proti postupu předsedajícího nevznesli. A my jsme ji vznesli. Ani jste pro ni nehlasovali. A to byla úplně jiná situace, protože my jsme tady jasně a zřetelně stáli, jasně a zřetelně jsme se hlásili o protinávrhu. Podívejte se na ten záznam. Opravdu to je tak, jak říkám já. Děkuji. (Potlesk některých poslanců.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Další přihlášený s faktickou poznámkou je pan ministr Jurečka.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Já jsem tady u té situace stál a vy jste tady správně popsali to, že se hlásil kolega Michálek v době, kdy pan předsedající dal nechat odhlásit a dal hlasovat a už se ten kolega hlásil, hlásili se tady další dva kolegové, včetně mě se tady hlásili. A já jsem tady jasně řekl, že pár hodin zpět, a za to oceňuji postup předsedajícího, předsedající Karel Havlíček nechal tady vystoupit všechny ty, kteří se hlásili s dalšími protinávry. To byla principiálně stejná situace u stejného předsedajícího a ten před zhruba necelou hodinou při stejné situaci

principiálně se rozhodl postupovat jinak. Předtím to bylo ve prospěch jeho opozičních kolegů, v tento moment to bylo v neprospěch koaličních kolegů.

Takže si to vyhodnoťte sami. Já myslím, že to, jak se k tomu přistoupilo, nakonec se nechalo vyhovět načtení všech protinávrhů, hlasovalo se o nich a myslím si, že přestože je hodina poměrně brzká ranní, chápu, že tady jsou určité emoce, ale myslím, že by bylo dobré, abychom se vrátili k racionalitě jednání postupu této schůze. K tomu bych chtěl vyzvat. Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Já jenom podotýkám, já jsem se díval na to video a bylo to tak, že po třech, kteří se rádně přihlásili s protinávrhem, jsem nechal po několikátém gongu hlasovat, a přesně v momentě, kdy jsem nechal hlasovat, tak sekundu poté se přihlásil pan Lochman. Prosím, podívejte se na to video.

Paní poslankyně Peštová má další faktickou. Máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já bych chtěla zareagovat na pana ministra Jurečku. Ono to bylo tristní, jak jste dobíhali. My jsme se tady bavili, možná, jako je mi to líto, jako. Opravdu je to tak, jak říká pan předsedající. Tři dali protinávrh, pak doběhl pan Lochman, hystericky tady bouchal, že potřebuje mluvit, pak jste dobíhali postupně vy, nevím, jestli jste měli boty nebo jestli jste si je zavazovali cestou. V každém případě rozumím tomu, je to nepřijemný, prostě vzbudili jsme vás, my jsme tady seděli celou dobu, a postupně jste, pane ministře, dobíhali a hystericky jste začali dělat ty scény, které jste začali. Ale říkám, rozumím tomu, probudili jsme vás, my jsme tady celou dobu seděli.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Další s faktickou je pan poslanec Vondráček.

Poslanec Radek Vondráček: Já jsem přemýšlel, že zruším tu faktickou, ale to se tady ztratí. Já vítám výzvu kolegy ministra k racionalitě. Já s tím souhlasím. Jenom si prostě vzpomeňme, že cokoliv v téhle místnosti uděláte, tak se vám jednou vrátí. Jako nám to hlasování o tom EET. A už se nám to prostě vrátilo. A vám se to také všechno vrátí. A vy jste byli také v té opozici. Tak já prosím, tak si vzpomeňte, jaký to tady bylo, vy jste byli prostě minulé čtyři roky v opozici. Všechno, co řeknete, se vám vrátí. Mě by třeba zajímalo, jestli si po dnešku ještě budete stěžovat, že Andrej Babiš nechodí do práce. (Smích a potlesk.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Tím byly vyčerpány všechny faktické a můžeme pokračovat v rozpravě. Dalším z rádně přihlášených je pan poslanec Koten. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Radek Koten: Děkuji, pane předsedající. Vidím, že i ve 2 hodiny 20 minut ráno tady jsou poměrně humorné momenty, takže myslím si, že si to užijeme, protože chtěl bych tady odůvodnit pět pozmenovacích návrhů a zároveň se k nim tedy přihlásit. Takže já si to tady roztrídím a budu neprodleně pokračovat.

Začal bych tedy tím, že bych zdůvodnil u svého pozmenovacího návrhu, tedy návrh té úpravy. V bodě jedna v části první článek římská jedna § 67ca zní: 1. Při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 se nepoužije § 67 odst. 10 a 16; při tomto zvýšení se procentní výměry vyplácených důchodů zvýší tak, že procentní výměra důchodu se zvyšuje:

a) o 2,3 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje, a

b) o 1 470 Kč; jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první).

Bod 2. Je-li důchod upraven pro souběh s jiným důchodem nebo se vyplácí ve výši poloviny anebo se nevyplácí pro souběh s výdělečnou činností, upraví se při změně výše vypláceného důchodu, která souvisí s důvody úpravy důchodu, nebo při obnovení výplaty důchodu zvýšení procentní výměry důchodu podle odstavce 1, a to podle té výše procentní výměry důchodu, která náleží ode dne této změny nebo obnovení výplaty důchodu. Procentní výměry vdovských, vdoveckých či sirotčích důchodů se zvyšují, jen jestliže nebyly vyměřeny z procentních výměr důchodů zvýšených podle odstavce 1.

Nyní tedy dovolte, abych odůvodnil tento pozměňovací návrh. Vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, kterým se ex post, tedy retroaktivně, se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů je, kromě zjevné kolize s ústavními principy, hrubě asociální. Finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně. To je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprosto neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační opatření. Podle hloubkové studie projektu Neviditelní až 889 000 Čechů, tedy téměř milion a je to 10 % naší populace, patří mezi takzvané neviditelné seniory, tedy ty, kteří mají problém uhradit své živobytí, životní náklady a propadávají se systémem státní pomoci. To znamená, že se potýkají s osamělostí, příjmovou chudobou nebo rezignací na život. Právě důchod je pro drtivou skupinu seniorů klíčový. 86 % z nich je odkázaných pouze a přímo jenom na něj. Zatímco dříve trpěly chudobou jednotky procent seniorů, kteří žijí sami, tak dnes je to každý druhý. Zdražování nájmů, energií, potravin, léků dopadá na seniory více než na ostatní. Čím dál více z nich hrozí, že se ocitnou bez střechy nad hlavou nebo v dluzích. Inflace a růst cen energií se negativně promítá i do nákladů na žití v domovech pro seniory a zdravotně postižené. Klienti si zde nemálo připlácí za ubytování i stravu. Léčit tedy rozpočet na takto zranitelné skupině je tedy opravdu asociální.

Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodu o 11,5 %. Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční části, o které se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny jejich příjemce, což zachovává prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze záslužné složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem. A samozřejmě zároveň to mnohem výrazněji pomůže těm nízkopříjmovým důchodcům. Proto navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou se mají důchody valorizovat, o 1 470 korun. Já zároveň tedy, protože to mám seřazeno takhle za sebou, tak se přihlašuji tímto k tomuto pozměňovacímu návrhu a je veden jako sněmovní dokument 2022.

Nyní tedy odůvodním další návrh. Je to tedy opět návrh úprav. Za prvé v části první článek jedna § 67ca zní:

1. Při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 se nepoužije § 67 odst. 10 a 16; při tomto zvýšení se procentní výměry vyplácených důchodů zvýší tak, že procentní výměra důchodu se zvyšuje

a) o 2,3 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje, a

b) o 1 471 Kč; jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši. Je to tedy v závorce § 4 odst. 2 věta první.

A bod 2. Je-li důchod upraven pro souběh s jiným důchodem nebo se vyplácí ve výši poloviny anebo se nevyplácí pro souběh s výdělečnou činností, upraví se při změně výše vypláceného důchodu, která souvisí s důvody úpravy důchodu, nebo při obnovení výplaty důchodu zvýšení procentní výměry důchodu podle odstavce 1, a to podle té výše procentní výměry důchodu, která náleží ode dne této změny nebo obnovení výplaty důchodu. Procentní

výměry vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodů se zvyšují, jen jestliže nebyly vyměřeny z procentních výměr důchodů zvýšených podle odstavce 1.

Odůvodnění tohoto pozměňovacího návrhu. Vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, kterým se ex post retroaktivně, se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je kromě zjevné kolize s ústavními principy hrubě asociální, finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, tedy průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně, a to zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů je naprosto neúnosné a sociálně-ekonomicky likvidační opatření.

To znamená, že ti lidé, kterých se to týká, se potýkají s osamělostí, příjmovou chudobou nebo rezignací na život. A právě důchod je proti drtivou většinu seniorů klíčový, tedy 86 % z nich je odkázaných pouze a přímo na něj. Nemohou si nikde přivydělat. Zatímco dříve trpěli chudobou jednotky procent seniorů, kteří žijí sami, tak dnes je to každý druhý. Zdražování nájmů, energií, potravin, léků dopadá na seniory více než na ostatní. Čím dál více z nich hrozí, že se ocitnou bez střechy nad hlavou nebo v dluzích, a inflace a růst cen energií negativně ovlivňuje a promítá se do jejich životních nákladů, zejména v domovech pro seniory a zdravotně postižené. Klienti si zde již nemálo připlácí za ubytování i stravu. Rozpočet tedy léčit na takto zranitelné skupině lidí je naprosto asociální.

Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %, a tedy jednou z cest, jak tohoto stavu docílit kromě neschválení předkládané vládní novely, je její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o které se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny jejich příjemce. Zachovává to tedy prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, která je v nominálním vyjádření a stoupá s jejím růstem. Zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchodcům, a to si myslím, že bylo i deklarovaným cílem vlády, i když ve finále to tak není. Proto tedy navrhoji zvýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, a to o 1 471 korun. Zároveň se tedy k tomuto pozměňovacímu návrhu přihlašuji a je veden jako sněmovní dokument 2023.

Nebojte, už to nebude dlouho trvat, jedeme do finále. Takže za prvé návrh úprav: Za prvé. V části první článek jedna § 67ca zní:

Při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 se nepoužije § 67 odst. 10 a 16; při tomto zvýšení se procentní výměry vyplácených důchodů zvýší tak, že procentní výměra důchodu se zvyšuje

- a) o 2,3 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje, a
- b) o 1 472 Kč; jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši, a v závorce je § 4 odst. 2 věta první.

Je-li důchod upraven pro souběh s jiným důchodem nebo se vyplácí ve výši poloviny anebo se nevyplácí pro souběh s výdělečnou činností, upraví se při změně výše vypláceného důchodu, která souvisí s důvody úpravy důchodu, nebo při obnovení výplaty důchodu zvýšení procentní výměry důchodu podle odstavce 1, a to podle té výše procentní výměry důchodu, která náleží ode dne této změny nebo obnovení výplaty důchodu. Procentní výměry vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodů se zvyšují, jen jestliže nebyly vyměřeny z procentních výměr důchodů zvýšených podle odstavce 1.

Odůvodnění pozměňovacího návrhu. Vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, kterým se retroaktivně, se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů je, že tam je zjevná kolize s ústavními principy a je velmi hrubě asociální. Finančně poškozuje všechny důchodce s měsíčními penzemi nad 8 000 korun,

průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně. To je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprosto neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační opatření. Pokud by se toto opatření přijalo, tak by důchodci jenom v tomto roce s tímto průměrným důchodem přišli o zhruba 7 070 korun. Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %.

Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit je, kromě neschválení předkládané vládní novely, její úprava, resp. úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o které se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny jejich příjemce. Zachovává to prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem, a zároveň to mnohem výrazněji pomůže právě těm nízkopříjmovým důchodcům. Proto navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou se mají důchody valorizovat, o 1 472 korun. Zároveň se hlásím k tomuto pozměňovacímu návrhu, který je veden ve sněmovním systému jako sněmovní dokument 2024.

Dále tady máme další pozměňovací návrh, kdy tedy za prvé v první části článek jedna § 67ca zní:

1. Při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 se nepoužije § 67 odst. 10 a 16; při tomto zvýšení se procentní výměry vyplácených důchodů zvýší tak, že procentní výměra důchodu se zvyšuje

a) o 2,3 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje, a zároveň o

b) o 1 473 Kč; jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první).

2. Je-li důchod upraven pro souběh s jiným důchodem nebo se vyplácí ve výši poloviny anebo se nevyplácí pro souběh s výdělečnou činností, upraví se při změně výše vypláceného důchodu, která souvisí s důvody úpravy důchodu, nebo při obnovení výplaty důchodu zvýšení procentní výměry důchodu podle odstavce 1, a to podle té výše procentní výměry důchodu, která náleží ode dne této změny nebo obnovení výplaty důchodu. Procentní výměry vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodů se zvyšují, jen jestliže nebyly vyměreny z procentních výměr důchodů zvýšených podle odstavce 1.

Ještě tento návrh odůvodním. Vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, kterým se retroaktivně, tedy se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace způsobené mimořádnou inflací všech typů důchodů, je kromě zjevné kolize s ústavními principy hrubě asociální. Finančně tak poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně. To je tedy zejména v době astronomického zdražování, astronomické inflace pro důchodce u všech klíčových životních nákladů naprosto neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační a toto opatření opravdu je hluboce poškozuje.

Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodu o 11,5 %. Jako jedna z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě tedy neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční části, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny jejich příjemce, což zachovává prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude právě procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem. A zároveň to mnohem výrazněji pomůže právě těm nízkopříjmovým důchodcům. Proto navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, o 1 473 korun. Zároveň se k tomuto pozměňovacímu návrhu přihlašuji. Je veden v systému jako sněmovní dokument 2025.

A mám tu poslední pozměňovací návrh. Takže návrh úprav: Za prvé v první části článek jedna § 67ca zní:

1. Při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 se nepoužije § 67 odst. 10 a 16; při tomto zvýšení se procentní výměry vyplácených důchodů zvýší tak, že procentní výměra důchodu se zvyšuje

a) o 2,3 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje, a

b) o 1 474 Kč; jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první).

2. Je-li důchod upraven pro souběh s jiným důchodem nebo se vyplácí ve výši poloviny anebo se nevyplácí pro souběh s výdělečnou činností, upraví se při změně výše vypláceného důchodu, která souvisí s důvody úpravy důchodu, nebo při obnovení výplaty důchodu zvýšení procentní výměry důchodu podle odstavce 1, a to podle té výše procentní výměry důchodu, která náleží ode dne této změny nebo obnovení výplaty důchodu. Procentní výměry vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodů se zvyšují, jen jestliže nebyly vyměřeny z procentních výměr důchodů zvýšených podle odstavce 1.

Ještě tento návrh tedy odůvodním. Tento předkládaný vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění ex post, tedy zpětně, retroaktivně, se zpětnou účinností, mění právě podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů a je kromě zjevné kolize s ústavními principy hrubě asociální, finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, u těch nízkopříjmovějších, než je 8 000 korun, ten vládní návrh přidává nějakých 36 korun, což si myslím, že si tady pamatujeme ještě z dob pana ministra Kalouska.

Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodu o 11,5 %. Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho právě z těch parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny příjemce. Zachovává to prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá právě s jejím růstem, a zároveň to mnohem výrazněji pomůže právě těm nízkopříjmovým důchadcům. Proto navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou se mají důchody valorizovat, o 1 474 korun. K tomuto pozměňovacímu návrhu se tedy hlásím a je veden jako sněmovní dokument 2026. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A mám zde jednu faktickou a to je pan poslanec Bělor. Byla zde ještě paní poslankyně Pastuchová, ale ta to zrušila. Je zde ještě pan ministr Šalomoun, ale jenom se táží tedy, jestli pan Roman Bělor má zájem vystoupit s tou faktickou. Nikoliv, tak já ho odmažu a nyní rádně přihlášen s faktickou pan ministr Šalomoun. Máte slovo.

Ministr pro legislativu ČR Michal Šalomoun: Vážený pane předsedající, dámy a páновé, jenom taková glosa k tomu. Vy jste tady uváděl, pane poslanče, že je to ex post, retroaktivní, se zpětnou účinností. Já bych jenom chtěl říct, ted' úplně si nejsem jistý, jestli to jste to říkal s nějakým despektem. Na retroaktivitě v zásadě nic extra špatného prostě není, speciálně na té nepravé. To je koneckonců běžný efekt, že se přijímají nějaké návrhy zákonů, které zasahují do nějakých současných vztahů. To je v zásadě běžné, nicméně nikde zákaz retroaktivity v zásadě není, a pokud jste to tedy mysel s nějakým despektem, že je to něco nepřípustného, tak ty vaše návrhy jsou také retroaktivní.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za faktickou poznámkou. Žádná další není, takže další rádně přihlášenou je paní poslankyně Lucie Šafránková. Máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já vám přeji dobré ráno a na úvod mi dovolte říct, že mě strašně mrzí vůči našim důchodcům, že tady něco tak naprosto hanebného, jako je snížení zákonné valorizace, která sebere našim důchodcům peníze, na které mají nárok, vůbec probíráme. Vždyť je to opatření, které je neskutečně lidské (?), asociální a v procesu, který je dle mého protiústavní. Víte, co bude důsledkem toho, když tento asociální návrh na sílu přijmete? Bude to vážné ekonomické a sociální poškození našich seniorů, invalidů, vdov, vdovců a sirotků! Vždyť velká část důchodců dle statistických dat žije v příjmové chudobě a další tisíce do ní teď chcete poslat?

Jestli se máme bavit o nějaké změně valorizací do budoucna, pak jedině o tom, že zvyšování důchodů bude spravedlivě probíhat všem jejich příjemcům o stejnou finanční částku, tedy ze stejného základu. A nabízí se například o tu část průměrného důchodu, která bude odpovídat aktuálnímu růstu inflace. To je ostatně i obsahem jednoho z mých pozmenovacích návrhů. V praxi by to nyní znamenalo zvýšení všech důchodů zhruba o 2 200 korun měsíčně. Považuji za nepřijatelné a bezprecedentní, že vláda a Ministerstvo práce a sociálních věcí při přípravě návrhu zákona totálně ignorovalo sociální dialog a že vědomě v takto klíčové otázce obchází standardní legislativní proces na vládní i parlamentní úrovni. Nejde tady o žádné opatření mající za cíl reformu důchodového systému, ale čistě o úcelový krok zoufalé vlády, která ani neumí formálně sestavit rozpočet.

Valorizační mechanismus mimořádného zvyšování důchodů byl v minulosti do zákona o důchodovém pojištění zahrnut zcela vědomě proto, aby chránil důchodce, kteří již zpravidla jiné prostředky účinné obrany proti inflaci a před pádem do chudoby, než jsou příjmy z důchodů, nemají. Vůbec není pravda to, co nyní říkají někteří vládní politici, že tento valorizační mechanismus nepočítal s vysokou inflací. Naopak, počítal s jakoukoliv inflací a hlavně byl takto vědomě nastaven proto, aby se důchodci ve velkých počtech nestávali příjemci sociálních dávek, ale aby jim příjem z důchodů postačoval k důstojnému životu, protože si to dávno odpracovali. Proto není žádný věcný důvod k tomu tento mechanismus měnit.

Pokud jde o rozpor vládou navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem a otázkou legitimního očekávání důchodců ve vztahu k výši mimořádné valorizace, je zcela zásadní zejména to, že všechny rozhodné skutečnosti, které zakládají povinnost vlády provést jejím nařízením zvýšení důchodů, již dálno nastaly a je tak známo, odkdy a o jaké částky mají být důchody zvýšeny. Ministerstvo práce a sociálních věcí přesto v naprostém rozporu s tím s odstupem asi 14 dnů chce zákonné podmínky zpětně změnit, a přitom všichni dobře víme, že retroaktivita právní úpravy je podle konstantní judikatury Ústavního soudu nepřípustná. Namísto toho, aby vláda v příslušné lhůtě vydala prováděcí nařízení, kterým byla povinna zvýšit procentuální výměru všech důchodů o zákonem stanovenou výši, pokouší se o úcelovou a zpětnou změnu zákona, dle něhož má při tomto zvýšení důchodů postupovat, a to brutálním snížením zvýšení procentní výměry důchodů ze zákonem předpokládaných 11,5 % na 2,3 % a čtyři stovky a okrádá tím všechny důchodce s měsíční penzí nad 8 000 korun, což je něco úplně strašlivého.

Co tím vláda vlastně říká? Jaký tím vysílá signál? že měsíční důchod ve výši například 9 000 korun považuje za naprosto dostatečný a není jej třeba valorizovat dle zákona? že třeba osoba, která má důchod například 9 500 korun měsíčně, má pohodlnou finanční rezervu a může se uskromnit a přispět tak neschopné Fialově vládě na snížení deficitu státního rozpočtu? Vy už jste se naprosto odtrhlí od reality! Jde tak o definitivní razítka na potvrzení asociálního charakteru Fialovy vlády.

A nyní mi dovolte přihlásit se k mým sedmi pozměňovacím návrhům, které jsem podala. Ve sněmovním dokumentu číslo 2042 navrhoji vypustit z vládní novely změnu zákona o důchodovém pojištění a navrhoji zachovat stávající stav a způsob mimořádné valorizace, kde se zásluhová složka penzí zvyšuje na základě zjištěného růstu míry inflace ve sledovaném období, respektive na základě jeho přepočtu na takzvaný spotřební či nákupní koš důchodců, což je teď aktuálně o 11,5 %.

Ve sněmovním dokumentu číslo 2043 navrhoji změnu valorizačního schématu při řádné i mimořádné valorizaci, a to tak, že při jakékoli valorizaci se všechny důchody zvýší o stejnou částku, která se bude na základě růstu míry inflace vypočítávat z průměrného důchodu, což by nyní v praxi znamenalo zvýšení všech důchodů zhruba o 2 200 měsíčně.

V návrzích, které mají čísla sněmovních dokumentů 2037, 2038, 2039, 2040 a 2041 jde pak o navýšení pevné finanční částky valorizace, kterou navrhoje vláda na úrovni 400 korun pro každého příjemce důchodů, což je zcela neakceptovatelné. Proto navrhoji navýšení této pevné finanční částky, o kterou mají být všechny důchody valorizovány, a to následujícím způsobem: Ve sněmovním dokumentu číslo 2037 o 1 410 korun, ve sněmovním dokumentu číslo 2038 o 1 411 korun, ve sněmovním dokumentu číslo 2039 o 1 412 korun, ve sněmovním dokumentu číslo 2040 o 1 413 korun a ve sněmovním dokumentu číslo 2041 o 1 414 korun, což bude spolu s procentuálním zvýšením důchodů znamenat, že například důchodce s průměrným důchodem dostane přidáno zhruba o 1 770 korun měsíčně s tím, že nízkopříjmovým důchodcům značně pomůžeme, a to jak oproti vládnímu návrhu, tak i oproti současnemu stavu.

Já věřím, že tyto pozměňovací návrhy zvážíte, a to tak, že pro ně budete hlasovat pro. Děkuji vám předem za jejich podporu.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dalším z přihlášených je pan poslanec Karel Sládeček. Máte slovo.

Poslanec Karel Sládeček: Děkuji. Já se hlásím ke svým pozměňovacím návrhům vedeným pod čísla 1960, 1962, 1963, 1964 a 1965. Zdůvodňuji: Vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, který ex post, tedy retroaktivně, se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je kromě zjevné kolize s ústavními principy hrubě asociální, finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, průměrného důchodu pak o 1 010 korun měsíčně. To je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprostě neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační opatření. Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %. Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny jejich příjemce, což zachová prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem, a zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchodcům. Proto navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, o částky, jak jsem navrhl ve svých pozměňovacích návrzích. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím dalšího z přihlášených a to je pan poslanec Hrnčíř. Máte slovo.

Poslanec Jan Hrnčíř: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, lidé, kteří celý život pracovali a zasílali peníze do sociálního systému, mají nárok na

důstojný důchod, což je v naší republice dlouhodobým problémem. Současné důchody k zajištění kvalitního života naprosto nestačí. Již nyní žije velká skupina důchodců na hranici chudoby a současná inflace ve výši více než 19 % situaci samozřejmě dále zhorsuje. Lidem podražily potraviny, nájmy, energie, léky a mnoho z nich se ocitlo v bezvýchodné situaci. Pokusit se jim ubrat na zákonnému zvýšení důchodů je nemorální a nechutné.

Vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, kterým se ex post mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je kromě zjevné kolize s ústavními principy hrubě asociální, finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně. To je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprosto neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační opatření. Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %. Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny jejich příjemce, což zachovává prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem, a zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchodcům. Proto ve svých pozmenovacích návrzích navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány.

V pozmenovacím návrhu, který je veden v systému pod číslem 1971 navrhoji zvýšení o 1 455 korun, v pozmenovacím návrhu, který je veden pod číslem 1972, o 1 456 korun, v pozmenovacím návrhu, který je veden pod číslem 1973, o 1 457 korun, v pozmenovacím návrhu, který je veden v systému pod číslem 1975, o 1 458 korun a v pozmenovacím návrhu, který je veden pod číslem 1976, o částku 1 459 korun. Prosím o podporu mých pozmenovacích návrhů. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. S faktickou se hlásí pan poslanec Vondráček.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Sledoval jsem debatu na televizním okruhu. Omlouvám se, že tedy nereaguji bezprostředně. Než jsem se dobelhal, tak vystoupili další dva. Ale chtěl jsem reagovat na pana ministra. Jsem rád, že tady dneska nebdím zbytečně, že jsem se aspoň dozvěděl, že pan ministr je fanoušek nepravé retroaktivity a že o ní nemáme mluvit s despektem. Ale já bych se ho jednak potom rád zeptal, jestli by nám něco řekl tedy potom i k zásadě legitimního očekávání, co říká o ní. A rád bych tady odcitoval z té analýzy, kterou máme k dispozici, že přijetí právního předpisu, jímž dojde k výrazné změně nároku garantovaného dosavadním právním předpisem, který již dozrál, a právní následky tak nastaly a zároveň z hlediska časového i skončily, lze kvalifikovat jako pravou retroaktivitu. Já se tady bavím o pravé retroaktivitě.

Nárok na zvýšení procentní výměry vyplácených důchodů vznikl již naplněním zákonem o důchodovém pojištění předvídaných právních skutečností – srovnání § 67 odst. 3 a následující: Zpětná změna podmínek pro zvýšení procentní výměry vyplácených důchodů v mimořádném termínu nemůže obstát jako ústavně konformní, neboť je v rozporu s ústavním principem právní jistoty vyplývajícím z konceptu právního státu podle čl. 1 odst. 1 ústavy, srovnání například bod 145 nálezu Ústavního soudu ze dne 19. března 2011 sp. zn. 53/10. Konec citátu. Děkuji za reakci předem.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. S přednostním právem chce vystoupit pan ministr Šalomoun.

Ministr pro legislativu ČR Michal Šalomoun: Pokusím se nastínit svůj názor na legitimní očekávání. Vůbec on ten pojem se používá v různých významech, nicméně ten prapůvodní pojem vlastně vznikl u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku a vlastně ten štrasburský soud se tímto pojmem vypořádával vlastně s ochranou majetku podle dodatkového protokolu číslo jedna, který je tedy do češtiny přeložen tak, že každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek, nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva. Předchozí ustanovení nebrání právu státu přijímat zákony, které považuje za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut. A šlo o to, že se zdálo tak říkajíc velmi přísné tu majetkovou ochranu podle tohoto článku poskytovat jenom tomu majetku vyloženě, co máte fyzicky v ruce, a proto z toho principu legitimního očekávání se dovodilo, že tu samou ochranu by bylo možné vlastně poskytovat i řekněme nějakým jiným aktivům, eventuálně nárokům, pohledávkám. Z toho potom v rámci judikatury se vyvodilo, jak moc musí být ta pohledávka jistá, kde asi je jasné, že ta pohledávka, pokud by byla vlastně garantována nebo osvědčena nějakým individuálním aktem, v tomto případě jsme v důchodech, nějakým důchodovým výměrem, tak tam by to bylo asi jasné, že ta ochrana by tam poskytnuta byla, nebo pokud by byla na základě zákona, a v tom našem případě je to tedy takové nějaké řekněme nejjisté. Pan předkladatel, nebo vlastně koneckonců vláda šla tím asi nejopatrnejším možným způsobem, kdy v důvodové zprávě se uvádí, že o nějakém tom legitimním očekávání se vyloženě asi nedá mluvit, že pořád se počítá s tím, že vláda musí vydat teprve nějaké nařízení, a asi je legitimní, aby se eventuálně pokusila v tom mezidobí, než jí uplyne ta lhůta k vydání toho nařízení, se asi může pokusit tu právní úpravu změnit.

Ta vaše argumentace tím legitimním očekáváním, nebo jestli už ten nárok vznikl, náš postoj je, že ještě nikoliv, nicméně možná je trošku zbytečně akademická, protože pokud bychom tedy uznali to, že ten nárok vznikl, že to legitimní očekávání bylo dán, tak se v zásadě jenom dostáváme do režimu té ochrany podle Evropské úmluvy o lidských právech, podle toho dodatkového protokolu číslo jedna, protože ta ochrana tam má být tedy poskytnuta jako jakémukoliv jinému majetku, nicméně to ještě neznamená, že ta ochrana je absolutní a že se na tu ochranu nebo na ten majetek v zásadě nedá sáhnout. A vlastně ten soud ve Štrasburku dovodil, že sáhnout se na to samozřejmě dá, pokud je v tom nějaký legitimní důvod a dělá se to na základě zákona. Tolik vlastně ta mezinárodní právní ochrana.

Nicméně pokud se podíváte i na českou Listinu základních práv a svobod, tak tam to hříště je narýsováno, tak jak jsem tady předevčírem poslouchal projev Tomia Okamury, a opravdu tedy jsem souhlasil s nějakými pasážemi té příručky, co četl, že opravdu sociální práva jsou práva třetí generace, kdy ten jejich rozsah vlastně není dán na ústavní úrovni, ale je dán teprve nějakým zákonem, který je provádí. My se tady bavíme, že jsme v prostoru čl. 30 Listiny základních práv a svobod, kdy občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří, nicméně podrobnosti stanoví zákon. A pak jsme v čl. 41, kdy těchto práv je možné se domáhat pouze v rámci mezí těch zákonů, což znamená, že ty zákony a rozsah těchto práv jde samozřejmě měnit. Optimální by bylo je měnit samozřejmě nahoru, nicméně bychom si to asi všichni přáli, ale taková situace bohužel není, a možná přijde doba, kdy je budeme muset měnit i dolů, jako to třeba dělají v ostatních státech, nicméně ani to vláda v zásadě nedělá, ona je také mění směrem nahoru, akorát že trošku zdrženlivějším způsobem.

Takže tím chci říct, že i když bych přijal to, že tam legitimní očekávání a ten nárok je, tak stejně to neznamená, že to nelze zákonem upravit, a to je to, o co se tady teď snažíme. Pokud bych měl tady třeba uvést nějakou judikaturu Evropského soudního dvora v této oblasti, tak ta judikatura ukazuje, že pokud to opatření je takříkajíc dočasné, tak může jít v zásadě i dost dolů. A to my ani neděláme. My v podstatě akorát brzdíme ten nárůst, takže tady se nikomu na tu stávající hladinu důchodů v zásadě nesahá. Proto i ten přístup je poměrně velmi zdrženlivý

oproti jiným státům. Pokud byste se podívali na tu judikaturu Soudu pro lidská práva ve Štrasburku, tak byste to tam viděli.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, pokračujeme v jednání. Jako další faktickou poznámku má přihlášenu pan poslanec Radek Vondráček. Prosím.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Vážený pane ministře, ono je také 3:06. Já jsem si dělal poznámky, ale asi nebudu na všechno reagovat. Já s vámi nesouhlasím, to vás asi nepřekvapuje. To mi nebrání v tom, abych vám nepoděkoval, že jste vystoupil.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Budeme tedy pokračovat v řádných přihláškách v podrobné rozpravě. Nyní vystoupí pan poslanec Oldřich Černý, připraví se pan poslanec Jaroslav Foldyna. Prosím, máte slovo.

Poslanec Oldřich Černý: Děkuji za slovo, pane předsedající. Krásný pozdní večer. Dovolím si zde také odůvodnit mé pozměňovací návrhy, ke kterým se po krátkém zdůvodnění zároveň přihlásím.

Vládní návrh právě projednávané novely zákona o důchodovém pojištění, který se zpětnou účinností mění podmínky letošní červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je mimo zcela jasné kolize s ústavními principy hrubě asociální. Podle platné legislativy totiž vznikl na tuto mimořádnou valorizaci již nárok. Vláda chce tímto návrhem zákona vzít peníze všem důchadcům, kteří celý život poctivě pracovali, odváděli povinné odvody a kteří se nyní nemohou skoro vůbec bránit. Finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun. U průměrného důchodce je to o více než 1 000 korun měsíčně. To je zejména v současné době všeobecného zdražování naprostě neúnosné, a tudíž ekonomicky i sociálně likvidační opatření především pro tyto seniory. Nejvíce totiž zdražují právě základní potraviny, léky, bydlení a energie.

Podle současně platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %. Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení této předkládané vládní novely úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně tedy výše pevné finanční částky, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka by zůstala stejná pro všechny jejich příjemce. To zachová prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí. Tento v nominální vyjádření stoupá s jejím růstem a zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchadcům.

Proto ve svých pozměňovacích návrzích navrhoji navýšení této pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány. Tyto částky jsou uvedeny v mých důvodových zprávách v pozměňovacích návrzích. Doufám, že v zájmu více jak dvou milionů občanů, kterých se tato problematika týká, podpoříte jeden z mých pěti pozměňovacích návrhů, ke kterým se tímto přihlašuji. Jsou načteny v systému pod čísla 2044, 2045, 2046, 2047, 2048. Děkuji vám za podporu mých pozměňovacích návrhů.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: A já vám také děkuji, pane poslanče. Nyní tedy vystoupí pan poslanec Jaroslav Foldyna, připraví se paní poslankyně Vladimíra Lesenská. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji, pane předsedající, za slovo ve 3 hodiny 10 minut. Já bych tady načetl své pozměňovací návrhy k tomu zákonu, který tady stanoví valorizační

částku. Víte, když jsem si připravoval to vystoupení a ty pozměňovací návrhy, přemýšlel jsem, jak se ti důchodci mají, a inspiroval jsem se celou řadou mailů, kdy mi lidé psali, že jim nezbývá na zaplacení topení, že jim nezbývá na nájem, že jim nezbývá na jídlo. Hodně stížností tedy. Ale pak jsem narazil na jeden zázrak. Narazil jsem na zázrak, který paní Decroix, prostřednictvím vás, tady zveřejnila, toho svého dědu z Vysočiny, Václava P. Tak ten Václav P. je spokojený. Píše tady: Vidím to stejně jako ministr financí. Důchodci se nemají špatně. Já jsem se trápil s tím Václavem P. z Vysočiny. Říkám si, kolik takový Václav P. z Vysočiny může brát peněz, že jo, když je spokojený takhle a ještě se nechá fotit tu v Anglii, tu v Německu, jednou v Čechách? (Pobavení a potlesk zleva.) Ten Vašek P. A tak jsem si říkal, ale to je jedinec, protože víc důchodců se na mě obrátilo, že se jim žije špatně.

Já žiju v tom kraji, tam je hodně těch vyloučených lokalit, my jsme takový zapomenutý kraj trošku a žije se jim tam špatně. Tak já jsem se rozhodl, vy jste to ponížili o těch 1 000 korun, tak já jsem se tedy rozhodl, že navrhoju navýšit tu pevnou finanční částku, o kterou se mají důchody valorizovat, a připravil jsem tady pět pozměňovacích návrhů, a to číslo 2004, 2005, 2006, 2007, nakonec 2008. K tému návrhům se tady hlásím v podrobné rozpravě a chtěl bych tedy v těch návrzích vrátit tu částku k těm původně navrženým valorizačním hodnotám. Říkám, nedívám se na toho dědu z té Vysočiny, protože fakt nevím, kolik může děda z Vysočiny brát, ale je to dobrý marketingový tah. Takhle podobně se nechali nachytat lidé na různé klamavé reklamy, teď se o tom hodně mluví. Vy jste si naběhli. Já jsem vás nechtěl takhle trápit, ale děda z Vysočiny, to mě tedy vzalo. Tak děkuju. Já se tady hlásím k těm pozměňovacím návrhům. To je všechno, nebudu vás ani já trápit. Děkuju vám. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Nyní tedy rádně přihlášená paní poslankyně Vladimíra Lesenská, připraví se paní poslankyně Iveta Štefanová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážení zástupci vlády, vážené kolegyně, kolegové, nacházíme se v podrobné rozpravě druhého čtení vládního návrhu změny zákona o důchodovém pojištění, ve sněmovním tisku 392, ve které předkládám pět pozměňovacích návrhů. Jsou evidované v systému a po jejich zdůvodnění se k nim přihlásím.

Mimořádná valorizace důchodů v červnu 2023 – vyslechli jsme si tady množství důvodů, kterými jsme my, opoziční poslanci, argumentovali a nesouhlasili se zkráceným projednáváním tohoto tisku v legislativní nouzi. On byl tento návrh zákona projednáván raketovou rychlostí již v připomínkovém řízení, do kterého byl zaslán v délce jednoho dne k zaujetí a zpracování stanoviska bez standardního připomínkového řízení a posouzení Legislativní radou vlády. Akceptovat to lze opravdu jen v mimořádných případech, jako byla nedávná epidemiologická opatření, nikoliv u samoučelně prováděných změn, které se navíc zásadně dotýkají sociálních práv občanů. Navíc tak nebyl krom jiného naplněn požadavek § 320 odst. 1 zákoníku práce, podle kterého se návrhy zákonů týkající se důležitých zájmů pracujících projednávají s příslušnými odborovými organizacemi a organizacemi zaměstnavatelů.

Důvodová zpráva k návrhu tohoto zákona, ke sněmovnímu tisku 392, se ani nesnaží zamaskovat skutečnost, že důvodem navrhované změny je snaha o snížení letošního schodku státního rozpočtu. Rozpočet pro letošní rok totiž s výdaji kapitoly 313 – MPSV na letošní červnovou valorizaci nepočítá. Tuto skutečnost považuji za velmi hrubou chybu, na kterou byl ministr financí při projednávání zákona o rozpočtu na letošní rok mnohokrát upozorňován. K vysokému růstu cen docházelo po celý loňský rok. Ostatně to uvádí i sama důvodová zpráva a také dle oficiálních prognóz Ministerstva financí z druhé poloviny roku 2022 byla vysoká inflace očekávána. Abych byla přesná, tak důvodová zpráva k projednávanému tisku říká, že navrhovaná změna zákona má – cituji – reagovat na nečekaně rychlý cenový vývoj ve druhém pololetí roku 2022 a zejména v lednu letošního roku, přičemž takové zvýšení – opět cituji – vyžaduje alokaci prostředků státního rozpočtu v rozsahu, který není v současné době možné

satuřovat. Tomuto konstatování hrubě odporuje výrok pana ministra Stanjury, kdy se ve veřejném prostoru nechal o víkendu slyšet, že rozpočet valorizaci v původní výši zvládne.

Navíc fakt, že již v této chvíli nastaly rozhodné skutečnosti, které zakládají povinnost vlády provést nařízením valorizaci, je logický. Neodehrálo se žádné nečekané překvapení, a je tak naprosto jasné, odkdy a o jaké částky mají být důchody zvýšeny. Pravidla nelze měnit zpětně podle toho, jak se zrovna hodí nebo nehodí. Nejen podle mého názoru je nutné dodržet zákonem stanovený způsob valorizace důchodů. Nelze změnit retroaktivně parametry tak, aby výsledek výpočtu procenta valorizace byl razantně nižší, to je 2,3 % namísto 11,5 %.

Krom možnosti, že předkládanou vládní novelu a její úpravu neschválíme, je další cestou, že upravíme jeden z jejích parametrů, a to konkrétně výši pevné částky, o kterou se důchody od června zvýší. Tato částka zůstane stejná pro všechny příjemce důchodů. Zachová se tak prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem, a zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchodcům. Uvedené zdůvodnění se týká všech mých pěti písemných pozměňovacích návrhů, které jsem do systému vložila 26. února letošního roku.

Svým pozměňovacím návrhem číslo 2011 navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, o 1 475 korun. Abych se co nejvíce držela přiblížení k jedenáctiprocentnímu navýšení, dalším svým pozměňovacím návrhem, číslo 2012, navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, o 1 476 korun. Pozměňovacím návrhem číslo 213 navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, o 1 477 korun. Pozměňovacím návrhem číslo 2014 navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, o 1 478. A konečně svým posledním, pátým pozměňovacím návrhem, číslo 2016, navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, o 1 478 korun. Tímto se ke všem těmto pozměňovacím návrhům vloženým do systému hlásím a doufám, že některá z navržených částeck kolegyně a kolegy z vládních lavic zaujmě natolik, že pro něj zvednou ruku. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně. Jako další vystoupí paní poslankyně Iveta Štefanová a připraví se pan poslanec Jiří Kobza. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Iveta Štefanová: Také děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Tímto se přihlašuji k pozměňovacím návrhům, které jsou v systému na načteny jako sněmovní dokumenty číslo 1983, 1986, 1989, 1990 a 1991. Vzhledem k tomu, že neproběhla obecná rozprava, dovolte mi, abych své pozměňovací návrhy krátce odůvodnila.

Současně platný zákon o důchodovém pojištění garantuje navýšení důchodů při významném růstu inflace mimořádnou valorizací. Vládní návrh novely tohoto zákona podmínky pro tuto mimořádnou valorizaci mění pro všechny typy důchodů, a to se zpětnou účinností. Ta mimořádná valorizace byla uzákoněna a v návaznosti na enormní nárůst inflace v minulosti jako pojistka adekvátního navýšení důchodů v takové situaci, neboť pravidelná rádná valorizace je v tom případě nedostatečná. Současný zákon tedy garantuje zvýšení důchodu vždy, když dojde k růstu inflace nad určitou mez v určitém časovém úseku. To znamená, že již v době uzákonění mimořádné valorizace existoval předpoklad, že se situace s nepříznivým vývojem výše inflace a plošného zdražování může a bude opakovat. V současnosti nedošlo tedy k ničemu, co vláda nemohla předpokládat, a nemá tak legitimní důvod k takto radikální změně.

Vláda v obhajobě svého kroku hovoří o nutné mezigenerační solidaritě. Měnit podmínky legitimně očekávaného příjmu, navíc zpětně, v době zdražování potravin, energií, léků i nákladů na bydlení lidem, kteří celý život pracovali a rádně platili daně nebo pro svůj zdravotní stav pracovat nemohou, je naopak hrubě nesolidární. Podmínky stanovené zákonem

pro mimořádnou valorizaci důchodů jsou splněny, a vláda má tedy povinnost navýšit v červnu tohoto roku zásluhovou složku důchodů o 11,5 %. Předloženou novelou se vláda pouze chce své povinnosti vyhnout.

Vláda argumentuje ve své důvodové zprávě i ochranou příjemců nízkých důchodů, fakticky se to ale týká jen těch, jejichž důchod je do 8 000 korun měsíčně, a všechny ostatní tím finančně poškozuje. Jednou z cest, jak tuto nespravedlnost napravit kromě neschválení předkládané novely, je její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky. Proto navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být všechny důchody valorizovány, a to v několika různých výších v jednotlivých pozměňovacích návrzích. A tímto vás poprosím o jejich podporu. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně. Nyní tedy vystoupí pan poslanec Jiří Kobza, připraví se pan poslanec Zdeněk Kettner. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Kobza: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dobré ráno. Já mám zde pět pozměňovacích návrhů za sebe a pět pozměňovacích návrhů kolegy Bašty, který je nemocen a poprosil mě, abych je zde prezentoval a přihlásil se k nim.

Nicméně předem bych rád uvedl, protože nebyla možnost vystoupit v obecné rozpravě, tak bych rád krátce uvedl důvody. Já bych rád tyto pozměňovací návrhy přednesl právě vzhledem k návrhu vlády Petra Fialy na pomoc našim seniorům, invalidům, vdovám, vdovcům, sirotkům. O jakou pomoc jde? Jde o pomoc učít je samostatnosti a snaze, jak ve vysokém věku a mnohdy v těžkém zdravotním stavu přežít ve stavu příjmové chudoby a stále rostoucích cen jejich základních životních potřeb, energií a nedostatku léků. Proto, aby vláda nastartovala naše důchodce k této aktivitě, se v rámci jejího sociálního darwinismu ve smyslu přežití nejsilnějších rozhodla jim sebrat každý rok více než 7 000 korun. Asi dospěla k názoru, že naši důchodci si žijí nad poměry. Sociologická data to potvrzují. Už v loňském roce žilo pod hranicí příjmové chudoby pouhých 43 % osamělých důchodců a od té doby jejich počet slabně vzrostl. Čili jde skutečně o nevhodnější dobu k tomu, zvýšit jejich tréninkovou zátěž a utáhnout šrouby. Jak si jenom dovolují dožít se důchodového věku a pak ještě požadovat po státu vyplácení důchodů, když v průměru pracovali, odváděli daně a pojištění celý aktivní život, tedy kolem 40 let?

Ale vážně. Už jen snaha protlačit omezení červnové valorizace důchodů v takzvaném stavu legislativní nouze je neuvěřitelná hrubost. Neexistuje žádný důvod, který by využití tohoto institutu opravňoval. Legislativní nouze se má podle jednacího řádu vyhlašovat pouze za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, což si nelze vyložit jinak, než že vláda zvýšení důchodů dle platné legislativy našim seniorům, kteří celý život dřeli, vdovám, vdovcům, sirotkům a hendikepovaným lidem, považuje za velkou hospodářskou škodu. To je opravdu odporné. Nestydíte se?

Dámy a páновé, o problémech nastavení důchodového systému a hlavně o problémech expandujícího státního dluhu víme léta. Všechny vlády od přelomu tisíciletí se sice ohánějí nutností reformy důchodového systému, ale současně se všechny vlády vyhýbají tomuto problému velkým obloukem, a proto i práce například Potůčkovy komise, která nabídla komplexní reformu propopulační reformy důchodů, vyšla vniveč. Vláda se chová stejně jako předchozí vlády, jako kdyby to zjistila až letos 10. února, poté, co statistický úřad zveřejnil nejnovější data o růstu inflace, a poté, co překvapivě zjistila, že je tu nějaký zákon o důchodovém pojištění, který obsahuje ustanovení o valorizaci důchodů, a to že má nějaká pevná pravidla.

Nemůžu se nezeptat, proč vláda nepřišla s dnešní novelou už loni v září? Ano, my bychom byli proti a snažili bychom se jejímu přijetí zabránit, ale aspoň by bylo jasno, museli

bychom vládě přiznat odvahu jít se svou asociální kůží a antihumanistickou podstatou na trh a neřešili bychom problém protiústavního postupu se všemi jeho riziky a dopady. Odpověď je zřejmá. Byly několikery volby, a kdyby s touto reformou přišla vládní koalice před volbami, můžeme předpokládat celkem reálně, že i výsledek těchto voleb, jak komunálních, tak senátních, tak i prezidentských, by byl nejspíš úplně jiný. Nejvíce však ze strany vlády ale nepůjde o čirou neznalost a zapomnětlivost. Mnohem spíš jde o její cynickou manipulaci s občany a o obětování důchodců politickým hrám kolem prezidentské volby, protože můžeme předpokládat, že kdyby vláda přišla s návrhem osekat valorizaci důchodů dříve, třeba na začátku roku, možná, že by se letos na Hrad chystal někdo úplně jiný a ne generál Pavel. Lze tedy klidně mluvit i o manipulaci, případně podvodu na voličích.

Zpátky k meritu věci. Proč vláda řeší, a ještě špatně, důsledky obrovské inflace, místo aby řešila její příčiny? Napadlo ji to někdy, zejména má-li k tomu i významné nástroje? Anebo bere inflaci jako danost, která jí přišla vhod, protože si z ní vezme to, co je pro ni dobré, to znamená masivní nárůst veřejných – a tedy vládních – příjmů, aniž by se o to podělila s vlastními potřebnými občany, a nechá ji běžet k novým vrcholům?

Další věc a další vládní lež je prý lednová meziroční a mezičísní inflace něčím, co nikdo nečekal. To snad nemůžou myslet vážně? Protože je to nesmysl. Měsíce mluví národní banka, statistický úřad a všichni realističtí ekonomové o tom, že inflace za rok 2022 se dotkne hranice 20 %. Takže pokud jste, dámy a páновé z vlády, skutečně nečekali takovou inflaci, tak jste nezodpovědní správci této země. Jste možná naivní snílci věřící na zázrak, ale pravý výklad bude asi jiný. Je smutné, že svou neschopnost přenášíte na lidi, kteří celý život pracovali pro Českou republiku a teď díky vám budou živořit za pár desítek korun na den, a to jim ještě část chcete sebrat.

K vládní novele o důchodovém pojištění podávám celkem pět pozměňovacích návrhů. V návrzích, které mají čísla sněmovních dokumentů 1942, 1943, 1944, 1945 a 1946, jde o navýšení pevné finanční částky valorizace, kterou navrhuje vláda na úrovni 400 korun pro každého příjemce důchodu. Jde o neakceptovatelné snížení valorizace o více než 1 000 korun měsíčně. Proto navrhoji navýšení pevné, fixní finanční částky, o kterou mají být všechny důchody, respektive jejich zásluhové složky, valorizovány významně více: ve sněmovním dokumentu číslo 1942 o 1 465 korun; ve sněmovním dokumentu číslo 1943 o 1 466 korun; ve sněmovním dokumentu číslo 1944 o 1 467 korun; ve sněmovním dokumentu číslo 1945 o 1 468 korun a ve sněmovním dokumentu číslo 1946 o 1 469 korun.

Nyní dovolte, abych se přihlásil k návrhům, které podal kolega Jaroslav Bašta pod číslem 2028, ve kterém navrhuje zvýšení částky na důchod o 1 435 korun. Návrh číslo 2023, kterým navrhuje zvýšení částky důchodu o 1 436 korun. Omlouvám se. Návrh číslo 2023, kterým navrhuje zvýšení částky důchodu o 1 437 korun. Moment. (Reakce u stolku zpravodajů.) Ne, to je Bašta. Moment, omlouvám se. Omlouvám se. Přehlédl jsem se, protože jsou to cizí doklady, tak jestli dovolíte, vrátím se zpátky. Omlouvám se, přece jenom čas pokročil už trochu.

První návrh je sněmovní tisk 392 a byl pod číslem 2028. Druhý, který byl pod číslem 2029, sněmovní tisk 392. Třetí byl pod číslem 2030, sněmovní tisk 392. (Reakce u stolku zpravodajů.) Je tam? Dobře. Další byl pod číslem 2031, sněmovní tisk 392. A poslední byl 2032, sněmovní tisk 392. Ano? V pořádku? (Reakce u stolku zpravodajů.)

Ne, já jich mám pět a kolega jich má taky pět, takže deset by jich mělo být celkem.

Pane předsedající, ještě bych rád měl procedurální návrh na odročení tohoto bodu do 20. března tohoto roku.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Poprosím vás – 20. března? 20. 3. letošního roku. Ano? (Poslanec Kobza: Ano, děkuji.) Dobře. Děkuji vám.

Vzhledem k tomu, že se jedná o procedurální návrh, je možné podávat pouze protinávrhy proti tomuto procedurálnímu návrhu. Dobře. V tom případě jako prvního jsem viděl pana předsedu Výborného. Pane předsedo? (Velký rozruch v sále.) Pane předsedo, hlásil jste se s protinávrhem? Poprosím vás, kolegové, o klid. Prosím. Váš protinávrh.

Poslanec Marek Výborný: Děkuju, pane místopředsedo. Byl bych rád, kdybych mohl v nějakém rozumném hlukovém prostoru tady přednést svůj protinávrh k tomu, co jste tady říkal. Přiznám se, že tedy dneska jsme 3. března 3.36, ale rozumím tomu návrhu pana kolegy Kobzy. Já jsem moc nerozuměl tomu, co tady přednášel předtím, protože se v tom trochu zamotal. Ale dobře.

Já tedy k jeho návrhu, abychom projednávání bodu novela zákona o důchodovém pojištění, sněmovní tisk...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Poprosím vás o protinávrh, pane předsedo. Poprosím vás o ten protinávrh. Viděl jsem ještě minimálně další dvě přihlášky. (Hluk v sále.)

Poslanec Marek Výborný: Poprosil bych, pane místopředsedo, jestli byste vedl sněmovnu ke klidu, abych mohl ten protinávrh přednést. Tak já to dokončím.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jednak poprosím levou stranu sálu o ztištění a poté poprosím vás, pane předsedo, o protinávrh. Dále registruji žádost o vaše odhlášení, což následně učiním. Požádám vás tedy, pane předsedo, abyste dal návrh jiného termínu odročení. Prosím.

Poslanec Marek Výborný: Ano. Raději to ještě zopakuji, pokud kolegové dovolí, abych mohl pokračovat. K návrhu pana poslance Kobzy z poslaneckého klubu SPD k tomu, abychom projednávání novely zákona o důchodovém pojištění odročili, a teď se přiznám, že nevím, co navrhoval, nicméně můj protinávrh, který dávám jménem pěti poslaneckých klubů – ODS, KDU-ČSL, TOP 09, hnutí STAN a Pirátská strana – je, abychom odročili jednání tohoto bodu do dnešního dne, do 3.40 tohoto jednacího dne. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Tedy dnes 3 hodiny 40 minut. Dále pan poslanec Havránek hlásí, že bude hlasovat s náhradní kartou číslo 27. Chci se zeptat, viděl jsem ještě jednu ruku zvednutou s nějakým protinávrhem? Nikdo se nehlásí. Dobře.

Všechny vás tedy odhlásím a požádám vás, abyste se přihlásili svými kartami. Paní poslankyně, jestli potřebujete náhradní hlasovací kartu, tak vás poprosím, abyste si ji šla vyzvednout a poté, co si kartu vyzvednete, abyste mi nahlásila náhradní číslo. Paní poslankyně Bělohlávková bude hlasovat s náhradní kartou číslo 36.

Chcete dát protinávrh proti tomuto návrhu? Pardon, zapnu vám mikrofon. Prosím.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Chci namítnout, že návrh je nehlasovatelný. Je 3.40. Tak abych tu nestál zbůhdarma, do 9 do rána. Děkuji za pozornost. (Smích v sále.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Dobře. Eviduji váš protinávrh, aby to bylo dnes v 9 hodin ráno. A souhlasím s vámi, že 3 hodiny 40 minut je návrh, který je v současné době již nehlasovatelný.

Nejprve tedy budeme hlasovat o protinávrhu pana poslance Vondráčka, aby tento bod byl přerušen do dnešního rána do 9 hodin.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 57, přihlášeno je 140 poslankyň a poslanců, pro návrh 54, proti 72. S tímto návrhem nebyl vysloven souhlas.

Nyní tedy dám hlasovat o původním návrhu a to je o přerušení tohoto bodu do 20. 3. letošního roku.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 58, přihlášeno je 141 poslankyň a poslanců, pro návrh 55, proti 85. Ani s tímto návrhem nebyl vysloven souhlas.

Budeme tedy postupovat podle přihlášených a budeme pokračovat v podrobné rozpravě. Nyní tedy vystoupí pan poslanec Zdeněk Kettner. Prosím, pane poslanče, máte slovo. Ještě poprosím vás, kolegyně, kolegové, byť jsem si vědom pokročilé doby, o ztišení, aby bylo dobře rozumět, co pan poslanec přednáší za návrhy. Prosím.

Poslanec Zdeněk Kettner: Děkuji za slovo, pane předsedající. Přeji všem krásné brzké ráno. Dovolte mi, abych přednesl a přihlásil se ke svým pozměňovacím návrhům, které i zdůvodním.

Mé pozměňovací návrhy se týkají vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk 392. Můj návrh úprav je následující.

Za prvé. V části první článek 1 § 67ca zní: Za prvé. Při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 se nepoužije odst. 67, odst. 10 a 16. Při tomto zvýšení se procentní výměry vyplácených důchodů zvýší tak, že procentní výměra důchodu se zvyšuje a) o 2,3 % procentní výměry důchodů, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje, a b) o 1 464 korun, jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši, vzávorce § 4 odst. 2 věta první.

Za druhé: Je-li důchod upraven pro souběh s jiným důchodem nebo se vyplácí ve výši poloviny anebo se nevyplácí pro souběh s výdělečnou činností, upraví se při změně výše vypláceného důchodu, která souvisí s důvody úpravy důchodu, nebo při obnovení výplaty důchodu zvýšení procentní výměry důchodu podle odst. 1, a to podle té výše procentní výměry důchodu, která náleží ode dne této změny nebo obnovení výplaty důchodu. Procentní výměry vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodů se zvyšují, jen jestliže nebyly vyměreny z procentních výměr důchodů zvýšených podle odst. 1.

Tolik znění úprav. A nyní odůvodnění mého pozměňovacího návrhu.

Vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, kterým se ex post, retroaktivně, se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je, kromě zjevné kolize s ústavními principy, hrubě asociální. Původní zákon měl za cíl chránit starobní důchodce před inflací a zachovat jím za celoživotní práci ekonomický standard v době, kdy kvůli svému věku a zdravotnímu stavu nemohou reagovat na aktuální ekonomickou situaci a hledat si aktivní práci. Finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně. To je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprostě neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační opatření.

Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %. Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o které se důchody od června zvýší, přičemž

tato částka zůstane stejná pro všechny jejich příjemce, což zachovává prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem, a zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchodcům. Proto navrhoji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány, o 1 464 korun. A toto je můj pozměňovací návrh – sněmovní dokument 2056.

Můj druhý pozměňovací návrh je téměř identický. Ale protože samozřejmě vždycky je lepší, když je z čeho vybírat, člověk má potom hnedka lepší pocit, takže můj druhý pozměňovací návrh je prakticky identický. Lišit se bude pouze částka, kterou ponížím o jednu korunu, to znamená o 1 463 korun, a je to sněmovní dokument 2057.

Třetí pozměňovací návrh, opět naprosto identický, opět upravena částka, ponížena o další korunu, konkrétně na výši 1 462 korun, a je to pozměňovací návrh 2058.

Čtvrtý pozměňovací návrh, opět naprosto identický, opět upravena výše navýšení na 1 461 korun, čili o jednu korunu ponížen, a je to sněmovní dokument 2059.

A poslední, pátý pozměňovací návrh, částka opět ponížena o jednu korunu, čili to navýšení je na výši 1 460 korun a pozměňovací návrh je sněmovní dokument 2060.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji vám, pane poslanče. Nyní s přednostním právem pan předseda Fiala. Prosím.

Poslanec Radim Fiala: Vážené kolegyně, kolegové, procedurální hlasování nám jako opozici nevyšlo, takže se musíme poradit. Dovolte mi, abych požádal o přestávku na poradu klubu hnutí SPD v délce 30 minut.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Dobре. V tom případě přerušuji jednání Poslanecké sněmovny do 4.20.

(Jednání přerušeno ve 3.50 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 4.20 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, čas určený na přestávku na poradu klubů, kterou si vzalo SPD, vypršel. My bychom pokračovali v dalších rádně přihlášených do podrobné rozpravy. Jako první tedy požádám paní poslankyni Karlu Maříkovou, připraví se pan poslanec Zlínský.

Poslankyně Karla Maříková: Prosím, děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych se chtěla přihlásit k 15 pozměňovacím návrhům, pět je mých, dalších pět Jaroslava Dvořáka a dalších pět Jaroslava Bašty, a to k vládnímu návrhu zákona o důchodovém pojištění, kterým chce vláda okrást důchodce, jednu z nejzranitelnějších skupin. A nejen ty, co se v produktivním věku podíleli na chodu státu, ale i zdravotně a tělesně postižené. I těm sebere peníze. A ještě k tomu zneužívá stav legislativní nouze. Moje pozměňovací návrhy jsou v systému načteny jako sněmovní dokument 1948, 1949, 1950, 1951, 1952; Jaroslava Dvořáka jsou načteny 2027. – Já vám to dám napsaný, když nebudete stíhat, v klidu, jo? Takže 2027, 2033, 2034, 2035, 2036; Jaroslava Bašty jsou 2028, 2029, 2030, 2031, 2032.

V České republice je necelých 2 000 400 příjemců starobního důchodu, z toho 889 000 je takzvaných neviditelných seniorů, téměř 10 % populace. To je téměř milion, kteří propadají tím sítěm státní pomoci. A tito lidé žijí vlastně pod hranicí chudoby, nemohou si dovolit třeba kupit maso, jedí čínské polévky, aby vyžili s tím málem, co jim zbyde, nemají třeba na to, aby si koupili oblečení, nebo když se jim rozbjíjí boty. Následkem toho je samozřejmě podvýživa

a zhoršení zdravotního stavu. Tito senioři se potýkají s osamělostí, příjmovou chudobou a rezignací na život. Ceny rostou, ale jejich příjmy zůstávají prakticky pořád stejné. Chtěli by si přivydělat, ale zjišťují, že potenciální zaměstnavatelé dávají přednost mladším uchazečům. Často tak pracují na černo, protože vědí, že je to pro ně jednodušší. Řada z nich si přivydělek dovolit nemůže, jelikož 86 % z nich je závislých na důchodu.

Tento návrh finančně poškozuje všechny příjemce důchodu s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně. To je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprosto neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační opatření. Proto jak já, tak moji kolegové navrhujeme pozměňovací návrhy, kde měníme pevné finanční částky, o které mají být důchody valorizovány. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Také vám děkuji. Nyní tedy pan poslanec Vladimír Zlínský a připraví se pan poslanec Radek Rozvoral. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážený pane předsedající, vážené dámy a pánové, dovolte, abych se tímto přihlásil k pozměňovacím návrhům, které jsou uvedeny pod čísly 1966, 1967, 1968, 1969 a 1970.

A nyní k odůvodnění k mým pozměňovacím návrhům. Vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, který mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je ve zjevné kolizi s ústavními principy a principem legitimního očekávání příjemců důchodů. Finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, s progresí směrem k příjemcům vyšších důchodových dávek, průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně. Je to sociálně-ekonomicky likvidační opatření zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů. Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodu o 11,5 %. Jednou z cest, jak toho stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o které se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny její příjemce, což zachová prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem. A zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchodcům. Proto navrhoji ve svých pozměňovacích návrzích navýšení pevné finanční částky o hodnoty, které jsou uvedeny v důvodových zprávách. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní vystoupí poslanec Radek Rozvoral a připraví se paní poslankyně Zuzana Ožanová. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, ve svém vystoupení bych se rád v rámci podrobné rozpravy ve druhém čtení vyjádřil k tomu, proč jsem předložil pět pozměňovacích návrhů k projednávané novele vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Důvod je zcela zásadní, neboť nesouhlasím s tím, jakou částku by po schválení této novely dostali ti, kteří v současné době pobírají ty nejnižší penze. Proto ve svých pozměňovacích návrzích předkládám navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány.

Jsou to právě příjemci těch nejnižších důchodů, kterých je dle údajů vedených Českým statistickým úřadem okolo 250 000, jejichž důchody činí méně než 14 000 korun. S takovou částkou se opravdu nedá vyžít. Pro většinu z těchto čtvrt milionu seniorů je to jediná forma jejich příjmu, se kterým musí každý měsíc vyjít. Tato vláda svou nečinností jim tento život ještě

navíc velmi ztížila, neboť nechala dopustit takový stav naší ekonomiky, jaký je, což ve finále vedlo k velké inflaci. Vlivem inflace tak dochází k růstu cenové hladiny u většiny zboží a služeb, v průběhu času se tak snižuje reálná hodnota měny, a tím pádem klesá její kupní síla. To znamená, že za jednu korunu si dnes koupíte méně zboží a služeb, než byste si pořídili včera. Podle (údajů) Českého statistického úřadu zveřejněných na webových stránkách e15.cz stoupla meziroční inflace v lednu v České republice na 17,5 %. Po prosincových 15,8 % se tedy jedná o další růst odrážející meziroční vývoj cen v České republice. Na ceny má vliv konec úsporného tarifu pro domácnosti, zdražilo i teplo, vodné, stočné a potraviny. K těm potravinám. Jedná se o základní potraviny, které senioři nakupují. Pryč jsou doby, kdy vajíčko stávalo do 2,50 a za 3 koruny bylo drahé. Totéž platí pro cukr. Kilo moučky i krystalu se dnes prodává za ceny přes 30 korun, někde dokonce až ke 40 korunám, ve slevě občas okolo 23 korun. Časy, kdy cenovky ukazovaly 10 či 12 korun, jsou nenávratně pryč. Tak bych zde mohl porovnat ceny všech potravin.

Dále uvedu příklad ze současnosti, kdy mi kolega říkal, že obstarává nákupy seniorce, která je odkázána na péči druhé osoby. Dala mu 100 korun na nákup, když požadovala litr mléka, čtvrtku másla a půlku chleba. Prý by mi přál vidět její reakce, když jí sdělil, že mu stokoruna na tyto tři základní potraviny nestačila. Její komentář zněl zcela výstižně – cituji: To jsem ráda, že se toho Pavel, její manžel, nedožil, neboť by ho určitě kleplo. Já už tady dlouho nebudu, tak to nějak přežiji. Jist mohu obden a ohřát se též moc nemohu, neboť mi koncem roku zálohу na plyn zvedli ze 4 000 na více jak 12 000 korun. Doma tak topím jen v jedné místnosti a v koupelně, kde udržuji teplotu 20 stupňů. Přes den sedím v kuchyni a mám na sobě dva silné svetry. Konec citátu. Zde si neodpustím poznámku, že rada předsedkyně Poslanecké sněmovny Markety Pekarové Adamové z TOP 09 o svetech byla vyslyšena, a to aniž by seniorka něco takového od ní kdy slyšela. Myslím, že tento příběh mluví za vše. Podobný osud prožívá mnoho dalších seniorů. Když kolegu dotyčná důchodkyně požádala, zda má nárok na nějaký státní příspěvek a jestli by jí to mohl zařídit, prý o tom slyšela v televizi, ona je nemohoucí a práce s PC jí nic neříká, tak to kolega začal zjišťovat. Na příslušném úřadu práce mu bylo sděleno, že o příspěvek si musí dotyčná požádat osobně nebo předat ověřenou plnou moc. Zde by opět musela zajít například na poštu.

K tomu doplním vyjádření vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen Českého statistického úřadu Pavly Šedivé, která uvedla pro ČTK – cituji: Ceny elektriny meziročně vzrostly o 36,4 %, zemního plynu o 87 %, vodného o 16,3 %, stočného o 30,3 % a tepla a teplé vody o 44,7 %. Konec citátu.

K projednávané novele vládního návrhu snižující výši valorizačního příspěvku musím uvést, že zásadním způsobem poškozuje všechny příjemce této sociální dávky, ale nejvíce ty, kteří pobírají tuto sociální dávku v minimální výši. V případě schválení této novely vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, tak přijdou důchodci v průměru o 1 000 korun měsíčně, což je zejména v současné době astronomického zdražování všech základních komodit, pro důchodce klíčových životních nákladů, naprostě neúnosné a sociálně-ekonomicky likvidační opatření. Dle platného a účinného zákona by měla proběhnout mimořádná červnová valorizace, a to formou zvýšení zásluhové složky důchodu o 11,5 %. To ale zapříčiní to, že na tom opět výrazně vydělájí ti, kteří pobírají nejvyšší důchody. Dle údajů z Českého statistického úřadu z celkového počtu 2 300 000 starobních důchodců pobírá tuto sociální dávku ve výši přes 20 000 korun okolo tří čtvrtě milionu důchodců.

Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny její příjemce. Mé předložené pozměňovací návrhy k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, v případě jejich schválení pomohou alespoň trochu všem nízkopříjmovým důchodcům. Navrhoji navýšit výši pevné finanční částky ve výši 1 425 korun, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny jejich

příjemce, čímž bude zachován i prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem a jehož výše by byla 2,3 %.

Prosím o podporu mých předložených pozměňovacích návrhů, ke kterým se tímto hlásím a které mají tato čísla sněmovních dokumentů: 1953, 1954, 1955, 1956 a 1957. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další v rozpravě vystoupí paní poslankyně Ožanová, následuje paní poslankyně Malá. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych si dovolila načít pozměňovací návrhy, a to čtyři, které jsem vložila do systému. Nicméně ještě před samotným načtením, tak jak mi ukládá jednací řád, bych je ráda krátce odůvodnila.

Samotné předložení tohoto zákona mě udivilo, ono už jsme o tom hodně mluvili, protože domnívám se, že se jedná o retroaktivní normu. Když má někdo nějaké očekávání, například u zvýšení důchodu, a nyní v průběhu snižovat se mi nejeví vhodné. A také jsem si vzpomněla přitom, když jsem přemýšlela, zda podat, či nepodat pozměňovací návrhy, na to, co tady zaznělo, když jsme se bavili o důvěře této vládě či nedůvěře v lednu letošního roku. Minimálně dva z kolegů z koalice tehdy pochválili svoji vládu za to, že zvýšila důchody. Byla to paní Eliška Olšáková, vaším prostřednictvím, paní předsedkyně, já si dovolím citovat, co řekla. Podarilo se ustálit ceny pohonného hmot, zvýšila se minimální mzda i starobní důchod, bylo zrušeno EET a naopak zřízena digitální a informační agentura. Na to jsem jí, já nebudu citovat celé, co jsem jí na to řekla, jsem jí oponovala, že zásluhou vlády není zákonná valorizace důchodů.

Posléze po páru vystoupeních vystoupil pan poslanec Petr Letocha. Mimochodem teď psal něco na Twitteru o tom, jak jsme strašní a podobně, ale proto se domnívám, že je vhodné citovat jeho výrok. Často slýchám, že vláda nepomáhá našim občanům, a to je lež. Jen v minulém roce se třikrát zvýšily důchody, navíc vláda zavedla 500 korun měsíčně k důchodu za každé vychované dítě. Na to tentokrát zareagovala moje kolegyně, vaším prostřednictvím, Jana Pastuchová, která opět panu poslanci vysvětlila, že zákonná valorizace není zásluhou vlády, to je pravda, ale snížení zákonné valorizace nebude teď jenom zásluhou vlády, ale i vaší, když pro to zvednete ruku. Takže jenom abyste věděli, že ještě na začátku ledna některí z vašich kolegů chválili vládu, byť neoprávněně, protože vláda za to nemohla, že... ale svým způsobem mohla, protože k té inflaci také přispěla, takže ji pochválili. Samozřejmě vezměme si to, že důchodci jsou jednou z nejzranitelnějších skupin. Oni se opravdu nemohou bránit, a vy chcete takto postupovat.

Navíc, jak už i v minulém týdnu říkal, vaším prostřednictvím, paní předsedající, pan poslanec Juchelka, některí staví proti sobě třeba rodiny s dětmi a důchodce. To je opravdu nevhodné, dvě zranitelné skupiny lidí stavět proti sobě. Jestli se díváte, neholám čist celý proslov, jenom opravdu krátce ke zdůvodnění. A za mě především váš návrh je hodně nesystémový. Místo komplexnější úpravy je předkládáno něco takovým způsobem ad hoc. Nicméně samozřejmě budete se divit, ale já jsem poslouchala, i pan ministr Jurečka se k tomu tady už několikrát vyjadřoval a vysvětloval, takže samozřejmě jeho vyjádření jsem slyšela, nicméně s ním opravdu nesouzním.

Víte, když jsem se připravovala, tak ještě jsem měla název jedné kapitoly, měla jsem původně členěné celé odůvodnění do kapitol. A jedna kapitola, tam se mi ten název opravdu hodně povedl, měla zajímavý název: Kdo se dožije 68 let, vyhrál. Protože jsem rozebírala vaši důchodovou reformu a ve své podstatě hodláte snížit počet důchodců i tím, že zvýšíte hranici odchodu do důchodu. V určitém zdravotním stavu pracovat delší dobu znamená i to, že se s prominutím nemusí všichni toho důchodu dožít.

Další kapitolu jsem měla 80+, ale o tom jsem již hovořila v rámci faktických poznámek, protože jsem neměla moc času, abych se dostala k řádným projevům, tak to jsem již uváděla, že si mnozí z vás neuvědomují, jaký je rozdíl mezi důchodci, kteří jdou nyní do důchodu, a důchodci, kteří mají 80 let. Opravdu tam jsou závrtné rozdíly a tato skupina je ještě zranitelnější než ti, co mají přes 20 000. Oni přes těch 20 000 obvykle fakt nemívají. Myslím si, že by stálo za úvahu se tady touto skupinou zabývat.

Za mě, byť jste schválili legislativní nouzi, za mě, stále se domnívám, že legislativní nouze nenastala. Domnívám se, že děláte to, co chcete, ale ne to, co můžete, protože podle mě opravdu toto nemůžete. Nicméně bohužel místo toho, abychom jen pouze měli rozepře tady a vedli diskuse, tak nejspíš ty diskuse se přesunou na půdu Ústavního soudu, což není úplně vhodné. Bylo by dobré, abychom u dalších tisků vedli normální klasické diskuse a nemuseli potom řešit tyto situace jiným způsobem.

Já nyní ještě těsně předtím, než sdělím, jaké mám pozměňovací návrhy, dám návrh, který tady ještě nezazněl. Dávám návrh na zamítnutí tohoto tisku. A já se domnívám, že těch poznámek, proč dávám návrh na zamítnutí, jste slyšeli od mnoha mých kolegů hodně. Nebudu to opakovat, protože to bychom mohli opakovat několik hodin. Takže krátce, návrh na zamítnutí.

Nyní ke svým čtyřem pozměňovacím návrhům. Já přečtu odůvodnění všech návrhů, a potom uvedu, oč se více týká. Cílem mých pozměňovacích návrhů je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodu v mimořádném termínu v červnu roku 2023. Jsou-li, splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona. Pozměňovací návrhy mám pod čísly 2186... Tam v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částku 400 nahrazuji částkou 1 467 korun. Dále pozměňovací návrh 2187, kde v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka 400 korun nahrazuje částkou 1 538 korun. Dále pozměňovací návrh 2188, kde v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka 400 korun nahrazuje částkou 1 609 korun. A poslední pozměňovací návrh, pokud ještě nedám do systému další, 2189, kde v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka 400 korun nahrazuje částkou 1 680 korun.

Děkuji všem, kteří ještě mají možnost a pozornost poslouchat naše projevy.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Váš návrh jsem si poznamenala. Paní poslankyně Malá nyní vystoupí. Následuje paní místopředsedkyně Dostálová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Tat'ána Malá: Dobré ráno. Děkuji za slovo. Přihlásím ke sněmovním dokumentům 2311, 2312, 2314 a za kolegu Honzu Richtera 2201, 2202, 2203, 2204. My jsme chtěli detailně odůvodnit tyto pozměňovací návrhy v obecné rozpravě, ale bohužel jste nám to znemožnili.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Dostálová, není přítomna. Pan poslanec Novák tedy následuje se svým vystoupením. Připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Novák: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Kolegyně, kolegové, dovolte mi, abych i já vám odůvodnil čtyři pozměňovací návrhy, se kterými vás následně seznámím. On totiž ten zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, je vlastně z dlouhodobého hlediska skutečně důležitým stabilizačním prvkem zákonodárného systému České republiky. A je to vzkaž českého státu svým občanům, že život až do jeho naplnění můžeme žít kvalitně a s dostatečným množstvím prostředků. Odchod do starobního důchodu je pro většinu našich obyvatel milník. Milník v tom, že takový člověk zpomaluje svůj života běh,

předává své místo mladším, ale má ještě síly na to, aby plnohodnotně žil a měl možnost svoje zkušenosti předávat. Odchod do starobního důchodu je také právo, nikoliv povinnost. Proto my mladší bychom měli udělat všechno pro to, aby našim rodičům a prarodičům bylo dobре, nestresovali se, zda si smějí koupit jeden nebo dva rohlíky, máslo nebo mléko a zda vůbec mají co jít a kde důstojně žít. Bohužel jsou mezi námi tací, kteří jsou shodou okolností i politiky pětikoalice, kteří si to podle všeho nemyslí. Je jim to jedno, jak se kdo má, hlavně když se mám dobре já. Mám proto pro naše důchodce, kteří mnohdy nepotřebují kromě důchodu nic, asi bohužel špatnou zprávu, ale nevím, snad, snad ne, snad se to nenaplní. To, pro co jste v roce 1989 ještě jako aktivní mladí lidé zvonili klíči, se začíná obracet proti vám.

Dámy a páновé, pojďme si tedy připomenout, za jakých okolností vzniká na důchod nárok. Pro nárok na starobní důchod je třeba splnit dvě podmínky, a to dosáhnout stanoveného důchodového věku a získat potřebnou dobu důchodového pojištění. Od roku 1995 funguje systém, který nastavuje očekávatelné podmínky pro důchodce v České republice. Očekávatelné podmínky. Přiznejme si, že reálně nikdo z našich seniorů tuto situaci neřeší a vždy jsou potěšeni, možná překvapeni, že dostanou nějakou korunu navíc a jsou schopni pokrýt náklady, které jim díky inflaci rostou. Je to systém pro nás, abychom nezapomněli.

Již mnoho let koluje střídavě vládou, odbornými komisemi a parlamentem informace, že právě systém z roku 1995 se vymyká kontrole a mandatorní výdaje státního rozpočtu to dlouhodobě neustojí. O tom věděla vláda už v období první velké krize na konci devadesátých let minulého století. To, co se chystá teď, je ale skutečně novinka. Vy jste se jako pětikoalice rozhodli, že peníze důchodcům prostě vezmete. To není krádež? Když žijete v nevědomosti a časem zjistíte, že jste o něco přišli. Asi ne. Tohle je normální loupež za bílého dne. Ostatně to tady mám černé na bílém. Přesně z vaší důvodové zprávy. Při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 se nepoužije § 67 odst. 10 a 16. Při tomto zvýšení se procentní výměry vyplácených důchodů zvýší tak, že procentní výměra důchodu se zvyšuje a) o 2,3 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje; b) o 400 Kč, jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů. Když si to shrneme, je to prostě v průměru 1 000 korun, letos tedy 7 000 na jednoho seniora a v dalším roce každý měsíc 1 000 korun.

Navrhovaná změna zákona o důchodovém pojištění reaguje na nečekaně rychlý cenový vývoj, říkáte. Nečekaně rychlý cenový vývoj. Jak reaguje? Jako že vám to sebereme, protože sami máme málo? Podle vašich výplatních pásků rozhodně málo nemáte. Jak to lidem chcete vysvětlit? Proč jste tedy nebyli i pro návrh, který tady byl, abychom si zmrazili také platy a šli příkladem?

Další citace z důvodové zprávy. Vlivem vysokého růstu cen je nutné provést zvýšení důchodů a příplatku k důchodu v mimořádném termínu v měsíci červnu 2023. Toto zvýšení vyžaduje alokaci prostředků státního rozpočtu v rozsahu, který není v současné době možné saturevat. Nevím, ale jestli jsem správně poslouchal pana premiéra, tak vlastně je. Tudíž je tady rozpor výroku pana premiéra a toho, co se píše tady v důvodové zprávě. A to mi trošku nejde do hlavy, proč to tak je. To, na co hráje tato vláda, jsou úspory. Vaše úspory, ne úspory vlády. Vaše úspory, úspory českých občanů, úspory České republiky, nikoli úspory vlády.

Nikde jsem neslyšel, kolik ušetří Ministerstvo financí nebo Úřad vlády na svém provozu. Nikde jsem neslyšel, kolik ušetří Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo pro místní rozvoj, naopak všude se dovídám o odměnách loajálních úředníků. Pak peníze někde chybějí. A komu nesebereme? Důchodcům?

Zpátky k důvodové zprávě, v níž opět překladatel říká, že navržená změna přinese úsporu výdajů na dávky důchodového pojištění. Podle navrhovaných pravidel bude zvýšení důchodů v mimořádném termínu představovat zvýšení výdajů státního rozpočtu všech plátců důchodců v roce 2023 o 15,4 miliardy korun, to jest o 19,9 miliardy korun méně než při zachování stávající úpravy. V roce 2024 by pak výdaje na důchody byly při schválení navrhovaných

pravidel zvýšeny o 26,4 miliardy korun, což je o 33,8 miliardy korun méně než podle současného právního stavu. Konec citátu. A teď, kdyby tu aspoň seděl i pan ministr financí, tak bych se ho zeptal, jestli z toho má dobrý pocit. Kde je to plus na straně příjmů? Kde je vyčíslené? Proč tam není? Proč se nebavíme o tom, že i reálné mzdy rostou, že se zvyšují i odvody? Kde to je? Kde je to číslo? Proč není?

Dámy a pánové, rozumím tomu, že nežijeme v jednoduché době. Rozumím tomu, že důchodový systém je potřeba změnit. Můžeme si tady vyčítat, za které vlády se to mělo udělat. Ale mohli jste ho změnit jako vlády koalice s ODS už dávno. Ale ono se to ani tehdy nehodilo, tak jako vy říkáte, že se to nehodilo nám. Není správné, abychom to tady jeden na druhého házeli, ale správné je sednout si k jednomu stolu a o reformě se férově bavit. Ne tak, jako když se k tomuto stolu schází pouze koaliční strany a opozice má zavřené dveře. Nicméně už jsem při jednání kolem tohoto zákona nebo návrhu zákona slyšel mnohokráte, že ty dveře se otevřou. Tak bych předpokládal, že už otevřené jsou.

Existuje skutečně jediná cesta a tou cestou je dohoda. Dohoda tady ve Sněmovně, ale také dohoda s občany. I vy všichni, příslušníci pětiparty, víte, že umíte pochopit skoro cokoli, pokud nejste postaveni před hotovou věc, což se vám asi často stává, a já to chápnu. Ne každý umí ve své partaji prosadit svůj názor. No a tohle přesně děláte dnes vy. Nás tady dneska možná ve finále přehlasujete, ubijete procedurami, prosadíte si svou. To samé zřejmě udělá Senát. Jak to posoudí pan prezident? Nevím. Možná bych mu napověděl, že důchodci tímto rozhodnutím nebudou mít podporu týlu ani vybavení na obranu.

Dámy a pánové, máme pořád ještě šanci to zastavit. Buď to zastavíme tím, že předloženou novelu neschválíme, nebo přijmeme jeden z mých pozměňovacích návrhů, které předkládám ve čtyřech variantách, a to – sněmovní tisk (dokument) pod číslem 2128 v částce 1 463 korun, sněmovní tisk (dokument) 2129 v částce 1 534 korun, sněmovní tisk (dokument) 2130 v částce 1 605 a konečně sněmovní tisk (dokument) 2131 – 1 676. Prosím, podpořte alespoň jeden z těchto pozměňovacích návrhů, případně zrušme a neschvalme předloženou novelu jako takovou, a uděláme nejlépe, jak budeme moci.

Tímto se tedy hlásím k sněmovnímu dokumentu 2128, 2129, 2130, 2131. Věřte, že tím, že vašim dětem, kterými se tady často někteří z vás ohánějí, že pro ně chceme něco ušetřit, zachovat, nechceme je zadlužit, tím, jak vašim dětem – i našim – ukazujeme, jak se chováme ke svým rodičům, přesně tak se ty naše děti budou chovat k nám. Zapamatujte si to, prosím. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan poslanec Vondráček, následuje pan poslanec Hendrych. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Já bych rád načetl dva pozměňovací návrhy. Je to pozměňovací návrh Radka Vondráčka k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojistění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk číslo 392. A pozměňovací návrh spočívá v tom, za prvé, v čl. I § 67ca odst. 1 se v písmenu b) částka 400 Kč nahrazuje částkou 1 558 Kč. Cílem pozměňovacího návrhu je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Dále bych chtěl načíst pozměňovací návrh poslance Radka Vondráčka k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojistění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk 392, který zní: za prvé, v čl. I § 67ca odst. 1 se v písmenu b) částka 400 Kč nahrazuje částkou 1 487 Kč. Odůvodnění je totožné jako u toho předchozího pozměňovacího návrhu. Předám písemně, já právě nevím číslo.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, já nezastírám, že moje pozměňovací návrhy jsou zoufalým činem zoufalého právníka, který pouze chce využít možnosti načíst pozměňovací návrhy, aniž by si dělal větší ambici, že tyto pozměňovací návrhy budou přijaty. Já dokonce si troufám předvídat, že možná nebudou ani samostatně hlasovány. Nechci být špatným prorokem, ale uvidíme. Nicméně já chci upozornit na dva okruhy témat.

Za prvé je to to, co jsem tady už říkal v rámci nočních debat, které jsme tu vedli s panem ministrem včera kolem půlnoci a předevčírem kolem půlnoci, totiž že se domnívám, že ty výdaje na zákonnou valorizaci jsou v podstatě ústavním výdajem a měly by mít nějakou prioritu, a to z toho důvodu, že jde o naplnění ústavního práva na to, že občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci dle čl. 30 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i při ztrátě živitele, které se v Čechách, na Moravě a ve Slezsku realizuje formou důchodu.

Valorizace důchodů je pak projevem materiálního pojetí aplikace základních práv a svobod. Materiální pojetí zabraňuje tomu, aby se ze základních práv a svobod nestala jen prázdná skorápká, konkrétně aby při nezměněné absolutní částce důchodu nedošlo díky inflaci k jejich radikálnímu snížení až vytunelování. Valorizace zajišťuje zachování základního práva na důchod ve stáří, invaliditě či při ztrátě živitele ve vztahu ke spotřebnímu koší tím, že se aktuální výše důchodu důchodců v peněžním vyjádření upraví s ohledem na reálný pokles hodnoty peněz způsobený inflací. Závěr tedy je, že ten valorizační mechanismus je naplněním základního práva, které ti lidé mají. Je právě otázka, jestli ta zákonná novela, která je navržena vládou k projednání ve stavu legislativní nouze, upravující vazbu valorizace důchodů na růst inflace, neohrožuje toto základní právo důchodců. Co je jisté – že ho v každém případě snižuje.

Druhým motivem pro podání pozměňovacích návrhů, poté co byla znemožněna obecná rozprava, je upozornit touto formou na rizika spojená s návrhem vlády České republiky, a to je porušení principu zákazu retroaktivity právní normy. V právní teorii se rozeznává pravá retroaktivita a nepravá retroaktivita. Ta pravá retroaktivita je definována jako případ, kdy zákonodárce zpětně zasahuje do skutkových stavů, které před platností právní normy započaly a také skončily, přičemž zásah je charakterizován tím, že se skutkovým stavem spojuje jiné právní následky, než které stanovila dosavadní právní úprava. Pak je nepravá retroaktivita, ta je dána tehdy, když zákonodárce zasahuje do skutkových stavů započatých v minulosti, ale ze staré právní úpravy nedokončených.

Ústavní soud ve své nálezové judikatuře uznává nepřípustnost pravé retroaktivity právních norem, když konstatoval, že její zákaz vyplývá ze zásady právního státu podle čl. 1 odst. 1 ústavy, k jehož znakům patří i princip právní jistoty a ochrany důvěry občana v právo. Obsahem tohoto zákazu jako ústavního principu zároveň není vyloučení jakéhokoliv zpětného působení právní normy, nýbrž pouze takového, jež současně představuje zásah do principu ochrany důvěry v právo, právní jistoty, respektive nabytých práv.

Uvedené zásady představují rovněž kritérium pro případné připuštění výjimek ze zákazu pravé retroaktivity, z nichž některé ve své dosavadní judikatuře konkretizoval i Ústavní soud například v nálezu 21/96, kdy uvedl, že o oprávněné důvěre v právo, to znamená ve stálost právního řádu, nelze uvažovat v případě, kdy právní subjekt musí, respektive musel, s retroaktivní regulací počítat. Myslím, že tohle opravdu není tento případ. Za takovou situaci označil působení právní normy stojící v příkrém rozporu se zásadními, obecně uznanými principy humanity a morálky, viz nález Ústavního soudu z 19. dubna 2011, o kterém jsme hovořili, 53/10. Porušení zákazu pravé retroaktivity považuje Ústavní soud za zásah do jedné z náležitostí materiálního právního státu ve spojení s principem ochrany oprávněné důvěry občanů v právo. Další ústavní nález – 27/9.

Přijetí právního předpisu, jímž dojde k výrazné změně nároku garantovaného dosavadním právním předpisem, který již dozrál, a právní následky tak nastaly a zároveň z hlediska časového i skončily, lze kvalifikovat jako pravou retroaktivitu. Nárok na zvýšení procentní

výměry vyplácených důchodů vznikl již naplněním zákonem o důchodovém pojištění předvídaných právních skutečností, srovnání § 67 odst. 3, a následující zpětná změna podmínek pro zvýšení procentní výměry vyplácených důchodů v mimořádném termínu nemůže obstát jako ústavně konformní, neboť je v rozporu s ústavním principem právní jistoty vyplývajícím z konceptu právního státu podle čl. 1 odst. 1 ústavy, srovnejte bod 145 nálezu Ústavního soudu z 19. dubna 2011, číslo ÚS 53/10.

Je vidět, že co se týče legitimního očekávání, na které mi reagoval pan ministr Šalomoun – a já mu za to ještě jednou děkuji – je vidno, že oprávněné legitimní očekávání hodné ochrany bude založeno ve vztahu k majetkovému nároku i tehdy, lze-li tento nárok odvodit z platné a účinné právní úpravy, respektive zákona, a jsou k jeho nabytí naplněny všechny podmínky k hypotéze právní normy. Vztaženo k návrhu zákona je zřejmé, že podle § 67 odst. 3 a následujících zákona o důchodovém pojištění má za splnění podmínek v těchto ustanoveních uvedených dojít ke zvýšení procentní výměry vyplácených důchodů mimo pravidelný termín, tedy v mimořádném termínu, a na straně oprávněných osob vzniklo legitimní očekávání, že jim bude vypláceno tolik, co jim zákon v době splnění podmínek přiznává a garantuje.

Můj návrh, který tou částkou se přibližuje k tomu původnímu zákonnému ustanovení, které v tuto chvíli máme už v zákoně, nahrazuje tu částku 400 Kč vyšší částkou, v jednom případě 1 558, v druhém případě 1 487. Když se mě zeptáte, jakým postupem jsem došel k této číslům, říkám upřímně, že ani nevím. Je to zhruba asi tak stejně, jak přišel pan ministr Marian Jurečka ke svým 600 miliardám škody v následujících deseti letech, tak si myslím, že jsme si kvit.

Mě ještě samozřejmě zarází další věc v rámci debaty – jestli si to ti důchodci zaslouží, nebo nezaslouží. Opakuji to tady neustále, všichni jednou budeme staří, všichni jednou budeme nemocní. Já jsem si to teď na chvíli vyzkoušel v nemocnici a viděl spoustu právě starých, bezmocných lidí, a myslím si, že jestliže stát má napřed ústavní povinnost – a já říkám, že je ústavní – tak té by si měl hledět jako první. Pak má povinnosti zákonné a pak má třeba povinnosti další. Ale jestli má někde hledat rezervy, tak je má napřed najít, hledat v jiných výdajích, než jsou ty z mého pohledu ústavní.

Ted' jsem četl několik zajímavých příspěvků na sociálních sítích, že když by se zrušily dva dny státních svátků, tak ty peníze máte třeba zpátky. Můžeme o tom polemizovat, je to bonmot, není to bonmot, ale zkrátka já ani na straně vlády neshledávám nějakou snahu nějakým způsobem se poohlédnout po jiných prostředcích, a zacílilo se rovnou na skupinu seniorů, na skupinu důchodců. Těžko říct, jestli je to právě proto, že tady je nějaká načrtnutá linie politického střetu v rámci politického spektra, protože samozřejmě vy víte, že u hnutí ANO jsou senioři dlouhodobou prioritou, a i nadále budou a jsou to taky do značné míry naši voliči, nebo je to opravdu jenom ta nejjednodušší cesta, kterou se Ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo, aniž by zkusilo něco jiného. A současně za využití institutu stavu legislativní nouze a zkráceného řízení, u kterých si myslíme, že bylo protiprávní a je protiprávní, a ve spojení s retroaktivitou a narušením principu legitimního očekávání tady celková kumulace vede k tomu, že považujeme tento návrh za protiústavní. A to, že se obrátíme na Ústavní soud, to už jsem avizoval.

Já chápu, že někteří důchodci i napíšou, že nemají zájem, abychom za ně bojovali, že tu tisícovku navíc nechtějí, já tedy pocházím z prostředí, kde nikoho takového osobně neznám, kteří chtějí a mají problémy s tím, aby vyšli se svými příjmy. Já nezpochybňuji, že existuje Václav P., říkám to...? Václav P. je správně. Já jsem četl potom příspěvek paní kolegyně na sociální sítích, kde to uvádí na pravou míru, že ho zná, že to bylo akorát nešťastné použití toho obrázku. Já jsem si ale pod tím jejím příspěvkem našel zase zajímavou reakci a zajímavý komentář, kde tam nějaký člověk píše: "Tak napřed zvýšte inflaci amatérským stropováním cen energií u obchodníků, tedy jim z daní vyplácíte jejich zisk bez práce, místo u výrobců, a teď to budete honit na důchodcích, a ještě v protiústavním stavu legislativní nouze, místo abyste činili kroky pro snížení inflace. Nejste o nic lepší než Babiš, on je populista a vy jste – ODS

a celá K5 – jen vláda národní katastrofy." Cituji Vladimíra, nebo Vlastimila, já nevím, Tlustého, nevím teď křestní jméno.

Podívejte se, samozřejmě jsou taky důchodci, kteří – a já jsem hrdý na to, že patřím do takového národa – jsou schopni se uskromnit. Když jim řeknete, že je zapotřebí se uskromnit, tak oni to udělají, i když sami mají málo. Takových lidí je taky spousta. A já nevím zrovna, proč... jestli brát jako argumentační prostředek... jsou-li tedy důchodci, kteří si to nepřejí, kteří chtějí mít vlastní důchod, jsou to vaši voliči, tak navrhoji, ať tedy postupují nějak individuálně, mohou přispět na snížení státního dluhu a nemusí mluvit za ty seniory, kteří jsou rádi, když nějakým způsobem vyjdou.

Na závěr si dovolím dát procedurální návrh, ano. A já bych chtěl kvůli té retroaktivitě a kvůli tomu legitimnímu očekávání, abychom to projednání přerušili do projednání v ústavně-právním výboru. (K poslanci Výbornému, který řečníkovi podává materiály.) Nemusím, já jsem ho četl ústně celý. Vteřinku ještě. Sněmovní dokument 2321, přihlásím se, a sněmovní dokument 2322. Děkuji. A navrhoji přerušení tohoto bodu do projednání ústavně-právním výborem Poslanecké sněmovny. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Eviduji váš procedurální návrh, nicméně jsem viděla přihlášku pana předsedy Výborného, hlásil se s protinávrhem. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, vážený pane vicepremiére a ministře práce a sociálních věcí Mariane Jurečko... (Smích v sále.) já se omlouvám, ale já jsem vždycky nabyl dojmu, že je slušné zde pozdravit a oslovit předsedající i přítomnou vládu, tak nevím, co tady vyvolalo ten posměch.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem zaregistroval návrh předsedy ústavně-právního výboru Radka Vondráčka k tomu, abychom procedurálně přerušili projednávání tohoto bodu. Vím, že podle jednacího rádu na to má pan předseda právo, já to plně respektuji, nicméně jménem pěti poslaneckých klubů – Občanské demokratické strany, KDU-ČSL, strany TOP 09, STAN a Pirátské strany – si zde dovolím – a opět, dovoluje mi to jednací rád, podle kterého se tady řídíme – dát protinávrh, a to abychom o tomto bodu 1 dnešní mimořádné schůze Poslanecké sněmovny, kde projednáváme novelu zákona o důchodovém pojištění, sněmovní tisk 392... a vítám tady paní předsedkyni, prostřednictvím paní předsedající... (Smích v sále, potlesk.) Krásné brzké ráno. (Hlasy z pléna.) Prosím, nepokřikujme, já vím, že to... (Předsedající: Ano. Prosím.) patří paní předsedkyni a nemám to říkat já. Prosím, paní předsedkyně.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prosím, abyste nepokřikovali z lavic, protože musíme vyslechnout celý návrh. Takže prosím opravdu kolegy o ztištění. A to platí pro celý sál. Prosím, pokračuje.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji. Já dokončením tedy ten protinávrh, jestli mi to ctěná Sněmovna umožní, abychom o tom protinávrhu, který se týká novely zákona o důchodovém pojištění, sněmovní tisk 392, abychom ho přerušili do dnešního dne 3. března 2023 do 5.16 hodin. Prosím, aby o tomto návrhu bylo dáno hlasovat. Děkuji, paní předsedkyně. (Tukání karet do lavic.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Já eviduji ještě další přihlášené před vámi, paní poslankyně, s protinávrhem, ale... (Hlasy z pléna.) já mám nejdříve

tady další návrhy, takže vás dám v pořadí. Nicméně nejdřív pan poslanec Letocha, který stahuje tento návrh. Prosím, máte možnost přednést svůj návrh, paní poslankyně Fialová.

Poslankyně Eva Fialová: Já podávám návrh, já už jsem taky unavená, námitku proti postupu předsedající, protože jste měla vést, jako nás všechny předtím, pana předsedu Výborného, aby vznesl ten protinávrh, a ne ho tady zdlouhavě víceméně... říkal a všechny vítal a tak dále. Takže vy jste nevedla k tomu, aby řekl ten protinávrh, jak jste to dělala u nás, proti vašemu postupu.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, námitka je samozřejmě legitimní. Eviduji zájem o odhlášení všech přítomných, takže jsem vás nyní všechny odhlásila. Prosím tedy, kolegové a kolegyně, abyste se opětovně přihlásili svými identifikačními kartami. A připomínám, co budeme hlasovat.

Jako první je námitka paní poslankyně Fialové proti postupu předsedající. Počet přihlášených se ustálil.

Já zahajuji hlasování o této námitce. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 59 přihlášeno 129 přítomných, pro 44, proti 84. Námitka byla zamítnuta, nebyla přijata.

Nyní se tedy vypořádáme s jednotlivými návrhy, které byly předneseny, a to nejdříve protinávrh pana předsedy Výborného na přerušení schůze, tedy respektive bodu projednávaného, pardon, 3. 3. v 5.16.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro přerušení? Kdo je proti?

V hlasování 60. přihlášeno 129 přítomných, pro 4, proti 84. Návrh nebyl přijat.

Další je tedy poslední z těch návrhů, tedy ten samotný první návrh pana poslance Vondráčka, a zněl, že chce přerušení tohoto bodu do projednání v ÚPV, ústavně-právním výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování 61. přihlášeno 129 přítomných, pro 45, proti 83. Návrh nebyl přijat.

Pokračujeme tedy dále v rozpravě a nyní vystoupí se svým příspěvkem pan poslanec Hendrych, následuje... Faktická poznámka tady je, pardon, omlouvám se, pana poslance Vondráčka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Já jenom k postupu pana předsedy Výborného. Já jsem byl dnes právě v té televizní debatě a Jakub Železný mi tam připomínal, že když byl předseda Poslanecké sněmovny Miloš Zeman a byly interpelace – a ono to vypadá furt stejně, taky tam nikdo nebyl – tak ještě oslovoval "vážené poslanecké lavice". Ještě doporučuju, že bychom příště zkusili "vážené poslanecké lavice". (Smích v sále, potlesk.)

A ještě, když už mám tu faktickou poznámku, tak bych poprosil, kdyby se třeba někdy sešlo vedení Poslanecké sněmovny a už se nějak domluvíte, protože to jsou dva extrémy, ano? Tak dobře. Karel Havlíček je rychlý, je velmi rychlý, on taky byl dvojí ministr, tak on nemá čas... (Smích v sále.) a paní předsedkyně je taková pomalejší. Tak kdybyste nějak dokázali se domluvit a byli někde uprostřed. Děkuji. (Smích a potlesk v sále.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Některé věci jsou velmi subjektivní. (Smích v sále.) Pojdme pokračovat. Pan ministr Jurečka s faktickou poznámkou.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí

ČR Marian Jurečka: Já si dovolím tady říci, já jsem velkorysost sama, měl jsem to možná říct před tím hlasováním, protože si myslím, že návrh kolegy Radka Vondráčka byl nehlasovatelný, v situaci, kdy jsme si tady odhlasovali zkrácené řízení ve stavu legislativní nouze, tak z logiky věci není počítáno v tom případě s tím, že by byl prostor na projednávání těchto návrhů ve výborech. Tak jenom tolík jako poznámka. Já to chápu, školíme se tady vzájemně, mně to přijde zbytečné, přijde mi to trošku i nedůstojné vzhledem k tomu času, mohli bychom potom... teď se tady dívám na kolegu Radka Vondráčka, prostřednictvím paní předsedající, když tady zmiňuje prázdné lavice. Já si myslím, že bychom mohli odlišovat třeba délku i třeba podle letního a zimního období, když kolegové a kolegyně třeba běží ze Sněmovní 1 z kanceláří, to má nějaký vliv, nebo když běží v noci, aby se něco nestalo. Myslím, že fakt se dostáváme do roviny, která není úplně hodna této Sněmovny. Myslím, že to není nikomu z nás komfortní. Pojďme dojet normálně, racionálně, věcně, a to oceňuji, to chci říct, že oceňuji, že dosavadně všichni poslankyně a poslanci poměrně věcně okomentovávali své návrhy. A pojďme v tom dále pokračovat. Děkuji mnohokrát.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další faktické poznámky. Nyní paní poslankyně Peštová, následuje paní předsedkyně Schillerová. (Hluk v sále.) Prosím o ztišení v sále. (Ruch v sále pokračuje, hlasy z pléna.) A kolegyně, kolegové, dodržme ještě důstojnost, byť je brzká ranní hodina, nechme promluvit paní poslankyni v důstojné atmosféře. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já bych chtěla promluvit k panu ministru Jurečkovi. Vy jste tady namítl, že byla špatně, nebo respektive, že to bylo nehlasovatelné. Tak proč jste tuto připomínku nesměřoval k vaší paní předsedající? Ale já vám rozumím, ale ona řídí schůzi. Takže jestliže to bylo nehlasovatelné, tak ona měla říct, že to je nehlasovatelné. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní předsedkyně Schillerová se svojí faktickou. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Pane ministře Jurečko, vy jste si odhlasovali, ne my jsme si odhlasovali, abychom to řekli přesně. A já si myslím, že vy tady tak jste překroutili jednací řád, že vytýkat panu poslanci Vondráčkovi, jestli je to nebo není nehlasovatelné, je úplně nadbytečné.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Poslední faktická poznámka, pana poslance Vondráčka, alespoň poslední. Prosím.

Poslanec Radek Vondráček: Já to beru sportovně. A my jsme si taky zasportovali, když jste sem museli doběhnout. Já si myslím, že ten návrh byl dostatečně určitý a konkrétní, aby o něm mohlo být hlasováno. Protože tady se může – a to byl totiž návrh na přerušení bodu a tam žádný limit není. Tam můžu odkázat na událost, já můžu odkázat na čas, já můžu dát nějakou lhůtu, třeba na dvacet minut, nebo do pěti, nebo do přítomnosti ministra, nebo do projednání v ústavně-právním výboru, který by si to v rámci obecných ustanovení v jednacím rádu prostě vzal, projednal by tu retroaktivitu, projednal by legitimní očekávání, projednal by možná i ty limity stavu legislativní nouze. Jak by to doprojednal, mohli bychom pokračovat. Já jsem zas tak moc nepočítal s tím, že to projde. (Smích v sále.) Ale člověk chce mít v tom stenozáznamu všechno... (Smích v sále.) protože on to bude číst nový předseda Ústavního soudu – já nevím, kdo to bude, nechme se překvapit – a řeknou si, ten Vondráček to nemyslel špatně. (Veselí v sále.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan předseda Výborný se svojí faktickou poznámkou.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji. Sice to ten Vondráček nemyslel špatně, to určitě ne, ale určitě to nebylo v souladu s jednacím rádem, a on to předseda ústavně-právního výboru ví. Protože my jsme si tady všichni odhlasovali – nebo všichni ne tedy, ale ti, kteří to podpořili, to, že jednáme ve stavu legislativní nouze, v režimu § 99 jednacího rádu, a tudíž opravdu není možné se vracet k nějakému projednání, jakkoliv vím, že pan předseda je velmi pracovitý a ústavně-právní výbor by zasedal nejradiji 24/7 a dále, ale chápou, tohle opravdu není možné. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Faktická poznámka pana poslance Vondráčka a pak následuje paní poslankyně Ožanová. A možná to jsou vaše materiály tam potom. (Poslanec Vondráček: Moje ne.) Tak někdo. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Už to nebudeme prodlužovat. Nebudeme. Ale opravdu, ten § 99 nederoguje § 60. A faktická poznámka právě umožňuje, aby v ní padl i procedurální návrh. A návrh na přerušení bodu je jeden z mála, který můžete učinit i v rámci jednání podle § 99. A vy jste jich sami několik dali. A není rozdíl mezi určením času a událostí. Buď tam dáme do 21. března, to už tady padlo, nebo až dozrají brambory. Což už by byl problém, protože jsou různé odrůdy. To už by bylo nehlasovatelné, ale já na ústavně-právním bych to projednal určitě co nejdřív. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Ožanová se svojí faktickou poznámkou. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, já na to budu potřebovat pár sekund. Kdyby tu byl jeden z mých oblíbených kolegů, tak by na to řekl kolegovi Výbornému, vaším prostřednictvím... vaší předsedkyně, omlouvám se, už taky jsem unavená – Sněmovna je suverén. A klidně jsme si to mohli do toho ústavně-právního výboru dát. Já bych s vámi ráda o tom diskutovala.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Hendrych v podrobné rozpravě se svým vystoupením. (Smích v sále.) Prosím, máte slovo. A poprosím o ztištění kolegyně a kolegy.

Poslanec Igor Hendrych: Tak jsem se dočkal. Děkuji, paní předsedkyně. Já si tady dovolím načíst své čtyři pozměňovací návrhy a slušně je odůvodnit. Jsou to pozměňovací návrhy poslance Igora Hendrycha k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk číslo 392. Než uvedu čísla pozměňovacích návrhů, jak jsou uvedena v systému, tak bych chtěl uvést jakousi stručnou důležitou poznámkou, kterou jsem tady už zmiňoval jednou ve faktické, a chtěl jsem o tom hovořit trošku déle. Ted' to víceméně také asi spíše zkrátím.

Já bych chtěl upozornit, že touhle chystanou legislativní změnou v podstatě je popírána výkonový, respektive zásluhový princip našeho penzijního systému, a to tím, že v podstatě penalizujeme především ty seniory, kteří aktuálně mají průměrný a nadprůměrný důchod, ale dokonce i ty, kteří mají důchod nad 8 000 korun. Ale čím vyšší důchod, tak tím je v podstatě relativně, tím, že ta procentuální částka byla radikálně snížena – nebo ona ještě nebyla, ale

pokud bude radikálně snížena, tak tím v podstatě penalizujeme nejvíce ty, kteří se v životě více snažili, více pracovali, možná více studiovali, možná měli i více zaměstnání a dosáhli na vyšší důchody. Takže relativně bude jim přidáno méně než těm nízkopříjmovým. Nic proti tomu, samozřejmě ti nízkopříjmoví pod tím důchodem, pod tou částkou 8 000, si to bezesporu zaslouží, ale je důležité si tady toto připomenout.

A k té připomínce patří ještě jedna důležitá poznámka, že náš výkonový nebo zásluhový systém penzí, který tady máme, v podstatě garantuje i rozhodnutí, respektive nález Ústavního soudu z roku 2010, který způsobil i takzvanou malou důchodovou reformu, svého času. Je to sice trošku přeneseně v tomhle případě, ale tenhle ten princip je tou legislativní úpravou, kterou tady máme před sebou, je tím narušován. A proto pro zmírnění dopadů navrhoji tedy své čtyři poslanecké pozměňovací návrhy a ty jsou evidovány pod číslem 2211, 2207, 2208 a 2209. To je ode mě vše, děkuji vám za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní se hlásí s faktickou poznámkou pan poslanec Rozvoral. Prosím.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vzhledem k tomu, že si myslím, že bychom měli udělat ještě jednu hygienickou pauzu, tak žádám o přestávku na poradu poslaneckého klubu hnutí SPD v délce jedné hodiny. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, dobře. Já vyhlašuji přestávku na žádost klubu SPD v délce jedné hodiny, což znamená do 6.28 hodin.

(Jednání přerušeno v 5.28 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 6.28 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Krásné ráno, milé kolegyně, milí kolegové. Zdravím všechny. Ano, také mávám, děkuji.

A budeme pokračovat. Nacházíme se v rozpravě. Pokud se nepletu, vzhledem k tomu, že jsem převzala řízení schůze, tak zde nejsou žádné faktické a do rozpravy je přihlášen pan poslanec Mašek, připraví se paní poslankyně Knechtová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji, paní předsedající. Vážení páni ministři, vážení koaliční i opoziční kolegové a kolegyně, pěkné dobré ráno. Já bych se chtěl přihlásit touto formou k pozměňujícím návrhům, a to jednak k pozměňujícím návrhům poslance Jiřího Maška pod čísla 2231, 2233, 2234 a 2235 a k pozměňujícím návrhům mé ctěné kolegyně Jany Berkovcové, které jsou v systému pod čísla 2257, 2258, 2261 a 2252.

Chtěl bych říci i krátké zdůvodnění těchto návrhů. Podali jsme je s kolegyní proto, že vládní návrh považujeme vůči důchodcům za asociální, porušující princip legitimního očekávání a zároveň jevící se jako porušující princip retroaktivity.

Chtěl bych k tomu ještě poznamenat tu věc, že si vláda z mého pohledu vybrala ty nejzranitelnější, vybrala si důchodce, kteří se nemohou bránit, ale vybrala si také tu skupinu, která současnou vládní pětikoalici z větší části nevolí, čili vybrala si vlastně a trestá své nevoliče. Přitom z naší strany při vědomí toho, že současný valorizační systém je těžce udržitelný, tak z naší strany byla deklarovaná ochota se společně podílet jako opozice na tvorbě systému nového, nicméně s tím, aby nebyla právě porušena už zmíněná retroaktivita a to legitimní očekávání a aby došlo k tomu, že ty změny budou přijaty v rádném legislativním procesu, budou rádně prodiskutovány tak, jak závažnost těch výsledků potom si zasluhuje.

Takže to je ten důvod, proč předkládáme tyto protinávrhy. Je to důvod, abychom zmírnili ten náraz, který teď ty důchodce čeká, kdy má dojít ke snížení v průměru o 1 000 korun. Smutné na tom ještě je, že pan ministr financí přiznal, že vlastně ty finanční prostředky by dokázal uvolnit na výplatu v tomto roce na tu valorizaci. A skutečně nic nebránilo tomu toto udělat, neriskovat u Ústavního soudu to, že Ústavní soud tento návrh zákona zamítne, a měli jsme víc času na to, řešit tu valorizaci k 1. 1. 2024. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní je přihlášená paní poslankyně Knechtová, připraví se paní poslankyně Fialová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. Vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, dobré ráno. Hlásím se ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2171, ve kterém navrhoji navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023, na částku ve výši 1 448 korun. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhoje vládní návrh zákona.

Dále se hlásím ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2174, ve kterém navrhoji navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 na částku ve výši 1 519 korun.

Dále se hlásím ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2175, ve kterém navrhoji navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 na částku ve výši 1 590 korun.

A dále se hlásím ke svému poslednímu pozměňovacímu návrhu, který je pod číslem 2176, ve kterém navrhoji navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 na částku ve výši 1 661 korun.

Co se týká zdůvodnění, tak vzhledem k tomu, že je 6 hodin 35 minut a já jsem byla přihlášená do všech rozprav už od pondělka a nedošla na mě řada, tak už v současné době tím nebudu zdržovat. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní vystoupí paní poslankyně Fialová, připraví se pan poslanec Kukla. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Já moc děkuji za slovo. Já hned tady panu ministrovi to ulehčím... (Předává ministru Jurečkovi podklad.) Já bych se ráda přihlásila ke svým čtyřem pozměňovacím návrhům pod sněmovním dokumentem 2165, 2166, 2167 a 2168.

Cílem pozměňovacího návrhu je, že se v čl. 1 § 67 odst. 1 v písm. b) mění částka 40 korun a nahrazuje se novou. Nebudu tady říkat konkrétní data, protože jak už tady řekl předtím můj ctěný kolega Radek Vondráček, my nevíme, jaká je kumulace a jaké vlastně budou finální, tak je to tak jako střelení se, jak to dělá vláda. A odůvodnění je jenom, že cílem pozměňovacího návrhu je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhoje vládní návrh zákona.

Já doufám, jsem přesvědčena o tom, že dnes, když už nám hezky začíná svítat, tak do večerních hodin určitě vám tento zákon projde, a já jenom budu doufat, že se nestane něco ještě katastrofálního, co tady naznačoval pan ministr, že kdyby nedošlo k této valorizaci, tak by případně se mohlo dostat až na řecký model. Tak doufám, že se tak nestane a že to všichni

patřičně ocení. A je mi velice líto, jakým stylem byla omezena naše práva od začátku, ale rozumím tomu a přeji vám všem krásné dobré ráno.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní vystoupí pan poslanec Kukla a dalším přihlášeným je pan poslanec Ryba. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Martin Kukla: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Kolegyně, kolegové, dobré ráno. Já mám také pozměňující návrhy, a to čtyři. Ty pozměňující návrhy mám z toho důvodu, protože ten vládní návrh, který nám je tady předkládán, tak de facto snižuje seniorům valorizaci v průměru o 1 000 korun. My tady už čtvrtý den bojujeme za všechny seniory. Ted' jsme měli hodinovou pauzu. Myslím si, že to je velmi málo, tak uvidím na závěr, jestli nedám návrh na přerušení.

Proč pokládám ty pozměňující návrhy? Já, když se podívám na ten vládní návrh a vidím, kolik ti senioři měli dostat, tak prostě vy jste v průměru, jak se říká, snížili důchod o 1 000 korun. To je hrozně smutný. Ti senioři za mnou chodí do poslanecké kanceláře, nemají na zaplacení složenek, všechno se jim zvyšuje.

Když se podíváme na inflaci, v roce 2023 i 2022 se potvrzuje, že inflace je dynamizována především cenami energií. Bydlení, voda, energie, plyn, potraviny, růst těchto položek však více dopadá právě na seniory, na ty nízkopříjmové domácnosti. Když se podíváme, tak ta inflace se jich velmi dotýká, jim se zvyšují výdaje, oni mají výdaje na ty položky, které jsem vyjmenoval, a je velmi smutné, že se jim snažíme snížit ještě životní úroveň v této době. Jim ty náklady prostě rostou. Průměrný index spotřebitelských cen je pro rok 2022 u domácností celkem ve výši 115,1, to je 15,1 %, a pro domácnosti důchodců ve výši 115,6. Je zřejmé, že rozdíl mezi indexem spotřebitelských cen domácností celkem a indexem spotřebitelských cen domácností důchodců se v čase výrazně zvyšuje. Ta důchodcovská inflace v čase právě více roste. Právě osamělí senioři již nemají moc kde ušetřit. Velkou část výdajů dají na základní potraviny, za bydlení a energie. Navíc na tom bývají velmi špatně i s úsporami, tak není prostor, aby sáhli právě do ušetřených úspor.

Já proto podávám čtyři pozměňující návrhy. Ten první pozměňující návrh má číslo 2099 a teď vám řeknu, co v tom pozměňujícím návrhu je. V mé pozměňujícím návrhu je to, že jim ty peníze, které vy jste jim vzali, tak já jim je vracím. Pozměňující návrh poslance Martina Kukly k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony: V čl. I § 67ca odst. 1 se v písmenu b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 455 Kč".

Můj druhý pozměňující návrh je pod číslem 2100. Už nebudu říkat, že je to k důchodovému pojištění, ale zkrátím to, abych to tady neobstrukoval, jak říkáte, že my to tady obstrukujeme, já si to rozhodně nemyslím. Já jsem za tu dobu od úterý neměl prostor tady vůbec promluvit, pouze na mě zbyl čas ve faktických poznámkách. Ale abych se vrátil k tomu pozměňujícímu návrhu, tak: V čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 526 Kč".

Ten můj třetí pozměňující návrh je pod číslem 2101. Je to opět k vládnímu návrhu zákona, sněmovní tisk 392: V čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 597 Kč".

Můj poslední pozměňující návrh je pod číslem 2102. Je to opět k sněmovnímu tisku 392: V čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 668 Kč".

Já si myslím, že tyto pozměňující návrhy vracejí ty finanční prostředky právě těm lidem, kteří je nejvíce potřebují. Když se podíváme, tak vy říkáte, že v letošním roce ušetříte díky tomuhle návrhu 19,4 miliardy korun a v následujících letech další finanční prostředky. Já si myslím, když se podívám na rozpočet státní, tak to jsou desetiny procent, že senioři by si to

rozhodně měli zasloužit. My tady za ně čtvrtý den bojujeme de facto bez přestávek. Když se podíváme na takové řidiče kamionu, tak ti si musí dát povinnou pauzu, protože by mohli způsobit dopravní nehodu. Já mám za to, že my tady můžeme způsobit taky velkou nehodu, ale pro 2,4 milionu obyvatel. Tak já budu rád, když moje pozměňující návrhy podpoříte. A rozhodně tím nikomu neuškodíte, ba naopak uděláte těm potřebným velkou radost. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní se přihlásil s faktickou pan poslanec Svoboda. Pane poslanče, máte slovo. Prosím.

Poslanec Pavel Svoboda: Dobré ráno, děkuju za slovo paní předsedající. Dovolte mi jenom panu kolegovi, vaším prostřednictvím, poděkovat za krásný příspěvek. A jestli se bojí o dopravní nehody řidičů kamionů, tak až někdo z vás dostane zítra nebo pozítří mikrospánek, až odsud pojede, tak si na to vzpomeňte. Krásný ráno.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vystoupení pana poslance vyvolalo několik faktických poznámek. Jako první se přihlásila paní poslankyně Peštová, poté pan poslanec Lang. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, paní předsedající. Pane poslanče, prostřednictvím paní předsedající, kdybyste vy neměli tolik klubů, kolik máte... My máme podstatně míň přestávek, než máte vy, jestli si to uvědomujete. Kdybyste aspoň trošičku projevili nějaký soucit nebo já nevím, prostě nějakou kolegialitu a pochopil jste, že tím, že vy máte ty přestávky a my je nemáme, kdybyste gentlemansky přišli, vždycky jsme tady byli do dvou hodin do rána, a kdybyste přišli gentlemansky a řekli fajn, bude to do dvou hodin, do sedmi hodin a v sedm hodin začínáme, tak se tady vůbec nemusíme bavit o nějakém mikrospánku.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Dále vystoupí s faktickou pan poslanec Lang, připraví se paní poslankyně Pastuchová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, paní předsedající. Tak já taky jsem myslел, že jsme tu dneska čtvrtý den, všichni tady říkáte, jak jsme unavení a jak bychom měli mít nějakou tu politickou kulturu a podobně. A tady přijde pan poslanec, kterého já jsem nikdy neviděl doted', a okamžitě nás napadne, začne nás okamžitě hned urážet a podobný věci. Prosím vás, co to je jako? Co to má znamenat? My tady načítáme, když se dostaneme poprvé ke slovu až ted', že můžeme načítat vůbec pozměňující nějaké návrhy, přihlašovat se vůbec k něčemu, a vy tady začnete o nějakých mikrospáncích a dalších věcech? Nechte si to. Jako mě toto vůbec nezajímá, tyhle ty vaše věci. Kdybyste opravdu připustili klasickou parlamentní diskusi, abyhom o tom mohli uvažovat, v normálních časech se vyjadřovat, tak tohleto vůbec nemusíme absolvovat.

Proč my to děláme? My to děláme, protože vy nám to obstrukujete ve své podstatě, vy jste si to vymysleli a ted' jste si to zobstruovali sami. Prostě sem dobíháte... Nemusíte na mě pokřikovat, pane ministře (k ministru Jurečkovi u stolku zpravidajů), já nejsem hluchej, a když tak si vezměte mikrofon, jo, pořád tady povykujete, nechte si to! Všichni jsme unavení, ale my to tady děláme pro ty lidi. My to tady děláme, protože vy tady děláte krádež za bílého dne. Proto my jsme tady ten čtvrtý den, vám je to jedno pravděpodobně, ale prostě ti lidi, kteří opravdu jsou někteří už na dřeň, tak proto my tady jsme ty čtyři dny. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. Nyní s faktickou paní poslankyně Pastuchová, poté pan ministr Jurečka. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Tak pane kolego, vy jste mě dostał docela se svým vystoupením. Já tu sedím celou noc. Nešla jsem ani na pět minut mimo hygienických přestávek pryč. Se vší úctou, sedí tu pan ministr a pan zpravodaj. Všechny jsem viděla, jak tu sedíte a nesedíte, jak jste dobíhávali zmuchlaní, rozcuchaní, rozmalovaní ze svých pokojů. Takže vy mě nepoučujte o tom, kdo bude mít mikrospánek. Já se půjdou po těch čtyřech dnech tady vyspat a pak teprve pojedu domů. Nevím, jak to máte vy, ale nepoučujte nás tady. Můžete nás poučovat, kdybyste tu seděl. Vy všichni, celou noc. Já jsem ji tady proseděla. Mimo teď té hodiny, kdy jsem si šla dát sprchu a převlíknout se. Co to děláte na mě? Tohle si fakt nedovolujte mi posílat (Předsedající: Paní poslankyně...) na dálku nějaký polibky, jo? (Předsedající: Paní poslankyně...) Jste už přes čáru!

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Paní poslankyně, děkuji vám. Nicméně jenom pro příště oslovujte kolegy prostřednictvím předsedající.

Nyní s faktickou poznámkou pan ministr Jurečka, poté pan poslanec Kukla. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji vám, vážená paní místopředsedkyně. Kolegyně, kolegové, já se snažím tady být od toho úterka prakticky celou dobu i v rámci všech těch nočních jednání. Vůbec si nestěžuju. Kolega tady, myslím dva dny zpátky, mluvil o tom, jak je mu nepříjemné, že tady musí být a že má tu studenou sprchu nebo jak to tady říkal a neví, jestli je zrovna holka, nebo kluk, já už si to nepamatuju přesně, jak to znělo. Teď to zlehčuji. Ale já moc prosím, myslím si, že i pro ten kontext, když se jednou bude dívat někdo na toto jednání, ať už někdo z členů Ústavního soudu, nebo kdokoliv jiný, zkusme i po těch čtyřech dnech si udržet nějakou míru důstojnosti toho jednání. Já k tomu vybízím na všechny strany, zkusme držet tu poměrně racionální linku, která tady běžela posledních několik bodů, nebo u několika z vás, kteří jste se hlásili ke svým pozměňujícím návrhům. Já myslím, že u nás na Moravě se říká takové krásné úsloví – večer šohaj, ráno šohaj. Ne každý to tak má, já se to snažím v životě aplikovat, věřím, že to tady zvládneme ještě, ať už to bude pátek, nebo to bude sobota, nebo neděle ráno. Pak samozřejmě jenom velmi prosím o bezpečné návraty domů nás všech, protože ať jsme z opozice, nebo z koalice, určitě máme doma ty, kteří se nás těší, tak ať to zvládneme. A teď vážně, zkusme opravdu jet dál a načítat ty pozměňující návrhy a hlásit se k nim. Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Další faktická patří panu poslanci Kuklovi, připraví se pan poslanec Brož. Prosím, máte slovo.

Poslanec Martin Kukla: Děkuju za slovo. Já s dovolením zareaguju prostřednictvím paní místopředsedkyně na kolegu, který tady hovořil o mikrospánci. Ano, my jsme tady celou noc seděli, aspoň já, nevím, jak sem pan poslanec chodí, ať se podívá prvně na svoji účast u hlasování, pak může něco povídат, kdo sem chodí a kdo sem nechodí. My sem prostě chodíme. Pan ministr tady povídal o slušnosti. Když se podívám na jeho stůl tady, co tady má, s čím se tady nechával fotit... Já mu na to sahat nebudu, ale myslím si o tom svý, něco říká na mikrofon a něco jinýho dělá.

No a abychom tady neusnuli, já už toho mám taky dost, byl jsem tady celou noc, tak proto dávám procedurální návrh, abych se mohl vyspat a nikoho neohrožoval ani tady ve Sněmovně, na přerušení na 12 hodin. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji. S protinávrhem prosím pan předseda Jakob.

Poslanec Jan Jakob: Děkuju za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, pan, tuším, že to byl Vondráček, nás vybízel, abychom oslovovali i prázdné lavice. Já to dělat nebudu. Opravdu to mnohadenní jednání je velmi náročné, proto přednesu protinávrh proti tomu procedurálnímu návrhu, který zazněl, a omlouvám se, ale prosím paní kolegyni, prostřednictvím paní předsedající, aby na mě odtamtud (ukazuje doleva) nepokřikovala. Ano, jsme všichni unavení. Já také omlouvám se, já nikdy nemluvím moc rychle –

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Pane předsedo, prosím, mohl byste přednест tedy ten protinávrh? A ostatní kolegy prosím. Já se omlouvám, sleduji to tady. Prosím pěkně, nepokřikujte. Pan předseda podá protinávrh a poté budeme hlasovat. Prosím.

Poslanec Jan Jakob: Ano, děkuji. Jak jsem říkal, to jednání je náročné, tady ty klukovské návrhy na rozvíčky mi opravdu (Předsedající: Pane předsedo, protinávrh.) nepřipadají rozumné, proto dávám protinávrh, aby kolegové se nad tím přístupem mohli zamyslet, abychom přerušili jednání, nebo tento bod, na pět minut. Moc děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji. Ještě někdo s protinávrhem? Tak prosím, pane poslanče Lochmane, máte-li protinávrh.

Poslanec Ondřej Lochman: Děkuji. Krásné ráno přeji vám všem, vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážení páni ministři, vážení místopředsedové, místopředsedkyně, vážené kolegyně, vážené kolegyně...

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Pardon. Prosím pěkně, předneste návrh. A ostatní nebudou na pana poslance, prosím pěkně, pokřikovat tímto způsobem. Prosím, předneste protinávrh.

Poslanec Ondřej Lochman: Nacházíme se tedy v podrobné rozpravě o novele o důchodovém pojištění, sněmovní tisk 392. A k tomuto jednání navrhoji tedy protinávrh, že bychom odložili toto jednání pouze do 7.00. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji, pane poslanče, zaregistrovala jsem váš protinávrh. Slyším návrh na vaše odhlášení, proto vás... Pardon, prohlašuji hlasování za zmatečné. Všechny vás odhlásím a poprosím vás, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami.

Mám zde jedno oznámení. Paní poslankyně Pavla Pivoňka Vaňková hlasuje s náhradní kartou číslo 23.

Nyní tedy budeme hlasovat o třech návrzích. Jako první zazněl návrh na přerušení do 7 hodin pana poslance Lochmana, poté pan předseda Jakob na pět minut přerušení a pan poslanec Kukla na 12 hodin. Takto jste spokojení s tímto pořadím?

Nyní tedy hlasujeme o přerušení do 7 hodin.

Zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 63, přihlášeno 124 poslanců a poslankyň, pro 5, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Nyní... Prosím o klid! Nyní budeme hlasovat o přerušení na pět minut, návrh pana poslance Jakoba, předsedy.

Já zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 64, přihlášeno 126 poslanců a poslankyň, pro 7, proti 87. Návrh byl zamítnut.

Dále pan poslanec Kukla navrhl přerušení na 12 hodin, tedy do 18.54 to bylo v době návrhu.

Já zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 65, přihlášeno 126 poslanců a poslankyň, pro 41, proti 83. Návrh byl zamítnut.

Budeme tedy pokračovat dále, a to s faktickými poznámkami. Pan poslanec Brož se hlásil k faktické. Prosím, máte slovo.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji, paní předsedající. Já jsem se přihlásil v reakci na příspěvek pana poslance Svobody, prostřednictvím paní předsedající, nicméně využiji ho nakonec k tomu, abych poděkoval panu ministrovi Jurečkovi, který to svému koaličnímu poslanci vysvětlil a vysvětlil mu, že by bylo dobré i v tomto pokročilém stadiu jednacího dne zachovat důstojnost jednání této Sněmovny a nevystupovat s podobnými připomínkami a podsouvat opozici něco, co není nutné. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. A nyní se vracíme do rozpravy řádné a přihlášen je pan poslanec Ryba, poté pan poslanec Lang. Prosím, máte slovo.

Poslanec Drahoslav Ryba: Dobré ráno, vážená paní předsedkyně, dobré ráno, kolegové, já bych chtěl přivítat i naši paní předsedkyni klubu paní Alenu Schillerovou i všechny ministry. Nepřipomíná vám to trošičku něco? Jak se vám kouká na to zrcadlo? Nebojte se, nebudu vyjmenovávat všechny, protože se nechci snížit na vaši úroveň, nicméně aspoň takto malíčko jsem byl rád, že jsem vám mohl poskytnout zrcadlo k tomu, co tady před chvíličkou proběhlo.

A teď již k tomu vlastnímu, proč tady jsem. Protože mi nebylo umožněno odůvodnit ve všeobecné rozpravě mé pozměňovací návrhy, tak alespoň velice krátce se pokusím je odůvodnit teď a následně je tedy načist. Z mého pohledu, já si myslím, že předložená novela zákona o důchodovém pojistění je špatná. Je špatná jak v té rovině věcné, kde tedy chceme... Můžeme poprosit? Já se neslyším.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Kolegové, kolegyně, prosím, o ztištění. Děkujeme.

Poslanec Drahoslav Ryba: Tak tedy je špatná jak v té rovině věcné, kde já si myslím, že je velice špatné brát velkou část navýšení důchodcům, které jim ze zákona náleží, protože si myslím, že není vinou důchodců, že tedy je neskutečně vysoká inflace, a proto toto navýšení musí být tak velké, ale neztotožňují se ani s tím, jakým způsobem, jakou cestou je tento zákon, tato novela zákona projednávána. Důchodci si zaslouží důchody, které jim umožní zde rozumně žít a nemuset chodit po celoživotní práci žebrat o dávky.

Pokud ponecháme současné znění zákona, to je taková malá vsuvka, tak bude navýšení činit průměrně, jak tady bylo i řečeno, 1 700 korun, což při současném průměrném důchodu – ale podotýkám, kterého ale alespoň z těch, co znám – většina nedosahuje, který činí tedy 19 460 korun, ještě pořád nepokryvá tato část toho navýšení 1 700 ani polovinu lednové inflace letošního roku. To znamená, že jejich životní úroveň i tak se významně sníží. Mimochodem, zkuste si za tyto finanční prostředky vyžít při současných cenách...

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Já se omlouvám, pane poslanče, že vás přerušuji. Prosím kolegy a kolegyně, aby se ztišili, a ano, vyřešili to nejlépe, jak mohli, opustili sál. Prosím, pokračujte.

Poslanec Drahoslav Ryba: Děkuji, paní místopředsedkyně. Dokončím jen tuto jednu větu. Mimochodem, zkuste si za tyto finanční prostředky vyžít při současných cenách nájmů, energií, cenách potravin a dalších nutných potřeb pro život. I z tohoto důvodu jsem předložil své pozměňovací návrhy k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojistění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk číslo 392.

Pozměňovací návrhy zní: V čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka 400 korun nahrazuje částkou vyšší. A cílem pozměňovacího návrhu je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona. To je moje krátké odůvodnění mých pozměňovacích návrhů k tomuto zákonu a tyto jsou uvedeny pod číslsy v systému tedy 2094, 2096 a 2098.

Ještě nekončím, protože jsem byl požádán panem kolegou Milanem Brázdilem, abych přečetl i – nebo načetl, tak jako své pozměňovací návrhy, tak i jeho pozměňovací návrhy, protože byl tady do večera, ale bohužel byl nutně odvolán do práce, takže tu teď v tuto chvíli s námi nemůže být, a načítám tudíž... (Komentář z pléna.) Samozřejmě. Také. A proto tady teď s námi nemůže být. A rád bych tedy načetl jeho pozměňovací návrhy, a to je pozměňovací návrh 2331, 2328, 2333 a 2332.

Cílem pozměňovacích návrhů je opět navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměna důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

A co se týká práce pana Brázdila, ano, tady je naše práce, ale pan Brázdil chodí na schůze, bohužel zavolal mi opravdu z práce, že vypadl lékař zdravotní záchranné služby a není nikdo jiný, kdo by vyjel. Myslím si, že v tomto ohledu je rozumné, že se pan Brázdil rozhodl tak, jak se rozhodl, protože příště tam může být naše vnučka, naše manželka, vaše dítě. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Lang je přihlášen a připraví se pan poslanec Farhan. Prosím, máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji, paní předsedající. Dobré ráno, kolegyně, kolegové. Já bych se také chtěl přihlásit, mám čtyři pozměňující návrhy, které jsou vloženy do systému pod pořadovým číslem 2259, 2263, 2268 a 2269. Jsou to pozměňující návrhy tedy poslance Langa k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojistění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Z hlediska odůvodnění. Cílem mých čtyř pozměňovacích návrhů je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který je vyplácen v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Ten první pozměňující návrh 2259 upravuje věci následujícím způsobem: V článku I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka 400 korun nahrazuje částkou 1 456 korun. V pozměňovacím návrhu, který je v systému pod číslem 2263, se v článku I § 67ca odst. 1 písm. b) částka 400 korun, to je ta pevná částka, nahrazuje částkou 1 527 korun. V pozměňovacím návrhu, který je

veden v systému bod číslem 2268, se v čl. I § 67ca odst. 1 písm. b) částka 400 korun nahrazuje částkou 1 598 korun. A poslední pozměňovací návrh, který je veden, opakuji, v systému pod číslem 2269 se v čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka 400 korun nahrazuje částkou 1 669 korun.

Já jsem nechtěl tady vystupovat, protože jsem měl připravené na všechny čtyři dny, co jsme tady, projevy ke každé části toho, co jsme si tady už jakoby odříkali. Nedošlo na mě ani jednou, ani jednou, kromě několika dvouminutových faktických poznámek, kde jsem měl možnost hovořit.

Už tady bylo řečeno mnoho od mých předrečníků z našeho poslaneckého klubu. My tady bojujeme za lidi, kteří si opravdu už nemůžou pomoci, doputovali někam na konec, měli nějaké legitimní očekávání. Já jsem opravdu zvědavý, jakým způsobem ten Ústavní soud rozhodne. Ale ať to dopadne, jak chce, my dáváme ty pozměňovací návrhy, abychom prostě vykompenzovali to, co vy chcete těm lidem ukrást. Já tomu říkám krádež. Pro mě to nic jiného není než čistě krádež, ukradení finančních prostředků, kvůli neschopnosti této současné vlády, která prostě nedokázala predikovat určité věci, které byly úplně zřejmé, ke kterým docházelo, neměla peníze ve státním rozpočtu, nemá na to peníze. Na něco peníze máte, na něco peníze prostě nemáte. Těch lidí se někdo musí zastat. Proto jsme tady ty čtyři dny. Kdybyste se podívali na stenozáznamy, tak my tady opravdu ty čtyři dny sedíme. Sedíme tu, dáváme návrhy, dáváme prostě připomínky. Nepustili jste nás do diskuse.

K panu ministrovi Jurečkovi. Ano, já jsem tady řekl před dvěma dny, po tom druhém nočním maratonu, že jsem se šel o sprchovat a nevěděl jsem, jestli jsem holčička, nebo chlapeček, protože když se sprchujete studenou vodou, tak ono to tak většinou bývá. To jsem řekl a já si za tím stojím, protože jsem tam málem umrzl v té sprše. Ale já jsem řekl znova a budu to opakovat, že já jsem schopen tady vydržet. Můžeme tu debatu prodlužovat. Vy nám samozřejmě bráníte, zkracujete nám naše zákonné práva, omezujete nám náš mandát úplně neskutečným způsobem. Nejsem právník, na to tady mám čtené kolegy, kteří si to s vámi nějakým způsobem vyříkají. Ale toto prostě není možné. Je třeba, aby to lidi viděli, oni to ti lidé sledují. Vy si šíleným způsobem nabíháte, vy vůbec nevíte, vy jste v nějaké své bublině 108...

Nepokříkujte na mě, pane ministře! (Ministr Jurečka od stolku zpravodajů: Já nepokříkuju.) Pořád po mně pokříkujete. Pojděte na mikrofon a nepokříkujte po mně. (Ministr Jurečka: Já nepokříkuju.) Já to opravdu... (Předsedající: Pánové, prosím.) No, já slyším něco jiného.

Já jsem se chtěl přihlásit k těmto čtyřem pozměňovacím návrhům. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: To bylo vystoupení pana poslance Langa. Nyní je přihlášen pan poslanec Farhan, připraví se pan poslanec Stržínek. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Kamal Farhan: Paní předsedající, děkuji za slovo. Já si dovolím načít své pozměňovací návrhy, které jsou čtyři. První je pod číslem 2262, kdy se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 435 korun". Krátce ho odůvodním. Cílem pozměňovacího návrhu je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Druhý pozměňovací návrh mám pod číslem 2266, kdy se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 648 korun". Zde bych odkázal, že to odůvodnění je stejné, jako bylo v mé předchozím pozměňovacím návrhu.

Třetím návrhem pod číslem 2264 se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 506 korun". Zde bych opět odkázal na odůvodnění, které je stejné jako v případě mého prvního pozměňovacího návrhu.

Dostávám se ke čtvrtému pozměňovacímu návrhu, který je pod písmenem (číslem) 2265, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun", nahrazuje částkou "1 577 korun". Zde bych odkázal zase na odůvodnění, které jsem zmínil ve svém původním, prvním pozměňovacím návrhu.

Všechny tyto čtyři pozměňovací návrhy i jejich čísla, která jsem zde uvedl, byly vloženy do systému, kde si můžete přečíst podrobné odůvodnění, a odkazuji na tyto pozměňovací návrhy, které jsou v systému. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí pan poslanec Stržínek, připraví se pan poslanec Helebrant. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Stržínek: Děkuji, vážená paní předsedající. Milé kolegyně, kolegové, jelikož neproběhla obecná rozprava, dovolím si nyní komentovat důvod podání mých čtyř pozměňovacích návrhů.

Vláda změnou valorizace řeší akutní problémy letošního státního rozpočtu, k nimž sama významně přispěla, například zrušením EET. V žádném případě nejde o stav, který by spadl z čistého nebe. Jednorázovou úpravu valorizace ministři odůvodňují hlavně prohlubujícím se schodkem státního rozpočtu, který s letošní mimořádnou valorizací navíc vůbec nepočítá. Že si vláda na valorizaci, která musela přijít, nedala do rozpočtu vůbec nic, ale svědčí pouze o kvalitách rozpočtu Ministerstva financí i vlády jako takové. Zaštítovat se národní hospodářskou škodou velkého rozsahu je alibismus.

Za mého dětství a mládí byli za největší škůdce našeho hospodářství považováni mandelinka bramborová, chrousti a u nás na Valašsku tehdy, ale i dnes šarka. Ale stavět do role škůdců našeho hospodářství naše české a moravské důchodce kvůli úspoře 20 miliard korun nepovažuji za rozumné. Někteří lidé tady asi mají pocit, že důchod je něco, co důchodci dostávají zdarma od státu, ale tak to přece není. Ten, kdo pracoval a platil pojištění, na něj musí mít nárok. Důchod není milodar, důchodci nám nic nedluží. Dlužníky jsme naopak my a dlužníkem je stát. To oni ho vybudovali a bez nich a jejich práce bychom tady dnes neseděli. Důchod je pojištěná dávka, na kterou měl dosud nárok každý, kdo dosáhl důchodového věku 65 let a odpracoval alespoň 35 let. Nicméně i to se chystá tato vláda změnit.

No a já se pokusím svými pozměňovacími návrhy změnit vámi předloženou novelu o důchodovém pojištění. Tímto se tedy hlásím k pozměňovacím návrhům číslo 2124, 2125, 2126 a 2127. V prvém případě navrhoji zvýšit pevnou částku ze 400 korun na 1 481 korun, ve druhém na 1 552 korun, ve třetím na 1 623 korun a ve čtvrtém případě na 1 694 korun. Dovolím si požádat o podporu některého z nich a děkuji tímto za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní pan poslanec Helebrant je přihlášen, připraví se pan poslanec Babka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Helebrant: Děkuji, paní předsedající. Dobré ráno všem, kolegyně, kolegové. Já bych se chtěl tady přihlásit ke svým čtyřem pozměňovacím návrhům k Vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Je to sněmovní tisk číslo 392. Jedná se o návrhy číslo 2251, 2253, 2254 a 2255.

Cílem pozměňovacích návrhů je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentuální výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném termínu v červnu 2023, jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů. Zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní je přihlášen k vystoupení pan poslanec Babka. Po něm vystoupí s přednostním právem paní místopředsedkyně Dostálová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Dobrý den, děkuji za slovo. Já bych zde rád odůvodnil své čtyři pozměňovací návrhy. Tím prvním je pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, který tu projednáváme jako sněmovní tisk 392.

Můj pozměňovací návrh zní. V čl. 1 odst. 67 (§ 67) odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částku "1 423 korun". Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v letošním roce 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona. Tento pozměňovací návrh je uložen v systému pod číslem 2161.

Můj druhý pozměňovací návrh zní. V čl. 1 odst. 67 (§ 67) odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 494 korun". To odůvodnění je v tomto případě totožné. Tento pozměňovací návrh je uložen v systému pod číslem 2162.

Mým třetím pozměňovacím návrhem je podobný pozměňovací návrh, nicméně odlišný pouze v částce. Tedy v čl. 1 § 67 odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 565 korun". Tento pozměňovací návrh je v systému uložen pod číslem 2163.

Konečně můj čtvrtý pozměňovací návrh, který zní: V čl. 1 odst. 67 (§ 67) odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 636 korun". To odůvodnění je i v případě tohoto čtvrtého návrhu totožné jako u těch předchozích. Tento pozměňovací návrh je uložen v systému pod číslem 2164.

Abych to shrnul, tak se tímto přihlašuji ke svým pozměňovacím návrhům číslo 2161, 2162, 2163 a 2164. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní se s přednostním právem přihlásila paní místopředsedkyně Dostálová. Poté se připraví paní poslankyně Oborná. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, kolegové, pane ministře, dovolte mi, abych ještě jednou zdůraznila a připomněla ctěné Sněmovně, co se stalo, co se tady vlastně odehrává. Vládní koalice složená ze stran Občanské demokratické strany, TOP 09, KDU, Pirátů a STAN tady dnes udělala to, že zrušila díky stavu legislativní nouze jedno čtení. Zrušila obecnou rozpravu k zákonům a tam, kde jsme ji mohli mít, to znamená ve druhém čtení, tak nám ji prostě smázla. Takže už tak máme zkrácený legislativní proces a my se vlastně nedostaneme ke slovu už ani v tom legitimním podle § 99 jednacího řádu a vy nám neumožníte ani tu rozpravu v rámci toho druhého čtení.

Já nevím, jestli si všichni uvědomujeme, že se tady bavíme opravdu o jednom z nejdůležitějších zákonů, které v tomto roce pravděpodobně Sněmovna projednává a bude projednávat. Je to totiž paradoxně zákon, který má ušetřit zhruba 20 miliard korun do státní kasy z peněz našich seniorů. To je tedy, musím říct, majstrštyk! To tedy nevím, jestli si to

všichni uvědomujeme, že my naplňujeme státní kasu z peněz seniorů. Já myslím, že to tedy senioři jsou velcí borci, když si toto všechno nechají líbit. Protože to, že vláda dělá chyby, nemůže, prostě nemůže dopadnout na tu naší nejzranitelnější skupinu, která si už není schopna poradit sama. Ona celý život pracovala, odváděla peníze na daních, aby plnila ten státní rozpočet, a když došla řada na ně, tak nic. Prostě, milý seniore, nic. Ty teď ještě zaplatíš dalších 20 miliard ze svých peněz a prosím, hlavně žij trochu déle, aby to státní kasu opravdu nikdy nebolelo, protože ty jim ty peníze musíš dát.

Vás tady sedí 108 v koalici. Všichni, jak jste tady, kolegové z vládních lavic – a nemluvím k prázdným lavicím, to jsem ráda, že alespoň v každé lavici někoho vidím – vy ponesete odpovědnost za to, co tady odhlasujete. Kdyby totiž byl rádný proces, tak by byly legitimní výbory, byl by i ten ústavně-právní výbor. Mohla se prodiskutovat spousta těch věcí, které i vy sami uvádíte v důvodové zprávě, já se k tomu za chvíliku dostanu, kdy i předkladatel sám polemizuje s tím, zda nejde o retroaktivitu. Je tam dovětek. Předkladatel si myslí, že to tak není. Ale předkladatel skutečně tady asi nemůže být v roli vykladače těchto věcí. K tomu by se ve Sněmovně legitimně měl použít ústavně-právní výbor, aby se na tom shodl. Kdybyste to stanovisko ústavně-právního výboru měli, tak i pro řady opozice už by to byl určitý legitimní krok, že i vlastně kolegové poslanci právníci napříč politickým spektrem by k tomu měli nějaké stanovisko.

Dnes jsme tedy svědky toho, že v legislativní nouzi, kterou pan premiér nebyl ani schopen zargumentovat... Já jsem tady stála dvakrát, nemám žádné dlouhé proslovny, snažila jsem se opravdu vyzvat pana premiéra, protože víme, že je na půdě Poslanecké sněmovny, aby se za tu vládu postavil, aby se tady postavil a řekl ty důvody, proč sáhl k takto drastickému kroku, že dovolí, že se státní rozpočet bude naplňovat z peněz daňových poplatníků, našich seniorů, kteří už prostě za celý život odvedli nemalé peníze. Nemáme žádné analýzy. Vůbec nevím, jestli jste si všichni ten zákon stáhli, včetně důvodové zprávy, jestli jste se tam dočetli nějakých analýz, nějakých dopadů. Jaké dopady to bude mít na naše domácnosti, zejména tedy z řad seniorů, prostě těch zranitelných skupin, co se vlastně stane, jak se to může promítnout. Vy nereagujete na nic. Vy to tady máte před sebou a prostě se nedá použít jiný termín, než že to tady hrnete, protože potřebujete stihnout lhůty, a je to hlava nehlava.

Opravdu jste sáhli k těm úplně nejdrastičtějším krokům v rámci parlamentní demokracie, kde v podstatě jste nás v jednom kroku, například když jsme jednali o stavu legislativní nouze, zařízli hned dvakrát. Nejprve v rozporu s jednacím rádem omezení na dvakrát pět minut. No a pak ještě pevná lhůta na hlasování. No to opravdu jako tedy s tou demokracií, kterou vy se tak zaklínáte... Do voleb, vždyť jsme to prostě opravdu viděli úplně na každém rohu, tak jste prostě říkali, jak je důležitá ta komunikace, debata. Tohle, co dneska tady vidíme, je ten výsledek.

Já bych vám chtěla jenom připomenout, co jste slibovali vy svým voličům. Ono to totiž není tak dlouho, co se ty volby odehrály. Ono to opravdu není tak dlouho, je to prostě rok zpátky, takže to máme všichni ještě v živé paměti. Jak chcete být ve své politice sociálně citliví – podívejte se i do svých volebních programů – a jak se chcete starat o ty nejslabší. No tak tohle, pokud toto je ve vašem pojetí starání se o ty nejslabší, tak já doufám, že až já jednou zestárnu, že tady bude tedy jiná vláda, která mě nenechá dřít, s prominutím, pusou o zem. Protože toto, co v podstatě se dneska tady děje, opravdu nemá obdob. A já myslím, že se musíme před našimi rodiči, protože si myslím, že naši rodiče, tak jak se rozhlíží po Sněmovně, se dostali do toho seniorského věku, tak skutečně asi nemohou mít úplně úsměvy na rtu.

To ještě patříme mezi ty děti, teď myslím nás všechny tady poslance, které mají ty finanční zdroje na to, aby se o své rodiče postaraly. Tak to prostě je. Ano, naši rodiče asi prostě mají to zázemí v těch dětech. Ale věřte mi, že na těch malých městech a venkovech, kde ty děti těch rodičů opravdu pracují, někdy mají i několik zaměstnání, aby zvládli současnou situaci, tak oni prostě nemají peníze navíc, aby se o ty rodiče postarali. Do toho jim stát hodí takovéhle

poleno přes cestu, že jim řekne – protože každý milujeme své rodiče, každý bez ohledu – že těm rodičům v podstatě neumožní adekvátně pomoci.

Vy jste se tady rozhodli tedy zrušit zákonnou valorizaci důchodů. To opravdu z mnoha úhlů pohledu, tak jak jsem si tady vyslechla všechny ty právní názory retroaktivně, bez názoru opozice. Ten vás prostě nezajímá. V podstatě dokud jsme si nevydobyli nějaké právo – a opravdu delší projev tady vlastně je umožněn jenom přednostním právům, to je prostě ta zoufalost, že tady je spousta poslanců, kteří mají k tomu tématu co říct, ale bohužel nebyli vyslyšeni, ani nebudou vyslyšeni. Protože i kdyby se pustili dneska v rámci načítání pozměňovacích návrhů do nějakého širšího zdůvodnění, tak samozřejmě zcela legitimně je paní předsedající napomene, že to má být obhajoba těch pozměňovacích návrhů, nikoliv už nějaké delší zamýšlení se nad tou podstatou věci. To je to smutné. Uvědomte si, že opozice má velmi omezený počet přednostních práv. Proto pořád my vnímáme to, že nás tady upozadujete v tom, abychom se k tak závažné normě mohli nějakým způsobem vyjádřit.

My se tady nebabíme o jednotkách lidí, kterých se to dotkne, my se tady babíme o milionech lidí. To je také potřeba prostě dát na tu misku vah, že se tady nebabíme o nějaké menšině, malinkaté – i tak by to bylo smutné – ale babíme se opravdu o obrovském množství lidí.

Já bych znova chtěla připomenout a shrnout, co hodláte udělat tím, že vlastně tu valorizaci snížíte. Je potřeba si uvědomit, že senioři jsou stejně jako všichni občané České republiky vystaveni rekordní inflaci, opravdu rekordní inflaci. Inflace je zhruba 17,6 %. Vidíme to v podstatě všichni a o to ještě důrazněji senioři, kteří mají ještě další vydání. Já se k tomu dostanu za chvíličku v rámci analýzy spotřebních košů, abychom si uvědomili, kde jsou běžné domácnosti a kde jsou domácnosti seniorů.

Do toho všeho od 1. 1. 2023 se zvýšily ceny za sociální služby. Sociální služby tedy využívá zejména tato skupina, kterým chceme teď sáhnout na jejich zákonné právo na valorizaci. Ty sociální služby, to opravdu není legrace, protože to se samozřejmě jak terénní, tak samozřejmě pobytové služby, všechno se zvedlo. Tyto služby využívají zejména senioři. Když se na to podíváte, kdo tedy, když ten senior na to nebude mít, kdo to tedy má za toho seniora zaplatit? No, ty děti. Ty děti. Takže vy paradoxně tím, že sáhnete těm seniorům na peníze a oni nebudou soběstační, nemohou si je jít už nikam vydělat, tak musí požádat o pomoc své nejbližší. Ty děti bojují samy se sebou, kolikrát jsou to mladé rodiny s malými dětmi, platba hypoték, kdesi cosi, a do toho všeho jim ještě na hrb, těm mladým rodinám, hodíme tedy takovou starost o jejich rodiče. Když na to nebudou mít ani ty děti, tak vy říkáte, běžte si pro sociální dávky.

Tak já se ptám, jestli toto skutečně je ta správná cesta, že ten senior, který je už v tom pokročilém věku, samozřejmě to běhání po úřadech není úplně pro něj už zcela běžné, vyrůstal v úplně jiné době, jestli vám připadá legitimní, že když nebude mít na svoje životy, že si půjde pro sociální dávku. Stejně to zaplatí státní rozpočet. Já prostě nerozumím té logice, proč vy je ženete do sociálních dávek, které stejně platí státní rozpočet jako takový?

Senioři mají díky té obrovské inflaci dražší potraviny, stejně jako ostatní domácnosti. To znamená ale, že ti senioři z důvodu obrovského šetření bohužel sahají k těm nezdravým potravinám, protože oni na ty zdravé potraviny prostě nebudou mít peníze. To znamená, my říkáme ano, nějak to přežijte, ono tedy to asi bude mít dopad na vaše zdraví, ale nás to v podstatě nezajímá. Prostě my potřebujeme teď do státní kasy těch 20 miliard a vy to prostě nějakým způsobem zvládnete.

Stejně tak ti senioři bojují, protože kolikrát už jsou sami na tu domácnost – a já jsem tady několikrát navrhovala i opatření, jak by jim mohl pomoci stát třeba v oblasti bydlení, když jsou ve vícegeneračních domech. Oni by uvítali tu mladou rodinu pod svou střechou, podělili by se o náklady na energie, měli by například příjem z pronájmu. Nic. Jako když házím hráč na zed', prostě nic se neděje.

První opatření, které se udělá, aby se pomohlo státnímu rozpočtu, je, že se seberou peníze seniorům. To je prostě absolutně nepřijatelné. Kdybyste alespoň naznačili, že máte i nějaké další kroky k tomu, abyste zastabilizovali ten státní rozpočet. Ale zatím slyšíme v éteru jenom věci, který se opravdu týkají sociálna, a to považuju za nesprávné. Léky. Všichni přece víme, že čím více stárneš, tím více holt potřebujeme lékaře, léky, potravinové doplňky a tak dále, abychom si prostě zajistili trošičku luxusnější ten konec života jako takového. A to už vůbec si ani netroufám tady hovořit o nějakých ozdravných pobytích, protože na to můžeme zapomenout. Protože samozřejmě ti senioři opravdu budou na tu misku vah dát všechno. Nebudou mít na dopravu, natož na to, aby se jeli někam trošičku povyrazit, třeba do lázní, kde se o ně profesionálové mohou postarat a mohou jim samozřejmě dopřát ten podzim života tak, aby se dožili co nejdéleho věku.

Pan ministr Stanjura tady hrozí dopadem do rozpočtu. Já se znova musím ptát: Vy máte v důvodové zprávě, že to zhruba bude stát 35,5 miliardy korun. Národní rozpočtová rada už na podzim upozorňovala na to, že na tento efekt dojde, že prostě k té mimořádné valorizaci dojde. Jaký je výsledek? Pan ministr Stanjura nemá v rozpočtu ani na řádnou valorizaci, natož aby měl na mimořádnou valorizaci. Takže vy místo toho, abyste hledali ten rozdíl vlastně nad 5 % na tu mimořádnou valorizaci, tak hledáte vlastně celý ten objem peněz. O to to je celé zoufalejší.

Zase se ptám, proč nejdřív nevyužijete ty možnosti, které tady máte? Kdybyste zrychlili čerpání z evropských fondů, rychle žádali o proplacení těch projektů, tak se samozřejmě ty peníze protočí. My přece víme, že v roce 2022 ty evropské projekty zaplatili daňoví poplatníci. Pan ministr nepožádal, tudíž má někde nějaký polštář k tomu, aby měl 53 miliard v rámci letošního roku. Takže on si těmi evropskými zdroji vylepšuje ten rozpočet letošního roku. Tak se znova ptám: Je opravdu nutné tento zásadní krok udělat už v roce 2023 tém nejzranitelnějším skupinám? Nešlo by to pokrýt těmi penězi, který si pan ministr jako polštář udělal v rámci evropských fondů? 54 miliard minus 35 miliard – panu ministru ještě zbude na nějaké další prebendy, které potřebuje v rámci státního rozpočtu dělat.

Když se podíváme na ten index spotřebitelských (cen) domácností versus index spotřebitelských cen domácností důchodců, to je velmi zajímavé. A opět by to bylo určitě zajímavé v tom, kdyby byl řádný legislativní proces, tak věřím, že i Ministerstvo práce a sociálních věcí by toto srovnání a celou tu analýzu dalo do toho zdůvodnění, abychom si to mohli přečíst.

Bohužel to tam není, takže někteří poslanci si to holt vyhledali sami a zanalyzovali si to, abychom tedy měli to porovnání. A já považuju za zcela správné, když to neudělalo MPSV, aby to tedy tady udělal někdo z poslanců. A je teda smutné, že to musí dělat poslanec z opozičních lavic v rámci přednostního práva, protože žádný jiný poslanec, který by k tomu měl co říct, z opozičních lavic prostě mluvit nemohl.

Obecně inflace znamená všeobecný růst cenové hladiny v čase. Statistické vyjadřování inflace vychází z měrených čistých cenových změn pomocí indexů spotřebitelských cen. Cenové indexy poměřují úroveň cen vybraného koše, reprezentativních výrobků a služeb cca 450 ve dvou srovnávaných obdobích, přičemž váha, respektive význam, která je jednotlivým cenovým reprezentantům ve spotřebním koší přisouzena, odpovídá podílu daného druhu spotřeby, který zastupuje, na celkové spotřebě domácnosti. Tedy vždy měřená inflace je approximací průměrného zástupce dané skupiny. Nejvíce medializovanou inflací, která taktéž vstupuje do výpočtu valorizace důchodů, je spotřebitelská inflace, také však samozřejmě indexy cen vývozu a dovozu, indexy cen výrobců.

Při vyjadřování míry inflace pomocí indexu spotřebitelských cen jsou často uváděna různá čísla, která, i když rozdílná, jsou správná. Je třeba uvést jednoznačně období, za které je míra inflace uváděna, a základ, k němuž se vymezené období porovnává. Nejčastěji se tedy používá míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen; vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za dvanáct posledních měsíců oproti

průměru dvanácti předchozích měsíců. V lednu 2023 byla inflace 15,7 %, zveřejněno toto číslo bylo 10. února 2023. Průměrná roční inflace – jedná se o hodnotu téhož ukazatele v prosinci daného roku, to je pro rok 2022 – 15,1. Takže my už jsme v prosinci věděli, že ta průměrná inflace je 15,1, a hrozně nás překvapuje, že je mimořádná valorizace. To je opravdu velmi zajímavý počin. A znovu říkám, že kdyby došlo na ty analýzy v rámci tohoto zákona, tak jste tato čísla vyčetli i vy a věděli byste, že nejde o žádnou mimořádnou situaci, že jde prostě jenom o opomenutí vlády, protože z těchto čísel, která byla zveřejněna, jednoznačně vyplývá, že ta inflace byla známá už v prosinci 2022.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen ke stejnemu měsíci předchozího roku vyjadřuje procentní změnu cenové hladiny ve vykazovaném měsíci daného roku proti stejnemu měsíci předchozího roku. Leden 2023 – 17,5 %. Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen k předchozímu měsíci vyjadřuje procentní změnu cenové hladiny sledovaného měsíce proti předchozímu měsíci: leden 2023 – 6 %. To jsou ta čísla, která se pak dají samozřejmě srovnat do grafu, a my nejčastěji používáme inflaci vyjádřenou přírůstkem indexu spotřebitelských cen ke stejnemu měsíci předchozího roku, to je pro leden 2023 ve výši 17,5 %.

Spotřebitelský koš domácností České republiky se skládá ze stovek položek, které mají různou váhu a mění se v čase a které by měly reprezentativním způsobem approximovat typickou českou domácnost. Inflace každé domácnosti však může být odlišná. Pro zajímavost, spotřebitelský koš platný od ledna 2023 je opravdu rozdílný oproti spotřebitelským cenám a spotřebitelskému koši důchodců. Jde opět o spotřebitelský koš, avšak tentokrát approximovaný na domácnosti důchodců. Samozřejmě senioři vynakládají své prostředky na odlišné statky a služby než standardní české domácnosti, ale k tomu už jsem se vyjadřovala před chvíličkou.

V roce 2023 i 2022 se potvrzuje, že inflace je dynamizovaná především cenami energií, což je bydlení, voda, energie, plyn, a potravin, a růst těchto položek však více dopadá na nízkopříjmové domácnosti. V našem pojetí domácnosti důchodců jsou ze své podstaty nízkopříjmové, byť i po valorizaci mají mít poměr k průměrné mzدě na úrovni poloviny průměrné mzdy. Je tedy zřejmé, že současná inflace nejvíce zasáhla ty nejchudší domácnosti, a právě jim nejvíce vzrostly životní náklady. Obyvatelé s vyššími příjmy mají navíc možnosti, jak následky inflace krotit. To je přesně to, co jsem před chvílkou říkala, že ti senioři prostě už nemají ty nástroje, jak tu inflaci krotit, protože si prostě už nejsou na tom trhu schopni více přivydělávat, pokud se samozřejmě jedná o lidi, kteří jsou staršího věku, 70 plus a podobně.

Průměrný index spotřebitelských cen je pro rok 2022 u domácností celkem ve výši 115,1, to je 15,1 %, a pro domácnosti důchodců 115,6. Je zřejmé, že rozdíl mezi indexem spotřebitelských cen domácností celkem a indexem spotřebitelských cen domácností důchodců se v čase výrazně zvyšuje. Já tady ty grafy mám, ale vám to takto ukázat nemohu, protože to samozřejmě ani nevidíte, ale z těch grafů, z té analýzy je skutečně jasné vidět, kde se pohybuje spotřebitelský koš běžných domácností a kde je spotřebitelský koš důchodců.

Z těch grafů dále vyplývá, že je zřejmé, že v oddíle potravin a nealkoholických nápojů mají vyšší nárůst cen vzhledem ke složení spotřebitelského koše důchodců domácnosti právě důchodců. Je možné, že právě domácnosti důchodců budou substituovat potraviny za levnější, ale také méně kvalitní potraviny. Opět jsem o tom před chvílí hovořila.

To jsou opravdu výstupy podložené analýzou, to nejsou žádné domněnky. Ale bohužel tyto analýzy v tom návrhu zákona chybí. Stejně tak je zřejmé z té analýzy – ale samozřejmě bohužel ji nemám komu předat, protože tady prostě nic nefunguje, žádné výbory nejsou, nemáme o čem debatovat, tak to tady aspoň přečtu – je zřejmé, že v oddíle bydlení, voda, energie a paliva čelí domácnosti důchodců vyššímu nárůstu cen než domácnosti. Průměrný nárůst pro domácnosti celkem za rok 2022 byl 119 pro oddíl bydlení, voda, energie, paliva, pro domácnosti důchodců byl průměr za rok 2022 ve výši 123,2. Analýza pak obsahuje i dál tabulky, můžete se samozřejmě podívat na různé komodity, které do toho spotřebitelského koše a jak

vstupují. Nicméně znovu opakuji, to by musel být prostor a chuť se o takovýchto věcech na půdě Sněmovny bavit.

Dostávám se tedy k samotné důvodové zprávě, k návrhu zákona o důchodovém pojištění, které se nečekaně mění v době, kdy již nabyl účinnosti, a tím retroaktivně zasahuje do práv seniorů vyplývajících z tohoto zákona. Pan ministr Jurečka se nás tady v režimu legislativní nouze snaží přesvědčit o tom, že je potřeba měnit parametry tohoto zákona. Jako důvod k tomu mimořádnému krácení legislativního procesu uvádí rychlý cenový vývoj ve druhém pololetí roku 2022 a zejména v lednu 2023. Už z této věty důvodové zprávy je jasné, že si toho ministerstvo bylo vědomo v roce 2022, takže není žádny důvod k takto mimořádným opatřením, jako je stav legislativní nouze. Nadto byla samozřejmě celá vláda, nejen pan ministr, již na podzim roku 2022 Národní rozpočtovou radou na toto upozorněna.

Vlivem vysokého růstu cen je nutné provést zvýšení důchodů a příplatku k důchodu v mimořádném termínu v měsíci červnu, vyplývá z důvodové zprávy. Toto zvýšení vyžaduje alokaci prostředků státního rozpočtu v rozsahu, které není v současné době možné saturovat. Ale není odpověď proč. Proč to není možné saturovat? No proto, že to nemáme ve státním rozpočtu, my jsme to tam – prostě vláda naše to tam nedala.

V současné době je zvyšování důchodů řešeno příslušnými ustanoveními. § 67 odst. 3 určuje, že se procentní výměry vyplácených důchodů zvyšují, pokud v období pro zajišťování růstu cen stanoveném podle odst. 4 dosáhl růst cen aspoň 5 %. Období pro zjišťování růstu cen podle § 67 odst. 4 začíná měsícem, který následuje po posledním měsíci období použitého při posledním zvýšení procentní výměry důchodů. Posledním zvýšením bylo zvýšení v rádném termínu od ledna 2023, ale jak jsme si řekli před chvílí, už z toho indexu spotřebitelských cen bylo jasné, že k tomu dojde, protože v lednu bylo 15,1, tak se asi nedalo očekávat, když v prosinci bylo 15,1, že v lednu to budou 3 %. No a stalo se, že to je samozřejmě zhruba o 2,1 nebo 2,5 % více než v tom prosinci. Posledním zvýšením bylo zvýšení v rádném termínu od ledna 2023 a posledním měsícem období pro zjišťování růstu cen při tomto zvýšení byl červen 2022. Další období pro zjišťování růstu cen tedy začíná červencem 2022. Období pro zjišťování růstu cen končí měsícem, ve kterém došlo k překročení růstu cen o 5 %, tedy měsícem lednem. Růst cen měřený změnou indexu životních nákladů domácností důchodců v lednu dosáhl 8,6 % a za celé období od června 2022 pak 11,5 %.

Už z tohoto odstavce, který je v důvodové zprávě, je jasné, že to rozhodné období už nastalo. Prostě nastalo. A znova říkám, že tu retroaktivitu... My to tady asi dneska nerozsoudíme, ale je opravdu velká škoda, že se nemohli potkat naši specialisté ze všech politických klubů a tuto věc prodiskutovat. O stejné procento, tedy 11,5 %, v červnu 2023 se pak zvýší procentní výměry vyplácených důchodů, to znamená důchodů přiznaných před 1. červnem 2023. Dále by se měly automaticky v okamžiku přiznání zvýšovat stejným způsobem též důchody od června do 31. prosince 2023.

Vnímáme tedy asi všichni, že tady jde o rok 2023. Proč tedy není vůle k tomu, abychom se pobavili o tom, že se pokusíme najít cestu pro rok 2024 a dále? Nebo vy předpokládáte snad, že dvojciferná inflace tady s námi bude jako 2024, 2025, 2026...? No to tedy je opravdu jako velmi zdvižený prst, protože pokud to takto vláda předpokládá, tak o to větší důraz na to, abychom toto opatření nedělali, protože důchodci to nezvládnou. Přitom již bez zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023 je předpokládán deficit státního rozpočtu. A opět jsme u toho. Nejde skutečně hledat ty úspory jinde, než jsou naši senioři?

Problémem současného velmi vysokého růstu cen je jeho koncentrace do cen základních služeb pro zabezpečení bydlení, do cen potravin, a tedy jeho nadproporční dopad na nízkopříjmové skupiny obyvatel. Tento problém dobře demonstruje rozdíl mezi růstem cen domácností důchodců – a teď prosím se nevracím k té analýze, to cituji z důvodové zprávy – tento problém dobře demonstruje rozdíl mezi růstem cen domácností důchodců, který

v lednu 2023 dosáhl 8,6 %, oproti růstu celkových spotřebitelských cen, který činil 6 %. Tady z té věty jednoznačně vyplývá, že to prostě dopadá více na domácnosti našich důchodců.

Tady samozřejmě ta důvodová zpráva je velmi zajímavá, já nevím, jestli jste měli všichni čas se s tím seznámit. Tady se samozřejmě zabývá předkladatel i zvýšením důchodů v mimořádném termínu, v jakém rozsahu, jak byl potřebný, jaká je ochrana příjemců nízkých důchodů a tak dále, a tak dále. A právě tam zhodnocuje i soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky. A tady tedy si dovolím citovat z té důvodové zprávy: "Z hlediska ústavnosti je třeba posoudit, zda navržená úprava nepředstavuje u dotčených osob, tedy u současných poživatelů důchodů, a u osob, jimž bude důchod přiznán do konce května roku 2023, nepřiměřený zásah do legitimního očekávání. Dosavadní způsob zvyšování příplatků k důchodu není návrhem dotčen. Předkladatel je toho názoru, že nikoliv." A kdo to posoudí, když to nemohla projednat ani Sněmovna v rámci legitimních výborů? Takže my tady dneska budeme souhlasit s tím, že zkrátíme naše důchodce, a přitom ten návrh, který sám předkladatel uznává, že je potřeba to posoudit, tak ale nebylo kým. Takže v podstatě to je opravdu jenom na tom předkladateli jako takovém.

Nárok na zvýšení důchodu v mimořádném termínu vzniká fakticky na základě platné právní úpravy už od splátky důchodu splatné v pátém kalendárním měsíci následujícím po měsíci, v němž růst cen dosáhne rozhodné úrovně 5 %. – Neodpověděl si snad předkladatel sám, že už to nastalo? Vždyť před chvílkou jsme si tady říkali, předkladatel tady píše, že vlastně to nastalo v lednu 2023, takže od února je to platné. Prostě tak to je. Měsíc červen nebo červenec je jenom termín výplaty toho důchodu, ale ne toho rozhodného období, kdy to nastalo.

Ještě se zmíním o jedné věci, než se dostanu i já k načtení pozměňovacích návrhů. Tady se píše v důvodové zprávě, že opatření bude mít vliv na reálnou hodnotu kupní síly důchodů. V průměru reálná hodnota v průběhu roku 2023 vzroste podle odhadu o 1,2 % oproti roku 2022. Tento růst je o 3 procentní body pomalejší. Znovu říkám z důvodové zprávy – pomalejší, než pokud by byl zachován současný právní stav. Kupní síla důchodu tedy v průměru vzroste, byť pomaleji. V porovnání s předinflačním rokem – velmi zajímavé, to znamená rokem 2021 – dojde k poklesu kupní síly důchodů v průměru o 2,6 %. Jako já nevím jak vy, ale opravdu si nechceme odpovědět na to, jestli to, co děláme, má reálný smysl? I z té tabulky, kterou tam máte v té důvodové zprávě – já se strašně omlouvám, pane ministře, ale já fakt nevím, jestli kolegové měli prostor a čas to takto detailně studovat i v kontextu těch různých analýz, kterých je. Ale vy tady třeba máte – původní důchod 8 000, váš návrh je zvýšení 492 a původní byl 456, takže vy těm nízkopříjmovým důchodcům 8 000 přidáte 36 korun? To jako fakt? To jako je masakr! Takže 10 000 důchod – nový návrh je 538 korun a stávající 686. Takže při desetitisícovém důchodu, a znova upozorňuju všechny, že inflace je 17,5 %, tak při takto nízkém důchodu Ministerstvo práce a sociálních věcí sebere 148 korun. A takhle bych mohla jít dál. Ale at' nejdu do vysokých nějakých důchodů – 16 000 důchod, tak návrh je 676, původní 1 376, takže ministerstvo jim sebere 700.

Ale já se znova ptám, u těch nízkopříjmových 8 000 důchod, tak ministerstvo jim tímto návrhem přidá 36 korun... Já jenom znova opakuji – 36 korun! To prostě pro takovýto návrh nelze zvednout ruku, prostě to nelze. Pokud má člověk alespoň trochu svědomí a trochu nějakou odpovědnost vůči rodičům nás všech, tak to prostě nejde.

Proto si dovolím načíst pozměňující návrhy. První tedy, a k němu se přihlašuji, pod sněmovním číslem 2072: V čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 432 Kč".

Další pozměňující návrh je pod číslem 2073: V čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 503 Kč".

Další pozměňovací návrh, ke kterému se přihlašuji, je návrh pod číslem 2074. Tady v čl. I § 67 odst. 1 se v písm. b) částka 400 korun nahrazuje částkou 1574.

A poslední pozměňovací návrh pod číslem 2075: v čl. I § 67 odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1645".

Já bych chtěla ctěnou Sněmovnu moc požádat o to, aby se snažila to znova všechno přehodnotit, a když už jste šli do tak nekomfortního schvalování tohoto tisku, abyste se znova zamysleli nad těmi čáštěmi, protože znova opakuji, na osmitisícový důchod přidáváte 36 korun. Všem ostatním berete ty peníze. Zvažte prosím pozměňovací návrhy. Děkuji moc.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Přeji dobré dopoledne. Jako další je s přednostním právem přihlášen pan místopředseda Karel Havlíček. Prosím.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, přeji všem dobré ráno. Já jsem měl svůj hlavní proslov na začátku tohoto maratonu a můj druhý, větší – a budu se snažit, abych byl velmi věcný – budu mít tady dnes. Předpokládám, že to je zřejmě, tak jak vidím koaliční poslance, poslední den našeho jednání.

V úterý jsem se zaměřil na zejména právní aspekty. Zpochybnil jsem to, že je to podle našeho názoru, a je to podložené celou řadou právníků, ústavních právníků, v nesouladu s ústavním pořádkem a že je nepřípustná retroaktivita. To nebudu opakovat a nyní se opřu, protože už jsme ve vlastním zákoně, o fakta spojená s ekonomikou a se sociální oblastí. Půjdu více do podstaty a bude to více o číslech, budu argumentovat fakty a prosím, pokud budete cítit, že v něčem nemám pravdu, argumentujte mi zpátky a vyvrátěte mi to. Protože můj názor je takový, že to, co je nejhorší, je mít klapky na očích a zatvrzele lpět pouze na jednom jediném možném geniálním řešení, ať už je to ostře doleva, či ostře doprava. Z mého pohledu by to mělo být vyvážené. A na jednu stranu chápu jednu věc – musí na to být peníze, musí na to být zdroje, současně ale se nesmí ohrozit konkrétní skupina obyvatel. Proto se snažíme, aby ta změna v důchodovém systému skutečně nastala, s tím souhlasíme, ale současně nejsme ochotni obětovat ty, kteří s valorizací počítají. A můžeme se teď bavit, jak velká část těch seniorů, důchodců, by na to doplatila opravdu krutě. Rozhodně není malá.

Já považuji za jednu z nejnebezpečnějších věcí, kterou zde bohužel děláme, a to je to, že začínáme rozdělovat společnost. Musíte to přece vidět. Musíte vidět to, kolik vám chodí v těch posledních dnech mailů, různých chatů, zpráv, informací, a nemůžete z toho mít úplně dobrý pocit. Podarilo se vám rozdělit společnost na mladé a na staré, na ty aktivní a na ty méně aktivní, na ty, co mohou, na ty, co nemohou. To je výsledek bohužel i vaší politiky. A ta ekonomika v tom samozřejmě sehrává svoji dominantní roli. Pojd'me si to nejdřív rozebrat z tohoto úhlu pohledu.

Pokud by nastala dlouhodobá opatření, ke kterým jsme tady několikrát vyzývali, tak jsme připraveni na tom okamžitě participovat. Ano, pojďme se bavit o tom, jakým způsobem v rámci důchodové reformy mají být motivováni pojistěnci. Vy jste zde mnohokrát řekli, že všechno je o motivaci, ale musíme být konkrétní. Vypouštěte zatím stále jenom balonky, nepřišlo se s ničím konkrétnějším. Jak mají být tedy motivováni zaměstnavatelé? Na tom se taky přece shodneme. Jaká by měla být role státu? Jaká by měla být role soukromého sektoru, různých pojišťoven a tak dále? Nicméně naše role jako opozice není v tom, abychom toto předkládali. My nemáme stovky a možná tisíce úředníků, my nejsme odpovědní v rámci vlády. Vy jste chtěli vládnout, vy jste si to vybrali. Proto očekáváme, že vy budete ti, kteří vykopnou, vy budete ti, kteří to budou předkládat, a my vám můžeme slíbit, že v tomhle fakt budeme konstruktivní, ať už to bude na úrovni reformy, ale stejně tak na úrovni říkejme tomu valorizačního vzorce pro rok 2024. My vám u něj nebudeme svítit, budeme oponenty. Na druhou stranu vy si ho bez problému přece můžete prosadit, ten valorizační vzorec. Máte stoosmičku. Jediné, co nechceme, abyste to dělali tímhle způsobem, to znamená přes vint, retroaktivně, a to, co tady padlo už v těch argumentech toho právního charakteru. Samozřejmě, že bychom se měli u toho bavit, ale

opravdu férově, jaké budou dopady na státní rozpočet v těch následujících letech, nejenom v roce 2023, do roku 2024. Neoperujme tím, že jak to jednou zvedneme, vždycky se to zvedne. To je samozřejmě pochopitelné, ale záleží na tom, jak se ten valorizační vzorec přece potom upraví.

Kde máme problém, je to, že to stále dáváte v ekonomické rovině pouze do těch krátkodobých opatření tak, abyste se z toho vyhákli v roce 2023, případně v roce 2024. O co hrajeme? O 15, možná 20 miliard v roce 2023. Víte, že to není 34 miliard, protože tím, jak to snížíte, tak logicky je tam ten rozdíl, a velmi dobře víte, že to nemůžete opřít o to, že hrozí v tomto roce ohrožení hospodářství, protože jste si to bez problémů mohli dát do rozpočtu. Proč jste si to do něj nedali, je na vás, vy si na to odpovězte, jestli to bylo proto, že jste se snažili dostat pod 300 miliard v rámci schodku, anebo proto, že byly prezidentské volby. Zřejmě obojí. Jdete ale zbytečně za hranu, děláte to po termínu a testujete zcela nekompromisně, a to je to, co mi na tom vadí nejvíce, a to je to rozdělování té společnosti, testujete to, co senioři vydrží. Nepochybň v tom hrají své i důvody takové, že pro pětikoalici senioři a důchodci nejsou tou hlavní voličskou skupinou. Přičemž velmi dobře víme, že tím hlavním důvodem, hlavním důvodem, proč by se mělo valorizovat, je samozřejmě inflace. Víme, že ji máme třetí nejvyšší z celé Evropské unie, víme, že na inflaci se spolupodílela i tato vláda, jakkoli chápu, že tam těch faktorů je celá řada, já už jsem to zde říkal v mé první vystoupení, ale nesete za to spoluvinu.

Můžeme se znovu vrátit k tomu, co jste udělali s cenami energií v průběhu minulého roku. Ano, je pravda, že jste udělali určitá opatření sociálního charakteru, například příspěvek na bydlení, že jste se pokusili to malíčko v závěru roku utlumit například tím, že jste odpustili obnovitelné zdroje energie, k čemuž jsme vás vyzývali celý rok, a konečně zavedl se i ten z mého pohledu nešťastný energetický úsporný tarif, který úplně nepomohl, nechali jste ho jenom čtvrt roku. Ale pojďme se dívat na výsledky, to je podstatné. Výsledky jsou takové, že za první pololetí roku 2022 jsme rostli s ohledem na ceny elektřiny o 62 %. Země okolo nás rostly maximálně do 8 %, beru všechny naše sousedy. Rostli jsme pořád více v cenách elektřiny, ačkolik ji vyrábíme levně, ačkolik jí máme přebytky a ačkolik ji exportujeme. To přece musí každý vidět, že to je jedním z vážných důvodů rostoucí inflace a i proto je ta inflace u nás jedna z nejvyšších. A na tom nepochybň má vinu vláda, to nemůžeme hodit jenom na centrální banku. To je ta nabídková, nebo někdo říká nákladová, inflace.

Co se udělalo s trhem práce? Rovněž trh práce, jeho neflexibilita má velmi významný vliv na inflaci. A můžeme jít dále. Co se udělalo s rozpočtem? I rozpočet má samozřejmě – a jeho plánování – vliv na inflaci. Můžeme se bavit – různá proklimatická opatření a podobně. Já neříkám, že to je jednoduché, a já ani netvrďím, že se to podařilo všem zemím v Evropské unii. Není to tak. Celá řada zemí s tím bojuje. Bohužel náš boj vypadá, že patří mezi ty nejhorší v celé Evropské unii. Ještě na konci roku 2021 byla inflace, myslím tím za prosinec, na průměrné úrovni Evropské unie, myslím v České republice. Dneska je u nás inflace o 80 % vyšší. Z toho se nedá vykucat. To je prostě realita, to je fakt.

To, co jsem tady říkal, jsou opravdu zásadní důvody toho, proč ta inflace je u nás takto vysoká. To nemůžete hodit jenom na nás, to nemůžete hodit jenom na vnější faktory. Přece vidíme, že máme v přepočtu na kupní sílu stále jednu z nejdražších energií, ať už elektřiny, nebo plynu. Každý měsíc se to vyhodnocuje a vidíme, že za prosinec jsme měli nejvyšší cenu plynu, nejvyšší cenu elektřiny přes kupní sílu. Ať jsem objektivní, za leden se to trochu zlepšilo a tuším, že jsme druzí v elektřině – druzí bohužel nejhorší – a asi pátí nebo šestí v plynu, ale stále patříme mezi nejhorší země v přepočtu na kupní sílu.

Jak je to s potravinami? Zatímco v Evropské unii v průměru rostou o 18 %, u nás rostou o 26 %. Ano, tento týden jsme udělali jedno velké téma a to je lečo. Není vůbec podstatné se teď handkovat o to, jestli ten růst ceny leča byl tak, jak jsme řekli my, 150 %. Někdo nám píše, že to je ještě víc, 200 %, nebo jestli byl 70 %, 80, 90, samozřejmě s nadsázkou jsme toto srovnali. Ale kdybych měl použít, vážení členové vlády, vaši rétoriku, která ještě v roce 2021

byla u inflace, která letěla celou Evropou, a vy jste to velmi dobře věděli a nazvali jste ji Babišovou drahotou, no tak poté s úplně stejnou rétorikou a stejnou tváří bych mohl říct, že vy jste udělali z leča luxusní jídlo. Samozřejmě, že to tak není a velmi dobře víme, proč jsou drahé ingredience pro lečo, stejně tak vy jste velmi dobře věděli, proč roste inflace v roce 2021. Tak se nesmějte. Vy jste s touhle kampaní přišli, vy jste přišli s touhle rétorikou. A vy jste mohli úplně v klidu argumentovat poté, co do slova a do písmene miliony lidí sdílely to lečo, že to je dán například ptačí chřípkou v ceně vajec nebo tím, že byla neúroda v Africe, v Evropě, a určitě byste měli pravdu, podobně jako my jsme argumentovali s tou inflací. Co vy jste udělali? Vzkázali jste důchodcům, že pouze idiot si může vařit lečo v zimě. Zase ta arogance, zase ta přezíravost. Nepochopitelné. Tak to jsou ty ekonomické faktory.

A teď se pojďme podívat na ta čísla u těch sociálních faktorů. To považuji za ještě vážnější, protože zde hovoříme o příjmové chudobě důchodců. Za vlády ANO se docela zásadním způsobem snížilo množství důchodců ohrožených příjmovou chudobou. Vše je opět o číslech. V roce 2021 došlo v České republice k poklesu míry ohrožení příjmovou chudobou, a to z 9,5 na 8,6 %, a část domácností seniorů se tak dostala mimo ohrožení příjmovou chudobou. Ale teď dobré poslouchejme, já vím, že je to po tom maratonu náročné, ale myslím, že tahleta čísla, která teď přečtu, jsou opravdu důležitá. Nepochybně pan ministr Jurečka nichví. U domácností jednotlivců starších 65 let došlo mezi lety 2020 až 2021 ke snížení podílu osob ohrožených příjmovou chudobou téměř o 10 %, a to z hodnoty 37,4 na 27,8 %. To je poměrně dost. A když se podíváme na dvoučlenné domácnosti s alespoň jedním seniorem, tak bylo v roce 2020 ohroženo příjmovou chudobou pouze 4,7 % osob, přičemž v roce 2021 došlo ke snížení o 1,6 procentního bodu až na hodnotu 3,1 %. To si myslím, že jsou docela příznivá čísla, a je jasné, že ten trend byl nastaven tak, že se ta situace zlepšovala.

Nyní vláda Petra Fialy. Počet domácností s příjmem pod hranicí chudoby vzrostl – dobré poslouchejme – z 9 % na, a teď jsme jenom v polovině roku 2022, já jsem bohužel nikde nesehnal informace za konec roku 2022 – tak v polovičce roku 2022 už to bylo 16 %. Lze předpokládat, že ten konec roku už byl někde okolo 20 %, 21. Ale to bych možná spekuloval. Ale jsou to docela přesná čísla, která se udávala už v průběhu roku, kdy se tipovalo, že by se to mělo na konci roku dostat přes těch 20 %, a lze předpokládat, že v tomto roce by to mohlo být někde okolo 25 %. A to, co je úplně nejhorší, jsou čísla u samostatně žijících seniorů. Ano, to je to, před čím tady varujeme už několik měsíců. Já jsem to viděl v létě, když jsme dělali tour po České republice, všichni jste se tomu smáli, s obytňákem. Navštívili jsme přes 200 obcí, měst, městeček a musím říct, že to nejvíce rezonovalo v Moravskoslezském kraji, kde bylo obrovské množství vdov, vdovců, kteří za námi chodili, a to ty ceny už v té době samozřejmě byly velmi vysoké, a říkali nám: deset tisíc platíme za ty Bakalovy byty, pět tisíc korun platíme za energie, no a náš důchod je okolo čtrnácti patnácti tisíc. Ano, já už jsem tady několikrát říkal, tehdy pan ministr práce správně řekl ano, ale v tomhle případě oni mají nárok na příspěvek na bydlení. To je pravda.

Já, abychom si rozuměli, vůbec nezpochybňuji příspěvek na bydlení. Z mého pohledu příspěvek na bydlení byl jeden z nejrozumnějších nástrojů, které tato vláda minulý rok aktualizovala, a z mého pohledu to byla naprostá správná a racionální cesta. Ale pane ministře Jurečko, já jsem vám nevyčítal příspěvek na bydlení, ale to, že se nedostal k té skupině, kterou jsme všichni potřebovali. Všichni víme, že to skončilo někde na 5 %. Je to tak. A já už mávám rukou nad tím, jak to bylo byrokraticky komplikované, že to bylo deset nebo čtrnáct formulářů, nechci v tomhle být populistický. Budete říkat, že to zase minulá vláda administrativně náročné udělala. Ale v každém případě, jestliže se bavíme o 20 % lidí nebo 25 %, kteří jsou ve velkých problémech jakožto lidé, kteří žijí samostatně, vdovci, vdovy, tak 5 % je prostě málo. A ano, když tenkrát to bylo, já nevím, třeba 3 000, to byl ten příspěvek na bydlení, no tak si vezměme, kdybychom měli sto korun na den a měli bychom v tom potraviny, měli bychom v tom léky, měli bychom si za to pořídit, já nevím, připojení na nějaký mobil, abychom se alespoň někam dovolali.

Ale já se stále teď bavím o těch samostatně žijících seniorech. Tak u nich vzrostla za vaší vlády příjmová chudoba od listopadu 2021 do roku 2022 o 40 procentních bodů. 43 % ze samostatně žijících seniorů jsou v příjmové chudobě. A tohleto si prosím porovnejme s těmi, kteří mají šanci dosáhnout na ten příspěvek na bydlení, a tady podle mého názoru je ten největší problém. Řešme možná i důvod, proč nejsou schopni si na něj sáhnout, jestli je to pro ně příliš komplikované, jestli se stydí a tak dále, ale to už není popravdě řečeno naše starost, to už musíte řešit vy, jakým způsobem k nim ty peníze dostat. Protože nedomnívám se, že by Ministerstvo práce a sociálních věcí nechtělo ty peníze vyplatit. Problém je v tom, že výsledek je jasný – stále málo těch, kteří na něj dosáhnou. A to byla v podstatě hlavní podpora, kterou jsme vytvořili, protože všechny ty tarify a ty hry na energickou podporu, ty vládní deštníky opravdu byly takřka k ničemu, děravé. Za rok 2022 stoupala hranice peněžních příjmů, pod níž se jednotlivec považuje za ohroženého příjmovou chudobou, na 15 571 korun. Čili důchodcům, kteří pobírají přibližně tuto úroveň důchodu a jsou tedy přesně na té hranici příjmové chudoby, vláda měsíčně v tuhle chvíli chce vzít přibližně 700 korun, tam to samozřejmě není ta tisícovka, ale sedmistovka.

Určitě znáte i ten projekt Život k nezaplacení, co organizoval PAQ Research, dělal to dohromady s Českým rozhlasem, a ten už byl dělán v době současné vlády. Vidíte v tom, že soustavně roste podíl důchodců, kteří hodnotí svoji finanční situaci jako obtížnou, a jenom za poslední rok vzrostl ten počet z 13 % na 20 %. Stále si to poměřujme tím, kolik procent dostává ten příspěvek na bydlení. A budu rád, pane ministře, když mi na tohle krátce, já už vím, že je to dlouhé, odpovíte, kolik procent domácností dosáhne v současné době na příspěvek na bydlení. Já mám stále zafixováno, že je to kolem 5 %. Tentýž projekt Život k nezaplacení ještě indikuje to, že v lednu 2023 náklady průměrného důchodce na bydlení plus na potraviny, už to sčítám, tedy dohromady byly 16 000 korun, zatímco v roce 2021 to bylo 11 500. Takže i tady vidíme ten poměrně velký rozdíl.

Proč to všechno říkám, a já už budu mířit k závěru, protože jsem slíbil, že budu věcný. Máme tady tři důvody, proč bychom na to neměli kývnout. A prosím, i když s námi nemusíte jako s opozicí souhlasit, i když můžete být naštvaní, že to tady táhneme čtvrtý den, tak prosím, jenom se zamyslete před hlasováním nad tím, co jsem vám říkal a proč teď ještě argumentuju ty tři důvody v rámci shrnutí.

První jsou ty legislativní důvody. Tvrdíme, že je to legislativně na hraně, ať už ve smyslu stavu legislativní nouze, nebo ve smyslu retroactivity. O co to opírám, jsem zde říkal už mnohokrát. Ale prosím, odpovězte si na jednu jedinou věc. Když jsem jednal společně s paní Alenou Schillerovou se zvoleným prezidentem, tak nám řekl, a není možné to zde neříct, že jeho poradci, zřejmě velmi kvalifikovaní v oblasti, to vidí 50 : 50 s ohledem na to, jestli to projde, či neprojde u Ústavního soudu. Když jsem se bavil i s některými z vás, nebudu je zde jmenovat, a jsou to lidé, kterých si vážím, myslím tím lidé z koalice, kteří mají z mého pohledu velmi racionální právní názor, tak mi řekli, že to vidí na 40 % ve smyslu šance, že by to Ústavní soud shodil, jinými slovy ze 60 % si věří.

A teď si prosím odpovězme na jednu věc. Jestli to riziko, do kterého jdeme všichni, to nejste jenom vy, to je Česká republika, za to stojí. I kdyby to bylo jenom těch 40 %, i kdyby to bylo jenom těch 40 %, co zde riskujeme. To, že se to vrátí a že se bude 2,8 milionu důchodců vracet jednotky, možná dokonce desítky miliard korun. Že zde budeme mít desítky tisíc, možná více, nikdo neodhadne, soudních pří, žalob, a já nevím, co všechno se kolem toho bude dít. To se vám vyplatí, toto? To jste opravdu připraveni podstoupit tohleto šílené riziko? I kdyby to bylo 30 %, i kdyby to bylo 20 %, já kdybym byl členem vlády, nikdy bych pro tohleto ruku nezvedl, i jenom z tohoto důvodu. Jakkoliv si uvědomují, že desítky miliard korun se nenajdou nikde na ulici. V tom máte samozřejmě pravdu. Ale tím valorizačním vzorcem se to dá upravit. A znovu říkám, v tomto roce se hraje maximálně o 19 miliard korun, možná o 15, podle toho, jestli to vztahujeme k těm 15, nebo ke 20 miliardám korun.

Takže na základě vašich lidí se domnívám, že pácháte tady sebevraždu v přímém přenosu, protože jestli toto nedopadne, to znamená, jestli to ten Ústavní soud vrátí, tak opravdu vláda nemá jinou možnost, než aby skončila. To by bylo něco, co zde historicky nikdy nenastalo. To je nesrovnatelné s nějakým stavebním spořením v roce 2010, to byly čučky proti tomu, co by se muselo dít ted'. A vůbec nevím, jak by se to dělalo administrativně, strašně náročné. Jdete do obrovského rizika.

Druhý důvod, nebo druhé důvody jsou ty ekonomické. Sdělil jsem zde, pokoušel jsem se je vysvětlit. Nezávidím vám tu situaci, ale do značné míry jste se do ní dostali sami. At' už tím, že jste podcenili inflaci, nebo tím, že jste to neřešili zavčasu, a to byl listopad, prosinec. V té době se to ještě dalo jakžtakž uhrát. Neříkám úplně ideálně a neříkám, že jsme to odkývali, to rozhodně také ne, ale alespoň byste to tálili prostě nějakou legislativně čistou cestou.

A ta třetí oblast je ta sociální. Snažil jsem se na pár číslech vám ukázat to, že ta sociální situace těch důchodců opravdu je velmi nedobrá. A prosím, neargumentujte nám tím, kolik vám chodí mailů, že vás podporují a že ti důchodci to vlastně nepotřebují. To bychom zase mohli my argumentovat tím, kolik toho chodí nám, a tak dále. Ale rozhodně, rozhodně to není zanedbatelná část těch důchodců, kterých se to fatálně dotkne. Ale jinak samozřejmě máte pravdu, mezi nimi budou nepochybně i ti, kteří nad tím mávnou rukou a je jim to v zásadě jedno. Ale neopírejme se prosím o tuhletu z mého pohledu jednoznačně menší skupinu seniorů a důchodců.

Proto budeme proti a proto i vás prosím, předtím, než to přijde do Senátu, než to dostane prezident, abyste to ještě jednou zvážili a hlasovali proti. I proto podávám čtyři pozměňovací návrhy, 2340, 2341, 2342 a 2343, kde navyšuji tu částku důchodu na částku 1 654, 1 583, 1 512 a 1 441 korun. Já vám děkuji a přeji hezký den. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Také děkuji. A v pořadí přihlášených je nyní paní poslankyně Monika Oborná. Chce s přednostním právem, nebo s faktickou paní předsedkyně Alena Schillerová? Přednostní právo klasické. Dobrě. Ještě se optám, znamená to, že mám vyřadit to, co je zde? (Poslankyně Schillerová: Ano. Děkuji vám, paní místopředsedkyně.) Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Dobré ráno. Děkuji, paní místopředsedkyně, za slovo. Dámy a pánové, tak nejsou to úplně prázdné lavice, takže není to tak zlé jak za Miloše Zemana.

Dovolte mi prosím ještě jednou shrnout pár základních faktů ohledně zcela nesystematického návrhu vládní pětikoalice, kterým kabinet Petra Fialy chce šetřit na té části populace, na kterou dopadá pádívá inflace výrazně více než na většinou část populace, a to na důchodcích. To jsou čísla ČSÚ, kolegové, to není nic, co bychom si tady vymýšleli. A spotřební koše, které se od sebe určitě liší, to snad tady nikdo nezpochybňní.

Podívám se na to trošku z jiného úhlu, než když jsem vystupovala během těch čtyř dnů, které tady společně absolvujeme, a možná nás čeká i hezký společný víkend. Své připomínky tentokrát zkrátím opravdu na ty zásadní. Jinak pro zajímavost, včera, myslím, že to bylo ve zprávách v televizi na CNN Prima News nebo na Primě, přesně si nejsem jista, a četla jsem to ráno v monitoringu, dělal se průzkum mezi důchodci a v průměru ze šesti důchodců dvěma nevadí to snížení valorizace. To je 80 %. To není malé číslo. Můžete si to dohledat. Takže vám zřejmě píší ti dva ze šesti a nám píší ti čtyři ze šesti. Tak.

Dovolte mi, abych shrnula ta základní fakta. Pětikoalice – nepokříkujte na mě, znova vás vyzývám, přijďte k mikrofonu, já jsem připravena argumentovat s kýmkoliv z vás kdykoliv. Pětikoalice místo systematických úspor, které náš stát zcela jistě potřebuje, přichází s chaotickým nápadem na zásadní snížení zákonné mimořádné valorizace penzí. Pětikoalice chce připravit průměrného českého důchodce zhruba v průměru o 7 000 jenom v roce 2023.

A to z pohledu českého důchodce jde o zcela zásadní zásah do jeho hospodaření a následný každý rok o 12 000. Těchto 7 000, pokud tedy mluvíme jenom o roce 2023, není žádným navýšením penze. Je to suma, která má důchodcům jenom vyrovnat jejich zvýšené náklady, které oni mají v důsledku bezprecedentní inflace, která je i z pohledu zemí EU vysoko nadprůměrná. Připomínám, třetí nejvyšší v EU podle čísel Eurostatu, 19,1. Tedy nejde o žádné navýšení, ale jde o dorovnání. Reálná hodnota penzí se v důsledku valorizace nemění. Jde jenom o nominální navýšení. V tom spočívá logika mimořádné valorizace penzí. Tedy ty grafy, které tady prezentoval ministr Jurečka, o tom, jak moc se mají čeští důchodci finančně dobré, jsou zcela mimo realitu. Tyto grafy v sobě mají jeden zabudovaný problém. Neberou v potaz reálnou hodnotu penzí, jenom jejich nominální výši.

Vy se tady dnes soustředíte na ožebračení důchodců v rámci poměru k průměrné mzdě místo toho, abyste svoji aktivní hospodářskou politiku soustředili na skutečný problém, a to je nárůst mezd a platů aktivní části obyvatelstva. Vy si zde ani neuvědomujete, že problém je v nedostatečném růstu příjmů občanů. Když se podíváte do historie, tak vidíte, že poměr k průměrné mzdě se vyvíjel ve prospěch důchodů vždy, když bylo hospodářství v potížích a mzdy rostly pomalu, pomaleji než inflace. V době ekonomicky úspěšné je to přesně naopak. Mzdy rostou, ale důchody za nimi logicky pokulhávají. Musí to tak být, protože standardní valorizační vzorec dorovnává pouze polovinu z tempa růstu mezd. Proto zdůrazňuji, že by se vláda měla soustředit na zkrocení inflace a rychlý přechod k růstu. Pak nemusí důchodcům jejich důchody závidět. Poměr mezi důchody a mzdou se překlopí ve prospěch mezd.

Za poslední dny vládní pětikoalice odprezentovala velké množství nepravd, a to jsem velmi zdvořilá. Některé jsou menší, někdy jsou to nepravdy větší. Někdy si dokonce ministři upravili svá čísla predikce – tady bych se ráda podívala na pana ministra Stanjuru, ale dívám se na prázdnou lavici. Co však pokládám za největší podraz vůči českým občanům pětikoalice, je vytváření představy, že kvůli navýšení penzí současných důchodců proto, aby mohli pokrýt své výdaje za základní potraviny nebo úcty elektřiny, se kterými nedělá současná pětikoalice zcela nic, porušuje mezigenerační solidaritu. Přitom mi chodí dnes a denně zprávy od pracující části populace, že chápou, že důchodci jsou zranitelní. Že za ně musíme bojovat.

Tady skutečně nejde o boj mezi pracující částí populace a důchodci, tak jak se nám snaží předestřít vládní koalice. Znova opakuji, výdaje státního rozpočtu jsou přes 2 biliony 200 miliard korun. 2 biliony 200 miliard korun. A my se tady bavíme o méně než 1 % státního rozpočtu. Já skutečně věřím, že většina populace chápe, že bojujeme za tu její část, která je nejzranitelnější. Jde tu totiž o tu část populace, které se pětikoalice nebojí, která již nepůjde masově protestovat a nezaplní náměstí. Většina lidí, o které jde, jsou lidé starí, nemocní, závislí na pomoci druhých. Navíc v nich koaliční rétorika záměrně vzbuzuje pocit viny za nárok na valorizaci důchodů. Koaliční politici je už předem viní ze zadlužení dětí a vnoučat. Podsouvá jim vinu za předpokládané důchodové problémy následující generace. Zkrátka na ně svaluje vinu za vlastní selhání. Naprostá, naprostá hloupost. Troufnu si říct i nehoráznost.

My tu dnes bojujeme za to, aby podzim svého života nemuseli trávit důchodci tím, že budou žádat o sociální dávky, jak jim velice rádi doporučujete. Protože penze je to, co již jednou si důchodci zasloužili. Oni celý život pracovali. Odváděli pojistné, dožili se důchodového věku, vychovali další generaci, která dnes je ekonomicky činná. Oni svou část závazku splnili. Ted' je na řadě stát, aby splnil svou část té pomyslné smlouvy, kterou s občany uzavřel formou zákona. Důchod není milodar nebo sociální dávka. Stát je prostě dlužníkem a důchodci jsou věřiteli. Relativizovat smluvní povinnosti je v právním státě něco nepředstavitelného. A tady se toho dopouští vláda vůči těm, kteří se bránit nemohou. Navíc to dělá zcela záměrně tak, že své věřitele, tedy stávající důchodce, uvádí do časové tísni a existenčních problémů. Neřekla jim na rovinu a včas ani ve svých volebních programech, ale ani koncem roku, že svůj závazek splnit nechce. Nepokusila se jim vysvětlit důvody proč. Místo toho je ústy ministrů i premiéra ujišťovala, že na valorizace prostředky zajistí a svůj závazek splní. Já vlastně vůbec nechápu, za koho tato pětikoalice kope, když zapomíná na své občany.

Ještě do včerejšího dne jste měli v programovém prohlášení vlády – cituji: Úsporná opatření vlády budou sociálně citlivá, zejména s ohledem na priority v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče – (důrazně:) a s cílem udržet stávající valorizační mechanismus důchodů! To jste tam až do včerejška měli! K tomu jste se zavázali. K tomu jste se zavázali ve své smlouvě s občany. Dnes již pro vás klasicky platí skutek utek, a ve vašem případě skutečně platí, že papír snese všechno. Tuto větu jste totiž vyškrtnili z programového prohlášení vlády. Takže něco naslibujete, na základě toho vyhrajete volby, ještě si to nadře dát do programového prohlášení vlády, a až se vám to nehodí, tak to změníte. Já věřím, že občané toto vidí v přímém přenosu. Protože změnit programové prohlášení vlády, a to se shoduje většina politologů, nakonec jeden řídí tuto vládu, je něco prostě, co se běžně neděje. A já si nevzpomínám, že by to kdy jaká vláda udělala.

Co mě také hodně pobuřuje, jsou prohlášení ministra financí Stanjury, který údajně o této valorizaci dopředu nevěděl. To je tedy fakt zajímavé. Jenom já jsem z tohoto místa to opakovala několikrát. 11. ledna 2023 jsem požádala o mimořádné zařazení bodu s názvem Rozpočtový chaos ministra Stanjury. Argumentovala jsem, že skutečný schodek státního rozpočtu je o 100 miliard větší než prezentovaný baťovský rozpočet se schodkem 295 miliard. 12. ledna 2023 jsem interpelovala předsedu vlády se žádostí o vysvětlení závažných nedostatků ve způsobu, jakým byl zde sestaven zákon o státním rozpočtu na rok 2023. Upozorňovala jsem na mimořádně alarmující stav, kdy Ministerstvo financí do zákona o státním rozpočtu zcela nepochopitelně nezapočítalo objektivní a zjevné výdaje za desítky miliard korun. Když jsme 17. ledna 2023 navrhli a jednali tady o vyslovení nedůvěry vládě Petra Fialy, upozorňovala jsem vás tady u tohoto pultíku na účetní triky, které nemohou skončit jinak než blamáží. A takto bych mohla jmenovat svá další vystoupení bud' zde, nebo také v českých médiích.

Navíc zde máme materiály Ministerstva financí České republiky. Opakuji a připomínám, můžete se každý podívat a ověřit si tato fakta. Fiskální výhled z listopadu 2022, bylo to zde citováno několikrát, ale musím znovu také, protože je to zásadní, uvést tu zásadní větu, která byla schválena na poradě vedení Ministerstva financí pod vedením pana ministra Stanjury v listopadu 2022 a bezesporu byla odeslána na vládu. Cituji: "Predikce očekávaného vývoje cen nevylučuje ani další mimořádnou valorizaci v polovině příštího roku. Dle aktuální predikce by inflace mohla v lednu 2023 v relaci s červnovým indexem překonat hranici 6 %." Konec citace. Toto je materiál samotného ministerstva financí. Pravděpodobně tento materiál se tedy nikomu z vládní pětikoalice nedostal do rukou? To byla samozřejmě ironie. Velká smutná ironie.

Naštěstí již následující měsíc, tedy v prosinci 2022, Národní rozpočtová rada upozorňovala také na tento problém. Nezávislá instituce. Opět cituji: "Schválený rozpočet je také zatížen vysokou mírou nejistoty. Rizikem ve směru vyššího deficitu jsou výdaje na mimořádnou valorizaci důchodů v roce 2023. Na základě očekávaného vývoje inflace lze odhadovat, že k překročení pětiprocentní hranice nárůstu spotřebitelských cen od data relevantního pro stanovení výše řádné valorizace dojde v lednu 2023, což bude znamenat spuštění mimořádné valorizace dávek důchodového pojistění v červnu." Konec citace ze stanoviska Národní rozpočtové rady prezentovaného v tomto sále na půdě rozpočtového výboru, jehož jsem místopředsedkyní.

Navíc se ministra financí Stanjury na mimořádnou valorizaci několikrát ptali novináři. Sama jsem to opakovaně viděla ve sdělovacích prostředcích. Je to dostupné určitě v monitoringu. Takže valorizace penzí byla dopředu známa. Vy jste jenom dali na slova marketéáků a báli jste se schodku začínajícího trojkou, a to je ještě ta lepší varianta. Ta horší je, že se tomu ministr financí nevěnoval a spoléhal na to, že to projde. Neprojde. Opravdu to neprojde. Znovu připomínám, že v neděli, minutou neděli, v pořadu České televize Otázky Václava Moravce, kde jsem byla společně s ministrem financí Stanjurou, on řekl, že v případě, že by došlo k této mimořádné valorizaci, nějakým způsobem – to znamená, kdyby nedošlo k jejímu zpomalení – nějakým způsobem ve státním rozpočtu požadované finanční prostředky najde. Proč potom tady mluvíte o hospodářských škodách? V čem spočívá ta škoda? Dodneška

jste to nevysvětlili. Vždycky jenom slyším: Jsem přesvědčen, že to je v pořádku. Jsme přesvědčeni, že to projde, že to projde testem ústavnosti. Kde je ta škoda? V čem je definovaná? Při výdajích 2 biliony 223 miliard korun na rok 2023. Bavíme se tady o nějakých, o rozdílu necelých 15 miliard oproti tomu, s čím jste počítali ve fiskálním výhledu publikovaném v roce 2022. 14 miliard, 14,4? V rozpočtu, který má výdaje 2 biliony 223 miliard? To myslíte vážně? To fakt myslíte vážně?

EET by vám to nahradilo. Zvedněte si daně ze závislosti. A tak dále. Škrtněte si další zbytné výdaje, škrtněte si ty armády poradců, politických náměstků, zbytečných rezortů a nešetřete tam, kde na to nemáte právo. Buďte ve svých argumentech a vyjádřeních alespoň trošku konzistentní.

A ještě jednu větu k té hrozbě hospodářský stát ztrát. Je-li pravda, že zákonná valorizace by byla pro hospodaření státu taková katastrofa, to jste nevysvětlili na číslech. Nemějte tedy plná ústa vzletných vět, čísla, čísla, doložte! Jak je možné, že ještě nebyl odvolán ministr práce a sociálních věcí, že nekonal včas? Proč hned v listopadu nebíl na poplach, když si přečetl fiskální výhled Ministerstva financí, když určitě se o něm bavili na vládě? Okamžitě nepřipravil změnu zákona, nezačal jednat s opozicí, abychom tady trapně se ted' tady netahali už čtyři dny. Naprostě trapně. To je na jeho rezignaci. A asi i bude, jestli to nebude na rezignaci celé vlády, až ta blamáž skončí obrovskou ostudou a tím, že ty peníze stejně důchodcům dáte a ještě jim je doplatíte i s úroky.

Mám pocit, že pro poslance pětikoalice, kteří si prosadili skokové zvýšení svých platů, se to těžko představuje. Zkuste se vcítit do složité situace českých důchodců. Zkuste si představit, že při nákupu potravin zvažujete, či koupit šunku nebo sýr. Zkuste si představit situaci, že již v březnu začínáte šetřit na vánoční dárky pro svá vnoučata. Trošku empatie by opravdu neuškodilo. Já si myslím, že každý z vás, každý z nás má v rodině nějaké důchodce, rodiče, prarodiče. Místo toho slyší důchodci, že kvůli nim si stát bude muset půjčovat desítky až stovky miliard jako důsledek této valorizace. Slyší, že už ted' se stát na výplatu důchodu zadlužuje, protože vybrané pojistné na výplatu nestačí. Říkám, že to je lež! Pojistné na sociální zabezpečení odvádějí ekonomicky aktivní a odvádějí ho průběžně. Odvody jsou standardním příjemem státního rozpočtu, stejně jako například daně. Důchody jsou také vypláceny ze státního rozpočtu, a to průběžně. Jejich výplata není vázána na vybrané pojistné. A i když suma vybraného pojistného byla po celou dobu existence systému většinově nižší než částka vyplacená na důchody, vyšší byla v době naší vlády po dva roky, výplata se nikdy nezastavila. Proč? No proto, že důchody jsou vypláceny ze státního rozpočtu, tedy i z jiných příjmů, lépe řečeno daní. I z daní. A daně platí i důchodci. Neplatí je sice z důchodu, zaplatí pánbůh, ale všechny ostatní daně se jich týkají také. Na rekordním růstu daňových příjmů této vlády se tedy podílí i důchodci. A to skutečně nemalou měrou. Takže neříkejte jim prosím, neříkejte jim, že se stát kvůli nim zadlužuje. Například na výběru DPH, který je rekordní už po dobu roku a čtvrt vaší vlády, mají i důchodci svůj podíl.

Proč se neřídíte názorem odborníků? Neřídili jste se jím při vytváření státního rozpočtu, neřídíte se jím ani ted'. Například profesor Krebs z Vysoké školy ekonomické v Praze, přední odborník na sociální politiku, argumentuje – cituji: "Jako zásadní problém vnímám to, že vláda přichází s návrhy na úpravu valorizace velmi pozdě, jen několik měsíců od předpokládaného navýšení penzí. Takové změny měly být předloženy již v minulém roce a důkladně odborně prodiskutovány. Není také jasné, jak budou probíhat další valorizace." Konec citace.

I senátoři pětikoalice vnímají problém protiústavnosti v podobě retroaktivity i v projednání ve stavu legislativní nouze. Například senátor Canov za hnutí STAN, říká – cituji: "Já jako senátor slibuji na ústavu, že ji budu dodržovat, a tady bych ji vědomě porušil. Opravdu jsem přesvědčen, že ty dvě protiústavnosti jsou tam zcela zřejmé a zcela jednoznačné." Konec citace.

Pětikoalice měla možnost dokázat, že ctí vládu práva a návrh stáhnout, a odvrátit si tak ostudu. Já jsem si navíc jako právnička jistá, že tu nebojujeme, a znovu to opakuji, jen za lidi, ale i za základy právního státu. Pokud si politici budou dělat, co chtejí, a nebudou respektovat zákony, pak to s touto republikou nemůže dopadnout dobře. Také nezapomínejme, že důchodcovská inflace je dle měření Českého statistického úřadu vyšší než inflace u běžných českých domácností. Tento rozdíl v čase roste a pomyslné nůžky mezi inflací standardních domácností a důchodcovskou inflací se postupně více a více rozevírají.

Vyzývám proto poslance vládní pětikoalice, začněte pracovat na skutečné důchodové reformě, přizvěte nás na tyto práce, přizvěte nás k témtu debatám, protože určitě tyto debaty musí přesáhnout toto volební období, a přestaňte s jednorázovými a protiústavními zásahy. V případě, že chcete upravit valorizační schéma, udělejte to standardní cestou. Víme, že máte stoosmičku, můžete si odhlasovat, co potřebujete. Už nám to tady čtvrtý den naprosto nepokrytě předvádít. Ale já se ptám, proč to děláte protiústavně? Protože toto si naše republika skutečně nezaslouží.

Dovolte mi, abych se přihlásila k několika pozměňovacím návrhům:

Jako první je pozměňovací návrh pod číslem 2076, kde v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 479 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2077, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 550 korun".

Následně se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2079, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 621 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2080, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 692 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2140, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 563 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2144, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 634 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2152, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 421 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2154, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 492 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2149, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 461 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2150, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 532 korun".

Dále se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2151, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 603 korun".

Konečně se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu pod číslem 2153, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 674 korun".

Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Také děkuji. Jako další je přihlášena paní poslankyně Monika Oborná, připraví se pan poslanec Ladislav Okleštěk. Pouze upozorním, že v 8.59 hodin vás přeruším a ukončím jednací den. Prosím.

Poslankyně Monika Oborná: Děkuji za slovo. Dobrý den, kolegyně, kolegové. Já bych se zde také chtěla přihlásit k pozměňovacím návrhům, které jsem vložila do systému. Jsem přesvědčena o tom, že ten předložený návrh zákona je pro mě zcela neakceptovatelný, protože tím obíráte o peníze ty nejzranitelnější – seniory, naše rodiče, naše prarodiče – a pošlapáváte přitom jejich základní práva. Já se domnívám, že nyní už jsou překročeny všechny doposud představitelné hranice. Nejde jen o to, že vláda snižuje valorizaci důchodů ve chvíli, kdy na řadu lidí doléhá existenční krize a vážné finanční problémy v důsledku drahých energií, potravin, nájmů a celkově bydlení, ale také to, že tak činí v rozporu s ústavními právy.

Jak už jsem řekla, já jsem vložila do systému čtyři pozměňovací návrhy, tudíž se tady nyní k nim přihlašuji. K prvnímu pozměňovacímu návrhu pod číslem 2227. Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je navýšení částky, a to ze 400 korun. Tuto částku nahrazuje částka 1 464 korun. Dále se přihlašuji k druhému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2229, kde je částka 400 korun nahrazena částkou 1 535 korun. Ve třetím pozměňovacím návrhu se přihlašuji pod číslem sněmovního dokumentu 2230, kde je taktéž částka 400 korun nahrazena částkou 1 606 korun. Poslední pozměňovací návrh je uložen v systému pod číslem 2232, kde se taktéž částka 400 korun nahrazuje částkou 1 677 korun.

Budu moc ráda, když tyto pozměňovací návrhy podpoříte. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji i vám, paní poslankyně. Nyní tedy, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, končím dnešní jednací den a přerušuji 55. schůzi Poslanecké sněmovny do dnešních 9 hodin, kdy budeme v této schůzi pokračovat. Přeji vám klidné dopoledne.

(Jednání skončilo v 8.59 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
3. března 2023
Přítomno: 179 poslanců

(Jednání zahájeno v 9.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajují čtvrtý jednací den 55. schůze Poslanecké sněmovny.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Nyní budeme pokračovat v projednávání bodu

1.

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb.,
o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
/sněmovní tisk 392/ – zkrácené jednání**

Na řadě je pan poslanec Okleštěk. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Ladislav Okleštěk: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážený pane premiére, a myslím to upřímně, vážení páni ministři, kolegyně, kolegové, předně mi dovolte, abych vám řekl, že mě mrzí, že jsem neměl šanci během těch tří předcházejících dnů vystoupit s tím, co jsem si pro vás připravil. Myslím si, že by to bylo pěkné povídání, že bychom se všichni vzájemně dost poučili a to edukační okénko by nám přineslo i eventuálně prospěch. Vím, že kolegové tady vždy chtejí pozměňovací návrhy, tak já vám dám seznam svých pozměňovacích návrhů a pokusím se k nim něco tady říct.

Já jsem v tom předchozím období, jako drtivá většina z vás, alespoň předpokládám, dostal velké množství dopisů, mailové korespondence, lidé za mnou chodili do poslanecké kanceláře. A já jsem si jich pár vzal, abych vám o nich něco řekl. Ale nebojte se, nebudu vám je číst všechny. To v žádném případě, protože by mně to přišlo takové smutné a obstrukční. Ale přečtu vám alespoň jeden takový krátký mail. (V sále je hlučno.)

Píše mi paní: "Vážený pane poslanče, píši vám v souvislosti s novými opatřeními..." Já bych poprosil paní předsedající, pokud nemají kolegové zájem to slyšet, tak ať se ztiší nebo opustí místnost. Mě to ruší a já pak ten přednes nezvládám.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Rozumím. Dovolím si požádat ctěnou Sněmovnu o ztištění, aby měl pan poslanec důstojný prostor. Děkuji mockrát. Můžete pokračovat.

Poslanec Ladislav Okleštěk: Nevím, jestli to mám začít celé znova, nebo... Začnu jenom tím dopisem.

"Vážený pane poslanče, píši vám v souvislosti s novými opatřeními v oblasti důchodů, které chystá vláda České republiky. Navrhovaná opatření jsou pro nás, poctivě pracující, zcela nepřijatelná. Není možné, aby lidé, kteří celý život přispívají do systému sociálního zabezpečení, získali v době, kdy se vše zdražuje a celíme nepřiměřené inflaci, reálně nižší důchod, a ještě si na něj budou muset počkat až do 68 let. Vždyť to je nejdéle z celé Evropské

unie. Navíc zaměstnanci v České republice pracují dle než zaměstnanci ve většině zemí Evropské unie.

Vážený pane poslanče, uvedené kroky vlády České republiky zásadně ohrožují důstojný život lidí, kteří celý život pracovali, jejich zdraví i kvalitu života. Ve vážném ohrožení je také sociální smír. Je třeba hledat jiná řešení k zajištění udržitelnosti důchodového systému než pouze snižovat výši důchodů či zvyšovat věk odchodu do důchodu. Může to být například zlepšování podmínek pro lidi, kteří pracují ve fyzicky náročných povoláních. Vláda by se měla zaměřit na hledání dalších zdrojů financování důchodového systému, které nepůjdou z kapes zaměstnanců.

Jsem všeobecná sestra, specialistka, pracující od 18 let bez přestávky, a to na směny, už 34 let v nemocnici na chirurgii a urgentním příjmu. Vůbec si nedovedu představit, že bych měla pracovat na tak vysoce exponovaném pracovišti ještě v 68 letech. Nejenom my zdravotníci, ale i hasiči, policisté, hutníci, dělníci pracující v těžkém průmyslu, prodavačky, zkrátka všichni poctivě pracující lidé si přece zaslouží důstojný odchod do důchodu bez strachu z toho, zda se jej vůbec dočkají, a když, tak z čeho budou žít. Prosím vás proto, abyste tyto kroky vlády České republiky v rámci legislativního procesu nepodpořil. S pozdravem Bc. Drexlerová Andrea."

Určitě jste podobných dopisů dostali také mnoho a já jsem je skutečně vzal, abyste mi věřili. Nebudu je číst, podotýkám, není to cílem mého vystoupení. Pár jsem jich tady vzal jako vzoreček. Ale já vám povím spíš, jak to vidím já.

Pocházím z vesnice na Prostějovsku a žil jsem tam od dětství donedávna. Víte, na těch vesnicích většinou funguje zemědělství, nebo dříve tam alespoň fungovalo. Mrzí mě zrovna, že tady není pan bývalý ministr zemědělství, protože v té oblasti se také pohybuje nejenom geograficky, ale také odborností. V tom zemědělství ti lidé celý život intenzivně pracovali, protože nebyla technika, nebylo nic. To jsou právě ti, kteří mají také ty nízké důchody. Tenkrát se to počítalo na jednotky, které odvedli a za ty dostali pár korun. – Já vidím, že vás to moc nezajímá, že si tam radši diskutujete jiné věci, ale mě to trápí.

Tito lidé dneska jsou v tom věku, kdy tu pomoc potřebují. Buďto jsou to také velmi často vdovci či vdovy a na těch vesnicích žijí v domech. Tam málokdy jsou byty, tak jako se to daří ve městě. V dnešní době a při dnešní drahotě mají prostě ten domek na starosti, a když to ten člověk má ekonomicky utáhnout, topení, elektřinu, vodu, odpady, prostě všechno, a ještě fyzicky na tom pracovat, a ty domy jsou téměř neprodejně, protože prostě je to velké monstrum a nedá se to prodat, nikdo to nechce tak ti lidé jsou téměř na mizině. Pokud jim nepomohou jejich děti, tak nemají moc šancí na kvalitní nebo alespoň průměrný život.

Hodně často jsem se jako starosta – a dělal jsem to skutečně 20 let na vesnici – potkával s lidmi jak mladými, tak staršími. Mladí lidé dneska hodně často říkají, mě ani tak netrápí, že bych měl vydělávat víc, ale chci mít více volného času, prostě chci kvalitu života. Já s nimi souhlasím a rozumím jim. Když máme dneska řekl bych tak bohatý svět, tak ať tu kvalitu života mají. Ale to si tu kvalitu života, alespoň průměrnou, nezaslouží ti senioři? Vždyť to je ostuda! Zkuste se nad tím zamyslet.

Já si myslím, že naopak si to zaslouží, protože to jsou ti, kteří, jak tady dneska, včera a předevčírem zaznělo, mají největší podíl na tom, kde dneska vlastně jsme z hlediska rozvoje České republiky. Pokud budeme takovými lidmi pohrdat a nebudeeme se snažit jim pomoci, tak to prostě nedají.

Velká nevýhoda toho venkova je, že prostě nejsou byty. To je výjimka, když na venkově jsou nějaké byty, myslím tím bytové domy, a ti senioři, jak stárnou, tak také nemocní a potřebují i zdravotní péči. Jsou různé domovy pro seniory a tak dál, v drtivé většině ve městech, ale to bychom ty domovy museli tedy pěkně narvat až pod střechu, aby ti lidé se tam dostali, a bez tak tu kapacitu prostě nemáme. Takže jak se zmínila kolegyně Klára Dostálová, i to je ten problém, to znamená výstavba pro mladé a i kombinace společného života, to znamená rekonstrukce

domu za levné peníze na rozšíření bytových jednotek na vesnicích, tak aby se tam mohly pronajímat ty byty a podobně. Já si myslím, že jako nástin toho, jak to funguje mezi seniory, by vám to mohlo stačit. A když se tady tak po těch lavicích dívám, protože přece jenom pár lidí tady je, tak si myslím, že nejste tak cyničtí, ani tak chladní a pohrdaví – a kolega ukazuje, že není, a já mu věřím – tak uděláte něco pro to, abychom těmto lidem mohli dopřát trošku lepší životní standard a solidní kvalitu života. Pokud toto neuděláme, tak jsou to vlastně ty kroky, které zkracují délku dožití, a možná je to cíl vlády, možná to nemáte jenom v programovém prohlášení, ale snažíte se těch seniorů nejvíce zbavit, a pak je to jistá cesta, ale naše určitě ne.

Proto bych se chtěl z tohoto místa přihlásit ke svým pozměňovacím návrhům, a to pozměňovacímu návrhu tisk (sněmovní dokument) 2218, kde v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400" nahrazuje částkou "1 465".

Dále pozměňovací návrh, sněmovní dokument 2236, kde v čl. 1 v § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 536 Kč".

Dále sněmovní dokument 2237, kde se v čl. § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 607 Kč".

A můj poslední, čtvrtý pozměňovací návrh 2238, kde v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 678 Kč".

Mrzí mě, že jsem neměl šanci vám vysvětlit více v příspěvku, který bych měl v průběhu rozpravy, ale ta rozprava nějak se nám vytratila, nedostal jsem se, protože jste ji zrušili, tak snad někdy příště budete vstřícnější a budeme si ty věci moc říct tak, aby vedly ku prospěchu občanů České republiky a nejenom nějaké menší skupinky. Přeji vám krásný den.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Děkuji. A další do podrobné rozpravy je přihlášen pan poslanec Štolpa. Pane poslanče, prosím.

Poslanec David Štolpa: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovolte mi, abych zde načetl své čtyři pozměňovací návrhy k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojistění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

První z mých pozměňovacích návrhů má číslo sněmovního dokumentu 2181, v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 483 Kč".

Můj druhý pozměňovací návrh má číslo 2183. V čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 554 Kč".

Můj třetí pozměňovací návrh má číslo 2148. V čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 625 Kč".

A můj čtvrtý pozměňovací návrh má číslo sněmovního dokumentu 2185. V čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje "částkou 1 696 Kč".

Cílem pozměňovacích návrhů je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném termínu, v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálková: Také děkuji. A další s přihláškou do podrobné rozpravy je paní poslankyně Pokorná Jermanová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Děkuji, paní předsedající. Dobré ráno, vážené kolegyně, kolegové. Novela zákona o důchodovém pojistění, tak jak ji navrhuje vládní

pětikoalice, je nepřijatelná. Když pominu způsob, jakým ji projednáváme, pak musím poukázat na retroaktivitu, která je v našem právním systému nepřípustná. Pravidla jsou od toho, aby platila. Systém valorizace penzí byl nastaven, aby ochránil příjemce důchodů před růstem cen. Starobní i invalidní důchodci nemají často možnost vzhledem ke své zdravotní kondici si přivydělat. Proto mechanismus reaguje na růst jejich životních nákladů. Dovoluj si připomenout, že právě potraviny a věci, bez kterých se neobejdou, zdražují nejvíce.

Podmínky pro valorizace nastaly dnem vyhlášení indexu spotřebitelských cen 10. února letošního roku. Až poté si vláda vzpomněla, že na to nemá prostředky v rozpočtu, a chce zpětně měnit pravidla hry. To je z mého pohledu nebezpečné a do budoucna to vytváří atmosféru nejistoty. Vláda zapříčinila růst cen svou liknavostí. A my tak máme třetí nejvyšší inflaci v EU. Důsledky toho však mají odnést občané, zejména pak ti nejzranitelnější. Vláda argumentuje poměrem důchodů průměrným mzdám a platům. Ta argumentace je však často, promiňte mi ten výraz, mimo mísu. Česká republika je známá podprůměrnými příjmy pracujících v porovnání s okolními zeměmi. Je jen otázkou, kdy napětí mezi zaměstnanci a zaměstnavateli povolí a firmy i stát budou nuceny nerovnováhu narovnat. Škrcení ekonomiky může vést k tomu, co si nikdo z nás nepřeje.

Vláda změnila valorizaci tak, že místo procentního nárůstu zvolila kombinaci zvýšení o fixní částku a procentní zvýšení. To by snad bylo v pořádku, protože teoreticky to může vést k sevření nůžek mezi nejnižšími a nejvyššími důchody. Z principu bychom to mohli přivítat, ovšem ne v podobě, kterou prosazuje silou vláda. Polepší si totiž jen minimum lidí s důchody kolem 8 000 korun. Už u 10 000 korun na tom důchodci budou trudit. A co si budeme povídат, tento příjem je v dnešní době velmi nízký. Většina příjemců důchodů pobírá kolem 20 000 a tam už lidé přicházejí o tisícovku měsíčně.

Podobná loupež za bílého dne je pro nás nepřijatelná. A pokud říkám, že by kombinace pevného a procentního zvýšení byla ospravedlnitelná, rozhodně ne způsobem, jakým to udělala vláda. Retroaktivita sama o sobě není ničím, s čím bychom se chtěli vyrovnat. Byli bychom rozhodně rádi, kdybychom se mohli seznámit s důchodovou reformou jako celkem. Jsme připraveni na ní spolupracovat, diskutovat ji. Neměla by to být rozhodně věc, kterou by už příští vláda měla měnit. Zásadně je mi ale proti myslí, že bychom měli schvalovat novelu ad hoc.

Vzhledem k tomu, že považuji tuto novelu zákona za velmi nepovedenou, přesto se pokusím svými pozměňovacími návrhy, které za chvilku předložím, ji alespoň trošku zlepšit, ale z mého pohledu by bylo nejlepší, a proto tady navrhují, tuto novelu zamítnout.

Nyní bych vás ráda seznámila se svými pozměňovacími návrhy, které bych mohla rozdělit do dvou kategorií. První se týká částky, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Takže konkrétně. V čl. 1 § 67 odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 471 korun". To je pozměňovací návrh s číslem 2087.

Dále je to sněmovní dokument s číslem 2088, kdy v čl. 1 § 67 odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 542 korun".

Dále je to sněmovní dokument s číslem 2091, kdy se v čl. 1 § 67 odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 613 korun".

Dále je to sněmovní dokument číslo 2093, kdy se v čl. 1 § 67 odst. 1 v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 684 korun".

A ted' k té druhé kategorii pozměňovacích návrhů. Je to pozměňovací návrh, sněmovní dokument číslo 2334 a 2335. Je to společný pozměňovací návrh s paní kolegyní Balaštíkovou. Tento pozměňovací návrh se týká zdrojů státního rozpočtu a já ho nyní zdůvodním. Vlivem

vysokého růstu cen je nutné alokovat v následujících letech ze státního rozpočtu prostředky na takzvanou inflační doložku zakotvenou v zákoně o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Ta v současnosti počítá s tím, že se výše nesplacené částky finanční náhrady každoročně zvyšuje o míru roční inflace zveřejněnou Českým statistickým úřadem pro kalendářní rok o dva roky předcházející kalendářnímu roku výplaty konkrétní roční splátky. Zohledníme-li současnou inflaci, je zřejmé, že nová výše nesplacené částky zvýšená o inflaci z let 2022 a 2023 by si vyžádala alokaci prostředků státního rozpočtu v rozsahu, který nejenom nebyl předpokládán, ale je též neudržitelný. Navrhujeme proto částečné omezení dopadu inflační doložky s tím, že výše nesplacené částky se bude každoročně zvyšovat o pevně stanovenou procentuální výši odpovídající průměrné inflaci za posledních deset let, to je za roky 2013 až 2022, tedy o 3,03 %. Tím dojde k podstatnému snížení výdajů ze státního rozpočtu za zachování zhodnocování zbytku nesplacené částky, která církvím a náboženským společnostem po právu náleží.

To jsou má odůvodnění. Panu zpravodajovi dám samozřejmě v písemné formě. A já vám děkuji v tuto chvíli za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já také děkuji. A další do podrobné rozpravy je přihlášená paní poslankyně Pastuchová, kterou ovšem v sále nevidím. Takže prosím pana poslance Kotta.

Poslanec Josef Kott: Děkuji pěkně za slovo, paní místopředsedkyně. Pane ministře, milé kolegyně, vážení kolegové. Já si též dovolím představit své čtyři pozměňovací návrhy, a poté pozměňovací návrhy kolegy Špičáka. Mé pozměňovací návrhy v podstatě jsou podobné pozměňovacím návrhům, které zde představovali mí kolegové, a z toho důvodu já zde nebudu opakovat to odůvodnění, které zde už mnohokráte zaznělo. Odkážu se pouze k tomu, že jsem založil sněmovní dokument 2196, kde pozměňovací návrh řeší čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 451 korun".

Sněmovní dokument 2197, v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 552 korun".

Sněmovní dokument 2199, v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 664 korun".

A sněmovní dokument 2198, kde se v čl. 1 § 67ca odst. 1 písm. b) částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 593 korun". Toto jsou mé pozměňovací návrhy.

A ještě se přihlásím k pozměňovacím návrhům pana kolegy Špičáka, jak jsem předestřel. Takže tam se jedná o sněmovní dokument 2295, 2296, sněmovní dokument 2297 a sněmovní dokument 2298. Jak jsem řekl, odůvodnění zde přednesli mí kolegové, a já nad rámec toho, co zde padlo, také podpořím návrh kolegyně paní Jermanové a připojuji se k zamítnutí. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. A dalším přihlášeným do podrobné rozpravy je pan poslanec Strýček. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Jiří Strýček: Takže dobrý den, vážená paní místopředsedkyně, vážený pane ministře, vážené kolegyně a vážení kolegové. Přihlašuji se tímto ke svým čtyřem pozměňovacím návrhům, které jsou evidovány v systému pod sněmovními dokumenty číslo 2111, 2112, 2113 a 2114. Všechny tyto čtyři pozměňovací návrhy se vztahují k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojistění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Cílem těchto čtyř pozměňovacích návrhů je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném

termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

U pozměňovacího návrhu 2111 v čl. 1 § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka "400 Kč" nahrazuje částkou "1 480". V pozměňovacím návrhu 2113 se tato částka "400 korun" nahrazuje částkou "1 622 korun" ve stejném článku § 67ca odst. 1. V pozměňovacím návrhu 2112 se tato částka "400 korun" nahrazuje částkou "1551 korun" a u pozměňovacího návrhu 2114 se tato částka "400 korun" nahrazuje částkou "1693 korun".

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji a prosím, další do podrobné rozpravy je přihlášena paní poslankyně Hanzlíková. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Já děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já si také dovolím načít své pozměňovací návrhy, a to z toho důvodu, že považuji projednávaný návrh za velmi asociální a nesystémový a mám vážné výhrady ke způsobu, jak byl využit stav legislativní nouze, a také mám výhrady ke způsobu projednávání, kde byl opravdu minimální prostor k tomu, vyjádřit své názory na tento návrh. Musím říct, že mě velmi mrzí, že změnou valorizačního vzorce, který je uveden v návrhu, přijdou senioři průměrně o 1 000 korun měsíčně, a mrzí mě to z toho důvodu, že senioři patří mezi zranitelné skupiny obyvatel, na které nejvíce dopadá nepřiměřené zvyšování cen potravin, energií, léků i služeb. A plných 86 % českých seniorů je zcela odkázaných na důchodový systém. Přestože důchody byly v loňském roce třikrát valorizovány, máme zde půl milionu seniorů, kteří žijí pod hranicí chudoby. Týká se to zejména těch, kteří žijí osamoceně, často žijí v nájemním bytě, kde se jim zvyšuje nájem i platby za energie, nebo jsou to senioři, kteří celý život byli pečujícími osobami, a také sem spadají lidé se zdravotním postižením, jejichž jediný příjem je invalidní důchod. V současné době je velmi ohrožují vysoké ceny energií, pohonných hmot, potravin, léků, ale zároveň i služeb, a sem bohužel také spadají také sociální služby, kde došlo ke zvýšení částky spoluúčasti klientů.

Nyní konkrétně k pozměňovacím návrhům. Čtyři pozměňovací návrhy se týkají čl. I § 67 odst. 1 písm. b) a mění částku 400 korun. Pozměňovací návrh, který je uveden v systému pod číslem 2145, mění částku 400 korun na 1 440. Pozměňovací návrh, který je uveden pod číslem 2146, mění částku 400 korun na 1 511. Další návrh, který je uveden pod číslem 2147, mění částku 400 korun na 1 582 a pod číslem 2148 se mění částka 400 korun na 1 653 korun. Další tři pozměňovací návrhy pod čísly 2284, 2285 a 2286 se týkají posunu účinnosti. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji a vzhledem k tomu, že při zahájení schůze dnes ráno v 9 hodin bohužel se do systému nenačetly omluvy, systém se bude muset v průběhu schůze restartovat tak, aby naběhly všechny funkce, které má mít, tak mi dovolte omluvy předložené organizačním odborem přečíst. Dnes do 10 hodin z pracovních důvodů se omlouvá paní poslankyně Adámková Věra, paní poslankyně Babišová Andrea celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Bašta Jaroslav celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Benda Marek celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Bernard Josef celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Brázdil Milan celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Bžoch Jaroslav celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Feranec Milan celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Heller Šimon celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Jách Ivan do 12 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Janulík Miloslav celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Kohajda Michael do 17 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Krutáková Jana celý jednací den z osobních důvodů, pan poslanec Lacina Jan do 11 hodin z pracovních důvodů a dále od 13.30 do 16.30 ze zdravotních důvodů, pan poslanec Lochman Ondřej od 10.15 do

12.15 z rodinných důvodů, paní poslankyně Nováková Nina od 15 hodin do 23.50 z pracovních důvodů, pan poslanec Okamura Hayato celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Oulehlová Renata celý jednací den z rodinných důvodů, pan poslanec Rais Karel celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Tureček Karel celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, paní poslankyně Válková Helena od 9 hodin do 10 hodin ze zdravotních důvodů, pan poslanec Vondrák Ivo celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Vrána Petr celý jednací den z pracovních důvodů.

Z členů vlády se omlouvají pan ministr Balaš Vladimír od 13.30 do 16 hodin z pracovních důvodů, pan ministr Bek Mikuláš celý jednací den z pracovních důvodů, paní ministryně Černochová Jana celý jednací den bez udání důvodu, pan ministr Kupka Martin od 9 hodin do 21.30 z důvodu zahraniční cesty, paní ministryně Langšádlová Helena celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Lipavský Jan do 12 hodin z pracovních důvodů a pan ministr Šalomoun Michal od 9 hodin do 14 hodin z pracovních důvodů.

Děkuji za strpení. A nyní se stanoviskem klubu je přihlášen pan poslanec Juchelka. Pane poslanče, prosím, a omlouvám se za zdržení.

Poslanec Aleš Juchelka: Já děkuji moc, se stanoviskem klubu nebudu samozřejmě příliš dlouhý, už tady spousta věcí zazněla. Jenom na úvod bych chtěl říct, když tady vidím pana poslance Haase, který včera hodil rukavici do placu opozici s tou sázkou, tak já tu sázku přijímám. Navrhoji, aby to bylo tedy přiměřené, že bychom dali na charitu, třeba na centrum Provázení, což je moje srdeční záležitost, kdy v nemocnicích centrum Provázení prováží rodiče a jejich děti, které mají nějakou závažnou diagnózu, a kde ty finance potřebují, a ty finance by byly, že by to byl dvojnásobek toho rozdílu mezi tou zmraženou a tou novou mzdou mezi lednem a prosincem, kdy jsme si ty mzdy tady navýšovali, což by mohlo být třeba kolem 20, 25 tisíc korun. Takže toto je můj návrh, moje nabídka, poté se samozřejmě můžeme domluvit. To je konkrétní sázka a přijímám ji.

Vyjádření zpravodaje klubu. Vláda navrhuje ve stavu legislativní nouze omezit zvýšení důchodů a příplatku k důchodu v mimořádném termínu v červnu 2023 za účelem minimalizace rozpočtových dopadů valorizace. Nižší zvýšení důchodů by znamenalo zhoršení příjmové pozice populace důchodců s dopadem do jejich kupní síly. Stabilizace veřejných financí nesmí být dosahováno na úkor jedné z nejvíce ekonomicky ohrožených skupin osob. A ohrožené skutečně jsou, a to v tuto chvíli dokonce bych řekl na několika frontách. (Obrací se na předsedající s žádostí o ztištění v sále.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Ano, rozumím, pane poslanče. Kolegové, já chápu, že jsme všichni unaveni, ale moc prosím, běžte si hovory vyřídit mimo jednací sál. Děkuji moc. Prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Za prvé si je vláda vybrala jako prostředek a symbol svého boje s inflací. Tímto zákonem jim chce omezit to, co jim patří. Vybrala si skupinu, která se nemůže jednoduše bránit, a ohání se solidaritou a tím, že nezbude na jiné jenom proto, že byl naplněn zákon. O nic víc tady nejde. Nikdo nechce nic navíc. My v rámci opozice jenom chceme, aby se dodržovaly zákony, aby fungoval bezpečný právní stát.

Za druhé si je vláda vybrala jako skupinu lidí, na jejichž nezáviděníhodné situaci kvůli rostoucím cenám rozděluje společnost, a to je skutečně trestuhodné, stavět proti sobě různé skupiny lidí a vykopávat příkopy na mezigenerační solidaritě.

No a za třetí jsme se dnes dočetli, že se vláda znova chystá zavést regulační poplatky u lékaře. V této době, v této situaci. Tak tomu já nerozumím. Skutečně tomu nerozumím.

Z důvodů nepřiměřeného zásahu do legitimního očekávání příjemců důchodů, porušení zásad rovnosti a zásluhovosti sociálního pojištění a zpětného působení zákona může být návrh považován za protiústavní. Je to narychlo. Určitě se rozevírají nůžky mezi nízkopříjmovými a vysokopříjmovými seniory, ale dělat novelu zákona bez jakékoli diskuse, bez standardního legislativního procesu, když známe nález Ústavního soudu, který se velmi vymezuje proti disproporcionalitě mezi základní a zásluhovou složkou důchodu, dokazuje nesoudnost, chaotičnost a nesystémovost této vlády. (V sále trvalý hluk.) Já jenom poprosím, paní předsedající...

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Ano, já to vnímám a moc prosím, zejména v levé části, kolegové, prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Já bych poprosil i předsedkyni našeho klubu, jestli by mohla... Děkuji moc. (Předsedající: Ano, děkuji za pomoc.) Důchody se zvyšují na základě pravidel stanovených zákonem, jejichž naplnění se projeví vydáním nařízení vlády o zvýšení důchodů. Pokud jde o valorizaci v mimořádném termínu, musí být nařízení vlády podle zákona vydáno do 50 dnů od konce měsíce, kdy růst cen dosáhl 5 %. Konkrétní úprava zvýšení vyplývá z nařízení vlády, a proto je tady ten kvapík, protože kvůli prezidentským volbám jste neměli tu odvahu, vážená vládo, kterou se tak strašně zaklínáte, jít s tou spornou novelou klasickým legislativním procesem.

Výše valorizace je upravena v § 67 odst. 10, postup valorizace pak v § 67 odst. 16. Obě ustanovení předložený návrh zákona jednorázově pro navýšení v červnu 2023 suspenduje, novou úpravu pak navrhoje, ale jen pro výši valorizace, pro ten samotný výpočet.

Období pro zjišťování růstu cen končí měsícem, ve kterém došlo k překročení růstu cen o 5 %, to jest lednem 2023. Růst cen měřený změnou indexu životních nákladů domácností důchodců v lednu 2023 dosáhl 8,6 %, za celé období od června 2022 pak 11,5 %. O stejné procento, tedy 11,5 %, by se měly, pokud nedojde ke změně právní úpravy, v červnu 2023 zvýšit procentní výměry vyplácených důchodů. A proto tady jsme, proto tady nocujeme, proto za to bojujeme, protože nechceme, aby se porušovaly zákony v průběhu toho, kdy se mají naplňovat. Jednoduše nebudeme přece měnit pravidla ve třetí třetině zápasu.

Nebude-li tedy předložená novelizace publikována ve Sbírce zákonů do 22. března, je vláda povinna do konce dne 22. března tohoto roku vydat nařízení s valorizací, a to dle dnešních pravidel. Proto je navrženo přijetí zákona ve stavu legislativní nouze a zvolena mimořádná účinnost dnem vyhlášení. A to je skutečně skandální, protože touto novelou ta pravidla v té třetí třetině jednoduše měníme.

Všechny rozhodné skutečnosti, které zakládají povinnost vlády provést nařízením vlády zvýšení důchodů, již nastaly, a je tak i známo, odkdy a o jaké částky mají být důchody zvýšeny. Jedná se o změnu zákoných pravidel, jejichž podmínky již byly naplněny, týká se období, které již uplynulo, a dokonce již dle stávajících pravidel byla vypočtena zákoná míra valorizace. Nyní má dojít k pouhé výplatě na základě nařízení vlády. Zákoná pravidla valorizace ve vládě účelově se zdají být příliš vysoká, a proto se mají zpětně změnit. Místo nárokových 11,5 % výměry dochází ke zvýšení procentní výměry o 2,3 %, u těch nízkopříjmových důchodů je téměř zachována původní výše valorizace, no a čím je ten důchod vyšší, tím procento valorizace klesá a tím dochází ke značnému narušení vazby na zásluhovost důchodu. Zatímco u nižších důchodů se jedná o ztrátu nulovou nebo ve výši stovek korun, u průměrného důchodu se jedná o ztrátu tisíc korun, to se bavíme o těch 7 000 do konce roku, a tak dále. U důchodů vyšších je to dokonce o 3 000 tisíce méně. Tím je narušena i ústavně-právní zásada rovnosti. A víme to, protože už Ústavní soud jednou deklaroval, že se nesmí disproporčně zasahovat mezi tou základní a zásluhovou částí výměry důchodu.

Zákon ukládá navýšovat procentní výměru důchodů, přesto pro výraznou část důchodů se zvyšuje převážně o pevnou částku. Oproti smyslu a účelu zákona dochází k plošnému navýšení důchodů, čímž se zásadně popírá princip zásluhovosti typický pro subsystém sociálního pojištění. I proto to může Ústavní soud shodit, i proto je potřeba udělat vyladěnou novelu, nejen rychlovku kvůli státnímu rozpočtu, ale také proto, abychom se všichni mohli spolehnout do budoucna na právní stát, že zákony platí, že žijeme v demokracii, že nebudeme tímto způsobem ohýbat zákony, ale i důvěru občanů, protože se nám to jednoduše teď a v tuto chvíli hodí. Proto za klub hnutí ANO říkám, že budeme hlasovat proti a máme k této novele zákona nesouhlasné stanovisko. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já také děkuji a vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku. Mám tady přihlášeného pana poslance Strýčka, ale já ho nevidím, tak to byl asi omyl. Takže pan poslanec Flek. Prosím. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslanec Josef Flek: Děkuji, dobré ráno. Vážená paní místopředsedkyně, vážení kolegové, já do toho nechci zabrouzdávat, ale když už to pan kolega vaším prostřednictvím zmínil, navýšení poplatků u urgentních příjmů – pan ministr Válek zmínil téma nadužívání. Já bych řekl zneužívání v tuto chvíli, protože pokud byste věděl, co se děje na urgentních příjmech, jak dochází ke zneužívání této lékařské praxe, tak byste mluvil možná trošku jinak. Já to znám z vlastní zkušenosti. Nedávno jsem absolvoval návštěvu Úrazové nemocnice v Brně s akutní gastritidou. Nevím, jestli to má spojení s tím, že jsem se stal před rokem poslancem, možná ano. Ale chtěl jsem jenom říct to, že lékaři nejsou ořezávátka, zdravotní sestry také nejsou žádná ořezávátka a integrovaný záchranný systém nejsou taxikáři! A opravdu si zjistěte, že ke zneužívání dochází, a zvýšením poplatků by se tomu dalo možná i předejít. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Vyvolalo to další dvě faktické poznámky, paní poslankyně Schillerová a připraví se pan poslanec Juchelka. Paní předsedkyně, prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Pane poslanče Fleku, prostřednictvím paní místopředsedkyně, vaši gastritidy je mi upřímně líto, nicméně každý z nás má právo volby, jakou cestou se ve svém životě vydá.

Ale teď k tomu, co jste říkal. Předpokládám, že se nechystáte na dráhu ministra zdravotnictví, nic jsem neslyšela, že by ho pan premiér chtěl vyměnit, i když si myslím, že to měl udělat dříve, ale snad k tomu má nějaké analýzy, snad k tomu má nějaké podklady, snad víme, jaká ta situace tam je a příjde s nějakým návrhem a ten bude řešit. Ale aby se tady plošně zaváděly poplatky, které zase dopadnou na ty sociálně nejslabší, tak to rozhodně nepodporujeme. A zase je to další balonek, výstřel, objeví se něco, kolem toho bude velká diskuse, ale ta bublina zaplatí pánbůh potom pod tlakem veřejnosti, pod tlakem opozice splaskne. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času a další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Juchelka, připraví se pan poslanec Mašek. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Já děkuji moc. Já bych jednom reagoval na svého ctěného kolegu vaším prostřednictvím. My přece se bavíme o nějakém kontextu, o nějaké době, ve které se nacházíme. Vždyť přece v tuto chvíli, kdy nám rostou ceny potravin, kdy nám rostou ceny energií, ceny pohonného hmot, tak vy ještě chcete naložit například rodinám, že zrušíte školkovné, tím, že zvýšíte daň z nemovitosti, a v tuto chvíli dneska dokonce budete zavádět

poplatky. Takže cituji: "Z mého pohledu to má ale zásadní háček. Nepovede to k tomu, že pak všichni budou volat sanitku? Takže regulace na urgentních příjmech je potřeba, řada lidí tam chodí zbytečně. Otázka je, jak pomocí regulačního poplatku sankcionovat ty, kdo to nadužívají. A to nemám vymyšlené, to čekám na NERV. Každopádně poplatky chci zavést."

Takže vy tady zase vypouštíte další balonek, který nemáte projednaný, nemáte to vymyšlené systémově, jenom víte, že chcete prostě ted', v této době, ty lidi zase nějakým způsobem obrat o nějakou částku peněz. Až to budete mít vykecané, až to bude nějaký systém, až to předložíte, tak potom s tím běžte do novin. Protože vy takhle neustále říkáte: budeme odcházet v 68 letech do důchodu, budeme zvyšovat odvody pro OSVČ, které jsou páteří naší ekonomiky, budeme sankcionovat předčasné splacení hypoték pro mladé rodiny, budeme, jak jsem říkal, rušit školkovné, budeme rušit slevy u manželů u daní, a ted' v tuto chvíli zavádíte ještě navíc poplatek. Já vůbec nerozumím této vládě, vůbec nevím, o co jí jde. Vůbec.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Mašek. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové, musím reagovat, protože to je určitý zásah do toho, čemu já se věnuji, nebo vlastně doted', více než třicet let. Čili přednemocniční péče, problematika urgentních příjmů je můj obor. Je nás tady ve Sněmovně shodou okolností víc. Ten problém, na který tady poukázal třeba i kolega Flek v dobré víře, ten tady samozřejmě existuje, ale my jsme pro něj něco hmatatelně udělali. Za naší vlády se podařilo uvést v život projekt 78 urgentních příjmů, na které se získaly peníze a které se ted' budují ve všech okresních městech. Vy se bavíte o situaci v řadě pohotovostních ambulancí, ale ty budou nahrazeny v těch okresních městech systémově urgentními příjmy, kde bude zároveň ordinace sloužícího praktického lékaře a potom urgent vlastní jako takový. Takže na tom se pracuje, ty urgenty vznikají a na tom urgentním příjmu musí být triážová sestra, která rozhodne o pořadí těch pacientů. Takže vlastně i to pořadí, kdy vy si to odčekáte, pokud tam přijdete s něčím neindikovaným, tak je určitým filtrem. Těch 90 korun se zavedlo, lidé si na to zvykli, platí je. A jediné, o čem se dá do budoucna uvažovat, je naopak určitý malus, to znamená, že když to někdo evidentně zneužije, bude sice ošetřen, ale potom se dá zvažovat nějaká penalizace zpětná třeba cestou zdravotní pojišťovny, že mu přijde část toho účtu k zaplacení. Ale proboha, o tom odborníci vedou diskuse dlouhodobě, vůbec to není tak jednoduché a v současné době v žádném případě nemůžeme ty občany, které ted' v tomto návrhu zákona obíráme o peníze, vlastně ještě penalizovat a zvyšovat jim další náklady. Já si myslím, že v tuto chvíli je ten souběh naprosto šílený. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Nikdo další s faktickou poznámkou přihlášen není a nyní budeme pokračovat v podrobné rozpravě. Je přihlášená paní poslankyně... (Hlas ze sálu.) Tak omlouvám se, paní poslankyně, s přednostním právem pan předseda Okamura. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a páновé, SPD zásadně odmítá nepřijatelný postup vlády Petra Fialy ve věci plánovaného razantního snížení zákonné mimořádné valorizace všech důchodů. Krátce a stručně řečeno, už tady čtvrtý den ze všech sil jménem SPD bojuji za to, aby vláda neokradla těch 3,5 milionu příjemců důchodů o tu slíbenou valorizaci. Je to velký boj proti přesile, protože je nás v SPD jenom 20, vládních poslanců je 108, ale bojujeme ze všech sil.

Toto vládní opatření, ten vládní návrh, je asociální a podle mého názoru neústavní. Hned na úvod dívám jménem SPD návrh na zamítnutí tohoto vládního návrhu zákona, takže se o tomto mé návrhu bude v rámci třetího čtení hlasovat. Takže ještě bych to pro předsedající

zopakoval: jménem SPD dávám návrh na zamítnutí tohoto zákona. Takže se o tomto mém návrhu bude v rámci třetího čtení hlasovat a samozřejmě SPD hlasuje pro zamítnutí.

Ted' pojďme k tomu zákonu. Jeho důsledkem bude vážné ekonomické a sociální poškození našich seniorů, invalidů, vdov, vdovců a sirotků, zejména těch nízkopříjmových. Velká část z nich už dle statistických dat žije v příjmové chudobě. Další tisíce do ní teď chce Fialova vláda poslat. Vládou plánovaná valorizace důchodů hluboko pod úrovní aktuální inflace, která důchodce s průměrným příjemem okrade o více než 1 000 korun měsíčně, vláda, Fialova vláda, je okrade v průměru o více než 1 000 korun měsíčně, navíc bude znamenat další velký nápor na systém, na sociální systém, který, když vláda donutí seniory po tvrdé celoživotní poctivé práci stát ve frontách na přetížených úřadech práce, které vede ministr Jurečka z KDU-ČSL a přivede tyto úřady dále ke kolapsu, ve kterém už ostatně mnohdy jsou kvůli neschopnosti samozřejmě předsedy KDU-ČSL a ministra Mariana Jurečky. Nemluvě o riziku pádu dalších tisíců důchodců do dluhů a exekucí.

Takže Fialova vláda tady okrade důchodce v průměru o 1 000 korun. Jedná se o všechny příjemce důchodů. Původně měli dostat důchodci podle stále ještě zatím platného zákona v průměru valorizaci navýšenou o – měli dostat navíc v rámci valorizace o 1 770 korun v průměru a nyní vláda jim to chce snížit v průměru, aby dostali jenom 760 korun. To znamená, okrade všechny důchodce v průměru o tisícovku. A my s tím prostě v SPD zásadně nesouhlasíme, proto tady už čtvrtý den ze všech sil SPD obstruuje, brání tomuto přijetí zákona, protože my prostě stojíme na straně všech 3,5 milionu příjemců důchodů v České republice. No a nemluvě o tom, že vláda tímto návrhem opět zvyšuje riziko pádu dalších tisíců příjemců důchodů do dluhů a exekucí.

Valorizace penzí má sloužit a slouží ke kompenzaci dopadů zdražování na naše důchodce, na které inflace tvrdě dopadá, protože ceny zboží a služeb, které si nejčastěji pořizují, a platí tedy náklady na bydlení, potraviny a léky, rostou ještě mnohem rychleji než průměrná inflace. Devatenáct miliard, které chce vláda důchodcům nyní sebrat, není z hlediska celkových výdajů státního rozpočtu žádná závratná částka, zejména když si uvědomíme, že enormně rostou příjmy státu z důvodu vysokého výběru DPH v důsledku vysoké inflace a že tento rozpočet obsahuje množství položek, které jsou naprostě zbytné a lze v nich šetřit či škrat. Postoj SPD je jednoznačný – červnová valorizace důchodů i každá další případná letošní mimořádná valorizace důchodů musí proběhnout dle nyní platného a účinného zákona o důchodovém pojištění a SPD trvá na tom, aby všichni příjemci důchodů dostali navíc v červnu, navíc k jejich zákonem daných 1 770 korun v průměru. Ale o tyto peníze je chce Fialova vláda okrást. A my tady tomu nyní bráníme.

Tady bych rád ještě poznamenal, a to je velice důležité, že vy nechcete okrást ty příjemce důchodů pouze v průměru o 1 000 korun měsíčně, ale na základě toho nového zákona, který tady prosazujete a kterému my bráníme, tak se sníží vlastně ten základ pro výpočet dalších případných valorizací, takže vy okrádáte důchodce v další fázi, například v příštím roce, ještě o více než v průměru o 1 000 korun měsíčně. Takže ta situace je ještě horší a o tom se příliš mediálně nemluví, že vy okrádáte ty důchodce ještě víc. Ještě víc, než je v tomto daném okamžiku, to bude v průměru těch 1 000 korun minus na každého důchodce měsíčně, ale ve finále je to ještě víc.

To je pro SPD samozřejmě úplně nepřijatelné, protože my stojíme na straně všech slušných lidí. A vy jste je hodili přes palubu. Vládní koalice – ODS, TOP 09, KDU-ČSL, Pirátů a STAN – hodila prostě 3,5 milionu důchodců a jejich rodiny přes palubu. A tady je samozřejmě potřeba pojmenovat v prvé řadě také ještě jednou ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečku z KDU-ČSL, předsedu KDU-ČSL. Protože ta asociální politika, to je opravdu šílené.

Pokud se máme bavit o nějaké změně valorizačního schématu do budoucna, pak jedině o tom, že zvyšování důchodů bude spravedlivě probíhat všem jejich příjemcům o stejnou finanční částku, tedy ze stejného základu. Nabízí se například o tu část průměrného důchodu,

která bude odpovídat aktuálnímu růstu inflace. Poslanci hnutí SPD podávají k této asociální vládní předloze více než 100 pozměňovacích návrhů, konkrétně 102 pozměňovacích návrhů za nás. Jednak jde o návrh poslankyně Lucie Šafránkové, která má u nás sociální věci v gesci, na zrušení celého asociálního vládního záměru snížit důchodcům zákonnou valorizaci a o návrat k dosud platnému stavu, tedy ke zvýšení všech důchodů o celou míru inflace. Dále kolegyně Šafránková podala návrh na změnu valorizačního vzorce tak, aby do budoucna probíhaly valorizace řádně i mimořádné všem příjemcům důchodů vždy o stejnou částku vypočítávanou z aktuálního průměrného důchodu. To je dlouhodobý cíl SPD, aby se všem důchodcům valorizovalo stejnou částkou, nikoliv stejným procentem, protože to stejné procento rozšiřuje, rozvírá jenom sociální nůžky mezi chudými a bohatými důchodci v tom smyslu, že chudší jsou ještě chudší. A právě zrovna ty nejnižší důchody do těch 18 000, do těch 19 000, tam je ten z mého pohledu největší problém, protože za ty důchody se samozřejmě vůbec nedá vyžít. Samozřejmě. Takže to je náš další pozměňovací návrh.

Tento náš pozměňovací návrh by v praxi znamenal, že zvýšení všech důchodů by proběhlo zhruba o 2 200 měsíčně. To je správné a spravedlivé. To je cíl SPD. Ted' v tomto okamžiku. To je naše představa o té valorizaci. To znamená, vláda dává 760 korun v průměru, okrade důchodce o 1 000 korun, protože mají dostat v červnu ve skutečnosti 1 770 průměru navíc. A my si myslíme, že by to mělo být navíc 2 200 všem stejnou částkou. Samozřejmě v tom případě je potřeba škrtnout nesmyslné výdaje, které tady předvádí Fialova vláda, o kterých už jsem tady několikrát ve svých projevech hovořil. Protože pro vás není prioritou český občan. Vy máte priority v Berlíně, v Bruselu, v Kyjevě, ve Washingtonu. Bůhví, co vám za to tam slíbili.

Ve všech našich dalších návrzích, pozměňovacích návrzích SPD, pak jde o zvýšení částky valorizace všem příjemcům důchodů na úroveň, kterou předpokládá aktuálně platný a účinný zákon o důchodovém pojištění, tedy o zvýšení u průměrného důchodu, té valorizace, zhruba o 1 000 korun měsíčně navíc oproti asociálnímu vládnímu návrhu. To znamená, v těch dalších 100 pozměňovacích návrzích, které my předkládáme, vracíme zpátky tu valorizaci tam, kde má být, to znamená, aby se všem příjemcům důchodů zvýšily důchody minimálně o těch průměrných 1 770, o kterých se jim to má ze zákona zvýšit od června. A to je to, co vy chcete naopak o 1 000 korun snížit a okrást ty důchodce. Takže my to vracíme zpátky. Některé naše pozměňovací návrhy pak jdou ještě mírně nad tuto částku. A všechny naše návrhy zároveň poskytují vyšší valorizaci důchodcům s nejnižšími a podprůměrnými příjmy. Vyšší valorizaci.

V SPD zásadně nesouhlasíme s předloženým návrhem zákona, který je v rozporu se všemi principy, na nichž je české důchodové pojištění založeno, i v jasném rozporu s ústavou. Považuji za nepřijatelné a bezprecedentní, že vláda a Ministerstvo práce a sociálních věcí, které vede ministr Marian Jurečka z KDU-ČSL, při přípravě návrhu zákona, toho vládního návrhu zákona, s kterým my nesouhlasíme, tak jste totálně ignorovali sociální dialog a že vědomě v takto klíčové otázce obcházíte standardní legislativní proces na vládní i parlamentní úrovni.

Zasláním vládního návrhu zákona do pseudopřipomínkového řízení v délce jednoho dne není ani naplněn požadavek příslušného ustanovení zákoníku práce, podle kterého se návrhy zákonů týkající se důležitých zájmů pracujících projednávají s příslušnými odborovými organizacemi a s organizacemi zaměstnavatelů. Příjemci důchodů jsou do velké míry pracující – nejen invalidé, vdovy, vdovci a sirotci, které chcete okrást, ale i desetitisíce starobních důchodců, přičemž ten zbytek občanů těmi pracujícími lidmi desítky let byl. A tyto všechny občany, 3,5 milionu lidí, je to třetina občanů České republiky, vy chcete okrást o slíbenou valorizaci. A my tomu tady bráníme. My jsme na straně právě těch 3,5 milionu příjemců důchodů proti vládní pětikoalici Petra Fialy.

Neprojednání navrhované právní úpravy Legislativní radou vlády navíc znemožňuje zodpovědné posouzení její ústavnosti, zejména pokud jde o nerespektování legitimního očekávání na straně důchodců týkajícího se výše zákonem stanovené valorizace jejich důchodu, jehož zásadní význam zdůraznil v minulosti Ústavní soud v řadě svých nálezů. Jediným

skutečným cílem tohoto návrhu, a je to neskutečná hanba, je snaha neschopné a škodlivé Fialovy vlády o snížení letošního schodku státního rozpočtu, který si navíc vláda sama vyrobila. O tom už jsem tady hovořil v uplynulých dnech, že vy sami způsobíte, Fialova vláda sama svojí nekompetentností způsobí hospodářské škody České republice a všem občanům a firmám, a potom s důvodem hrozících hospodářských škod nebo způsobení hospodářských škod chce okrást důchodce. To je neuvěřitelná situace!

Když to zrekapituluji, jste u vlády už skoro rok a půl, tak vy jste si přidali tři místa ministrů navíc včetně sekretariátů. Jenom tam to na úvod stálo, jestli si pamatuju dobře, 72 milionů korun, už jenom ty úvodní platy a ty výdaje, auta s řidičem, sekretariáty, všechno. Dodnes nevíme, co vlastně ti ministři přesně dělají. Jsou to v podstatě úplně anonymní ministři, kteří tady v podstatě ve Sněmovně ani nemluví, paní Langšádlová z TOP 09, pan Bek ze STANu, pana Šalomouna jsem si tady všiml v podstatě poprvé při této schůzi, ale od té doby už se ani nedostavil, někdy v úvodu tady byl, chvíli. Takže politické trafiky vašim politickým exponentům, to znamená navýšení počtu ministrů, neomezený počet politických náměstků, jste si odsouhlasili, zrušili jste odborné náměstky. Vytvořili jste tady teď od 1. ledna nový úřad za miliardu s dalšími 200 zaměstnanci pro Piráty.

Samozřejmě potom nemáte peníze na důchodce. A my to kritizujeme. My jsme vždycky hlasovali proti těmto vašim návrhům na politické trafiky a na politické prebendy. A ještě si tady vládní strany samy sobě prohlašovaly zvýšení platů politiků. My jsme byli proti. Jsme proti zvýšení platů politiků. A o mému návrhu na zamrazení platů politiků na celé volební období už se tady hlasovalo vloni. A vy jste mi ho zamítli. Mimochodem o tomto mému návrhu se hlasovalo i v minulém volebním období. A také mi ho ostatní strany zamítly. Proto ten návrh tady podávám kontinuálně. Ale tak jsme v opozici, je nás 20 z 200 a vy nás tady přehlasujete, když prosazujeme všechny tyto naše dobré návrhy pro občany, které by občané jistě uvítali.

Státní rozpočet, který tady předvádí Fialova vláda, navíc ve své výdajové stránce absolutně nepochopitelně vůbec nekalkuluje s výdaji na červnovou mimořádnou valorizaci důchodů, což je s nadsázkou řečeno případ pro ekonomického psychiatra. To je potřeba skutečně zdůraznit. Této pasáži jsem se ještě nevěnoval, ale některá média už se tomu věnovala. Vláda pětikoalice, konkrétně ministrem financí je místopředseda ODS, ministr financí Stanjura, tak on už vlastně, přestože ta inflace byla jasně predikovaná, jasně jsme ji mohli předpokládat a jasně byla předpokládaná, protože kvůli vaší vládě už vloni byla v České republice jedna z nejvyšších inflací vůbec ze všech zemí Evropské unie vysoce nad průměrem Evropské unie, takže samozřejmě bylo zcela jasné, že jste nejhorší vláda v Evropské unii, tak vy jste mohli... Ale to vaše diletantství se projevilo i na tom, že tady tvrdě chcete poškodit všechny důchodce, protože pan ministr Stanjura a ministerstvo ani pan premiér Fiala, protože ten vůbec neví, která bije, to si myslí, že už si všimli všichni, to je takový maňásek, že jo, tak to víme, tak prostě vy jste to nedali ani do toho státního rozpočtu pro letošní rok, tu červnovou valorizaci.

To znamená, vy jste se dokonce sprostě rozhodli hodit 3,5 milionu důchodců přes palubu už v loni na podzim. Už jste s tím počítali, že je hodíte přes palubu, akorát jste to tajili, protože bylo před prezidentskými volbami, aby uspěl váš kandidát Petr Pavel, kandidát Fialovy vládní pětikoalice, podpořený Fialou vládní pětikoalicí. A teď samozřejmě po prezidentských volbách už jedete úplně otevřeně a naplno. A teď se tady veřejně vlastně příšlo na to, že vy jste tu valorizaci už ani do toho rozpočtu nedali, že už jste s tím vlastně ani nepočítali, že už jste to ani nepředpokládali. Jasně, ta inflace se vyhlašuje v únoru. Ale znovu říkám na základě toho, že vaše vláda prokazatelně, už i na sklonku minulého roku bylo jasné, že ohledně té astronomické výše inflace, že jste jedny z nejhorších, že Česká republika je kvůli vám jednou z nejhorších v České republice, tak to bylo přece zcela evidentní, že k té valorizaci bude muset dojít. A my jsme na to upozorňovali, že je potřeba valorizovat rádně a dostatečně, ale už jsem o tom mluvil.

Vy jste radši dali samozřejmě desítky miliard na Ukrajinu, 50 miliard, a důchodce jste hodili, české důchodce, příjemce důchodů, jste hodili přes palubu. To je přesně to, na co jsem upozorňoval, a došlo k tomu. A ještě před pár měsíci se některá média do mě navážela, ne

všechna, to zase musím říct poprvadě, někteří už to pochopili a už viděli tu hrůzu, kterou předvádí vaše vláda, ale hlavně média, která jsou na vaší straně jako plně a ostentativně, tak samozřejmě útočila. No a teď i jejich babičky, dědečkové a všichni přijdou kvůli vám o peníze. To znamená, to je samozřejmě tristní situace.

Já to prostě říkám jasně, protože v době, kdy jste si schvalovali tady ten státní rozpočet na letošní rok, tak už bylo naprosto zřejmé, že i v tomto roce bude inflace dramaticky vysoká a že se bude pohybovat stále ve dvouciferných hodnotách, respektive nad 10 %. To přece bylo úplně jasné, že jste jednou z nejhorších vlád v Evropě. Jenom vy tady pořád hrajete nějakou komedii. Nejde tedy o žádné opatření mající za cíl reformu důchodového systému, to, co tady předvádíte, ale čistě o fiskální a rozpočtový krok zoufalé vlády, která ani neumí formálně sestavit rozpočet. Z právního a ústavního hlediska, je tento přístup svévolný a nehodný ústavních orgánů.

Valorizační mechanismus mimořádného zvyšování důchodů byl v minulosti do zákona o důchodovém pojištění zahrnut zcela vědomě proto, aby chránil důchodce, kteří zpravidla jiné prostředky účinné obrany proti inflaci než příjmy plynoucí z jejich důchodů nemají, což se týká hlavně starobních důchodců. Ten valorizační mechanismus tady má sloužit přece také k tomu, abychom chránili příjemce důchodů před pádem do chudoby. Ale to je vaši vládě jedno. Jak už jsem tady sděloval ve svých minulých projevech, tak už i z oficiálních statistik, už i z veřejně přístupných statistik je jasné, že kvůli vaší vládě má přibližně jeden milion seniorů problém s nedostatečnými příjmy a s úhradou nákladů na své základní živobytí. A samozřejmě dalsí jsou v obrovských problémech a jsou samozřejmě na nebo pod hranicí chudoby. Ale vám je to úplně jedno. Fialové vládě je to úplně jedno.

Vy nás chcete zatáhnout do války. Ministryně války Černochová z ODS, ta jenom: válka, válka, válka. Zatáhnout do války. Dokonce strašíte veřejnost termíny typu výběrová mobilizace, protože vy už byste nejradiši poslali naše občany do války. A já mám pro vás návrh, když tedy chcete dělat výběrovou mobilizaci, o které hovoříte, a chcete zatahovat Českou republiku do války, tak běžte příkladem vy ministři, paní Černochová, pan premiér Fiala, běžte do první linie na Ukrajinu i s vašimi rodinami. Ukažte nám to! To ale nikdo z vás neudělá! Občany byste posílali, občany byste zatahovali do války, ale abyste vy sami šli příkladem, to ne Protože v tom návrhu, jak víme, je, že budou vyčleněni z toho poslanci a jejich rodiny. Takže vy sami, kteří chcete posílat občany, tak se sami vyčleňujete. To prostě je neuvěřitelná situace! Takže já vám říkám, jestli chcete Českou republiku zatahovat do války, běžte vy sami do první linie a netahejte tam ostatní občany! Nezatahujte nás do války! Blázni blázniví! To není normální, tohleto. To není naše válka. Nestrašte už lidi. My nejsme ve válce, jak lháil premiér Petr Fiala tady loni na jaře, že prý Česká republika je ve válce. Ať nelže! Ať nás nestraší! Ať nerozděluje společnost! Ať nešíří nenávist! My nejsme ve válce. Ať nás nezatahuje nikdo do války dvou postsovětských republik! Ještě do občanské války navíc. Jsou tam jasné rysy občanské války. To znamená, já vám říkám, nestrašte nás a dávejte peníze našim lidem. Neokrádejte důchodce. Neokrádejte těch 3,5 milionu lidí.

A vůbec není pravda to, co říkají někteří vládní politici, že tento valorizační zákonní mechanismus nepočítal s vysokou inflací. Teď jsem tady viděl před chvílí jakéhosi vládního poslance, jehož jméno neznám, ale stojí tady po mé pravici, jak si klepal na hlavu, když jsem mluvil o tom, že nemáte okrádat 3,5 milionu důchodců. Já si zase klepám na hlavu, proč vy okrádáte 3,5 milionu příjemců důchodu.

Tady vidíte, jak se tady arogantně chovají ještě i při mém vystoupení poslanci vládní pětikoalice, kteří, když tady bráním 3,5 milionu důchodců, tak si ještě klepají na hlavu, protože už je chtějí okrást, okrást co nejrychleji a nasypat si sami sobě do kapsy. Protože i tenhle ten poslanec vládní koalice, jehož jméno neznám, tak také hlasoval pro zvýšení svého vlastního platu od 1. 1. Stejně jako jeho kolegové. Určitě. Ano, kýve, hlasoval. Takže tohle to je politika vládní pětikoalice Petra Fialy. Výsměch do obličeje všem občanům. Naopak. Počítal... a naopak.

Tady, co se týče té inflace. Tak ten, ten původní valorizační zákonný mechanismus počítal s jakoukoliv inflací. A hlavně byl takto vědomě zkonstruován proto, aby se příjemci důchodů ve velkých počtech nestávali klienty institucí vyplácejících sociální dávky, ale aby jim příjem postačoval k důstojnému životu, protože si to ve svém životě odpracovali a předplatili. Proto není věcný důvod tento mechanismus měnit. Ten valorizační mechanismus, jak jsem říkal, je tady přece proto, aby stát chránil důchodce před pádem do chudoby, ale vy ho rušíte, vy ten mechanismus, který je nastaven, tak vy ho rušíte a chcete ho měnit teď zákonem, abyste mohli tu valorizaci snížit v průměru o 1 000 korun měsíčně na jednoho příjemce důchodu. A jak říkám, to je pro SPD zcela nepřijatelné, proto tady už čtvrtý den ze všech sil obstrukuju a bráním, bráním tomu, aby ten zákon byl přijat.

Samozřejmě v této souvislosti už tady o tom diskuse byla. Jsem zvědavý, co udělá prezident Petr Pavel, protože ten je podpořen Fialovou vládní pětikoalicí. Ten, doufám, a já ho k tomu vyzývám, aby tento váš návrh zákona zamítl, aby ho odmítl, aby ho vetoval, když to řeknu přesně. Aby ho vetoval. A tady přesně uvidíme, na jaké straně stojí prezident Petr Pavel. Jestli stojí na straně 3,5 milionu českých příjemců důchodů, nebo stojí na straně okradení 3,5 milionu českých příjemců důchodů. Jo, mluvil o tom, že, takže to jsem tedy zvědavý. Samozřejmě v případě, že by to vetoval, tak vy ten zákon nestihnete přijmout, což je důležité, abych vysvětlil i pro veřejnost, protože vás tlačí čas, to znamená v případě, že on to bude vetovat, tak se vám to nepodaří dát včas do té Sbírky zákonů podle všeho. A samozřejmě by to spadlo pod stůl. Takže prezident Petr Pavel to má v rukou, zvláště kdyby to vetoval v té lhůtě, co má, až v tom krajním datu, tak v podstatě by to... podle mého názoru už se to nestihne dát logicky do té Sbírky zákonů, a tím pádem by to padlo pod stůl. A důchodci by dostali víc peněz. A podpořil by boj SPD za 3,5 milionu důchodců.

Mám ale v tuto chvíli neblahé tušení, že prezident Petr Pavel půjde na ruku Fialově vládě a podpoří okradení 3,5 milionu důchodců, což by samozřejmě byla těžká rána pro 3,5 milionu občanů. A já znovu vyzývám prezidenta Petra Pavla, pakliže si to tady vláda protlačí, ten zákon, a jak říkám, je to boj už čtvrtý den, tady 20 poslanců SPD ze všech sil bojuje proti 108 poslancům vládní pětikoalice. To je obrovská přesila proti nám. Ale jak jsem říkal, nechám tady všechny své síly a budu bojovat do posledních sil za těch 3,5 milionu příjemců důchodů, a to taky dělám. tak... Samozřejmě i ten prezident Petr Pavel v případě, že by to tady prošlo a projde to Senátem, protože v Senátu má vládní pětikoalice většinu, to je výsledek demokratických voleb, tak samozřejmě pak by tou instancí byl prezident Petr Pavel. Tak jsem zvědavý, co udělá. Ale znovu říkám, tuším, že tam je dohoda, dohoda na okradení 3,5 milionu příjemců důchodů. Ale třeba na základě této mojí výzvy, protože Petr Pavel se nevyjádřil, přitom já bych čekal dál od prezidenta vyjádření, že bude na straně 3,5 milionu důchodců, aby je vláda neokradla, lavíruje, čeká. To je opravdu taky otresný v takto zásadní věci lavírovat, to znamená v telefonátu prezidentce Tchaj-wanu nelavíruje, to udělá hned. V kontaktování Ukrajiny, nelavíruje, udělá hned, ale v ochraně 3,5 milionu důchodců lavíruje. Čekáme na to, jestli je tedy pro, nebo proti. To je otresné. Otresné. To jsou přece věci, kde nelze dělat kompromisy, kde nelze ustupovat podle názoru SPD. Tady bychom očekávali jasné zastání třetiny, aby se postavil na stranu třetiny občanů České republiky proti vládě Petra Fialy.

No, takže to jsem na to opravdu zvědavý, jak to bude, protože tady to je samozřejmě ta poslední instance. A já jsem tu výzvu vůči novému prezidentovi jasně tady formuloval. A samozřejmě v případě, že by bylo veta, tak se to vrací do Poslanecké sněmovny. Tím pádem byste samozřejmě nestihli už to prohlasování a už by se to nestihlo, aby to vyšlo ve Sbírce zákonů, protože to musí být v březnu. A samozřejmě potom by ten zákon už nevstoupil v platnost a vy byste tím pádem nemohli okrást ty důchodce o tu valorizaci. Takže to samozřejmě je taky důležitý moment, který jsem tady chtěl zmínit, a to se tady myslím jasně ukáže. Jako jasně se ukáže, kdo je na čí straně a jak vlastně smýšlí. To jsem zvědavý. To jsem zvědavý.

V této souvislosti, když tedy posunu své vystoupení dál, tak v souvislosti právě s tou valorizací důchodů nelze akceptovat ani ujišťování ze strany vlády, že má jít o jednorázové opatření ve vztahu k valorizaci důchodů vzhledem k tomu, že – pro vládu možná překvapivě – vysoká inflace trvá i nadále. A situace roku 2022 se může opakovat. Pokud jde o rozpor vládou navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem a otázkou legitimního očekávání důchodců ve vztahu k výši mimořádné valorizace, je zcela zásadní zejména to, že všechny rozhodné skutečnosti, které zakládají povinnost vlády provést jejím nařízením zvýšení důchodů, již dříve nastaly, a je tak známo, odkdy a o jaké částky mají být důchody zvýšeny. Ministerstvo práce a sociálních věcí Mariana Jurečky z KDU-ČSL přesto v naprostém rozporu s tím, s odstupem asi 14 dnů v reakci na finanční dopad zákonné úpravy, s nímž státní rozpočet údajně nepočítá, tak to už jsem komentoval, chce zákonné podmínky zpětně změnit. A přitom všichni dobře víme, že retroaktivita právní úpravy je podle konstantní judikatury Ústavního soudu České republiky nepřípustná.

No, jestli vidím správně, tak tady ani ministr Marian Jurečka není. Ministr Marian Jurečka tady není. Takže on na to kašle úplně už. Já tady říkám závažné věci jako předseda jedné ze dvou opozičních stran. On na to kašle, on už odešel, on ostentativně kašle na všechny důchodce. Takže vy tady chcete okrást a půl milionu důchodců a on jde stejně pryč a ještě mi tady vládní poslanci ukazují, že je tady ministr školství Balaš, který s tím nemá ale vůbec nic společného, jenom to, že je součástí vlády a podporuje to taky, ale předkládá to tady ministr Jurečka. Takže on už odešel ze sálu. Proč by to poslouchal? Přece on už je rozhodnutý, když jste rozhodnutí okrást důchodce, tak přece tady nebude poslouchat Okamuru, který ty důchodce chrání. To je ministr Jurečka, to je jeho přístup, tak to je. A to jsem si taky mimochodem všiml, že vždycky, když jdu mluvit, tak přestože místo ministra Jurečky je zde (u stolku zpravodajů), aby byl v záběru kamery, on si vždycky při mému projevu odsedne mimo ten záběr a jde si sednout buď na kraj, anebo do lavice, aby nemohl být konfrontován s těmi svými otresnými návrhy. To jsem si všiml už opakovaně tedy a všimli jsme si toho všichni. Takže místo aby si seděl tady a aby veřejnost viděla v tom záběru přesně reakce na moje vystoupení, tak on si vždycky srabácky odsedne, aby nemohl být konfrontován s těmi svými otresnými návrhy.

Toho jsem si všiml už opakovaně. A to musíte uznat všichni. Vždycky odsedne dál. Takže není to chlap, když řeknu slova vašeho exponenta vaší vládní koalice, byť bývalého premiéra Topolánka z ODS, asi nemá gule postavit se přímo za osobu. Já opět, já nejsem vulgární, to je výraz vašeho premiéra, expremiéra za ODS, že jo. Takže to je jedna věc. Já bych se do očí dokázal dívat, já s tím problém nemám, já nemám strach z toho, co říkám, nebo stojím si za svými slovy. Někdo asi na to nemá nervy, obhajovat tady to, že sám navrhoje okradení 3,5 milionu seniorů. To je k smíchu. Místo aby tady seděl přímo metr ode mě, je to takové příznačné, někteří chlapi prostě ustupují, vyhýbají se. Ale to není můj případ.

Takže namísto toho, aby vláda v příslušné lhůtě vydala prováděcí nařízení, kterým byla povinna zvýšit procentuální výměru starobního důchodu o zákonem stanovenou výši, pokouší se o účelovou a zpětnou změnu zákona, dle něhož má při tomto zvýšení důchodů postupovat, a to brutálním snížením zvýšení procentní výměry ze zákonem stanovených 11,5 % na 2,3 % a 400 korun.

Mimochodem, kdo z vládních poslanců, kteří tady nebyli v minulém volebním období, se náhodou ptá, proč takto personifikovaně mluvím o mistru Jurečkově, tak si vzájemně připomeňte, jakými neuvěřitelně sprostými, vulgárními výroky, respektive neadekvátními, mě tady častoval, že potom ho tady... ohradila se tady celá Sněmovna proti těm sprostárnám, co o mně říkal, a musel se mi tady veřejně omluvit vzápětí. Takže tento člověk se neumí chovat a samozřejmě já si to nenechám líbit. Kdo překračuje, kdo v osobní rovině mě tady hanlivě nazývá a sprostě tady o mně mluví v osobní rovině... Politický souboj je v pořádku, názorový. Takže jenom pro vysvětlení jako, jak se do lesa volá, tak se z něj také ozývá. A já říkám, kdo tady bude vést politický souboj, byť tvrdý, ale v politické rovině, to je v pořádku, ale v osobní rovině si tady nadávat opravdu nenechám. A kdo začne, tak já k tomu mlčet prostě nebudu,

v žádném případě. Takže asi takhle ještě k tomu ministroví Jurečkovi. Přitom já jsem o něm nikdy nic v osobní rovině neřekl do té doby samozřejmě, ale ani od té doby. Mě nějak detailně nezajímá. Mě zajímají politické kroky. Mě zajímají politické kroky ministrů a politické návrhy vlády a programový souboj a to, abych prosadil program SPD.

Tím návrhem vlády... Vláda okrádá všechny důchodce s měsíční penzí nad 8 000 korun, což je úplně něco strašlivého. Takto jde jen o definitivní razítko na asociálnost Fialovy vlády, která nemá obdobu. Co tím vláda vlastně říká, jaký tím vysílá signál? že měsíční důchod ve výši například 1 000 korun považuje za naprosto dostatečný a není třeba jej valorizovat dle zákona? To znamená, že měsíční důchod například ve výši 10 000 korun, teď nevím, jestli jsem to řekl správně, tak se radši opakuju, považuje vláda za naprosto dostatečný a není třeba jej valorizovat dle zákona? Třeba osoba, která má důchod 9 000 korun měsíčně, má pohodlnou finanční rezervu, nám říká vláda, a může se uskromnit a přispět tak neschopné Fialové vládě na snížení deficitu státního rozpočtu. Protože vy v podstatě snižujete valorizaci, ano, všem důchodcům od 8 000 korun výš. To je neuvěřitelný úplně. To je neuvěřitelný. Vy už jste se naprosto odtrhlí od reality?

A také vláda argumentuje hlavně tím, že zákonné zvýšení valorizace by zvýšilo schodek rozpočtu a státní dluh. Když pominu vládní diletantství, které s prostředky na zákonou valorizaci v návrhu rozpočtu vůbec nepočítalo, vůbec s tím nepočítali, celé to budí dojem, že důchody a důchodci jsou jediným a z pohledu Fialovy vlády, tak to celé, to, jak to tady předkládáte, tak to budí dojem, že z pohledu Fialovy vlády jsou důchodci jediným a hlavním viníkem zadlužování státu. A že starobní, invalidní a pozůstalostní důchody jsou jedinou rozpočtovou položkou, kterou je možné škrtat a krátit. To z toho vyplývá. To vyplývá z toho vašeho návrhu. Já myslím, že samozřejmě v SPD zásadně nesouhlasíme, abyste škrtali a krátili invalidní, pozůstalostní a starobní důchody, protože tím viníkem zadlužování je vaše vláda Petra Fialy. Vaše diletantství, vaše priority, kdy rozdáváte desítky miliard do ciziny, místo abyste se postarali o naše potřebné občany. A ještě se tím chlubíte dokonce. Vypovídá to o vládě víc než cokoliv jiného. Jste ochotní a schopní a doslova se v tom vyžíváte, když vidíme, jak na schválení změny zákona spěcháte. Jste si to tady natvrdo prohlašovali v legislativní nouzi, protože už spěcháte, abyste mohli okrást důchodce co nejrychleji. Vaše vláda chce šetřit pouze na bezbranných, starých a nemocných občanech, kteří svou prací přispěli do státního rozpočtu v úhrnu za své životy stovkami miliard korun. Přitom desítky naprosto zbytných položek, jejich proplácení vám přitom neukládá žádný zákon. A takové položky jako ty politické neziskovky a další jsou pro vás posvátnou krávou. Stydte se!

Opakuji, důchodcům už nárok na valorizaci dle platných zákonních pravidel vznikl. Nejpozději 10. února 2023 v den ohlášení údajů o aktuální inflaci Českým statickým úřadem, ale fakticky už 31. ledna 2023, dnem uplynutí rozhodného období. Vláda argumentuje tím, že hrozí významné hospodářské škody. Samo o sobě je zarážející, že politici pětikoaliční vlády premiéra Fialy považují zvýšení důchodů našim seniorům, invalidům, ovdovělým občanům a sirotkům za škodu, což je až urážlivé. Navíc se jedná o rozdíl 19 miliard, což je v kontextu celého rozpočtu poměrně zanedbatelná částka, když kvůli vaší vládě bude jen letošní rozpočtový deficit okolo 300 miliard. Ať vláda šetří jinde, na zbytných výdajích, na platbách do zahraničí, na dotací soukromým subjektům a neziskovým organizacím, čistě politickou agendou, ať šetří na provozním výdaji vlády a tak dále. O tom už jsem hovořil. A tak a podobně. A nikoliv na bezbranných lidech, kteří celý život poctivě pracovali pro český stát anebo jsou vážně nemocní. A dále, proč se bavíme jen o výstupech a výši valorizace? Tato mince má přece dvě strany, přičemž tou základní a primární a nejdůležitější je růst inflace.

Ale teď bych se ještě krátce vrátil k Ministerstvu práce a sociální věcí. To jsme se dozvěděli zajímavé informace včera. Ministru Jurečkovi na ministerstvu radí šest lidovců placených, kteří dokonce kumulují funkce. Jsou to tedy, pane ministře Jurečko, zase tak nekompetentní, což víme, nebo jsou to navíc ještě politické trafiky pro vaše lidovecké kamarády? Šest lidovců si upíchl jako poradce ministr Jurečka na ministerstvu. Tak samozřejmě důvodem

je to, že nevíte, která bije, to je jasné. Protože šest lidoveckých poradců placených ještě z kumulujících funkcí, tak ti jsou placeni ještě z jiných míst státní správy.

Samozřejmě já v tom vidím i politický rozměr, protože jak víte, to víme, tak je velká nervozita i v KDU-ČSL ohledně vás. Já samozřejmě znám lidi v KDU-ČSL, to ostatně víte. A spousta lidí už vás, pane ministře Jurečko, nechce jako předsedu KDU-ČSL. A vy to víte, že nechtejí, protože vy jste srazil preference z volitelné strany na úplně nevolitelnou, pod 5 %, a srážíte je dál, to znamená, oni už vás nechtejí v KDU-ČSL, nechtejí, abyste byl předsedou. Neříkám všichni, ale část určitě ano, o té vím. Proto vy to podle mého názoru děláte tak, což je opět to nejšpinavější a nejhorší, co můžete dělat, je to, že vy ty straníky, které máte, ty vlivné straníky, kteří rozhodují o vaší politické budoucnosti v KDU-ČSL, tak jim dáváte z veřejných peněz placené trafiky. To znamená, necháte platit vlastně z peněz nás všech, aby vám potom výměnou za to dali hlasy, až se bude hlasovat znova o předsedovi KDU-ČSL. Vy si je vlastně uplácíte veřejnými penězi podle mého názoru. A já myslím, že mám pravdu, že lidovci to vždycky dělali podobným způsobem, nejenom lidovci tedy, ale vy jste na to experti vždycky celou dobu, že vy vlastně rozdáváte natvrdo, a nejen tam, musím říct, politické trafiky těm vlivným lidovcům, kteří potom samozřejmě rozhodují o tom, kdo bude předseda KDU-ČSL. Takže vy zneužíváte přímo flagrantně veřejné peníze.

Mimochodem, proto je to jeden z důvodů, proč máte podle mého názoru tolík lidoveckých poradců a z řad lidovců. Konkrétně už máte šest poradců z řad lidovců a ještě i další mimo to, které platíte. Takže to je situace na Ministerstvu práce a sociálních věcí za vedení Mariana Jurečky. Proč o tom hovořím? Protože pro vaše politické trafikanty a pro vaše politické exponenty peníze máte a plnými doušky je sosáte pro KDU-ČSL, ale na důchodce nemáte. Respektive máte, ale důchodcům dát nechcete. A nejenom že nechcete dát. Vy dokonce tady předkládáte návrh jménem vlády, samozřejmě, aby to nebylo jenom na vás, jménem celé vlády, ale vy jako ministr práce a sociálních věcí tady předkládáte návrh, kterým okrádáte 3,5 milionu příjemců důchodů. Takže já jsem to chtěl dát do toho protikladu.

Vy jste na mě teď ukazoval. Gestikuloval na mě ministr práce a sociálních věcí, protože jste mimo kameru, protože sem si sednout nechcete na vaše místo, tady, zde máte místo, tady v záběru kamery máte místo, tady jste měl gestikulovat, tady jste měl gestikulovat a tady jste měl ukazovat, co jste na mě ukazoval, když jsem říkal, že okrádáte, že navrhujete okrást 3,5 milionu důchodců. Tady jste to měl ukázat, aby to viděla veřejnost, jakým způsobem zcela prostě opovrhujete těmi 3,5 milionu důchodců. Tady pan ministr před chvílí takhle na mě ukazoval, když jsem tady říkal, že berete důchodcům, a pro vás je to jenom žvanění. Takže já jsem to tady radši ukázal, když vy nemáte odvahu si sednout tady na vaše místo za mě, abyste mohli přímo když tak to ukazovat na kameru. Ale já to tady samozřejmě budu reprodukovat.

Říkám, ať vláda bojuje proti razantnímu zdražování, nástroje na to má, a ať nesvádí růst inflace na válku na Ukrajině. Není to pravda. Znova, protože tady pan ministr předtím nebyl. Kdybyste vy, pane ministře, nemluvil v minulém volebním období o mně vysloveně hanlivě... hanlivě a to, co jste tady vykládal o mně ve Sněmovně, na základě čehož jste se mi potom musel na základě reakce celé Sněmovny vzápětí omluvit tady na mikrofon, tak já bych se spíše zaměřil na tu programovou a politickou rovinu. Takže jestli tady teď gestikulujete, tak si za to můžete jenom sám. A jenom, co můžu doporučit, je, abychom se v vzájemných diskusích věnovali věcnému a klidně tvrdému politickému souboji o programových prioritách a o návrzích. Ale kdo prostě nechá tu osobní rovinu mimo, tak já ji také nechávám mimo, ale řekl bych, slušně řečeno, kakat na hlavu si nenechám prostě tady. To v žádném případě. Protože tady bráním celé SPD a takovéto zesměšňování, co jste tady předváděl minule, zesměšňování za každou cenu, tak to opravdu si já líbit nenechám jen tak. Jestli někomu vadí to, co říkám, tak by neměl hlavně začínat tím, co říká o mně, a protože já si to samozřejmě potom jako chlap líbit nenechám, to je přece pochopitelné. A platí to, i kdybyste napadl, a v tom jsou lidovci taky experti, a další politici, že napadají ostatní tady, SPD a další lidi. A já budu vždycky bránit SPD, naše voliče, naše členy a všechny slušné občany. To znamená, pojďme ale dál.

Dle oficiálních údajů za leden letošního roku byl měsíční růst inflace v České republice suverénně nejvyšší ze všech evropských států, všechny ostatní jej měly pod úrovní 2 %. Mnohde cenová hladina dokonce klesla. Klíčovým parametrem v našem průběžném důchodovém systému je počet plátců, tedy počet aktivních zaměstnanců a živnostníků odvádějících důchodové pojištění. Naši prioritou, prioritou SPD, je proto zvýšení porodnosti. Samozřejmě porodnosti ve slušných rodinách, nikoliv těch nepřizpůsobivých, to je pochopitelné. Speciálně podpoříme, my jako SPD chceme speciálně podpořit mladé pracující rodiny, pracující rodiny s dětmi a pracující rodiny s nižšími příjmy. Navrhujeme zavedení výhodných manželských půjček pro pracující rodiny s výrazným snížením splácené částky vždy po narození dítěte, a poskytnout příspěvek na splácení hypotéky rodinám v době, kdy jeden z rodičů peče o dítě v rámci rodičovské dovolené. Navrhujeme i výrazně zvýšit daňová zvýhodnění na děti na dvojnásobek u prvního, u druhého dítěte v rodině a na čtyřnásobek u třetího a každého dalšího dítěte. Pracujícím rodičům chceme zvýšit porodné na první a druhé dítě a poskytnout jim porodné i u třetího a každého dalšího narozeného dítěte.

Rodičovský příspěvek je nutné, a navrhli jsme to opakovaně, pravidelně zvyšovat. Vláda to blokuje, vlastní návrh není schopna předložit. A ještě zvažujete sebrat rodinám, kde pečují o nejmenší děti, zrušení slevy na manželku a manžela. Další záležitost ministra práce a sociálních věcí Jurečky. Ale pravda, mluví o tom i ministr financí a místopředseda ODS Zbyněk Stanjura. My s tím samozřejmě nesouhlasíme. Vy v podstatě chcete okrást o peníze úplně všechny skupiny obyvatel, protože sám tady ministr práce a sociálních věcí a předseda KDU-ČSL Jurečka v rozhovoru pro Novinky přece říkal, že chcete zvýšit zdanění všech fyzických osob, což znamená všech pracujících lidí v České republice. Tak to je tedy otresná situace. Sami sobě peníze jste si odsouhlasili, zvýšili jste si platy, dali jste vašim spoluustraníkům politické trafiky, z veřejných peněz. A kde na to vzít? Zdaníte všechny občany České republiky. A sám tady ministr Jurečka říkal, já si to pamatuju, ten váš rozhovor pro Novinky. Bylo to v prosinci. Tak jste říkal, že zvyšovat daň všem fyzickým osobám a daň z nemovitosti. A teď už víme, v jakém kontextu jste to řekl. To znamená, okrást důchodce o průměru 1 000 korun. Řada důchodců, příjemců důchodů, třeba na venkově bydlí ve svých nemovitostech, už teď jen tak tak finančně vychází. A vy jim vezmete peníze, a ještě zvýšíte daň z nemovitosti, abyste je dostali úplně na dlažbu. Tam už není východisko. To je politika KDU-ČSL a vlády pětikoalice. To je otresné. A ta matematika myslím, že je úplně jasná, protože pro příjemce důchodu, kterému je třeba 80, 85, 90 let, on si nemůže nikde přivydělat, nemá na to sílu logicky, takže je plně závislý na tom důchodu, na který má oprávněný nárok. A když vy zdvihnete daň z nemovitosti a ještě snížíte tu valorizaci... A to ještě mluvíte o zvýšení DPH, přičemž spotřební koš seniorky se liší od spotřebního koše člověka v produktivním věku, protože je tam mnohem větší poměr například léků, ale i léky byste tím pádem zdražili, protože léky jsou také v té snížené sazbě DPH, kterou vy chcete zvýšit. No tak to tedy jste opravdu poslali další a další statisíce důchodců na dlažbu, do neřešitelné situace.

Připomenu tu reportáž televize Prima, ta byla velmi smutná, ale děkuju za to televizi Prima, protože jak tam byla ta reportáž s tou seniorkou, která dělala celý život účetní... ani paní, která v podstatě dělala účetní a v podstatě je poměrně jistě zběhlá v těch formulářích, tak brečela v reportáži, nevěděla, neví, jak vlastně si zažádat při té obrovské složitosti. Neví, jak si zažádat vlastně o nějakou sociální podporu a navíc, jí to připadalo i potupné. Logicky. Po celoživotní práci pošlete seniorku, osmdesátilétou seniorku, na dávky. To je, to je opravdu zrůdné úplně ze strany vlády!

Jinak samozřejmě z našeho pohledu, z pohledu SPD jsou nutná i další prorodinná opatření. Například veřejná zařízení předškolní péče musí být podle našeho názoru financována z veřejných zdrojů a musí být dostupná na celém území státu. Zavedení zkráceného pracovního týdne či částečných úvazků pro rodiče předškolních dětí za plnou mzdu, kdy rozdíl v mzdových nákladech by soukromým zaměstnavatelům doplácel stát. Výrazné příspěvky na školní pomůcky, kroužky a stravování. Velmi podstatný je i tlak státu na zvyšování v evropském

kontextu nesmyslně nízkých českých mezd. Přestože produktivita našich zaměstnanců je srovnatelná s evropským západem. Ostatně tady si na to oprávněně stěžují někteří odboráři i ze Škodovky z Mladé Boleslavi. A já jim rozumím, že se jim nelibí, že za ty zisky, které má Škodovka, se zvyšují platy v Německu, ve Wolfsburgu, místo aby se zvyšovaly ještě více platy pracovníků v České republice. Takže to je ten systém, systém toho, jak se tady v rámci té Evropské unie, je to systém Evropské unie, v podstatě vyvádí ty peníze z České republiky na úkor naší republiky a našich občanů.

A samozřejmě my s tím nesouhlasíme, s tímhle, s takovým systémem. Stát musí podle našeho názoru usilovat o zvýšení těchto nesmyslně nízkých mezd. Protože třicet let po sametové revoluci, a pořád jsou tady třetinové platy než ve vyspělých západních zemích. Vláda na tom nepracuje. A stát musí usilovat o zvýšení těch nízkých mezd, mimo jiné například skrze navyšování minimální mzdy a zaručených mezd. Samozřejmě navyšování minimálních mezd takovým způsobem, aby to zase neohrozilo zaměstnanost. To je důležité samozřejmě říct hlavně u těch nízkopříjmových skupin občanů a u těch manuálních profesí, ale to my říkáme od začátku. Jedině tak dosáhneme přirozenou cestou vyššího výběru důchodového pojistění bez toho, abychom zvyšovali jeho procentní sazbu, což my v SPD odmítáme.

A pochopitelně stát musí maximálně kontrolovat ta místa, kde důchodové odvody nejvíce unikají, pracovní agentury, práce načerno, a nikoliv zvyšovat odvody skutečným a poctivým živnostníkům. No ale ona i ta práce načerno má svoje důvody, protože vláda neřeší exekuce. SPD je jedinou stranou, která navrhuje zestátnění exekutorů. Protože systém se vymkne kontrole kvůli dosavadním vládám, takže samozřejmě rádě občanů potom nezbývá nic jiného v tomto drakonickém systému, než aby pracovali načerno. A já myslím, že by mělo být úkolem státu ten systém upravit tak, aby dlužník dostal... pardon, aby věřitel dostal své peníze, zároveň dlužník nebyl tak sedřen z kůže, že to ve finále způsobuje státu ještě větší škody jak na sociální dávkách, tak samozřejmě i na tom, že potom chybí ty odvody. Ale my to tady říkáme celou dobu a je to, jako když hráč na zed' hází. No a nikoliv aby vláda zvyšovala odvody poctivým živnostníkům a našim pracovníkům, pracovníkům pracujícím v České republice. No ale vláda, jak víme, tak chce zvýšit odvody živnostníkům a chce zaříznout i živnostníky. Nemám teď aktuální číslo, ale když jsem o tom mluvil ve Sněmovně, je to asi rok dva, tak byl asi milion držitelů živnostenských listů. A ty všechny chcete zaříznout taky, taky jim chcete sáhnout peníze. Abyste zase mohli poslat třeba na Ukrajinu, už jste tam poslali 50 miliard a teď chcete okrást o peníze úplně všechny v České republice.

Proto se ani nedivím, že občané přezdívají Fialově vládě "ukrajinská vláda" a že přezdívají premiérovi Fialovi "ukrajinský premiér". Já se tomu vůbec nedivím, protože to jsou fakta. A v podstatě já občanům dokonce i plně rozumím v tomto, v této přezdívce, kterou dávají vládě a premiérovi Fialovi. Občané prostě správně vycítili, že vy nejste vláda pro české občany. Vy jste vláda pro své vlastní kapsy a pro zájmy ciziny. Tak když čtu internet, tak říkají, že jste bud' zaprodaná vláda, ale musím říct, byť je to poměrně silné slovo, ale už to píší tisíce lidí, říkají, že jste vlastizrádná vláda. A musím říci – a že je to vlastizrádná vládní pětikoalice, protože nehájíte zájmy občanů České republiky. Ty chcete okrást o slíbené peníze a na úkor občanů České republiky posíláte peníze někam do zahraničí pořád. Takže ano, to přízvisko "vlastizrádná" je v podstatě příznačné. Takže... a podle vašeho názoru důchodový systém musí být plně... Mimochodem ti, co jednají vlastizrádně, tak jsou vlastizrádci samozřejmě.

Důchodový systém podle našeho názoru musí být plně garantován státem výhradně formou jeho průběžného financování. Je pro nás nepřípustné zavádět jakoukoliv podobu povinných odvodů do soukromých penzijních fondů. A znova říkám k tomu, co jsem před chvílí řekl, jsou to názory občanů, aby to zase někdo tady nepodsouval, že snad Okamura tady vymýslí nějaká přízviska. Ne, podívejte se na internet, podívejte se například na diskuse, na mé profily, a to mě sleduje téměř půl milionu českých občanů na mých sociálních profilech, takže to je poměrně dost velký průřez. To není, že to píše jeden občan. To píšou tisíce lidí. Ale ne jednorázově, to píšou pořád tisíce a tisíce lidí. Takže já, protože jsem... tady zastupuji občany

a naše voliče, proto jsem měl potřebu vám sdělit, co si myslí minimálně občané z řad, někteří občané z řad voličů SPD, ale možná i voličů jiných stran.

Co SPD naopak preferuje a chceme, tak je výrazná státní podpora různých forem zajištění na stáří mimo klasický důchodový systém. Tedy například podpora dobrovolného penzijního připojištění, životního pojistění, stavebního spoření a podobně. A zase Fialova vláda jde opačnou cestou a tuto podporu hodlá razantně snížit. Což samozřejmě ochotu a motivaci lidí zajistit se na stáří velmi oslabí.

Pro hnutí SPD je jakékoli zvyšování hranice pro vznik nároku na starobní důchod absolutně nepřijatelné. Naopak požadujeme její zachování na 65 letech, či případně i její snížení. Odmitáme, aby čeští občané, aby byli čeští občané nuceni pracovat v náročných podmínkách do velmi vysokého věku na úkor zaslouženého odpočinku. No a jak se k tomu staví Fialova vláda? Fialova vláda otevřeně navrhuje zvýšení věku odchodu věku do důchodu pro české občany na 68 let. Na šedesát osm let! Což by byl nejvyšší věk odchodu do důchodu v celé Evropě. Můžu jenom poprosit? Klidně si povídejte, ale jenom... protože když je to... ne v pohodě, děkuju. Tak. Takže vy chcete teď, abych neztratil nit – váš návrh je zvýšit věk odchodu do důchodu, a už to zaznělo i celým mediálním prostorem, na 68 let. A SPD s tím zásadně nesouhlasí. Protože to by byl nejvyšší věk odchodu do důchodu vůbec v celé Evropě. Takže takhle, takhle jedná Fialova vláda. Vy nás skutečně táhnete úplně k nejhorším zemím. Ale jak si mají v 68 letech hledat lidé, třeba když pracují v manuální profesi, práci?

No tak paní Pekarová Adamová, předsedkyně Sněmovny a TOP 09, řekla před měsícem v Partii na Primě, arogantně na to odpověděla, přece lidé nemusí být celý život v jedné práci. No a jak si mají tedy...? No tak to je šílený! Takže podle paní Pekarové je jednoduché si zřejmě najít v 68 letech pro manuálně pracujícího člověka, třeba celoživotně manuálně pracujícího člověka, jinou práci. Ta se zbláznila, to nemí normální, tohleto asociální vyjadřování předsedy, předsedkyně TOP 09, vládní strany, druhého nejvyššího ústavního činitele České republiky, předsedkyně Sněmovny! To je šílené úplně. No a my s tím prostě nesouhlasíme. A můj názor je, že paní Pekarová Adamová by vůbec neměla být předsedkyně Sněmovny. Protože jestli někdo způsobuje škody České republice, tak je to právě ona, její vyjadřování a škody českým občanům. A já myslím, že už je to opravdu za hranou, to její vyjadřování proti lidem, proti občanům. Takže tahleta vyjádření, jako že si mají lidi v osmašedesáti jít hledat jinou práci a podobně, tak to skutečně odpovídá extrémním vyjádřením. Takové vyjádření já považuji za vyjádření extremisty, politického extremisty, a to paní Pekarová bezesporu je. Protože tohleto je, co ona může vypustit z úst, je úplně neuvěřitelná věc.

A pojďme zpátky co nejbližše zase k tomu návrhu zákona. Jedním z klíčových argumentů je pro nás i to, že zatímco celková doba dožití se průběžně pomalu zvyšuje, takzvaná délka života ve zdraví již cca 50 let zůstává prakticky stejná. U mužů délka života ve zdraví činí nyní 61 let a u žen 62 let. Jak vyplývá z informací Českého statistického úřadu a Ministerstva zdravotnictví, to znamená, že i současná hranice 65 let věku pro odchod do důchodu je vysoká. A jakékoli úvahy o jejím dalším zvyšování jsou jen další cynickou a asociální bezohledností vůči českým občanům ze strany současné Fialovy pětikoaliční vlády, která stále není schopna připravit a schválit dlouhodobě odkládanou důchodovou reformu.

Uvědomme si další závažnou věc. Kromě věku 65 let musí každý, kdo chce pobírat starobní důchod, splnit i druhou podmínu, což je 35 let odvádět důchodové pojistění. Když to nesplní, jde do důchodu později. To dodávám k tomu nesmyslnému nápadu ministra Jurečky z KDU-ČSL nastavit věk odchodu do důchodu na různé úrovni dle profese, délky studia a podobně. To je prostě nepřijatelné.

A za velice důležité my v SPD považujeme masivní podporu těch občanů, kteří se dobrovolně rozhodnou pracovat i po dosažení důchodového věku. Například by měly být podle našeho názoru zcela odpuštěny daně z příjmů i zdravotní pojistění. A ten, kdo se dobrovolně

rozhodne odložit si vyplácení starobního důchodu, by neměl platit vůbec žádné odvody. Jako hrubá mzda by se měla rovnat i čisté mzdě.

Toto jsou namátkou některé body důchodové reformy dle SPD a máme jich připraveno mnohem více. Takže to je jenom pro ty, kdo se ptají, co jsou návrhy SPD, a už jsem jich řekl poměrně hodně. Ale jedna věc v nich není a nikdy nebude, v těch našich návrzích. Jakákoliv myšlenka na to, že bychom naše důchodce okradli o peníze, které jim po právu patří, jako to hodláte udělat vy. Takže znova zopakuji, že hnutí SPD důrazně protestuje proti plánu Fialovy vládní pětikoalice okrást 3,5 milionu českých příjemců důchodů. Důrazně protestujeme proti tomu, že chcete okrást příjemce starobních, invalidních, vdovských, sirotčích důchodů o zákonem danou valorizaci. A znova říkám, že podle názoru SPD je to v rozporu s ústavou i s veškerými zásadami slušnosti a morálky. Děláte to jen proto, aby vaše vláda účetně srovnila výdaje, které vaše vláda národní zkázy vyhazuje na posílání zbraní a na různé zájmy v zahraničí, na vyvolání války, na podporu ekonomických migrantů, na cenzuru, na parazitické politické neziskovky a na desítky dalších, ne zbytečných, ale často i velmi škodlivých a špatných věcí.

Jak jsem avizoval už v úterý i minulý týden, hnutí SPD ze všech sil brání přijetí vládního protiústavního návrhu zákona směřujícího k okradení našich důchodců. A podáme i ústavní stížnost. Ústavní stížnost připravujeme, ale jak víte, můžeme ji podat, jenom když nám k té naší ústavní stížnosti připojí podpisy také poslanci hnutí ANO, protože je potřeba k podání ústavní stížnosti 40 podpisů poslanců, nás v SPD je jenom 20. Hnutí SPD tu ústavní stížnost připraví. Vyzvali jsme hnutí ANO, aby k nám připojili podpisy pod ústavní stížnost. Hnutí ANO řeklo, že si ji podají sami, že nám nepřipojí podpisy. Ano, oni na to ty podpisy mají, protože těch poslanců je 72. Ale já jsem přesvědčen o tom, že bychom měli na obranu důchodců spolupracovat s druhou opoziční stranou. Že bychom měli táhnout za jeden provaz, protože cílem nesmí být politikaření. Takže tímto jsem chtěl vyzvat kolegy z hnutí ANO, abychom tu ústavní stížnost podali společně a nepolitikařili jsme. Protože je potřeba, a veřejnost to očekává, a vyzývám zcela korektně k tomu ve vší slušnosti, měli bychom zatáhnout za jeden provaz, aby ten apel na Ústavní soud byl co nejsilnější. Když to podají dvě opoziční strany dohromady, a my to sami podat nemůžeme, protože na to nemáme počet poslanců, tak jistě i Ústavní soud k tomu jako k jedné z mnoha věcí může přihlédnout, že dohromady zastupujeme 2 miliony voličů! A více. Co se týče našich voličů. Ale ten apel může být ještě silnější.

A nám v SPD jde o věc. My chceme, aby ta ústavní stížnost, pakliže to tady vláda protlačí, aby to uspělo. Takže bych chtěl tímto vyzvat hnutí ANO, aby pokud možno nepolitikařilo, a pojďme to podat, tu ústavní stížnost, společně, protože my to bez vás podat nemůžeme. My jsme to sice v médiích řekli jako první, že to chceme podat, vzápětí jste to řekli vy, ale tady to není o tom, kdo je první, druhý, tady o tom – my chceme s vámi spolupracovat, jsme tady pouze dvě opoziční strany, na tom, abychom ochránili proti okradení těch 3,5 milionu příjemců důchodů. Takže to jsem chtěl taky na vás apelovat, na kolegy z hnutí ANO, pojďme tu ústavní stížnost podat společně, prosím, společně, a zatáhněme za jeden provaz ve prospěch všech těch 3,5 milionu příjemců důchodů. A my jsme na to připraveni, na tu spolupráci.

Takže já předsedu Andreje Babiše k tomu vyzývám, aby nebyl solitérem, ale abychom společně se postavili na stranu těch 3,5 milionu důchodců a společně tu ústavní stížnost podali. Takže tady dávám výzvu předsedovi ANO Andreji Babišovi a jsem zvědavý, jak se k tomu postaví. Zdali bude chtít spolupracovat na tom, abychom společně bojovali za těch 3,5 milionu důchodců. Protože u té ústavní stížnosti, znova opakuju, je to podle mého názoru důležité, aby ten apel byl společný, co nejsilnější. Aby měl Ústavní soud důvod nám vyjít vstříc a tento zákon... abychom využili všech možností, jak tento zákon, aby mohl být zrušen ten vládní zákon na okradení 3,5 milionu důchodců. Takže já tímto vyzývám předsedu hnutí Andreje Babiše, aby spolupracoval na této věci a nebyl solitér, v zájmu občanů. Samozřejmě když to odmítne, tak my s tím jako SPD nic neuděláme, protože máme jenom 20 poslanců. Sami tu ústavní stížnost podat nemůžeme. Ale bude to špatný signál, špatný signál vůči veřejnosti. SPD se snaží, chceme zatáhnout za jeden provaz, ale znamenalo by to, že předseda hnutí Andrej Babiš nechce

spolupracovat a nechce zatáhnout za jeden provaz ve prospěch ochrany 3,5 milionu příjemců důchodů. Takže já to myslím samozřejmě dobře a doufám, že tomuto apelu a této mojí výzvě vyjde předseda hnutí ANO vstříc.

Jinak vím, že jsme jiné politické strany. Vím, že máme, že jsou různí voliči. Tím pádem že každý může cílit na jiné voliče. Ale tady přece cílíme všichni společně na ochranu 3,5 milionu slušných lidí. A ta ústavní stížnost by měla mít co největší váhu. Já jsem o tom prostě plně přesvědčen. A vím, že i v poslaneckém klubu hnutí ANO je řada poslanců, kteří by rádi spolupracovali v této konkrétní věci, a jistě nejen v této konkrétní věci, právě pro zájem občanů. Protože občané teď neočekávají nějaké politikaření, občané očekávají, že se za ně dvě opoziční strany, kde můžeme spolupracovat, kde ten apel může být společně silnější, tak abychom ochránili těch 3,5 milionu důchodců, tak abychom to udělali společně. A já jsem vstřícný, já jsem konstruktivní. My za SPD jsme na to připraveni, zatáhnout za ten jeden provaz, protože jde tady o třetinu občanů České republiky, které chce vláda Petra Fialy okrást o důchody.

Tak my samozřejmě, jak jsem říkal, a už jsme tady čtvrtý den, tak chceme, prostě blokujeme schválení asociálního návrhu Petra Fialy, vlády Petra Fialy, všemi dostupnými zákonnými prostředky. A budeme v tom také ještě dneska pokračovat pochopitelně. Prostě podle mého názoru jde o hanebný útok vlády na jednu ze sociálně nejohroženějších skupin našich spoluobčanů. Jde o zákerný útok na lidi, kteří desítky let poctivě pracovali, jde o zákerný útok na lidi, kteří odváděli daně a povinné pojistění. Jde ze strany Fialovy vlády o zákerný útok na lidi, kteří jsou zdravotně postižení, na ovdovělé občany a sirotky. A s tím se SPD nikdy nesmíří, abyste šli proti těmto lidem. SPD naopak stojí na straně těchto občanů.

Jak jsem už naznačil, tak postup vlády je dle našeho názoru i dle názoru mnoha právních expertů v rozporu s Ústavou České republiky. Za prvé, mění podmínky zvyšování důchodů zpětně poté, co dle zákona nastaly. Za druhé, postup vlády je podle našeho názoru v rozporu s ústavou také proto, že tento návrh tady chcete schválit ve zkráceném jednání na mimořádné schůzi Poslanecké sněmovny ve stavu legislativní nouze, který je ale vyhrazen pouze pro mimořádné situace typu rozsáhlých přírodní katastrof, epidemí, ohrožení bezpečnosti země či hrozících hospodářských škod. Nic z toho nenastalo. A vláda měla informace o předpokladu výše inflace na letošní rok již v době schvalování státního rozpočtu na letošní rok, a to proto měla tyto výdaje do rozpočtu již tehdy zahrnout. To se však nestalo.

Fialova vláda nyní argumentuje hrozícími hospodářskými škodami, které ale sama vládní pětikoalice od počátku vládnutí způsobuje svojí nekompetentností a nečinností. A za oběti vašeho vládnutí jste si teď vzali všechny příjemce důchodů. To je ze strany vlády odporné. Jsme tedy, jak jsem říkal, jsme tedy připraveni proti tomuto zákonu podat žalobu k Ústavnímu soudu. Desítky miliard korun na současnou valorizaci důchodů jde velmi rychle najít omezením předražených vojenských nákupů ze zahraničí, plateb do Evropské unie či na Ukrajinu. Vládě rovněž enormně vzrostly příjmy v souvislosti s vyšším výběrem nepřímých daní v důsledku nezvládnuté inflace, vládou nezvládnuté inflace. Stoupaly vám příjmy, stoupaly vám příjmy o 137 miliard korun, které jste ale nepresměrovali k našim potřebným občanům. Takže vy jste na DPH vybrali, hlavně na DPH jste vybrali o 137 miliard korun víc kvůli drahotě, kterou jste sami způsobili, a teď najednou říkáte, že nemáte 19 miliard na valorizaci důchodů. No to je neskutečné plivnutí do tváře 3,5 milionu příjemců důchodů v České republice.

No a hnutí SPD, jak říkám, budeme bránit a bráníme tady už od úterý přijetí tohoto asociálního vládního návrhu zákona směřujícího k okradení našich důchodců ze všech sil. Jak jsem říkal, také k němu podáváme více než stovku pozměňovacích návrhů, které by našim důchodcům zajistily takové zvýšení penzí, na které mají zákonný nárok a morální právo. SPD pevně stojí za všemi příjemci důchodů.

A nyní bych tedy okomentoval své pozměňovací návrhy. Já jsem konkrétně podal pět pozměňovacích návrhů. Ještě se k nim přihlásím v podrobné rozpravě pochopitelně, takže jsme... v podrobné rozpravě, ano. Tak já se tady přihlásím tedy ke svým pozměňovacím

návrhům a hlásím se ke sněmovním dokumentům 1997, 1999, 2000, 2001 a 2002. Takže je to pět pozměňovacích návrhů, ke kterým se tímto hlásím. No a nyní bych je samozřejmě krátce zdůvodnil.

Takže já navrhoju zvýšení pevné částky, o kterou by se zvýšily důchody, zvládou navrhovaných 400 korun na 1 415 až 1 419 korun, to je v těch mých pozměňovacích návrzích, takže o 1 415, 1 416, 1 417, 1 418 a 1 419 korun. Takže krátce řečeno, proč to dělám? Protože vracím peníze, o které chce důchodce okrást Fialova vláda, takže to zase vracím na tu valorizaci, kterou mají důchodci dostat, takže já to zase vracím zpátky. A samozřejmě ten můj návrh mimo jiné značně pomůže také nízkopříjmovým důchodcům, ale všem důchodcům. A můj návrh, nebo návrhy SPD, které tady i kolegové dávají, včetně mého návrhu dávají důchodcům víc, o něco, ještě o malinko víc než i ten současný návrh... tedy pardon, než i ten současný návrh... pardon ještě jednou, než i ten současný zákon, který vy chcete změnit, abyste mohli důchodce okrást. A samozřejmě dávám tém důchodcům i víc než váš vládní návrh, protože tam vy chcete okrást o 1 000 korun v průměru, takže to už je úplně nepřijatelné. Takže já to vracím zpátky tak, aby důchodci dostali to, co dostat mají, to, co dostat mají všichni příjemci důchodů, a ještě navíc pomáhám více těm nízkopříjmovým příjemcům důchodů.

Takže jak jsem říkal, tak ten... když se tedy kouknu na to odůvodnění mých pozměňovacích návrhů, tak ono to odůvodnění je v podstatě u všech pěti stejně, jenom se mění ta částka. Ale o tom už jsem hovořil. Tak ten vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění, kterým Fialova vláda ex post, tedy retroaktivně, tedy se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je, kromě zjevné kolize s ústavními principy, tak je hrubě asociální, ten váš návrh. Ten váš návrh je hrubě asociální. Finančně poškozujete všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, průměrného důchodce pak poškozujete, respektive okrádáte ho o 1 010 korun měsíčně oproti té zákonem dané valorizaci. No a to je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprostě neúnosné, sociálně-ekonomicky likvidační opatření ze strany Fialovy vlády.

Dle platného a účinného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %. Jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je – zachovat tu valorizaci, kterou mají důchodci slíbenou a o kterou je chcete okrást – tak jednou z cest, jak tohoto stavu docílit, je kromě neschválení předkládané vládní novely, proto tady celou dobu obstrukuj a snažím se oddálit to hlasování ze všech sil, abyste ten zákon jste nepřijali, ale jak říkám, obrovská přesila 108 vládních poslanců, nás je v SPD jenom 20, ale bojujeme ze všech sil, ze všech sil bojujeme, přestože přesila vládních poslanců proti nám je téměř šest ku jedné, šest na jednoho. To je přesila tady vládních poslanců, ale přestože je to šest na jednoho a my jsme v obrovské menšině, tak bojujeme ze všech sil! Ze všech sil bojujeme za 3,5 milionu důchodců proti té obrovské přesile. A budeme bojovat. A prosím veřejnost samozřejmě o podporu. Podpořte nás.

Samozřejmě jednou z cest, jak docílit toho stavu, aby důchodci dostali ty slíbené peníze, je kromě neschválení předkládané vládní novely její úprava, respektive úprava jednoho z jejích parametrů, konkrétně výše pevné finanční částky, o kterou se důchody od června zvýší, přičemž tato částka zůstane stejná pro všechny jejich příjemce, samozřejmě, což zachová prvek zásluhovosti, protože další složkou zvýšení důchodů bude procentuální podíl ze zásluhové složky penzí, který v nominálním vyjádření stoupá s jejím růstem, a zároveň to mnohem výrazněji pomůže nízkopříjmovým důchodcům. Proto navrhojuji navýšení pevné finanční částky, o kterou mají být důchody valorizovány o těch 415 až 419 korun ještě tady k tomu tak, aby důchodci dostali ve finále spolu s tou pevnou částkou to, co dostat mají. To znamená, ta valorizace v průměru o těch 1 770 korun, což je ta valorizace, kterou nyní by měli dostat, a vy to chcete snížit o tu tisícovku.

Když ještě se vrátím krátce k tomu, co jsem říkal, to znamená k tomu politickému boji, který tady je, ano, my jsme tady v drtivé menšině, nás je 20 poslanců, vás 108. Někteří mi tady

nadáváte z vládních poslanců. V osobní rovině píšete na Twitter, na internet, vládní poslanci na mě útočí, často sprostě. Útočí na mě za to, že tady chráním 3,5 milionu důchodců. Ale mně to nevadí, já budu bojovat dál proti vám, proti té drtivé většině, přestože je nás málo a jsme tady v menšině. Klidně mi nadávejte sprostě dál. Zoufale anonymní poslanci vládní koalice mě špiní na internetu, protože hájím 3,5 milionu důchodců. Ale přestože jsem v menšině, přestože jsem v menšině, tak já to prostě nevzdám! Takže toto bych chtěl říci. Takže si pište, co chcete, ale my nadále budeme bojovat za všechny příjemce důchodů v České republice. A mně to vůbec nevadí, protože to jsou prostě nějaké zoufalé výkřiky.

A úplně na závěr bych chtěl tady ještě zopakovat, to je můj úvodní návrh a přidám k němu ještě jeden, že jménem SPD tedy dávám návrh, a řekl jsem to hned v úvodu, jen to připomenu, protože už se asi mezitím vyměnil předsedající, ano, že jménem SPD jsem dal hned v úvodu návrh na zamítnutí tohoto vládního návrhu zákona, takže se o mé návrhu bude hlasovat tady a my budeme hlasovat pro zamítnutí.

A zároveň dávám teď druhý návrh, protože opravdu se nemůžu smířit s tím, aby tento návrh prošel, dávám procedurální návrh na přerušení tohoto bodu do 23. 3. 2023, to znamená na termín, po kterém, pakliže bychom to takto přerušili, tak už ten váš zákon nemůže formálně projít, tím pádem bychom ho zamázli. A žádám, aby se hlasovalo neprodleně. Neprodleně! A děkuji. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Tedy eviduji váš návrh na zamítnutí a dále návrh procedurální na přerušení bodu do 23. 3. 2023 do 23 hodin. Ano, mám zaznamenáno. Pane poslanče Dubský, s protinávrhem? (Ano.) Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Dubský: Hezké dopoledne. Vážená paní předsedající, vážení členové vlády, milé kolegyně, kolegové, já bych chtěl dát protinávrh. Myslím si, že tohle je zbytečně dlouhá doba, že si to zkrátíme. Chtěl bych dát protinávrh na pět minut.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Dáváte tedy procedurální návrh na přerušení bodu.

Poslanec Tomáš Dubský: Ano, o pět minut.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Dobре, eviduji. (Děkuji.) Na pět minut. Ještě někdo? S protinávrhem? (Ano.) Prosím, pan poslanec Letocha.

Poslanec Petr Letocha: Vážená paní předsedající, vážení členové vlády, vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych také rád podal pozměňovací návrh, neboli protinávrh proti tomuto návrhu, co tady podal pan předseda Okamura. Já rozumím, že je to legitimní nástroj opozice, tímto způsobem obstruovat a zároveň podávat tyto návrhy na odklad, a já bych si tedy dovolil dát odskok, protinávrh, aby byla schůze vlastně přerušena do 3. 3. 2023, tedy do dnešního dne do 11.25 hodin. Děkuju vám za pozornost a prosím... (Poznámky z pléna, že 11.25 již uplynulo.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Klid! Přátelé, prosím, nechte to dokončit pana poslance. Já se ho dotáži. Udělám to tedy rovnou. Dáváte návrh na přerušení bodu pravděpodobně, nikoliv schůze, protože to nemůžete? Je to tak? (Ano.) Na přerušení bodu do 11 hodin 25 minut dnes.

Poslanec Petr Letocha: Tak já tedy dávám návrh na přerušení toho bodu do 3. 3. 2023, tedy dnešního dne, a 11.34 hodin. Děkuju vám za pozornost a prosím o to, aby se o tomhle... (Předsedající: Ano, mám zaznamenáno.) Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Prosím, paní poslankyně Pokorná Jermanová.

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: I při vědomí toho, paní místopředsedkyně, že mě okřiknete. Prosím vás, když dáváte protinávrhy, tak si to připravte, protože tady předkládáte nevolitelné věci! Děkuji. (Oživení v sále.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Paní poslankyně, to nebyl protinávrh. Ale pak nemáte možnost vystupovat, protože o procedurálních návrzích se musí hlasovat bezprostředně, to znamená bez rozpravy. Tak si to prosím přečtěte! (V sále je silný hluk.)

Přátelé, máme zde několik návrhů, jsou tři. První... Ano, jenom momentíček. Odhlásím vás všechny. Zaznamenala jsem vaši žádost o odhlášení. Budeme hlasovat. Budeme hlasovat nejprve o protinávrzích pana poslance Letochy, poté pana poslance Dubského a jako poslední budeme hlasovat návrh pana předsedy Okamury. Já vás poprosím, abyste se přihlásili vašimi identifikačními kartami. Počkáme, až se ustálí počet přihlášených.

Jako první bychom hlasovali o návrhu pana poslance Letochy, který navrhuje přerušení bodu do 11.34 hodin.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 66 přihlášeno 126 poslanců a poslankyň, pro 4, proti 81. Návrh byl zamítnut.

Dále hlasujeme návrh pana Dubského na přerušení bodu na pět minut? Je to tak? Ano.

Prosím, já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 67 přihlášeno 126 poslanců a poslankyň, pro 8, proti 70. Návrh byl zamítnut.

Jako poslední budeme hlasovat návrh pana předsedy Okamury na přerušení bodu do 23. 3. 2023 do 23 hodin.

Já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 68 přihlášeno 127 poslanců a poslankyň, pro 35, proti 88. Návrh byl zamítnut.

Budeme tedy pokračovat v podrobné rozpravě, a do té mám přihlášeného, pokud se nemýlím... Pardon. Ještě než dáme slovo přihlášeným do podrobné rozpravy, s řádnou přihláškou a přednostním právem paní poslankyně Levko s faktickou poznámkou. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jarmila Levko: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, já mám skutečně faktickou poznámkou k příspěvku od pana předsedy Okamury, vaším prostřednictvím, který jsme právě slyšeli, protože v něm nesčetněkrát zaznělo, že v té novele mluvíme o 3,5 milionu penzistů, důchodců. A prosím pěkně, to není pravda, já jsem si ty údaje zkontovala, podle Českého statického úřadu k 31. 12. 2022 bylo 2 844 000 penzistů, což zahrnuje všechno, i pozůstalostní důchody, invalidní i starobní. Takže já jsem to jenom chtěla uvést na pravou míru. A padá tady hodně čísel v té argumentaci, tak já bych poprosila, abychom se k těm číslům chovali seriózně. Děkuji. (Potlesk z pravé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Já vás vidím, pane předsedo Okamuro. Jenom se chci ujistit – pan poslanec Slavík není přihlášen? Pokud jste hlasovali a naskočila vám faktická, tak se odhlaste. Pan poslanec Salvetr také ne s faktickou, čili odmazávám. A nyní paní poslankyně Mračková Vildumetzová s faktickou? Ano. A poté pan předseda Okamura. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, paní místopředsedkyně, za slovo. Já bych určitě chtěla zareagovat na paní poslankyni, která tady v tuto chvíli vystupovala, vy jste jí zatleskali. (Předsedající: Prostřednictvím.) Prostřednictvím paní předsedající. Já si myslím, že jestli je to číslo, já ho tedy uvádím neustále, 2 700 000, tak jestli vám připadá, že číslo 2 700 000 seniorů, kterých se to dotýká, že je to číslo malé, a že tedy v tuto chvíli ještě s tím vystoupíte a zatleskáte si tomu, tak mi připadá úplně nehorázné. Ano? Dotýká se to všech seniorů. Když tamhle vidím třeba, omlouvám se, prostřednictvím paní předsedající, paní poslankyni, jak se tomu směje, tak já bych vám jenom, paní poslankyně, tedy prostřednictvím paní předsedající, protože neustále vidím, jakým způsobem se vyjadřujete, já jsem například z Karlovarského kraje, ze strukturálně postiženého kraje, kraje, kde je největší zastoupení seniorů, tak znova vám všem opakuji: jestliže říkáte, že mají být senioři solidární, tak začněte, začněme u sebe.

Já se strašně těším, až tady budeme schvalovat program mimořádné schůze na zmrazení platů politiků, jak pro to všichni z toho pravého spektra zvednete ruku! Jak pro to budete souhlasit. Zařazovala jsem to tady dvakrát, ani jednou jste pro to ruku nezvedli. A teď tady vystoupíte, tím se nikoho nezastávám, všichni můžete to říkat nějakým způsobem, ale vy jste vlastně řekli, že 2 700 000 lidí, prakticky vás ti lidé a ti senioři nezajímají! Děkuji vám. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou pan předseda Okamura, poté paní poslankyně Levko. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, to jsme se tedy ocitli ve skutečně bizarní situaci, kdy poslankyně vládního STAN, paní Levko, nám tady oznámila, že vládní koalice se nechystá okrást 3,5 milionu příjemců důchodů, ale pouze 2 800 000! No tak to je tedy úplně neuvěřitelná situace. Děkuji za upřesnění, vážená paní poslankyně Levko z hnutí STAN, z vládního hnutí, kde vy jste tady řekla: Ne, ne, ne, Tomio Okamura neřekl přesně, není to 3,5 milionu příjemců důchodů, co chceme okrást, ale jen 2 800 000! Je to přece šílené! Jak to můžete vůbec říct! Ale říkejte si, co chcete. Vy chcete okrást 2 800 000 příjemců důchodů o slíbenou valorizaci, a ještě se tím chlubíte! To přece není možné. Děkuji za to upřesnění. Pravdou je, že ve svém úvodním projevu, který jsem měl v úterý, tak jsem mluvil o 2 800 000, potom jsem tady četl ty různé práce, tam zase bylo napsáno přes 3 miliony, takže potom jsem samozřejmě to upřesnil, přes ty 3 miliony, ale víte, ono je to poměrně jedno. Protože i kdybyste chtěli okrást 100 těch důchodců, 200, 300, tak je to šílená situace.

Ale že vůbec polemizujete o tom, paní poslankyně Levko z hnutí STAN, že vůbec vládní poslanec polemizuje o tom, že chcete okrást ne 3,5 milionu, ale jen 2 800 000 příjemců důchodů, že vám není hanba! To přece je úplně neadekvátní diskuse. Vy byste neměli jako vládní strany okrást přece žádného příjemce důchodu. Nemyslíte si to, paní poslankyně Levko? A já říkám, že hnutí SPD stojí na straně všech příjemců důchodů a bojujeme tady proti tomu, abyste ani jednoho z těch příjemců důchodů neokradli o tu slíbenou valorizaci. A vy to ještě obhajujete! Vy říkáte, že 2 800 000 je asi v pořádku. Proč byste tady jinak vystupovala? Je to trapné. Je to odporné. (Předsedající: Čas. – Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Nyní s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Levko, poté paní poslankyně Nováková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jarmila Levko: Děkuji za slovo. Slibuji, že vystupuji naposled. Ale toto je demagogie v přímém přenosu. Ta moje faktická poznámka nebyla o tom, kolik důchodců okrádáme, jak vy říkáte to strašné slovo. Ta byla prostě o tom, že nedáváte přesné informace. A já si na přesné informace potrpím. Dalo by se to nazvat i lhaní, ale dobré, vysvětlil jste, že to byla nepřesnost, tak děkuji. (Potlesk koaličních poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou paní poslankyně Nováková, poté pan poslanec Letocha. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Nina Nováková: Děkuji za slovo, paní předsedající. Dámy a pánové, já sama jsem senior, jsem předsedkyní jedné seniorské organizace – Sdružení křesťanských seniorů. Vím, jaké určité výhrady má vůči tomuto legislativnímu návrhu Rada seniorů České republiky, ale strávila jsem teď 14 dní přímým kontaktem se seniory. To, že se zpomalí tempo, jakým se přidává, a přidává se, že se to tempo zpomalí, senioři na rozdíl od některých z vás naprosto chápou. A mají problémy. A téma, která oni řeší, jsou úplně jiná. A senioři nejsou žádná homogenní hmota, protože senioři jsou prostě vzorek společnosti, jsou mezi nimi bohatí, chudí, vzdělaní, méně vzdělaní, ti, kteří se zajímají o veřejný život, a ti, kteří ne, a i různých politických názorů. Takže není to vůbec pravda, že vidíte vy do mysli všech seniorů, ať už jich je plus minus sto tisíc, nebo deset tisíc. Ale souhlasím s vámi plně v tom, že každý, každý senior, i kdyby jich bylo jenom deset, tak pokud se ocitne v situaci, která skutečně je pro něj kritická, tak tomu se pomoci musí. Ale to nesouvisí s tím návrhem, který právě projednáváme. Děkuji. (Potlesk z pravé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan poslanec Letocha s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Válková. Prosím, máte slovo.

Poslanec Petr Letocha: Děkuji za slovo. Já bych se tady rád zastal mojí kolegyně, paní poslankyně Jarmily Levko, protože, pane předsedo Okamuro, prostřednictvím paní předsedající, to je přesně ta demagogie. To jsou přesně ty lži. Já jsem tady od vás dneska několikrát slyšel to, co opozice velmi ráda používá, a to že my chceme nějakým způsobem okrádat důchodce. To je lež. To není pravda. Je pravda, že se bavíme o nějakém slovíčkaření, ale pokud my někomu přidáváme peníze, byť ne tolik, kolik v nějaké podobě to původně mělo být, ale od toho teď měníme ten zákon, tak my ty seniory neokrádáme. A jestli tady někdo rozděluje společnost, tak jsou to přesně tyto výroky. Protože na mě se už obracejí senioři a ptají se, jestli jim bude ta tisícikoruna odebrána z jejich aktuální penze. A to není pravda. Pakliže by to byla pravda, možná bych s vámi i souhlasil, ale tak to není. Přidávání bude, přidávání bude postupné a rozumné ke státnímu rozpočtu a o to se tady už čtyři dny snažíme. Takže ty vaše demagogie, které jste tady teď použil velmi intenzivně na moji kolegyni, nezlobte se na mě, ale tohleto už opravdu přeháníte. A prosím všechny z opozice, abyste slova jako okrádání seniorů nepoužívali, protože to je lež! Děkuju. (Potlesk z pravé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Válková, připraví se paní pan poslanec Foldyna. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, paní místopředsedkyně. Milé kolegyně, milí kolegové, já nebudu používat silné výrazy i proto, že bych nerada se ocitla před mandátovým a imunitním výborem. Takže budu říkat nepravdy. Ale od mé kolegyně, paní poslankyně Nině

Novákové, vaším prostřednictvím, tady zaznělo několik nepravd. Asi víte všichni, že jsem také seniorkou, a navíc mám pravidelná setkávání se seniory pražskými a ve Středočeském kraji. Mám je na starosti, jsem za to moc ráda. Mám průběžně informace o tom, jak vnímají současnou situaci. Divili byste se, jsou to inteligentní senioři, kteří dobře vědí, že jim berete, na co mají zákonný nárok, tím, že se pokoušíte snížit valorizaci.

A teď budu mluvit jako právník. Vy dobře víte – a nebudu mluvit o porušování jednacího řádu, což bude obsahem naší ústavní žaloby. Vy dobře víte, že jim vznikl určitý nárok, a vy ho retroaktivně měníte! A doufáte – a já jsem to tady zaslechla včera a ráda, už jsem se ptala pana poslance, doktora Haase, vaším prostřednictvím, že mi to ještě bude muset vysvětlit, nečetla jsem stenopis, on vložil jisté naděje v obměnu ústavních soudců, čemuž já nerozumím jako právník. Nicméně předpokládám, že si stojí za svým dodatečným vysvětlením, že tím myslí nepředvídatelnost rozhodování ústavních soudců. Já si myslím, že je tady určitá ustálená judikatura Ústavního soudu a ta nás určitým způsobem vede.

Ale nemohla jsem nevystoupit v rámci faktické poznámky, když tady slyším takové nepravdy. Senioři se bojí, bojí se oprávněně, je to nepravda, co jste tady řekla, paní poslankyně Nováková, že se nebojí. A obávám se, že vy ty obavy spíše podporujete (Předsedající: Čas.), než abyste je snižovali! (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. S faktickou nyní vystoupí pan poslanec Foldyna, poté je přihlášen pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji za faktickou poznámku. Já si velice vážím paní kolegyně Niny Novákové, často diskutujeme ty postoje. Víte, já si myslím, že pro vás musí být také těžké to obhajovat, tenhle nesmysl. Celá řada z vás lidsky to musíte cítit, že prostě obíráte ty důchodce o ty peníze. Víte to! Víte. Teď to tady maskujete tím, že se stanoví, doplatí a tak dále. Použili jste tu klamavou reklamu toho Pepka z Vysočiny, který tady běhá po celé Evropě, že je spokojený. Prosím vás, já to vnímám. Já vím, že je to někdy těžké, také jsem byl členem strany, která byla v koalici, a nutili mě hlasovat ptákoviny. Promiňte, že se vyjadřuji takto explicitně, prostě je to velmi nepříjemné.

Okradli jste důchodce o tisíc korun! Rvete prachy na Ukrajinu, zaručili jste se za další úvěry, které chce Evropská unie... (Koaliční poslanci buší do lavic.) Plácejte si tady, co chcete! Jen si zabouchejte! Eště! Eště! (Předsedající: Prosím klid!) Jen bouchejte. Oni vám to ti lidi spočítají. Prostě lžete tady, jako když tiskne. A někteří z vás se dokonce za to ani nestydí a to je prostě smutný. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou pan poslanec Juchelka, připraví se pan poslanec Koten. Prosím, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Já moc děkuji, paní předsedající. Jen navážu na svou ctěnou kolegyni, paní poslankyni, paní profesorku Válkovou, vaším prostřednictvím. My tady přece ani tak neřešíme ty samotné důchodce, kdo je pro a kdo je proti, my víme, jakým způsobem to tady, ty různé fotky na těch sociálních sítích láťají s těmi jednotlivými prohlášeními. Ale to, co my tady hlavně řešíme, je přece nějaký právní stát. Že máme tady demokracii, že chceme, abychom žili v nějakém bezpečí právního státu, aby nám, když se vláda rozhodne, retroaktivně neměnila zákony. Když už je jasné, že ti důchodci starobní na něco mají nárok, tak že nám to zpětně prostě a jednoduše tento stát nevezme, a to jakékoli skupině lidí. Že se to nebude dít právě v podobě toho, kdy tady zneuzíváme institut nouzového stavu, což vy také děláte, a samozřejmě že to je i v nějaké bych řekl kultuře Sněmovny, kterou vy velmi, velmi pošlapáváte tím, jakým způsobem ohýbáte další zákon, a to je jednací řád Sněmovny.

A vaše odpověď na všechny ty tři věci je, a jak tady říkám pořád a budu to pořád říkat, vaše odpověď je: vždyť to všechno vyřeší Ústavní soud. Takže my tady prostě nezodpovědně řešíme retroaktivitu, kterou vyřeší Ústavní soud. Řešíme tady stav legislativní nouze, což je velmi okrajová záležitost, která k tomuto projednávání zákonu vůbec nepatří, vždyť to vyřeší Ústavní soud. A včera jsme slyšeli, když jste ohnuli jednací řád Sněmovny, že to vyřeší za vás opět Ústavní soud.

A ještě k těm seniorům. Mně se strašně moc líbí, že když se bavíme o dezinformacích, a vy chcete tady samozřejmě bojovat proti dezinformacím, tak jsou všichni senioři strašně křehcí, nedokážou ty informace rozpoznat, ale když se jedná o to, že jim vezmete tisícovku měsíčně, (Předsedající: Čas.) tak jsou všichni strašně chytří, inteligentní a bohatí. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Koten, poté paní poslankyně Šafránková. A já ještě přečtu omluvy, než vám dám slovo. Omlouvá se Benešák Ondřej od 11.30 do 13.30 – pracovní důvody, Kolovaltník Martin celý jednací den – zdravotní důvody, Staněk Pavel celý jednací den – bez udání důvodu a Bek Mikuláš od 9 do 13 hodin a od 15 do 9 z pracovních důvodů. A nyní máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Radek Koten: Děkuji, paní předsedající. Drazí kolegové, kolegyně, poslanci, já bych tady rád zareagoval na pana poslance Letochu, vaším prostřednictvím, který tady řekl, že přidávání bude pozvolné a odpovědné, zatímco tedy inflace je brutální a ty faktury, které chodí důchodcům, stejně jako všem nám ostatním, tak ty jsou brutální, protože tam došlo ke zdražení o stovky procent. A zatímco vládní koalice tady překládá, že vše je zalité sluncem a už nás tady čekají jenom ty sociální jistoty, podobně jak to říkal Šafránek v Básnících, tak zatím tedy energie jsou zdraženy o stovky procent, zelenina, ovoce a další potraviny základní jsou zdraženy o desítky procent.

A co se týká toho ohybání jednacího rádu. Já mám pocit, že jste si spletli datum, protože 25. února už bylo, a vy tedy máte týden zpozdění, tady s tím pučem, který tady předvádíte, co se týká jednacího rádu. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí s faktickou paní poslankyně Šafránková a připraví se pan ministr Jurečka. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo, paní místopředsedkyně. Já vaším prostřednictvím musím zareagovat na pana poslance Letochu, který tady tvrdí, že důchodce neokrádá. Ne, není to pravda. Našim seniorům, invalidům, vdovám, vdovcům a sirotkům vzniklo legitimní očekávání 31. ledna tohoto roku, respektive 10. února, kdy Český statistický úřad vyhlásil údaje o inflaci. A co nastalo 15. února na tiskové konferenci? Vláda pana premiéra Petra Fialy ohlásila, že 19 miliard našim důchodcům nedá. Tak co jiného to je nežli krádež? Já ještě chci upozornit na několik případů. Dovedete si představit, kolik stojí nájemné pro jednoho seniorku ve větším městě? Ted' s cenami energií je to třeba kolem 15 000. Pokud má průměrný důchod, bere 19 400, tak kolik mu zbude? Zaplatí za léky, za potraviny. Nezbývá mu vůbec nic, je v minusu. A vy je ženete jenom na sociální dávky. Tak si to prosím už uvědomte! Díky. (Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. A s poslední faktickou se hlásí pan ministr Jurečka. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí

ČR Marian Jurečka: Děkuji, vážená paní místopředsedkyně. Kolegyně, kolegové, já musím na to, co tady zaznělo z úst Tomia Okamury a poslance Foldyny, vaším prostřednictvím, reagovat. Protože takové množství lží nebo neucelených informací v kontextu polopráv už tady dlouho na půdě Sněmovny nezaznělo. To, že tady byly nějaké útoky na moji osobu, nad to se povznesu, to vůbec nemám zapotřebí tady komentovat. A já to mám tak, že s některými lidmi chodím rád na pivo, některé lidé rád vidí a s některými lidmi nejsem rád v jedné místnosti a s některými lidmi nechci být ani na jednom záběru kamery, ani na jedné fotografii. Ale říkat tady, že tady dáváme a rveme miliardy korun jako vláda na Ukrajinu, je nesmysl a lež.

Ta technika, ta výzbroj a výstroj, kterou dodáváme jako pomoc Ukrajině, je plně kompenzovaná. Plně kompenzovaná financemi, které dostane Česká republika jak z rozpočtu Evropské unie, tak od našich spojenců, jako jsou například Spojené státy americké. Toto paní ministryně obrany opakovaně zveřejnila, ty informace jsou dohledatelné. Nelžete! Nelžete a neříkejte, že my tady dáváme nějakou pomoc na Ukrajinu, která následně vytváří to, že nepomáháme českým občanům. Pomoc této vlády vůči českým občanům za celý minulý rok je výrazně násobně větší, než byla kdy v předchozích letech. Ano, je krize, reagujeme a pomáháme. Takže odpusťte si tady tyto výplody. Je to výraz duševního ubožáctví! Útoku na nejnižší pudy (potlesk zprava), když tady stavíte takovýmto způsobem lidi proti sobě, a to, že když je potřeba pomoci lidem, kteří bojují o život, že se pomáhat má.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře, za dodržení času. Nyní s faktickou vystoupí pan poslanec Foldyna a připraví se paní poslankyně Maříková. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuju. Tak pojďme na ty poloprávdy a pololži. Tak podívejte se, letos jsou pro Ukrajinu z fondů Evropské unie schváleny výdaje 3 miliardy eur, což je 75 miliard českých korun. Jak víte, Evropská unie nemá žádného soustružníka ani soustruh, takže ty prachy, ty, které bude posílat na Ukrajinu, tam musí někdo dodat. A pro Českou republiku je to částka 1,5 miliardy korun, kterou musíme přispět do fondů Evropské unie, a ta bude financovat válku. Co to tady povídáte, že tady někdo lže, že říká poloprávdy? Vy tady lžete, jako když tiskne! (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. S faktickou poznámkou paní poslankyně Maříková. Prosím.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážený, pane ministře, když pomineme teda ty zbraně, které tvrdíte, že nám budou refundovány z Evropské unie v hodnotě 40 miliard, tak my jsme na území České republiky přijali nejvíce uprchlíků na počet obyvatel. Poslali jsme největší pomoc ze států Evropské unie. Výdaje na ukrajinské uprchlíky od začátku konfliktu dosáhly 28,5 miliardy, z toho 20,6 miliardy šlo ze státního rozpočtu. Pamatuj si, jak velké emoce vyvolal příspěvek 5 000 korun vyplácený jako humanitární dávka přicházejícím uprchlíkům. Nikdo nevěděl, jaké majetkové poměry jednotlivých uprchlíků jsou, jestli jsou to skutečně lidé, kteří to potřebují, anebo sem přicházejí bohatí lidé. Já nemám nic proti pomoci lidem v nouzi. Ale váš kolega Vít Rakušan sám v médiích přiznal tehdyn, že neví, kolik uprchlíků tady ani je. Rozdávali jsme tady pětisícovou dávku na osobu, nevěděli jsme, jestli ti lidi cestují dál, vracejí se domů nebo jdou do jiné země, kde dostanou další příspěvek. Takže netvrďte tady prosím, že nepomáháme, nedáváme finanční prostředky Ukrajině. Ano, pomozme, ale nesmí to být nikdy na úkor vlastních občanů. A k tomu tady dochází. My tady bereme seniorům, kteří jsou jednou z nejzranitelnějších skupin, pane ministře a vážený pane poslanče, prostřednictvím paní předsedající! (Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou pan ministr Jurečka, připraví se pan předseda Výborný. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji moc. Tak to je opravdu jako už úplně mimo od někoho, kdo je členem výboru pro sociální politiku. To je fakt úplně mimo. Tak já jsem to tady vysvětloval včera i předevčírem, a proto to řeknu znovu. Tak z Ministerstva práce a sociálních věcí jsme vyplatili za loňský rok v rámci podpory takzvané humanitární dávky 8,6 miliardy korun. Ukrajinští občané, uprchlíci, kteří pracují na pracovní (nesrozumitelné) České republice, za loňský rok odvedli do systému veřejného zdravotního pojištění, sociálního pojištění a do oblasti daní přes 8 miliard korun. Tito lidé zaplňují pracovní místa, která jsou dlouhodobě neobsazena, včetně sociální a zdravotní oblasti, pomáhají zlepšovat kvalitu služeb i v České republice a prokazatelně v horizontu dvou let bude jejich odvod do veřejných financí větší než to, co jsme jim v rámci pomoci na území České republiky my tady poskytli. To jsou i veřejné zdroje, na které se můžete podívat, dohledatelné.

A já tady také i rád zmíním ty konkrétní informace, o kterých tady hovořila paní ministryně Černochová, ale vy jste tady asi nebyli. Jako kompenzaci od spojenců za pomoc Ukrajině obdržela Česká republika již 15 tanků Leopard 2A4 od Německa a od Spojených států 8 vrtulníků a 306 milionů dolarů. Kromě toho českou pomoc kompenzuje i EU z Evropského mírového fondu, v lednu to byla první platba ve výši 6,5 milionu eur a další budou následovat. A neříkejte, že česká vláda poslala pomoc v objemu 40 miliard. Vy tady směšujete, záměrně to děláte, i tu část techniky, která šla v rámci standardních komerčních dodávek od českých firem. To nebyly dary, které by dala česká vláda. Takže vy to tady záměrně směšujete, záměrně vytváříte informace, která není pravdivá. Víte to, ale cíleně tady lžete dál!

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou pan předseda Výborný, připraví se pan poslanec Ryba. Než dám slovo panu předsedovi, přečtu omluvu. Omlouvá se Josef Kott od 11.00 do 11.45 z pracovních důvodů. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já bych chtěl poprosit, abychom tady přestali šířit polopravdy, lži, abychom tady přestali obchodovat se strachem, protože to je něco, co sem nepatří. A já musím říct, že za některé výroky a některá slova, která zaznívají na půdě této Sněmovny, se já osobně jako člen této komory musím stydět. At' už to jsou výroky o našich českých občanech, nebo o těch ukrajinských.

Uvědomujete si vůbec, kolegyně, kolegové, že to jsou lidé, kteří prchají před válkou ze země, na kterou dnes a denně dopadají ruské rakety, ruské drony? A já se musím přiznat, jsem chlap, leccos jsem zažil, ale přiznám se, že při některých záběrech z Ukrajiny ve zprávách našich médií mám slzy v očích. A vy si dovedete tyto věci, pomoc těmto lidem, vzít do úst a zde šířit podobné nesmysly? Prosím, nedělejme to.

A velmi bych poprosil, protože projednáváme úplně jiné téma, kdybychom tuto kapitolu, která myslím nedělá čest této Sněmovně, mohli uzavřít. Pojd'me se vrátit k té podrobné rozpravě, abychom ten sněmovní tisk 392 nějak rozumně dokončili. Já vám děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane předsedo. Nyní pan poslanec Ryba je přihlášen k faktické poznámce a poté pan ministr Rakušan. Prosím, máte slovo.

Poslanec Drahoslav Ryba: Děkuji za slovo. Já nebudu tak výbušný, jen bych tady chtěl uvést přesná čísla k důchodům. V podstatě máte pravdu všichni, ono totiž záleží, co do toho

všechno počítáme. Takže z Českého statistického úřadu: starobních důchodů v České republice v prosinci 2022 – 2 844 180. Pokud vezmeme ale počet vyplacených penzí, do kterých se počítají vdovské, sirotčí a invalidní, tak bohužel nemám prosinec 2022, ale mám leden, pardon, prosinec 2021, což je o rok, ale ono se to moc lišit nebude, 3 453 000 a nějaké drobné. Pokud do toho započítám i důchodce žijící v zahraničí nebo vyplacené penze v zahraničí, tak je to 3 557 960. Tak jenom chci upřesnit čísla.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. A nyní pan ministr Rakušan s faktickou, poté paní poslankyně Maříková. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vašim prostřednictvím, paní místopředsedkyně, k paní kolegyni Maříkové.

Nestavte tady do kontrapozice proti sobě pomoc českým občanům a pomoc občanům Ukrajiny postiženým válkou. Já vám chci říct jednu věc, paní kolegyně, já jsem pyšný na to, jak obyvatelé České republiky dokázali v těžkých silách pomoci. Já jsem pyšný na to, že Česká republika uměla dokázat, kam hodnotově patří. Já jsem pyšný na to, že lidé otevřeli svoje domovy, svoje byty, svoje domy a byli schopni tady pomoci lidem, kteří byli stiženi válkou. Vy asi nevíte, že 75 % těch, kteří sem přišli, byly ženy, byly to ženy s malými dětmi. Nevím, jestli jste se někdy byla podívat, prostřednictvím paní místopředsedkyně, na krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině. Já jsem objel všechna, která v republice máme. Viděl jsem snahu českých lidí pomoci a ta snaha pomoci nebyla rozhodně na úkor českých občanů. A vzpomeňte si, co jste tady říkali někdy loni na jaře. Rozšíří se choroby, zkrachuje zdravotní systém, nezvládne to školský systém, budou tady stanová městečka, zdvihne se vlivem toho kriminalita, zhorší se bezpečnostní situace v České republice... Nic z toho se nestalo. Přestaňte strašit. Přestaňte strašit tím, že dojde plyn. Přestaňte strašit tím, že Ukrajinci tady budou žít na úkor českých lidí! Není to pravda. Lžete. Šíříte nenávist v téhle společnosti a jde to za vámi! (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A nyní paní poslankyně Karla Maříková a připraví se pan poslanec Aleš Juchelka. Prosím.

Poslankyně Karla Maříková: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Pane ministře, já jsem pyšná také na české občany, ale nejsem pyšná na tuto vládu. A ano, pokud samozřejmě tady musíme brát takové skupině občanů, jako jsou naši senioři, pak se musíme zamyslet nad tím, jestli to, jak pomáháme na Ukrajině a Ukrajincům tady, není nadmíru. Pokud jste mě poslouchal, já jsem říkala, že nemám nic proti pomoci lidem v nouzi, ale nikdy to nemůže být na úkor našich lidí. Tak když jste to tady otevřel, a pan ministr Jurečka, tak mě by zajímal, jaké závazky pro nás znamená těch... co jsme dali ty zbraně na Ukrajinu v hodnotě 40 miliard, co si za to budeme muset kupit?

A pak bych měla dotaz na pana ministra Jurečku. Kolik z těch lidí, a nemyslím těch Ukrajinců, kteří tady pracovali dávno před konfliktem, ale těch, co sem přišli z Ukrajiny, když tam začala válka, kolik z těch lidí tady je skutečně v současné době a kolik z nich teď pracuje? Děkuji. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za dodržení času. S další faktickou pan poslanec Aleš Juchelka, poté pan poslanec Jaroslav Foldyna. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Aleš Juchelka: Já děkuji moc. Já budu jenom velmi stručný, já se to pokusím uvést zase zpátky do reálu. My jsme před několika týdny tady schvalovali zákon, který se jmenuje lex Ukrajina 5, a my jsme i na výboru pro sociální politiku i s panem ministrem Jurečkou a dalšími řešili to, jakým způsobem můžeme kontrolovat majetek těch Ukrajinců. A nakonec jsme se shodli na tom i v pozměňovacím návrhu, že de facto ten majetek odtamtud vypadne pryč z jednoho prostého důvodu. Když utíkáte před válkou, necháváte tam dům, dneska ho máte, zítra ho nemáte, kdo ho bude nějakým způsobem oceňovat, nemáte třeba výpis z katastru, myslím, že to je úplný nesmysl. A to, co se týká těch příjmů, které mají Ukrajinci u nás z nějaké pracovní činnosti, a ty, které mají třeba z Ukrajiny a chodí jim na účet, tak to doufám, že se pořád podle slibu Ministerstva práce a sociálních věcí bude zjišťovat na základě právě nějaké té dohody mezi jednotlivými bankami a ministerstvy tak, aby se sjednotily ty jednotlivé anabáze.

Nicméně jsem dneska požádal pana předsedu výboru pro sociální politiku Kaňkovského, aby zařadil na příští výbor bod, který se týká aktuální situace na úřadech práce, poněvadž samozřejmě budeme chtít řešit, bych řekl, až skandální odvolání pana generálního ředitele Úřadu práce Najmona a taktéž novou zprávu, která se týká toho, že na dávkách lidé rozkradli miliony korun, systém na jejich přidělování selhal, což opakovaně tvrdil náměstek nebo vrchní ředitel pana ministra Trpkoš, že ty digitalizace na Úřadu práce fungují bezvadně, skvěle, fantasticky, že jsou bezpečné a že ty výplaty všech těch humanitárních dávek a solidárních příspěvků jsou v pořádku. (Předsedající: Čas.) Tak na to se budeme ptát na dalším výboru pro sociální politiku. (Předsedající: Čas prosím.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji každému, kdo dodrží čas. A nyní pan poslanec Jaroslav Foldyna, poté se připraví pan poslanec Jiří Mašek. Prosím.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuju za slovo. Já se budu snažit dodržet ten čas. Já jsem teda bedlivě poslouchal ta vystoupení, to vypadá, jako že budeme soutěžit o Oscara v dramatické tvorbě, protože to byla taková zajímavá vystoupení pánů ministrů, i pana Jurečky, i pana ministra vnitra.

Víte, vy děláte, jako kdybyste žili tím konfliktem. (Hlasitě a rozčileně.) Ale ten konflikt tam existuje od roku 2008. Vy jste měli název pro ty dělníky, kteří tady z Ukrajiny dřeli jako blbci celý roky, jenom úkáčka. To jste si nikdo nevpomněl na žádný děti! Já jsem tady měl děti v roce 2014 až 2016 z Kramatorska, z Doněcka. Tady ve Sněmovně. Já jsem jim pomáhal, aby mohly vycestovat, protože mi říkaly – pane, my žijeme v osmistupňových ložnicích... Dvanáct stupňů. V té době, kdy jste vy měli dbát na to, aby byly dodržovány minské dohody, tak vy jste se otočili zády k celému problému! Dneska se v té Americe smějou, až se za břicho popadají. Vy nám tady argumentujete nějakými tanky. No, za to si ten český důchodce k večeři nekoupí, že nám milostivě dodají Němci tanky. (Předsedající: Prosím.) Leopardy. (Předsedající: Prosím.) To si z nás děláte legraci nebo co?

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Prosím snížit hlasovou intenzitu. Poprosím nyní pana poslance Jiřího Maška, poté pan poslanec Radek Koten. Prosím.

Poslanec Jiří Mašek: Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové. Já si myslím, že to do toho dnešního tématu opravdu nepatří. Asi bychom se o tom neměli bavit, ale pokud tady několik zástupců koalice, včetně pana ministra, mluvilo o tom, že opozice mluví nepřesně, dává nepřesná data, prosím, dávejte přesná data vy.

Pokud mám informace, a ty se dneska začínají konečně zveřejňovat, tak Leopard přišel jeden na konci roku, tak abychom ho mohli představit, dalších 15 se má repasovat, je to v nějakém průběhu, přijdou. Jsou to tanky starého typu a jistě to není adekvátní náhrada těch

více než 80 tanků – a já nemám nic proti tomu – které se poslaly na Ukrajinu. Proč se to tak dluho tajilo? Proč se to lidem neříká? Poslali jsme tam asi 82 sedmdesátek, přes 200 běvěpěček a to je potřeba něčím nahradit, to je potřeba nějak zafinancovat. Ale já bych to tady nekladl přímočáre s tím, že to jsou ty peníze, co bereme důchodcům. To zase bud'me korektní, to sem nepatří.

Takže bud'me přesní, vy otevřeně informujte. Do poslední chvíle jste tajili, co šlo na Ukrajinu. Proč to děláte? Myslíte si, že by to vystrašilo Putina? On by to tam vzdal, kdyby věděl, že tam jedou naše T-72? V té otevřenosti, komunikaci s lidmi, s vysvětlováním bud'te ti, co podávají informace. Pořád jenom hlídáte, aby někdo nedezinformoval, ale když nedostává validní informace, ty se tají, paní ministryně nechává vyjíždět tančík z kabelky, tak jak na to mají ti lidé reagovat? Prosím, zvažte to, jak budete postupovat. Buďte vůči lidem otevření, vysvětlujte jim to, bude to snad lepší.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně za dodržení času. Nyní pan poslanec Radek Koten, připraví se pan ministr Marian Jurečka. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Radek Koten: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já bych tady jenom zareagoval, a velice krátce, na ty jednotlivé příspěvky, ať pana ministra vnitra, nebo i ostatních. Ano, my jsme hrdí na to a máme být pyšní na to, že tedy pomáháme Ukrajině. Je to v pořádku samozřejmě, protože lidem, kteří utíkají z míst konfliktu, se má pomoci. Nicméně tady žijí čeští občané, jsou to čeští senioři a ty naopak připravíme o peníze, na které mají nárok. Já tomu tedy nerozumím. Já nevím, jaký nárok mají nově příchozí k nám do České republiky. Podle toho, jak se tváří vláda, pravděpodobně mají daleko větší nárok než občané České republiky. Pro mě to je tedy nepřijatelné. Takže je to asi otázka priorit. Ono už to skoro vypadá, že pan premiér trošku inklinuje k tomu, že je tedy premiérem Ukrajiny, protože na Ukrajině, tam je to zkorumované, no tak u nás to bude asi lepší, když to tam budeme řídit tady odsud.

A co se týká těch peněz, které tady už přinášejí pracující Ukrajinci. Tady před konfliktem pracovalo více jak 100 000 Ukrajinců. Ti tady pracovali, už tady bydlí, mají tady povolený dlouhodobý pobyt a ti samozřejmě odvádí do systému. Ale musíme si také říct, že spousta těch příjmů je mimo jiné i v šedé ekonomice, protože jsem neviděl nikoho na stavbě, že by tam chodil s terminálem EET.

Ještě co se týká plynu, že jsme strašili plynetem. (Důrazně.) Dobře, no, teď tady máme skvělý plyn, sice šedesát let sem byl dodáván plyn, s kterým nebyl problém, ale nyní v severních Čechách dochází k tomu, že kotly jsou zacpaný nějakým sajrajtem, co je tady v tom vašem plynu, který jste vyjednali na západě od našich partnerů. (Předsedající: Prosím, je to velmi nahlas.) Tak prosím vás, vysvětlete těm lidem, kdo jim bude platit ještě servis za kotly. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Pane poslanče, děkuji za dodržení času, a velmi apeluji na trošku snížení hlasitosti. A nyní je na řadě pan ministr Marian Jurečka, připraví se pan místopředseda Jan Bartošek. Prosím.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Já jsem velmi rád, že v období, kdy bylo Československo napadeno nacistickým Německem, že třeba v USA nebyl v čele Spojených států amerických místo Roosevelta někdo jako pan Okamura nebo pan Koten, protože bychom tady dneska možná vůbec my nebyli, možná bychom v České republice nemluvili ani česky a byli bychom součástí nějaké úplně jiné země, a že tam byli lidé, kteří byli ochotni obětovat své pohodlí, nasazení svých životů, své finanční zdroje pro to, aby jako spojenici pomohli osvobodit i Evropu i část například třeba České republiky.

Ale teď k těm faktům. Paní ministryně obrany to minulý týden zveřejnila jasně. To, proč to nezveřejníme v určitém reálném čase, je třeba i z důvodu bezpečnosti. A vy to víte. Z důvodu bezpečnosti i třeba těch lidí, kteří tu techniku pomáhají logisticky zajišťovat. Takže Česká republika v účetní hodnotě dodala za vládu České republiky za 4,5 miliardy korun zbrojního materiálu, paní ministryně minulý týden dala přesný výčet na tiskové konferenci. Ta zbývající částka jsou komerční, dohodnuté dodávky a obchody soukromých firem. To není z veřejných zdrojů, nemá to co do činění s českým občanem. České republike bylo kompenzováno už 6,5 milionu eur a 306 milionů dolarů. Kdo umíte počítat, tak to spočítáte a víte, že to máme kompenzováno více než dostatečně. Plus další dodávka techniky, kterou Česká republika obdržela nebo ji obdrží.

Na českém pracovním trhu pracuje 195 000 Ukrajinců, od začátku válečného konfliktu začalo pracovat, a dneska je tu 95 000 lidí, kteří pravidelně tady každý den pracují. A co je zajímavé, když tady mluvíte o sociálním systému, o tom, jak někoho podporujeme víc nebo někoho míň, tak i vy jste hlasovali pro lex Ukrajina 5. Za to děkuji. Ale pak nechod'te a neříkejte, že najednou po týdnu jste si to rozmysleli a vidíte to jinak.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za dodržení času. Nyní opět s faktickou přihlášen pan poslanec Foldyna a poté se připraví paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, vaše dvě klidné minuty.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Já jsem tedy vděčný za každý, já jsem... protože já jsem úplně konsternován z toho, co pan ministr tady říká za polopravdy a za lži. Co to tady manipulujete? Co to tady pletecete do druhé světové války, vděčnost Spojeným státům? No my jsme vděční za každého padlého vojáka, který osvobozoval Evropu! (Zvýšeným hlasem.) Ale my taky nejsme tak blbí, abychom si nepamatovali, že ještě ve čtyřicátých letech americké firmy obchodovaly s nacistickým Německem, že Henry Ford dával Němcům, nacistickým Němcům, ještě podíly z prodeje svého zboží.

A vy jste jakoby zapomněl na těch 20 milionů padlých sovětských vojáků, kteří osvobodili tuhle zemi a velkou část Evropy! (Velmi zvýšeným hlasem.) Vy překreslujete dějiny, a ještě se nestydíte tady s tím vystupovat! A pak je okupovali. Ale pane kolego, nejdřív tady položili životy... ti nás zplynovali! Ty, které vy tady dneska hájíte svými postoji, tak prostě jsme byli určeni na odpis. Tady... Buchenwald neudělali Rusové anebo sovětí vojáci! Buchenwald udělali Němci! V Buchenwaldu a v jiných koncentračních táborech, tam jsme byli určeni my, Slované. A dneska z nás zase děláte a trháte kalendář a děláte z nás tady blbce jak na běžícím pásu!

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: To byl pan poslanec Foldyna. A nyní paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Já děkuji za slovo. Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, já bych chtěla věcně zareagovat na to, co tady zaznělo z úst pana ministra práce a sociálních věcí. A abychom si především v rámci vyplácení té humanitární dávky a v rámci všech lex Ukrajina nalili čistého vína. Lex Ukrajinu 4 hnútí ANO nepodpořilo. A nepodpořilo ji proto, že ministr práce a sociálních věcí nebyl schopen do tohoto právního předpisu již zakomponovat zpřísňení podmínek pro vyplácení humanitární dávky. To je prostě fakt, který je. A přinesl to až o několik měsíců později, to znamená, že to bude platné a účinné až od dubna. A mohlo to být platné a účinné již od ledna. To je, pane ministře práce a sociálních věcí, pravda.

Druhá věc. Když tady stojí pan ministr vnitra, který tady říká, jak skvěle to zvládl, myslím si – a znovu říkám, že se na tom podílelo mnoho lidí a včetně občanů, kteří si zaslouží obrovské

poděkování, a další, hasiči, policisté, zdravotníci, starostové, hejtmani a tak dále, nechci na nikoho zapomenout – ale pan ministr vnitra měl na starosti registraci. A my pořád, možná už za pár měsíců, protože teď dochází k tomu přeregistrování dočasné ochrany, už se snad konečně dozvímě, kolik lidí na území České republiky je, jaké jsou profese a jakého jsou vzdělání. Tohle nebyl schopen ministr vnitra zvládnout za celý rok. A my jsme ho k tomu neustále vyzývali. Tak jenom abychom si řekli pravdivě, jak ty věci jsou. Děkuji mnohokrát.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A nyní se vracíme do rozpravy a tam je s přednostním právem přihlášen pan předseda Andrej Babiš. Prosím, ujměte se slova.

Poslanec Andrej Babiš: Dobrý den. Krátce k té debatě. Tady pan ministr Jurečka a pan Rakušan se rozčilovali nad tím, co tady kolegové z opozice tvrdí. Ale problém je, že vaše čísla, která sami publikujete, jsou absolutně zmatečná. Tak jenom když si vezmeme z médií, sami jste uvedli, že ukrajinská pomoc vás stála 28,5 miliardy. Pan Jurečka neposlouchá, protože ho to nezajímá. Vždycky tvrdí, jak chce komunikovat s námi. Paní Černochová řekla, že dodala zbraně za 10 miliard. A tady je jenom otázka, a já jsem se ptal opakovaně, proč v rámci předsednictví, pane ministře Jurečko, proč váš premiér nevyjednal ani euro pro Polsko, Česko, Slovensko, Maďarsko a Německo? Vyjednal 20 miliard eur pro Ukrajinu, to je v pořádku, ale přece když byla ilegální migrace, tak Řecko, Itálie si vyjednaly historicky miliardy eur. Vy jste se o to ani nepokusili. Vůbec tomu nerozumím. Klidně jste mohli vyjednat bez problémů 1,5 miliardy eur pro Českou republiku a pro další státy. Byla na to příležitost.

Takže bylo by dobré, kdybyste zveřejnili, jak to vlastně je, protože my čteme – Blesk zveřejnil, že pomoc ve zbraních byla 55 miliard. Paní Černochová tvrdí 10 miliard. Pan Jurečka před chvílí řekl 4,5 miliardy. Tak kdo se má v tom vyznat prosím vás? Takže bylo by dobré, kdybyste normálně komunikovali a to zveřejnili, potom určitě byste tady nemuseli mezi sebou mít střety.

Mě hlavně fascinuje, jak pan Jurečka nám oznamil, řekl, že zachování současného způsobu valorizace důchodů by znamenalo v příštích deseti letech celkové zatížení pro státní rozpočet zhruba 600 miliard korun povinných výdajů. Já bych se, pane ministře, chtěl zeptat, mohl býtmi to vysvětlit? Já tomu nerozumím. Vy máte výhled do roku 2025. Vy normálně si vymýslíte. (Otáčí se vpravo do pléna.) Můžete se potom vyjádřit, když mě necháte mluvit. Struktura příjmů státního rozpočtu 2023. Nevím, jestli jste to četl. Víte, jaké je navýšení odvodů na sociální pojištění meziročně 2022 – 2023? Plus 61,9 miliardy. A navýšení z daňových příjmů 214. Takže vy máte nárůst meziročně jenom za rok 2023 314 miliard. A vy normálně si vymýslíte a říkáte, že váš návrh ušetří 316 miliard za deset let.

A jak jste na to přišel? Vždyť máte odhad jenom do roku 2025. Vy normálně si vymýslíte. Normálně, protože pan Jurečka asi ví, jaká bude mzdová politika, kolik bude výběr odvodů, on to ví na deset let dopředu. Absolutní génius. A normálně lže, vymýslí si. A pokud je to pravda, tak to ukažte. Ukažte mi výhled do roku – podle vás deset let – 2033! (Zvýšeným hlasem.) Žádný nemáte! Žádný nemáte, normálně si vymýslíte. A tady mluvíte důchodcům, že nejsou peníze. No samozřejmě že jsou peníze. Samozřejmě že jsou peníze. A pokud vy se tady chlubíte, že jsme dostali z unie 6,5 milionu eur. Ty brďo, tak to je pecka. Ale měli jste vyřídit 1,5 miliardy. Nevyřídili jste vůbec nic, protože pan premiér nebyl schopen vůbec v rámci předsednictví zavolat Charlesi Michelovi, říct mu, hele potřebujeme Evropskou radu a já chci ty prachy! (Důrazně). Mohl to vyjednat za té zelené blbosti, co jste odsouhlasili, co všichni zaplatí! Vždyť Evropská unie je byznys! Akorát váš premiér to neumí! Tvrdý byznys, něco za něco! Mimochodem i to Maďarsko nakonec, které nebylo demokratické, i tomu v rámci předsednictví se daly ty peníze – a to je dobře. Takže vy jste nevyjednali vůbec nic.

A pan ministr říká, že ušetří 316 miliard korun. Vážení důchodci, je to normálně výmysl. A pokud ne, tak já se vám tady omluvím. Ukažte to, jak můžete vědět za deset let, že to bude

stát 600 miliard. A ještě ta sprost'árna – mluvit o hospodářských škodách. Vždyť jste nevyřídili vůbec nic. A nějaké tanky, prosím vás, mě tanky vůbec nezajímají... tedy samozřejmě mě velice zajímá, já jsem prosil v rámci prezidentské kampaně paní ministryni obrany, aby pana Řehku srovnala, aby ho dala někde do bunkru, aby přestal mluvit! Co on říká? Já jsem mluvil o míru a normálně, tady vám přečtu, teď odbočím od těch peněz, co říká pan Řehka. 2. 3. provládní média, to jsou všechna média, včetně iDNESu, jsou v klidu. Oni říkali, Babiš štvá lidi, protože Babiš mluvil o míru, údajně že se děti bály a rodiče se báli. Všechno propaganda. Takže co říká pan Řehka? Poslouchejte dobře. Dlouho jsme žili ve falešném pocitu, že se nás válka netýká. Společnost si zvykla, že platí profesionální armádu. Ano, my jsme to podporovali. A pan Řehka dal rozhovor paní Witowské, to byla ta nezávislá novinářka z ČT, která nakonec nebyla až tak nezávislá, když byla v týmu pana příštího prezidenta.

A teď, co říká pan Řehka. Podle něj by v případě vypuknutí válečného konfliktu mezi NATO a Ruskem neměli Češi spoléhat na to, že je pozice v centru Evropy ochrání. No prosím. Pokud dojde na ozbrojený konflikt s Ruskem, Česko nesmí počítat, že se ho válka nedotkne, říká Řehka v spotlightu. A podle něj si Češi často neuvědomují, že v případě vypuknutí války by byly cíle v našem teritoriu, říká. Neuvěřitelné. Dá se čekat, že by tady klidně lítaly i nějaké rakety... Vážení občané, to říká náčelník Generálního štábku! (Zvýšeným hlasem.) Skandál! Nějaké rakety by u nás lítaly nebo střely s plochou dráhou dokonce, upozorňuje šéf české armády. (Předsedající: Poprosím...) Prosím vás, uklidíte ho konečně už, paní ministryně obrany.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Omlouvám se, pane předsedo. Poprosím o trošku snížení hlasitosti. To už bylo velmi intenzivní.

Poslanec Andrej Babiš: Jo, uklidíte ho, paní místopředsedkyně, konečně. Už to není možné. Já vám tady můžu číst dvě hodiny... který stále mluví o válce. Kdo tady koho straší? My jsme armádu podporovali. Ano, v rámci prezidentské kampaně všichni, provládní média říkala, co by se stalo, když NATO napadne Polsko. Ano, to si pamatuje všichni. Já jsem mluvil o míru a tady tenhle člověk, vždyť dnes si to říká na Generálním štábku. A to nikomu nevadí, že u nás budou léétat rakety nebo střely s plochou dráhou? Upozorňuje šéf české armády. Mobilizace českých občanů a tak dál. Já nechápu. Já to nechápu. Ale média jsou v klidu, protože zkrátka víme, o co jde.

Vraťme se k těm penězům, panu ministru Jurečkovi, který si normálně vymýslí. Normálně lze a říká, že pokud by proběhla valorizace podle zákonů – a včera jsem tady četl analýzu a kolegové mi řekli, že pan předseda Legislativní rady vlády, co je tedy ministr, za nás to byl jenom předseda, si dělal poznámky. To je dobré, ta analýza od paní Malé je skvělá. A každý ví, že je to protiústavní. Akorát tedy tady pan právník z ODS už zná obsazení Ústavního soudu, takže už je to v cajku. Včera nám to oznámil, je to jasné, Ústavní soud, Rychetský a spol. rozhodnou. A to je ta nová totalita, o které jsem včera mluvil.

Když se chcete s námi bavit, no tak se bavte. Ale vy nejste schopni se bavit, protože vy nejste schopni dát ta čísla. Dejte na stůl, sami jste publikovali, kolik jste utratili na Ukrajinu, abychom konečně věděli. A já s tím problém nemám. Tady pan Rakušan plamenně mluvil o pomoci. Ano, hnutí ANO bylo jediné, které dalo peníze. Já osobně jsem zachránil 1 000 volyňských Čechů a vyplatil jsem 60 000 eur ze svých zdaněných peněz. Osobně. Byl jsem v Domu Dobra, organizovali jsme plavbu na Vltavě pro české samoživitelky a ukrajinské. Ano, i Ukrajinci bydleli na Čapím hnízdě, všechno jsme dělali! Já jsem byl jediný na slovensko-ukrajinské hranici, byl jsem v Kapušanech, hnutí ANO poskytlo humanitární pomoc. Ale já jsem nikdy neslyšel, že by nějaký politik z pětikoalice dal z vlastních peněz aspoň 5 000 korun. Já jsem to neslyšel. Ale to není téma, ano, já si to uvědomuji. Ano, Ukrajinci tady byli, my je potřebujeme, jasné, ale potom je potřeba, aby se hlídala ten systém, protože teď jsme četli, že na MPSV u pana Jurečky se zneužívá systém. Chlubili se, jak to všechno bude fungovat přes IT,

a teď se zjistilo, že to někdo zneužívá. Ale tak samozřejmě, já to nekritizuju, určitě to dají do pořádku.

Takže pokud chcete zamezit debatě o tom – a my jsme vždycky tvrdili, ano, je potřeba pomáhat Ukrajincům, nesmí to nikdo zneužívat, ale v první řadě je potřeba pomáhat našim lidem, našim občanům a to tahle vláda nedělá.

Takže tvrzení pana Jurečky – já bych ho rád vyzval, aby doložil, a není schopen to doložit, protože já tady mám makroprognózy Ministerstva financí, střednědobý výhled financí, a není schopný doložit. Vždyť i ten rozpočet roku 2023 se bude měnit x-krát! Vždyť to má totálně vatu! Mimochodem, za leden v rámci deficitu se píše o tom, že je tam podpora 18 miliard v rámci energií. Já bych rád věděl, kam to šlo tedy konkrétně. Kam to šlo, by bylo zajímavé vědět.

To, že vláda nevěděla, že bude inflace. No samozřejmě, že to věděla. Vždyť v tiskové zprávě Českého statistického úřadu se píše, že skončil energetický tarif. Takže věděli, že jim to skočí. Stejně věděli, že jim to skočí v lednu 2022, když nepokračovali v odpuštění DPH na nulu. Přesně to věděli, že to tak je. My jsme dnes a včera jsme taky slyšeli od pana ministra Jurečky, jak to všechno je skvělé.

A já nechci se tady bavit o té ústavnosti, neústavnosti, já myslím, že to je úplně jasné. Tady byl velký argument o srovnání důchodů, poměr důchodů k průměrné čisté mzد, argumentovalo se. Je pravda, že se to pohnulo. Proč? Protože vy zkrátka nenavyšujete mzdy státním zaměstnancům. Ale to nejsou úředníci, ale to jsou hasiči, policisté, vojáci, učitelé, lékaři a tak dále. A argumentuje se tím poměrem, nevím, tady je 61 něco. No tak řešení je jednoduché – navyšte platy lidem. Ano, je pravda, a my taky říkáme, že to není problém jenom, že důchodci nedostanou, co jim patří, to je problém toho, že vy jste totálně impotentní řešit inflaci.

A já to znovu zopakuji. To řešení je jednoduché, a znovu vyzývám pana premiéra a pana ministra financí, svolejte mimořádnou valnou hromadu ČEZu. Vykopute akcionáře, odejděte z burzy a můžete budovat na ČEZu konečně stoprocentní firmu v rukách státu, která má ilmenit, která má pronajatý terminál, která má 20 % distribuce plynu, a můžete to zarazit na 1 500 korun! A všechno je vyřešeno. Všechno. Ta inflace, srazíte ji dolů. Máte 19,1. Macron má 7, Španělsko 4,5. A je to vyřešeno. Vyřešeno. Ale já nechápu, proč to nechcete.

Samozřejmě nikdo na to neodpovídá. Tady kolegové se stále tváří, jak chtějí s námi komunikovat, ale nikdo na to nereaguje. Nevím proč. Jestli tam má někdo akcie v tom ČEZu? Vždyť oni by na to určitě šli. Vy to máte v rukou. Když řeknete, že nebudou dividendy, tak nebudou. Je to otázka obchodního jednání. Vy jste nebyli schopni se domluvit ani na složení dozorčí rady, ani na ta koryta jste se nebyli... Takže to je to řešení. Jednoduché, rychlé, ušetříte na inflaci pro církevní restituce, které jste tady podvodně schválili na základě podvodných posudků. A naši důchodci nebudou mít takové náklady.

Takže k poměru důchod – průměrná čistá mzda. V Rakousku je to 87,1 %, 13 % HDP. U nás 7,7 % HDP, jenom. Slovenský důchodový systém, neuvěřitelné, tam mají 69,4 %. Ano, řeknete, že mají nižší mzdu. To je pravda, ale ten poměr, když se bavíte o poměru, tak se bavme o poměru. Takže to taky není argument, že to zkrátka nefunguje. Je to jenom o tom, že... je to o penězích zkrátka, o penězích, které vy nechcete řešit. Pan Jurečka, ministr, znovu ho vyzývám, aby nám doložil jeho tvrzení, že v příštích deseti letech celkové zatížení pro státní rozpočet zhruba 600 miliard. Kde na to přišel? Nechápu to. Nechápu to, protože to nemůže vědět, když to neví ani Tyll, a to je ten skutečný ministr financí tady historicky po Gregorovi. Ministři se střídají, ale bez těchto lidí by v životě ten rozpočet nedali do pořádku. No tak to nemůže vědět, protože nikdo neví, jak to bude. Ale jedna věc je jistá, že všechno je to o inflaci. I kvůli inflaci jsou potraviny drahé, už jsem o tom mluvil. Takže je to o elektřině, a nikdo nereaguje, nikoho to nezajímá.

Samořejmě provládní média to nepíšou, protože média – jak fungují? No z reklam! A kdo má reklamy? A kdo to tady ovládá, tuto zemi? Kdo ovládá média? Tak o tom si můžeme někdy povídат.

Pro mě je absurdní, že pan ministr Jurečka, který je ministr práce a sociálních věcí, místo toho, aby tady stál a bojoval, respektive na vládě, proti ministroví financí – vždycky to tak bylo, já jsem jim to pískal, Maláčová versus Schillerová, ano? – tak teď ministr práce a sociálních věcí bojuje proti důchodcům. No to je úplně neuvěřitelné. Úplně neuvěřitelné. A je to jenom o inflaci. Takže já tomu nevěřím, pan Jurečka neříká pravdu, že ušetří 316 miliard, absolutně vyloučeno. Vyloučeno. Normálně si to vymýslí.

Nazývat důchodce hospodářskou škodou, to je absolutně skandální. Stále to opakují všichni a je to zkrátka nesmysl. A já mám k tomu čísla. Můžeme se podívat na nárůst příjmů veřejných rozpočtů. Tento rok – a ještě znovu zopakuji, aby to občané věděli, když se vyberou daně, pak se rozdělují mezi samosprávu, mezi stát takzvaným rozpočtovým určením daní. Za naší vlády jsme navyšovali ve prospěch samosprávy, ve prospěch obcí a měst a krajů, a to jsou ty takzvané veřejné rozpočty. A jsou tam samozřejmě další instituce.

Navýšení, nárůst příjmů veřejných rozpočtů oproti roku 2021 byl v roce 2022 254 miliard a tento rok je to 534 miliard navýšení. Ano, někdo bude argumentovat, že se samozřejmě navyšují i důchody a navyše se výchovné, ale to jsou obrovské částky – 2024 je nárůst 627 miliard a 2025 je 716 miliard. Takže to je maximální predikce Ministerstva financí. Nikdo jinou zatím nemá. Predikce pana Jurečky, jsem přesvědčen, neexistuje, normálně si vymýslí. A vůbec, já nevím, jestli je vůbec schopen vnímat to, kde je zdroj na ty důchody, že se budou navyšovat mzdy a že vláda nesplní příslib snížit odvody sociálního pojištění o 2 %. A jenom to navýšení meziročně 2022, 2023 – odvody na důchody – je téměř 62 miliard. Takže peníze jsou a vláda zkrátka nechce peníze poskytnout. A je to neuvěřitelná ostuda tady, co se tady děje, a my samozřejmě uděláme všechno pro to, abychom tomu zabránili. Proto tady... Ale já si myslím, že neobstrukuji, já mluvím k věci. Já mluvím čísla. Já mluvím konkrétně. Byl jsem ministr financí a vím, o čem mluvím. Měl jsem přebytkový rozpočet a snížil jsem zadlužení na 29 %. A zavedl jsem kontrolní hlášení i EET, aby nekradli ti hospodští. A vy jste to zbourali. 14 miliard ročně, to nešlo. Ale chápu, pro ODS to byla vždycky mantra. Takže tak.

Takže pan Jurečka tvrdí, že tato vláda vlastně dělá prosperitu. Tak já se vás zeptám, jak je možné, že jste se propadli z 9. místa, kde my jsme dostali Českou republiku, naše vláda, a byli jsme na tom lépe než Španělsko a Itálie, na 12. místo? Jak je to možné? V ekonomickém indexu. Ne, to je poslední číslo. Na vině je hlavně nezvládnutá inflace. Ano. Pan ministr financí je rád, že mu to tam padá, ty stovky miliard, a nechce to řešit. Znovu opakuji, že se to dá vyřešit jednoduše, a já jsem tady četl tu analýzu exportů elektřiny, kdy stoupaly exporty 3,3krát, a je to úplně jasné. Je to triviální. Je to triviální. Je to jenom o elektřině.

Vážení spoluobčané, vy jste mi teď psali, jak to bude s tou demonstrací. My jsme to nějak řešili, ale v neděli je demonstrace velká. Dělat tolik demonstrací hlavně pro důchodce je problematické, takže ve čtvrtek bude demonstrace ve prospěch nového pana prezidenta. Tam je nahlášeno 5 000 lidí. A jeden z vás mi napsal geniální nápad, jak udělat ten protest. A teď samozřejmě je to brainstorming, že jak bychom my důchodci mohli protestovat. Například tak, a dá se to změřit, že bychom se domluvili, že v jeden den nějakou hodinu večer všichni důchodci vypnou elektřinu a zhasnou. ČEPS nám to změří. Takový nápad. Tak zkuste o tom přemýšlet a napište mi, protože samozřejmě dělat demonstrace, jak to někteří tady kolegové dělali nebo další a svážet autobusy lidi, tak to není úplně... Ale to by bylo celkem fajn, kdyby naši důchodci vyjádřili svůj názor tímto způsobem, že by vypnuli ten proud na nějakou dobu. Tak já to ještě nějak promyslím a dám vám vědět, protože si myslím, že by to bylo fajn, říct si, co si o tom myslíte. Ano, tady nám koalice ukazuje, tady paní z Vysočiny nám ukazovala jednoho důchodce, ten vystupuje všude v Evropě, a znova opakuju, že jsou to drobné.

Pan premiér nechce být konsenzuální, nechce to propojit, a když se podíváte na ten vládní návrh, tak jediný, kdo má z toho nějaké plus, je důchodce, který má 8 000 korun, směšných 36 korun, ale jinak ten typický důchod, těch 21 000 nebo 20 000, tak tam skutečně důchodci přijdou, a nechci tady používat to slovo jako kolegové, ale i tak se to dá interpretovat, přijdou o 1 000 korun měsíčně. A souhlasím s tím, že se to týká dalších let. Ano, ale jejich spotřební koš a jejich inflace je nejvyšší. A kdybychom byli my ve vládě, tak samozřejmě neřešíme jenom, že bychom to nechali a dali bychom jím celou částku, ale samozřejmě bychom to vyřešili všem. Já fakt tomu nerozumím. Vždyť ta elektřina je základ. Všechno by se změnilo. Všichni by měli proud za 1 500 korun. Nestálo by to ani korunu. ČEZ by si to zaplatil. ČEZ by si to zaplatil! Ani korunu z rozpočtu. ČEZ, který vyváží elektřinu na Slovensko, kde mají 65 eur. Ne, 1 500 korun. Já jsem tady vyzýval pana Síkelu 18. února 2022.

Takže vážení důchodci, všechny proklamace tady vlády, že vy jste tady nějaké zatížení pro náš stát, jsou skutečně sprostárná. Je to lež. Není to pravda. Vy jste vybudovali naši zemi, vy si to zasloužíte. A samozřejmě nikdo tady nechce mezigenerační problém. My chceme, aby mladé rodiny si mohly koupit nemovitost, ale ony si nic nekoupí. Kdo za to může? Česká národní banka! Pan Rusnok stále chodí na nějaké rozhovory. Proč se ho nezeptají, co jste tam predikoval, pane guvernére? Co? Dodatečné zisky bank? Můžu vám tady číst proklamace pana ministra financí ohledně windfall tax. Česká národní banka tady zničila hypoteční trh a dneska zkrátka ty mladé rodiny si to nemůžou dovolit. Někdo mluví o dalších generacích, a jak mají mít děti, když nemají, kde pořádně ani bydlet nebo v nějakých adekvátních podmínkách?

Takže já chápu, že se to těžko všechno predikuje, ale samozřejmě ten windfall tax, to je absolutní šílenost. Já nevím, kdo to vymyslel, ale je to geniální, protože pan ministr zkrátka si udělal z firem banku. Proč? Protože ten windfall tax, to takzvané dodatečné zdanění, a to skutečně pro zahraniční investory, kteří přišli do této země nebo přicházejí na základě volebních programů pětikoalice, které vznikem vlády už neplatí, a programové prohlášení vlády je jiné, než slibovali. A samozřejmě tohle nové, které jsme ještě neviděli, tak tam už není vůbec nic. Takže si vymysleli mimořádnou daň z neočekávaných zisků. Platí to od 1. ledna 2023 a 60 % daňová přirážka aplikovaná na nadměrný zisk těchto firem stanovený jako rozdíl mezi základem daně v letech 2023 až 2025 a průměrem základu daně za poslední čtyři roky, 2018 až 2021, navýšeným o 20 %. Ministerstvo financí očekává výnos mimořádné daně do státního rozpočtu ve výši 85 miliard. V roce 2023 dalších cirka 15 miliard mají přinést cenové stropy. Už tehdy, nebo teď 14. února, šéf Spořitelny říká: Výnos válečné daně nemusí být tak tučný. Tak samozřejmě, ti soukromníci budou mít, ty banky, minulý rok 33 miliard navíc, to znamená, že ta daň, která se zjistí až v červnu 2024, pravděpodobně vůbec nebude taková, jak stát očekává. Ale stát si udělal z těch firem vlastně banku, protože ty firmy budou platit zálohy a ty zálohy vcházejí do plnění rozpočtu. Takže pan ministr financí je strašně šikovný a vymyslel to skvěle, protože on zkásne ty zálohy, které jsou vyšší, podle mě budou vysoké v porovnání s těmi konkrétními výsledky daní v roce 2024. A potom to bude muset vracet. Nevím, jestli tam jsou nějaké úroky nebo co, ale geniální. Geniální! Takže nikdo nedostane nic, všechno zkásneme z inflace, to si necháme, a ještě windfall tax, tedy si půjčíme peníze, potom je budeme vracet, a samozřejmě ty privátní, ty banky si to asi zo optimalizují – a ve finále, kdo to všechno zaplatí? ČEZ. 150 miliard se odhaduje, že zkásnou. Tak já nechápu, proč ten ČEZ teď nevykoupí a všechny ty peníze, stovky miliard, zůstanou a vyřeší všechno. Všechno vyřeší.

Takže pro mě, když se dívám na ten rozpočet, a tady byl nějaký článek: Rozpočet – vzduchem létají desítky miliard. Tady se píše: Možná ještě nikdy nebyl státní rozpočet Česka zatížen tolika neznámými a riziky jako letos. Hlavním důvodem je stále jen těžko odhadnutelný vývoj cen energií, který ovlivňuje mimořádné příjmy i výdaje státu. Skvělé! Ale kdyby to dali na 1 500, tak to mají jasné. Nemusí nic odhadovat. A naplánovány jsou na 100 miliard na obou stranách. Lednová predikce Ministerstva financí navíc zhoršila výhled vývoje ekonomiky a zároveň počítá s vyšší inflací, než když se rozpočet schvaloval. Zatímco podle předkládací zprávy k rozpočtu by průměrná inflace měla letos dosáhnout 8,8 % a ekonomika reálně vzrůst

o 1,1, tak nové Ministerstvo financí předpovídá, že ekonomika o 0,5 % poklesne, a očekává průměrný růst o 10,4.

Stále tato vláda má růst. Ne jak my jsme měli za covidu minus 5,5 % HDP, a ještě jsme dali peníze všem, ano. Nedali jsme... A já souhlasím s panem premiérem, který v rozhovoru říkal, že stát nemá data. Za prvé tedy ministr financí ani nemá možnost ovlivňovat Finanční správu, i když pan Stanjura v jednom případě se snaží ovlivňovat, v případě Čapího hnízda, tak se vyjadřoval, že to tam nějak zařídí. No tak ta statistika není. Kdybychom měli statistiku, která hospoda za covidu, před covidem platí odvody a neplatí na ruku a kolik zaplatila daní, a samozřejmě takové hospody byly, no tak ti, kteří neplatili a potom propouštěli, protože nedostali ty kompenzace, tak by nedostali. Ale stát takovou evidenci nemá bohužel. A teď neříkám, že je to někoho chyba. To jsme měli asi řešit hned po revoluci. Takže ten rozpočet je absolutně otevřený. Vláda evidentně bojuje s inflací nechce. Vláda stále lže o tom, že my jsme způsobili inflaci, to ti novináři stále papouškují. Takže znovu: my jsme snížili inflaci, my jsme, ano, společně, zrušili superhrubou mzdu, ano, a díky tomu lidem stoupły úspory o 907 miliard, takže nemohly způsobit inflaci! A tenhle nesmysl stále takzvaní experti, bůhvíkým placení, chodí do televize a vykládají absolutní nonsens. Takže o tom to je. A pokud by vláda chtěla, tak si to krásně zařídí. A znova opakuji, že klíč je ČEZ. Ano, pamatuji si kdysi články, že ČEZ vždycky řídil celou Poslaneckou sněmovnu a všechny strany. No tak nevím, k tomu se nechci vracet. Takže tady je debata – směšné 34,4 navýšení tento rok a pan ministr těch 19 má a další rok 59.

Mě jenom fascinuje, že jak jste skočili s těmi výdaji na tu obranu. Já chápu, že paní Černochová asi když promluví na vládě, tak všichni jsou v pozoru, ale meziročně že navýšila o 40 miliard, tak já jsem zvědav na to, jak to vlastně všechno utratí. Ale možná se jí to povede.

Schválený státní rozpočet s mimořádnou valorizací penzí vůbec nepočítá, i když od loňského podzimu bylo zřejmé, i když pan ministr říkal, že má ty peníze, že k ní letos musí tak či onak dojít.

Dalším problémem je plně nekrytý rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury, který má nyní získat potřebných 30 miliard vydáním dluhopisů. No to je skvělá zpráva, za to jsem bojoval, mně se to tedy nepovedlo, a pokud pan ministr financí – to se mu to povedlo, tak klobouk dolů. A mě by zajímalo, jestli ty dluhopisy vcházejí do dluhu, jestli se to takhle bude vykazovat, protože určitě je to dobrý nápad, vydávat dluhopisy takovéhle firmy, která samozřejmě má myslím rozpočet, nevím, kolik už, 145, 150 miliard, za nás to tak bylo. Samozřejmě všechny dálnice, železnice, všechno tam je, nádraží.

No a pokud vláda nemá peníze, tak já jenom znova doporučuju vládě, aby taky zkusila udělat nějaký PPP projekt, jak to udělal Karel Havlíček. Ta dálnice na Strakonicku. Klidně můžete udělat Hradec–Olomouc nebo Praha–Tábor, to jsou všechno projekty, které by mohly být financovány z PPP, to znamená, postaví to soukromá firma, stát si to pronajme. Ano, je pravda, že je to trošku dražší, ale zase je tam záruka a doufejme, že ty dálnice, které za ODS, za slavného Řebíčka, který neměl střet zájmů, protože měl Viamont a stavěl všechny dálnice, nebude stát zase 550 milionů korun kilometr, ale zůstanete na těch 250. A pokud to není úplně přesné, no ale je to přibližně ono.

Takže ten rozpočet se bude měnit a určitě pan ministr Stanjura to ví. Ale pan superministr Jurečka, který řídí nevím kolik ministerstev, tak místo toho, aby bojoval za ty důchodce, protože to má v rezortu, a ta Maláčová a my jsme vždycky chtěli u důchodců, my jsme měli vždycky prioritu v důchodech, tak bojuje proti nim a ještě neříká pravdu. Není to možné. Neexistuje to, že by – a pokud to tak je, necht' to ukáže. Je to vyloučeno, aby někdo predikoval na deset let dopředu, jaké budou odvody sociálního pojistění. Tato vláda si dokonce dává ambice, že do konce roku udělá důchodovou reformu. No já jsem měl takové ambice, ale pochopil jsem, že zkrátka to nenastane. Měli jsme důchodovou komisi, tam byla paní Nerudová, paní Maláčová, dvakrát jsme to řešili na koaliční radě. Nikdy jsem nepochopil vlastně, co mi říkají, protože

samořejmě ty výdaje jsou jednoduché, ale ty příjmy, no a když jsou příjmy, tak jsou daně, no a tam jsem zvědav tedy, jak to tato vláda vyřeší, když není schopna řešit téma nic.

Takže pane Jurečko, prosím vás, předložte nám na deset let celkové zatížení pro státní rozpočet povinných výdajů. Ale předložte nám ten rozdíl, ty příjmy. Vy vůbec příjmy neřešíte. Vůbec. A vzdáváte se těch příjmů. A mě by tedy zajímalo samozřejmě, abyste už konečně i nám řekli, jak je to s tou Ukrajinou. Já nemám nic... Já chci jenom vědět, kolik to stálo, které peníze jste dostali a proč to ještě nezkušíte. Proč to ještě nezkušíte, získat peníze od Evropské komise v prospěch českého rozpočtu? Protože my jsme se o Ukrajince postarali, stálo to peníze, tak nechť nám Evropa zaplatí, tak jak platila Itálie a Řecko. Vždyť to je legitimní. Proč jste to vůbec nezkušili? Já to fakt nechápu. Nechápu to.

K té inflaci. Prosím vás přečtěte si 10. 2. inflaci, Český statistický úřad. Vždyť to tam máte napsané. Spotřebitelské ceny vzrostly v lednu oproti prosinci o 6 % a meziročně o 17,5. Podle Eurostatu to je 19,1. Tento růst byl významně ovlivněn ukončením úsporného tarifu pro domácnosti ve formě příspěvku na energie. Pamatuji, jak jste slibovali 15 000 každé domácnosti? Vždyť vy jste ho ukončili, tak neříkejte, že jste nevěděli, že vám to skočí. Elektřina 36,4 %. Ale samozřejmě že pan ministr je šikovný ministr financí a on má v rozpočtu peníze na kompenzace za ty šíleně vysoké stropy. No a teď samozřejmě nikdo neví v průměru, jak kdo má zasmluvněnu tu cenu elektřiny a plynu. Ale on už v únoru má pomoc občanům a firmám s vysokými cenami energií 18,1 miliardy korun. Tak mě by strašně zajímal ten detail, kdo to vlastně dostal a jak to je, protože se mi to zdá být strašně vysoké. Ale pokud v rozpočtu, a teď nevím přesně, je tam někde vlastně 100 miliard, tak ten vývoj, který teď je, protože byla teplá zima, tak si myslím, že pan ministr může ušetřit.

Potom mě zaujaly úrokové výdaje. Tam chodí tolik expertů, teoretiků. A samozřejmě byla jiná doba. Když já jsem byl ministr financí, tak jsem si půjčoval za negativní úrok, to znamená, jsme půjčili pro Českou republiku a ještě nám investoři zaplatili, ano. A to se samozřejmě i změnilo s politikou České národní banky, která je šílená. Znovu opakuj, pokud eurozóna má 2,5, 3, tak proč Česká národní banka má 7 % procent? A mně je jedno, jestli tam sedí Rusnok, nebo Michl, můj bývalý poradce z května 2017. Ta média stále lžou, že Babiš prosazoval Michla. No neprosazoval. Nikoho. Já ríkám, že Česká národní banka zničila, ti teoretici, co tam sedí, zničila hypoteční trh, poškodila mladé domácnosti, poškodí – oni chtějí, aby zkrátka tady všechno zkrachovalo, aby nikdo nic nekupoval, a to je ten jejich boj s inflací. Ropný kartel – vždyť se vám smějou ti šejkové. A co ještě – lipská burza? Emisní povolenky? Pan premiér ríkal, že to zařídí. Mě kritizoval. Já jsem se snažil. Proti komu vy chcete bojovat? Jak chcete bojovat? Akorát dáváte velké zisky komerčním bankám. No to je super, dát ty prachy. Mají přebytek. Samozřejmě tady není žádný kapitálový trh, 90 % firmy se financují z Komercní banky a díky bohu, díky za to. No a pan Michl se divil, že firmy přešly z korun na euro. Logicky, ne? Logicky. Česká národní banka ríká, nechceme euro. A co dělají? No právě nás ženou na ten eurosummit, kde jsem seděl x-krát, kde mluví ti, co mají peníze, to je sever, proti těm, co jsou na jihu, tam je to slunce, velké dluhy. Tak to je eurozóna. Nezávislá Česká národní banka. Fajn, takže 23,50, pecka. Lidi mají pocit, že – ale my žijeme v korunové zóně. A co ti exportéři? A co ty české firmy, které nevyvážejí a nemají euro, úvěry a kupují českou surovinu a prodávají na českém trhu? A ti konkurenti sem přijdou a se silnou českou korunou půjdou proti nim. Kdo to někdy spočítá? Nebo... Takže to jsou ty debaty a člověk se nestáčí divit, jací experti chodí do té televize a co nám všechno tady ríkají.

Česká národní banka by měla snížit – snížit úrok, snížit hypotéky. Nebo čekáte, že ty byty v Brně 2 plus kk za 6 milionů zlevní? Nebo je budou kupovat zase bohatí, kteří je budou pronajímat, a zahraniční, nebo jak to je? Tomu nerozumím. Já nejsem makro, já mám jenom selský rozum a naučil jsem se jedna plus jedna je dva a celkem to funguje. A samozřejmě že to má dopad na státní dluh. Bylo by fajn vidět, za jakou průměrnou úrokovou ten kupon nebo bond si stát půjčuje, jaký je to objem. A vykazuje se to v procentech, samozřejmě v procentech. Takže proto HDP stoupá a proto ta procenta ještě 2022 stále, a to je naše dědictví, zafungovala a byla

stále nižší než v roce 2013, kdy končila pravicová vláda ODS. Takže výše absolutního státního dluhu 2022 byla 42,9, a pokud si pamatuji, tak to bylo pod rok 2013. Takže státní dluh, je tam výhled úplně šílený, myslím, že do 2025 dokonce na 100 miliard. Vůbec nechápu.

Otázka je, jestli ty finanční trhy věří této vládě, a ty ratingové agentury? Já nevím, jak můžou věřit vládě, která vlastně každou chvíli něco říká jiného. Ti zahraniční investoři, ti si říkají, no ti se zbláznili, tady já přece nemůžu podnikat. Když se dozvím ve volebním programu něco, potom tam přijdou a je něco úplně jiného. Když ve volebním programu jste měli snížení dvou procent odvodu sociálního pojištění. Ano, byla tam ta rezerva, pokud to finance dovolí. No a samozřejmě už jste věděli, že to nedovolí. Takže já nechápu, jakým způsobem tady má někdo ze zahraničí podnikat, když každou chvíli se všechno mění, vy si měnите zákony, jak chcete. Takže normálně peklo.

Tady je článek – Vláda si umetla cestu k zvyšování daní. To jsme rádi, že někteří novináři používají naše vyjadřování a naše vyjádření k rozhodnutí vlády z 1. 3. ohledně nového programového prohlášení vlády. Tak snad se ho dožijeme, protože ještě ho ani jednou nevyhodnotili a my vlastně ani nevíme, co ta vláda chce.

Neutěšený stav veřejných financí a rostoucí schodky státního rozpočtu vládu donutily učinit... Neutěšený stav veřejných financí. Protože se nestarají o ty příjmy. Nechtejí ty příjmy. A co čerpání těch evropských fondů? Ano, tam jsme reálně nespali čtyři noci, pět dní a vybojovali jsme druhé největší peníze pro Českou republiku, 1,6 miliardy eur, 42 miliard navíc. Naši urputností proti všem blokováním Rady. A jsem na to pyšný. Vybojovali jsme 980 miliard, z toho 50 miliard pro české zdravotnictví. A včera jsem mluvil o REACT-EU, který má být vyčerpán do roku 2023. Jestli se vyčerpají ty peníze. Já jsem se vždycky ptal na vládě, protože samozřejmě systém dotací je, že stát to zálohujete a potom žádá v Evropě, a tam je velká časová prodleva a to samozřejmě stojí peníze. Tak vždycky jsem říkal, kolik je tam, kolik tam financujete z českého rozpočtu a čekáte na Evropu a jak rychle? Já nevím, kolik tam má pan ministr Stanjura, jestli vůbec ho to zajímá. Tady Klára Dostálová říkala, že zapomněl nějak požádat o ty evropské fondy. Ale každý, kdo byl ministr financí, dobře ví, jak umí někteří úředníci na Ministerstvu financí dobré poradit a odprezentovat.

No a pan premiér se stále vymlouvá na ruskou invazi na Ukrajině a její dopady. Prosím vás, ještě jednou: máte stále růst. My jsme měli propad. Nikdy jsme nezpochybňovali naše programové prohlášení vlády. Vy jste ho nejenom nevyhodnotili, ale stále se vymlouváte. Ano. No a má to dopad samozřejmě. Ale znova opakují, že to řešení je na stole a vy to nechcete řešit.

Mimo jiné vláda, podle něj, podle pana premiéra, bude pokračovat v stabilizaci veřejných financí a v přípravě důchodové reformy. Tak to držíme palce. Pokud budeme přizváni, tak budeme – rádi se k tomu vyjádříme. Já jsem vždycky říkal, že peníze na důchody musí být. Musí. Byly debaty o rozdelení důchodového účtu, jednou byl v přebytku, potom byl minusu. Ale byla to priorita. Protože, znova opakují, historicky ODS nemá ráda důchodce. ODS, kdyby mohla, tak i ten valorizační zákon úplně zruší. A paradoxně je to jejich zákon, je to zákon premiéra Nečase. Tak aspoň něco ODS pro ně udělala. 2010 byla nula. Nula. A stále jste to snižovali a skončili jsme 2014 45 korun. Ano, hned jste vzali tu slevu na jízdné, hned se uvažují léky, DPH a podobně.

Takže tady to říká pan premiér, že závazek snížení sociálního pojištění, ten už nebude. Stále mluví o konsolidovaných veřejných financích. Já myslím, že my jsme měli do roku 2025 ten program. Ale my jsme se hlavně starali o příjmy. A my jsme hlavně za našich vlád snižovali daně o 504 miliard. Ale chtěli jsme, aby lidi platili daně, a proto jsme přišli s kontrolním hlášením a s EET a fungovala to. Boj proti karuselovým obchodům. Vždycky tady rozkradli nejvíce peněz v pohonných hmotách. Pamatujete na LTO a další věci? Líh, lihová aféra, všechno. Až my jsme přišli – za období, když já jsem byl ministr financí, a musím říct, že to byla hlavně zásluha nové šéfky Finanční správy Simony Hornochové, která prosadila to kontrolní hlášení

tak tady, že si to nikdo naštěstí ani nevšiml. Protože samozřejmě ti, kteří kradli desítky miliard v DPH, tak potom nebyli rádi. A já doufám, že ta vláda teď to nezmění.

Takže pan premiér říká, že programové prohlášení vlády, to všechno měli v podmiňovacím způsobu. Ano, to je pravda. Takže jakou to má cenu, takové programové prohlášení vlády, když to podmiňujete něčím a dopředu už víte, že vlastně to nenaplníte?

Ve staré verzi byl i závazek zavádění daňové brzdy, která měla stanovit strop na daňová břemena. Jakmile je složená daňová kvota dosáhne, zvyšování daní bude automaticky vyloučené, stálo v něm. V aktualizované verzi ale o této daňové brzdě není ani slovo. Podle hlavního ekonoma UniCredit Bank Pavla Sobíška to může znamenat, že tím vláda může otevírat cestu k zvýšení daní. Ano, ODS vždycky zvyšovala daně a neměla ráda důchodce. Vláda tím rezignuje na nějaký dlouhodobější kontrolní mechanismus. Otázka je proč? Jestli to nepovažuje za potřebné, nebo jestli ví, že v tomto volebním období budou jiné priority, řekl Sobíšek. Zjednoduší to vládnutí v tomto volebním období a bude to i výhoda pro další volební období, protože toto kritérium, které bylo míněno jako brzda, v reálu žádnou brzdou není, konstatoval i Daniel Münich, výkonný ředitel Instituta pro demokracii a ekonomickou analýzu, IDEA, při Cerge-EI. Tento krok nic nemění na záměru vlády nezvyšovat lidem a firmám jejich celkové daňové zatížení – no, uvidíme – ujistil ale mluvčí ministerstva financí Tomáš Weiss. Nevidíme, jak reálně prosadit tento záměr formou Ústavního zákona, dodal.

Vláda v kapitole věnované veřejným financím také nově uvádí, že ve spolupráci s NERVem a Národní rozpočtovou radou připraví úpravy obou stran rozpočtu s cílem vrátit se k dlouhodobě udržitelným veřejným financím. Nově tam zařadila i slib, že prověří rizika a přínosy vstupu Česka do Evropského mechanismu směnných kurzů ERM II, což je jedna z podmínek pro přijetí společné evropské měny. K přijetí eura nebo stanovení termínu tohoto kroku se ale kabinet nadále nepřihlašuje, i když, pokud vím, Piráti a TOP 09 to určitě chtějí.

Změny v dávkách a valorizacích důchodů. Fialův kabinet plánuje i změny v systému sociálních dávek, které hodlá cíleně zaměřit. No super. Tak my jsme navrhovali, aby ty dávky se vrátily tam, kde byly: Na obce. V takové Bílině naše starostka vidí přesně, kdo chodí do práce, koho děti chodí do školy, kdo tam dělá bordel v noci a tak dále. Jak tam ten úřad práce, nevím, kde je tam nejbližší, může dohlédnout? Ano, úřady práce jsou jenom statistické místo, mimo toho tedy, že ty chudinky zaměstnankyně mají nejnižší platy. Česká správa sociálního zabezpečení a na Úřadu práce mají nejnižší platy, a teď samozřejmě nejvíce práce, protože s uprchlickou krizí samozřejmě absolutně nestíhají. A je to fakt neuvěřitelné.

Takže ty úřady práce, a já jsem se tomu věnoval, by měly fungovat jak? No tak když mám nezaměstnaného, mám jeho životopis, tak hledám ty nabídky práce, jdu do té firmy a ta firma řekne, jo, viděli jsme ho, byl na pohovoru a my ho bereme. Tak potom si zkontroluji, jestli nastoupil. Pokud nenastoupil, tak nemůže dostat žádnou dávku přece. Tady byla řeč o Ukrajincích. Pamatuju si, jak ve vládě s ČSSD – ČSSD nikdy nechtěla tady ukrajinské dělníky, byly tam ty kvóty a tak dále. Samozřejmě sem našli přes Polsko, kde to dávají, to povolení, někde na okresních úřadech nebo kde. A kolik jich tady dělá načerno? No mraky. Mraky. Kdo to hlídá? A ty agentury do toho a tak dále. Takže to jsou všechno věci. My jsme měli 15 bodů boje proti chudobě a pravda je, že ne všechny jsme splnili, protože zkrátka náš koaliční partner nechtěl. Není to výmluva, je to konstatování. Ale možná tato vláda přijde s nějakým návrhem, který my můžeme... My racionální věci chceme podporovat.

A ty důchody samozřejmě, pan premiér říká, valorizace nerušíme, pouze upravujeme valorizační mechanismus, ale o tom se bavíme tady už několik dní, takže je to samozřejmě stále dokola. Pana premiéra jsem nepřesvědčil, aby byl hrdinou za směšných 19 miliard, které má. A věří nějakým propočtům pana Jurečky, které neexistují. Jak si může dovolit tvrdit, že ušetří 310 miliard? Na základě čeho, když není schopen ani říct pořádně, jak dopadne rozpočet 2023, který se stále mění?

Pan premiér říkal, že v oblasti bezpečnosti by se pak měla 2 % hrubého domácího produktu dávat na armádu už příští rok, nikoliv až v roce 2025. Nechápu proč. Proč, když tedy tvrdí, že nemáte peníze, proč na obranu to skočí o 40 miliard? A samozřejmě ta strategie. Já nejsem na to expert, ale armádě jsem se věnoval velice intenzivně. A vidíme, jak probíhá ta válka na Ukrajině, že zatím to není o letadlech, že je to o jiné vojenské technice, je to o těch dronech a tak dále. Takže najednou to změnili. Já chápu, my podporujeme 2 %, ale pokud jste to uspíšili, tak potom nemůžete říkat, že nemáte peníze pro důchodce. To není možné. Tohle to není možné. A hlavně už uklidíte toho engéše. At' nestraší, že tady budou lítat rakety. To je jako absurdní. Absurdní.

Podpora nájemního bydlení. No, budete klást větší podporu. A jak tedy? Proč tedy Bartoš zrušil ty podpory pro... Když ta šílená ČNB tady ničí a zničila hypoteční trh a vlastně vzala naději mladým rodinám, aby si pořídily bydlení i na hypotéku, protože 20 % z 5 milionů je milion. Nevím, kolik mladých rodin má hned milion na to, aby zaplatili zálohu na hypotéku. Asi ne. Nevím, jak to bude, ten zákon dostupného bydlení. Já jsem o tom tady mluvil, my jsme to podporovali, měli tam ten program, ano, bylo to jenom na sociální bydlení. Možná to byla chyba, možná je to potřeba změnit. Mimochodem samospráva bude mít peníze. Bude. Já jsem to tady deklaroval na těch obrovských nárůstech veřejných rozpočtů, příjmů do veřejných rozpočtů.

Ještě k těm dávkám. Nevím, pan ministr Jurečka... Článek Na dávkách lidé rozkradli miliony, systém jejich přidělování selhal. Nevím, tady je nějaký skandál. Já neříkám, kdo za to může, že si to stát nepohlídal. Spustil elektronický systém, který měl žádosti vyřídit bez zásahu lidí, jenže neodhalil podvody a vyplatil podle pracovníků Úřadu práce miliony neoprávněně. Ty asi taky chybí. A pan Jurečka požádal Nejvyšší kontrolní úřad. Nechápu proč? Tam je interní audit, ne? Tam musí být někdo, kdo je schopen to vyřešit. Samozřejmě IT systém je nekonečný příběh na MPSV. Někdo to tady bagatelizuje, že aplikace šetří desítky milionů. To nevím, kde tedy. A zneužité miliony jsou jen zlomkem. No tak to bych chtěl vidět. Tady říká paní předsedkyně odborů na Úřadu práce Simona Struhová, že po provedení menší úpravy... Jo vlastně, to je jak podváděli. U žadatelů z Ukrajiny není možné ověření, zda se zdržují na našem území nebo zda zde pracují, a přesto dávku žádají. Nevím, jestli v rámci lex Ukrajina to už je vyřešené. Samozřejmě my asi všichni chceme, aby tady Ukrajinci pracovali, a pracují tady historicky dlouho, ale ti, kteří přišli dříve než předtím.

Potom se vrátím ještě k té elektrině. Tady vyšel článek Varování pro vládu. Česku hrozí vážný nedostatek elektřiny. My jsme měli uhelnou komisi. Tam byli zástupci, pokud vím, opozice tehdy, stávající koalice, a ta se rozhodla ukončit uhlí u nás do roku 2038. Ted' přichází nový ministr a ten to chce ukončit v roce 2033. Chápu, asi se chce zalíbit příštím kolegům na Ministerstvu životního prostředí. Pan Brabec nám tam taky ozeleněl trošku, když tam byl v tom kolektivu, bývalý ředitel chemičky.

Tady paní Kubátová říká, že... a logicky tedy. A držíme palce. Dukovany připravil Karel Havlíček. Vy už jste jenom podepsali. A není pravda, co tady bylo tvrzeno, že někdo tady preferoval Čínu a Rusko. Roku 2012, když jste byli u vlády a bylo finále Temelína, tak to byl Rosatom. Ano, za vás. Ruská firma proti Westinghouse. To jen tak, aby... Samozřejmě média to takhle nepíšou, protože ta vám stále fandí a budou stále fandit. To je ten kartel. Takže experti radí nedovážet víc než 10 % roční spotřeby. Ano, my vyvážíme a musíme udělat ty Dukovany, které jsme připravili. Ale musí zůstat uhelná energetika alespoň do roku 2038 pod podmínkou, že Dukovany najedou 2036 nový jaderný reaktor. No a asi to úplně nefunguje, když sám ČEZ požádal o prodloužení těžby v Bílině do roku 2035 a má zásoby až do roku 2055. To si myslím, že je dobrá.

Mimochodem já jsem strašně zvědav na evropské volby, jestli v Evropě se někdo chytí za nos a řekne si, že skutečně ten Green Deal, který byl vlastně nějakým způsobem domluven, ale výhodně pro Českou republiku, protože nemáme závazek a dostaneme peníze, ale v situaci, kdy všichni byli šílení, zelení, a samozřejmě Timmermans pochválil naše předsednictví, tak

jestli se někdo nad tím zamyslí, nad těmi dopady na ten průmysl, na ten automobilový průmysl a na to uhlí, které máme. Takže jsem zvědav, jestli pan ministr Hladík, který chce, nebo příští ministr, ukončit tu těžbu v roce 2033, vlastně změní názor, protože v tom případě samozřejmě by to byl velký problém, jak o tom tady píše paní Kubátová. Takže je to stále o té energii, je to stále o té elektřině. A to je základ všeho a to je základ toho, že máme nejhorší inflaci, a vláda stále něco říká a někteří představitelé pětikoalice říkají, že my jsme založili něco, nevím co. My jsme dali do pořádku ty finance a my jsme hlavně v rámci covidu to museli udělat.

Znovu opakuji, tady je titulek rozhovoru pana Fraita z ČNB – Při větším zlevnění energií se můžeme dočkat i deflace. Tak když nevěříte Babišovi, samozřejmě Babišovi nevěřte vůbec nic, tak tady vám to říká pán z ČNB. Když bude nízko proud, cena 1 000, tak je deflace, takže když klesne inflace, všechno se zlevní a nemusíte nic řešit.

Tady je ten rozpočet, výhled do roku 2025. No a my se budeme těšit, že nám pan Jurečka ukáže výhled do roku dva tisíce – kolik to je? 2033. No tak to jsem fakt zvědav. Fiskální výhled. Já ve všem vycházím z čísel Ministerstva financí, takže je to tak. A říkat tady věci, pan Jurečka se rozčiloval, že tady jsou nějaké informace, dezinformace, ale pokud stojí si za tou informací, tak nechť nám doloží na deset let, jak skutečně tím, že teď chce vzít důchodcům peníze – ministr práce a sociálních věcí. To tu snad nikdy nebylo. To nikdy nebylo, aby bojoval proti důchodcům. KDU-ČSL, byli s námi ve vládě, když byla koalice ČSSD, KDU-ČSL. Tak ministr práce a sociálních věcí za KDU-ČSL bojuje proti důchodcům a zároveň se chlubí, že údajně měl se podílet... Ano, šest hlasů, vůbec jsme je nepotřebovali, na tom výchovném pro naše důchodkyně, které vychovaly děti. O dětech a porodnosti tady bylo strašně moc řečeno. Takže já tomu nerozumím. Je to skutečně... Tady ty lidi venku si musí skutečně myslet, že jsme se tady pomátlí, když se dohadujeme a nechceme dát peníze, vláda, důchodcům směšné peníze 0,85 %.

Není to mezigenerační problém, nedělejte z toho mezigenerační problém. Nedělejte. My jsme se vždycky chtěli starat o všechny. Mimochodem bych připomněl taky program pro mladé rodiny, které... Tady vysokoškoláci chodili v Praze na vysokou školu a potom tady zůstali, založili rodinu a mateřské školky, školy a sportovní haly. Od června 2014, když jsem to zavedl jako ministr financí, a tady mě paní Kovářová trénovala v listopadu 2013 a brečela – není tady paní Kovářová? – že jí Kalousek nechce dát peníze. No tak já jsem to udělal podle ní, já jsem se dozvěděl a bylo to fajn. 26 miliard. Zeptejte se v Chýni, zeptejte se v Drahelčicích, všude kolem ve středních Čechách, kde nás moc nevolí, volí tuto pětikoalici. Tam jsme to dělali. Ministerstvo financí, potom se přidal Ministerstvo školství. A to byly ty konkrétní věci. Mateřské školky, které po revoluci se rozprodaly, nebo byty, 600 000 bytů se rozprodalo, všechno bylo zprivatizováno a potom samozřejmě problém, že to chybí.

Ted' bych se vrátil k mým kolegům, kterým bylo upřeno ústavní právo promluvit.

Takže tady kolegyně Lenka Knechtová říká: Vážení občané, dámy a páновé, na úvod chci oznámit, že mi bylo upřeno moje právo se vyjádřit ke stavu legislativní nouze. Já jsem byla již od pondělí 27. února 2023 přihlášena ke stavu legislativní nouze a nebylo mi umožněno vystoupit rádně ani v režimu dvakrát pět minut. Bylo mi znemožněno můj projev přednést. Ani 2. 3. 2023 jsem se u posouzení podmínek pro projednání ST 392 ve zkráceném jednání nedostala ke slovu a nebylo mi umožněno vystoupit rádně ani po zkrácení na dvakrát pět minut. Z pozice řadové poslankyně nesouhlasím s omezováním práv poslankyň a poslanců a upozorňuji, že zde dochází v přímém přenosu k porušení jednacího rádu. Je neoddiskutovatelné, že vláda včas nereagovala na vývoj, který byl známý po řadu měsíců. A teď se na poslední chvíli, a z mého úhlu pohledu dokonce i retroaktivně, snaží prosadit změnu zákona a bojí se obstrukcí opozice. V tomto světle rozhodně nelze vidět mimořádné okolnosti.

Vláda fakticky řeší, komu peníze vzít, místo toho, aby řešila otázku, jak ponechat občanovi více peněz. Vláda, která sebe sama prezentuje jako pravicovou, by měla vědět, že občan ví, co potřebuje, lépe než sebelepší úředník veřejné správy. Ten prostě nemůže řešit jednoho každého individuálně. A peníze ponechané občanům jsou tedy efektivnější

a nezatížené náklady na redistribuci. Úsměvné je, že toto musím vykládat této takzvané pravicové vládě. To je otázka, co je pravice, to je antibabišovská vláda, protože Piráti, to je totální levice, no a tak dále, vždyť to znáte. Vyhráli s programem antibabiš, ne s nějakým ideovým. Mimochodem i ty volební programy, kdy se na to podíváte a co mají v programovém prohlášení vlády, tak je to úplně něco jiného.

Takže pojďme dál. Ministr financí Zbyněk Stanjura úplnou náhodou zapomněl do státního rozpočtu započítat 150 miliard na straně výdajů. Ano, slyšíte dobře, 150 miliard výdajů. Opomněl započítat 20 miliard na valorizaci penzí, ale potom je našel minulou neděli, 30 miliard na dopravní investice – to jsem se ptal, jestli, a to je dobrý nápad, dluhopisy, a nevím tedy, jestli to vchází do dluhu, a 100 miliard na kompenzace elektřiny. To tam údajně někde má, ale nevím. Pokud by dělal poctivě svoji práci, tak by se státní rozpočet pro rok 2023 blížil 500 miliardám. Větu "rozpočtová odpovědnost je naší prioritou" opět tato koalice dokonale vyprázdnila.

A co Národní rozpočtová rada, která uvádí: Střežíme veřejné finance, jsme nezávislý odborný orgán – jasně, nezávislý, třeba se nepodíval, odkud tam přišli a kde byli – jehož hlavním posláním je vyhodnocovat, zda stát a další veřejné instituce dodržují pravidla rozpočtové odpovědnosti daná zákonem.

Pojďme si osvěžit paměť, co napsala Národní rozpočtová rada o hospodaření této vlády a jak tato vláda a Zbyněk Stanjura si udělali ze státního rozpočtu trhací kalendář. Stanovisko Národní rozpočtové rady č. 7/2022 z 8. 12. 2022. Vývoj hospodaření sektoru veřejných institucí a nastavení fiskální rozpočtové politiky. V listopadu Poslanecká sněmovna schválila zákon o státním rozpočtu na rok 2023, který počítá s deficitem ve výši 295 miliard korun. Celková plánovaná nerovnováha je však vyšší, neboť rozsah dotace ze státního rozpočtu do Státního fondu dopravní infrastruktury neumožňuje pokrýt všechny jeho plánované výdaje. Hospodaření tohoto fondu v roce 2023 je tak předpokládáno s deficitem ve výši 30,7 miliardy korun. To by znamenalo, že těch 30,7 pan ministr Stanjura nemá zahrnuté v dluhu nebo v rozpočtu (nesrozumitelné) samozřejmě pro ministra financí dobrá zpráva. Ale já nevím, jestli to tam má, nebo nemá. Schválený rozpočet je také zatížen vysokou mírou nejistoty. Rizikem ve směru vyššího deficitu jsou výdaje na mimořádnou valorizaci důchodů v roce 2023. Na základě očekávaného vývoje inflace lze odhadovat, že k překročení 5% hranice nárůstu spotřebitelských cen (o data relevantního pro stanovení výše rádné valorizace) dojde v lednu 2023, což bude znamenat spuštění mimořádné valorizace dávek důchodového pojištění v červnu. To si vyžádá dodatečné výdaje okolo 20 miliard, bylo to 34, které nejsou v aktuálním rozpočtu předpokládány. Vzhledem k vysoké částce nelze rozumně předpokládat, že ji bude možné pokrýt z úspor v jiných položkách státního rozpočtu. No to byste se divili, jak ministr financí umí čáry máry.

Dalším rizikem na výdajové straně jsou kompenzace vyplývající z regulace cen energií pro domácnosti a malé a střední podniky. Jejich konkrétní výše se totiž bude odvíjet od cen energií v roce 2023, jakož i od konkrétní podoby kompenzačního mechanismu. Na příjmové straně lze pak očekávat zhruba stomiliardový příjem z odvodů výrobců elektřiny a daně z neočekávaných zisků považovat pouze za kvalifikovaný odhad. Skutečný výsledek může být významně ovlivněn ekonomickým chováním jednotlivých daňových subjektů a opět také cenou elektrické energie v roce 2023. Národní rozpočtová rada chápe, že geopolitická situace a s ní související energetická krize vyžadují některé nestandardní přístupy. Aha. Nelze však zcela rezignovat na snahu o zajištění reálnosti a pravdivosti rozpočtové dokumentace, zejména pokud krizové situace trvají již třetím rokem a připravuje se rozpočet na čtvrtý krizový rok.

K tomu Národní rozpočtová rada poznamenává, že nelze upřednostňovat dosažení formálně příznivějších deficitů státního rozpočtu za cenu vědomé nereálnosti jeho obsahu, protože to je v rozporu se smyslem a cílem samotného procesu rozpočtování. Ignorování základních pravidel a principu tvorby rozpočtu povede ve střednědobém horizontu k zeslabení parlamentní kontroly veřejných financí, jakož i kreditability České republiky na mezinárodních trzích. Podstatně bude také zkomplikován návrat na udržitelnou úroveň.

A co ministr financí za ODS? Zvládneme to, věří pan Stanjura. Vláda zatím novelu státního rozpočtu na letošní rok neplánuje. Ministr financí Zbyněk Stanjura z ODS tvrdí, že například 20 miliard, které stát plánuje vyplatit za mimořádné zvýšení důchodů, ušetří kabinet jinde. Ale co těch 19, které tam chybí a které chtějí vzít a které pan ministr má?

Dále uvádí, co je pro mě nejzásadnější problém, říká paní Knechtová. Stát by měl především utvářet podmínky pro co největší hospodářskou konkurenceschopnost ekonomiky. K tomu má stát celou řadu nástrojů v oblasti fiskální politiky. Místo podpory seniorů jsme však svědky zúžení narativu na prostoru mediální pomoc občanům v nouzi. Tato vláda nám vlastně jako program nabízí šetření a snižování životní úrovně – to už se stalo. To je čerstvá zpráva. Tři místa dolů. Byli jsme devět, teď jsme dvanáct. Aniž by uchopovala aktivní nástroje podporující růst. Vláda jen přihlíží k situaci, kdy rodiny jsou v existenční nouzi.

Přečtu vám jeden z mnoha e-mailů, kdy nám občané píší o svých životních zkušenostech: Vážené poslankyně, vážení poslanci, v úterý 24. února 2023 budete rozhodovat o vládním novele, která upravuje schéma mimořádných valorizací důchodů a zákon o důchodovém pojištění. Jistě jste zaznamenali, že tento návrh mezi občany České republiky vyvolal mnoho negativního od zmatku a nesouhlasu až po šok, že je něco takového vůbec v právním státě možné. Samozřejmě se najdou i mnozí, kteří s vládním návrhem souhlasí. Řadí se k těm, které nastala situace velmi trápí a přiměla mě k tomu, abych vás coby volené zástupce občanů oslovoval osobně. Pocházím z malé obce na Vysočině, kde je nás cca sto. Lidé, kteří jsou dnes ve starobních důchodech, měli často fyzicky náročnou manuální práci v zemědělství, drůbežárnách, vepřinech, kravínech nebo jako dělníci u pásu, zedníci, horníci. Jsou tedy ve svém věku opotřebení, bez možnosti ve svém věku ještě někde pracovat nebo si přivydělávat. Jejich povolání bylo pro chod státu potřebné, tvořili hodnoty, zásobili svou prací také města, aby byly dostupné potraviny a tak dále. To ovšem často za velmi nízké či minimální mzdy, z kterých ještě podporovali své děti, to znamená, že si nedokázali našetřit miliony na stáří, neměli zkrátka z čeho. Jejich důchody nedosahují nyní ale zdaleka průměru, obvyklá výše u lidí, které znám, činí 10 000 až 13 000. Z toho těmto lidem hodně ukrojí energie a ceny základních potřeb, které stále narůstají. Mnohým tam nezůstane na den víc než sto korun. Dokázali byste s takovým příjemem vyžít? Pokud byste si už nemohli přivydělat? Myslím si, že vláda je v tomto směru úplně v jiném světě a takovou nouzi si neumí vůbec představit.

Abych ale uvedla i nějaký reálný příklad z mého kraje. Zejména pro nejchudší důchodce se v polovině prosince roku 2022 po slavnostním otevření nové kuchyně v jihlavské nemocnici nabízelo obědové menu za 65 korun. Konečně si tedy například ti, kteří mají z důchodu po odečtení nutných výdajů průměrně 80 až 150 korun na den, mohli dovolit alespoň jedno teplé jídlo denně. Neuvěřitelné. Jenže asi po pár týdnech se ceny zvedly na dvojnásobek, nyní tedy 130 korun. Peklo. 229 miliard jsme narvali do českého zdravotnictví za naší vlády, pokud jste zapomněli. Protože to v médiích se nedočtete. V obchodech často nemohou... takže zvýšili jim jídlo ze 65 na 130. V obchodech často nemohou využít slevové akce závislé na aplikacích v chytrém telefonu, takže i zde jsou výdaje postupně nad jejich síly. Vezme-li se těmto chudým důchodcům i to málo, co mělo přijít s mimořádnou valorizací, budou buď živořít, protože jsou zvyklí žít skromně a neobtěžovat, nebo se stanou závislými na sociálních dávkách. Je na toto stát připraven? No tak pan premiér se tím chlubil, jak to stoupá. Akorát že Jurečka to nevyplácí, takže...

Minule, když jsem dělal video a uváděl jsem ten šílený příklad, kde dva zaměstnaní lidé, kteří jsou v nájmu, myslí nějaká Praha to byla, a jsou na dávkách, ale jsou v nájmu na stejném obvodě Prahy, tak stejný úřad jim řekl, že nezaplatili nájemné a aby se odstěhovali. A stejný úřad jim dluží ty peníze čtyři měsíce. Tak nadace Agrofertu jim to zaplatila. Takhle to tady funguje. Normálně na hlavu. Všechno na hlavu.

Ano, dávky. Chudinky tam zaměstnankyně na úřadu práce. Je na toto stát připraven, že sice ušetří na mimořádné valorizaci a důchodech, ale navýší počty příjemců příspěvku na

bydlení? No samozřejmě že není. Anebo se pak také dozvím, že s příspěvkem a nárůstem žadatelů vláda nepočítala?

Další otázkou je, pokud budou důchodci ještě více nuteni šetřit, například právě na kvalitě jídla, neprodraží se to státu nakonec, až budou tito lidé ještě více fyzicky zdevastovaní, takže skončí v nemocnicích či domovech důchodců, kde ale není ani v jednom případě tolik míst? V rámci evropských fondů jsme bojovali, jednotlivé rezorty bojovaly o ty evropské peníze, které jsem vyjednal, a Maláčová tam má 3 miliardy, pan Jurečka má tam 3 miliardy na výstavbu domovů seniorů. Jak dlouho se u nás čeká? Počet lůžek na počet důchodců, jsme ještě horší než Slovensko. A mimochodem i v těch domovech seniorů teď důchodci musí platit samozřejmě logicky vyšší ceny. To nevím, jestli tady někdo o tom z mých kolegů mluvil. Protože i v tom domově důchodců je to i elektřina a je to jídlo a stále dokola. Fakt blbákov. Přičemž je tato péče finančně mnohem náročnější. Přemýšlela o tom vláda vůbec při svém návrhu?

Důchodci už zkrátka nemohou měnit práci za novou a lépe placenou, své už státu odvedli. Může se také stát, že budou mnohem více závislí na půjčkách, které následně nedokážou splatit, a skončí v dluhové pasti. No prosím vás, dneska ráno mi někdo poslal rozhovor z Radiožurnálu, kde Lucie Výborná mluví s jednou paní, která pracovala na call centru na půjčky. A normálně údajně si chudáci lidé půjčují za 80 %. A teď tam popisuje ty rozhovory. Samozřejmě na to je potřebě mít žaludek, protože nejdřív ten operátor – jako já neříkám, že oni za to můžou – musí někoho ukecat, aby si vzal tu šílenou půjčku, a potom, když má platit, tak nastane peklo. A já jsem to kdysi řešil tady a vlastně už ani nevím, jak to bylo, nás přesvědčili, že vlastně lichva, že to se nedá zastropovat a že vlastně to nemůžeme.

A tak mě jenom napadlo, že dneska, když mi to někdo poslal, tak jsem si to vyslechl. Údajně na Slovensku to mají zastropované, teď nevím, jestli na 15 nebo na 18 %, takže já nechápu, proč tady máme tuhle úžeru a proč místo toho, že se tady bavíme o směšných 19 miliardách pro vládu a důležitých 7 000 pro lidi pro tento rok pro důchodce, že se nebabíme o těchto věcech například. Ale to jen tak, že mě to napadlo.

Takže paní, která píše paní Knechtové. Kladu si tedy několik otázek. Jak je možné, že se podle predikcí odborníků včetně ČNB v rozpočtu na tento rok s částkou na mimořádné valorizace důchodů vůbec nepočítalo? No ČNB bych do toho nepletl, ti jsou stejní jak ta vláda, ti také devastují tuto ekonomiku a všechny a hypotéky. O tom jsem už mluvil.

Vypovídá to buď... a firmy samozřejmě. Firmy. Znovu opakuji, 87 % českého expertu do EU. Zadlužené Řecko 208 %, my máme 42,9, tak tam mají úrok ty firmy 2,5 a naše české firmy, čistě české firmy, které nemůžou mít euroúvěry, tak mají 7, tak to je ono. Vypovídá to buď o jasném záměru, co se vláda pokusí letos prosadit, nebo o naprosté neodbornosti a laxnosti lidí, ano, správně, laxnost lidí, kteří o tom rozhodují. Až na ty lidi, jsou asociální, nemají rádi lidi, nemají rádi důchodce. Přestože se o valorizaci mluví jak o zvýšení důchodů, jde přece o dorovnání vlivu inflace. Správně. Navíc částečně a zpětně dle toho, jaká inflace už byla. Ano, Babišova drahota. My jsme to srazili na 5,3, oni mají 19,1 a za všechno my můžeme. To je fakt neuvěřitelný.

A ptá se paní dál: Jak je možné, že se během několika aktuálních týdnů prosazuje změna zákona již platného a skutkovou podstatu naplněného, kdy běží čas na výplatu předem určených výši valorizace? Správná otázka. V právním státě bych jako občan očekávala, že zákon je nade vše, a to i jiné, než ten o důchodovém pojištění. Takže právní stát, doufejme, že Ústavní soud, že to už není tak jasné, jak to tady říkal pan Haas, že to posoudí. Já myslím, že těch analýz, ty jsou jednoznačné. Ale my stále věříme, že pan prezident to spojí, jak sliboval. A že pokud dojde k jeho změně, nebude to na hraně ústavnosti a tak chaotické nahonem, jak je to nyní. Takto to pro běžného občana působí, jako by se ve vládě spalo a najednou se zjistilo, že je třeba už opravdu něco udělat. A tak se sáhne po nejsnazším řešení a takových omezeních, aby se to jistě protlačilo, ať si o tom občané myslí, co chtejí. No tak samozřejmě média, provládní média masírujou, že vlastně ti důchodci a proč důchodci a proč ne ostatní. Ano, ostatní. 1 500 Kč

megawatt a všichni jsme happy. Nové Nagano. Klidně. Tak nechť si to každý spočítá, kolik by ušetřil – 1 500 korun na megawatt. Podívejte se, jaké máte ceny, a všichni budou šťastní.

Pokud se něco prosazuje, takto násilně, pod záminkou hospodářských škod – to je peklo tohle, kdo tohle vymyslel, to by mě strašně zajímalo, jestli to nebyl ten poradce od pana premiéra – v legislativní nouzi, jak to má běžný občan vnímat? No běžný občan to vnímá tak, že mu Česká televize posílá tam různé experty a dělá reportáže s těmi správnými experty. A potom zjistí, že kdo je platí a kde pracujou a proč. Nehledala se náročnější řešení, kde by stát mohl ušetřit? Kde by mohl získat zbytné finance? No tak to my navrhujeme, ale vládu to nezajímá. Rovnou se jde po lidech, zejména těch, kteří pro svůj věk a ještě jinou mentalitu byli často zvyklí vystačit s málem. Ano, za starého režimu. My jsme měli kuře v sobotu, jinak byly brambory na loupačku a měli jsme i tu zahradu. Zahrádkářský zákon, vracíme se tam, kde jsme nechtěli být. I mladí.

Nestane se takovýto postup precedentem pro budoucí změny zákonů? Správná otázka. Pokud vláda tímto kvapným a nekonzistentním způsobem vyřeší aktuální problém s mimořádnou valorizací důchodů, se kterou v rozpočtu vůbec nepočítala, přestože zákon tu byl právě pro pomoc v krizi a při velké inflaci, není možné, že to zkusí znova a s jinými zákony, které se jim aktuálně nebudou hodit? Dám-li příklad ad absurdum. Najednou se po měsících (nesrozumitelné) zjistí, že se v rozpočtu nepočítalo s výdaji na ubytování vězňů. Na provoz věznic dle slov vlády nebude. Musím říct, že i kolega Michálek, který trpí diagnózou antibabiš, tak měl celkem dobrý nápad, kdy polemizoval o tom, jestli například – a já jsem navštívil takovou věznici, kde byl vlastně člověk, který neplatil alimenty, a ještě ten stát... musel pracovat, stát mu vzal peníze, a místo toho možná bychom se na tom měli zamyslet. Ale tady ta paní to asi myslela úplně jinak. Ale určitě i tady jsou rezervy, kde by se mohlo asi ušetřit. Ale uvidíme. Dočkáme se následně toho, že vězně vypustíme na svobodu, aby se žili sami jak dokážou.

Nebo jiný příklad. Pokud se zjistí, že není na výplatu příspěvku na péči o osoby, které už o sebe nedokážou se samy postarat, neschválí se v podobné legislativní nouzi s odkazem na hospodářské škody reforma posuzování zdravotního stavu, kde, jak už tomu bylo jednou v minulosti, budou postižení rázem uzdraveni na papíře? Myslím si, že tohle je opravdu hodně nebezpečná hrana, po které vláda kráčí, pokud by se z toho měl stát způsob, jak obejít opozici a řádně projednávaných změn v zákonech, aby vláda schválila, co bude chtít. Kolik pak zůstane z právního státu a jistot pro občany? se ptá paní. Nejsem jistě jediná, koho tyto otázky trápí. Děkuji za vaši pozornost. Věřím, že jako naši volení zástupci si uvědomujete nelehkou situaci každého občana v České republice. Rozumím tomu, že změny jsou potřeba a tato doba vystavuje celou republiku zkouškám, ale jsem si jistá, že ty nejchudší by neměli být první na ráně. Nezpochybňuji samozřejmě, že průměrný a vyšší než průměrný důchod je dnes už na dobré úrovni, ale průměr je průměr. Znáte jistě ten příběh s kuřetem, kdy dva lidé mají každý půlku kuřete, ale jeden ho sní celé a druhý nemá nic.

V tomto směru mohu vládě pochválit nápad s navýšením základní složky důchodu, aby se pomohlo těm s menšími důchody, ale to bohužel je tak vše. Zbytek je chaos a amorální postup, jak si vydupat své navzdory všemu – opozici, aktuálně platnému zákonu i mínění občanů, řekla bych. O tom, že se tímto návrhem rozpoutala ještě větší nenávist mezi generacemi, tak to snad ne, už hovořit nebudu. To je důsledek těch nekonzistentních a chaotických výkřiků do tmy a změn, když se něco schválí, jen aby se to zakrátko zase mělo měnit. Například nynější debata o úpravě nedávno schváleného výchovného, které ještě některým důchodcům, kterým bylo přiznáno, nezačalo být ani vypláceno. Jsou to kroky, jako by tancoval slon v porcelánu. Prosím, zkuste si představit, jak by se vám dnes jako důchodcům žilo, pokud to dokážete. A pak hlasujte, jak vám velí svědomí a láska k vašim rodičům či prarodičům. No tak to nedokážeme. Nedokážou. A já si to dokážu představit. Mimochodem tady mají špenátovou polévku za 15 korun, v té Besedě. A ta paní tady psala, že ji má ted', to jídlo za 130. No dobře, to nebudu řešit. Tady se tváří na mě někdo špatně.

Prosím, zkuste si představit, jak by se vám dnes jako důchodcům žilo, pokud to dokážete. A pak hlasujte, jak vám velí svědomí a láska k vašim rodičům či prarodičům. Staří lidé se ne vlastní vinou stali rukojmí v dnešní turbulentní době vysokých cen energií a veškerých životních nákladů. Oproti zdravé a mladší populaci si už ale sami nemohou ve většině případů pomoci. Děkuji vám za pozornost a přeji vám pěkný den. Tak

Další, kterému tady nová totalita upřela ústavní právo promluvit, je pan kolega Babka.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, pro členy vládní pětikoalice stručně připomenu, k čemu slouží stav legislativní nouze a k čemu takovou možnost v České republice máme. Stav legislativní nouze, ustanovení § 99 jednacího řádu Poslanecké sněmovny, je možné vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. V některých případech může být nutné rychle přijmout zákon, a to za předpokladu zvlášť závažných důvodů, kdy zájem na bezprostředním přijetí zákona v kontextu konkrétních okolností převáží nad obecnými požadavky, které ve vztahu k zákonodárnému procesu vyplývají z ústavního pořádku. Tento typ situace si všichni pamatujeme, je jimi například ohrožení občanů České republiky v důsledku pandemii nebo to mohou být různé jiné přírodní kalamity. Jiné si naštěstí nepamatujeme. Bylo jím ohrožení bezpečnosti státu v důsledku války. I když tady nás stále straší náčelník Generálního štábku. Rakety že tady budou létat. No peklo.

Tato legislativní úprava má sloužit ve zcela objektivních situacích, kdy má využití tohoto institutu svou logiku. Marně však v zákonných důvodech vyhlášení legislativní nouze hledáme lenost ministra financí, snahu marketingově odprezentovat nižší schodek státního rozpočtu, než je jeho reálná výše, nebo vyčkávání do momentu skončení prezidentské kampaně. Tyto důvody v české legislativě hledám skutečně marně. Dle mého názoru však nelze akceptovat využití mimořádného institutu legislativní nouze jako běžného nástroje k omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou, kdykoliv opozice vysloví nesouhlasný postoj k návrhu zákona a k zabránění nebo oddálení jeho přijetí využije jednacím rádem stanovené prostředky. To se však děje a stalo.

Takže si to shrňme. Ani jedna z podmínek pro vyhlášení legislativní nouze nebyla splněna. Není ohrožena bezpečnost státu, státu nehrozí žádné hospodářské škody. Ale bohužel tímto krokem, který vláda zvolila, jsou ohrožena práva a svobody občanů.

Jaké jsou pak tedy důvody, které vedou vládu k těmto krokům? Krokům, které jsou podle řady právníků protiústavní? Je to zodpovědnost poslanců vládní koalice řešit věci včas. Tato schůze je výsledkem klamání voličů, které praktikovali již ve volbách. Je to výsledek vyčkávání na to, jak dopadnou prezidentské volby. Stejně tak změnou programového prohlášení jen vládní pětikoalice ukazuje, jak voliče obelhala ve volbách, když slibovala nesplnitelné. Pokud je naše republika něčím ohrožena, je to vládnutí této pětikoalice, jak říká pan bývalý ministr za ODS Tlustý, že je to vláda národní tragédie.

Vládní pětikoalice se bohužel snaží umlčet náš hlas jako opozice. Snaží se vyhnout obecné rozpravě, snaží se znemožnit další vystoupení. To už však přestáváme být demokracií. Pošlapali jste principy demokratické, na kterých je založen náš stát. Je nezbytně nutné vést diskusi, abychom si zachovali demokracii. Náš názor je však takový, že legislativní nouze by měla být použita pouze výjimečně a v případech, kdy je to nezbytné pro zachování bezpečnosti a stability státu. Kromě toho by měla být legislativní nouze použita pouze v situacích, kdy není možné jiné řešení. Většinou by měla být využita pouze na krátkou dobu a s omezeným rozsahem. Navíc by měla být vždy sledována a kontrolována, aby bylo možné rychle zareagovat. Když situace dovolí, opět přejít k normálnímu legislativnímu procesu.

Vy tuto možnost zneužíváte proto, abyste okradli naše důchodce. Přitom je to skupina občanů, která se již nemůže bránit. Dnes nikdo neočekává, že důchodci vyjdou hromadně do ulic. No a právě ten nápad s tou elektrinou by byl fajn, možná. To vy zneužíváte, de facto jsou důchodci vaši jedinou úsporou, kterou jste byli za více než rok... nabídnout. Přitom tato je již

ze své podstaty skupinou nízkopříjmovou. Vý argumentujete tím, že jejich důchod dosáhne údajně až 50 % průměrné mzdy. No protože zkrátka ty mzdy nestoupají jak za nás. Jenže to je jenom důkaz toho, že důchodci jsou nízkopříjmovou skupinou. Pokud zde máme problém, tak je to zcela bezprecedentní pokles reálných mezd v České republice, který je nejvyšší nejenom v novodobé historii, ale také ze všech zemí OECD. A dle údajů Ministerstva financí České republiky a ministra Stanjury má tento propad pokračovat i v roce 2023.

Navíc je zcela zřejmé, můžete si to ověřit na inflaci domácností důchodců, že vzhledem k hlavním položkám současné inflace, která je demolizována cenou potravin a energií, jsou na tom hůře právě nízkopříjmové skupiny. Průměrný index spotřebitelských cen je pro rok 2022 u domácností celkem ve výši 115,1, to znamená 15,1 % navíc. Tedy pro průměrnou českou domácnost je inflace ve výši 15,1 %, pro domácnosti důchodců je vyšší, a to je 15,6. Navíc je zřejmé z Českého statistického úřadu, že rozdíl mezi indexem spotřebitelských cen domácností celkem a indexem spotřebitelských cen domácností důchodců se časem výrazně zvyšuje, to je důchodcovská inflace, v čase více roste. A navíc ještě ani léky nejsou pro ně.

Dnes právě osamělí senioři již nemají moc kde ušetřit. Velkou část výdajů dají za základní potraviny, na bydlení, energie, navíc na tom bývají špatně s úsporami, není tedy prostor, aby sahali do našetřených úspor. Vy je chcete – říká pan Babka – tímto krokem poslat, žádat, důchodce, o dávky, jako jsou příspěvek na bydlení a podobně. A to je z pohledu veřejných rozpočtu zcela jedno, či stát dá finanční prostředky důchodcům v podobě důchodu, nebo dávek. Je to, jako když dávám z jedné nebo druhé kapsy toho jistého kabátu. Výsledkem je, že v kabátu mám prostě méně peněz. Těmito kroky se jenom stresují důchodci, kteří si musí žádat o dávky, to je pro ně komplikované. Vytváří to další administrativní náklady v řádu nemalých částek. Opět musím říct – říká pan Babka – velice hloupé. Vy chcete připravit každého z 2,7 milionu důchodců v České republice o 7 000 korun v letošním roce a více než 12 000 korun v každém dalším roce jejich života.

Váš argument o tom, že jste o této valorizaci nevěděli, je zcela lichý. Již fiskální výhled Ministerstva financí v listopadu 2022 upozorňoval, že v úvodu roku 2023 dojde s vysokou pravděpodobností k valorizaci důchodů. Cituji: "Vliv v následujícím roce budou mít i náklady letošních mimořádných valorizací za odpovídající část roku a predikce očekávaného vývoje cen nevylučuje ani další mimořádnou valorizaci v polovině příštího roku. Dle aktuální predikce by inflace mohla v lednu 2023 v relaci s červnovým indexem překonat hranici 6 %.

To je materiál samotného Ministerstva financí, vašeho ministerstva. Ale chápu, pan ministr financí ani jeho poradní aparát zjevně nečetli tento dokument. On je poměrně obsáhlý, má až 70 stran.

O měsíc později vydala Národní rozpočtová rada své stanovisko. To si již člověk říká, že by ho mohl někdo z vládní pětikoalice zachytit. Bylo výrazně stručnější než 70stránková publikace ministra financí České republiky. Národní rozpočtová rada vysloveně řekla: Schválený rozpočet je také zatížen vysokou mírou nejistoty. Rizikem ve směru vyššího deficitu jsou výdaje na mimořádnou valorizaci důchodů v roce 2023. Na základě očekávaného vývoje inflace lze odhadnout, že k překročení 5% hranice nárůstu spotřebitelských cen od data relevantního pro stanovení výše rádné valorizace dojde v lednu 2023, což bude znamenat spuštění mimořádné valorizace dávek důchodového pojištění v červnu. Všichni to vědí, jen vláda to nevěděla. Tak to nechápu. Navíc Národní rozpočtová rada ještě zdůrazňuje, že tyto finanční prostředky nejsou ve státním rozpočtu započteny a vzhledem k vysoké částce nelze rozumně předpokládat, že ji bude možné pokrýt z úspor v jiných položkách státního rozpočtu.

A tady se asi dostáváme (k tomu), proc dochází ke změně valorizace důchodů. Důchodci dnes mají být jedinou skutečnou úsporou, kterou představila současná pětikoalice. Fakt skandál. Kdybyste nezrušili EET, tak máte prostředky na důchody úplně v pohodě. Na to si dnes již nikdo nezpomene. Navíc vy tu cíleně vyvoláváte pocit, že kvůli současným důchodcům se zvyšuje zadlužení. Lež. Zvyšuje negativní nálady mezi pracovně aktivní částí populace

a důchodci. Je to zcela zákeřná snaha pětikoalice vyvolat v důchodcích pocit studu za to, že snad mají dostat to, co jim ze zákona náleží. Vy skutečně aktivně vystupujete proti sociálnímu smíru. Celé je to špatně.

A pan Babka se ptá, proč mají být důchodci obráni o svůj zákonný nárok pětikoalicí, která dosud nepředstavila jedinou relevantní rozpočtovou úsporu. Díky inflaci má přitom vláda k dispozici rekordní příjmy, které inkasuje i od důchodců. O těchto příjmech pětikoalice záměrně nemluví. Přitom valorizace důchodů je stanovena součtem růstu indexu spotřebitelských cen, resp. indexu životních nákladů důchodců, podle toho, který je vyšší, a jedné poloviny růstu reálných mezd. Tato úprava platí od 1. ledna 2018 v důsledku přijetí zákona č. 203/2017 Sb. Valorizace se provádí jednou ročně k 1. lednu a s výjimkou situace, kdy inflace dosáhne alespoň 5 % od konce předchozího rozhodného období. Tento systém byl navržen právě pro situace, jako máme dnes, a jeho účelem je primárně dorovnávat růst životních nákladů.

Já chci na tomto místě zdůraznit, že jeho cílem není zvýšení důchodů. Ono totiž ani ke zvýšení reálného důchodu nedochází. Dokonce tento systém je relativně nevýhodný v době takto vysoko pádové inflace. Totiž k výpočtu mimořádné valorizace dojde na základě již nastalé situace a důchodcům jsou reálně zvýšeny důchody až v červnu. Jenže oni v tomto období, mezi lednem a červnem, musejí nést i již vyšší ceny se svými původními důchody. A navíc dnes ještě stále stoupají. Říkáte, že senioři se mají vzhledem k průměrné mzdě moc dobře, a proto do toho musíte sáhnout. Je to hloupý argument. Prosím ještě jednou, nemluvte o tom, jak jsou na tom důchodci finančně dobře. Není to pravda. Vyjdete ze Sněmovní 4 a jděte se někdy projít mezi lidmi, jak jsou na tom důchodci skutečně dobré. Mnozí z vás by byli asi hodně překvapeni. Důchodci reálně nějak s valorizací nebohatnou.

To, že ostatní lidé chudnou, je chyba této vlády. Ano, samozřejmě. Reálná mzda za této vlády v rámci EU klesla nejvíce, o 8,5 %. Takže zase špatně. Tolik pan Babka.

Potom tady mám Monikou Obornou.

Dámy a pánové, ve stavu legislativní nouze projednáváme novelu zákona o důchodovém pojištění, kterou se snižuje zákonná valorizace penzí. Stav legislativní nouze je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Souhlasím s vládou, že základní práva a svobody občanů jsou ohroženy, avšak pouze v případě, že bude tenhle předložený návrh zákona schválen. Podle ministra financí Zbyňka Stanjury hrozí v případě neschválení návrhu státu značné hospodářské škody. No kdo tohle vymyslel tedy? Valorizace důchodů bez schválených úprav by podle něj znamenala nárůst deficitu veřejných financí.

Ústavní soud ale důvody pro vyhlášení legislativní nouze stanovil zcela odlišná kritéria. Hrozba zvýšení deficitu proto nemůže být důvodem pro vyhlášení legislativní nouze. Vládní představitelé si často stěžují, že opozice chce snižovat rozpočtové deficit a zároveň kritizuje každý vládní návrh úsporných opatření. No tak já si na žádný návrh úsporných opatření nepamatuju. Ale byl to přece Petr Fiala spolu s dalšími tehdy opozičními lídry – to oni o tom mluví, 100 miliard, 70 miliard, a nic – kteří před volbami tvrdili, že konsolidují rozpočet bez toho, aby zvyšovali daně a šetřili na lidech. Pokud tedy podle nich dnes žádáme nemožné, tak to byli právě oni, kdo nemožné slibovali, a my nyní pouze chceme, aby plnili vlastní sliby. Namísto toho ale vidíme porušování slibů v přímém přenosu.

A nejsou to jen předvolební sliby, které už neplatí. Vloni v létě ministr financí Stanjura tvrdil, že se důchodci nemusí bát změn mechanismu valorizace důchodů, a chlubil se tím, že to byla právě ODS, konkrétně ministr práce a sociálních věcí, no vidíte, ten myslí na důchodce, Petr Nečas, to je na hlavu, ódéesák myslí na důchodce a KDU-ČSL bojuje proti důchodcům. Svět se zbláznil. Který se zasadil o to, aby k provedení mimořádné valorizace stačilo, když součet meziměsíční inflace překročí 5 %, nikoli původních 10. Rovněž premiér Fiala ještě

v listopadu loňského roku opakovaně v médiích odmítal, že by kvůli úsporám měla být ohrožena valorizace penzí. Vláda se chlubila zvyšováním důchodů mimořádnou valorizací, která – cituji: Pomůže všem seniorům, které trápí vysoké ceny energií, rostoucí inflace a zvyšující se ceny pohonných hmot, vysvětloval předseda vlády. Proto předseda vlády vzal důchodcům slevu na jízdné. Hned 1. června 2022. Protože Babiš, jasně... Stáří nesmí být obdobím nejistoty a obav. To je heslo z facebookové stránky Petra Fialy. Dnes je všechno jinak. Dnes právě tato vláda, asociální vláda, dostala seniory do období nejistoty a obav.

Vláda se často vymlouvá na předem neočekávané okolnosti, které maří jejich plány. Nejčastěji je to válka na Ukrajině. Skokový lednový nárůst inflace ale očekávali všichni ekonomové. Zrychlení inflace ve srovnání s prosincem predikovala i Česká národní banka. Jediný, kdo s ní nepočítal, byl ministr financí při předložení státního rozpočtu na letošní rok, který na mimořádnou valorizaci nevyčlenil ani korunu. Ale ty peníze našel. To je ministr skvělý. Přitom bylo předem jasné, že minimálně jedna valorizace důchodů bude letos nutná. Nechtejte nám nyní proto tvrdit, že se stalo něco, co nebylo možné předjímat. Můžeme namítnat, že předvídat máme notorické neplnění slibů vládní koalice. Ano, za 430 dní vlády ani jednou nesplnili nic. A i to ale mělo určité meze až dosud. Nyní jsou překročeny všechny dosud představitelné hranice. Nejde jen o to, že vláda snižuje valorizaci důchodů ve chvíli, kdy na řadu lidí doléhá existenční krize a vážné finanční problémy v důsledku drahých energií, potravin, nájmů a celkově bydlení, ale také o to, že tak činí v rozporu s ústavními právy.

Vládní návrh na omezení valorizace důchodů odnímá důchodcům již nabytá práva a tím je porušeno jejich garantované základní právo na ochranu legitimního očekávání. Řada důchodců již počítala se zvýšeným důchodem na úhradu zvýšeného nájemného, ke kterému dochází automaticky na základě inflačních doložek v nájemních smlouvách po Novém roce. Nyní na to nebudou mít.

Vláda opakuje mantru, že penze rostou nebývalým způsobem. Už ale zapomíná dodat, že nebývale rostou i životní náklady. A znova jsme u inflace a znova jsme u toho, že jsou neschopní inflaci srazit, protože nechtejí.

Vláda naprostě nesystémově, zpětně a protiústavně upravuje valorizační rámec, jak ostatně upozorňují i vládě naklonění právníci a ekonomové, a že jich je tedy. Předložený návrh je proto pro nás zcela neakceptovatelný, protože o peníze obíráte ty nejzranitelnější, naše seniory, rodiče, prarodiče, a pošlapáváte přitom jejich základní práva. Vláda se chová k seniorům podobně jako neblaze proslulí takzvaní šmejdi. – Ted' jsem si vzpomněl na toho europoslance, jak se jmenuje, ten pro ně dělal a stále žvaní v médiích. Nebudu to komentovat radši dál. – Po těch jim alespoň zůstaly předražené deky a hrnce, ale po této vládě českým seniorům bohužel nezůstane vůbec nic. Možná ještě hůř na tom budou příští důchodci, a tím mám na mysli moji generaci. Já jsem se narodila v roce 1989, říká Monika Oborná, a většina mých přátel a spolužáků jsou porevoluční generací. Nyní přichází ministr Jurečka s plánem, ministr sociálních věcí, že naše generace půjde do penze v 68. Umíte si to představit? Já tedy ne, říká Monika Oborná. – Mně je tedy 68, ale já jsem... nic. (Pobavení a smích v sále.) Dneska jsem četl, že jsem 90 % politik dokonce. – Takže bych vás na tomto místě chtěla požádat, říká Monika Oborná, až příště půjdete k volbám a budete svým hlasem rozhodovat o naší budoucnosti, o budoucnosti naší generace, tak si na to vzpomeňte. – To žádáte vládu, jo? Nebo občany? (Odpověď z pléna.) Politiky. Voliče. Voliče. No ale voliči koukají na tu Českou televizi a ta další provládní média, tak vždycky zapomenou.

Tak si na to vzpomeňte. Podle premiéra Fialy se sice o navýšení věku odchodu do důchodu jedná. Zase, pan Jurečka spekuloval, to bylo neuvěřitelné, o odchodu v 68, ale že už to nechá na tu příští vládu. Rozumíte tomu? Tomu nerozumím. A co Řecko? Tam mají 62, ne? A jsou v pohodě. Evropa je v pohodě. Podle premiéra Fialy se sice o navýšení věku odchodu do důchodu jedná, zatím jde pouze o návrhy. Změnu důchodu prý vláda představí v dubnu. Řekl i rok? V dubnu 2023, říká pan premiér. Je nutné si ale říct, že ještě minulý rok ten samý premiér Petr Fiala tvrdil, že vláda ve svém volebním období nebude zvyšovat věk odchodu do důchodu

– ano, to myslím řekl v listopadu v provládním Blesku – odchodu do důchodu, není pro to prý důvod, říkal. Po třech měsících je to zcela nezbytné. Co se změnilo? Kde se stala chyba? Nic se nezměnilo. ODS vždycky před volbami slibovala a po volbách to bylo jinak.

Stárneme snad letos rychleji? Spletl se někdo v desetinné čárce? Nebo je to tím, že letos už nejsou žádné volby? Nevíme. Je sice pravda, že pravděpodobnost dožití pomalu roste, období života ve vyšším věku si však řada lidí neužívá v dobrém zdravotním stavu. Je proto iluze, že by většina lidí byla ve věku 68 let schopna vykonávat byť i jen profese se střední záteží, natožpak profese fyzicky či psychicky náročné. Tak to nevím, jestli to mám brát osobně, ale dobrý. Psychicky náročné. Ne, dobrý, omlouvám se. Ne, my jsme měli přeče, a já doufám, a také to tak dopadlo, že záchranáři, prosadili jsme to tu, že půjdou do důchodu dřív, ne? Je to tak, pokud si pamatuji. Tak si myslím, že ty profese, ano, my jsme se bohužel tehdy nedomluvili mezi MPSV a zdravotnictvím a pan ministr Válek teď říkal, že to je skandální, to měl zase rozhovor, samý Babiš, že vlastně on teď to propojí, pana Jurečku a jeho, a že to tedy bude fungovat perfektně. Logicky tyhle dva rezorty měly zůstat tak, jak je naši předkové postavili. Tam je dokonce teď ještě chodba mezi těmi budovami, ne?, za první republiky. To mělo být spolu. No tak ale tím, že máme ty koalice, tak samozřejmě... ale možná, že se jim to povede.

Naděje dožití je statistický údaj, který nic nevypovídá o kvalitě života. Prodlužování věku ve skutečnosti představuje spíše budoucí zátež pro zdravotní a sociální systém než zdroj přímo od pracujících pro důchodový systém. Namísto propočítávání statisticky přesných, avšak ve výsledku zcela zavádějících čísel se musíme soustředit na růst produktivity a bohatství společnosti, která umožňuje, aby méně pracujících uživilo více důchodců. Spíše než plošné prodlužování věku odchodu do důchodu by vláda měla hledat způsoby, já si myslím, jak ho zkracovat, jak lidi motivovat, aby sami podle svých možností odchod do důchodu odkládali. Ale to je samozřejmě na lidech. A ti, kteří těžce pracovali, tak mají na to nárok. Nic takového však doposud ve vládních návrzích nezaznívá. Namísto toho jen škrty a strašení lidí, že do práce budou chodit tak dlouho, dokud se udrží na nohou, říká Monika Oborná.

A tady je další – pan Tomáš Helebrant, kterému také bylo upřeno právo, ústavní právo, promluvit. To říká Tomáš Helebrant.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, na dnešní schůzi jsme se již zabývali stavem legislativní nouze, respektive tím, zdali jej Sněmovna prodlouží, nebo zruší jeho trvání. To už máme za sebou, ale pojďme si k tomu důležité věci zopakovat. Tato vláda je u moci již déle než rok a na určité ohýbání zákonů, podrazy a na neférové jednání jsme si už bohužel tak trochu zvykli. Nicméně to, co předvedla v posledních týdnech předsedkyně Sněmovny a vládní TOP 09 paní Pekarová Adamová, říká pan Helebrant, to už vskutku překračuje všechny meze nejen základů slušného a férového jednání, ale podle názoru předních ústavních právníků i meze zákonů.

Ústavní právník Marek Antoš na svém účtu na sociální síti Twitter uvedl v návaznosti na vyhlášení stavu legislativní nouze následující: Podle čl. 6 ústavy vycházejí politická rozhodnutí z vůle většiny vyjádřené svobodným hlasováním, rozhodování většiny dbá ochrany menšin, tři tečky. Stav legislativní nouze je však podle zákona o JŘ PSP možné vyhlásit jen za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Případ, kdy vláda včas nereagovala na vývoj, který byl známý po řadu měsíců, se teď na poslední chvíli snaží prosadit změnu zákona a bojí se obstrukcí opozice, rozhodně nelze považovat za mimořádné okolnosti.

Je dobré si připomenout, že velmi podobnou situaci jsme už jednou zažili. V roce 2010 vláda chtěla snížit podporu u stavebního spoření, ale bála se, že by ji to poškodilo v podzimních volbách do Senátu a do zastupitelstev obcí. Proto návrh předložila až těsně po volbách, zároveň ale potřebovala, aby se jeho schválení stihlo do konce roku. Opozice hrozila obstrukcí, proto vláda požádala o vyhlášení stavu legislativní nouze a zákon prosadila. Opoziční poslanci se

proto obrátili na Ústavní soud a ten dospěl k závěru, že zákon nebyl přijat řádným způsobem, a proto ho zrušil jako protiústavní.

Od tehdejší situace se ta dnešní liší jen v jediném. Tehdy ještě nešlo o jasnou otázku, zatímco dnes už máme rozhodnutí Ústavního soudu k dispozici. Pan Antoš tady zmiňuje závěr pléna Ústavního soudu, v němž najdeme stěžejní právní větu: Vyhlášení stavu legislativní nouze a projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání zásadním způsobem mění strukturu zákonodárného procesu a omezuje jeho podstatu na samotné vyslovení souhlasu nebo nesouhlasu. Tento postup lze akceptovat jen jako výjimku z pravidla, a to za předpokladu zvlášť závažných důvodů, kdy zájem na bezprostředním přijetí zákona v kontextu konkrétních okolností převáží nad obecnými požadavky, které ve vztahu k zákonodárnému procesu vyplývají z ústavního pořádku. Jak již bylo zdůrazněno orgánem primárně příslušným k posouzení, zda se o takovou situaci jedná, je vláda a posléze Poslanecká sněmovna, nikoliv Ústavní soud. Nelze však akceptovat využití tohoto mimořádného institutu jako běžného nástroje k omezení zákonodárné procedury parlamentní většinou, kdykoliv opozice vysloví nesouhlasný postoj k návrhu zákona a k zabránění nebo oddálení jeho přijetí využije jednacím rádem stanovené prostředky.

Dnes se nacházíme přesně v této situaci. Vláda se zde snaží prosadit sníženou valorizaci důchodů, což je pro nás, hnutí ANO, nepřijatelné. Naše hnutí si vždy zakládalo na solidárním přístupu k těm nejzranitelnějším, logicky bráníme přijetí takového zákona, protože důchodci byli vždy naši prioritou. Ale naši prioritou byli všichni občané této země. Proto jsme catch-all party, strana, hnutí pro všechny, pro všechny občany. Nelze tedy tolerovat to, že si vláda zbůhdarma používá stav legislativní nouze jako nástroj pro to, aby doslova na sílu a v rozporu s judikaturou Ústavního soudu protlačila naprosto asociální návrh zákona, jímž fakticky ozebračí důchodce.

Pro vyhlášení stavu legislativní nouze je potřeba závažných důvodů. A v této chvíli a v této situaci je odůvodnění možnost vzniku mimořádných hospodářských škod. Neskutečné. Takový důvod sám o sobě jednoduše nemůže obstát. To je jasné, protože žádné škody nejsou.

Autoři komentáře k zákonu o jednacím rádu Poslanecké sněmovny došli k tomuto závěru: K vyhlášení stavu legislativní nouze z důvodu hrozících značných hospodářských škod je třeba, aby přistoupila závažnost poměřená v návaznosti na ústavní zákon o bezpečnosti. Je třeba, aby zároveň byla zásadním způsobem ohrožena bezpečnost státu či byla ohrožena práva a svobody občanů. To platí zejména pro situace, kdy rozhodnutí o použití stavu legislativní nouze nebylo dosaženo konsenzuálně či alespoň většinou nezbytnou k přijetí ústavního zákona. Práva a svobody občanů v tomto případě vskutku ohrožena, jsou. Velmi ironicky je však ohrozuje sama vláda tím, kdy se snaží okrást za bílého dne seniory, a tím pádem ohrozuje například ústavně garantované právo lidské důstojnosti.

Citací ze sociální sítě Twitter jsem svůj proslov začal – říká pan Helebrant – a dovolte mi, abych citací z této sítě také jeho část věnující se rozhodnutí, zda legislativní nouzi podpořit, nebo ne, ukončil. Vrátíme se o nějaký ten pátek nazpět, konkrétně do listopadu 2021, kdy nově zvolená předsedkyně Sněmovny paní Pekarová Adamová žádala po minulé vládě lepší zdůvodnění pro vyhlášení stavu legislativní nouze. Když si tehdejší ministryně Maláčová dovolila polemizovat o tom, že zdůvodnění samozřejmě přijde, ale situace, kdy přibývá přes 20 000 nakažených covidem denně, je zdůvodněním samo o sobě, odpověděla jí paní předsedkyně takto: "Vážená paní Maláčová, opravdu se domnívám, že zdůvodnění nutné je. Nechci pokračovat v trendu nastoleném současnou vládou, kdy bylo právo obcházeno a zároveň s tím nález Ústavního soudu, který podmínky vyhlášení legislativní nouze jasně vymezil. Pro mě není právní stát jen slovo." Tak super. Zejména při čtení těch posledních dvou vět jsem si vzpomněl na název písničky amerického skladatele Boba Dylana, který do češtiny přezpívali Golden Kids. Název té písničky zní Časy se mění. A mně nezbývá než konstatovat, říká pan Helebrant, že zatímco ještě před rokem a půl paní předsedkyně ctila nález Ústavního soudu, dnes tomu tak již z nějakých důvodů není. Mám ale pro paní předsedkyni a celou vládu dobrou

zprávu, říká pan Helebrant. Pokud dnes budete pokračovat stejným krokem, tak vězte tomu, že vám Ústavní soud připraví judikát nový, lepší, ale se stejným výsledkem. – No to bych si nebyl jist, když tady pan Haas nám říká, jak to bude na tom Ústavním soudu, on to ví dopředu. – Takové jednání vám totiž nemůže projít. – No tak uvidíme, doufejme.

Z těchto důvodů jsme jako hnutí ANO trvání stavu legislativní nouze nepodpořili a nemyslíme si ani, že by existovaly dostatečné podmínky pro projednávání samotného tisku ve zkráceném jednání. Dokonce stejně jako drtivá většina z vás jsem dostal mnoho mailů, říká pan Helebrant, ve kterých si na tento postup vlády občané stěžují. A nebyly to pouze maily od důchodců, jak by si někteří mohli myslet. Takové maily chodily a chodí i od lidí v produktivním věku, neboť i ti jednak cítí, že vláda se snaží poškodit část jejich rodiny, nebo jim jednoduše vadí způsob, jakým vláda jedná.

Například o víkendu mi přišel mail od dámy, která pracuje od mládí již skoro 35 let jako sestřička v nemocnici na chirurgii a urgentním příjmu. Ta mi přímo napsala – cituji: "Vážený pane poslanče, uvedené kroky vlády České republiky zásadně ohrožují důstojný život lidí, kteří celý život pracovali, jejich zdraví, kvalitu života. Prosím vás proto, abyste tyto kroky vlády v rámci legislativního procesu nepodpořil." Možná právě v tuto chvíli poslouchá jednání Poslanecké sněmovny, a vidí tedy, že kroky vlády nejen já, ale celé naše hnutí ANO nepodpoříme. Postavíme se za všechny v minulosti tvrdě pracující lidi, kteří mají zákonný nárok na spravedlivou valorizaci svých důchodů. Postavíme se ale i za všechny členy jejich společných domácností a rodin. Ano, to jsou celé rodiny. Celé rodiny, protože tento vládní nápad škodí všem. Pro projednávání tohoto tisku ve zkráceném jednání nejsou dostatečně silné důvody. Je za tím pouze neschopnost vlády řešit důležité věci hned, což je vlastnost, která jí chybí už od začátku jejího mandátu, a chystá se tak pokračovat i nadále. Opět sledujeme stoosmičkovou kavalerii, jak útokem zadupe vše, co jí stojí v cestě. Bohužel včetně skutečné demokracie i Ústavy České republiky. Hnutí ANO nepodpoří projednávání tohoto tisku ve zkráceném jednání, říká pan Helebrant a děkuje.

A pan Helebrant pokračuje a říká: Hnutí ANO nepodpořilo trvání stavu legislativní nouze ani projednávání tohoto tisku ve zkráceném jednání. Hnutí ANO pochopitelně nepodpoří ani snahu této vlády obrat české důchodce o tisícikorunu měsíčně, tento rok je to 7 000 korun v průměru, které jim mimochodem již ze zákona naleží. Všichni jsme dostali spoustu mailů od lidí, kterým se tato snaha nelibí. Bylo jich opravdu velké množství. Vláda se stále tváří, že ani netuší, jak velkou sekuru mezi společnost zatnula už jen tímto svým návrhem a především hlavně tím způsobem, jak se ji snaží prosadit.

Ve zprávách od občanů se velmi často opakuje – cituji: "Vážený pane poslanče, uvedené kroky vlády České republiky zásadně ohrožují důstojný život lidí, kteří celý život pracovali, jejich zdraví i kvalitu života. Ve vážném ohrožení je také sociální smír." A je tomu skutečně tak. Sociální smír již vláda narušila a někteří poslanci svým způsobem na sociálních sítích zacházejí ještě dále, když otevřeně staví mladé proti starým. Přitom je potřeba hledat jiná řešení zajištění udržitelnosti důchodového systému než pouze snižovat výši důchodu či zvyšovat věk odchodu do důchodu. Vláda by se měla zaměřit hlavně na hledání dalších zdrojů financování důchodového systému, které nepůjdou z kapes zaměstnanců.

V poště nám neskončily jen maily od občanů samotných, ale hodně jich přišlo i od různých zaměstnaneckých organizací a odborových svazů. Všichni se shodují na tom, že tohle je špatně. Vždyť v minulých dnech jsme si mohli v médiích přečíst, že pochybnosti o vašem návrhu na ponížení valorizace má i řada koaličních senátorů. A dokonce i zvolený prezident Petr Pavel, říká pan Helebrant, se na tiskové konferenci vyjádřil, že jako občan ty pochybnosti má. No, tak fajn, tak doufejme, že pan prezident, když už bude definitivně prezidentem, se vyjádří jako občan a zamázne to. A Ústavní soud to nemusí řešit. Nebo pan Fiala ještě možná si to rozmyslí, ale zatím to tak nevypadá.

Zásadní pochybnosti se opakují. Jsou to především ty o nevhodném využití stavu legislativní nouze a retroaktivitě. Opravdu má pětikoaliční většina v Poslanecké sněmovně zapotřebí jít takto hlavou proti všem? Obzvláště tehdy, když pan ministr financí Stanjura v televizní debatě řekne, že – volně cituji – "když to neprojde, tak si s tím rozpočet poradí"? No tak super. Říká pan Helebrant.

A co říká pan David Štolpa?

Rád bych se vyjádřil k projednávanému sněmovnímu tisku 392, tedy k vládní novele zákona o důchodovém pojistění. Celá podstata této novely je vlastně jednoduchá a přesně v duchu chování a vládnutí vlády Petra Fialy nesystémová, necitlivá a asociální. V době trvající bezprecedentně vysoké inflace by se totiž měla dle této novely zásluhová procentní část penzí kvůli inflaci zvýšit o 2,3 % a k tomu všem ještě o 400 korun. Průměrná starobní penze by se tak zvedla podle podkladů zákona o 760 korun místo 1 770 korun, o které by vzrostla podle nynějších pravidel. Vláda tak chce na každém seniorovi v České republice ušetřit 1 000 korun měsíčně. Takže 7 000 tento rok a příští rok 12 000 a tak dále. A já jen připomínám, že penzi od České správy sociálního zabezpečení pobíralo na konci minulého roku přes 2,84 milionu lidí, z nichž 2,37 milionu mělo důchod starobní.

Obecně inflace znamená všeobecný růst cenové hladiny v čase. Statistické vyjadřování inflace vychází z měření čistých cenových změn pomocí indexu spotřebitelských cen. Cenové indexy poměřují úroveň cen vybraného koše zhruba 450 reprezentativních výrobků a služeb ve dvou srovnávacích obdobích, přičemž váha, která je jednotlivým cenovým reprezentantům ve spotřebním koši přisouzena, odpovídá podílu daného druhu spotřeby, který zastupuje na celkové spotřebě domácností. V roce 2023 i 2022 inflace je dynamizovaná především cenami energií, bydlení, voda, energie, plyn a potravin. Růst těchto položek však více dopadá na nízkopříjmové domácnosti. Domácnosti důchodců jsou ve své podstatě nízkopříjmové, byť po valorizaci mají mít poměr k průměrné mzدě na úrovni poloviny průměrné mzdy. Je tedy zřejmé, že současná inflace nejvíce zasáhla ty nejchudší domácnosti, právě jim nejvíce vzrostly životní náklady, tedy dost často také právě seniory. Obyvatelé s vyššími příjmy mají navíc více možností, jak následky inflace krotit. Ale ten recept je jednoduchý: 1 500 megawattů vykoupí ČEZ, a hned! Svoje tu valnou hromadu, pane premiére, nic vás to nebude stát. Nevím, proč nechcete být úspěšný.

Průměrný index spotřebitelských cen je pro rok 2022 u domácnosti celkem ve výši 115,1, to znamená 15,1 plus, pro domácnosti seniorů je to 15,6. Je zřejmé, že rozdíl mezi indexem spotřebitelských cen domácností celkem a indexem spotřebitelských cen domácností seniorů se v čase výrazně zvyšuje, tj. důchodcovská inflace v čase více roste. Právě osamělí seniori již nemají moc kde šetřit. Velkou část výdajů dají za základní potraviny, za bydlení, energie, navíc na tom bývají špatně i s úsporami, a není tedy prostor, aby sáhli do našetřených úspor. Vláda si tedy bere bezmála 3 miliony seniorů jako rukojmí svojí neschopnosti, letargií a bohorovnosti.

Odborníci už v minulém roce upozorňovali Ministerstvo práce a sociálních věcí, potažmo vládu, že kvůli inflaci bude nutné přistoupit k mimořádné valorizaci. Dělo se něco? Ne. Vláda, jak je jejím zvykem a hlavním charakteristickým znakem, nedělala opět vůbec nic. Myslím si, že se čekalo, až skončí celá ta vysilující série voleb. A teprve potom chtěli říct lidem pravdu, že důchodci, kteří se legitimně těší na více než patnáct stovek, pak jich nakonec dostanou jen pár, říká třeba ekonom a komentátor Aktuálně David Klimeš. Ano, je to tak, vláda to říká. – Teda tady pan David Štolpa to cituje. – Ano, je to tak. Vláda Petra Fialy hodila přes palubu všechny seniory jen proto, aby dostala na Hrad svého vládního kandidáta. Až se jí to podařilo. Je čas postavit občany před realitu a vlastně hotovou věc.

Současná vláda z opozice tolík let křičela, jak všechno zvládne lépe. Radila, poučovala a kádrovala, až tedy dostala sama možnost vládnout. – Jo, to říkali před volbami, všechno umí, všechno bude super. – A jen dosud zmíněné ukazuje, jak jasně selhala. Přesně jak v tomto případě její neschopnost odnáší ti nejpotebnější a není divu, že tolík médií milovaná vláda

ztrácí podporu a důvěru občanů. No, tak média se stále snaží ji vykreslovat. Ne? Aktuálně. To jsou bakalovci, nám tady stále říkají, jak bylo úspěšné to předsednictví... Jo, nepřišlo ani euro. A zelené peklo. To je ten úspěch. Nic z toho nevypadlo.

Abych mluvil konkrétně, říká pan Štolpa, vypůjčím si pár mediálních titulků: Vládě Petra Fialy důvěruje jen 28 % obyvatel České republiky, zjistilo to Centrum pro výzkum veřejného mínění, psal Český rozhlas loni v červenci. Vládě Petra Fialy nedůvěruje 55 % Čechů, českých občanů. Lidem nejvíce vadí rostoucí ceny energií, hlásí titulek Hospodářských novin z loňského září. V červenci jsme se mohli na Seznam Zprávách dočít, že 84 % lidí tvrdí, že se vláda dostatečně nesnaží, aby zabránila výraznému nárůstu chudoby v České republice. A na konci srpna této vlády nedůvěrovalo 84 % občanů. To říká pan Štolpa. Tak to jen v kostce.

A proč by měl této vládě někdo důvěrovat? Tato vláda se neslavně zapíše do historie jako vláda, která přihlížela nejvyššímu zchudnutí obyvatel za posledních dvacet let a nic proti nedělala, jen vysílala signály, radila lidem nosit svetry a vlastně celou jejich situaci bagatelizovala.

Také na seniory samozřejmě vysoké ceny energií výrazně dopadají a seniori nemají zároveň možnost jít si o víkendu někam přivydělat. Ačkoliv si to zřejmě vláda prostřednictvím svých představ o pozdějším věku odchodu do důchodu myslí.

Nikoho zřejmě už nepřekvapí, že si tato vláda připsala řadu prvenství, respektive vláda zařídila prvenství nám všem. Takže ve výčtu: První místo za největší pokles reálné mzdy lidí v zemích OECD. První místo za nejvyšší meziroční růst cen elektřiny ve všech zemích EU. První místo za nejvyšší ceny elektřiny v EU vyjádřeno kupní silou obyvatel. První místo za nejvyšší cenu elektřiny v EU vyjádřeno kupní silou obyvatel. – To tady má dvakrát.

Současná vláda za dobu svého nevládnutí jasně ukázala, že neumí hospodařit s penězi občanů, daňových poplatníků a jen za loňský a letošní rok zadluží nás všechny o 600 miliard, respektive si to vláda jen myslí nebo v to spíš doufá. Každý expert na veřejné finance vám řekne, že letošní plánovaný schodek rozpočtu je nereálný a hodně na vodě. To všechno za situace, kdy díky inflaci, kterou vláda navíc neřeší, si na příjmech rozpočtu polepšila o 137 miliard minulý rok navíc. Kde jsou ty úspory? Kde jsou desítky miliard korun úspor – říká pan Štolpa – kterými vládní strany mávaly před volbami? Já nikde žádné úspory vlády nevidím, ale co vidím dnes, tak snahu vlády naprosto asociálně sebrat seniorům peníze, na které mají dle zákona nárok, sebrat jim peníze, které v dnešní době a kvůli neschopnosti této vlády senioři potřebují pro zajištění alespoň základních potřeb.

A pan Štolpa tady pokračuje: Na dnešní mimořádné 55. schůzi máme jednat o vládním návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, jinými slovy zde dnes máme jednat o podobě a výši důchodu pro naše seniory do budoucna. Než se ale dostanu k samotné problematice důchodů, chtěl bych nejprve vystoupit k samotné proceduře sny o projednání této novely ze strany vlády a zde prostřednictvím vládní většiny, tedy o projednání tohoto zákona ve stavu legislativní nouze, což je jen další faul této vlády. Faul na nás právní systém, faul na důvěryhodnost ve státní orgány a ve výsledku také samozřejmě faul na občany, respektive v tomhle případě na seniory.

Jen připomínám, že vláda údajně nechce riskovat, že by nestihla tady ve Sněmovně schválit snížení valorizace důchodů. Sáhla tedy proto k vyhlášení stavu legislativní nouze. Novela zákona by se tak mohla projednat ve zrychleném modu a hlavně s omezením vystupování zákonodárců, zejména samozřejmě nás opozičních. Stav legislativní nouze vyhlásila předsedkyně Sněmovny Markéta Pekarová Adamová, která ani ne rok a půl zpět, tedy v listopadu 2021, tehdy z opoziční pozice vyhlášení stavu legislativní nouze kritizovala a hlasitě žádala jeho zdůvodnění. Na svůj Twitter tehdy napsala – cituji: "Nechci pokračovat v trendu nastoleném současnou vládou, kdy bylo právo obcházeno a zároveň s tím nález Ústavního soudu, který podmínky vyhlášení legislativní nouze jasně vymezil. Pro mě není

právní stát jen slovo." Jak vidno, za těch ani ne patnáct měsíců už pro paní předsedkyni právní stát je jen prázdné slovo, říká pan Štolpa.

Ona totiž dnes tak vládu děsící povinná valorizace důchodů nespadla z nebe. To není novinka z posledních dnů. Vláda o ní věděla, měla celou situaci řešit podstatně dříve, a stejně jako se vláda neobtěžovala a dodnes neobtěžuje s řešením té prvotní příčiny, tedy enormně vysoké inflace v Česku, neobtěžovala se ani s tím, že ruku v ruce s tímto hospodářským jevem přijde tlak na výraznější povinnou valorizaci důchodů. A teď chce stav legislativní nouze použít jako alibistickou záchrannou brzdu. Ale naše země nepotřebuje vládu alibistů, potřebuje vládu, která má řízení země pod kontrolou.

A ještě připomínám, že Ústavní soud se již v roce 2011 zabýval oprávněností vyhlášení stavu legislativní nouze a dospěl k závěru, že stav legislativní nouze a zkrácené jednání mají bránit ohrožení základních práv a svobod občanů, ohrožení bezpečnosti státu nebo značným hospodářským škodám. Ano, správně. Ani jednu z těch podmínek současné téma valorizace důchodů nesplňuje. Nebo snad valorizace důchodů ohrožuje bezpečnost našeho státu? Samozřejmě že neohrožuje. Nemá ani smysl se bavit o tom, že značnou hospodářskou škodou je, pokud stát vyplatí seniorům peníze, které jim ze zákona vyplatit má. Tento argument prostě pokulhává. Ústavní právník Marek Antoš se k této tematice vyjádřil jasně, totiž že případ, kdy vláda včas nereagovala na vývoj, který byl známý po řadu měsíců, a teď se na poslední chvíli, nebo možná i dokonce později snaží prosadit změnu zákona a bojí se obstrukci opozice, rozhodně nelze považovat za mimořádné okolnosti.

Je dobré si připomenout, že velmi podobnou situaci jsme už jednou zažili. V roce 2010 vláda chtěla snížit podporu stavebního spoření, ale bála se, že by ji to poškodilo v podzimních volbách do Senátu a zastupitelstev obcí. Od tehdejší situace se ta dnešní liší jen v jediném: tehdy ještě nešlo o jasnou otázku, zatímco dnes máme už rozhodnutí Ústavního soudu.

Když vláda o inflaci věděla celý loňský rok, její výši ve druhé polovině roku 2022 a v lednu 2023 nelze až v únoru 2023 označit inflaci za mimořádnou a neočekávanou. Také podle ústavního expertsa Zdeňka Koudelky jde o zneužití nástroje stavu legislativní nouze. Vyhlášení stavu legislativní nouze hodnotím jako nepřípadné, protože je určen k věcem, které přijdou náhle, například přijdou povodně a bude nutné urychleně řešit jejich důsledky. Jenže skutečnost, že tu máme rekordní inflaci a že platí určité ustanovení v zákoně o valorizaci penzí, věděla přece vláda celý rok a mohla již v září nebo v říjnu přijít v normálním legislativním procesu s nějakým řešením, upozorňuje docent Koudelka.

Aby toho nebylo málo, vládní pětikoalice je opět rozdělena ve svém postoji a už teď se objevuje riziko, že novela tohoto zákona schválená ve stavu legislativní nouze neprojde Senátem – tak to nevím, kde na to přišel kolega, myslím, že Senát v tom má jasno, to je ta součást nové totality, kde má vládní pětikoalice většinu. Je to protiústavní hned ve dvou rovinách. Vedle legislativní nouze je to i retroaktivita. Podmínky pro mimořádnou valorizaci se naplnily již k 31. lednu, uvedl senátor Michael Canov ze STAN. A také například on připomíná, že současná situace není ani mimořádná, o mimořádné valorizaci se totiž vědělo dopředu. Budeme o tom jednat, až to k nám dorazí. Odmítal také předseda Senátu Miloš Vystrčil z ODS říct, jestli by vládní senátoři předlohu automaticky podpořili. On sám prý z chystané procedury radost nemá. No prosím, tady je taky naděje.

Tak tedy znovu. Ona ta situace s mimořádnou valorizací důchodů není nic nového a nic neočekávatelného. Vláda o ní věděla a měla celou situaci řešit podstatně dříve. Ale stejně jako se vláda neobtěžovala a dodnes neobtěžuje s řešením té prvotní příčiny, tedy enormně vysoké inflace v Česku, neobtěžovala se ani s tím, že ruku v ruce s tímto hospodářským jevem přijde tlak na výraznější povinnou valorizaci důchodů. A teď chce stav legislativní nouze použít jako alibistickou záchrannou brzdu. Ale naše země nepotřebuje vládu alibistů. Potřebuje vládu, která má řízení země pod kontrolou. Když vláda o inflaci věděla celý loňský rok, její výši ve druhé

polovině roku 2022 a v lednu 2023 nelze ji až v únoru 2023 označit za mimořádnou a neočekávanou.

Ještě bych se zastavil u víkendových vyjádření ministra financí Stanjury. Tak předně považuji za krajně nezodpovědný jeho výrok v nedělních Otázkách Václava Moravce, že je za něj naprosto v pořádku jako ministra financí, když se 20 miliard mandatorních výdajů nenapiše do státního rozpočtu a pak si s tím poradíme. – No, prosím. To je prostě neuvěřitelné vyjádření jakékoliv ministra, natož ministra financí. Asi má nějaké tajné fondy. Podrývá totiž nejen udržitelnost státního rozpočtu, ale hlavně jeho věrohodnost. No a protože se víkend panu ministrovi Stanjurovi moc nepovedl, ale on byl spokojenej, ještě bych se rád zastavil u jeho vyjádření na serveru Novinky. Pan ministr se údajně nechal slyšet, že do letošního rozpočtu se vejde valorizace důchodů, i pokud vládní koalici neprojde dnešní návrh na jeho snížení. Tak já tomu opravdu nerozumím, říká pan David Štolpa.

No, takže já myslím, že ta situace je jasná. Je to protiústavní, peníze jsou, výhledy pana Jurečky, že ušetří někde, je nesmysl. Výhled je do 2025, sami nevědí, co bude 2023, takže my můžeme jenom doufat – a uvidíme, kdy nás teda zaříznou dnes, a možná že ne, ale asi jo – že ten Senát a hlavně pan prezident, to bude klíčové pro něj, nakonec pochopí, že je to směšné, je to skandální mluvit o tom, že naši důchodci způsobují nějaké škody. Vybudovali tuto zemi, naši krásnou zemi, a bohužel tahle vláda ji devastuje.

Takže hnutí ANO bude nadále bojovat za naše důchodce. Uděláme všechno pro to, aby zkrátka tohle nenastalo, protože pro vládu jsou to drobné, ale pro důchodce jsou to důležité peníze. Takže tímto zatím končím svůj příspěvek. Děkuju. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji za váš příspěvek a eviduji jednu faktickou poznámku, se kterou je přihlášená paní poslankyně Olga Richterová. A Marian Jurečka.

Já nejprve přečtu omluvy. Dnes od 11 do 12 hodin z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Igor Hendrych, od 12.15 do 13.30 z rodinných důvodů pan poslanec Ondřej Lochman a dále od 13 do 18 hodin z osobních důvodů Jan Richter a dále od 10 do 13 hodin z pracovních důvodů pan ministr Vlastimil Válek.

Paní poslankyni Richterovou zde nevidím, v tom případě poprosím pana ministra práce a sociálních věcí o jeho faktickou poznámku. Prosím.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Já bych poprosil, aby pan poslanec Andrej Babiš ještě neodcházel. On vždycky tady přijde, řekne tři čtyři hodiny projev, který otočí šestkrát, sedmkrát ta téma, pak odejde domů, tam se vyspí, nechá tady i své kolegyně a kolegy, kteří tady drží celou tu noční službu, a zase se vrátí. Já jsem tady celou dobu ve Sněmovně, pokud nejsem tady v sále, tak jsem tady třeba ve Státních aktech, takže já jsem poslouchal ten jeho recyklující se projev tento týden už asi počtvrté.

Já bych mu chtěl říct, že toto je něco, co by měl on znát jako bývalý ministr financí, jako premiér. To jsou veřejně dostupná data o tom, jak se bude vyvíjet důchodový účet v České republice, to znamená, jak se budou vyvíjet výdaje, které nebudou kryty, odvody na sociální pojištění. Je to predikce, která je poměrně přesná. Myslím si, že každý, kdo byl i s jeho kolegy na kolegiu ve vládě, tak s těmi daty přišel do kontaktu.

A když to řeknu úplně jednoduše, tak už teď v roce 2023 se dostane ten deficit pod minus 1 % HDP, což je částka, která je někde okolo 80 miliard korun, a zhruba v roce 2050 se bude dostávat už pod minus 5 %, pokud nic neuděláme. A logicky – včera jsem to vysvětloval, mě moc mrzí, že on tady nebyl, nebyl tady včera někdy kolem té jedenácté hodiny, kdy jsem měl poměrně jasné odůvodnění, pak jsem to odůvodnění měl znovu ve večerním čase, kdy jsme už opravdu začali projednávat tento konkrétní bod, tak jsem znovu vysvětloval, jak je to s tím

dopadem na státní rozpočet v letošním roce, jak je to s tím dopadem na státní rozpočet v roce příštím a jak je to s těmi zhruba výhledy na těch deset let. Popsal jsem to tady. Tak možná poprosím, já mám jenom teď faktickou, tak jenom chci říct, že kdyby si on nebo asistenti mu vytáhli třeba i stenozáznam, ten můj, tak to tam najde velmi dobře odůvodněné. A bude super, když bude tady celou dobu s námi společně solidární. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Naskákala řada faktických poznámek. První vystoupí paní poslankyně Olga Richterová, potom paní poslankyně Alena Schillerová, paní poslankyně Vildumetzová a další. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, chci ještě připomenout jednu věc. Kvůli takovýmto projevům, projevům, které se donekonečna opakují, tedy nejsme jenom my, nejsou tady jenom ministři, ale jsou tady i úplně všichni zaměstnanci. Chci zdůraznit, že právě tohle jsou už limity demokratického fungování. Projev, v kterém zazní spousta lží, spousta věcí, které jsou v přímém rozporu se skutečností, projev, který má rozdělovat společnost, bohužel, takhle jsem ho vnímala, a úplně opomíjí, že to je volba. Je to volba hnutí ANO a volba SPD, že tady takto budeme. Je to jejich volba, že tady ty desítky a desítky hodin jsou utraceny v takovýchto projevech, kde se vrství nepravdy, polopravdy a úplné lži.

A jenom úplně závěrem chci zdůraznit, já si velice vážím parlamentní demokracie, chápnu, že k ní obstrukce patří, ale je mi fakt líto, že kvůli takovému rozsahu, k jakému se uchýlily ty dvě dnes opoziční strany, opravdu ti zaměstnanci jsou už mnozí úplně na hraně. Mně to prostě příjde, že už to překračuje všechny meze! Děkuji. (Potlesk vládních poslanců.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Také děkuji. Nyní paní poslankyně Alena Schillerová a další.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Paní místopředsedkyně Richterová, prostřednictvím pana místopředsedy, víte, proč je nám líto zaměstnanců? Nám je jich líto, protože vy jste se rozhodli jednat přes noc. My jsme v minulém volebním období, když jste nám obstruovali EET, stavební zákon, zákon o České televizi, mám tady celou tabulku s přesnými dny, tak jsme nikdy přes noc nejednali právě proto, že nám bylo líto těch zaměstnanců. Takže zameňte si za vlastním prahem. Před vlastním prahem, za vlastním také!

Pane ministře, prosím vás, nechte tady toho kádrování, posuzování, kdo kde spal nebo nespal. Já jsem viděla tady prázdné lavice. Včera říkal můj ctěný kolega Radek Vondráček, že Miloš Zeman říkával, mluvil tady k prázdným lavicím, když byl ještě předsedou Poslanecké sněmovny, tak napravo byli, měli jste problém se seběhnout na hlasování o našich procedurálních návrzích. Takže prosím, nechte toho kádrování!

A teď k tomu vašemu grafu. Pokud to nestihnu, přihlásím se znova. Já se jenom zeptám, ten graf prošel nějakou oficiální poradou třeba vedení, byl zpracován odbornými útvary, nebo je to podobná tabulka, jakou si pověsil ministr financí na stránky v pondělí, která byla naprosto v rozporu s oficiální makroekonomickou predikcí Ministerstva financí? A já už jsem si požádala o zdůvodnění, které doufám, že od ministra dostanu. A když tedy ten graf je oficiální a vychází z nějakých věrohodných dat, tak prosím vás, vy jste řekl, to se stane v roce 2050, když se nic do té doby nestane. Ale my jsme vám dali návrh. My jsme vám řekli, stáhněte tady ten paskvil a pojďte jednat o změně valorizace a o dalších krocích k 1. lednu 2024 a samozřejmě i o těch následujících. Takže to se nestalo, tak se potom nedivte!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Mračková Vildumetzová, připraví se paní poslankyně Balaštíková. Prosím.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Vážený pane místopředsedo, kolegyně, kolegové, já bych si dovolila zareagovat na slova pana místopředsedy vlády a ministra práce a sociálních věcí pana Jurečky a chtěla bych se ho zeptat, když tady tedy tak plamenně hovořil a opět znovu si bral do úst pana Andreje Babiše, kde byl po celou dobu jeho projevu? Jestli byl přítomen v sále, jestli tady poslouchal ten projev, že tedy tak pečlivě věděl, co v tom projevu říkal. Moc dobře věděl, že jsem ho dole potkala při obědě, takže nebyl tady prakticky po celou dobu a teď tady v tuto chvíli něco kritizuje.

Zároveň mi dovolte zareagovat na paní Olgu Richterovou, která vždy hájila sociálně slabé, asi i hájí, a dneska jí nevadí, že se tady předložil zákon, který je velmi neférový, dotýká se 2,7 milionu seniorů, té nejzranitelnější skupiny. A my vám pořád opakujeme a vy na to pořád nechcete slyšet: Je velmi nefér toto dělat retroaktivně, toto dělat ne v souladu s ústavou, je to protiústavní. Komu z vás by se líbilo, kdyby vám někdo něco řekl, něco schválil a pak to v polovině měnil? Takže my vám pořád říkáme ano, pojďme to schválit standardní legislativní cestou, pojďme se o tom bavit od 1. ledna 2024, ale není možné tímto způsobem postupovat. A vy nás pořád neslyšíte. Takže my se o to velmi snažíme. Musíte pochopit, že my tady hájíme zájmy těch lidí, bohužel vy jdete úplně opačnou cestou! Děkuji vám.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji i za dodržení času. Jako další vystoupí paní poslankyně Margita Balaštíková, připraví se pan poslanec Karel Havlíček. Prosím.

Poslankyně Margita Balaštíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové. Já bych také prostřednictvím vás, pane předsedající, chtěla vystoupit tady k panu ministru práce a sociálních věcí Jurečkovi. Ona už mi moje kolegyně Alena Schillerová částečně vzala část té mé poznámky, ale chtěla bych vám říct jednu věc. Prosím vás, vy tady ukazujete nějakou tabulku, nikdo na ní nedohlédneme. Vy neumíte predikovat, jaká bude inflace. Když vám to říkají vaše poradní sbory, všichni k tomu spějí, to neumíte, ale predikovat, co bude dělat Andrej Babiš za dva roky, to vám jde. Tak tím jste mě, pane ministře, opravdu pobavil.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Karel Havlíček, připraví se paní poslankyně Zuzana Ožanová. Prosím.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Já bych se ještě jednou chtěl vrátit k tomu, co jsem zde říkal, a ono to navazuje na to, na co reagoval i pan ministr Jurečka. My jsme se potom o tom krátce bavili. Já bych vás poprosil, pane ministře, jestli byste nám mohli říct přesné číslo. Já jsem zde říkal, že u seniorů, kteří žijí sami, nastala situace, že vzrostla jejich příjmová chudoba, a to tak, že v roce 2022 žilo nebo žije samostatně žijících seniorů 43 % v příjmové chudobě. Vy na to máte argument, kterému rozumím, a to je ten, že tito lidé, pokud mají důchod takový, jaký mají, a pochopitelně výdaje, které jsou s tím spojené, s jejich životem, tak že mohou dosáhnout na příspěvek na bydlení. Ale víme, že příspěvek na bydlení se týká přibližně 5 % domácností. Jestliže žije ten důchodce sám, tak je také domácnost. A já bych chtěl slyšet tady odpověď, kolik těch důchodců z těch 43 % dosáhne, jestli to máte třeba kvantifikované v desítkách tisíc, na ten příspěvek na bydlení, protože podle mého názoru v tom je jádro pudla. Tady je ten problém. Toto je nejzranitelnější skupina a já tvrdím, a když tak mi to vyvrátíte, že tito lidé z valné části nedosáhnou na ten příspěvek na bydlení, anebo by na něj možná dosáhli, ale nezažádají si o něj z nějakých důvodů, třeba proto, že je to pro ně náročné, třeba proto, že to je třeba pod jejich úroveň. Těžko říct. Ale toto já považuju za zcela zásadní věc, protože pokud tohle nevyřešíme, tak se podle mého názoru budeme stále točit jako vítr v bedně. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní tedy paní poslankyně Zuzana Ožanová a připraví se pan poslanec Martin Kukla. Prosím.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, mně je teď líto, že tu není místopředsedkyně Olga Richterová, vaším prostřednictvím, pane předsedající. Zhodnotila projev pana Babiše, ale asi ho neposlouchala. Zhodnotila ho, jako Piráti zhodnocují všechny jeho projevy, že je plný polopravd a lží. Kdyby poslouchala, tak to byly naše projevy, které pan předseda četl. To nebyly projevy pana Babiše. To byly naše projevy. Takže vy jste řekli, že všichni poslanci, kteří si doma připravovali projevy a jejichž projevy tady předseda hnutí ANO četl, používají polopravdy a lží! Ne, já si myslím, že prostě nevěděla, o čem mluví, a prostě použila standardní rétoriku Pirátů ke všem projevům předsedy hnutí ANO!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní tady pan poslanec Martin Kukla, připraví se pan poslanec Hubert Lang. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Martin Kukla: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já si s dovolením také prostřednictvím pana předsedajícího dovolím zareagovat na paní poslankyni Richterovou. Já bych jí jenom tady řekl fakta. Ona to asi úplně vůbec nepochopila. My tady hájíme 2,8 milionu lidí, kterým chcete v průměru vzít od léta 1 000 korun měsíčně, to znamená nějakých 7 000 za rok, příští rok už to bude dělat nějakých 15 až 2 tisíc v průměru, tak proto my tady vystupujeme. Dokonce skoro většině mých kolegům a kolegyním jste nedovolili, abychom vystoupili, proto jsme museli zvolit tuto formu, aby to tady za nás přečetl pan předseda. A jestli tady my něco porušujeme? My tady nic neporušujeme. Vždyť si vzpomeňte, já jsem tady před chvílí, nebo před párem hodinami navrhoval, jsme všichni unavení, tato Sněmovna jede bez nějaké delší přestávky přes 70 hodin, pojďme si všichni odpočinout, dejme si 12hodinovou pauzu. A co vy jste udělali? No, zařízli jste to!

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další z přihlášených s faktickou poznámkou je pan poslanec Hubert Lang. Máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Děkuju, pane místopředsedo. Pěkné odpoledne, kolegyně, kolegové. Vidíte, že nám to pěkně jde. Jsme ve čtvrtém dnu, žádný problém není.

Já bych chtěl reagovat taky na paní místopředsedkyni Poslanecké sněmovny paní Olgu Richterovou, na její projev, prostřednictvím pana místopředsedy. Ona se tady rozohnila, vylezla tady na tu židlíčku a prostě jí úplně naběhla žilka, jak tady my obstrukujeme, jak je to hrozné, jak musíme myslet na ty zaměstnance. Ano, my na ně také myslíme. Jak pan náš předseda recykuje neustále podle svých poradců nějaké projevy. Vy jste nás nepustili v obecné rozpravě, abychom mohli vůbec vystoupit, a pan předseda vlastně na sebe vzal to těžké břímě ve svém věku a čte naše projevy, které my bychom si tady normálně odříkali sami, a není to stejně. Každý ten projev je autentický, každý ten projev prostě si ti lidé samostatně připravili a říkají tam ty svoje argumenty, které takto cítí, protože my to takto vidíme. My si říkáme, že to je něco, že z našeho pohledu se tady jedná o nějaké znásilnění demokracie, že se tady jedná o krádež za bílého dne. Já to tady budu pořád opakovat, i když se to někomu nelibí. Z mého pohledu opravdu se dopouštíte na té skupině osob, která se může nejméně bránit, že jim prostě upíráte nějaký zákonný nárok.

Ono, já jsem také z takového kraje, který je na hraně, prostě Plzeň-sever, tam není velká příjmová hladina. Ti lidé tam bydlí na těch vesničkách, a když se mají dostavit někam do práce, tak oni dají spoustu... Anebo ti penzisté už notabene. Není tam pošta, nejsou tam už dneska ani

obchody. Ti lidé mají obrovský problém, zejména když jsou potom v tom starším seniorním věku a prostě jsou třeba sami v té nějaký chaloupce. Není to jednoduché. Jestli je tady nějaká bublina v Praze, kde každé tři minuty přijede tramvaj, tak u nás na tom venkově přijede jeden autobus ráno, jeden autobus večer a to je všechno. A ti lidé, prostě pro ně těch 1 000 korun, o které je okradete, těch 7 000 letos a 12 000 příští rok, tak pro ty lidi je to spousta peněz. Je to na měsíc popelnice, je to otop třeba a tak dál. Proto my tady takto bojujeme, proto my se vždycky recyklujeme. (Předsedající: Čas, pane poslanče!) Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Další je pan poslanec Patrik Nacher.

Poslanec Patrik Nacher: Dámy a pánové, chci reagovat na kolegyni Olgu Richterovou ohledně těch obstrukcí a těchto záležitostí. Já jsem si mezikrát přes noc našel nějaká data, abych vám připomněl, že to nebylo jenom EET, ale že jsou tady některé další normy, a jak dlouho trvalo jejich projednávání v Poslanecké sněmovně.

Takže vládní návrh stavebního zákona – 8 měsíců. A teď tam máte vyjeto, kolikrát se to přerušilo. Vládní návrh zákona o opatřeních přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice – 10 měsíců. Vládní návrh k evidenci tržeb – 12 měsíců. A teď tam vždycky vidíte, kolikrát je to přerušeno. Proč to říkám? Říkám to proto, že vlastně tehdejší koalice v tomhle obsahově respektovala i tu možnost obstrukcí, protože jednací den končil v sedm nebo v devět, proto se to neustále vracelo. Když se podíváte do toho systému, tak to skončilo tady, já nevím, tady je třeba 19. února a začalo to 3. března. A tím to takhle jakoby nakynulo. Rozdíl oproti tomu, co je teď, je, že se prostě jede dříve. O tom my se tady bavíme. Jede se dříve. To znamená, je to nepříjemné i pro ty zaměstnance, pro všechny. A v tom je to novum. V tom je to novum. To znamená, že vy, když jste byli v opozici, tak jste tu možnost obsahových obstrukcí, a nebylo to jenom EET, já jsem si právě našel, že těch věcí a těch zákonů bylo více, tak jste ji měli. Ale vy sami vlastně to, co jste využívali, tak nerespektujete, když my dopředu říkáme, a nerespektujete tudíž opozici. Tolik na vysvětlenou, proč se tady jede přes noc. (Předsedající: Čas.) Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Další je paní poslankyně Pastuchová a připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane místopředsedo. Tak já, jak jinak, než reagovat na paní místopředsedkyně Olgu Richterovou? Ta nám tady za celou noc nic neřekla a teď nám přišla říct, jak jsou tady všichni zaměstnanci unavení. My to víme, protože jsme tu seděli na rozdíl od paní místopředsedkyně, která nestačila skoro ani doběhnout. Stříhli jsme si tady jednu takovou noční na záchranné službě. Aspoň vidíte, jak to mají zaměstnanci ve směnách těžké. Hasiči, záchranaři, kteří musejí do dvou minut sedět v autě oblečení a vyjíždět s kliknutím na výjezd.

A také se vymezuji proti tomu, aby tady nazývala paní místopředsedkyně Richterová pana předsedu, poslance Babiše, za to, že tu obstrukuje. Toto se nemuselo dít, kdybyste nás pustili normálně vystupovat. Myslím si, že by k tomuto nemuselo dojít, kdybyste to nedělali v legislativní nouzi, šlo to normálním procesem. Takže já bych si ty narážky na obstrukce od paní místopředsedkyně tady trošku odpustila.

A myslím si, že máte pět poslaneckých klubů, takže když si vezmu pětkrát dvě, tak je to na každý jednací den deset hodin pauzy, kterou jste mohli využít na to, abyste si odpočinuli vy i my. My jsme vám to nabízeli, vy jste to odmítli, tak jsme si tu službu na záchrance jednou stříhli a možná si stříhneme dneska další. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Paní poslankyně Mračková Vildumetzová a připraví se paní poslankyně Hanzlíková. Stále jsme v režimu faktických poznámek. Máte slovo.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Když tady slyším paní Richterovou, pana ministra práce a sociálních věcí, tak já si pořád připadám, že my jsme ti, kteří něco v uvozovkách děláme špatně, a vy jste ti správní, kteří jste sem přišli s mimořádnou schůzí, ve stavu legislativní nouze, nenechali jste nás prakticky promluvit, řada lidí vůbec neměla možnost vystoupit, dali jste hlasování v rozporu s jednacím rádem přímo na nějakou hodinu, tak takto určitě není ten proces správný, ale když tedy vidím, že tady řada poslanců z pravé strany říká, my se vám pořád snažíme domluvit, aby to bylo jiné, tak já si v tuto chvíli korektně dovolím dát dva procedurální návrhy.

Procedurální návrh první je, že se přeruší bod do 21. března letošního roku. To znamená, že... (Námitky.) Ano, už to bylo. Tak do 20. března. Jedenadvacátého března už asi byl takový procedurální návrh, tak se opravují.

A druhý procedurální návrh, který si dovolím dát, je, že tedy budeme věřit, že jako koalice třeba o tom budete přemýšlet, s čím tady vůbec přicházíte, že je to protiústavní, že nelze tu retroaktivitu, takže druhý procedurální návrh je, že přerušuji bod do úterý 7. března do 14 hodin. Budu věřit, že koalice bude celý víkend do úterka přemýšlet a že třeba v to úterý přijde a řekne, pojďme to projednat ve standardním legislativním procesu. Děkuju vám.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: A prosím ještě ten první bod byl do 20. 3. do kolika hodin?

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Do 20. 3. do 14 hodin a ten druhý je do úterý 7. března také do 14 hodin. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Ano. Mám zde zatím dva přihlášené protinávrhy. Pan poslanec Lochman.

Poslanec Ondřej Lochman: Pěkné odpoledne, vážený pane předsedající, vážení kolegové. Jsem rád, že jsme stále spolu. Já mám tedy protinávrh do novely o důchodovém pojištění, sněmovním tisku 392, a to aby, ač paní Vildumetzová Mračková, prostřednictvím předsedajícího, navrhla nějaké řešení, já navrhoji kratší variantu, a to přerušení do 15.15 dnešního dne. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Do 15.15. Ano a máme zde ještě jeden protinávrh.

Poslanec Petr Letocha: Dobré odpoledne. Vážený pane předsedající, vážení členové vlády, vážené kolegyně, vážení kolegové, dovolím si mít také jeden protinávrh a ten protinávrh zní do 3. 3. 2023, to znamená, přerušujeme tento bod, nebo protinávrh je takový, že přerušujeme tento bod do 3. 3. 23 do 15 hodin a 18 minut. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Mám zde návrh na odhlášení, takže vás tímto odhlašuji. Prosím, abyste se přihlásili. S náhradní kartou číslo 35 bude hlasovat paní poslankyně Richterová. Ještě jednou zagonguju, i když už jsem gongoval předtím.

A zahajuji hlasování. Nejdříve budeme hlasovat o protinávrhu pana poslance Letochy, a to je, 3. 3. v 15.18.

Zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 69 přihlášeno 139, pro bylo 7, proti bylo 85. Zamítnuto.

Nyní budeme hlasovat o protinávrhu pana poslance Lochmana, který byl do 15.15. dnešního dne.

A já zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování 70 přihlášeno 144, pro 5, proti 105. Výsledek: zamítnuto.

A nyní zde máme dva návrhy paní poslankyně Mračkové Vildumetzové – úterý 7. 3. 14 hodin byl její druhý návrh.

A já zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování 71 přihlášeno 144, pro 55, proti 87. Výsledek: zamítnuto.

A poslední, ale vlastně první z návrhů, který byl přerušit bod do 20. 3. do 14 hodin.

Zahajuji hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování 72 přihlášeno 144, pro 54, proti 89. Rovněž tento návrh byl zamítnut.

Vrátíme se tady zpátky do rozpravy a jsme u... Ano, omlouvám se, je zde zájem vystoupit. Prosím klid!

Poslanec Petr Bejtla: Děkuji, pane předsedající. Chtěl bych říct, že v hlasování 71 jsem hlasoval proti, ale vyšlo mi pro, takže prosím, opravdu do stenozáznamu. Nezpochybňuji hlasování.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Nezpochybňujete hlasování. Takže můžeme pokračovat v rozpravě. Je zde přihlášena s faktickou poznámkou – jenom se táži, jestli to platí – paní poslankyně Hanzlíková. Ano? Tak paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo. Musím ještě zareagovat na slova pana ministra Jurečky, protože se mi to opravdu těžko poslouchá, a věřím tomu, že to tak nemyslel, že někomu snížíme důchod a zároveň mu doporučíme, aby si došel na úřad práce pro dávku na bydlení, která se stejně platí ze stejného ranku, to znamená z rozpočtu MPSV. Já už jsem to tady říkala jednou jako reakci na výrok pana premiéra, který nabádal rodiny, lidi pracující, aby se nebáli si žádat o sociální dávky, a řekla jsem tady, že to je jediná vláda, kterou jsem kdy viděla, která dobrovolně zvětšuje skupinu lidí, kteří jsou závislí na sociálních dávkách. A dneska musím říct, to je opravdu stavění logiky sociální politiky úplně na hlavu! Děkuji. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Tím jsme vyčerpali faktické poznámky a můžeme jít zpět do rozpravy. Rádně přihlášená je paní poslankyně Margita Balaštíková. A ještě přečtu omluvy v rychlosti, akorát že mi tady nenaskakují. Máte slovo. A já bych poprosil zatím správce techniky, nefunguje mi tady monitor, jestli by mohli přijít. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Margita Balaštíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové. Valorizace důchodů byla jakousi pojistkou pro důchodce a členové vaší vlády je udržovali celý rok 2022 v domnění, že budou valorizace vyplaceny a oni budou mít navýšení důchodu, aby alespoň trošku lépe byli schopni hrdat drahé náklady na energie, zvýšené ceny... (Odmlka pro hluk v sále.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poprosil bych o klid v jednacím sále, případně abyste si vyřídili, co potřebujete, před sálem. Děkuji.

Poslankyně Margita Balaštíková: ... zvýšené ceny potravin a léků. Tím se samozřejmě vzbudilo i legitimní očekávání. Vláda však svým restriktivním přístupem tohle škrtla, a proto jsem přistoupila k podání pozměňovacích návrhů, kterými chci zmírnit tento krok vlády, a hlásím se tedy k pozměňovacímu návrhu číslo 2134, 2135, 2136 a 2137.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já vás ještě jednou přeruší a poprosím, aby se všichni v sále ztišili, případně aby si vyřídili vše před sálem. Děkuji vám.

Poslankyně Margita Balaštíková: A současně se hlásím k pozměňovacímu návrhu 2334 a 2335 a s odůvodněním těchto dvou pozměňovacích návrhů bych vás nyní ráda seznámila.

Protože samozřejmě vláda neustále hledá škrty, hledá, kde by ušetřila, protože pan ministr financí chtěl mít jakýsi ten rozpočet lepší, než se mu daří, a já ovšem nevidím žádné kroky vlády, které by směrovaly k tomu, že nějakým způsobem dělá kroky, kde opravdu ty úspory nebudou tak bolet, a aby mohla vlastně vyplácat věci, které jsou, myslím si, z pohledu našich obyvatel důležité. A proto jsem s paní kolegyní Jarmilou Pokornou Jermanovou chtěla vládě pomoci a podaly jsme dva pozměňovací návrhy, a to na úpravu zákona o majetkovém vyrovnaní s církvemi a náboženskými společnostmi. K tomuto kroku jsem vás prosím v posledních týdnech vyzývala, že škrtáte peníze pro důchodce, ale výplatu navýšené výplaty církvím o inflaci, tu ponecháváte beze změny. Domnívala jsem se, že třeba vstoupíte v jednání, protože se domnívám, že církve jsou tu z jakéhosi duchovního směru a rozměru, a že byste se mohli s nimi rozumně domluvit, že v současné době není pro to dobré období, že by mohly na nějakou dobu nebrat tak velkou inflaci. Protože jste tak neučinili, tak jsme podaly pozměňovací návrh a využily jsme k tomu samozřejmě stavu legislativní nouze, který nám to umožňuje, a upravily jsme tu část zákona, která nebývále navýšeje právě výplatu církvím, a tu jsme změnily.

Do inflační doložky jsme daly pevnou sazbu 2,26 a u druhého pozměňovacího návrhu 3,03 % k té částce, která má být církvím vyplacena a která byla vypočítána.

Vlastně vlivem vysokého růstu cen je nutné alokovat v následujících letech ze státního rozpočtu prostředky na tuhle inflační doložku zakotvenou v zákoně o majetkovém vyrovnaní s církvemi a náboženskými společnostmi. Ta v současnosti počítá s tím, že se výše nesplacené částky finanční náhrady každoročně zvyšuje o míru roční inflace zveřejněnou Českým statistickým úřadem pro kalendářní rok o dva roky předcházející kalendářnímu roku výplaty, konkrétně roční splátky. Zohledníme-li současnou inflaci, je zřejmé, že nová výše nesplacené částky zvýšená o inflaci z let 2022 a 2023 by si vyžádala alokaci prostředků státního rozpočtu v rozsahu, který nejenom nebyl předpokládán, ale myslíme si, že je též neudržitelný. Navrhujeme proto částečné omezení dopadů inflační doložky s tím, že výše nesplacené částky se bude každoročně zvyšovat o pevně stanovenou procentuální výši odpovídající průměrné inflaci za deset let předcházejících roků nabytí účinnosti tohoto zákona o majetkovém vyrovnaní s církvemi a náboženskými společnostmi, to tedy znamená roky 2002 až 2011, a tam jsme vypočetly právě tu částku 2,26 %. Tím dojde k podstatnému snížení výdajů ze státního rozpočtu za zachování zhodnocování zbytku nesplacené částky, která církvím a náboženským společnostem po právu náleží. Nebudu tady zdržovat čtením, o jaké výše se jedná. Já myslím, že by si to měl pan ministr financí spočítat, kolik ušetří, když opravdu říká, že musí hledat každou korunu. Po vyplacení první roční splátky se výše nesplacené částky finanční náhrady každoročně bude zvyšovat a novou výši nesplacené částky finanční náhrady oznámí Ministerstvo kultury dotčené církvi a náboženské společnosti.

Já věřím, že vy jistě chápete, že podpořením tohoto pozměňovacího návrhu nebudou církve na tom tak špatně, protože jestliže opravdu chceme, aby měly stále ten mentální rozměr, tak bychom se neměli hnát za těmi penězi. A mně to tady připadá, že by to bylo nefér, zvláště jestliže my budeme škrtat důchodcům, a tuto částku bychom ponechali o výši inflace, která víme, že je opravdu v nejhrubším výši, a měli bychom skutečně narovnat toto prostředí a říci, že se budeme chovat hospodárně a transparentně a napravíme tuto nespravedlnost, která se nyní v těchto dvou zákonech, je to zákon o důchodovém pojištění a zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, objevuje.

Já jsem strašně zvědavá, zda vy podpoříte tento pozměňovací návrh, protože pokud ne, tak musím říct, že to bude ukázka pokrytectví v tom nejhrubším opravdu smyslu. A jsem strašně zvědavá na férovost pana ministra, protože měl tu možnost s nimi vstoupit v nějaké jednání, hovořit, a myslím si, že oni sami by měli přijít s tímto návrhem, jakým způsobem nyní pomohou. A to hlasování v podstatě jenom ukáže, kdo má jakou tvář, za co se skrývá. A já doufám, že všichni pochopíte, že to není nic proti církvi. Já sama jsem věřící, ale myslím si, že v této době, kdy opravdu musíme škrtat našim nejpotebnějším, nemáme finanční prostředky pro mladé rodiny, by mohly opravdu ty církve se na nějakou dobu zříci té výše inflace, která v této době vystoupala do těchto rozměrů, protože loňská inflace 15,1 by skutečně navýšila ty částky o velmi vysoký podíl, jsou tam velmi vysoké částky. Já nechci třídit jednotlivé církevní společnosti, ale domnívám se, že by ony samy mohly přistoupit na to, že to bylo jakési odstranění nespravedlnosti mezi jedním a druhým zákonem, že se tady stalo něco, co nikdo nemohl předpokládat. A já věřím, dámy a páновé, že tyhle ty dva pozměňovací návrhy, některý z nich podpoříte. Je to jenom o výši, kterou určíme jako inflační částku do inflační doložky. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a s přednostním právem se hlásí pan předseda Výborný.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Pane vicepremiére, kolegyně, kolegové, já si dovolím požádat o dvě hlasování procedurální. Vysvětlím, oč jde, protože předpokládám, že tady bychom měli hlasovat v konsenzu i s opozicí.

Po skončení této mimořádné schůze, která jedná v režimu § 99, to znamená, my můžeme jednat i hlasovat po devatenácté, jednadvacáté, po půlnoci, v sobotu, v neděli, v pondělí, nemusíme o tom nikde hlasovat a rozhodovat, tak víte, že máme svolané dvě mimořádné schůze, 56. a 57., což ovšem nejsou schůze, které by se konaly v režimu § 59, a jsou zároveň svolané na deset minut po skončení této schůze, ve které teď jsme, respektive teď se omlouvám, nevím, jestli třicet minut, prostě také krátce po skončení této schůze. Deset minut. Aby se tyto schůze mohly skutečně otevřít a konat, tak bychom měli nyní v souladu s § 53 odst. 1 odhlasovat, že jednací dny pro tyto dvě svolané mimořádné schůze je sobota, neděle i pondělí. To je princip předběžné opatrnosti. A pokud by k tomu otevření došlo ještě dnešní den, tak jednací den v pátek končí ve 14 hodin, to už je za námi. Tak prosím, abychom v tom druhém procedurálním hlasování si schválili, a můžeme tak učinit i dopředu, je to konzultováno s legislativou, že v těch dvou mimořádných schůzích 56. a 57. můžeme jednat i hlasovat po devatenácté, jedenadvacáté, případně i čtyřadvacáté hodině. Znovu opakuji, tato dvě hlasování, o která jsem požádal, se týkají nikoliv této schůze, ale až těch dvou mimořádných. Pokud to nepodpoříme, a Sněmovna je suverén, nemusíme pro to hlasovat, tak upozorňuji ale, že ty dvě schůze se nemohou konat, přestože je předsedkyně Sněmovny takto svolala. Děkuji za to, že bude takto hlasováno.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Takže máme zde návrh na dvě procedurální hlasování. První budeme teď hlasovat. Já už jsem gongoval, ještě jednou

zagonguji, a to bude o tom prvním, čili že jednacími dny 56. a 57. schůze bude rovněž sobota, neděle a pondělí. Pan poslanec chce dát protinávrh?

Poslanec Radek Vondráček: Ne, já namítám, že ty návrhy jsou nehlasovatelné. Já si to vzpomínám, já jsem to měl konzultované s legislativou přesně naopak. Prostě se mění pravidla. Já mám za to, že o tomto lze hlasovat až v té konkrétní schůzi. Zkrátka ty schůze byly svolány špatně, bez rozmyslu, a jsou v podstatě teď de facto svolány na dobu mimo rádnou jednací dobu. Ale to si měl uvědomit ten, kdo ty schůze svolával, v době, kdy je svolával. Vy jste je vytlačili mimo jednací den. Ty měly být prostě nařízené třeba v pátek ráno. Neschválili byste program, měli bychom to za sebou. To, co navrhujete, je podle mě v rozporu s jednacím rádem.

Já navrhoju, abyste to vzal zpátky, aby se poradili předsedové klubů. Možná by se dalo přece po dohodě, jestli se tady spolu ještě trochu bavíte, tak domluvit se, že ty schůze budou jindy. Ale prostě nemůžete to hlasovat paušálně, že všechny schůze... Tak si odhlasujte, že všechny schůze až do konce volebního období můžou být kdykoliv, ad absurdum, když doženu vaši argumentaci, a prostě jednací dny, když si odhlasujeme, tak už budeme mít na věky jednací dny, na furt... To přece ne. (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Pan předseda Výborný. Ano, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Kolegyně, kolegové, tak když pominu to, že jsme ty schůze už mohli dávno mít otevřené a projednávat, ale to je věcí jednání této Sněmovny, tak já tady mám před sebou stenozáznam z 33. schůze, která se konala 26. srpna 2022, a postupovali jsme analogicky tomu, co jsem já navrhl. Tam tehdy kolega Marek Benda – a mohl bych tady citovat – nechal přesně toto hlasovat pro 33. a 34. schůzi tehdy. Bylo to 26. srpna 2022. Čili ten precedent tady takto je.

My jsme samozřejmě tu věc konzultovali s legislativou, byl to pouze vstřícný krok, abychom někdy, až se dostaneme ke konci této schůze, pak tady nestáli s tím, že ta schůze nemůže začít, protože jsme mimo jednací den. Ale rozumím té asi ne námítce, ale připomínce pana předsedy Vondráčka a poprosím pana místopředsedu a paní předsedkyni Sněmovny, zda bychom se mohli nyní potkat předsedové klubů a vedení Poslanecké sněmovny, abychom si vyjasnili, jak tedy budeme postupovat. Děkuji. Poprosím o přestávku do 15.40, já myslím, že to zvládneme rychle.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Takže přestávka je do 15.40.

(Jednáno přerušeno v 15.31 hodin.)

(V 15.40 hodin předsedající oznámil prodloužení přestávky do 15.50 hodin. Jednání pokračovalo v 15.50 hodin.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, můžeme pokračovat. Já navazuji na dva procedurální návrhy, které předložil pan předseda Výborný. Jenom je zopakuji. Jedná se o 56. a 57. schůzi, s tím, že aby byly odehrány, musí se udělat určité procedurální kroky. A to první, kdy jednací dny pro tyto dvě schůze – 56., 57. – budou i v sobotu, i v neděli a případně i v pondělí. A ten druhý, kdy 56., 57. schůze by byla možná k jednání i dnes po 19., 21. a 24. hodině. Takže pokud jsme všichni srozuměni s tím, co budeme hlasovat... Je zde žádost o odhlášení. Mezitím zagonguji. Prosím, abyste se všichni přihlásili.

V tuto chvíli budeme hlasovat o prvním procedurálním návrhu, a to je, že jednací dny pro 56., 57. schůzi budou rovněž v sobotu, v neděli a případně v pondělí.

Zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 73, přihlášeno 151, pro bylo 138, proti 1. Přijato.

A nyní druhý procedurální návrh, 56. a 57. schůze. Je možné ji začít projednávat dnes, a to po 19., 21. a 24. hodině.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 74, přihlášeno 153, pro bylo 144, proti nebyl nikdo. Výsledek: přijato.

Pan předseda Výborný.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji pěkně. Pane místopředsedo, pane premiére, kolegyně, kolegové, já bych rád jenom tlumočil dohodu zástupců všech pěti poslaneckých klubů, která je v kontextu i toho hlasování, ted' proběhlo. My v tuto chvíli, až ukončíme podrobnou rozpravu o sněmovním tisku 392, tak bude tato schůze, mimořádná, přerušena na 120 minut, a to z důvodu toho, aby legislativní odbor Poslanecké sněmovny připravil rádně hlasování pro třetí čtení.

Na základě dohody všech poslaneckých klubů, kterou jsme ted' učinili, a protože obě dvě mimořádné schůze byly svolány po skončení nebo přerušení této schůze, tak zahájíme deset minut po tom přerušení schůzi 56., na základě dohody všech předsedů poslaneckých klubů tuto schůzi otevřeme a následně přerušíme na neurčito. A stejně tak následně po té technické pauze, aby se připravilo veškeré technické zázemí, tedy sedmi minut, otevřeme schůzi 57. a tu také přerušíme na neurčito.

Pak budete mít čas na to vydechnout, dát si kávu a po těch 120 minutách se sejdeme zde na třetí čtení sněmovního tisku 392. Děkuji. Snad je to všem jasné.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. S faktickou zde mám přihlášeného pana poslance Vondráčka. Máte slovo. (Ruch v sále.)

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo. Já respektuji dohody poslaneckých klubů. Já osobně jsem se zdržel, protože nemohu jinak. Já jenom vám chci říct něco, co by nemělo zapadnout. Každá pozvánka na schůzi má být sepsána a připravena tak, aby umožnila tu schůzi v rádném jednacím dni, v rádné jednací době. Ty schůze byly svolány špatně. Od začátku to bylo špatně a to je ten problém. To, že mi pan kolega citoval nějaký stenozáznam, nic neznamená, protože už tenkrát to bylo špatně. Paní předsedkyně to svolala čistě ve prospěch koalice, ohnula ten zákon a v podstatě to svolala na sobotu. Já jsem... ne, já vím naprostě přesně, že ani můj předchůdce Jan Hamáček, ani já bychom nikdy nic takového neudělali. Vždycky jsme se snažili být opravdu předsedové celé Poslanecké sněmovny. A mohl by na mě Andrej Babiš tlačit jako předseda vlády a předseda strany, jak chtěl, já bych to pro něho neudělal.

A paní předsedkyně tady měla velký projev při svém zvolení, jak bude předsedkyní nás všech, a tentokrát jednoznačně zase stranila vládě a nehájila Sněmovnu, nás jako všechny. My jsme nad vládou a měli bychom dodržovat určitá pravidla. To je z mé strany všechno. Děkuji. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. S faktickou poznámkou je přihlášena paní předsedkyně Pekarová Adamová. Máte slovo.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za slovo. Já vím, že už je atmosféra hodně vypjatá, ale pojďme se podívat k tomu, jaké možnosti předsedkyně Poslanecké sněmovny má ve chvíli, kdy musí dodržet lhůty dané jednacím rádem. První lhůta je, že ta

schůze musí být svolána do deseti dnů. Druhá lhůta je, že ta schůze vám musí být všem oznámena, tedy pozvánku musíte dostat minimálně pět dní předem. To znamená, ten časový prostor, na kdy je možné tu schůzi svolat, opravdu velký nebyl. To uznáte asi všichni sami, protože to si umíme každý spočítat.

A v tu chvíli, kdy je tady plánovaná schůze, mimořádná schůze, která nyní probíhá, ke které všichni dopředu avizují, že bude obstruována, tak já skutečně nechci přejímat, že skončí ve čtvrtek, že skončí v pátek, sami ještě dnes i v tu chvíli, kdy už máme 15.56 hodin v pátek odpoledne, nejsme asi schopni říci, kde tato schůze skončí. Takže nebylo to nic, co by už dříve nebylo využito jako instrument. Svolat schůzi podmíněně s tím, že nějaká, která předtím má proběhnout, bude ukončena či přerušena, to se opravdu v minulosti už opakovaně stalo, není to nic nestandardního, jak se tady snaží pan poslanec Vondráček vyvolat dojem.

A víte, kolegyně a kolegové, já respektuji vaše právo svolávat schůze, ale právě teď budu podepisovat pozvánku na již šestou mimořádnou schůzi, kterou hnutí ANO svolává v takto krátké době. Příští týden, jak všichni dobře vědí už několik týdnů, nás čeká společná schůze obou komor Parlamentu k inauguraci. Když tady paní místopředsedkyně Olga Richterová hovořila o našich zaměstnancích, vzpomeňme na to, že oni také připravují právě tuto velmi výjimečnou událost, která se děje jenom jednou za pět let. A asi máme všichni pochopení pro to, že Sněmovna nemůže naráz najednou zvětšit objem svých zaměstnanců, aby tohle všechno, tohle všechno, co tady teď musí zvládnout, byli schopni zvládnout. To nelze. (Potlesk v sále, poslanci volají z lavic.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: S faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Vondráček a poté s přednostním právem paní předsedkyně Schillerová.

Poslanec Radek Vondráček: Já opravdu jenom krátce, zkusím do toho neplést žádné emoce. Prosím vás, ale já nevyvolávám dojem, to je prostě jednací řád. Já si pamatuji, že jsem tady svolával sedm mimořádných schůzí na podpisy ve dvou dnech. Sedm. Musel jsem to nějak naskládat. Paní předsedkyni nic nebránilo to svolat dneska na devět hodin, zahájilo by se, neschválil by se program a pokračovalo by se ve schůzi. To se opravdu běžně děje, že se přeruší, protože musí být zahájena jiná schůze. Ale pozvánka musí umožnit, aby se to stalo v řádné jednací době. A já jsem také svolával schůzi, že se to stane po skončení schůze, nejpozději však ve dvanáct v pátek, aby se to stihlo. Taková pozvánka ode mě taky existuje. Takže prosím vás, já nevyvolávám dojem, prostě je třeba, když svoláváte schůzi, předpokládat a umožnit v té pozvánce, aby ta schůze začala v řádný jednací den a v řádný jednací čas. Ale nestalo se to právě proto, aby to nespadlo do téhle schůze. Všichni asi chápeme, proč jsou ty důvody, už se k tomu nevracejme. Já vám jenom říkám, že zase se to vyhnulo ve prospěch koalice. Takže aspoň tyhle základní věci by se měly tady dělat neutrálně pro opozici i koalici. Už se k sobě začněme trošku nějak chovat, protože se to každé čtyři roky mění, jednou je v koalici jeden, podruhé druhý! Děkuju. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: S přednostním právem nyní paní předsedkyně Schillerová.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já naprosto sdílím právní názor svého ctěného kolegy Radka Vondráčka, s tím jsem také šla na jednání. Nicméně zase musela jsem najít pragmatické řešení a rozhodnout se pro pragmatické řešení, protože aby schůze byla zahájena dnes třeba, já nevím, nevím kdy, netroufnu si vůbec predikovat, kdy bude konec této schůze, a vy jste tu třeba už nebyli, takže by nebylo kvorum a tak dále, už se to tady také stalo, v tomto volebním období. Takže jsem se rozhodovala mezi tím, zda ty schůze proběhnou ve stovacetiminutové pauze, kterou potřebuje legislativa, anebo zda uděláme toto

pragmatické řešení, zahájíme, přerušíme. Rozhodla jsem se pro toto řešení po krátké poradě se svými kolegy, zdá se mi teď rozumné. Všichni žijeme důchody. A zdůvodním ty schůze. Ta téma jsou jasná. Dnes jsme se měli bavit o problematice léků, ten problém teď jenom byl překryt tímto hanebným zákonem, který jste předložili do Sněmovny. Nicméně pořád rezonuje mezi lidmi a my toto téma neopustíme, protože váš ministr to nevyřešil, a já prosím pana premiéra, ať se tomu osobně věnuje. A druhé téma, které dnes mělo být na pořadu, tak je zmrazení platů ústavních činitelů. To v kontextu toho, co se teď má stát našim důchodcům, také je pochopitelné.

Ale rozumím, že v tuto chvíli – ale mohly by se, ten zákon tady leží, návrh je to poslance Andreje Babiše, když už na mě pokřikujete. Takže já v tuto chvíli dnes udělám to, že sesbíram podpisy na novou mimořádnou schůzi – poslanecký návrh Andreje Babiše na téma zmrazení platů – ústavních činitelů a dodám ji neprodleně do kanceláře předsedkyně Poslanecké sněmovny, protože vím, že bude dnes přerušena na neurčito, a s léky to udělám stejně příští týden. Témata našich schůzí jsou téma, která trápí lidi této země, nikoliv zpomalení valorizace důchodů. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. S přednostním právem pan předseda Fiala.

Poslanec Radim Fiala: Tak dovolte mi také k tomu říct několik slov. Vážené dámy a pánové, i pro mě si myslím a pro nás všechny by nebylo dobré, kdybychom ve 120 minutách, které potřebuje legislativa, otevřali tady ty dvě schůze, protože já ta téma, ať už jsou to platy ústavních činitelů, nebo léky, považuji za velmi závažná. Já si myslím, že tak závažná téma by měla mít svůj prostor a čas. Měla by mít svoje tiskovky, měla mít svou přípravu a měli bychom tomu věnovat řádný jednací den. Z toho důvodu i pro mě je nejlepší řešení, když to v těch 120 minutách jenom otevřeme, přerušíme a okamžitě se ty dvě schůze svolají znovu na nějaký řádný jednací den tak, abychom se téma všichni mohli věnovat. A já jsem přesvědčen, že na to také občané čekají. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Žádná další faktická ani přednostní nejsou, tak se můžeme vrátit zpátky do rozpravy. A řádně přihlášená je paní poslankyně Berenika Peštová. Paní poslankyně, ještě vás poprosím o strpení a poprosil bych všechny, aby se ztišili. Vidím, že někteří odcházejí, tak ještě vydržme pár sekund, abyste měla klid na váš proslov. (Poslankyně Peštová: Že bych, pane předsedo, dala procedurální návrh? Oni by zase přišli. To je vtip.) Máte slovo, prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: To byl vtip, myslela jsem, že se mi zase vrátí všichni. (Se smíchem.) Ne, nedám, nebojte se. Říkám, že jsem chtěla dát procedurální návrh, abyste se mi vrátili všichni, takže nedám ho, nebojte, běžte. Běžte. (Skupinka poslanců chce odejít. Smích a pobavení v sále.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Počkejte, já teď zagonguji a... Máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, pane předsedající. Je pokročilejší odpolední hodina a vidím, že už ani kolegové vtipy neberou, protože už opravdu asi nemohou. V každém případě já jsem také podala pozměňovací návrhy. Tím že nebyla řádná rozprava, tak se pokusím alespoň v krátkosti shrnout, o co zde běží.

Naše asociaální vláda, která nám tleská za to, že naše lidi dostává na sociální dávky, a je hrdá na to, že těch lidí chodí pro ty sociální dávky čím dál tím více a více, což tedy mně osobně se nelibí, protože si myslím, že jsme stát, který chodí do práce proto, aby pro ty dávky nemusel

chodit... (Ministr Rakušan ve vládní lavici diskutuje s kolegyní.) Já se omlouvám... (Ministr se omlouvá. Předsedající: Můžete pokračovat.) Tak budu pokračovat. Říkám, že tento způsob se mi prostě nelibí. V každém případě zde řešíme valorizaci důchodů, která dle mého názoru měla běžet rádným legislativním procesem. Řekla jsem to zde již několikrát, čekala jsem, že zde bude od pana ministra práce a sociálních věcí slíbená ta věcná diskuse, vždycky přede mnou někam utekl, slíbil mi to tady před pultíkem, jak si o tom hezky popovídáme, bohužel už jsme se nestřetli, takže odpovědi stále nemám.

V každém případě zrekapituluji: v září loňského roku byla meziroční inflace 18 %, což byla vyšší míra než v lednu tohoto roku – 17,5. A dle mého a myslím si, že i dle Ministerstva práce a sociálních věcí, měla být předběžná opatrnost v tom smyslu, že měli dát do rádného legislativního procesu novelu zákona, která by řešila tu změnu valorizační kalkulačky, která tedy měla způsobit ty hospodářské škody, na které jsem dodnes nedostala odpověď, co je to vlastně ta hospodářská škoda, když mám zákon, který mi říká, kdy tato valorizační kalkulačka se má spustit, za jakých podmínek, a když podmínky nastanou, valorizační kalkulačka se spustí, a ejhle, těch 19 miliard navíc je nazýváno hospodářskou škodou. (V sále je hlučno.)

Říkám, čekala jsem na tu diskusi, která tady zde měla nastat a nenastala. Ale vrátím se k tomu rádnému legislativnímu procesu, který si myslím, že nebyl spuštěn, i na to je pamatováno. Kdyby nebylo vypořádáno, respektive ten rádný legislativní proces do konce roku, mohli jít v rozpočtovém provizoriu a mohli tento zákon dokončit začátkem tohoto roku... Je tady takový hluk... V každém případě za mě... pane předsedo, děkuji, já zvednu hlas, nebojte se.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Ale já myslím, že zde není úplně tak velký hluk... Ale přesto bych poprosil, aby se ještě všichni ztišili, ať máte klid.

Poslankyně Berenika Peštová: V každém případě za mě si myslím, že to, že bylo přistoupeno k nouzovému legislativnímu stavu, nebylo dobré. To, že tam spatřujeme někteří retroaktivitu a další věci, legitimní očekávání a další a další, nebudu se tady opakovat. Myslím si, že to bude otázka pro Ústavní soud, a uvidíme, jakým způsobem se k tomu postaví.

V každém případě se chci přihlásit k pozměňovacím návrhům 2281, 2282, 2283, 2139, 2141, 2142 a 2143. Odůvodnění je v systému. Tím, že nebyla, jak již jsem říkala, rádná rozprava, nebudu tady se trápit a vyčerpávat tím, abych vám odůvodňovala, proč jsem k tomu přistoupila. Vy jste přistoupili k tomu, že jste mně vzali moje práva... Takže já vám děkuji a těším se na hlasování.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Věra Adámková, poté pan poslanec David Pražák. Máte slovo.

Poslankyně Věra Adámková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážení páni ministři, dámy a pánové, dovolte mi, abych řekla pouze pár vět, nechci vás zdržovat, budu stručná, protože si myslím, že už jsme tady řekli mnohé. Pravděpodobně stojíme každý v jiných blocích zakleknutí a předpokládám jenom, že chceme všichni dobro pro obyvatele této země, byť zatím si v tom nenacházíme tedy společnou řeč.

Takže prosím pěkně, na mě činí ten zákon dojem, který vidíme někdy u začínajících kolegů ve výzkumu, a to je od výsledku k zadání. A tady bylo zadání uspořit nějaký počet, nějakou sumu, takže podle toho tedy se vytvářely k tomu i zákony, což je ve vědě nepřípustné, byla bych ráda, aby i tady. Ale samozřejmě zvolili jste tuto cestu. A já jenom musím říci, že s ní samozřejmě nesouhlasím. A přihlašuji se ke svým pozměňovacím návrhům, jejichž odůvodnění je i nahráno v systému. A je to číslo 2169, 2170, 2172 a 2173. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další s přihlášením je pan poslanec Pražák. Poté paní poslankyně Ivana Mádlová.

Poslankyně Ivana Mádlová: Dobré odpoledne. Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, já bych se chtěla přihlásit také ke čtyřem pozměňovacím návrhům, kterými bych chtěla zmírnit dopady rozhodnutí této vlády, to znamená sáhnout a zkrátit zákonnou valorizaci, protože se obávám, že by to mohlo zvýšit míru rizika ohrožení příjmovou chudobou, která opravdu dosahuje kolem 40 % u občanů nad 65 let, u důchodců nad 65 let. A totéž je i energetická chudoba, která je asi u 25 nebo 28 % důchodkyň nad 65 let. Myslím si, že to je velmi závažné. Ty důvody tady zazněly. To, že nevíte, jaká bude inflace, tomu se dá těžko věřit. Určitě jste nepředložili pevná stanoviska, abyste nás přesvědčili, že je nutné toto řešit ve stavu legislativní nouze a tak dále.

Takže já bych teď se přihlásila k těm jednotlivým pozměňovacím návrhům. Jsou nahrané v systému včetně odůvodnění. Jedná se o pozměňovací návrh s číslem 2103, kde se mění částka 400 korun na 1 457. Potom se jedná o dokument 2104, kde se částka 400 korun nahrazuje částkou 1 528 korun, pak následuje dokument 2105, kde je částka 1 599 korun, a poslední je 2106, kde je částka 1 670 korun. Děkuju za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další z přihlášených je pan poslanec Brož. Máte slovo.

Poslanec Lubomír Brož: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych chtěl zde vystoupit, zdůvodnit své čtyři pozměňovací návrhy. Vidíte, že mám připravený poměrně rozsáhlý rozbor, který toto zdůvodňuje. Nicméně vzhledem k tomu, že nedošlo k normální rozpravě, tak já to zestročním a samozřejmě moje pozměňovací návrhy jsou i se zdůvodněním nahrány v systému. A já bych se tady přihlásil ke svým pozměňovacím návrhům, které jsou vedeny pod číslem 2220, 2221, 2222 a 2223. Děkuji vám za pozornost a věřím, že některý z mých pozměňovacích návrhů podpoříte. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A s přednostním právem se přihlásil pan předseda Fiala. Mezitím přečtu ještě omluvu, a to u pana ministra Balaše od 19 hodin z pracovních důvodů a u paní ministryně Langšádlové od 16.15 z pracovních důvodů. A ještě konstatuji, že pan poslanec Major hlasuje s kartou číslo 37. Máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, i já se hlásím v této rozpravě ke svým pozměňovacím návrhům. Dovolte, abych jenom řekl pro stenozáznam jejich čísla, je jich pět a jsou to pozměňovací návrhy pod číslami 1977, 1979, 1980, 1981 a 1982. Já jsem přesvědčen, že jsem tyto pozměňovací návrhy už odůvodnil v obecné rozpravě, která proběhla, a že je tedy už nemusím zdůvodňovat teď v tomto druhém čtení. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A poprosím přihlášenou Lenku Dražilovou. Paní poslankyně.

Poslankyně Lenka Dražilová: Děkuji, pěkné odpoledne. Kolegyně, kolegové také já jsem toho měla hodně na srdci, ale čas nám kvapí. Takže jediné, co řeknu, takže valorizační mechanismus byl připraven pro to, aby nedocházelo k propadu životní úrovni důchodců, když nastane inflace. Tento příslib je dlouhodobý a vždycky, vždycky se dodržoval, teď má být porušen.

Dovolte mi, abych se přihlásila ke svým osmi pozměňovacím návrhům, které jsem podala. Ve všech navrhoji zvýšení pevné částky valorizace, o kterou mají být důchody valorizovány. Jsou nahrány v systému včetně odůvodnění a jedná se o pozměňovací návrhy číslo 2275, 2276, 2277, 2278, 2326, 2327, 2329 a 2330. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Věra Adámková. Ne, tak to tam zřejmě skočilo ještě jednou. Tak poté pan poslanec Patrik Nacher. Řečník je nepřítomen, tak ho dáváme do pořadí. Dále pan poslanec Radovan Vích.

Poslanec Radovan Vích: Tak děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené poslankyně, vážení poslanci, vládní návrh novely zákona o důchodovém pojištění projednávaný ve stavu legislativní nouze, kterým se ex post, tedy retroaktivně, se zpětnou účinností, mění podmínky červnové mimořádné valorizace všech typů důchodů, je kromě zjevné kolize s ústavními principy hrubě asociální. Finančně poškozuje všechny příjemce důchodů s měsíčními penzemi nad 8 000 korun, průměrného důchodce pak o 1 010 korun měsíčně. To je zejména v době astronomického zdražování všech pro důchodce klíčových životních nákladů naprosto neúnosné a sociálně-ekonomicky likvidační opatření.

Dle platného a určeného zákona měla proběhnout mimořádná červnová valorizace formou zvýšení zásluhové složky důchodů o 11,5 %. Prakticky celý minulý rok jsme vládě připomínali, že když se zvýší ceny energií a vláda to nebude dostatečně řešit, zvýší se ceny zboží, hlavně potravin, ale i služeb. A to se přesně stalo. Navíc to nebyl žádný rychlý skok, ale plynulý nárůst. Proto je nehorázné, že předkladatel uvádí v důvodové zprávě, že navrhovaná změna zákona reaguje na nečekaně rychlý cenový vývoj ve druhém pololetí roku 2022 a zejména v lednu 2023. Ptám se – jak nečekaný? Vláda to věděla, odborníci bili na poplach a SPD na to mnohokrát upozorňovala. Takže není to žádná nečekaná záležitost, dalo se to očekávat a vláda zaspala.

Ted' vláda tedy svou neschopnost hasí na úkor seniorů pobírajících důchod a snaží se jim sebrat značnou část navýšení mimořádnou valorizací, na kterou mají nárok. A jako obvykle to dělá na poslední chvíli, a ještě nám neumožnila ani vyjádřit se v rámci obecné rozpravy. Je to zcela asociální návrh a nehodlám ho v žádném případě podpořit. Proto jsem připravil sérii pozměňovacích návrhů vložených do sněmovního systému. Tyto návrhy nabízejí řešení, jak se tomuto zkrácení valorizace vyhnout, a liší se částkami pevné části, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů.

Poslanecká sněmovna si tedy svým hlasováním může vybrat, který návrh se jí zalíbí víc, jestli ten zvyšující pevnou částku o 1 425, 1 450, 1 470, 5 500 (1 500?) nebo 1 525 korun. Tyto pozměňovací návrhy nenarušují vládní návrh, jen ho v tomto parametru upravují, aby naši senioři nebyli poškozeni, respektive byli poškozeni co nejméně. Samozřejmě pořád by bylo lepší nic na současné úpravě neměnit a návrh zákona prostě shodit ze stolu. Ale pokud by se měnil, tak žádám vás, abyste využili toho pozitivního z tohoto návrhu zákona, tedy zachování prvku zásluhovosti, a zároveň pomoci nízkopříjmovým důchodcům. Obecně ale považuji celý postup vlády v tomto případě za velmi alarmující a neférový a doufám, že se tedy tato situace nebude opakovat.

A tímto se tedy hlásím k témtu pozměňovacím návrhům, a sice 2049, 2050, 2051, 2052 a 2053. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím pana poslance Roberta Králíčka.

Poslanec Robert Králíček: Vážený pane předsedající, vzhledem k tomu, že neproběhla obecná rozprava, tak bych se pokusil v podrobné rozpravě odůvodnit mé pozměňovací návrhy,

které jsem vložil do systému pod čísla sněmovního dokumentu 2307, 2308, 2309, 2310. Cílem pozměňovacích návrhů je navýšit částku, o kterou se zvyšují procentní výměry důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši, tak jak navrhuje vládní návrh zákona. Vědom si síly koalice a vědom si toho, že i Senát je pětikoaliční, a jak jsme se dověděli za poslední tři dny, tak i Ústavní soud je dohodnutý, tak já na základě tiskové konference nově zvoleného prezidenta, který řekl, že bude naslouchat i těm voličům, kteří ho nevolili – a já jsem pana prezidenta Petra Pavla nevolil –, tak bych chtěl, aby byl tedy i mým prezidentem, aby mi naslouchal, a proto ho vyzývám, aby tento zákon nikoli vetoval, protože ten by se obratem vrátil do Sněmovny a vládní koalice by si ho pohodlně schválila, ale aby ho nepodepsal a nechal uplynout jeho lhůtu 14 dnů, a tak se stal prezidentem opravdu všech občanů. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím dalšího z vystupujících a to je pan poslanec Roman Kubíček. Pane poslanče, vidím, že zde nejste, tak nakonec nepřítomen. A pan poslanec Jiří Mašek – rovněž není. Pan poslanec Stanislav Berkovec. Vidím ho, tak máte slovo.

Poslanec Stanislav Berkovec: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážené dámy poslankyně, páni poslanci, přeji vám hezký – co to máme? – hezké odpoledne. Mně to nějak splynulo. Já to také velmi zkrátím, přihlásím se ke svým čtyřem pozměňovacím návrhům. Jsou to sněmovní dokumenty číslo 2107, 2108, 2109 a 2110. Je to vlastně také navýšení té částky stejně jako u mých kolegů v tom čl I § 67 odst. 1 písm. b). Nějaké číselné řady, to je podrobně v těch příslušných dokumentech.

Jenom bych ještě připomněl, že ten důvod, který mě k tomu vedl, tak je hlavně v tom, že právní řád České republiky to pochopitelně podmiňuje, tu valorizaci, o tom už jsme tady mnohokrát dnes mluvili. A mě k tomu vede ještě institut, který je neodmyslitelně součástí českého historického i moderního právního řádu, a to je institut dobrých mravů, tedy moros mores nebo omni mores v historickém kontextu z římského práva, protože si myslím, že právě ten náš právní řád a legislativa na tomto úseku tu je postaven. To je všechno, děkuji za vaši vzácnou pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče, a další přihlášenou je paní poslankyně Marie Pošarová. Máte slovo.

Poslankyně Marie Pošarová: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, nyní se nacházíme v podrobné rozpravě druhého čtení vládního návrhu u sněmovního tisku 392. Důvodovou zprávu mám nahranou v systému a předložila jsem pět pozměňovacích návrhů. Co se týče mimořádné valorizace důchodů, která má nastat v červnu tohoto roku, slyšeli jsme tady mnoho důvodů nás opozičních poslanců. Argumentovali jsme, samozřejmě nesouhlasili se zkráceným projednáváním tohoto tisku v legislativní nouzi. Zároveň bych se chtěla přihlásit ke svým pozměňovacím návrhům, a to pod číslem 2017, 2018, 2019, 2020 a 2021. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, paní poslankyně, a další přihlášený je pan poslanec Milan Brázdil. Schováme na konec. Pan poslanec Jan Síla. Máte slovo.

Poslanec Jan Síla: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, rád bych se přihlásil taky ke svým pozměňovacím návrhům, a sice číslo 1992, 1993, 1994, 1995 a 1996. Domnívám se, že předchozí moji předčeřníci zdůvodnili, proč vlastně tyto pozměňovací návrhy podávám, ale

chtěl bych ještě zmínit poslední, na ministra Jurečku jenom zvlášť připomenout. Já jsem se dneska dověděl, že na Ministerstvu práce a sociálních věcí došlo k takové záležitosti, že byla provedena aplikace softwaru na pracovní úřady, které umožňovaly ukrajinským uprchlíkům, nebo ne uprchlíkům, těžko říct, protože se jednalo i o lidi, kteří byli na Ukrajině a dálkově online prostě vysávali peníze z našich daní. Rád bych věděl, co na to říká pan ministr Jurečka a jestli by se k tomu mohl ještě vyjádřit. To je všechno, děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dále bych poprosil pana poslance Jana Volného.

Poslanec Jan Volný: Pane předsedající, děkuji za slovo. Kolegové, kolegyně, já to také velice zkrátím, ale nemůžu si nedovolit tady přečíst dva takové vzkazy od našich voličů, nebo od lidí, kterých se týká to, co tady teď pět dní projednáváme. Jsou to moji sousedé z Kotlářky: Sousedé, vydržte. Každý den na vás myslíme. Sledujeme internetovou televizi. Pozdravujte pana Babiše, Nacheru, Schillerovou, Havlíčka, Vondráčka a další. I vám přejeme vše dobré. Nevím, jestli to vyhrajete, ale držte se, moc vám fandíme. Sousedé z Kotlářky. Je to až trošičku dojemné. Potom druhý vzkaz, z kterého v závěru vyplývá toto, naprosto explicitně: Vždycky jsme si mysleli, že politika je služba pro lidi, ale teď si uvědomujeme, že je to naopak, že lidi mají dělat službu pro politiky. Takže to si každý přeberte, jak uznáte za vhodné.

Ted' se přihlásím ke svým čtyřem pozměňovacím návrhům a je to pozměňovací návrh 2085, 2084, 2083 a 2081. Odůvodnění a náplň je v příloze a je to uložené v systému. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím pana poslance Petra Sadovského.

Poslanec Petr Sadovský: Děkuji, pane předsedající. Já bych snad jenom k tomu všemu dodal, že všichni jsme viděli, jak jsme byli omezeni na našich právech, všichni vidíme, jak vláda něco jiného říká, něco jiného dělá. V podstatě se chová jako podomní prodejci, kteří slibují zázračné hrnce, deky a masážní matrace a počítají s tím, že si toho nikdo nevšimne a všechno bude v pohodě.

Já bych se tímto chtěl snad jenom připojit k pozměňovacímu návrhu, který je pod číslem 2239, 2240, 2241 a 2243. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím pana poslance Michala Ratiborského.

Poslanec Michal Ratiborský: Já děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych se chtěl přihlásit ke svým pozměňovacím návrhům pod číslem 2120, 2121, 2122 a 2123. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Romana Fischerová. Já vždycky vidím, jak se leknete, když vás vyvolám, tak poprosím, aby se rovnou připravil pan poslanec Metnar. Máte slovo.

Poslankyně Romana Fischerová: Děkuji, pane předsedající. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovolím si v krátkosti odůvodnit svoje pozměňovací návrhy k novele zákona o důchodovém pojištění, sněmovní tisk 392, které jsem vložila do systému pod číslem 2089, 2092, 2095 a 2097.

Již čtyři dny zde řešíme budoucnost našich seniorů. Opozice bojuje skoro nonstop za tu část společnosti, která se již sama nedokáže bránit a je velmi zranitelná. Důchod je přece to, co si již důchodci jednou zasloužili. Nezapomínejme na to, že to jsou lidé, kteří celý život pracovali, přispívali do sociálního systému, platili daně, vychovávali děti a finančně podporovali své rodiny.

Výdaje důchodců se samozřejmě liší od výdajů pracujících osob v produktivním věku. Důchodci totiž neutrácejí za cestování či vzdělávání, zato většinu jejich nákladů spolknou výdaje na bydlení, léky a potraviny. Ceny potravin vzrostly v minulých měsících rekordně a odhaduje se, že stále dál porostou. V Čechách ceny potravin v prosinci vzrostly meziročně o 27,2 %. Toto zvyšování cen razantně dopadá právě na důchodce a vláda je v tomto dostatečně neochrání. Jedním z důvodů růstu cen potravin jsou i marže obchodních řetězců. V tomto by přitom česká vláda mohla zakročit. Na Slovensku se například obchodní řetězce zavázaly, že u 15 základních položek nebudou navýšovat marži. Proč se česká vláda nesnaží dojednat to samé i u českých řetězců? Domnívám se, že spíše než na omezování důchodů těch nejslabších, kteří se nemohou bránit, by se vláda měla zaměřovat na snižování inflace a regulaci závratného růstu cen potravin.

Tento týden mi nebylo umožněno se vyjádřit v rozpravě k novele zákona o důchodovém pojištění. Cítím se být krácena na právech demokraticky zvoleného poslance, a proto bych ráda připomněla pětikoalici některé body z jejich programového prohlášení vlády: Jsou to lidé, kdo tvoří prosperitu naší země. Proto si každý zaslouží vědět, že má jistotu ve stáří. Chceme stát, který patří do demokratické Evropy a který ví, že hodnoty svobody a demokracie je třeba aktivně prosazovat a bránit. Jsme koaliční vládou, která díky přítomnosti pěti stran zastupuje širokou skupinu obyvatel. Chceme být vládou, která hájí zájmy všech občanů České republiky.

Celý tento týden jsme však svědky vaší povýšenosti, přezíráváho chování a vaší arrogance. Kde se poděly vaše hodnoty svobody a demokracie? Jasně se tak ukazuje, že místo abyste hájili zájmy občanů, to, co jste slibovali voličům v rámci volební kampaně, byly jen prázdné fráze bez hlubšího obsahu a našim důchodcům, kteří vám někteří možná i uvěřili, zbudou jen oči pro pláč a prázdná peněženka. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Metnar, připraví se pan poslanec Kasal. Prosím, máte slovo.

Poslanec Lubomír Metnar: Paní předsedkyně, děkuji za slovo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, úvodem musím říct, že mě nepřestávají překvapovat priority této vládní koalice. Máme rekordní inflaci, nejvyšší počet lidí ohrožených chudobou, chybí nám základní léky, máme nejdražší energie v Evropské unii z pohledu kupní síly a čeká nás opravdu velký problém v automobilovém průmyslu, na který je napojeno téměř půl milionu zaměstnanců. Nic z toho však není pro vládu tak zajímavé, aby to řešila. Kdyby bylo, tak bychom nyní tady na tomto místě probírali úplně jiná téma.

Těmi, koho se toto zdražování týká nejvíce, jsou právě senioři. Vždyť co senioři vnímají citlivěji než zdražování potravin a rostoucí náklady na bydlení? Ale ani jednomu utéct nemohou a obojí je hlavním důvodem, proč má Česko poslední více než rok rekordní inflaci. Říkáte, že se senioři mají vzhledem k průměrné mzdě moc dobře, a proto do toho teď musíme sáhnout. To je opravdu zoufalý argument. To krátkodobé vychýlení, kterého jsme svědky, vůbec není dáno růstem důchodů, ale poklesem reálných mezd. Důchodci reálně nijak nebohatnou. To, že ostatní lidé chudnou, je chyba této vlády.

Ale dovolte mi načít mé pozměňovací návrhy. Hlásím se tedy ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2242, ve kterém navrhoji navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném termínu v červnu 2023, na částku ve výši

1 460 korun. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Dále se hlásím ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2244, ve kterém navrhoji navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červenci 2023, na částku ve výši 1 531 korun. Jsou-li opět splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Dále se hlásím ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2245, ve kterém navrhoji navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023, na částku ve výši 1 602 korun. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Na závěr se hlásím ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2246, ve kterém navrhoji navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném termínu v červnu 2023, na částku ve výši 1 673 korun. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další přihlášený je pan poslanec Kasal, který právě přichází, a připraví se pan poslanec Vondráček. Prosím, máte slovo.

Poslanec David Kasal: Vážená paní předsedkyně, děkuji za slovo. Kolegyně a kolegové, dovolte, abych i já vyjádřil svůj názor k projednávané materii. Z hlediska toho, co jsme tady všechno slyšeli, tak i já bych připojil ve své podrobné rozpravě své pozměňovací návrhy a chtěl bych tím reagovat na vládou navrženou změnu platného zákona o důchodovém pojištění, tedy vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Chtěl bych podotknout, že tento zákon se projednával v legislativní nouzi, s jejimiž podmínkami, tak jak by měly být naplněny, já sám nesouhlasím. Souběžně je tam i problém retroaktivity, který vidím jako největší problém.

Své pozměňovací návrhy mám ve čtyřech variantách. Týkají se úpravy pevné finanční částky navržených důchodů a jsou napsány v mých pozměňovacích návrzích pod čísla sněmovních dokumentů 2336, 2337, 2338 a 2339, čímž se hlásím k těmto pozměňujícím návrhům. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Další – pan poslanec Vondráček a připraví se pan poslanec Wenzl Lubomír. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, musím uznat, že pan ministr má výdrž, že to opravdu vydržel skoro celé. Já jenom poprosím, jestli mě tedy někdo bude kontrolovat, protože já jsem zvažoval počet těch pozměňovacích návrhů. Měl jsem dva už načtené a nevěděl jsem někdy v těch půl šesté ráno, nebo kdy to bylo, ta čísla. Já bych chtěl doplnit, jestli tedy mám pravdu, tak bych chtěl načít svůj pozměňovací návrh, sněmovní dokument 2323, který zní: Pozměňovací návrh Radka Vondráčka k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk číslo 392, takto: Za prvé. V čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka 400 nahrazuje částkou 1 629. Abych se nedubloval a nenačetl toto dvakrát. Rozumíme si? Abych načetl čtyři celkem. O to mi jde. Omlouvám se, že mluvíme takhle mimo mikrofon. Je to technická záležitost. Cílem pozměňovacího návrhu je

navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona. Tolik sněmovní dokument 2323.

Pak by se chtěl přihlásit ke svému pozměňovacímu návrhu, který by měl být v systému nahrán pod označením sněmovní dokument 2324. Ten zní: Pozměňovací návrh Radka Vondráčka k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, sněmovní tisk číslo 392. A ten zní, že v čl. I § 67ca odst. 1 se v písm. b) částka 400 Kč nahrazuje částkou 1 700 Kč. Tak mám aspoň nějakou kulatou částku. Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je také navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném termínu v červnu 2023.

Co se týče podrobného odůvodnění, které jsem tedy v obecné rozpravě... v rozpravě neměl možnost přednést, nicméně si myslím, že ty základní argumenty zazněly, já snad pouze mohu doplnit, že opravdu ve mně zůstává mírně hořký pocit, že to všechno nemuselo být, kdyby tento zákon byl předložen v jiném termínu v rádném legislativním procesu a nedošlo tady k takovému střetu koalice a opozice.

Nejenom že už tady všichni otevřeně hovoříme o tom, že bude věc podána k Ústavnímu soudu, ale já bych vám chtěl také připomenout, že si dokážu představit i celou sérii individuálních žalob těch adresátů právní normy, těch důchodců, že zřejmě nic nebrání tomu, aby se ten dotyčný, kterému je zkrácen jeho nárok, na který on si myslí, že má legitimní očekávání, obráti na obecný soud. A teď si představte, kolik je to lidí. Oni nejsou tak dobře organizovaní a tak dobře vzdělaní, jako byli třeba soudci, kterým, když jsme zmrazili platy, tak se obrátili na obecné soudy, zvítězili a nakonec to bylo velice složité vyjednávání, například o prominutí penále. A teď si představte, že by se na ty soudy obrátil milion lidí. Tak máme naprostě zhroucenou soustavu obecných soudů. Z tohoto důvodu... nebo rád bych to tady zdůraznil, a myslím si, že ten názor je podložený, že to vychází z obecně platných právních předpisů, o tomto vůbec také nebylo uvažováno. A toto je další věc, kterou prostě tato vláda nezvládla. Ohrozila tak fungování vůbec systému soudnictví v České republice.

Já samozřejmě nechci tady vyvolávat nějakou paniku, nechci tady malovat čerta na zed', ale představte si takovýto katastrofický scénář. Je naprostě legitimní, abych o něm mluvil, protože stejně tak o katastrofickém scénáři tady mluvil pan ministr, když mluvil předevčírem večer o těch 600 miliardách. To si myslím, že je taky naprostě katastrofický scénář, který by v podstatě nemohl (?) nastat jenom v případě, kdy skutečně by ta vláda a vládní většina nekonala vůbec nic, kdyby tady neprobíhala vůbec žádná diskuse v Poslanecké sněmovně a kdybychom byli v roli pasivních diváků. To se prostě nestane. Já mohu jenom doufat, že se tedy neobrátí nějakou organizovanou formou ti, kteří budou kráčeni na svých právech, ti, kterým se reálně sníží jejich příjmy proti spotřebnímu koši.

A mě opravdu zarazila například demagogie, a myslím, že to byl zrovna tady kolega Lochman, který tady říkal, že tady vlastně my demagogicky vystupujeme a že mají teď lidé obavu, že jim přijde o 1 000 korun méně. Já myslím, že oni ti senioři mají naprostě jasný přehled, že jim teď jim nepríjde o ti... No, já myslím, že jste to říkal vy, ale jestli ne, tak se omlouvám. Ale ve faktické poznámce, pane kolego, já myslím, že je to dohledatelné. Prostě jim nikdo nesebere teď z té stávající částky 1 000 korun. Samozřejmě, a dokonce jim bude přidáno, samozřejmě, ale reálně se jim ten příjem sníží, protože ty ceny rostou. A speciálně důchodci ještě jsou více závislí, oni mají jiný spotřební koš, oni mají větší výdaje, co se týče potravin, co se týče energií, než mají třeba někteří jiní. A mně už to v poslední době opravdu připadá jako kobercový nálet.

Začalo to zrušením nebo snížením slevy na jízdném, to byl jenom takový pokus, to byl takový varovný výstřel, ale teď to přichází, jedna rána za druhou. A týká se to všecko třeba

i mých rodinných příslušníků. Zvažuje se zdražení dálniční známky, zvažuje se, že se sníží valorizace důchodů. Zvažuje se... Ted' čerstvě jsem si přečetl a mám tady zrovna – nemám. Nemám tady pana ministra zdravotnictví. Ale včera jsem se dočetl, že se zvažuje opětovné zavedení poplatků ve zdravotnictví. Myslel jsem, že tuto tematiku jsme už jednou provždy opustili. Já, když mohu mluvit sám za sebe, a teď mám čerstvou zkušenosť právě z nemocnice, já jsem člověk, který má slušný příjem, který je relativně zdravý, já si klidně někde připlatím, já klidně nějaký poplatek dá. Ale doufám, že nikoho ani nenapadne ani na vteřinu, že by se zase nějaké poplatky zaváděly plošně a vůči seniorům. A v podstatě já podobné nápady čtu v těch sdělovacích prostředcích každý den. Jenom varuji před tím, abychom se tady scházeli opětovně zase noc co noc nad nějakými dalšími předpisy. Byl bych rád, kdyby opravdu probíhal aspoň nějaký základní dialog v Poslanecké sněmovně.

Myslím si, že když se udělá nějaká statistika, tak za celé předchozí volební období jsme tady nestrávili tolik nocí jako v tomto volebním období. A prosím vás, neházejte to na opozici, protože my nehlasujeme pro to jednání po 19. a 21. hodině, my naopak vždycky hlasujeme pro přerušení. Třeba se včera večer v noci hlasovalo, aby se pokračovalo až v 9 ráno. To je vaše pracovní metoda této vládní většiny, aby se jelo přes noc, aby se schůzovalo. Neházejte to na opozici. Právě proto se projednávalo EET 270 dnů, protože jsme ho projednávali v rádném jednacím čase a v 19.00 se šlo domů. A nechali jsme opozici vyspat a nechali jsme jít opozici na oběd. Tady se možná můžete poplácávat po zádech, jakou jste zvolili taktiku a jací jste borci, jak nás tady chcete fyzicky utavit. Ale je to metoda špatná, která se v závěru obrátí proti nám. A já jsem třeba teď byl, protože nemám pauzu, tak využil jsem chvíle, když tam bylo nějaké přednostní právo, šel jsem si na oběd. A tam v poslanecké restauraci jsou všechny hlavní deníky, nebo ty významné, a když se podíváte, tak na titulní straně, ani na jedné titulní straně nebylo nic o tom, že zde probíhá vlastně nejdelší střet opozice a koalice a nejdelší obstrukční střet za tu dobu, co já jsem vůbec poslanec, to je devět let. Ještě jsme tu neměli delší schůzi, přes noc, bez přestávek. Něco takového se ještě nestalo. A stejně ta média o to nemají zájem.

V podstatě už jsme se tady zapouzdřili sami pro sebe a je to jenom proto, že spolu nekomunikujeme, a je to jenom proto, že předkladatel, vláda České republiky zastoupená ministrem práce a sociálních věcí, to předložil až v únoru, tuším jednadvacátého, jestli se nepletu, a chce to mít vypořádáno za pár dní. Jestliže to dneska nějakým způsobem skončíme, tak vlastně ten zákon bude přijat v rádu dnů.

Já jsem objel jako zástupce parlamentu mnoho parlamentů evropských i světových. Chlubili se nám třeba v Ázerbájdžánu, že když na věc přijde, tak že za osmačtyřicet hodin přijmou zákon. Ale já jsem hrdý na naši parlamentní tradici. Já nepotřebuju, abychom přijímali zákon jak v Ázerbájdžánu. Doufám, že jsem se teď nedotkl svých přátel v Ázerbájdžánu. Ale my tady prostě máme nějaká standardní pravidla, nějaký legislativní proces, a prostě my tu nejsme od toho, abychom přijímali zákony ve třech dnech, když nejsou opravdu zásadní, zásadní, mimořádné, výjimečné okolnosti, na které pamatuje článek 8 zákona o bezpečnosti České republiky a následně jednací řád Poslanecké sněmovny v těch mantinelech, které stanovil Ústavní soud už v minulosti a které my tady porušujeme. Žádný válečný stav. Žádné ohrožení státu. Žádné zásadní ohrožení svobody a základních práv občanů. Žádné hrozící značné hospodářské škody. Nebot' není škodou, když je důchodci vypláceno to, na co už mu vznikl nárok. To si myslím, že je ten hlavní message, který už tady posloucháte několik dnů, jste z toho možná frustrovaní, ale posloucháte to naprostoto právem. A budeme to do vás cpát horem dolem, protože víme, že máme pravdu.

A ta obstrukce není samoúčelná. Obstrukce je nejzazší, nejzazší instrument, který ta opozice má. A my z toho nemáme vůbec žádnou radost, že ji uplatňujeme, a je to pouze reakce na nějakou akci. Znovu říkám, to, že jsme tady po nocích, to není naše dílo. My jsme několikrát navrhovali přerušení té schůze, abychom jednali v nějakých humánních podmínkách a abychom spolu vedli nějaký rozumný dialog. Za situace, kdy jsme tu už čtyři dny a tři noci, to se na mě nezlobte, já jsem poměrně konsenzuální člověk, ale ty emoce už jsou prostě ve

všech a rozumný dialog a nějaká racionalita se postupně vytrácí. To jsem ještě chtěl říct v rámci tohoto svého vystoupení. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan poslanec Wenzl a připraví se pan poslanec Faltýnek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Lubomír Wenzl: Vážená paní předsedkyně, vážená paní ministryně, vážení páni ministři, kolegyně, kolegové, dovolte i mně v krátkosti se vyjádřit v rámci dnešního projednávaného bodu, co se týče novely zákona o důchodovém pojištění.

Tady já se hlásím ke svým čtyřem pozměňovacím návrhům, které jsou v systému zaneseny pod čísla 2132, 2178, 2179, 2180. Chci uvést to, že v případě přijetí toho návrhu tak, jak je předložen, opět tady bude dopad na tu nejzranitelnější skupinu našich obyvatel. Zkusme se tedy domluvit, podpořte tyto moje pozměňovací návrhy. Myslím si, že je to rozumný kompromis. Můžeme najít řešení. Protože jestliže zmíníme dneska ve sdělovacích prostředcích vyjádření typu, že ten balonek byl takzvaně vypuštěn, uvažuje se o regulačních poplatcích, dalších věcech a tak dále, to znamená, zase by to byl zásah do těch nejzranitelnějších skupin našich obyvatel. Děkuji vám za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Faltýnek přítomen není, tudíž vystoupí pan poslanec Brabec a následuje pan poslanec Wenzl Milan. Prosím, máte slovo.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážená paní předsedkyně. Kolegyně, kolegové, no, já jsem neměl tu možnost vystoupit v těch předcházejících bodech, ale já se samozřejmě už nechci, byť bych to rád udělal klidně na hodinu, nechci úplně vracet k těm věcem formálním, legislativním, to znamená posouzení stavu legislativní nouze. A v těch dalších krocích, byť si myslím, že tady vás určitě nepřekvapím, když řeknu, jaký názor na to mám. Koneckonců jste slyšeli stanovisko našeho klubu opakovaně.

Ale já bych se rád vrátil k těm číslům. Ono už to tady také několikrát zaznělo. To znamená k těm číslům, o co vlastně jde, o jakou částku, nebo o jaké částky se jedná. A podíváme-li se na tu částku 34 miliard korun, která by se musela vyplatit v rámci té mimořádné valorizace, a vůči tomu jde návrh, který by to snížil na částku zhruba 20 miliard, tak to znamená, že se tady skutečně bavíme o nějakých 14, 15, někdo říká 19 miliardách korun. A já jenom znovu připomínám to, co tady padlo už několikrát, měl to ve svém projevu nebo projevech i náš pan předseda Andrej Babiš, že když se podíváme na výdaje státního rozpočtu na letošní rok, plánované výdaje státního rozpočtu, když se podíváme na ten plánovaný schodek státního rozpočtu, který, jak se mnozí z nás obáváme, nemusí být finální číslo, tak ta částka proti tomu poměrově je relativně zanedbatelná. Jinými slovy, tak jak tady opakovaně říkal i v médiích pan ministr financí Stanjura, neměl by být problém si s ní poradit v rámci státního rozpočtu.

A už také si dobře vzpomínáme na to, jak optimistická byla pětikoalice nejenom před volbami, ale samozřejmě i potom po volbách, když mluvila o tom, jak najde ty zdroje, jak si pomůže na straně výdajové. No tak teď už začínáme vidět, jak si tedy pomáhá, protože ten první významný návrh jde právě na úkor těch nejzranitelnějších, tedy našich seniorů. Takže je jasné, že se nemůžete divit, že se tady samozřejmě zvedla vlna odporu, kterou tyhlety hodiny, desítky hodin a dny jasně vyjadřujeme, protože ti, kterých se to nejvíce týká, se tady samozřejmě přímo bránit nemůžou. I když jak tady zaznělo, mnozí už mají ten střet zájmů, že jsou v tom důchodovém věku, takže už se i bránit můžou a také to někteří udělali. Ale to obrovské množství mnoha set tisíc nebo milionů seniorů, které tímto připravujete o ty peníze, které tam skutečně mohli nějakým legitimním očekáváním mít a měli mít, tak ti potom hovoří samozřejmě ústy svých volených zástupců. A jedním z těch volených zástupců jsem i já a rád to tady tlumočím.

Vy jste věděli, kolegyně, kolegové z pětikoalice, z vládnoucí koalice, že k té valorizaci dojde. Říkat, že se to nedalo úplně odhadnout, to je to, co už jsem tady myslím připomínal v nějakém svém projevu před pár dny, že já jsem spíše zesinalý, protože to tady někde zaznělo, jak zesinal pan ministr financí, když viděl ten odhad inflace... Já jsem tedy spíš zesinalý z toho, jak jste nebyli připraveni na to, co se může stát. A já jsem o tom i hovořil v kuloárech s panem ministrem financí a já jsem i říkal, pane ministře, kdybyste si tam nedal nulu z hlediska té mimořádné valorizace, ale dal jste si tam třeba těch 20 miliard, tak potom kdyby to nebylo 20 miliard a bylo to třeba 35 miliard, tak už tam sháníte jenom těch 15. Ale vy tam dneska sháníte těch 35. A já si myslím, že ani na tohleto nemůže být nějaká racionální odpověď. Protože dát tam tu nulu, to je velmi neodpovědné, pro mě neuvěřitelné.

A protože jsem osm let toho ministra dělal, nemyslím financí, zaplat' pánbůh, ale ministra životního prostředí, ale samozřejmě v rámci našeho rozpočtu, který byl relativně samozřejmě zanedbatelný proti státnímu rozpočtu, tak velmi dobře vím, jak by mě tady bývalý pan předseda klubu ODS, poslaneckého klubu, cupoval na kousky. Ale to by se mi stalo už ve výborech, kdybych si tam nenaplánoval možná byť 100 milionů korun. Ale tady prostě chyběly desítky miliard, takže to byla jednoznačně chyba. Byla to chyba ministra financí, byla to chyba Ministerstva financí a v tu chvíli to samozřejmě prostě je i chyba vlády, že tam nemá takhle zásadní částku vůbec naplánovanou. Já si myslím, že na to žádná omluva prostě není. Myslím, že mnozí z vás to i chápete, že se to strašně špatně hájí, a také si myslím, že by ta obhajoba z vaší strany byla podstatně razantnější a drsnější, kdybyste měli ty legitimní důvody, proč byste nám to vysvětlili.

A znova říkám, já si umím představit to, že se nedá naplánovat úplně všechno, ani samozřejmě ta inflace, že výše inflace mohla překvapit, jestli 17 %, nebo 19 %, ale to, co je úplně neobhajitelné a na čem to dneska stavíte, je to, že se tam prostě na tu mimořádnou valorizaci nedala ani koruna. To prostě není vysvětlitelné. To je úplně mimo realitu. To je nepochopitelné. A každý z nás by dostal strašnou sodu za to, kdybychom v té opačné pozici tohleto tady hájili a dneska jsme tady stáli, respektive seděli teď momentálně, na vašem místě a vy byste tady mluvili od tohoto stupínku a samozřejmě zcela oprávněně byste nám vyčítali, co jsme to za vládu, která není schopna naplánovat rády třeba vyšších desítek miliard korun. To znamená, znova, je to podcenění, je to hrubé podcenění té situace a bylo by velmi levné a pokrytecké to dneska svádět na nás, že my tady kvůli tomu zdržujeme, když to byly věci, které se nedaly odhadnout. Nedaly se odhadnout věci covidu, kdy jsme skutečně čelili – a už to tady myslím také pan Babiš říkal. Ano, my víme, že máte složitější situaci určitě, protože jsou tady dopady války, ty se velmi těžko odhadují, na druhou stranu my jsme úplně stejně měli dopady covidu, což také v té chvíli byla situace kritická, nikdo nevěděl, jak to dopadne, nikdo nevěděl, jak se to bude vyvijet, a také jsme si s tím nějak museli poradit a také jste nám to samozřejmě neulehčovali, také jste měli celou řadu připomínek, jak to máme vidět, jak jsme to měli předpokládat, jak jsme měli být připraveni. A my jsme se také tomu bránili, ale dneska – a je to karma, je to spravedlivé – dneska se ty pozice prostě obrátily a pak to musíte zase snést vy.

To znamená, bylo jasné, že k valorizaci musí dojít. Ano, mohli jsme se bavit a dohadovat o tom, v jaké to bude částce. Koneckonců i Národní rozpočtová rada o tom mluvila, upozorňovala na to třeba v prosinci. Samozřejmě na to upozorňovala i opozice. A je důležité si ty částky skutečně říct, protože ten rozpočet byl určitě zatížen vysokou mírou nejistoty a rizik a určitě tam hrálo roli i to, že tam byla nějaká psychologická hranice deficitu, pod který jste se nechtěli dostat. Koneckonců možná si vzpomenete i na debaty o té částce 50 miliard korun, která se týká Státního fondu životního prostředí, kde tam taky ty peníze visí ve vzduchu. Já jsem o tom mnohokrát mluvil, nikdy jsem vlastně nedostal odpověď – kde ty peníze jsou, jak se do toho rozpočtu dostaly, proč tedy uměle snižují ten deficit, odkud přijdou? Pan ministr financí tenkrát mlčel, promlčel se tím. A znova říkám, kdyby to bylo opačně, tak mě bude strašit ve dne i v noci, bude se mi objevovat jako noční můra, která se neustále bude ptát: Pane ministře,

kde máte ty peníze, které jste si tam naplánoval? Ty máte někde vyfabulované. A úplně stejné je to tady.

A není to jenom hra s čísly, protože ta čísla mají pak úplně konkrétní dopad právě v tom, co teď řešíme, protože kdyby to bylo naplánované, bylo to dobře naplánované, nebo nějak aspoň naplánované, tak samozřejmě teď nejsme v situaci, že máte velký problém s tím ty peníze najít. Ale znovu, v částce deficitu, ale především, když to porovnáme s příjmy státního rozpočtu, které, jestli se dobře pamatuji, jsou přes 2 000 miliard, 2 200 miliard na ten letošní rok, tak ta částka není rozhodně zásadní.

To znamená, nechci už se vracet k tomu, co tady padlo několikrát. Musím říct, co pro mě bylo taky docela neskutečné poslouchat, že výplata rádného nároku, který vychází z legislativy, by se snad mohla stát hospodářskou škodou. To je opravdu velmi novátorská myšlenka ad absurdum, skutečně dotažená k absurditě, kdy jsme řekli, že tedy naši senioři, ale nejenom senioři, ale i další, způsobují svými nároky danými legislativou hospodářské škody. A já jsem tady říkal a trvám na tom, že za naši vlády jsme přidávali spoustu peněz učitelům, vojákům, policistům, hasičům, seniorům, a jestli jsme tím způsobili hospodářské škody státu, tak já se k tomu hrdě hlásím. Ale pokud bychom to skutečně takto posuzovali, tak si myslím, že jsme úplně mimo nějakou realitu.

Vy jste argumentovali, ano, vy jste argumentovali předsednictvím, vy jste argumentovali válkou, vy jste argumentovali tím, že se prostě řada těch věcí nedala dobře odhadnout. Ale znovu, když se podíváme na tu sumu, tak byste si s ní opravdu měli bez problémů poradit. Vy jste byli optimističtí, měli jste tu ambici, že najdete rádově, myslím, že to tady říkal pan místopředseda Skopeček, tu excellovou tabulkou, a myslím, že i řada dalších, že najdete bez problémů ty desítky miliard korun, které obratem ořežete v tom podle vás dřív, podle vašich projevů, rozežraném rozpočtu. Víme, jak to nakonec dopadlo. Do toho rozpočtu jste si přidali další výdaje, další ministerstva, další lidi a tak dále a tak dále. A nakonec ve finále začnete říkat, že to není samozřejmě konec. My víme, že to je teprve začátek těch dalších nákladů, respektive řezů, které budou následovat. A určitě se čekalo na to, až skončí prezidentské volby, protože by to opravdu tenkrát mohlo posílit kandidáta Andreje Babiše proti zvolenému prezidentovi, a teď se to teprve začne hrnout. Ale tahle první věc už je jasná, ty dopady samozřejmě letos, v dalších letech jsou jasné a o ty konkrétní peníze přijdou naši senioři. My tedy uděláme všechno pro to, aby o ně nepřišli. Vy chcete udělat všechno pro to, abyste je o ně připravili. Tady se lišíme a tady tedy žádný kompromis opravdu nevidím.

Také tady mnohokrát dneska, a nejenom dneska, i v těch minulých dnech, padalo, jakým způsobem by se dala snížit inflace, protože z toho to všechno vychází. Já jenom připomenu, že pro tu skupinu důchodců, nejen pro tu skupinu důchodců, ale ta skupina důchodců je specifická, tak ta inflace je tažená především cenami energií, které dopadají do všeho, dopadají do bydlení, do ceny vody, do ceny elektrické energie, do ceny tepla a potravin. A růst těchhle položek samozřejmě více dopadá na nízkopříjmové domácnosti. A domácnosti důchodců jsou ze své podstaty nízkopříjmové a i po valorizaci mají ten poměr průměrné mzdy na úrovni poloviny průměrné mzdy. Je prostě zřejmé, že ta inflace nejvíce zasáhla právě ty nejchudší domácnosti, a právě jim nejvíce vzrostly životní náklady. A ti obyvatelé s vyššími příjmy mají víc možností, jak ty následky inflace krotit, jak si s tím poradit, jak si třeba i nějaké peníze přivydělat, ale důchodci tu možnost nemají, nebo ji mají velmi omezenou. Často k tomu samozřejmě přichází i nějaký zdravotní hendikep. Je to nepochybně velmi zranitelná skupina. A vy to víte také. Vy to víte dobře. Jakkoliv se obávám, že ta skupina voličsky pro vás samozřejmě není tak zajímavá, a proto je to první skupina, která to u vás odnáší.

A ano, padalo tady mnohokrát, že vlastně vy jim ty peníze neberete, vy jim je jenom nedáváte. Tak ta čeština je taková bohatá na tohleto. Ale jestliže z něčeho vychází reálný nárok na ty peníze, je v legislativě, tak upřímně řečeno, vám by se to taky nelíbilo, kdyby najednou někdo přišel, třeba zaměstnavatel, a říká no, vy na to sice máte nárok, ale my vám ty peníze nedáme. V tu chvíli jste v situaci, kdy vám někdo ty peníze nedá, na které máte nárok. A já si

myslím, že mnozí z vás by to brali tak, že ty peníze vám někdo bere. Protože vy na ně máte nárok, ten nárok někde vznikl, vy už jste s nimi počítali. Takže to jsou takové hry. Ale z hlediska reálného dopadu, protože to legitimní očekávání tady vzniklo, tak lidi by o ty peníze přišli. Tak já si myslím, že to se tady můžeme bavit hodiny, jestli ty peníze berete, nebo jestli je nedáváte. Ale pro toho člověka je to v zásadě to samé, on ty peníze prostě nedostane, nebo nedostal by je, na které má nárok.

A nechci slovíčkařit, ale připadá mi to až úsměvné. Já chápnu, že z vašeho pohledu samozřejmě je potřeba najít co nejvíce důvodů, proč to podat tak, že vlastně buďte rádi za těch sedm stovek navíc, protože taky byste nemuseli dostat nic. Ale těm lidem prostě reálně vznikl ten nárok na víc, a proto tam taky ty podmínky mimořádné valorizace právě v těchto mimořádných situacích, mimořádných nárůstech inflace jsou. Protože jak už tady říkal pan předseda Babiš a další, prostě do toho rozpočtu se valí a povalí skutečně mimořádné inflační příjmy v řádech mnoha stovek miliard korun.

Viděli jsme ten únorový výsledek, ten tedy byl varující. Ale to je zase prostě o tom, jak si s tím poradíte. A vy jste ta vláda, máte tu odpovědnost. My jsme ji měli předtím. Taky jsme si s tím museli nějak poradit, a znova, v situaci, která taky nebyla jednoduchá. To znamená, my neříkáme, že vláda nutně musí mít inflaci úplně pod kontrolou. Ano, je to také záležitost České národní banky. Ale říkat si, že tady tedy vůbec vláda nehraje žádnou roli, to také nejde.

Znovu – zákonná valorizace versus ten návrh, kdy se bavíme o nějakém rozdílu 14, 15, maximálně 20 miliardách korun a bavíme se o tom, jaké jsou ty mimořádné příjmy, které vycházejí právě z té inflace, tak je to částka opravdu zanedbatelná. Znovu – bavit se o tom, že jsme v nějakém hospodářském ohrožení, že hrozí hospodářské škody, to je pro mě neskutečná argumentace. A pokud ji vůbec připustíme, at' už právně, nebo i věcně, tak si myslím, že když dneska znova... zamyslete se prosím nad tím, jak je to absurdní. Jak je absurdní to, že nárok nějaké skupiny znamená hospodářskou škodu pro tento stát, že ti lidé prostě ty peníze nedostanou, nedostali by je tedy učitelé. Už víme, že také chcete, nebo navrhujete omezit peníze pro učitele, pouze pro pedagogy a ne nepedagogické pracovníky. Všude tady vzniká nějaké legitimní očekávání. Ale tady navíc to očekávání jasně vychází z legislativy.

Už tady padaly další věci, které si myslím, že celá řada našich spoluobčanů nechápe, proč se tedy ta valorizace, respektive proč se také nesníží u církevních restituicí, proč tedy rozhodla koalice o navýšení svých platů, nebo platů samozřejmě politiků a dalších kategorií. A tady tedy jste se také neošidili. To znamená, tohle jsou všechno věci, které se velmi špatně vysvětlují. A musím říct, že kdybych byl na té druhé straně v tomto a dostal se do té situace, tak bych opravdu vůbec nevystupoval, protože bych pro to ty argumenty neměl a až by mi bylo trapné to hájit, protože si myslím, že to ani moc obhajitelné není.

Říkám, nechci se ted' vracet k těm právním věcem, byť jsem tam měl připravenou řadu, měl jsem připravené některé myslím i zajímavé pohledy na to, ale nejsem právník a z tohoto pohledu tady zazněla celá řada argumentů at' už od pana kolegy Vondráčka, paní profesorky Válkové a dalších, a byla to určitým způsobem právní disputace o tom – stav legislativní nouze ano, nebo ne. Ale znova říkám, to se nějak překlenulo, byť si o tom samozřejmě něco myslím, nebo o tom, zda je tam retroaktivita, také mám celkem na to jasný názor. Nicméně tady se bavíme o tom, na koho to dopadá. A já jsem přesvědčen, že tohleto je ostudné, ten návrh, že v tomhle jste se dopustili jako vláda, na začátku Ministerstvo financí, pod nějakým prostě tlakem, at' už politickým, nebo jakýmkoliv jiným, těžkých chyb. A dneska samozřejmě sklízíte tady důsledky těch chyb, to znamená, snažit se tam vejít do nějakého řekněme rozumného – odpusťte mi to slovo – rozumného ještě deficitu, který nebude vypadat úplně šíleně, ale stejně viditelně vládu dostihne. Znovu tam připomínám ty debaty, které jsme měli nad rozpočtem.

A ted' už je to jasné. Je po prezidentských volbách, a najednou tady sledujeme úvahy o možném zvýšení poplatků ve zdravotnictví, navýšení daní, snížení částeck, které mohli očekávat učitelé, v tomto případě jsou to důchodci s tím největším dopadem. Vidíme tady

opravené nebo upravené programové prohlášení vlády, které samozřejmě už některé ty optimistické předpoklady, které jsme slyšeli před volbami a potom i po volbách, když jste představovali programové prohlášení, tak prostě berou za své, protože vidíte, že není tak jednoduché vládnout, a není tak jednoduché samozřejmě ty peníze najít a přitom skutečně projet mezi tou pověstnou Skyllou a Charybdou, to znamená mezi tím, aby ještě pan ministr financí se z toho nezhroutil, aby to unesl, a tím, co po něm chtejí jednotlivé kapitoly. A věřte, že jsem si to užil také dosti tenkrát ať s naším panem ministrem financí, nebo s paní ministryní financí. A je to jasné.

Ale znovu říkám, nikdy si neumím představit, že bych šel nejenom do této slovutné Poslanecké sněmovny takhle jako čelit vám poslankyním a poslancům, ale ani do těch výborů, a šel bych tam prostě s rozpočtem, byť rozpočet byl řádově nižší, možná dvouřádově nižší než to, co teď řešíme v rámci státního rozpočtu a dopadů na důchodce, ale neměl jsem tam takhle zásadní věci. To byste mě opravdu s tím vyrazili a měli byste úplnou pravdou. Měli byste prostě pravdu, že takový ministr tady nemá co dělat, protože bud' se do toho nechal namontovat, aby tam něco zamlčel, aby si tam něco nedal s tím, že to vytáhne jako králíka z klobouku, až se to bude lépe hodit, protože teď se to nehodilo z nějakého důvodu, spíše politického, anebo prostě to byl jenom takový neumětel, že to nedovedl odhadnout. A já vlastně nevím, co je horší.

Když si znovu vezmu, s jakým návrhem sem přicházíte, to znamená skutečně připravit naše seniory o takovouto částku v letošním roce a samozřejmě další částky v dalších letech, a ještě říkáte no, oni už se teď mají dobře, tak proč by se měli zase mít jakoby o to líp, vždyť jim dáváme prostě i tak dost, tak je to pro mě naprosto nepřijatelné. Považuji to opravdu za ostudné. A zajímalo by mě, jak to vůbec mnozí z vás, které třeba i znám tady řadu let, a byl jsem třeba s některými z vás i řekněme v dresu bývalé vládní koalice, jak jste schopni to hájit, protože já bych to hájit neuměl.

V téhle souvislosti se tedy přihlašuji k pozměňovacím návrhům, které jsou ve sněmovním systému pod čísly 2299, 2300, 2301, 2302, a tyto pozměňovací návrhy se týkají čl. 1 § 67ca odst. 1, kdy v písm. b) se částka 400 korun nahrazuje částkou – a teď: u toho pozměňovacího návrhu 2299 je to částka 1 428 korun, u návrhu 2300 je to částka 1 499 korun, u pozměňovacího návrhu 2301 je to částka 1 570 korun a u čtvrtého pozměňovacího návrhu, který je v systému nahrán pod číslem 2302, je to částka 1 641 korun. Cílem všech těch pozměňovacích návrhů je tedy navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu letošního roku, a jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Já doufám, milé kolegyně, vážení kolegové, že si vyberete aspoň jednu z těch částek, která – samozřejmě v ideálním případě tu nejvyšší – aspoň částečně by mohla kompenzovat to, s čím dneska vládní koalice přichází, pokud si to tedy ještě stále nechcete rozmyslet, tenhle ostudný návrh, a mohla by kompenzovat to, aby naši senioři dostali svoje peníze, na které reálně čekají a které by jim rozhodně významně pomohly s řešením těžké životní situace, do které se mnozí dostali právě obrovským navýšením inflace, a tudíž i navýšením cen. A znovu opakuji, je to kategorie, která je tím zvýšením cen ohrožena skutečně velmi. Já vám děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje vystoupení pana poslance Wenzla a připraví se pan poslanec Juchelka. (Poslanec Wenzl při příchodu k řečnickému pultu zakopl a upadl. Ministr Jurečka a další poslanci ihned přišli na pomoc.) Jste v pořádku prosím? Pokud se, pane poslanče, necítíte dobře, tak můžete vystoupit později samozřejmě. (Milan Wenzl: Ne, děkuji.) Dobře. Pustím vám mikrofon.

Poslanec Milan Wenzl: Vážená paní předsedkyně, dámy a páновé, sociální svědomí vládní koalice promluvilo. Pan ministr práce a sociálních věcí předložil protiústavní asociální

zákon, který má důchodcům sebrat peníze z jejich důchodů, na které jím již vznikl nárok podle stávající právní úpravy valorizačního schématu. To je postup opravdu hodný dobráckého lidovce, který ještě nedávno tvrdil, že chce být oním sociálním svědomím koalice. Váš postup je, pane ministře Jurečko, nejen bezohledný, což je stále častějším charakteristickým rysem způsobu vlády této koalice, ale je protiprávní a protiústavní.

Tak jak jsem již zmínil výše, tak na valorizaci důchodů už vznikl důchodcům právní nárok, protože hmotněprávní předpoklady již byly naplněny, a proto by vláda měla dodržet stávající pravidla pro valorizaci a postupovat podle nich. Pokud chce tato vláda měnit valorizační pravidla, pak by jejich změna měla platit výlučně pro budoucí valorizace, na které ještě nevznikl důchodcům právní nárok, aby byla vyloučena právě retroaktivita postupu vlády a nebyla tak zpochybňována právní jistota důchodců.

A konečně k oné protiústavnosti. Podmínky projednávání návrhu zákona v legislativní nouzi jsou definovány takto: Stav legislativní nouze podle § 99 jednacího rádu Poslanecké sněmovny je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou základním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Stav legislativní nouze vyhlašuje předseda Sněmovny na návrh vlády podle jednacího rádu, který může být vyhlášen na určitou dobu. Při vyhlášeném stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny rozhodnout... (Poslanci Wenzlovi se zřetelně obtížně dýchá a mluví. K řečnickému pultu přichází poslanec Kubíček.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane poslanče, stačí načíst čísla tisků. Opravdu, je to dostačující. (Poslanec Kubíček se nabízí, že návrh dočte on.) Ano, já se také domnívám, že už není nutné...

Poslanec Milan Wenzl: Ještě to přečtu... Hlásím se ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2247, 2248, 2249 a 2250. Děkuji. A omlouvám se na zbytek jednání.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. To samozřejmě zcela chápeme. (Několik poslanců doprovází poslance Milana Wenzla na jeho místo.)

Nyní vystoupí pan poslanec Juchelka, připravena je i paní poslankyně Pastuchová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc. Paní předsedající, vážený pane ministře, vážená paní ministryně, já bych chtěl tady odůvodnit své pozměňovací návrhy, které jsou již součástí systému.

Pokud se podíváme úplně na začátek, jakým způsobem vznikla právě tady tato inflace v průběhu minulého roku, a víme to, že to bylo samozřejmě způsobeno i tou energetickou krizí, která byla způsobena válkou na Ukrajině, tak ta inflace neustále rostla. A já jsem rád, že právě před čtrnácti lety byl schválen ten automat, který vlastně neustále je pojistkou toho, že když inflace bude růst, tak tím pádem budou automaticky valorizovány veškeré důchody.

V současném zákoně o důchodovém pojištění, o kterém se tady dneska bavíme, je valorizační zvyšování důchodů skutečně nastaveno jako mandatorní automat. Jakmile jsou splněny podmínky, vzniká prostě a jednoduše současným seniorům na zvýšení toho důchodu, ať už je to důchod starobní, invalidní, vdovský, jednoduše nárok. Podmínky k tomu dle mého názoru už byly splněny právě kvůli tomu, že ta meziroční inflace, která přeskočila samozřejmě 5 %, tak jak je v zákoně, už tady byla 10. února, a my se nacházíme skutečně tři týdny poté. A tady se domnívám, že to legitimní očekávání všem starobním důchodcům vzniklo.

Ústavní soud už několikrát konstatoval, že pokud někomu vznikne ze zákona nějaké právo, což my samozřejmě víme, že vzniklo už 10. února, i když tento zákon ještě není účinný, jak říká Ústavní soud, nelze jednostranně takové právo zase odebrat. A já mám pocit, že tady o toto se snaží právě tato vládní koalice. A jakým způsobem se o to snaží? Snaží se o to novelou zákona o důchodovém pojištění, který je dle našeho názoru retroaktivní, a tam říká, že to rozhodne Ústavní soud. Snaží se o to, jak tady často poukazujeme na to a říkáme, opravdu ve skandálním stavu legislativní nouze, který jako okrajový prostředek vůbec nepatří k tomu, abychom jednali právě o této novele, která k tomu vůbec není přizpůsobena, poněvadž se nejedná o žádné nebezpečí státu, nejedná se o to, že by byla pošlapávána základní práva a svobody občanů, a už vůbec se nejedná o to, že by vznikla nějaká hospodářská škoda, například nějakou živelní katastrofou, jako je tornádo anebo povodně.

Takže dle našeho názoru je to špatně i projednávat tento zákon ve stavu legislativní nouze, což taky říkáte, že rozhodne Ústavní soud. No a taktéž jsme byli poslední čtyři dny tady v této Poslanecké sněmovně svědky toho, jakým způsobem přistupujete k jednacímu řádu Sněmovny, což je taktéž zákon, jak je pro vás gumový, jak ho dokážete ohnout, různě překroutit, a samozřejmě to také podle vás rozhodne Ústavní soud. Zkrátka a jednoduše to, že chcete, aby dostali přidáno místo 1 770 korun pouhých 760, tak má celou tuto schůzi Sněmovny v rukách Ústavní soud a vám jako vládě to nevadí, protože tu zodpovědnost přehazujete právě na ně, na to, jakým způsobem třeba za několik měsíců rozhodne. Pokud rozhodne tak, že to bylo špatně, a pokud shodí tady tuto novelu zákona o důchodovém pojištění, tak budeme muset zpětně vyplácet právě do těch 1 770 korun každému jednotlivému starobnímu důchodci tuto částku – samozřejmě v poměru toho, jak má vysoký starobní důchod, jaká tam je zásluhová a ta základní výměra toho důchodu – zpětně a obávám se, že Česká správa sociálního zabezpečení bude muset zpětně vyplatit všem těmto lidem ty důchody i s nějakým penále.

Zkrátka zodpovědná vláda by tuto argumentaci už nepoužívala, jednoduše by stornovala celou tuto novelu zákona o důchodovém pojištění, tuto Sněmovnu by poslala po těch čtyřech dnech domů, ale místo toho to tady prostě vede až do té krajní situace. Zodpovědná vláda totiž by si ten legislativní proces pohlídala. To znamená, že by ho projednala v Poslanecké sněmovně, pokud si Poslanecké sněmovny váží, pokud jí nepohrdá, v prvním, druhém a třetím čtení, to znamená v klasickém legislativním procesu, kdy bychom i my byli součástí různých výborů, například výboru pro sociální politiku, který by to zkoumal z té sociální strany, anebo ústavně-právního výboru, který by to zkoumal právě z hlediska té legislativy, a mohli jsme právě v nějakém časovém horizontu přijít s nějakým řešením, který by byl skutečně bych řekl schůdný pro všechny. Ale v tuto chvíli zpětně, opravdu zpětně, retroaktivně, měnit zákon ve třetí třetině zápasu se mi zdá prostě velmi nevhodné, ba bych řekl, že to je vůči starobním důchodcům a všem těm ostatním, kteří mají na tuto valorizaci nárok, nezodpovědné. My to říkáme pořád. Je to z toho důvodu, a myslím si, že to je úplně očividné, že jste to udělali úcelově, protože pokud byste to projednávali v řádném legislativním procesu, a všichni ti důchodci, kteří by měli už od toho 10. února legitimní očekávání, že by očekávali nějakou částku právě díky té mimořádné valorizaci, tak by se velmi divili, že jim právě chcete vyplatit méně, a asi by ty prezidentské volby dopadly možná stejně, možná jinak, když, ale ten strach ve vás to nepředložit, ta nedvaha toho udělat nějaký tady tento krok včas a v klasickém legislativním procesu, prostě a jednoduše uskutečnila to, kde se nacházíme teď, v 17.33, je pátek 3. 3. Možná tady budeme až do rána, protože si budeme chtít možná ještě trošičku odpočinout, takže si ještě vezmeme určitě ty dvě dvouhodinové přestávky, abychom se ještě dokázali svěže možná podívat na to, jakým způsobem budeme ve třetím čtení hlasovat pro ty jednotlivé pozměňovací návrhy, tak uvidíme, jakým způsobem to celé dopadne. Ale nemuseli jsme tady být, poněvadž je to všechno v rukách vás, vlády, vládních poslanců a té stoosmičky.

Proč ta inflace samozřejmě vzrostla, to už jsem tady říkal. Je to díky tomu, že vznikla energetická krize. V tuto chvíli vidíme, jak opravdu nejen důchodci, ale hlavně jak jsou ohroženy mladé rodiny s dětmi, skutečně bojují na všech frontách. Máme tady vyšší ceny

potravin, máme tady vyšší ceny pohonných hmot, vyšší ceny energií, taktéž už je prostě řada mladých rodin, které se nemůžou dostat ani k hypotéce, pokud si chtejí pořídit své vlastní bydlení, a velmi se diví, pokud jim v tuto chvíli končí fixace a musí podepsat nové smlouvy, poněvadž všechno tady toto enormně roste. A je to díky tomu, že prostě máme třetí největší inflaci v Evropské unii, a díky tomu nám rostou de facto před očima každý den ceny všeho.

Ten průměrný index spotřebitelských cen na jednu domácnost je 115,1, to je vlastně těch 15,1 % té inflace. U těch starobních důchodců to ještě stoupá víc, protože ten index spotřebitelských cen oni mají jiný, než má běžná domácnost, oni mají jiné ty komodity, které do svého života potřebují, a to je 15,6, a dokonce u potravin, základních potravin a nealkoholických nápojů, to stoupá ještě víc, a to už je 17,1 %. I proto jsme tady, i proto horujeme za to, aby ti lidé, kteří jsou starobními důchodci, nepadali do chudoby a aby, když už jim odepřeme de facto těch 1 770 korun, tak aby nekončili na úřadech práce. Protože nejhorší je, že přelijeme jenom administrativně ty peníze z jedné kapsy do druhé, protože když oni nedostanou to, co jim náleží, tak mohou opravdu spadnout například do příspěvku na bydlení a jenom zbytečně půjdou na úřad práce, aby jim stát pomohl a doplatil ty jejich životní náklady, tak jak na to mají nárok, poněvadž víte asi, že jsme před několika měsíci tady měnili normativní náklady na bydlení, které s tím příspěvkem na bydlení opravdu velmi souvisí.

Co se týče těch mých pozměňovacích návrhů, my tam navrhujeme různé částky. Já mám tady a přihlašuji se tedy v tuto chvíli ve sněmovním systému k pozměňovacím návrhům: 2115, kde tu částku, která je v tom základu v zákoně 400 korun, což navrhuje tato vláda, zvyšuji na 1 446; 2116 je další pozměňovací návrh, tam je to 1 517; 2117 je číslo dalšího mého pozměňovacího návrhu, což je částka 1 588; a částka 1 659 se ukryvá pod číslem pozměňovacího návrhu 2118.

Proč je to důležité? Z jednoho prostého důvodu. Je to minimum toho, co těm důchodcům náleží. 1 770 korun, to bylo jasné, jasné už v ten pátek, kdy Český statistický úřad zveřejnil to číslo inflace i té meziměsíční, což bylo tuším 6,8 %. A už tenkrát jasnou trojčlenkou bylo opravdu jasné spočítat si, kolik to bude stát ve státním rozpočtu a na kolik v průměru v tom mediánu přijde jeden starobní důchodce. My jsme to tady počítali. Ty, kteří mají nižší důchody, tak samozřejmě čeká například kolem pár set korun v tom mediánu 1 770, ti, kteří mají ty vysokopříjmové důchody, tak tam je to třeba až 3 000 korun. My jsme samozřejmě pro to, aby se vzorec té mimořádné valorizace upravil tak, aby se ty nůžky tak nerozevíraly mezi těmi vysokopříjmovými a nízkopříjmovými důchodci. O tom všem jsme se ale mohli bavit, pokud by tady tato novela zákona o důchodovém pojištění prošla klasickým legislativním procesem.

V tuto chvíli bohužel my musíme – a já jsem tady vystupoval před několika hodinami se stanoviskem našeho klubu – nepodpořit tuto novelu zákona o důchodovém pojištění, protože každý důchodce přijde průměrně o 1 000 korun měsíčně, což je do konce roku 7 000, a samozřejmě se to odrazí i v tom roce 2024, což je 12, a tak dále. A já samozřejmě této vládě rozumím, že chce být finančně zodpovědná, rozpočtově zodpovědná, já rozumím tady této vládě, která říká, kde teda má brát, když má v historii České republiky největší schodek ve třiceti letech naší historie, ve více než třiceti letech naší historie po roce 1989 právě v tom únorovém čísle, které je 117,9 miliardy korun, tak jí rozumím, že se snaží šetřit, kde se dá, a že se snaží ubírat.

A to největší číslo, které vlastně vznikne, tak je opravdu právě z hlediska těch důchodů, protože ten mandatorní výdaj je prostě v tom českém rozpočtu, ať si říkáme ano, nebo ne, prostě nejvyšší. Ale jak říkám, pokud zodpovědná vláda by vládla zodpovědně, tak by například nerušila EET, což do rozpočtu přineslo 14 miliard korun, určitě by si pohlídala lépe windfall tax, když už teď všichni víme, že energetické společnosti a banky už tak zkonsolidovaly své zisky, že nevybereme, nevybereme do státního rozpočtu to, co si ta vláda slibovala. A já si pamatuji, kdy ministr financí dával hlavu na špalek, ať se nebojíme, že to určitě bude, těch nějakých 80 miliard korun a tak dále. Zodpovědná vláda by dobře hospodařila s těmi penězi, které byly dány do rozpočtu díky inflaci, a to je 137 miliard korun navíc.

Takže já osobně mám pocit, že prostě a jednoduše tato vláda to s financemi moc neumí, a proto my tady jsme, jsme tady už čtvrtý den, protože si chce vzít ty finance na těch, kteří jsou jedni z nejzranitelnějších, a to jsou starobní důchodci. Ti si nemůžou najít další, druhé, třetí zaměstnání, tak jak radí někteří ekonomičtí poradci této vlády právě například rodinám s dětmi. Ti nemohou si přijít k nějakým jiným, protože prostě a jednoduše mají třicet let za sebou nějaké kariéry, k dalším penězům, a vydělávali nějaké finance. Oni jsou odkázáni na tu solidaritu, na ten sociální smír, který tady máme a který tady velmi dobře funguje mezi bohatými, chudými, mezi starými, mladými, mezi nemocnými a zdravými a který se tady i touto novelou zákona o důchodovém pojištění trošičku nabourává. A vy jako vláda ho rozkolísáváte i právě těmi některými řečmi, kdy proti sobě stavíte právě seniory a například mladé rodiny s dětmi, protože jak jsme se dozvěděli – a rozumím tomu, že pan ministr to potom vzal zpátky a že také má touhu navýšit díky prorodinné politice rodičovský příspěvek – že pokud nebude na rodičovský příspěvek, tak je to díky tomu, že jsme tady v tomto zákoně o důchodovém pojištění tu pojistku vyplatili celou, to znamená 1 770 korun, což v tom balíku rozpočtu dělá 34,4 miliardy, což v tuto chvíli tato vláda snižuje na 15 miliard, takže my se bavíme skutečně o 19,5 miliardy, což je ve dvoubilionovém rozpočtu, to je 2 biliony 235 miliard korun, skutečně nějakých 0,80 %. A myslím si, že skutečně tady nemusíme trávit čtyři dny a čtyři noci kvůli 19 miliardám. Když všichni víme, že to prostě a jednoduše těm starobním důchodcům patří. Děkuji moc za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Než dám slovo další přihlášené, tak mám omluvy. Pan poslanec Bartošek Jan od 23 hodin do 9 hodin ráno se omlouvá z osobních důvodů, paní poslankyně Schillerová Alena od 16.50 hodin do 17.45 z pracovních důvodů, pan ministr Vlastimil Válek se omlouvá od 18.00 do 9 hodin ráno z osobních důvodů.

A mám ještě jedno oznámení, protože nevím, jestli bych to ještě stihla říci ve zbytku svého předsedání. Na základě informace, kterou jsem podala i předsedům všech klubů, včetně opozičních, bychom u třetího čtení v tomto celém bloku snížili dobu, po kterou hlasujeme, z těch dvacetí vteřin na patnáct vteřin, čímž se částečně ušetří nějaký čas. Tak to je oznámení, že přenastavíme hlasovací zařízení. Není to nic neobvyklého, v minulosti byl ten čas skutečně takto dlouhý. Nicméně všichni jsou o tom informováni z hlediska předsedů klubů.

Nyní tedy vystoupí paní poslankyně Pastuchová, následuje paní poslankyně Adámková. Ještě jsem zapomněla načít omluvu pana poslance Wenzla Milana, který ji tady říkal na mikrofon, předpokládám, že se tak činí ze zdravotních důvodů a bez udání časového. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní předsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo, po čtyřech dnech poprvé, mimo faktických poznámek, mohu mít slovo, jsem za to moc ráda. Unavení jsme všichni a určitě se všichni těšíme domů, ale přesto mi dovolte, abych se alespoň krátce, ne tak dlouho, jak jsem měla připraveno, vyjádřila.

Já bych chtěla zmínit jen to, že mě také velice mrzí, že i výbor pro sociální politiku, jehož jsem místopředsedkyní, a pan předseda Kaňkovský, vaším prostřednictvím, pan předseda doporučil, aby se vedla rozprava, kterou vy jste nám tedy neumožnili. A tak jsem i ráda za to, že příspěvky, které jsem si připravovala, a kdo si příspěvky připravuje sám a nedělají mu to asistenti nebo jeho poradní týmy, tak ví, že s tím stráví také nějaký ten čas, a pak ho docela mrzí, když mu to někdo zasekne a nemůže se k tomu vyjádřit, protože si myslím, toho času teď tady trávíme opravdu hodně, trávit možná ještě budeme, a tak mi to nepřišlo od vás fér, tak jsme prostě použili něco, já jsem tady třetí volební období, co já si ještě nepamatuji, nebo možná si nevzpomínám, že by se takto utnula rozprava. Ale možná se mýlím.

Já jsem si tady v noci, protože jsem tak nějak nechtěla usnout, tak jsem si četla z února 2016 schůzi a vystoupení jednotlivých tehdy opozičních poslanců, jako pana Stanjury, vaším

prostřednictvím, pana nynějšího premiéra Fialy a dalších, kteří tu v té době byli, a tak jsem se trošku pousmívala nad tím, co tito poslanci nám tady vycítali, a trávili jsme tu také mnoho hodin a také jste nám to dávali docela si užít. Myslím si, že dnešní noc, vy jste ji prožili asi hůře než my, protože těch budíčků jsme vám pář připravili a nějaké přestávky jsme také využili. Myslím si, že to tak vůbec nemuselo být, kdyby ta dohoda o tom, že nás všechny pustíte ke slovu, mohla být už dávno za námi a mohli jsme teď být už doma u svých rodin. Bohužel se tak tomu nestalo, takže nám nezbývá nic jiného než pokračovat dál a vyjadřovat se aspoň v dobu, kterou už jste nám dovolili.

Já vítám pana premiéra. Jsem moc ráda, že vždycky se přijde podívat na pět minut, nic nám neřekne k tomu, co tady říkáme, a zase odejde.

Já bych chtěla říct, že nás je ještě osm, jak řekl můj kolega. Já tady nebudu asi dlouze číst ty mé projevy, protože jak jsem řekla, děkuji panu našemu předsedovi, panu Babišovi, že byl tak hodný a ty naše projevy, které jsme si připravili a které tedy nepřijdou vniveč, ta naše práce, že je tu alespoň některé přednesl. Já se vyjádřím ke svým osmi sněmovním pozměňovacím návrhům. A jenom bych chtěla moc poprosit, protože opravdu si to pamatuji z toho roku 2016, jak jste nám tady mistrovali našeho panu zpravodaje, a pořád máme čtyři hodiny přestávky jako dva kluby, a já bych chtěla moc poprosit, aby si pan zpravodaj opravdu připravil přesné znění pozměňovacích návrhů, které budeme hlasovat, abychom věděli, o čem hlasujeme, protože tenkrát se to také trošku zastavilo a chtěli jste po našem panu zpravodaji vědět přesně, o čem hlasujeme, a nejen čísla. Takže jenom na to upozorňuji. Když nám to neposkytnete, tak ty přestávky tady k tomu máme. Děkuju.

Já bych se tedy vyjádřila ke svým pozměňovacím návrhům. Budu to číst pomalu, pak vám to dám, pane zpravodaji. Takže první můj pozměňovací návrh je pod sněmovním číslem 2315, kde se v čl. 1 § 67c (ca) odst. 1 v písm. b) částka 400 korun mění na 1 466 korun.

Odůvodnění myslím tady už říkali mí kolegové, ale přesto ho jenom u toho prvního přečtu. To odůvodnění je pak stejné u všech sedmi. Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodů při zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhoje vládní návrh zákona. Takže pod číslem 2315 je částka 1 466 korun.

Druhý pozměňovací návrh je pod tiskem (číslem) 2316, kde se částka 400 korun nahrazuje částkou 1 537 korun. Další pozměňovací návrh, který jsem do systému uvedla, je pod číslem 2317, kdy se částka 400 korun nahrazuje částkou 1 608 korun. Další pozměňovací návrh je pod číslem 2318, kdy se částka 400 korun navýšuje na částku 1 679 korun. Pátý pozměňovací návrh je pod číslem 2068, kdy se částka 400 korun navýšuje na 1 468 korun. Další pozměňovací návrh je uveden pod číslem 2069, kdy se částka 400 korun nahrazuje částkou 1 539 korun. A dalším pozměňovacím návrhem je sněmovní (dokument) číslo 2070, kde se částka 400 korun nahrazuje částkou 1 610 korun. A osmý, můj poslední pozměňovací návrh je pod číslem 2071, kdy se částka 400 korun nahrazuje částkou 1 681 korun.

Tak, já jsem své pozměňovací návrhy přečetla. Za mnou je ještě osm kolegů. Máme před sebou vlastně ještě třetí čtení, takže pokud bude možnost, nebo nevím, co máte vymyšleno, jestli nás nějak omezíte, tak bych si ještě nějaké poznámky nechala do třetího čtení. Tímto děkuji a těším se na další hezky prožitou noc ve vaší společnosti.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Následuje paní poslankyně Adámková, kterou momentálně ale, pokud se nemýlím, nevidím, proto se přesouvá na závěr, ale pan poslanec Pražák přítomen je a připraví se pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslanec David Pražák: Dobrý podvečer, večer skoro. Pane premiére, paní ministryně, páni ministři, kolegyně, kolegové, já bych se chtěl přihlásit ke svému pozměňovacímu návrhu pod číslem 2182, který je v systému nahrán, který má čtyři části, kde navrhoji pevnou fixní částku, o kterou mají být penze valorizovány. Jedná se o částku 1 472 korun, 1 543 korun, 1 614 korun a 1 685 korun. Zároveň je v systému nahráno odůvodnění.

Chtěl bych se přihlásit i k pozměňovacím návrhům kolegy Karla Turečka, které jsou v systému nahrány pod čísla 2157, 2158, 2159, 2160, kde také jsou navrženy pevné fixní částky.

Já vzhledem k tomu, že mi bylo také odepřeno právo vystoupit v obecné rozpravě, tak bych se možná jenom krátce zmínil k některým věcem, které mě ještě vedou kromě toho odůvodnění, které je nahráno v systému, k tomu, že já nepodpořím tuto novelu, nebo tento návrh novely zákona, a zároveň proč jsem dával i pozměňovací návrhy. Já bych se možná trošku malinko otočil na pravou stranu na kolegy ze Starostů, teď to myslím i jakoby v dobrém, ono jich tady už moc není, ale já jsem v týdnu poslouchal rozhovor na Radiožurnálu pana senátora Canova, který je místopředsedou ústavně-právního výboru Senátu. Já jsem z Libereckého kraje, on také a já si ho vážím jako člověka, a nemám tu nic jakoby ironického, myslím to úplně smrtelně vážné, a myslím, že by stálo za to, kdybyste si to, kolegové, poslechli, protože on řekl pár věcí, které mě ubezpečily v tom méém přesvědčení, že ten zákon nepodpořím.

Moderátor se ho ptal už vzhledem k tomu, co vyjadřoval v minulých týdnech, zda opravdu pro ten zákon ruku nezvedne. On jasně řekl, že to platí, že ruku pro to nezvedne, že vidí ten zákon jako protiústavní, ať už vzhledem ke schvalování v legislativní nouzi a i k retroaktivitě. Zároveň se ho ptal, jestli těch 20 miliard nepovažuje, jako že by se mohlo jednat o hospodářskou škodu, kterou tady bylo argumentováno, tak on jasně řekl, že nepovažuje. Cituj: "Jde asi o 1 % z rozpočtu. V současnosti bohužel máme rozpočty deficitní v rádu stovek miliard opakovaně. V tomto ohledu to určitě nepovažuji za značnou hospodářskou škodu. Naopak je to kapka v moři. Podstatné ale je, že musí jít o mimořádnou, neočekávanou situaci." Pan senátor jasně řekl: "A toto všichni očekávali. Vždyť jde o mandatorní výdaj podle zákona, který platí několik desítek let. To se přece nedá nazývat mimořádnou událostí, a ještě ve spojení s touto škodou. Ona je vůbec otázka, jestli se dají nároky na důchodce nebo na důchody nazývat vůbec slovem škoda." A ještě další, co mě utvrdilo, bylo, cím si vysvětluje, že tato vláda nepředložila návrh dřív, jestli má pocit, že zanedbala, tak jasně řekl, že vláda zaspala. Vláda s tím měla přijít na podzim, mohli jsme se o tom bavit ve standardním legislativním postupu a nemuseli jsme tady teď sedět. Tak to je jedna věc.

A druhou bych tady ještě přečetl, opět z Libereckého kraje od nás, takový krátký mail, který jsem dostal v tomto týdnu a který mě ubezpečil v méém postoji, a poslali mně ho zástupci Odborového svazu pracovníků zdravotnictví a sociální péče, základní organizace Liberec: "Vážený pane poslanče, píšu vám v souvislosti s novými opatřeními v oblasti důchodů, která chystá vláda České republiky. Navrhovaná opatření jsou pro nás, poctivě pracující, zcela nepřijatelná. Není možné, aby lidé, kteří celý život přispívají do systému sociálního zabezpečení..." (Odmrlka pro hluk v sále.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano. Poprosím, kolegyně a kolegové, o ztišení, aby pan poslanec mohl nerušeně pokračovat.

Poslanec David Pražák: Děkuji. "Není možné, aby lidé, kteří celý život přispívají do systému sociálního zabezpečení, získali v době, kdy se vše zdražuje a čelíme nepřiměřené inflaci, reálně nižší důchod, a ještě si na něj budou muset počkat až do 68 let. Vždyť to je nejdéle v celé Evropské unii. Navíc zaměstnanci v České republice pracují déle než zaměstnanci ve většině zemí Evropské unie. Vážený pane poslanče, uvedené kroky vlády České republiky zásadně ohrožují důstojný život lidí, kteří celý život pracovali, jejich zdraví i kvalitu života. Ve vážném ohrožení je také sociální smír. Je třeba hledat jiná řešení k zajištění udržitelnosti

důchodového systému než pouze snižovat výši důchodů či zvyšovat věk odchodu do důchodu. Může to být například zlepšování podmínek pro lidi, kteří pracují ve fyzicky náročných povoláních. Vláda by se měla zaměřit na hledání dalších zdrojů financování důchodového systému, které nepůjdou z kapes zaměstnanců. Žádám vás proto, abyste tyto kroky vlády České republiky v rámci legislativního procesu nepodpořil."

Dál to asi rozebírat nebudu, protože říkám, měl jsem připravený projev, ale nemohli jsme vystupovat v obecné rozpravě. Já myslím, že to takto zatím stačí. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní je tedy přihlášen pan poslanec Nacher a následuje pan poslanec Kubíček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Vážená paní předsedkyně, děkuji za slovo. Jsem rád, že po čtyřech dnech jsem se dostal na řadu aspoň v té třetí fázi. Zatím jsem měl možnost vystupovat jenom ve faktických, kde člověk reaguje na ostatní. Stejně tak jsem rád, že jsem tady nalákal pozornost některých politiků, kteří se zabývají ekonomikou, jako je třeba kolega Skopeček, takže můžu asi očekávat nějaké faktické poznámky.

Já mám v systému čtyři pozměňovací návrhy mezi čísly 2303 až 2306, kde jsou různé částky zvyšující ten základ v čl. 1 § 67 odst. 1, kde se to zvyšuje z té základny 400 korun. Ty částky jsou mezi 1 462 až 1 675. Já to potom vysvětlím. A protože nebyla otevřena obecná rozprava, tak teď ty pozměňováky nějakým způsobem obhájím, a celý jejich kontext. Třeba budu mít stejný úspěch u vás, kolegové, jako se včerejším procedurálním návrhem. A tam už bych si ten potlesk zasloužil na rozdíl od procedurálního návrhu.

Takže první věc, která mě vedla k tomu, abych dal procedurální návrh, abych zhojil, že vůbec vlastně se tady tímto zabýváme ve stavu legislativní nouze. Jediná šance, jak to zhojit, je dát pozměňovací návrh, a když projde, tak tím ta situace se vlastně jakoby napravila a otevírá se prostor pro ta jednání, o kterých my tady hovoříme celou dobu. To znamená, pojďme se bavit o tom valorizačním mechanismu a jak ho upravit, ale v normálním legislativním procesu.

Přijde mi, kolegyně, kolegové, abychom my tady v zásadě nonstop trávili čtyři dny kvůli úspoře 19 miliard, jak sami říkáte, tak mi přijde opravdu neúměrné. Protože je to 1 % rozpočtu, takže by vás bývalý kolega Miroslav Kalousek řekl, že to musíte v rozpočtu najít za pět minut. Já bych vám poradil. Například jste zrušili EET, tam se pohybujeme někde ve výběru mezi 8 a 13 miliardami. Záleží na tom, v jakém roce to bylo. Díky inflaci máte větší výběr prostředků. A docela by mě zajímalo, jak jsme na tom s výdaji kolem zastropování. Protože když jsem se díval, tak spotové ceny jsou nějakou dobu pod tou zastropovanou cenou, to znamená, že ty náklady nejsou takové, jaké byly, když jsme si to všichni, to vám nedávám za vinu, když jsme si to všichni představovali před třemi čtyřmi měsíci. A rázem si myslím, že těch 19 miliard tam bude. Mně prostě přijde neúměrné kvůli 19 miliardám – když to budete říkat někomu zvenku, že my tady čtyři dny jednáme fakt jako nonstop, den, noc, den, noc, kvůli 19 miliardám korun. V rozpočtu ale, a já jsem na to upozorňoval, v rozpočtu na rok 2023 vy jste pro valorizaci ale neměli ani korunu, takže i těch 15 tam vlastně musíte přidat, takže stejně tam dochází k nějakým přesunům. Takže by byla na místě logická otázka, jak to, že tam byla ta nula.

No a teď ten princip té valorizace. To je prostě nějaký zákonný automat, a my jsme se tady o tom bavili a my na to narázíme soustavně, to je automat, který v zásadě z mého úhlu pohledu, nemusíte se mnou souhlasit, má zabránit prostě vstupu politiků před volbami, po volbách. Jako jiný příklad bych uvedl mzdy, platy ústavních činitelů. Opakovaně, a máte to na stenozáznamu, také jsem se na to díval, jsem řekl, abychom to napojili na nějaký automat, například na růst nebo pokles HDP, a ne aby se to řešilo vždycky před volbami. V případě ale důchodů tam ten problém je opačný. Tam se vlastně ty změny toho automatu dějí po volbách. To je úplně zrcadlově opačné, což se tady mimochodem hezky naplňuje. A to si myslím, že je problém. To si myslím, že je problém, že ty automaty právě mají zabránit těm změnám, které

za mě jsou nepřímou retroaktivitou. Můžeme se o nich bavit směrem do budoucna, protože se změnila kritéria, ekonomická situace a podobně, ale nikoli už do běžícího mechanismu.

Podobně kritický budu, když sem přijdete se změnou u stavebního spoření, která také, jak jsem pochopil, bude mít nepřímou retroaktivitu. S tím souvisí jeden základní argument, který vy jste tady... pan ministr Jurečka také zmínil, a to jest, že poměr mezi průměrnou mzdou a průměrným důchodem – tamhle jste – že je teď nejvyšší za poslední dobu. A ukazoval jste tady ten graf. On tady možná někde je. Ale já jsem to vysvětloval. To samo o sobě jako číslo a jako důkaz předložení toho vašeho návrhu nestačí. Protože když tam se podíváte, tak v letech, kdy ty důchody také rostly relativně svížně, tak ale mnohem svižněji rostly reálné mzdy, protože byla nízká inflace a ekonomický růst. V momentě, kdy ekonomický růst není nebo je pokles, je vysoká inflace, tak najednou ten poměr se mění. Z toho ale absolutně nevyplývá, že by ti senioři na tom byli líp. Jinými slovy, já to přeložím, vy vlastně říkáte, že když ten senior předtím měl důchod 39 % průměru mzdy a teď má 49, tak je na tom o 10 procentních bodů lépe. V tomhle srovnání ano. Ale když se podíváme z hlediska jeho životních nákladů, tak to absolutně vůbec neodpovídá. Vůbec to neodpovídá.

Čímž se dostávám k tématu inflace. Totiž ta inflace, když se podíváte, tak ta se pohybuje, já jsem si to tady vyjel od července loňského roku, teď jedu po měsících, 17,5, 17,2, 18, 15,1, 16,2, 15,8, 17,5 v lednu. Takže dámy a pánové, od května loňského roku meziročně nepoklesla inflace pod 15 %. Ale ten spotřební koš u seniorů je úplně jiný. Ten je úplně jiný. Tam ta inflace je mnohem vyšší. A oni nemají tu možnost to nějakým způsobem obejít. Jak chcete obejít nákup léků, základních potravin, nájem, elektřinu? Tam jsou ty největší skoky. A to je ten problém. Čímž opakovaně, aby mě tady někdo nevytrhával z kontextu, nezpochybňuju, že se pojďme bavit o změnách toho valorizačního mechanismu.

Když takhle tady v noci jsem si projížděl různé svoje dokumenty, narazil jsem na takové zajímavé srovnání, když tedy chcete ta čísla, jak se vyvinul mezi rokem 1990 a rokem 2023 starobní důchod, průměrná mzda a plat poslance. Tak starobní důchod se zvýšil 12krát za tu dobu, průměrná mzda 13krát, plat poslance 14,5krát. Já tím nic nechci naznačovat, jenom v tomto poměru ten průměrný důchod stoupal nejpomaleji. Já jenom říkám, že vždycky se na to dá dívat z různých úhlů pohledu, že není jenom ten jeden správný, že těch čísel je spousta. A když si vezmu ta čísla, která se mi budou hodit, tak vám tady řeknu, že v těch věcech, které tady argumentujete, že v nich vůbec nemáte pravdu.

Dámy a pánové, ještě jeden subjekt bych řekl tady hraje roli, a to je budoucí prezident. Já jsem ho na začátku tohoto jednání, to bylo v úterý, vyzval, aby se k tomuhle tématu vyjádřil, protože v momentě, kdy on by oznámil, že třeba tuhle normu bude vetovat, tak se to časově stihnout nedá. My bychom ty čtyři dny si mohli odpustit, protože vy ten proces musíte dokončit celý, nejenom v Poslanecké sněmovně, ale i v Senátu, a pan prezident to musí podepsat.

Takže když se bavíme o číslech, o inflaci, tak si troufám říct, že ty vaše argumenty jsou slabé. Když se bavíme o těch různých poměrech, tak jsem vám tady dokázal, že vytrhnout z kontextu jeden poměr samo o sobě nestačí. Když se tady bavíme obecně o valorizačním mechanismu, tak za mě je to první fáze penzijní reformy a to prostě spolu souvisí. Je to typická věc, kde koalice s opozicí musí komunikovat. Musí, protože to jde daleko nad rámec jednoho volebního období. A to se bohužel neděje. Já vám vysvětlím proč. Neděje se to proto, neboť vás je ve vládě pět, máte různorodé pohledy, logicky zleva, zprava, liberální, konzervativní, takže dost dlouho trvá, než vy se shodnete. A je to spousta práce. A vy když se pak shodnete, tak už k nám vlastně dáváte ty věci ve smyslu – bud' s tím souhlasíme, anebo máme smůlu. Ale to jednání s opozicí u těch věcí, které jdou nad jedno volební období, takhle postaveno být nemůže. Vy za námi musíte jít v momentě, kdy to ještě lze přepracovat. Pak se bavíme, hledají se nějaké kompromisy a pak je hlasování. Vy třeba víte, že u rozpočtu jsme ho tady kritizovali, já jsem tady opakovaně vystupoval a nebyla tady jediná minuta obstrukce, protože se ty věci neobstrukují. Ale na začátku před závorkou je ta komunikace a ta tady bohužel není u ničeho. Já jsem třeba opakovaně ministra financí – ten tady není – vyzval, abychom se bavili o tom

stavebním spoření, aby to nebylo tak, že vy to sem pošlete a už se s tím nebude dát hnout. Co je to potom jako za jednání? A to se bavíme o produktu, který je tady 30 let. Jinými slovy já říkám, že vy sem dost často chodíte, včetně tohoto bodu, s tématy, která přesahují jedno volební období, tak máte větší zodpovědnost než jenom to, že to prohlašujete 108.

Tolik tedy na obhajobu těch mých čtyř pozemkovacích návrhů, ke kterým se hlásím. To znamená, pod číslem 2303 najdete pozemkovací návrh, kde tu částku 400 korun zvedám, neboli nahrazuji, at' to čtu přesně, částkou 1 462. Pod číslem 2304 to nahrazuji částkou 1 533, pod číslem 2305 to nahrazuji částkou 1 604 a pod číslem 2306 to nahrazuji částkou 1 675 korun.

Děkuji za pozornost. Úměrně té době zde strávené jsem to zkrátil. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Přeji hezký večer, kolegyně, kolegové. Pokračujeme dalším vystupujícím a tím je pan poslanec Roman Kubíček. Připraví se pan poslanec Jiří Mašek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, paní předsedající. Doufám, že mi to odpustíte, ale udělám jednu informaci. Pan poslanec Wenzl je v pořádku, byl předán do péče lékařů a já si z tohoto místa dovolím malé poděkování, protože i v tomto sále bylo vidět, že jsou zde lidé. A dovolím si prostřednictvím vaším poděkovat paní předsedkyni Pekarové Adamové, mému ctěnému kolegovi Honzovi Bartoškovi a panu kolegovi poslanci Burešovi za včasnou pomoc a za to, že opravdu to nejsou jenom stroje na politiku a předkládání zákonů. A za to vám všem dík. Kdybychom byli v americkém Senátu, tak bychom si i zatleskali. (Potlesk v sále.)

A nyní se vrhnu na obhájení pozemkovacích návrhů a hned dopředu avizuji, že podám i pozemkovací návrhy, nebo přihlásím se k pozemkovacím návrhům pana Faltýnka, kterého potom, paní předsedající, můžete odškrtnout. Současně se je pokusím obhájit.

My jsme se tady bavili, já jsem vždycky říkal, že do toho vnesu trošku něco jiného, protože pořád se tady bavíme o té legitimitě, o tom očekávání, o té retroaktivitě a o těch věcech, ale to už jsme tady řekli mnohokrát. Zvlášť jsme se nedostali ještě k jedné věci, a je to například ten procentuální poměr důchod oproti průměrná mzda. Já jsem si dal tu práci a vyhledal jsem si některé státy Evropské unie, neříkám, že všechny, a našel jsem do Litvy a na Slovensko, tam je to trošku něco jiného, ale našel jsem si země, které jsou pro nás vzorem, a našel jsem si i ten podíl, který ten důchod tvoří.

Tak já půjdu od vrchu. Je to Rakousko. V Rakousku podíl – nebudeme mluvit o absolutních částkách, to je nesmysl, protože náš hrubý národní produkt není úplně stejný, ale budeme mluvit o tom poměru. Ten poměr v dnešní době je 90,3 %. Na druhé straně, abych byl spravedlivý, a já myslím, že lidé, pan ministr práce a sociálních věcí tu informaci bude mít, důchodci platí 8% daň z tohoto důchodu. Mají tam jiné podmínky, oni mají minimální dobu odpracovanou na 20 letech a maximální dobu na 41 letech. A i od toho se ten důchod odvíjí. Nicméně v té době mají započítáne i vzdělání, to je velmi důležité. O té absolutní částce se nebudeme bavit. A ten poměr, proč jsem dával Rakousko na první místo, je to v globálu nejúspěšnější důchodce v celé Evropské unii.

Na druhém místě je v současné době Belgie, kde ten důchod tvoří až 75 % pro osoby, které žijí ve společné domácnosti, a 60 % pro ostatní. A i tam je podmínkou odpracování dokonce až 45 let, ovšem opět se započítáním určitého vzdělání.

Dále následuje Francie, kde tento poměr důchodu činí 60,4 %. Ty podmínky jsou tam daleko měkčí, tam jenom 35 let nebo posledních 20 let odpracovaných v posledních 30 letech.

Další zemí je Německo. To zajímavé, myslel jsem si, že to bude vyšší. Tam je to 57,9 %. Z toho vidíte, že 49 % v České republice není žádná rarita, žádná tragédie. Já vím, že budete namítat, že tady máme některé vnější a vnitřní okolnosti. Vysoká inflace, válka na Ukrajině. Já

rozumím, že jsou to spolupůsobící příčiny. Tady koukám, že tady sedí kolega Skopeček, prostřednictvím paní předsedající. Tak je to taková zvláštnost, která se nám tady děje, a je to inflační diferenciál, protože měna se chová úplně jinak, než by mělo být správně, protože inflace venku, v republice, je nižší než v České republice a v globálu měna by měla oslabovat, protože by mělo dojít k poptávce po jiných zdrojích financí. Nicméně asi to nasvědčuje tomu, že se v tuto chvíli snižuje poptávka po zboží, že ti lidé méně nakupují. To je jediné vysvětlení, jiné jsem nenašel. Já vím, že pan kolega Skopeček bude malinko oponovat, protože já jsem z jiné školy, než je on. Já preferuji trošku jiné ekonomy.

A teď ta otázka. Abychom tady nemuseli stát a nemuseli se hádat, tak musíme udělat jednu zásadní věc. Ta jedna zásadní věc je rozdrcení, snížení devalvace. Řekněte si tomu, jak chcete, inflace, která je v České republice, protože my se tady bavíme o důchodcích a my máme dva spotřební koše. Jeden koš spotřební se týká veškerého obyvatelstva a druhý spotřební koš se týká důchodců. Ty koše se od sebe mírně liší. A já jsem to tady včera říkal, že u těch důchodců to je především bydlení, energie, potraviny, oblečení, ty ostatní jsou potlačené, je to tam minimální. Pokud známe velmi solidární české důchodce, tak vždycky ty babičky a dědečkové se snaží ušetřit nějakou korunu, přispět svým dětem, popřípadě vnoučatům tak, aby se měli lépe, a i s tím oni počítají.

Když se bavíme o tom vzorci, který valorizuje jednotlivé důchody, je si třeba uvědomit ještě jednu věc. Ta valorizace vám nepokryje celou tu inflaci, která byla, protože ten vzorec je opožděný vždycky minimálně o půl roku nebo o rok, záleží na výši té inflace. To znamená, že do té doby první pololetí probíhá nějaká míra inflace, a tu teď neznám, protože v prvním měsíci byla 6 % a ona doběhne až do toho měsíce června, takže to nedokážu úplně posoudit, ale v každém případě v rámci té inflace a toho nákupního koše nedojde k tomu, že by ta životní úroveň těm důchodcům stoupla, což mě ovšem mrzí. Já bych byl rád, kdyby stoupala životní úroveň všem občanům České republiky, a tady nebudeme rozlišovat důchodce, rodiny s dětmi, pracující lidi a tak dále.

V tuto chvíli si můžeme říkat, jakým způsobem jede zkrotit tu inflaci. Pan předseda Babiš, prostřednictvím paní předsedající, to tady řekl úplně na tvrdku. Úplně základem jsou energie v co nejkratší době. Nevyřeší to celou inflaci, ale polovina z té inflace upadne a jsou to skutečně energie, protože si je třeba uvědomit, kde všude se ty energie propisují. Ale já tu nejsem na přednášce na vysoké škole, abych začínal od nějakých těch statků, a jakým způsobem to funguje a jak do toho ta energie vstupuje. Ale je asi každému jasné, že ten bezprecedentní nárůst ceny elektrické energie je hnacím motorem inflace, která tady je. Pak se nám k tomu přidaly potraviny. A můžeme si tady povídат, nevím, někdo z mých předčeřníků tady jmenoval nehorázné marže obchodních domů, ale to bychom museli zapojit orgány, které by to musely víceméně zkoumat položku po položce, protože já to nedokážu z tohoto místa říct a nerad bych někoho urazil, protože některé komodity, některé prodejní komodity skutečně můžou mít tu nákladovou položku daleko vyšší než jiné, a potom říkat rovnou, že ty řetězce se na tom pakují, to není fér. To není fér, protože bychom se potom mohli podívat i na výrobce a i tam by mohl vzniknout nějaký nepřiměřený zisk.

Když se tady bavíme o tom, jakým způsobem jsme ještě mohli ubrat a získat peníze do toho státního rozpočtu, byl to takzvaný windfall tax. Já jsem tady vystupoval s poměrně velmi dlouhým vystoupením a upozorňoval jsem na řešení Margaret Thatcherové v době ropné krize, která ho taky chtěla zavést, a nakonec došlo k její dohodě s producenty ropy a oni jí ty peníze dali. A ta nabídka tu byla. Ta nabídka tu byla, já ji neznám v absolutním čísle. Říkám, byla tady, možná bylo dobré ji využít, protože já si myslím, že to byla chyba. A já vím, že tamhle pan kolega Skopeček, prostřednictvím paní předsedající, kývá, protože já ho slyšel v televizi, on to říkal úplně stejně a my jsme společně i byli, a bylo to takové zajímavé vystoupení, že my jsme se asi v 97 % shodli. To není úplně dobrá vizitka pro dva poslance, kteří jsou z odlišných táborů, anebo je to výborná vizitka o tom, kdo nás učil ekonomii, pane poslanče. Asi tak.

Takže já si myslím, že je to velmi důležité a že těm důchodcům je třeba pomoci. Že ta částka 760 korun bude naprosto nedostačující, protože ona vám část těch důchodců převede na ty úřady práce a budou sahat na ty sociální dávky. Nedokážu to kvantifikovat, to je velký problém, protože kdybychom tady měli RIA a šlo by se podívat na to, kdy tam padají a v jaké křivce spadnou do toho záchranného systému, tak bychom zjistili, že možná některé miliardy budou proudit z jiných zdrojů k těm důchodcům a nakonec že se tady nebudeme bavit o těch 30 a 5,5 miliardě, ale o úplně jiných částkách. To by možná byl úkol pro ty sociální pracovníky a lidi, kteří s tím pracují. Já na to trošku koukám z pozice čísel, ale to neznamená, že neznám důchodce a že nemáme maminky a tatínky a nějak to funguje.

Tak teď k meritu věci těch pozměňovacích návrhů. Ty pozměňovací návrhy jsou odůvodněné v těch sněmovních dokumentech, protože to je velmi podobné tomu, co tady načítali mí kolegové. Tak já vás odkážu jenom na zdůvodnění v písemné formě a přihlásím se k následujícím pozměňovacím návrhům, které jsou uloženy v systému: Je to sněmovní dokument 2270, 2272, 2273, 2274. A dále to budou sněmovní dokumenty 2192, 2193, 2194, 2195. To je vše. V těch dokumentech je označena různá částka navýšení k těm 400 základním korunám, tak jak načítali mí předrečníci.

Já vám děkuji za trpělivost a moc vám děkuji za to, že jsem mohl promluvit trochu jinak, než patří do obhájení těch sněmovních pozměňovacích návrhů. Děkuji moc.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. A než udělím slovo panu předsedovi Babišovi s přednostním právem, máme tu jednu faktickou – pan místopředseda Skopeček. Prosím.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Já děkuju pěkně za slovo. Já jsem byl ve dvou předchozích příspěvcích u dvou předchozích řečníků zmíněn, tak si dovolím zareagovat na oba jejich příspěvky.

První ke kolegovi Nacherovi, prostřednictvím pana předsedajícího. Jenom heslovitě. On tu zmínil, a zaznělo to tady i nejenom od něho, ale od celé řady jeho kolegů, že 19 miliard korun je vlastně takový drobek v tom státním rozpočtu a proč se tu vlastně jako všichni kvůli tomu drobku 19 miliard vysilujeme? Tak já bych chtěl říct, že tohle je ten nejhorší možný přístup k veřejným financím, takový ten velkopanský přístup, že tu 10 miliard, tu 20 miliard, a to je přesně ten začátek uvažování, který vede k tomu, že na konci jsou z toho stovky miliard deficitu a stovky miliard dluhů. Jestli je 20 miliard, kolegové, drobek, tak nám těch drobků dejte více a budeme mít ty veřejné finance vyřešené velmi rychle, když je to tak podle vás jednoduché.

Druhá poznámka je k platům ústavních činitelů. Kolega Nacher tady říkal, kdyby nějaký automat byl. Ale on automat je. Naše platy se odvíjejí od automatu. Byla tu dlouhá diskuse o tom, že si jako poslanci nechceme hlasovat o svých platech. Když se k tomu automatu došlo, tak se zase ten automat zmrazil. Když se rozmrází, tak zase máme o tom rozhodovat my sami tady v Poslanecké sněmovně. Takže je to ode zdi ke zdi a ten argument je vždycky opačný vůči tomu, jak to aktuálně je. Měli jsme automat, máme automat, ten rozmrzl a platy rostly. Ale můžeme se zase vrátit k tomu, že o platech budeme rozhodovat my sami.

A k té inflaci. Vy jste říkal, že naše argumenty jsou slabé. Já si pamatuju vaše argumenty na začátku té inflace, kdy jste říkal: vůbec to neřešte, je to dočasná inflace, rychle zmizí, žádné jiné centrální banky úrokové sazby nezvyšují, jenom Česká národní banka. Ukázalo se, že ty ostatní centrální banky se přidaly. Českou národní banku je třeba pochválit za to, že byla první a alespoň tu inflaci začala přibrzdovat.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. S další faktickou vystoupí paní poslankyně Peštová, připraví se pan poslanec Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Já bych chtěla zareagovat na pana poslance nebo pana místopředsedu Skopečka. Pane místopředsedo, to je přesně, o čem jsme se tady bavili. Ano, možná oni říkali nějakých 19 miliard, respektive to říkáte vy, 19 miliard, že by to bylo pro vás navýšení. Udělali jste z toho tu hospodářskou škodu, o které my máme pochybnosti, jestli je to hospodářskou škodou, nebo to hospodářskou škodou není. Ale stále se točíme v tom, že ten návrh, ta novela zákona šla nestandardním způsobem. A to je ta studie dopadů, to jsou ty varianty řešení, které by byly v té studii dopadů, v té RIA. Protože vy jste ve své podstatě nám dali nějakou hodnotu a dali jste ji tu maximální. Říkáte, že bude způsobena škoda 600 miliard v průběhu deseti let. Ale to říkáte vy. Ale tím, že tady není ta studie dopadů, tady není ta RIA, nad kterou bychom si sedli a podívali se na to variantní řešení, které by tam mělo minimální, maximální, byl by tam nějaký průřez hodnot, abychom věděli, co to způsobí nebo nezpůsobí. Bohužel jako, to jsou ty vaše rychlý, rychlý, já nevím, rychlokvašky, nebo jak bych to řekla, ty vaše rychlé zákony, který vy si dáte do mezirezortu na dva dny, máte to okleštěné. Říkám, nemá to ty náležitosti, které to má mít, a ve své podstatě já nevím.

Já se třeba zeptám pana ministra. Jestliže to šlo řádným legislativním procesem, byť na zkrácenou dobu, přešlo to přes Legislativní radu vlády, chci vědět, jaké stanovisko k tomu zaujala komise RIA? Mě by to docela zajímalo, protože my když jsme dávali zákony a šli jsme s RIA přes Legislativní radu vlády, tak musím říct, že paní profesorka Jílková s touto komisí nebyla. To opravdu projít komisí RIA nebylo nic jednoduchého. To jsou právě ty věci a ty náležitosti, které u toho nejsou.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní pan poslanec Nacher s faktickou poznámkou, připraví se paní poslankyně Ožanová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Tak děkuji. To je trochu masochismus už. Ale on pan kolega Skopeček neposlouchal evidentně, tak je potřeba, aby se podíval do stenozáznamu. Já jsem rozhodně neřekl, že 19 miliard je nějaký drobek. To jsem neřekl. Jestli jsem řekl slovo drobek, tak to se tam pojďme podívat, že to je drobek. To jsem fakt neřekl. Já jsem řekl, že 19 miliard ve vztahu k tomu, že tady je čtyřdenní kontinuální jednání den – noc, mi přijde neúměrné. To jsem řekl a za tím si stojím.

Protože kdybyste vy nezrušili EET, kdybyste řešili ty věci nějakým jiným způsobem, měli jste úspory někde jinde, například to, co jste slibovali ve vztahu k počtu zaměstnanců ve veřejné sféře, například, byť vím, že to je dlouhodobá záležitost, tak tam těch 19 miliard prostě najdete. Najdete. Takže ne že to je drobek, ale že to neodpovídá délce toho jednání, zneužití stavu legislativní nouze a různému ohýbání jednacího rádu. To jsem řekl. Kdyby to bylo o 200 miliardách, to už pak je něco jiného.

Pokud jde o tu inflaci, kolega Skopeček řekl, že my jsme řekli, aby to neřešil někdo. To nikdo neřekl. Historicky ne. My jsme, třeba já konkrétně jsem nesouhlasil s extrémním růstem úrokových sazeb ČNB. Ale neříkal jsem, aby to vláda neřešila, protože ta předchozí vláda třeba u energií je dala na nulu v listopadu a prosinci roku 2021, a tím snížila tu inflaci. Takže vy jste ty možnosti měli taky. My jsme naopak říkali, aby vláda něco činila. Takže úplně přesně opačně. Tam kolega Skopeček spojil Českou národní banku a vládu a pak z toho vznikl tenhle tenhle mišmaš. (V sále je hlučno.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní paní poslankyně Ožanová s faktickou poznámkou a připraví se pan místopředseda Skopeček. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové... Paní předsedající, já se vůbec neslyším, se přiznám.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: To chápou. Prosím kolegy a kolegyně, aby přesunuli jednání a rozhovory do předsálí. (Poslankyně Ožanová: Děkuji vám.) Ještě vyčkejte chvilinku. Prosím o klid.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Mě zaujalo od pana místopředsedy Skopečka, vaším prostřednictvím, paní místopředsedkyně, velkopanské chování. Víte, já ho vidím v něčem jiném. Já ho vidím ve zvýšení počtu ministrů, v navýšení osob pracujících na Úřadu vlády o 74 osob, ve zvýšení počtu náměstků na ministerstvech, v přesoutěžení všech vedoucích funkcí na správních úřadech. A nemyslíme tím jenom ministerstva, ale i jiné úřady, Úřad pro jadernou bezpečnost, Puncovní úřad, katastrální úřady. Tam všechno jsou vyhozené peníze. A když nebudeme šetřit i na takových drobných věcech, tak potom opravdu ty peníze nebudou na nic. A já to velkopanské chování naopak vidím u pětikoalice právě tady u těchto osobních výdajů. Takže to jenom tolik jsem chtěla k tomu dodat, k tomu sousloví "velkopanské chování".

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní pan místopředseda Skopeček s faktickou poznámkou. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Nebudu to zdržovat. Nicméně nevystupoval jsem v průběhu celé diskuse, pouze s faktickými poznámkami. Nebudu naskakovat tady na nějakou snahu vytvořit politický souboj. Chci odpovědět spíš z odborného hlediska na předrečníky – kolegu Nachera a kolegu Kubíčka. Já jsem tady prostě slyšel vaši argumentaci, že 19 miliard je málo, že to je jenom 1 % hrubého domácího... nebo 1 % výdajů státního rozpočtu. Bylo to zesměšňováno. Já si prostě myslím, že správný hospodář má ve správě veřejných financí zhasinat za úředníky světla a že má šetřit každou korunu. Myslím si, že přesně takovéto podceňování desítek miliard vede k tomu, že z těch desítek jsou potom stovky miliard státního dluhu.

Co se týče České národní banky, tak jsem reagoval na argumentaci pana poslance Nachera, paní předsedkyně Schillerové, pana předsedy Babiše, kteří prostě velmi kriticky přistupovali k České národní bance a k její politice zvyšování úrokových sazeb. Já jsem Českou národní banku za to chválil. A nesouhlasím od začátku s vaší argumentací, že to byla dočasná inflace, dovezená inflace, že byla způsobena jenom rozpadem dodavatelsko-odběratelských řetězců. To byla vaše argumentace, kterou já si moc dobře pamatuju. X-krát jsme se na tom střetli v nejrůznějších televizních diskusích. A ono se ukázalo, že to prostě pravda není, že ta inflace je mnohem širší fenomén, že je to fenomén téhle doby, že souvisí s covidovými injekcemi do ekonomiky ze strany veřejných financí, že souvisí s tím, jak dochází kde globalizaci, jak se snižuje podíl světového obchodu na světovém hrubém domácím produktu, souvisí to se zelenou politikou, jakým způsobem si zvyšujeme náklady na to cokoliv vyrábět. Prostě je to širší fenomén. A strašlivě jste se mýlili ve chvíli, kdy jste tvrdili, že to je inflace dočasná, která zmizí, a Česká národní banka nemusí nic dělat. Fatálně jste se zmýlili. Proto jsem reagoval, že nás kritizovat za slabost argumentů vůči inflaci je z vaší strany trošku pokrytecké.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Peštová, připraví se pan místopředseda Havlíček. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Pane poslanče Skopečku, já jsem vás nechtěla nějakým způsobem provokovat. Jenom jsem vám říkala, že ty argumenty tady prostě

chybí. Ano, dobře. Reagoval jste na ně, mně jste neodpověděl. V každém případě to 1 % nákladů, pardon, 1 % výdajů, to byla slova pana ministra Stanjury, on to říkal v televizi. Když jsem se koukala, když se ho ptali novináři a říkali 20 miliard, on říkal, že není problém najít 20 miliard, že to je ani ne 1 % veškerých výdajů, celkových výdajů.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou pan místopředseda Havlíček a připraví se pan ministr Zbyněk Stanjura. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Musím reagovat na svého ctěného kolegu, pana místopředsedu Skopečka. Vy jste v zásadě řekl všechny možné příčiny inflace, a to tady teď nerozebírejme, ale uvědomte si, že tuhletu hru jste začali vy. Začali jste ji v srpnu nebo v září roku 2021, kdy inflaci, která byla v té době v celé Evropě, jste nazvali v České republice jako Babišova inflace. Přišili jste to nám. S úplně stejnou rétorikou a nadsázkou bychom dneska mohli říct, že známé Fialovo drahé a předražené lečo je vaše vina. Není to tak. Samozřejmě je to vinou celé řady dalších faktorů. Ale nemůžeme, pane místopředsedo, a vy jste zdatným ekonomem, jaksi přejít to, že z poptávkové inflace, která jednoznačně byla v prvních týdnech a měsících, kdy dokonce centrální banky všude ve světě podcenily situaci a nechaly sazbu na nule poměrně dlouhou dobu, čímž rozpravidly vlastně to, že spekulanti začali investovat, tak se začala překlápet lidem ve vysokých energiích někdy na podzim do nákladové inflace. A v té době začala být daleko větší role i vlády, to znamená, bylo to do značné míry i pod kontrolou fiskální politiky. A tady jsme selhali, protože tady jsme s těmi energiemi nedělali nic, v důsledku čehož se ta inflace utrhla. Takže zatímco na konci roku 2021 byla inflace někde na průměru Evropské unie, tak dneska jsme o 80 % výše. A můžeme samozřejmě diskutovat, jaké všechny nástroje se daly či nedaly použít. Ale to, že inflace byla podceněna ze strany vlády, je jednoznačným faktem. A nutno říct, že toto mimo jiné tvrdil i tento týden na té velké konferenci i pan prezident Klaus a jednoznačně vinil současnou vládu z toho, že tu inflaci neuřídila. Toliko k inflaci. Díky.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Jenom se zeptám, jestli pan ministr stahuje svoji faktickou? Ano. Děkuji. Nyní vystoupí s přednostním právem pan předseda Andrej Babiš. Prosím, máte slovo.

Poslanec Andrej Babiš: Vážení kolegové, jsem tady zas. Byl jsem na obědě s maďarskou prezidentkou Katalin Novák, která dneska měla oběd s prezidentem Klausem a Zemanem a taky s prezidentem Pavlem. Takže snad se ty vztahy v rámci V4 a vůči Maďarsku lepší.

Nejdřív jsem chtěl poprosit CNN Prima News, aby si ujasnila titulek, protože pan Kalousek říkal, že pan Fiala je stejný populista jako Babiš. Já se k tomu hlásím. Kdyby pan Fiala byl populista, tak by těch 19 miliard – a je to 0,85 % výdajů rozpočtu 2023 – tak to nesedí. Ale ten titulek je, jestli jsem třikrát hloupější, a v textu je chytřejší. Tak by si to měli nějak, než paní Pekarová Adamová, ta média vždycky dělají ty titulky, a potom člověk neví, co z toho.

Já budu velice rád tady pokračovat v těch projevech. Tady psycho, pan Michálek, diagnóza antibabiš, tady něco drží v ruce. (Poslanec Michálek ukazuje směrem k řečníkovi list s grafem.) Jasně. Můžeme, pane Michálku, vy jste ještě tak mladý, měl jste se živit nejdříve poctivou prací. (Předsedající: Oslovujte prosím kolegy prostřednictvím předsedající.) Víte, já jsem šel do politiky, když už jsem něco v životě dokázal. A vy akorát tady dokazujete lex Babiš 1 a lex Babiš 2. Ale já vám držím palce. A je dobré, že jste nežil za totalitního režimu, protože to by byly padesátky jak vyšité.

Takže já tady mám hromadu materiálů a rád vás s nimi obeznámím. Nejdříve bych reagoval na pana Skopečka, protože to je člověk, který je ekonom, a já samozřejmě můžu

souhlasit, že ta inflace souvisí se zeleným šílenstvím. Ale prosím vás, nemluvte o covidu, protože to není o covidu. A už jsem tady dokladoval x-krát, že úspory obyvatelstva...

(Poslanec Michálek stálé stojí před řečnickým pultem.) Nechcete jít radši čurat na francouzskou ambasádu jak minule? (Smích v sále.) To bylo lepší, ne? Když tady stojíte? (Předsedající: Pane předsedo, prosím, oslovujte svého kolegu prostřednictvím předsedající.) Nechci ho oslovoval, protože zase by byla nějaká žaloba. Radši.

Takže chtěl bych říct panu poslanci Skopečkovi, kterého si vážím, jeho názorů, je to ekonom, škoda že není –

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Pane předsedo, omlouvám se. Prostřednictvím!

Poslanec Andrej Babiš: Omlouvám se. Já sem nechodím moc často, tak ještě to neumím.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Tak se to naučte prosím.

Poslanec Andrej Babiš: Ale už jsem se naučil klikat. Takže prostřednictvím paní předsedající. (Předsedající: Děkuji.) Ano.

Já pana Skopečka znám dlouho. Já myslím, že pracoval s panem prezidentem Klausem. Ale vy se mylíte v tom covidu. Já nevím, je to přece dost jasné, že pokud jsme lidem dali peníze a ve stejném čase stoupaly úspory o 900 miliard, tak je logické, že ty peníze nevzali a nešli se tam být o nějaký rohlík. I pekaři prodávají řetězcům za korunu sedmdesát a lidi ho kupují za tři koruny. A je stále stejná cena. Takže to není pravda. Já s vámi souhlasím.

Inflace, ano, začala určitě u energií. Nejdříve Německo mělo pocit, že přijde japonská tsunami, a proto zavřeli jádro a prodali uhlí za hubičku. A to byl první moment toho problému. No a potom přišly emisní povolenky. A určitě budete souhlasit, že emisní povolenky jsou problém. Pan premiér mě za to kritizoval. Já jsem navrhoval v září 2021 strop 30 eur. Tam to samozřejmě líta, jsou to spekulace. Ta směrnice MiFID měla být zrušena. Já jsem psal všem premiérům a prezidentům Evropy, vystupoval jsem, pan premiér Fiala mě kritizoval, ale sám pro to nic neudělal.

Takže samozřejmě ta cena emisních povolenek vstupuje do ceny elektřiny u výrobců z uhlí. To je logické. A jak proti tomu bojovat? Takže já jsem přesvědčen o tom, že to je inflace vnější. A pokud někdo mluvil o dočasně inflaci, tak to byl přece pan guvernér Rusnok, který nám tady přednášel, jak vysokými sazbami porazí inflaci. Nic neporazil. Nic. Celé opatření České národní banky z hlediska vysokých úroků dopadlo jenom na mladé rodiny, jenom zničilo hypoteční trh. A samozřejmě to rezultuje do toho, že mladé rodiny si nemůžou dovolit koupit byt. Byty jsou drahé i z toho důvodu, že komerční banky trvají na tom, aby zaplatili 20 % z bytu hotově. To samozřejmě taková rodina, když má příjem 55 000 například nebo i více, tak to nezvládá.

Takže s tou inflací, můžeme jít spolu na pivo někam a si o tom povídат. Vy tady stále opakujete ten nesmysl, že my jsme měli způsobit inflaci. Je to nesmysl. Úspory stoupaly. My jsme srazili inflaci snížením DPH z 21 % na 0. Vy jste to nechtěli. Panu ministru financí, já mu rozumím, jemu to vyhovuje. Takže má inkaso stovek miliard. (K poslanci Michálkovi přichází před řečnický pult diskutovat poslankyně Fialová.)

A ano, z hlediska výdajů toho rozpočtu 2 235 miliard částka 19 miliard je... není velká. Není směšná. Já s vámi souhlasím, 19 miliard je určitě velká částka. Ale o tom, o čem se tady bavíme, a pro ty důchodce je to těch 7 000 tento rok, tak je to zkrátka směšné, celé toto divadlo, které tady před lidmi předvádíme. A vy tvrdíte, že chcete diskutovat. Ale vy vůbec nediskutujete. Vy jste se vůbec nevyjádřili opakovaně k tomu, kdy jsem řekl, jak můžete srazit

tu inflaci. V ČEZu. Nikdo se k tomu nevyjádřil. Já to chápou proč. A já nevím, jaký větší důkaz chcete. Jak je inflace ve Francii 7 % nebo ve Španělsku 4,5 %, které dalo 45 miliard eur do podpory cen energií.

Já myslím, že je to jasné. Takže Green Deal. Já s vámi souhlasím, ale nemluvte o covidu. My jsme v rámci covidu...

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Pane předsedo, já se velice omlouvám, ale poprosila bych kolegy, respektive kolegyni (Fialovou) a pana předsedu (Michálka), jestli byste mohli v rozhovoru pokračovat v předsálí. Děkuji. Prosím, pokračujte.

Poslanec Andrej Babiš: Takže všichni víme, že ta inflace... A přečtěte si zdůvodnění Českého statistického úřadu z ledna. Tam to máte napsané. Že je to o té elektrině. A je to stále dokola. A stále to opakuju: Vykupte ČEZ, snížte to na 1 500 a jste to vyřešili. Pro všechny. Pro všechny. Pro průmysl, pro výrobu, pro obchod, pro služby, pro restaurace, pro hotely, pro všechno.

A já jsem zhasinal na Ministerstvu financí. Dokonce jednou jsem zhasl tak, že kolegyně Tünde byla na WC a křičela. Nevěděl jsem, že tam je. Zhasinal jsem, šetřil jsem. Já to tak mám. My jsme taková generace šetřivá, my důchodci. Takže já děkuju za radu, ale vždycky jsem to dělal. Dělal jsem to v cizí firmě, dělal jsem to na Úřadu vlády a budu to dělat. A já s vámi souhlasím. Ano. Každá koruna dobrá.

Ale tady tahle debata bohužel k ničemu nevede a je mi to líto, ale aspoň pro mě je to velice edukativní. Já se tady dozvídám z těch projevů mých kolegů plno nových informací. Mám tady znova různé analýzy z hlediska té pozice. Například od doktora Gerlocha tady mám analýzu z hlediska té legislativy a další věci.

Takže znova ta inflace... ČNB nám říkala, jaký to bude mít vývoj. A znova opakuji, jak chcete bojovat proti ropnému kartelu nebo lipské burze? Proč se určuje cena elektřiny na základě ceny plynu, který se samozřejmě určuje nelogicky? Někdo to tak prosadil. No tak samozřejmě akcionáři ČEZu chtějí prodávat za nejvyšší ceny, proto jdou části produkce na burzu. Proto vyexportují. A absurdně vyrábějí levně a prodávají draze našim občanům a do celé ekonomiky. Tak. Je to ten hlavní problém, o tom se nikdo nebaví, nikdo o tom nechce mluvit. A bavíme se o inflaci. Já nevím, tak mi řekněte nějaký příklad naší inflace u nás doma, v čem je. Ano, tak jasně, nejsou papriky nebo není zelenina. Proč, to jsme si už říkali. Je toho málo, tak je inflace.

Samozřejmě inflace je proto, protože elektřina zvedá ty ceny všem výrobcům potravin a dalším. Jde to stále dokola. Myslím, že je to logické, že každý, kdo trošku rozumí ekonomice, tak to pochopí. Já s vámi nesouhlasím, znova, s tím, že do toho motáte ten covid. Není to pravda.

A stále to zadlužení vůči HDP koncem minulého roku ještě stále je nižší, než nám stále vykládá pan bývalý ministr financí, který označuje vašeho, našeho premiéra, premiéra české vlády, za populistu. A mě také. Tak by měl si vybrat. Já bych ho rád viděl, jak by on to snížil, on tady nasekal dluhy za 690 miliard. A můžu vám tady číst těch 20 let tohoto pána, co tady zanechal. Hlavně paní Černochová, když stále mluví o armádě, tak bychom možná jednou si to mohli přečíst, jak to bylo. Jak vzniklo Palladium, ta kasárna, za která jsme měli zinkasovat miliardu, a nakonec jsme platili nějakému podvodníkovi miliardu. A letiště Líně a další věci. Vždyť si to všechno pamatuji, jak to bylo, jo, takže to jsou věci...

A mě fascinuje, že lidi, kteří tady naši zemi způsobili nevratné škody, ne naši důchodci, ti neudělali žádné škody, tak ještě mají tu drzost a někoho poučují a kritizují. Já si pamatuji, jak se Topolánek s Kalouskem domluvili a založili běčko ODS, vždyť to dělali v hotelu Aria, to je tady za rohem, tam se domluvili. Kalousek udělá ODS běčko, potom co chtěl s komunisty vládnout, tak potom ho vykopli z KDU-ČSL, tak se domluvil. A dobré to udělal. Dobrě to udělal,

ne? TOP 09, běčko ODS. Nejhorskí časy této země, kombinace Topolánek – Kalousek. Ale k tomu se nechci tady vracet. Ale kdyby byl zájem, tak můžu to číst, tak to je tak asi na tři hodiny.

Vrátím se k tomu, že naši poslanci nemohli, nemohli vystupovat, takže bych tady navázal s projevem pana Davida Pražáka: Poznámky k debatě o valorizaci důchodů. Začíná to Stav vládního zoufalství.

Vážený pane premiére, vážení členové vlády, kolegyně, kolegové, dvolte mi, abych také vystoupil v debatě o snížení valorizace důchodů. Vláda se podle mého soudu dopustila podvodu na voličích, neboť před volbami deklarovala, že na důchody nesáhne. Když se podíváme do předvolebních programových bodů koalice PirStan, tak se dozvím – cituji: garantujeme zákonnou valorizaci důchodů, díky níž úroveň seniorů roste s ekonomikou. Premiér Fiala 11. listopadu loňského roku v rozhovoru pro Blesk uvedl, že na valorizaci penzí je nastaven mechanismus podle zákona. A nynější situace? Vláda v jakémkoliv jiné situaci mluví o důležitosti fungování právního státu, a dnes mění něco, na co už vznikl zákonné nárok. Pokud jeden z definičních znaků právního státu je, že dodržujeme zákony práva, tak si vláda principy právního státu vykládá, jak se jí to hodí. A to my zásadně odmítáme. Pro nás je neměnnost právního státu zásadní.

Sama paní předsedkyně sněmovny Pekarová Adamová v minulém volebním období při zdůvodňování legislativní nouze při covidu jasně řekla – cituji: pro mě není právní stát jen slovo. Asi co platilo poměrně před nedávnem, neplatí dnes. Asi má ráda slova písničky "slova jsou jen kapky deště". Tak ale zapněme stěrače, protože s tou vládní sestavou nás čeká solidní slejvák. Ale oni mají ten Deštník proti drahotě, který taky nefunguje.

Minulá vláda řešila bezprecedentní krizi. Všichni si pamatujeme, jak některí exponenti dnes již vládní koalice tepali tehdejšího předsedu Radka Vondráčka z vyhlašování stavu legislativní nouze. V situaci tehdejší covidové krize šlo o životy našich občanů. Dnes jsme svědky naprostého komunikačního fiaska vlády. Nebál bych se ho nazvat stavem vládního zoufalství, ríká David Pražák. Samotný fakt, že vláda chce valorizaci snížit právě ve stavu legislativní nouze, jen ukazuje v plné nahotě zoufalost a strach, který z projednávání má. Je si totiž dobré vědoma, že jde proti tomu, co před volbami garantovala voličům. Aroganci, jakým způsobem chce vláda projednávat změnu důchodů, chcete-li hromadné okradení důchodců za bílého dne, v uvozovkách, ilustrují názorové změny postojů současných členů koalice, v minulém období opozice.

Ještě bych rád zmínil náš Senát, kam bude putovat návrh snížení valorizace ze Sněmovny. Včera jsem poslouchal pana senátora Canova, zároveň místopředsedu ÚPV, a ten na otázky Radiožurnálu odpovídal jasné. Cituji, ríká pan Pražák: Platí, že pro zmíněný zákon nezvednete ruku? Odpověď pana senátora: Platí. Vidím tam totiž poměrně zřetelně a jasně dvě protiústavnosti. Vadí mi stav legislativní nouze a retroaktivita. – Je opravdu takový problém, že návrh přišel až po konci ledna? – Naprosto zásadní, protože já jako senátor slibuji na ústavu, že ji budu dodržovat, a tady bych ji vědomě porušil. Opravdu jsem přesvědčen, že ty dvě protiústavnosti jsou tam zcela zřejmě a zcela jednoznačné. – Vy rozdíl 20 miliard v letošním rozpočtu a desítek miliard rozpočtech příštích let nepovažujete za značnou hospodářskou škodu? – No, pan Jurečka po tom, co jsem ho kritizoval, a jsem přesvědčen o tom, že ta jeho informace, že tím návrhem se ušetří 310 miliard, je nesmysl, tak dal na Twitter nějaké dvě čáry. Tak takové čáry si nakreslí každý. Tak to vyfutrujte, ukažte příjmy, výdaje, odvody sociálního pojištění, ukažte daně všechny, ukažte celý rozpočet, výhled. To nedokáže nikdo! Protože to není možné. A Ministerstvo financí, znovu opakuji, má výhled jenom do roku 2025. – Takže odpověď pana senátora, jestli nepovažuje za značnou hospodářskou škodu. – Ne, nepovažuji. Jde asi o 1 % z rozpočtu, ano přesně 0,85. V současnosti bohužel máme rozpočet deficitní v rámci stovek miliard opakovaně. V tomto ohledu to tedy určitě nepovažuji za značnou hospodářskou škodu. Ona to žádná škoda není. Nechápu, jak někdo mohl vymyslet, že naši důchodci způsobili hospodářskou škodu, když vybudovali celou naši zemi. To je neuvěřitelná drzost! Naopak je to

kapka v moři, říká pan senátor. Podstatné ale je, že musí jít o mimořádnou, neočekávanou situaci. A toto všichni očekávali. Ano, vždyť jde o mandatorní výdaj podle zákona, který platí několik desítek let. To se přece nedá nazývat mimořádnou událostí, a ještě ve spojení s tou škodou. Ono je vůbec otázka, jestli se dají nároky na důchodce nazývat vůbec slovem škoda, říká pan senátor. No konečně. – Čím si vysvětlujete, že to vláda nepředložila dřív? Máte pocit, že to zanedbala? – Pan senátor Canov ze STAN: Vláda zaspala už podruhé. V Libereckém kraji jsme velmi kritizovali, jak se vláda postavila k energetické krizi. Pak se vláda vzpamatovala a začala to řešit. A teď se stalo něco podobného. Prostě tam spali a nevšímali si, že inflace každý měsíc roste. Oni si ale do rozpočtu pro rok 2023 nedali ani mimořádnou valorizaci, pokud vím, ani korunu, a tak dále.

Doporučuji si rozhovor pustit a poslechnout, říká pan Pražák.

Abych uvedl příklad i mimo politiku, tak na projednávání změny důchodů ve stavu legislativní nouze upozorňují i renomovaní ústavní právníci. Vedoucí katedry ústavního práva na Právnické fakultě Univerzity Karlovy docent Marek Antoš upozorňuje, že pokud vláda prosadí změnu důchodu ve stavu legislativní nouze, zdá se mu velmi pravděpodobné, že u Ústavního soudu narazí, což ale podle jeho slov může přinést další škody, zpětné doplácení a další podobné okolnosti. Vydat se po této cestě se mi tedy z nejrůznějších důvodů zdá jako hazardérství, doplňuje docent Marek Antoš. Podle jeho názoru vláda nedělala kroky, aby legislativní nouzi předešla. To, že nedělá nic a zareaguje až v situaci, když je potřeba reagovat rychle, tak to neopravňuje k tomu, abychom použili tento mimořádný prostředek. Nejsou naplněny mimořádné okolnosti, uzavírá vedoucí katedry ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy docent Marek Antoš.

Podle jednoho z právních názorů totiž důchodcům vznikl nárok na růst penzí od června v původní výši už samotným faktem růstu inflace, ze které plyne zvyšování penzí. Penze se podle zákona kvůli inflaci mimořádně navýšují tehdy, pokud přírůstek indexu spotřebitelských cen překročil za sledované období 5 %. Zvedá se zásluhový procentní díl důchodů. Roste o tolik procent, kolik dosáhl cenový přírůstek. Podle Jurečkou přichystané a vládou odklepnuté novely má mít zvýšení penzí dvě složky. První má být zvýšení důchodů 400 korun, stejnou částkou všem, a pak k tomu ještě další růst nad tuto částku ve výši 2,3 %. Místo 34,4 miliardy to má letos stát 15,4 miliardy korun navíc. Ano, a to je těch 19, které pan ministr Stanjura má a není to problém. Akorát z neznámých důvodů tato vláda na základě úplně nesmyslných analýz, protože ty analýzy do roku 2025 rezultují a ukazují stovky miliard dodatečných výnosů kvůli inflaci do veřejných rozpočtů a na další léta není nic. Prostě se to předvídalo, ale nikdo předkladatelům neřekl, že by si ty klapky z očí měli sundat, jinak bude průsvih.

A nakonec bych si dovolil ještě přečíst dopis Odborového svazu pracovníků zdravotnictví a sociální péče, základní organizace Liberec.

Vážený pane poslanče, píšou panu Pražákovi. Píšu vám v souvislosti s novými opatřeními v oblasti důchodů, které chystá vláda České republiky. Navrhovaná opatření jsou pro nás, poctivě pracující, zcela nepřijatelná. Není možné, aby lidé, kteří celý život přispívají do systému sociálního zabezpečení, získali v době, kdy se vše zdražuje a čelíme nepřiměřené inflaci, reálně nižší důchod, a ještě si na něj budou muset počkat až do 68 let. Vždyť to je nejdéle z celé EU, píše to paní Kyrianová, předsedkyně Krajské rady Libereckého kraje OSZSP. Tady to čtu. Ale já myslím, že pan Jurečka to řekl, že to má řešit příští vláda, ale mluvil o 68 letech, nevím proč, on má ty prognózy, ty svoje dvě čáry. – No tak to jsou titulky z novin, tak já nevím. Vždyť to je nejdéle z celé EU. Navíc zaměstnanci v České republice pracují déle než zaměstnanci ve většině zemí EU.

Vážený pane poslanče, uvedené kroky vlády České republiky zásadně ohrožují důstojný život lidí, kteří celý život pracovali, jejich zdraví i kvalitu života. Ve vážném ohrožení je také sociální smír. Je třeba hledat jiné řešení k zajištění udržitelnosti důchodového systému než pouze snižovat výši důchodů, zvyšovat věk odchodu do důchodu. Může to být například

zlepšování podmínek pro lidi, kteří pracují ve fyzicky náročných povoláních. Vláda by se měla zaměřit na hledání dalších zdrojů financování důchodového systému, které nepůjdou z kapes zaměstnanců. Žádám vás proto, abyste tyto kroky vlády v rámci legislativního procesu nepodpořil. Magistra Alenu Kyrianovou, předsedkyně krajské rady Libereckého kraje OSZSP. Tak tolik pan Pražák.

Kolega Kubík nemohl vystoupit, tak chtěl říct následovné: Řešíme zde zkrácené jednání ve stavu legislativní nouze a já bych chtěl hněd na úvod říct, že s ním nesouhlasím. Berete nám možnost mluvit, prezentovat naše názory, postoje. Já nejsem vztahovačný a ani k řečnickému pultíku se často nederu. Takže já jako Jan Kubík se necítím okraden o tu příležitost, ale cítím, že okrádáte občany, naše voliče, kteří mají právo na své zastoupení v Poslanecké sněmovně, mají právo na to, aby našim prostřednictvím tady byl slyšet jejich hlas, jejich obavy, starosti, protože ty jim přiděláváte. Vzpomeňte si na to pokaždé, když potkáte nějakého důchodce. Aby toto právo mohlo být naplněno, tak je nutné, abychom my jako jejich zástupci v Poslanecké sněmovně mohli vystoupit a bojovat za ně. Průběhem této schůze pošlapáváte a překrucujete jednací řád jako nikdo před vámi. Je naivní si myslet, že to přinese cokoliv dobrého.

Stav legislativní nouze, ustanovení § 99 jednacího řádu Poslanecké sněmovny, je možné vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo když státu hrozí značné hospodářské škody. Skoro mi přijde, že právě touto schůzí jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva občanů. Určitě mi však nepřijde, že vyplácením zasloužených a zákonem schválených důchodů by mohla vzniknout hospodářská škoda. To, že nepodrazíte seniora, který desítky let táhl celý tento systém, ze kterého my teď těžíme, který si ten důchod předplatil a poctivě odpracoval, to považujete za hospodářskou škodu? Promiňte, já ne, říká pan Kubík. Že zákonou valorizací pomůžete v boji s astronomickou inflací invalidním důchodcům, kteří často mají zvýšené náklady na život a snížené možnosti pracovního uplatnění, to považujete za hospodářskou škodu? Proboha, kdo jste? říká pan Kubík.

Tady nejde o opozici, vážení kolegové, tady nejde o nás, kteří zde sedíme, tady jde o občany. Jejich práva tento týden pošlapáváte. Nejhorší je, že vy, vládní koalice, máte pohodlnou většinu, abyste si tento návrh prosadili kdykoliv, kdy budete chtít. Mohli jste ho tedy v klidu navrhnout už na podzim či v lednu a zcela legitimně a férovně to zde probrat. Nebyl by jediný důvod tlačit toto okradení důchodců silou a ohýbáním všech platných pravidel. Proč jste to neudělali? Protože jste se báli, že by v takovém případě Andrej Babiš vyhrál prezidentské volby. – No, to já si tedy nemyslím, ale asi ten důvod tam byl – A vy byste tak na Hradě měli hlasitého zastánce normálních lidí.

Mluvíte o nutnosti šetřit. Velmi se mi v tomto líbí vyjádření, které si pověsil na Facebook Michal Doktor, dříve poslanec za ODS. V něm mimo jiné píše toto – cituji: A už jednou, před mnou lety, jsem predikoval, co se stane, nechá-li se vládní koalice přichytit, kdy namísto vymětání chléva důslednými a chytrými úsporami naplní kasu zvyšováním daní. Psal se rok 2012. Možná mám klapky na očích. Možná je to tím, že žiji v kraji, kde jsme dluhy předchůdců splatili a neděláme nové. Možná je to tím, že jsem v čele dozorčích rad společnosti Jihočeského kraje, kde generujeme zisk tam, kde jiní mají hlubokou ztrátu. Jsem zkrátka od základu přesvědčen o tom, že tam, kde není prokázána snaha ušetřit poslední korunu, nemá vláda jakékoli právo sahat do žlabu druhých.

Já to pro jistotu zopakuji, aby každý zaznamenal tu nosnou myšlenku: Michal Doktor, kdysi poslanec za ODS, říká, že tam, kde není prokázána snaha ušetřit poslední korunu, nemá vláda jakékoli právo sahat do žlabu druhých. To je pravda, že tato vláda nešetří a nechce šetřit, protože pětikoalice má tolik politických kolegů, že je musí někde umístit.

Měla vláda snahu ušetřit nejdřív u sebe? Zaregistroval jsem výzvu tuším pana ministra Jurečky, říká pan Pražák – ne Pražák, Kubík, omlouvám se. Zaregistroval jsem výzvu tuším pana ministra Jurečky, že důchodci mají být solidární. Ale jak jim to vysvětlíte, když vidí tu

nehospodárnost vaší vlády? Jak jim to vysvětlíte, kdy jsme si od Nového roku zvýšili platy? Ano, leží tady můj návrh zmražení platů na pět let do roku 2026. Jak jim to vysvětlíte, kdy si pořizujeme nejdražší stíhačky, které můžeme? A říkáte, můžeme si to dovolit. Jak vysvětlíte, že důchodcům berete peníze, ale Ministerstvo obrany, které má rekordní rozpočty, tak nakupuje tajně bez výběrových řízení, vysoké posty obsazuje z ruky, sedí na něm náměstek ve střetu zájmů, o kterém vychází v médiích články, jak se schází s dodavateli po hotelech? říká pan Kubík. Jak po této nejzranitelnější skupině občanů můžete chtít, aby se vzdala toho, na co má právo, když tohle denně čtou v novinách?

Nedávno jsem stál v obchodě u pokladny, říká pan Kubík, a přede mnou nakupoval starší pán. Neměl velký nákup. Všechny okolo však zaujala jedna paprika v sáčku. Pokladní ji snad pětkrát vzal a zvážil, pak se podíval na toho staršího pána a nevěříceně se ho zeptal, zda je možné, aby ta jedna 20gramová paprika vážně stála 28 korun. No, je to možné. Máme rekordní inflaci. No a vlastní zeleninu nemáme, protože zkrátka po revoluci nám říkala ODS, že všechno dovezeme. Prý s ní vláda nepočítala, a proto nemáme tolik peněz, aby mohla dodržet zákonnou valorizaci. S inflací. Samozřejmě nesmysl. Ale pokud s ní nepočítala vláda se všemi odborníky, které má, myslíte, kolegové, že s ní počítají důchodci? Říkáte, my jsme s tím nepočítali, tak vám dáme méně. Ale komu mají dát méně oni lidé, kteří už si většinou nemohou přivydělat nebo přidat směnu navíc, aby vyžili? Už teď řada seniorů nakupuje jen v akci a ideálně v kategorii "pomozte nám neplýtvat". Peklo.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, snížení červnové valorizace považuji za zločin a způsob projednávání považuji za neférový a věřím, že i Ústavní soud potvrdí jeho nezákonost. Děkuji za pozornost, říká pan poslanec za hnutí ANO Jiří Kubík.

Pan poslanec Sadovský taky neměl možnost se vyjádřit, tak nám říká: Dovolte mi upozornit na jednu skutečnost. Máme tu rozhodnutí Ústavního soudu k podstatě zneužití legislativní nouze z roku 2011, ale o tom později. V posledních letech jsme byli svědky růstu nákladů na zdravotní péči, bydlení a základní životní potřeby, což může mít pro důchodce fatální důsledky na jejich finanční situaci. Je třeba se zaměřit na řešení, nejen škrtnání. Pokud máme na sponzorování války, musíme mít i na důchody. Je důležité, abychom se jako společnost postarali o naše starší občany a umožnili jim důstojný život i v jejich pokročilém věku. To, co navrhuje vláda, je nepřijatelné a nekoncepční.

Vyhlasili jste stav legislativní nouze. A co na úplně identickou akci ODS říkal v minulosti Ústavní soud? Například v roce 2011, cituji – pan Sadovský cituje: Ústavní soud přistoupil k posouzení důvodnosti vyhlášení stavu legislativní nouze, v němž byl napadený návrh zákona projednán. Rozhodnutí předsedkyně Poslanecké sněmovny číslo 7 ze dne 29. října 2010, jakož i usnesení vlády číslo 759 ze dne 26. 10. 2010. odůvodňují vyhlášení stavu legislativní nouze stručně hrozou značných hospodářských škod. Bližší zdůvodnění vyhlášení stavu legislativní nouze je možné vyvodit z vyjádření předsedy vlády Petra Nečase na 7. schůzi Poslanecké sněmovny dne 27. 10 2010 a na její schůzi dne 2. 11. 2010, jež jsou bliže rozvedena ve výše rekapitulovaném vyjádření předsedy vlády ze dne 27. ledna 2011.

Z uvedených vyjádření vyplývá, že důvodem vyhlášení stavu legislativní nouze byla nezbytnost přijetí všech předmětných vládních návrhů zákonů do konce roku, protože návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2011 vycházel z toho, že tyto zákony nabudou účinnosti dne 1. ledna 2011. Hrozba značných hospodářských škod státu tedy měla spočívat v tom, že státní rozpočet by vycházel z neexistujícího právního stavu, v důsledku čehož by došlo k prohloubení deficitu veřejných financí. Tato skutečnost by měla zároveň vliv na hodnocení důvěryhodnosti České republiky na finančních trzích, což by se projevilo ve snížení ratingu a zdražení dluhové služby. Mimořádná okolnost byla spatřována s ohledem na údajnou obstrukci ze strany parlamentní opozice, která za situace, kdy nebylo možné projednat všechny předmětné návrhy vládních zákonů běžnou procedurou tak, aby nabyla účinnosti nejpozději ke konci roku, neumožnila jejich urychlené projednání již v prvním čtení, § 90

odst. 2 JŘPS nebo při zkrácení lhůty pro jejich projednávání v příslušných výborech na 15 dnů, § 91 odst. 2 JŘPS.

Obdobně tyto důvody předseda vlády formuloval při ústním jednání konaném dne 8. 2. 2011, viz výše, kde byl vyslechnut jako svědek. Z jeho vyjádření vyplývá, že právě v uvedené obstrukci, v uvozovkách, ze strany parlamentní opozice spatřovala vláda stěžejní důvod, pro který musela přistoupit k zpětvzetí původních návrhů zákonů a k přijetí usnesení, jimiž navrhla jejich nové projednání ve stavu legislativní nouze ve zkráceném jednání.

Ústavní soud se zabýval především otázkou, zda výše vymezenou obstrukci opozičních poslanců lze považovat za mimořádnou okolnost. Ve smyslu § 99 odst. 1 JŘPS podle § 90 odst. 3 JŘPS mohou dva poslanecké kluby nebo skupina 50 poslanců uplatnit námitku proti návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila souhlas s návrhem zákona již v prvním čtení. Uplatněním této námitky je takový způsob projednání návrhu zákona znemožněn. Obdobná námitka může ze strany stejných subjektů být podle § 91 odst. 2 JŘPS uplatněna i ve vztahu k návrhu, aby byla zkrácena 60denní lhůta pro projednání návrhu zákona v určeném výboru podle odst. 1 tohoto ustanovení pod 30 dnů. Obě ustanovení jsou projevem ochrany práv parlamentní opoziční menšiny, v tomto případě ochrany před zásadním omezením struktury a doby trvání zákonodárné procedury, neboť právní úprava takové zkrácení umožňuje pouze za souhlasu výrazné většiny poslanců přesahující 3/4 jejich celkového počtu.

Pokud při projednávání návrhu napadeného zákona byly uplatněny námitky, které směřovaly toliko k dodržení řádné legislativní procedury při projednávání návrhu zákona, nelze podle názoru Ústavního soudu v takovém postupu parlamentní opozice spatřovat žádný prvek mimořádnosti. Jednalo se o využití práva, které jednací řád Poslanecké sněmovny svěřuje kvalifikované menšině poslanců k ochraně jejich práv. Tento postup opozice nelze považovat za mimořádnou okolnost ani v kontextu toho, že návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2011, který vláda předložila Poslanecké sněmovně současně s původními návrhy zákonů, předpokládal z hlediska struktury jeho příjmů a výdajů přijetí všech předmětných vládních návrhů zákonů nejpozději do konce roku 2010. V této souvislosti vycházel Ústavní soud ze specifik zákona o státním rozpočtu z hlediska jeho obsahových náležitostí, jakož i z jeho funkce v rámci ústavního a politického systému. Zákon o státním rozpočtu obsahuje souhrn očekávaných příjmů a odhadovaných výdajů státního rozpočtu v rozpočtovém roce. Z obsahového hlediska se jedná pouze o zákon ve formálním smyslu, srov. nález ze dne 10. 9. 2009, spisová značka Pl. ÚS 27/09, N 199/54. Sb. NU 445 a 318/2009 Sb., neboť jeho obsahem nemůže být stanovení práv a povinností.

Navzdory tomu má tento zákon zásadní politický význam, neboť závazným způsobem stanovuje především strukturu výdajů státního rozpočtu, a umožňuje tak prostřednictvím přerozdělení příjmů ze státního rozpočtu uskutečňovat vládě její politické priority. – Ano. To znamená nedat lidem peníze. To je politická priorita této vlády. – Avšak ani v tomto směru není uvážení vlády a Poslanecké sněmovny neomezené, neboť při stanovení výše a struktury příjmů a výdajů státního rozpočtu musí vycházet z platných právních předpisů, které zakotvují práva a povinnosti mající dopad na státní rozpočet v podobě mandatorních výdajů. Prosazení priorit vlády v zákoně o státním rozpočtu tak zpravidla provází i nezbytná změna zvláštních zákonů umožňující dosažení požadovaných změn na příjmové nebo výdajové stránce státního rozpočtu.

Odůvodňuje-li vláda potřebu přijetí návrhu napadeného zákona ve zkráceném jednání negativními důsledky vyplývajícími ze skutečnosti, že její návrh zákona o státním rozpočtu s těmito změnami počítá, nelze takovou argumentaci z hlediska zákonem vymezených důvodů pro vyhlášení stavu legislativní nouze považovat za přijatelnou. Je zodpovědností každé vlády, aby při sestavování návrhu zákona o státním rozpočtu vycházela z platných právních předpisů a v případě, že považuje za účelné dosáhnout jejich změny, aby včas realizovala své oprávnění podat odpovídající návrh zákona, jehož prostřednictvím by dosáhla požadovaných změn, k tomu srovnej výše uvedená vyjádření některých koaličních poslanců. Mimořádnou okolností není ani situace, kdy s ohledem na určité politické souvislosti by nedošlo k přijetí samotného

zákonu o státním rozpočtu před prvním dnem rozpočtového roku. V takovém případě by se až do přijetí řídilo hospodaření státu podle pravidel rozpočtového provizoria ve smyslu § 9 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů. I v těchto případech se tedy jedná o pravidelně se opakující proces přijímání státního rozpočtu a standardní způsob prosazování rozpočtové politiky vlády prostřednictvím příslušných legislativních změn.

Nesouhlas parlamentní opozice se zkrácením procedury proto nezakládá prvek mimořádnosti ani v kontextu pochopitelného zájmu vlády na přijetí napadeného zákona před začátkem rozpočtového roku. Pokud by Ústavní soud v posuzovaném případě vládou formulovaný důvod pro vyhlášení stavu legislativní nouze posoudil jako ústavně aprobovatelný, mohlo by to do budoucna mít neblahé důsledky, kdy by prakticky bylo možné kdykoli zásadním způsobem omezit, nebo dokonce vyloučit parlamentní diskusi, a znemožnit tak projednávání návrhů zákonů v rádné legislativní proceduře, a to pouze s odkazem na to, že vlastní návrh zákona o státním rozpočtu na příští rok přijetí těchto právních norem předvírá a je na jejich existenci vázán. Do příjmů nebo výdajů státního rozpočtu se přitom promítá téměř každý návrh zákona, pročež by takový postup znemožnil parlamentní opozici vyjádřit se k návrhům zákonů a učinil by ji zcela závislou na vůli parlamentní většiny. – A to se děje.

Výše uvedené závěry nelze interpretovat tím způsobem, že Ústavní soud jakkoli sniže nebo relativizuje oprávněný zájem vlády na důvěryhodnosti České republiky na finančních trzích, projevující se v příznivých ratingových hodnoceních. Naopak si je vědom významu uvedených skutečností pro stav veřejných financí, jakož i pro možnost České republiky prosazovat své zájmy a zájmy jejich občanů. Uvedený zájem, který se dlouhodobě promítá do rozpočtové a ekonomické politiky jednotlivých vlád, však nezbavuje orgány veřejné moci povinnosti postupovat při posuzování na základě zákona v jeho mezích, čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Otázky týkající se snižování nebo zvyšování příjmů a výdajů veřejných rozpočtů, výše daní a odvodů, jakož i sociálních dávek nebo nároků ze státního rozpočtu nejsou a obvykle nebývají předmětem společenského konsenzu. Hledání způsobů a nástrojů jejich řešení je vždy podmíněno politicko-ideovým směřováním vlády, respektive parlamentní většiny.

Úlohou Ústavního soudu není hodnotit napadené zákony měřítkem jejich účelnosti, a zasahovat tak do politické soutěže. Ústavní soud je povolán k tomu, aby poskytoval ochranu politické soutěži demokratických sil, jakož i ostatním výše vyloženým ústavním principům, které se vztahují k proceduře stanovené pro přijímání návrhů zákonů. Ústavní soud na svoji funkci ochrany ústavnosti nemůže rezignovat pouze z důvodu obecného a hypotetického rizika, nepodloženého žádnými konkrétními daty, že by jeho nález vydaný v řízení o kontrole norem mohl mít negativní dopad na hodnocení České republiky ze strany ratingových agentur, respektive že vyvolá negativní reakci ze strany finančních trhů.

Ústavní soud si je vědom toho, že v citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 12/10 akceptoval přijetí zákona č. 418/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, ve stavu legislativní nouze, ačkoliv jeho předmět, kterým bylo snížení platů veřejných činitelů, rovněž směroval ke snížení výdajů státního rozpočtu. Tento případ se však významným způsobem odlišoval od nyní projednávané věci. Zákon č. 418/2009 Sb. byl společně se zákonem č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, přijat za mimořádných politických okolností – zrušení předčasných voleb citovaným nálezem sp. zn. Pl. ÚS 27/09 – a pod vlivem hrozby zásadního a neplánovaného zvýšení deficitu veřejných financí v důsledku hospodářské krize, kdy o naléhavosti situace a o potřebě přijetí rychlých opatření panovala, a to s ohledem na trvající

hospodářskou krizi, shoda napříč politickým spektrem, čemuž Ústavní soud implicitně přiznal relevanci, srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 12/10, bod 18.

Závěr o mimořádnosti okolností odůvodňujících vyhlášení stavu legislativní nouze v posuzovaném případě koneckonců zpochybňuje i skutečnost, že, jak potvrdil při svém výslechu i předseda vlády, záměry vlády obsažené ve všech čtyřech vládních návrzích zákonů projednaných ve zkráceném jednání byly již dlouhodobě dopředu dostatečně známy. V této souvislosti lze poukázat na to, že k předložení původního vládního návrhu zákona došlo nejprve dne 4. října 2010, přičemž prvé čtení zákona se konalo až 26. října 2010. Z důvodové zprávy k návrhu zákona ani z příslušné rozpravy na 7. schůzi Poslanecké sněmovny konané dne 26. října 2010 pak neplyne, že by vláda přijetí předkládaného návrhu zákona zdůvodňovala existencí mimořádných okolností. Naopak předkladatelem tohoto zákona i zástupci vládní většiny byla opakováně zdůrazňována toliko obava, že legislativní proces týkající se všech vládních návrhů zákonů, které byly posléze projednány ve stavu legislativní nouze, nebude ukončen do konce roku 2010.

Na základě výše uvedeného proto i Ústavní soud dovodil, že jediným důvodem projednání a schválení napadeného zákona Poslaneckou sněmovnou ve stavu legislativní nouze ve zkráceném jednání bylo ohrožení jeho včasného přijetí tak, aby nabyl účinnosti nejpozději ke konci roku 2010, což bylo znemožněno postupem opozice podle § 90 odst. 3 a § 91 odst. 2 JŘPS. Zjištěný důvod ovšem nelze považovat za legitimní a ústavně aprobovatelný důvod umožňující vyhlášení stavu legislativní nouze podle § 99 odst. 1 JŘPS.

Proto Ústavní soud dospěl k závěru, že v posuzovaném případě všechna rozhodnutí orgánů Poslanecké sněmovny činěná k návrhu vlády, jakož i samo rozhodnutí o trvání stavu legislativní nouze a o trvání podmínek pro projednání napadeného zákona ve zkráceném jednání při vypuštění prvního čtení ve smyslu § 99 odst. 6 JŘPS, viz usnesení č. 128. z 8 schůze Poslanecké sněmovny, hlasování číslo sedm, byla učiněna v rozporu se shora vysvětlenými aspekty charakterizujícími ústavní demokratický princip. Proto bylo možné ústavní přezkum uzavřít již v této fázi konstatováním, že v procesu přijímání napadeného zákona byly porušeny čl. 1 odst. 1 a čl. 6 Ústavy České republiky a čl. 22 Listiny, tím spíše v situaci, kdy námitky obsahu zákona nebyly relevantně uplatněny.

Za této situace nebylo třeba se zabývat dalšími namítanými vadami procesu, který probíhal již v podmínkách legislativní nouze a ve zkráceném jednání, zejména nebylo třeba zkoumat kompetenci Senátu v návaznosti na složení, v němž hlasoval o napadeném zákonu. Přesto Ústavní soud považuje za nutné dodat toliko jako obiter dictum, že vady následného procesu v Poslanecké sněmovně tkvěly jednak v tom, že nebyla dodržena lhůta pro svolání mimořádné schůze, když návrh zákona předkládaný vládou k projednání v režimu legislativní nouze a ve zkráceném jednání byl dodán poslancům v takové časové tísni, že nejen opoziční, ale i vládní poslanci nebyli reálně schopni zkontolovat byť jen totožnost předloh s předchozí předlohou vládního návrhu zákona, natož pak seznámit se podrobně s jeho obsahem, a posoudit tak jeho možné dopady. Že se nejedná o pouhou hypotézu, lze doložit i na vyjádření některých koaličních poslanců prezentovaných v médiích po přijetí jednoho z předmětných vládních návrhů zákonů v rámci legislativní nouze, viz výše rekapitulované ústní jednání před Ústavním soudem dne 22. 2. 2011. Dále byla bezpochyby krácela demokratičnost již omezené procedury přijímání napadeného zákona vypuštěním obecné rozpravy v rámci druhého čtení, a to navzdory usnesení č. 16, které bylo přijato výborem pro sociální politiku na jeho 4. schůzi konané dne 2. listopadu 2010, který Poslanecké sněmovně doporučil projednat návrh napadeného zákona i v obecné rozpravě.

Projednání této věci, jakož i zkušenosti s vyhlašováním stavu legislativní nouze v minulosti, mimo jiné vážení míry omezení a zkrácení práv momentální parlamentní opozice, a především zásah do demokratických principů ovládajících legislativní proces vedou Ústavní soud k vážným pochybnostem o ústavnosti aktuální úpravy institutu stavu legislativní nouze. Aprobovat by bylo možné dosavadní zákonnou úpravu jen za předpokladu, že bude vykládána

maximálně restriktivně, ústavně vstřícně a odpovědně. To se však v daném případě a mnohdy ani v minulosti nedělo. Ústavní soud má za to, že by Poslanecká sněmovna měla zvážit novelizaci svého jednacího rádu v naznačeném směru tak, aby se do JŘPS promítly ústavní principy vyložené shora.

Takže přátelé, říká pan Sadovský, to, co děláte, je protiústavní. To je snad ovšem více než jasné. A pokud má Ústavní soud tento precedens, neumím si představit, že by rozhodl opačně. No ale tady pan doktor Haas to má jasné, ten už asi zná to rozhodnutí. Takže ano, hnutí ANO to dá k Ústavnímu soudu. A pokud Ústavní soud bude rozhodovat nestranně, ne podle nové totality, tak zkrátka to nemůžete vyhrát. Vůbec nechápu, proč to tlačíte tímto způsobem. To je neuvěřitelné. A děkuji vám za pozornost, říká pan Petr Sadovský.

Kolega Ratiborský Michal taky nemohl vystoupit. Co říká?

Stav legislativní nouze je nástrojem, který by neměl být zneužíván, a jeho použití by mělo být po opravdu důkladném zvážení a odůvodnění. Existenci seniorů, kteří si poctivě celý život platili důchodové pojištění a kteří patří mezi nejzranitelnější skupiny z hlediska ohrožení chudobou, protože nemají možnosti dalších příjmů, opravdu za hrozbu značných hospodářských škod určitě považovat nemůžeme. Je špatně měnit proces valorizace důchodů v jeho průběhu, a to ještě ve zkráceném řízení. Měli jsme na tento proces relativně dost času, kdy predikce inflace a ekonomického vývoje byla dávno známá. Velmi mi to připomíná zneužití stavu legislativní nouze při snaze o zachování dosavadních platových předpisů v roce 2001 za vlády Miloše Zemana, aby se vláda vyhnula rozpočtovému provizoriu, protože na zvýšení platů neměla prostředky. Přesto dávno o navýšení platů věděla.

V minulosti byla legislativní nouze využita mnohokrát, ale až na výjimky v důsledku náhlých a neočekávaných situací, a zákony byly přijímány ve shodě koalice i opozice. Jednalo se například o zákon, vládní návrh zákona, kterým se mění zákonné opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 366/1992 Sb., o opatřeních ve vztahu ke Svatové republice Jugoslávie, Srbsko a Černá Hora. Ze 128 přítomných 127 bylo pro projednání ve zkráceném režimu, pro, jeden se zdržel a následně byl zákon přijat všemi přítomnými.

Další byl vládní návrh zákona, kterým se mění a doplňuje zákon č. 229/ 1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 243/1990 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229, o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, který reagoval na nález Ústavního soudu, který se týkal nabývání nemovitého majetku a restitucí, a bylo potřeba rychle reagovat. V hlasování byl poměr 121 pro, 36 proti. Takže pohodlná ústavní většina.

I další zákon byl přijat pohodlnou většinou a reagoval na usnesení OSN, byl to vládní návrh zákona o zrušení zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 366/1992 Sb., o opatřeních ve vztahu ke Svatové republice Jugoslávie, Srbsko a Černá Hora, ve znění zákona č. 215/1993 Sb., zákona č. 42/1995 Sb. a zákona č. 302/1995 Sb. Přijat byl poměrem 105 pro, 2 proti.

Úplně ukázkovým použitím stavu legislativní nouze byl vládní návrh zákona, kterým se doplňuje zákon České národní rady č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodu vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, který řešil použití prostředků z malé privatizace k likvidaci škod po ničivých povodních v roce 1997.

V historii Poslanecké sněmovny bychom našli mnoho dalších příkladů, kdy bylo projednávání v legislativní nouzi použito. Společným znakem všech těchto jednání je konsenzus koalice i opozice a hlavně to, že přijímané zákony pomáhají, neškodí a jsou přijímány díky neočekávatelným okolnostem. Samozřejmě byl proces legislativní nouze v minulosti i nadužíván či zneužíván. Pominu-li známý případ, který skončil u Ústavního soudu, tak velmi podobný případ je z roku 2001, který jsem již zmínil, kdy většina argumentů, které

zazněly, je aplikovatelná na dnešní debatu. Takto prosadila vláda Miloše Zemana v listopadu 2001 přechodné zachování dosavadních platových předpisů, aby se vyhnula rozpočtovému provizoriu. Výsledkem byla hádka o dodržení podmínek stavu legislativní nouze mezi stranami opoziční smlouvy a čtyřkoalicí.

Nejprve vystoupil poslanec Cyril Svoboda, který řekl: Vážený, pane předsedo, vážená vládo, jsem hluboce přesvědčen a stejně tak i nás klub KDU-ČSL, že žádný stav legislativní nouze není, protože podle pravidel, která máme v jednacím řádu, je naprosto evidentní, co stavem legislativní nouze je. Musí jít za prvé o mimořádné okolnosti, za druhé musí hrozit buď vážné ohrožení lidských práv, nebo jak tedy asi vyplývá z návrhu zákona, který bychom měli projednávat, že by hrozila státu značná hospodářská škoda. (Odmlka.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, pane poslanče, rozumím. Poprosím zbytek kolegů v sále, aby se přece jen utišili a mohl pan poslanec pokračovat.

Poslanec Andrej Babiš: Myslím si, že skutečnost, že vláda opsala návrh, který původně podali poslanci České strany sociálně demokratické, poslanec Škromach a Hofman, tak že vláda tím, že opsala tento návrh, tak jenom sděluje to, co už bylo zřejmé, totiž že původní závazek vlády, že zvýší platy pracovníkům v rozpočtové sféře, se konat nebude. Vláda tento návrh předložila v roce 2000. Znala jednoznačně jeho dopady do státního rozpočtu a nemůže argumentovat tím, co uvádí v důvodové zprávě. Tam totiž vláda říká, že návrh novely se předkládá z důvodu nedostatku prostředků na platy ve státním rozpočtu na rok 2002. Bylo by aspoň korektní říci, že chybějí prostředky ve vládním návrhu státní rozpočtu. Žádný státní rozpočet na rok 2002 zatím schválen nebyl, to znamená, že nemůžeme konstatovat, že ve státním rozpočtu nejsou peníze na platy lékařů, učitelů, pracovníků ve zdravotnictví, v rozpočtové sféře. A tuto okolnost, totiž že vláda nejprve něco slíbí a potom nesplní, v žádném případě nelze označit za mimořádnou okolnost, kdy hrozí státu značná hospodářská škoda. Zkrátka slíbit pracovníkům zvýšení mezd, potom tento závazek nesplnit a označit řešení za řešení, které dokonce vyžaduje mimořádné okolnosti a mimořádné projednávání, je podle mě postoj naprosto neudržitelný. Z tohoto důvodu nelze podpořit návrh na podporu usnesení, že trvá stav legislativní nouze. Žádný nebyl, není, tudíž ani netrvá.

Na což reagoval místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Vladimír Špidla: Vážený, pane místopředsedo, vážení členové vlády, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, myslím si, že situace v současné době je situaci zvláštní, protože to je situace po 11. září tohoto roku, kdy situace je do té míry dramatická, že schválení státního rozpočtu má hodnotu, kterou nikdy v minulosti nemělo, kde limit, který je, je dán tak pevně časově, že si musíme uvědomit, že překročit jej by bylo mimo jakýkoliv zájem státu. Vzhledem k tomu, že konstrukce rozpočtu je připravena takovým způsobem, že není možné přejít na 16třídní platový systém, tak ač velmi nerad, pod tlakem této situace jsem předložil návrh a vzhledem k tomu, jak jsem už uvedl, že celková situace je extrémní a složitá, jsem přesvědčen o tom, že důvody pro stav legislativní nouze jsou, protože hrozí nebezpečí lidským právům a koneckonců hrozí obecné nebezpečí České republike. Děkuji.

Na což se dotázal poslanec Josef Janeček: Vážení kolegové, pan vicepremiér zdůraznil další závažnou věc, totiž že hrozí ohrožení lidských práv. Chci vědět jakých? Děkuji.

Odpověděl mu poslanec Miroslav Kalousek: Pane předsedo, vážená vládo, kolegyně, kolegové, nechtěl jsem původně vystupovat k tomuto tématu, ale dovolte mi stručnou reakci na vystoupení místopředsedy vlády pana Vladimíra Špidly. Rozumím tomu, že politika vyžaduje jistou míru demagogie, jistou míru účelových argumentů, ale má to přece jen své meze brát si jako zdůvodnění předkládaného návrhu 11. září, brát si utrpení tisíců lidí a riziko civilizovaného světa jako rukojmí své vlastní neschopnosti. To je nemravné! – No vidíte, to jsme mohli citovat.

Místopředseda sněmovny František Brožík: Vážený pane předsedo, vážená vládo, kolegyně, kolegové, předsedající schůze otevřel rozpravu k otázce legislativní nouze. Chtěl bych vaším prostřednictvím, pane předsedo, sdělit panu Cyrilu Svobodovi, že nezáleží na něm ani na poslaneckém klubu KDU-ČSL, jestli prohlásí, že legislativní nouze je, nebo není. Podle § 59 vláda požádala předsedu Sněmovny o vyhlášení legislativní nouze. Sněmovna může stav legislativní nouze zrušit, omezit nebo prodloužit a o tom rozhodneme hlasováním, ne politickými řečmi.

Poslanec Miloslav Výborný: Vážené paní kolegyně, vážení páni kolegové, mým názorem je, že státotvornost se neprojevuje pouhým přitakáváním tomu, co vláda předloží, ale může se projevovat také odporem k tomu – no představte si, odporem k tomu, co předloží vláda nebo nějaká skupina poslanců. – Jednáme teď o tom, zda je, nebo není stav legislativní nouze, posléze o tom budeme hlasovat a hlasování nějak rozhodne. Předpokládám, že je docela rozumné ptát se vlády, v čem tedy spátruje důvody, pro které byl stav legislativní nouze vyhlášen. Moc jsme se z těch důvodů zatím v této rozpravě nedozvěděli. – Tak vidíte.

Předseda vlády Miloš Zeman: I když samozřejmě máme naprostoto přirozený zájem o zlepšení platových poměrů, v rozpočtové a v příspěvkové sféře jsme přistoupili na princip, který říká, že v těchto krizových dobách je pro zemi rozhodující mít schválený státní rozpočet, mít krytá záda a kryté zázemí včetně zázemí nejen pro vnitro, o němž zde mluvil ministr vnitra, ale i pro obranu, zdravotnictví a řadu dalších konkrétních aktivit, včetně aktivit zahraničních, včetně vyslání příslušných misí do zahraničí a podobně. Ano, tato hodnota, která není hodnotou jen jedné politické strany, ale měla by být hodnotou České republiky, je pro nás nejdůležitější. Proto předkládáme tento návrh a je zcela zřejmé, že vláda by musela stáhnout návrh zákona státního rozpočtu, kdyby tento návrh nebyl přijat, protože by se logicky dostal do rozporu se zákonem, který byl přijat před 11. zářím. Snažím se vám to vysvětlit naprostoto jasně, ale dovolte mi dvě zemanovské poznámky na závěr. Vítám, že se lidová strana stala bojovníkem za práva pracujících. – No tak dneska je to zas naopak. Lidová strana bojuje proti důchodcům. To je peklo, tohle. – Zejména v době, kdy byla ve vládě, to mnohokrát prokázala. No, přemýšlím o tom. Za druhé, můj lékař mi doporučil, abych zhobl o 10 kilo. – No to bych taky potřeboval. – Pokud si vyslechnu ještě několik projevů představitelů čtyřkoalice, při kterých se mi zdvihne žaludek, můj lékař bude úspěšný. Potlesk. Nikdo mě neposlouchá. To je zajímavé. Tady říká pan Zeman.

Předseda Poslanecké sněmovny Václav Klaus. – Dneska měli oběd s Katalinou, Zeman i Klaus. – Ted' zde mám, jestli rozumím, ke stavu legislativní nouze písemnou přihlášku poslance Cyrila Svobody jako jedinou.

Poslanec Cyril Svoboda za KDU-ČSL: Vážený pane předsedo, vážená vládo, myslím, že skutečně nelze používat v žádném případě argument 11. září tohoto roku. Tento návrh, který je v zákoně, nebyl vtělen do žádného návrhu státního rozpočtu a nepočítal s tímto stavem ani návrh, který předkládal kolega Škromach a kolega Hofman. Podle mě je to naprostoto pseudoargumentace, kdy se za státotvornost považuje jediný krok: odebrat nároky lidem – no, to my říkáme – kteří mzdu mají dostat takovou, jaká jim byla slíbená. Tak dneska jsme tu kvůli důchodům. Demagogie v tomto smyslu, že státní rozpočet se nezabývá jedinou položkou, totiž mzdami, tam je položek více. Jestli chybějí peníze na pracovníky v rozpočtové sféře, ať se najdou nějakým jiným způsobem. No, naše řeč. Toto není jediný stav legislativní nouze.

K tomu, co říká pan místopředseda Brožík. Vláda má samozřejmě právo navrhnout stav legislativní nouze a předseda Sněmovny samozřejmě může tento stav legislativní nouze vyhlásit, ale to ještě neznamená, že když to říká vláda, vyhlašuje předseda Sněmovny, že to tak je. To rozhodne Sněmovna svým hlasováním. Rozhodne. Já říkám svůj názor, za kterým si pevně stojím. V tomto smyslu žádný stav legislativní nouze nebyl, není a nebude.

Předseda Sněmovny Václav Klaus: Pane poslanče, myslím, že byste se měl vrátit na právnickou fakultu, říká Cyrilovi Svobodovi. O tom, jestli bude, nebo nebude vyhlášen stav

legislativní nouze, rozhodne skutečně hlasováním tato Sněmovna. Ne vaše prohlášení. V tomto technickém detailu by bylo dobré, kdybyste zvážil, jestli vystoupíte znovu se svým argumentem po této rozpravě, která nám opět evokuje atmosféru třetího volebního období. Poslanecká sněmovna návrh zákona ve zkráceném jednání schválila. Institut stavu legislativní nouze není sice nadužíván, ale nelze ani říci, že je používán jen ojediněle. Jak jsme viděli, konečným soudem splnění přísné podmínky existence mimořádných okolností byla zatím vždy Poslanecká sněmovna. Jak správně podotýká Jindřiška Sylová v knize Parlament České republiky, institut stavu legislativní nouze je pro některé aktéry legislativního procesu ve dvou ohledech výhodnější než procedura schválení návrhu zákona hned v prvním čtení, neboť je možno podávat pozměňovací návrhy a menšina nemůže tuto proceduru zablokovat. No...

Právě kvůli možnosti podávat pozměňovací návrhy volila Poslanecká sněmovna zkrácené jednání ve stavu legislativní nouze také pro vládní balíček úsporných opatření premiéra Fischera, projednávaný 24. a 25. září 2009. O konsenzuální atmosféře ve Sněmovně svědčí i to, přes dosti analogickou situaci s rozpočtovým opatřením Zemanovy vlády z roku 2001, tentokrát proti projednání návrhu zákonů ve stavu legislativní nouze nezazněla jediná námitka. Pro úplnost dodejme, že zkráceně lze projednat i návrh zákona o provedení rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN o akcích k zajištění míru a bezpečnosti, § 100 JŘPS, a zkráceně lze jednat též o vládním návrhu zákona za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu podle čl. 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. První případ nastává výjimečně a stav ohrožení státu ani válečný stav dosud v České republice vyhlášen nebyl. Vzhledem ke všem řečeným argumentům se domnívám, že pro projednání zákona ve stavu legislativní nouze není jediný důvod, uzavírá kolega Ratiborský Michal, který tady bohužel nemohl vystoupit.

Ted' kolega Kukla. Stav vládního zoufalství. Dovolte mi, abych také vystoupil v debatě o snížení valorizace důchodů. No, tak to vám nedovolili, pane kolego, takže já tady vystupuji za vás.

Vláda se podle mého soudu dopustila podvodu na voličích, neboť před volbami deklarovala, že na důchody takzvaně nesáhne. Když se podíváme do předvolebních programů, bodů koalice PirSTAN, tak se dozvím – cituji: Garantujeme zákonnou valorizaci důchodů, díky níž životní úroveň seniorů roste s ekonomikou. No, nějak to... Drhne to. Premiér Fiala 11. listopadu loňského roku v rozhovoru pro Blesk uvedl, že na valorizaci penzí je nastaven mechanismus podle zákona. A nynější situace? Vláda v jakékoli jiné situaci mluví o důležitosti fungování právního státu, a dnes změní něco, na co už vznikl zákonný nárok. Pokud jeden z definičních znaků právního státu je, že dodržujeme zákonné práva, tak si vláda principy právního státu vykládá, jak se jí to hodí. A to my jako hnutí ANO zásadně odmítáme. Pro nás je neměnnost právního státu zásadní.

Minulá vláda řešila bezprecedentní krizi. Všichni si pamatujeme, jak někteří exponenti dnes již vládní koalice tepali tehdejšího předsedu Radka Vondráčka k vyhlašování stavu legislativní nouze. V situaci tehdejší covidové krize šlo o životy našich spoluobčanů. Dnes jsme svědky naprostého komunikačního fiaska vlády. Nebál bych se ho nazvat stavem vládního zoufalství, říká pan Kukla. Samotný fakt, že vláda chce valorizaci snížit právě ve stavu legislativní nouze, jen ukazuje v plné nahotě zoufalost a strach, který z projednávání má. Je si totiž dobré vědoma, že jde proti tomu, co před volbami garantovala voličům. Aroganci, jakým způsobem chce vláda projednávat změnu důchodů, chcete-li hromadné okradení důchodců za bílého dne, v uvozovkách, ilustrují názorové změny postojů paní předsedkyně Poslanecké sněmovny. Byla to totiž právě Markéta Pekarová Adamová, která kritizovala předchozí vládu za projednávání zákonů v době covidové krize ve stavu legislativní nouze. Ale co platilo dříve, to už dnes pro někoho neplatí. Zkrátka jakmile se obrátí role, obrátí se i úhel pohledu.

Na projednávání změny důchodů ve stavu legislativní nouze upozorňují i renomovaní ústavní právníci. Vedoucí katedry ústavního práva na Právnické fakultě Univerzity Karlovy docent Marek Antoš upozorňuje, že pokud vláda prosadí změny důchodů ve stavu legislativní nouze, zdá se mu velmi pravděpodobné, že u Ústavního soudu narazí, což podle jeho slov může

přinést další škody, zpětné doplácení a další podobné okolnosti. Vydat se po této cestě se mi tedy z nejrůznějších důvodů zdá jako hazardérství, doplňuje docent Marek Antoš. Podle jeho názoru vláda nedělala kroky, aby legislativní nouzi předešla. To, že nedělám nic a zareaguji v situaci, kdy je potřeba reagovat rychle, tak to neopravňuje k tomu, abychom použili tento mimořádný prostředek. Nejsou naplněny mimořádné okolnosti, uzavírá vedoucí katedry ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy docent Marek Antoš. Tak tolik pan Kukla.

Ted' tady mám kolegu Nováka. Marek Novák:

Pojďme si to pojmenovat jasně a bez nějakých vytáček. Vláda pětikoalice se rozhodla naplno využít svých možností a podle metody po nás potopa přitvrzuje. Je to známka toho, že prodloužený mejdan po volbách a oslava vlády bez Babiše skončila. Pánové a dámy mají kocovinu, říká pan Novák, a shánějí se po někom, kdo to za ně zaplatí. A protože maraton voleb skončil a další budou za dlouho, tak se sáhne na peníze těm, kteří se nemohou bránit – důchodcům. A rovnou, aby se nikdo nestihl proti tomu ozvat, tak to projednáme ve stavu legislativní nouze, o kterou pan premiér požádal, a paní předsedkyně Sněmovny obratem vyhověla.

Pojďme si připomenout, co je legislativní nouze. Stav legislativní nouze je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody.

Stav legislativní nouze vyhlašuje předseda Sněmovny na návrh vlády. Podle jednacího řádu může být vyhlášen na určitou dobu. Při vyhlášeném stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny rozhodnout na žádost vlády, že předložený vládní návrh zákona bude projednáván ve zkráceném jednání. Ve stavu legislativní nouze posoudí Sněmovna při projednání pořadu schůze, zda stav legislativní nouze trvá, dále znova ještě před projednáním návrhu zákona hlasuje, zda stav legislativní nouze trvá a zda jsou dány podmínky pro zkrácené jednání u konkrétního zákona.

Procedura projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání nemá první čtení. Předseda přikáže návrh přímo výboru a určí neprekročitelnou lhůtu, do níž musí výbor předložit usnesení. Poté se koná rovnou druhé čtení návrhu zákona, přičemž může být upuštěno od obecné rozpravy, o čemž se usnese Sněmovna. Řečnická doba může být zkrácena na pět minut. Třetí čtení návrhu zákona se může konat bezprostředně po druhém čtení.

Dámy a pánové, vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, není, opakuji není zákonem, který by se měl projednávat takto narychlo ve stavu legislativní nouze. Naopak je to zákon, na kterém musí být ta nejširší shoda, který se musí občanům naší republiky vysvětlit a který nesmí popírat samou existenci systému vyplácení důchodů. Dámy a pánové, na důchod totiž ti, kteří celý život pracovali pro tuto republiku, naši zemi, naši krásnou zemi, mají právo. Možná někteří plánují naplnit svoje sny, které nestihli, jiní se chtějí věnovat vnoučatům. Je to konečně čas, kdy si mohou vydechnout a plánovat život podle svých potřeb. My jako Česká republika jim to dlužíme. Vy jako představitelé této republiky jim to upíráte, vás se to netýká. Nechci sahat v této místnosti nikomu do svědomí, jak se stará o své rodiče a prarodiče, říká pan Novák, vím, že vy ten problém nevidíte. Žijete v dostatku a můžete něco obětovat, ale jsou v této republice lidé, kteří nemají děti, nemají příbuzné, nemají kamarády a přátele, a ty sprostě okrádáte. (Odmlka.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak poprosím zase kolegy v sále, jestli by se zklidnili, případně přenesli diskusi do předsálí. Tak pane poslanče, můžete pokračovat.

Poslanec Andrej Babiš: Že vám není hanba, říká tady pan Novák.

Ale k té proceduře. Jsou ohrožena základní práva a svobody občanů? Ne. Je ohrožena bezpečnost státu? Není. Hrozí značné hospodářské škody? Pan ministr financí zatím tvrdí, že se do rozpočtu při zachování valorizací vejde a nebude ho zvyšovat. Takže nehrozí. Tak co tady dneska proboha děláme? ptá se pan Novák. Pojděte si sednout ke stolu, řekněte konečně poctivě, jak to celé teď máte, a pojďme hledat řešení, říká pan Novák. Haló, slyšíte? Nejsou důvody pro stav legislativní nouze. – Vypadá to, že pan Novák je značně naivní. To tu není ale v projevu. Ale nikdo sedět nechce.

Takže kolegové, kolegyně říká, pan Novák, zastavte to, ještě máte čas to zastavit a ukázat lidem, že to s naší republikou myslíte dobře. eště máte čas si zachovat svou tvář. Co řeknete svým voličům? Že jako furt Babiš? – Tady píše. No ČT 24 to tam komentovala, ta sekta Respekt, že to je kvůli Babišovi všechno tohle. Tak... No a já teď už ani nevím, co říká ta televize.

To asi už nikdo nemůže brát vážně, říká pan Novák. Proto prosím projednejme vše rádně, vyslechněme si stanoviska o dopadech tohoto rozhodnutí. Jsem schopen pochopit, že když se nedaří, je potřeba dělat kroky, které jsou možná v daný okamžik nepopulární, ale pro budoucnost nutné. Ale ne tak, že mi někdo tady říká, že mám držet hubu – nevím, kdo to říkal – a krok, hubu a krok a nedívat se, když se obírají za bílého dne ti, kteří by měli mít náš respekt a úctu. Děkuji. Říká Marek Novák.

Tak a tady mám – Martin Kolovratník. Ten to má ještě malými písmeny. Vážené paní poslankyně – taky nemohl mluvit, pan Kolovratník mluví rád a často a dlouho a dneska mu to neumožnili, teda včera, já ztrácím pojem o čase.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, ve svém vystoupení bych se rád nejdříve zabýval důležitým nálezem Ústavního soudu ÚS 55/10 ze dne 1. 3. 2011, který se týká přijímání ve stavu legislativní nouze, tedy tématu, kterým se právě dnes zabýváme.

Právní věta: Zástupcům parlamentní opozice, která bývá složena ze zástupců politických stran zastoupených v Parlamentu, na výkonu vládní moci se však přímo nepodílejících a co do počtu zpravidla se ocitajících v početní menšině, musí být s ohledem na ústavně garantovaný princip ochrany menšin umožněn v rámci legislativních procedur nerušený výkon jejich ústavně garantovaných práv a nesmí jím být libovolně znemožňováno plnit výše zmíněné, pro demokracii nezastupitelné funkce parlamentní opozice. Mezi nezákladnější práva parlamentní opozice anebo jejích jednotlivých členů, která by měla být v demokratickém právním státě ústavně garantovaná, lze zařadit zejména práva zaručující parlamentní menšině účast na parlamentních procedurách, práva umožňující parlamentní opozici výkon dozoru a kontroly vládnoucí většiny i vlády samotné. Dále se jedná o práva umožňující parlamentní opozici blokovat či oddalovat většinou přijatých rozhodnutí, zákonů, a konečně jde v neposlední řadě i o práva chránící parlamentní opozici i její jednotlivé členy před pronásledováním a zvůlí ze strany většiny. Míra a úroveň úpravy zmíněných práv parlamentní opozice v daném systému, jakož i šíře prostoru, v němž je parlamentní opozici umožněno plnit její nezastupitelné funkce, jsou nejen známkou úrovně politické a parlamentní kultury dané společnosti, nýbrž vyjadřují i stupeň demokratičnosti daného politického systému.

Při rozhodování o výši úrovně a o šíři garance kteréhokoliv z uvedených práv parlamentní opozice, stejně jako při jejich samotném výkonu, je vždy nezbytné hledat a posoudit rovnováhu mezi legitimními zájmy vládnoucí většiny a parlamentní opozice či menšiny. Na straně jedné totiž nepřiznání některých z výše uvedených práv opozici, respektive faktické znemožňování jejich rádného a nerušeného výkonu v důsledku jednání vládnoucí většiny, může vést nejen k oslabení legitimacy výkonu moci, nýbrž neustálé omezování, či dokonce porušování základních demokratických principů může vést i k ohrožení demokratičnosti samotného politického systému. Na straně druhé přílišná míra a šíře garance jednotlivých práv parlamentní opozici může vést k jejich častému nadužívání až zneužívání ze strany opozice, což může mít za následek oslabení či znemožnění efektivního výkonu moci vládnoucí většinou. Proto je nezbytné, aby jednotlivým právům a oprávněním garantovaným

parlamentní opozici korespondovaly i určité povinnosti a odpovědnost za jejich výkon. Parlamentní opozice je tak při užívání práv vedle nezbytného respektu k právnímu rádu povinována nejen vůči svým voličům k plnění role takzvané odpovědné a konstruktivní opozice.

Ústavní pořádek explicitně připouští možnost projednat vládní návrh zákona ve zkráceném jednání pouze na základě čl. 8 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a to v době stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Stanoví-li tedy ústavní pořádek takovou možnost pouze v jediném případě, je zřejmé, že za jiných situací to obecně možné není. Nejde přitom o mezeru v ústavě, pokud ústavní pořádek možnost projednat návrh zákona ve zkráceném jednání zná. Ústavodárce se toliko rozhodl tuto možnost připustit jen v extrémních a mimořádných situacích. Lze sice připustit, že na úrovni zákona, jednacího řádu, se zakotví další případy, kdy lze zákony projednat ve zkráceném řízení – legislativní nouze –, avšak protože jde o úpravu praeter constitutionem a protože smyslem ústavněprávní reglementace zkráceného projednávání je ochrana práv a principů ovládajících legislativní proces v demokratickém právním státě, využití institutu legislativní nouze je možné jen za předpokladu širokého konsenzu v Parlamentu – aklamace, případně alespoň taková většina, která je srovnatelná s většinou vyžadovanou k přijetí ústavního zákona – anebo jen tehdy, kdy typová závažnost situací, v níž bude legislativní nouze použita, odpovídá závažnosti situací, s nimiž počítá ústavní pořádek pro zkrácené projednávání návrhu zákona: stav ohrožení státu, válečný stav.

Podmínkou vyhlášení stavu legislativní nouze není jen hrozba určitých negativních důsledků, ale především existence mimořádné okolnosti, která má potenciál ohrozit základní práva a svobody zásadním způsobem, anebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Paragraf 99 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Za mimořádnou okolnost, posuzováno prizmatem ústavních principů, je možno považovat jen takovou okolnost, která se zjevně vymyká běžnému průběhu politických procesů vnitřních i vnějších, anebo může jít o okolnost, kterou představují přírodní katastrofy. Právě ona mimořádnost odůvodňuje nezbytnost bezprostřední reakce ze strany zákonodárce a s tím související omezení ústavních principů, jež se vztahují k parlamentní proceduře. Závěr o existenci této mimořádné okolnosti tak musí mít rozumný základ a musí být podložen skutkovými okolnostmi. Jeho typová závažnost musí být přitom srovnatelná s čl. 8 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky. Nesouhlas parlamentní opozice se zkrácením procedury proto nezakládá prvek mimořádnosti ani v kontextu pochopitelného zájmu vlády na přijetí napadeného zákona před začátkem rozpočtového roku.

Jak je tedy patrné z nálezu Ústavního soudu, vámi vyhlášený stav legislativní nouze je dost možná v rozporu s ústavou. Možná si to se svými statisícovými platy neuvědomujete, ale pokud nevalorizujete důchody, dostanete značnou část seniorů do problémů.

Rád bych se s vámi podělil o příběhy, komentáře a postřehy, které mi každý den chodí do zpráv na Facebooku, říká pan Kolovratník.

Šárka Albrechtová: Pokud je tady finanční krize, jak to, že vláda zřídila nová ministerstva, včetně celých aparátů, nová místa náměstků a místopředsedů Sněmovny? Jak to, že vláda dopustila navýšení platů ústavních činitelů o desetitisíce? Jak to, že nikdo nenapadne inflační doložku k církevním náhradám? – O tom jsme mluvili: 8 miliard příští rok. – Ale z důchodců se snaží udělat vyžírky státu a média jim k tomu ještě pomáhají. No samozřejmě, když jim vyhrály dvakrát volby!

Martin Runza: To, co má vláda v úmyslu provést důchodcům, nesvědčí o ničem pozitivním, ale naopak to svědčí o tom, že jim důchodci leží pořádně v žaludku. Tak u ODS je to tradice. Novinka je to u lidovců. Asi si popletli rezort.

Martin Runza znovu: Fialova vláda nenávidí důchodce. Souhlas.

Kateřina Machová: Staří lidé budou opouštět pečovatelské domy a budou si muset najmout službu, která k nim dorazí jen na pár hodin, a budou tam bez pomoci dožívat trápit se, protože si nebudou vědět rady.

Jindřich Rybníček: Děkuji straně a vládě za neutuchající pomoc nám, starým lidem. Moc bychom zvlčeli a zvykli si. Bez práce nejsou koláče. Co na tom, že jsme dřeli do úmoru celý život, aby generace po nás se měla lépe a nás starých si jednou považovala? Asi jsme dřeli málo, když vidím tu zlobu mnohých, jako že ubíráme peníze ze systému a jsme vlastně – tři tečky – na obtíž.

Jarmila Semirádová: Já nechápu, proč si přidávali tolik tisíc oni, to já také nechápu, a teď to svádějí na důchodce a musí je ozebračit. Hnus vláda, říká Jarmila Semirádová. Píše Kolovaltníkovi.

Jirka Staněk: Ted' tu každý nadává. A kdo je zvolil, hm? Oni si zvýší platy, a důchodcům berou. To je fakt zodpovědné!

Zdeněk Kadlic: Pracoval jsem 53 let a 193 dnů na to, abych měl důchod. Myslím si, že je povinností státu mi ty moje peníze vypllatit.

Paní Jitka z Pardubic: Víte, když jsou v rodině dva důchodci a třeba někteří si přivydělávají, tak to jde. Jenže já i mnoho mých známých jsou vdovy. Tak na jednoho je to dost placení. Já už chodím na nákup jen jedenkrát za týden, mám napsáno, co potřebuji, jenže každý týden jsou ty ceny vyšší. Řekněte jim, že je mnoho babiček, které by nikdy nešly žebrat, i kdyby neměly co jíst, a navíc nemají internet ani nevědí, kam by šly. Tři vykřičníky. Stejně jsme ochuzeny o slevy třeba i na jízdném – ano, to vám vzali, nová vláda na to spěchala, 1,9 miliardy, fakt drobné – nebo jiných výhodách. Já mám tlačítkový telefon. Jiný zatím ani nechci, ale přes ten si neumím objednat levnou jízdenku buď vlakem, nebo autobusem. Platba na místě je dražší. A to jsou výhody a nevýhody, ale zatím to vše jde. Žiju, jen kdybych nemusela nechávat v lékárně dost peněz. A brzy mi přijde vyúčtování od ČEZu. Jsou v mé okolí ale tací, kteří si v nynější době libují, protože nemusí platit EET, odvádět daně, tak ti nebudou proti této vládě. My zase hájíme vaši vládu, protože skutečně jsme se měli všichni nejlíp. – To píše Kolovaltníkovi. Tím myslí naši vládu, ne stávající vládu. – Kdyby se neposílali prašulky a ostatní mimo naši republiku, tak bychom se měli všichni dobré. To všechno rozprodali, tak bohužel to je pryč. Tohle je skutečně svět rozdělený, píše paní Jitka.

Tady potom píše... paní Jitka z Pardubic. Odkaz.

Vážený pane poslanče, dovoluji si jen krátce reagovat na vaši diskusi s náměstkyní ministra Jurečky paní Jelínkovou, k mému zděšení již náměstkyní. Je to jen papoušek a teď i lidovecká trafikantka, píše paní. Jelikož mám trvalé bydliště již 60 let ve volebním obvodě paní Jelínkové, tak dobře znám místní poměry. Tady paní Jelínková a plakát: Nenecháme české důchodce na holičkách. Před senátními volbami mě rozčilila plakátem "Nenecháme české důchodce na holičkách", přičemž navýšení důchodů je přímo ze zákona. Ted' se k němu nehlásí. Ani k tomu se nehlásí. Pak se nedostala do Senátu, ministr Jurečka si ji proto vzal jako poradkyni a teď jsem se dozvěděl, že je náměstkyní. Více příště. Hodně sil a trpělivosti v dnešním parlamentu. S pozdravem Jiří Solař.

A potom tady máme pana Rybu. Ten se také nedostal ke slovu. Jen faktickou měl.

Víte, že to zdraví je nejdůležitější. Měli bychom si dávat pozor na zdraví, takže měli bychom si zaběhat, tak navrhoju procedurální návrh na přerušení bodu do 23. března 2023.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Počkejte, malý moment, já si napíšu – do druhého března, do...

Poslanec Andrej Babiš: Máte dát hlasovat, pane předsedo, říkají tady. 23. 3. 2023. Samé trojky.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, ještě vidím se hlásit pana vicepremiéra Jurečku s protinávrhem.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Tak jednak si myslím, že tento návrh je nehlasovatelný, protože dávat přerušení tohoto bodu s odůvodněním na to, že si mají poslanci zaběhat, tak to si myslím, že z hlediska jednání Sněmovny, legislativního procesu, není důvod pro to, aby se toto takto hlasovalo. To já říkám, že to je nehlasovatelné. Ale dávám protinávrh a to je, abychom přerušili projednávání tohoto bodu na pět minut, to tedy znamená do 3. března 2023 do času 20 hodin 25 minut. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji. Dál se hlásil pan poslanec Haas.

Poslanec Karel Haas: Pěkný dlouhý večer. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, když se podívám na ten čas, tak v souladu s § 54 odst. 8 věta druhá jednacího rádu, ve spojení s § 58 odst. 1 jednacího rádu, ve spojení s § 60 odst. 1 jednacího rádu Poslanecké sněmovny navrhoji přerušení tohoto bodu do dnešního času 20.23. Děkuji mnohokrát.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano. Ještě se někdo hlásí s protinávrhem? Není tomu tak. Ještě zagonguji, aby se mohli kolegové dostavit. Ano, eviduji vaši žádost o odhlášení, tak vás všechny odhlásím a poprosím, abyste se svými identifikačními kartami opětovně přihlásili. Zopakuji pro kolegy, kteří dorazili nyní do sálu, budeme hlasovat tři procedurální návrhy.

Vezmeme to odzadu. Poslední protinávrh přednesl pan poslanec Haas, a sice aby se dnešní jednání přerušilo do 20.23 hodin.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový procedurální návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 75 bylo přihlášeno 131 hlasů, pro bylo 6, proti 97. Návrh nebyl přijat.

Další procedurální návrh, který budeme hlasovat, byl návrh pana vicepremiéra Jurečky na pět minut, a sice v tuto chvíli to vychází na 20.25 hodin.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro, abychom přerušili naše jednání do 20.25 hodin. Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 76 bylo přihlášeno 136 poslanců, pro hlasovalo 5, proti 99. Ani tento návrh nebyl přijat.

A nyní budeme hlasovat původní návrh pana poslance Babiše, který navrhuje přerušit naši dnešní schůzi do 23. 3. 2023.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 77 bylo přihlášeno 137 poslanců, pro hlasovalo 44, proti 91. Ani tento návrh nebyl přijat.

V tuto chvíli je přihlášena s faktickou poznámkou paní poslankyně Mračková Vildumetzová, takže bude reagovat na rozpravu. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Já už jsem jednou tady avizovala a vyzývala jsem současnou vládní koalici, že si myslím, že byste si ještě měli pořádně rozmyslet ten návrh, který tady předkládáte, a znova bych vás o to chtěla požádat, a proto si dovolím dát procedurální návrh na přerušení tohoto bodu do úterý do jedné hodiny. (Připomínky z pléna.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Poprosím paní poslankyni, aby upřesnila – do úterý do 13 hodin?

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Ano, to znamená, jestli dobře... To znamená do 7. března roku 2023 do 13. hodiny. A poprosím vás, pane předsedající, abyste o tomto návrhu dal hlasovat, a samozřejmě bych všechny z koalice chtěla požádat, aby ten návrh podpořili a byl ještě dostatek času, aby koalice přemýšlela o tom návrhu, který tady předkládá. Myslím si, že se ještě všechno dá stihnout. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Dobrá. Máme tu další procedurální návrh, který budeme hlasovat. Je to návrh paní poslankyně Mračkové Vildumetzové, abychom přerušili naše jednání do 7. 3. 2023 do 13 hodin.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový procedurální návrh? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 78 bylo přihlášeno 140 poslanců, pro hlasovalo 45, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Tak. Paní předsedkyně se hlásí s přednostním právem? S procedurálním návrhem.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já mám mnohem méně ambiciozní a mnohem více praktický návrh, a to s ohledem na zaměstnance, o kterých tady třeba velmi hezky mluvila paní místopředsedkyně sněmovny Olga Richterová a další. Ti zaměstnanci tady už táhnou několikátou noc. To není kvůli nám, to je kvůli vám, že jste se rozhodli... (Pískot, bouchání do lavic a nesouhlasné výkřiky v řadách vládních poslanců.) Já mám čas. Já mám čas. ... že jste se rozhodli prostě tady je držet jako rukojmí v noci. Takže dejte jim po čtyřech dnech možnost, ať se vyspí. Myslím si, že toho mají docela dost, a navrhoji procedurální návrh na přerušení tohoto bodu do osmi hodin ráno.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Zeptám se, je ještě nějaký protinávrh? Aby se nám tady z toho nestalo vždycky hlasování a opakování přednášení návrhů, tak se ptám zejména ze strany opozice, je-li ještě nějaký protinávrh, který bychom hlasovali vůči návrhu paní poslankyně Schillerové? Není tomu tak.

Tak já zopakuji jediný návrh, který zazněl, a sice návrh paní poslankyně Schillerové, abychom naše jednání přerušili do osmi hodin do rána zítřejšího dne.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový procedurální návrh? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 79 bylo přihlášeno 141 poslanců, pro hlasovalo 45, proti 78. Ani tento procedurální návrh nebyl přijat.

Tak. Vracíme se... Ještě načtu omluvy, pardon. Pan poslanec Staněk se omlouvá od 9 do 20 hodin bez udání důvodu, pan poslanec Wenzl Milan se omlouvá od 19 hodin do 9 hodin ráno ze zdravotních důvodů. To byly omluvy.

A pokračujeme v podrobné rozpravě. Další v pořadí je přihlášen pan poslanec Babka Ondřej... Hlásí se pan předseda klubu TOP 09.

Poslanec Jan Jakob: Děkuju. Vážené dámy, vážení pánové, atmosféra tady trochu houstne. My se potřebujeme s kolegy poradit, proto si beru za koaliční kluby přestávku 15 minut. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Patnáct minut, to znamená, sejdeme se ve 20.44 hodin a do té doby přerušuji naše jednání.

(Jednání přerušeno ve 20.29 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 20.44 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Je 20.44 hodin a měli bychom pokračovat v jednání. Hlásí se paní místopředsedkyně poslaneckého klubu ODS Eva Decroix. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Eva Decroix: Děkuji. Já vám děkuji za slovo, pane předsedající. Jenom bych ještě chtěla poprosit o dalších 15 minut jménem klubu ODS. Ještě se stále radí předsedové. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano. Čili budeme pokračovat ve 20.59 hodin.

(Jednání přerušeno ve 20.45 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 21.00 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, čas určený na přestávku vypršel a podle rozpisu se ujímám řízení schůze. S přednostním právem se přihlásil pan předseda Marek Výborný. Já vás požádám, abyste se ujal slova. Prosím.

Poslanec Marek Výborný: Dobrý večer. Vážený pane místopředsedo, pane premiére, vládo, kolegyně, kolegové, děkuji za to, že zde mohu vystoupit za všech pět poslaneckých vládní koalice. Já myslím, že jsme v situaci, kdy tady čtyři dny, jestli dobře počítám, tak 84 hodin, projednáváme jeden jediný bod, a to novelu zákona o důchodovém pojistění, sněmovní tisk 392.

Myslím, že je zcela zjevné, a když se podíváme do řady nálezů Ústavního soudu, které to potvrzují, tak ta proporcionalita mezi právy opozice – teď hovořím svými slovy – aby opozice byla slyšena, aby opozice měla právo zdržovat, tedy obstruovat jednání, ale zároveň aby také většina ve Sněmovně měla právo a možnost projevit tuto většinu svým rozhodováním, umožnit tak vládě regulérně vládnout a řídit tuto zemi, takže toto všechno bylo naplněno mírou vrchovatou. Nastává okamžik, nebo nastal zcela jistě již okamžik, kdy obstrukce se v této Sněmovně, bohužel, já to neříkám s radostí, staly destrukcí. Destrukcí této Sněmovny, destrukcí demokracie a myslím, že to sem nepatří. Není možné, aby Sněmovna byla tímto způsobem blokována v právu rozhodovat ve věcech, které jí přísluší.

Skutečně musím konstatovat, že ta míra destrukce dosáhla takového rádu, že je zcela nutné vrátit ji do racionálního modu, který bude respektovat nejenom literu zákona, tedy literu jednacího rádu, ale který také bude respektovat vůli zákonodárce a smysl toho, cím jednací rád Poslanecké sněmovny má být, to znamená vymezením pravidel pro jednání, kde budou ctěna

práva opozice, a já jsem jednoznačně přesvědčen o tom, že zde po 84 hodinách a čtyřech dnech skutečně tato práva byla plně respektována. Když se podíváte na ty čtyři dny nazpět, tak zde mohly a vystupovaly desítky poslanců opozice, vystupovali zde lídři opozičních stran, a to nikoliv v řádu minut, ale v řádu několika hodin. Přestože vystupovali v okamžicích programu, kdy měli hovořit k úplně jiné věci, kdy se měli vyjadřovat například ke stavu legislativní nouze, tak přesto řídící Sněmovny respektoval to, že jako lídr opozice, jako předseda parlamentní politické strany, případně jako předseda klubu nebo jiná osoba s přednostním právem, tak že se může vyjadřovat v tom okamžiku, k čemu uzná za vhodné. Je zcela nesporné, že tedy tato práva opozici nebyla upřena, že jsme je plně respektovali, ale pokud jsme v tuto chvíli po 84 hodinách dosáhli stavu, kdy se obstrukce stává destrukcí, tak je nejenom právem, ale je povinností – je povinností! – parlamentní většiny, aby zasáhla a vrátila Sněmovnu tam, kde má být.

Já si dovolím, než přednesu návrh, o kterém poprosím potom, aby pan předsedající dal hlasovat, tak abych zde po tomto úvodu svá slova a stanovisko opřel i o zcela konkrétní nálezy Ústavního soudu, tak si dovolím ocitovat nejprve – je tedy pravdou, že ve stenozáznamu této schůze už některé části najdete, já už jsem tady některé, ale ne zdaleka všechny citoval, já si dovolím tedy ocitovat nejprve z nálezu Ústavního soudu, který najdete pod spisovou značkou 55/10 z 1. března roku 2011. Cituji:

Článek 72 Role parlamentní opozice. – Poprosím zvláště tedy zástupce opozice, aby velmi pozorně naslouchali. – Role parlamentní opozice v legislativním procesu. Ačkoliv zmíněný princip většinového rozhodování podle čl. 6 Ústavy České republiky patří mezi základní definiční znaky demokracie a demokratického rozhodování a většina vlád parlamentních demokracií je odkázána právě na podporu, tedy na důvěru parlamentní většiny, složené ze zástupců jedné či více politických stran zastoupených v parlamentu, není parlament orgánem této většiny, nýbrž je založen na svobodném výkonu mandátu všech svých členů, na jejich rovnosti, neboť všichni jsou reprezentanty lidu, dále na svobodě projevu všech a na svobodě parlamentní rozpravy, a to bez ohledu na to, k jaké politické frakci či k názorovému proudu jednotliví členové parlamentu náleží. Zástupcům parlamentní opozice, která bývá složena ze zástupců politických stran zastoupených v parlamentu, na výkonu vládní moci se však přímo nepodílejících a co do počtu zpravidla se ocitajících v početní menšině, musí být s ohledem na ústavně garantovaný princip ochrany menšin umožněn v rámci legislativních procedur nerušený výkon jejich ústavně garantovaných práv a nesmí jim být libovolně znemožňováno plnit výše zmíněné, pro demokracii nezastupitelné funkce parlamentní opozice. Přítomnost opozice a médií nutí i koherentní vládní většinu vysvětlovat a zdůvodňovat svá rozhodnutí – garantována je tak zásada kontradiktornosti, vycházející ze svobodné výměny názorů a stanovisek za účelem hledání širší shody a případně i odstraňování nedostatků navrhovaného zákona. Tato zásada je vlastně ideologickým základem činnosti parlamentu jako místa výměny názorů, přesvědčování oponentů o pravdě a spravedlnosti a rovněž jako místa vyjednávání. Parlamentarismus je v tomto smyslu pokusem o vládu diskusí.

Když se podíváte zpět na těch 84 hodin jednání, tak opakováně zde zvláště za předkladatele vicepremiéra M. Jurečka, ale i další zástupci vládní koalice vystupovali, na ta jednání reagovali. Zákon tady byl, a já se teď omlouvám, protože netuším, jestli to bylo včera, nebo předevčírem, panem ministrem Jurečkou velmi podrobně odůvodněn, a to jak v té věcné stránce, tak samozřejmě i v důvodech toho, proč vláda navrhla jeho projednání v legislativní nouzi.

Budu pokračovat ze stejného nálezu – článek 76: Při rozhodování o výši úrovně a o šíři garance kteréhokoli z uvedených práv parlamentní opozice, stejně jako při jejich samotném výkonu, je vždy nezbytné hledat a posoudit – a teď prosím poslouchejme – rovnováhu mezi legitimními zájmy vládnoucí většiny a parlamentní opozice či menšiny. Na straně jedné totiž nepřiznání některých z výše uvedených práv opozici, resp. faktické znemožňování jejich rádného a nerušeného výkonu v důsledku jednání vládnoucí většiny, může vést nejen k oslabení legitimacy výkonu moci, nýbrž neustálé omezování, či dokonce porušování základních

demokratických principů může vést i k ohrožení demokratičnosti samotného politického systému. Na straně druhé – na straně druhé – přílišná míra a šíře garance jednotlivých práv parlamentní opozici může vést k jejich častému nadužívání až zneužívání ze strany opozice, což může mít za následek oslabení či znemožnění efektivního výkonu moci vládnoucí většinou.

Proto je nezbytné, aby jednotlivým právům a oprávněním garantovaným parlamentní opozici korespondovaly i určité povinnosti a odpovědnost za jejich výkon. Parlamentní opozice je tak při užívání práv vedle nezbytného respektu k právnímu rádu povinována, a to nejen vůči svým voličům, k plnění role tzv. odpovědné a konstruktivní opozice. Ačkoliv se jedná spíše o morální apel závisející na celkové úrovni politické kultury panující v dané společnosti, nezbytnou podmínkou rádného a efektivního plnění funkcí parlamentní opozice je právě skutečnost, že je prováděna konstruktivním a odpovědným způsobem, který odpovídá legitimním funkcím opozice jako skutečné alternativy k vládní většině, resp. odpovídá funkcím dozoru a kontroly nad činností vládnoucí většiny. Tento požadavek je mimo jiné i projevem principu vlády na čas, kdy by jak současná vládnoucí většina, tak i menšina měly mít na paměti, že do jedné či druhé skupiny nenáležejí navždy a současná vládnoucí většina se může brzy ocitnout v pozici parlamentní menšiny a naopak. Proto by nemělo docházet k přijímání takových rozhodnutí, která by fakticky znemožňovala výkon práv garantovaných jedné či druhé skupině.

Tolik tedy z nálezu z roku 2011. Všichni jsme slyšeli opakován slova o konstruktivní a odpovědné opozici, a kdybychom k tomu návrhu, který za chvíli přednesu, přistoupili po několika hodinách jednání, tak bychom zcela jistě, jsem o tom přesvědčen, jako vládnoucí většina zneužili svého postavení a zneužili své většiny v této Sněmovně. Ale tento krok činíme, znova říkám, čtvrtý den jednání o tomto jediném bodu.

Na závěr mi dovolte ještě jeden – už bude velmi stručný – citát, který si mnozí mohou pamatovat, protože to je nález Ústavního soudu spisová značka 7/22. Týká se tehdy ústavní stížnosti na projednávání pandemického zákona. A tady se v čl. 113 říká: Ačkoliv Ústavní soud v minulosti přiznal parlamentní opozici právo oddalovat či blokovat rozhodnutí přijímané parlamentní většinou k dosažení svých politických cílů, resp. maření politických cílů vládnoucí většiny, nemůže – nemůže mít zneužívání těchto práv za následek oslabení či znemožnění efektivního výkonu moci vládnoucí většinou. Je totiž zapotřebí, aby jednotlivým právům parlamentní opozice odpovídaly i určité povinnosti a odpovědnost za jejich výkon, neboť ta je povinována k plnění role té tzv. odpovědné a konstruktivní opozice. – Zde už se ten nález odkazuje na již citovaný nález z roku 2011.

Jsou to nálezy, které jsou od sebe vzdáleny jedenáct let, čili je zjevné, že Ústavní soud setrval v tomto posouzení, jakým způsobem má vykonávat svá práva a své povinnosti vládnoucí většina a parlamentní menšina. Na základě toho, co jsem řekl, a na základě všech těch skutečností, kdy jsme nejenom v právu, ale máme také povinnost v této Sněmovně jako vládnoucí většina se vrátit k tomu konstruktivnímu a odpovědnému postupu, a já pevně věřím, že na tomto konstruktivním a odpovědném postupu se shodneme nejenom jako vládnoucí většina, ale i s opozicí, protože zde netvoříme dva bloky, které spolu mají vést souboj, jakkoliv je to naprosto legitimní a je zcela normální a běžné, že se neshodneme na mnoha věcech, tak ale ve finále neseme odpovědnost za konstruktivní a odpovědnou správu této země. Všichni. Všech 200 poslanců. Já si proto dovoluji požádat pana místopředsedu, aby poté, co načtu návrh, o něm také bylo, tak jak má být, hlasováno.

Na základě jednacího rádu, konkrétně tedy § 99 odst. 7 a § 59 odst. 2 jednacího rádu, navrhoji v této podrobné rozpravě ve druhém čtení sněmovního tisku 392 pokračovat s omezením na dvě vystoupení po pěti minutách, a to včetně faktických poznámek, a zároveň se toto omezení týká všech poslanců, tedy i poslanců s přednostním právem. Prosím, aby o tomto bylo hlasováno, protože toto považujeme teď za naprosto oprávněný postup, abychom vrátili Sněmovnu tam, kde se má nacházet. Děkuji. (Potlesk vládních poslanců, projevy nesouhlasu opozičních poslanců, bouchání do lavic.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: V současné době je možné podávat pouze protinávrhy proti tomuto návrhu. Požádám vás, abyste předkládali parametrické úpravy toho, co zde zaznělo, nikoliv abyste obsáhle zdůvodňovali. To znamená, podejte pouze parametrickou úpravu, zda chcete, aby vystoupení bylo x-krát více nebo méně, a poté dejte slovo dalším protinávrhům.

Nejprve vystoupí pan předseda Okamura. Dopředu avizuji, že nebudete-li respektovat pokyny řídícího schůze, bude vám odebráno slovo. Prosím, pane předsedo, máte... (Poslanci SPD a ANO 2011 projevují svůj nesouhlas, bouchají do lavic.) Váš protinávrh?

Poslanec Tomio Okamura: Můj protinávrh je ten, že já vám tady nebudu naskakovat na tuhle cenzuru a na tohle umlčování. Takže to je moje vystoupení a já k tomu nemám co říct, protože ústava hovoří přece úplně jinak! Občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a nezpůsobilosti k práci (Místopředseda Bartošek: Váš protinávrh?) jako při ztrátě životelů, takže my tady postupujeme plně v souladu s jednacím rádem, Základní listinou práv a svobod (Místopředseda Bartošek: Vedu vás k pořádku! – Vládní poslanci bouchají do lavic.)... Já budu krátký. Základní listina práv hovoří jasně a my postupujeme plně (Místopředseda Bartošek: Vedu vás podruhé k pořádku!) ... v souladu se zákonem, úplně v souladu s ústavou. Umlčujte si mě, jak chcete... (Místopředseda Bartošek: Žádám vás o protinávrh.) ... občané to vidí! (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Nyní vystoupí paní předsedkyně Schillerová. A i vás žádám o parametrickou úpravu protinávrhu. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Pane místopředsedo, jakou parametrickou úpravu, když ten návrh je nehlasovatelný? Naprosto, naprosto v příkrém rozporu...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jaký je váš návrh, paní předsedkyně?

Poslankyně Alena Schillerová: ... s jednacím rádem. Je nehlasovatelný ten návrh!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: O tom rozhodne Poslanecká sněmovna.

Poslankyně Alena Schillerová: Je absolutně nehlasovatelný. (Místopředseda Bartošek: Váš návrh?) To znamená, že už příště přijdete s usnesením, že máme mlčet? To znamená, přijdete s usnesením, že se nemůžeme bránit? (Potlesk poslanců ANO 2011 a SPD, projevy nesouhlasu a bouchání do lavic v řadách vládních poslanců.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Paní předsedkyně, dejte protinávrh!

Poslankyně Alena Schillerová: Toto je vaše...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vedu vás k pořádku a žádám od vás, abyste dala protinávrh.

Poslankyně Alena Schillerová: Já říkám, že je nehlasovatelný. Pan předseda Výborný tady dlouhosáhle odůvodňoval...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vedu vás podruhé k pořádku a žádám vás, abyste řekla protinávrh.

Poslankyně Alena Schillerová: ... svůj návrh. Návrh je ten, že je to nehlasovatelné a v příkrém rozporu s konkrétními ustanoveními jednacího rádu.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: O tom rozhodne Poslanecká sněmovna svým hlasováním. Děkuji. Nyní pan předseda Vondráček. Prosím. (Námitka, že nemá přednostní právo.) Nyní v současné době jsme ve fázi, že je možné podávat...

Poslanec Radek Vondráček: Řešíme proceduru. Já navrženému návrhu nerozumím. Tady totiž padlo, že bude omezeno na dvakrát pět minut včetně faktických poznámek. Takže my budeme mít teď faktické poznámky pět minut? (Obrací se k vládě:) Pane ministře, na mikrofon! Na mikrofon. Jestli chcete něco říct, tak na mikrofon. Takže tak, jak to řekl pan předseda Výborný, to nedává smysl. On řekl včetně faktických poznámek dvakrát pět minut. Takže parametrická úprava je jednoduchá. Je naprostě legitimní hlasovat o tom, že se bude vystupovat dvakrát v souladu s § 59 a 99 odst. 7, nemohu proti tomu mít žádnou námitku, i těch pět minut vychází z § 99. (Místopředseda Bartošek: Váš návrh?) A tím to končí. Takže o tom můžeme hlasovat. Ve zbytku nemůžeme hlasovat.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Dobře, o tom rozhodne Poslanecká sněmovna svým hlasováním. (Oživení v sále.)

Tedy já přečtu, o čem budeme hlasovat, protože žádné další úpravy nejsou. Pan předseda Výborný dává hlasovat o tom, že v průběhu podrobné rozpravy druhého čtení budou možná pouze dvě vystoupení, včetně faktických poznámek, a ta vystoupení budou mít maximálně pět minut, přičemž faktická poznámka zůstává v délce dvou minut. A týká se to včetně přednostních práv. Čas na to, aby zazněly... (Hlásí se poslankyně Schillerová s námitkou proti postupu předsedajícího.) Námitku můžete vznést proti mému postupu poté, co dám hlasovat. (Projevy nesouhlasu v levé části sálu.)

Poslankyně Alena Schillerová: Ne, já vznáším námitku proti postupu předsedajícího.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Je to legitimní, dám o tom hlasovat.

Poslankyně Alena Schillerová: Vy to neřídíte v souladu s jednacím rádem!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Námitka je legitimní, já ji respektuji. (Hlásí se poslanec Vondráček.) Bohužel – protinávrh proti námitce postupu předsedajícího existuje, pane poslanče?

Poslanec Radek Vondráček: Ne, já jenom pro jistotu, jestli jste pochopil mé vystoupení jako protinávrh, aby se hlasovalo jenom dvakrát pět minut v rozpravě?

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji za upřesnění. Dám o tom hlasovat. Děkuji. Nyní tedy nejprve dám hlasovat o námitce o postupu předsedajícího. Já vás odhlásím a požádám vás, abyste se přihlásili svými kartami

Pořadí se ustáli a já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro námitku proti postupu předsedajícího? Ať zvedne ruku, kdo je pro námitku. Kdo je proti této námitce?

Je to hlasování s pořadovým číslem 80, přihlášeno je 158 poslankyň a poslanců, pro 61, proti 94. S námitkou nebyl vysloven souhlas.

Nyní tedy dám hlasovat o protinávrhu pana poslance Vondráčka, že bude omezeno vystoupení na dvakrát pět minut.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento protinávrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto protinávrhu?

V hlasování s pořadovým číslem 81 přihlášeno je 159 poslankyň a poslanců, pro 1, proti 118. S tímto návrhem nebyl vysloven souhlas.

A nyní budeme hlasovat o původním návrhu pana předsedy Marka Výborného.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Je to hlasování s pořadovým číslem 82, přihlášeno je 160 poslankyň a poslanců, pro návrh 98, proti 62. S tímto návrhem, návrhem byl vysloven souhlas.

Nyní budeme postupovat podle schváleného postupu. V rámci rozpravy je přihlášen pan poslanec Ondřej Babka. Prosím, aby vystoupil v podrobné rozpravě. Je zde pan poslanec Ondřej Babka? (Ano.) Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Vážený pane místopředsedo, předpokládám, že mi zapnete čas po tom, co se tady stalo, a neuvěřitelným způsobem jste ohnuli jednací řád, kdy jste hlasovali pro omezení přednostních práv. To je něco, co je naprostě nepředstavitelného, a myslím si, že tohle hlasování vás doběhne.

Já jsem se přihlásil do podrobné rozpravy se svým pozměňovacím návrhem, který jsem stihl nahrát do systému, a to pod číslem 2364, takže se k němu v této podrobné rozpravě hlásím. A já si myslím, že v tuhle chvíli vůbec nemá cenu v této schůzi pokračovat, protože to, co se stalo, je něco tak neuvěřitelného, že já ani nemůžu najít slova, abych ten svůj pozměňovací návrh odůvodňoval. Neuvěřitelné. Prostě neuvěřitelné!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jako další vystoupí pan poslanec Radek Vondráček. Pane poslanče, jenom pro porádek, já tady mám vaši faktickou poznámku. (Ano.) První bude faktická poznámka a poté pozměňovací návrhy. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Ano, pane místopředsedo. Ono je to tak, že i v této situaci, když už vlastně zákon neplatí, tak já ho dodržuji.

Takže nejprve jsem se přihlásil k faktické poznámce a budu reagovat na průběh rozpravy a na to, co se stalo. Na to, co se stalo poprvé za 30 let, na to, co prostě jsme nepochopili, proč jste to udělali, když už se pomalu druhé čtení chýlilo ke konci a blížili jsme se ke třetímu čtení a byla tady nějaká dohoda o tom, že proběhnou dvě schůze v té přestávce, než se nachystají pozměňovací návrhy, tak vy přijdete a řeknete si, že Sněmovna může zrušit zákon jedním hlasováním. Já jsem rád, že vás napadl jenom ten jednací řád. Já se bojím, co zrušíte příště. Tak už se k sobě tady budeme chovat jako zvířata příště.

Paragraf 67 je poměrně jednoduše formulovaný, že kdykoliv o to požádá předseda vlády, člen vlády, předseda strany, předseda klubu, tak dostane přednostní právo. A co vy teď uděláte? Já tomu pořád nerozumím, co s tím uděláte? Vy ho vypnete a pak ho odsud odvedete? (Potlesk poslanců ANO 2011.) Já ho nemám, já mám, ten limit pět minut, ale vy ho odsud odvedete jako Lubomíra Volného? Už máte nachystány policajty v předsálí, pane místopředsedo? Na to byla

ta přestávka, sehnat si ochranku? Tady ten pultík přestává mít smysl. To přestává mít smysl tady být. Já ho můžu vzít a shodit dolů. Jak ten Lubomír Volný. A já budu v právu. Já to tady mohu roztrískat, protože tady neplatí zákony. Já už si tady můžu dělat, co chci! Chápete to, co jste udělali? Ale nejhorší je, že úplně zbytečně, a hlavně ty vaše důvody neobstojí! Konec faktické poznámky.

A teď mám těch pět minut na ten pozměňovací návrh. (Předsedající: Prosím.) Já jsem se hlásil k pozměňovacímu návrhu z jednoho prostého důvodu, že vy se tady oháníte těmi hodinami, které jsme tady projednávali, ale v podstatě jsme tu čtyři dny, a třeba to EET se řešilo 270 dnů. Ale chodilo se domů, normálně se v sedm šlo domů, byly přestávky na oběd – a pozor, jednaly výbory. Vy jste tam nezapočítali výbory. A vy nezapočítáte ty hodiny a hodiny jiných obstrukčních bodů a návrhů na program schůze, které jste kvůli tomu EET udělali. My jsme tady strávili téměř rok s EET. Až pak jsme přistoupili k tomu, že se hlasovalo v určitém čase. A vy u zákona, kde jsme vám, já si myslím, vysvětlili nejenom my, ale většina odborné veřejnosti, že zde nejsou dány podmínky pro stav legislativní nouze, pro to urychlené jednání, pro to zkrácené řízení, tak vy ho chcete mít hotový ve čtyřech dnech!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane poslanče, já se omlouvám, ale požádám vás o ten pozměňovací návrh.

Poslanec Radek Vondráček: Já na to navážu. Takže neplatí v podstatě ani ta čísla. My jsme chtěli debatovat. My jsme po dvou dnech dostali z pana ministra Jurečky 600 miliard, že to je ta horní míra škody, která za deset let hrozí. To se stalo. Já jsem tady byl. Je to především kolem půlnoci, kdy jsme si o tom povídali. Šest set miliard tady zaznělo. Já jsem potom tedy také znejistěl. Já jsem říkal, tak jak se ta čísla vlastně stanoví tady v téhle Sněmovně? To už si každý může říkat, co chce.

Tak já jsem se rozhodl, že podám ještě jeden pozměňovací návrh, k tomu jsem se přihlásil nyní, a protože už není prostor ho načít do systému, tak ho přečtu ústně a bude se o něm hlasovat, bude mu přiděleno číslo dodatečné.

Ten pozměňovací návrh zní: Pozměňovací návrh Radka Vondráčka k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk číslo 392:

Za prvé. V čl. I § 6 ca odst. 1 se v písmenu b) částka 400 Kč nahrazuje částkou 1 706 Kč.

Odůvodnění: Cílem pozměňovacího návrhu je navýšit částku, o kterou se zvyšuje procentní výměra důchodu při zvýšení důchodu v mimořádném termínu v červnu 2023. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se o tuto částku ten důchod, který se vyplácí v plné výši tak, jak navrhuje vládní návrh zákona.

Během mého povídání mi tady mimo mikrofon částečně reagoval pan ministr, že to tak není, takže já předpokládám, že on vystoupí a řekne, co je tedy ta skutečná škoda, o kterém mluví. Já jsem ho poslouchal pečlivě, říkal 600 miliard. Já bych na to eventuálně případně reagoval. A já mám právo jako poslanec do protokolu na stenozáznam načítat pozměňovací návrh. Ale já nesmím, když budu chtít, protože já už mám omezenou dobu v podrobné rozpravě. Takže my nesmíme načítat pozměňovací návrhy. My nemůžeme načítat tři pozměňovací návrhy, pane předsedo Výborný, když na mě ukazujete prstem, dva. Správně. Ale my chceme reagovat na rozpravu. Vystoupí pan ministr a řekne nám 700 miliard, pak 800, my si to rozmyslíme a my nemůžeme.

Takže přednostní právo nemůže mluvit vůbec nebo s omezením, což je skutečně něco, co je úsměvné. Protože já jsem před párem hodinami dával rozhovor do České televize, že je tady nějaký návrh na změnu jednacího řádu a že koalice navrhuje jeho omezení a je si vědoma toho, že to musí být zákonem. Toto mě mohlo napadnout, že se rozhodnete si to udělat naprosto

svévolně. Takže už to samotné podání zákona ve stavu legislativní nouze byla libovůle, libovůle této vládní většiny. To, co jste udělali ted', to už je svévole. Neplatí žádné zákony, můžeme si tu dělat, co chceme. To je ten základní vzkaz pro občany České republiky. Zákon už nic neznamená. A jestli znamená, tak jenom pro vás tam dole, ale vládní většina si může dělat, co chce, a vy si chcete dělat, co chcete. Už mi prosím vás nikdy neříkejte něco v demokratických stranách a o demokratickém bloku a ty podobné řeči, protože vy už na to nemáte nárok dneškem! (Všichni poslanci ANO 2011 stojí a dlouze tleskají.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jako další v pořadí je přihlášená paní poslankyně Pokorná Jermanová. Jenom se chci zeptat, zda faktická poznámka pana poslance Foldyny platí? (Ano.) Děkuji. Máte slovo.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji. Já budu mít takovou jednoduchou faktickou. Pan Vondráček, pan kolega Vondráček, tady svou řečí právníka vyjádřil jakýsi postoj k tomuto stavu. Já bych se chtěl zeptat prostřednictvím pana řídícího schůze pana doktora Vondráčka, právníka, ano, pana kolegy, chtěl bych se ho zeptat na jednu věc. Kdyby to přeložil do češtiny, to znamená, že jsme se dostali do stadia takového hesla, jestli je to ono, že demokracii si rozvracet diskusí nedáme? To znamená, toto jsme se ted' dostali do té fáze, to jste přeložil tu řeč, kterou přednesl kolega z lidové strany? Zřejmě si z pětikoalice vytáhl kratší sirku, někdo to říct musí, protože to samozřejmě vejde do dějin, tento způsob projednávání zákonů. Určitě se o tom jednou budou učit, jako se učili o 28. únoru a o Klementu Gottwaldovi, tak se jednou budou učit o tom, co jste předvedli tady! Děkuju. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji i za dodržení času. Nyní tedy vystoupí paní poslankyně Pokorná Jermanová, připraví se paní poslankyně Monika Oborná. (Hlásí se poslankyně Schillerová.) Omlouvám se. Neviděl jsem vás. Hlásíte-li se s přednostním právem, prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já jsem si nechala vytáhnout takovou zajímavou tabulku – tabulku obstrukcí bývalé opozice, dnešní vládní koalice, a to dokonce jak za 7. volební období, tak za 8: volební období, protože jste plus minus byli v obou.

Začnu tím 8. volebním obdobím. Stavební zákon jste obstruovali 306 dnů, Dukovany 400 dnů, novelu zákona o podpoře sportu 337 dnů, novelu zákona o evidenci tržeb 457 dnů, návrh na volbu členů Rady ČT – začalo 13. 4. 2021 – nedokončeno, vládní návrh zákona o odpadech 340 dnů, návrh zákona o potravinách 678 dnů. Jenomže my jsme, když jsme tu měli většinu, vás nenutili chodit – s ohledem na zaměstnance – být tady přes noc.

A 7. volební období, to je ještě hezčí čtení: Registr smluv 722 dnů, mám tady EET, protože bylo vlastně v obou volebních obdobích, 251 dnů a tak dále. Toto byly obstrukce z vaší strany v době, kdy jste byli v opozici. A my jsme – samozřejmě se nám to nelíbilo, ale trpěli jsme to, protože jsme si uvědomovali, že máte tady jasná práva. Víte vůbec, uvědomujete si většina z vás, protože chápu, že za vás rozhodli lídři, uvědomujete si, co jste tady podpořili? Že jste, za prvé, použili poprvé v historii zákon, použili jste institut stavu legislativní nouze na prosazení zákona, který je retroaktivní, kde vznikl jasný nárok, kde běží lhůta pro vyplacení, pošlapali jste naše práva už v první debatě o stavu legislativní nouze, pokračovalo to v dalších fázích a dnes, když jsme měli debatovat konečně o zákonu o důchodovém pojistění, tak jste bezprecedentně – já nevím, já se dívám na své zkušené kolegy, slyšela jsem Radka Vondráčka, to se nestalo v historii této Poslanecké sněmovny. Absolutně nestalo! Jde vám o jediné. Potřebujete zákon mít v určité lhůtě ve Sbírce zákonů, potřebujete za každou cenu – za každou

cenu ho prosadit. Naprosto vaše ego zatemnilo váš zdravý rozum. Absolutně zatemnilo váš zdravý rozum!

Podle článku 6 ústavy vycházejí politická rozhodnutí, jak jste řekli, z vůle většiny vyjádřené svobodným hlasováním. To tady bylo citováno. Rozhodování většiny dbá ochranu menšin. Stav legislativní nouze je však podle zákona o jednacím rádu Poslanecké sněmovny možné vyhlásit jen za mimořádných okolností.

A neříkejte, že jste nám tady ty mimořádné okolnosti, ty hospodářské škody, že jste nám je tady vysvětlili. Nehnula jsem se odsud za ty čtyři dny téměř vůbec, až na naprosté výjimky. (Ministr Jurečka – poznámka od stolku zpravodajů.) Nevysvětlili. Nevysvětlili. A nemluvte na mě, pane ministře, přijďte na mikrofon. Nevysvětlili. Nevysvětlili jste, jak je možné, že v rozpočtu s výdaji za 2 biliony 25 miliard – možná si nějaké drobné pletu – že tam nenajdete 15 miliard, 19 miliard pro starobní důchodce. Nevysvětlili. Hrozili jste tady škodami až do roku 2050 místo toho, abyste s námi konstruktivně spolupracovali. Je to hnus! Naprostý hnus, co tady předvádíte, vy, demokrati! Vy, kteří jste se tak strašně holedbali... (Předsedající: Váš čas.) jak přijdete s novou dobou. Hnus!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Eviduji dvě faktické poznámky – první, pan poslanec Jiří Navrátil. (Hlas z pléna.) Nehlásite se s faktickou poznámkou, dobré. Další faktická poznámka, pan poslanec Marek Novák. S faktickou poznámkou? Máte slovo.

Poslanec Marek Novák: Ano, s faktickou pozvánkou... poznámkou. Pro vás už pozvánku žádnou nemám, ale co se týká toho, na co chci reagovat, tak v první řadě na pana ministra Síkelu, který tady vehementně měří čas. (Otáčí se do vládních lavic.) Vám také dojde čas, vězte tomu. Vězte tomu.

Zajímá mě jedna věc. Já mám připraveno doprovodné usnesení k tomu zákonu. Chtěl jsem ho tady načít, ale ono je dlouhé, já to za dvě minuty nenačtu. To nejde. Můžete mi poradit, co s tím mám udělat? To je jedna věc. Protože já se cítím skutečně být... No, nevím, jestli ani... za těch deset to stihnu, ono je docela dlouhé. Já se skutečně cítím být zásadně omezen na právech demokraticky zvoleného poslance. Chci, aby to tady na mikrofon zaznělo.

Další věcí je, když už tady byl zmíněn z minulého volebního období kolega Volný. Nám už tady chybí mezi námi pouze, a jenom to plexisklo, úplně ideálně, máme tady dva mikrofony, tak aby jeden byl koaliční, druhý byl opoziční, abychom si asi vůbec ani nenaslouchali. Zavřeli jste nám krásně ústa. Hanba!

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Nyní tedy rádně přihlášená paní poslankyně Pokorná Jermanová a poté paní poslankyně Monika Oborná. (K poslanci Babišovi:) Hlásite se, pane předsedo, s přednostním právem? Omlouvám se, neviděl jsem vás. Prosím, máte slovo, pojďte. Prosím, máte slovo.

Poslanec Andrej Babiš: Děkuji za slovo. Já jsem rád, že můžu tady promluvit. Gratuluji panu premiérovi, jakým způsobem spojuje naši společnost. Říkali jste, že nechcete rozdělovat, ne, pane premiére? Vy jste ani jednou tady nevystoupil. Jsem se vás ptal a navrhoval jsem vám, jak řešit inflaci, kterou máte třetí nejvyšší v Evropě... s ČEZem. Ale žádná reakce. Takže já bych vám tady přečetl vaše programové prohlášení vlády, které jste za 430 dní ani jednou nevyhodnotili. Za 430 dní jste nikdy vlastně neřekli, co budete plnit.

Je tady preamble. Nová vláda České republiky přichází požádat o důvěru Poslaneckou sněmovnu Parlamentu v době, která bez nadsázky patří mezi nejsložitější a nejnáročnější období naší novodobé historie. Bude se muset velice rychle vyrovnat s celou řadu negativních

jevů, jež přicházejí zvenčí, ale z významné části jsou také neblahým důsledkem řady rozhodnutí vlády minulé. Jde o vysokou inflaci, epidemii covidu-19 i důsledky energetické krize.

Tady se píše: Jsme koaliční vládou, která díky přítomnosti pěti stran zastupuje širokou skupinu obyvatel. Pane premiére, širokou skupinu obyvatel, přesně 43 %. To je ta vaše široká skupina obyvatel. 2 330 000 hlasů, to je ta široká skupina obyvatel. Chceme být vládou, která hájí zájmy všech občanů České republiky. Takže hned druhá věta, epidemie covidu. Žádný jste neměli, žádný covid jste neměli. A já se jenom ptám: vysoká inflace, co s ní budete dělat? Tady nikdo na mikrofon nevystoupil a úplně paradoxně tady vystupuje pan ministr Jurečka, který by měl bojovat za zájmy důchodců, kteří vybudovali tuto zemi, tak on bojuje proti. To je snad první ministr práce a sociálních věcí, který je totálně asociální, který bere peníze důchodcům.

A vaši inflaci... a kde je vaše inflace? Třetí... Berete peníze všem jenom proto, abyste ochránili ty, kteří vás řídí. Výrobci elektriny, ti řídí tuhle loutkovou vládu. A vy jste skutečně nová totalita, jak jsem to tady říkal. Máte všechno. Tady pan doktor Haas nám vysvětlil, že už ví, jak to Ústavní soud rozhodne, ne? Pan prezident, vyhráli jste, všechno máte, 43 % zastupujete. A místo toho, abyste udělali to gesto, tak normálně – a já se v tom nevyznám, ale snad Radek Vondráček, který byl předseda Sněmovny, tomu rozumí.

A to, co děláte, je absolutně nepochopitelné. Absolutně nepochopitelné. A já nevím, jak vlastně to má fungovat do konce vaší vlády roku 2025, protože vy tam budete do konce, protože v normálním životě byste nevydělali nikdy ty peníze, které máte. Nikdy! To je vrchol vaší kariéry, ty výhody, ty příjmy! Proto jste šli do politiky. Kvůli sobě, ne kvůli lidem. A tady to předvádíte. Já tomu fakt nerozumím. Fakt tomu nerozumím. Když vyzýváte o komunikaci – a jaká je to komunikace?

Pan premiér tady ani jednou nevystoupil. Já se ne nepamatuju, že by vystoupil. Že by si srovnal ministra financí a tady udělal to gesto. Ne. Naopak. Naopak jste nás převálcovali. No a já nevím, jak ta spolupráce takhle má fungovat. Co na to řeknou lidi? Vy chcete tady skutečně ještě více rozdělovat tu společnost? Já vím, že vaše média, vaše provládní média, budou vysvětlovat, jak zlá opozice tady všechno udělala špatně.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Váš čas. (Poslanec Babiš: Takže...) Pane předsedo. Pane předsedo, musíme se domluvit. (Poslanec Babiš: Já budu mít tolík času... – Předsedající vypíná řečníkovi mikrofon. Ten stále hovoří.) Vašich prvních pět minut vypršelo a chci se zeptat, zda se do druhých pěti minut hlásíte s přednostním právem? (Předsedající zapíná řečníkovi mikrofon.)

Poslanec Andrej Babiš: ... zákony. Já tady budu mluvit, protože mám přednostní právo! A budu mluvit, kolik chci! (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane předsedo, jednáte v rozporu s tím, co odhlasovala Sněmovna. Vypínám vám mikrofon, opusťte řečniště. (Předsedající vypíná mikrofon. Poslanec Babiš hovoří dále, není ale slyšet.)

Nyní je přihlášena paní poslankyně Pokorná Jermanová, která vystoupí tak, jak je řádně přihlášena. (Poslanec Babiš setrvává za řečnickým pultíkem, pokračuje v projevu.) Pane předsedo, nemáte slovo, protože jste se nepřihlásil do rozpravy v souladu s jednacím rádem a s tím, jak schválila Poslanecká sněmovna.

Jako další vystoupí paní poslankyně Pokorná Jermanová, připraví se paní poslankyně Monika Oborná. (Poslanec Babiš stále hovoří, není však slyšet.) Pane předsedo, vedu vás k pořádku. (Poslanec Babiš pokračuje v projevu s vypnutým mikrofonem. Poslanec Okamura přichází do prostoru řečniště, dává pokyn dalším poslancům. Skupina poslanců obestoupí

řečnický pultík ze všech stran, poslanec Babiš pokračuje v přednesu, mikrofon je stále vypnut. Předsedající opouští své místo. Po chvíli se však vrací zpět.)

Tím, že předsedající opustí místo, je schůze přerušena! (Předsedající opouští své místo. Poslanec Babiš, obestoupen poslanci hnutí ANO a SPD, setrvává u řečniště.)

(Jednání přerušeno od 21.49 do 21.52 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 21.52 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Přerušuji schůzi na deset minut.

(Jednání přerušeno ve 21.52 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 22.02 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, čas určený na přestávku vypršel a já vás prosím, abyste zaujali místa, jak je schválený zasedací pořádek, a uvolnili jste prostor u mikrofonu, protože budeme pokračovat v podrobné rozpravě, a abyste umožnili vystoupit jednotlivým přihlášeným poslankyním a poslancům, aby se mohli přiznat... (Výbuch smíchu, potlesk.) ke svým pozměňovacím návrhům, aby se mohli k nim přihlásit, což je lepsí terminologie, ano.

Jako další je v pořadí paní poslankyně Pokorná Jermanová, potom paní poslankyně Monika Oborná, Taťána Malá, Zuzana Ožanová a další. (Poslanec Babiš spolu s dalšími poslanci stále blokují řečniště.) Já poprosím paní poslankyni Pokornou Jermanovou, aby se ujala slova. Jste v sále, paní poslankyně? (Rozhlíží po sálu. Poslanec Babiš se otáčí k předsedajícímu a volá na něj mimo mikrofon: Já se hlásím s přednostním právem.) Jestliže se hlásíte s přednostním právem, dostanete, pane předsedo, druhých pět minut, ale požádám ostatní, aby se vrátili na svá místa. (Poslanci okupující řečniště se pomalu rozcházejí.)

Dostanete slovo, pane předsedo, jenom počkám, až se prostor před vámi uvolní. (Vyčkává se.) Myslím, že v sále je dostatečný klid, zapínám vám mikrofon a prosím, máte slovo, pane předsedo.

Poslanec Andrej Babiš: Pane předsedající, já mám tady publikaci Jednací řád Poslanecké sněmovny, Komentář – Wolters Kluwer – Jindřiška Syllová, Martin Kavěna, Eva Tetourová, Jan Němec a kolektiv. A na straně 381 se píše, že v případě, že uvedené osoby využijí svého přednostního práva během rozpravy, v rámci níž byla v souladu s § 59 odst. 1 (nesrozumitelné) jednacího rádu omezena řečnická doba, toto omezení se na ně nevztahuje, a mohou tudíž vystoupit bez jakýchkoliv limitů počtu vystoupení a jejich délky. A já myslím, že pan Vondráček to tady jasně vysvětlil, že nemáte právo mě omezovat v mé vystoupení. A proto ve svém vystoupení budu pokračovat.

Já se vrátím k programovém prohlášení vlády, která tady vládne, která nám zavádí novou totalitu. Pokud vím, za třicet let praxe – a škoda, že tady není pan Benda, aby nám to vysvětlil – se v podstatě nestalo to, co vy dneska předvádíte. Normálně, nová totalita! To jsou padesátky! Já jsem říkal, Michálek, ten je na to dělanej, na ty procesy! Trestní stíhání na objednávku, to jsem si zažil! Šest let Čapího hnázda! Vymyšlené! Vymyšlené na objednávku, vážení. Ta to je. A teď nás budete umlčovat. My už tady nemůžeme mluvit! No televize to nebudou vysílat, ne, vždyť jsou s vámi. Tak já nevím, co na to řeknou lidi. Jak pan premiér říká, že my rozdělujeme. My rozdělujeme. Kvůli 19 miliardám? Tohle jste tady předvedli? To je fakt neuvěřitelné.

Takže co se říká v té preambuli? Že vedle zvládnutí těchto aktuálních výzev – ale ani jednu jste nezvládli. Vysoká inflace... Jak chcete řešit inflaci? Nikdo to tady neřekl na mikrofon. Já jsem vám to navrhl x-krát. Vy to ignorujete. Epidemie covidu – žádná nebyla. A důsledky

energetické krize? Zastropovali jste vysoko, o tom jsem tady mluvil. Máme nejdražší elektřinu, vyvážíme, sousedi mají levnější. To vy považujete za normální?

Takže vedle výzev, které tady píšete, které vůbec nezvládáte, chce nová vláda usilovně pracovat na celé řadě dlouhodobých témat a projektů. Jde o naplnění programu, který považuje pět koaličních politických stran za nezbytný pro to, aby Česká republika dokázala obstát v konkurenci dalších vyspělých zemí. No, vždyť jste klesli z devátého místa, které my jsme dosáhli, na dvanácté. Tak jak jste obstáli? A aby mohla svým občanům dlouhodobě zajistit bezpečnou existenci a stále rostoucí životní úroveň! Tak já přečtu první věty a nic neplníte.

Česká republika bude navíc v dalších měsících a letech stát před celou řadou výzev, příležitostí a rozhodnutí... přinese jak měnící se světová ekonomika, tak vývoj politiky v rámci EU – tam jste neudělali vůbec nic, tam stojíte v předklonu, to vám Ursula s Charlesem Michelem nadiktuje, tak to je to, co děláte, zelený fanatismus... a je třeba, aby se Česká republika dokázala rozhodnout správně a včas. I toho si je nastupující vláda vědoma.

Takže tato vláda, která reprezentuje jenom 43 % voličů, zkrátka se rozhodla, že svůj mandát použije na to, aby totálně zdevastovala naši zemi, aby připravila naše důchodce o peníze a aby zavedla novou totalitu. Vždyť jste měli toho hlavního cenzora! Ne? Klímu! No od koho je? No od Radečka Pokorného, který řídí tady Síkelu! (Ukazuje vlevo.) Tady sedí. To je ten projekt Dotyk. A ten další poradce, loutkovodíci Chovance a Sobotky – pane premiére, říkal jsem vám to, vyměňte ty poradce. (Předsedající: Váš čas.)

Následující programové prohlášení je pečlivě připraveným souhrnem hlavních – (Předsedající: Váš čas vypršel.) Já nemám žádný čas! (Zvýšeným hlasem.) Vy mě nebudete omezovat! Já mám právo tady mluvit! (Potlesk opozičních poslanců.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Opusťte řečniště, nebo vypněte mikrofon. (Poslanec Babiš: Já nebudu nic opouštět! Nic nebudu opouštět. Já budu pořád mluvit.) Vyzývám vás k pořádku a opusťte řečniště. (Poslanec Babiš: Vy můžete vyzývat... víte koho.) Vyzývám vás podruhé k pořádku, opusťte řečniště. (Poslanec Babiš: Jo.) Nebo vám vypněte mikrofon. (Poslanec Babiš: Tak vypněte si, co chcete.) Vzhledem k tomu, že jste neposlechl pokynu předsedajícího, vám vypínám mikrofon a požádám vás, abyste opustili řečniště, protože jako další je přihlášena v rozpravě paní poslankyně Pokorná Jermanová a já ji žádám, aby se ujala slova. (Poslanec Babiš hovoří mimo mikrofon. Přicházejí poslanci hnutí ANO a SPD, opět obestupují řečnický pultík, u něhož setrvává poslanec Babiš.)

Vzhledem k tomu, že ji tady nikde nevidím, tak ji dám na konec pořadí a požádám, aby vystoupila jako další přihlášená paní poslankyně Monika Oborná. Stahujete svoji přihlášku? Dobре. (Poslanec Babiš pokračuje v projevu u pultíku. Není slyšet, mikrofon je vypnut.) Jako další je přihlášena Taťána Malá. Vidím ji v sále. Stahujete přihlášku, nebo...? (K poslankyni Malé:) Pojděte vystoupit na mikrofon. (Poslanec Babiš, obestoupen poslanci, stále pokračuje v přednesu mimo mikrofon.) Nemluví s přednostním právem. Slovo uděluje předsedající, to znamená, v tento moment máte vystoupit, jste v sále, já vám zmáčknu časomíru. Jste v sále, vyzval jsem vás, protože jste přihlášena, a odmítla jste, abyste vystoupila se svým příspěvkem jako rádně přihlášená. (Rečnický pultík stále v obležení, poslanec Babiš přednáší, ale není slyšet.)

V současné době běží čas paní poslankyni Taťáně Malé, protože je v sále. Byla vyzvána k tomu, aby obhájila svůj pozměňovací návrh. (Poslanec Babiš pokračuje v přednesu do vypnuteho mikrofonu.) To, že vaši kolegové blokují pultík, je jejich zodpovědnost. V tento moment vás opakovaně žádám, abyste opustili tento prostor a umožnili paní poslankyni vystoupit. (Situace kolem řečnického pultu se nemění.) Opakovaně vás žádám, abyste opustili prostor kolem řečnického pultu a umožnili vystupovat dalším poslancům, protože vám nebylo uděleno slovo.

Jenom pro pořádek říkám, že vám běží čas, paní poslankyně, protože jste přítomna v sále. (Výkřik z pléna: To se má prát s těmi chlapy nebo co? To myslíte vážně, že jí pustíte čas, když ona nemůže reagovat?) Já ji na jejím právu neomezuji. To, že zde stojí poslanci a odmítají ji pustit k řečnickému pultu, je zodpovědnost těchto poslanců. (Poslanci blokující pultík umožňují poslankyni Malé přistoupit k mikrofonu.)

Poslankyně Tat'ána Malá: Na stenozáznam řeknu, že hovoří předseda hnutí ANO s přednostním právem podle jednacího rádu. (Poslanci, kteří stojí kolem řečnického pultíku, tleskají.) A já vystoupím se svým příspěvkem v podrobné rozpravě, až na mě přijde řada – dle platného jednacího rádu! (Zvýšeným hlasem.) To, co vy tady předvádíte, je normálně trhací kalendář! A já se chci zeptat, pane předsedo Fialo, jestli to, co se tady děje, je fakt pravda, nebo až budete v úzkých, řeknete, že je to zase nějaká metafora! Protože tohle je neuvěřitelné! Neuvěřitelné! (Velmi hlasitě.) Hovoří předseda s přednostním právem a vy začněte respektovat jednací rád! Je to hnus! (Poslanci blokující řečniště tleskají. Pokouší se hovořit poslanec Okamura, předsedající vypíná mikrofon.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Paní poslankyně, ujala jste se slova. Bohužel jste ho využila, jak jste ho využila. Je to skutečně o tom, že tento čas je určen k načtení pozměňovacích návrhů.

Jako další vystoupí paní poslankyně Zuzana Ožanová. (Poslankyně Ožanová volá z pléna: Můžu k vašemu mikrofonu nebo...? – Předsedající ukazuje na řečniště.) Mikrofon je zde dole, standardní řečniště. (Poslankyně Ožanová volá z pléna: Standardní situace to není, vážený pane předsedající!) Já vás požádám, abychom spolu komunikovali přes mikrofon. (Poslankyně Ožanová volá z pléna: Nemohu s vámi komunikovat. – Poslanci stále blokují řečniště.) Já vás žádám, kolegyně a kolegové, abyste umožnili vystoupit paní poslankyni Ožanové. Já vás žádám, abyste uvolnili místo u řečniště, aby mohla paní poslankyně vystoupit. (Poslankyně Ožanová volá z pléna.)

Omlouvám se, ale vzhledem k tomu, že váš projev není na mikrofon, nemůže být zaznamenán. Budeme spolu komunikovat pouze přes řečniště a pouze přes mikrofon... (Opoziční poslanci stále blokují řečniště, pouštějí však poslankyni Ožanovou k mikrofonu.) Prosím, vašich pět minut.

Poslankyně Zuzana Ožanová: (Předsedající zapíná mikrofon.) Vážený pane předsedající, jedna věc je, že v této chvíli má mluvit předseda hnutí ANO 2011 pan Andrej... pan poslanec Andrej Babiš, vaším prostřednictvím.

Dále mám jenom dotaz, jestli jste si uvědomili, že jste odhlasovali, že zkrácení přednostních práv i navrhovatel i tisku a zpravodaji tisku – tohle je demokratické, aby nemohl zpravodaj či navrhovatel rádně reagovat v rozpravě? To opravdu není možné!

Dále ještě jenom na mikrofon řeknu, přečetla jsem si e-maily, ještě včera byla informace o tom, jak mají být otevřena gastronomická zařízení. Nyní vy jste využili obstrukční techniku, že uzavíráte gastronomická zařízení. Ale vážení, já při svém typu postavy to fakt vydržím! (Hlas mimo mikrofon: Jo, já taky. – Potlesk některých poslanců.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Je na vás, jakým způsobem jste využila svých pět minut, prvních, ale skutečně, jsme v podrobné rozpravě a ta slouží k tomu, aby byly načteny pozměňovací návrhy. Jako další je rádně přihlášený Ladislav Okleštěk. Hlásí se někdo s faktickou poznámkou? (Z hloučku obklopujícího řečniště se hlásí poslankyně Pastuchová.) Jana Pastuchová. Já vás požádám, abyste umožnili vystoupit paní poslankyni Janě Pastuchové na mikrofon. Je rádně přihlášena s faktickou poznámkou. (Poslanci umožňují poslankyni

Pastuchové vstup k mikrofonu, pultík však obklopují dále.) Já vás prosím, abyste umožnili vystoupit paní poslankyni Janě Pastuchové s faktickou poznámkou. Já vám zapínám mikrofon.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane předsedající, že jste mi zapnul mikrofon. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych vám chtěla říci, že jestli tu chcete strávit den, noc, den, noc, tak my se od tohoto pultíku nehneme. Nehneme! (Zvýšeným hlasem.) Pošlete sem třeba policisty, zásahovou službu, my se nehneme. Já jsem tady devátý rok a tohle, co se děje za Fialovy vlády, je hnus! (Poslanci kolem řečniště tleskají.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jako další s faktickou poznámkou... (Poslanec Okamura z prostoru řečniště mimo mikrofon: Já se taky hlásím.) Paní poslankyně Pokorná Jermanová. (Opoziční poslanci stále obklopují pultík.) Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Já děkuji, pane předsedající. Je potřeba, aby tady na mikrofon zazněla jedna věc. Zodpovědnost za zablokování Sněmovny nemají poslanci, ale neschopné vedení Poslanecké sněmovny v čele s paní předsedkyní, jejímž hlavním úkolem je udržet rovnováhu ve Sněmovně! (Hovoří velmi emocionálně.) Je to poprvé v historii, kdy se takto nečiní a normálně se napadají poslanci, zesměšňují se a děje se tak i předsedům jednotlivých stran! Je to pro mě nepřijatelné. A pro mě jste, paní předsedkyně, prostřednictvím pana předsedajícího, na odvolání! Seberte se a jděte pryč! (Potlesk opozičních poslanců.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jako další s faktickou poznámkou je přihlášen pan předseda Tomio Okamura. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, z mého pohledu tady probíhá v rozporu se zákonem o jednacím rádu Sněmovny, probíhá tady politická situace, která mi připadá jako protiústavní politický puč ze strany vládní pětikoalice. My jsme legitimně zvoleni tady miliony občanů dohromady, jsou tady dvě opoziční strany a my se chceme vyjádřit! (Zvýšeným hlasem.) My máme přednostní práva v souladu s jednacím rádem, chceme mluvit tady k věci, chceme chránit občany, tři miliony občanů proti okradení o jejich důchody, na které mají legitimně nárok podle zákona! Nechte nás mluvit! Nechte nás tady bránit ty občany a přestaňte tady ohýbat ústavu a zákony České republiky! Nás odtud nedostanete! Klidně tady pošlete na nás ty antony a tu policii, klidně tu cenzuru, co se snažíte tady nastavit na občany, ale my budeme hájit svobodu a demokracii! (Slabší potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji za vaše vystoupení. Nyní tedy řádně přihlášený do podrobné rozpravy pan poslanec Ladislav Oklešťek. Pan poslanec je přítomen v sále. Pane poslanče, prosím, abyste vystoupil na mikrofon... (Opoziční poslanci stále okupují řečniště.) Jste v sále, já vás vyzývám, abyste vystoupil řádně na mikrofon a aby ostatní uvolnili místo kolem řečniště. (Výkřiky z pléna.)

Já vás prosím, kolegové a kolegyně, abyste umožnili jednotlivým poslancům vystupovat, stejně tak jako mohla vystoupit paní poslankyně Pokorná Jermanová, Taťána Malá, tak i v současné době vás žádám, abyste umožnili vystoupit panu poslanci Ladislavu Oklešťkovi. (Poslanci setrvávají u řečniště.) Dobrě, já vás dívám na... (Ruch v sále, výkřiky z pléna.) Nyní jako další přihlášená je paní poslankyně Eva Fialová. A já žádám paní poslankyni Evu Fialovou, aby se ujala slova. (Poslanec Babiš z prostoru řečniště k předsedajícímu, mimo mikrofon: Pane předsedo, já vás žádám podle jednacího rádu, abyste mě nechal mluvit.)

Pane předsedo, Poslanecká sněmovna, která je suverén, schválila usnesení, které limituje... (Poslanec Babiš volá směrem k předsedajícímu, mimo mikrofon: Totalita! Vy nejste žádný

suverén. Je to sprostá totalita, nic jiného.) V současné době je přihlášena paní poslankyně Eva Fialová a já žádám, aby vystoupila. (Poslanec Babiš volá z řečniště směrem k předsedajícímu, mimo mikrofon: Já žádám abyste šel pryč! – Smích poslanců kolem řečniště.) Můžete dát námitku proti postupu předsedajícího. (Poslanec Babiš volá z řečniště směrem k předsedajícímu, mimo mikrofon: Já dávám návrhy, abyste šel pryč, abyste mě nechal mluvit.) Já v současné době... (Poslanec Babiš volá z řečniště mimo mikrofon: Tady! Tohle! – Ukazuje výtisk jednacího rádu směrem k předsedajícímu.)

Pane předsedo, vy už nemáte... (Poslanec Babiš volá z řečniště, mimo mikrofon: Vy si nemůžete měnit zákony, jak chcete!) ... v současné době... vyčerpal jste svých dvakrát pět minut a... (Poslanec Babiš volá k předsedajícímu, mimo mikrofon: Vy jste vyčerpal sebe! Jděte domů! – Poslanci blokující řečniště tleskají.) Já žádám paní poslankyni Evu Fialovou, aby vystoupila. (Poslanec Babiš volá k předsedajícímu, mimo mikrofon: Já vás žádám, abyste šel domů!) A já žádám, abyste vy respektoval jednací rád, aby vystoupila paní poslankyně Eva Fialová. (Volání poslance Okamury.) Já vás žádám, paní poslankyně Fialová, abyste vystoupila s rádnou přihláškou. (Opoziční poslanci dále blokují řečniště.)

Kolegyně a kolegové, umožněte paní poslankyni, aby vystoupila na mikrofon. (Ruch v sále.) Paní poslankyně, v sále jste, já vám zapnul časomíru, protože i předchozí poslankyně mohly vystoupit na mikrofon. Je to jenom na vás, jestli přijdete a na mikrofon promluvíte. Předchozím poslankyním ta možnost byla umožněna... (Poslankyně Fialová nepřichází. Poslanci stále blokují řečniště. Místopředsedkyně PS Richterová hovoří mimo mikrofon s předsedajícím.)

Tak čas vypršel. Jako další je přihlášena paní poslankyně Romana Fischerová. Jakým způsobem případně dopadne porada předsedů klubů a vedení Sněmovny, nedokážu predikovat. To znamená, já poprosím, aby paní poslankyně Romana Fischerová vystoupila v rámci podrobné rozpravy a přihlásila se ke svým pozměňovacím návrhům. A vás, kolegyně a kolegové, prosím, abyste uvolnili místo kolem pultiku a umožnili paní poslankyni vystoupit. (Bez odezvy.) Vzhledem k tomu, že bylo předchozím poslankyním umožněno, aby vystoupily na mikrofon, považuji to za možné i v tomto případě, a já paní poslankyni zapínám časomíru. A vás, kolegyně a kolegové, žádám abyste jí umožnili vystoupit, aby přednesla v rámci podrobné rozpravy svůj příspěvek a přihlásila se k pozměňovacím návrhům. (Opoziční poslanci nadále obklopují řečnický pultík.)

Já vás, kolegyně a kolegové, žádám o ztištění. (Ruch v sále neustává. Z hloučku kolem řečniště se hlásí poslanec Okamura.) Já se snažím, pane předsedo, vám zajistit vhodné prostředí, abyste mohl mluvit a v Poslanecké sněmovně aby byl klid. Akorát nejprve musíme počkat, až dobehne čas paní poslankyně Fischerové, a poté vám udělím vaši faktickou poznámku...

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci – předsedkyně Poslanecké sněmovny – já vás požádám o pozornost, abyste rozuměli tomu, co zazní. Já vás požádám, kolegové a kolegyně, abyste dobré poslouchali. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svolává velké grémium za účasti předsedů poslaneckých klubů a předsedů politických stran a hnutí v místnosti, kde se standardně setkává grémium. Na základě dohody přeruším jednání na půl hodiny a mám pojmenován další řečníky, to znamená, přerušuji jednání na půl hodiny do 23.02 hodin. (Poslanci kolem řečniště se rozcházejí.)

(Jednání přerušeno ve 22.32 hodin.)

(Ve 23.02 hodin místopředsedkyně PS Richterová oznámila prodloužení přestávky do 23.32 hodin a poté znovu do půlnoci. Jednání pokračovalo v 0.00 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, čas určený pro přestávku vypršel. A nyní se s přednostním právem hlásí paní předsedkyně Markéta Adamová Pekarová. Prosím, máte slovo.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za slovo. Vážení členové vlády, vážené poslankyně, vážení poslanci, já myslím, že nesu dobrou zprávu. V tuto chvíli po jednání, které proběhlo, bych chtěla dát hlasovat o novém návrhu, který zní, že omezujeme řečnickou dobu vystoupení v této fázi rozpravy, tedy v druhém čtení v podrobné rozpravě, a to na dvakrát pět minut včetně – včetně faktických poznámek, ale nikoliv pro přednostní práva, tedy pro všechny poslance či všechny členy vlády, kteří disponují přednostním právem. (Potlesk v sále.)

O tomto samozřejmě budeme hlasovat, nicméně ráda bych řekla, že je také součástí té dohody, že zítra, respektive už dneska v osm hodin pokračujeme projednáváním třetího čtení, a pro vás informaci, že poté co proběhne druhé čtení, poté co proběhne ta další pauza, tak bude i dohoda na přerušení jednání. To znamená, že právě do těch osmi hodin poté, co tady toto všechno proběhne, což se dá těžko teď odhadnout, v jakém čase bude, ale bude schůze přerušena právě na základě této dohody. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. (Hlas z pléna.) Je to nové usnesení. (Předsedající pokyvuje do pléna.) Respektive vaši připomínku, požádám o čas, aby se doladil detail. Prosím, paní předsedkyně.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Aby to zaznělo na mikrofon, jak jsem tady kolegyněmi a kolegy žádána, tím bude nahrazeno to původní usnesení, které bylo přijato.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Všechno je všem jasné, nikdo se nehlásí?

V tom případě zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh? At' zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 83, přihlášeno je 163 poslankyň a poslanců, pro návrh 160, proti žádný. Konstatuji, že s tímto návrhem byl vysloven souhlas.

Já vám, kolegyně a kolegové, děkuji a předám řízení schůze.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pokračujeme tedy v jednání faktickými poznámkami, které tady vidím. Nyní je přihlášen s faktickou poznámkou pan poslanec Králíček... který se jí vzdává. Pan poslanec Vondráček má faktickou. Ještě se omlouvám, ověřím, jestli má možnost vystoupit. Nemá, už dvakrát v této rozpravě vystoupil. Pane poslanče... (Poslanec Vondráček hovoří k předsedající mimo mikrofon.) Vy jste vystoupil... (Hlas z pléna.) Pardon, at' si to ujasníme. My tady si předáváme řízení, takže musíme se v tom zorientovat také, není to úplně jednoduché, nicméně mám tady... (Poslanec Vondráček hovoří k předsedající mimo mikrofon.) Mám tady už poznamenáno, že jste dvě svá vystoupení v té předchozí části, když už prošlo, po tom usnesení, a na vás se nevztahuje, protože nemáte přednostní právo. (Poslanec Vondráček hovoří k předsedající mimo mikrofon.) Nikoliv. Je to miněno tak, že jsou to dvě vystoupení včetně faktických, že máte možnost určit, jestli to je faktická, nebo... Takto to je. (Ruch v sále.)

Já se omlouvám, ale bylo by dobré si to ujasnit, možná i podle toho, jak jsme se dohodli. Pane poslanče... Já budu tedy opravdu velmi benevolentní v tuto chvíli, protože mám zájem na tom, aby dohoda, kterou jsme právě učinili, byla opravdu funkční. Ale prosím, pane poslanče, abychom respektovali to, že jsme se právě dohodli po nejednoduchém jednání. Prosím.

Poslanec Radek Vondráček: No ale o tom právě mělo být vystoupení. Já jsem chtěl obětovat svoji faktickou poznámkou a zeptat se, jak je to s těmi, co už vystoupili v tom kříku, když byli vyzváni, a tady jsme stáli a bylo jich tady dvacet. Jestli... (Hlasy z pléna.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane poslanče, já se omlouvám. Nepokříkujte na sebe.

Poslanec Radek Vondráček: Já jsem měl jednu faktickou poznámku a jednou jsem vystoupil v rozpravě v době podle omezení, které už ale neplatí, a teď je nové omezení. Já tady svatosvatě přísažám, že už nebudu vystupovat. Nelomte rukama, pane Výborný. Já jsem si to jenom chtěl ujasnit, od toho Sněmovna je, aby to bylo formálně správně. (Předsedající: Pane poslanče...) Já vám slibuji, že už nebudu vystupovat, ale chtěl jsem to vědět. (Předsedající: Ano, já vám ráda odpovím.)

A z vašeho vystoupení jsem se to nedozvěděl a na stenozáznamu to není! (Zvýšeným hlasem.) Já vím, že emoce pracují, každý má emoce, projevují se jinak. (Hluk v sále.) Já se i omlouvám, jestli jsem teď zvýšil hlas, ale uvědomte si, že já jsem chtěl pouze si ujasnit situaci. Já už nemám zájem vystupovat! Ale chtěl jsem vědět, na čem jsem. Tak prosím, trošku klidu, nadhledu, odstupu. Děkuji, už nebudu vystupovat ve druhém čtení.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. (Hluk v sále.) A já tedy upřesním i pro ostatní, protože tím, že jsme po tomto jednání neměli příležitost si asi v klubech sdělit výsledek... (Hlasy mimo mikrofon.) Omlouvám se, i tady poprosím o ztištění tak, aby nejenom pan poslanec Vondráček, ale všichni poslanci dostali odpověď na tento dotaz, který je zcela pochopitelný. Ti, kteří se chtěli přihlásit v podrobné rozpravě a už tady i byli vyvoláni, ale nemohli se ani dostavit k řečnickému pultu či nevyužili, byť se dostali, jako některé poslankyně, k mikrofonu, ten čas k načtení svých pozměňovacích návrhů, tak učiní poté, co se znova přihlásí. I toto je součástí dohody, kterou znají předsedové stran a předsedové všech poslaneckých klubů. Myslím, že teď už je to dostatečně jasné, a proto pokračujeme.

Faktická poznámka paní poslankyně Pokorné Jermanové. Paní poslankyně, máte slovo. (Hluk v sále nepřestává.)

Poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová: Já děkuji. Já jsem tady chtěla... Děkuji za klid. Já jsem chtěla velice poděkovat za ten složitý kompromis, který tady vznikl. Vážím si toho a měli bychom si ho vážit my všichni. A ukazuje to na to, že spolu nekomunikujeme, a to bychom měli změnit, protože jsme v těžkých časech a budou ještě těžší. Prosím, nepokříkujme na sebe, nenadávejme si, neurážejme se, nezesměšňujme se. Já za to děkuji a stahuji svoji přihlášku z podrobné rozpravy. Děkuji. (Potlesk části poslanců.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní je přihlášen s faktickou poznámkou... Ne, nikoliv, pan poslanec Nacher ji ruší. Pane poslanče, znovu jste se ale přihlásil. (Smích v sále.) Já jsem totiž vás smazala. (Ruch v sále.) Paní poslankyně Knechtová je přihlášena v rozpravě – poprosím kolegyně a kolegy o ztištění či přesunutí svých rozhovorů do předsálí, aby mohla vystoupit v důstojné atmosféře – a dám vám vašich pět minut. Pokud budete potřebovat více, máte dvakrát pět.

Poslankyně Lenka Knechtová: Nebudu potřebovat, paní předsedající. Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, kolegové, stahuji návrh. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: To je opravdu bez využití vašeho času. (Hluk v sále neustává.) Další v pořadí je paní poslankyně Mádllová. Ještě jednou poprosím kolegyně a kolegy hlavně v pravé části sálu, ale ostatně i v levé, aby se ztišili či případně se přesunuli do předsálí, ať může paní poslankyně vystoupit. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Ivana Mádlová: Děkuji. Vážené kolegyně a kolegové, já stahuji svůj návrh.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Eviduji. Další přihlášený je pan poslanec Stržínek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Stržínek: Děkuji za slovo. Paní předsedkyně, kolegyně a kolegové, já taktéž stahuji svůj návrh.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, děkuji. (Hluk v sále.) Další přihlášený je pan poslanec Berkovec. (Zpravodaj se hlásí o slovo.) Pane zpravodaji, máte přednostní sice, ale v tuto chvíli už jsem dala slovo. Budete hned posléze vystupovat. Prosím, máte slovo. A kolegyně, kolegové, prosím ještě jednou o ztišení.

Poslanec Stanislav Berkovec: Děkuji, paní předsedkyně. Hezký večer, dámy a pánové. Já jsem velmi rád, že jsme se nakonec domluvili. Já svůj návrh také stahuji, jen bych rád připomněl pravidlo dobrých mravů, které se těch důchodů a valorizací týká. A ještě něco. Všichni známe nebo jsme studovali asi pana Baťu. Hospodářská krize vzniká na základě nebo díky krizi morálky. Hezký večer.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Teď se hlásí tedy pan poslanec s přednostním právem jako zpravodaj, pan poslanec Vojtko. A chci ještě oznámit, že pan poslanec Okleštěk mi sem přišel oznámit, že stahuje svoji přihlášku, takže ji odmazávám s jeho vědomím. Prosím, máte slovo.

Poslanec Viktor Vojtko: Dobrý pozdní večer, dámy a pánové, jenom bych poprosil, pokud budete stahovat své návrhy, abyste mi řekli, které to jsou, protože řada z vás už načetla těch návrhů několik předtím, a jestli se to týká toho, který jste ještě nenačetli, anebo jak to vlastně myslíte. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Myslím, že to je možné upřesnit i bez vystoupení na mikrofon, takže to už může proběhnout dále. Nyní neeviduji žádného přihlášeného v rozpravě. Pokud tomu tak skutečně je, rozpravu končím. Tedy končím podrobnou rozpravu a nyní je možnost vystoupit se závěrečnými slovy, o což pan předkladatel zájem nemá, pan zpravodaj taktéž, předpokládám, že nemá zájem vystoupit, ale vidím, že je zaneprázdněn. Pane zpravodaji, máte možnost vystoupit se závěrečným slovem. Nemáte zájem. Nyní ještě načtu omluvu, která v mezičase dorazila, a to je pana poslance Jiřího Strýčka od 20 hodin ze zdravotních důvodů.

Nyní tedy končím druhé čtení tohoto návrhu. Zazněly v něm návrhy na zamítnutí, které se hlasují v třetím čtení podle § 94 odst. 4.

A nyní tedy přerušuji 55. schůzi na dvě hodiny tak, jak byla avizovaná tato přestávka, a připomínám, že pak následně i z dohody z grémia bude za pět minut zahájena schůze 56., a hned ve 2.13 hodin, do kterých je přerušena tato schůze, tedy 55., je dle dohody z jednání grémia, rozšířeného grémia, schůze rovnou přerušena, to znamená, do 8 hodin ráno dnešního dne. Doufám, že je to z toho jednoznačně zřejmé.

Nyní tedy během pěti minut přenastavíme technicky všechno potřebné k tomu, abychom mohli zahájit 56. schůzi.

(Schůze byla přerušena v 0.14 hodin.)

(Schůze pokračovala v 8.00 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, nyní budeme pokračovat v přerušené 55. schůzi Poslanecké sněmovny.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a poprosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami. Náhradní karty a jejich čísla platí tak, jak bylo řečeno dnes na 55., 56. a 57. schůzi. Stejně tak, co se týče omluv, odkazuji na 55., 56. a 57. schůzi.

Nyní budeme pokračovat v projednávání sněmovního tisku 392, zkrácené jednání, a to třetím čtením. Protože podle § 99 odst 7 zákona o jednacím řádu může ve zkráceném jednání následovat třetí čtení návrhu zákona bezprostředně po čtení druhém, zahajuji třetí čtení předloženého vládního návrhu zákona a očekávám, že zpravodaj výboru pro sociální politiku, poslanec Viktor Vojtko, bude spolu se mnou sledovat u stolku zpravodajů rozpravu, kterou tímto otevím. Co se týče přednostních práv, tak žádná nejsou. Hlásí se někdo do rozpravy? Nikdo se do rozpravy nehlásí. Rozpravu tedy končím. Ptám se, zda je zájem o závěrečná slova? (Nikdo se nehlásí.) Případně bychom hlasovali o návrhu na zamítnutí, pokud v podrobné rozpravě ve druhém čtení zazněl.

Poprosím pana zpravodaje, jestli by nás seznámil s tím, jaké návrhy zazněly.

Poslanec Viktor Vojtko: Dobré ráno, dámy a pánové. Návrh na zamítnutí návrhu zákona předložily poslankyně Zuzana Ožanová, poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová, poslanec Josef Kott a poslanec Tomio Okamura v rámci druhého čtení podrobné rozpravy.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Takže nyní bychom hlasovali o návrhu na zamítnutí, poté byste nás seznámil s procedurou dalšího postupu. Dobrá, já tedy zahonguji, aby bylo všem zřejmé, že budeme hlasovat. A budeme hlasovat o návrhu na zamítnutí, který zazněl v podrobné rozpravě ve druhém čtení.

S náhradní kartou číslo 39 bude hlasovat paní poslankyně Richterová, s náhradní kartou 33 bude hlasovat pan poslanec Petrtýl. Pan poslanec Major bude hlasovat s náhradní kartou číslo 37. Tak to je vše, já myslím, že můžeme přistoupit k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu na zamítnutí zákona.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 84, bylo přihlášeno 154 poslanců, pro hlasovalo 67, proti 86. Návrh byl zamítnut.

Chci se zeptat pana zpravodaje, jestli zazněly ještě jiné pozměňovací návrhy či legislativně technické úpravy?

Poslanec Viktor Vojtko: Ano, máme přes 300 pozměňovacích návrhů.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ted' se neptám na pozměňovací návrhy, ale na legislativně technické úpravy.

Poslanec Viktor Vojtko: Ne, nezazněly.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Bezvadné. Takže ted' vás poprosím, abyste nás seznámil s procedurou hlasování a s tím, jak byly navrženy pozměňovací návrhy.

Poslanec Viktor Vojtko: Děkuji za slovo. Já si dovolím navrhnout následující proceduru. Vzhledem k tomu, že těch pozměňovacích návrhů je opravdu mnoho, přes 300, tak aby to bylo efektivní, a taky tím, jak se to zpracovávalo přes noc, mám následující návrh:

Za prvé vzhledem k tomu, že jsou pozměňovací návrhy rozděleny do několika skupin, navrhují, abychom pozměňovací návrhy upravující částku prošli v řazení dle čísla sněmovního dokumentu s tím, že ústně načtené návrhy, který byl jeden, bychom měli úplně na konci. V případě schválení jednoho z návrhů změny částky jsou veškeré ostatní návrhy změny částky nehlasovatelné a dále jsou nehlasovatelné pozměňovací návrhy pod čísly sněmovních dokumentů 2042 a 2043.

Další bod by měl být pozměňovací návrh pod číslem sněmovního dokumentu 2042 paní poslankyně Lucie Šafránkové, který spočívá ve zrušení části první zákona. V případě jeho schválení je nehlasovatelný pozměňovací návrh pod číslem sněmovního dokumentu 2043.

Dalším krokem by měl být pozměňovací návrh pod sněmovním dokumentem 2043, opět paní poslankyně Lucie Šafránkové, což je komplexní pozměňovací návrh, který mění § 67 odst. 8 a 10.

Dalším bodem by měl být pozměňovací návrh pod číslem sněmovního dokumentu 2281 paní poslankyně Bereniky Peštové, který mění termín vyhlášení na 1. 1. 2024. V případě schválení jsou nehlasovatelné další pozměňovací návrhy pod čísly sněmovních dokumentů 2282, 2283, 2284, 2285, 2286. A u této postupně, protože všechny mění ten termín vyhlášení, by platila obdobná věc, to znamená, jakmile bychom schválili některý z nich, to je od 2282 až do 2286 nebo 2285, tak ty další už jsou nehlasovatelné. Dále teda pozměňovací návrh pod číslem 2282, termín vyhlášení 1. 1. 2025, navrhuje paní poslankyně Berenika Peštová, sněmovní dokument 2283, termín vyhlášení 1. 1. 2026, opět paní poslankyně Berenika Peštová. Poté pozměňovací návrh pod číslem sněmovního dokumentu 2284 paní poslankyně Jany Hanzlíkové, termín vyhlášení 1. 7. 2024. Pozměňovací návrh pod sněmovním dokumentem 2285 Jany Hanzlíkové, termín vyhlášení 1. července 2025. Pozměňovací návrh pod sněmovním dokumentem 2286 paní poslankyně Jany Hanzlíkové, termín vyhlášení 1. července 2026.

A pak máme dva pozměňovací návrhy z další skupiny, které se týkají majetkového vyrovnání s církvemi. První z nich je pod číslem sněmovního dokumentu 2334, načetly ho paní poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová a Margita Balaštíková. Spočívá v nahrazení míry roční inflace koeficientem 2,26 ve zmíněném zákoně. Dále pozměňovací návrh pod číslem sněmovního dokumentu 2335, opět paní poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová a Margita Balaštíková, a nahrazení míry roční inflace koeficientem 3,03.

A na závěr navrhoji hlasovat o návrhu zákona jako celku.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji, pane zpravodaji. Chci se zeptat, zda je nějaký protinávrh vůči přednesenému postupu hlasování? Jestli tomu tak není, je to poměrně komplikovanější postup, čili doporučuji, abychom si odhlasovali proceduru.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro proceduru, tak jak ji navrhl pan zpravodaj? At' stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 85 bylo přihlášeno 164 poslanců, pro hlasovalo 154. Návrh byl přijat.

Než se pustíme do samotného hlasování, tak já jenom ještě upozorním na to, čeho jste si možná všimli a na čem byla dohoda, a sice že jsme zkrátili dobu pro hlasování. Tak to prosím mějte na paměti. A ještě upozorním na to, že v 8 hodin 59 minut budeme muset na chvíličku přerušit schůzi, abychom se dostali do dalšího jednacího dne. Takže jenom upozorňuji, že na tu dobu přerušíme.

Hlásí se paní předsedkyně Schillerová. Paní předsedkyně, prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo. My jsme proceduru podpořili, protože ani nemáme ambici teď v tuto chvíli něco tam napadat. Jenom mám velkou prosbu. Máme velké množství pozměňovacích návrhů, proceduru jsme dostali dneska ráno, nešlo to ani jinak, to nebyla žádná výtka. Prosila bych pana zpravodaje, víme většinou, o čem hlasujeme, ale pokud bude nějaký návrh nehlasovatelný z důvodu, že prošel nějaký jiný, jestli by to tady upřesnil, to znamená, řekl proto a proto... Abychom se v tom zorientovali. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, určitě. Pan zpravodaj si to určitě bere za vlastní. Já tedy poprosím zpravodaje, aby nás seznamoval s jednotlivými pozměňovacími návrhy, a následně o nich budeme hlasovat. Tak pane zpravodaji, prosím.

Poslanec Viktor Vojtko: Já jenom chvilinku, než se to tady připravím. Tak můžeme se do toho pustit. Jak jsem říkal už v návrhu procedury, tak řazeny jsou návrhy nejdříve v té skupině, která se týká toho čísla a částky v § 67ca, konkrétně v odst. 1 písm. b), kde je nastavena v návrhu zákona částka 400 korun, a je tam vždycky zvýšení. Když to budu říkat, tak vždycky řeknu číslo sněmovního dokumentu, řeknu, kdo ho načetl, a řeknu tu částku, aby všichni měli jasno o tom, o čem konkrétně hlasujeme.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju. Můžeme začít.

Poslanec Viktor Vojtko: První z nich, sněmovní dokument 1942, pan poslanec Jiří Kobza, částka 1 465.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 86, bylo přihlášeno 166 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Jinak vás, kolegyně a kolegové, poprosím o klid, o ticho i pro pana zpravodaje, je to složité, prosím, soustřeďme se, ať neuděláme chybu. Pardon, stanovisko budeme říkat. Další návrh, pane zpravodaji?

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1943, pan poslanec Jiří Kobza, 1 446 korun.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 87, bylo přihlášeno 166 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1944, poslanec Jiří Kobza, částka 1 467.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 88, bylo přihlášeno 166 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1945, poslanec Jiří Kobza, částka 1 468 korun.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 89, bylo přihlášeno 166 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1946, pan poslanec Jiří Kobza, částka 1 469.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 90, bylo přihlášeno 166 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1948, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 484.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro takový návrh? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 91, bylo přihlášeno 166 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 93. Návrh nebyl přijat.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1949, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 481.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 92, bylo přihlášeno 167 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1950, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 482.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 93, bylo přihlášeno 167 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1951, paní poslankyně Karla Maříková, 1 483 korun.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 94, bylo přihlášeno 167 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1952, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 480.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 95, bylo přihlášeno 167 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1953, pan poslanec Radek Rozvoral, částka 1 425.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 96, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1955, pan poslanec Radek Rozvoral, částka 1 427.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 97, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1956, pan poslanec Radek Rozvoral, částka 1 428.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 98, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1957, poslanec Radek Rozvoral, částka 1 429.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 99, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1960, poslanec Karel Sládeček, částka 1 495.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 100, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1962, pan poslanec Karel Sládeček, částka 1 496.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 101, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1963, pan poslanec Karel Sládeček, částka 1 497 korun.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 102, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1964, pan poslanec Karel Sládeček, částka 1 498.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 103, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1965, pan poslanec Karel Sládeček, částka 1 499.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 104, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 1966, pan poslanec Vladimír Zlínský, částka 1 505.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 105, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 1967, pan poslanec Vladimír Zlínský, částka 1 506.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 106, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 1968, pan poslanec Vladimír Zlínský, částka 1 507.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 107, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 1969, pan poslanec Vladimír Zlínský, částka 1 508.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 108, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 1971, pan poslanec Jan Hrnčíř, částka 1 455.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 109, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1972, pan poslanec Jan Hrnčíř, částka 1 456.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 110, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1973, pan poslanec Jan Hrnčíř, částka 1 457.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 111, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 71, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1975, pan poslanec Jan Hrnčíř, částka 1 458.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 112, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1976, pan poslanec Jan Hrnčíř, částka 1 459.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 113, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1977, pan poslanec Radim Fiala, částka 1 420.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 114, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1979, pan poslanec Radim Fiala, částka 1 421.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 115, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 71, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1980, pan poslanec Radim Fiala, částka 1 422.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 116, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1981, pan poslanec Radim Fiala, částka 1 423.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 117, bylo přihlášeno 168 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1982, pan poslanec Radim Fiala, částka 1424.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 118, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1983, paní poslankyně Iveta Štefanová, částka 1 500.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 119, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1986, paní poslankyně Iveta Štefanová, částka 1 501.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 120, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1989, paní poslankyně Iveta Štefanová, částka 1 502.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 121, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1990, paní poslankyně Iveta Štefanová, částka 1 503.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 122, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1991, paní poslankyně Iveta Štefanová, částka 1 504.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 123, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1992, poslanec Jan Síla, částka 1 490.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 124, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: 1993 sněmovní dokument, pan poslanec Jan Síla, částka 1 491.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 125, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1994, pan poslanec Jan Síla, částka 1 492.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 126, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1995, pan poslanec Jan Síla, částka 1 493.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 127, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1996, pan poslanec Jan Síla, částka 1 494.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 128, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1997, pan poslanec Tomio Okamura, částka 1 415.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 129, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 1999, pan poslanec Tomio Okamura, částka 1 416.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 130, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2000, pan poslanec Tomio Okamura, částka 1 417.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 131, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2001, pan poslanec Tomio Okamura, částka 1 418.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 132, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2002, pan poslanec Tomio Okamura, částka 1 419.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 133, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2004, pan poslanec Jaroslav Foldyna, částka 1 450.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 134, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 67, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2005, pan poslanec Jaroslav Foldyna, částka 1 451.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 135, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 66, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2006, pan poslanec Jaroslav Foldyna, částka 1 452.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 136, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2007, pan poslanec Jaroslav Foldyna, částka 1 453.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 137, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2008, pan poslanec Jaroslav Foldyna, částka 1 453.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 138, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2011, paní poslankyně Vladimíra Lesenská, částka 1 475.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 139, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 67, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2012, paní poslankyně Vladimíra Lesenská, částka 1 476.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 140, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2013, paní poslankyně Vladimíra Lesenská, částka 1 477.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 141, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2014, paní poslankyně Vladimíra Lesenská, částka 1 478.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 142, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2016, paní poslankyně Vladimíra Lesenská, částka 1 479.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 143, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2017, paní poslankyně Marie Pošarová, částka 1 485.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 144, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2018, paní poslankyně Marie Pošarová, částka 1 486.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 145, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2019, paní poslankyně Marie Pošarová, částka 1 487.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 146, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2020, paní poslankyně Marie Pošarová, částka 1 488.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 147, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2021, paní poslankyně Marie Pošarová, částka 1 489.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 148, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2022, pan poslanec Radek Koten, částka 1 470.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 149, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2023, pan poslanec Radek Koten, částka 1 471.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 150, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2024, pan poslanec Radek Koten, částka 1 472.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 151, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2025, pan poslanec Radek Koten, částka 1 473.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 152, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2026, pan poslanec Radek Koten, částka 1 474.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 153, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2027, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 445.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 154, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2028, poslanci Jiří Kobza, Karla Maříková, částka 1 435.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 155, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2029, poslanci Jiří Kobza, Karla Maříková, částka 1 436.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 156, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2030, poslanci Jiří Kobza, Karla Maříková, částka 1 437.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 157, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2031, poslanci Jiří Kobza, Karla Maříková, částka 1 438.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 158, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2032, poslanci Jiří Kobza, Karla Maříková, částka 1 439.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 159, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 71, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2033, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 446.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 160, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2034, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 447.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 161, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 67, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2036, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 449.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 162, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2037, paní poslankyně Lucie Šafránková, částka 1 410.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 163, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2038, paní poslankyně Lucie Šafránková, částka 1 411.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 164, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2039, paní poslankyně Lucie Šafránková, částka 1 412.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 165, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 67, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2040, paní poslankyně Lucie Šafránková, částka 1 413.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 166, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2041, paní poslankyně Lucie Šafránková, částka 1 414.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 167, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2044, pan poslanec Oldřich Černý, částka 1 440.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 168, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2045, pan poslanec Oldřich Černý, částka 1 441.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 169, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2046, pan poslanec Oldřich Černý, částka 1 442.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 170, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 68, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2047, pan poslanec Oldřich Černý, částka 1 443.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 171, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2048, pan poslanec Oldřich Černý, částka 1 444.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 172, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 67, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2049, pan poslanec Radovan Vích, částka 1 425.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 173, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2050, pan poslanec Radovan Vích, částka 1 450.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 174, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2051, pan poslanec Radovan Vích, částka 1 475.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 175, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2052, pan poslanec Radovan Vích, částka 1 500.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 176, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2053, pan poslanec Radovan Vích, částka 1 525.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 177, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2056, pan poslanec Zdeněk Kettner, částka 1 464.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 178, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2057, pan poslanec Zdeněk Kettner, částka 1 463.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 179, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtka: Sněmovní dokument 2058, pan poslanec Zdeněk Kettner, částka 1 462.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptá se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 180, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2059, pan poslanec Zdeněk Kettner, částka 1 461.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 181, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2060, pan poslanec Zdeněk Kettner, částka 1 460.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 182, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 67, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2068, paní poslankyně Jana Pastuchová, částka 1 468.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 183, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2069, paní poslankyně Jana Pastuchová, částka 1 539.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 184, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2017 (má být 2070), paní poslankyně Jana Pastuchová, částka 1 610.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítka a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 185, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2071, paní poslankyně Jana Pastuchová, částka 1 681.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 186, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2072, paní poslankyně Klára Dostálová, částka 1 432.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 187, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2073, paní poslankyně Klára Dostálová, částka 1 503.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Stanovisko navrhovatele? (Ministr: Proti.)

Zahajuje hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

Hlasování s pořadovým číslem 188, bylo přihlášeno 169 poslanců, pro hlasovalo 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Máme 8 hodin 59 minut. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, končím dnešní jednací den a přerušuji 55. schůzi Poslanecké sněmovny do dnešního dne do 9 hodin, kdy budeme v této schůzi pokračovat.

(Jednání skončilo v 8.59 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
4. března 2023
Přítomno: 172 poslanců

(Jednání zahájeno v 9.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji další jednací den 55. schůze Poslanecké sněmovny.

Aby byla zaznamenána naše účast, mám povinnost vás nejprve odhlásit a poprosím, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami, případně abyste mi oznámili, kdo žádáte o vydání karty náhradní.

Dále sděluji, že o omluvení své neúčasti na dnešním jednání požádali tito poslanci a poslankyně: omlouvá se pan poslanec Bašta z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Milan Brázdlík z celého jednacího dne z pracovních důvodů, Jaroslav Bžoch z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Jaroslav Dvořák z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Miloslav Janulík z celého jednacího dne z rodinných důvodů, Tomáš Kohoutek z celého jednacího dne bez udání důvodu, Martin Klovratník z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Václav Král z celého jednacího dne z rodinných důvodů, Jana Krutáková z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Renata Oulehlová z celého jednacího dne z rodinných důvodů, Jiří Strýček z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Karel Tureček z celého jednacího dne z důvodu zahraniční cesty, Helena Válková – stahujete – omluva neplatí, Milan Wenzl z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů.

Ze členů vlády se omlouvá Mikuláš Bek z celého jednacího dne z pracovních důvodů, Jana Černochová z celého jednacího dne bez udání důvodu, Zdeněk Nekula z celého jednacího dne bez udání důvodu. Tím by byly vypořádány došlé omluvy.

S náhradní kartou číslo 33 hlasuje pan poslanec Petrýl, s náhradní kartou číslo 39 hlasuje já, tedy Olga Richterová.

A nyní budeme pokračovat v projednávání sněmovního tisku 392.

1.

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb.,
o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
/sněmovní tisk 392/ – zkrácené jednání**

Jsme v hlasování. Vrátím slovo panu zpravodaji a poprosím o klid v sále, opět budeme hlasovat. Prosím, pane zpravodaji.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2074, paní poslankyně Klára Dostálová, částka 1 574.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 189, přihlášeno 144 hlasujících, pro 62, proti 68. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2075, paní poslankyně Klára Dostálová, částka 1 645.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 190, přihlášeno 155 hlasujících, pro 64, proti 75. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2076, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 479.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 191, přihlášeno 157 hlasujících, pro 67, proti 75. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2077, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 550.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 192, přihlášeno 161 hlasujících, pro 70, proti 79. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2079, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 621.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 193, přihlášeno 163 hlasujících, pro 69, proti 84. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2080, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 692.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 194, přihlášeno 164 hlasujících, pro 69, proti 86. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2089, pan poslanec Jan Volný, částka 1 486.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 195, přihlášeno 166 hlasujících, pro 70, proti 86. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2083, pan poslanec Jan Volný, částka 1 557.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 196, přihlášeno 168 hlasujících, pro 70, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2084, pan poslanec Jan Volný, částka 1 628.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 197, přihlášeno 168 hlasujících, pro 70, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2085, pan poslanec Jan Volný, částka 1 699.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 198, přihlášeno 168 hlasujících, pro 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2087, paní poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová, částka 1 471.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 199, přihlášeno 168 hlasujících, pro 69, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2088, paní poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová, částka 1 542.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 200, přihlášeno 168 hlasujících, pro 70, proti 87. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2089, paní poslankyně Romana Fischerová, částka 1 438.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 201, přihlášeno 169 hlasujících, pro 70, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2091, paní poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová, částka 1 613.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 202, přihlášeno 169 hlasujících, pro 69, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2092, paní poslankyně Romana Fischerová, částka 1 509.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Prosím, stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 203, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2093, paní poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová, částka 1 684.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 204, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 88. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2094, pan poslanec Drahoslav Ryba, částka 1 548.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 205, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2095, paní poslankyně Romana Fischerová, částka 1 580.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 206, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2096, pan poslanec Drahoslav Ryba, částka 1 619.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti? Hlasování číslo 207, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2097, paní poslankyně Romana Fischerová, částka 1 651.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 208, bylo přihlášeno 170 poslankyň a poslanců, pro 71, proti 88. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2098, pan poslanec Drahoslav Ryba, částka 1 690.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 209, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2099, pan poslanec Martin Kukla, částka 1 455.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 210, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2100, pan poslanec Martin Kukla, částka 1 526.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 211, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2101, pan poslanec Martin Kukla, částka 1 597.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 212, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2102, pan poslanec Martin Kukla, částka 1 668.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 213, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2103, paní poslankyně Ivana Mádla, částka 1 457.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 214, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2104, paní poslankyně Ivana Mádlová, částka 1 528.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 215, přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2105, paní poslankyně Ivana Mádlová, částka 1 599.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 216, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2106, paní poslankyně Ivana Mádlová, částka 1 670.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 217, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2107, pan poslanec Stanislav Berkovec, částka 1 427.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 218, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2108, pan poslanec Stanislav Berkovec, částka 1 498.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 219, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2109, pan poslanec Stanislav Berkovec, částka 1 569.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 220, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2110, pan poslanec Stanislav Berkovec, částka 1 640.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 221, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2111, pan poslanec Jiří Strýček, částka 1 480.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 222, přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2112, pan poslanec Jiří Strýček, částka 1 551.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 223, přihlášeno 170 hlasujících, pro 68, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2113, pan poslanec Jiří Strýček, částka 1 622.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 224, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2114, pan poslanec Jiří Stryček,
částka 1 693.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 225, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2115, pan poslanec Aleš Juchelka,
částka 1 446.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 226, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2116, pan poslanec Aleš Juchelka,
částka 1 517.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 227, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2117, pan poslanec Aleš Juchelka,
částka 1 588.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 228, bylo přihlášeno 170 poslankyň a poslanců, pro 69, proti 93. Návrh
byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2118, pan poslanec Aleš Juchelka,
částka 1 659.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 229, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2120, pan poslanec Michal Ratiborský, částka 1 474.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 230, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 66, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2121, pan poslanec Michal Ratiborský, částka 1 545.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 231, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2122, pan poslanec Michal Ratiborský, částka 1 616.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 232, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2123, pan poslanec Michal Ratiborský, částka 1 687.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 233, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2124, pan poslanec Robert Stržínek, částka 1 481.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 234, přihlášeno 170 poslankyň a poslanců, pro 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2125, pan poslanec Robert Stržínek, částka 1 552.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 235, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2126, pan poslanec Robert Stržínek, částka 1 623.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 236, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2127, pan poslanec Robert Stržínek, částka 1 694.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 237 bylo přihlášeno 170 poslankyň a poslanců, pro 70, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poprosím trošku o ztištění, je tady opravdu hluk. Děkuji.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2128, pan poslanec Marek Novák, částka 1 463.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 238, přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2129, pan poslanec Marek Novák, částka 1 534.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 239, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 71, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2130, pan poslanec Marek Novák, částka 1 605.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 240, bylo přihlášeno 170 poslankyň a poslanců, pro 68, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2131, pan poslanec Marek Novák, částka 1 676.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 241, přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2132, pan poslanec Lubomír Wenzl, částka 1 489.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 242, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2134, paní poslankyně Margita Balaštíková, částka 1 424.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 243, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2135, paní poslankyně Margita Balaštíková, částka 1 495.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 244, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2136, paní poslankyně Margita Balaštíková, částka 1 424.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 245, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2137, paní poslankyně Margita Balaštíková, částka 1 495.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 246, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2139, paní poslankyně Berenika Peštová, částka 1 469.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 247, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Ano, poprosím o klid. Děkuji.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2140, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 563.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 248, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2141, paní poslankyně Berenika Peštová, částka 1 540.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 249, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 86. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2142, paní poslankyně Berenika Peštová, částka 1 611.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 250, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2143, paní poslankyně Berenika Peštová, částka 1 682.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 251, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2144, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 634.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 252, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2145, paní poslankyně Jana Hanzlíková, částka 1 440.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 253, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2146, paní poslankyně Jana Hanzlíková, částka 1 511.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 254, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2147, paní poslankyně Jana Hanzlíková, částka 1 582.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 255, přihlášeno 171 hlasujících, pro 68, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2148, paní poslankyně Jana Hanzlíková, částka 1 653.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 256, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2149, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 461.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 257, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 88. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2150, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 532.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 258, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2151, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 603.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 259 bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2152, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 421.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 260, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2153, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 674.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 261, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2154, paní poslankyně Alena Schillerová, částka 1 492.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 262, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 89. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2157, pan poslanec David Pražák, částka 1 484.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 263, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2158, pan poslanec David Pražák, částka 1 555.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 264, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2159, pan poslanec David Pražák, částka 1 626.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 265, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2160, pan poslanec David Pražák, částka 1 697.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 266, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2161, pan poslanec Ondřej Babka, částka 1 423.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 267, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 83. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2162, pan poslanec Ondřej Babka, částka 1 494.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 268, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2163, pan poslanec Ondřej Babka, částka 1 565.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 269, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 87. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2164, pan poslanec Ondřej Babka, částka 1 636.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 270, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 89. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2165, paní poslankyně Eva Fialová, částka 1 437.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 271, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 88. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2166, paní poslankyně Eva Fialová, částka 1 508.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování číslo 272, bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 88. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2167, paní poslankyně Eva Fialová, částka 1 579.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 273, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 87. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2168, paní poslankyně Eva Fialová, částka 1 650.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 274, přihlášeno 171 hlasujících, pro 67, proti 83. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2169, paní poslankyně Věra Adámková, částka 1 420.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 275, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2170, paní poslankyně Věra Adámková, částka 1 491.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 276, přihlášeno 171 poslankyň a poslanců, pro 68, proti 86. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2171, paní poslankyně Lenka Knechtová, částka 1 448.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 277, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 88. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2172, paní poslankyně Věra Adámková, částka 1 562.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 278, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 90. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2173, paní poslankyně Věra Adámková, částka 1 633.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 279, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 86. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2174, paní poslankyně Lenka Knechtová, částka 1 519.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 280, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2175, paní poslankyně Lenka Knechtová, částka 1 590.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 281, přihlášeno 171 hlasujících, pro 68, proti 87. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2176, paní poslankyně Lenka Knechtová, částka 1 661.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 282, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2178, pan poslanec Lubomír Wenzl, částka 1 560.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 283, přihlášeno 171 hlasujících, pro 67, proti 88. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2179, pan poslanec Lubomír Wenzl, částka 1 631.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 284, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Vnímám, že k hlasování pan předseda Radim Fiala. Ne? Technická? (Zpravodaj: Požadavek na pauzu 10 minut... 15 minut.) Jestli je to na základě dohody? (Premiér Petr Fiala z vládní lavice: Je to na základě dohody.)

Vyhlašuji tedy pauzu na 15 minut do 10.02.

(Jednání přerušeno v 09.48 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 10.02 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, po přestávce se vracíme k hlasování.

Ještě načtu v mezičase došlé omluvy: omlouvá se Marek Benda z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů, Julius Špičák z celého jednacího dne ze zdravotních důvodů a Ivo Vondrák z celého jednacího dne z rodinných důvodů. To by byly v mezičase došlé omluvy.

Ted' předám slovo nazpět panu zpravodaji. Ano, máme tady i pana ministra. Všechno funguje. Prosím.

Poslanec Viktor Vojtko: Budeme pokračovat sněmovním dokumentem 2180, pan poslanec Lubomír Wenzl, částka 1 702.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ještě mám žádost o odhlášení. Než poprosím o stanovisko, ještě všechny odhlásím. Prosím, přihlaste se opět svými hlasovacími kartami.

A nyní je čas pro stanovisko pana ministra. (Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 285, přihlášeno 144 hlasujících, pro 62, proti 78. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2181, pan poslanec David Štolpa, částka 1 483.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko pana ministra? (Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 286, přihlášeno 159 hlasujících, pro 70, proti 82. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2182, pan poslanec David Pražák, částka 1 472.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 287 bylo přihlášeno 162 hlasujících, pro 70, proti 81. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: V tom samém sněmovním dokumentu 2182 pan David Pražák má další návrh na částku 1 543.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 288, přihlášeno 165 hlasujících, pro 69, proti 89. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: V tom samém sněmovním dokumentu 2182 pan poslanec David Pražák navrhuje ještě částku 1 614.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 289, přihlášeno 165 hlasujících, pro 70, proti 86. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Stejný sněmovní dokument 2182, pan poslanec Pražák, částka 1 685.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 290, přihlášeno 167 hlasujících, pro 69, proti 92. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2183, pan poslanec David Štolpa, částka 1 554.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 291, přihlášeno 168 hlasujících, pro 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2184, pan poslanec David Štolpa, částka 1 625.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 292, přihlášeno 169 hlasujících, pro 71, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2185, pan poslanec David Štolpa, částka 1 696.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 293, přihlášeno 169 hlasujících, pro 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2186, paní poslankyně Zuzana Ožanová, částka 1 467.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 294, přihlášeno 169 hlasujících, pro 69, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2187, paní poslankyně Zuzana Ožanová, částka 1 538.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku.
Kdo je proti?

Hlasování číslo 295, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2188, paní poslankyně Zuzana Ožanová, částka 1 609.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 296 bylo přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2189, paní poslankyně Zuzana Ožanová, částka 1 680.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 297, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2192, pan poslanec Roman Kubíček, částka 1 453.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 298, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 89. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2193, pan poslanec Roman Kubíček, částka 1 524.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 299, přihlášeno 171 poslankyň a poslanců, pro 71, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2194, pan poslanec Roman Kubíček, částka 1 595.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 300, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2195, pan poslanec Roman Kubíček, částka 1 666.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 301, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 99. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2196, pan poslanec Josef Kott, částka 1 451.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 302, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 91. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2197, pan poslanec Josef Kott, částka 1 552.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 303, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2198, pan poslanec Josef Kott, částka 1 593.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 304, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2199, pan poslanec Josef Kott, částka 1 664.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 305, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2201, pan poslanec Jan Richter, částka 1 475.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 306, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2202, pan poslanec Jan Richter, částka 1 546.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 307, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2203, pan poslanec Jan Richter, částka 1 617.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 308, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2204 – pardon, já jsem si tady možná udělal chybně poznámku u poslanců, kteří to načítali, protože to byl ten, který to dal, tak jenom možná pro doplnění – u sněmovních dokumentů 2201 až 2204 je podával do systému pan poslanec Jan Richter, ale načítala je Taťána Malá. Omlouvám se za chybu a děkuji za upozornění.

Takže teď bychom byli u sněmovního dokumentu 2204, Taťána Malá, to už by mělo být správně, částka 1 688.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 309, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2207, pan poslanec Igor Hendrych, částka 1 443.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 310, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 93. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2208, pan poslanec Igor Hendrych, částka 1 514.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Ještě to není možné. Faktická? Nějaký omyl.

Stanovisko, prosím? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 311, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2209, pan poslanec Igor Hendrych, částka 1 585.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 312, přihlášeno 170 hlasujících, pro 68, proti 94. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2211, pan poslanec Igor Hendrych, částka 1 656.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 313, přihlášeno 170 hlasujících, pro 68, proti 100. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2218, pan poslanec Ladislav Okleštěk, částka 1 465.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 314, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 100. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2220, pan poslanec Lubomír Brož, částka 1 430.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 315, přihlášeno 170 hlasujících, pro 68, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2221, pan poslanec Lubomír Brož, částka 1 501.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 316, přihlášeno 170 poslanců a poslankyň, pro 69, proti 99. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Nyní hezké číslo – sněmovní dokument 2222, pan poslanec Lubomír Brož, částka 1 572.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Nechť zmáčkne tlačítka a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování číslo 317, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 99. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2223, pan poslanec Lubomír Brož, částka 1 643.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 318, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2227, paní poslankyně Monika Oborná, částka 1 464.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 319, přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2229, paní poslankyně Monika Oborná, částka 1 535.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 320, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 99. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2230, paní poslankyně Monika Oborná, částka 1 606.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 321, přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2231, pan poslanec Jiří Mašek, částka 1 459.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 322, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2232, paní poslankyně Monika Oborná, částka 1 677.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 323, přihlášeno 170 hlasujících, pro 68, proti 100. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2233, pan poslanec Jiří Mašek, částka 1 530.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 324, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2234, pan poslanec Jiří Mašek, částka 1 601.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 325, přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2235, pan poslanec Jiří Mašek, částka 1 672.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 326, přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2236, pan poslanec Ladislav Okleštěk, částka 1 536.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 327, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2237, pan poslanec Ladislav Okleštěk, částka 1 607.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 328, přihlášeno 170 hlasujících, pro 69, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2238, pan poslanec Ladislav Okleštěk, částka 1 678.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 329, přihlášeno 170 poslanců a poslankyň, pro 67, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2239, pan poslanec Petr Sadovský, částka 1 478.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 330, přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 100. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2240, pan poslanec Petr Sadovský, částka 1 549.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 331, přihlášeno 170 hlasujících, pro 68, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2241, pan poslanec Petr Sadovský, částka 1 620.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 332, přihlášeno 171 hlasujících, pro 68, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2242, pan poslanec Lubomír Metnar, částka 1 460.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 333, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 96. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2243, pan poslanec Petr Sadovský, částka 1 691.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 334, přihlášeno 171 hlasujících, pro 72, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2244, pan poslanec Lubomír Metnar, částka 1531.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 335, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2245, pan poslanec Lubomír Metnar, částka 1602.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 336, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 100. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2246, pan poslanec Lubomír Metnar, částka 1 673.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 337, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2247, pan poslanec Milan Wenzl, částka 1 490.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 338, přihlášeno 171 hlasujících, pro 69, proti 97. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2248, pan poslanec Milan Wenzl, částka 1 561.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 339, přihlášeno 171 hlasujících, pro 70, proti 98. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2249, pan poslanec Milan Wenzl, částka 1 632.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 340, přihlášeno 171 hlasujících, pro 71, proti 95. Návrh byl zamítnut.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2250, pan poslanec Milan Wenzl, částka 1 703.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahájila jsem hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 341, bylo přihlášeno 170 hlasujících, pro 70, proti 95. Konstatuji, že návrh byl zamítnut.

A my se nyní vyštřídáme při řízení schůze a budou načteny došlé omluvy.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Přeji všem hezké dopoledne. Dovolte, abych načetl ještě omluvy. Pan Jaroslav Faltýnek celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní Lucie Potůčková celý jednací den z rodinných důvodů a pan poslanec Karel Rais celý jednací den ze zdravotních důvodů.

Nyní můžeme pokračovat.

Poslanec Viktor Vojtko: Výborně. Sněmovní dokument 2251, pan poslanec Tomáš Helebrant, částka 1 442.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 342, přihlášeno 171, pro bylo 69, proti 98. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2252, paní poslankyně Jana Berkovcová, částka 1 426.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 343, přihlášeno 171, pro 68, proti 95. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Ještě se omlouvám. U toho předchozího hlasování jsem měl uvést Jiřího Maška místo Jany Berkovcové. Jak jsem to přepisoval v nočních hodinách, tak bohužel jsem nevychytal asi úplně vše.

Sněmovní dokument 2253, pan poslanec Tomáš Helebrant, částka 1 513.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 344, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 99. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2254, pan poslanec Tomáš Helebrant, částka 1 584.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 345, přihlášeno 171, pro 69, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2255, pan poslanec Tomáš Helebrant, částka 1 655.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 346, přihlášeno 170, pro 70, proti 97. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2257, pan poslanec Jiří Mašek, částka 1 497.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 347, přihlášeno 170, pro bylo 68, proti 96. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2258, pan poslanec Jiří Mašek, částka 1 568.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 348, přihlášeno 170, pro bylo 68, proti 96. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2259, pan poslanec Hubert Lang, částka 1 456.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 349, přihlášeno 170, pro bylo 69, proti 95. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2261, pan poslanec Jiří Mašek, částka 1 639.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 350, přihlášeno 170, pro bylo 69, proti 95. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2261, pan poslanec Jiří Mašek, částka 1 639.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 351, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 226, pan poslanec Kamal Farhan, částka 1 435.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 352, přihlášeno 171, pro 68, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2263, pan poslanec Hubert Lang, částka 1 527.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 353, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 226, pan poslanec Kamal Farhan, částka 1 506.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 354, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2265, pan poslanec Kamal Farhan, částka 1 577.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 355, přihlášeno 171, pro 70, proti 93. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2266, pan poslanec Kamal Farhan, částka 1 648.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 356, přihlášeno 171, pro 70, proti 91. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2268, pan poslanec Hubert Lang, částka 1 598.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 357, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 94. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2269, pan poslanec Hubert Lang, částka 1 669.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 358, přihlášeno 171, pro 69, proti 94. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2270, pan poslanec Roman Kubíček, částka 1 434.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 359, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 92. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2272, pan poslanec Roman Kubíček, částka 1 505.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 360, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 92. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2273, pan poslanec Roman Kubíček, částka 1 576.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 361, přihlášeno bylo 171, pro 71, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2274, pan poslanec Roman Kubíček, částka 1 647.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 362, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 90. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2275, paní poslankyně Lenka Dražilová, částka 1 433.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 363, přihlášeno 171, pro 71, proti 91. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2276, paní poslankyně Lenka Dražilová, částka 1 504.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 364, přihlášeno 171, pro 71, proti 93. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2277, paní poslankyně Lenka Dražilová, částka 1 575.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování, táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 365, přihlášeno 171, pro 72, proti 92. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2278, paní poslankyně Lenka Dražilová, částka 1 646.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. (Kdo je pro? Kdo je proti?)

Hlasování číslo 366, přihlášeno 171, pro bylo 68, proti 91. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: SD 2295, pan poslanec Josef Kott, částka 1 482.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 367, přihlášeno 171, pro 70, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2296, pan poslanec Josef Kott, částka 1 553.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 368, přihlášeno 171, pro 70, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2297, pan poslanec Josef Kott, částka 1 624.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 369, přihlášeno 171, pro 69, proti 93. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2298, pan poslanec Josef Kott, částka 1 695.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 370, přihlášeno 171, pro 71, proti 94. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2299, pan poslanec Richard Brabec, částka 1 428.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 371, přihlášeno 171, pro 70, proti 88. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2300, pan poslanec Richard Brabec, částka 1 499.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 372, přihlášeno 171, pro 72, proti 93. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2301, pan poslanec Richard Brabec, částka 1 499.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 373, přihlášeno 171, pro 70, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2302, pan poslanec Richard Brabec, částka 1 641.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 374, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 93. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2303, pan poslanec Patrik Nacher, částka 1 462.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 375, přihlášeno 171, pro 70, proti 100. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2304, pan poslanec Patrik Nacher, částka 1 533.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 376, přihlášeno bylo 171, pro 70, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2305, pan poslanec Patrik Nacher, částka 1 604.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 377, přihlášeno 171, pro 69, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2306, pan poslanec Patrik Nacher, částka 1 675.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 378, přihlášeno 171, pro 71, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2307, pan poslanec Robert Králíček, částka 1 452.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 379, přihlášeno 171, pro 70, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2308, pan poslanec Robert Králíček, částka 1 523.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 380, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2309, pan poslanec Robert Králíček, částka 1 594.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 381, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2310, pan poslanec Robert Králíček, částka 1 665.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 382, přihlášeno 171, pro 69, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2311, paní poslankyně Taťána Malá, částka 1 458.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 383, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 94. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2312, paní poslankyně Taťána Malá, částka 1 529.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 384, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2314, paní poslankyně Taťána Malá, částka 1 671.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 385, přihlášeno 171, pro 71, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2315, paní poslankyně Jana Pastuchová, částka 1 466.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 386, přihlášeno 171, pro 71, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2316, paní poslankyně Jana Pastuchová, částka 1 537.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 387, přihlášeno 171, pro 71, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2317, paní poslankyně Jana Pastuchová, částka 1 608.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 388, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2318, paní poslankyně Jana Pastuchová, částka 1 679.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 389, přihlášeno 171, pro 71, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2321, pan poslanec Radek Vondráček, částka 1 487.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 390, přihlášeno 171, pro 70, proti 94. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2322, pan poslanec Radek Vondráček, částka 1 558.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 391, přihlášeno 171, pro 69, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2323, pan poslanec Radek Vondráček, částka 1 629.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 392, přihlášeno 171, pro 70, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2324, pan poslanec Radek Vondráček, částka 1 700.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 393, přihlášeno 171, pro 70, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2326, paní poslankyně Lenka Dražilová, částka 1 422.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 394, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2327, paní poslankyně Lenka Dražilová, částka 1 493.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 395, přihlášeno 171, pro 70, proti 97. Výsledek: zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2328, pan poslanec Drahoslav Ryba, částka 1 429.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 396, přihlášeno 171, pro 71, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2329, paní poslankyně Lenka Dražilová, částka 1 564.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 397, přihlášeno 171, pro 71, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2330, paní poslankyně Lenka Dražilová, částka 1 635.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 398, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 91. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2331, pan poslanec Drahoslav Ryba, částka 1 500.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 399, přihlášeno 171, pro 71, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2332, pan poslanec Drahoslav Ryba, částka 1 571.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 400, přihlášeno 171, pro 71, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2333, pan poslanec Drahoslav Ryba, částka 1 642.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 401, přihlášeno 171, pro 70, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2336, pan poslanec David Kasal, částka 1 447.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 402, přihlášeno 171, pro 71, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2337, pan poslanec David Kasal, částka 1 518.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 403, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2338, pan poslanec David Kasal, částka 1589.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 404, přihlášeno 171, pro 69, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2339, pan poslanec David Kasal, částka 1 660.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 405, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2340, pan poslanec Karel Havlíček, částka 1 654.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 406, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 100. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2341, pan poslanec Karel Havlíček, částka 1 583.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 407, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2342, pan poslanec Karel Havlíček, částka 1 512.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 408, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 95. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2343, pan poslanec Karel Havlíček, částka 1 441.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 409, přihlášeno 171, pro 69, proti 90. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2364, pan poslanec Ondřej Babka a částka 1 705.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 410, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Ještě jsem zřejmě některé opomněl, tak já se k nim s dovolením vrátím, a to je sněmovní dokument 1954, pan poslanec Radek Rozvoral a částka 1 426.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 411, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Sněmovní dokument 2035, paní poslankyně Karla Maříková, částka 1 448.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 412, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: A tím bychom měli mít vyčerpány všechny, které byly načteny v systému. Ještě máme na závěr jednu, která byla načtena tady na mikrofon, a to byl pan poslanec Radek Vondráček, částka 1 706.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 413, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 98. Výsledek: zamítnuto.

Takže, pane zpravodaji, jsou všechny pozměňovací návrhy přečteny?

Poslanec Viktor Vojtko: Ne, všechny ještě ne. Toto byly ty, které byly na ty částky. To znamená, teď bychom měli jít po těch pozměňovacích návrzích, které řeší jiné části zákona, konkrétně podle toho navrženého pořadí v tuto chvíli bychom měli hlasovat o pozměňovacím návrhu pod sněmovním dokumentem číslo... Pardon, já jsem se přehlédl. Sněmovní dokument 2042 je nehlasovatelný, protože jsme... Omlouvám se, já jsem se v tom mírně zamotal. Tak správně máme hlasovat sněmovní dokument 2042 paní poslankyně Lucie Šafránkové, která navrhoje zrušení části první zákona.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Nesouhlas.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 414, přihlášeno 171, pro 70, proti 99. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Po tom dalším by byl sněmovní dokument pod číslem 2043 paní poslankyně Lucie Šafránkové, což je komplexní pozměňovací návrh měnící § 67 odst. 8 a 10.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 415, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: A teď se dostáváme k bloku pozměňovacích návrhů, které řeší termíny vyhlášení. Konkrétně první z nich je pod číslem sněmovního dokumentu 2281. Přihlásila se k němu paní poslankyně Berenika Peštová a termín vyhlášení tam nastavuje na 1. ledna 2024.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 416, přihlášeno 171, pro 70, proti 99. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Potom máme sněmovní dokument 2282, opět paní poslankyně Berenika Peštová, termín vyhlášení 1. ledna 2025.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 417, přihlášeno 171, pro 69, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Potom sněmovní dokument 2283, opět paní poslankyně Berenika Peštová, termín vyhlášení 1. ledna 2026.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 418, přihlášeno 171, pro 70, proti 99. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Pak máme sněmovní dokument číslo 2284 paní poslankyně Jany Hanzlíkové s termínem vyhlášení 1. července 2024.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 419, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Potom sněmovní dokument 2285 paní poslankyně Jany Hanzlíkové s termínem vyhlášení 1. července 2025.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 420, přihlášeno 171, pro bylo 71, proti 98. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Další sněmovní dokument je 2286 paní poslankyně Jany Hanzlíkové s termínem vyhlášení 1. července 2026.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 421, přihlášeno 171, pro bylo 70, proti 96. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Další máme sněmovní dokument 2334. K němu se přihlásily paní poslankyně Jaroslava Pokorná Jermanová a Margita Balaštíková. Jde o nahrazení míry roční inflace koeficientem 2,26 v zákoně o majetkovém vyrovnaní s církvemi.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 422, přihlášeno 171, pro bylo 61, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: A obdobně sněmovní dokument 2335, který nastavuje tento koeficient na 3,03.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Stanovisko? (Ministr: Proti.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 423, přihlášeno 171, pro bylo 62, proti 97. Zamítnuto.

Poslanec Viktor Vojtko: Tím bychom měli mít snad vše zprocesováno, tak jak to bylo předloženo, to znamená, navrhoji poté hlasovat o návrhu zákona jako celku.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: (K předsedkyni Schillerové.) S přednostním právem? S přednostním právem se hlásil pan Okamura předtím, ale teď by se mělo hlasovat. Čili před hlasováním ještě chcete? (Ano.) Tak pokud před hlasováním, tak teď paní předsedkyně Schillerová, pan Okamura chtěl poté. Máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a páновé, vážený pane premiére, vážení členové vlády, dovolte mi jenom stručně shrnout, co se tady vlastně za těch pět dnů, čtyři noci stalo. My máme za sebou nejdelší nepřetržité jednání za poslední tři období, jak jsem ověřovala. Znovu opakuji, byli jsme tu pět dní a čtyři noci. Jako opozice jsme maximálně využili veškeré možnosti, které nám dává jednací rámec, veškeré obstrukční možnosti – ano, já se k tomu hrdě hlásím – a které nám samozřejmě vzhledem k tomu, že se přistoupilo k legislativnímu stavu nouze ze strany pětikoalice, které nám vlastně zbyly, protože ony jsou určitě omezené.

Je evidentní teď po té sérii hlasování, bylo to přes 400 hlasování, kde jsme neuspěli ani v jednom pozměňovacím návrhu, je evidentní, že nic rozumného nás v tuto chvíli už nečeká. Snad jen trocha naděje, protože naděje umírá naposledy, jak se říká v okřídleném sloganu. Naděje, že se mezi vámi přece jen najde dostatek takových, kteří navzdory stranické příslušnosti nakonec odmítnou podpořit tento hanebný zákon, kteří se postaví proti něčemu, co není v souladu s jejich svědomím a přesvědčením, a odmítnou záměr ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky a vlastně celé vlády pětikoalice připravit každého z téměř 2,8 milionu důchodců České republiky o v průměru 7 000 korun v letošním roce, samozřejmě s dopadem do příštích let.

Víte, ta schůze, která začala minulé úterý, má jedinou příčinu, a to je na tomto nejhorší, že ať už to hlasování v této věci dopadne jakkoliv, ten problém se může a bude pravděpodobně opakovat. Bude se opakovat do té chvíle, dokud nepřipravíte – ministr financí, tato vláda – rozpočet, který bude respektovat mandatorní výdaje státu, a dokud si budete schvalovat rozpočty, které neodpovídají realitě. Tentokrát ministr financí zapomněl v rozpočtu na rok 2023 na důchodce a vy jste kvůli tomu vyhlásili stav legislativní nouze. Příště zapomene na platy policistů, na provozní výdaje státních nemocnic, na platy pedagogů? Na koho příště zapomene a tady budete tlačit ve stavu legislativní nouze prostě to, aby se tyto částky snížily?

Já vás opětovně chci upozornit, a dělám to poněkolikáté z tohoto místa, dělám to pravidelně v médiích, ve všech svých vystoupeních: v rozpočtu nechybí jenom peníze na tuto mimořádnou valorizaci, chybí tam prostředky na dopravní investice a je velice sporné, jak to nakonec dopadne s kompenzacemi za zastropování cen energií. Já nevím, jak to hodláte řešit, a domnívám se, že by bylo velmi nedůstojné této Poslanecké sněmovny, abychom si tuto nedůstojnou hru se stavem legislativní nouze opět zopakovali, protože vaše logika, že mohou vzniknout závažné hospodářské škody, bude opět viset ve vzduchu, a to velmi, velmi brzy.

Proto vás prosím, vládo, pane premiére, bez ohledu na výsledek dnešního hlasování, začněte se zabývat vnitřní politikou této země. Česká republika není v tak zoufalé situaci, abychom museli přijímat zákony s nepřípustnou pravou retroaktivitou, navíc za pochybně vyhlášeného stavu legislativní nouze, aby vámi řízená ministerstva na podporu těžko obhajitelných kroků na poslední chvíli upravovala oficiální makroekonomická data, čísla, jako se tomu stalo tento týden na Ministerstvu financí s predikcí vývoje nominálních mezd, aby si vaši poslanci museli stahovat fotografie imaginárních podporovatelů těchto pochybných předloh z profláknutých fotobank. (Potlesk poslanců ANO 2011.) Je to nedůstojné! A ať už

dnešní hlasování dopadne jakkoliv, bohužel pachut' zůstane, dlouho zůstane. Začněte se prosím zabývat hospodářskou a rozpočtovou politikou této země, abychom tato nedůstojná jednání nemuseli opakovat. Začněte prosím řešit úspory na provozu státu, o kterých jste hovořili před volbami a které jsou zatím – nebo nejsou – veškeré žádné, tedy skoro žádné. Možná že vláda už svou první úsporu našla, ale nebude to úspora, jakou jste slibovali. Bude to úspora na našich rodičích a prarodičích, na těch, kteří nás vychovali. Kvůli neschopnosti ministra financí, kvůli tomu, že jste to zakryli a podpořili. Já jenom doufám, že až ten zákon schválíte, tak že si nezatleskáte. Děkuji vám. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: V tuto chvíli jsem zagongoval, přivolal jsem do sálu všechny ty, kteří zde ještě nejsou, a vzhledem k tomu, že o všech pozměňovacích návrzích bylo hlasováno, přikročíme nyní k hlasování o celém návrhu zákona. Přednesu návrh usnesení...

Ano, a je zde zájem o odhlášení. Odhlašuji vás a prosím, abyste se opět přihlásili.

Návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, podle sněmovního tisku 392, ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou."

V tuto chvíli zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 424, přihlášeno 165, pro bylo 96, proti 69. Výsledek: přijato. Konstatuji tedy, že s návrhem zákona byl vysloven souhlas.

Je zde zájem vystoupit. Pane poslanče, ano?

Poslanec Jiří Mašek: Musím požádat o zpochybнění hlasování, protože jsem hlasoval pro a na hlasovacím zařízení mám "zdrženo".

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Zpochybňujete, nebo nezpochybňujete? (Poslanec Mašek: Zpochybňuji.) Takže v tuto chvíli... (Poslanec Mašek se vrací k řečnickému pultu.) Chtěl jste ještě něco dodat?

Poslanec Jiří Mašek: Promiňte, nefungovalo mně hlasovací zařízení. Pokoušel jsem se hlasovat a nefungovalo, takže zpochybňuji hlasování.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Nezpochybňujete, nebo zpochybňujete? (Ano.) Zpochybňujete, ano.

Takže v tuto chvíli budeme hlasovat o tom, že budeme opakovat toto hlasování.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro opakování? Zpochybнění – přesně. Kdo je proti?

Hlasování číslo 425, přihlášeno 169, pro bylo 165, proti 1. Výsledek: přijato.

V tuto chvíli tedy budeme ještě jednou hlasovat o návrhu usnesení, které jsem vám již četl.

A já v tuto chvíli zahajuji hlasování a táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 426, přihlášeno 169, pro bylo 95, proti 74. Výsledek: přijato.

A já tedy definitivně konstatuji, že s návrhem zákona byl vysloven souhlas.

S přednostním právem se hlásí pan předseda Okamura. Poprosím o klid v sále!

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, Fialova vláda tímto právě okradla přibližně 3 miliony příjemců starobních, invalidních, vdovských a sirotčích důchodů o jejich peníze. Hnutí SPD tady pět dní obstruovalo. Využili jsme všech možností, které nám dává jednací řád Sněmovny, a bojovali jsme tady proti okradení důchodců. Dokonce jsme tady včera večer museli na chvíli obsadit i řečnický pult, protože nás tady Fialova vláda chtěla v rozporu s jednacím řádem Sněmovny, v rozporu se zákonem o jednacím řádu Sněmovny umlčet. Nakonec musela Fialova vláda ustoupit a vrátit nám možnost vyjadřování.

Chtěl bych v této souvislosti říci, že boj SPD za práva těch 3 milionů příjemců důchodů nekončí. Připravujeme ústavní stížnost a chtěl bych znovu požádat kolegy z hnutí ANO, abychom tu ústavní stížnost podali společně, protože se jedná o budoucnost, jedná se o peníze 3 milionů důchodců a určitě bude mít větší apel, když ústavní stížnost podáme společně. Chci vás o to takto znovu požádat, protože poslanecký klub SPD má pouze 20 poslanců, na tu ústavní stížnost je potřeba 40 poslanců. Pojd'me zatáhnout za jeden provaz ve prospěch všech příjemců důchodů, abychom bojovali za jejich peníze. My to bez vašich hlasů podat nemůžeme a já si myslím, že bychom to měli podat společně a že byste to neměli podávat sami. To znamená, pojďme to podat společně, ať jako opozice to má u Ústavního soudu co největší váhu, a SPD tady nabízí spolupráci.

Potom závěrem bych chtěl vyzvat prezidenta Petra Pavla, protože tento zákon poté, co projde Senátem, protože v Senátu má vládní koalice většinu, přijde na podpis prezidentovi Petru Pavlovi a ten může, pakliže dá na ten zákon veto, zabránit tomu, aby okradeny 3 miliony důchodců o tu valorizaci. Takže já tímto znovu, a včera už jsem to udělal také, vyzývám prezidenta Petra Pavla, aby vedoval tento zákon, čímž by se vrátil do Sněmovny a tím by se nestihla lhůta pro přijetí tohoto zákona. Takže pakliže prezident Petr Pavel bude vetovat tento zákon, tak se zachrání peníze pro 3 miliony důchodců, protože se to vrátí do Sněmovny. My samozřejmě budeme hlasovat opět proti zákonu, ale hlavně, vláda už nestihne tu lhůtu, aby to bylo vydáno ve Sbírce zákonů. Takže teď bude mít všechno v ruce prezident Pavel, který byl podpořen Fialovou vládní pětikoalicí, a my ho vyzýváme, aby se postavil na stranu 3 milionů důchodců proti Fialově vládní pětikoalici a aby vedoval tento zákon. A tady se ukáže, na čí straně stojí prezident Petr Pavel, jestli na straně 3 milionů důchodců, a přestože byl podpořen Fialou vládní pětikoalicí, tady to bude klíčový moment pro 3 miliony důchodců v České republice, zdali se zachrání jejich peníze, nebo ne. A my vyzýváme k tomu prezidenta Pavla, aby se také vyjádřil. Já jsem byl nemile překvapen vyjádřením prezidenta Petra Pavla, že lavíruje, že neví, jestli bude pro, nebo proti. On přemýšlí, ale přece u peněz v této situaci, zvláště při té drahotě, kterou způsobila Fialova vláda, přece není možné lavírovat u toho, jestli dostanou důchodci slíbenou valorizaci. Proto Petra Pavla vyzývám, aby se vyjádřil, zdali dá to veto, nebo ne, a vyzývám ho k tomu, aby to veto dal, postavil se na stranu opozice a postavil se na stranu těch několika milionů důchodců. Děkuju za pozornost a my budeme dál bojovat za práva všech slušných občanů! (Potlesk poslanců SPD.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní se hlásí ještě k hlasování někteří poslanci. Takže poprosím, pan předseda Michálek se hlásil jako první.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuju za slovo, paní předsedkyně. Pouze pro účely zápisu k poslednímu opakovanému hlasování. Hlasoval jsem pro, na sjetině mám proti, a nezpochybňuji hlasování. Jenom pro účely zápisu. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, děkuji. Nyní paní poslankyně Kocmanová.

Poslankyně Klára Kocmanová: Děkuji za slovo. Rovněž u posledního hlasování jsem hlasovala pro, na sjetině mám proti. Nezpochybňuji hlasování. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan předseda Cogan.

Poslanec Josef Cogan: I já se omlouvám. Hlasoval jsem pro, ale na sjetině mám proti, taktéž nezpochybňuji hlasování. Jen pro stenozáznam.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Ještě někdo se hlásí k hlasování? Nikoho nevidím.

Načtu poslední omluvu, která v mezičase došla, což je pan ministr Vlastimil Válek. Omlouvá se z celého jednacího dne z osobních důvodů.

Paní poslankyně, páni poslanci, protože jsme projednali stanovený pořad 55. schůze Poslanecké sněmovny, kterou tedy tímto máme vyčerpánu, tak ji tímto končím.

Připomínám, že se zde sejdeme v úterý 7. 3. 2023, kdy bude ve 14 hodin pokračovat přerušená řádná 53. schůze Poslanecké sněmovny.

Přeji vám hezký zbytek dne, víkendu a šťastnou cestu domů, a děkuji všem, kteří z personálu museli absolvovat tyto náročné dny. Nebylo to pro ně určitě jednoduché, takže jim za to velmi děkuji. (Potlesk.)

(Schůze skončila v 11.26 hodin.)